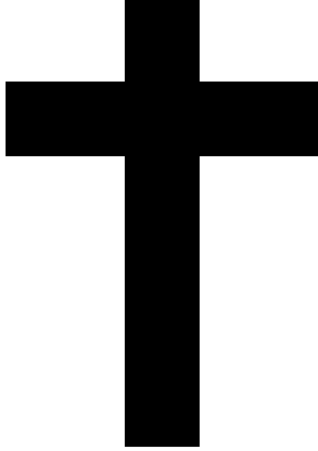

Ndogo

Idogo: Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndá 'duù New Testamei

Ndogo
Ndogo: Ngú bà tóko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù New
Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndogo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files dated 16 May 2025
14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa

Contents

Màtèyò	1
Márikò	50
Lùkà	80
Jòvànì	132
Ndà Nèté	178
Rómà	229
1 Kòrìndì	249
2 Kòrìndì	268
Gálàtì	280
Éfasù	288
Filípì	295
Kòlòsiyà	300
1 Tèsàlónìkà	305
2 Tèsàlónìkà	310
1 Tìmàtèyò	313
2 Tìmàtèyò	319
Tító	323
Fílímòni	326
Ìbiráyò	328
Jákómò	344
1 Piyètòrò	350
2 Piyètòrò	356
1 Jòvànì	360
2 Jòvànì	365
3 Jòvànì	366
Júdà	367
Có Kóó	369

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbírì go có mì Màtéyò

Tà-ká-tà gítí rẹngbó Jézù

¹ Nìno a tà-ká-tà gítí rẹngbó bà jò Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí 'vii mì Dàvidé tí gbolò gba mì ndá Ìziriyéli, tí 'vii mì Àbiráámò tí mbe jò ọ̀ na ndá Ìziriyéli 'dáá gí.

² Nìno a rẹ̀ ndá ká gù Jézù mbe 'bità 'do tí Àbiráámò yee tí Dàvidé: Àbiráámò ká jò Ìzákò,

Ìzákò gii jò Jákóbè,
Jákóbè gii jò ndá Júdàa ta ndá ná'vindí wó.

³ Júdàa gii jò ndá Pèrézi ta Zèrà mítí Tàmàrà,

Pèrézi gii jò Èziróni,

Èziróni gii jò Rámù,

⁴ Rámù gii jò Àmìnádàbì,

Àmìnádàbì gii jò Nàsóni,

Nàsóni gii jò Sàlímóni,

⁵ Sàlímóni gii jò Bòwázì mítí Rà'ábù,

Bòwázì gii jò Òbèdí mítí Rútà,

Òbèdí gii jò Jèsi,

⁶ bìndi Jèsi gii jò Dàvidé tí gbolò gba mì ndá Ìziriyéli.

Nìno a rẹ̀ ndá gù Jézù mbe 'bità 'do tí Dàvidé yee tí o bà kaa ndá Ìziriyéli tí ndá zà-za gó 'do 'bá mì ndú ya tí gí Bàbilóniyà:

Dàvidé tí gbolò gba mì ndá Ìziriyéli gii jò Sólómòni mítí nawù wó Ùràyà,

⁷ Sólómòni gii jò Rẹ̀yòbòwámù,

Rẹ̀yòbòwámù gii jò Àbìjà,

Àbìjà gii jò Àsà,

⁸ Àsà gii jò Yòsáfàtì,

Yòsáfàtì gii jò Yòrámù,

Yòrámù gii jò Úzáyà,

⁹ Úzáyà gii jò Yòtámù,

Yòtámù gii jò Àázi,

Àázi gii jò Èzikíyà,

¹⁰ Èzikíyà gii jò Mánásè,

Mánásè gii jò Àmóni,

Àmóni gii jò Yòsíyà,

¹¹ Yòsíyà gii jò ndá Jèkòniyà ta ndá ná'vindí wó. 'Do bà-i-nò à gii kaa ndá Ìziriyéli tí ndá zà-za gó ya tí gí Bàbilóniyà.

¹² Nìno a rẹ̀ ndá gù Jézù mbe 'bità 'do tí o bà kaa ndá Ìziriyéli tí ndá zà-za gó 'do 'bá mì ndú ya tí gí Bàbilóniyà yee tí o bà jò Jézù:

Jèkòniyà gii jò Sèlitiyéli si ndú Bàbilóniyà,

bìndi Sèlitiyéli gii jò Zèrùbàbèlè,

¹³ Zèrùbàbèlè gii jò Àbìyúdi,

Àbìyúdi gii jò Èliyákímì,

Èliyákímì gii jò Àzóri,

¹⁴ Àzóri gii jò Zàdóki,

Zàdóki gii jò Àkímì,

Àkímì gii jò Èliyúdi,

¹⁵ Èliyúdi gii jò Èliyázàrà,

Èliyázàrà gii jò Mátáni,

Mátáni gii jò Jákóbè,

¹⁶ bìndi Jákóbè gii jò Jùzépè nó mbe kò Màriyà tí nawu Jézù nó tí Bìndi-Mbírì nò.

¹⁷ Muu ndá gù Jézù mbe 'bità 'do tí Àbiráámò tí bu ndá Ìziriyéli 'dáá gí, yee tí Dàvidé tí gbolò gba mì ndá Ìziriyéli a bà 'dòkò bà jò tí tabà muu'bi-nje nà'ò. 'Do tí Dàvidé yee tí o bà kaa ndá Ìziriyéli tí ndá zà-za gó ya tí gí Bàbilóniyà 'dáá gí a bà 'dòkò bà jò tí

tabà muu'bi-nje nà'ò. 'Do tí o bà kaa ndà Ìziriyèlì tí ndá zà-za gó ya tí gí Babilóniyà yee tí o bà jò Jézù 'daá gí a ndá 'dakò muu'bi-nje nà'ò.

Bà jò Jézù tí Bindi-Mbírì

¹⁸ Rèngbó bà jò Jézù tí Bindi-Mbírì énnò. Ta o tí nò Jùzépè 'vee káa có tí Màriyà tí nawu Jézù tí Bindi-Mbírì jée gí, káa ndú toko bà sili ta yí lá. Káa kùro bà ko yí gí 'bá, Màriyà gii tẹ nakáyì ta wotí mì Bèri-mi-Mbírì gí.

¹⁹ Jùzépè mà gii nò énnò, yí gii bàkà có bà dele ndi ndá i mì wó 'do tàkò Màriyà gbí 'dè có á tàbèngii, tacó yí a tó 'dakò, káa go bà te nò á ɾo Màriyà mí kùro ndá 'duu tí wó wálá.

²⁰ Káa si yí kù koɾo ɱa có tí nò, basili mì Mbírì gii gí gí muu wó gbí rii, bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «Jùzépè, 'vii mì Dávidè, ci gúku tí bà kò Màriyà tí nawù lo lá. Tacó 'vii tí nò gbí yí wó nò a 'vii mì Bèri-mi-Mbírì.

²¹ Yí bà jò a 'vii-'dakò, bindi wò bà gbí ɾè wó tí Jézù, tacó yí bà 'vala ndá 'duu mì yo 'do gbí ndá wò i mì ndú.»

²² I tí nò bàkà tí 'daá ká tacó wàa có tí nò náa Mbírì táánò tuu ta 'bí mbe 'dòkò có mì wó máa,

²³ «'Bí ngbutu 'viní bà gii tẹ nakáyì,

yí bà jò 'vii tí nò tí 'vii-'dakò,

náa áa bà gbí ɾè wó tí Èmànùwélè (gbí máa: Mbírì ta ndoo) nó» 'ví dù tí tí yúco.

²⁴ Jùzépè mà gii ziyá 'do tí ɾi, yí gii ko Màriyà gí 'bá go có tí nò náa basili mì Mbírì 'dè jì yí gbí rii nó.

²⁵ Káa ndú toko bà sili ta yí lá. Bindi Màriyà gii jò 'vii mì wó, tí 'vii-'dakò, bindi Jùzépè gii gbí ɾè wó tí Jézù.

2

À jò Jézù mí gbí gbata Bètèlèmè á gbí to Jùdèyà

¹ Ta o tí nò, gbolò gba Jùdèyà a Èròdè. Mà gii zeke'o, ndá 'bí 'dakò tí ndá mbe 'di gbí-o, tí ndá mbe kù pà-có ndá i ta ndá yii, gii nò yii tí nó mbe túbà o bà jò Jézù nó co gí, bindi ndú gii nje nó ya gí Jèrùzàlémè, kù 'vee ndá 'duu,

² máa, «Dó 'vii tí nó tí gbolò gba mì ndá Jùdèyà nó ngò? Tacó ze nò yii mì wó si ze 'bá mì ze á Wáá, káa ze gii gí tacó bà ùlù yí.»

³ Èròdè tí gbolò gba mì ndá Jùdèyà mà gii 'di có tí nò, líkí'o gii cee 'do tí wó gí. Gúku bà 'di có tí nò dele gii zèè ndá 'duu Jèrùzàlémè 'daá gí.

⁴ Èròdè bà-i-nò gii kilì ndá Kùro ndá bu-Mbírì ta ndá kpo-kpò 'duu mbe 'di gbí tàkii mì ndá Jùdèyà 'daá gí, bindi yí gii 'vee ndú, máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, áa bà jò Bindi-Mbírì mí ngò?»

⁵ Káa ndú gii 'visì có jì yí, máa, «Áa bà jò yí mí gbí gbata Bètèlèmè, go có tí nó náa Míkà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì cu mí gbí wáràgà mì wó táánò sàà, máa,

⁶ «Káa wò tí Bètèlèmè á gbí to mì Júdàa,

wò me 'dé to á kùro ndá gba kòtí Júdàa lá,

tacó gba tí nó náa yí bà gii dù tí mbe kpolo tí ndá 'duu mì ye tí ndá Ìziriyèlì nó bà gí 'do mì lo.» »

⁷ Èròdè mà gii 'di có tí nò, yí gii tẹ'è tí ndá mbe 'di gbí-o tí nó mbe gí 'do Wáá nó tàbèngii, bindi yí gii 'vee ndú giti kpédélé o bà nò yii tí nó mì ndú.

⁸ Bindi yí gii 'dè có jì ndú máa, ndú ya gí bà pà bàndò tí nó náa á jò 'vii tí nó mítí á Bètèlèmè nó, ndú má 'de gí, ndú 'ví dele ndi ndú gí gí bà 'dè có jì yí. Tacó wàa, yí 'ví ya gí bà ùlù yí dele.

⁹ Ndá mbe 'di gbí-o tí nó mà gii 'di có tí nò náa Èròdè 'dè jì ndú nó gí, ndú gii nje nó 'do Jèrùzàlémè kù ya gí Bètèlèmè. Ndú mà gii di kpokèjì, yii tí nó mbe kù túbà kpokèjì jì ndú nó gii co ndí wó káká'i mí kùro ndú kù túbà kpokèjì jì ndú. Yii tí nó gii ko ndú yee Bètèlèmè, bindi yí gii ɾò tìyò á 'vii ta muu bàndò tí nó ta dó Jézù tí nó.

¹⁰ Líkí'o bà nò yii tí nó gii bàkà ndú ngé ndii gí.

¹¹ Ndú mà gii ɾì gí tà'i, ndú gii 'de ndá 'vii tí nó ta nawu wó Màriyà. Ndú bà-i-nò gii kucuku muungbó ndú mí kùro dó 'vii tí nó, bindi ndú gii ùlù yí go bà ùlù Mbírì. Bindi ndú gii njaanga gbí ndá ká'i mì ndú, ndú gii je ndá i-nambee 'do tí dà'bi, ta di, ta banga pò i bà nònòkò bàà jì 'vii tí nó.

¹² Káa ta kùro o bà dele ndi ndú gí 'bá mì ndú, Mbírì gii kpo-gbí-tà-tù ndú gbí rii, máa, ndú 'ví dele co mì Èròdè lá. Tacó énnò, ndú gii waa to 'do tí Èròdè co tí 'bí kpokèjì.

¹³ Ndâ mbe 'di gbí-o tí nò mà gii njè nó gí, basili mì Mbirì gii 'dè có jì Jùzépè gbí rii, máa, «A gí yaà, wò 'ví kaa ndâ 'vii tí nò ta nawu wó, wàa wò 'ví fa ngèlè ta ndú ya gí Másiri. Yo 'ví dù ta ndú kà yee tí o tí nó náa ye bà tè'é tí lo. Tacó Èròdè kù pà kpokèjì bà 'de 'vii tí nò, wàa yì 'ví zì yí gí.»

¹⁴ Jùzépè mà gii ziya 'do tí rì, yí gii kaa ndâ Jézù ta nawu wó Màriyà, yí gii zèè kpokèjì Másiri ta ndú ta bèbìlì tí nò, go có tí nò náa basili mì Mbirì 'dè jì yí gbí rii nò.

¹⁵ Ndú gii dù á Másiri yee tí o bà cì Èròdè. I tí nò bàkà tí jé ká go có tí nó náa 'bí mbe 'dòkò có mì Mbirì ta rẹ wó a Òsiyà 'dè sàà, éno máa, Mbirì máa, «Ye tè'é tí 'vii mì ye 'do Másiri,» nò.

¹⁶ Èròdè mà gii 'di gbí ni gí máa, ndâ mbe 'di gbí-o tí nò mbe gí 'do Wáa nò eendi yí gí, tàkòcò wó gii kpolo ngé ndii gí. Tacó ènò, yí gii 'dè có jì ndâ àsikèrì mì wó, máa, ndú ya gí bà ziki ndâ dó 'vii-'dakò gbí gbata Bètèlèmè ta ndâ to tí nó dè-dè seè Bètèlèmè nó 'dáá gí. Máa, ndú 'bità 'do tí ndâ délèkè dó 'vii yee tí ndâ ñinó ta ndòó tí ndú sòsò'ò, nò. Èròdè 'deke o tí nò 'vii ta o tí nó náa ndâ mbe 'di gbí-o tí nó mbe gí 'do Wáa nò 'deke jì yí máa ndâ yì 'bità bà ñò yii tí nó gbí nò.

¹⁷ Ña i tí nó náa Èròdè bàkà nò gí ká jé go có tí nó náa Jèrèmíyà tí mbe 'dòkò có mì Mbirì 'dè sàà táánò, máa,

¹⁸ «À 'di kòcò 'duù gí gbí gbata Rámà, 'duù tí nò kù wa gbí, ta bà tò kù ngéé gí yaà.

A nù tí nó tí Ràkélè nò ká kù wa ndâ 'vii mì wó.

Bà yii yí kpo ndâ 'duù gí,

tacó ndâ 'vii mì wó mù 'dáá gí,» nò.

¹⁹ Bindi bà cì Èròdè, basili mì Mbirì gii 'dè có jì Jùzépè káká'i gbí rii, si yí Másiri,

²⁰ máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví kaa ndâ 'vii tí nò ta nawu wó, wò 'ví dele ta ndú ya gí 'bá mì yo ndâ Ìziriyéli. Tacó 'duù tí nó táánò mbe kù jè ta bà zì yí nó cì gí.»

²¹ Jùzépè mà gii ziya 'do tí rì gí, yí gii kaa ndâ Jézù ta nawu wó Màriyà, bindi yí gii dele ta ndú ya gí 'bá mì ndú ndâ Ìziriyéli.

²² Káa si ndú kálásè á kpokèjì, yí mà gii 'di có máa, a Àrikálàwù tí 'bí 'vii mì Èròdè ká le bèrè bindi bu wó á Jùdèyà, gúku bà ya gí Jùdèyà gii bàkà yí gí. Káa Mbirì gii 'dè có jì yí gbí rii, máa, yí ya gí Jùdèyà lá.

²³ Tacó ènò, yí gii ya a i gí gbí gbata Názàrètì á gbí to Gàlilèyà, si 'dóó 'bá mì ndú Jùdèyà mí to, go có tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbirì 'dè sàà gí, máa, ndâ 'duù bà gii gbí 'bí ngú rẹ mí muu wó, máa, «Jézù Názàrètì» nò.

3

Jòvànì gbí kángáá nga ngoò

¹ Ta o tí nó si Jézù kuu Názàrètì nó, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gii co gí gbí kángáá nga ngoò, á gbí to Jùdèyà kù kò-kò jì ndâ 'duù,

² máa, «Yo 'visi muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo, tacó kùro o bà gí Gba-gbìrì kpónó dooko gí.»

³ Dakò tí nó tí Jòvànì nò a 'duù tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbirì táánò kù 'dè có jì ndâ 'duù gítì wó, máa,

«Kòcò 'bí 'duù kù tò kù gbí kángáá nga ngoò, máa,

«Yo 'viindi kpokèjì mì Mbe tí yo,

yo bàkà kpokèjì mì wó jáá,» nò.

⁴ Dakò tí nó tí Jòvànì nò táánò kù yuu a bongo náa à gò 'do tí se tí jémèlè, yí gii ẹrẹ mí rẹ'dè wó a wú'dè kù. Ndâ i-zó-zò mì wó táánò káa ndâ kòròngbò ta lí.

⁵ Ndâ 'duù me mbè gii kaa ya gí mì wó tàbè'dè Jòròdáníyà 'do gbí gbata Jèrùzàlèmè, ta ndâ sè ndâ 'bí to á gbí Jùdèyà 'dáá gí, ta ndâ 'duù 'do gbí ndâ to yì Jòròdáníyà 'dáá gí.

⁶ Káa si yí kù caka tí ndú á tà ngo gbí pù Jòròdáníyà, ndú gii yù gbí ndâ vò i mì ndú gí sè.

⁷ Káa ta 'bí o gbaànjé, Jòvànì gii ñò ndâ 'bí ña Jùdèyà tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà, náa à kù ni mítì ndú a ndâ Fàrizéyò ta ndâ 'bí ña Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítì 'válá bindi ku lá, náa à kù ni mítì ndú a ndâ Sàdùkàyò nó kaa gí gí mì wó tacó bà caka tí ndú. Káa yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Ndí yo ndâ 'vii-kpoo! A 'di ká 'dè có jì yo máa yo fa ngèlè 'do tí kpo-tàkòcò tí nó mì Mbirì á kèjì nó?

⁸ Yo bàkà tó i tacó bà túbà máa, yo 'visi muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo gí.

⁹ Yo si bà koro có máa, <Ze a ndá 'vii mi Àbiráámò,> nò mí to. Tacó go bà 'visi ndá díí tí nò náa yo kú nò nò tí ndá 'vii ji Àbiráámò má kuu tí Mbíri á gí bindi yo, yí bà bàkà gí.

¹⁰ Kpèti ká ènò, à kpónó tee kàngó mítí teè ndá mú gí; áá kèji gí bà daaka ndá mú ñinó mbe ñi cèe ndo mú lá nó 'dáá gí gí to, wàa à 'ví doo ndú ta wu.

¹¹ Ye kú caka tí yo ta ngo, tacó bà tubà máa, yo 'visi muu yo 'do tí ndá vò i mì yo gí, gí. Káa wotí tí 'duu tí nó bà gii gí gí takò ye nó ndii ye gí, náa à kpèti káa vòò bà dù tí mbe kú njaanga tàrà 'do tí kò wó ye bà 'vii tí wálá. Yí kèji gí bà caka tí yo ta Bèri-mi-Mbíri; yí delè kèji gí bà caka tí yo ta wu.

¹² Yí kpónó zèè pidíí mì wó mí 'bi wó gbí wàkpèè, tacó bà taa gbí cù mì wó gí. Yí bà kilí cèe ñji cù mì wó mí gbí gálá, bindi yí bà gii doo ndá póró cù, ta zè cù ta wu búduú gí.»

Bà caka tí Jézù

¹³ Gbí ndá o tí nò si Jòvànì kú caka tí ndá 'duu á tabè'dè Jòròdaniyá nò, Jézù gii ñjè nó 'do Gàliléyá ya gí mì wó tacó yí 'ví caka tí yì.

¹⁴ Káa Jòvànì gii bàkà bà 'visi muu Jézù 'do tí có tí nò, ta bà 'dè có ji yí, máa, «Áá kutàà a wò ká bà caka tí ye, káa à kpónó gii dù ndii a wò ká gii gí gí mì ye máa ye caka tí lo!»

¹⁵ Káa Jézù gii 'visi có ji Jòvànì, máa, «Ndá si mítí ñinò mì ye nó kpónó. À niki máa ndá bàkà go có mì Mbíri.» Jòvànì má gii 'di có tí nò, yí gii lò muu gíri ji Jézù gí.

¹⁶ Bindi yí gii caka tí Jézù. Káa Jézù má gii co gí sè 'do tà ngo á bindi bà caka tí wó mì Jòvànì, yí ngé gii ñò njekèji tàri njaanga tí gí. Bindi yí gii ñò Bèri-mi-Mbíri kú gí gí muu wò go kulè nó.

¹⁷ Bindi yí gii 'di kòcò 'duu kú 'dè có 'do gbíri máa, «Ijínó a 'dóó kpóló-kpolo 'vii mì ye náa takòcò ye peteke gití wó ngé ndii gí ká nò.»

4

Jézù gbí kángáá nga ngoò

¹ Bèri-mi-Mbíri gii a tàmuu Jézù á bindi bà caka tí wó mì Jòvànì ya tí gí gbí kángáá nga ngoò, tacó wàa Gba-vò-i 'ví tala yí.

² Jézù gii dù gbí kángáá nga ngoò kú kònò go co gbí go ñi, co gbí bèbilli, ta sili zi'duù-só.

³ Gba-vò-i má gii ñò máa, bà cee 'do mì Jézù ta go gí, gí, yí gii gí gí mì Jézù. Bindi yí gii tala yí, máa, «Wò dú má káa 'vii mì Mbíri, 'dè có ji ndá díí tí nó máa ndú 'visi tí ndú tí ndá kú kò.»

⁴ Káa Jézù gii 'visi có ji Gba-vò-i, máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, <'Duu kú 'vala me ká ta kú kò cuki lá,

yí kú 'vala a i ta có ñinó mbe co 'do gbí nje Mbíri,> nò.»

⁵ Bindi Gba-vò-i gii te Jézù 'do gbí kángáá nga ngoò ya tí gí gbí gbata Jèrùzàlèmè, yí gii te yí ngé dé'veléé mì pí 'bá-Mbíri.

⁶ Bindi yí gii 'dè có ji yí, máa, «Wò dú má káa 'vii mì Mbíri, o gí to, tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

<Mbíri bà tuu ndá basili gí bà lì 'bi ndú mí tà tí lo,

tacó wò má 'dò kò lo mí to, díí 'ví kpò kò lo lá.> »

⁷ Káa Jézù gii 'visi có ji Gba-vò-i, máa, «À delè ngbá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

<Wò 'ví tala Mbíri mì lo tí Mbe tí lo lá.> »

⁸ Bindi ñinò, Gba-vò-i gii te Jézù 'do muu 'bá-Mbíri, yí gii 'dò ta yí ya gí pí 'bí cèe ñjè gú. Bindi yí gii tubà ndá kpo-kpò bándò á muu to tí nó 'dáá gí, ta ndá ña ndá banga i tí nó náa à gbí ndú nó 'dáá gí ji yí.

⁹ Jézù má gii ñò ndú gí, Gba-vò-i gii 'dè có ji yí, máa, «Ye bà je ndá i tí nó 'dáá gí náa wò kú ñò nò ji wò tí ndá ñindi lo, náa wò má kucuku muungbó lo mí kuro ye, wàa wò 'ví ùlù ye gí, nò.»

¹⁰ Káa Jézù gii 'visi có ji Gba-vò-i, máa «Ya 'do tí ye gí, ndí lo Gba-vò-i, tacó à delè ngbá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,

<Ùlù káa gbèe Mbíri mì lo tí Mbe tí lo.

Wò delè 'ví bàkà ká go có mì wó cuki.> »

¹¹ 'Do bà-i-nò, Gba-vò-i gii ñjè nó 'do tí Jézù gí. Bindi ndá basili mì Mbíri gii kaa gí kú kpolo tí wó.

Jézù 'bità bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndá 'duu gbí to Gàliléyá

¹² Ta 'bí o gbaànjé bindi o bà caka tí Jézù mì Jòvànì, Èròdé tí gbolò gba mì ndá Jùdèyà gii zèè Jòvànì mí gbí zàà. Jézù mà gii 'dí có máa à zèè Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù mí gbí zàà gí, yí gii dele ndi wó 'do gbí to Jùdèyà ya gí gbí to Gàlilèyà.

¹³ Bindi yí gii 'dòkò 'do gbí gbata Názàrèti ya gí Kàpàrànwùmù tí 'bí gbata á yí kàpá Gàlilèyà, gbí òkò tí ndá kòtí Zèbùlùni ta kòtí Nàfitáli,

¹⁴ go có tí nó náa Ízáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè sàà gí, máa,

¹⁵ «Ndá 'duù kòtí Zèbùlùni, ta ndá 'duù kòtí Nàfitáli,

ta ndá 'duù mbe si 'bá tí kpokèjì gbolò ngo,

ta ndá mbe si 'bá me 'dú tito Jòròdáníyà,

ta ndá 'duù ñinó mbe 'dó-'do mbe gí ta 'bá gí Gàlilèyà,

¹⁶ tí ndá 'duù tí nó táánò mbe kú 'vala gbí 'dí'di'ò nó,

kpónó 'dáá nò gbolò ngba'o gí.

Ndú táánò 'dáá gí kú 'vala gbí vò i,

káa Mbíri kpónó je à-cee-gí gítí ndá vò i mì ndú gí,» nò.

¹⁷ 'Do tí o tí nó, Jézù gii 'bità bà ma có jì ndá 'duù, máa, «Yo 'visi muu yo 'do tí ndá vò i mì yo, tacó kùro o bà gí Gba-gbírì kpónó dooko gí.»

Jézù tè'é tí ndá kpédélé mbe tala có mì wó nà'ò

¹⁸ Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kú nó nó ta yí kàpá Gàlilèyà, yí gii nò ndá 'bí 'dakò sósò'ò ta ná'vindí wó, tí ndá mbe gò ngo, ndá Simónè náa à kú ni mití wó a Piyétòrò ta ná'vindí wó Àndèréyà, kú 'va mbu.

¹⁹ Bindi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo gí gí tàkò ye, wàa ye 'ví bàkà yo tí ndá mbe pà ndá 'duù jì Mbíri á bindi bà pà ndá sè.»

²⁰ Ndú só ngé bà-i-nò gii kaa ndá mbu mì ndú 'do 'bì ndú mí to, bindi ndú gii nje nó ya gí bà 'bità nètè bà ru ndi Jézù.

²¹ Jézù mà gii yèè gí kùro 'do tí bàndò bà 'de ndá Simónè ta Àndèréyà nò, yí gii nò ndá 'bí 'dakò káká'í sósò'ò ta ná'vindí wó. Ndá Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì tí ndá 'vii mì 'bí 'dakò ta rè wó a Zèbidèyò, kú ẹre gbí ndá mbu mì ndú gbí gbá ta ndá bu ndú. Bindi Jézù mà gii tè'é tí ndú,

²² ndú gii jee ndá mbu mì ndú mí gbí gbá jì bu ndú, bindi ndú delè gii kaa ya gí gbí nètè bà ru ndi Jézù.

²³ Bindi bà tè'é tí ndá Simónè ta Àndèréyà, ta ndá Jákòmò ta Jòvànì mì Jézù, yí gii dù kú nó cee gbí ndá gbata gbí to Gàlilèyà 'dáá gí, kú nibà i jì ndá 'duù ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ulù Mbíri, delè ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíri tí gba jì ndú. Delè ta bà 'vala ndá 'duù 'do gbí ña ndá nò'ò ta ndá ña ndá sé'í 'dáá gí.

²⁴ Rè wó gii wu to ya me 'dú cee gbí ndá to á Síriyà 'dáá gí. Tacó ènò, ndá 'duù gii kaa ndá mbe nò'ò, ta ndá 'duù ñinó mbe kú ci céle sé gbí dii ndú nó, ta ndá 'duù ñinó ta ndá i-gbì-muu ndú nó, ta ndá mbe bè, ta ndá 'duù ñinó mbe gbele've gí nó gí tí jì yí bindi yí, gii 'vala ndú 'dáá gí.

²⁵ Ndá 'duù ta o tí nó me mbè gii kaa kú ru ndi wó 'do gbí ndá to me mbè, 'do Gàlilèyà, 'do tí 'bí wúngbó to ta ndá gbata tí muu'bi, náa à kú ni mití a Ndá-gbata-muu'bi, 'do tito Jòròdáníyà, 'do Jèrùzàlèmè, delè 'do gbí sè ndá 'bí to Jùdèyà 'dáá gí.

5

Jézù nibà i jì ndá 'duù pí gú

¹ Ta o tí nó, ndá 'duù kili me mbè. Jézù mà gii nò ndú, yí gii nje nó ya gí bà ki tí wó to pí gú ta kpééti wó. Ndá mbe tala có mì wó gii kaa ya gí tàkò wó pí gú ká.

² Bindi yí gii 'bità bà nibà i jì ndú, máa,

³ «Ndá mbe nò tí ndú ni tí ndá mbe yé kùro Mbíri gí, a ndá mbe tó pá, tacó ñinò a ña ndá 'duù mì Mbíri.

⁴ Ndá mbe kú kònò sé'í gbí njembí ndú gítí ndá i ñinó náa ndú bàkà mbe kú bèè ro Mbíri á muu to tí nó a ndá mbe tó pá,

tacó Mbíri bà yii ndú gí.

⁵ Ndá mbe 'dè njembí a ndá mbe tó pá,

tacó a ndú ká bà 'de ndá tó i tí nó náa Mbíri ci ndá 'duù mì wó gítí nò.

⁶ Ndá mbe kú kònò go, delè mbe kú gee go ngo tacó bà co tí jáá kpokèjì mì Mbíri ta o 'dáá gí a ndá mbe tó pá,

tacó Mbíri bà je ndá i ñinó ta go ndú gbí njembí ndú nó jì ndú gí.

⁷ Ndá mbe si có gítí ndá vò i tí nó náa ndá 'bí ka ndú bàkà gítí ndú nó mí to a ndá mbe tó pá,

tacó Mbíri bà si có gítí ndá vò i mì ndú delè mí to gí.

⁸ Ndá mbe dù tí ndá bòò mì Mbírì ta njembí ndú gbaànjé a ndá mbe tó pá, tacó a ndú ká bà ñò Mbírì.

⁹ Ndá mbe dù tí ndá mbe jukí gbí òkò tí ndá 'duu a ndá mbe tó pá, tacó ɾè ndú bà dù a ndá 'vii mì Mbírì.

¹⁰ Ndá 'duu ñinò náa à kú mèèkè'i tí ndú á muu có bà bàkà ndá i ñinó mbe ñikí tí Mbírì nó a ndá mbe tó pá, tacó ñinò a ndá bòò-gba mì Mbírì.

¹¹ «À tí yo a tó pá, ta o tí nó náa ndá 'duu má kú ño ndi yo, à tí yo delè a tó pá ta o tí nó náa ndú má kú mèèkè'i tí yo, ta bà 'dè ndá zu có ta nderè ndú wálá míti yo á muu ye,

¹² yo 'ví dù ta líkí'o tí yo, yo delè 'ví dù ta pétékè tàkòcò yo, tacó Mbírì bà ko mboo ndá vò i tí nó náa á kú me míti yo nò ji yo ta gbolò tó i. Delè tacó áá táánò kú mèèkè'i tí ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì á kùro bà jò yo ká go ña ñinò náa à kú me ta yo nò.

Ndá zi ta ngba'o

¹³ «Yo go zi gbí mbí zi mì ndá 'duu á muu to tí nó. Káa gó ngo zi má cì cee 'do gbí tè zi gí, à kú te tè zi nó yee ká gí 'dè, tacó kpokèji bà dele ta gó zi gí gbí káká'i wálá.

¹⁴ Yo delè go ngba'o kùro ndá 'duu muu to tí nó 'dáá gí. Yo delè go 'bá náa à bi mí pí gú, náa ndá 'duu 'dáá gí kú ñò .

¹⁵ Ndá 'duu má òlò wu ta 'dí'di'o mí tà'i, ndú 'bu i mí ɾo ngba wu lá. Ndú si ká ngbàà, tacó bà ñò ta ndá i tà'i 'dáá gí.

¹⁶ Má ènò, yo tù ngba yo ta bà bàkà tó i go ngba wu mí kùro ndá 'duu 'dáá gí. Tacó ndú má ñò ndá tó i tí nó náa yo kú bàkà nó, ndú 'ví ùlù Bu yo á gbírì.

Jézù 'dè có ji ndá 'duu gítí có mì Mòze

¹⁷ «Ndá 'bí 'duu gbí òkò tí yo kú koɾo có éno máa, ye gí tacó bà njaanga miɾi yo 'do gbí ndá có mì Mòze, ta ndá i ñinó náa ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò ñibà ndú ji ndá 'duu nó. Káa ñinò me nderè bà gí ye gbaànjé ká nó lá. Ye gí a i tacó waa ndá có mì Mòze, ta ndá i ñinó 'dáá náa ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì ñibà ndú ji ndá 'duu nó 'ví dù tí tí yúcó.

¹⁸ Yo te mí gbí muu yo, máa, ndá to tí nó ta tàrì má ká kuu bàndò mì ndú, ndá i bà bàkà tí go ndá có mì Mòze ta ndá có mì ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì gbaànjé gbaànjé 'dáá gí.

¹⁹ Má ènò, 'bí 'duu má biya bà 'di kpétí káa 'bí làmbu có gbaànjé cuki 'do gbí òkò tí ndá có tí nó, bindi yí gii ñibà ña kpokèji tí nó ji ndá 'bí 'duu, 'duu tí nó bà dù tí táangbà 'duu gbí òkò tí ndá bòò-gba mì Mbírì wálá. Káa 'duu má 'di ndá có tí nó 'dáá gí ta bà mò 'bí gí nje seè máa, «Ñinò a làmbu có,» nó lá, bindi yí gii ñibà ndú ji ndá 'bí ka wó, 'duu tí nó bà dù tí gbolò 'duu kùro ndá 'duu mì Mbírì.

²⁰ Yo koɾo muu yo delè máa, 'duu má dù ta go bà bàkà ndá i ñinó mbe ñikí tí Mbírì nó me gbolò ndii ndá mbe 'di gbí-o tí ndá mbe kú kpolo tí tàkii mì yo tí ndá Jùdèyà nó lá, 'duu tí nó jé gí bà dù tí 'duu mì Mbírì wálá.

Có gítí bà ò kòlòwò

²¹ «Yo 'di có tí nó náa Mòze táánò 'dè ji ndá ká gù ndoo, máa, «Yo 'ví zi 'duu lá,» nó gí; káa 'duu má zi ku, ndá gba bà waa có ku míti wó delè.

²² Káa ye kú 'dè có ji yo, máa, 'bí 'duu má ò kòlòwò gítí 'bí ka wó, Mbírì bà 'vee gbí nje wó ta 'bí wúnò o gítí nderè kòlòwò tí nó. 'Bí 'duu delè má go 'bí ka wó máa yí a ñónókò tí gbà'dá sinò, yí kú yuu a miɾi wó ta kpéeti wó gí gbí wu á bàndò mì ndá vò 'duu á bindi ku mì wó.

²³ Má ènò, wò má kú je i-'bi lo ji Mbírì, káa mbí lo gii 'va tí máa, nderè kòlòwò mì 'bí 'duu ta wò kuu,

²⁴ te i-cí-ci tí nó mí to, bindi wò 'ví ya gí mì 'duu nó. Yo máa 'viindi gbí òkò tí yo ta yí gí, wò 'ví gii ya ta i tí nó.

²⁵ Có má gbí òkò tí yo ta 'bí 'duu káa yí gii 'dè có máa yí bà ya gí bà kpi ngbàngà tí lo ji gba, à ñikí máa yo 'dè có tí nó cee 'do gbí òkò tí yo ta kpéeti yo ta yí só, si yo yee kùro ndá gba kálásé. Tacó yí má tù wò ji ndá gba gí, ndá gba bà je wò ji ndá àsikéri, bindi ndú bà te wò á mí gbí zàà.

²⁶ Gbí ènò máa, wò bà dù gbí zàà yee tí o tí nó náa wò sì có tí nó náa a waa míti lo nó 'dáá gí.

Có gítí bà bàkà bangbaya

²⁷ «Yo 'di có tí nó náa Mòze táánò 'dè ji ndá ká gù ndoo, máa, «Yo 'ví bàkà bangbaya lá,» nó gí.

²⁸ Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, 'bí 'duù má zeke'o tí nù, bìndi yí gii tee njembí wó gá'dáá míti wó, gbí éno máa, yí zingbà ta nù tí nò gbí njembí wó gí.

²⁹ À máa ro lo ñinó gbí kù'bi nó ká eendi lo gítí bà bàkà vò i, aaka ro lo tí nò 'do gbí kù kélé, wò 'ví 'va gí 'dè. À nìkì a bà bè gbí 'bí bà to tí lo gbaanjé á co tí bà 'va wò mì Mbíri ta kábà dii lo mí gbí vò bàndò á bìndi ku mì lo.

³⁰ À máa 'bi lo kù'bi ka kù si wò 'ví bàkà vò i, da 'bi lo tí nò 'va gí 'dè. À nìkì a bà bè gbí 'bí 'bi lo gbaanjé á co tí bà ya ta kábà dii lo gí gbí vò bàndò á bìndi ku mì lo.

Có gítí bà nje nù

³¹ «Mòze delè táánò 'dè có ji ndá ká gù ndoo, máa, 'Duù má bà nje nù mì wó, yí 'ví cu nderè bà nje tí ndú mí gbí wáràgà wàa yí 'ví je mí 'bì nù tí nò.»

³² Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, 'bí 'duù má nje nù mì wó á muu 'bí tende có á bìndi có bà zingbà 'dakò, yí njaanga ji nù nò a kpokèji bà zingbà 'dakò. Káa 'bí 'duù má gí kò nù tí nò á bìndi wó, 'duù tí nò kù zi a ngbà ta nù tí nò.

Có gítí bà see tí 'duù

³³ «Ndá ká gù ndoo delè táánò 'dè ji ndoo gí, máa, 'Duù 'ví see tí wó ji Mbíri ta 'vèrè lá. Máa, wò tí 'duù má see tí lo ji Mbíri máa wò bà bàkà 'bí i, kòzò tí lo 'ví bàkà ká go po ngo nje lo nò.»

³⁴ Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, yo 'ví see tí yo ngé gí lá. Yo see tí yo, máa, «Go gbíri» lá, tacó gbíri a bàndò bà te jalambà mì Mbíri tí gba.

³⁵ Yo 'ví see tí yo, máa, «Go to tí nó.» nò lá, tacó to tí nó a bàndò bà kaa kò Mbíri mí pí. Yo 'ví see tí yo, máa, «Go Jerúzalémè» lá, tacó Jerúzalémè a gbolò gbata mì Gbolò Gba.

³⁶ Yo delè 'ví si bà see tí yo, máa, «Go muu ye» nò mí to, tacó wotí mì yo gítí bà si 'bí nji se muu yo gbaanjé 'ví dù tí béé-bé, wàa 'bí 'ví tì undù nò wálá. Má éno, ye kù 'dè có jí yo máa, gbí nderè bà see tí yo wálá.

³⁷ Wò tí 'duù má bàkà i gí, 'dè káa có máa wò bàkà gí. Káa à tà má éno lá, wò delè 'ví 'dè káa có máa wò bàkà wálá cuki. Tacó 'bí ña có mbe jò ògbù ndii ñinó gí, gí a i 'do mì Vò-'duù-tí-nò.

Có gítí bà kèèndè vò i

³⁸ «'Bí có káká'i náa ndá ká gù ndoo delè táánò 'dè ji ndoo a ñinó, máa, «Ro ta ro, wàa tí ta ti.»

³⁹ Káa ye kù 'dè có ji yo máa, yo 'ví ko mboo vò i ta vò i lá. 'Duù má gbi gbí tì lo ñinó gbí kù'bi nó, wò 'ví 'visi tì lo ñinó gbí gálì nó jí yí, wàa yí 'ví gbi delè.

⁴⁰ 'Duù delè má kpi ngbàngá tí lo jí ndá gba, máa wò ja ndò bongo tí nó náa wò kù yuu mì gbímí lo á tà bongo nó jí yí, ja 'dóó wòkò bongo tí nó náa wò kù yuu mì pí ndò bongo tí nó nó jí yí gí tàkò ndò ñinó kpèkù.

⁴¹ 'Bí 'duù delè kpèti má zèè wò gítí có gba tí wó, máa wò te ká'i mì yì ya tí gàà éno, te, wò 'ví ko ta yí ndii to tí nó náa yí nì jí wò nò gí.

⁴² 'Bí 'duù mbe zi i 'do tí lo sàa kuro gí, má yù i 'do tí lo, je i tí nó náa yí yù nò jí yí. Káa 'bí 'duù delè mbe biya bà wùù i jí wò sàa kuro gí, má gí tacó bà wùù i 'do mì lo, wò 'ví biya lá.

Có gítí bà bàkà tó i jí ndá mbe bàkà vò i jí ndoo

⁴³ «Ndá ká gù ndoo táánò 'dè có máa, ndoo 'ví zè ndá mbe bàkà tó i jí ndoo nìkì maa, wàa ndoo 'ví sogo ndá mbe bàkà vò i ta ndoo.

⁴⁴ Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, yo delè 'ví zè ndá mbe bàkà vò i ta yo nìkì go bà zè ndá mbe bàkà tó i jí yo. Yo delè 'ví 'deke tí yo jí Mbíri máa yí 'ví bàkà nambeè jí ndá mbe kù mèèkè'i tí yo.

⁴⁵ Yo kpolo tí có tí nó náa ye kù 'dè jí yo nò, tacó wàa, yo 'ví dù tí ndá mbe bàkà tó i go i mì Bu yo Mbíri á gbíri, tí mbe si ri kù co ta ngba wó jí ndá tó 'duù ta ndá vò 'duù, delè mbe si mù kù nì mí gbí nji mì ndá tó 'duù ta ndá vò 'duù 'vii ká 'vii.

⁴⁶ Káa yo má zè nìkì maa káa ndá 'duù ñinó mbe kù zè yo nìkì maa nó cuki, nderè bà bàkà tó i mì Mbíri jí yo 'ví dù a yè? Ñinò me gbèe ña i tí nó náa ndá 'duù ñinó náa a kù 'dè máa ndá a ndá vò 'duù nó kù bàkà lá?

⁴⁷ Yo delè má 'vee káa 'bì ndá nambe yo cuki, 'bè gbí òkò tí yo ta ndá 'bí ña tende ña ndá 'duù 'ví dù a yè?

⁴⁸ «Má éno, yo dù ta tó muu yo, tacó Bu yo á gbíri a 'duù ñinó ta tó muu wó!

6

Jézu kpo-gbì-tà-tù ndá 'duù máa ndú 'ví kò-kò ta bà bàkà tó i lá

¹ «Yo kpolo tí yo, máa yo 'ví gbaa tí yo ta o tí nó náa yo má kù bàkà tó i ta rẹ̀ mì Mbírì nò jì ndá 'duù tacó wàa ndú 'ví nò yo, nò lá. Yo má bàkà éno, Bu yo tí Mbírì á gbírì bà ko mboo ndá tó i tí nó náa yo bàkà nò jì yo wálá.

² «Má éno, yo má kù koni ndá mbe yé, yo 'ví si bà kò-kò tí jì ndá 'duù mí to. Yo delẹ̀ 'ví gbaa tí yo tí go ña i mí ndá mbe bàkà nambeè-ro náa ndú kù bàkà ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá 'duù, delẹ̀ ta ndi tí ndá kpokèjì, tacó bà tì ngba ndú wàa ndá 'duù 'ví wu ta gbí ndá yì, nò lá. Yo kpolo tí yo, máa 'bí tó i náa ndú káká'í gí bà 'de 'do mì Mbírì gí tàkò ndá i mì ndú náa ndú bàkà nò á bindi bà wu gbí ndú mì ndá 'duù á muu to tí nó, nò wálá.

³ Yo má kù koni ndá mbe yé, yo 'ví bàkà gbí kóó, tacó wàa, à kpétí káa ndá kpóló-kpolo kómbe yo, ndú 'ví nò lá.

⁴ Yo koni ndá mbe yé mí tàbèngì, tacó Bu yo tí mbe kù nò ndá i tí nó náa yo kù bàkà ta kpéetí yo á tàbèngì nò 'ví ko ta mboo tàkò ndú jì yo.

Gítí bà 'deke tí jì Mbírì

⁵ «Ta o tí nó náa yo má kù 'deke tí yo jì Mbírì nò, yo 'ví si bà koro có bà bàkà go ña i mì ndá mbe nambeè-ro, náa ndú kù rọ̀ tìyọ̀ á kùro ndá 'duù ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá jùdèyà gí bà ùlù Mbírì, delẹ̀ ta ndi tí ndá bà njèè ndá kpokèjì náa ndá 'duù kù 'va có tí me mbẹ̀ tacó wàa ndú 'ví nò ndá yì, nò lá. Yo te mí gbí muu yo máa, tó i náa ndú bà 'de gbí ña bà 'deke tí ndú nò káa bà wu gbí ndú mì ndá 'duù á muu to tí nó cuki.

⁶ Ta o tí nó náa yo má kù 'deke tí yo á jì Mbírì nò, yo 'ví yèè ndi yo á gí ndii 'do gbí òkò tí ndá 'duù ta kpéetí yo, wàa yo 'ví 'deke tí yo jì Bu yo tí nó náa yo nò yí ta ro yo lá nò, bindi Bu yo tí mbe kù nò ndá i tí nó náa à kù bàkà ndú gbí kóó nò, bà ko mboo bà 'deke tí yo nò jì yo.

⁷ Yo delẹ̀ 'ví si bà 'deke tí yo ta bà 'vanda mbẹ̀ có cúú-cu-cù ta gbí wálá go i mì ña ndá 'duù ñinó mbe nò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì ni lá, nò mí to. Tacó ndá ña ndá 'duù tí nò kù kojo có máa, Mbírì kù sè tù wó tí bà 'deke tí ndá yì tacó ndá yì ni bà 'vanda có ngé má. Káa, à me éno lá.

⁸ Yo mèlè ndi ndú lá. Tacó yo tà kpétí má zi tí yo ta bà 'vanda mbẹ̀ có lá, Bu yo tí Mbírì nò ña i tí nó mbe 'vii ta yo nó ni sàà á kùro o bà 'deke tí yo nò gí.

⁹ Má éno, yo 'ví 'deke tí yo ká go éno máa,

«Bu ze mbe kù dù gbírì,
à ùlù rẹ̀ lo.

¹⁰ Gí gí bà dù tì gba.

À 'ví bàkà go có mì lo á muu to tí nó,
á go ñinó gbírì.

¹¹ Je i-zó-zò mì ze náa ze kù zò ta rì 'dáá gí nó wúnó jì ze.

¹² Wò delẹ̀ 'ví si có gítí ndá vò i mì ze mí to go ñinó náa ze si ta có gítí ndá vò i mì ndá 'bí ka ze mí to gí nò.

¹³ Wò delẹ̀ 'ví si ze mí gbí ndá i ñinó mbe kù eendi ze gítí vò i nó lá.

Káa wò 'ví ja ze á 'do 'bí Vò-'duù-tí-nò gí.»

¹⁴ «Yo má si có gítí ndá vò i ñinó náa ndá 'bí 'duù bàkà mítí yo nó mí to gí, Bu yo tí nó á gbírì nò bà si có gítí ndá vò i ñindi yo mí to delẹ̀ gí.

¹⁵ Káa yo má biya bà si có gítí ndá vò i ñindi ndá 'bí ka yo mí to gí, Bu yo bà si có gítí ndá vò i ñindi yo mí to delẹ̀ wálá.

Có gítí bà kònò go

¹⁶ «Ta o tí nó náa yo má kù kònò go tacó bà 'deke tí yo jì Mbírì nò, yo 'ví volo gbíro yo go ña i mì ndá mbe nambeè-ro, nò lá. Ndú kù kpilì gbíro ndú, tacó wàa, ndá 'duù 'ví nò tì ni éno máa, ndá yì kù kònò go. Yo te mí gbí muu yo, máa, ndú 'de i tàkò nètẹ̀ mì ndú gí.

¹⁷ Ta o tí nó náa yo má kù kònò go nó, yo 'ví te banga ta bà 'viindi se muu yo, ta bà tojo bàà mí gbíro yo,

¹⁸ tacó wàa, à káa Bu yo tí mbe kù nò ndá i ñinó mbe kù bàkà tí gbí kóó nó cuki ká 'ví nò ni . Bindi Bu yo tí mbe nò ndá i ñinó 'dáá náa à kù bàkà ndú tàbèngì nò bà je tó i jì yo.

Bà kojo có kpolo ma gítí ndá i muu to tí nò

¹⁹ «Yo si bà kojo có kpolo ma ká gítí bà bí gálá, wàa yo 'ví kili ndá i mì yo mí gbí mí muu to tí nó cuki mí to. Tacó ndá ki, ta ndá sù, ta ngbàza bà mi ndá i tí nó gí. Ndá mbe ngbà delẹ̀ bà ngbà ndá 'bí gí.

²⁰ À nìkì go éno máa, yo je mbí yo kpolo a i gítí bà bì ndá gálá bà kili ndá i mì yo a i mí gbírì, tí bàndò tí nó náa ndá i gbi ngbàza tí lá, ndá ki mbe kú da i, ta ndá sù mbe kú pìi i, ta ndá 'duù mbe kú ngbà i delé á kà wálá nò.

²¹ Tacó njembí 'duù ta o 'dáá gí kú dù ká tí bàndò ñinó ta ndá i mì wó kú dù tí nò.

Ro 'duù a kùpò mì dùì wó

²² «Ro 'duù a kùpò mì dùì wó. Ọ̀ ro 'duù má kú zeke'o ngbàrángà'i, gbí éno máa, dùì wó 'dáá gí gbí ngba'o;

²³ káa ọ̀ ro 'duù má zeke'o niki maa lá, dùì wó 'dáá gbí 'dí'di'o. Káa ọ̀ ro 'duù má yoo gí, o bà me jì yí a ñjìkírì.

À gbo gbù sè á mí nje ngá sósò'ò lá

²⁴ «'Bí 'duù jé mbe bàkà nètè jì ndá 'duù sósò'ò ta njembí wó gbaànjé nò wálá. Yí má zè 'bí 'duù gbaànjé niki maa, yí bà dù ta 'bí me ta njembí wó dúú-dúú lá. Yí má kú te duù míti 'bí 'duù gbaànjé, yí bà sì 'bí ka wó tí i maa-maa wálá. Má go ènò, wotí bà zèè Mbírì ta ndá i muu to tí nó 'dáá gí ta njembí lo gbaànjé delé wálá.

²⁵ «Má ènò, ye kú 'dè có jì yo, máa, njembí yo 'ví sì bà mù gítí bà 'vala yo, máa, <Ze taàbé 'ví zò a yè! Ze taàbé bà ñjù a yè!> mí to. Yo delé 'ví tee njembí yo mití dùì yo, máa, <Ze bà yuu a ña yè, wè!> nò lá. À dú káa yúco máa, có 'valá kpolo ndii có i-zò-zò gí, bìndi có dùì 'duù kpolo ndii có bongo gí.

²⁶ Yo tala bà zeke káa ndá nuu mbe kú o co gbí pípiri gi. Ndú jé ọ̀ ñjì ña lá. Ndú delé jé kili i 'do gbí ñjì mí gbí gálá lá. Káa ta ña ñinò 'dáá gí, Bu yo tí nó gbírì nó kú ko ndú ta i-zò-zò. A kpónó má je 'bí 'duù gbaànjé, wáa à 'ví je 'bí nuu gbaànjé, wáa à 'ví ya gí bà mà ndú, áá bà 'de i me gbolò á i 'do gbí 'di?

²⁷ Káa ta ndá bà ge tí ña banga tí nó 'dáá nò, ku kpónó má gí tacó bà zì 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo á kpónó mí to nò, wotí mì 'duù tí nò bà dù gítí bà 'dè có jì ku máa, yí si yí ñjì'dí gí, bà dù kuu tí ?

²⁸ «Yo delé kú mù njembí yo tacó ndá bongo tacó yè? Yo tala káa bà zeke ndá 'ví mù gbí jìlì gi. À tí ndú me 'bí bà gò bongo lá.

²⁹ Káa ye kú 'dè có jì yo máa, à kpétì káa Sólómòni, tí gbolò gba táánò náa áa mì wó a ndá banga i mbe ọ̀gbù ta ña wálá nó, yí jé yuu 'bí ña bongo ta banga tí ndii 'bí 'ví mù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá 'ví mù tí nò lá.

³⁰ Káa Mbírì má ge tí ña banga tí nó míti ndá 'ví mbìlì sínò, náa à taàbé dè nó bà doo ndú ta wu 'dáá gí, gí, yí bà je mbí wó gítí bà je bongo jì yo wálá, ndá mbe kpùrù-kpùrù njembí?

³¹ «Má ènò, yo si bà mù mbí yo gítí có máa, <Ze wúnó bà zò a ña yè? Ze bà ñjù a ña yè? Ze bà 'de bongo ngòó wè?> mí to!

³² Tacó à 'dáá nò a ndá kpóló-kpolo ña bà kofo có mì ndá 'duù ñinó mbe tee njembí ndú míti Mbírì lá nó ká nò. Bu yo tí nó á gbírì nó ñò ña ndá i ñinó tí ndá kpóló-kpolo i tacó 'valá mì yo nó ñi gí.

³³ Má ènò, yo zèè kùro a có gítí bà dù tí ndá 'duù mì Mbírì, ta có gítí bà bàkà ndá i ñinó mbe lè á kùro Mbírì lá nó á má kózò gí, bìndi a Mbírì ká bà wu sè ndá i ñinó náa yí ñò mbe 'vii ta yo nó jì yo delé.

³⁴ Má ènò, yo si bà mù njembí yo gítí taàbé mí to. Tacó yo cee ta ndá có ñindi wúnó lá. À káa taàbé ká bà ñò 'dóó kpokèjì mì wó.

7

Bò là ngomè tí ka wó, si ñindi wó á mití wó

¹ «Yo 'viiki ndá 'bí ka yo lá, tacó wáa Mbírì delé 'ví 'viiki yo lá.

² Tacó Mbírì bà 'viiki mití yo káa cè ña bà 'viiki tí, tí nó náa yo 'viiki mití ndá 'bí ka yo nò. À delé bà 'vii i jì yo ká ta gbèè ká'i bà 'vii i tí nó náa yo 'vii ta i jì ndá 'bí ka yo nò.

³ Má ènò, wò kú 'dè có gítí ñjù-mù á tà ọ̀ ro 'bí ka lo tacó yè, káa kùsìlì-mù kuu kpùrù'vù tà ọ̀ ro lo?

⁴ Wò bà 'de nje lo kòtì 'di, wáa wò 'ví 'dè ta có jì 'bí ka lo, máa ñjù-mù kuu tà ọ̀ ro wó, náa kùsìlì-mù má kuu kácá tà ọ̀ ro lo?

⁵ Ja a kùsìlì-mù tí nó mbe mbi mí tà ọ̀ ro lo nó kùro má kózò gí, bìndi wò 'ví gùì òlò ñjù-mù 'do tà ọ̀ ro nambe lo, ta ọ̀ ro lo ngbàrángà'i, ndí lo mbe nambeè-ọ̀ ro.

⁶ «Je i-Mbírì jì ndá bô lá. Ndú bà 'visi tí ndú bà ọ̀ ro wò. Wò delé 'ví kaa banga ñjì wú'dè mí to á 'bá ta ndá ngùù tí lá, tacó ndú bà jaaka gbí ta to.

Yù i 'do mì Mbírì ta njembí lo gbaànjé

⁷ «Wò má yù i ta njembí lo gbaànjé, áá bà je i tí nó jì wò gí. Wò má pà i ta njembí lo gbaànjé, wò bà 'de i tí nó gí. Wò má gbà njekèjì muu 'duù ta njembí lo gbaànjé, yí bà njaanga njekèjì jì wò gí.

⁸ Tacó à kù je i ta o 'dáá gí jì ndá 'duù ñinó mbe yù i nó. Ndá mbe pà i ta o 'dáá gí kù 'de i. Bìndi à kù njaanga njekèjì ta o 'dáá gí jì ndá mbe gbà njekèjì.

⁹ 'Vii mii 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nó kpónó má wa go míti wó, 'duù tí nó bà je kpúrú díi jì 'vii tí nó máa yí zò gí?

¹⁰ 'Vii mii 'bí 'duù gbí òkò tí yo nó kpónó má yù yá-sè 'do tí bu wó, 'duù nó bà je yá-kpoo ta já kpoo tí jì 'vii mii wó bìndi yá-sè gí?

¹¹ Káa ndá wò 'duù, á go yo nó, má ni bà je tó i jì ndá 'vii mii yo gí, Bu yo tí Mbíri á gbíri bà ni bà je tó i me gbolò ndii ndá ñindi yo nó gí jì ndá mbe yù i 'do tí wó wálá?

¹² «Co ta ndá 'bí ka lo ká tí ña kpokèjì tí nó náa à gbí muu lo máa ndú 'ví co ta wò tí nó. Ñinò a gbí ndá có mii Mòze, ta ndá i tí nó náa ndá mbe 'dòkò có mii Mbíri ñibà ndú jì ndá 'duù nó, ká nó.

Bà ya gí 'bá mii Mbíri me có 'di lá

¹³ «Wò má nó kpokèjì gítí 'bá rú-rú-rú, co a i tí, kpokèjì tí nó ngáá-nga-ngá, náa ndá 'duù me mbè kù 'va có tí nó bà ya ta wò gí nje ku.

¹⁴ Káa kpokèjì 'wálá a làmbu kpokèjì tí nó rú-rú-rú, ta ndá zèèngè i tí, náa ndá 'duù me mbè là kù pembee tí ndú pembee có tí nó.

Kiyà jò ngo lá

¹⁵ «Yo kpolo tí yo 'do tí ndá sú mbe ma có mii Mbíri. Ndú kù bàkà tí ndú tí ndá tó 'duù, káa ndú a cèe ndá zò-'boo.

¹⁶ Yo bà ñò ndú ni ká 'do tí ña bà bàkà ndá i mii ndú, go bà ñò ña mii ni 'do tí ndo wó. Mú-bàà kù rì káa ndo bàà, bìndi 'belè kù rì káa rì 'belè.

¹⁷ Tó mú kù rì káa tó ndo mú. Bìndi wò mú delè kù rì káa wò ndo mú.

¹⁸ Tó mú bà rì wò ndo mú wálá, delè wò mú bà rì tó ndo mú wálá.

¹⁹ Káa áá kèjì gí bà da mú ñinó mbe kù rì wò ndo mú nó, wáa à 'ví doo ta wu.

²⁰ Má éno, yo bà ñò ndá sú mbe ma có mii Mbíri ni 'do tí cè ña bà bàkà ndá i mii ndú.

²¹ «Yo kojo muu yo máa, ndá 'duù ñinó mbe kù 'dè có máa ye a mbe tí ndá yì ta tiri nó bà yee gbíri wálá. A káa ndá mbe kù bàkà go có mii Bu ye ká bà ñò gbíri.

²² Ye kù 'dè có tí nó jì yo, tacó ndá 'duù me mbè ta ndòngbú o wúnò bà 'vee ye gbí ngbàngà mii Mbíri, máa, «Ze táánò ma có mii Mbíri ta rè lo lá, mbe tí ze? Ze táánò mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù ta rè lo lá? Ze táánò bàkà ndá serè ta rè lo lá?»

²³ «Bìndi ye bà 'visì có jì ndú, máa, «Ye jé táánò ñò yo ni lá. Yo co 'do tí ye ngé gí kázò, ndí yo ndá wò 'duù.»

²⁴ «Má éno, 'duù ñinó mbe 'di ndá có mii ye nó, bìndi yí gii bàkà go ndá có mii ye náa yí 'di nó, go mbe bì 'bá ta muu tí wó, mbe bì 'bá mii wó mí pí díi.

²⁵ Bìndi mù gii ñi míti, ngo gii ò có tà, gbolò pípiri gii pí, káa 'bá tí nó 'va tí to lá, tacó à sè tà mí pí díi.

²⁶ Káa 'duù ñinó mbe 'di ndá có mii ye nó, káa yí bàkà go ndú lá nó, go mbe ñonókó mbe sè tà 'bá mii wó mí pí ñi ngoò.

²⁷ Mù mà gii ni, ngo gii ò có tà, pípiri mà gii pí ta woti tí, 'bá tí nó gii ki'viki gí to, 'bùrùkù gí.»

²⁸ Jézù mà gii cee bà 'dè ndá có mii wó gí, nje ndá 'duù 'dáá gí, gii 'dèè gí.

²⁹ Tacó yí 'dè jì ndú 'dáá káa ndá wu có mbe ya gí gbí muu ndú, me ndá 'viri có go i mii ndá mbe 'di gbí tàkii mii ndú nó lá.

8

Serè bà cee wò cì 'do tí 'bí 'dakò

¹ Ndá Jézù ta ndá mbè ndá 'duù tí nó mbe kaa ya gí mii wó pí gú nó mà gii kaa 'do pí gú gí gí tàbù to gí,

² 'bí 'dakò tí mbe cì gii gí gí mii wó, bìndi yí gii zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wò jì yí, máa, «Go bà yuku cì tí nó tí ye nó má kuu tí lo, woti bà si kúti ye 'ví dù ngbàrángà'i kuu tí lo, buù.»

³ Jézù mà gii 'di có tí nó náa mbe cì tí nó 'dè nó, yí gii ya'va 'bí wó ya gí bà ghala ta yí, ta bà 'dè có, máa, «Go kuu tí ye. Dù ta ngbàrángà kúti lo.» Á káa póó bà 'dè có tí nó mii Jézù, cì gii cee 'do tí 'dakò tí nó gí.

⁴ Bìndi Jézù gii 'dè có jì yí, máa, «'Di có tí nó náa ye kpónó bà 'dè jì wò nó. Ya kpédélé'i gí bà tùbà tí lo jì bu-Mbíri. Bìndi wò 'ví cì i jì Mbíri go có mii Mòze, tacó bà tùbà jì ndá

'duu máa cí cee 'do tí lo gí. Wò 'ví túbà tí lo jì 'bí 'duu gbaànjé á kùro bà ya wò gí mí bu-Mbíri lá.»

Jézu 'vala bòò mì kùro ndá àsikèrì mì ndá Ròmánò

⁵ Jézu gii njè nó ya gí gbí gbata Kàpàrànwùmù. Mâ gii zeke'o, 'bí 'dakò tí kùro ndá àsikèrì mì ndá Ròmánò zì'duù-vò (100) gii gí gí mì wó, bindi yí gii 'deke tí wó jì yí, máa,

⁶ «Bòò mì ye gbele've mí to ta sé gbí tí wó ngé ndii gí, buu.»

⁷ Jézu mâ gii 'di có tí nò, yí gii 'visi có jì 'dakò tí nò, máa, «À niki ma. Ye kèjì gí bà 'vala yí.»

⁸ Káa 'dakò tí nò gii 'visi có jì Jézu, máa, «Ye 'vii tí 'duu ñinó náa wò 'ví gí gí 'bá mì ye lá, buu. 'Dè káa có ta nje lo cuki 'do tí bàndò tí nó kpónó náa wò kuu tí nò, wàa bòò mì ye bà 'de 'válá gí.

⁹ Tacó ye a 'duu ta ndá kpo-kpò 'duu kùro ye kuu tí, náa ye kù 'di có mì ndú. À delé kuu tí tàkò ye a ndá àsikèrì mbe kù 'di có mì ye, náa ye má 'dè có jì 'bí 'duu gbaànjé gbí òkò tí ndú, máa, «Bàkà i ñinó!» Yí kù bàkà ; ye má 'dè có jì 'bí 'duu gbaànjé gbí òkò tí ndú, máa, «Ya éno!» Yí kù ya go có tí nò. Ye má tè'é tí 'duu máa, «Gì !» Yí kù gí go có mì ye nò. Ye má 'dè có jì bòò mì ye máa, «Bàkà i ñinó!» Yí kù bàkà i tí nò.»

¹⁰ Jézu mâ gii 'di ña có tí nò náa 'dakò tí nò 'dè nò, nje wó gii 'dèè gí. Bindi yí gii 'dè có jì ndá 'duu tí nó mbe kù ru ndi wó nó, máa, «Ye kù 'dè có jì yo ta yúco, máa, ye jé 'de 'bí 'duu gbaànjé mbe tee njembí wó míti Mbíri, kpèti 'do gbí òkò tí yo tí ndá Ìziriyéli, go i mì 'dakò tí nó lá.

¹¹ Ye kù 'dè có jì yo ta kponje tí wálá, máa, ndá 'bí tende ña ndá 'duu ta ndòngbú o wúnò bà kaa 'do muu to tí nó 'dáá gí gí bà zò i ta ndá Àbiráámò ta Ìzakò, ta Jakóbè gbí gbèe ká i ta líkí'o tí ndú gbí ngbàngà mì Mbíri.

¹² Bindi áa bà gii mò yo tí ndá Ìziriyéli, tí ndá 'dóó 'vii gbí ngbàngà mì Mbíri nó gí gbí 'di'di'o, tí bàndò bà wa gbí, ta bà zò gbí tí ta sé'i.»

¹³ Jézu mâ gii 'dè có jì ndá mbè ndá 'duu tí nó cee gí, yí gii 'visi có jì kùro ndá àsikèrì mì ndá Ròmánò tí nó, máa, «Má éno, ya gí 'bá mì lo, wàa có tí nó náa wò tee njembí lo á míti nò bà bàkà tí gí, tacó wò ùnje gí, máa, ye kpèti má 'dè káa có ta nje ye sínò, bòò mì lo bà 'vala 'do gbí nò'o gí.» À káa pòó bà 'dè có tí nó mì Jézu, bòò mì 'dakò tí nó gii a gí yaà 'do gbí nò'o mì wó gí.

Jézu 'vala ndá na gè Piyétòrò ta ndá 'bí 'duu 'do gbí ndá nò'o

¹⁴ Jézu gii njè nó 'do bàndò bà 'de tí ndú ta kùro ndá àsikèrì mì ndá Ròmánò nó ya gí 'bá mì Piyétòrò. Yí má gii yee kà, yí gii 'de na gè Piyétòrò kuu tisi ta cò'o gbí dii wó.

¹⁵ Yí má gii zèè 'bí niù tí nó, cò'o ngé gii dò 'do gbí dii wó gí. Bindi yí gii a gí yaà ya gí bà bàkà i-zò-zò jì Jézu.

¹⁶ Ta 'dè'o mì gbèe ri tí nó náa Jézu 'vala ta na gè Piyétòrò 'do gbí nò'o nò, ndá 'duu gii kaa ndá 'duu ñinó ta ndá i-gbì-muu ndú nó, ta ndá 'duu ñinó ta nò'o tí ndú nó ya tí jì Jézu. Jézu gii mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu tí nó ta nji có gbaànjé. Bindi yí gii 'vala ndá mbe nò'o,

¹⁷ go có tí nó náa Ìzàya tí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè sàa gí, máa,

«Yí bà 'vala ndoo 'do gbí ndá nò'o mì ndoo;

yí delé kaa ndá nji sé'i 'do gbí dii ndoo 'dáá gí,» nò.

Bà dù tí mbe ru ndi Jézu me có 'di lá

¹⁸ Jézu mâ gii ñò ndá 'duu kaa gí gí mì wó me mbè ngé ndii gí, yí gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó máa, ndá yí di kàpá gí tito.

¹⁹ 'Bí 'dakò tí mbe 'di gbí tàkii mì ndá Jùdèyà má gii 'di có tí nó, yí gii 'visi có jì Jézu, máa, «Mbe nibà i, áa bà ja ye 'do tàkò lo káa go ngo.»

²⁰ Káa Jézu gii 'visi có jì 'dakò tí nó, máa, «Ndá gùù mì ndá ngàmbe kuu tí. Ndá bàndò bà tèrì mì ndá nuù tí nó mbe kù o co gbí pípiri nó 'dáá gí kuu tí, káa bàndò bà tí tàmúu 'Vii-mi-'Dakò á míti wálá.»

²¹ Má gii zeke'o bà-i-nò 'bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndá 'duu tí nó mbe kù ru ndi Jézu nó gii 'dè có jì yí, máa, «Buu, si ye má ya gí bà duu ku bu ye, má kózò gí, bindi ye 'ví dele ndi ye gí gí ba ru ndi lo.»

²² Káa Jézu gii 'visi có gí tàkò có mì 'dakò tí nó, máa, «Gì gí bà ru ndi ye, wàa wò 'ví si ndá ku 'ví duu ndá 'dóó ku mì ndú.»

Jézu ro gundiri mí tiyò

²³ Bindi bà 'dè có mì Jézu jì 'dakò tí nó, yí gii njè nó ya gí gbí gbá, bindi ndá mbe tala có mì wó gii oloko gí tàkò wó gbí gbá kà.

²⁴ Mâ giì zeke'ò, gundiṛi giì 'bità bà pì tí ña ñinó náa ngo kú giì 'bità có bà gbàngà gí gbí gbà. Káa Jézù ta o tí nò kuu tìsì kú tè rì gbí gbà.

²⁵ Bindi ndâ mbe tala có mì wó mà giì nò máa, i kú giì voló-volo, ndú giì gbà yí 'do muu rì. Yí mà giì ziya gí, ndú giì 'dè có jì yí, máa, «Vala ndoo, buu, tacó ndoo kú mí-mii!»

²⁶ Káa Jézù giì 'vee ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo kú cì gúku tacó yè? Yo tee njembí yo míti Mbíri me jé'déé gí le!» Bindi yí bà-i-nò giì a gí yaà, yí giì do míti ndâ gundiṛi tí nò mbe kú pì nò, ta kápá tí nò mbe kú gbàngà nò. Ndâ i tí nò só giì rò tiyò ngbi-ngbii gí.

²⁷ Nje ndâ mbe tala có mì Jézù náa ndú ta ndú gbí gbâ nò 'dáá gí, giì 'dèè gí. Bindi ndú giì 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «A ña wotí tí 'dakò yè ká éno, náa ndâ gundiṛi ta kápá kú 'di có mì wó nó?»

Ndâ 'bí 'dakò gbí to Gádàrà ta ndâ i-gbì-muu ndú

²⁸ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mà giì di ngo gí tito kápá á 'bí to ta rẹ to tí nò a Gádàrà, ndú giì 'de ndâ 'bí 'dakò sósò'ò tí ndâ 'duu Gádàrà, ta ndâ i-gbì-muu ndú, mbe co 'do gbí òkò ndâ muu'dú. Ndâ 'dakò tí nò tii tí ndú míti kpokèjì tí nò mbe co rẹgbà ndâ muu'dú nò go ndâ gbù kàzà, tí ña ñinó náa gbèe 'duu mbe co tí kpokèjì tí nò jì ndú wáá.

²⁹ Káa à káa póó bà giì nò Jézù mì ndú, ndú giì 'bità bà tò kú, máa, «Ákoo 'vii mì Mbíri! Á gbí muu lo a có bà bàkà ña yè ta ze? Wò giì tacó bà waa có míti ze si 'dóó o tí nò gí kuro kálásè?»

³⁰ Káa ta o bà 'de tí ndú nò, ndâ kádùrùkù me mbè kú zò i á 'dè gbí to tí nò.

³¹ Tacó éno, ndâ i tí nò gbí muu ndâ 'dakò tí nò, nò giì 'deke tí ndú jì Jézù, máa, «Wò má mòkò ze 'do gbí muu ndâ 'dakò tí nó gí, wò 'ví si ze 'ví ya gí gbí muu ndâ kádùrùkù tí zò.»

³² Bindi Jézù giì 'visì có jì ndâ i tí nò, máa, «Yo kaa ya !» Ndâ i tí nò bà-i-nò giì kaa 'do gbí muu ndâ 'dakò tí nò ya gí gbí muu ndâ kádùrùkù go có mì Jézù nò. Bindi ndâ kádùrùkù tí nò giì nje ta ngèlè ta ndâ i tí nò gbí muu ndú, ndú giì oloko gí tà ngo 'do tí nje gángá ngo, bindi ndú giì mii ta ngo léé gí.

³³ Ndâ mbe kú gbà ndâ kádùrùkù tí nò giì kaa ya gí gbí gbata gí bà 'vanda ndi ndâ i tí nó mbe bàkà tí míti ndâ kádùrùkù, ta ndâ 'dakò tí nò sósò'ò ta ndâ i-gbì-muu ndú nó gbaanjé-gbaanjé jì ndâ 'duu.

³⁴ Ndâ 'duu gbí gbata mà giì 'di ndâ có tí nò, ndú giì kaa 'do gbí gbata ya gí mì Jézù. Ndú mà giì 'de yí gí, ndú giì 'deke tí ndú jì yí, máa yí nje nó 'do gbí to 'bá mì ndâ yí gí.

9

Jézù 'vala 'bí 'dakò mbe gbele've gí

¹ Jézù mà giì di ndi kápá 'do gbí to Gádàrà gí tito gí gbí 'dóó gbata bà dù yí gí,

² ndâ 'duu giì làngà 'bí 'dakò mbe gbele've gí gí tí jì yí. Jézù mà giì nò bà tee njembí ndú míti wó, yí giì 'dè có jì 'dakò tí nò mbe gbele've gí nò, máa, «Zèè njembí lo, 'vii mì ye, tacó à si có gítì ndâ vò i mì lo mí to gí.»

³ Káa ndâ 'bí mbe 'di gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà gbí òkò tí ndâ 'duu tí nò mbe tí mí mì Jézù nò mà giì 'di có tí nò náa yí 'dè nò, ndú giì 'bità bà koṛo có gbí njembí ndú, máa, «'Dakò tí nò kú bàkà tí wó tí Mbíri ta wotí tacó yè? Yí 'de wotí bà je à-cee-gí gítì vò i mì ndâ 'duu 'do kòti 'di?»

⁴ Jézù mà giì nò ña có tí nó náa ndâ mbe 'di gbí tàkii tí nò kú koṛo gbí njembí ndú nó, yí giì 'vee ndú, máa, «Yo kú koṛo ña vò có éno gbí njembí yo tacó yè?»

⁵ Bà 'dè có máa, «Á je à-cee-gí gítì ndâ vò i mì lo gí,» ká peteke, wèè, a peteke a bà 'dè có, máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví nó nó?»

⁶ Má éno, ye kpónò bà tubà jì yo máa áá mì 'Vii-mi-'Dakò a wotí tacó bà je à-cee-gí gítì ndâ vò i mì ndâ 'duu á muu to tí nó.» Bindi yí giì 'dè có jì 'dakò tí nó mbe gbele've gí nó máa, «A gí yaà, wò 'ví te kpà-sili mì lo, wàa wò 'ví ya gí 'bá.»

⁷ 'Dakò tí nò bà-i-nò ngé giì a gí yaà, bindi yí giì nje nò kú ya gí 'bá go có mì Jézù nò.

⁸ Nje ndâ mbè 'duu tí nó mbe kaa ya gí mì Jézù nó 'dáá gí giì 'dèè ta gúku bà nò 'dakò tí nò kú nó nó gí. Bindi ndú giì ùlù Mbíri tacó bà je ña wotí tí nò á jì ndâ 'duu.

Bà tè'é tí Màtèyò

⁹ Jézù mà giì nje nó 'do tí bàndò bà 'vala 'dakò tí nò mbe gbele've gí nò, yí giì nò 'bí 'dakò tí Jùdèyà tí mbe kú kili i-míri mì ndâ Rómánò, ta rẹ wó a Màtèyò, kú kú tí wó to á bàndò bá gò i-míri. Bindi yí giì 'dè có jì Màtèyò, máa, «Gí gí bà ru ndi ye.» Màtèyò bà-i-nò giì a gí yaà, bindi yí giì ya gí bà ru ndi Jézù.

Jézù zò i ta ndâ vò 'duù

¹⁰ Si Jézù kù zò i ta ri tí nò á 'bá mì Mâtéyò, ndâ 'bí ka nèté mì Mâtéyò me mbè, ta ndâ ña ndâ 'bí 'duù mbe kù gbètèkè tàkù mì ndâ Jùdéyà gii kaa gii kù zò i ta ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó gbí gbèe ká'i.

¹¹ Ndâ 'bí mbe kù kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà mâ gii ñò ña i tí nò, ndú gii 'vee ndâ mbe tala có mì Jézù, máa, «Mbe ñibà i ji yo kù zò i gbí ká'i ta ndâ 'duù ñinó mbe 'vii tí ndâ 'duù náa cèe 'duù 'ví zò i ta ndú gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà lá nó tacó yè»

¹² Jézù mâ gii 'di ña 'vé tí nó náa ndâ 'duù tí nó kù 'vee ta ndâ mbe tala có mì wó nó, yí gii 'visi có ji ndú, máa, «A ndâ 'duù ñinó ta sé'i tí ndú nó ká kù pà mbe yeè. Ndâ 'duù ñinó ta sé'i tí ndú wá lá nó pà mbe yeè lá.

¹³ Má ènò, yo 'viiki gbí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri ènò máa, <À tí ye tí Mbíri a go bà ñò yè ñò ndâ 'duù;

go bà ci mbelè ndâ ñò ji ye tí ye wá lá.>

Ye delè gí me tacó bà tè'é tí ndâ tó 'duù lá, ye gí a i tacó tí ndâ mbe bàkà vò i.»

'Vé giti nderè bà kòno go mì ndâ mbe tala có mì Jézù lá

¹⁴ Ta o tí nó, ndâ 'bí mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gii gí gí mì Jézù, bindi ndú gii 'vee yí, máa, «Tacó yè, káa ze ta ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà kù kòno go ta ri bà kòno go mì ndâ Jùdéyà, káa ndâ mbe tala có mì lo kòno go lá?»

¹⁵ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «Ndâ kpóló-kpolo kómbe mbe kò nù jé kù kòno go ta o tí nó náa kómbe ndú tí nó náa à kù ko nù mì wó gí 'bá nó má kuu ta ndú? Káa o bà je mbe kù kò nù tí nó 'do gbí òkò tí ndú bà gí ká gí, bindi ndú bà gii kòno go ta o tí nó.

¹⁶ Á da ngú kò mí pí ká kò lá.

¹⁷ 'Bí 'duù jé mbe fuu pe ngú cù mí gbí ká kára ñinó ta gbí wó wuuku gí nó wá lá. Tacó yí má bàkà ènò, ta o tí nó náa pe ngú cù bà gii nì nó, kára tí nó bà ba gí. Bindi yí bà bè gbí ndâ kára ta pe só gí. Tacó ènò, à ta o 'dáá gí kù fuu pe ngú cù ká mí gbí kpóló-kpolo kára tacó bà kpolo tí ndâ pe ta kára.»

Jézù 'vala ndâ 'bí 'viní ta 'bí nù

¹⁸ Káa si Jézù kálásè kù 'dè có ji ndâ mbe tala có mì Jòvànì, 'bí 'dakò tí gbolò 'duù gii gí gí mì wó, bindi yí gii zèè kò wó mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí, ta bà 'deke tí wó ji yí, máa, «Nájú ye cee gí, káa ye kù 'deke a tí ye ji wò, máa wò 'ví ya gí bà tee 'bi lo mítí wó wáa yí 'ví 'vala ji ye.»

¹⁹ Jézù mâ gii ñjè nó kù ya gí 'bá mì gbolò 'duù tí nó, ndâ mbe tala có mì wó gii kaa kù ru ndi wó.

²⁰ Káa si ndú muu nó, 'bí nù náa mbelè kù yee tí wó ta ndòò muu 'bi-nje só gii gí có kápí Jézù, bindi yí gii zèè nje bongo tí wó,

²¹ ta bà kojo có, máa, «Ye kpèti má zèè káa nje bongo tí wó, ye bà 'de 'valá gí.»

²² Jézù mâ gii 'visi tí wó gí ndú, yí mâ gii ñò nù tí nó, yí gii 'dè có ji yí máa, «Zèè njembí lo, nájú ye, tacó bà tee njembí lo mítí ye 'vala wò gí.» 'Do tí bàndò tí nó, mbelè tí nó mbe kù yee 'do tí nù tí nó, nó ngé gii rò tìyò gí.

²³ Jézù mâ gii yee 'bá mì gbolò 'duù tí nó, yí gii 'de ndâ 'duù kù wa ku tà'i ta wotí ká tí.

²⁴ Bindi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo ñjè gí sè 'do tà'i tí nó gí. Làmbu 'viní tí nó cì me cì-cì lá. Yí kù tè a ri.» Káa ndâ 'duù tí nó gii 'bità bà ñò Jézù ta ña có mì wó nó ñò-ñò.

²⁵ Káa ndú mâ gii ñjè gí sè go có tí nó gí, Jézù gii ri gí tàkò ku 'viní tí nó tà'i. Yí mâ gii zèè 'bi wó, 'viní tí nó gii a rò tìyò.

²⁶ Tàwo ngú có tí nó gii ya cee gbí to tí nó 'dáá gí.

Jézù 'vala ndâ 'bí mbe sú ro

²⁷ Ta o bà ñjè nó mì Jézù 'do bà 'vala nájú gbolò 'dakò tí nó, ndâ 'bí mbe sú ro sósò'ò gii ru ndi wó ta bà tò kù á tàkò wó ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «Áá 'Vii kòti Dàvidè tí Bindi-Mbíri, áá 'Vii kòti Dàvidè, ñò yè ro ze!»

²⁸ Jézù mâ gii ri gí tà'i ta o bà yee yí 'bá gí, ndâ mbe sú ro tí nó gii ri gí tàkò wó. Bindi yí gii 'vee ndú, máa, «Yo wá lá ùnje gí, máa ye bà 'vala yo gí?» Káa ndú gii 'visi có ji yí, máa, «Ze ùnje gí, buu.»

²⁹ Jézù mâ gii 'di có tí nó náa ndâ mbe sú ro tí nó 'visi gí tàkò 'vé mì wó nó, yí gii gbala ro ndú ta bà 'dè có ji ndú, máa, «Ye bà njaanga ro yo gí, tacó yo ùnje ta njembí yo gbaànjé gí, máa wotí bà bàkà ènò kuu tí ye.»

³⁰ Jézù mâ gii 'dè có tí nó, ro ndâ mbe sú ro tí nó só nó gii njaanga tí gí. Bindi yí gii 'dè có ji ndú ta wotí tí, máa, «Yo kpolo tí nje yo máa, 'bí 'duù gbaànjé 'ví 'di có máa a ye ká njaanga ro yo nó lá.»

³¹ Káa ndá 'dakò tí nò mà gii njè nó 'do bà-i-nò gí, ndú gii nó ta bà ma ẹ̀ Jézù ta ndi tí ndá 'bá 'dáá gí.

Jézù 'vala 'bí 'dakò tí mbe 'dè có lá ta i-gbì-muu wó

³² À káa póó bà njè nó mi ndá 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ọ̀o ndú nó gí, à gii gí ta 'bí 'dakò mbe 'dè có lá ta i-gbì-muu wó jì Jézù.

³³ Jézù mà gii mòkò i tí nò 'do gbí muu 'dakò tí nó gí, 'dakò tí nó ngé gii 'bità bà 'dè có. Bindi nje ndá mbè ndá 'duù tí nó mbe tí mí mi Jézù nó gii 'dèè gí. Bindi ndú gii 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú, máa, «À jé ọ̀ 'bí ọ̀a i go éno 'bá Ìzìriyèlì lá.»

³⁴ Káa ndá mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdèyà a gbí òkò tí ndá 'duù tí nó nìndi ndú gii 'visì có gí tàkò có tí nó, máa, «A Gba-vò-i, tí gba mi ndá i-gbì-muu, ká kù je wotí bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù jì yí.»

Jézù ọ̀o yé ọ̀o ndá 'duù

³⁵ Gbì ndá o tí nó, Jézù gii nó nó cee gbí ndá gbata, ta ndá ví bàndò á sè 'do gbí ndá gbata 'dáá gí, kù nìbà i, ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí có bà dù Mbìrì tí gba jì ndá 'duù ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbìrì, delè ta bà 'vala ndá 'duù 'do gbí ndá ọ̀a ndá nò'o ta ndá sè'i 'dáá gí.

³⁶ Káa yé ọ̀o bà ọ̀o ndá mbè ndá 'duù tí nó náa Jézù kù nó ta bà nìbà i jì ndú nó gii bàkà yí ngé ndii gí. Tacó à tí ndú a gúku, ndú delè ọ̀o 'dóó i nìno náa ndá yí 'ví bàkà nó lá, tacó 'duù kùro ndú wálá, go ndá rómbo ta mbe gbà ndú wálá.

³⁷ Bindi yí gii 'dè có jì ndá mbe tala có mi wó, máa, «Ndá i tacó bà kili 'do gbí nji ògbù ngé, káa muu ndá mbe bàkà nètè me nji'dí.

³⁸ Má éno, yo 'deke tí yo jì mbe nji, tacó wáa, yí 'ví tuu ndá mbe bàkà nètè me mbè tacó bà kili ndú.»

10

Jézù ọ̀o ndá tú mi wó muu'bi-nje só

¹ Jézù gii ọ̀o ndá 'bí 'duù muu'bi-nje só 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mi wó, bindi yí gii je wotí bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù, ta wotí bà 'vala ndá 'duù 'do gbí ndá ọ̀a ndá nò'o 'dáá gí á bindi wó jì ndú.

² Nìno a ẹ̀ ndá 'duù tí nó muu'bi-nje só náa Jézù ọ̀o ndá nò: ndá kpédélé 'duù a ndá Simónè tí nó ta 'bí ẹ̀ wó a Piyétòrò nó, ta ná'vindi wó Àndèréyà, bindi a ndá Jákòmò ta ná'vindi wó Jòvání tí ndá 'vii mi Zèbidéyò,

³ ta Filipò, ta Bàràtòlóméyò, ta Tòmázò, ta Màtèyò tí mbe kili i-mírì, ta Jákòmò tí 'vii mi Àliféyò, ta Tádéyò,

⁴ ta Simónè tí nó tí 'vii-'bá nó, ta Jùdá Ìsikàriyótè tí mbe ba ngbù wó tí Jézù.

⁵ Bindi Jézù gii tuu ndá 'dakò tí nó muu'bi-nje só náa yí ọ̀o ndá tú mi wó nó, káa ta kùro bà tuu ndú, yí gii kpo-gbì-tà-tù ndú, máa, «Yo 'ví 'dò kò yo gbaànjé mí gbí to mi ndá 'duù nìno mbe kù ùlù ndá 'bí tende ọ̀a i bindi Mbìrì nó lá.

Yo delè 'ví ya gí gbí ndá gbata á gbí to Sàmàriyà lá.

⁶ Yo ya a i gí mi ndá Ìzìriyèlì tí ndá mbe gíri á go ndá rómbo gí,

⁷ wáa yo 'ví kò-kò jì ndú, máa, «Kùro o bà gí Gba-gbìrì kpónó dooko gí!»

⁸ Yo 'ví 'vala ndá mbe nò'o,

yo 'ví 'vala ndá ku,

yo 'ví ọ̀o kútí ndá mbe cì,

yo 'ví mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù.

Yo sì wotí bà bàkà ndá i tí nó náa ye 'deke ndú jì yo nó me sí-sì lá. Má éno, yo delè 'ví je mboo tàkò bà bàkà ndú 'do mi ndá 'duù lá.

⁹ Ta o tí nó náa yo má kù ya gí muu nó, yo 'ví je 'bí làmbu i tacó bà sì ta ndá 'bí i ngé gí lá.

¹⁰ Yo 'ví je ndá 'bí bongo ta ndá 'bí tààmà tacó bà 'visì ta ndá nìno á tí dùì yo nó á kùro kà lá.

Yo delè 'ví zèè 'bí i go mù-kórò mí 'bì yo tacó bà kpolo tí yo lá. Tacó 'duù má ka wu'o gí, àà bà sì yí sínò wálá.

¹¹ Yo má yee tí to, yo 'ví pà a 'bá mi 'duù nìno mbe nì «Yo ndi ye nò» jì yo ta njembí wó gbaànjé, wáa yo 'ví dù tí, yee tí o bà njè nó mi yo 'do tí to tí nó.

¹² Yo má yee tí 'bá, yo 'ví nì «Ze yee gí» jì ndá mbe 'bá ta bà cù 'dè ngo cù yo tù-tù-tù mífí ndú.

¹³ Ndú má nì «Yo ndi ze nò» ji yo ta 'dè njembí ndú, yo 'ví dù ta ndú. Káa ndú má biya bà 'visì 'vé jí yo gí, yo 'ví ndii ta nó mì yo, ta nambeè tí nó gbí njembí yo náa yo máa Mbíri 'ví bàkà jí ndú nò.

¹⁴ Yo má yee tí to, káa ndá 'duù má te wíri míti yo lá, ndú delè má sè tù ndú tí có mì yo náa yo kù 'dè jí ndú nó lá, ta o tí nó náa yo má kù 'visì tàmuu yo gítí to tí nó, nò, yo 'ví gbà njú to, to tí nó 'do tí kò yo gí. Nìndò tacò bà túbà jí ndá mbe to tí nó máa, Mbíri bà waa có míti ndú, káa à me 'do gbí có mì yo lá.

¹⁵ Ye kù 'dè có jí yo ta 'vèrè tí wálá, máa, Mbíri bà waa có míti ndá mbe to tí nó ta ndòngbù o ta woti tí ndii bà doo ndá gbata Sòdómà ta Gòmórà á mì wó ta wu táánò nó gí.

¹⁶ Ye kù tuu yo gí gbí òkò tí ndá 'duù ta zí'i 'bì yo tacò bà kpolo ta tí yo wálá, go ndá rómbo á kùro ndá siingii. Má éno, yo 'ví si ɾo yo 'ví dù ngílí-ngílí go ɾo áca'ba. Waa njembí yo 'ví dù 'dèè kpóò go bèègú.

¹⁷ «Yo delè 'ví te mí gbí muu yo máa, ndá 'duù kèjí gí bà kaa yo ya tí gí gbí ndá ngbàngà mì ndá Jùdèyá. Bindi ndá gba bà gii waa có míti yo máa, à gbí yo mí kùro ndá 'duù.

¹⁸ Áa bà jaka yo ta woti ya tí gí kùro ndá kpo-kpò 'duù ta ndá kpo-kpò gba á muu ye. Káa ñinò bà njaanga jí yo a kpokèjí bà ma có tí ye jí ndá kpo-kpò 'duù, ta ndá kpo-kpò gba, ta ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nò.

¹⁹ Káa ta o tí nó náa ndú bà gii zèè yo nó, njembí yo 'ví si bà mù éno máa, yo bà ya gí bà 'dè á kùro ndá kpo-kpò 'duù ká a ña có yè wè, mí to. Njembí yo delè 'ví mù éno máa, yo 'ví 'dè a ña có yè wè, nó lá. Áa bà wu có tí nó náa yo 'ví 'dè nó mí gbí nje yo ká kùro ká.

²⁰ Tacò ta o tí nó, à me káa yo ká bà 'dè 'dóó có mì yo á 'do gbí muu yo lá. A Bèri mì Bu ye ká bà je woti bà 'dè có jí yo.

²¹ «Ta o tí nó, ndá 'duù bà sí ndá ná'vindí ndú ta ndá 'vii mì ndú jí ku. Ndá 'vii delè bà 'visì tí ndú tacò bà pà kpokèjí bà ziki ndá mbe jò ndú.

²² Ndá 'duù 'dáá gí bà gii sogo yo á muu ye ta o tí nó. Káa 'duù ñinò gbí òkò tí yo mbe 'dò kò wó mí to tí kpóò yee tí ndòngbù o bà mèèkè ndá i tí nó tí yo nó ká bà 'de 'wálá.

²³ Á má kù mèèkè'i tí yo ta o tí nó gbí 'bí gbata, yo 'ví kaa ta ngèlè 'wálá ya gí gbí 'bí. Káa ye kù 'dè có jí yo ta 'vèrè tí wálá, máa, 'Vii-mi-'Dakò bà gí gí muu to tí nó sí yo nó 'bá mì ndá Ìziriyéllí 'dáá gí cee lá.

²⁴ Mbe kù tala i me gbolò ndii 'duù tí nó mbe kù nibà i jí yí nó lá; bòò delè me gbolò ndii mbe tí wó lá.

²⁵ Á tè ta mbe tala i káa bà je muu mì mbe nibà i jí yí míti wó; à delè gii tè ta bòò káa bà je muu mbe tí wó míti wó. Káa ɾè bu-'bá má mì ndú a Gba-wàtà, ndú bà gbì mí muu ndá 'vii mì wó a ndá vò ɾè mbe ndii ñinò gí.

²⁶ «Á má éno, yo 'ví cì gúku tí ndá 'duù lá. Tacò ndá ña ndá i tí nó 'dáá náa ndá 'duù kù ngùù ndú kpónó nó bà 'vanda 'dáá gí sè gí. Delè ndá có tí nó náa ndú kù 'dè mí tàbèngii nó bà dù á ká wálá.

²⁷ Yo bà gii kò-kò ta ndá có tí nó náa ye kpónó kù 'dè jí yo gbí 'dí'di'o nó á jí ndá 'duù gbí ngbàà ɾi. Bindi yo bà gii kò-kò ta ndá có tí nó náa ye kù 'dè jí yo á gbí ngàngbùùtù nó 'do pí celéngé jí ndá 'duù.

²⁸ Káa yo 'ví cì gúku tí ndá 'duù lá, tacò 'bí i gbaànjé mì ndú náa ndú bà bàkà ta yo, á bindi bà zi yo mì ndú nó wálá. Yo cì gúku a i tí Mbíri, tacò woti bà zi yo ta woti bà waa có míti yo bindi bà zi yo mì wó kuu tí wó.

²⁹ Yo tala bà zeke ndá vii nuu tí nó tí ndá ñarù nó gí. 'Bí làmbu i náa 'duù bà 'de gbí ndú gbaànjé wálá. Káa 'bí gbaànjé 'do gbí òkò tí ndú mbe cì gí, káa Bu yo ñò bà ku wó lá, nó wálá.

³⁰ Káa à má gítí yo, yí 'deke ndá ñi se muu yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

³¹ Má éno, yo 'ví cì gúku lá, tacò yo kùro Mbíri a ndá kpóló-kpolo i ndii ndá ñarù gí.

³² «Má éno, 'duù má sí ye tí i á kùro ndá 'duù á muu to tí nó, ye delè wúnò bà sí 'duù tí nó tí i á kùro Bu ye á gbíri.

³³ Káa 'duù má biya ye á kùro ndá 'duù á muu to tí nó, ye delè wúnò bà 'visì kápí ye gítí 'duù tí nó á kùro Bu ye á gbíri.

Có mì Jézù a i mbe njèè gbí òkò tí ndá 'duù

³⁴ «Yo sí bà je mbí yo éno máa, ye gí jí yo ta ngú có mbe 'dèè njembí yo nó mí to.

³⁵ Có tí nó náa ye gí tí nó a có mbe njèè gbí òkò tí ndá 'vii ta ndá bu ndú, ndá niù ta ndá nájú ndú. Có tí nó bà njèè gbí òkò tí ndá nawu ndá 'vii ta ndá niù mì ndá 'vii mì ndú.

³⁶ Ndá mbe sogo 'duù gí mì ku bà dù káa ndá 'dóó 'vii mì wó.

³⁷ «'Duù má zèè có tí ndá bu wó ta nawu wó kpolo ndii có tí ye gí, ña 'duù tí nò bà 'vii tí mbe dù tí 'duù mí ye wálá; 'duù delè má zè ñikí kpolo ma a ndá bà wó ta ndá nájú wó co tí ye, ña 'duù tí nò bà 'vii tí mbe dù tí 'duù mí ye wálá.

³⁸ 'Duù má ùnje gítí bà kònò sé'i go ye wàa yí 'ví gí gí bà ñu ndi ye lá, yí bà 'vii tí mbe dù tí 'duù mí ye wálá.

³⁹ 'Duù mbe koṛo có kpolo ma ká gítí 'válá muu to tí nó bà 'de vò i bìnɔi ku mì wó. Káa 'duù ñinó mbe sè miṛi wó muu to tí nó jì ku a i gítí nètè mì ye ká bà 'de 'válá á bìnɔi ku mì wó.

⁴⁰ «'Duù mbe te wiṛi mítí yo ta rẹ ye, te wiṛi tí nò a i mítí ye, káa ndá mbe te wiṛi mítí ye, te wiṛi tí nò a i mítí mbe tuu ye.

⁴¹ 'Bí 'duù má te wiṛi mítí mbe 'dòkò có mì Mbíri ta rẹ mì Mbíri, Mbíri bà je 'bí tó i tí nó náa yí bà je jì mbe 'dòkò có mì wó nó jì 'duù tí nó gí. 'Bí 'duù delè má te wiṛi mítí tó 'duù gítí tó rẹ 'duù, tí nó, Mbíri bà je 'bí ña tó i tí nó náa yí tí Mbíri bà je jì tó 'duù tí nó nó jì 'duù tí nó mbe te wiṛi mítí wó nó gí.

⁴² Káa ye kú 'dè có jì yo ta yúco, máa, 'duù kpèti má cu káa cèe 'dè ngo mì lú nó sínò 'do gbí kàrà jì 'bí ña 'duù ñinó náa rẹ wó gbí u 'duù wálá ngé gí tacó náa táangbà 'duù tí nó a mbe tala có mì ye, yí bà 'de tó i tàkò ngo mì wó nó kpèkù.»

11

¹ Jézù má gii cee ta nètè bà kpo-gbí-tà-tù ndá mbe tala có mì wó muu 'bi-nje só náa yí ruka ndú nó gí, yí gii ñèè nó 'do bàndò tí nó kú nò ta ndi gbí ndá gbata mì ndá Jùdèyá kú ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri jì ndá 'duù.

À zèè Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù mí gbí zàà

² Ta o tí nò si Jézù kú ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri jì ndá 'duù ta ndi gbí ndá gbata nò, Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù a i gbí zàà. Jòvànì má gii 'di tàwo ndá i tí nó náa Jézù tí Bindi-Mbíri kú bàkà nó si yí gbí zàà kà, yí gii tuu ndá 'bí mbe tala có mì wó máa ndú ya gí bà 'dè có jì Jézù, máa, «A Jòvànì tí nó tí mbe kú caka tí ndá 'duù nó ká tuu ze, máa, ze gí gí bà 'vee wò, máa,

³ wò a 'duù tí nó náa ze kú ù bà gí yí 'do mì Mbíri nó, wèè, 'duù mì ze náa ze kú ù bà gí yí nó ká kpokèjì kálásé?»

⁴ Ndá tú mì Jòvànì má gii ya gí bà 'vee Jézù go co tí nó náa Jòvànì tuu ta ndú nò, Jézù gii 'visi có jì ndú, máa, «Yo dele ndi yo ya gí bà dità ndá có ñinó náa yo 'di ta tù yo nó, ta ndá i ñinó náa yo ñò ta ro yo nó jì Jòvànì:

⁵ Ndá 'duù ñinó táánò náa ro ndú yoo gí nó, kpónó kú zeke'o. Ndá 'duù ñinó táánò ta kò ndú mbe gbele'vee gí nó, kpónó kú nó nó. Ndá kà cì kpónó yuku 'daá 'do tí ndá 'duù ñinó táánò ta cì tí ndú nó gí. Ndá 'duù ñinó táánò tí ndá mbe sù tù nó kpónó kú 'di có. Ndá 'duù ñinó táánò mbe cì tí yú ku gí nó, 'vala ndi ndú gí. À kú ma Banga-Ngú-Có jì ndá yè.

⁶ Yo delè 'ví 'dè có jì Jòvànì, máa, 'duù ñinó mbe tee njembí wó kácaá mítí có mì ye nó a mbe tó pá.»

⁷ Káa si ndá tú mì Jòvànì kú gii bàkà có bà dele ndi ndú, Jézù gii 'bità bà 'vee ndá 'duù gítí Jòvànì, máa, «Gbí ndá o tí nó táánò náa yo kú kaa ya gí mì Jòvànì si yí gbí kángáá nga ngoó nó, yo ta o tí nó kú koṛo có máa yo kú ya gí bà ñò a 'di? Gí bà ñò 'bí 'duù ñinó ta 'dóó kóró-koṛo có mì wó wálá, mbe kú tè ká gí tàkò có mì ndá 'bí ka wó nó? Káa à má me ènò lá,

⁸ yo kaa ya gí bà ñò a 'di? Gí bà ñò 'bí 'duù mbe zaa ta banga bongo? Áá bà dù me ènò lá, tacó ndá mbe zaa ta ndá banga bongo kú dù a i 'bá mì ndá kpo-kpò gba.

⁹ Nògí, má ènò, yo táánò kaa ya gí sè gí gbí kángáá nga ngoó gí bà yè? Yo kaa ya me gí bà ñò mbe 'dòkò có mì Mbíri lá? À ènò. Ye kú 'dè có jì yo ta yúco, máa, 'duù tí nó a gbolò 'duù ndii mbe 'dòkò có mì Mbíri gí.

¹⁰ Tacó Jòvànì a 'duù tí nó náa à cu có gítí wó mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, Mbíri máa, «Ye bà tuu tú mì ye gí kùro lo, gí bà 'viindi kpokèjì ù ta ndi lo,» nó.

¹¹ Ye kú 'dè có jì yo ta yúco, máa, 'do gbí òkò tí ndá 'vii tí nó 'daá gí náa a ndá nù ká jò ndú nó, 'bí 'duù gbaanjé mbe gí tí gbolò 'duù ndii Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù yee tí kpónó wálá. Kpèti ká ènò, 'bí 'duù ñinó tí táangbà 'duù sínò gbí òkò tí ndá 'duù tí nó tí ndá Bòò-gba mì Gba-gbiri nó a gbolò 'duù ndii Jòvànì gí.

¹² Káa 'do tí o bà 'bità bà kò-kò mì Jòvànì ta có mì Mbíri di tí wúnò, 'bá mì Gba-gbiri kú mbu jì bà te ta wotí, ndá vò 'duù kú paa ta zèè ta wotí.

¹³ Káa kùro bà gí Jòvànì, Mbíri táánò je wotí bà 'dè-kòcò a i jì ndá Mòze ta ndá mbe 'dòkò có mì wó tí Mbíri.

¹⁴ Yo má ùnje gítí ndá có mì ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì ta ndá có mì Mòze gí, Jòvání a Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, náa ndú 'dè có máa yí bà dele ndi wó gí tacó bà gí gí bà 'viindi kpokèjì kùro bà gí Bindi-Mbírì nò.

¹⁵ Má ènò, ndá 'duù ñinó ta tù bà 'di có tí muu ndú nó 'ví 'di có!

¹⁶ «Káa ye kpónó 'ví 'vii yo ndá 'duù tí nó á gbí o tí nó, nó mítí ña yè dú? Yo gbí ro ye ká go ndá ví 'vii mbe kili kù ño 'di gbí dùpì, ndú mà gii ñò ndá 'bí ka ndú ví 'vii mbe kili ta bà muu ndú tende, ndú gii tè'è tí ndú máa,

¹⁷ «Yo gí gí mì ndoo, wàa ndoo 'ví ño 'di bà dù ru.» Káa ndá ka ndú nò gii biya gí. Bindi ndú gii tè'è tí ndú káká'i, máa, «Yo gí gí mì ndoo, wàa ndoo 'ví ño 'di bà wa ku.» Káa ndá ka ndú nò gii biya delè gí.

¹⁸ Tacó Jòvání táánò me mbe zò i lá, yí delè me mbe nju pe lá, káa ndá 'duù gii kili nje ndú mítí wó, máa, «A i ká gbí muu wó.»

¹⁹ 'Vii-mi-'Dakò gii gí ñindi wó ta bà zò i, delè ta bà nju pe, ndá 'duù káká'i gii 'visi nje ndú éno, máa, «Yí a mbe gàmàta, tí vò mbe nju pe, tí kómbe ndá mbe kù gò i-míri, tí ndá mbe bàkà vò i!» Káa kpétí ká ènò, à ñò bà 'di gbí-o mì Mbírì ni mítí ndá cè bà i mì wó.»

Jézu 'deke tí ndá 'duù gbí ndá gbata tí nó á yi kàpà Gàlilèyà nò

²⁰ Bindi Jézu gii 'bità bà 'deke tí wó ta sé có gítí ndá 'duù gbí ndá gbata tí nó náa yí bàkà ndá serè ta ndi gbí ndú nò, tacó ndú biya bà 'visi muu ndú 'do tí ndá vò i mì ndú gí. Máa,

²¹ «Yo ndá 'duù gbí gbata Kòràzini ta ndá 'duù gbí gbata Bètisàyidà bà dù á nje ! Tacó ye táánò má bàkà ndá kpo-kpò serè tí nó náa ye bàkà jì yo nó a i jì ndá 'duù gbí ndá gbata Tírò ta Sidóni, ndú kpónó dù zùkùù gítí ndá vò i mì ndú sàà gí.

²² Káa ye kù 'dè có jì yo ta yúco, máa, Mbírì bà waa có mítí yo wúnò ta ndòngbú o ta wotí tí ndii ñindi ndá 'duù gbí gbata Tírò ta ndá 'duù gbí gbata Sidóni gí.

²³ Káa yo, ndá 'duù gbí gbata Kàpàrànwùmù! Yo táánò máa yo bà oko tí yo ènò yee tàrì? Mbírì wúnò bà kaa yo mítí vò hànò á bindi ku mì yo. Tacó ndá serè mì ye táánò náa ye bàkà ndú jì yo nó má a i jì ndá 'duù gbí gbata Sòdómà, Mbírì táánò bà doo Sòdómà wálá.

²⁴ Má ènò, yo kpolo tí yo máa Mbírì bà waa có mítí yo ta ndòngbú o ta vò tí ndii bà doo ndá 'duù mì wó á Sòdómà ta wu gí.»

Jézu yù gbí tí wó jì ndá yé

²⁵ Ta o tí nó Jézu gii 'deke tí wó jì Mbírì, máa, «Ye 'dè niki maa jì wò tí Bu ye, tí mbe tí ndá gbíri ta to, tacó bà 'dè gbí tí lo jì ndá 'duù ñinó ta ro ndú mbe njaanga kálásé nò, si ndá mbe 'di gbí-o mí to.

²⁶ Iyoo, Bu ye, ye ùnje gí máa, àá táánò niki tí lo éno.

²⁷ «Wò tí Bu ye kaa ndá i 'dáá gí á mí 'bì ye gí. 'Bí 'duù gbaànjé mbe 'di gbí 'Vii mì lo muu to tí nó wálá, à káa wò tí Bu ye. 'Bí 'duù gbaànjé delè mbe 'di gbí lo tí Bu ye á muu to tí nó wálá, à káa ye tí 'Vii mì lo, gii toko mítí ndá 'duù ñinó ta go bà tùbà tí lo jì ndú tí 'Vii mì lo nò.

²⁸ «Wo yo má co ta bà bàkà du nèté gí, wo yo má co ta bà te du i gí, yo gí gí mì ye, wàa yo 'ví tèwo yo.

²⁹ Yo zèè nje kòrì tí nó á pààpì ye nò, wàa ye 'ví nibà bà làngà kòrì jì yo, tacó ye a mbe zèè ndá 'duù ta pètéké 'bì, tí mbe 'dè njembí, wàa yo 'ví tèwo yo.

³⁰ Tacó bà te kòrì tí nó á pààpì ye nó kpolo lá, ká'í tí nó náa ye kù làngà nò delè me duù lá.»

12

Có gítí rì bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyà

¹ Ta 'bí rì bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyà gbaànjé, si ndá Jézu ta ndá mbe tala có mì wó kù nò ndò ta ndi gbí ndá nji, ndá mbe tala có mì wó gii nò ta bà kpaṛaka muu cù kù zò tí 'veè gítí go.

² Ndá 'bí mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyà mà gii ñò ndú tí, ndú gii 'dè có jì Jézu ta kpo tàkòcò, máa, «[J]ò káa ña i tí nó náa ndá mbe tala có mì lo kù bàkà nò gí! Ña i tí nó kpónó náa ndú kù bàkà nò me i bà bàkà-bàkà ta rì bà wotí gbí tàkù mì ndoo tí ndá Jùdèyà lá.»

³ Káa Jézu gii 'visi có jì ndú, máa, «Yo jé 'deke có tí nó gbí wàràgà mì Mbírì gítí ña i tí nó náa Dàvidé tí gbolò gba mì ndoo tí ndá Jùdèyà bàkà táánò ta o tí nó náa go bàkà ta ndú ta ndá mbe ko tàkò wó nó lá?

⁴ Cò tí nó gítí bà òrì Dàvidè gí tà 'bá-Mbíri, bindi yí gù kaa ndá kù kò tí nó náa à ci ndú jì Mbíri gí, ya tí jì ndú ta ndá mbe kù kò tàkò wó, bindi ndú gù zò ta ndú nó? Yo jé 'di lá? Káa à kù zò ndá kù kò tí nó náa à ci ndú jì Mbíri gí nò gbí tàkù mì ndoo tí ndá Jùdèyá káa ndá bu-Mbíri cuki.

⁵ «Yo má 'deke ònò lá, yo jé 'deke cò tí nó gbí wáràgà mì Mòze máa, bà bàkà nètè gítí i-cí-ci mì ndá bu-Mbíri ta òrì bà wotí me vò i lá nó, lá?»

⁶ Káa ye kù 'dè cò jì yo, máa, 'bí i mbe me gbolò á cò tí 'bá-Mbíri gí kpónó kuu nò.

⁷ Yo táánò má 'di gbí cò tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, Mbíri máa, «À tí ye a go nambeè; go bà waa mbelè tí ye wálá» nó gí, yo kùtáa bà waa cò mítí ndá 'duù ònò ta vò i mì ndú wálá nó wálá, tacó a yè ọ ndú ká bà dù tí yo.

⁸ Tacó 'Vii-mi-'Dakò a mbe tí ọrì bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyá.»

Jézu 'vala 'bí 'dakò náa 'bí wó pizoo gí

⁹ Bindi Jézu gù njè nó 'do bà-i-nò ya gítí 'bí bàndò bà kili ndá Jùdèyá gbaanjé.

¹⁰ Bindi yí gù 'de 'bí 'dakò náa 'bí wó gbaanjé pizoo gí, gbí òkò tí ndá 'duù á kà. Ndá 'bí 'dakò ta go bà pà kpokèjì bà kpì ngbàngà tí Jézu tí ndú má gù ònò Jézu, ndú gù 'vee yí, máa, «Bà 'vala 'duù ta òrì bà wotí gbí tàkù mì ndoo tí ndá Jùdèyá a vò i?»

¹¹ Káa Jézu gù 'visi cò jì ndú, ta bà 'vee ndú, máa, «I-kò-ko mì 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí yo nò kpónó má 'va tí gbí gùù ta òrì bà wotí, yí bà ya gí bà ja yí 'do gbí gùù tí nó gí sè wálá?»

¹² Káa cò tí 'duù kpolo ndii cò tí i-kò-ko gí! Má ènò, bà bàkà tó i jì 'duù ta òrì bà wotí dú.»

¹³ Bindi Jézu gù 'dè cò jì 'dakò tí nó ta pizò 'bí wó nó, máa, «Ya'va gbí 'bí lo.» 'Dakò tí nó má gù ya'va gbí 'bí wó go cò tí nó náa Jézu 'dè jì yí nó, wu gù gí gí gbí 'bí wó gí.

¹⁴ Ndá mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyá má gù ònò bà 'vala 'dakò tí nó mì Jézu ta òrì bà wotí, ndú gù kaa ta bà muu ndú ya gí ndii 'do gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nó tacó bà pà kpokèjì gítí bà zì Jézu.

Jézu tí 'dè 'duù

¹⁵ Cò wàtà mì ndá mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyá má gù 'va tí gbí tù Jézu, yí gù njè nó 'do bàndò tí nó gí. Káa ndá 'duù me mbè gù kaa gí tàkò wó. Bindi yí gù 'vala ndá mbe nó 'o 'dáá gí.

¹⁶ Káa yí gù kpo-gbì-tà-tù ndú máa, ndú 'ví kpolo tí nje ndú 'do tí ẹ̀ yí, tacó go wo tí wó wálá.

¹⁷ Jé ká go cò tí nó náa Ízàyà tí mbe 'dòkò cò mì Mbíri 'dè sàà gí, máa, Mbíri máa,

¹⁸ «Ìjìnó a bòò mì ye náa a ye ká cu 'bí ye mítí wó 'do gbí òkò tí ndá 'duù.

Yí a bà ọ ye, tí bà njembí ye, tí wú-gbì-ẹ̀ ye.

Ye bà si Bèri mì ye 'ví je wotí jì yí,

tacó wàa yí 'ví nìbà yúco mì ye jì ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí.

¹⁹ Yí bà 'dèkè mà ta bà tò kù wálá.

'Bí 'duù bà 'di kòcò wó ta ndi tí ndá kpokèjì wálá.

²⁰ Yí bà dù tí mbe zèè ndá 'duù ònò ta wotí tí wó ndii ndú gí nó ta pétékè 'bí.

Yí bà 'vala ta ndá 'duù ònò ta dúú kpokèjì tí ndú wálá nó lèè ènò,

yeé tí o bà lò muu gíri mì ndá 'duù jì yúco.

²¹ Ndá 'duù 'dáá gí bà gù koro 'válá lí ká mítí wó.»

Ndá mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyá máa a Bèlìzèbùlù ká je wotí bà bàkà ndá serè jì Jézu

²² Bindi ndá 'duù gù gí ta 'bí 'dakò tí mbe sú ọ, ta i-gbì-muu wó mbe tii bà 'dè cò 'do tí wó gí. Bindi Jézu gù 'vala yí 'do gbí ndá nó 'o mì wó nó 'dáá gí. Yí bà-i-nò gù 'bità bà ònò ndá i, ta bà 'dè cò.

²³ Nje ndá 'duù 'dáá gí gù 'dèè gí. Bindi ndú gù 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «Ìjìnó 'ví dù a 'Vii mì Dàvidè ká nó?»

²⁴ Káa ndá mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyá má gù 'di cò mì ndá 'duù tí nó, ndú gù 'visi cò gí tàkò, máa, «A Bèlìzèbùlù tí Gba-vò-i ká kù je wotí bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù jì yí.»

²⁵ Káa Jézu má gù ònò ònà bà kojo cò mì ndá mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyá nó, yí gù 'visi cò jì ndú, máa, «Cò mì ndá bòò mì gba má toko lá, gba tí nó bà zogo 'bá wálá. Cò mì ndá 'duù gbí gbata mì ndú má toko lá, gbí gbata tí nó bà dù wálá. Cò mì ndá 'duù á njekejì mì ndú delè má kili tí lá, 'bá tí nó gí bà sì tí wálá.

²⁶ Má ènò, Gba-vò-i má kù mòkò Gba-vò-i 'do gbí muu ndá 'duù, Gba-vò-i bà gù zèè 'bá ée?

²⁷ À má dú káa yúco máa Bèlìzèbùlù tí Gba-vò-i ká kù je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duu jì ye, à 'ví dù a 'di ká kù je wotí bà ko ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duu jì ndâ kpo-kpò mbe kù ko ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duu gbí òkò tí yo? Yo 'vee ndú wàa ndú 'ví waa có tí nò jì ndoo.

²⁸ Káa ye má kù mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duu ta wotí m̀ Bèrì-m̀-Ìm̀b̀ìr̀ì, gbí có tí nò go éno máa, M̀b̀ìr̀ì g̀ì tí gba mì yo g̀ì.

²⁹ «'Bí 'vé káká'í náa yo 'ví te mí gbí muu yo a ñinó máa: 'Duu bà r̀ì g̀ì tá'ì mì wu 'dakò tacò bà tuṛu ndâ ká'ì mì wó ta wotí ée? Sè káa ñinó máa mbe ngbà tí nò 'ví dù a ngbílí mbe da gbí ka wó ngbílí, má wálá ndí bà dù ká tó kà.

³⁰ 'Duu má me 'duu mì ye lá, yí a ka ye mbe có. Mbe biya bà kili i ta ye g̀ì, a mbe jaaka gbí i.

³¹ Má ènò, ye kù 'dè có jì yo máa, M̀b̀ìr̀ì bà je à-cee-g̀ì jì ndâ 'duu gítí ndâ 'bí ña vò i mì ndú, ta ndâ ña zu có ñinó náa ndú 'dè gítí wó tí M̀b̀ìr̀ì nó 'dáá g̀ì, g̀ì; káa ndâ mbe 'dè zu có gítí Bèrì-m̀-Ìm̀b̀ìr̀ì bà 'de à-cee-g̀ì wálá.

³² M̀b̀ìr̀ì delè bà je à-cee-g̀ì jì 'duu mbe 'dè zu có gítí 'Vii-m̀-Ìm̀b̀ìr̀ì 'Dakò g̀ì; káa 'duu má 'dè zu có gítí Bèrì-m̀-Ìm̀b̀ìr̀ì, M̀b̀ìr̀ì bà je à-cee-g̀ì jì yí muu to tí nó wálá. Yí delè bà je à-cee-g̀ì jì yí bindi ku mì wó wálá.

³³ «Ndâ kù i gbí ñjì má ta banga tí ndú, ndú kù jò ta banga tí. Káa ndú má soloko g̀ì, banga tí bà jò ndú wálá. À ñò banga kù i ni ká mítí ña bà jò yí.

³⁴ Yo kù bàkà nambeè-nje ta ndâ 'duu, káa njembí yo go já kpoo. Tacò 'duu ta o 'dáá g̀ì kù 'dè káa ña có tí nó mbe yè gbí njembí wó g̀ì nò.

³⁵ Tó 'duu ta tó có gbí njembí wó kù 'dè jì ndâ 'duu káa tó có tí nó gbí njembí wó nò. Káa vò 'duu ta vò có yè gbí njembí wó g̀ì ta o 'dáá g̀ì kù 'dè káa vò có.

³⁶ Má ènò, ye kù ci yo gítí, máa, M̀b̀ìr̀ì bà waa có mítí ndâ 'duu ta ndòngbù o tacò ndâ ña ndâ có tí nó náa ndú kù 'dè ta bà koṛo gbí ndú lá nó gbaañjé-gbaañjé 'dáá g̀ì.

³⁷ Tacò ta o tí nó, à káa nje 'duu ká bà njaanga wú 'do tí miṛi wó. À delè káa nje 'duu ká bà ga wú mítí miṛi wó.»

Có gítí bà bàkà ndâ serè mì Jézù

³⁸ Bindi ndâ 'bí mbe 'di gbí tàkù, ta ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéya g̀ì 'dè có jì Jézù, máa, «Mbe ñibà i, go kuu tí ze éno máa wò bàkà gbolò serè jì ze.»

³⁹ Káa Jézù g̀ì 'visì có jì ndú, máa, «Ndâ 'duu tí nó gbí o tí nó nó káa cèe ndâ vò 'duu sínò ta m̀b̀ìr̀ì mì ndú wálá. À tè ta yo káa serè mì Jónà tí mbe 'dòkò có mì M̀b̀ìr̀ì.

⁴⁰ Jónà dígísèé d̀ì gbí yí gbà sè ta r̀ì ta'ò, ta bèbìlì delè ta'ò. Má ènò, 'Vii-m̀-Ìm̀b̀ìr̀ì 'Dakò delè kejì g̀ì bà dù á ta to ta r̀ì ta'ò, ta bèbìlì delè

⁴¹ M̀b̀ìr̀ì wúnò bà waa có mítí ndâ 'duu tí nó gbí o tí nó nó ta ndòngbù o 'do gbí có mì ndâ 'duu gbí gbata Nìnevà, tacò ndú táánò 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú bindi bà kò-kò ta có mì M̀b̀ìr̀ì mì Jónà jì ndú g̀ì. Káa kpónó 'bí ngú có bà kò-kò tí mbe me gbolò ndii có tí nó náa Jónà kò-kò tí dígísèé nó yee g̀ì.

⁴² Gbolò gba-ñií tí nó ta 'bá mì wó á gbí to Sèbà nó, wúnò bà kpì ngbàngà tí yo ta o bà waa có. Tacò yí táánò g̀ì ngé 'do 'bá mì wó me 'dú g̀ì bà 'di có mì gbolò gba tí nó tí Sólómòni tí gbolò mbe 'di gbí-o nó g̀ì. Káa ye kù 'dè có jì yo ta yúco, máa, 'bí i mbe me gbolò ndii Sólómòni g̀ì kpónó kuu nò.

Bà dele ndi i g̀ì gbí muu 'duu

⁴³ «I má có 'do gbí muu 'duu, i tí nó kù ya g̀ì bà wùùkù to ta ndi gbí kángáá nga ngòò ta ngo gbí wálá, kù pà bàndò bà dù tí. À má g̀ì kpò yí g̀ì,

⁴⁴ yí bà g̀ì 'dè có máa, «Ngèlè-ndii kpò a ngo. Má ènò, ye bà dele ká gítí ká 'bá mì ye.» Yí má dele ndi wó g̀ì g̀ì bà 'de muu 'duu tí nó ngbàrangá'ì, ta 'bí i-gbì-muu wó wálá,

⁴⁵ yí bà ya g̀ì bà kaa ndâ 'bí i vò-nje só mbe volo ndii yí g̀ì, bindi ndú bà 'vala ta ndú mí gbí muu 'duu tí nó g̀ì. Gbì ndòngbù, 'duu tí nó bà volo ndii ñinó sàà kùṛo nó g̀ì, ñinò a ña i tí nó bà bàkà tí mítí ndâ 'duu tí nó gbí o tí nó, nó ká nò.»

Ndâ Jézù ta ndâ ná'vindí wó

⁴⁶ Káa sí Jézù kù 'dè có jì ndâ m̀b̀è 'duu tí nó kálásé, ndâ nawu wó ta ndâ ná'vindí wó g̀ì r̀ò t̀ỳỳ sè, tacò bà 'dè có ta yí.

⁴⁷ 'Bí 'dakò má g̀ì ñò ndú, yí g̀ì 'dè có jì yí, máa, «Ndâ nawu lo ta ndâ ná'vindí lo kù r̀ò t̀ỳỳ sè, tacò bà 'dè có ta wò.»

⁴⁸ Káa Jézù g̀ì 'visì có jì 'dakò tí nó, máa, «Nawu ye a 'di? Ndâ ná'vindí ye a ndâ 'di?»

⁴⁹ Bindi yí g̀ì t̀ù 'bì wó gítí ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ijìnó a ndâ nawu ye. Ñinó a ndâ ná'vindí ye.

⁵⁰ 'Duu má bàkà go có mì Bu ye á gbìr̀ì g̀ì, 'duu tí nó a ná'vindí ye, 'duu tí nó a nãmí ye, 'duu tí nó a nawu ye.»

13

Jézu lòkò'bò có gítí mbe va ña

- ¹ Jézu gii ñjè nó 'do 'bá ta gbèe ɾi tí nó ya gí bà ki tí wó to á yì kápá.
² Bindi ndâ 'duu me mbè ta ña wálá gii kaa ya gí tàkò wó tàbè'dè kà. Bindi ndú gii tí jèlè yí 'dee gí. Ndâ 'duu tí me mbè tí ña ñinó náa Jézu gii co 'do gbí òkò tí ndú ya gí bà ki tí wó gbí gbà a ɾo ngo ta kpééti wó jee ndâ 'duu 'daá kú ɾò tiyò á tí ngo.
³ Bindi yí gii 'bità bà 'dè ndâ có jì ndú me mbè gbí lòkò'bò.
 Jézu gii lòkò'bò có jì ndâ 'duu, máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ya gí bà va ña gbí ñjì mí wó,
⁴ káa ta o tí nó sí yí kú va ña nó, ndâ 'bí ñjì ña gii 'vaka tí á ta ndi tí kpokèjì. Bindi ndâ nuu gii ɾuka ndú gí.
⁵ Ndâ 'bí gii 'vaka tí ta ndi gbí ɾo ndâ díí mbe le ta gbí ñjì ta làmbu ñjú to ɾépe-ɾépe pí ndú. Síí ndú má gii yee gí sè,
⁶ ɾi gii mií ndú gí, tacó tà teè ndú ya gí tà to tè lá.
⁷ Ndâ 'bí ñjì ña gii 'vaka tí ta ndi gbí òkò ndâ bè kperè náa à cutu ndú lá ta ndi gbí ñjì. Ndâ bè kperè tí nó gii uu 'buuku muu ndú gí.
⁸ Ndâ 'bí ñjì ña gii 'vaka tí gbí banga zì to. Bindi ndú gii jò ta banga muu ndú gbe-gbè, gbe-gbè, gbe-gbè.
⁹ Má ènò, 'duu ñinó ta tù kuu tí muu wó nó 'ví 'di có.»

Nderè bà 'dè có mì Jézu gbí lòkò'bò

- ¹⁰ Jézu má gii yee ñjè bà 'dè lòkò'bò gítí mbe va ña gí, ndâ mbe tala có mì wó gii yèè gí ɾègbà tí wó, bindi ndú gii 'vee yí, máa, «Wò kú 'dè có jì ndâ 'duu tí nó gbí lòkò'bò tacó yè?»
¹¹ Káa yí gii 'visi có jì ndú, máa, «À je muu bà 'di gbí ñgii ndâ có kóó mì Gba-gbírì jì yo gí. Káa à 'dè gbí ñgii tí nó jì ndú lá.
¹² Tacó à kú je i gí bà i, káa i má mì 'duu wálá, àá bà aaka làmbu ñinó á kpátù 'bì wó nó gí.
¹³ Ye kú 'dè có jì ndú gbí lòkò'bò tacó ndú kú zeke'o, káa ndú ñò i lá. Ndú delè kú 'di kòcò, káa ndú 'di gbí có tí nó lá.
¹⁴ Izáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò 'dè có gítí ña ndâ 'duu tí nó, ènò máa, <Yo bà 'di dú káa kòcò 'duu, káa yo bà 'di gbí có tí nó náa yí kú 'dè nó wálá. Yo bà zeke ɾo yo ndo gí, káa yo bà ñò i tí nó náa yo kú zeke nó wálá.
¹⁵ Tacó ñjembí ndâ 'duu tí nó gbí kàangbá gí, tù ndú me duu gítí bà 'di có, ndú delè neke ɾo ndú gí, tacó à tí ndú a gúku bà ñò ndâ i ta ɾo ndú. Ndú kú cì gúku máa ndâ yì má 'di gbí có, ndâ yì bà gii 'visi muu ndâ yì 'do tí ndâ vò kpokèjì mì ndâ yì, bindi ye bà gii 'vala ndâ yì.>
¹⁶ «Káa pá yo ñikì ngé ndii gí, tacó yo kú ñò i ta ɾo yo, yo delè kú 'di có ta tù yo.
¹⁷ Ye kú 'dè có jì yo ta yúco máa, ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì, ta ndâ tó 'duu mì Mbírì táánò ùndi bà ñò i tí nó kpónó náa yo kú ñò nó kpòò, káa ndú ñò lá. Ndú delè ù bà 'di có tí nó náa yo kpónó kú 'di nó kpòò, káa ndú 'di lá.

Jézu 'dè gbí lòkò'bò gítí mbe va ña

- ¹⁸ «Má ènò, yo sè tù yo, wàa ye 'ví 'dè gbí lòkò'bò gítí mbe va ña jì yo.
¹⁹ Ndâ 'duu ñinó mbe 'di có gítí bà dù Mbírì tí gba, káa ndú 'di gbí lá, go ndâ ñjì ña ñinó mbe 'vaka tí ta ndi tí kpokèjì. Vò-'duu-tí-nò ɾa có tí nó náa à ɾò mí gbí ñjembí wó nó galá gí.
²⁰ Ndâ ñjì ña ñinó mbe 'vaka tí ta ndi pí ndâ díí nó, go ndâ 'duu ñinó mbe co galá gí bà 'di có tí nó ta pétékè tàkòcò ndú,
²¹ káa có tí nó ya gí gbí ñjembí ndú lá, tacó có tí nó dù gbí ñjembí ndú ká ta làmbu o gàà ènò. À má gii pèè mbí ndú, ta bà gbùrùngà ndú muu có tí nó, ndú gii jee mí to gí.
²² Ndâ ñjì ña ñinó mbe 'vaka tí ta ndi òkò ndâ bè kperè nó, go ndâ 'duu ñinó mbe 'di có tí nó, káa bà tee ñjembí ndú mífi ndâ i muu to tí nó, ta bà dù ta go ndâ kpo-kpò i gii tii bà bàkà nètè mì có tí nó gbí ñjembí ndú nó gí.
²³ Káa ndâ ñjì ña tí nó mbe 'vaka tí ta ndi gbí banga zì to nó, go ndâ 'duu ñinó mbe 'di có tí nó, bindi ndú gii bàkà tó i túkà'i, go ndâ kú i ñinó mbe jò gbí banga zì to, jù'bù-jù'bù, jù'bù-jù'bù nò.»

Jézù 'dè lókò'bò gítí nǐ cù-kècè

²⁴ Ta o tí nò Jézù gii 'dè 'bí lókò'bò káká'í jì ndá 'duù, máa, «Bà zogo to mì Gba-gbírì go éno: Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ya gí bà rò tò ña cù mí gbí nǐ wó.

²⁵ Káa ndá 'duù má gii miì ta rì ta bèbillí gí, 'bí 'duù mbe kù sogo yí gii ngbà tí wó ya gí bà rò nǐ cù-kècè cee gbí òkò rò-rò i mì wó nò dí bà ndòngbù .

²⁶ Ndá cèe cù gii kù gí sè ñònòkò ta cù-kècè, ndú gii uu gí yaà gbaànjé. À káa o bà gii jò cù, bindi ndá mbe bàkà nètè gbí nǐ bà gii ñò cù-kècè nì .

²⁷ Bindi ndú gii 'vee mbe nǐ, máa, «Buù, ndoo táánò goolá rò mí gbí nǐ a cèe ña cù le! Káa cù-kècè gii gí 'do kòtí 'dí?»

²⁸ «Káa mbe nǐ gii 'visì có jì ndú, máa, «Áá bà dù a 'bí 'duù mbe kù sogo ye ká bà rò cù-kècè mí gbí nǐ mì ye.»

«Bindi ndá mbe nètè gii 'vee mbe nǐ, máa, «Má éno, ze ya gí bà ndoo ndá cù-kècè 'do gbí òkò cèe cù gí wàà?»

²⁹ «Káa mbe nǐ gii 'visì có jì ndú, máa, «Éno lá, tacó tà teè ndú kpónó gò ñònòkò ta teè cèe cù gí.

³⁰ Yo si káa ndú má yù 'dáá ta ndá cèe cù gbaànjé gí, bindi ndá mbe waa cù 'ví waa kùro a cù-kècè, ndú má doo ta wu gí, bindi ndú 'ví gii waa cèe cù tacó bà ya tí gí gbí gálá.» »

Jézù lókò'bò có gítí nǐ ndí

³¹ Jézù gii 'dè 'bí lókò'bò káká'í máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì ká go i-'dì nò, go nǐ ndí náa wò má ñò nékéléé go i-'dì nò; káa ndú má kù tí mú gí,

³² 'bí ña mú mbe gèè bè 'vii ta ndú wálá, náa ndá nuù kù gèè 'bá mì ndú ta gbí .»

Jézù lókò'bò có gítí rú'bù

³³ Jézù gii 'dè 'bí lókò'bò jì ndá 'duù, máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì ká go làmbu nǐ rú'bù náa nì kù soo mí tí gbolò mò kó pe nǐ 'dì-nǐ 'dí yee tí o bà nì pe.»

³⁴ Jézù ta o tí nò 'dè ndá có jì ndá 'duù 'dáá ká gbí lókò'bò. Yí biya bà 'dè có jáá jì ndú gí,

³⁵ go có tí nó náa 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì 'dè sàà éno, máa,

«Ye bà 'dè có jì ndú gbí ndá lókò'bò,

ye bà yù gbí ndá có kóó tí nó

náa ndú jé 'dí lá 'do tí o bà suu to tí nó nó gí sè,» nò.

Jézù 'dè gbí lókò'bò gítí cù-kècè

³⁶ Jézù má gii ñjè nó 'do mì ndá mbè 'duù tí nó ya gí 'bá gí, ndá mbe tala có mì wó gii 'dè có jì yí, máa, «'Dè gbí lókò'bò tí nó náa wò 'dè gítí cù-kècè gbí nǐ nó jì ze.»

³⁷ Bindi Jézù gii 'visì có jì ndú, máa, «'Duù tí nó mbe rò tò ña cù nó a 'Vii-mì-'Dakò.

³⁸ Nǐ tí nó náa yí rò nò a to tí nó. Ndá tò nǐ ña a ndá 'duù ñinó tí ndá bòò gba mì Mbírì nó. Bindi ndá cù-kècè a ndá 'duù mì Gba-vò-i.

³⁹ 'Duù tí nó mbe kù sogo mbe nǐ, mbe rò nǐ cù-kècè mí gbí nǐ mì wó nó a Gba-vò-i. O bà kili ndá i 'do gbí nǐ a ndòngbù o. Bindi ndá mbe kili ndá i 'do gbí nǐ a ndá basili mì Mbírì.

⁴⁰ Bà waaka ndá cù-kècè à 'ví doo ta wu 'do gbí nǐ 'vii ká 'vii ta bà

⁴¹ tuu ndá basili mì 'Vii-mì-'Dakò ta ndòngbù o gí bà ruka ndá mbe bàkà vò i, ta ndá 'duù ñinó mbe kù eendi ndá 'bí ka ndú gítí bà bàkà vò i nó 'do gbí òkò tí ndá bòò gba mì Mbírì,

⁴² bindi yí gii 'vaka ndú mí tà wu, tí bàndò bà wa gbí, ta bà 'vii tí ta sé'i.

⁴³ Bindi ndá tò 'duù mì Mbírì bà gii co go rì á 'bá mì Bu ndú. Má éno, yo sè tù yo, náa tù bà 'dí có má kuu tí muu yo nò!»

Jézù lókò'bò có gítí 'bí gbolò kpóló-kpolo i-banga náa à ngùù mí gbí nǐ

⁴⁴ Jézù gii 'dè 'bí lókò'bò jì ndá 'duù, máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì go éno: 'Bí 'duù gii 'de 'bí ña kpóló-kpolo i-banga náa à ngùù mí tà to gbí nǐ. Yí gii tòò to gí muu , bindi yí gii ya gí 'bá ta líkí'o tí wó. Yí gii si ndá i-'bá 'dáá gí gí 'dè, bindi yí gii kaa mboo tàkò ndú ya gí bà sì ta nǐ tí nó.

⁴⁵ «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì delè go mbe nò 'vélè mbe kù pà 'bí ña kpóló-kpolo i-banga,

⁴⁶ yí má gii 'de gí, yí gii si ndá i-'bá mì wó 'dáá gí á gí 'dè, bindi yí gii kaa i gbí ndú ya gí bà sì ta gbolò i-banga tí nó náa yí 'de nò.»

Jézù lókò'bò có gítí mbu

⁴⁷ Jézù gii lókò'bò 'bí có jì ndá 'duù, máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì go mbu náa 'duù 'va mí tà ngo, bindi yí gii ja gí sè ta ndá ña ndá i tà ngo léé gí gbí .

⁴⁸ Bindi mbe 'va mbu giì ruka ndá tó sè gí gbí ká'i. Yí giì jaka ndá 'bí vò sè ta ndá 'bí i njínó ta i gbí ndú wálá nó 'vaka gí 'dè.

⁴⁹ Nja i tí nò tí kpokèjì gí bà bàkà tí ta ndòngbú o: Ndá basili mì Mbírì bà giì njèè gbí òkò tí ndá tó 'duù ta ndá vò 'duù go ènò.

⁵⁰ Ndú bà giì 'vaka ndá vò 'duù mí tà wu, tí bàndò bà wa gbí ta bà zò gbí tí ta sé'i.»

Bà yee nje ndá lòkò'bò mì Jézù

⁵¹ Bindi Jézù giì 'vee ndá mbe tala có mì wó, máa, «Yo 'di gbí ndá có tí nò náa ye lòkò'bò nò 'dáá gí?»

Bindi ndú giì 'visi có jì yí, máa, «Ìyoo.»

⁵² Bindi yí giì 'visi có jì ndú, máa, «Má ènò, mbe nibà có mì Mòze mbe gí tí mbe tala có mì Gba-gbírì, go mbe 'bá mbe kú kaa ndá ngú i ta ndá ká i 'do gbí gálá mì wó gí sè.»

Jézù co wìrì ya gí Názàrèti

⁵³ Jézù mà giì cee ta bà 'dè ndá lòkò'bò jì ndá 'duù gí,

⁵⁴ yí giì njè nó 'do bà-i-nò ya gí gbí 'dóó gbata mì ndú Názàrèti. Bindi yí giì ya gí bà nibà i jì ndá 'duù á bàndò bà kili ndá Jùdèyá gí bà ùlù Mbírì. Nje ndá mbe 'di bà nibà i mì wó 'dáá gí giì 'dèè gí. Bindi ndú giì 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «'Dakò tí nò 'de nja bà 'di gbí-o tí nò 'do mì 'di? Yí 'do ta wotí bà bàkà ndá serè tí nò a kòtí 'di?»

⁵⁵ À jé nó tà go 'vii tí nó náa bu wò a mbe no mù nó le! Nawu wó me nii tí nó ta rè wó a Màriyá nó lá? Ndá Jákòmò, ta Jùzépè, ta Simónè, ta Jùdà me ndá ná'vindi wó lá?

⁵⁶ Ndá námi wó 'dáá me kuu ta ndoo to nó lá? Má ènò, yí 'do ta wotí bà bàkà ndá serè tí nò á kòtí 'di?»

⁵⁷ Tacó ènò, ndú giì biya bà 'di ndá có mì wó gí.

Káa Jézù giì 'visi có jì ndú, máa, «À káa ndá 'duù gbí 'dóó gbata mì mbe 'dòkò có mì Mbírì, ta ndá 'duù gbí yá wó ká te duù mítí wó lá.»

⁵⁸ Tacó ènò, yí giì bàkà ndá serè jì ndú me mbè lá, tacó ndú tee njembí ndú mítí wó lá.

14

Bà zi Jòvání

¹ Ta o tí nó Èródè tí gbolò gba mì ndá 'duù Gàliléyá mà giì 'di tàwo Jézù,

² yí giì 'dè có jì ndá 'duù mì wó máa, «'Duù tí nò bà dù a Jòvání tí nó tí mbe caka tí ndá 'duù náa ye táánò da mīrì wó nò! A yí ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó. Njìnò a gbí nderè ndá serè tí nò mbe kú bàkà tí nò ká nò.»

³ Tacó áá táánò a Èródè ká tuu ndá àsikèrì mì wó ya gí bà zèè Jòvání, ndú giì ere yí te mí gbí zàà. Yí bàkà ènò á muu Èródìyá tí nii mì ná'vindi wó Filípò, náa yí tí Èródè ká ja yí 'do tí wó kò gí.

⁴ Káa Jòvání ta o 'dáá gí kú 'dè có jì Èródè, máa, «Áá mì lo me yúco tacó bà ja nii mì ná'vindi lo 'do tí wó lá, tacó à ndoo giì ndu si ndu káa wuù lá.»

⁵ A gbí muu Èródè ta o tí nó a có bà zi Jòvání, káa gúku ndá 'duù mbe si Jòvání tí mbe 'dòkò có mì Mbírì giì kpò yí gí.

⁶ Ta o kàràrà bà jò Èródè, nájú Èródìyá giì dù rù jì ndá Èródè ta ndá wìrì mì wó. Rù mì 'vini tí nó giì peteke tàkòcò Èródè ngé ndii gí.

⁷ Bindi yí giì see tí wó jì 'vini tí nó, máa yí kpèti má yù 'do tí yì káa nja yè wè, yì bà je jì yí gí.

⁸ Nawu 'vini tí nó, tí Èródìyá, mà giì 'di có tí nó, yí giì ya gí gbí muu nájú wó, máa, yí ya gí bà 'dè có jì Èródè máa, «Je muu Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù jì ye mí gbí sàni kpónó mí kùro ndá 'duù tí nó.»

⁹ Gbí diì Èródè giì ciki ta bà 'di nja có mì 'vini tí nó gí. Káa yí mà giì koro có bà see tí tí nó náa yí see ta tí wó á mì kùro ndá wìrì mì wó 'dáá gí nó, nò bà 'visi muu wó giì kpò yí gí. Tacó ènò, yí giì 'dè có jì ndá àsikèrì mì wó,

¹⁰ máa, ndú ya gí bà da muu Jòvání 'do gbí zàà gí tí jì 'vini tí nó.

¹¹ Ndá àsikèrì bà-i-nò giì ya gí bà da muu Jòvání, ndú giì te mí gbí sàni, ndú giì ya tí jì 'vini tí nó. Bindi yí giì te ya tí jì nawu wó.

¹² Ndá mbe tala có mì Jòvání giì kaa ya gí bà te ku wó. Ndú mà giì duu yí gí, ndú giì ya gí bà 'dè có jì Jézù.

Jézù je i-zò-zò jì ndá 'duù álifì vò

¹³ Jézù mǎ gii 'di có ku Jòvǎni, yí gii di ngo ta gbâ ta kpéetí wó kú ya gítí 'bí bàndò ta ndá 'duù tí wǎlá, tító kǎpǎ Gàliléyà. Káa ndá 'duù mǎ gii 'di có bà ya yí nò, ndú gii kaa 'do gbí ndá gbata ta kò ndú ya gí tàkò wó.

¹⁴ Yí mǎ gii có gí to 'do gbí gbâ, yí gii nò ndá mbè 'duù tí nò, yè ɾo ndú gii bàkà yí ngé ndii gí. Bindi yí gii 'vala ndá 'duù ñinó ta nò'o tí ndú nò.

¹⁵ Ndá mbe tala có mi Jézù mǎ gii nò 'dè'o bàkà tí gí, ndú gii 'dè có jì yí, máa, «O kpónó ndii gí, káa ndá 'duù ta 'bá bà-i-nó wǎlá. Má éno, si ndá mbè 'duù tí nó 'ví nje gí, wàa ndú 'ví ya gí bà pà i-zó-zò 'do tí ndá bàndò tí nó ta ndá 'duù kuu tí nò.»

¹⁶ Káa Jézù gii 'visì có jì ndá mbe tala có mi wó, máa, «Ndú bà ya wǎlá. Yo je i-zó-zò jì ndú wàa ndú 'ví zò.»

¹⁷ Káa ndá mbe tala có mi Jézù gii 'visì có jì yí, máa, «Áa mi ze káa ndá kù kò vò, ta ndá sè sósò'ò cuki.»

¹⁸ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú, máa, «Yo kaa ndú gí tí jì ye.»

¹⁹ Bindi yí gii 'dè có jì ndá 'duù tí nò máa ndú kú tí ndú to gbí mbíli. Ndá 'duù mǎ, máa, gí kí tí ndú to go có mi wó nò gí, yí gii kaa ndá kù kò nó vò, ta ndá sè tí nó sósò'ò náa ndá mbe tala có mi wó kaa jì yí nó mí 'bí wó. Yí gii zeke'o gí gbíri, yí gii 'dè níki maa jì Mbíri. Bindi yí gii kí'víki gbí ndá kù kò tí nò, bindi yí gii kaa ndú jì ndá mbe tala có mi wó, bindi ndú gii njèè jì ndá mbè 'duù tí nò.

²⁰ Ndá 'duù 'dáá gí gii zò i yè yí ndú, bindi à gii kilí ndá sè i-zó-zò á bindi ndú yeke ndá kèè muu'bi-nje só.

²¹ Muu ndá 'dakò mbe zò i ta o tí nò; 'dáá gí álifi vò. Á 'deke ndá ni ta ndá 'vii lá.

Jézù nò nó có ɾo ngo

²² Ndá 'duù mǎ gii zò i cee gí, Jézù ngé gii je nó jì ndá mbe tala có mi wó, máa, ndú o gbâ, wàa ndú 'ví ya gí tító kùro si yí mí ndii kù njè ndá mbè 'duù tí nò.

²³ Yí mǎ gii njè ndá mbè 'duù tí nò cee gí, yí gii ya gí pí gú ta kpéetí wó gí bà 'deke tí wó jì Mbíri.

²⁴ Ta 'dè'o tí nò, pípiri mbe kù pì 'do kùro ndá mbe tala có mi Jézù gii gbùrùngà ndú gbí gbâ ta kpéetí ndú ta wotí ká tí.

²⁵ Káa Jézù gii 'bí nó ta kò wó có ɾo ngo á bindi bà 'do pí gú ta nje yé, kú ya gí tàkò ndú.

²⁶ Ndá mbe tala có mi Jézù mǎ gii nò yí kèjì gítí ndú có ɾo ngo ta kò wó, gúku gii zèè ndú 'dáá gí. Bindi ndú gii 'dè có, máa, «A vuuvuu!» Bindi ndú gii pìi ta kú ta gúku.

²⁷ Káa Jézù gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo zèè njembí yo! Yo cì gúku lá! A ye.»

²⁸ Bindi a Piyétòrò ká gii 'visì có jì yí, máa, «Á dú má káa wò, 'dè có jì ye wàa ye 'ví nò nó có ɾo ngo ya gí mí lo, Buu.»

²⁹ Bindi Jézù gii 'visì có jì Piyétòrò, máa, «Gí!» Bindi Piyétòrò gii có 'do gbí gbâ kù nò nó ta kò wó có ɾo ngo kú ya gí mí Jézù.

³⁰ Káa mbí wó má bà gii 'va tí pípiri, gúku gii zèè yí gí. Bindi yí gii 'bità bà ta gí tà ngo. Káa yí gii tò kú jì Jézù, máa, «'Vala ye, Buu!»

³¹ Jézù ngé gii yuu 'bí wó ya gí bà zèè ta Piyétòrò. Bindi yí gii 'dè có jì yí, máa, «Wò kù koro có sósò'ò tacó yè?»

³² Ndá Jézù ta Piyétòrò mǎ gii o gí gbí gbâ gí, pípiri gii ɾò bà pì gí.

³³ Bindi ndá mbe tala có mi wó gbí gbâ nó gii ùlú yí, máa, «Wò dú káa 'Vii-mi-Mbíri!»

Jézù 'vala ndá mbe nò'o á Jènèsàrèti

³⁴ Ndá Jézù gii di ngo ta ndá mbe tala có mi wó ta o tí nò gí gbí to Jènèsàrèti.

³⁵ Ndá 'duù gbí to tí nò mǎ gii nò Jézù ni gí, ndú gii tuɾu ndá mbe nò'o gbí to tí nò 'dáá gí ya tí jì yí.

³⁶ Ndú gii 'deke tí ndú jì yí, máa yí si ndá mbe nò'o tí nò 'ví gbala vòo nje bongo tí wó. Ndá mbe nò'o ñinó mbe gbala nje bongo tí wó nó 'dáá gii 'de 'válá gí.

15

Tàkii mi ndá ká gù ndá Jùdèyà

¹ Ta o tí nò, ndá 'bí mbe kpolo tí tàkii tí ndá 'bí mbe 'di gbí tàkii mi ndá Jùdèyà, mbe gí gí mí Jézù 'do Jèrùzàlémè, gii 'vee yí, máa,

² «Ndá mbe tala có mi lo bàkà go tàkii mi ndá ká gù ndoo lá tacó yè? Ndú caka 'bí ndú kùro bà zò i go i gbí tàkii mi ndoo ndá Jùdèyà lá.»

³ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú, máa, «Káa yo kù ɾu ndi tàkii mi yo si có mi Mbíri mí to tacó yè?»

⁴ Tacó Mbíri 'dè có éno máa, «Bàkà nèté ndá bu lo ta nawu lo. Wàa 'duù má si ndá bu wó ta nawu wó tí i lá, à 'ví zì yí gí.»

⁵ Káa yo gii 'dè có gbí tàkù m̀ì yo éno máa, 'duù má 'dè có ji ndá bu wó ta nawu wó éno máa, yí ci bà i m̀ì ndú nó náa yí máa yí bà koni ta ndú nó ji Mbírì gí,

⁶ gbí éno máa, yí ja nó a m̀ìrì wó 'do tà nètè ndú gí. Yo kù sí có m̀ì Mbírì tí có ta gbí wálá, bindi yo gii zèè tí kpoò a có tàkù m̀ì yo gbí ña kèjì tí nó.

⁷ Yo kù eendi ndá 'duù máa yo a ndá tó 'duù m̀ì Mbírì! Ízàyà tí mbe 'dòkò có m̀ì Mbírì táánò 'dè gítí ña ndá 'duù go yo nó a yúcó, máa,

⁸ Mbírì máa,

<Ndá 'duù tí nó kù ùlù ye ká ta nje ndú cuki,

káa njembí ndú me 'dú 'do tí ye.

⁹ Gb́ ndá i m̀ì ndú náa ndú kù bàkà ji ye nó wálá;

ndá có tí nó náa ndú kù nibà nó 'dáá káa có m̀ì ndá 'duù.> »

Ndá i mbe volo 'duù

¹⁰ Jézù gii tè'é tí ndá 'duù me mbè. Bindi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo sè t̀ù yo, wàa yo 'ví 'di gbí có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nó!

¹¹ À me i ñinó mbe ya gí gbí nje 'duù nó ká volo gbí yí lá. A ndá i ñinó mbe co 'do gbí yí 'duù nó ká volo yí.»

¹² Ndá mbe tala có m̀ì Jézù gii ya gí m̀ì wó bindi bà 'dè có tí nó m̀ì wó, bindi ndú gii 'vee yí, máa, «Wò ñò ní gí máa, có tí nó náa wò 'dè nó zèè tí ndá mbe kpolo tí tàkù m̀ì ndá Jùdèyà ngé, nó gí?»

¹³ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «Áá bà gii ndoo ndá m̀ù ñinó náa à me Bu ye ká ò ndú lá nó ta tà teè ndú 'dáá gí.

¹⁴ Yo sí káa ndú. Ndú a ndá mbe sú ò mbe kù ja ndá 'bí ka ndú mbe sú ò. Káa mbe sú ò má ja 'bí ka wó mbe sú ò, ndú só bà 'va tí ndú gbí gii.»

¹⁵ Káa Piyètòrò gii 'dè có ji Jézù, máa, «'Dè gbí có tí nó náa wò 'dè gítí ndá i ñinó mbe ya gí gbí yí 'duù, ta i ñinó mbe co 'do gbí yí 'duù nó ji ze.»

¹⁶ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «Muu yo di tí kponó kpolo ká go muu sè ndá 'bí 'duù delè.

¹⁷ Yo ñò ní lá máa, i ñinó mbe co gbí nje 'duù ya gí gbí yí wó nó, kù ndii co gbí yí wó ya gí tà mbíli?

¹⁸ A ndá i ñinó mbe gí 'do gbí yí 'duù nó ká volo 'duù, tacó ndú gí 'do gbí njembí 'duù.

¹⁹ Tacó ndá vo-vò kòrò-kòrò có, go: bà kòrò có gítí bà zi 'duù, ta bà kòrò có gítí bà bàkà bangbaya, ta bà kòrò có gítí bà-nò-vò-ndò, ta bà kòrò có gítí bà ngbà i, ta bà kòrò 'vèrè gítí ndá 'bí 'duù, ta bà kòrò vò có gítí ndá 'bí 'duù,

²⁰ ta bà 'dè có gítí ña ndá i tí nó ká kù volo 'duù. Káa bà caka 'bì a kùrò bà zò i lá volo 'duù lá.»

'Bí nù mbe tee njembí wó míti Jézù

²¹ Jézù gii ñjè nó 'do Jènèsàrèti ya gí gbí 'bí to á dè ta ndá gbata Tírò ta Sidóni.

²² M̀ì gii zeke'o, 'bí nù tí jù Kánàni ta 'bá m̀ì ndú gbí to tí nó gii gí gí m̀ì Jézù, bindi yí gii 'deke tí wò jí yí ta bà wa gbí, máa, «Ákoo Buù, 'Vii m̀ì Dàvidè, ñò yè ò ye. Nájú ye ta i-gbì-muu wó, káa i tí nó kù bàkà yí tí vò i.»

²³ Káa Jézù gii 'visi có gí tàkò có m̀ì nù tí nó lá. Bindi ndá mbe tala có m̀ì Jézù gii 'dè có jí yí máa, «Si nù tí nó 'ví co ta ña wo m̀ì wó nó 'do tàkò ndoo gí!»

²⁴ Káa Jézù gii 'visi có jí ndú, máa, «À tuu ye ká tacó tí ndá Íziriyeìlì ñinó go ndá rómbo mbe gíri'o gí nó cuki.»

²⁵ Káa nù tí nó gii zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wó máa, «Koni ye, Buù!»

²⁶ Jézù gii 'visi có jí yí, máa, «Bà te i-zó-zò m̀ì ndá 'vii jí ndá bô me dú lá.»

²⁷ Káa nù tí nó gii 'visi có jí Jézù, máa, «Cò m̀ì lo nó dù, Buù. Káa kpèti ká éno, ndá bô ngbà kù zò ndá ñjúnjú i-zó-zò ñinó mbe kù 'vaka tí to 'do m̀ì ndá mbe tí ndú nó.»

²⁸ Bindi Jézù gii 'visi có jí nù tí nó, máa, «Wò ùnje gítí ye ta njembí lo gbaanjé, naà! Má éno, áá bà je i m̀ì lo ta gó tí lo nó jí wò gí.» À káa bà 'dè có tí nó m̀ì Jézù, nájú nù tí nó ngé gii 'de 'válá gí.

Jézù 'vala ndá 'duù me mbè

²⁹ Jézù gii ñjè nó 'do tí to tí nó a sèè ndá gbata Tírò ta Sidóni nó co yí kápá Gàliléyà ya gí bà kí tí wó pí gú.

³⁰ Bindi ndá 'duù me mbè gii kaa ndá mbe nó'o, ta ndá mbe ósú, ta ndá 'duù ñinó ta ndá i-gbì-muu ndú nó ya tí jí yí. Bindi yí gii 'vala ndú gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí.

³¹ Nje ndá mbè 'duù tí nó gii 'dèè ta bà ñò ndá 'duù ñinó ta mè ndú mbe èrè tí gí nó kù 'dè có, ndá 'duù ñinó tí ndá mbe ósú nó gí tí ndá cèe 'duù gí, ndá 'duù ñinó ta kò

ndú gbele've gí nó kú nó nó, ndá mbe sú ɔ kú nò i. Bindi ndú gi ùlù Mbíri mi ndá Ìziriyéli.

Jézu je i-zó-zò ji ndá 'duu àlifi nà'ò

³² Bindi Jézu gi tè'é tí ndá mbe tala có mi wó. Yí gi 'dè có ji ndú, máa, «Yè ɔ ndá 'duu tí nó 'dáá gí tí ye ngé. Tacó ndú kpónó bàkà ta ye bà-i-nó a sili ta'ò, káa i-zó-zò tacó bà je ji ndú wálá. Káa go bà nje ndú gí 'bá mi ndú ta go tí ndú tí ye wálá, tacó ndú bà 'dèè ta go mi kpokèji.»

³³ Káa ndá mbe tala có mi Jézu gi 'visi có ji yí, máa, «À 'ví 'de i-zó-zò bà je ji nja mbè 'duu tí nó 'do ngò gbí nja to tí nó ta ndá 'duu tí wálá nó?»

³⁴ Káa Jézu gi 'vee ndú, máa, «Àá mi yo a ndá kú kò ée?»

Bindi ndú gi 'visi có ji yí, máa, «Àá mi ze a ndá kú kò vô-nje só, ta ndá 'bí víci sè.»

³⁵ Jézu bà-i-nò gi 'dè có ji ndá mbè 'duu tí nó, máa, ndú kú tí ndú to.

³⁶ Bindi yí gi kaa ndá kú kò tí nó á vô-nje só, ta ndá víci sè tí nó á mi ndá mbe tala có mi wó nó, yí gi 'dè níki maa ji Mbíri, bindi yí gi ki'viki gbí ndú, yí gi kaa ji ndá mbe tala có mi wó, ndú gi njèè ji ndá mbè 'duu tí nó.

³⁷ Ndá mbè 'duu tí nó 'dáá gí gi zò i yè yí ndú go ñinó náa à níki tí ndú. Bindi à gi ruka sè i-zó-zò á bindi ndú yeke ndá kèè vô-nje só.

³⁸ Muu ndá 'dakò mbe zò i ta o tí nó 'dáá gí àlifi nà'ò. À 'deke ndá nù ta ndá 'vii lá.

³⁹ Jézu má gi je nó ji ndá mbè ndá 'duu tí nó á bindi bà zò i mi ndú gí, yí gi di ngo ta gbá 'do bà-i-nò gí gbí to Mägädáni.

16

Ndá 'bí nja Jùdéya gi 'vee Jézu máa yí bàkà serè ji ndá yí

¹ Ta o tí nó, ndá 'bí mbe nibà có gítí tàkù mi ndá Jùdéya gi tala Jézu, máa yí bàkà 'bí i tacó bà tùbà máa yí 'de wotí bà bàkà ndá serè tí nó náa yí kú bàkà nó 'do mi Mbíri ji ndá yí.

² Káa Jézu gi 'visi có ji ndú, máa, «Tàri má bí-bi si ri ta jée gí, yo nò ni gí máa, mù taabé bà dù wálá.

³ Káa tàri má bí tà firí dú'ò, yo máa, mù wúnó kèji. Yo nò nja i tí nó kèji gí bà bàkà tí nó ni 'do tí cè tí tàri gí, káa ɔ yo yoo 'do tí bà nò ndá serè tí nó mbe kú bàkà tí mí kuro yo kpónó nó gí!

⁴ Ndá 'duu tí nó mbe kú 'vala kpónó nó a ndá vô 'duu tí ndá mbe tee njembí ndú míti Mbíri lá nó ká kú 'vee có serè! Káa áà bà tè ta ndú káa serè mi Jóná.» Tacó éno, Jézu gi njè nó bindi bà 'dè có tí nó 'do tí ndú gí.

Rú'bù mi ndá mbe kpolo tí tàkù mi ndá Jùdéya ta ndá Jùdéya ñinó mbe ùnje gítí 'válá bindi ku lá

⁵ Ndá Jézu má gi di ngo gí tito gí, mbí ndá mbe tala có mi wó bà gi 'va tí bà te i-zó-zò.

⁶ Bindi Jézu gi 'dè có ji ndú, máa, «Yo kpolo tí yo 'do tí rú'bù mi ndá Fàrizéyo ta rú'bù mi ndá Sàdúkáyò.»

⁷ Káa ndá mbe tala có mi Jézu má gi 'di có tí nó náa yí 'dè nó, ndú gi 'bità bà 'dè ngurù-ngurù có gbí òkò tí ndú, máa, «Yí kú 'dè có tí nó tacó ndoo gi ta i-zó-zò lá.»

⁸ Jézu má gi 'di có tí nó náa ndá mbe tala có mi wó kú fiini nó, yí gi 'vee ndú, máa, «Yo kú fiini có gbí òkò tí yo, máa, i-zó-zò wálá, tacó yè? Njembí yo gítí ye me dúú-dúú lá!

⁹ Muu yo kpolo éno tacó yè? Bà mbí yo ò tí ndá kú kò tí nó táánò vô náa ye ki'viki gbí ndú ji ndá 'dakò àlifi vô nó gí? Yo ta o tí nó kili sè i-zó-zò bindi ndú yeke a ndá kèè ée?

¹⁰ Káa ndá kú kò tí nó vô-nje só náa ye táánò ki'viki gbí ndú ji ndá 'dakò àlifi nà'ò nó? Yo ta o tí nó kili sè i-zó-zò bindi ndú yeke a ndá kèè ée?

¹¹ Káa bà gi 'di gbí éno máa, ye kú 'dè có me gítí kú kò lá nó gi kpò yo ta nja kpokèji ngayi? Ye 'dè ji yo máa, yo kpolo tí yo 'do tí rú'bù mi ndá Fàrizéyo ta rú'bù Sàdúkáyò.»

¹² Ndá mbe tala có mi Jézu bà-i-nò gi 'di gbí máa, yí kú 'dè có ji ndá yí me gítí rú'bù bà bàkà kú kò lá. Yí kú ci a ndá yí, máa ndá yí 'ví kpolo tí ndá yí 'do tí ndá i tí nó náa ndá Fàrizéyo ta ndá Sàdúkáyò kú nibà ndú ji ndá 'duu nó.

Simónè Piyétòrò yù gbí Jézu máa yí a Bindi-Mbíri gí sè

¹³ Ndá Jézu má gi yee ta ndá mbe tala có mi wó tí 'bí to á dè ta gbata Cèzàriya mi Filípò gí, yí gi 'vee ndú, máa, «Ndá 'duu kú 'dè có máa 'Vii-mi-'Dakò a 'di?»

¹⁴ Káa ndú gi 'visi có ji yí, máa, «Ndá 'bí 'duu kú 'dè có máa yí a Jòváni tí mbe caka tí ndá 'duu. Ndá 'bí 'duu máa yí a Èljá tí nó tí mbe 'dòkò có mi Mbíri nó. Ndá 'bí 'duu

máa yí a Jèrèmiyá tí nó tí mbe 'dòkò có mì Mbíri nò. Káa ndá 'bí 'duù nìndi ndú máa yí a 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá ká mbe 'dòkò có mì Mbíri.»

¹⁵ Káa Jézú gii 'vee ndú, máa, «Káa yo, yo nìndi yo kú 'dè có máa ye a 'di?»

¹⁶ Bindi Simónè gii 'visi có ji yí, máa, «Wò a Bindi-Mbíri, tí 'Vii mì wu Mbíri.»

¹⁷ Jézú má gii 'di có tí nó náa Simónè 'dè nò, yí gii 'visi có ji yí, máa, «Pá lo nìkì ngé, Simónè 'vii mì Jóná. Tacó à me 'bí 'duù ká 'dè gbí có tí nó náa wò 'dè nò ji wò lá. A Bu ye á gbíri ká 'dè ji wò.

¹⁸ Má ènò, ye kpónó kú 'dè có ji wò, máa, ẹ̀ lo bà dù a 'Piyétòrò», (gbí máa <dí>). Ye bà bì ndá 'duù mì ye á mbe kú kili ta ẹ̀ ye nó á mí pí dí tí nó, náa à kpéti káa ku, yí bà je bà i tí ndú wálá.

¹⁹ Ye bà je i bà njaanga njekèji bà ya gí gbí to mì Gba-gbíri á mí 'bi lo. I nìno náa wò má ùnje gítí muu to tí nó gí, àà bà ùnje gítí gbíri gí. Káa wò má biya i muu to tí nó gí, à delè bà biya i tí nó gbíri gí.»

²⁰ Bindi Jézú gii 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó máa, ndú 'ví 'dè gí sè máa yí a Bindi-Mbíri nò gbaànjé lá.

Kpédélé bà 'dè có mì Jézú gítí o bà kònò sé'i mì wó

²¹ 'Do tí o tí nó, Jézú gii 'bitá bà 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó ngbàrangá'i éno máa, «À cu mí gbí mbelè ye gí, máa ndá kpo-'duù-'bá, ta ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá mbe 'di gbí tàkii mì ndá Jùdèyá bà gii mèekè'i tí ye. Ye bà gii kònò sé'i me gbolò. Káa kòzò tí ye bà ya gí Jèrùzálèmè. Ye nò ni gí máa, ndú bà gii zi ye gí. Káa bindi sili ta'ò, ye bà 'vala 'do gbí muu'dú ye gí.»

²² Piyétòrò má gii 'di có tí nó, yí gii tè'è tí Jézú gí ndii 'do gbí òkò tí sè ndá 'bí mbe tala có mì wó, bindi yí gii 'dè kòlòwò gítí wó, máa, «Mbíri 'ví je ọ̀ a i tí nó ji wò ngé gí lá, buu!»

²³ Káa Jézú gii 'visi có ji Piyétòrò, máa, «Ya 'do tí ye gí kàzò, ndí lo Gba-vò-i! Wó kú nè kpokèji mì ye, tacó wò kú kojo me ọ̀ bà kojo có mì Mbíri lá. Wò kú kojo a ọ̀ bà kojo có mì ndá 'duù muu to tí nó.»

²⁴ Káa Jézú gii 'visi tí wó gítí sè ndá 'bí mbe tala có mì wó, bindi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Go bà dù tí mbe tala có mì ye má tí 'duù, 'duù tí nó 'ví ò-bà-mbí miyi wó gí. Yí 'ví gbí gbí njembí wó gítí bà kònò sé'i, wàa yí 'ví gí gí bà ọ̀ ndi ye.

²⁵ Tacó 'duù má bàkà tí wó tí mbe lè ngaranga mì ta ọ̀ wó ta kpéeti wó, yí a ku. Káa 'duù mbe giyi miyi wó muu ye ká bà 'de 'válá.

²⁶ Má ènò, 'duù bà 'de gbí ndá i tí nó muu to tí nó a yè, náa yí kpéti má 'de ndú kpónó 'dáa gí, bindi yí gii bè gbí cèe 'válá bindi ku mì wó gí? 'Duù bà 'visi ndá cèe 'válá bindi ku mì wó ta ọ̀ ye á muu to tí nó?

²⁷ Tacó kùro o bà gi 'Vii-mi-'Dakò 'do gbíri ta ndá basilì ta woti 'do mì Bu wó dooko gí. Yí bà gí gí bà ko mboon ndá ọ̀ ndá i mì ndá 'duù náa ndú bàkà muu to tí nó nò gbaànjé-gbaànjé ji ndú.

²⁸ Ye kú 'dè có ji yo ta yúco máa, ndá 'bí 'duù gbí òkò tí yo kpónó mbe kú ọ̀ tìyò nò bà ọ̀ o bà gi 'Vii-mi-'Dakò tí gbolò gba gí.»

17

Bà 'visi cè tí Jézú

¹ Ta sili vò-nje gbaànjé bindi o tí nó, Jézú gii kaa ndá Piyétòrò, ta ndá Jákómò ta ná'vindi wó Jòvànì, bindi ndú gii ya ta ndú gí pí 'bí njà gú ta kpéeti ndú jee sè ndá 'bí mbe tala có mì wó mí tagbà gú.

² Káa si ndú pí gú, Jézú gii 'visi cè kòzò tí wó mí kùro ndá mbe tala có mì wó ta'ò náa yí kaa ndú ta yí nó gí. Gbiri wó gii dù kú tòngbaa go ọ̀, ndá bongo tí wó gii ce go 'vi 'bi.

³ Ndá Piyétòrò ta ndá Jákómò ta ná'vindi wó Jòvànì má gii zeke'o, ndú gii nò ndá Mòze ta Èlìjà kú 'dè nje mì ndú ta ndá Jézú.

⁴ Bindi Piyétòrò gii 'dè có ji Jézú, máa, «Bà dù ndoo bà-i-nó nìkì ma, buu! Ye bà tò ndá ndúurù ta'ò mí bà-i-nò, gbaànjé ji wò, gbaànjé ji Mòze, bindi gbaànjé ji Èlìjà, náa à má nìkì tí lo gí nò.»

⁵ Káa si Piyétòrò kú 'dè có tí nó ndú má gii zeke'o gí yaà, ndú gii nò kùlù mù mbe kú tòngbaa yiiga muu ndú gí. Bindi ndú gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có gbí kùlù mù tí nó, máa, «Jinó a 'Vii mì ye, tí wú-gbì-ẹ̀ ye, náa tàkòcò ye peteke gítí wó á ngé ma.»

⁶ Ndú má gii 'di có tí nó, ndú gii 'buku gbiri ndú mí to ta gúku.

⁷ Káa Jézú gii tee 'bi wó ta ndi tí ndú, bindi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo a gí yaà. Yo cì gúku lá.»

8 Ndú mà giì te muu ndú gí yaà go có mì Jézù nò, ndú giì nò Jézù ta kpéétí wó.

Có gítí Èlìjà

9 Káa si ndú kú giì dele ndi ndú gí tàgbà gú, Jézù giì 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó ta'ò nò, máa, «Yo 'ví 'dè có i tí nó náa yo nò si ndoo pí gú nó ji 'bí 'duù gbaànjé lá, yee tí o bà 'vala ndi 'Vii-mi-'Dakò 'do gbí ku.»

10 Káa ndú giì 'vee yí, máa, «Káa ndá mbe 'di gbí-o mì ndá Jùdèyà kú 'dè có máa, Èlìjà ká bà gí gí kùro kózò gí, tacó yè?»

11 Káa Jézù giì 'visi có ji ndú, máa, «A Èlìjà ta yúco ká bà gí gí kùro tacó bà 'viindi ndá i 'dáá gí.

12 Káa Èlìjà táánò dú giì gí á go có mì ndú nò gí, káa ndú tí ndá mbe 'di gbí-o mì ndá Jùdèyà ta o tí nò giì nò yí nì lá; bindi ndú giì mèèkè'i tí wó go nìno a nìkì tí ndú gí. Má éno, ndú delè kèjì gí bà mèèkè'i tí 'Vii-mi-'Dakò ká go ña nìno náa ndú táánò bàkà mífí Èlìjà nò.»

13 Ndá mbe tala có mì Jézù mà giì 'di có tí nó náa yí 'dè ji ndú nò, ndú giì nò ni gí máa, yí kú 'dè có a i gítí Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duu.

Jézù 'vala 'bí 'vii-'dakò ta i-gbí-muu wó

14 Ndá Jézù mà giì dele ndi ndú 'do pí gú, ndú giì 'de ndá 'duù me mbè kú ùndi ndú mí mì sè ndá mbe tala có mì wó tí nó náa yí si ndú mí tàgbà gù nò. Bindi 'bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe tí nó giì njè nó ya gí bà zèè kò Jézù,

15 ta bà 'deke tí wó ji yí, máa, «Ìjò yè ɾo 'vii mi ye, buu! Á tí wò a wò ña nò'o dó pí. Á má tanga ta ndá 'bí o, à kú 'va yí mí tà wu, à delè kú 'va yí ta ndá 'bí o mí tà ngo.

16 Ye gí ta yí ji ndá mbe tala có mì lo, máa ndá-'bí-lá, ndú bà 'vala yì, káa à giì kpò ndú gí.»

17 Káa Jézù giì 'visi có ji 'dakò tí nó, máa, «Yo ndá 'duù tí nó gbí o tí nó nó káa cèè ndá voló-volo 'duù mbe ùnje gítí Mbíri lá. Yo bà lè mí tà ɾo ye a ngarànga? Ye bà kònò yo éno yee tí ña o ngayi?» Bindi yí giì 'dè có ji 'dakò tí nó máa, «Te 'vii tí nó gí tí gí bà-i-nò.»

18 'Dakò tí nó mà giì te 'vii tí nó ya tí ji Jézù gí, Jézù giì do mífí i tí nó gbí muu 'vii tí nó, máa yí co 'do gbí muu wó gí. Mà giì zeke'o, gbí dii 'vii tí nó giì da mbó'voo ká mí to nò gí.

19 Bindi ndá mbe tala có mì Jézù náa bà 'vala 'vii tí nó kpò ndú gí nó giì 'vee yí si ndú ta kpéétí ndú, máa, «Bà mòkò i tí nó 'do gbí muu 'vii tí nó kpò ze gí tacó yè?»

20 Káa Jézù giì 'visi có ji ndú, máa, «Á kpò yo tacó yo tee njembí yo mífí Mbíri dúu-dúu lá. Ye kú 'dè có ji yo ta yúco, máa, yo má tee njembí yo mífí Mbíri gí, kpéti ká nji'díí éno, yo má 'dè có ji gbolò gú tí nó, máa, «Yèè ndi lo 'do bà-i-nò gí,» gú tí nó bà yèè ndi wó go có mì yo nò gí. 'Bí i mbe kpò yo delè bà dù wálá.

21 Á kú mòkò i go ña i tí nó 'do gbí muu 'duù ká ta bà 'deke tí ji Mbíri, delè ta bà kònò go cuki.»

Bà só bà 'dè có mì Jézù gítí bà kònò sé'i mì wó

22 Ta 'bí o gbaànjé, ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó 'dáá gí mà giì kili mífí 'bí bàndò gbí to Gàllléyà gí, Jézù giì 'dè có ji ndú máa, «Ndá 'duù kèjì gí bà kpì ngbàngà tí 'Vii-mi-'Dakò ji ndá 'dakò.

23 Ndú bà giì zì yí gí. Káa bindi sili ta'ò, yí bà giì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.» Ndá mbe tala có mì Jézù mà giì 'di có tí nó, ndú giì dù zuku-zùkùu ta sé có tí nó.

Ndá Jézù ta Piyétòrò gò i gítí 'bá-Mbíri

24 Ndá Jézù mà giì yee ta ndá mbe tala có mì wó gbí gbata Kàpàrànwùmù, ndá 'bí mbe kú kili i 'do mì ndá 'duù gítí 'bá-Mbíri giì gí gí mì Piyétòrò, bindi ndú giì 'vee yí, máa, «Mbe nibà i ji yo kú gò i gítí 'bá-Mbíri?»

25 Káa Piyétòrò giì 'visi có ji ndú, máa, «Yí kú gò i.»

Bindi Piyétòrò mà giì ɾi gí tà'i tàkò Jézù, Jézù giì co gálà gí bà 'vee yí á kùro bà 'dè có mì wó máa, «Simònè, wò kọro có máa ndá kpo-kpò gba muu to tí nó kú gò i 'do mì ndá 'dí? Á 'do mì ndá 'vii mi ndú, wèè, á 'do mì ndá mbe 'dó-'do?»

26 Káa Piyétòrò giì 'visi có ji yí, máa, «Á 'do mì ndá mbe 'dó-'do.»

Bindi Jézù giì 'dè có ji Piyétòrò, máa, «Má éno, à mò ndá 'vii-'bá 'do gbí bà gò i ji gba gí.

27 Káa kpéti ká éno, a me vò i lá. Ya gí bà gò lii tàbè'dè kápá. Wò má ja kpédélé sè, wò 'ví njaa gbí nje wó, bindi wò bà 'de nji gurúsù 'do tí ngbàrà, wò 'ví je ya gí bà gò gítí 'bá-Mbíri á muu ndá, tacó wàa tàkòcò ndá 'duù tí nó 'ví kpolo lá.»

18

A 'di ká me gbolò ndii ndá 'bí ka wó 'dáá gí

¹ Ta o tí nò, ndá mbe tala có mì Jézù gù 'vee yí, máa, «Gbolò 'duù mbe ndii ndá 'bí ka wó 'dáá gí gbí òkò tí ze gbí ngbàngà mì Mbíri wúnò bà dù a 'di»

² Káa Jézù gù 'visi có gí takò 'vé mì ndú nò ta bà tè'é tí 'bí làmbu 'vii, bindi yí gù ò yí mí kùro ndú.

³ Bindi yí gù 'dè có jì ndú, máa, «Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó, máa, yo má 'visi tí yo tí ndá víi 'vii go làmbu 'vii tí nó lá, yo jé gí bà dù tí ndá ña 'duù tí nó náa Mbíri kù zogo ndú nó wálá.

⁴ Má éno, 'duù ñinó mbe bàkà tí wó tí làmbu 'vii go làmbu 'vii tí nó nó a gbolò 'duù gbí òkò tí ndá 'duù tí nó náa Mbíri kù zogo ndú nó 'dáá gí.

⁵ 'Bí 'duù má te wíri mítí 'bí làmbu 'vii go ñinó ta rẹ ye, gbí éno máa, 'duù tí nó te wíri a i mítí ye.

⁶ Káa à 'vii ta 'duù mbe eendi 'bí làmbu 'vii go ñinó mbe kù tee njembí mítí ye káa bà ẹre gbolò du i mítí míri wó, wàa à 'ví 'va ta yí gí tà wúlú ngo.

⁷ «Vò pá tí ndá 'duù muu to tí nó ngé, tacó ndá vò i mbe kù volo muu ndú 'do tí bà tee njembí ndú mítí Mbíri ùgbù á muu to tí nó ngé ndii gí. Ndá vò i tí nó delé jé gí bà cee wálá. Káa à volo a i jì ndá mbe kù kili wu á gí tà ndá vò i tí nó!

⁸ «Á má a 'bí 'bi lo gbaànjé ká kù ñònòkò gbí òkò tí yo ta Mbíri, da 'bi lo tí nó 'va gí 'dè. Á nìkì a bà ya ta gbèe 'bi lo gí gbí dà á bindi ku mì lo á co tí bà kpolo tí ndá 'bi lo só kpónó, bindi wò gù 'de vò bàndò bindi ku mì lo.

⁹ Káa à má a 'bí ọ lo gbaànjé má ká kù si wò kù bèè ọ Mbíri, aa ọ lo tí nó 'do gbí kélé gí 'dè. Á nìkì a bà 'de 'wálá ñinó mbe cee lá nó ta gbèe ọ lo á co tí bà 'va wò mì Mbíri mí gbí vò bàndò ta wu tí bindi ku mì lo ta ndá ọ lo sósò'ò.

¹⁰ «Yo kpolo tí yo 'do tí bà 'dè có ñónókò gítí ndá víi 'vii go ndá ña ñinó, tacó ndá basilì mì ndú nanaka ká kácá mí kùro Bu ye gbíri.

¹¹ (Tacó 'Vii-mi-'Dakò gí gí muu to tí nó a i tacó bà 'vala ndá 'duù ñinó mbe gíri'o gí nó.)»

Jézù lòkò'bò có gítí i-kó-ko mbe gíri gí

¹² Jézù gù lòkò'bò có jì ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo kofo có máa, muu ndá i-kó-ko mì 'duù má 100, bindi 'bí gbaànjé gù gíri gí, yí bà si sè ndá i-kó-ko ñinó 99 nó mí bàndò, bindi yí 'ví ya gí bà pà bà tí gbèe ñinó mbe gíri nó wálá?

¹³ Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó máa, yí má 'de ñinó mbe gíri nó gí, líkí'o bà bàkà yí á co tí líkí'o ndá ñinó 99 mbe gíri'o lá nó gí. Tacó go tí wó éno máa, 'bí i-kó-ko mì yí gbaànjé 'ví gíri nó wálá.

¹⁴ Có mì Bu yo gbíri delé ká go éno, máa muu 'bí làmbu 'vii gbaànjé go ñinó kuu nó nó 'ví bà lá.

Pà làyì gítí ndá vò i gbí òkò tí yo ta ná'vindí lo

¹⁵ «Ná'vindí lo má bàkà 'bí ña i mbe lè gí gítí lo, ya gí mì wó, wàa yo 'ví 'viiki gbí có tí nó gbí òkò tí yo ta yí sósò'ò. Yí má 'di có mì lo nó gí, gbí éno máa wò gí ta ná'vindí lo dé gítí lo gí.

¹⁶ Káa yí má biya bà 'di có mì lo gí, tè'é tí ndá 'bí 'duù go só, go ta'ò, wàa wò 'ví 'dè có ta yí mí kùro ndú gítí có mì kponje taabé, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó.

¹⁷ Yí má biya bà 'di có mì ndá 'duù tí nó delé gí, wò 'ví ya ta yí gí kùro ndá 'bí ná'vindí yo tí ndá mbe kù kili ta rẹ ye tí Jézù. Yí má kpo muu yo delé gí, yo 'ví bàkà ta yí go bà bàkà i gítí vò 'duù ta nètè mì yo ta yí wálá.

¹⁸ Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó máa, yo má ùnje gítí 'bí ña i muu to tí nó gí, à delé bà ùnje gítí bà bàkà i tí nó á gbíri gí. Káa 'bí i ñinó náa yo mà biya gí máa à 'ví bàkà muu to tí nó lá, à delé bà biya gí, máa à 'ví bàkà i tí nó á gbíri lá.

¹⁹ 'Bí có náa ye bá 'dè jì yo káká' a ñinó máa, ndá 'bí 'duù gbí òkò tí yo, kpétí ká go ndá 'duù sósò'ò cuki, má toko muu ndú, bindi ndú gù 'deke tí ndú ta njembí gbaànjé tacó 'bí ña i 'do mì Bu ye gbíri, ta rẹ ye, Bu ye bà je i tí nó náa ndú yù nó jì ndú gí.

²⁰ Tacó ndá 'duù kpétí go sósò'ò, go ta'ò, má kili mítí 'bí bàndò ta rẹ ye, ye bà dù kuu toko ta ndú á kà.»

Bà si có gítí ndá vò i mì ndá 'bí ka ndoo mí to

²¹ Bindi Piyétòrò gù 'vee Jézù, máa, «Ye 'ví si có gítí ndá vò i mì ná'vindí ye náa yí bàkà mítí ye mí to yee gbí ée, Buù? Yee gbí vò-nje só?»

²² Káa Jézù gii 'visi có ji yí, máa, «Me ká ta bà vò-nje só cuki lá. Ye ni ji yo a vò-nje só ta bà vò-nje só ta bà muu'bi.»

²³ Jézù gii lòkò'bò 'bí có ji ndá mbe tala có mì wó, máa, «Bà dù Gba-gbiri tí gbolò gba mì ndá 'duu muu to tí nó 'vii ká 'vii ta 'bí gbolò gba gbaanjé mbe ẹre muu wó gítí có ba kili ndá i mì wó 'do mì ndá kpo-kpò 'duu mì wó gí.

²⁴ Yí má gii 'bità bà tè'é tí ndú gbaanjé-gbaanjé, à gii gi yí kpédélé'i kuro a i ta 'duu ñinó náa i mì wó muu wó me gbolò ngé ndii gi nó.

²⁵ Káa kpokèji bà dele ta ndá i tí nó ji gba má gii kpò 'dakò tí nó gí, gba gii 'dè có máa, à ya gí bà mà ndá 'dakò tí nó, ta niù mì wó, ta ndá 'vii mì ndú, ta ndá i-'bá mì ndú 'dáa gí. À má si ndú gí, à 'ví kaa i gbí ndú gítí á ji yí gí bindi ndá i mì yí.

²⁶ Káa 'dakò tí nó má gii 'di có tí nó, yí gii zèè kò gba ta bà 'deke tí wó, ji yí máa, «Je o ji ye, buù, wàa ye 'ví pa kpokèji bà si có ndá i mì lo 'do muu ye 'dáa gí.»

²⁷ Gba má gii zeke 'dakò tí nó, yè ọ wó gii bàkà yí ngé ndii gí. Bindi yí gii si có gítí ndá i mì wó á muu wó nó 'dáa gí mí to. Bindi yí gii 'dè có ji yí máa, yí ya gí 'bá mì wó.

²⁸ «'Dakò tí nó má gii có gi sè 'do gbí ngbàngà mì gba, yí gii 'de 'bí ka wó náa ndú kú bàkà nètè ta ndú 'bá mì gba, ta làmbu i mì wó á muu wó, bindi yí gii nanaka míti ka wó nó go cá tí ngbù títí, máa, «I mì ye kuu muu lo. Je i mì ye ji ye! Je i mì ye ji ye!»

²⁹ «Ka wó mbe nètè nó gii 'va tí wó kuro wó, ta bà 'deke tí wó ji yí, máa, «Je o ji ye, wàa ye 'ví i ngélé gítí.»

³⁰ Káa yí gii biya bà 'di có mì ka wó nó gí. Bindi yí gii te yí mí gbí zàà, máa yí dù á kà di tí o tí nó náa yí má si có ndá i mì yí cee 'do muu wó gí, à 'ví gii dò 'bí á 'do tí wó.

³¹ Ndá 'bí ka ndú náa ndú kú bàkà nètè 'bá mì gba ta ndú nó má gii ò ọ a i tí nó, tàkòcò ndú gii kpolo ngé ndii gí. Bindi ndú gii ya gí bà 'vanda ndi ọ a i tí nó náa ka ndú bàkà nó 'dáa gí ji gba.

³² «Gba bà-i-nò gii tuu 'duu gí tàkò 'dakò tí nó. À má gii gi ta yí gí kuro wó gí, yí gii do míti wó, máa, «Ndi lo 'duu! Wò kùtáa 'deke tí lo á ji ye, bindi ye gii si có gítí ndá kpo-kpò i mì ye náa áa muu lo nó mí to gí.

³³ Káa wò kpónò ọ yè ọ ka lo náa yo kú bàkà nètè ta yí bà gbèe to nó lá, tacó yè?»

³⁴ Tacó ènò, gba gii te vò 'duu tí nó mí gbí zàà ta kpo tàkòcò. Máa, yí dù gbí zàà yee tí o tí nó náa yí má si có ndá i mì yí 'dáa gí delè.»

³⁵ Jézù gii yee nje có mì wó, máa, «Bu ye á gbiri delè bà bàkà ta yo 'dáa gí ká ènò, náa yo má je à-cee-gí ji ndá ná'vindi yo ta njembi yo gbaanjé lá nó.»

19

Có gítí bà nje nni

¹ Jézù má gii cee ta bà 'dè có tí nó ji ndá mbe tala có mì wó gí, ndú gii di ngo 'do Gàliléyà gítí 'bí to á tito Jòròdaniyà á Jùdèyà.

² Ndá 'duu me mbè gii ọ ndi wó gítí to tí nó. Bindi yí gii 'vala ndá mbe nó'ò gbí òkò tí ndú.

³ Má gii zeke'ò, ndá 'bí mbe kú kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà gii gí mì Jézù, bindi ndú gii 'vee yí ta tiri tacó bà ò muu wó, máa, «'Duu má nje niù mì wó ta nderè náa à ká gbí muu wó, a vò i gbí tàkii mì ndoo tí ndá Jùdèyà?»

⁴ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «Yo 'deke có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbiri, máa, do tí bà 'bità bà suu to tí nó, 'Duu tí nó mbe suu ndú nó, «suu ndú tí ndá di ta na » nó lá?»

⁵ Ñinó a gbí nderè có tí nó náa yí tí Mbiri gii 'dè ta có, máa, 'dakò 'ví si ndá nawu wó, ta bu wó mí to, wàa yí 'ví nanaka míti nawu wó, wàa ndú 'ví dù tí gbèe diù nó ká nó.

⁶ Má ènò, ndú káká'i me ndá 'duu sósò'ò lá. Ndú a gbèe diù. Má ènò, 'bí 'duu muu to tí nó 'ví njèè gbí òkò tí ndá i ñinó náa Mbiri ká toko ndú nó lá.»

⁷ Káa ndá mbe kú kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà nó gii 'vee Jézù káká'i máa, «Káa Mòze táánò 'dè có ènò máa, 'duu 'ví cu wáràgà ta nderè bà nje tí ji nawu wó, wàa yí 'ví nje yí, tacó yè?»

⁸ Jézù bà-i-nò gii 'visi có ji ndú, máa, «Mòze táánò 'dè ji yo ènò tacó tú yo tí ndá Jùdèyà 'di có lá. Káa áa táánò me go ènò ta o bà 'bità bà suu ndá 'dakò ta niù mì Mbiri lá.

⁹ Ye kú 'dè có ji yo ta yúco, máa, 'bí 'duu má nje nawu wó á muu 'bí tende vò i á bindi có ngbà-'dakò, bindi yí gii kò 'bí ngú niù, yí kú zi a ngbà ta ngú niù tí nó.»

¹⁰ Bindi ndá mbe tala có mì Jézù gii 'dè có ji yí, máa, «Cè có gítí ndá niù ta ndá kú ndú má ènò, à niki káa bà dù 'duu tí di banga.»

¹¹ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Á káa ndá 'duu ñinó náa Mbiri wu ji ndú máa ndú dù tí ndá di banga nó ká bà dù ènò. Á me káa ndá 'duu sákamàà lá.

¹² Tacò ndá ña ndá i mbe kú tii ndá 'duù 'do tí bà kò nù me a mbè: à volo ndá 'bí 'duù 'do ká gbí yí ndá nawu ndú; à bàkà ndá 'bí 'duù gítí bà dù éno ta wotí; ndá 'bí 'duù biya bà kò nù tacò bà dù tí ndá mbe bàkà nètè mì Mbirì. Wotí bà 'di có tí nò má kuu tí 'duù, yí 'ví 'di .»

Ndá Jézù ta ndá víi 'vii

¹³ Ndá 'bí 'duù gii gí ta ndá víi 'vii mì ndú jì Jézù, máa yí cù 'dè ngo cù wó míti ndú, wáa yí 'ví 'deke tí wó jì Mbirì tacò tí ndú. Káa ndá mbe tala có mì Jézù gii do ta ndá 'duù tí nò.

¹⁴ Káa Jézù gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó, máa, «Yo si ndá 'vii tí nò 'ví gii gí mì ye. Yo tii kpokèjì 'do tí ndú lá, tacò ndá mbe kú dù tí ndá bòò-gba mì Gba-gbiri a ña ndá 'duù ñinó go ndá 'vii tí nò, nò.»

¹⁵ Á má gii yee ta ndá 'vii tí nò tí Jézù gí, yí gii cù 'dè ngo cù wó míti ndú, bindi yí gii ñjè nó 'do bàndò tí nò gí.

'Bí 'vii-'dakò ta ndá i mì wó me gbolò

¹⁶ Má gii zeke'o, 'bí 'vii-'dakò ta ndá i mì wó me gbolò gii gí mì Jézù, bindi yí gii 'vee yí, máa, «'Duù 'ví bàkà a ña tó i yè, tacò wáa yí 'ví 'de ta 'vála ñinó mbe cee lá nó?»

¹⁷ Káa Jézù gii 'visi có jì yí, máa, «Wò 'vee ye á gítí tó i tacó yè? Tó 'duù ká gbaànjé cuki. Go bà 'de 'vála ñinó mbe cee lá nó má kuu tí lo, kpolo tí ndá có tí nò.»

¹⁸ Káa 'vii-'dakò tí nò gii 'vee Jézù káká'i, máa, «Ndá có ngàyi?»

Káa Jézù bà-i-nò gii 'visi có jì yí, máa, «Ndá có tí nó máa,

<Wò 'ví zì 'duù lá.

Wò 'ví bàkà bangbaya lá.

Wò 'ví zingbà i lá.

Wò 'ví 'dè 'vèrè gítí 'duù lá.

¹⁹ Wò 'ví tègàrà ndá bu lo ta nawu lo.

Wò 'ví zè ndá 'bí ka lo niki go bà zè 'dóó tí lo niki mì lo,» nò.»

²⁰ Káa 'vii-'dakò tí nò gii 'vee Jézù máa, «Ye kpolo tí ndá có tí nò náa wò kpónó 'deke mí to nò 'dáá gí; 'bí i ñinó kpòò mbe gboò 'do mì ye gí nó a yè?»

²¹ Káa Jézù gii 'visi có jì yí, máa, «Go bà dù tí cèe 'duù ta bà lê tí wó wála má kuu tí lo, ya gí 'bá wáa wò 'ví si ndá i mì lo 'dáá gí gí 'dè, wò 'ví ñjèè ndá i tí nó náa wò 'de gbí ndú nó jì ndá mbe yè, bindi wò 'ví gí gí bà ru ndi ye. Cì gúku lá, tacó wò bà 'de ndá i me gbolò gí bindi ndá i mì lo nò 'do gbiri gí.»

²² 'Vii-'dakò tí nò má gii 'di có jì wò náa Jézù 'dè jì yí nò, yí gii ñjè nó 'do bà-i-nò ta mááká gbí dii wó, tacó ndá i mì wó me gbolò ngé ndii gí.

²³ 'Vii-'dakò tí nò má gii ya gí. Jézù gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó, máa, «Ye kú 'dè có jì yo ta yúco, máa, bà dù tí bòò-gba mì Mbirì mì ndá mbe kpo-kpò i muu to tí nó kpolo ngé ndii gí.

²⁴ Ye bà 'dè gbí ndi có tí nó jì yo káká'i, máa, à peteke a bà ndii 'bí ña gbolò nó go ya co gbí guù ngbàndú á co tí bà dù 'duù ñinó ta ndá kpo-kpò i ká mì wó nó tí bòò-gba mì Mbirì.»

²⁵ Nje ndá mbe tala có mì Jézù gii 'dèè ta bà 'di có tí nò gí. Bindi ndú gii 'vee yí, máa, «Á má éno, a 'di ká bà 'de 'vála?»

²⁶ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú ta bà zeke'o tí ndú, máa, «Wotí mì ndá 'duù gítí wála, káa 'bí i mbe kpò Mbirì wála.»

²⁷ Bindi Piyétòrò gii 'vee Jézù, máa, «Káa ze, ñò káa ze jee ndá i muu to tí nó 'dáá gí mí to kú ru ndi lo. Ze bà 'de bindi ndá i mì ze náa ze jee ndú mí to nó a yè?»

²⁸ Káa Jézù gii 'visi có jì Piyétòrò máa, «Ye kú 'dè có jì wò ta yúco máa, ta o tí nó náa ndá i má gii gí 'dáá tí ndá ngú i gí, 'Vii-mi-'Dakò bà gii kí tí wó dèngècè pí jàlàmbà mì wó, bindi yo tí ndá 'duù tí nò muu'bi-nje só mbe kú ru ndi ye nó bà gii kí tí yo dengece-dèngècè to kú zogo ndá ña ndá Ìziriyéli muu'bi-nje só nó.

²⁹ Bindi ndá 'duù ñinó 'dáá mbe jee ndá 'bá mì ndú, ta ndá ná'vindi ndú, ta ndá nàmi ndú, ta ndá bu ndú, ta ndá nawu ndú, ta ndá 'vii mì ndú mí to ta rè ye nó, bà 'de ndá i me gbolò á gí bindi ndá i mì ndú ta ndá 'duù mì ndú nò. Mbirì delè bà je 'vála ñinó mbe cee lá nó jì ndú á bindi ku mì ndú.

³⁰ «Káa yo 'ví koro muu yo máa, ndá 'duù ñinó kpónó tí ndá kpo-kpò 'duù kuro ndá 'bí ka ndú nó bà gii dù tí ndá ndongbú 'duù, bindi ndá 'duù ñinó kpónó tí ndá síli ndá ka ndú nó bà gii dù tí ndá kuro ndá 'duù.»

20

Jézù lòkò'bò có gítí ndá mbe bàkà nètè gbí nji

¹ Jézù gii lòkò'ò b'ò có jì ndá mbe tala có mì wó, máa, «Ŋa kpokèjì bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì go i mì 'bí gbolò 'duù mbe gbo'o ya gí bà pà ndá 'duù tacó bà bàkà nètè gbí njí mì wó.

² Yí mà gii 'de ndá kpédélé 'duù gí, ndú gii 'vii có ta ndú gítí bà ko mboo nètè mì ndú, bindi yí gii tuu ndú gí gbí njí ta firí dú'ò.

³ Yí mà gii ya gí bàndò 'vèlè si ñi yèè gàà gí yaà gí, yí gii 'de ndá 'bí 'duù ta nètè mì ndú wálá.

⁴ Bindi yí gii kaa ndú ya tí gí gbí njí mì wó, máa, ndú bàkà nètè, wàa yì bà je i ñinó mbe 'vii ta po nètè mì ndú jì ndú.

⁵ Yí mà gii dele ndi wó ya gí bàndò 'vèlè ta ñi dè gítí gbúrú, yí gii 'de ndá 'bí 'duù, bindi yí gii kaa ndú ya tí gí gbí njí, máa, ndú bàkà nètè, wàa yì 'ví je bà 'bì ndú jì ndú. Yí mà gii ya ndi wó gí bàndò 'vèlè si ñi mò tí gí, yí gii 'de ndá 'bí 'duù kú dù sínò, bindi yí gii kaa ndú ya tí gí gbí njí, máa, «Yo bàkà nètè! Yo bà 'de káa bà 'bì yo.»

⁶ Yí mà dele ndi wó gí bàndò 'vèlè si o 'dèè gí, yí gii 'de ndá 'bí 'duù ta nètè mì ndú wálá. Bindi yí gii 'vee ndú, máa, «Yo kú dù sínò bà-i-nó 'do tí dú'ò yee tí kpónó tacó yè?»

⁷ «Káa ndá 'duù tí nó gii 'visi có jì yí, máa, «Tacó mbe je nètè jì ze wálá.» Bindi yí gii 'visi có jì ndú, máa, «À má ènò, yo ya gí gbí njí mì ye.»

⁸ «O bà nje nètè mà gii me tí gí, yí gii tuu mbe kú kpolo tí ndá i gbí gálá mì wó, máa yí ya gí bà nje ndá 'duù 'do gbí nètè gí. Ndá 'duù mà gii 'do gbí njí gí 'bá gí, yí gii 'dè có jì mbe kpolo tí ndá i gbí gálá mì wó, máa, yí ko mboo nètè mì ndú jì ndú. Máa, yí 'bità bà je i kpédélé'i a i jì ndá ndòngbú 'duù tí nó mbe gí gí gbí nètè ta 'dè'o nó, bindi ndá mbe gí si ñi mò tí gí, bindi ndá mbe gí ta ñi gbúrú, bindi ndá mbe gí ta ñi dú'ò, bindi ndá mbe gí ta firí dú'ò, wàa yí 'ví je i jì ndú 'dáá gí 'vii ká 'vii. 'Bí có máa, 'duù ñinó gí gí gbí nètè ta firí dú'ò, káa ñizò gí si nètè kú nje-nje nó, 'ví dù lá.

⁹ Mbe kpolo tí ndá i gbí gálá bà-i-nò gii 'bità bà ko mboo nètè mì ndá 'duù jì ndú go có tí nó náa mbe njí 'dè jì yí nó.

¹⁰ Ndá kpédélé 'duù tí nó náa mbe njí kaa ndú gí gbí nètè ta firí dú'ò nó gii gí ñindi ndú ta bà koro có ènò máa, a ndá yì ká bà 'de i me gbolò, káa ndú gii 'de káa gbèe ña i tí nó náa ndá 'bí ka ndú 'de nó.

¹¹ «Ndú bà-i-nò gii lè káa 'bí ndú gí ta i tí nó náa à je jì ndú nó gí, bindi ndú gii ya gí bà 'dè kòlòwò jì mbe njí, máa,

¹² «Ndá ndòngbú 'duù tí nó náa wò kaa ndú gí tí kpónó-kpónó ta 'dè'o nó bàkà nètè ká ta lambu o, káa wò gii 'vii ndú ta ze tí ndá mbe 'bità bà ka wu'o si ñi có lá yee tí 'dè'o ta ña kpokèjì ngayi!»

¹³ «Káa mbe njí gii 'visi có jì 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe kú 'dè kòlòwò nó, máa, «Ye ñonoko wò gbaànjé lá, kómbe ye. À kpónó 'bì lo nó me i tí nó kùtáa náa ndá 'vii có gítí ta dú'ò nó lá?

¹⁴ Má ènò, je i mì lo, wàa wò 'ví ya. Ye je i jì ndá ndòngbú 'duù tí nó mbe gí gí gbí nètè kpónó-kpónó si o bèè 'dáá gí nó 'vii ta yo 'do ká gí 'dóó có mì ye gbí muu ye.

¹⁵ Rè i ñinó mbe ti ye 'do tí bà bàkà ta ndá 'dóó ká mì ye go có mì ye gbí muu ye 'ví dù a ña yè? Wò kú tò a kii tacó ña gbolò nambeè tí nó náa ye bàkà jì ndá 'duù tí nó mbe gí gí gbí nètè kpónó-kpónó á kuro bà nje nètè nó?»

¹⁶ Jézù gii yee nje có mì wó, máa, «Ndá ndòngbú 'duù wúnò bà dù tí ndá kpédélé 'duù, bindi ndá kpédélé 'duù bà dù tí ndá ndòngbú 'duù go ña i tí nó kpónó nó.»

Bà ta'ò bà 'dè có mì Jézù gítí o bà kònò sé'i mì wó

¹⁷ Jézù mà gii cee ta bà 'dè có gítí ndá mbe kpo-kpò i gí, ndú gii kaa kú ya gí gbí gbata Jèrùzàlémè. Káa si ndú kpokèjì, yí gii kaa ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só 'do gbí òkò tí ndá 'duù gí ndii, bindi yí gii 'dè có jì ndú, máa,

¹⁸ «Ndoo kpónó kú ya gí gbí gbata Jèrùzàlémè, bindi ndá 'duù ká bà gii kpi ngbàngá tí 'Vii-mi-'Dakò jì ndá kpo-kpò 'duù gbí ngbàngá mì ndá Jùdèyà. Ndú bà gii waa có ku míti wó,

¹⁹ bindi ndú bà gii je yí jì ndá mbe 'dó-'do tacó bà zi yí. Ndá mbe 'dó-'do tí nó bà gii ño ndi wó, ta bà ño yí, ta bà lè yí, ta bà gbí yí, bindi ndú bà gii zi yí ta bà gbí yí á míti njèèkpè mù. Káa bindi sili ta'ò yí bà gii 'vala ndi wó á 'do gbí muu'dú wó gí.»

Nawu ndá Jákòmò ta Jòvání yù i 'do mì Jézù

²⁰ Nawu ndá Jákòmò ta Jòvání tí ndá 'vii mì Zèbidèyò gii kaa ndú ya tí jì Jézù kuro bà yee ndú Jèrùzàlémè. Bindi yí gii zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wó.

²¹ Káa Jézù gii 'dè có jì nìi tí nó máa, «Nì 'dóó ẹ ña i tí nó ta go tí lo nó gi.»

Káa yí gii 'visi có jì Jézù máa, «Có gbí njembí ye éno máa, wò ci ye éno máa, wò má gí tí gbolò gba gí, wò bà bàkà ndá 'vii mì ye sósò'ò nó tí ndá kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mì lo. 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndú 'ví dù tí mbe kí tí gbí kù'bi mì lo, wàa 'bí 'duù 'ví dù tí mbe kí tí gbí gài mì lo.»

²² Káa Jézù gii 'visi có jì ndá niì tí nò ta ndá 'vii mì wó, máa, «Yo nò ña i tí nó náa yo kù yù nó ni lá. Wotí bà njù 'visi tí nó náa ye kèjì gí bà njù nó kuu tí yo?»

Káa ndú gii 'visi có jì yí, máa, «À kuu tí ze.»

²³ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú, máa, «Yo bà njù 'visi mì ye nò gí. Káa à má gítí có ndá bàndò bà kí tí règbà tí ye gbí ngbàngà mì ye, ndú me ndá i mì ye tacó bà njèè jì ndá 'duù lá. Ndá bàndò tí nò a ndá i mì ndá mbe náa Bu ye 'viindi tacó tí ndú sàà gí.»

²⁴ Sè ndá mbe tala có mì Jézù muu'bi nó má gii 'di có tí nó náa ndá Jákòmò ta ná 'vindi wó Jòvání 'dè nò, tàkòcò ndú gii kpolo gítí ndú gí.

²⁵ Jézù má gii nò éno, yí gii kilí ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só 'dáá gí, bindi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo nò ni gí máa, ndá gba mì ndá 'duù ñinó mbe nò dúú kpokèjì bà bàkà nambe ta Mbiri ní lá nó kù tojo nje ndá bòò mì ndú ta to. Ndá kpo-kpò 'duù kùro ndú delè kù bàkà ndú ká tí cèe ndá bè bòò mì ndú.

²⁶ Káa áá bà dù gbí òkò tí yo me go éno lá. Tacó 'duù ñinó tí gbolò 'duù gbí òkò tí yo nó bà dù tí bòò mì ndá ka wó.

²⁷ Bindi 'duù ñinó tí kùro ndá ka wó gbí òkò tí yo nó bà dù tí bòò mì yo.

²⁸ Tacó à kpèti káa 'Vii-mi-'Dakò, yí gí gí muu to tí nó me tacó máa ndá 'duù 'ví bàkà nètè wó nó lá, yí gí a i tacó bà bàkà nètè ndá 'duù, delè tacó bà si miri wó jì ku á muu ndá 'duù.»

Jézù njaanga ọo ndá 'bí mbe sùro sósò'ò

²⁹ Si ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó kù gii njè nó 'do gbí gbata Jérìkò kù ya gí Jèrùzàlémè, ndá 'duù me mbè ká ko ndú.

³⁰ Ndá 'bí 'dakò sósò'ò tí ndá mbe sùro mbe kù kí tí ndú seè kpokèjì, máa gii 'di có máa ñinó a Jézù ká kù ndii ta nó nò, ndú gii 'bità bà tò kù, máa, «'Vii mì Dàvidè! Nò yè ọo ze!»

³¹ Ndá mbè 'duù tí nó mbe kù ko tàkò Jézù nó gii do mítí ndá mbe sù ọo tí nó, máa ndú dù ngbii. Káa ndá mbe sù ọo tí nó gii tò kù ngéé gí yaà ndii ñinó kùro nó gí, máa, «'Vii mì Dàvidè! Nò yè ọo ze!»

³² Jézù gii ọo tíyò, yí gii tè'é tí ndú, bindi yí gii 'vee ndú máa, «À tí yo a go ña yè, máa ye 'ví bàkà jì yo?»

³³ Káa ndú gii 'visi có jì Jézù máa, «Si ze 'ví zeke'o, Buù!»

³⁴ Jézù gii nò yè ọo ndú, bindi yí gii tee 'bí wó ta ndi tí ndá ọo ndú, bindi ndú ngé gii 'bità bà nò ndá i, bindi ndú gii ọo ndi Jézù.

21

Bà rì Jézù gí gbí gbata Jèrùzàlémè

¹ Ndá Jézù má gii dooko ta gbata Jèrùzàlémè gí, si ndú pí Gú Mbà, Jézù gii tuu ndá 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò,

² máa, «Yo ya gítí ndá 'bá tí zó náa yo kù nò muu ndú ngéé kùro yo zò. À káa póó bà yee yo kà, yo bà 'de na kècè náa à ẹre yí gí, ta 'vii mì wó gbí wú règbà tí wó. Yo 'ví njaanga ndú 'do gbí wú gí, bindi yo 'ví gí ta ndú jì ye.

³ 'Bí 'duù má 'vee yo, yo 'ví 'visi có jì yí, máa, «A Mbe tí ze ká tuu ze, máa ze ya ta ndú jì yì. Nètè mì wó má cee ta ndú gí, yí bà tuu ndú ngé gí bàndò mì ndú.»

⁴ I tí nó bàkà tí go có tí nó náa Izáyá tí mbe 'dòkò có mì Mbiri táánò 'dè éno máa,

⁵ «'Dè có jì ndá 'duù Jèrùzàlémè, máa,

«Yo nò gbolò gba mì yo á kèjì tí 'dè 'duù pí kècè tí ngbú kècè,» nò.»

⁶ Ndá mbe tala có mì Jézù sósò'ò náa yí tuu ndú nó gii njè nó ya gí bà bàkà go có tí nó náa Jézù 'dè jì ndú nò.

⁷ Ndú bà-i-nò gii gbà ndá ngbú 'vii-kècè tí nó ta nawu wó ya tí jì Jézù. Ndú má gii yee ta ndú tí Jézù gí, ndú gii kí ndá bongo mí pí tí ngbú 'vii-kècè tí nó, bindi Jézù gii o yí, ya tí gí gbí gbata Jèrùzàlémè.

⁸ Ndá 'duù me mbè gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe tí mí mì Jézù nó gii gò ndá bongo mì ndú mí to ta tí kpokèjì, ndá 'bí gii kí'viki ndá kpà gò mítí kpokèjì, tacó wàa Jézù 'ví nó gbí, tacó bà te 'duù mítí bà rì yí gí gbí gbata Jèrùzàlémè.

⁹ Bindi ndá mbè 'duù gii 'bità bà ko Jézù ya tí gí gbí gbata. Ndá 'bí 'duù tè kùro wó, bindi ndá 'bí 'duù tàkò wó ndii, kù tò kù ta líkí'o, máa, «'Vala ze kpónò, 'Vii mì Dàvidè!»

À ùlù yí tí mbe gí ta rẹ̀ m̀ M̀bírì!

Áá M̀bírì, 'vala ze kpónó!»

¹⁰ Gbata Jèrùzàlémè g̀ì ngaka a cèe tí ta o bà yee Jézù. Ndá 'duù ta o tí nò kù g̀ì 'vee a 'vé, máa, «Ŋínó a 'di? Ǹínó a 'di?»

¹¹ Káa ndá mbè ndá 'duù tí nò mbe kù ko tàkò Jézù nò g̀ì 'visì có jì ndá mbe kù 'vee 'vé tí nò, máa, «A Jézù tí nò tí mbe 'dòkò có m̀ M̀bírì mbe g̀ì 'do gbí gbata Názàrètì á gbí to Gàliléyà nò.»

Jézù ya g̀ì gbí ndùgù 'bá-M̀bírì

¹² Jézù má g̀ì yee gbí gbata Jèrùzàlémè g̀ì, yí g̀ì rì g̀ì gbí ndùgù 'bá-M̀bírì. Bindi yí g̀ì m̀kò ndá mbe bàkà gbí ndùgù 'bá-M̀bírì tí 'bá 'velé nò 'dáá g̀ì g̀ì sè. Bindi yí g̀ì 'buku ndá tàràbèzà m̀ ndá mbe kù 'visì g̀ìrùsù, ta ndá mbata m̀ ndá mbe kù má ndá kùlè nò mí to.

¹³ Bindi yí g̀ì 'dè có jì ndá 'duù tí nò ta kpo tàkòcò, máa, «À cu mí gbí wàràgà m̀ Ìzàyà tí mbe 'dòkò có m̀ M̀bírì, máa: M̀bírì máa, «'Bá m̀ ye a bàndò bà 'deke tí ndá 'duù jì ye.» Káa yo kpónó bàngù nò g̀ì 'visì tí bàndò m̀ ndá mbe kù m̀kù ndá i m̀ ndá 'duù.»

¹⁴ Jézù má g̀ì cee ta ndá mbe bàkà gbí ndùgù 'bá-M̀bírì tí 'bá 'velé nò g̀ì, ndá mbe sù rò ta ndá mbe ku kò g̀ì kaa ya g̀ì m̀ wò gbí ndùgù 'bá-M̀bírì kà, bindi yí g̀ì 'vala ndù.

¹⁵ Ndá kpo-kpò bu-M̀bírì ta ndá mbe 'di gbí tàkù m̀ ndá Jùdèyà bà-i-nò má g̀ì nò nà ndá i-seřè tí nò náa Jézù kù bàkà nò, ndù delè má g̀ì 'di ndá kù tí nò náa ndá ví 'vii kù tò ta gbí ndùgù 'bá-M̀bírì, máa, «'Vala ze, 'Vii m̀ Dàvidè! 'Vala ze, 'Vii m̀ Dàvidè!» nò, ndù g̀ì 'de nderè bà òkòlòwò g̀ì Jézù g̀ì.

¹⁶ Ndù bà-i-nò g̀ì 'vee Jézù máa, «Wò 'di có tí nò náa ndá 'vii tí nò kù tò ta kù nò g̀ì?»

Jézù bà-i-nò g̀ì 'visì có jì ndù máa, «Ye 'di g̀ì. Káa yo jé 'deke có tí nò gbí wàràgà m̀ M̀bírì máa, «A wò tí M̀bírì ká nìbà cèe kpokèjì bà ùlù wò jì ndá ví 'vii, ta ndá dó 'vii,» nò lá?»

¹⁷ Jézù g̀ì ǹjè nò 'do Jèrùzàlémè bindi ndá có tí nò ya g̀ì bà tè rì gbí gbata Bètánìyà.

Jézù i ǹjè m̀tí 'bí m̀m̀biigá

¹⁸ Ta dú'ò si Jézù kù dele ta go tí wò 'do Bètánìyà g̀ì Jèrùzàlémè,

¹⁹ yí g̀ì nò 'bí m̀m̀biigá á seè kpokèjì. Yí g̀ì ne tacó bà pà yú wàa yí 'ví zò g̀ì g̀ì go tí nò tí yí nò. Káa yí g̀ì 'de káa bè kpá. Gbèe rì m̀biigá gbí m̀ wálá. Bindi yí g̀ì i ǹjè m̀tí m̀ tí nò máa, «Wò 'ví rì káká'í lá.» Ndá kpá-m̀biigá tí nò ngé g̀ì me řemo-řemòò, goolá a wu ka co tí ndù nò.

²⁰ Ndá mbe tala có m̀ Jézù má g̀ì nò bà lemere bè m̀biigá tí nò ta ku galá ènò, nje ndù g̀ì 'dèè g̀ì. Bindi ndù g̀ì 'bità bà 'vee 'vé máa, «A nà yè ká zi m̀m̀biigá tí nò galá go có 'di nò?»

²¹ Káa Jézù g̀ì 'visì có jì ndù máa, «Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó máa, yo má ùnje g̀ì M̀bírì ta nje m̀biigá yo gbaànjé, yo bà bàkà cuki me káa nà i tí nò náa à bàkà m̀tí m̀m̀biigá tí nò, nò lá. Yo kpèti má 'dè có jì 'bí gbolò gù, máa yí ǹjè nò 'do tí bàndò m̀ wò ya g̀ì bà 'va tí tà kápá, yí bà bàkà go có m̀ yo nò g̀ì.

²² Yo delè má 'deke tí yo jì M̀bírì tacó 'bí i ta nje m̀biigá yo gbaànjé, M̀bírì bà je i tí nò jì yo g̀ì.»

Ndá kpo-kpò 'duù m̀ ndá Jùdèyà 'vee rẹ̀ mbe je wotí bà bàkà ndá seřè jì Jézù

²³ Jézù má g̀ì rì g̀ì gbí ndùgù 'bá-M̀bírì kù nìbà i jì ndá 'duù g̀ì, ndá 'bí bu-M̀bírì ta ndá 'bí kpo-'duù-'bá m̀ ndá Jùdèyà g̀ì g̀ì mí wò, bindi ndù g̀ì 'vee yí máa, «A 'di ká je wotí bà bàkà ndá i tí nò náa wò kù bàkà nò jì wò?»

²⁴ Káa Jézù g̀ì 'visì có jì ndù máa, «Ye kpónó delè kù g̀ì 'vee yo ta 'vé gbaànjé, yo má 'visì có jì ye g̀ì tàkò g̀ì, bindi ye 'ví g̀ì nì rẹ̀ 'duù tí nò mbe je wotí bà bàkà ndá i tí nò náa ye kù bàkà nò jì yo:

²⁵ A 'di táánò ká je wotí bà caka tí ndá 'duù jì Jòvání? A M̀bírì wèè, a 'bí 'duù wèè? Yí 'de wotí tí nò 'do kòtì 'di? Nòg̀ì, yo nì rẹ̀ 'duù tí nò jì ye.»

Káa ndù g̀ì 'bità bà 'viiki gbí 'vé m̀ Jézù nò gbí òkò tí ndù ta kpéetì ndù máa, «Ndoò kpónó má 'visì có jì yí máa, Jòvání 'de wotí tí nò táánò 'do m̀ M̀bírì, yí bà g̀ì 'vee ndoo máa, «Káa yo ùnje g̀ì ndá i tí nò náa yí kù bàkà nò lá, tacó yè?»

²⁶ Káa bà 'dè ènò máa, Jòvání táánò 'de wotí tí nò 'do m̀ ndá 'duù, delè káa bà le wú m̀tí m̀ rì ndoo, tacó ndá 'duù ùnje g̀ì máa, Jòvání táánò a mbe 'dòkò có m̀ M̀bírì.»

²⁷ Tacó ènò, ndù g̀ì 'visì có jì Jézù máa, «Ze nò bà lá.»

Káa Jézù g̀ì 'dè có jì ndù máa, «À má ènò, ye delè bà nì rẹ̀ 'duù tí nò mbe je wotí bà bàkà ndá i tí nò jì ye nò jì yo wálá.

Jézu lòkò'bò có gítí ndá 'bí 'vii sósò'ò

²⁸ «Yo kú koṛo có máa yè? 'Bí 'dakò ta ndá 'vii mì wó sósò'ò táánò gii ya gí mì kpo 'vii mì wó, yí gii 'dè có jí yí éno máa, <'Vii, ya gí bà bàkà nèté gbí njí wúnó.>

²⁹ Káa 'vii tí nò gii 'visi có jí bu wó máa, <Ye tí nó wálá.> Káa 'vii tí nò má gii koṛo muu wó, yí gii 'visi muu wó gí, bindi yí gii ya gí gbí njí go có mì bu wó nò gí.

³⁰ 'Dakò tí nò gii ya gí mà lambu 'vii mì wó, gí bà 'dè có jí yí máa, yí ya gí gbí njí. Káa 'vii tí nò gii eendi bu wó máa, <Ye bà ya gí, buu,> káa yí gii ya lá.

³¹ A 'di 'do gbí òkò tí ndá 'vii tí nò sósò'ò nò ká bàkà go có mì bu wó?»

Káa ndú gii 'visi có jí yí máa, «A kpédélé 'vii mì 'dakò tí nò ká bàkà go có mì bu wó.»

Káa Jézu gii 'visi có jí ndú máa, «Ye kú 'dè có jí yo ta yúco máa, ndá mbe kú kili i-miri, ta ndá mbe nò vò ndoò, bà ya gí 'bá mì Mbíri si yo mì ndii.

³² Ye 'dè có tí nò jí yo tacó Jování tí mbe caka tí ndá 'duu táánò gí gí mì yo muu to tí nó tí mbe nibà tó kpokèjí jí ndá 'duu, káa yo táánò ùnje gítí ndá có mì wó lá. A ndá mbe kili i-miri ta ndá mbe nò vò ndoò nó táánò ká ùnje gítí ndá có mì wó. Yo táánò òò ndú tí gí, káa yo biya bà 'visi muu yo 'do tí ndá vò kpokèjí mì yo gí.

Jézu lòkò'bò có gítí ndá mbe bàkà nèté gbí njí nèbiti

³³ «Yo sè tú yo gítí 'bí có tí nó náa ye kú gii lòkò'bò jí yo nò. Ta 'bí o gbaanjé 'bí 'dakò gii rò njí mù-nèbiti mì wó, bindi yí gii rò ndá 'bí mù tí ndùgù gí takò, bindi yí gii duu gùù tí bàndò bà pee nèbiti mí gbí, bindi yí gii duu celéngé tacó bà gbà i mí gbí njí tí nó. Bindi yí gii kaa ndá 'duu mí gbí, máa, ndú má pee nèbiti gí, bà òndi ndú 'ví dù éno, wàa bà òndi yí 'ví dù éno. Ndú má gii 'vii có ta 'dakò tí nó náa yí kaa ndú mí gbí njí nò cee gí, yí gii ya gí bà nò ndoò gí gbí tende muu to.

³⁴ Yí má gii òò o bà yù nèbiti dooko gí, yí gii tuu ndá bòò mì wó jí ndá mbe kú bàkà nèté gbí njí mì wó máa, ndú je bà nèbiti òndi yí jí ndú wàa ndú 'ví gí tí jí yí.

³⁵ «Ndá bòò mì mbe njí má gii yee ta òò có tí nó náa mbe tí ndú tuu ta ndú nò tí ndá 'dakò tí nó mbe kú bàkà nèté gbí njí mì wó nò, ndá 'dakò tí nó gii bàkà gbínje ta ndú, ta bà gbí ndú, ta bà 'vaka ndú ta díí. Bindi ndú gii zì 'bí gbaanjé gí.

³⁶ Có òò vò i tí nó náa ndá 'duu tí nó bàkà ta ndá bòò mì mbe njí nò má gii yee gbí tó wó, yí gii tuu ndá 'bí bòò mì wó káká'i, gbí òndi me mbe ndii ndá kpédélé òndi gí jí ndú. Káa ndá 'dakò tí nó gii bàkà káa ndi òò vò i tí nó náa ndú bàkà ta ndá kpédélé bòò mì mbe njí nó mí tí ndá òndi.

³⁷ Bà ta'ò 'duu náa mbe njí gii tuu jí ndú a 'dóó 'vii mì wó ta bà koṛo có máa, <Ndú bà te duu mí tí 'dóó 'vii mì ye gí.>

³⁸ «Káa ndá mbe bàkà nèté gbí njí má gii òò 'vii mì mbe njí kèjí, ndú gii 'dè có gbí òkò tí ndú máa, <Nizó a 'dóó mbe mbèlè tí nó ká kèjí zò. Ndoò zì yí gí, wàa ndoo 'ví dù tí ndá mbe mbèlè tí nó bindi wó.>

³⁹ 'Vii tí nò má gii yee mì ndú, ndú gii ja yí 'do gbí njí gí nje o, bindi ndú gii zì yí gí.

⁴⁰ À má éno, yo kpónó kú koṛo ta muu yo máa, mbe njí tí nó bà gii bàkà a òò yè ta ndá mbe nèté tí nó?»

⁴¹ Káa ndú gii 'visi có jí yí máa, «Yí bà ziki ndá vo-vò mbe nèté tí nó 'dáá gí, ta kponje gítí wálá. Bindi yí bà gii pa ndá 'bí cee ngú mbe nèté mbe kú je bà i òndi wó jí yí ta o bà kili i 'do gbí njí.»

⁴² Jézu bà-i-nò gii 'vee ndú, máa, «Yo jé 'deke có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó lá? Có tí nó máa,

<'Dóó díí tí nó táánò náa ndá mbe bí 'bá bè gí nó

ká gii gí tí cee yú díí bà sè tà 'bá nó.

A Mbíri táánò ká bàkà éno,

Káa à níki gbí òò ndoo ngé ndii gí.>

⁴³ «Má éno, ye kú 'dè có jí yo máa, <Áá bà mò yo 'do 'bá mì Mbíri gí, wàa à 'ví je 'bá tí nó jí ndá 'bí òò tende 'duu mbe kú bàkà tó i.>

⁴⁴ 'Duu má 'va tí wó pí díí tí nó náa ndá mbe bí 'bá táánò bè gí nò, 'duu tí nó bà ki'viki tí vò òò òndi. Káa à má díí tí nó ká 'va tí pí tí 'duu, díí tí nó bà 'ba'daka gbí 'duu tí nó gí.»

⁴⁵ Ndá kpo-kpò 'duu gbí ngbàngà mì ndá Jùdèyà má gii 'di có tí nó náa Jézu lòkò'bò nò, ndú gii òò ní gí máa, yí kú lòkò'bò có tí nó a i gítí ndá yí.

⁴⁶ Tacó éno, ndú gii jè ta bà pa kpokèjí bà zèè yí, káa gúku ndá mbe 'duu tí nó mbe kili mí mì Jézu nò gii kpò ndú gí. Tacó ndá 'duu tí nó òò ní gí máa, Jézu a mbe 'dòkò có mì Mbíri.

22

Jézu lòkò'bò có gítí o bà ko nii

¹ Jézu gii lòkò'bò có ji ndá 'duù káká'í máa,

² «Ye bà 'vii Gba-gbírí mítí 'bí gbolò gba mbe bàkà i-zó-zò me gbolò ta o bà ko nii mì 'vii mì wó gí 'bá.

³ Bindi yí gii tuu ndá bòò mì wó gí tàkò ndá 'duù tí nó náa yí ma có bà ko nii ji ndú nó. Káa gbèe 'duù gbí òkò tí ndú gii gí lá.

⁴ Bindi yí gii tuu ndá 'bí bòò mì wó káká'í máa, «Yo ya gí bà 'dè có ji ndá 'duù tí nó náa ye ma có bà ko nii mì 'vii mì ye ji ndú nó máa, ye bàkà i-zó-zò cee gí. Nògí, ndú gí gí bà zò i.»

⁵ Ndá bòò mì gba gii ya gí bà 'vanda ndi kòcò gba ji ndá 'duù tí nó gbaànjé-gbaànjé 'daá gí. Káa có tí nó gii dù gbí tù ndú ká go mòngò gbí tù bò. Bindi ndú gii 'vaaka ya ta ndi gbí ndá 'dóó nèté mì ndú gbí muu ndú. Ndá 'bí 'duù ya gí gbí nji mì ndú, ndá 'bí 'duù 'vaaka ya gí bà mà 'véle,

⁶ ndá 'bí 'duù nindi ndú gii zèè ndá 'bí bòò mì gba náa yí tuu ndú nó, bindi ndú gii bàkà ndá i-nò mifí ndú, ndá 'bí 'duù gii ziki ndá 'bí bòò mì gba náa yí tuu ndú nó gí.

⁷ «Có ña ndá i tí nó náa ndá 'duù tí nó bàkà nó mà gii yee tí gba, yí gii tuu ndá àsikéri mì wó máa ndú ya gí bà ziki ndá 'duù tí nó, wàa ndú 'ví cu wu mítí ndá 'bá mì ndú 'daá gí.

⁸ Bindi yí gii tuu ndá 'bí bòò mì wó káká'í máa, «Ye bàkà ndá i-zó-zò bà ko nii cee gí. Káa ndá 'duù tí nó náa ye táánò ma có bà ko nii ji ndú nó 'vii tí ndá mbe gí lá.

⁹ Má ènò, yo ya ta ndi tí ndá kpokèji, wàa yo má 'de ndá 'duù, yo 'ví tè'é tí ndú, wàa yo 'ví njèè i-zó-zò ji ndú, tacó ndá yá bà kpílí-kpíli.»

¹⁰ Ndá bòò mì gba mà gii kili ndá 'duù go có mì wó nó gí, ndú gii kaa ndú mí tà'í bà zò i.

¹¹ «Gba mà gii gí tacó bà 'vee ndá wiri mì wó, yí gii ñò 'bí 'dakò gbí òkò tí ndú mbe yuu me bòngò bà ya gí bà ko nii lá.

¹² Bindi gba gii 'vee 'dakò tí nó, máa, «Áá kómbe ye, wò ñí gí tà'í tí nó ta ña kpokèji ngayi?» Káa bà 'visì có ji gba gii kpò 'dakò tí nó gí.

¹³ Bindi gba gii 'dè có ji ndá 'duù mì wó mbe kú kpolo tí ndá wiri nó máa ndú ere 'bí 'dakò tí nó gí, wàa ndú 'ví ere kò wó gí, wàa ndú 'ví te yí 'va mí gbí 'dí'di'ò sè, tí bàndò bà wa gbí ta bà 'vii tí ndá 'duù.

¹⁴ Tacó à tè'é tí ndá 'duù me mbè, káa yí ruka 'do gbí òkò tí ndú ká nji'díí.»

Có gítí bà gò i-mírí mì ndá Jùdèyà ji gba Rómà

¹⁵ Ndá 'bí mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà gii kili bà muu ndú káká'í tacó bà zèè Jézu 'do tí mè wó.

¹⁶ Bindi ndú gii tuu ndá 'bí mbe tala có mì ndú ta ndá 'bí mbe kú tè gí tàkò có mì Èròdè tí gbolò gba, máa ndú ya gí mì Jézu, wàa ndú 'ví 'vee yí ta tiri máa, «Mbe nibà i, ze ñò wò ni tí 'duù ñinó jáá, mbe kú nibà kpokèji mì Mbírí ji ndá 'duù me ta tiri lá gí. Wò delè cì gúku tí 'duù gbaànjé lá, tacó ndá 'duù 'daá gí kùro lo ká gbaànjé.

¹⁷ Có mì lo kpónó máa yè? Có mì lo máa, à dù tacó tí ndoo tí ndá Jùdèyà bà gò i-mírí ji ngáángbá gba mì ndá Rómánò? 'Dè ji ze gí.»

¹⁸ Káa Jézu gii 'di gbí tiri mì ndú nó gí. Tacó ènò, yí gii 'visì có ji ndú, máa, «Yo kú tala ye tacó yè, ndi yo ndá mbe nambeè-ro?

¹⁹ Yo tù ña nji gùrusù tí nó náa yo kú gò ji ngáángbá gba mì ndá Rómánò nó ji ye gí.» Ndá 'duù tí nó mà gii tù ña nji gùrusù tí nó ji Jézu gí,

²⁰ Jézu gii 'vee ndú máa, «À ka mítí gùrusù tí nó nó a muu 'di, ta rè wó náa à cu mítí nó?»

²¹ Káa ndú gii 'visì có ji Jézu máa, «A muu ngáángbá gba mì ndá Rómánò, ta rè wó náa à cu nó.»

Tacó ènò, Jézu gii 'visì có ji ndú, máa, «Má ènò, yo je ndá i mì gba mì ndá Rómánò ji ngáángbá gba mì ndá Rómánò, wàa yo 'ví je ndá i mì Mbírí ji Mbírí.»

²² Ndá 'duù tí nó mà gii 'di ña có mì Jézu náa yí 'visì ji ndú gí tàkò 'vé mì ndú nó, nje ndú gii 'dèè gí, bindi ndú gii njè jee yí mí bàndò mì wó.

Có gítí bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú

²³ Ta gbèe 'dè'ò tí nó, ndá 'bí ña Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó, gii gí gí mì Jézu, bindi ndú gii 'vee yí máa,

²⁴ «Mbe nibà i, Mòze táánò 'dè có ènó máa, 'duù má kò nu, káa ku gii je yí gí, ndú má jò ta nii tí nó lá, ná'vindí ku tí nó 'ví zèè 'bí nawu ku tí nó. Mbírí má je 'vii-'dakò ji ndú, 'vii tí nó 'ví dù gbí mòòkò bindi ku tí nó.

²⁵ Káa ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'vii-'dakò náa nawu ndú jò ndú vô-nje só gii kò niì, káa ku gii je yí si ndú jò ta niì tí nò lá.

²⁶ 'Bí ná'vindí 'vii-'dakò tí nò gbaànjé gii zèè 'bì nawu ku bindi wó, káa ndú gii jò ta yí lá, bindi ku gii je 'vii-'dakò tí nò gí tàkò ná'vindí wó gí. Ndá 'vii-'dakò tí nò vô-nje só gbí yí mî nawu ndú nò 'dáá gí tẹ̀rì á cíkii niì tí nò gí. Ku delè gii ruka ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. Káa gbèe 'bí 'duu gbí òkò tí ndú mbe jò 'vii ta yí wálá.

²⁷ Bindi niì tí nò gii cì tí ndòngbú 'duu gí tàkò ndú.

²⁸ Má ènò, niì tí nò bà dù a niì mî 'di gbí òkò tí ndú wúnò ta o bà 'vala ndi ndá ku á 'do gbí muu'dú ndú?»

²⁹ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Có mî yo nò lè gí. Tacó yo 'di gbí ndá có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mî Mbírì nó lá. Yo delè 'di gbí ndá kpokèjì bà bàkà ndá i mî Mbírì lá.

³⁰ Tacó ta o bà 'vala ndi ndá ku á 'do gbí muu'dú ndú wúnò, ndá 'dakò ta ndá niì bà kò tí ndú káká'í wálá. Tacó ndá 'duu ta o tí nò bà dù go ndá basilí á gbíri.

³¹ Káa à má gítí có bà 'vala ndi ndá ku á 'do gbí muu'dú ndú, yo jé 'deke có tí nó gbí wáràgà mî Mbírì nó lá?

³² Mbírì táánò 'dè có ji Mòze, máa,

<Ye a Mbírì mî Àbiráámò,
ye a Mbírì mî Izákò,
ye a Mbírì mî Jàkóbè.>

Káa Mbírì táánò 'dè có tí nò ji Mòze si ndá 'duu tí nò náa yí 'deke ndú, máa yí a Mbírì mî ndú nò, cì sàà gí. Káa yí kpòò káa Mbírì mî ndú. Gbí ènò máa, ndá 'duu tí nò kpòò kù 'vala bindi bà cì ndú.»

³³ Ndá mbè 'duu tí nò mbe tí mí mî Jézù nò mà gii 'di có tí nò náa yí 'visi ji ndá ña ndá Jùdèyà nò mbe 'dè có éno máa ndá ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá nò, nje ndú gii 'dèè gítí ña bà nibà i mî wó nò gí.

Ndá mbe kpolo tí tàkii mî ndá Jùdèyà 'vee Jézù gítí kpóló-kpolo có gbí tàkii mî ndú

³⁴ Ndá mbe kpolo tí tàkii mî ndá Jùdèyà mà gii 'di có éno máa Jézù kpò nje ndá 'bí ña Jùdèyà ñinó mbe kù 'dè có máa ndá ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá nó gí, ndú gii kilí bà muu ndú, bindi ndú gii kaa ya gí mî Jézù.

³⁵ Bindi 'bí 'duu gbaànjé 'do gbí òkò tí ndú tí cèe gbolò mbe 'di gbí tàkii mî ndá Jùdèyà gii 'vee Jézù ta tiri, máa,

³⁶ «Mbe nibà i, kpóló-kpolo có gbí òkò ndá có mî Mòze 'dáá gí a có ngayi?»

³⁷ Káa Jézù gii 'visi có ji yí máa, «Kpóló-kpolo có gbí òkò ndá có mî Mòze 'dáá gí a ñinó máa,

<Wò 'ví zè Mbírì tí Mbe tí lo niki ta njembí lo gbaànjé, ta lilí lo gbaànjé, delè ta bà koṛo có mî lo gbaànjé.>

³⁸ Ñinò a kpédélé có, delè tí kpóló-kpolo có mbe ndii ndá 'bí sè có mî Mòze 'dáá gí ká nò.

³⁹ 'Bí có mî Mòze mbe gii kpolo gí tàkò ñinò a ñinó máa,

<Wò 'ví zè ndá 'bí ká lo niki go ba zè 'dóó tí lo niki mî lo.>

⁴⁰ Ndá có mî Mòze, ta ndá bà nibà i mî ndá mbe 'dòkò có mî Mbírì táánò mii 'dáá ká mítí ndá có tí nó sòsò'ò nò.»

Bindi-Mbírì me káa 'vii mî Dàvidè cuki lá, yí delè a Mbe tí Dàvidè

⁴¹ Jézù gii 'vee ndá mbe kpolo tí tàkii mî ndá Jùdèyà tí nó mbe tí 'dee yí gí nó máa, «Kòṛo-koṛo có mî yo kpónó gítí Bindi-Mbírì máa yè? Yí a 'vii mî 'di?»

⁴² Káa ndú gii 'visi có ji yí máa, «Yí a 'vii mî Dàvidè.»

⁴³ Káa Jézù gii 'vee ndú káká'í máa, «Má ènò, à cu mí gbí wáràgà mî Mbírì máa, Dàvidè táánò 'dè cókò ta wotí mî Bèri-mi-Mbírì gítí Bindi-Mbírì máa,

⁴⁴ <Mbírì 'dè có ji Mbe tí ye máa,

«Kí tí lo to gbí kù'bì mî ye,

yeé tí o tí nó náa ye bà bàkà ndá ku'di mî lo tí ndá i-tà-tàmà mî lo.» >

⁴⁵ «Má ènò, Dàvidè má kù nì mítí Bindi-Mbírì a <Mbe tí ye,> Bindi-Mbírì bà gii dù tí 'vii mî Dàvidè ta ña kpokèjì ngayi?»

⁴⁶ Káa bà 'visi có gí tàkò 'vé mî Jézù nò gii kpò ndú gí. Delè 'bí 'duu káká'í mbe gii yeeke tí wó ta bà 'vee yí gítí 'bí có 'do gbí ri tí nò kù ya gí kuro wálá.

23

Jézù kpo-gbì-tà-tù ndá 'duu gítí ña i mî ndá mbe 'di gbí-o, tí ndá mbe kpolo tí tàkii mî ndá Jùdèyà

¹ Ta o tí nò Jézù gii kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe tala có mì wó ta ndâ 'bí 'duù me mbè, máa,
² «Ndâ mbe 'di gbí-o, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà, a ndâ mbe ki tí pí jàlàmbà bindi Mòze.

³ Má ènò, yo 'ví kpolo tí ndâ có tí nó náa ndú kù ma ji yo nò. Yo delè 'ví bàkà go ndâ có tí nó. Káa yo 'ví mèlè ndi bà bàkà ña ndâ i mì ndú lá, tacó ndú kù ma ndâ có mì Mòze ji ndâ 'duù, káa ndú bàkà go ndâ có tí nó lá.

⁴ I tí ndú a bà 'deeke du koři tacó bà ba ta gbímbí ndâ 'duù. Káa ndú jé gítí bà tee vòò silí 'bí ndú mítí ba koři tacó bà koni ndâ mbe kù òlú tí nò wálá!

⁵ Ndú ta o 'daá gí kù mà tí ndú ta bà bàkà ndâ i mì ndú ká mà, tacó wàa ndâ 'duù 'ví ñò ta ndâ yí. Ndâ kúúkpá mì ndú me kpo-kpò, bindi ña bà me vòngbò-vòngbò mì nje ndâ bònggo mì ndú mì sè ndâ 'bí 'duù wálá.

⁶⁻⁷ Ndú má yee tí bàndò ta mbè ndâ 'duù tí , à tí ndú káa go bà bàkà tí ndú, wàa ndâ 'duù 'daá gí 'ví ñò ndâ yí nì tí ndâ cèe 'duù, delè tí ndâ kpo-kpò 'duù mbe 'di gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà ndii sè ndâ 'bí Jùdèyà 'daá gí, gí. Có mì ndú gbí njembí ndú máa, ndâ 'duù 'ví tè'é tí ndâ yí ká ta ndâ kpo-kpò rè, go ndâ «Mbe nibà i».

⁸ «Káa yo 'ví si 'duù 'ví nì «Mbe nibà i» mítí yo lá, tacó mbe nibà i ji yo ká gbaanjé, bindi yo 'daá gí a ndâ ná'vindi.

⁹ Wàa yo delè 'ví nì «Bu» á mítí 'bí 'duù á muu to tí nó lá, tacó Bu yo ká gbaanjé gbíri.

¹⁰ Ndâ 'duù 'ví nì ndâ «Mbe tí ze» mítí yo delè lá, tacó mbe tí yo ká gbaanjé tí Bindi-Mbíri.

¹¹ 'Duù ñinó tí gboló 'duù gbí òkò tí yo 'daá gí nó 'ví dù tí bòò mì yo.

¹² 'Duù má si tí wó tí cèe 'duù, Mbíri bà si yí tí i wálá, káa 'duù má si tí wó tí i lá, Mbíri bà te duù mítí wó.»

Ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ Jùdèyà bà ñò mítí ndú

¹³ Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe nibà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà, máa, «Yo tí ndâ mbe nibà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà, yo tí ndâ mbe nambeè-ro! Yo bà ñò mítí yo, tacó yo nè njekèji 'bá mì Mbíri 'do tí ndâ 'duù gí. Yo jèjèèkè tí yo mí njekèji mì Mbíri ji ndâ 'duù go bà jèjèèkè tí ndâ kí mì nje mbu. Ndú gbí mbu wálá, káa ndú delè gí bà si kpokèji ji ndâ 'bí ña sè wàa ndú 'ví ya tí gí gbí mbu ká wálá.

¹⁴ «Yo tí ndâ mbe nibà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà, bà ñò mítí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ro. Wú 'dè rè' dè ndâ nawù ku zii ji yo mù gí. Yo kù 'buuku muu ndâ vò i mì yo ta bà bàkà tí yo tí ndâ mbe 'deke tí yo ji Mbíri ta sí gbí wálá.

¹⁵ «Yo tí ndâ mbe nibà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà, bà ñò mítí yo! Yo si sè to lá, yo nò cee pí gú, cee muu ngo, máa, yo kù pà ndâ 'duù tacó wàa yo 'ví gí ta ndú gí gbí tàkii mì yo tí ndâ Jùdèyà. Káa yo má tò kò yo ta gbèe 'duù, yo gii bàkà yí gí tí vò 'duù ndii yo ta bà sòsò'ò.

¹⁶ «Yo tí ndâ mbe sù rò mbe kù túbà kpokèji ji ndâ 'duù, yo bà ñò mítí yo! Yo kù 'dè có máa, 'duù má be tí 'bá-Mbíri, ñinò me có ká nó lá. Káa 'duù má be tí dâ'bi tí nó á tà'í 'bá-Mbíri nó, kò wálá tí wó 'ví bàkà go có tí nó.

¹⁷ Gbí có mì yo wólá! Kpóló-kpolo i kpónó a dâ'bi wèè, kpóló-kpolo i a 'bá-Mbíri, tí 'bá tí nó náa á má te dâ'bi á mí tà , káa dâ'bi tí nó gí tí i mì Mbíri gí nó?

¹⁸ 'Bí có ñónókó mì yo káká'í a ñinó máa, 'duù má be tí bàndò bà te i-cí-ci ji Mbíri, ñinò káa làmbu có sínò. Káa 'duù má be tí i-cí-ci, yí ga wú mítí mīri wó gí.

¹⁹ À kpolo a có i-cí-ci wèè, à kpolo a có bàndò bà ci i ji Mbíri mbe bàkà i tí nó náa á ci nó tí i mì Mbíri nó? Yo a ndâ ñónókó 'duù mbe 'di gbí-o lá.

²⁰ Má ènò, 'duù má be tí bàndò bà ci i ji Mbíri, yí be me káa tí kùnga bàndò cuki lá. Yí nì a ndâ bàndò tí nó ta i-cí-ci tí nó náa à tí nó.

²¹ 'Duù delè má be tí 'bá-Mbíri, yí nì me káa 'bá cuki lá. Yí be a tí Mbíri tí mbe kù 'wala tà'í tí nó.

²² Bindi 'duù má be tí rì, yí kù be nó a tí ndâ jàlàmbà mì Mbíri ta Mbíri tí mbe kù ki tí pí jàlàmbà tí nó.

²³ «Yo tí ndâ mbe nibà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà, yo bà ñò mítí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ro! Yo kù si rò Mbíri ta bà gò ndâ víi i-gbí-nji ta i gbí ndú wálá, go ndâ kpátuyá, go có mì Mòze. Yo kpèti má bàkà ènò gí, yo kùtáa 'ví ò-bà-mbí ndâ kpóló-kpolo có mì Mòze, go ndâ có gítí bà waa có ta yúco, ta bà ñò yè rò ndâ 'duù, ta bà dù tí ndâ 'duù jáá nó lá.

²⁴ Yo a ndâ mbe sù rò mbe kù túbà kpokèji ji ndâ 'duù! Yo a ndâ mbe sù rò mbe kù guu ngo ñjú-ñjú mì yo ta kùtá, máa, ndâ víi gú'í gbí ngo bà lì tàkòcò yo, káa yo kù mīri kùuyù ya ta nó!

²⁵ «Yo tí ndâ mbe nibà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà, bà ñò mítí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ro! Yo kù 'dè líkí nje ji ndâ 'duù, káa à yè gbí njembí yo cuki káa

có gítí bà kùmùkù ndá i mì ndú ta wotí gítí mìrì yo; yo go 'duù ñínó mbe kù caka kápí ndá ká'í s'í gbí ndú ta bétí nó.

²⁶ Yo tí ndá mbe kpolo tí tàkìlì mì ndá Jùdèyà a ndá mbe sú ọ! Yo kùtáá bà caka a gbí ndá ká'í kùro má kózò gí, bindi yo 'ví gíi caka kápí ndú.

²⁷ «Yo tí ndá mbe nibà i, tí ndá mbe kpolo tí tàkìlì mì ndá Jùdèyà bà ñò mí tí yo, tacó yo a ndá mbe nambeè-ọ! Yo go ndá muu'dú náa à te banga mí tí ndú ta bà ọro cé-ce mànò mí tí ndú, káa tó i gbí guù á tà banga tí ñò bindi ndá kù 'bilí ku, ta zì ku, wálá.

²⁸ Yo go banga muu'dú, tacó ndá 'duù kù ñò yo go ndá tó 'duù mbe kù co tí jáá kpokèjì, káa yo a cèe ndá vò 'duù, tí ndá kpo-kpò mbe nambeè-ọ.

²⁹ «Yo tí ndá mbe nibà i, tí ndá mbe kpolo tí tàkìlì mì ndá Jùdèyà, yo a ndá mbe nambeè-ọ! Yo tí ndá mbe kù te banga mí tí ndá bàndò bà duu ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri! Yo tí ndá mbe kù te banga mí tí ndá muu'dú ndá tó 'duù mì Mbíri! Yo bà ñò mí tí yo,

³⁰ tacó yo kù 'dè 'vèrè éno máa, <Ze táánò má 'vala gbí o mì ndá ká gú ze, ze bà gbètèkè mbelè ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri mí tí 'bì ze go i mì ndú wálá.>

³¹ Má éno, yo kù yú ñò a gbí tí yo á gí sè ta kpéétí yo, máa, yo a ndá 'vii mì ndá 'duù tí nó táánò mbe zíkí ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri nó!

³² Nògí, yo cee sè nètè tí nó táánò náa ndá bu yo 'bità nó gí.

³³ Yo a ndá kpoo! Yo a ndá 'vii mì ndá gùlù kpoo! Yo bà ndo 'do gbí bà waa có mí tí yo mì Mbíri co tí kpokèjì ngàyi?

³⁴ «Má éno, ye kù gíi tuu ndá 'bí ngú mbe 'dòkò có mì Mbíri, ta ndá 'bí ngú mbe 'di gbí-o, ta ndá 'bí ngú mbe nibà i jì yo. Yo bà gíi zíkí ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gí. Yo bà gíi gbí ndá 'bí ta ndi tí ndá bàndò bà kili yo. Yo bà mòkò ndú cee gbí ndá gbata 'dáá gí, bindi yo bà gíi le ndá 'bí lé-le.

³⁵⁻³⁶ Ye bà tuu ndá ngú 'duù tí ñò jì yo tacó wàa có tàkò ndá mbelè ndá tó 'duù mì Mbíri 'dáá gí, mbe 'bità bà yee to á 'do tí bà 'bità bà suu to tí nó, mbe 'bità 'do tí mbelè Àbèlè tí yé sínò ta có mì wó ta ná'vindí wó wálá, yee tí Zakàríyà tí 'vii mì Bàràkíyà, náa ndá gú yo zì yí mì rẹgbà bàndò bà te i-cí-ci á tà'í 'bá-Mbíri nó, 'ví dù tí 'bì yo tí ndá 'duù tí nó gbí o tí nó, nó!»

Jézù 'deke tí wó tacó tí ndá 'duù Jèrùzàlémè

³⁷ Jézù bà-i-nò gíi 'deke tí wó tacó tí ndá 'duù Jèrùzàlémè máa, «Ákoo Jèrùzàlémè, Jèrùzàlémè! Wò zíkí ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri, tí ndá 'duù ñínó náa Mbíri tuu ndú jì wò nó gí. Ye jè ta bà kili ndá 'vii mì lo go bà kili ndá 'vii mì na ngùù gí tà mbí wó ta bà me mbè, káa à kpò ye gí.

³⁸ Ye bà si éno! 'Bá mì lo bà 'bu gí,

³⁹ tacó ye ci wò gí. Wò bà ñò ye ta ọ lo káká'í wálá, yee tí o tí nó náa wò bà 'dè ta nje lo máa, <À ùlù mbe gí ta rẹ mì Mbe tí ndoo!> gí.»

24

Jézù 'dè có gítí bà mèèkè Jèrùzàlémè

¹ Jézù má gíi co gí sè 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri gí, ndá mbe tala có mì wó gíi ùlù banga tí ndá 'bá tí nó a bàndò 'bá-Mbíri nó jì yí si yí kù bàkà có bà nje nó.

² Káa Jézù gíi 'visi có jì ndú máa, «Yo ñò ndá díí tí nó 'dáá gí, gí? Áá bà gíi ki'viki ndá banga 'bá tí nó 'dáá náa yo kù ñò ñò lù'bù-lù'bù gí! 'Bí gbèe díí bà gíi dù pí ka wò bà-i-nò wálá.»

³ Ndá Jézù má gíi yee ta ndá mbe tala có mì wó pí Gú Mbá gí, yí gíi kì tí wó to, bindi ndá mbe tala có mì wó gíi 'vee yí tà bèngíi máa, «Áá bà ki'viki ndá 'bá tí nó gí to ta o ngàyi? Káa ze bà ñò ni mí tí yè? Ze delè 'ví ñò ndá ndòngbú o, ta o bà gí 'Vii-mi-'Dako ni mí tí yè?»

Bà 'bità ndá vò o

⁴ Káa Jézù bà-i-nò gíi 'visi có jì ndú máa, «Yo kpolo tí yo, máa 'bí 'duù 'ví ñonoko yo lá.

⁵ Tacó ndá 'duù me mbè ta o tí nó bà gí ta rẹ ye, ndú bà bàkà tí ndú tí ndá Bindi-Mbíri ta wotí. Ndá ña ndá 'duù tí nó bà gí tí ndá mbe ñonòkò muu ndá 'duù me mbè.

⁶ Yo delè ta o tí nó bà 'di có gítí ndá kpo-kpò gó, ta ndá fiíni-fiini có gítí ndá kpo-kpò gó. Káa njembí yo 'ví mù lá, tacó ndá i tí nó 'dáá gí bà me tí gí, káa ndòngbú o kálásè.

⁷ Tacó ta o tí nó ndá 'duù 'do muu to kè'bí bà ya gí bà tè 'bá mì ndá 'bí ka ndú ta gó. Ndá kpo-kpò gba bà tè ndá ka ndú ta gó. Làngawíri bà tè to. To bà gíi tanga tí tí ndá bàndò me mbè.

⁸ Ndá i tí nó 'dáá gí bà dù káa bà 'bità gó-káyì sínò.

⁹ «Ta o tí nò, ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà sogo yo á muu ye. Ndú bà gii kaa yo ya tí gí gbí ngbàngà, bindi ndá gba bà gii waa có mítí yo ta 'vérè. Ndú bà kaa yo ji ndá 'duù máa ndú mèèkè'i tí yo, wàa ndú 'ví ziki yo gí.

¹⁰ Ndá 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndá 'duù mì ye bà bè ye gí. Ndú delè bà kpi ngbàngà tí ndá 'bí ka ndú ònò mbe kú tee njembí ndú mítí ye nò. Ndá 'duù bà gii sogo tí ndú gbí òkò tí ndú.

¹¹ Ta o tí nò delè, ndá sú mbe 'dòkò có mì Mbíri me mbè bà oloko kú ònòkò muu ndá 'duù 'do tí cèe kpokèji.

¹² Ndá 'duù bà zè tí ndú gbí òkò tí ndú ta o tí nò niki dúú-dúú wálá, tacó yúcó bà gii dù wálá.

¹³ Káa Mbíri bà 'vala ndá 'duù ònò mbe sè kò ndú á mí to tí kpoò yee tí ndòngbú ndá vò o tí nò nó gí.

¹⁴ «À delè bà ma a Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíri tí gba ji ndá 'duù muu to tí nó má 'dáá kòzò gí, bindi ndòngbú o bà gii gí.

Ndá 'duù Jèrùzàlèmè bà ònò vò i ònò ta ònò wálá nò

¹⁵ «Má ènò, yo má gii ònò ònò vò i tí nó ta go bà ònò yí rẹ̀ ọ̀ ndá 'duù tí ndú wálá, náa Dàniyéle tí mbe 'dòkò có mì Mbíri dígiséé 'dè có gítí wó nó, co kú ọ̀ tìyò á rẹ̀gba 'bá-Mbíri gí ('duù tí nó mbe kú 'deke i tí nó, nó 'ví koro muu wó),

¹⁶ bindi, ndá 'duù gbí to Jùdèyà 'ví kaa ta ngèlè ya gí bà ngùù tí ndú pí ndá gú.

¹⁷ 'Duù ta o tí nò má kú tẹ̀wó wó á tazo 'bá, yí 'ví ndii ká ta gbí muu wó ya gí bà pà kpokèji 'wálá. Yí 'ví koro có me gítí bà ya gí bà zeke bà ndá i mì wó t'á nò lá.

¹⁸ 'Duù delè ta o tí nò má gbí nji, yí 'ví ndii ká ta kpokèji ká ya gí bà pà bàndò 'wálá. Yí 'ví koro có gítí bà i ngèlè ya gí bà kaa ndá bongo mì wó 'do 'bá lá.

¹⁹ Káa áa bà volo ji ndá 'duù ònò ta ndá víi 'víi ká mì ndú nò, ta ndá nawu ndá dó 'víi, ta ndá mbe nakáji gbí ndá sili tí nò ngé!

²⁰ Má ènò, yo 'deke tí yo ji Mbíri máa vò o tí nò 'ví dù me ta bitii bèmbili lá. À delè 'ví dù me ta ri bà wotí gbí tàkii mì yo tí ndá Jùdèyà lá.

²¹ Tacó ònò ndá vò i tí nò bà gii bàkà tí ta o tí nò nó, jé sàà bàkà tí 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó mì Mbíri yee tí wúnó lá. Ndú delè káká'i bà bàkà tí wálá.

²² Mbíri táánò má ja tí o tí nò lá, sè 'duù gbaanjé gí bà dù wálá. Káa yí ja tí o tí nò gí, tacó bà 'vala ndá 'duù mì wó náa yí ruka ndú nò.

O bà gí 'Vii-mi-'Dakò wúnò bà gíri tí wálá

²³ «'Bí 'duù ta o tí nó má 'dè có ji yo, máa, <Yo zeke'o gi, Bindi-Mbíri nò! Yí a i zò!> Yo 'ví ùnje gítí có mì wó nó lá.

²⁴ Tacó ta o tí nò ndá mbe bàkà tí ndú tí ndá bindi-Mbíri ta ndá mbe bàkà tí ndú tí ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri me mbè bà oloko kú bàkà ndá seṛè tacó bà eendi ndá 'duù 'dáá gí, kpèti káa ndá 'duù ònò náa Mbíri ruka ndú gí nò, náa ndú má 'de kpokèji gítí bà me ènò gí nò.

²⁵ Má ènò, yo kpolo ọ̀ yo, tacó ye 'va nò a gbí tù yo gítí bà gí o tí nò gí.

²⁶ «Má ènò, ndá vò 'duù tí nó má eendi yo ta o tí nò máa, <Yo ònò 'Vii-mi-'Dakò ngéé gbí kángáá nga ngoò zò!> yo 'ví ya gí ká lá.

²⁷ Ndú delè má tù 'bi ndú ji yo máa, <'Vii-mi-'Dakò kú ngùù tí wó ngéé mítí bàndò tí zò!> yo 'ví tẹ̀ gí tàkò có mì ndú nó lá. Tacó bà gí 'Vii-mi-'Dakò bà dù go ngbàngbàri mbe ba i gbaanjé bindi yí gii rẹ̀ngà cee to 'dáá gí.

²⁸ Ndá gálambá má yaà kere-kèrèè, gbí éno máa, ku i kuu gbí to tí nó. Káa à me 'duù ká kú tubà ku nó ji ndú lá. Má ènò, à delè me 'duù ká bà tubà o bà gí 'Vii-mi-'Dakò ji yo lá.

²⁹ «Ngé bindi ndá vò i tí nó, ọ̀ ọ̀ bà gii 'di gí, ngba pi bà gii dù wálá, ndá yii bà gii 'duku 'do tàri gí to, tàri bà gii ngaka tí.

³⁰ Nògi, 'Vii-mi-'Dakò bà gii co go seṛè á tàri, bindi ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà gii zèè muu ndú ta bà ònò 'Vii-mi-'Dakò kú da nó ta wotí tí co gbí kùlù mù ngbèzèè kú gí muu to tí nó.

³¹ Gbí mòngò bà gii me tí ta wotí tí, bindi yí bà gii tuu ndá basili ya gí bà tẹ̀'è tí ndá 'duù mì wó náa yí ruka ndú nó cee muu to tí nó 'dáá gí.

³² «Mbiigá má 'bità bà tù dó kpá gí, yo ònò ni gí máa bèmbili dooko gí.

³³ Má ènò, yo má ònò ndá i tí nó náa ye 'dè có ji yo gítí ndú nó kú bàkà tí, yo 'ví koro muu yo máa, o bà gí 'Vii-mi-'Dakò dooko jé'déé gí.

³⁴ Yo te mí gbí muu yo máa, ndá i tí nó 'dáá náa ye 'dè có gítí ndú ji yo nó bà bàkà tí kùro o bà mi ndá 'duù tí nó gbí o tí nó nó.

³⁵ Ndá tàri ta to tí nó bà cee gí, káa, ndá có mì ye bà dù cóó ká tí bàndò mì ndú.

³⁶ Káa à má gítí ndá o ta rì tí nó, 'bí 'duù gbaànjé mbe ò ni wálá. À kpèti káa ndá basili gbíri, ndú ò ni lá. 'Vii delè ò ni ká lá. À káa Buu ta kpéeti wó ká ò ni

³⁷ «Yo kpolo tí yo, tacó ò ndá i tí nó táánò mbe bàkà ndá 'duù gbí o mì Nówà nó bà gii 'de ndá 'duù ta o bà gii 'Vii-mi-'Dakò.

³⁸ Tacó àá táánò ta kùro bà ò ngo gbí o mì Nówà, ndá 'duù kù zò i, ndá 'duù kù njù i, ndá 'dakò ta ndá ni kù kò tí ndú yee ká ngé tí o bà o Nówà gí gbí gbá.

³⁹ Ndú koṛo 'bí lambu có nji'di éno máa, vò i kèjì nó, ngé gí lá, yee ká tí o tí nó náa ngo gii ò có tàkò ndú léé gí. À wúnò bà dù go éno ta o bà gii 'Vii-mi-'Dakò.

⁴⁰ Ta o tí nó ndá 'dakò má sósò'ò kù bàkà nètè gbí njí, áá bà je 'bí 'duù gbaànjé gí, si 'bí ka wó.

⁴¹ À delè má 'de ndá ni sósò'ò kù no 'vuù, áá bà je 'bí 'duù gbaànjé, si ka wó ta kpéeti wó mí ọ 'vuù.

⁴² Káa à má éno, yo 'ví kpolo tí yo, tacó yo bà ò o tí nó náa Mbe tí yo bà gii gbí nó ni wálá.

⁴³ Káa yo 'ví te mí gbí muu yo máa, mbe 'bá kùtáá má ò o bà gii mbe ngbà ta bèbìli ni gí, yí bà dù tí zò'o, tacó wàa, mbe ngbà 'ví ngbà ndá i mì wó lá.

⁴⁴ Má éno, yo delè 'ví 'viindi tí yo, tacó 'Vii-mi-'Dakò bà gbaaka yo wúnò gbááká-gbaaka ta o bà gii yí.

⁴⁵ «Má éno, yo koṛo muu yo gí. Gba kù si ndá i-'bá mì wó náa yí kpèti má 'bá wálá a i mí 'bí ò bà bòò ngáyi? Yí kù si ndá i-'bá mì wó náa yí kpèti kù ya ká gí muu njà nó a i mí 'bí ò bà bòò njínó ta muu kuu tí wó, delè mbe kù bàkà nètè ta njembí wó gbaànjé nó.

⁴⁶ Gba má dele ndi wó 'do muu nó gí gí bà 'de ndá 'duù 'bá mì wó ta líkí'o tí ndú, yí bà peteke tàkòcò tó bòò mì wó nó ta ò bà wálá,

⁴⁷ ta bà bàkà yí tí mbe kpolo tí ndá i-'bá mì wó 'dáá gí.

⁴⁸ Káa wò njindi lo tí wò bòò mbe tee mbí lo míti nètè mì lo lá bà gii koṛo a có máa, <Gba kpónó a ye!>

⁴⁹ Bindi wò bà gii 'bí a tà bà mèkè'i tí ndá 'bí ka lo bòò njínó náa yo kù bàkà nètè ta ndú bà gbèe to nó. Wò delè bà gii zèè kpolo ma a ngé bà zò i ta bà njù pe ta ndá wú-pe.

⁵⁰ Vò bòò tí nó bà gu a ndii ta bà gii gba.

⁵¹ Bindi yí bà gii 'de tí wó kù wa gbí ta bà 'vii tí wó gbí sé'i á mì ndú ta ndá mbe nambeè-ọ.»

25

Jézu lòkò'bò có gítí ndá 'bí mbutu 'viní muu'bi

¹ Ta o tí nó Jézu gii lòkò'bò có jì ndá mbe tala có mì wó, máa, «Ndá ò bà bòò 'duù tí nó náa, Gba-gbiri kù zogo ndú nó go ndá 'bí 'viní muu'bi mbe kaa 'do 'bá mì ndú ya tacó bà ò 'bí 'dakò náa à kù ko ni mì wó gí 'bá.

² Ndá 'bí 'duù vò 'do gbí òkò tí ndá 'viní tí nó gii dù a ndá mbe koṛo có. Káa muu tí sè ndá 'bí ka ndú njínó vò nó wálá.

³ Ndá 'viní njínó mbe ni bà koṛo có lá nó gii ruka i tacó bà tù ta wu tacó bà ò ta gbíro mbe kù kò ni nó ká ruka.

⁴ Káa ndá 'bí ka ndú njínó vò ta muu kuu tí ndú nó gii kaa ndá 'bí i bà tù wu gítí bà-i-mi-i.

⁵ Ndú mà gii yee tí 'bá tí nó náa à kù ko ni gítí nó, ndú gii 'de ndá 'duù kù ò bà gii mbe kù kò ni. Ndá 'duù dù kpòò, káa yí gí lá. Bindi ndú gii mì 'dáá ta rì gí.

⁶ O mà gii gbooko gí, ndú bà gii gundii 'do tí rì ta kòcò 'bí 'duù kù gbà ndú, máa, <Mbe kò ngú ni yee gí! Yo ya gí kùro wó!>

⁷ «Ndá 'viní tí nó mà gii ziya, ndú gii 'de ndá i bà tù wu mì ndú doo cee gí. Bindi ndá 'viní njínó vò ta muu tí ndú nó gii 'bità bà òlò wu míti ndá 'bí i bà tù wu njínó náa ndú kùtáá kaa gítí có bà-i-mi-i nó.

⁸ Ndá 'bí ka ndú njínó tí ndá mbe njónókó mbe gí ta ndá 'bí i bà tù wu lá nó mà gii yù ndá 'bí i bà tù wu 'do tí ndú, máa, <Yo ruka ndá 'bí i bà tù wu jì ze náa ndá njindi ze doo cee gí nó,>

⁹ ndú bà-i-nò gii 'visi có jì ndú máa, <Yo ya gí bà pà 'do kè'bi, tacó ndá njínó mì ze nó bà tè ta ndoo wálá!>

¹⁰ «Ndá mbe njónókó tí nó mà gii ya wé-wé gí bà pà ndá i bà tù wu, ndú mà gii dele ndi ndú á 'do ká, ndú gii 'de ndá 'duù njínó kùtáá mbe 'viindi tí ndú sàá gí nó kaa ya gí tà'i ta ndá mbe kù kò ni gí.

¹¹ Ndú mà gii gbà njekèjì ta bà tè'é máa, <Njaanga njekèjì jì ze, Buu! Njaanga njekèjì jì ze, Buu!>

¹² 'Dakò tí nò náa à kù ko niì mì wó nò gii 'visì có ji ndú máa, <Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, «Ye nò yo ni lá.» >

¹³ «Ye cè cè tiri tí nò ji yo tacó wàa yo 'ví kpolo ta tí yo, tacó o bà gí 'Vii-mi-'Dakò gí bà zogo ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí wúnò bà dù go éno. Yo bà gu káa ndii tí .»

Jézu lòkò'bò có gítí ndá bòò mì 'bí 'dakò

¹⁴ Jézu gii lòkò'bò có ji ndá mbe tala có mì wó máa, «Ta o tí nò wúnò náa 'Vii-mi-'Dakò bà gí gí bà zogo ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí nó, yí bà bàkà i go i mì 'bí 'dakò mbe kú ya gí muu nó. Bindi yí gii njèè nji ña ji ndá bòò mì wó 'vii ta wotí mì ndú.

¹⁵ Yí gii wele nji ña ji 'duù ñinó ta wotí nètè tí wó ngé ma nó ta 'visì vò. Yí gii wele ji ñinó ta wotí nètè tí wó gàa-gàa nó ta 'visì sósò'ò, bindi yí gii wele 'visì gbaànjé ji 'duù ñinó ta wotí mì wó mbe me nji'dí nò. Bindi yí gii ya ta nó mì wó.

¹⁶ «Bòò tí nó náa mbe tí ndú wele nji ña ji yí ta 'visì vò nó gii dà i, bindi yí gii yili ta ndá bagà vò.

¹⁷ Ñinó náa mbe tí ndú wele nji ña ji yí ta 'visì sósò'ò nó gii dà i, bindi yí gii yili ta ndá bagà sósò'ò.

¹⁸ Káa 'duù ñinó náa mbe tí ndú wele nji ña ji yí ta 'visì gbaànjé nó, gii cu gboko, bindi yí gii yili ta gbèe 'visì ña tí nò le mí ʀo wu.

¹⁹ «'Dakò tí nò má gii dele ndi wó 'do muu nó bindi gbolò o, yí gii 'vee ndá bòò mì wó gítí ña i ñinó náa ndú bàkà ta nji ña mì wó náa yí njèè ji ndú á kuro o bà njè nó mì wó 'do 'bá nò.

²⁰ Bindi bòò mì wó náa yí wele nji ña ta 'visì vò ji yí nó, gii túbà ndá bagà tí nó náa yí yili ndú vò nó ji mbe tí wó, máa, «Ñinó a ndá i gbí nètè tí nó táánò náa wò si ji ye nò, mbe tí ye.»

²¹ «Bindi 'dakò tí nò gii 'visì có ji bòò mì wó nò, máa, «Wò bàkà niki ngé! Wò a tó bòò mbe zèè nètè mì lo ta njembí lo gbaànjé. Wó kpolo tí làmbu nji ña tí nó táánò náa ye wele ji wò nó ta njembí lo gbaànjé. Má éno, ye bà je 'bí i mbe me gbolò ndii ñinó gí ji wò, wàa wò 'ví kpolo tí . Gí gí bà dù gbí líkí'o á 'bá mì mbe tí lo.»

²² «Bòò ñinó náa yí táánò wele 'visì ña ji yí sósò'ò nó gii túbà ndá bagà tí nó náa yí yili ndú sósò'ò nó ji mbe tí wó, máa, «À sósò'ò nó a ndá bagà náa ye yili 'do gbí ndá 'visì tí nó sósò'ò náa wò táánò wele ji ye nò, mbe tí ye.»

²³ «Mbe tí wò bà-i-nò gii 'visì có ji yí ta líkí'o, máa, «Wò bàkà nètè niki ma! Wò a tó bòò ta njembí lo gítí nètè mì lo ká gbaànjé. Wò ni bà kpolo tí làmbu i ta njembí lo gbaànjé gí. Má éno, ye bà je wò tí mbe kpolo tí 'bí i mbe me gbolò ndii ñinó gí. Gí gí bà dù gbí líkí'o á 'bá mì mbe tí lo.»

²⁴ «Bindi bòò ñinó náa yí táánò wele 'visì ña gbaànjé ji yí nó gii le gboko gbèe 'visì ña mì wó náa yí kpolo tí nó gí tí ji yí, máa, «À nò, Buu! Ye 'di a tawo lo, máa wò a cèè vò 'duù, ta yè ʀo 'duù tí lo gbaànjé wálá. Nètè mì lo káa bà njèè nji ña ji ndá 'duù wàa ndú 'ví kù da ta i ji wò. À delè káa ndá 'duù ká kù taa kánjí gbí i tacó bà te gí tí gí gbí gálá mì lo.

²⁵ Tacó éno, gúku bà gàa tí nji ña mì lo gii kpo ye gí. Ñinó a yí náa ye kpónó le gí tí ji wò nò.»

²⁶ «Káa 'dakò tí nò gii 'visì có ji bòò mì wó nò ta kpo tàkòcò máa, «Wò a vò bòò, tí mbe kpó! Wò táánò má nò ni gí máa, à káa ndá 'duù ká kù ji i ji ye, à delè káa ndá 'duù ká kù kili i 'do gbí nji gí 'bá ji ye,

²⁷ wò táánò lì 'bí lo gí tà nji ña mì ye tacó yè? Wò táánò má je ji 'bí 'duù wàa yí 'ví ji ji ye, ye wálá kpónó 'de 'bí i gbí gí?»

²⁸ Yí bà-i-nò gii te gboko tí nó 'do tí vò bòò tí nó, bindi yí gii je ji mbe yili bagà vò 'do gbí 'visì nji ña vò nò.

²⁹ Tacó i má kuu mì 'duù, à kù je 'bí ji yí á mí pí, tacó wàa yí 'ví dù tí gbolò mbe i. Káa i má mì 'duù wálá, áá bà je làmbu ñinó náa à kuu mì wó nó 'do tí wó gí.

³⁰ Káa à má gítí bòò tí nó ta i gbí wó wálá nó, à 'ví 'va yí gí gbí 'dí'di'o tí bàndò bà nò gázà.»

Ndòngbú bà waa có

³¹ Jézu gii 'dè 'bí có káká'i ji ndá mbe tala có mì wó, máa, «Ta o tí nó wúnò náa ndá basili bà ko 'Vii-mi-'Dakò tí gba 'do gbiri gí tí gí pí jàlàmbà mì wó nó,

³² ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà kili mí kuro wó, bindi yí bà gii njèè gbí òkò tí ndú go bà pí gbí cù mì niì.

³³ Yí bà gii mò ndá 'duù ñinó tí ndá tó 'duù go cèè nji cù nó gí gbí kù'bi mì wó, bindi ndá 'duù ñinó ta gbí ndú wálá go póró cù nó gí gbí gálá mì wó.

³⁴ «Bindi yí tí 'Viì-mi-'Dakò tí Gbolò gba bà gii 'dè có jì ndá 'duù nìno gbí kù'bi mì wó nó máa, 'Bu ye cù 'dè ngo cù wó míti yo gí! Yo gí gí bà zèè 'bá tí nó náa à 'viindi ù ta ndi yo 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó, nó.

³⁵ Tacó ye táánò ta go tí ye, bindi yo gii je i-zó-zò jì ye gí; ye táánò ta go ngo tí ye, bindi yo gii cu ngo jì ye gí; ye táánò 'dó-'do, bindi yo gii te wiři míti ye gí;

³⁶ Ye táánò ta só, bindi yo gii je bongo jì ye gí; ye táánò ta sé'í tí ye, bindi yo gii pò ye gí; ye táánò gbí zàà, bindi yo gii ya gí bà nò ye gí.»

³⁷ «Bindi ndá tó 'duù bà gii 'vee yí máa, <Ze táánò je i-zó-zò jì wò si wò ta go tí lo ta o ngayi, Mbe tí ze? Ze táánò je ngo jì wò si wò ta go ngo tí lo ta o ngayi?

³⁸ Ze táánò nò wò tí mbe 'dó-'do bindi ze gii te wiři míti lo ta o ngayi?

³⁹ Ze ya gí bà nò wò si wò ta sé'í tí lo ta o ngayi? Ze ya gí bà nò wò si wò gbí zàà ta o ngayi?»

⁴⁰ «Bindi Gbolò gba bà gii 'visi có jì ndú máa, <Ta ndá o tí nó 'dáá táánò náa yo kù bàkà ndá i tí nó, kpèti ká jì 'bí zé'verè 'duù gbaanjé ta gbí wó ngé gí wálá á gbí òkò tí ndá ná'vindi ye nó, yo kù bàkà nò a i jì ye.»

⁴¹ «Bindi yí bà gii 'dè có jì ndá 'duù nìno gbí gài mì wó nó máa, <Yo co 'do tí ye gí, tacó Mbiri i njà míti yo gí! Yo ya gí gbí wu tí nó jé mbe mee lá náa Mbiri táánò òlò ù ta ndi ndá Gba-vò-i ta ndá basili mì wó nó.

⁴² Tacó ye táánò ta go tí ye, káa yo jé je i-zó-zò jì ye lá; ye táánò ta go ngo tí ye, káa yo je ngo jì ye lá;

⁴³ ye táánò 'dó-'do, káa yo te wiři míti ye lá; ye táánò ta só, káa yo je bongo jì ye lá; ta o tí nó táánò náa ye ta sé'í tí ye nó, yo ya gí bà nò ye lá; yo delè ya gí bà nò ye gbí zàà lá.»

⁴⁴ «Bindi ndú bà gii 'vee yí máa, <Ze nò wò ta go tí lo ta o ngayi káa ze je i-zó-zò jì wò lá, Mbe tí ze? Ze biya bà koni wò si wò táánò ta go ngo tí lo, si wò 'dó-'do, si wò ta só, si wò ta sé'í tí lo, si wò gbí zàà, ta o ngayi?»

⁴⁵ «Bindi yí bà gii 'visi có jì ndú máa, <Ye kù 'dè có jì yo ta njembí ye gbaanjé éno máa, yo má bàkà ndá i tí nó jì 'bí táangbà 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá ná'vindi ye tí nó á kuu nó, nó gí, gbí éno máa, yo bàkà nò a i jì ye.»

⁴⁶ «À ngbé nò a bà 'vaka ndá vò 'duù gí tà wu nìno mbe mee lá ká kpòò ya tí nó. Bindi ndá tó 'duù bà 'de 'válá nìno mbe cee lá nó.»

26

Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà toko có gítí bà zi Jézù

¹ Jézù má gii cee ta bà nibà ndá i jì ndá mbe tala có mì wó gí, yí gii 'dè có jì ndú máa,

² «Yo nò ni gí máa, sè sili kpónó ká sósò'ò gítí gbolò o bà waa mbelè. Mì ndoo tí ndá Jùdèyà tacó bà mèlè ndi tàkii bà nje nó mì ndá ká gù ndoo 'do Másiri. À delè nò a sè sili gítí bà je 'Viì-mi-'Dakò jì ndá tendè 'duù tacó bà gbí yí míti njèèkpè mù.»

³ Káa ta gbèè o tí nó náa Jézù kù 'dè ta có gítí bà gii gbí yí míti njèèkpè mù jì ndá mbe tala có mì wó nó, ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà kili mí 'bá mì Kàyifá tí Kùro ndá bu-Mbiri,

⁴ kù toko có gítí bà zèè Jézù á tàbèngii, wàa à 'ví zi yí gí.

⁵ Ndú ta o tí nó gii ẹre gba có mì ndú gbaanjé éno máa, ndá yí 'ví zèè yí me ta ẹri mì gbolò o lá, tacó ndá 'duù bà tanga i.

'Bí nù yee banga pò bàà míti Jézù á gbí gbata Bètaniyà

⁶ Jézù ta o tí nó kuu 'bá mì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Simónè ta rẹ 'viya mì wó a «Mbe cì» gbí gbata Bètaniyà.

⁷ Mâ gii zeke'o, 'bí nù gii gí ta banga pò bàà náa yí sè ta i me gbolò, gbí banga ká'i-bàà náa à bàkà 'do tí 'bí ọa duù ta có kpóló-kpolo, bindi yí gii yee bàà tí nó 'dáá gí míti muu Jézù si yí kù zò i.

⁸ Ndá mbe tala có mì Jézù má gii nò ọa gbolò pò bàà tí nó náa nù tí nó yee 'dáá míti muu Jézù nò, ndú gii 'bità bà 'dè có ta kpo-tàkòcò, máa, «Jìnò a ọa bà volo i yè ká nò?

⁹ Áá kùtáà bà sè pò bàà tí nó ta i me gbolò, wàa à 'ví ko ta ndá mbe yè!»

¹⁰ Jézù má gii 'di có mì ndá mbe tala có mì wó nó, yí gii 'visi có jì ndú, máa, «Nù tí nó bàkà jì yo a cèè tó i, káa yo kù pèè mbí wó tacó yè?

¹¹ Ndá mbe yè ta o 'dáá gí bà dù kuu ta yo. Káa ye bà dù ta yo me ta o 'dáá gí lá.

¹² Nù tí nó yee bàà tí nó míti ye tacó bà 'viindi ye kù ù ta bà gii duu ye.

¹³ Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, tàwo i tí nó náa nù tí nó bàkà nó bà cee wálá. Tacó bàndò tí nó náa à má ma Banga-Ngú-Có míti gí nó, à delè bà dità ọa i tí nó náa yí bàkà nó gí.»

Júda ùnje gítí có bà ba ngbù Jézù

¹⁴ Bindi 'bí mbe tala có mì Jézù gbaànjé, ta ɾè wó a Júda Ìsikàriyótè, bà-i-nò gù ya gí mì ndá Kùro ndá bu-Mbíri,

¹⁵ bindi yí gù 'vee ndú, máa, «Ye má pà kpokèjì gítí bà zèè Jézù jì yo, yo bà je jì ye a yè?» Ndá Kùro ndá bu-Mbíri bà-i-nò gù 'visì có jì yí ta bà 'deke nji fádá zì 'duu-gbaànjé-nje muu'bi jì yí.

¹⁶ Júda má gù kaa gùrùsù 'do mì ndá Kùro ndá bu-Mbíri gí, yí ngé gù 'bità bà pà tò o ta tò kpokèjì gítí bà zèè Jézù.

Ndá Jézù zò i-cí-ci ta ndá mbe tala có mì wó ta gbolò o tacó bà mèlè ndi tàkù bà nje nó mì ndá Jùdèyà 'do Másiiri

¹⁷ Ta kpédélé ɾi mì gbolò o bà bàkà tàkù bà ci 'Dê-kò náa à bàkà 'do tí 'dè njú kò, ndá mbe tala có mì Jézù gù 'vee yí, máa, «Cò mì lo máa, ndoo 'ví zò i-cí-ci tacó bà 'dè níki maa jì Mbíri tacó bà mèlè ndi tàkù bà nje nó mì ndá ká gù ndoo 'do Másiiri mí ngò?»

¹⁸ Káa Jézù gù 'visì có jì ndú, máa, «Yo ya gí mì 'daànó gbí gbata Jerúzalémè, bindi yo 'ví 'dè có jì yí máa, «Mbe nibà i jì ze máa, o mì yí dooko gí. Má énd, ndá yí ta ndá mbe tala có mì yí bà gí gí bà zò i-cí-ci mí 'bá mì lo.»

¹⁹ Ndá mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gù ya gí gbí gbata, bindi ndú gù bàkà i-cí-ci tacó bà 'dè níki maa jì Mbíri gítí o bà nje nó mì ndá ká gù ndá Jùdèyà 'do Másiiri.

²⁰ Káa ta 'dè'o, si ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só kù zò i-cí-ci, ²¹ Jézù gù 'dè có jì ndú, máa, «Ye kù 'dè có jì yo máa, 'bí 'duu gbaànjé 'do gbí òkò tí yo wúnó bà ba ngbù ye jì ndá kpo 'duu mì ndá Jùdèyà.»

²² Cò tí nò náa Jézù 'dè nò gù zèè tí ndá mbe tala có mì wó ngé ndii gí. Bindi ndú ta bà muu ndú nò 'daá gí, gù 'bità bà 'vee yí gbaànjé-gbaànjé, máa, «Áá bà dù a ye, Mbe tí ye?» «Áá bà dù a ye, Mbe tí ye?»

²³ Káa yí gù 'visì có jì ndú, máa, «'Bí 'duu náa ze toko 'bì ze mí gbí gbèè ká'i i-zó-zò ta yí gí bà gù ba ngbù ye.

²⁴ 'Vii-mi-'Dakò bà ya gí nje ku mì wó go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó gí. Káa tende i bà gù 'de a 'duu tí nò mbe ba ngbù 'Vii-mi-'Dakò nò! Áá táánò níki káa bà jò 'duu tí nò lá.»

²⁵ Júda tí mbe ba ngbù Jézù má gù 'di có mì wó náa yí 'dè gítí mbe kù gù ba ngbù wó nò, yí gù 'vee yí, máa, «Wò kù nì me ye lá, Mbe nibà i?»

Káa Jézù gù 'visì có jì yí, máa, «A wò ká kù 'dè ta nje lo máa, à me wò lá.»

Ndòngbù bà zò kò-njewu mì Mbe tí ndoo

²⁶ Si ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó kù zò i-cí-ci, yí gù je kù kò, bindi yí gù 'dè níki maa jì Mbíri, bindi yí gù ki'viki gbí kù kò tí nò, bindi yí gù kaa jì ndá mbe tala có mì wó, bindi yí gù 'dè có jì ndú, máa, «Yo kaa , wàa yo 'ví zò . Nínò a dù ye.»

²⁷ Bindi yí gù te 'visì nèbítì, bindi yí gù 'dè níki maa jì Mbíri, bindi yí gù je jì ndú, máa, «Yo 'daá gí nju

²⁸ Nínò a mbelè ye tí nó náa Mbíri bà gù nju ta ngú mùkà ta ndá 'duu nò. Mbelè ye tí nó bà gù yee to tacó tí ndá 'duu me mbè. Tacó wàa, Mbíri 'ví je ta à-cee-gí gítí ndá vò i mì ndá 'duu.

²⁹ Yo te mí gbí muu yo máa, ye káká'i bà nju nèbítì tí nó ta yo wálá, yee tí o bà gù nju mì ndoo ta ndoo ta o bà zogo to tí nó mì Bu ye.»

Jézù 'dè có gítí bà gù o 'do tí wó mì Piyétòrò

³⁰ Ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó má gù cè cè ta bà be ɾè Mbíri bindi bà zò i-cí-ci gí, ndú gù nje nó tacó bà ya gítí Gú Mbá.

³¹ Káa si ndú kpokèjì Jézù gù 'dè có jì ndú, máa, «Yo wúnó ta bèbìlì tí nó bà oloko 'do tí ye 'daá gí. Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Ye bà gù zì mbe gbà bee, bindi ndá rómbo bà gù 'vaaka gí.»

³² Káa ye bà ya gí kùro gí bà ù ndi yo mí Gàliléyà á bindi bà 'vala ndi ye 'do gbí muu'dú ye.»

³³ Káa Piyétòrò gù 'visì có jì Jézù, máa, «Kpèti sè ndá 'bí ka ye 'daá gí má bà oloko 'do tí lo, ye ta bà mɾi ye jé gí bà o 'do tí lo wálá.»

³⁴ Káa Jézù gù 'visì có jì Piyétòrò, máa, «Ye kù 'dè có jì wò ta yúco máa, kùro bà kò kò mì nguù ta bà ta'ò ta nje yé wúnó, wò bà 'boo ye ta bà ta'ò delè.»

³⁵ Piyétòrò á bindi nínò gù 'visì có jì Jézù, máa, «Ye jé gítí bà 'boo wò wálá. À kpèti má káa ku, à níki káa bí cì ndá só ndúkú gí.» Sè ndá 'bí ka Piyétòrò 'daá gí gù 'dè káa gbèè ɾa có mì Piyétòrò nò jì Jézù.

Jézù 'deke tí wó jì Mbíri gbí nji Jètisèmánè

³⁶ Káa si ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó kù 'do Gú Mbà, Jézù gii ne ta ndú gítí 'bí wúngbó jìlì mbà náa à kù nì mítí a Jètisèmánè, náa à rò nji'dí gí to tàgbà gú. Bìndi yí gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo ki tí yo to bà-i-nò, wàa ye 'ví yèè gí zó gí bà 'deke tí ye jì Mbìrì.»

³⁷ Yí bà-i-nò gii 'daka ta yí káa ndá Piyètòrò ta ndá 'vii mì Zèbidèyò sósò'ò. Bìndi ndú gii co ta ndú gí ndii 'do gbí òkò tí sè ndá 'bí mbe tala có mì wó. Ndú má gii co gí ndii gí, njembí Jézù gii 'bità bà mù ta wotí tí. Bìndi líkí'o gii dù káa cee 'do tí wó gí.

³⁸ Yí bà-i-nò gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó ta'ò náa ndú gí ta ndú nó éno máa, «Sé'i yè gbí njungu ye dè gí mì ku. À má éno, yo dù nó wàa yo 'ví kpolo tí yo.»

³⁹ Bìndi yí gii yèè ndi wó 'do tí ndú gàa gí ndii, bìndi yí gii 'bu gbíro wó mí to, bìndi yí gii 'deke tí wó jì Mbìrì éno máa, «Áá Bu ye, kpokèjì gítí bà te 'visí sé'i tí nó 'do nje ye gí má kuu mì lo, te gí. Káa wò 'ví te ká 'do gbí 'dóo có mì lo gbí njembí lo, me 'do gbí có mì ye lá.»

⁴⁰ Jézù má gii dele ndi wó 'do bàndò bà 'deke tí wó jì Mbìrì gí mì ndá mbe tala có mì wó, yí gii 'de ndú ta'ò 'dáá mii ta rì gí. Bìndi yí gii gbà Piyètòrò gí yaà, yí gii 'vee yí, máa, «Bà dù tí zò'o ta ye nji'dí wàa yo 'ví nò ta ña i ñinó kèjì nó kpò yo gí?»

⁴¹ Yo dù tí zò'o, wàa yo 'ví 'deke tí yo jì Mbìrì éno máa, 'bí i má tala yo, yí 'ví 'de yo tí ndá 'dakò. Ye nò ni gí máa, go bà bàkà go có mì Mbìrì dú kuu gbí njembí yo, káa wotí tí yo gí tàkò wálá.»

⁴² Bìndi bà 'dè có jì ndá Piyètòrò máa ndú dù tí zò'o, wàa ndú 'ví 'deke tí ndú jì Mbìrì nò, Jézù gii dele ndi wó káká'i ya gí bà 'deke tí wó jì Mbìrì éno máa, «À má gbí njembí lo éno máa, 'visí sé'i tí nó 'ví tè ká ndúkú ta ye, ye bà njù go có mì lo nó gí, Bu ye.»

⁴³ Yí má gii dele ndi wó ya gí mì ndá Piyètòrò káká'i, yí gii 'de ndú 'dáá ta'ò tí rì, tacó bà dù tí zò'o kpò ndú gí.

⁴⁴ Yí gbí ñinó gii dele káa ndi wó jéé gí, si ndú kù tè rì, ya gí bà 'deke tí wó jì Mbìrì ká go ña ndá bà 'deke tí wó ñinó kpédélé'i kùro nò.

⁴⁵ Yí má gii dele ndi wó, yí gii 'de ndá Piyètòrò zii ká zii ta rì. Bìndi yí gii gbà ndú, ndú má gii zii ya, yí gii do mítí ndú máa, «Yo kù tè ndi yo a rì wàa? Yo tè rì wàa yo 'ví tèo yo. Káa yo nò nò, o bà cu gòmbò tí 'Vii-mi-'Dakò jì ndá wò 'duu kpónò dooko gí.»

⁴⁶ Yo nò mbe cu gòmbò tí ye kèjì zò! Yo a gí yaà wàa ndoo 'ví ù bà gí yí.»

Bà zèè Jézù

⁴⁷ Káa si Jézù kù 'dè có jì ndá Piyètòrò, ndú má gii zeke'o, ndú gii nò Jùdá tí 'bí 'duu gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì wó tí Jézù muu'bi-nje só nó ta ndá mbè 'duu, náa ndá kpo 'duu mì ndá Jùdèyà ká tuu ndú tacó bà gí gí gii zèè Jézù yee tí ndú róó-ro-ro gí, ndá 'bí 'duu gbí òkò tí ndú ta kpo sizò, ndá 'bí ta ndá ndòngbòlò mù.

⁴⁸ Káa ta kùro bà yee ndá 'duu tí nó, Jùdá tí mbe ba ngbù Jézù kpo-gbì-tà-tù ndú sàa gí, máa, «'Duu ñinó náa yo bà nò ye 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó nó, a ní Jézù tí nó.»

⁴⁹ Tacó éno, ndú má gii yee tí Jézù gí, Jùdá gii 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó, máa, «Kútí lo ta 'dè'o nó ée, Mbe nibà i?»

⁵⁰ Káa Jézù gii 'visí có jì yí, máa, «Bàkà nèté mì lo náa wò gí tacó bà bàkà nó gálà, nambe ye!» Ndá 'duu tí nó mbe gí ta Jùdá nó má gii 'di có mì Jézù nò, ndú gii nje gítí wó, bìndi ndú gii zèè yí gí.

⁵¹ Káa 'bí 'duu gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì Jézù ta'ò mbe co ta yí gí ndii nó má gii nò éno, yí gii ja sizò mì wó 'do gbí foko, bìndi yí gii da ta tù bòò mì Kùro ndá bu-Mbìrì waa gí.

⁵² Káa Jézù gii 'dè có jì mbe tala có mì wó nó, máa, «Dele ta sizò mì lo nó gí gbí foko mì wó. Tacó ndá mbe kù te sizò 'dáá gí bà cì káa ku sizò.»

⁵³ Wò kù koro có máa, ye kpónó má 'dè có jì Bu ye, máa, yí tuu ndá basili yè to tí nó gí tacó bà kpolo tí ye, yí bà bàkà wálá?

⁵⁴ Káa ye má bàkà éno, wàa có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbìrì nó 'ví dù tí 'vére wàa?»

⁵⁵ Bìndi Jézù gii 'vee ndá mbè 'duu tí nó náa Jùdá kaa ndú gí tí tacó bà zèè yí nó, máa, «Ye a mbe tè kùro wò i wàa yo 'ví kaa tí gí gí bà zèè ye ta ndá kpo sizò ta ndá ndòngbòlò mù a 'bi yo? Ye ta rì 'dáá gí kù nibà i jì ndá 'duu gbí ndugù 'bá-Mbìrì, káa yo jì zèè ye lá.

⁵⁶ Káa i tí nó kpónò bàkà tí tacó wàa ndá có mì ndá mbe 'dòkò có mì Mbìrì náa ndú cu mí gbí wáràgà mì Mbìrì nó 'ví dù tí tí yúco.»

Bìndi ndá mbe tala có mì Jézù gii nje 'dáá 'do tí wó gí.

Jézù gbí gbolò ngbàngà mì ndá Jùdèyà

⁵⁷ Ndá 'duù tí nò mbe zèè Jézù nò gii ya ta yí gí 'bá mì Kàyífá tí Kùro ndá bu-Mbíri. Tacó ndá kpo-kpò mbe nibà i, ta ndá kpo-'duù-'bá mì ndá Jùdèyà kilí ta o tí nò 'dáá gí mí ká.

⁵⁸ Káa ta o tí nó si ndú kú ya ta Jézù gí 'bá mì Kàyífá nó, Piyétòrò gii dù 'do tí ndú jàngáá gí ndii kú ko tàkò Jézù gbí ngbà, tacó wàa yí 'ví ya gí bà nò ndongbú ña i ñinó náa ndá 'duù tí nò bà bàkà ta yí nò. Ndú mà gii yee gbí ngbàngá á 'bá mì Kàyífá gí, Piyétòrò gii ya gí bà kí tí wó to mì ndú ta ndá mbe ù gbí ngbàngá.

⁵⁹ Bindi ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo 'duù gbí gbolò ngbàngá mì ndá Jùdèyà gii pà gbí to 'vére ngé cee gí, tacó wàa ndá yí 'ví 'de ta kpokèjì bà waa có ku mítí Jézù, ⁶⁰ káa à gii kpò ndú ngbàà gí. Sè ndá 'bí cèe 'duù gii waaka bà ña 'vére ñindi ndú, káa à delè dí bà ká lá. Ndá 'bí 'dakò sósò'ò bà-i-nò gii oloko gí kùro ndá 'duù, bindi ndú gii 'dè có, máa,

⁶¹ «Ze táánò 'de 'dakò tí nó kuu nó kú 'dè có jì ndá 'duù máa, yì bà k'i'viki gbolò 'bá-Mbíri tí nó á gbí gbara Jèrùzàlémè nó gí to, wàa yí 'ví bì ndí gí yaà gbí sili ta'ò.»

⁶² Kàyífá tí Kùro ndá bu-Mbíri mà gii 'di có mì ndá 'dakò tí nò, yí gii a gí yaà 'do pí jàlambà mì wó, bindi yí gii 'vee Jézù, máa, «Cò mì lo gí tàkò có tí nò náa ndá 'dakò tí nò 'dè gítí lo nò wálá?»

⁶³ Káa Jézù gii ñjaa nje wó gí tàkò 'vé mì Kàyífá nò gbaanjé lá. Bindi Kàyífá gii 'vee yí ta 'bí 'vé, máa, «Ye kú be jì wò a tí Mbíri tí nó tí wu Mbíri nò, 'dè jì ze gí, wò a Bindi-Mbíri tí nó tí 'Vii-mi-Mbíri?»

⁶⁴ Káa Jézù gii 'visi có jì Kàyífá, máa, «A wò ká 'dè ta nje lo. Káa yo dele kpónó-kpónó bà gii nò 'Vii-mi-'Dakò kú kí tí wó gbí kú'bi mì Mbíri tí mbe wotí, bindi yí bà gii gí 'do gbíri co gbí ndá kùlù mù gí muu to tí nò.»

⁶⁵ Kàyífá mà gii 'di có mì Jézù nò, yí gii yaka gbí bongo 'do tí wó ta sé có gí, máa, Jézù 'dè zu có gítí Mbíri gí. Bindi yí gii 'vee ndá kpo 'duù gbí ngbàngá mì ndá Jùdèyà, máa, «Yo kpónó 'di nò a bà 'dè zu có mì wó gítí Mbíri ta tù yo gí. Má ènò, ndoo kpòò kú ù a ndi ndá 'di, máa ndò ká 'ví gii 'dè ndi ndá có gbí nje wó jì ndoo?

⁶⁶ Cò gbí muu yo kpónó máa yè?»

Káa ndú gii 'visi có jì Kàyífá, máa, «Á 'vii ta yí káa ku.»

⁶⁷ Bindi ndú gii nje gítí Jézù ta ba cù cù mí gbiro wó, ta bà dòmò yí, ta bà gbì yí,

⁶⁸ ta ba lè yí, máa, «Ni rè ndá mbe kú gbí wò jì ze gí, Bindi-Mbíri.»

Piyétòrò 'boo Jézù ta bà ta'ò

⁶⁹ Ta o tí nó náa ndá 'duù tí nò kú mèèkè ta i tí Jézù mí kùro Kàyífá nò, Piyétòrò kú kí tí wó to á gbí ngbàngá sè. Mà gii zeke'o, 'bí ni mbe kú bàkà nètè gbí ngbàngá gii gí gí mì Piyétòrò, bindi yí gii 'dè có jì yí, máa, «Wò delè táánò kú dù ta Jézù tí nó tí 'duù Gàllèyà nò.»

⁷⁰ Káa Piyétòrò gii tò kponje si mì kùro ndá 'duù 'dáá gí, máa, «Ye 'di gbí ña có mì lo náa wò kú 'dè jì ye nò lá.»

⁷¹ Piyétòrò mà gii co gí njekèjì ndùgù, 'bí 'viní mbe kú bàkà nètè 'bá mì Kàyífá mà gii nò yí, yí gii 'dè có jì ndá 'duù ñinó mbe kú rò tìyó á règbà tí wó nó, máa, «Yí táánò kú dù a i mì Jézù tí nó mbe 'do Nàzàrèti nò.»

⁷² Káa Piyétòrò káká'i gii tò kponje gí, ta bà see tí wó, máa, «Ye nò 'duù tí nò ni lá.»

⁷³ Ndú mà gii dù ndi-ndi-ndi éno, ndá 'bí 'duù mbe kú rò tìyó ta ndá Piyétòrò gii gí gí mì Piyétòrò, bindi ndú gii 'dè có jì yí, máa, «Wò nó kuu nó a 'duù 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe kú tala có mì Jézù nò, ta kponje gítí wálá. A cè ña bà 'de có mì lo ká yù wò gí sè.»

⁷⁴ Káa Piyétòrò gii see tí wó ta bà gò ku, máa, «Ye nò 'dakò tí nò ni lá,» ká jé kpóò 'vii ta bà kò kò mì ngùù.

⁷⁵ Bindi mbí Piyétòrò gii 'va tí có tí nó náa Jézù 'dè jì yí, máa, «Wò bà 'boo ye ta bà ta'ò á kùro bà kò kò mì ngùù» nò. Bindi yí gii co 'do gbí òkò tí ndá 'duù gí ndii, bindi yí gii wa gbí ta wotí tí ngé ndii gí.

27

Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà ya ta Jézù gí kùro Pilátò

¹ Yé mà gii too gí, ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-'duù-'bá mì ndá Jùdèyà 'dáá gí gii toko có mì ndú máa, à 'ví waa có ku mítí Jézù.

² Ndú bà-i-nò gii ère 'bí wó gí, bindi ndú gii ya ta yí gí kùro Pilátò tí gbolò 'duù mì ndá Ròmánò.

Júdà le tí wó ta kpéeti wó

³ Jùdà tí mbe ba ngbù Jézù má gii ònó éno máa ndá kpo 'duù mi ndá Jùdèyà kù gii ya ta Jézù a i gí nje ku, nìkalaká gii zèè yí mbi gí. Bìndi yí gii kaa ndá nji fádà tí nó zì 'duù-gbaànjé-nje muu 'bì náa à kaa jì yí tacó bà ba ngbù Jézù nó ya tí jì ndá Kùro ndá bu-Mbírì ta ndá kpo-'duù-'bá mi ndá Jùdèyà.

⁴ Bìndi yí gii 'dè có jì ndú gí tàkò éno máa, «Ye bàkà wò i gí. Ye ba ngbù 'duù ònó ta wò i mi wó wálá nó gí.»

Káa ndú gii 'visì có jì yí éno máa, «Sè ònó a ònìndi lo. 'Bí có mbe mù njembí zè bà-i-nò wálá.»

⁵ Jùdà bà-i-nò gii ya ta ndá nji fádà tí nó, bìndi yí gii vaka ndú 'do 'bì wó mí tà'í tí nó náa à kù kili i-Mbírì mí tí nó ta sé có. Bìndi yí gii lu ya gí bà le tí wó gí.

⁶ Jùdà má gii lu gí, ndá Kùro ndá bu-Mbírì gii ya gí bà ruka ndá nji fádà tí nó náa yí vaka mí tà'í bà kili i-Mbírì nó 'do to gí. Ndú 'de nderè bà bàkà éno mi ndú éno máa, «Á gbí tàkì mi ndoo tí ndá Jùdèyà toko ndá i ònó náa à 'de 'do gbí mbelè 'duù nó mí tí gbèè bàndò ta ndá i ònó náa à kù gò jì Mbírì nó lá.»

⁷ Ndú bà-i-nò gii toko có mi ndú, bìndi ndú gii kaa ndá nji fádà tí nó, ndú gii sì ta to 'do mi 'bí mbe suu kárà tí bàndò bà duu ku ndá 'duù ònó mbe 'dó-'do nó.

⁸ Ònó a nderè bà kpi rẹ to tí nó tí «To gbí mbelè» á yee gbí rì tí nó wúnó nó ká nó.

⁹ Có tí nó bàkà tí go có mi Jèrèmiyá tí mbe 'dòkò có mi Mbírì náa yí 'dè sàà gí éno máa,

«Ndú kaa gùrúsù tí ndá nji fádà zì 'duù-gbaànjé-nje muu 'bì náa ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú tí ndá Ìzìrìyèlì ká 'deke tí gùrúsù bà sì 'duù,

¹⁰ bìndi ndú gii kaa gí tàkò to mi mbe suu kárà,

go có tí nó náa Mbírì táánò 'dè jì ye nó.»

Jézù kùro Pilátò

¹¹ Ndá kpo 'duù mi ndá Jùdèyà má gii yee ta Jézù kùro Pilátò gí, Pilátò gii 'vee Jézù máa, «Wò a gbolò gba mi ndá Jùdèyà?»

Káa Jézù gii 'visì có jì Pilátò, máa, «A wò ká 'dè éno.»

¹² Ndá kpo 'duù mi ndá Jùdèyà gii waaka ndá có gítí wó jì Pilátò, káa Jézù gii biya bà 'visì có gí tàkò ndá có mi ndú nó gí.

¹³ Bìndi Pilátò gii 'vee yí, máa, «Wò 'di ndá có mi ndú 'dáá náa ndú 'vanda ta rẹ lo nó gí. 'Bí có mi lo tacó bà 'visì gí tàkò ndú wálá?»

¹⁴ Káa nje Pilátò gii 'dèè gí, tacó Jézù gii biya bà 'visì có gí tàkò ndá có tí nó 'dáá gí, gí.

Pilátò waa có ku mí tí Jézù

¹⁵ 'Bí ònó a mi Pilátò ta gbolò o bà waa mbelè mi ndá Jùdèyà ta ndoo 'dáá gí, a bà njaanga 'bí 'duù mi ndá Jùdèyà gbaànjé mbe nìkì tí ndú 'do gbí zàà jì ndú, tacó bà peteke tàkòcò ndú.

¹⁶ Káa ta o bà ya ta Jézù gí kùro Pilátò nó, 'bí ònó wò 'dakò ta rẹ wó a Bàràbà kuu gbí zàà.

¹⁷ Ndá 'duù má gii kili gí, Pilátò gii 'vee ndú máa, «Có mi yo máa ye njaanga jì yo a 'di? Bàràbà wèè, Jézù tí nó náa à kù nì Bìndi-Mbírì mí tí nó?»

¹⁸ Pilátò 'vee ònó 'vé tí nó tacó yí ònó nì ngbàrángà'í gí máa, à káa kii cuki ká a tàmuu ndá kpo 'duù mi ndá Jùdèyà gítí bà biya Jézù.

¹⁹ Káa si Pilátò kuu gbí ngbàngà, nawù wó gii tuu 'duù jì yí éno máa, «Gàà 'duù tí nó lá, tacó ye kùbòò mbu muu wó gbí rìi ngé ndii gí.»

²⁰ Káa ndá kpo 'duù mi ndá Jùdèyà gii volo muu ndá 'duù éno máa, ndú 'dè có jì Pilátò máa yí njaanga Bàràbà jì ndá yí, waa yí 'ví zì Jézù gí.

²¹ Káa Pilátò gii 'vee ndá Jùdèyà káká'í máa, «Á má go có mi yo, máa ye 'ví njaanga a 'di jì yo 'do gbí òkò tí ndá 'dakò tí nó só nó?»

Káa ndú gii 'visì có jì yí máa, «Bàràbà.»

²² Bìndi Pilátò gii 'vee ndú, máa, «Káa ye 'ví bàkà ta Jézù tí nó náa à kù nì Bìndi-Mbírì mí tí wó nó a yè?»

Káa ndú 'dáá gí gii 'visì có jì yí, máa, «Gbì yí mí tí njèèkpè mù.»

²³ Káa Pilátò gii 'vee ndú máa, «Tacó yè? Yí bàkà a ònó wò i yè?»

Káa ndú 'dáá gí gii tò kù ta kòcò ndú gí yàà ndii kpédélé ònó gí, máa, «Gbì yí mí tí njèèkpè mù.»

²⁴ Pilátò má gii ònó éno máa, yí kù yeeke a tí yí sínò ta bà tí muu Jézù, káa ndá 'duù kù gii 'bì a tà bà bàkà wò, yí gii cu ngo, bìndi yí gii caka ta 'bì wó mí kùro ndá mbè 'duù tí nó 'dáá gí, máa, «Ye caka mbelè tó 'dakò tí nó 'do tí 'bì ye gí. Sè ònó a ònìndi yo!»

²⁵ Káa ndá 'duù tí nò 'dáá gí gii 'visì có ji Pilátò, máa, «Si mbelè wó 'ví dù tí 'bì ze ta ndá 'vii bindi ze!»

²⁶ Pilátò bà-i-nò gii njaa Bàràbà 'do gbí zàà gí sè ji ndá 'duù. Bindi yí gii je Jézù ji ndá àsikèrì, máa ndú gbì yí má kózò gí, wàa ndú 'ví ya gí bà gbì yí míti njèèkpè mù.

Ndá àsikèrì 'viya Jézù

²⁷ Ndá àsikèrì mì Pilátò bà-i-nò gii ya ta Jézù gítí gbolò bàndò mì ndú 'bá mì Pilátò. Ndú mà gii kili 'dáá gí, ndú gii tí jèlè yí 'dee gí.

²⁸ Bindi ndú gii jaka ndá 'dóó bòngò mì wó 'do tí wó gí, ndú gii yuu bí-bi bòngò gba mì ndú tí ndá àsikèrì ji yí.

²⁹ Ndú delè gii paraka kperè go ké'bí nó, ndú gii te míti muu wó tí tàgìyà-gba, ndú gii je nji ngba mí 'bì wó ñinó gbí kù'bi tí kóró-gba mì wó. Bindi ndú gii 'bità bà 'viya yí, ta bà kucuku muungbó ndú mí kùro wó, kù 'vee yí, máa, «Kúti lo ée? Gbolò gba mì ndá Jùdèyà!»

³⁰ Bindi ndú gii mèèkè'i tí wó ta bà cù cù mì gbíro wó, delè ta bà ja nji ngba tí nó náa ndú je mì 'bì wó tí kóró-gba nó 'do 'bì wó kù gbì ta yí tí muu wó.

³¹ Ndú mà gii 'viya yí tè ta ndú gí, ndú gii ja bí-bi bòngò gba mì ndú náa ndú yuu ji yí nó 'do tí wó gí, bindi ndú gii yuu ndi ndá 'dóó bòngò mì wó ji yí. Bindi ndú gii ja yí 'do gbí ndùgù gí sè tacó bà ya ta yí gí sè 'do gbí gbata, wàa ndá yí 'ví gbì yí míti njèèkpè mù.

Bà gbì Jézù míti njèèkpè mù

³² Káa si ndá àsikèrì kù gii ya ta Jézù gí bàndò bà gbì yí míti njèèkpè mù, ndú gii 'de 'bí 'dakò ta rè wó a Simónè mbe gí 'do gbí gbata Sirini kpokèji, bindi ndú gii zèè yí ta wotí gítí bà te njèèkpè mù mì Jézù.

³³ Ndú mà gii yee tí 'bí bàndò náa à kù nì míti a Gòligátà (gbí máa «bàndò Kù-'billi-muu-ku»),

³⁴ ndú gii je nèbítì náa ndú ñònòkò ta ju i ji Jézù. Yí mà gii tala , yí gii bè gí.

³⁵ Ndá àsikèrì mà gii gbì Jézù míti njèèkpè mù gí, ndú gii njèè gbí ndá bòngò bindi wó ta bà ki-mbíli.

³⁶ Bindi ndú gii kí tí ndú to kù ù règba tí wó.

³⁷ Ndú gii cu nderè ku wó, bindi ndú gii gbì míti njèèkpè mù á còmuu wó, máa, «Ìjìnó a Jézù tí Gbolò gba mì ndá Jùdèyà.»

³⁸ Ndú ta gbèe o tí nò gii gbì ndá 'bí mbe ngbà sósò'ò míti ndá njèèkpè mù, 'bí gbì kù'bi, bindi 'bí gbí gálì mì Jézù.

³⁹ Ndá mbe kù co tí kpokèji mà gii ñò Jézù tí njèèkpè mù, ndú gii miyà muu ndú ta bà lè yí,

⁴⁰ máa, «Wò táánò máa wò bà ki'viki 'bá-Mbíri gí, wàa wò 'ví bì ndí gbí sili ta'ò. 'Vala tí lo! Co gí to 'do tí njèèkpè mù, náa wò dú má káa 'Vii-mi-Mbíri nò.»

⁴¹ Ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá mbe 'di gbí-o, ta ndá kpo-'duù-'bá mì ndá Jùdèyà delè gii lè Jézù, máa,

⁴² «Yí táánò kù 'vala ndá 'bí 'duù, káa bà 'vala 'dóó miyi wó kpónó kpò yí gí. Ndoò kpónó dù ká jé wàa ndoo 'ví ñò bà co Gbolò gba mì ndá Jùdèyà 'do tí njèèkpè mù gí to, tacó wàa ndoo 'ví ù ta nje máa yí a Bindi-Mbíri.

⁴³ Yí kù tee njembí wó míti Mbíri. Má ènò, ndoo ñò bà 'vala yí mì Mbíri, tacó yí táánò máa, yí a 'vii mì Mbíri.»

⁴⁴ Ndá mbe ngbà tí nó náa à gbì ndú míti ndá njèèkpè mù ta ndá Jézù nó gii si ndá wò i ñindi ndú míti ndú, bindi ndú gii loko kù lè Jézù delè.

Bà cì Jézù

⁴⁵ Káa si Jézù kuu tí njèèkpè mù, ro ri gii 'di cèe to 'dáá gí 'do tí ri gbúrú yee tí ri ta-'de-kiyà.

⁴⁶ Ri mà gii gí gí ta-'de-kiyà gí, Jézù gii ja kù mí to gbí có Ìbiráyò máa, «Ééli, Ééli, lámà sabàkitáni?» (Gbí máa, «Áá Mbíri mì ye, àá Mbíri mì ye, wò biya ye tacó yè?»)

⁴⁷ Ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá mbe kù rò kù zeke Jézù tí njèèkpè mù nó mà gii 'di kù tí nò, à gii dù gbí tú ndú go ñinó máa Jézù kù tè a é tí Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbíri nò. Bindi ndú gii 'dè có máa, «Dakò tí nó kù tè'è tí Èlìjà.»

⁴⁸ 'Bí 'dakò gii co ta ngèlè 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nò ya gí bà je 'bí i fòkò-fòkò éno, yí gii ya gí bà yuu mí gbí zùù-zùù kpongo nèbítì, yí gii sè mí nje nji ngba, bindi yí gii ya gí bà te mí nje Jézù, yí gii 'dè có jì yí máa, yí no-no .

⁴⁹ Káa ndá 'bí 'duù gii 'dè có máa, «Ndoò ù bà ñò bà gii Èlìjà gí bà 'vala yí.»

⁵⁰ Jézù bà-i-nò gii tò ndòngbù kù ta kòcò wó ngé gí yaà, bindi njembí wó gii kù gí.

⁵¹ Mâ giì zeke'o, kpâ-bôngo tí nó náa à ere mí yaà tacó bà njèè gbí tà'i 'bá-Mbíri nó giì yaka tí 'do yaà dí to, gbí ndâ díí giì bařaka tí ta bà ngaka tí mí to.

⁵² Ndâ muu'dú giì bařaka ñe-ñe-ñe-ñe. Bindi Mbíri giì 'vala ndâ 'bí tó 'duù mí wó ñinó táánò mbe cì gi nó 'do gbí muu'dú ndú gi.

⁵³ Bindi ndú giì ya bìnidi bà 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó jí Jèrùzàlémè. Ndâ 'duù me mbè ñò ndú gi.

⁵⁴ Kùro ndâ àsikèrì, ta ndâ àsikèrì mí wó náa ndú kù ù règbà tí Jézù ta ndú nó mâ giì ñò bà ngaka tí mí to, ta i tí nó mbe bàkà tí nó, gúku giì zèè ndú 'daá mbi gi. Bindi ndú giì 'dè có máa, «Dakò tí nó táánò dú ká 'Vii mí Mbíri!»

⁵⁵ Mbè ndâ nù tí nó mbe ko tàkò Jézù 'do Gàlilèyà tacó bà koni yí nó giì rò janga-jàngá gi ndú ézó kù zeke ña ndâ ña i tí nó náa à me kù ta Jézù nó,

⁵⁶ ta ndâ Màriyà Màdèlènà, ta Màriyà nawu ndâ Jákòmò ta Jüzépè, ta nawu ndâ 'vii mí Zèbidèyò.

Bà duu ku Jézù

⁵⁷ 'Dè'o mà giì bàkà tí gi, 'bí 'dakò mbe gi 'do gbí gbata Àrimàtíyà tí mbe kpo-kpò i, delè tí mbe gi tí mbe tala có mí Jézù gi, ta rẹ wó a Jüzépè,

⁵⁸ giì ya gi bà 'deke tí wó jì Pilátò, máa yí bàkà nambeè mí wó, wàa yí 'ví si yí 'ví ya gi bà duu ku Jézù. Pilátò mà giì ùnje jì yí gi, Pilátò giì tuu 'duù jì kùro ndâ àsikèrì mí wó, máa yí si Jüzépè 'ví te ku Jézù.

⁵⁹ Jüzépè bà-i-nò giì ya gi bà te ku Jézù, yí giì so ta ngbàrangà cé-ce bôngo,

⁶⁰ bindi yí giì te yí ya tí gi bà duu mí gbí kánjí ngú guù náa yí duu mí gbí díí gítí 'dóó mīri wó tí Jüzépè. Yí mà giì nè njekejì 'bá muu'dú ta du díí gi, yí giì njè nó 'do bà-i-nò gi.

⁶¹ Káa ndâ Màriyà Màdèlènà, ta Màriyà nawu ndâ Jákòmò ta Jüzépè ta o tí nó ki tí ndú ézó kù zeke 'bá muu'dú.

⁶² Ndâ kpo 'duù mí ndâ Jüdèyà giì kili mí kùro Pilátò ta yé bindi bà duu Jézù,

⁶³ bindi ndú giì 'dè có jì yí máa, «Buù, mbi ze 'va tí 'bí có náa mbe 'verè tí nó táánò 'dè si yí káa wuù éno máa, yí bà 'vala ndi yí 'do gbí muu'dú yí bindi sili ta'ò.

⁶⁴ Má éno, à niki go éno máa, wò kaa ndâ àsikèrì ya gi bà ù règbà muu'dú wó yee gbí ndâ sili tí nó. Tacó wò má me éno lá, ndâ mbe tala có mí wó bà giì ya gi bà ngbà ku wó 'do gbí guù gi, bindi ndú bà giì 'dè có jì ndâ 'duù máa, yí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gi. Káa wotí tí ndongbú 'verè tí nó bà ndii kpédélé ñinó gi.»

⁶⁵ Káa Pilátò giì 'visi có jì ndú máa, «Yo ya gi bà kaa ndâ àsikèrì wàa ndú 'ví ù règbà muu'dú tí kpoò.»

⁶⁶ Ndâ kpo 'duù mí ndâ Jüdèyà bà-i-nò giì ya gi bà bàkà ndâ i míti njekejì 'bá muu'dú tacó wàa 'duù má njaanga, à 'ví ñò ní gi, bindi ndú giì kaa ndâ àsikèrì mí gbí nètè bà ù règbà muu'dú.

28

Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gi

¹ Si yé kù giì bàkà có bà ngbàranga to ta dú'o mí kpédélé ři nètè á bindi ři bà wotí gbí tàkú mí ndâ Jüdèyà, ndâ Màriyà Màdèlènà, ta Màriyà nawu ndâ Jákòmò ta Jüzépè giì gbo'o tacó bà ya gi bà gala muu'dú Jézù.

² Káa à káa pòó bà yee ndú kà, to giì 'bità bà ngaka tí tí wò ña ñinò. Tacó basili mí Mbíri gi 'do gbíri, yí giì mèrèkè gbolò díí tí nó náa à nè ta njekejì 'bá muu'dú nó gi, bindi yí giì ki tí wó pí.

³ Ndâ nù tí nó mà giì zeke'o, ndú giì ño gbíro basili tí nó kù tòngbaà go bà i mù nó, ta ndâ bôngo tí wó ce go turè.

⁴ Ndâ àsikèrì tí nó náa ndâ kpo 'duù mí ndâ Jüdèyà kaa ndú máa ndú ù règbà muu'dú nó mà giì ñò yí, lílí ndú giì oloko 'do tí ndú gi, bindi ndú giì dù kù gu ta gúku goólá a 'borò ká ní ndú too yé gi nó.

⁵ Káa basili tí nó giì 'dè có jì ndâ Màriyà, máa, «Yo cì gúku lá, tacó ye ñò ní gi máa, yo kù pà a bà tí Jézù tí nó náa à gbì yí míti njèèkpè mù nó.

⁶ Yí bà-i-nó wálá. Yí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó go có mí wó táánò náa yí 'dè nó gi. Yo gi jí tàkò ye, wàa yo má ñò bàndò tí nó táánò náa à sii ku wó míti nó ta ro yo gi,

⁷ yo 'ví goonó ya gi bà 'dè có jì ndâ mbe tala có mí wó máa, yí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gi. Káa yí kù ya gi bà ù ndi ndú mí Gàlilèyà. Ndú bà ya gi bà ñò yí ta ro ndú a i kà, go có tí nó náa ye kù 'dè jì yo kpónó nó.»

⁸ Ndâ nù tí nó giì co 'do tà 'bá muu'dú ká gi sè ta ngèlè ta gúku ñonòkò ta líkí'o tacó bà ya gi bà 'vanda ndi ndâ có tí nó jì ndâ mbe tala có mí Jézù.

⁹ Káa Jézù gii túbà tí wó jì ndú si ndú á kpokèjì, bindi yí gii 'vee ndú máa, «Kú tí yo ée?» Ndá niì tí nò bà-i-nò gii ìrì ta muungbó ndú ta líkí'ò ya gí bà zèè kò Jézù.

¹⁰ Bindi Jézù gii 'dè có jì ndú máa, «Yo cì gúku lá, yo ya gí bà 'dè có jì ndá ná'vindirí ye máa, ndú ya gí Gàliléyà, wàa ndú 'ví 'de ye kà.»

¹¹ Ndá Màriyà gii yee mì ndá mbe tala có mì Jézù si ndá 'bí àsikèrì tí nó náa à kaa ndú máa ndú ù rẹgbà muu'dú Jézù nó waa kùro ndú ta ngèlè ya gí bà 'vanda ndi ndá i ñinó mbe bàkà tí nó jì ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà sàà gí.

¹² Bindi ndá Kùro ndá bu-Mbíri bà-i-nò gii kili ndá kpo-'duù-'bá, ndú gii toko có ta ndú gbaanjé, bindi ndú gii too bàà mítí nje ndá àsikèrì tí nó.

¹³ Bindi ndú gii 'dè có jì ndú máa, «Yo ya gí bà ma có jì ndá 'duù éno máa, «Ndá mbe tala có mì wó ká ngbà ku wó si ze muu rì.»

¹⁴ Káa ña có tí nó má yee tí Pilátò, ze bà ñò kpokèjì bà mee wu 'do tí gí.»

¹⁵ Ndá àsikèrì gii lì 'bí ndú mí tà i tí nó náa ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà je jì ndú nó gí, bindi ndú gii 'bità bà ma 'vèrè jì ndá 'duù máa, a ndá mbe tala có mì Jézù ká ngbà ku wó 'do gbí gùè si ndá yì tí rì. Có tí nó máa, a ndá mbe tala có mì Jézù ká ngbà ku wó nó nanaka mí gbí muu ndá Jùdèyà tí yúco yee gbí rì tí nó wúnó nó.

Jézù túbà tí wó jì ndá mbe tala có mì wó

¹⁶ Ndá mbe tala có mì Jézù mà gii 'di ndá có tí nó náa ndá Màriyà 'vanda jì ndú nó gí, ndú gii kaa 'do Jèrùzàlémè ya gítí gú tí nó náa Jézù ci ndú máa ndú ya gí bà 'de yì tí á Gàliléyà nó.

¹⁷ Ndú mà gii 'de Jézù gí, ndú gii ìrì ta muungbó ndú ya gí kùro wó. Káa ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú ùnje ta njembí ndú máa ñinò a Jézù nò dúú-dúú lá.

¹⁸ Káa Jézù gii yèè dè gí mì ndú, bindi yí gii 'dè có jì ndú máa, «Mbíri le bèrè jì ye tacó bà dù tí Gba-gbíri, delè tacó bà dù tí gba muu to tí nó á gí.

¹⁹ Má ènò, yo ya gí bà bàkà ndá ña ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí tí ndá mbe tala có mì ye. Yo caka tí ndú ta rẹ̀ mì Buù, ta rẹ̀ mì 'Viì, ta rẹ̀ mì Bèri-mi-Mbíri.

²⁰ Yo 'ví ñibà kpokèjì gítí bà 'di ndá có tí nó náa ye 'dè jì yo nó 'dáá gí jì ndú. Ye delè bà dù toko ta yo ta o 'dáá gí yee tí ndòngbú o.»

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbírì go có mì Márikò

Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù kò-kò ta có mì Mbírì

- ¹ Njìnó a Banga-Ngú-Có gítí Jézù tí Bìndi-Mbírì tí 'vii mì Mbírì.
- ² À 'bità go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì cu mì gbí wáràgà mì wó sàà kùro bà gí Jézù éno máa, Mbírì máa,
«Yé kèjì gí bà tuu tú mì ye gí kùro lo.
Yí kèjì gí bà 'viindi kpokèjì mì lo.
- ³ Tú mì ye nò bà dù gbí kángáá nga ngoò kù kò-kò jì ndá 'duù éno máa,
«Yo 'viindi kpokèjì mì Mbe tí yo.
Yo bàkà kpokèjì mì wó jáa,» nò.»
- ⁴ Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù gii co gí gbí kángáá nga ngoò, kù kò-kò ta có gítí bà caka tí jì ndá 'duù, tacó wàa, ndú 'ví 'visi muu ndú 'do tí ndá vò i mì ndú, wàa Mbírì 'ví je à-cee-gí jì ndú.
- ⁵ Ndá 'duù 'do gbí to Jùdèyà 'dáá gí, delè ta ndá 'duù 'do gbí gbata Jèrùzàlémè gii kaa ya gí mì wó á tabè'dè Jòròdáníyà tacó bà caka tí ndú. Káa ta o tí nó náa yí kù caka tí ndú nò, ndú kù yù gbí ndá vò i mì ndú gí sè.
- ⁶ Jòvànì táánò kù yuu a bongo náa à gò 'do tí se tí jémèlè. Yí gii ẹre mí rẹ'dè wó a wú'dè kù. I-zò-zò mì wó káa ndá kòròngbò ta lí.
- ⁷ Jòvànì ma có jì ndá 'duù éno máa, «Bí 'duù mbe me gbolò ndii ye gí á kèjì gí tàkò ye, náa à kpèti káa ndòngbù bòò mì wó mbe kù njaanga tamà á 'do tí kò wó, ye bà ni bà 'vii tí ye ta yí wálá.
- ⁸ Ye kù caka tí yo ta ngo, káa yí kèjì gí bà caka tí yo ta Bèri-mi-Mbírì.»

Jòvànì caka tí Jézù

- ⁹ Gbí ndá o tí nó si Jòvànì kù caka tí ndá 'duù tabè'dè Jòròdáníyà nò, Jézù gii njè nò 'do gbí gbata Názàrèti á Gàlilèyà, ya gí bà caka tí wó mì Jòvànì. Jòvànì gii caka tí Jézù mí tà ngo gbí pù Jòròdáníyà.
- ¹⁰ Káa Jézù má gii co gí sè 'do tà ngo bìndi bà caka tí wó, yí ngé gii nò njekèjì gbìri njaanga tí gí. Yí delè gii nò Bèri-mi-Mbírì kù gí gí muu wó go kùlè nò.
- ¹¹ Bìndi yí gii 'di kòcò 'duù kù 'de có 'do gbìri éno máa, «Wò a 'vii mì ye náa ye ze wò nìkì ta njembí ye gbaànjé. Tàkòcò ye peteke gítí lo ngé ndii gí.»

Vò-'duù-tí-nò tala Jézù gbí kángáá nga ngoò

- ¹² Ngé 'do bàndò tí nò, Bèri-mi-Mbírì gii wu tàmuu Jézù ya tí gí gbí kángáá nga ngoò.
- ¹³ Yí gii dù gbí kángáá nga ngoò ta sili zì 'duù-só. Bìndi Vò-'duù-tí-nò gii gí kù tala yí. Yí bàkà ndá sili tí nò zì 'duù-só nó ta kpéétí wó gbí òkò tí ndá kàzà. À káa ndá basili mì Mbírì ta o tí nó ká rẹgbà tí wó.

Jézù 'bità bà ma Banga-Ngú-Có

- ¹⁴ À má gii zèè Jòvànì mí gbí zàà gí, Jézù gii ya gí Gàlilèyà. Yí gii ma Banga-Ngú-Có mbe gí 'do mì Mbírì jì ndá 'duù kà éno máa,
- ¹⁵ «Nògí! Kùro o bà zèè 'bá mì Mbírì kpónó dooko gí. Yo 'visi muu yo 'do tí ndá vò kpokèjì, yo 'ví ùnje gítí Banga-Ngú-Có.»

Jézù tè'é tí ndá kpédélè mbe tala có mì wó

- ¹⁶ Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kù nò nó á sèè kápá Gàlilèyà, yí gii nò ndá Simónè ta ná 'vìndi wó Àndèrèyà kù 'va mbu, tacó ndú a ndá mbe gò ngo.
- ¹⁷ Káa Jézù gii 'dè có jì ndú éno máa, «Yo gí gí bà ru ndi ye, wàa ye 'ví bàkà yo tí ndá mbe gò ndá 'duù jì Mbírì á go bà gò ngo mì yo nò.»
- ¹⁸ Ndá Simónè ta Àndèrèyà má gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè jì ndú nò, ndú ngé gii kaa ndá mbu mì ndú mí to, bìndi ndú gii ya gí tàkò Jézù.
- ¹⁹ Jézù má gii yèè gí kùro 'do tí bàndò bà 'de ndá Simónè ta Àndèrèyà nò gàà éno, yí gii nò ndá 'bí 'dakò sósò'ò, ndá Jákòmò ta ná 'vìndi wó Jòvànì tí ndá 'vii mì Zèbidèyò, á gbí gbà, delè kù ẹre gbí ndá mbu mì ndú.
- ²⁰ Káa yí ngé gii tè'é tí ndú. Bìndi ndú gii njè nó ya gí tàkò wó, jee bu ndú ta ndá mbe nètè mì wó mì gbí gbà.

Jézù nibà có mì Mbírì jì ndá 'duù Kàpàrànwùmù

²¹ Bindi ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó gii njè nó ya gí gbí gbata Kàpàrànwùmù. Ta 'bí rì bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyá gbaànjé, yí gii ya gí bàndò bà kili ndá Jùdèyá gí bà ùlù Mbířì, bindi yí gii 'bità bà nibà i jì ndá 'duu.

²² Nje ndá 'duu 'daá gí gii 'dèè gítí ña bà nibà i mì wó gí, tacó yí kù nibà i jì ndú go i mì gba, me go ñindi ndá mbe 'di gbí-o mì ndá Jùdèyá lá.

²³ Káa à káa póò bà gii gí 'bí 'dakò ta i-gbí-muu wó gí bàndò bà kili ndá Jùdèyá gí bà ùlù Mbířì ta o tí nó,

²⁴ yí gii 'bità bà tò kù éno máa, «À tí lo a go bà bàkà ña yè ta ze, Jézù tí mbe gí 'do Názàrèti? Wò gí tacó bà 'bu ña ze? Ye ñò wó ni gí, wò a tó 'duu mì Mbířì mbe kù toko có ta yí.»

²⁵ Káa Jézù gii do mítí i tí nó, máa, «Dù ngbii! Co 'do gbí muu 'dakò tí nó gí!»

²⁶ Bindi vò i tí nó gbí muu 'dakò tí nó gii te yí gí yaà, 'va mí to, yí gii dù kù gu mí to ká tí vò ña ñinò. Bindi yí gii co 'do gbí muu wó ta bà tò kù ta kòcò wó ngéé gí yaà.

²⁷ Bà 'dè có gii kpo nje ndá 'duu 'daá gí, gí. Bindi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «Ijínó a ña yè ká nó? À ngú ña bà nibà i, ta wotí ká tàkò? Yí má 'dè có kpèti ká jì ndá i-gbí-muu ndá 'duu, ndú kù 'di có mì wó.»

²⁸ 'Do bà-i-nò rẹ Jézù ngé gii 'bità bà wu cee gbí to Gàlilèyá 'daá gí.

Jézù 'vala na gè Simónè

²⁹ Bindi bà mòkò i tí nó 'do gbí muu 'dakò tí nó, ndá Jézù ngé gii njè nó 'do bàndò bà kili ndá Jùdèyá gí bà ùlù Mbířì kù ya ta ndá Jákómò ta Jòvání gí 'bá mì ndá Simónè ta Àndèréyá.

³⁰ Ndú mà gii yee 'bá kà, ndú gii 'dè na gè Simónè tìsì ta cò'o gbí dii wó. Ndá 'duu ngé gii 'dè có sé'i tí nó jì Jézù.

³¹ Bindi Jézù gii rì gí tàkò ni tí nó tà'i, yí gii zèè yí tí 'bì wó, yí mà gii ja yí gí yaà, gbí dii wó ngé gii 'dèè sé gí. Bindi yí gii ya gí bà bàkà i-zò-zò jì ndú.

Jézù 'vala ndá 'duu 'do gbí ndá tende ña nò'o

³² Ta 'dè'o tí nó, si rì kù ya nèè gí to, si o bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyá cee gí, ndá 'duu gii turu ndá mbe nò'o 'daá gí, ta ndá 'duu ñinò ta ndá i-gbí-muu ndú nó gí tí jì Jézù.

³³ Ndá 'duu me mbè gii tí mí nje kèjì tí wó.

³⁴ Bindi yí gii 'vala ndá 'duu me mbè 'do gbí ndá tende ña ndá nò'o. Yí delè gii mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu me mbè; káa bà 'dè có kpò ndá i tí nó gí, tacó ndú ñò Jézù ni gí, káa yí biya gí máa ndú 'ví 'dè có lá.

Jézù njè nó 'do Kàpàrànwùmù gbí dùde

³⁵ Káa Jézù gii njè nó 'do 'bá ta nje yé, ya gí bà 'deke tí wó jì Mbířì ta kpéeti wó gbí kángáá nga ngoò.

³⁶ Bindi ndá Simónè ta ndá 'bí ka wó gii njè nó ya gí bà pà bà tí wó.

³⁷ Ndú mà gii 'de yí gí, ndú gii 'dè có jì yí máa, «Ndá 'duu 'daá gí kù 'vee bà tí lo.»

³⁸ Káa Jézù gii 'dè có jì ndú, máa, «Ndoò ya gí gbí ndá 'bí gbata, wàa ye 'ví ma có mì Mbířì jì ndá 'duu kà delè, tacó ñinò a nderè bà gí ye gí muu to tí nó.»

³⁹ Bindi yí gii ya cee gbí ndá to Gàlilèyá 'daá gí, kù ma có mì Mbířì jì ndá 'duu ta ndi tí ndá bàndò bà ùlù Mbířì, delè ta bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu.

Jézù yuku ndá kà cì 'do tí 'bí 'dakò

⁴⁰ Bindi 'bí 'dakò tí mbe cì gii 'deke tí wó ta bà kucuku muungbó wó mí kùro Jézù, máa, «À má niki tí lo gí, wò bà ngbaranga dii ye gí.»

⁴¹ Jézù mà gii ñò yé rọ 'dakò tí nó, yí gii ya'va 'bì wó ya gí bà gbala ta yí ta bà 'dè có, máa, «À niki tí ye gí; dù ngbarangá'i.»

⁴² Bindi ndá kà cì tí nó ngé gii yuku 'do tí 'dakò nò gí kúti wó gii ngbaranga gí.

⁴³ Bindi bà cee cì 'do tí 'dakò tí nó, Jézù ngé gii 'dè có jì yí,

⁴⁴ máa, «Kpolo tí lo máa wò 'ví 'dè jì gbèè 'duu lá. Ya gí bà túbà tí lo jì bu-Mbířì, wàa wò 'ví cì i tacó bà ngbaranga kúti lo go có mì Mòze, tacó bà túbà jì ndá 'duu.»

⁴⁵ Káa 'dakò tí nó gii njè nó 'do bà-i-nò ta bà ma ngú có tí nó go ñinò à niki tí wó dúú kù ya tí. Tacó éno, Jézù gii rì gí gbí gbata ká gbí kóó, má wálá, ndá 'duu bà bàkà wò.

2

Jézù 'vala 'bí 'dakò mbe gbele've gí

¹ Jézù mà gii dele ndi wó gí Kàpàrànwùmù bindi làmbu sili gí, ndá 'duu gii 'bità bà fiini có, máa, «Yí kuu 'bá! Yí kuu 'bá!»

² Bindi ndá 'duù gi kaa gi mí wó go mbíli gbí cikaà; ndá 'duù gi yè to 'do tà'i di sè, à gi kpò tí tí njekèji bà ri gi tà'i tàkò Jézù. Yí ta o tí nò kù nibà có mi Mbíri ji ndá 'duù.

³ Mâ gi zeke'o, ndá 'bí 'duù gi gi ta 'bí 'dakò mbe gbele've gi, náa a ndá 'duù nà'ò ká kù lànga yí gi tí ji Jézù.

⁴ Káa kpokèji bà yee ta yí tà'i ji Jézù gi kpò ndú gi, tacó ndá 'duù tí yè njekèji gi. Bindi ndú gi 'dò ta 'dakò tí nò gi muu 'bá, bindi ndú gi di muu 'bá gbúú-gbuu 'vii ta bàndò tí nó náa Jézù kù ki tí wó to tí nò, bindi ndú gi yuu 'dakò tí nò mbe gbele've gi nò ta kpá-sili mí wó gi to ji Jézù.

⁵ Jézù mâ gi nò éno máa, ndú unje gítí yí ta njembí ndú dú gi, yí gi 'dè có ji 'dakò tí nò mbe gbele've gi nò, máa, «'Vii mí ye, à si có gítí ndá vò i mí lo mí to gi.»

⁶ Káa ta o tí nò ndá 'bí kpo-kpò mbe nibà có mi Mbíri mí ndá Jùdèyá kù ki tí ndú gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe kaa ya gi mí Jézù nò. Ndú mâ gi 'di có tí nó náa Jézù 'dè nò, ndú gi 'bità bà koro có gbí njembí ndú máa,

⁷ «'Dakò tí nò 'dè ña có tí nó tacó yè? Nìno a bà 'dè zu có gítí Mbíri! Mbe si có gítí ndá vò i mí ndá 'duù mí to a 'di? À me káa Mbíri cuki lá?»

⁸ Káa Jézù mâ gi nò ña kórò-koro có mi ndú nò, yí ngé gi 'visi có ji ndú éno máa, «Yo kù koro ña ndá có tí nó á gbí njembí yo tacó yè?»

⁹ À kpónó peteke a ngayi gbí òkò tí ndá bà 'dè có ji 'dakò tí nó éno máa, à si có gítí ndá vò i mí wó mí to gi, ta bà 'dè có ji yí éno máa, yí te kpá-sili mí wó wàa yí 'vi nò nó?

¹⁰ À má éno, ye kpónó bà túbà ji yo éno máa, à tí 'Vii-mi-'Dakò a wotí tacó bà je à-cee-gi gítí ndá vò i mí ndá 'duù muu to tí nò.»

Bindi Jézù gi 'dè có ji 'dakò tí nó mbe gbele've gi nò, máa,

¹¹ «A gi yaà. Te kpá-sili mí lo wàa wò 'ví nje nó ya gi 'bá a go có tí nó náa ye kpónó kù 'dè ji wò nò.»

¹² 'Dakò tí nó ngé gi a gi yaà, yí gi paṛa kpá-sili mí wó, bindi yí gi co gi sè gbí nji ro ndá 'duù 'daá gi. Nje ndá 'duù 'daá gi gi 'deè ta bà nò 'dakò tí nó kù nò nó gi. Bindi ndú gi ùlù Mbíri, máa, «Ze jé nò 'bí ña i go i tí nó sàà kuro lá.»

Jézù tè'é tí Lévi

¹³ Ta o tí nó Jézù gi dele ndi wó káká'i ya gi seè kápá Gàllilèyá bindi o bà tè'é tí ndá kpédélé mbe tala có mí wó. Mâ gi zeke'o, ndá 'duù me mbè gi kaa káká'i ya gi mí wó tàbè'dè kà. Yí gi nibà i ji ndú.

¹⁴ Jézù mâ gi nje nó 'do bà-i-nò, yí gi nò Lévi, tí 'vii mí Aliféyò, kù ki tí wó to á seè 'bá bà gò i-míri. Káa Jézù gi 'dè có ji yí, máa, «Gi gi tàkò ye.» Káa Lévi bà-i-nò gi a gi yaà ya gi tàkò Jézù.

Jézù zò i ta ndá mbe bàkà vò i

¹⁵ Ta 'bí o gbañjé si ndá Jézù ta ndá mbe tala có mí wó kù zò i á 'bá mí Lévi, ndá 'bí mbe go i-míri, ta ndá 'bí ña Jùdèyá ñinó mbe kpòlo tí tàkù mí ndú lá nó 'do gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nó mbe tí ta o tí nó mbe kù ko tàkò wó nó gi ya gi bà zò i ta ndú.

¹⁶ Ndá 'bí kpo-kpò mbe nibà i gbí tàkù mí ndá Jùdèyá ñinó mbe kù kpòlo tí tàkù mí ndú nó gi 'vee ndá mbe tala có mí Jézù, máa, «Yí kù zò i ta ndá mbe gò i-míri, delè ta ndá mbe gílini tacó yè?»

¹⁷ Káa Jézù mâ gi 'di có tí nó, yí gi 'dè có ji ndú máa, «Ndá 'duù ñinó ta sé'i tí ndú wálá nó pà mbe yeè lá. A ndá mbe sé'i ká kù pà ndá mbe yeè. Ye gi me tacó tí ndá to 'duù lá. Ye gi a i tacó tí ndá mbe bàkà vò i.»

Bà tò kponje gítí bà kònò go

¹⁸ Ta o tí nó ndá mbe tala có mí Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù, ta ndá Fàrizèyò, tí ña ndá Jùdèyá ñinó mbe kù kpòlo tí tàkù mí ndú nó, kù kònò go tacó bà yù nambeè 'do mí Mbíri. Bindi ndá 'duù gi 'vee Jézù, máa, «Ndá mbe tala có mí lo kònò go á go ñinó mí ndá mbe tala có mí Jòvání ta ndá mbe tala có mí ndá Fàrizèyò lá tacó yè?»

¹⁹ Káa Jézù gi 'vee ndú, máa, «Ndá wíri bàndò bà ko nù kù kònò go ta o tí nó náa mbe kò nù má kuu ta ndú? Ta o tí nó náa mbe kò nù má kuu ta ndú, ndú kònò go lá.

²⁰ Ri bà je mbe kò nù 'do gbí òkò tí ndú bà co ká co! Nìno bà gi dù a ri tí nó tí ri bà kònò go mí ndú nó ká nò.»

²¹ Bindi Jézù gi ya gi kuro ta bà dità có ji ndú gbí lòkó'bò, máa, «'Bí 'duù jé mbe bàkà rùgà mífí ká bòngò mí wó ta ngú kpá-bòngò náa à kálásé yuu mí tà ngo lá nó wálá; yí má bàkà go éno, ngú rùgà tí nó bà yaka 'do tí ká bòngò gi, bindi ká bà gi dù gbí bòngò tí nó ndii ñinó sàà kuro nó gi.

²² 'Bí 'duù delè jé mbe yee ngú nèbítì mí gbí ká kúúkpá nèbítì wálá, yí má bàkà éno, ngú nèbítì má nì , yí bà ba ká kúúkpá gí, bindi nèbítì bà yee to gí, kúúkpá delè bà yaka gí. À má éno, ngú nèbítì a i tacó ngú kúúkpá.»

Ndà mbe tala có mì Jézù kparaka muu cù ta ri bà wotí

²³ Ta 'bí ri bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyà gbaànjé, si ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó kù nò nó co gbí nji, ndá mbe tala có mì wó gii 'bità bà kparaka muu cù kù zò .

²⁴ Ndá Fàrizéyò má gii nò i tí nò náa ndá mbe tala có mì Jézù kù bàkà nò, ndú gii 'vee yí, máa, «Ŋinó a ña yè ká nó? Ndú kù bàkà i ñinó náa a me yí lá nó ta ri bà wotí tacó yè?»

²⁵ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Yo jé 'deke có gítí i tí nó náa Dàvidè si yí ta go tí wó bàkà nó lá? Ndú ta ndá 'duù tí nó ta o tí nó mbe kù ko tàkò wó nó?

²⁶ Ta o tí nó náa yí gii ri gí tà'i mì Mbíri, si Abiyátàrà a Kùro ndá bu-Mbíri, bindi yí gii zò kù kò tí nó náa à ci ji Mbíri gí nó.

²⁷ «Mbíri kpedélé'i suu a ndá 'duù má kózò gí, yí gii bàkà ri bà wotí. Mbíri bàkà ri bà wotí me tacó bà ba muu ndá 'duù lá.

²⁸ À má éno, ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, à mì 'Vii-mi-'Dakò a wotí tacó bà 'dè có ji ndá 'duù, máa, ndú bàkà a ndá i ñinó, ndá i ñinó, ta ri bà wotí.»

3

Jézù 'vala 'bí 'dakò ta 'bi wó mbe gbele've gí

¹ Ta 'bí ri bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyà gbaànjé, Jézù gii gí gí bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri. Káa ta o tí nó, 'bí 'dakò ta 'bi wó mbe gbele've gí kuu tà'i ká gbí òkò tí ndá 'duù.

² Bindi ndá 'duù gii 'bità bà zeke'o tacó bà nò máa Jézù má 'vala 'dakò tí nó ta ri bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyà gí, wàa ndá yí 'ví ya gí bà kpi ngbàngà tí wó.

³ Jézù má gii nò éno, yí gii 'dè có ji 'dakò tí nó, máa, «Co gí gí bà rò tìyò á kùro ndá 'duù tí nó.»

'Dakò tí nó má gii bàkà go có tí nó náa Jézù 'dè ji yí nó gí,

⁴ Jézù gii 'vee ndá 'duù tí nó, máa, «Yúco mì ndoo a ngàyi? Bà bàkà tó i, wèè, bà bàkà vò i, ta ri bà wotí gbí tàkù mì ndoo tí ndá Jùdèyà? Bà 'vala ku, walà bà zi ku?» Káa gbèe 'duù mbe 'visi có ji yí gii dù lá.

⁵ Tacó éno, Jézù gii zeke'o tí ndú ta kpo-tàkòcò wó, tacó ndú a ndá mbe ngbútù. Tàkòcò wó delè gii kpòlo gítí ndú ngé, tacó muu ndú kpòlo go duù. Bindi yí gii 'dè có ji 'dakò tí nó máa, «Ya'va gbí 'bi lo.» Bindi 'dakò tí nó má gii bàkà go có tí nó náa Jézù 'dè ji yí nó gí, 'bi wó gii niki gí.

⁶ Káa ndá mbe kù kpòlo tí tàkù mì ndá Jùdèyà (Fàrizéyò) má gii nò i tí nó náa Jézù bàkà nò, ndú gii co gí sè tacó bà ya gí bà toko có ta ndá 'duù ñinó mbe tè gí tàkò có mì Èródè tí gbolò 'duù kùro ndá Jùdèyà nó, tacó bà pà kpokèji gítí bà zi Jézù.

Ndà mbè 'duù kaa ya gí mì Jézù á yì kàpá Gálilèyà

⁷ Bindi Jézù gii njè nó ta ndá mbe tala có mì wó ya gí yì kàpá Gálilèyà. Ndá 'duù me mbè gii ru ndi ndú 'do gbí ndá gbata gbí ndá to Gálilèyà ta Jùdèyà,

⁸ ta gbolò gbata Jèrùzàlémé, ta Ìdumèyà, delè 'do tito Jòròdàniyà, delè 'do gbí ndá to Tíró ta Sidóni. Ndá 'duù má gii 'di tàwò ndá i-serè tí nó náa Jézù kù bàkà nó, ndú gii ti ya gí mì wó. Ndá 'duù ti go ngana.

⁹ Jézù má gii nò ña bà tí ndá 'duù tí nó, yí gii 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó éno máa, ndú gí ta gbá ji yi, tacó yí ta o tí nó kù ci gúku máa ndá 'duù bà kpoko yi.

¹⁰ Tacó ndá 'duù 'di tà wò bà 'vala ndá mbe sé'i mì wó me mbè, tacó éno, ndá 'duù ñinó ta sé'i tí ndú nó 'dáá gí kù jòò tí ndú tacó vòò bà gbala yí wàa ndá yí 'ví 'de ta 'válá.

¹¹ Delè ndá 'duù ñinó ta ndá i-gbí-muu ndú nó má nò yí, ndú kù 'vaka tí ndú to, ta bà tò kù, máa, «Wò a 'Vii-mi-Mbíri.»

¹² Káa yí gii 'dè có ji ndú kpòlo ma, máa ndú 'ví túbà tí yí gí sè ji ndá 'duù lá.

Jézù ruka ndá mbe nò tú mì wó muu'bi-nje só

¹³ Ta o tí nó Jézù gii njè nó ya gí gbí òkò ndá 'bí gú. Bindi yí gii tè'é tí ndá 'duù ñinó mbe niki tí wó nó. Ndú má gii gí gí mì wó gí,

¹⁴ yí gii ruka ndá 'duù 'do gbí òkò tí ndú muu'bi-nje só, tacó wàa ndú 'ví dù toko ta yi, wàa yí 'ví kù tuu ndú ya gí bà ma có mì Mbíri ji ndá 'duù.

¹⁵ Yí gii jé wotí bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù, ta wotí bà 'vala ndá 'duù 'do gbí nò'o ji ndú.

¹⁶ Ndá 'duu tí nò muu 'bi-nje só náa Jézú ɾuka ndú tacó bà dù ta yí nò a ndá Simónè, náa yí kpi ngú ɾè míti wó máa, Piyétòrò,

¹⁷ ta ndá Jákòmò ta ná 'vindi wó Jòvání tí ndá 'vii mì Zèbidéyò, náa yí kpi ngú ɾe míti ndú máa Bènerégisi, gbí éno máa, ndá 'vii-ngbàngbàri, ta Ànderéyà,

¹⁸ ta Filípò, ta Bàràtòlóméyò, ta Màtéyò, ta Tòmázò, ta Jákòmò tí 'vii mì Àliféyò, ta Tàdéyò, ta Simónè tí nó ta 'bí ɾè wó a Tó-'vii-'bá,

¹⁹ ta Júdà Ìsikàriyótè tí mbe giì kpi ngbàngà tí wó.

Ndà 'duu go má míti Jézú

²⁰ Jézú má giì dele ndí wó gí 'bá 'do pí gú bindi bà ɾuka ndá mbe tala có mì wó gí, ndá 'duu me mbè giì kaa ya gí mì wó káká'í tí ɾa ñinó náa à giì kpòtí tí ndú ta ndá mbe tala có mì wó tí bà zò i.

²¹ Ndá nambe wó má giì 'di éno, ndú giì ya gí kà tacó ba kpòlo tí wó, tacó ndú koɾo có éno máa, a gbí muu wó a ndá i.

²² Káa ndá kpo-kpò mbe nibà i mì ndá Jùdéyà mbe giì 'do Jèrùzàlèmè ta o tí nò kú 'dè ñindi ndú éno máa, «À gbí muu wó a gba mì ndá má tí nó ta ɾe wó a Bèlizèbulú nò.» Ndú delè ta o tí nò kú 'dè có éno máa, «A gba mì ndá má tí nó ká kú je wotí bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu jí yí.»

²³ Jézú má giì 'di ɾa ndá có tí nò, yí giì tè'é tí ndá mbe kú 'de ɾa ndá có tí nò gí mì wó. Bindi yí giì 'vee ndú gbí lòkò'bò éno máa, «Má bà mòkò ka wó má 'do gbí muu 'duu ée?»

²⁴ Có mì ndá 'duu mì gbèe gba jé má toko lá, gba tí nò bà zogo 'bá wálá.

²⁵ À delè có mì ndá 'duu á ɾùkàtìi mì ndú má toko lá, ndú bà si 'bá tí nò wálá.

²⁶ Káa Gba-wàtà má kú sogo tí wó, gbí go éno máa, Gba-wàtà njèè gbí tí gí. À má éno, ñinó a bà ngbù yí ká nò. Tacó wotí bà ɾò tìyò mì wó káká'í wálá.

²⁷ Káa 'bi 'duu jé bà ni bà ɾi gí tà'í mì 'bí 'duu ta wotí kuu tí wó, bindi yí giì kaa ndá i mì wó a ta có 'dakò nò wálá, sè káa ñinó yí kpédélé'í má eɾe mbe 'bá gí, bindi yí bà giì kaa ndá i mì wó ta wotí si yí gbí wú.

²⁸ «Ye kú 'de có ji yo ta yúco éno máa, Mbíɾi bà je à-cee-gí gítí ɾa ndá vò i mì ndá 'duu 'daá gí, gí. À kpétí káa ndá mbe 'dè zu có á gítí wó tí Mbíɾi.

²⁹ Káa 'duu má go má míti Bèri-mi-Mbíɾi, 'duu tí nò bà 'de à-cee-gí 'do mì Mbíɾi wálá, tacó 'duu tí nò bàkà a ɾa vò i tí nó náa áà bà cee wálá.»

³⁰ Jézú 'dè có tí nò tacó ndá 'duu ta o tí nò kú 'dè có éno máa, a gbí muu wó a ndá má.

Ndà 'dóo-'dòò nambe Jézú

³¹ Káa ta o tí nò ndá nawu Jézú ta ndá ná'vindi wó giì ɾò tìyò á sè. Bindi ndú giì tuu tú gí bà tè'é tí wó.

³² Káa ndá 'duu me mbè ki tí ndú jèlè yí 'dee gí. Bindi ndú giì 'dòkò ndi có tí nò ji yí, máa, «Ndá nawu lo ta ndá ná'vindi lo kú 'vee bà tí lo á sè.»

³³ Káa Jézú giì 'vee ndú éno máa, «Nawu ye a 'di? Ndá ná'vindi ye a ndá 'di?»

³⁴ Yí bà-i-nò giì zeke'o tí ndá 'duu tí nò mbe ki tí ndú jèlè yí 'dee gí nò. Bindi yí giì 'dè có ji ndú, máa, «Nawu ye, ta ndá ná'vindi ye cuki me káa ndá 'duu tí nò mbe kú tè'é tí ye nò lá.

³⁵ 'Duu mbe bàkà go có mì Mbíɾi gí, 'duu tí nò a nawu ye, yí a ná'vindi ye, yí delè a námi ye.»

4

Bà lòkò'bò có gítí mbe va ɾa

¹ Ta o tí nò Jézú káká'í giì 'bità bà nibà i ji ndá 'duu a yí kàpà Gàliléyà. Káa yí má giì ñò máa, ndá 'duu tí me mbè ngé ndii gí, yí giì njè nó ya gí bà ki tí wó gbí gbà a ɾo ngo si ndá 'duu mí tí ngo.

² Yí giì dù gbí gbà á ɾo ngo ká kú nibà i ji ndá 'duu gbí lòkò'bò éno máa,

³ «Yo sè tù yo niki maa, wàa yo 'ví koɾo gbí có tí nò.

«Ta 'bí o gbaanjé, 'bí 'dakò giì ya gí bà va ɾa gbí nji mì wó.

⁴ Káa ndá 'bí nji ɾa giì 'vaka tí to á sèè kpokèjl, káa ndá nuu giì da ndú gí.

⁵ Ndá 'bí giì 'vaka tí á gbí díí ta zi to tí me nji'dí, à káa pòó bà kù ndú,

⁶ go wu ɾi giì ziki ndá dó kú ndú 'daá gí, tacó tà teè ndú ya gí tà to me 'dú lá.

⁷ Ndá 'bí giì 'vaka tí á gbí òkò ndá bè kperè. Ndá bè kperè tí nò giì tù yiiga muu ndú gí, ndú giì jò lá.

⁸ Káa ndá 'bí giì 'vaka tí a i gbí banga zì to. Ndú má giì kù, ndú giì uu gí yaà, bindi ndú giì jò ta banga muu ndú, gbe-gbè, gbe-gbè éno.»

⁹ Bindi yí gii yee nje lòkò'ò bò mì wó ta bà kpo-gbí-tà-tù ndá 'duù tí nò éno máa, «À má éno, tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví 'di có.»

Nderè bà 'dè ndá có mì Jézù á gbí lòkò'ò

¹⁰ Jézù má gii co jí ndii ta kpééti wó jí, ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só, toko ta ndá 'bí 'duù mì wó mbe kú dù ta yí nó gii ya jí bà 'vee yí gítí gbí lòkò'ò tí nò.

¹¹ Káa yí gii 'visi có jí ndú éno máa, «À je muu jí yo tacó bà 'di gbí ngii bà dù yí tí Mbiri tí gba jí. Káa sè ndá 'bí 'duù bà 'di ndá có 'dáá jí ká gbí lòkò'ò. Go có tí nó náa Ízàya tí mbe 'dòkò có mì Mbiri 'dè dígísèé éno máa,

¹² «Ndú 'ví zeke'o, káa ndú 'ví ò i lá.

Ndú delè 'ví 'di kòcò, káa ndú 'ví 'di gbí có tí nò lá.

Tacó ndú má ò i, delè ndú má 'di gbí có,

ndú bà gii 'visi tí ndú jí mì ye tí Mbiri,

bindi ye bà je à-cee-gí gítí ndá vò i mì ndú.» »

Jézù 'dè gbí lòkò'ò gítí mbe va ò

¹³ Bindi Jézù gii 'vee ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo 'di gbí lòkò'ò tí nò lá? Káa à má éno, yo bà gii 'di gbí ndá 'bí lòkò'ò ée?

¹⁴ Gbí lòkò'ò tí nò éno máa: ò jì ò náa mbe va ò kú va ò a ò jì có mì Mbiri.

¹⁵ Ndá ò jì ò náa mbe 'vaka tí ta tí kpokèjì nó a ndá có mì Mbiri náa à ma ndú jì ndá 'duù, káa à káa pòó bà 'di có tí nò mì ndú, Vò-'duù-tí-nò gii volo muu ndú 'do tí bà 'di jí.

¹⁶ «Ndá ò jì ò náa mbe 'vaka tí gbí to á kàrà-kàrà ò díí nó a ndá có ò jì ò náa à káa pòó bà 'di ndú mì ndá 'duù, ndú gii unje gítí ndú jí;

¹⁷ ndá ò jì có tí nò gii dù gbí njembí ndú ta lambu o, káa à má bà gii gbùrùngà ndú ta bà mèèkè'i tí ndú á muu ndá có tí nò, ndú ngé gii jee có tí nó mí to jí, tacó ndá có tí nò gbí teè mí gbí njembí ndú lá.

¹⁸ «Ndá ò jì ò náa mbe 'vaka tí gbí òkò ndá bè kpeṛè ò a ndá ò jì có ò jì ò náa ndá 'duù 'di ndú,

¹⁹ káa bà kpòlò tí ndá i muu to tí nó, ta líkí ndá kpo-kpò i, ta bà dù ta go ndá i, gii soloko ndú 'do tí bà 'de i gbí có tí nò jí.

²⁰ «Káa ndá ò jì ò náa mbe 'vaka tí á gbí banga zì to nó uu go ndá ò jì có mì Mbiri mbe 'vaka tí gbí njembí ndá 'duù ò jì ò náa mbe kpòlò tí ndú mí gbí njembí ndú. Ndú jí bàkà go ndá có tí nò, bindi tàkòcò Mbiri gii peteke gítí ndú go bà peteke tàkòcò mbe jí ò jì gítí ndá banga kú i gbí ò jì mì wó.»

Bà lòkò'ò có gítí ngba wu

²¹ Bindi Jézù gii 'vee ndú, máa, «A 'di jé ká òlò wu mí tà'i mì wó ta 'dí'di'o, káa yí gii 'bu i mí ò ngba wu tí nò, wàlà yí gii ngùù ngba wu tí nò mí tà kítikpara?

²² À kú ngùù i ká tacó bà gii túbà ndí jí sè káká'i. À delè kú 'dè có á tà bèngii ká tacó bà gii kò-kò tí .

²³ À má éno, yo sè tù yo, náa tù má dú kuu tí muu yo ò, wàa yo 'ví 'di có tí nó.»

Bà lòkò'ò có gítí bà 'vii i

²⁴ Jézù káká'i gii 'dè có jí ndú, máa, «Yo kpòlò tí có tí nó náa yo kú 'di ò. Ò jì i tí nó náa wò tí 'duù má bàkà míti ndá 'bí ka lo nó, Mbiri bà gii bàkà míti lo káa gbèe ò jì i tí nó. Yí delè bà bàkà ta wotí tí co tí ò jì ò náa wo bàkà nó jí.

²⁵ Tacó 'duù ò jì ò náa i kuu mì wó nó, áà bà je ndá 'bí jí yí mí pí ndú. Káa 'duù ò jì ò náa ta i mì wó wálá nó, à kpéti káa sè lambu i ò jì ò náa yí kú li ta njembí wó nó, áà bà aaka 'do 'bi wó jí.»

Bà lòkò'ò có gítí bà kù ò jì ò náa 'do tà to

²⁶ Jézù gii lòkò'ò 'bí có káká'i máa, «Bà zèè 'bá mì Mbiri ká go 'duù mbe ya jí bà va ò jì.

²⁷ Bindi yí gii ya kú bàkà ndá 'bí nètè mì wó. Káa ndá síí kú i gii yee jí sè, bindi ndú gii uu jí yaà. Mbe va ò jì ò náa ò jì ò ní lá máa ndá kú i kú bàkà tí ée wè.

²⁸ À káa to ta kpééti wó ká kú bàkà ndá kú i tí nò kú uu jí yaà, bindi ndú gii jò , bindi ndú gii ò jì ò náa.

²⁹ Bindi à káa o tí nó náa ndá i 'do gbí ò jì má gii yù jí nó, mbe va ò jì ò náa bà gii ngàra tí wó gítí bà kili ndú.»

Bà lòkò'ò có gítí ndá vici ò jì ò náa

³⁰ Bindi Jézù gii 'dè 'bí lòkò' bò káká' i ènò, máa, «Ndoò kpónò bà 'vii bà zèè 'bá mì Mbířì mí tí ña yè? Ndoò bà 'dè a ña lòkò' bò yè dú mbe 'vii tí?»

³¹ À go ndá ñi ña ñinò mbe me vici ngé ndii gí nò, nékéléé go ñi ndí.

³² Káa ndú má gii kù 'do ta tò, ndú gii uu gí yaà tí bè' i gbèè ta bè wó ndii ndá 'bí bè' i 'dáá gí, náa ndá nuu me mbè kù tè wo ndú mì gbí.»

³³ Jézù 'dè có jì ndá 'duù 'dáá ká gbí ndá lòkò' bò go ndá ñinò, 'vii ta wotí bà 'di gbí ndá có tí nò mì ndú.

³⁴ Káa ta o tí nó náa ndú má ta kpééti ndú ta ndá mbe tala có mì wó, yí gii 'dè gbí ndá lòkò' bò tí nò 'dáá gí jì ndú.

Jézù rò gbolò pířìrì mí tíyò

³⁵ Káa ta 'dè' o mì gbèè řì bà ñibà i mì Jézù jì ndá 'duù gbí ndá lòkò' bò nò, Jézù gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó máa, «Ndoò di ngo gí tito kápá.»

³⁶ Káa ndú má gii ñje nó gí, ndá 'bí 'duù gii řu ndi ndú gbí ndá gbà ñindi ndú.

³⁷ Káa si ndú kálásé kuu muu nó á řo ngo, pířìrì gii 'bità bà pì ta wotí tí ngé ndii gí. Ngo kù gii 'bità bà gbàngà gí gbí gbà. Gbà kù gii bàkà có bà yé-yé ta ngo.

³⁸ Káa Jézù jéé kuu tisi, tí tàmuu wó gí yaà gí, á tàngbó gbà, kù tẹri. Bindi ndá mbe tala có mì wó gii gbà yí 'do muu řì. Yí má gii ziya gí, ndú gii 'vee yí, máa, «A ñikí tí lo éno máa, ndoo müi gí wàà, mbe tí ze?»

³⁹ Káa Jézù gii do míti pířìrì, yí delè gii 'dè có jì ngo tí nò mbe kù gbàngà tí nó máa yí si bà gbàngà mí to. Bindi pířìrì gii rò tíyò gí. O gii ře déé.

⁴⁰ Bindi Jézù gii 'vee ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo kù cì a gúku yè? Yo kálásé ùnje lá?»

⁴¹ Káa gúku gii zèè ndú 'dáá gí mbi gí. Bindi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «A ña 'di ká nó, náa ndá pířìrì ta ngo kù 'di có mì wó nó?»

5

'Bí 'dakò tí Jèràsini ta ndá i-gbì-muu wó

¹ Ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó gii di ngo á bindi bà gbùrùngà ndú mì gbolò pířìrì tí nò, gí tito kápá á gí 'bá mì ña ndá 'bí 'duù ta rè ña ndú a ndá Jèràsini.

² Káa à káa póó bà gii co Jézù gí to 'do gbí gbà, 'bí 'dakò ta ndá i-gbì-muu wó gii gí 'do gbí òkò ndá muu' dú gí mì wó.

³ 'Dakò tí nò kù 'vala ta ndá 'bá muu' dú. Káa 'bí 'duù mbe 'de wotí bà kpolo tí wó wálá, tacó à kpéti má ẹre yí ká ta ginjiri, à zèè tí wó lá.

⁴ À ta o 'dáá gí kù da 'bò míti kò wó, à delè kù ẹre 'bi wó ta ginjiri. Káa yí kù ki'viki gbí 'bò tí nò 'do tí kò wó gí, yí delè kù kařaka gbí ginjiri 'do tí 'bi wó gí, káa gbèè 'duù mbe co gbí ñò wó wálá.

⁵ Yí dù kù tò kù too yé, ta řì, too yé, ta řì, ta ndi gbí òkò ndá 'bá muu' dú, delè ta ndi pí ndá gú, ta bà ndo-ndooko tí wó ta ndi tí ndá díí.

⁶ Mbe má tí nò má gii ñò Jézù 'do me 'dú, yí gii ñi ngèlè ya gí mì wó, yí gii kucuku muungbó wó mí kùro wó,

⁷ kù tò ta kù ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Áá mì lo ta ye a yè, Jézù, 'Vii-mi-Mbířì a ngéé gbiri? Ye kù be jì wo a tí Mbiri máa, wò 'vi bàkà sé' i míti ye lá!»

⁸ ('Dakò tí nò 'dè có tí nò tacó Jézù do ta i tí nò gbí muu wó nó máa, «Co 'do gbí muu wó gí, ndi lo, zu i!»)

⁹ Bindi Jézù gii 'vee i tí nò máa, «Rè lo a 'di?»

Káa i tí nò gii 'visi có jì yí, máa, «Rè ye a Tùmèrè, tacó muu ze me mbè.»

¹⁰ Bindi yí gii dù kù 'deke tí wó jì Jézù, máa «Si bà ni ze 'do bà-i-nó mí to.»

¹¹ Káa ta o tí nò ndá kádùrúku me mbè kù zò i tagbà gú á gbí to tí nò.

¹² Bindi ndá i tí nò gbí muu 'dakò tí nò gii 'deke tí ndú jì Jézù, máa, «Mòkò ze ya tí gí mì ndá kádùrúku tí zò, wò 'vi si ze 'vi ya gí gbí muu ndú.»

¹³ Tacó ènò, Jézù gii si ndá i tí nò mbe kò 'dakò tí nò 'vi bàkà go ñinó náa à ñikí tí ndú. Bindi ndá i tí nò gii ñje ta ngèlè 'do gbí muu 'dakò tí nò ya gí gbí muu ndá kádùrúku. Muu ndá kádùrúku tí nò ta o tí nò 'dáá gí dè gítí álifi só. Bindi ndá kádùrúku tí nò gii ñje ta ngèlè ya gí bà oloko gí ta ngo 'do tí ñà gángà ngo, ndú gii müi ta ngo gí.

¹⁴ Bindi ndá mbe gbà ndá kádùrúku tí nò gii ñje ta ngèlè ya gí bà ma có ña i tí nò mbe bàkà tí nò á jì ndá 'duù gbí gbata, ta ndá 'duù ñinò mbe kù si 'bá á ta ndi seé gbata tí nò.

Ndá 'duù má gii 'di có tí nò, ndú gii kaa ya gí bà ñò ña i tí nò mbe bàkà tí dú nò.

¹⁵ Káa ndú má gii kaa ya gí mí Jézù, ndú gii 'de 'dakò tí nó táánò náa ndá i kò yí gí nó kú kú tí wó to ta bongo tí wó tí cèe 'duù ta i-gbí-muu wó wálá. Bindi gúku gii zèè ndú 'dáá gí.

¹⁶ Ndá 'duù mbe òò òò i tí nó mbe bàkà tí míti 'dakò tí nó táánò náa ndá i kò yí gí nó, ta ndá òò òò mbe bàkà tí míti ndá kàdùrúku nó gii njè ya gí bà 'dè ndí ji ndá 'duù.

¹⁷ Bindi ndá 'duù gii 'deke tí ndú ji Jézù máa, yí njè nó á 'do gbí òkò tí ndá yí gí.

¹⁸ Káa si Jézù kú gii ya gí bà 'dò gí gbí gbà tacò bà njè nó, 'dakò tí nó náa yí mòkò ndá i 'do gbí muu wó nó gii 'deke tí wó ji yí, máa, yí si ndá yí 'ví ya ta yí.

¹⁹ Káa Jézù gii biya gí. Bindi yí gii 'dè có ji 'dakò tí nó máa, «A níki máa wò ya gí 'bá, wàa wò 'ví ditá ndá òò nambeé tí nó náa Mbíri bàkà ji wò nó á ji ndá nambe lo.»

²⁰ Bindi 'dakò tí nó gii njè nó ya gí 'bá co gbí 'bí wúngbó to ta rẹ a «Ndá-gbata-muu'bi» ta bà ditá ndá òò i tí nó náa Jézù bàkà ji yí nó á ji ndá 'duù. Káa nje ndá 'duù mbe 'di có tí nó 'dáá gí gii 'dèè giti gí.

Jézù 'vala ndá 'bí nù ta nájú Jáyirù

²¹ Jézù má gii dele ndí wó 'do 'bá mí ndá Jèràsini ta gbá gí tito kè'bi gí, ndá 'duù me mbè gii kili káká'í ya gí mí wó á yí kápá.

²² Bindi 'bí 'dakò tí gba kùro ndá mbe kú bàkà nètè bándò bà kili ndá Jùdèyá gí bà ùlù Mbíri ta rẹ wó a Jáyirù gii gí mí Jézù, bindi yí gii kucuku muungbó wó mí to kùro wó, yí gii zèè kò wó,

²³ ta bà 'deke tí wó ji yí ta wotí tí, máa, «Lámbu nájú ye gbí kpá-kpèrè. Gí gí bà tee 'bí lo míti wó wàa yí 'ví 'de ta 'válá.»

²⁴ Bindi ndá Jézù gii njè nó ta Jáyirù.

Káa ta o bà njè nó mí ndú, ndá 'duù me mbè toko míti ndá mbe tala có mí Jézù muu'bi-nje só gii kaa kú ya gí tàkò wó.

²⁵ Bindi 'bí nù ta mbelè kú yee tí wó ta ndoò muu'bi-nje só,

²⁶ náa wo wó co ji bà nó gí mí ndá mbe bàkà yeè gí; bà si ndá yeè delè mii ndá i 'do tí wó 'dáá gí, káa mbelè tí nó jé rò tíyó 'do tí wó nji'dí ènò lá. À dú nó a bà gii zingí sé'í tí nó míti wó.

²⁷ Nii tí nó má gii 'di có tí Jézù, yí gii gí céké-céké co gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nó, ya gí bà gbala bongo tí Jézù.

²⁸ Yí bàkà go ènò, tacò yí kú koro có máa, «Ye kpèti má gbala káa ndá bongo tí wó, ye bà 'de 'válá gí kú.»

²⁹ À káa pòó bà tee 'bí nù tí nó míti Jézù, mbelè ngé gii rò bà yee 'do tí wó gí. 'Do bándò tí nó, nii tí nó gii òò gbí dii wó da gí.

³⁰ Káa Jézù má gii òò ní gí máa, wotí bà 'vala 'duù co 'do gbí dii yí gí, yí gii 'visi tí wó gití ndá mbè 'duù tí nó, bindi yí gii 'vee ndú, máa, «A 'di ká tee 'bí wó míti ndá bongo mí ye?»

³¹ Káa ndá mbe tala có mí wó gii 'visi có ji yí, máa, «Wò òò ndá mbè 'duù tí nó mbe kú kpoko wò 'dee wò gbóò nó gí, káa wò gii dù ndi lo kú gii 'vee 'vé máa, <A 'di ká tee 'bí míti ye> wè?»

³² Káa Jézù gii zeke'o jèlè yí gí tacò bà òò 'duù tí nó mbe tee 'bí wó míti wó nó.

³³ Bindi nii tí nó gii gí gí kùro wó kú gu ta gúku, tacò yí òò i tí nó mbe bàkà tí míti wó nó ni gí. Yí gii 'va tí wó míti kò Jézù, bindi yí gii 'dè yúco mí wó 'dáá gí ji yí.

³⁴ Káa Jézù gii 'visi có ji yí, máa, «Wò 'de 'válá tacò wò ùnje gítí ye gí, nájú ye. Ya ta 'dè njembí lo, dele ta 'dè gbí dii lo.»

³⁵ Káa si Jézù kálásè kú 'dè có ji nii tí nó, ndá 'duù náa à tuu ndú gii gí ta ngèlè 'do 'bá mí Jáyirù gí bà 'dè có ji yí, máa, «Bà i tí nó volo 'bá ká gí; wò kú si mbe nibá i 'ví nó sé nó míti wó síndò tacò yè?»

³⁶ Káa Jézù gii bàkà tí wó tí mbe 'di ndá có tí nó náa ndá tú tí nó 'dè ji Jáyirù nó lá. Bindi yí ngé gii 'dè có ji Jáyirù máa, «Ci gúku lá. Tee káa njembí lo míti Mbíri.»

³⁷ 'Do tí bándò tí nó, Jézù káká'í gii si gbèe 'duù 'ví řu ndi wó á bindi ndá Piyétòrò, ta ndá Jákòmò, ta ná'vindi wó Jòvání nó lá.

³⁸ Ndú má gii di 'bá mí Jáyirù, Jézù gii òò ndá 'duù kú mèrèkè tí ndú ta tó, ta bà wa gbí, ta bà tò kú ta kòcò ndú ngéé gí yaà.

³⁹ Káa Jézù gii ři gí tà'í, bindi yí gii 'vee ndá 'duù tí nó, máa, «Yo kú pìi wo ta bà wa gbí tacò yè? 'Viì tí nó cee lá, yí kú tè a ři.»

⁴⁰ Káa ndá 'duù tí nó gii òò Jézù òò-òò.

Bindi Jézù gii njè ndá 'duù 'do tà'í á tàkò ku 'viní tí nó 'dáá gí gí sè. Bindi yí gii si ta yí káa ndá bu 'viní tí nó ta nawu wó, ta ndá Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvání. Bindi ndú gii ya ta ndú gí rẹgbà tí ku 'viní tí nó.

⁴¹ Jézù bà-i-nò gii zèè 'bì 'viní tí nò, bìndi yí gii 'dè có jì yí, máa, «Tàlìtá kúmi.» (Gbí máa, «Làmbu 'viní, a gí yaà.»)

⁴² Bìndi 'viní tí nò ngé gii a gí yaà kù nò nó. 'Viní tí nò ta o tí nó a 'duù ta ndòó tí wó muu 'bì-nje só. Bìndi nje ndá 'duù 'dáá gí gii 'dèè gí.

⁴³ Káa Jézù gii 'dè có jì nawu 'viní tí nò máa, yí je i-zó-zò jì yí. Yí delè gii 'dè có jì ndú ta wotí tí máa, ndú 'ví 'dè có i tí nò náa yì bàkà jì 'viní tí nò nò gí sè jì 'bí 'duù gbaanjé lá.

6

Jézù co wìri ya gí 'bá mì ndú Názàrèti

¹ Ta o tí nò Jézù gii njè nó 'do 'bá mì Jáyirù ya gí 'bá mì ndú á Názàrèti. Ndá mbe tala có mì wó gii ko tàkò wó ya gí ká.

² Káa ta 'bí rì bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyà gbaanjé, yí gii 'bità bà nibà i jì ndá 'duù á bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri. Káa nje ndá 'duù me mbè mbe 'dì ndá có mì wó gii 'dèè gítí ña bà nibà i mì wó Bìndi ndú gii 'bità bà kitiki có gbí òkò tí ndú, máa, «'Dakò tí nò 'de ña ndá có mì wó nò 'do ngò? Nìno a ña muu yè náa Mbíri je jì yí go éno? Yí me ta bà bàkà ndá seřè tí nò 'dáá gí ée?

³ Nìno me 'dakò tí nó mbe kù bàkà nètè bà no mú, tí 'vii mì Màriyà nó lá? À me yí tí ná 'vindí ndá Jákòmò, ta Jùzèpè, ta Jùdà, ta Simónè nó lá? Ndá nàmi wó me kuu ta ndoo á to nó lá?» Bìndi ndú gii biya bà se tù ndú tí ndá có mì wó gí.

⁴ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa, «À káa ndá ka 'bá, ta ndá nambe mbe 'dòkò có mì Mbíri, ta ndá 'duù gbí yá-wó cuki ká te duù míti wó lá.»

⁵ Tacó éno, yí gii bàkà ndá seřè jì ndú me mbè lá. Yí gii 'vala ndá mbe sé i ká gbaanjé-gbaanjé ta bà tee 'bì wó míti ndú.

⁶ Bà 'dè có gítí ndá 'duù Názàrèti gii kpo nje wó gí, tacó ndú ùnje gítí ndá có mì wó lá. Bìndi yí gii ya gí 'bá mì ndá 'bí tende 'duù kù nibà i jì ndú.

Jézù tuu ndá mbe tala có mì wó

⁷ Jézù gii tètè tí ndá mbe tala có mì wó muu 'bì-nje só. Bìndi yí gii 'bità bà tuu ndú á gí ndii, só, só, só. Káa kùro bà njè nó mì ndú, yí gii je wotí bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù jì ndú.

⁸ Bìndi yí gii kpo-gbì-tà-tù ndú éno máa, «Yo 'ví zèè 'bí i mí 'bì yo á bìndi ndá mù-kóró mì yo lá.

Yo 'ví te vòó i-zó-zò tacó bà zò á muu nó lá.

Yo 'ví le kúúkpá lá.

Yo 'ví je gùrùsù ta yo muu nó lá.

⁹ Yo 'ví kaa ndá 'bí tamà ta ndá bòngò tacó bà 'visi ta ndá ñinó tí ìii yo nó muu nó lá.

¹⁰ Yo má yee tí to, yo 'ví ràngà bàndò bà dù yo lá, yo 'ví dù ká tí gbèè 'bá yee tí o bà njè nó mì yo á 'do tí to tí nó.

¹¹ Yo má ìi tí bàndò, káa ndá 'duù bà-i-nò má kaa kpà-sili jì yo á gí tà'i lá, ndú delè má biya bà sè tù ndú á gítí ndá có tí nó náa yo kù 'dè jì ndú nó gí, ta o tí nó náa yo má kù njè nó 'do tí to tí nó, yo 'ví gbà njú to to tí nó 'do tí kò yo gí, tacó bà tùbà ndá vò i mì ndá 'duù tí nó á jì ndú.»

¹² Jézù má gii kpo-gbì-tà-tù ndá mbe tala có mì wó cee gí, ndú gii 'vaaka gí ndii kù ma có jì ndá 'duù éno máa, ndú 'visi muu ndú 'do tí ndá vò i mì ndú,

¹³ ta bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù me mbè. Delè ta bà 'vala ndá 'duù me mbè 'do gbí ndá nò'o ta bà too bàà míti ndú.

Nderè bà zi Jòvání mì Èròdè

¹⁴ Èròdè tí gbolò 'duù kùro ndá Jùdèyà má gii 'dì có tí Jézù, tacó rẹ Jézù ta o tí nò gii wu to ngé ndii gí. Ndá 'bí 'duù ta o tí nò kù 'dè có éno máa, a Jòvání tí nó táánò tí mbe kù caka tí ndá 'duù nó ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, káa yí kù bàkà ndá seřè tí nó.

¹⁵ Káa ndá 'bí 'duù ñindi ndú kù 'dè có máa, yí a mbe 'dòkò có mì Mbíri, á go ndá 'bí mbe 'dòkò có mì Mbíri sàà gbí o mì ndá ká gù ndá yì.

¹⁶ Káa Èròdè má gii 'dì ta wo ndá i-seřè tí nó náa Jézù kù bàkà nó, yí gii 'dè có máa, «Jòvání tí nó náa ye táánò da miri wó gí nó 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.»

¹⁷ Èròdè 'dè có tí nó, tacó áá táánò a yí ká tuu ndá àsikèrì mì wó ya gí bà zèè Jòvání mì gbí zàà tacó tí Èròdiyà, tí niù mì ná 'vindí wó Filípò, náa yí tí Èròdè ja yí 'do tí wó gii kò gí.

¹⁸ Káa yí gii zèè Jòvání mí gbí zàà tacó Jòvání gii 'dè có ji yí éno máa, áá mi wó me yúco tacó bà kò niì mi ná'vindi wó 'do tí wó lá.

¹⁹ Tacó éno, Èródiyà gii mbè Jòvání gí mi ku, tacó ña có tí nó.

²⁰ Káa yí ta o tí nó 'dè kpokèjì bà zi yí lá, tacó Èródè te duù míti Jòvání ngé ma. Tacó ndá có mi wó delè 'dáá gí toko ká ta có mi Mbiri. Tacó éno, Èródè gii kpolo tí Jòvání, tacó wàa, 'bí vò i 'ví 'de yí lá. Líkí bà 'di ndá có mi wó ta o 'dáá gí delè tí wó ngé.

²¹ Èródiyà gii 'dè banga kpokèjì bà zi Jòvání ta 'bí o náa Èródè gii bàkà kàràma o bà jò yí ji ndá kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mi wó, ta ndá kpóló-kpolo 'duù Gàliléyà.

²² Ta o kàràma tí nó, nájú Èródiyà gii peteke tàkòcò ndá Èródè ta ndá wiri mi wó ta bà dù ru ji ndú. Tacó éno, Èródè gii 'dè có ji 'viní tí nó éno máa, yí ni rẹ ña i tí nó ta go tí wó nó ji yí, wàa yí 'ví je ji yí.

²³ Èródè gii see tí wó ji 'viní tí nó éno máa, «Ni rẹ i ñinó ta go tí lo nó ji ye wàa ye 'ví je ji wò. Wo kpéti má ni káa kaci to mi ye, ye bà je wí gí.»

²⁴ Káa lambu 'viní tí nó gii ñò ña i ñinó náa yí 'ví 'dè có 'do tí Èródè nó lá. Tacó éno, yí gii co ta ngèlè ya gí bà 'vee nawu wó gítí ña i tí nó náa yí 'ví 'dè có nó. Káa nawu wó gii kpo-gbì-tà-tù wó máa, «Ya gí bà 'dè có ji gbolò gba éno máa, «Je muu Jòvání ji ye.» »

²⁵ Bindi 'viní tí nó gii dele ndí wó ta ngèlè galà ya gí mi gbolò gba, bindi yí gii 'dè có ji yí máa, «À tí ye a go muu Jòvání, ká kpónó mí to nó, á mí gbí kùrùngbú tí nó.»

²⁶ Sè bà 'di ña có tí nó gii bàkà Èródè ngé ndii gí, káa kpokèjì bà 'visi 'bí ña tendè có gii kpo yí gí, tacó a yí tí gbolò gba ká 'dè có ta nje wó ji 'viní tí nó á mí kùro ndá kpo-kpò wiri mi wó éno máa, yí ni rẹ i tí nó ta go tí wó nó ji yí.

²⁷ Tacó éno, yí ngé gii tuu àsikèrì éno máa, yí ya gí bà 'dè có ji ndá mbe kpolo tí ndá 'duù gbí zàà éno máa, ndú da muu Jòvání gí tí ji 'viní tí nó.

²⁸ Àsikèrì tí nó má gii gí da muu Jòvání á gbí kùrùngbú gí, 'viní tí nó gii te ya tí ji nawu wó.

²⁹ Ndá mbe tala có mi Jòvání má gii 'di có tí nó, ndú gii te ku wó, ndú gii duu gí.

Jézu ko ndá 'duù álifí vò

³⁰ Ndá tú mi Jézu gii dele ndi ndú bindi bà tuu ndú mi wó gí gí bà dità ndá i ñinó náa ndú bàkà nó, ta ndá i ñinó náa ndú nibà ji ndá 'duù nó ji yí.

³¹ Káa Jézu gii 'dè có ji ndú máa, «Ndoò yèè gí ndii gítí 'bí bàndò ta ndá 'duù tí wálá, wàa yo 'ví tèwo yo ñí'dí.» Yí 'dè có tí nó tacó ndá 'duù ta o tí nó kú gí gí mi ndú me mbè ngé ndii gí, káa kpokèjì bà tèwo ndú wálá.

³² Bindi ndú gii ya ta gbá gí ndii ta kpéti ndú gítí 'bí bàndò ta ndá 'duù tí wálá.

³³ Káa keelá, ta o tí nó náa ndú kú ya gítí bàndò tí nó nó, ndá 'duù me mbè ñò ndú ni gí. Tacó éno, ndá 'duù me mbè gii kaa ta ngèlè 'do gbí ndá gbata ya gí bà cu kùro ndú.

³⁴ Ndú gii oloko gí to 'do gbí gbá ká jé míti ndá 'duù binjii to. Yè ro ndá 'duù tí nó gii bàkà Jézu ngé ndii gí, tacó ndú go ndá rómbo ta mbe gbá ndú wálá.

³⁵ Ndá mbe tala có mi Jézu má gii ñò éno máa, o kú gí béé-béé, ndú gii 'dè có ji yí máa, «Ndoò kpónó tí bàndò ñinó ta ndá 'duù ta 'bá tí wálá, káa o kú ndii-ndii.

³⁶ Njè ndá 'duù tí nó gí, tacó wàa, ndú 'ví ya ta sè ri nó gí bà pà i-zó-zò 'do mi ndá 'duù ta ndi tí ndá 'bá ta to nó.»

³⁷ Káa Jézu gii 'visi có ji ndá mbe tala có mi wó, máa, «Yo je i-zó-zò ji ndú.»

Káa ndú gii 'vee yí máa, «Nògí, wò kpónó kú kofo có máa, áá mi ze a yè tacó bà si ta i-zó-zò tẹ ta ña mbè 'duù tí nó?»

³⁸ Káa Jézu gii 'vee ndú, máa, «Áá mi yo a ndá kú kò ée? Yo ya gí bà ñò gi.» Ndú má gii ya gí bà ñò ndá kú kò mi ndú, ndú gii dele ndi ndú gí gí mi Jézu, bindi ndú gii 'dè có ji yí máa, «Áá mi ze a ndá kú kò vò, ta ndá ñi sè sósò'ò.»

³⁹ Bindi Jézu gii 'dè có ji ndú, máa, ndú 'dè có ji ndá 'duù tí nó 'dáá gí máa, ndú ki tí ndú to, ta bà muu ndú, bà muu ndú, á gbí dó mbili.

⁴⁰ Ndá 'duù má gii ki tí ndú to ta bà muu ndú, bà muu ndú, go có tí nó náa Jézu 'dè nó gí, bà muu ndá 'bí 'duù zì 'duù-vò, bà muu ndá 'bí 'duù zì 'duù-só-nje muu'bi,

⁴¹ Jézu gii kaa ndá kú kò tí nó vò nó, ta ndá ñi sè tí nó sósò'ò nó mí 'bí wó. Bindi yí gii zeke'o gí gbiri, yí gii ùlù Mbiri, bindi yí gii 'dè niki maa míti ndá kú kò, bindi yí gii ki'viki gbí ndú, yí gii kaa mi kùro ndá mbe tala có mi wó, bindi yí gii 'dè có ji ndú máa, ndú njèè ji ndá 'duù, wàa ndú delè gii njèè gbí ndá ñi sè tí nó sósò'ò nó á ji ndá 'duù.

⁴² Ndá 'duù 'dáá gí gii zò i yè yí ndú go ñinó náa à niki tí ndú.

⁴³ Bindi à gii kilí ndá sè i-zó-zò mbe kpò ndá 'duù gí yeke ndá kèè muu'bi-nje só.

⁴⁴ Muu ndá 'duù tí nó náa Jézu je i-zó-zò ji ndú nó 'dáá gí a ndá 'dakò álifí vò, náa à 'deke muu ndá niì ta ndá 'vii mí gbí lá.

Jézù nò có ọ̀ro ngo

⁴⁵ Ndá 'duu mà gii zò i cee gí, Jézù ngé gii je nó jì ndá mbe tala có mì wó, máa ndú o gbá, wàa ndú 'ví di kàpá gí kùro á gí gbí gbata Bètisàyìdà. Yí gii dù kuu ndii ta kpéétí wó kù nje ndá 'duu tí nò.

⁴⁶ Yí mà gii nì «Yo 'ví ya ndì» á jì ndá mbe tala có mì wó ta ndá 'duu 'dáá gí gí, yí gii ya gí pí gú gí bà ìlù Mbíri.

⁴⁷ Káa ta 'dè'o, si ndá mbe tala có mì wó kuu muu nó ta gbá á ọ̀ro ngo, káa yí kuu tí ngo kálásè,

⁴⁸ yí gii nò máa, wo ndú co ta bà aa ngo gí, tacó pípiri ta o tí nò kù pì 'do kùro ndú. Bìndi ta nje yé Jézù gii nje nó ta kò wó có ọ̀ro ngo kù ya gí mì ndú. Yí gii bàkà tí wó go 'duu nìno mbe kù ndii ta seè tí ndú ká ndii nò.

⁴⁹ Káa ndú mà gii nò yí, ndú gii kofo có nìndi ndú máa, a vuuvuu ká co mítí ndá yí. Bìndi ndú gii tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaa,

⁵⁰ tacó ta o tí nò gúku bàkà ndú 'dáá gí ta bà nò yí ngé ndii gí. Káa yí ngé gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo zèè njembí yo. A ye. Yo ci gúku lá.»

⁵¹ Bìndi yí mà gii o gí tàkò ndú gbí gbá gí, pípiri gii rò tíyò gí.

⁵² Nje ndú gii 'dèè gí gítí bà rò tíyò mì pípiri tí nò, tacó ndú 'di gbí có gítí seṣè bà kò ndá 'duu àlìfí vò mì wó ta kù kò nó lá, káa muu ndú gii ẹṣe tí gí.

Jézù 'vala ndá 'duu á Jènèsàrétì

⁵³ Ndá Jézù ta ndá mbe tala có má gii di kàpá gí Jènèsàrétì gí, ndú gii ẹṣe gbá mì ndú gí.

⁵⁴ Káa à káa póó bà gii oloko ndú 'do gbí gbá gí to, ndá 'duu ngé gii nò Jézù nì gí.

⁵⁵ Bìndi ndú gii nje ta ngèlè cee tí ndá 'bá tí nó dè-dè nó 'dáá gí, kù turu ndá mbe nò'o ya tí jì yí gítí bàndò tí nò náa ndú 'di có tí wó tí nò.

⁵⁶ Yí má yee tí bàndò ngé gí, ndá 'duu kù gbaa ndá mbe sé'i mí kùro wó, ta bà 'deke tí ndú jì yí, máa yí si ndú 'ví tee ká 'bì ndú mítí vòò bòngò tí wó, tacó wàa ndú 'ví 'de ta 'vala. Káa ndá 'duu nìno mbe tee 'bì ndú mítí bòngò tí wó nó 'dáá gí gii 'de 'valá gí.

7

Tàkù mì ndá Jùdèyà

¹ Ta o tí nò ndá mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyà ta ndá 'bí kpo-kpò mbe nìbà i mì ndú mbe gí 'do Jèrùzàlémè gii kilì mí rẹ̀gbà tí Jézù.

² Ndú gii nò ndá 'bí mbe tala có mì wó kù zò i si ndú caka 'bì ndú go có mì Mòze lá.

³ Káa ndú tí ndá mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyà ta sè ndá 'bí Jùdèyà ta o 'dáá gí kù ru ndí tàkù mì ndá ká gù ndú.

⁴ Ndú má gí 'do bàndò 'velè, ndú kpédélé'i ngbaranga a tí ndú má kózò gí, bìndi ndú bà gii zò i. Delè ndá 'bí i gbí tàkù mì ndú náa ndú jé ò bà mbí ndú lá, a bà caka ndá 'visí, ta ndá kàrà, ta ndá ká'i bà bàkà i-zó-zò.

⁵ Ndá mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyà ta ndá kpo-kpò mbe nìbà i mì ndá Jùdèyà mà gii nò ọ̀a i-gilini tí nò náa ndá mbe tala có mì Jézù kù bàkà nò, ndú gii 'vee yí, máa, «Tacó yé káa ndá mbe tala có mì lo te duu mítí tàkù mì ndoo tí ndá Jùdèyà lá? Ndú caka 'bì ndú kùro bà zò i go có mì Mòze lá, tacó yè?»

⁶ Káa yí gii 'visi có jì ndú, máa, «Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè gítí yo ndá 'duu tí nó tí ndá mbe nambeè-ọ̀ro nó dú káa yúco, á go nìno náa a cu mì gbí wáràgà mì Mbíri, máa,

«Ndá 'duu tí nò te duu mítí ye ká ta nje ndú,

káa njembí ndú me 'dú 'do tí ye.

⁷ Ndú kucuku muungbó ndú mí kùro ye ká sínò,

káa ndú kù nìbà a có mì ndá 'duu,

káa ndú bàkà tí ndú tí ndá mbe nìbà có mì Mbíri.»

⁸ Yo zèè kpolo kácá-kácá a có mì ndá 'duu, jee có mì Mbíri mí to.»

⁹ Bìndi Jézù gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo dú káa ndá mbe tíri. Yo mò có mì Mbíri gí nje seè gí, bìndi yo gii si kpolo ma a 'dóó tàkù mì yo.

¹⁰ Mòze 'dè có éno máa, «Te duu mítí ndá bu lo ta nawu lo.» Yí delè gii 'dè 'bí có éno máa, «À 'vii ta 'duu nìno mbe be ndá bu wó ta nawu wó nó káa ku.»

¹¹ Káa ọ̀a bà nìbà i mì yo ká tende. Yo kù nìbà i éno máa, 'duu má 'dè có jì ndá bu wó ta nawu wó éno máa, yì ci i tí nó náa yì máa yì bà konì ta ndú nó jì Mbíri gí, gbí éno máa,

¹² yí káká'i je i tí nó náa yí nì rẹ̀ Mbíri á mí muu gí nò á jì ndá bu wó ta nawu wó gbí tàkù mì yo lá.

¹³ Gbí ña ndá kpokèjì tí nò, yo gii si tí có kpolo ma a ndâ i gbí tàkù m̀i yo náa yo kù nibà jì ndâ 'viì m̀i yo, ta ndâ 'bí ña ndâ i m̀i yo go ñinò, á bindi có m̀i Mbíri.»

Ndâ ngbáràngà i ta ndâ zu i

¹⁴ Ta o tí nò Jézù gii tè'è tí ndâ 'duù gí m̀i wó káká'i. Bindi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo sè t̀u yo, waa yo 'ví 'di ta có tí nò.

¹⁵ 'Bí ña i náa 'duù zò gí gbí yí wó mbe gii bàkà yí tí zu 'duù nò wálá. À káa ndâ i ñinó mbe co gí sè 'do gbí yí 'duù nó ká bàkà yí tí zu 'duù.

¹⁶ Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví 'di có tí nò.»

¹⁷ Káa ndâ Jézù mà gii ya gí 'bá ta ndâ mbe tala có m̀i wó ta kpééti ndú gí, ndú gii 'vee yí gítí gbí lòkò'bò tí nò.

¹⁸ Káa yí gii 'visi có jì ndú éno máa, «Yo delè ngbá 'di gbí lòkò'bò tí nò lá? Yo ñò ni lá máa, i ñinó mbe ya gí gbí yí 'duù nó bàkà yí tí zu 'duù lá nò lá?

¹⁹ Yo ñò ni lá máa, i-zó-zò tí nó náa 'duù kù zò nó ya me gí gbí njembí wó lá, a kù ya a i gí gbí yí wó, bindi à gii ndii ya gí tà mbíli?» Jézù 'dè có tí nò tacó bà túbà jì ndâ 'duù éno máa, ndâ i-zó-zò 'dáá gí káa ndâ ngbáràngà i.

²⁰ Bindi Jézù gii ya gí kùro ta bà 'dè có jì ndú éno máa, «Ndâ i ñinó mbe co 'do gbí yí 'duù nó ká bàkà yí tí zu 'duù.

²¹ Go ndâ vo-vò kóró-koṛo có, ta bà koṛo có gítí bà-nò-vò-ndò, ta bà koṛo có gítí bà ngbà i, ta bà koṛo có gítí bà zi ku,

²² ta bà koṛo có gítí bà bàkà bangbaya, ta bà zingbà ta ndâ nawù 'dakò, ta bà dù ta gbolò njembí, ta bà koṛo có gítí bà bàkà gílini, ta bà koṛo có gítí bà eendi 'duù, ta bà koṛo có gítí bà bàkà ndâ i ta wò kèjì, ta bà koṛo có gítí bà tò kiì, ta bà koṛo có gítí bà ni r̀e, ta bà si tí 'duù tí gbolò i, ta bà bàkà tí 'duù tí gbà'dá jì Mbíri.

²³ A ña ndâ vò i tí nò 'dáá gí mbe có 'do gbí yí 'duù nó ká bàkà yí tí zu 'duù.»

Jézù 'vala nájú 'bí jù Siròfónésiyà

²⁴ Bindi Jézù gii ñjè nó ya gí gbí to Tírò. Káa yí gii ngùù tí wó mí tà'i, tacó waa, gbèe 'duù 'ví ñò yí lá, káa bà ngùù tí wó gii kpò yí gí.

²⁵⁻²⁶ Káa ta o tí nò, 'bí niì tí jù ndâ tende ña ndâ 'bí 'duù ta r̀e ña ndú a ndâ Siròfónésiyà, ta i-gbí-muu làmbu nájú wó, mà gii 'di có tí Jézù, yí ngé gii ya gí m̀i wó, yí gii 'va tí wó mí kùro wó, yí gii 'deke tí wó jì yí máa, yí mòkò i tí nò 'do gbí muu nájú yí gí.

²⁷ Káa Jézù gii 'visi có jì niì tí nó máa, «Je i-zó-zò á jì ndâ 'viì kùro mà kòzò gí, tacó bà 'va i-zó-zò m̀i ndâ 'viì jì ndâ bô me yúco lá.»

²⁸ Káa niì tí nó gii 'visi có jì Jézù, máa, «Có m̀i lo a yúco, mbe tí ye, káa à kpéti ká éno, ndâ bô delè kù zò ndâ ñjúnjù i-zó-zò ñinó mbe 'vaka tí to 'do m̀i ndâ 'viì nò.»

²⁹ Bindi Jézù gii 'dè có jì niì tí nó, máa, «Njè nò, waa wò 'ví ya gí 'bá ta peteke tàkòcò lo. Nájú lo 'de 'vála gí, tacó ña có tí nó náa wò 'dè nò.»

³⁰ Káa niì tí nó mà gii dele ndi wó ya gí 'bá, yí gii 'de nájú wó tí cèe 'duù kuu tísi.

Jézù njaanga t̀u 'bí mbe sú t̀u

³¹ Jézù gii dele ndi wó 'do Tírò có Sidóni co tí kpokèjì tí nó mbe mò gí yì kápá Gáliléya, mbe kù ndii co gbí 'bí wúngbó to náa à kù ni mítí a Ndâ-gbata-muu'bi nò.

³² Bindi ndâ 'duù gii gí ta 'bí 'dakò náa t̀u wó yoo gí, dele mbe 'dè có lá, jì Jézù. Ndú gii 'deke tí ndú jì yí máa, yí tee 'bí wó mítí 'dakò tí nò.

³³ Káa Jézù gii je 'dakò tí nó gii ndii ta kpééti wó á 'do gbí òkò ndâ mbè 'duù tí nò. Yí gii yuu ndâ silì 'bí wó mí gbí ndâ t̀u 'dakò tí nó mbe yoo gí nò, bindi yí gii cù cù mítí 'bí wó, bindi yí gii tee mítí mè 'dakò tí nó mbe 'dè có lá nò delè.

³⁴ Bindi yí gii zeke'o gí gbíri, yí gii wo gù woò, bindi yí gii 'dè có jì mbe sú t̀u tí nó máa, «Éfàtà,» (gbí máa, «Njaanga tí»).

³⁵ Bindi ndâ t̀u 'dakò tí nó ta mè wó ngé gii njaanga tí gí. Yí gii 'bità bà 'dè có ta kòcò wó ngbáràngà'i.

³⁶ Káa Jézù gii 'dè có jì ndâ mbè 'duù tí nó máa, ndú 'ví 'dè có ndâ i tí nó náa yì bàkà nó gí sè jì gbèe 'duù lá. Káa yí má kù 'dè có jì ndú máa ndú 'ví 'dè gí sè lá, à gii dù nò a bà gii gí líkí'o bà kò-kò tí gítí ndâ 'duù tí nó ngéé gí yaa.

³⁷ Nje ndâ mbe 'di tàwo ndâ i tí nó náa Jézù bàkà nò 'dáá gí gii 'dèe gí. Ndú gii 'dè có máa, «Yí bàkà 'dáá káa ndâ t̀o i. Yí bàkà ndâ mbe sú t̀u kù 'di có. Yí delè gii bàkà ndâ 'duù ñinó ta mè ndú mbe epe tí gí nó kù 'dè có.»

8

Jézù je i-zó-zò jì ndâ 'duù àlifi nà'ò

¹ Ta o tí nò ndá 'duù gi kili me mbè ya gí m̀ Jézù káká'i. Káa i tacó bà zò m̀ ndú gi dù wálá. Tacó éno, Jézù gi tè'è tí ndá mbe tala có m̀ wó, yí gi 'dè có ji ndú, máa,

² «Yè ɾo ndá 'duù tí nò tí ye ngé, tacó ndú kpónó bàkà ta ye a sili ta 'ò, káa kpónó gbèe i tacó bà zò m̀ ndú wálá.

³ Káa ye má njè ndú ta go tí ndú, ndú bà njonoko ta go mí kpokèjì gí, tacó kpokèjì 'bá m̀ ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú me 'dú ngé.»

⁴ Káa ndá mbe tala có m̀ Jézù gi 'visi có ji yí máa, «'Duù bà 'de i-zó-zò bà je ji nà ndá mbè 'duù tí nó á 'do ngòó gbí 'dú to tí nó?»

⁵ Káa yí gi 'visi có ji ndú, máa, «Áá m̀ yo á ndá kù kò ée?»

Ndú gi 'dè có ji yí, máa, «Vò-nje só.»

⁶ Bindi yí gi 'dè có ji ndá mbè 'duù tí nó, máa, «Yo ki tí yo to.» Ndá 'duù tí nó má gi bàkà go có tí nó náa yí 'dè ji ndú nò gí, yí gi kaa ndá kù kò tí nó mí 'bì wó, yí gi 'dè níki maa ji Mbíri. Bindi yí gi k'viki gbí ndú, yí gi kaa ji ndá mbe tala có m̀ wó. Bindi yí gi 'dè có ji ndú máa, «Yo njèè ji ndá 'duù tí nó.»

⁷ Ta o tí nò ndá 'bí víi sè kuu m̀ ndá mbe tala có m̀ Jézù. Má gi zeke'o, Jézù gi kaa ndá víi sè tí nó, yí gi ùlù Mbíri tacó tí ndú, bindi yí gi 'dè có ji ndá mbe tala có m̀ wó, máa, «Yo njèè ndá sè tí nó ji ndá 'duù.»

⁸ Ndá 'duù 'dáá má gi zò i yè yí ndú gí, à gi kili sè i-zó-zò bindi ndú yeke ndá kèè vò-nje só.

⁹ Muu ndá 'duù mbe zò i ta o tí nó 'dáá gí go álifi ná'ò.

¹⁰ Bindi bà zò i m̀ ndá 'duù tí nó, Jézù gi njè ndú máa, «Yo ya gí 'bá mí yo.» Ndá 'duù tí nó má gi njè gí, ndá Jézù ta ndá mbe tala có m̀ wó ngé gi di ngo ta gbá gí tito, gí gbí 'bí to ta ɾè a Dálimànútà.

Ndá mbe kpolo tí tàkù m̀ ndá Jùdèyà tala Jézù

¹¹ Ta o tí nó ndá 'bí mbe kù kpolo tí tàkù m̀ ndá Jùdèyà, náa a kù nì míti ndú a ndá Fàrizèyò, gi 'vee Jézù tacó bà tala yí éno máa, «A Mbíri ká je wotí bà nìbà i ji wò? À dú má káa yúco, bàkà 'bí i ji ze, wàa ze 'ví nò nì míti i tí nó máa, a Mbíri ká je wotí tí nó ji wò.»

¹² Káa Jézù gi rengá gbí yí wó, bindi yí gi 'visi có ji ndú, máa, «Ndá 'duù tí nó gbí o tí nó nò kù 'vee có mbó tacó yè? À níki ma, káa à má éno, ye jé gí bà bàkà seɾe ji yo wálá.»

¹³ Bindi yí gi di ngo ta gbá gí tito káká'i, jee ndú mí to.

Ɛrù'bù m̀ ndá Èròdè ta Ɛrù'bù m̀ ndá mbe kpolo tí tàkù m̀ ndá Jùdèyà

¹⁴ Ta o tí nó ndá mbe tala có m̀ Jézù gi ò bà mbí bà te i-zó-zò ta ndú gí. À ta o tí nó m̀ ndú káa gbèe kù kò gbí gbá.

¹⁵ Káa Jézù gi 'bità bà kpo-gbì-tà-tù ndú, máa, «Yo kpolo tí yo 'do tí Ɛrù'bù m̀ ndá mbe kpolo tí tàkù m̀ ndá Jùdèyà, ta Ɛrù'bù m̀ ndá Èròdè tí gbolò gba.»

¹⁶ Káa ndú gi 'bità bà fiini có á gbí òkò tí ndú ta kpéetí ndú, máa, «Yí kù 'dè có tí nó tacó kù kò m̀ ndoo wálá.»

¹⁷ Káa Jézù gi 'di gbí có tí nó náa ndú kù fiini nò gí. Bindi yí gi 'vee ndú, máa, «Yo kù fiini có máa, kù kò m̀ yo wálá, tacó yè? Yo nò nì kálásè? Yo 'di gbí có kálásè? Muu tí yo wálá?»

¹⁸ À tí muu yo nò me ndá ɾo bà nò i lá? À tí muu yo nò me ndá tù bà 'di có lá? Bà mbí yo ó-ò?

¹⁹ Ta o tí nó náánó náa ye k'viki gbí ndá kù kò vò tacó tí ndá 'duù álifi vò nó, sè i-zó-zò náa à ɾuka yeke a ndá kèè ée?»

Káa ndú gi 'visi có ji yí, máa, «Á ɾuka yeke a ndá kèè muu 'bì-nje só.»

²⁰ Jézù káká'i gi 'vee ndú, máa, «Káa ta o tí nó náa ye k'viki gbí ndá kù kò vò-nje só tacó tí ndá 'duù álifi ná'ò nó, yo ɾuka sè i-zó-zò yeke a ndá kèè ée?»

Ndú gi 'visi có ji yí, máa, «Yeke ndá kèè vò-nje só.»

²¹ Bindi Jézù gi 'vee ndú, máa, «Káa yo 'di gbí i kálásè?»

Jézù 'vala 'bí mbe sú ɾo á Bètisàyídà

²² Ndá Jézù ta ndá mbe tala có m̀ wó má gi gí gí Bètisàyídà, ndá 'bí 'duù gi gí ta 'bí 'dakò náa ɾo wó yoo gí ji yí. Ndú gi 'deke tí ndú ji yí, máa, yí tee 'bì wó míti mbe sú ɾo tí nó.

²³ Káa Jézù gi zèè 'bí mbe sú ɾo tí nó, yí gi ja yí ya tí gí ndii 'do gbí òkò ndá 'bá gí nje jìli. Bindi Jézù gi cù cù míti ɾo mbe sú ɾo tí nó. Yí gi tee 'bì wó míti wó. Bindi yí gi 'vee yí, máa, «Wo kpónó kù nò i?»

²⁴ Káa 'dakò tí nò gii te ɾo wó gí yaà, bindi yí gii 'visi có ji Jézù, máa, «Ye kú nò ndá 'duù, káa ndú gbíro ye go ndá mú kú nò nó nò.»

²⁵ Jézù má gii tee 'bí wó káká'i míti ɾo 'dakò tí nò, ndá ɾo 'dakò tí nò gii njaanga tí mbó'vóo gí. Yí gii 'bità bà nò ndá i 'dáá gí ngbárangà'i.

²⁶ Bindi Jézù gii je nó ji yí, máa, «Ya jáá gí 'bá mi lo; wò 'ví loko co gbí gbata lá.»

Piyétòrò túbà tí wó tí mbe unje gítí Jézù

²⁷ Sí ndá Jézù ta ndá mbe tala có mi wó muu nó kú nò ta gbí ndá to ta seè gbata Cèzàriyà mi Filípò, Jézù gii 'vee ndú, máa, «Ndá 'duù kú 'dè có máa ye a 'di?»

²⁸ Káa ndá mbe tala có mi wó gii 'visi có ji yí máa, «Ndá 'bí 'duù kú 'dè có máa, wò a Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù; ndá 'bí 'duù kú 'dè có máa, wò a Èlìjà tí mbe 'dòkò có mi Mbíri táánò sàà; káa ndá 'bí 'duù kú 'dè có máa, wò a 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá ká mbe 'dòkò có mi Mbíri.»

²⁹ Káa Jézù káká'i gii 'vee ndú máa, «Káa yo, nìndi yo kú 'dè éno máa ye a 'di?»

Bindi Piyétòrò tí Simónè gii 'visi có ji yí, máa, «Wò a Bindi-Mbíri.»

³⁰ Káa Jézù gii kpo-gbí-tà-tù ndú máa, ndú 'ví 'dè gí sè ji 'bí 'duù gbaanjé lá.

Jézù 'dè có gítí o bà gii kònò sé'i mi wó

³¹ Bindi Jézù gii 'bità bà nibà i ji ndá mbe tala có mi wó éno máa, «'Vii-mi-'Dakò kèji gí bà kònò a ndú tí ndá sé'i; áá bà gii kpi ngbàngà tí wó ji ndá kpo-'duù-'bá, ta ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-kpò mbe nibà tàkii mi ndá Jùdèyà; áá kèji gí bà zi yí gí, káa ta sili ta'ò bindi ku mi wó, yí bà 'vala ndi wó á 'do gbí muu'duù wó gí.»

³² Bindi bà 'dè có tí nò mí Jézù ngbárangà'i go éno ji ndú, Piyétòrò gii ja Jézù gí nje seè. Bindi yí gii biya ɾa có mi wó náa yí 'dè ji ndú nò gí.

³³ Káa Jézù má gii 'visi tí wó gí ndii, yí má gii nò sè ndá 'bí mbe tala có mi wó, yí gii do míti Piyétòrò, máa, «Co ta ɾa có mi lo nó 'do kùro ye gí, ndí lo Vò-'duù-tí-nò. Wò kú koɾo me bà koɾo có mi Mbíri lá. Wò kú koɾo a cè bà koɾo có mi ndá 'duù.»

Ndá i tacó bà ru ndi Jézù

³⁴ Bindi Jézù gii tè'é tí ndá 'duù me mbè ta ndá mbe tala có mi wó á gí mi wó. Yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Go bà ru ndi ye má tí 'duù, à niki éno máa, yí ò bà mbí miɾi wó gí, wàa yí 'ví 'viindi tí wó á gítí ndá bà kònò sé'i ta ku. Bindi yí 'ví gí gí bà ru ndi ye.

³⁵ Tacó 'duù nínó mbe kú kpolo tí miɾi wó nó bà ci gí. Káa 'duù nínó mbe giɾi miɾi wó tacó tí ye, delè tacó tí Banga-Ngú-Có nó ká bà 'de 'wálá.»

³⁶ Bindi Jézù gii 'vee ndú, máa, «Yo koɾo có máa, 'duù bà 'de gbí a yè, náa yí kpèti má 'de ndá i tí nó a muu to tí nó 'dáá gí, bindi yí 'ví giɾi miɾi wó gí?»

³⁷ 'Duù bà 'visi miɾi wó a ta yè a muu to tí nó?

³⁸ Káa á má ɾo 'duù a nó gítí ye, à delè má ɾo 'duù a nó có mi ye á kpónó kùro ndá 'duù tí nó ta Mbíri mi ndú wálá, tí ndá voló-volo 'duù nó, nó 'duù tí nó delè wúnò bà dù á ɾo 'Vii-mi-'Dakò ta o bà gí yí gbí ngba Bu wó ta ndá tó basili.»

9

¹ Jézù gii yee nje có mi wó ta bà kò-kò ji ndá 'duù éno máa, «Ye kú 'dè có ji yo ta yúco máa, ndá 'bí 'duù kuu gbí òkò tí yo á mbe kú ɾò tíyò nó bà ci wálá di ká tí o tí nó náa ndú má nò bà zèè 'bá mi Mbíri gí.»

Bà 'visi cè tí Jézù

² Jézù gii sí sili vò-nje gbaanjé á bindi bà 'dè có mi wó ji ndá 'duù tí nò, bindi yí gii kaa ndá Piyétòrò, ta Jákómò, ta Jòvànì. Ndú gii ya ta ndú gí muu gú ta kpéeti ndú. Ndá Piyétòrò, ta Jákómò, ta Jòvànì má gii zeke'o, ndú gii nò Jézù 'visi cè tí wó gí.

³ Ndú gii nò ndá bongo tí wó kú tòngbaà ólé-olé ta ɾa wálá.

⁴ Bindi ndú gii nò ndá Èlìjà ta Mòze co kú 'dè nje ta Jézù.

⁵ Káa Piyétòrò gii 'dè có ji Jézù máa, «Mbe tí ze, à niki go éno máa, ndoo sí 'bá á bà-i-nò. Sí ze 'ví tò ndá nduúrù ta'ò: 'bí gbaanjé ji wò, 'bí gbaanjé ji Mòze, 'bí gbaanjé 'ví dù ji Èlìjà.»

⁶ Piyétòrò 'dè có tí nò tacó yí nò 'dóó có náa yí bà 'dè gbí nje wó nó lá, tacó gúku zèè ndú 'dáá mbi gí.

⁷ Ndú má gii zeke'o, ndú gii nò kùlù mù te yiiga muu ndú gí. Bindi ndú gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có gbí kùlù mù tí nó éno máa, «'Njínó a kpóló-kpolo 'vii mi ye. Yo sè tú yo tí wó.»

⁸ Káa ndá Piyétòrò ta ndá ká wó má gii zeke'o gálá á gí seè tí ndú, ndú gii nò gbèè 'duù lá, à káa ndú ta ndá Jézù.

Có gítí Èlìjà

⁹ Káa ta o tí nó si ndú kú dele gí tàgbà gú nó, Jézù gù kpo-gbì-tà-tù ndá Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvànì, máa, ndú 'ví 'vanda ndi ndá i tí nò mbe bàkà tí á mífí ndá yí pí gú nó jì 'bí 'duù gbaànjé lá; ndá có tí nò 'ví dù ká gbí njembí ndú di tí o tí nó náa 'Vii-mi-'Dakò 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.

¹⁰ Tacó éno, ndá Piyétòrò gù kpolo tí ndá có tí nò mí gbí njembí ndú. Káa ta ndá o tí nó si ndú ta kpéétí ndú nò, ndú kù gù 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «Gbí có tí nò máa, 'Vii-mi-'Dakò bà gù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nò máa yè?»

¹¹ Bindi ndú gù 'vee Jézù, máa, «Káa ndá kpo-kpò mbe nìbà i kù 'dè có máa, a Èlìjà ká bà gí kpédélé'i tacó yè?»

¹² Káa Jézù gù 'visì có jì ndú, máa, «À dú káa yúcó máa, Èlìjà ká bà gí kpédélé'i gí kùro tacó bà 'viindi ndá i. Káa à wálá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, 'Vii-mi-'Dakò bà kònò sé'i ta wotí tí; ndá 'duù delè bà mèèkè'i tí wó gí?»

¹³ Káa ye kù 'dè có jì yo máa, à kpéti ká éno, Èlìjà gí gí. Káa ndá 'duù bàkà ta yí á go có mì ndú gbí njembí ndú, à go có tí nó náa a cu sàà mí gbí wáràgà mì Mbíri nó gí.»

Jézù 'vala 'bí 'vii tí mbe bē

¹⁴ Káa ndá Jézù, ta ndá Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvànì mà gù dele ndi ndú gí mí sè ndá 'bí mbe tala có mì wó, ndú gù 'de ndá 'duù me mbè, ta ndá kpo-kpò mbe nìbà i mì ndá Jùdèyà tí 'dee ndú gí. Ndú kù tò kponje ta ndú.

¹⁵ Káa ndú mà gù 'va ò ndú mífí Jézù, nje ndú 'dáá gí ngé gù 'dèè gí. Bindi ndú gù njè ta ngèlè gí bà 'vee yí.

¹⁶ Káa Jézù gù 'vee ndá mbe tala có mì wó, máa, «Yo kù tò a kponje yè ta ndá 'duù tí nó?»

¹⁷ Káa 'bí 'dakò gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nó gù 'visì có jì yí, máa, «Mbe tí ze, ye gí ta 'vii mí ye ta kpùrù i-gbì-muu wó jì wò.

¹⁸ Ta o tí nó náa i tí nó má a gí, yí kù 'va yí mí to ta pù gbí nje wó, ta bà zò gbí nje wó. Bindi ìi wó 'dáá gí kù gù kpolo go kù jì. Ye 'deke tí ye jì ndá mbe tala có mì lo, máa, ndú mòkò i tí 'nò 'do gbí muu wó, káa à gù kpò ndú gí.»

¹⁹ Káa Jézù gù 'visì có jì ndú, máa, «Ye bà dù ta yo ndá 'duù tí nó bàngú nó mbe ùnje gítí Mbíri lá nó ta o ée? Ye 'ví bàkà ta yo a ña yè, wàa yo 'ví ù ta nje gítí Mbíri ta njembí yo? Gí ta 'vii tí nó je.»

²⁰ Bindi ndú gù gí ta 'vii tí nó jì Jézù.

Káa i tí nó gbí muu 'vii tí nó mà gù ò Jézù, yí ngé gù ngaka 'vii tí nó ta wotí tí. Bindi 'vii tí nó gù 'va tí wó to, kù gù mèrèkè tí wó ta pù gbí nje wó.

²¹ Bindi Jézù gù 'vee bu 'vii tí nó, máa, «I tí nó kò 'vii tí nó ta o ée?»

²² Káa 'dakò tí nó gù 'visì có jì yí, máa, «Do gbí dó wó. Káa i tí nó cóó-cóó kù jèlè ká ta có bà zì yí, ta bà 'va yí mí tà wu, delè ta bà 'va yí mí tà ngo. Nò yè ò ze, wàa wò 'ví konì ze, náa wotí má kuu tí lo nò.»

²³ Bindi Jézù gù 'visì có jì 'dakò tí nó, máa, «Náa wotí má kuu tí lo nò-oo! 'Duù má ùnje gítí Mbíri ta njembí wó gí, 'bí i mbe kpò yí bà dù wálá.»

²⁴ Bindi bu 'vii tí nó gù 'dè có jì Jézù ta njembí wó gbaànjé, máa, «Ye ùnje gí, káa à tè lá. À má éno, koni ye tacó wàa ye 'ví ùnje ta njembí ye 'dáá gí.»

²⁵ Káa Jézù mà gù ò ndá 'duù me mbè kù kaa ta ngèlè gí mí wó, yí gù do mífí i tí nó mbe kò 'vii tí nó nó, éno máa, «Co 'do gbí muu 'vii tí nó gí, go có tí nó náa ye kù 'dè jì wò nò, ndi lo mbe sù tù mbe ni bà 'dè có lá. Wò delè káká'i 'ví dele ndi lo gí gbí muu wó lá.»

²⁶ Ta bà 'di có tí nó náa Jézù 'dè nò, i tí nó gù co 'do gbí muu 'vii tí nó ta bà tò kù, delè ta bà ngaka 'vii tí nó ta wotí tí ngé ndii gí. Yí gù 'va 'vii tí nó mí tisi go ku 'duù nò. Bindi ndá 'duù me mbè gù 'bità bà 'dè có máa, «'Vii tí nó cee gí! 'Vii tí nó cee gí!»

²⁷ Káa Jézù gù zèè 'bí 'vii tí nó, yí gù ja yí gí yaà, bindi 'vii tí nó gù ò tìyò ta kpéétí wó.

²⁸ Jézù mà gù nje nó 'do bà-i-nò ya gí tà'i ta kpéétí wó gí, ndá mbe tala có mì wó gù ya gí bà 'vee yí á tàbèngì máa, «Káa bà mòkò i tí nó 'do gbí muu 'vii tí nó kpò ze tacó yè?»

²⁹ Káa Jézù gù 'visì có jì ndú, máa, «À kù mòkò ña ñinò 'do gbí muu 'duù cukí ká ta bà 'deke tí jì Mbíri.»

Bà só bà 'dè có mì Jézù gítí ku mì wó

³⁰ Bindi ndá Jézù gù njè nó ta ndá mbe tala có mì wó kù ya gí Gàlilèyà. À gbí muu wó ta o tí nó a có máa, ndá 'duù 'ví òkò bà tí ndá yí lá.

³¹ Tacó ta o tí nó yí kù nìbà i jì ndá mbe tala có mì wó éno máa, «Áá kèjì gí bà kpì ngbàngà tí 'Vii-mi-'Dakò á jì ndá 'dakò. Ndá 'dakò tí nó bà zì yí gí, káa yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó bindi sili ta'ò gí.»

³² Káa ndá mbe tala có mì wó ta o tí nó 'di gbí có tí nó náa yí 'dè nó ni lá. Káa gúku bà 'vee yí gítí gbí gii kpò ndú gí.

Gbolò 'duu mbe ndii ndá 'bí ka wó 'dáá gí a 'di?

³³ Ta o tí nó, ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó má gii yee gbí gbata Kàpàrànwùmù gí, káa si ndú kuu tà'i ta kpéetí ndú, Jézù gii 'vee ndú máa, «Yo kùtáá kù tò kponje gítí yè si kpokèjì?»

³⁴ Káa ndú gii njaa nje ndú gí tàkò 'vé mì wó nó lá, tacó ta o tí nó si ndú kpokèjì nó, ndú kù tò kponje máa, gbolò 'duu mbe co tí ndá ka wó 'dáá gí gbí òkò tí ndá yí a 'di wè.

³⁵ Káa Jézù gii kù tí wó to, bindi yí gii tè'é tí ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só 'dáá gí gí mì wó, bindi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Duu ñinó ta go bà dù tí kpedélé 'duu á kùro ndá ka wó tí wó gbí òkò tí yo nó 'ví dù tí ndòngbú 'duu, yí delè 'ví dù tí bòò mì ndá ka wó 'dáá gí.»

³⁶ Bindi yí gii je làmbu 'vii gí tí gí kùro ndú, yí gii li'vi 'vii tí nó mí njembí wó, bindi yí gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó, máa,

³⁷ «'Duu má te duu míti làmbu 'vii go 'vii tí nó ta rẹ ye, gbí éno máa, 'duu tí nó te duu nó a i míti ye. Káa 'duu má te duu míti ye, gbí éno máa, 'duu tí nó te duu nó a i míti mbe tuu ye.»

Bà bàkà ndá i ta rẹ mì Jézù

³⁸ Káa Jòvànì gii 'dè có jì Jézù, máa, «Mbe nìbà i jì ze, ze ò 'bí 'dakò náa yí me ta ndoo lá, kù mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu ta rẹ mì lo. Káa ze gii rò yí 'do tí ña nètè tí nó gí, tacó yí me ta ndoo lá.»

³⁹ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú, máa, «Yo rò yí lá. Tacó mbe bàkà serẹ ta rẹ ye bà 'de njembí bà co gálà gí bà 'dè vò có gítí ye a bindi ye wálá,

⁴⁰ tacó 'duu ñinó mbe sogo ndoo lá nó a 'duu mì ndoo.»

Nambee náa à bàkà jì ndá mbe tala có mì Jézù

⁴¹ Bindi Jézù gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó, máa, «Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, 'duu kpéti má cu káa vò ngo mì lú gbí 'visi jì yo tacó yo a ndá 'duu mì ye, Mbiri bà ko mboo tàkò ngo mì wó nó jì yí kpèkù.

Gítí bà volo muu ndá 'bí 'duu

⁴² «Káa 'bí 'duu gbaanjé má dù tí mbe eendi ndá ví 'vii mbe ùnje gítí ye ta njembí ndú, à niki go éno máa, à epe gbolò díí míti miri wó, wàa à 'ví 'va yí tí gí tà ngo.

⁴³⁻⁴⁴ «Káa à máa 'bi lo ká si wò 'ví bàkà vò i, da 'bi lo tí nó gí 'dè. À niki go éno máa, wò ya gí mì Mbiri ta gbèe 'bi lo co tí bà ya ta ndá 'bi lo sósò'ò gí gbí 'bá sé'i, á gí gbí wu ñinó náa yí jé gí bà mee wálá.

⁴⁵⁻⁴⁶ Káa à má kò lo ka si wò 'ví bàkà vò i, da kò lo tí nó gí 'dè. À niki go éno máa, wò ya gí mì Mbiri ta gbèe kò lo co tí bà ya ta ndá kò lo sósò'ò gí gbí 'bá wu.

⁴⁷ Káa à má a ro lo ká si wò 'ví bàkà vò i, aaka ro lo tí nó 'do gbí kù kèlè gí. À niki go éno máa, wò ya gí mì Mbiri ta gbèe ro lo co tí bà 'va wò ta ndá ro lo sósò'ò á gí gbí 'bá sé'i,

⁴⁸ náa gó wu kà jé 'dè lá, delè wu tí nó jé mee lá.

⁴⁹ Wu tí nó bà bàkà ndá 'duu 'dáá gí tí kó zì.

⁵⁰ Zì a tó i. Káa gó zì má 'dèè gí, wò bà bàkà tí a yè tacó wàa yí 'ví me ta gó káká'i? «Yo kpolo tí yo 'do tí ndá vò i, yo 'ví dù ta 'dè njembí gbí òkò tí yo.»

10

Có gítí bà njè nii

¹ Ta o tí nó, Jézù gii njè nó 'do Kàpàrànwùmù ya gí gbí 'bí to Jùdèyà á tí to Jòròdaniyà. Ndá 'duu me mbè gii kaa ya gí mì wó káká'i. Bindi yí gii 'bitá bà nìbà i jì ndú go ñinó náa yí ta o 'dáá gí kù bàkà nó.

² Káa ndá 'bí mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyà mbe gí tacó bà tala yí gii 'vee yí, máa, «À me yúco tacó tí 'duu bà njè nii mì wó lá?»

³ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú, máa, «Mòze 'dè có jì yo máa yè?»

⁴ Bindi ndú gii 'visi có jì yí, máa, «Mòze 'dè có jì ze máa, 'duu 'ví cu wàràgà bà njè tí jì nii mì wó, bindi yí 'ví njè yí gí.»

⁵ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú, máa, «Mòze 'dè có tí nó jì yo tacó yo a ndá mbe ngbútù, mbe 'di có mì Mbiri lá.

⁶ Káa 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó mì Mbíri, yí bàkà ndá dì ta na .

⁷ Nìnò a nderè có tí nó náa 'dakò 'ví si tí ta ndá bu wó ta nawu wó mí to, wàa ndú 'ví dù ta nawu wó nó ká nò.

⁸ Tacó Mbíri nò ndú go gbèe 'duù, me ndá 'duù sósò'ò káká'í lá.

⁹ À má ènò, 'duù 'ví nje nì mì wó lá, tacó a Mbíri ka toko ndá 'dakò ta nì gbí bà kò tí.»

¹⁰ Ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó mà gù ya gí 'bá gí, ndú gù 'vee yí gítí gbí có tí nò káká'í.

¹¹ Bindi Jézù gù 'visi có ji ndú máa, «'Dakò mbe nje nì mì wó, bindi yí gù kò 'bí nì, bàkà a gílìni gítí kpédélé nì mì wó.

¹² Delè nì mbe nje 'dakò mì wó, bindi yí gù kò 'bí 'dakò, bàkà a gílìni gítí kpédélé 'dakò mì wó.»

Ndá Jézù ta ndá ví 'vii

¹³ Bindi ndá 'duù gù gí ta ndá ví 'vii mì ndú ji Jézù, tacó wàa yí 'ví cù 'dê ngo cù wó mítí ndú. Káa ndá mbe tala có mì Jézù gù do mítí ndú.

¹⁴ Jézù mà gù nò ndá mbe tala có mì wó kù do mítí ndá 'duù tí nò, tàkòcò wó gù kpolo gítí ndú ngé ndii gí, bindi yí gù 'dè có ji ndú, máa, «'Yo si ndá ví 'vii tí nò 'ví gí gí mì ye, yo tii ndú lá, tacó ndá 'duù tí nó náa Mbíri kù zogo ndú nó a ndá 'duù go ña ndú nò.

¹⁵ Ye kù 'dè ji yo a cee kpóló-kpolo có, máa, 'duù má ùnje gítí bà dù tí bòò kùro Mbíri go i mì ndá ví 'vii go ndá ñinó lá, 'duù tí nò gí bà 'dò kò wó mí 'bá mì Mbíri gbaànjé wálá.»

¹⁶ Yí bà-i-nò gù 'bità bà li'vi ndá 'vii tí nò, kù cù 'dê ngo cù wó mítí ndú.

'Bí 'dakò ta ndá i mì wó me gbolò

¹⁷ Si Jézù kù gù nje nó 'do bà-i-nò, 'bí 'dakò gù ì ngèlè ya gí bà kucuku muungbó wó mí to kùro wó. Bindi yí gù 'vee yí máa, «'Tó mbe nìbà i, ye 'ví bà bàkà a ña yè tacó wàa ye 'ví 'de ta 'válá ñinó mbe cee lá nó?»

¹⁸ Káa Jézù gù 'visi có ji yí máa, «'Wò nì tó 'duù mítí ye tacó yè? Tó 'duù muu to tí nó á bindi Mbíri wálá.

¹⁹ Wò nò ndá có tí nó náa Mbíri je ji Mòze nó ni gí,

<Zi 'duù lá.

Bàkà bangbaya lá.

Zingbà i lá.

'Dè 'vére lá.

Te duù mítí ndá bu lo ta nawu lo.»

²⁰ Káa bindi bà 'di ndá có tí nò, 'dakò tí nò gù 'visi có ji Jézù, máa, «'Mbe tí ye, ye kpolo tí ndá có tí nò 'dáá gí 'do gbí 'vii.»

²¹ Káa Jézù gù zeke 'dakò tí nò ngbóo ta líkí'o; bindi yí gù 'visi có ji yí máa, «'Bí i gbaànjé gboo 'do mì lo gí. Ya gí bà si ndá i mì lo 'dáá gí gí 'dè, bindi wò 'ví njeè mboo tàkò ndú ji ndá mbe yè, bindi Mbíri bà ko mboo ndá i mì lo nò ji wò 'do gbíri, wàa wò 'ví gí gí bà ñu ndi ye.»

²² Káa ta bà 'di có tí nò, gbíro 'dakò tí nò ngé gù zuu gí. Bindi yí gù co gí sè 'do bà-i-nò ta líkí'o tí wó wálá, tacó ndá i mì wó ògbù ngé ndii gí, káa bà bè gbí ndú nìkì tí wó lá.

²³ Bindi Jézù gù zeke'o jèlè yí, bindi yí gù 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó máa, «'Bà ya ndá mbe kpo-kpò i gí 'bá mì Mbíri ká kpolo gí le!»

²⁴ Ta bà 'di có tí nò, muu ndá mbe tala có mì wó gù ẹre tí gí. Káa yí gù aanga muu wó ká mítí gbèe ña có tí nò, máa, «'Áá ndá 'vii mì ye, bà ya gí 'bá mì Mbíri ká kpolo gí le!»

²⁵ À peteke a bà ndii kècè co gbí gù ngbàndú co tí bà ya 'duù ñinó ta ndá kpo-kpò i ká mì wó nó gí 'bá mì Mbíri.»

²⁶ Nje ndá mbe tala có mì Jézù 'dáá gí gù 'dè gítí ña có tí nò gí. Bindi ndú gù 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «'Á má ènò, a 'di ká bà 'de 'válá?»

²⁷ Káa Jézù gù zeke'o tí ndú, bindi yí gù 'dè có ji ndú máa, «'Á ji ndá 'duù a parà nguù kpò diigba, káa i mbe kpò Mbíri wálá.»

Bà ko mboo ndá i ñinó náa a jee ndú mí to ta rẹ̀ mì Mbíri

²⁸ Bindi Piyétòrò gù 'bità bà 'dè có ji Jézù, máa, «'Káa ze? Nò káa ze jee ndá i 'dáá gí mí to bindi ze gù gí kù ñu ndi lo gi.»

²⁹ Káa Jézù gù 'visi có ji yí máa, «'Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, 'bí 'duù gbaànjé mbe jee 'bá mì wó, ta ndá ná'vindí wó, ta ndá námì wó, ta ndá bu wó ta nawu wó, ta ndá 'vii mì wó, ta ndá to mì wó, mí to tacó tí ye, delè tacó tí Banga-Ngú-Có mì Mbíri,

³⁰ náa Mbíri bà je ndá 'bá, ta ndá ná'vindí, ta ndá námi, ta nawuù, ta ndá 'viì, ta ndá to á ji 'duù tí nò ta bà me mbè gi bindi ndá ñinó náa yí jee mí to nó wálá nò wálá, à delè bà mèèkè'i tí wó kpónó gí, káa yí bà 'de 'válá ñinó mbe cee lá nó bindi ku mì wó gí.

³¹ «Káa ndá 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndá 'duù ñinó kpónó tí ndá kùro ndá ka ndú nó kèji gí bà dù tí ndá ndòngbú 'duù. Bindi ndá ndòngbú 'duù bà dù tí ndá 'duù kùro.»

Bà ta'ò bà 'dè có mì Jézù gítí o bà gii kònò s'é i mì wó

³² Ta o tí nò, ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó á kpokèji kú ya gí Jèrùzàlémè, káa Jézù ñindi wó ta o tí nò kú nò a i ngéé kùro ndú. Bindi nje ndá mbe tala có mì wó gii dù kaà 'dèè gí. Gúku delè gii zèè ndá 'duù ñinó mbe kú ru ndi ndú nó 'dáá gí gí.

Káa Jézù gii kaa ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só á gí nje seè ta kpéetí ndú, bindi yí gii 'bità bà 'dè có ji ndú gítí i tí nó náa áá kèji gí bà bakà ta yí nó,

³³ éno máa, «Ndoò kpónó kú ya gí Jèrùzàlémè. Káa kùro bà kpi ngbàngà tí 'Viì-mi-'Dakò ji ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-kpò mbe nibà i mì ndá Jùdèyà dooko gí. Ndú bà gii waa có ku mítí wó. Bindi ndú bà gii je yí ji ndá 'bí tende ña ndá 'duù.

³⁴ Ndá tende ña 'duù tí nò bà gii ño ndi wó, ndú bà gii cù cù mítí wó, ndú bà gii gbi yí, ndú bà gii zi yí gí. Káa ta sili ta'ò bindi ku mì wó, yí bà gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.»

Ndá 'viì mì Zèbidèyò yù gba 'do mì Jézù

³⁵ Ta o tí nò, ndá Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvání, tí ndá 'viì mì Zèbidèyò, gii gí gí mì Jézù. Bindi ndú gii 'dè có ji yí, máa, «Mbe nibà i ji ze, go kuu tí ze éno máa, wó bakà nambeè ji ze.»

³⁶ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «À gbí njembí yo éno máa, ye 'ví bakà a ña yè ji yo?»

³⁷ Bindi ndú gii 'visi có ji yí, máa, «Si 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ze 'ví kí tí wó gbí kù'bi mì lo, wàa 'bí 'duù 'ví kí tí gbí gálì mì lo á gbí ngbàngà mì lo.»

³⁸ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «Yo ñò i tí nó náa yo kú yù nó ni lá. Yo bà ni bà ñjù 'visi tí nó náa ye kèji gí bà ñjù nó gí? Yo bà ni bà ri ña bà riri ngo tí nó náa ye kèji gí bà ri nó gí?»

³⁹ Káa ndú gii 'visi có ji yí máa, «Ze bà ni bà bakà ndá i tí nó 'dáá gí gí.»

Bindi Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «'Visi tí nó náa ye kèji gí bà ñjù nó, yo bà ñjù gí. Ngo tí nó náa ye kèji gí bà riri nó, yo bà ri gí.

⁴⁰ Káa ndá bándò bà ki tí gbí kù'bi mì ye, ta bándò bà ki tí gbí gálì mì ye, me ndá i mì ye tacó bà je ji yo lá. Ndá bándò tí nó a ndá i mì ndá mbe náa à 'viindi ndú tacó tí ndú sàà gí.»

À dù tí gbolò 'duù kùro ndá 'duù a i ta bà bakà nètè ndú

⁴¹ Sè ndá 'bí mbe tala có mì Jézù mà gii 'di ndi ña có tí nó náa ndá Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvání 'dè nò, tàkòcò ndú gii kpolo gítí ndú ngé ndii gí.

⁴² Káa Jézù gii kilí ndú 'dáá gí, bindi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo ñò ni gí, máa, ndá 'duù tí nó náa à kú 'dè có máa ndú a kùro ndá ña ndá 'duù tí nó náa ndú me ndá Jùdèyà lá nó, kú zogo ndú ta wotí. Delè ndá kpo-kpò 'duù mì ndú si bà wo woó ji ndú lá.

⁴³ Káa a bà du gbí òkò tí yo me go éno lá. 'Duù ñinó ta go bà dù tí gbolò 'duù gbí òkò tí yo tí wó nó, bà dù tí mbe bakà nètè ndá ka wó.

⁴⁴ Káa 'duù ñinó tí kùro yo nó bà dù tí bòò mì ndá ka wó 'dáá gí.

⁴⁵ Tacó à kpéetí káa 'Viì-mi-'Dakò, yí gí me tacó wàa ndá 'duù 'ví bakà nètè wó lá. Yí gí a i tacó bà bakà nètè ndá 'duù, delè tacó bà si muu ndá 'duù ta miři wó.»

'Bí 'dakò tí mbe sú ro á gbí gbata Jérìkò

⁴⁶ Ta o tí nò, ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó gii gí gbí gbata Jérìkò. Káa ta o bà ñjè nó mì ndú 'do kà, ndá 'duù me mbè gii kaa kú ko ndú. Káa ta o tí nò, 'bí 'dakò tí mbe sú ro á mbe kú yù i, ta rẹ wó a Bàràtimèyò, tí 'viì mì Timèyò, kú kí tí wó to á seè kpokèji.

⁴⁷ Bàràtimèyò mà gii 'di có éno máa, à nó a Jézù mbe 'do Názàrèti ká kú ndii ta nó nó, yí gii 'bità bà tò kú ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Jézù, 'viì mì Dàvidè, ñò yè ro ye!»

⁴⁸ Bindi ndá 'duù me mbè gii 'bità bà do ta yí éno máa, yí si bà tò kú mí to. Káa ta bà 'di có tí nó, à dù nó a o bà gii zì bà tò kú mì Bàràtimèyò, máa, «Jézù, 'viì mì Dàvidè, ñò yè ro ye!»

⁴⁹ Káa Jézù gii rò tìyò, bindi yí gii 'dè có ji ndá 'duù máa, «Yo tè'è tí wó.»

Bindi ndú gii 'dè có ji Bàràtimèyò, máa, «Zèè njembí lo, a gí yaà, yí kù tè'è tí lo.»

⁵⁰ Ta bà 'di có tí nò, Bàràtímeyò gii 'va bongo mì wó náa yí kú gala nó mí to, bindi yí gii a gí yaà ya gí mì Jézù.

⁵¹ Bindi Jézù gii 'vee yí máa, «Cò mì lo gbí njembí lo máa ye 'ví bàkà a ña yè á ji wò?» Káa yí gii 'visi có ji Jézù, máa, «Mbe nibà i, si ndá ọọ ye 'ví njaanga tí.»

⁵² Káa Jézù gii 'dè có ji yí, máa, «Njè nó, tacó bà ùnje mì lo ta njembí lo 'vala wò gí.» Ngé 'do bà-i-nò ndá ọọ Bàràtímeyò gii njaanga tí gí, bindi yí gii ọọ ndi Jézù tí kpokèji.

11

Bà ọọ Bindi-Mbíri gí gbí gbata Jèrùzàlémè

¹ Ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó mà gii dooko gí gbí gbata Jèrùzàlémè gí, si ndú kú ọọ muu ndá gbata Bètífáji ta Bètáníyà, á dè ta 'bí gú náa á kú nì mítí a Gú Mbá, Jézù gii tuu ndá 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò,

² máa, «Yo ya gítí ndá 'bá tí zò náa yo kú ọọ ndú zò. Yo bà yee kà ká jé mítí ngbú 'vii-kècè náa 'duù jé o mì pí tí wó lá, náa à ere yí gí. Yo 'ví njaanga yí gí tí ji ye.

³ Káa 'bí 'duù má 'vee yo, máa, yo kú bàkà nò a yè wè, yo 'ví 'visi có ji yí éno máa, «A mbe tí ze ká 'dè có ji ze máa ze ya ta yí ji yí. Nètè mì yí kuu ta yí, à má cee gí, yí bà tuu ndi wó gí tí gí.»

⁴ Ndá mbe tala có mì Jézù náa yí tuu ndú nò gii ya gí bà 'de ngbú 'vii-kècè náa à ere yí mí njekèji sè tí kpokèji. Káa si ndú kú gii njaanga yí,

⁵ ndá 'bí 'duù mbe kú ọọ tíyò kà gii 'vee ndú máa, «Yo kú njaanga ngbú 'vii kècè tí nò tacó yè?»

⁶ Káa ndú gii 'visi có ji ndá 'duù tí nò ká go có tí nó náa Jézù 'dè ji ndú nò. Bindi ndá 'duù tí nò gii si ndú 'ví njè nó ta ngbú 'vii-kècè tí nò gí.

⁷ Ndú má gii yee ta yí ji Jézù, ndú gii kú ndá bongo mì ndú mí pí tí wó tacó wàa Jézù 'ví o mí pí .

⁸ Ndá 'duù me mbè gii gò ndá bongo mì ndú mí to tí kpokèji. Ndá 'bí 'duù ọọ ndi ndú gii kú'viki ndá kpá, ndú gii gò mítí kpokèji tacó bà tè duù mítí bà ọọ Jézù gí gbí gbata.

⁹ Bindi ndá 'duù ọọ ndi mbe tè kùro Jézù nó, ta ndá 'duù ọọ ndi mbe kú ko tàkò wó nó, gii 'bità bà tò kú ta líkí'ó éno máa,

«'Vala ze 'do gbí ndá wò o! (Òsánà!)

À ùlù yí tí mbe gí ta ọọ mì Mbe tí ndoo!

¹⁰ O tí nó náa 'bí 'vii bindi bu ndoo Dávídè bà gí gí bà zogo 'bá tí nó nó bà dù a banga o!

Áá Mbíri, gí 'do gbíri gí bà 'vala ze á 'do gbí ndá vo-vò o.»

¹¹ Jézù má gii ọọ gbí gbata Jèrùzàlémè gí, yí gii ndii ngé ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri mì ndá Jùdáyà. Káa yí má gii zeke'ò jèlè to tí ndá i 'dáá gí, ndú gii ya ta ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só gí gbí gbata Bètáníyà si o ndii gí.

Mû-mbiigá mbe ọọ lá

¹² Ta 'bí yé, si ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó kú delè ndi ndú 'do Bètáníyà ya gí Jèrùzàlémè, go gii bàkà yí tí kpokèji.

¹³ Yí má gii ọọ 'bí mû-mbiigá 'do me 'dú ta kpá tí ọọ ọọ éno, yí gii ne ya gí tà mù tí nó, máa ndá-'bí-lá yí bà 'de ndo mbiigá. Káa yí má gii di kà, yí gii 'de gbèe i lá.

¹⁴ Bindi yí gii je nje mítí mû-mbiigá tí nó éno máa, «'Bí 'duù káká'í 'ví zò ndo lo lá.» Ndá mbe tala có mì wó gii 'di có tí nó náa yí 'dè nó gí.

Jézù nì ndá mbe mà 'velè gí sè 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri mì ndá Jùdáyà

¹⁵ Ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó mà gii yee Jèrùzàlémè gí, yí gii ndii ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri mì ndá Jùdáyà. Bindi yí gii 'bità bà ni ndá mbe kú mà ndá i, ta ndá mbe kú si ndá i 'do kà gí sè. Yí delè gii 'buku ndá ká'í mì ndá mbe kú 'visi gürüsù, ta ndá mbata mì ndá mbe kú mà ndá kùlè, 'dáá gí mí to.

¹⁶ Yí gii ọọ ndá 'duù tí nó mbe kú tuu ndá i waaka ta gbí ndùgù kà nò 'dáá gí gí.

¹⁷ Bindi yí gii 'bità bà nibà i ji ndá 'duù, máa, «À wálá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, Mbíri máa, «'Bá mì ye a bándò bà 'deke tí ndá 'duù 'dáá gí ji ye tí Mbíri? Káa yo gii 'visi tí bándò bà kilí ndá kpo-kpò mbe ngbà!»

¹⁸ Có tí nó má gii 'va tí gbí tù ndá Kùro ndá bu-Mbíri ta ndá kpo-kpò mbe nibà i mì ndá Jùdáyà, ndú gii 'bità bà pà kpokèji tacó bà zi Jézù. Káa gúku bà gáà 'bi ndú tí wó gii kpò ndú gí. Tacó ndá 'duù me mbè tè a i gí tàkò bà nibà i mì wó.

¹⁹ Ta 'dè'ò mì gbèe ọọ tí nó, Jézù gii njè nó 'do Jèrùzàlémè gí.

Mû-mbiigá tí nó náa Jézù je nje mítí nó cì gí

²⁰ Ta dú'ò mì 'bí yé, si ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó kú gii ndii ta nó, ndú gii ọọ mû-mbiigá tí nó náa Jézù je nje mítí nó cì gí.

²¹ Bindi mbí Piyètòrò ngé gii 'va tí có tí nó náa Jézù 'dè nó gí. Yí gii 'dè có jí Jézù máa, «Mbe nibà í! Zeke'ò zó gí! Mù-mbiigá tí nó náa wò je nje mítí nó cì gí.»

²² Káa Jézù gii 'visì có jí ndú, máa, «Yo tee njembí yo mítí Mbíri.

²³ Ye kù 'dè có jí yo ta yúcó éno máa, 'duù má 'dè có jí 'bí gbolò gú máa, gú tí nó a 'do bàndò mì wó ya gí bà 'va tí wó tà ngo, 'duù tí nó má me kpìiki-kpìiki lá, yí má ùnje gí máa, có tí nó náa yí 'dè nó bà bàkà tí gí, áà bà bàkà jí yí gí.

²⁴ À má éno, wò má yù í 'do mì Mbíri ta bà 'deke tí lo jí yí, ùnje máa Mbíri bà je í tí nó jí wò gí, bindi wò bà 'de í tí nó gí.

²⁵ Káa ta o tí nó náa wò má kù rò tíyò kù 'deke tí lo jí Mbíri, 'bí wò í má kuu gbí njembí lo gítí 'bí 'duù, wò 'ví je à-cee-gí jí 'duù tí nó, tacó Bu lo tí Mbíri á gbíri 'ví je ta à-cee-gí gítí ndá wò í mí lo.

²⁶ Káa wò má sí có gítí ndá wò í mí ndá 'bí ka lo mí to lá, Bu lo á gbíri delè bà sí có gítí ndá wò í mí lo mí to wálá.»

Bà 'vee 'vé gítí rẹ mbe je wotí jí Jézù

²⁷ Ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó gii gí ndi ndú káká'í gí Jerúzalémè. Káa sí yí kù gii nó nó ta gbí ndugù 'bá-Mbíri, ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-kpò mbe nibà í mí ndá Jùdèyà, ta ndá kpo-'duù-'bá mì ndú gii gí gí mí wó,

²⁸ bindi ndú gii 'vee yí, máa, «Wò kù bàkà ndá kpo-kpò seṛẹ tí nó ta wotí mì ña yè? A 'di ká je wotí bà bàkà ndú á jí wò?»

²⁹ Káa Jézù gii 'visì có jí ndú, máa, «Ye kpónó bà 'vee yo ta 'vé gbaanjé cuki. Yo má 'visì có á jí ye gí tàkò 'vé mì ye nó gí, ye 'ví gii ní rẹ 'duù tí nó náa ye kù bàkà ndá í tí nó ta wotí mì wó nó jí yo.

³⁰ 'Vé mì ye jí yo éno máa: a 'di táánò ká je wotí bà caka tí ndá 'duù jí Jòvání? A Mbíri wèe, a ndá 'duù ká je wotí tí nó jí yí? Yo ní rẹ 'duù tí nó jí ye má kózó gí.»

³¹ Káa ndú gii 'bità bà 'viiki gbí có tí nó gbí òkò tí ndú, máa, «Ndoó má 'dè có éno máa, Jòvání 'de wotí tí nó 'do mì Mbíri, yí bá gii 'vee ndoo éno máa, káa tacó yè káa ndoo ùnje gítí ndá í tí nó náa yí kù bàkà nó lá?»

³² Káa delè gúku bà gii 'visì có jí yí éno máa, Jòvání 'de wotí tí nó 'do mì ndá 'duù gii kpò có gí, tacó ndá 'duù 'dáá gí ùnje gí máa, Jòvání táánò a mbe 'dòkò có mì Mbíri.

³³ Tacó éno ndú gii 'visì có jí Jézù, máa, «Ze ñò bà lá.»

Bindi Jézù gii 'visì có jí ndú, máa, «Á má éno, ye delè bà ní rẹ mbe je wotí bà bàkà ndá í tí nó jí ye nó jí yo wálá.»

12

Jézù lòkò'bò có gítí ndá 'bí mbe bàkà nètẹ

¹ Ta o tí nó, Jézù gii 'bità bà 'de có jí ndá 'duù gbí lòkò'bò éno máa, «Ta 'bí o gbaanjé, 'bí 'dakò gii ọ ní mù-nèbiti mì wó, yí gii bàkà ndugù gí tàkò, yí gii duu gùù bà pee nèbiti mí gbí, yí gii duu cèlégé mí gbí. Bindi yí gii kaa ndá 'bí 'duù mí gbí, máa, ndú bàkà nètẹ gítí nèbiti mì yí, wáa ndá yí 'ví njèè gbí í 'do gbí njí go ñinò náa à tí nó ta ndú. Ndú má gii 'vii có jí ndá ndú cee gí, yí gii njè nó ya gí gbí tende muu to.

² «O bà kili ndá í 'do gbí njí má gii gí gí, mbe njí tí nó gii tuu 'bí bòò mì wó gbaanjé jí ndá 'duù tí nó mbe kù bàkà nètẹ gbí njí mì wó nó tacó ndá bà í ñindi wó.

³ Káa ndá mbe nètẹ tí nó gii zèè bòò tí nó, ndú gii gbí yí, bindi ndú gii mòkò yí 'do gbí njí gí sè ta kùnga 'bí wó.

⁴ Mbe njí tí nó gii tuu 'bí bòò mì wó káká'í. Káa ndá mbe nètẹ tí nó gii gbí muu wó dí gí. Ndú delè gii bàkà ndá í-nó mítí wó me gbolò.

⁵ Mbe njí tí nó má gii tuu bà ta'ò bòò mì wó, ndá mbe nètẹ tí nó gii zì yí gí. Sè ndá 'bí tú mì mbe njí tí nó náa yí gii tuu ndú bindi ñinò, ndá mbe nètẹ tí nó gii gbí ndá 'bí gbí-gbí, ndú gii ziki ndá 'bí ziki-ziki.

⁶ Sè 'duù mì wó gii dù ká gbaanjé, náa yí gii tuu jí ndú tí ndòngbú 'duù, a gbèe 'vii mì wó náa yí zè yí ñiki ta njembí wó gbaanjé, ta bà koṛo có éno máa, ndú bà te duù mítí 'vii mì yí nó gí.

⁷ «Káa ndá 'duù tí nó má gii ñò 'vii mì 'dakò tí nó kẹjí, ndú gii toko có gbí òkò tí ndú, máa, «Njizó a mbe mbelè tí nó ká kẹjí zò. Ndoó zì yí gí, tacó wáa mbelè tí nó 'ví dù tí ñindi ndoo.»

⁸ Ndú bà-í-nò gii kili mítí 'vii tí nó, ndú gii zì yí gí. Bindi ndú gii ja ku wó gí sè 'do gbí njí.

⁹ «Mbe njí tí nó kpónó bà bàkà a ña yè? Yí bà ziki ndá mbe nètẹ tí nó gí, bindi yí gii kaa ndá 'bí ngú mbe nètẹ mí gbí njí tí nó.

¹⁰ Yo 'deke có tí nó gbí wáràgà mì Mbíri nó lá? Có tí nó máa,

<Díí tí nó náa ndá mbe bí 'bá bè gí nó ká gí tí kpedélé díí bà sè tà 'bá;

¹¹ ñinó a i ñinó náa a Mbe tí ndoo ká bàkà ,
káa nje ndoo 'dèè gítí bà zeke gí.>

Yo jé 'deke có tí nò lá?>

¹² Ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-kpò mbe nibà i, ta ndá kpo-'duu-'bá mì ndá Jùdèyà má gii 'di lòkò'bò tí nó, ndú gii ò nì gí máa, Jézù kù lòkò'bò có tí nó a i gítí ndá yí. Káa gúku bà zèè yí gii kpò ndú gí, tacó ndá 'duu ta o tí nó me mbè. Tacó éno, ndú gii njè nó si yí mí to.

Bà gò i mì ndá Jùdèyà jì Ngáangbá gba mì ndá Ròmánò

¹³ Ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-kpò mbe nibà i, ta ndá kpo-'duu-'bá mì ndá Jùdèyà gii tuu ndá 'bí 'duu 'do gbí òkò tí ndá mbe kù kpòlò tí tàkii mì ndú ta ndá 'bí mbe kù tè gí tàkò có mì Èròdè tacó bà zèè ngo nje Jézù.

¹⁴ Ndá 'duu tí nò gii 'vee Jézù, máa, «Mbe nibà i, ze ò nì gí máa, wò a mbe 'dè yúcó, wò cì gúku tí 'bí 'duu gbaànjé lá, wò delè 'vee bà éno máa, ñinó a gbolò 'duu, káa ñinó a lùkúfà 'duu nò, jé lá. Wò kù nibà có mì Mbíri jì ndá 'duu 'dáá gí ká ta njemí lo gbaànjé. Wò koṛo có máa, a yúcó tacó tí ndoo tí ndá Jùdèyà bà gò i jì ngáangbá gba mì ndá Ròmánò? Ze gò i jì yí, wèè, ze gò lá?>

¹⁵ Káa Jézù gii ò nì gí máa, ndá 'duu tí nò gí gí tí yì ta ngiṛò. Tacó éno, yí gii 'visì có jì ndú máa, «Yo kù 'dè ngo muu có jì ye tacó yè? Yo tala bà tù ṛa gùrúsù tí nó á mì yo nò jì ye, wàa ye 'ví ò nì gí.>

¹⁶ Ndú má gii tù 'bí ṛa gùrúsù mì ndú nò gbaànjé, náa ndú kù nì mí tí a dínàri, jì Jézù gí, Jézù gii 'vee ndú, máa, «À ka mí gbí gùrúsù mì yo nó a cè kózò tí 'di nó?>

Káa ndú gii 'visì có jì yí máa, «À ka a cè kózò tí ngáangbá gba mì ndá Ròmánò.>

Yí gii 'vee ndú káká'i máa, «Káa à cu mí gbí nó a ṛè 'di?>

Káa ndú gii 'visì có jì yí, máa, «À cu a ṛè ngáangbá gba mì ndá Ròmánò.>

¹⁷ Bìndi Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Yo dele ndi ndá i mì ngáangbá gba mì ndá Ròmánò jì ngáangbá gba mì ndá Ròmánò, wàa yo 'ví dele ta ndá i mì Mbíri á jì Mbíri.> Bìndi nje ndú 'dáá gí gii 'dèè gítí có mì Jézù nò gí.

Bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú

¹⁸ Bìndi ndá 'bí ṛa ndá Jùdèyà mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú lá, ta ṛè ṛa ndú a ndá Sàdúkáyò, gii 'vee Jézù máa,

¹⁹ «Mbe nibà i, Mòze cu jì ze mí gbí wàràgà mì wó máa, 'duu má kò nì, káa ku gii je yí si ndú jò ta nì tí nó lá, ná'vìndí 'duu tí nó 'ví zèè 'bí nawu ku bìndi wó, tacó bà jò ṛè ná'vìndí wó.

²⁰ Káa ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'vii-'dakò náa nawu ndú jò ndú ta bà muu ndú vò-nje só gii kò nì, bìndi ku gii je yí si ndú jò ta nì tí nó kálásè.

²¹ 'Bí ná'vìndí ku tí nó gii zèè 'bí nawu ku á bìndi wó. Ndú delè gii jò ta nì tí nó lá, bìndi yí gii cee gí. Bà ta'ò 'duu gii zèè 'bí nì tí nó, káa ndú delè gii jò ta yí lá.

²² 'Duu ñinò má zèè 'bí nì tí nó á bìndi ku ná'vìndí wó, yí cì ká sínò; 'duu ñinò má zèè 'bí wó, yí cì ká sínò, kpòò yee tí o tí nó náa ndá 'vii-'dakò tí mò vò-nje só gbí yí mì nawu ndú 'dáá gí gii tè ṛi á cikii gbèe nì tí nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, ku delè gii ṛuka ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, káa gbèe 'duu á 'do gbí òkò tí ndú mbe jò ta yí wálá. Bìndi nì gii cì tí ndòngbú 'duu gí tàkò ndú.

²³ À má ta o bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú wúnò, ndú má gii 'vala ndi ndú gí, nì tí nó bà gii du tí nì mì 'di á 'do gbí òkò tí ndú? Tacó ndú 'dáá gí kò yí gí.>

²⁴ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «À nò me nderè bà giri'o mì yo ká nò lá? Náa yo 'di tí ta gbí ndá có tí nó náa à cu mì Mbíri nó lá nò? Yo delè gii ò nì tí ta wotí mì Mbíri nì lá nò!

²⁵ Tacó bìndi bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú, ndá 'dakò ta ndá nì káká'i bà kò tí ndú wálá, tacó ndú bà gii du go ndá basill mbe kù ndú tí mù Mbíri.

²⁶ «Káa à má gítí có bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú, yo 'deke có gítí bè'i tí nó mbe kù doo nó gbí wàràgà mì Mòze lá? Mbíri ta o tí nó gii 'dè có jì Mòze máa, «Ye a Mbíri mì Àbìráámò, ye a Mbíri mì Ìzàkò, ye a Mbíri mì Jàkòbè.>

²⁷ Káa ndá Àbìráámò, ta Ìzàkò, ta Jàkòbè cì sàà si à dooko gítí bà jò Mòze kálásè. Káa Mbíri gii 'dè có tí nó jì Mòze tacó bá tùbà éno máa, ndú kù 'vala kálásè. À má èndò, Mbíri me Mbíri mì ndá ku lá. Yí a Mbíri mì ndá 'válá. Káa có mì yo máa, 'válá bìndi ku wálá nò, có ngé to gí.>

Kpólò-kpòlò có gbí òkò tí ndá có mì Mbíri 'dáá gí

²⁸ Bindi 'bí gbolò mbe nibà i mi ndá Jùdèyà mbe kù sè tù wó ta o tí nò gítí bà tò kponje mi ndá Jézù ta ndá ka wó, má gii 'di ndá bà 'visi có mi Jézù ji ndú 'dáá gí ká dú, yí gii 'vee Jézù máa, «Kpóló-kpolo có gbí òkò tí ndá có mi Mbíri 'dáá gí a có ngàyi?»

²⁹ Káa Jézù gii 'visi có ji yí, máa, «Ìjìnó a có mi Mbíri mbe kpolo co tí ndá 'bí có mi wó 'dáá gí:

◁Yo sè tù yo, ákoo ndá Ìzìrìyéli.

Mbe tí ndoo tí Mbíri ká gbaànjé.

³⁰ Yo zè Mbe tí yo tí Mbíri mi yo nìkì ta njembí yo gbaànjé,

ta lilí yo gbaànjé,

ta bà koṛo có mi yo gbaànjé,

ta wotí mi yo 'dáá gí.»

³¹ «'Bí kpóló-kpolo có mi Mbíri a ñinó, máa,

◁Wò 'ví zè ndá 'bí ka lo nìkì ká go ñinó náa wò kù zè ta 'doó tí lo nìkì maa nò.»

'Bí có mi Mbíri káká'i mbe me gbolò ndii ndá có tí nò sósò'ò nò gí wálá.»

³² Mbe nibà i tí nò gii 'visi có ji Jézù máa, «Wò 'dè a yúco, Mbe nibà i. Có mi lo náa wò 'dè éno máa, Mbíri ká gbaànjé, 'bí Mbíri bindi wó káká'i wálá, à káa yí nò, a cèe yúco.

³³ Bà zè yí nìkì ta njembí 'duu gbaànjé, (ta kóṛo-koṛo có mi 'duu gbaànjé,) ta wotí mi 'duu 'dáá gí, ta bà zè 'bí ka tí nìkì á go bà zè 'doó tí 'duu nìkì, a ndá kpóló-kpolo có mbe ndii ndá bà doo ngúwu ndá nò ta ndá bà waa mbelè ji Mbíri gí.»

³⁴ Jézù má gii ñò éno máa, bà 'visi có mi 'dakò tí nò a bà 'visi có mi mbe 'di gbí-o, yí gii 'dè có ji yí máa, «Wò me 'dú 'do tí 'bá tí nó náa Mbíri kù zogo nó lá.»

'Do bindi ñinó, 'bí 'duu káká'i mbe gii yeeke tí wó ta bà 'vee gbí nje Jézù wálá.

Bindi-Mbíri me káa 'vii mi Dàvidè cuki lá, yí delè a mbe tí Dàvidè

³⁵ Ta o tí nò si Jézù kù nibà i ji ndá 'duu á gbí ndùgù 'bá-Mbíri, yí gii 'vee ndú máa, «Ndá kpo-kpò mbe nibà i mi ndá Jùdèyà kù 'dè có máa, Bindi-Mbíri a 'vii mi Dàvidè ta kpokèji ngàyi?

³⁶ À sé a Dàvidè táánò ta nje wó ká kò-kò ta wotí mi Bèri-mi-Mbíri, máa,

◁Mbíri 'dè có ji Mbe tí ye máa,

«Kí tí lo gbí kù'bì mi ye di tí o tí nó náa

ye bà gii bàkà ndá ku'di mi lo tí ndá i-tà-tàmà mi lo,» nó.»

³⁷ «Káa Dàvidè ta nje wó má kù ni mítí Bindi-Mbíri a ◁Mbe tí ye,» Bindi-Mbíri bà gii dù tí 'vii mi Dàvidè ta ña kpokèji ngàyi?»

Káa ndá 'duu me mbè gii sè tù tí có tí nò ta pétéké tàkòcò ndú, wàa yí 'ví 'dè ta gbí có tí nò ngbàrángà'i ji ndá yí.

Jézù ñonoko ndá kpo-kpò mbe nibà i mi ndá Jùdèyà

³⁸ Si Jézù kù nibà i ji ndá 'duu, yí gii kpo-gbí-tà-tù ndú máa, «Yo kpolo tí yo 'do tí ndá kpo-kpò mbe nibà i mi ndá Jùdèyà mbe kù dù ta go bà yuu ndá banga bongo, ta go bà si ndá 'duu 'ví te duu mítí bà 'vee ndú á go bà 'vee ndá gba ta ndi tí ndá bàndò 'velè.

³⁹ Ndú má ya gítí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri tacó bà ùlù Mbíri, ta ndá kpo-kpò bàndò bà kili ndá 'duu gí bà zò i, à tí ndú delè káa go bà kì tí ndú pí ndá kpedélé mbata tí nó náa à paka mí kuro ndá 'duu nò.

⁴⁰ Ndú zò ndá i mi ndá nawu ku mi gí. Ndú kù bàkà tí ndú tí ndá tó 'duu ta 'verè bà dù kù ùlù Mbíri too ye, ta ri, too ye, ta ri, káa Mbíri bà waa có mítí ndú ta wotí ká tí .»

Bà gò i mi 'bí nawu ku

⁴¹ Káa si Jézù kù kì tí wó á seè bàndò bà gò i mi ndá 'duu ji Mbíri á gbí ndùgù 'bá-Mbíri, yí gii ñò ndá 'duu me mbè kù gò i.

⁴² Mâ gii zeke'o, 'bí nawu ku tí mbe yè gí gí bà gò ndá ñjì gúrúsu sósò'ò, náa à má toko ndú, ndú bà gí tí gírísi gbaànjé.

⁴³ Jézù má gii ñò i tí nó náa nawu ku tí nó bàkà nò, yí gii tè'é tí ndá mbe tala có mi wó. Bindi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, nawu ku tí nó tí mbe yè nò, gò i me gbolò ndii ndá 'duu 'dáá gí.

⁴⁴ Tacó ndá mbe kpo-kpò i gò káa nje mèlè ndá i tí nó náa à kuu mi ndú nò. Káa nawu ku tí nó, tí mbe yè ta 'bí i mi wó wálá nò, gò 'dáá nò a lambu ñinó náa yí kù lí mítí nò.»

13

Jézù 'dè có gítí o bà gii k'i'viki 'bá-Mbíri

¹ Si Jézù kù co 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri gí sè, 'bí mbe tala có mì wó gbaanjé gii zeke 'bá-Mbíri, bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «Zeke'o zó gí, Mbe nibà ! A ña ndá kpo-kpò díí yè náa a bì ta ndá 'bá tí zó ká zó!»

² Káa Jézù gii 'visi có jì yí máa, «Wò wálá ñò ndá kpo-kpò 'bá tí zó gí? Gbèe díí bà gii dù pí ka wó wálá. À bà gii ki'viki ndú lú'bú-lú'bú gí to.»

³ Jézù gii ya gí pí Gú Mbà, bindi yí gii ki tí wó tú gbíro wó mò gítí 'bá-Mbíri. Bindi ndá Piyétòrò, ta Jákòndó, ta Jòvání, ta Àndèrèyà, gii 'vee yí si ndú ta kpééti ndú máa,

⁴ «Nì o bà bàkà tí mì i tí nò jì ze. Ze bà ñò o bà bàkà tí mì ndá i tí nò ni mítí yè?»

Jézù 'va-gbì-tù ndá tú mì wó á gítí o bà gii ndòngbú o

⁵ Bindi Jézù gii 'bità bà 'dè có jì ndú, máa, «Yo kpolo tí yo, tacó wàa 'bí 'duù 'ví eendi yo lá.

⁶ Tacó ndá 'duù me mbè bà gii waaka có ta rẹ ye; 'duù ñinò bà dù káa o gí yaà máa, <Ye a yí. Ndú bà gii eendi ndá 'duù me mbè.

⁷ «Káa yo má 'di có ndá kpo-kpò gó, ta ndá bà fiini có gítí ndá kpo-kpò gó, yo 'ví ci gúku lá, tacó ndá gó tí nò 'dáá gí bà gó tí gí, káa ndòngbú o kálásé.

⁸ Tacó ta o tí nò ndá 'duù 'do muu to kè'bí bà kaa ya gí bà tè ndá 'bí ka ndú ta gó. Ndá kpo-kpò gba bà gii tè ndá 'bí ka ndú ta gó. To bà gii tanga tí, tí ndá bàndò me mbè. Ndá 'duù bà gii zò go. Káa ndá i tí nò 'dáá gí káa bà 'bità gó-káyí sínò.

⁹ «Káa yo 'ví kpolo tí yo, tacó ndá 'duù bà gii ya ta yo gí gbí ngbàngà mì ndá Jùdèyà. Áa bà gii gbi yo ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri; yo bà gii rò tíyò á kùro ndá kpo-kpò tùu, ta ndá kpo-kpò gba á muu ye. Yo bà gii 'vanda ndi ndá có tí nó táánò náa yo 'di 'do gbí nje ye nò. Yo delè bà gii 'dè có gítí ndá i ñinó náa yo táánò ñò ye kù bàkà ndú nò.

¹⁰ Káa yo kpédélé'i bà ma a Banga-Ngú-Có mì ye á jì ndá 'duù á muu to tí nó 'dáá gí má kózó gí.

¹¹ «Ta o tí nò, à má kù zèè yo ya tí gí gbí ngbàngà, yo 'ví si bà yeeke tí yo ta bà koṛo có máa, yo bà 'dè mí kà a có yè wè nò mí to; yo 'ví 'dè káa ña có ñinó mbe gí gí gbí muu yo nò. Tacó ta o tí nò à me yo ká kù 'dè có lá, a Bèri-mi-Mbíri ká bà 'dè có.

¹² «Ta o tí nò, ndá 'duù bà sì tàmúu ndá ná'vindirí ndú jì ku, bu 'vii bà sì tàmúu 'ví mì wó jì ku, ndá 'vii bà gii sogo ndá mbe jò ndú, ndú delè bà gii sì ndú jì ku;

¹³ delè ndá 'duù bà gii sogo yo tacó tí ye. Káa 'duù ñinó mbe zèè njembí wó yee tí ndòngbú ndá i tí nó ká bà 'de 'vala ñinó mbe cee lá nò.

¹⁴ «Káa ta o tí nò, yo má ñò ndá vò 'duù kù gbètèkè 'bá-Mbíri nó, (mbe kù 'deke i tí nó 'ví 'di gbí éno máa), ndá 'duù Jùdèyà 'ví i ngèlè ya gí pí ndá nja-njà gú.

¹⁵⁻¹⁶ Ndá i tí nó má gbo yo mítí 'bí bàndò, yo 'ví dele ndi yo ya gí 'bá tacó bà kaa ndá i mì yo lá.

¹⁷ Káa a ña wò pá yè ká tí ndá mbe nakáyì, ta ndá nù ñinó náa ndá 'vii mì ndú nje kí gbí ndá o tí nó ká éno!

¹⁸ Yo 'deke tí yo jì Mbíri máa, i tí nó 'ví bàkà tí me ta bèmbilí lá.

¹⁹ Tacó gbí ndá sili tí nó, ndá 'duù bà gii mbu ña 'bí bà mbu ndò ta ña jé mbe bàkà tí lá 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó mì Mbíri di tí kpónó, delè ta ña káká'i bà bàkà tí wálá.

²⁰ 'Dóó Mbe tí ndoo tí Mbíri táánò má ja tí ndá sili tí nó gí to lá, gbèe 'duù bà dù wálá. Káa yí ja tí ndá sili tí nó a i tacó tí ndá 'duù tí nó náa yí ruka ndú gí nò.

²¹ «Á má éno, 'bí 'duù má gii 'dè có jì yo, máa, «Yo zeke'o gí, Bindi-Mbíri kuu nò!» wálá máa, «Yo zeke'o, yí zò!» yo 'ví ùnje gítí lá.

²² Ta o tí nó ndá sú bindi-Mbíri, ta ndá sú mbe 'dòkò có mì Mbíri bà oloko kù bàkà ndá i, ta ndá serè, tacó bà gii kpokèjì mì ndá 'duù tí nó náa Mbíri ruka ndú gí nó, náa ndú má 'de kpokèjì gítí ndú gí nò.

²³ «Á má éno, yo kpolo tí yo, tacó ye kpo-gbì-tà-tù yo gítí ndá i tí nó bà gii bàkà tí nó 'dáá gí, gí.

²⁴ «Káa gbí ndá sili bindi ndá vo-vò o tí nó, ṛo ṛi bà gii 'di gí, pí bà gii tòngbaa wálá,

²⁵ ndá yii bà gii 'duku gí to 'do gbíri, ndá i gbíri 'dáá gí bà gii ngaka tí ndú.

²⁶ Bindi ndá 'duù bà gii ñò 'Vii-mi-'Dakò kù gí co gbí ndá kùlù mù ta di gbí tí wó, kù tòngbaa ngbézé-ngbeze-ngbéze.

²⁷ Bindi yí bà gii tuu ndá basilí mì Mbíri cee muu to tí nó 'dáá gí, gí bà kili ndá 'duù ñinó náa Mbíri ruka ndú gí nó 'do gbí ndá gulú-gulú to yee tí gulú-gulú ṛi.

²⁸ «Yo kpolo ṛo yo mítí mù-mbiigá, ta o tí nó náa yí má kù tú ngú dó kpá, yo ñò ngé ni gí máa, bèmbilí dooko jé'déé gí.

²⁹ Go éno delè, ta o tí nó náa yo má ñò ndá i tí nó náa ye 'dè có gítí ndú nó kù bàkà tí, yo 'ví koṛo muu yo éno máa, o bà gí 'Vii-mi-'Dakò dooko gí.

³⁰ Ye kú 'dè có jí yo ta yúcó, máa, ndá i tí nó 'dáá gí bà bàkà tí kùro bà mii ndá 'duù tí nó kpónó mbe kú 'vala muu to tí nó nó gí.

³¹ Ndá gbíri ta to tí nó bà mii gí, káa ndá có mì ye bà mii wálá.

³² «Káa à má gítí ndá 'dóó ọ̀ tí nó, ta 'dóó o tí nó, gbèe 'duù mbe ọ̀ ni wálá, kpétí káa ndá basili mbe kú nó tú mì Mbíri á gbíri, kpétí káa 'Vii-mi-Mbíri, gbèe 'duù jé mbe ọ̀ ni wálá. À káa Bu ye cuiki ká ọ̀ ni .

³³ À má ènò, yo dù tí zò'o. Yo 'ví kpolo tí yo, tacó yo jé gí bà ọ̀ maa, o tí nó bà gí ta o ngàyi wè, nó wálá.

³⁴ O tí nó bà gí go 'duù mbe ya gí muu nja nó. Yí njè nó 'do 'bá si ndá i mì wó á jì ndá bòò mì wó, máa ndú 'ví kpolo tí ndú, bòò ọ̀nò ká ta bà nètè mì wó, 'bí ká ta ọ̀ndi wó. Bindi yí gii 'dè có jí mbe kpolo tí njekèji máa, yí dù tí zò'o.

³⁵ À má ènò, yo dù tí zò'o, tacó yo ọ̀ o tí nó náa mbe 'bá bà gí tí nó ni lá. Yí bà gí si ndá 'duù á njewu? Yí bà gí ta kpo-gb'í? Yí bà gí ta bà kò-kò mì ngùu? Yí bà gí si yé kú wèlè tà ọ̀?

³⁶ Yí má yee kpàtàràkà gí, yí 'ví 'de yo á tí zò'o.

³⁷ Có tí nó náa ye 'dè jí yo nó, ye 'dè jí ndá 'duù 'dáá gí: «Yo dù tí zò'o!» »

14

Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà pà kpokèji gítí bà zèè Jézù

¹ Ta o tí nó sè sili ká só gítí o bà bàkà tàkii o bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbíri, ta tàkii bà ci 'Dè-kò. Ndá Kùro ndá bu-Mbíri ta ndá kpo-kpò mbe nibà i mì ndá Jùdèyà kú gii pà kpokèji bà zèè Jézù á tàbèngii tacó bà zi yí.

² Ndú jè ta bà zèè yí gbí ngbà tacó ndú kú cì gúku máa, ndá yí má zèè yí gbí ngbàà ọ̀ á ta gbolò o tí nó, ndá 'duù bà bàkà wo.

'Bí nù toro bàà míti Jézù gbí gbata Bètáníyà

³ Ta o tí nó si Jézù kú zò i gbí gbata Bètáníyà á 'bá mì 'bí 'dakò ta rẹ̀ wó a Simónè, náa à kú ni míti wó a «mbe ci,» 'bí nù gii gí ta banga pò bàà náa à ọ̀nòkò ta 'bí ọ̀ banga pò i ta rẹ̀ a nàràdi gbí dúlàngà. Bindi nù tí nó gii ki mii dúlàngà bàà tí nó gí, yí gii yee bàà tí nó 'dáá gí míti muu Jézù.

⁴ Káa ndá 'bí 'duù ọ̀nò mbe ọ̀ i tí nó náa nù tí nó bàkà nò gii 'bità bà 'dè ngùrù-ngùrù có go' i ta kpo tàkòcò gítí nù tí nó, máa, «À kpónó volo gbí bàà tí nó tacó ye?»

⁵ Áá kùtáà bà sì pò bàà tí nó á ta gbolò gùrúsù ndii dinári 300 gí, wàa à 'ví ko ta ndá mbe yè.»

⁶ Jézù má gii 'di có tí nó náa ndá 'duù tí nó kú fiini nó, yí gii tè ọ̀ wó gítí ndú. Bindi yí gii 'dè có jí ndú máa, «Yo si nù tí nó mí to. Yo kú pèè mbí wó tacó ye? Yí bàkà jí ye a banga i.

⁷ Ndá mbe yè ta o 'dáá gí kuu gbí òkò tí yo. Go bà bàkà nambeè jí ndú má kuu tí yo, yo bà bàkà ta o mì yo mbe niki tí yo gí. Káa à má gítí ye, yo bà 'de ye ta o 'dáá gí wálá.

⁸ Yí bàkà nò a bà wotí ọ̀ndi wó. Yí toro nó a bàà bà duu ye míti ye.

⁹ Ye kú 'dè có jí yo ta yúcó máa, bàndò náa à má ma Banga-Ngú-Có míti muu to tí nó gí, à delè bà kojo có tí nù tí nó ta bà dità i tí nó náa yí bàkà nó gí.»

Júdà ba ngbù Jézù

¹⁰ Bindi Júdà Ìsikariyòtè, tí 'duù 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì Jézù muu 'bi-nje só, gii njè nó ya gí mì ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà, tacó bà ba ngbù Jézù jí ndú.

¹¹ Ta bà 'di có tí nó, tàkòcò ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà gii peteke gítí Júdà ngé ndii gí. Bindi ndú gii ci yí máa, ndá yí bà ko mboo nètè mì wó nó jí yí ta gùrúsù. Bindi Júdà gii delè ndi wó ya gí bà pà tò kpokèji bà zèè Jézù jí ndú.

Bà 'viindi tí gítí gbolò o bà ci i

¹² Káa ta o bà 'bità ndá sili mì gbolò o bà bàkà tàkii mì ọ̀ bà ci 'Dè-kò, si à waa mbelè 'vii-rómbo gítí o bà bàkà tàkii mì bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbíri gí, ndá mbe tala có mì Jézù gii 'vee yí gítí bàndò ọ̀nò náa mbe niki tí wó, tacó wàa, ndá yí 'ví ya gí bà 'viindi jí ndá yí ta ndú tacó bà zò i-cí-ci míti .

¹³ Káa Jézù gii 'visi có jí ndú ta bà tuu ndá 'duù sósò'ò 'do gbí òkò tí ndú, máa, «Yo ya gí gbí gbata; yo má yee ká, yo bà 'de 'bí 'dakò kú te ngo gbí kàrà; yo 'ví ru ndi wó.

¹⁴ 'Bá tí nó náa yí bà ọ̀ gítí nó, yo 'ví ya gí bà 'vee mbe 'bá tí nó, máa, «A mbe nibà i ká tuu ze máa, ze gí gí bà 'vee wò máa, 'bá wii tacó tí ngòò, tacó wàa, ndá yí 'ví gí gí bà zò i-cí-ci mí tà á ta ndá mbe tala có mì yí wè?»

¹⁵ Bindi yí bà túbà gbolò sojo náa à 'viindi bàndò mí ká sàà gí jí yo. Nò gí, yo 'ví bàkà i-zò-zò mí ká á jí ndoo.»

¹⁶ Ndá mbe tala có mì Jézù mà giì njà nó ya gí gbí gbata, ndú giì 'de ndá i kà jé ká go có tí nó náa yí 'dè jì ndú nò. Bindi ndú giì 'viindi ndá i-ci-ci kù ù ta ndi wó.

Ndòngbú bà zò i mì Jézù

¹⁷ 'Dè'o mà giì gí gí, ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só giì ya gí gbí gbata tí 'bá tí nó náa à 'viindi tà'i mítí kù ù ta ndi ndú nò.

¹⁸ Káa si ndú kù zò i, Jézù giì 'dè có jì ndú máa, «Ye kù 'dè có jì yo ta yúco, máa, 'bí 'duu gbaanjé 'do gbí òkò tí yo bà giì ba ngbù ye gí. 'Bí 'duu 'do gbí òkò tí yo mbe kù zò i ta ye kpónó gbí ká'i.»

¹⁹ Ta bà 'di có tí nó ndá mbe tala có mì Jézù 'dáa gí giì dù zuku-zùkùù. Bindi ndú giì 'bità bà 'vee yí gbaanjé-gbaanjé, máa, «À 'ví dù a ye? À 'ví dù a ye?»

²⁰ Káa Jézù giì 'visi có jì ndú, máa, «A 'bí 'duu gbaanjé 'do gbí òkò tí yo a muu'bi-nje só nò. 'Bí 'duu mbe kù too yá ta ye 'do gbí gbèe ká'i.»

²¹ Iyoo. À dú káa yúco, 'Vii-mi-'Dakò bà giì ya gí nje ku mì wó á go có tí nó náa à cu mí gbi wáràgà mì Mbíri sàà éno máa, yí bà giì cì gí nò gí. Káa 'duu tí nó mbe ba ngbù 'Vii-mi-'Dakò nó ká bà giì mbu. À ngbá niki táánò káa bà jò yí lá.»

²² Káa si ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó kálásè kù zò i, yí giì je kù kò, bindi yí giì ùlù Mbíri, yí giì k'i'viki gbí kù kò tí nó, bindi yí giì kaa jì ndá mbe tala có mì wó, bindi yí giì 'dè có jì ndú máa, «Yo je, njínó a dii ye.»

²³ Bindi yí giì zèè 'visi nèbítí, yí mà giì ùlù Mbíri gí, yí giì je jì ndá mbe tala có mì wó, ndú 'dáa mà giì njù gí, yí giì 'dè có jì ndú máa,

²⁴ «Jínó a mbelè ye, tí mbelè bà njù mùkà mì Mbíri, àà bà yee to tacó tí ndá 'duu me mbè.

²⁵ Ye kù 'dè có jì yo ta yúco, máa, ye káká'i bà njù i ta yo wálá yee tí rì ngú bà njù mì ndoo ta ndoo á gbí 'bá tí nó náa Mbíri kù zogo nò.»

²⁶ Ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó mà giì cè cè à bindi i-zó-zò gí, ndú giì njà nó kù ya gí pí Gú Mbá.

²⁷ Káa si ndú a muu nó á kpokèjì, Jézù giì 'dè có jì ndú, máa, «Yo bà giì 'vaaka 'do tí ye, á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Ye bà giì gbi mbe gbà rómbo, bindi ndá rómbo bà giì 'vaaka gí,» nò.

²⁸ Káa kpèti ká éno, ye bà giì ya gí kùro gí bà ùndi yo mí Gàliléyá à bindi bà 'vala ndi ye á 'do gbí muu'dú ye.»

²⁹ Káa Piyétòrò giì 'visi có jì yí, máa, «Kpèti sè ndá 'bí 'duu 'dáa má oloko 'do tí lo gí, ye jé gí bà o 'do tí lo wálá.»

³⁰ Káa Jézù giì 'visi có jì Piyétòrò, máa, «Ye kù 'dè có jì wò ta yúco, máa, wúnó ta bèbìlì tí nó, á kùro bà kò-kò mì ngùu ta bà só, wò bà 'boo ye ta bà ta'ò.»

³¹ Káa Piyétòrò giì 'visi có jì Jézù ta njembí wó gbaanjé, máa, «À kpèti má káa ku, à niki éno máa ku tí nó 'ví zi káa 'doó ye gí, á co tí bà o 'do tí lo mì ye.» Bindi sè ndá 'bí mbe tala có mì Jézù 'dáa gí giì 'dè jì yí káa gbèe ña có mì Piyétòrò nò.

Jézù ya gí Jètisèmánè

³² Bindi ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó mà giì yee gbí 'bí làmbu wúngbò jìllì náa à kù ni mítí a Jètisèmánè, Jézù giì 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó, máa, «Yo dù nò, wàa ye 'ví ya gí bà 'deke tí ye jì Mbíri.»

³³ Bindi yí giì ruka ta yí 'do gbí òkò tí ndú káa ndá Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvání. Ndú mà giì yèè ta ndú gí ndi 'do tí sè ndá 'bí ka ndú gí, gbí dii wó giì dù kù me mááká, delè támuu wó giì 'bità bà jì gí.

³⁴ Bindi yí giì 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó tí nó ta'ò nó náa yí ruka ndú nò, máa, «Sé'i yè gbí njembí ye dè gí mì ku. Yo dù bà-i-nò, wàa yo 'ví kpolo tí yo.»

³⁵ Bindi yí mà giì yèè ndi wó 'do tí ndú á gí ndi gí, yí giì 'bu gbíro mí to, bindi yí giì 'bità bà 'deke tí wó jì Mbíri, máa, 'bí kpokèjì má kuu, yí 'ví ndo co tí 'do kùro o tí nó kù gí nó gí.

³⁶ Máa, «Ábá, àà Bu ye, kpokèjì gítí ndá i 'dáa gí kuu mì lo. Si ye mí nje gbolò wò có tí nó náa à bà giì waa mítí ye nó lá. Káa wò 'ví me éno 'do ká gbí 'doó có mí lo gbí muu lo, me 'do gbí có mì ye lá.»

³⁷ Bindi yí mà giì dele ndi wó gí mì ndá mbe tala có mì wó tí nó ta'ò nó, yí giì 'de ndú tètì gí. Bindi yí giì 'dè có jì Piyétòrò, máa, «Simónè, wò kù tè a rì wàà? Yo ni bà dù tí zò'o nji'díí lá?»

³⁸ Yo kùtáà bà dù tí zò'o, wàa yo 'ví 'deke tí yo jì Mbíri, tacó ndá wò i 'ví tala yo lá. À dú káa yúco, go bà bàkà tó i dú kuu gbí njembí yo, káa wotí tí yo gí tàkò wálá.»

³⁹ Bindi yí giì dele ndi wó káká'i ya gí bà 'deke tí wó jì Mbíri ká go kpédélé njinò.

⁴⁰ Yí má gii dele ndi wó káká'i gí mi ndá mbe tala có mi wó, yí gii 'de ndú mii ta ri gí. Bà 'dè có mi ndú jì yí gii kpò ndú gí, tacó ndú ta o tí nò káa cee ku ndú ku ta ri.

⁴¹ Gbí bà ta ô bà gí yí, yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo tẹ̀ri kpónó, yo 'ví tè wo yo. Bà cee gí. À kpónó nó a o bà dò 'bì tí 'Vii-mi-'Dakò mí 'bì ndá mbe bèè ọ̀ro Mbíri.

⁴² Kùro o bà gí mbe ba ngbù ye dooko gí. Yo a gí yaà wàa ndoo 'ví njè nó.»

Bà zèè Jézù

⁴³ Káa si Jézù kálásè kù 'dè có, yí má gii zeke'o, yí ngé gii nò Júdà tí nó tí 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mi wó nó, yee ta ndá 'duù me mbè, náa ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá mbe nibà tàkii mi ndá Jùdèyà, ta ndá kpo-'duù-'bá mi ndá Jùdèyà ká tuu ndú yee gí. Ndá 'duù tí nò tuṛu mí 'bì ndú a ndá mù, ta ndá nja-njà sizò.

⁴⁴ Káa kùro bà gí ndú, Júdà tí mbe ba ngbù Jézù kpo-gbì-tà-tù ndú saà gí, éno máa, «Duù tí nó náa ye bà 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó nó a 'dakò tí nó. Yo zèè yí, yo 'ví kpolo tí wó tí kpòò waa yo 'mi lo ya ta yí.»

⁴⁵ Júdà gii gí ká ndírí ya gí mi Jézù. Bindi yí gii tè'é tí wó, máa, «Mbe nibà i jì ze!» Bindi yí gii 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó.

⁴⁶ 'Do bà-i-nò, ndá 'duù tí nò gii zèè Jézù kácá-kácá.

⁴⁷ Káa 'bí 'duù mbe kù ọ̀rò tiyò rẹ̀gbà tí Jézù gii ja njà sizò mi wó, yí gii da tù 'bí bòò mi Kùro ndá bu-Mbíri waa jàngá gí.

⁴⁸ Bindi Jézù gii 'vee ndá mbè 'duù tí nó, máa, «Ye a mbe ngbà náa yo gii kaa ta ndá mù, ta ndá nja-njà sizò mi 'bì yo tacó bà gí gí bà zèè ta ye?

⁴⁹ Gbí ndá o tí nó 'dáá gí 'do táánò náa ye kuu ta yo gbí ndùgù 'bá-Mbíri kù nibà i jì yo nó, yo jé zèè ye lá. À má éno, yo zèè ye, tacó waa có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mi Mbíri nó 'ví dù tí tí yúco.»

⁵⁰ Ta o tí nó ndá mbe tala có mi Jézù 'dáá gí gii njè 'do tí wó ta ngèlè gí,

⁵¹ si káa 'bí 'vii-'dakò mbe gala káa gbèe kpá-bòngo mítí wó kù ọ̀ru ta ndi Jézù gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nó.

⁵² Ndá 'duù tí nó má gii bàkà có bà zèè 'vii-'dakò tí nó, yí gii o ta ngèlè ta só, jee kpá-bòngo tí nó mí 'bì ndú.

Jézù kùro ndá kpo-kpò 'duù mi ndá Jùdèyà

⁵³ Ndá 'duù tí nó gii zèè Jézù, bindi ndú gii ya ta yí gí 'bá mi Kùro ndá bu-Mbíri. Ta o tí nó ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-'duù-'bá, ta ndá kpo-kpò mbe nibà i mi ndá Jùdèyà kili 'dáá gí mí ká.

⁵⁴ Káa ta o tí nó náa ndá 'duù tí nó kù ya ta Jézù nò, Piyétòrò dù ngéé ndii kù ko tàkò wó. Yí gii ko tàkò wó yee ngé gbí ndùgù mi Kùro ndá bu-Mbíri. Bindi yí gii kí tí wó to gbí òkò tí ndá mbe kpolo tí 'bá mi Kùro ndá bu-Mbíri, kù u wu gbí ngbàngà.

⁵⁵ Ta o tí nó Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-kpò mbe waa có gbí gbòlò ngbàngà mi ndá Jùdèyà kù pà kpokèjì tacó bà waa có ku mítí Jézù, káa ndú 'dè gbaanjé lá.

⁵⁶ Ndá 'duù me mbè gii dù kù waaka ndá 'vèrè mítí wó, káa ndá wááká-waaka có mi ndú nó jé toko lá.

⁵⁷ Bindi ndá 'bí 'dakò gii a gí yaà ta 'bí ọ̀rò có mi ndú éno máa,

⁵⁸ «Ze táánò 'di kòcò 'dakò tí nó kù 'dè có máa, «Ye bà k'viki 'bá-Mbíri tí nó náa ndá 'duù bí ta 'bì ndú nó gí to, káa gbí sili ta'ò ye bà bì 'bí náa à bì me ta 'bì lá.» »

⁵⁹ Káa ta ndá ọ̀rò nínó 'dáá gí, ndá có mi ndú jé toko lá.

⁶⁰ Bindi Kùro ndá bu-Mbíri gii a gí yaà á kùro ndá mbe waa có 'dáá gí, bindi yí gii 'vee Jézù, máa, «Có mí lo gá tàkò ndá có tí nó wáálá? Ndá 'duù tí nó 'dè gítí lo nó a ọ̀rò có yè?»

⁶¹ Káa Jézù gii 'visi có gí tàkò ndá 'vé mi Kùro ndá bu-Mbíri nó lá. Bindi Kùro ndá bu-Mbíri káká'i gii 'vee ndi Jézù, máa, «Wò a Bindi-Mbíri tí 'Vii-mi-Mbíri?»

⁶² Káa Jézù gii 'visi có jì yí, máa, «Ye a yí; wò delè bà gii nò 'Vii-mi-'Dakò kù kí tí wó gbí kù 'bì mi Mbe wotí, bindi yí bà gii gí 'do gbíri co gbí ndá kùlù mù.»

⁶³ Ta bà 'di có tí nó, Kùro ndá bu-Mbíri gii yaka gbí bongo tí wó ta sé có gí. Bindi yí gii 'dè có jì ndá 'duù, máa, «Ndoò kpòò kù pà a ndá mbe 'dè yúco ngayi?

⁶⁴ Yo 'di bà 'dè zú có mi wó gítí Mbíri gí. Ndòngbù có mi yo máa yè?» Káa ndá 'duù tí nó 'dáá gí gii waa có mítí Jézù, máa, à 'vii ta yí káa ku.

⁶⁵ Bindi ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndá 'duù tí nó gii 'bità bà cù cù mítí Jézù. Ndú gii ẹ̀re i mítí ọ̀ro wó, ndú gii 'bità bà dòmò yí ta 'bì ndú si yí gbí sù ọ̀ro, kù 'viya ta yí máa, «Nì ẹ̀rè ndá mbe kù bàkà ndá i tí nó mítí lo nó!» Ndá mbe kpolo tí ndá 'duù gbí zàà gii dù kù gbí yí.

Piyétòrò tò kponje Jézù

⁶⁶ Káa si Piyétòrò kálásè kuu règbà wu gbí ngbàngà mì Kùro ndá bu-Mbíri, 'bí nù mbe kù bàkà nètè 'bá mì Kùro ndá bu-Mbíri gii co gí gbí ngbàngà règbà wu.

⁶⁷ Yí má gii zeke'o, yí gii nò Piyétòrò kù u wu. Yí gii 'viiki yí, bindi yí gii 'dè có jì yí, máa, «Wò delè táánò kù dù toko ta Jézù tí nò tí 'duù Názàrèti nò.»

⁶⁸ Káa Piyétòrò gii tò kponje có tí nò náa nù tí nò 'dè nò gí. Bindi yí gii 'visì có jì nù tí nò, máa, «Ye nò 'duù tí nò ni lá. Ye delè ngbá 'di gbí ña có mì lo nò lá.» Bindi yí gii co gí njekèjì ndùgù.

⁶⁹ Káa nù tí nò káká'i má gii nò Piyétòrò kù rò tiyò njekèjì ndùgù, yí gii 'bità bà 'dè có jì ndá 'duù tí nò mbe kù rò tiyò bà-i-nò nó, máa, «'Dakò tí nò a 'duù 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nò mbe kù dù toko ta Jézù nò.»

⁷⁰ Káa Piyétòrò káká'i gii tò kponje gí.

Káa ndú má gii dù gàà éno, ndá 'duù tí nò mbe kù rò tiyò á règbà tí Piyétòrò nó gii 'dè có jì yí, máa, «Ta yúco wò a 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá 'duù mì Jézù, tacó wò a 'duù Gàllíyà.»

⁷¹ Káa Piyétòrò gii 'bità bà see tí wó ta bà gò ku, máa, «Ye nò 'dakò tí nò náa yo kù 'dè có gítí wó nò ni lá.»

⁷² Káa ngùù ngé gii kò 'bí kò. Bindi mbí Piyétòrò gii 'va tí có tí nò náa Jézù 'dè jì yí, máa, «Kùro bà kò-kò mì ngùù ta bà só, wò bà 'boo ye ta bà ta'ò nò.» Bindi yí gii 'bità bà wa gbi.

15

À ya ta Jézù gí kùro Pilátò

¹ Ta fíri dú'o, ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-'duù-'bá, ta ndá kpo-kpò mbe nibà i, ta ndá kpo-kpò 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndá Jùdèyá ngé gii kilí ta bà muu ndú gálà-gálà gí. Ndú gii toko có mì ndú gbaànjé, ndú gii ère Jézù gí, bindi ndú gii ya ta yí gí kùro Pilátò, ta ña wó a Ròmánò tí gbolò 'duù mbe kù zogo ndá Jùdèyá.

² Ndú má gii yee ta yí kà, Pilátò gii 'vee Jézù, máa, «Wò a gbolò gba mì ndá Jùdèyá?»

Káa Jézù gii 'visì có jì yí, máa, «A wò ká 'dè éno.»

³ Ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyá ta o tí nò kpi ngbàngà tí Jézù jì Pilátò tacó ndá i me mbè.

⁴ Bindi Pilátò gii 'vee yí káká'i, máa, «Wò 'di ña mbè ndá ngbàngà tí nó náa ndú kpi ta rè lo nó gí. Có mì lo tacó bà njaanga miṛi lo wálá?»

⁵ Káa ñje Pilátò gii 'dèè gí, tacó Jézù káká'i gii 'visì có gbaànjé gí tàkò ndá có tí nò 'dáá gí lá.

À waa có ku mití Jézù

⁶ Ta ndoò 'dáá gí, ta o bà bàkà tàkùù bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìzìrìyélì-mi-Mbíri, 'bí ña i mì Pilátò a bà peteke tàkòcò ndá bòò mì wó ta bà njaanga 'bí 'duù gbaànjé mbe nìkì tí ndú 'do gbí zàà jì ndú.

⁷ Káa ta o bà zèè Jézù nò, 'bí 'dakò ta rè wó a Bàràbà, náa a zèè ndú ta ndá 'bí vo-vò 'duù tacó bà zi ku a gbí wo, kuu gbí zàà.

⁸ Ndá 'duù má gii kilí me mbè mí gbí ngbàngà mì Pilátò ta o tí nò gí, ndú gii kaa ya gí bà yù nambeè 'do mì wó, máa yí njaanga 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí zàà jì ndá yí á go ñinò náa yí kù bàkà ta ndoò 'dáá gí nò.

⁹ Káa Pilátò gii 'vee ndú, máa, «Cò mì yo kpónò máa ye 'ví njaanga jì yo á 'di a 'do gbí zàà? Ye njaanga gbolò gba mì ndá Jùdèyá jì yo?»

¹⁰ Pilátò 'vee ña 'vé tí nò tacó yí nò ni gí máa, a káa kii ká te ndá Kùro ndá bu-Mbíri gítí Jézù.

¹¹ Ndú ta o tí nò volo muu ndá 'duù 'dáá gí éno máa, ndú 'ví 'dè có jì Pilátò, máa, yí 'ví njaanga a Bàràbà 'do gbí zàà jì ndá yí. Máa, yí 'ví njaanga Jézù lá.

¹² Bindi Pilátò gii 'vee ndá 'duù tí nò káká'i, máa, «Káa 'dakò tí nó náa yo kù 'dè có máa, yí a gbolò gba mì ndá Jùdèyá nó, ye 'ví bàkà ta yí a yè?»

¹³ Káa ndú 'dáá gí gii pìi kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «Gbi yí mití njèèkpè mù!»

¹⁴ Bindi Pilátò gii 'vee ndi ndú, máa, «Tacó yè? Yí bàkà a ña vò i yè?»

Káa ndú káká'i gii pìi kù ta kòcò ndú gí yaà ndii ñinò sàà kùro nó gí, máa, «Gbi yí mití njèèkpè mù!»

¹⁵ Tacó éno, Pilátò gii njaanga Bàràbà gí sè 'do gbí zàà tacó bà peteke tàkòcò ndá 'duù. Bindi yí gii je Jézù jì ndá àsikéri máa, ndú ya ta yí, wàa ndú 'ví gbi yí ta kùrùbáji má kòzò gí, wàa ndú 'ví gii ya gí bà gbi yí mití njèèkpè mù.

À tu kperè mití muu Jézù

¹⁶ Ndá àsikèrì gii ya ta Jézù gí gbí ngbàngà gbí ndùgù mì Pilátò, náa à kù nì mítí a Piritóriyùmù. Sè ndá 'bí ka ndú mà gii kili 'daá gí,

¹⁷ ndú gii jaka ndá bongo mì wó 'do tí wó gí. Bindi ndú gii yuu bí-bi bongo tí bongo gba mítí wó. Ndú delè gii te tàgíyà-gba náa ndú tu 'do tí kperè mítí muu wó.

¹⁸ Bindi ndú gii 'bità bà 'viya yí ta bà 'vee yí, máa, «Kútí lo ée? Gbolò kùro ndá Jùdèyà!»

¹⁹ Ndú gii 'bità bà gbì yí ta nji ngba ta tí muu wó, ta bà cù cù mítí wó; ndú gii dù kù 'viya yí ta bà kucuku muungbó ndú mì kùro wó, kù ño ta yí, máa ndá yí kù ùlù yí.

²⁰ Ndú mà ñonoko ndi wó tè ta ndú gí, ndú gii ja bongo gba tí nò náa ndú yuu ji yí nó 'do tí wó gí, bindi ndú gii yuu ndi ndá 'dóó bongo mì wó mítí wó.

Bà ya ta Jézù gí bà gbì yí mítí njèèkpè mú

²¹ Bindi ndá àsikèrì gii ja yí 'do gbí gbata gí sè tacó bà ya gí bà gbì yí mítí njèèkpè mú. Káa si ndú kpokèji, ndú gii 'de 'bí 'dakò ta rẹ wó a Simónè, tí 'duù Sirini, tí bu ndá Àlèsándorò ta Rúfò, kù gí 'do 'bá gí gbí gbata Jeruzalèmè. Bindi ndú gii zèè yí gítí bà te njèèkpè mú mì Jézù.

²² Bindi ndú gii ya ta Jézù gítí 'bí bàndò náa à kù nì mítí a Gòligàtà, gbí éno máa, bàndò kùsu muu ndá ku.

Bà gbì Jézù mítí njèèkpè mú

²³ Ndá àsikèrì mà gii yee ta Jézù tí bàndò bà zi yí gí, ndú gii je nèbiti náa à ñonòkò ta 'bí ña yèè bà zi dii 'duù náa à kù nì mítí a «míri» ji yí. Káa yí gii biya bà nju gí.

²⁴ Bindi ndú gii gbì yí mítí njèèkpè mú. Ndú mà gii gbì yí mítí njèèkpè mú gí, ndú gii njèè gbí ndá bongo mì wó gbí òkò tí ndú ta bà ki-mbíli.

²⁵ À gbì Jézù mítí njèèkpè mú ta rì dú'o.

²⁶ Bindi à gii cu nderè ku wó gbì mítí njèèkpè mú á còmuu wó éno máa, yí a gbolò gba mì ndá Jùdèyà.

²⁷ Ta gbèe o tí nò delè, à gii gbì ndá 'bí mbe ngbà sósò'ò mítí ndá njèèkpè mú, 'bí mò gí gbí kù'bi, bindi 'bí mò gí gbí gálì mì Jézù,

²⁸ go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri cu sàà gí, máa, «À kaa yí mò gí mì ndá vò 'duù» nò.

À ño Jézù si yí tí njèèkpè mú

²⁹ Ndá mbe kù ndii ta nó co tí kpokèji gii zeke yí ta bà miyà muu ndú, delè ta bà ño yí, máa, «Ìyo le! Wò tí mbe 'dè có táánò máa, wò bà ki'viki 'bá-Mbíri gí to, wàa wò 'ví bí ndí bindi sili ta'ò!»

³⁰ 'Vala tí lo gi! Co gí to 'do tí njèèkpè mú!»

³¹ Ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-kpò mbe nibà i mì ndá Jùdèyà gii dù kù ño yí, máa, «Yí ñò ni káa bà 'vala ndá 'bí ka wó, káa bà 'vala tí wó kpò yí gí.

³² Si Bindi-Mbíri, tí gbolò gba mì ndá Ìziriyéli, 'ví co gí to 'do tí njèèkpè mú kpónó, tacó wàa ndoo má ñò gí, ndoo 'ví ù ta nje gítí wó.» Ndá mbe ngbà tí nó náa à gbì ndú mítí njèèkpè mú nò delè gii 'dè ndá zu có gítí wó.

³³ Ta rì gbúrú, 'dí'di'o gii yiiga muu to yùkúú gí yee tí o bà mò tí mì rì.

³⁴ Bindi Jézù gii tò kù ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Èlòyi, Èlòyi, lámà sàbàkítàni.» Gbì éno máa, «Áá Mbíri mì ye! Áá Mbíri mè! Wò 'visi kapí lo á gítí ye tacó yè?»

³⁵ Ndá 'bí 'duù mbe kù rò tíyò á bàndò tí nó mà gii 'di có tí nó, ndú gii 'dè có, máa, «Yo 'di gi! Yí kù tè'è tí Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbíri nó.»

³⁶ Bindi 'bí 'duù gii je 'bí i mbe kù nju ngo go káfòlò-ngo nó, yí gii ì ngèlè ya gí bà yuu mí gbì pe nèbiti mbe me zùù-zùù gí, yí gii sè mí nje nji ngba, bindi yí gii te mí nje Jézù, ta bà 'dè có máa, «Ndoò duú, wàa ndoo 'ví ñò bà gí gí bà ja yí mì Èlìjà 'do tí njèèkpè mú gí to gí.»

³⁷ Káa Jézù gii tò 'bí kù káká'i ta kòcò wó ngéé gí yaà, bindi njembí wó gii ki gí.

³⁸ Ta o bà cee Jézù, gbì kpà-bongo tí nó mbe njèè gbí tà'i 'bá-Mbíri nó, gii yaka gbí tí wó 'do yaà dí to.

³⁹ Kùro ndá àsikèrì tí nó mbe rò tíyò kù zeke Jézù nó mà gii ñò cè bà ki njembí Jézù nó, yí gii 'dè có máa, «'Dakò tí nó táánò dú ta yúco a 'Viì-mì-Mbíri.»

Ndá nù mbe ya gí muu gú Gòligàtà

⁴⁰ Ta o tí nó ndá Màriyà Màdèlèna, ta Màriyà nawu ndá lámбу Jákòmò ta Jùzèpè, ta Salómè, tí ndá nù tí nó táánò

⁴¹ mbe kù ɾu ndi Jézù, delè mbe kù koni yí si yí á Gàlilèyà nó, gii ɾò tìyò me 'dú gbí òkò tí ndá 'bí nií tí nó mbe ko tàkò wó 'do Gàlilèyà gítí gí Jèrùzàlémè nó, kù zeke ndá i tí nó náa à kù bàkà mí tí wó nò.

Bà duu ku Jézù

⁴² Ta 'dè' o si ndá Jùdèyà kù 'viindi tí ndú gítí ɾi bà wotí gbí tàkìlì m̀ ndú,

⁴³ 'bí 'dakò ta rè wó a Jùzépè mbe gí 'do gbí gbata Àrimatíyà, tí 'duù gbí gbolò ngbàngà m̀ ndá Jùdèyà náa ndá 'duù 'daá gí kù te duù mí tí wó, tí 'duù mbe kù koro có gítí o bà zèè 'bá mì Mbíɾi, gii zèè njembí wó, bindi yí gii ya gí bà 'vee Pilátò máa, yí si yí 'ví duu ku Jézù.

⁴⁴ Káa nje Pilátò gii 'dèè gítí có bà cì Jézù galà ènò gí; tacó ènò, yí gii tè'è tí kùro ndá àsikèrì, bindi yí gii 'vee yí, máa Jézù cì gí wè?

⁴⁵ Kùro ndá àsikèrì tí nó má gii 'dè có jì yí máa, Jézù cì gí, gí, Pilátò gii ùnje jì Jùzépè máa, yí ya gí bà te ku Jézù.

⁴⁶ Nò gí, Jùzépè gii sí ó kpâ-bòngo, yí má gii te ku Jézù 'do tí njèèkpè mù gí to gí, yí gii so gí, bindi yí gii te yí ya tí gí gbí guù náa à ba mí gbí díí, bindi yí gii mèrèkè 'bí gbolò díí mí nje guù tí nó.

⁴⁷ Káa ta o tí nó ndá Màriyà Màdèlénà ta Màriyà nawu Jùzépè nò bàndò bà duu Jézù nò gí.

16

Kùnga muu' dú

¹ ɾi bà wotí má gii ta gí, ndá Màriyà Màdèlénà ta Màriyà nawu Jákòmò, ta Sàlómè gii sí pó bàà tacó bà ya gí bà too mí tí ku Jézù.

² Ta firí dú' o mì sili gbaànjé bindi ɾi bà wotí, ndú gii njè nó ya gí bà nò muu' dú si ɾi co jéé gí.

³ Káa si ndú kpokèjì, ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «À 'di wúnó ká bà mèrèkè díí tí nó 'do njekèjì 'bá muu' dú jì ndoo?»

⁴ Ndú 'vee 'vé tí nó, tacó díí tí nó me gbolò ngé ndii gí. Káa ndú má gii zeke' o, ndú gii nò njekèjì 'bá muu' dú ngàà.

⁵ Ndú má gii ɾi gí tà' i kà, ndú gii 'de 'bí 'viì-'dakò kù ki tí wó to mò gí gbí kù' bi m̀ ndú ta njà cé-ce bongo tí wó. Gúku gii bàkà ndú ngé ndii gí.

⁶ Káa 'viì-'dakò tí nó gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo si bà cì gúku mí to. Yo wálá kù pà a bà tí Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì náa à gbi yí mí tí njèèkpè mù nó? Yí 'vala ndi wó 'do gbí ku gí. Yí bà-i-nó wálá. Yo gí gí bà nò bàndò tí nó náa à táánò sii ku wó mí tí nó.

⁷ Nò gí. Yo dele ndi yo ya gí bà 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó, ta ndá Piyètòrò, máa, yí kù ya gí kùro bà ùndi ndú mí Gàlilèyà. Ndú bà 'de yí a i kà, á go cì tí nó táánò náa yí cì ta ndú nò.»

⁸ Ndá nií tí nó gii njè ta ngèlè 'do tà 'bá muu' dú ta bà gu ta gúku. Bà 'dè có jì ndá 'duù tí kpokèjì gii kpò ndú ta o tí nó gí, tacó gúku èpe nje ndú gí.

Jézù tubà tí wó jì Màriyà Màdèlénà

⁹ Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu' dú wó ta firí dú' o ta yé bindi ɾi bà wotí gbí tàkìlì m̀ ndá Jùdèyà. Bindi kpédélé 'duù náa yí gii tubà tí wó jì yí a Màriyà Màdèlénà, tí nií tí nó náa yí táánò mòkò ndá i vò-nje só á 'do gbí muu wó nò.

¹⁰ Màriyà Màdèlénà gii ya gí bà 'dè ndí jì ndá mbe tala có mì wó si ndú kù wa ku wó.

¹¹ Káa gbèè 'duù mbe ùnje gítí có mì wó nò gii dù lá.

Jézù tubà tí wó jì ndá 'bí mbe nò tú mì wó sósò' ó

¹² Bindi bà tubà tí wó jì Màriyà Màdèlénà nò, Jézù gii tubà tí wó jì ndá 'bí mbe tala có mì wó sósò' ó gbí 'bí ña kpokèjì tende, si ndú a kpokèjì kù ya gí 'bá mì ndú 'do gbí gbata Jèrùzàlémè.

¹³ Ndú gii dele ndi ndú ya gí bà 'dè ndí jì ndá 'bí ka ndú. Káa ndá ka ndú gii ùnje gítí có mì ndú nò delè lá.

Jézù tubà tí wó jì ndá mbe tala có mì wó muu' bi-nje gbaànjé

¹⁴ Bà ta' ò ñnò Jézù gii tubà tí wó jì ndá tú mì wó muu' bi-nje gbaànjé si ndú kù zò i. Yí gii 'dè kòlòwò gítí ndú, tacó ndú ùnje gítí Mbíɾi ta njembí ndú lá, delè tacó njembí ndú kpolo go duù tacó bà ùnje gítí ndá có mì ndá ka ndú mbe nò yí á bindi bà 'vala ndi wó á 'do gbí muu' dú wó.

¹⁵ Bindi yí gii tuu ndú, máa, «Yo ya cee muu to tí nó 'daá gí, wàa yo 'ví ma Banga-Ngú-Có mì Mbíɾi á jì ndá 'duù 'daá gí.

¹⁶ 'Duù ñinó mbe ùnje ta njembí wó, bindi à 'ví caka tí wó gí, bà 'de 'vala 'do mì Mbíri gí. Káa Mbíri bà waa có mítí 'duù ñinó mbe biya bà ùnje gí nò.

¹⁷ Mbíri bà gii je wotí bà bàkà ndá seřè ji ndá mbe ùnje gítí ndá có mì ye: ndú bà gii mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù ta řè ye; ndú delè bà gii 'dè ndá tende ña nje có, náa ndú jé 'dè sàà kuro lá;

¹⁸ ndú delè bà gii zèè ndá kpoo ta 'bì ndú; ndú kpèti má gii nju já, ndú bà cì tí wálá; ndú bà 'vala ndá mbe sé'i ta bà tee 'bì ndú mítí ndú.»

¹⁹ Mbe tí ndoo Jézù má gii ñibà ndá i ji ndá mbe tala có mì wó cee gí, Mbíri gii te yí ya tí gí bà ki tí gbí kù 'bì mì wó á gbíri.

²⁰ Bindi ndá mbe tala có mì wó gii 'vaaka 'do Jùdèyà cee muu to tí nó 'dáá gí kù ma có mì Mbíri ji ndá 'duù. Yí tí Jézù delè gii je wotí bà bàkà ndá seřè ji ndú, tacó bà túbà ji ndá 'duù éno máa, ndá có tí nó náa ndú kù ma nó dú káa ndá có mì Mbíri.

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbírì go có mì LÚKÀ

Tí tó 'duù mì Mbírì

¹ Ye òn ndá 'bí ka ye me mbè cu có gítí ndá i tí nó táánò mbe bàkà tí gbí òkò tí ndoo nò.

² Ndú cu ndírí jé káa ndi kòcò ndá 'duù tí nó táánò mbe kù nìbà i ji ndoo, tí ndá mbe òn rẹngbó ndá i tí nó mbe bàkà tí nó táánò ta ọ ndú gí nò.

³ Ye ta 'dóó m̀ri ye delè 'viiki gbí ndá có tí nó lézè-lézé 'do tí bà 'bità ndú gí. À má ènò, ndòngbú kórò-koro có mì ye kpónò ènò máa, ye cu ndú 'do tí rẹngbó ndú ji wò néméè ènò, Tèyófilò.

⁴ Ye bà bàkà ènò, tacò wàa wò tí kpo 'duù mì ze 'ví 'di ta gbí ndá có tí nó náa wò táánò 'di gítí ndá i tí nó ngbárángà'ì ènò.

Mbírì tuu basilì mì wó jì Zàkàriyà

⁵ Ye kù 'bità có 'do tí Zàkàriyà tí 'bí bu-Mbírì mì ndá Jùdèyà dígísèè gbí o mì Èròdè, tí gbolò gba mì ndá Jùdèyà 'daá gí. Zàkàriyà tí nó dígísèè a bu-Mbírì 'do gbí òkò tí ndá bu-Mbírì ònó ta rẹngbó ndú 'do tí bu-Mbírì tí nó ta rẹ wó a Àbíjà nò. Zàkàriyà delè gii kò Èlizabètà tí jù kòtí Àróni, tí bu-Mbírì gbí o mì Mòze.

⁶ Ndá Zàkàriyà ta Èlizabètà ta o tí nó só káa ndá 'duù ònó mbe kù co ká jáá tí kpokèjì mì Mbírì, mbe kù 'di có mì Mbírì, delè mbe kù bàkà go ndá có tí nó.

⁷ Káa 'vii mì ndú wálá, tacò Èlizabètà a kázá. Delè tacò ndú só me kpo 'duù ndii o bà bà jò 'vii gí.

⁸ À ta o tí nó a o bà bàkà i-Mbírì mì ndá bu-Mbírì tí nó tí ndá bòò Àbíjà nò.

⁹ Ndú má gii pà-có ta bà ki-mbilì go i gbí tàkù mì ndú, tacò bà òn bu-Mbírì ònó gbí òkò tí ndú náa yí 'ví dù tí mbe gbo ngúwu di mí bàndò mì Mbírì ta o tí nó nó, à gii ọ mìtí Zàkàriyà.

¹⁰ O bà doo di má gii gí gí, Zàkàriyà gii ya gí tà'ì 'bá-Mbírì tí bàndò tí nó ta ku-sòrò-Mbírì kù dù tí nó. Káa ndá 'duù me mbè gii kili kù 'deke tí ndú jì Mbírì sè.

¹¹ Zàkàriyà má gii zeke'o si yí tà'ì á bàndò gbo ngúwu di ta kpéétí wó, yí gii òn basilì mì Mbírì kù ọ tìyò mò gí gbí kù'bi tí bàndò tí nó náa ká'ì bà gbo di kù dù tí nó.

¹² Zàkàriyà bà-i-nò gii dù káa na'va ta gúku bà òn basilì tí nó gí.

¹³ Káa basilì tí nó gí 'dè có jì Zàkàriyà máa, «Zàkàriyà, ci gúku lá! Tacò ye gí a i tacò bà 'dè có jì wò ènò máa, Mbírì òn yè ọ bà 'deke tí lo tacò bà jò 'vii gí. Nawù lo Èlizabètà kèjì gí bà jò 'vii tí 'vii-'dakò, wàa wò 'ví gbí rẹ wó tí Jòvànì.

¹⁴ Tàkòcò lo bà peteke ta líkí'o bà jò 'vii tí nó ta ọ wálá. Líkí'o delè bà bàkà ndá 'duù me mbè ta o bà jò 'vii tí nó ngé ma.

¹⁵ Tacò 'vii tí nó bà dù tí gbolò 'duù á kùro Mbírì. Yí bà tee 'bí ọ a i ta rẹ a pe mítí nje wó wálá. Bèri-mi-Mbírì bà 'bità bà dù gbí njembí wó 'do ká gbí yí nawu wó.

¹⁶ Yí bà gí tí mbe 'visì muu ndá Ìziriyèlì ònó mbe giri'o gí nó gítí kpokèjì mì Mbe tí ndú tí Mbírì.

¹⁷ Yí bà je a njembí ta wotí bìndi Èlìjà tí nó dígísèè tí mbe 'dòkò có mì Mbírì nó, kù 'vii ta ndi gbí òkò tí ndá 'vii ta ndá bu ndú; yí bà dù tí mbe 'visì muu ndá mbe kpò có á gítí bà koro có go i mì ndá mbe kù co tí jáá kpokèjì mì Mbírì; yí delè bà dù tí mbe 'viindi muu ndá 'duù mì Mbe tí ndoo kù ù ta ndi bà gí yí.»

¹⁸ Káa Zàkàriyà gii 'vee basilì tí nó máa, «Ye bà òn ni ta yè, máa có tí nó náa wò 'dè nò a yúcó?»

¹⁹ Káa basilì tí nó gii 'visì có jì Zàkàriyà máa, «Rè ye a Gàbiriyèlè, tí mbe kù ọ tìyò á kùro Mbírì. A Mbírì ká tuu ye, máa, ye gí gí bà 'dè banga ngú có tí nó jì wò.

²⁰ À má ènò, wò 'do tí kpónò bà dù tí ngbírì, wò delè bà 'dè có wálá yee tí o bà bàkà tí mì i tí nó náa ye 'dè có gítí jì wò nò. Tacò wò biya bà 'di có mì ye gí.»

²¹ Nje ndá 'duù tí nó mbe kù 'deke tí ndú sè nó gii 'dèè gítí bà dù Zàkàriyà á bàndò bà gbo ngúwu di ta kòndi wó ènò gí.

²² Káa yí má gii co 'do ká gí sè, yí má gii bàkà bà 'dè có jì ndá 'duù, à gii kpò yí gí. Yí bà-i-nò gii dù kù bàkà káa i go i mì mbe sù tù nó, ta bà miyà 'bi wó jì ndá 'duù. Ndá 'duù gii òn ngé ni gí máa, 'bí tende i 'de yí tà'ì bàndò bà gbo ngúwu di ká gí.

²³ O bà bàkà nètè mì Zàkàriyà á tà'ì 'bá-Mbírì má gii cee gí, yí gii dele ndi wó gí 'bá mì wó.

²⁴ Zákàriyà gii bàkà mí 'bá káa làmbu o mà gii zeke'o, nawù wó Èlizàbètà gii tè nakáyì gí. Bìndi yí gii nè tí wó mí gbí gùtùt'ì ta nakáyì ta pì vò

²⁵ kù ùlù Mbírì máa,

«Mbírì bàkà nambeè jì ye ngé ndii gí!

Yí 'vala ye 'do gbí bà ñonoko ye mìn ndá 'duù gí.»

Mbírì tuu basili mi wó jì Màriyà

²⁶ Ta 'bí o gbaànjé, si pì tí Èlizàbètà ta nakáyì vò-nje gbaànjé, Mbírì gii tuu ndi gbèe basili mi wó tí Gàbiriyélè náa yí tuu yí jì Zákàriyà nó gí gbí gbata Názàrètì á gbí to Gàlliléyà,

²⁷ á jì 'bí ngbutu 'vinì ta rè wó a Màriyà, náa à 'vee có tí wó jì 'bí 'dakò ta rè wó a Jùzépè tí 'vii kòtí Dàvidè tí gbolò gba gí.

²⁸ Gàbiriyélè mà gii yee 'bá mìn ndá Màriyà gí, yí gii ò gí takò Màriyà tà'i. Bìndi yí gii 'vee yí máa, «Kútí lo ée, tó 'duù mìn Mbírì? Mbírì kuu ta wò!»

²⁹ Káa nje Màriyà gii 'dèè gítì bà 'visì 'vé gí takò ña 'vé mìn Gàbiriyélè nò gí. Bìndi yí gii dù kù 'viiki gbí ña 'vé tí nò gbí muu wó ta kpéétì wó.

³⁰ Gàbiriyélè mà gii ò ènò, yí gii 'dè có jì Màriyà máa, «Cì gúku lá, Màriyà, tacó Mbírì bàkà nambeè jì wò me gbolò ngé ma.

³¹ Wò kèjì gí bà tè nakáyì. Wò bà jò 'vii tí nò tí 'vii-'dakò. Bìndi wò bà gbì rè wó tí Jézù.

³² 'Vii tí nò bà dù tí gbolò 'duù. Rè wó bà dù a 'Vii-mì-'Duù-tí-nò-gbírì nò. Mbe tí ndoo tí Mbírì bà si 'vii tí nò 'ví dù tí gbolò gba á bìndi gù wó Dàvidè yee tí ndòngbù o.

³³ Yí bà zogo 'bá bìndi gù wó Jàkóbè ká kpòò ya tí. Yí delè bà dù tí gba ká kpòò ya tí.»

³⁴ Káa Màriyà gii 'vee basili tí nò máa, «Ye bà toṛo tí ye a i mítì tii wàa ye 'ví jò ta 'vii tí nò?»

³⁵ Káa basili tí nò gii 'visì có jì Màriyà máa, «Bèri-mì-Mbírì bà gí gí muu lo, delè wotí mìn Mbírì tí nó á mbe dù ngéé yaà gbírì nó bà gèè bè mí muu lo. Tacó ènò, rè 'vii tí nò náa Mbírì kaa yí mò gí mi wó gí nò a 'Vii-mì-Mbírì.

³⁶ Nò nò, à kpétì káa kpo nù tí nó tí nambe lo ta rè wó a Èlizàbètà, náa ndá 'duù táánò kù ñonoko yí, máa yí a kázá nó, kpónó ta 'vii ñindi pì vò-nje gbaànjé gbí yí wó.

³⁷ Tacó 'bí i mbe kpò Mbírì wálá.»

³⁸ Káa Màriyà bà-i-nò gii 'visì có jì basili tí nò máa, «Ye a bòò mìn Mbírì; à má ènò, si à 'ví bàkà tí mítì ye go có tí nò náa wò 'dè nò.»

'Do bà-i-nò, basili gii ta'va 'do ṛo Màriyà gí.

Màriyà co wiri ya gí bà ñò Èlizàbètà

³⁹ Màriyà bàkà bìndi bà nje nó mìn basili tí nò káa làmbu o, bìndi yí gii co ngò've wiri ya gí 'bá mìn Èlizàbètà gbí 'bí gbata pí gú gbí to Jùdéyà.

⁴⁰ Màriyà mà gii yee kòtí Zákàriyà, yí mà gii nì «Ye yee gí,» jì nambe wó Èlizàbètà,

⁴¹ Èlizàbètà gii gundiì ta bà 'di kòcò Màriyà nò tí ña ñinò náa 'vii gbí yí wó gii o 'do gbí kudu gí. Bìndi Bèri-mì-Mbírì gii je wotí bà 'dè-kòcò jì yí.

⁴² Bìndi yí gii 'visì có jì Màriyà bà-i-nò gbí nga nje wó máa,

«Mbírì bàkà nambeè jì wò gbí òkò tí ndá nù 'daá gí ngé ndii gí, Màriyà.

Yí delè bàkà nambeè jì 'vii tí nò á kpónó ta tà-ngo-yí wó tí lo nò ngé ndii gí.

⁴³ Ña gbolò có tí nó 'de ye éno tacó yè,

náa à gii co gbí a nawu Mbe tí ye ká gii co wiri gí gí 'bá mìn ye nó?

⁴⁴ Tacó à káa póó bà 'di kòcò lo mìn ye,

'vii gbí yí ye gii o ta líkí'o 'do gbí kudu mìn wó gí.

⁴⁵ A gbolò tó pá ká takò nù tí nó mbe ùnje éno máa,

Mbírì 'ví bàkà ta yí go có tí nó náa à gbí muu wó tí Mbírì,» nò.

Màriyà be rè Mbírì gbí cè

⁴⁶ Màriyà bà-i-nò gii 'visì có gí takò có mìn Èlizàbètà nò ta bà cè cè kù be ta rè Mbírì máa,

«Ye kù ùlù Mbe tí ye ta njembí ye gbaànjé.

⁴⁷ Ye kù dùlù tí ye ta rè Mbírì tí mbe 'vala ye,

⁴⁸ tacó mbí wó kuu tí ye tí bòò mìn wó!

À dú káa yúco máa,

rè ye 'do tí kpónó kù ya gí kùro bà gii dù á mìn ndá 'duù a mbe tó pá,

⁴⁹ tacó 'duù tí nó ngéé gbírì tí Mbe wotí nó bàkà ndá kpo-kpò i ta rè ye gí.

⁵⁰ Yí a mbe kù ñyè ṛo ndá mbe kù te duù mítì wó ta o 'daá gí.

51 Yí kù tubà wotí mì wó jì ndá mbe kù si tí ndú tí i ta kpééti ndú
ta bà nje gbí ndá mbù 'vére mì ndú 'dáá gí.

52 Yí kù tubà wotí mì wó jì ndá kpo-kpò gba tí nó mbe kù mba tí ndú jì yí nó,
ta bà tòò ndú 'do pí ndá jàlambà mì ndú gí.

53 Yí gù tubà wotí mì wó jì ndá 'duù ñinó ta go tí ndú nó,
ta bà je i-zò-zò jì ndú yè yí ndú gí.

Bindi yí gù nje gbí ndá mbe kpo-kpò i 'do kùro wó ta go tí ndú.

54-55 Yí bàkà nambeè jì ndá Ìziriyéli tí ndá bòò mì wó
go có tí nó náa yí táánò ci ta ndá ká gù ndoo ngbé éno máa,
yí kejì gí bà bàkà nambeè jì ndá Àbiráámò ta ndá 'viì bindi wó,» nò.

56 Màriyà bàkà go pí ta'ò mí kòtí Èlizabètà, bindi yí gù dele ndi wó gí 'bá.

Bà jò Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù

57 Pí mí Èlizabètà má gù tẹ̀ gí, yí gù jò 'viì mì wó tí 'viì-'dakò.

58 Ndá ka 'bá mì Èlizabètà ta ndá nambe wó má gù 'di có ña gbolò nambeè tí nó náa
Mbiri bàkà jì yí nó, ndú gù kaa ya gí bà ñò yí ta líkí'ò.

Bà gbi rè Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù

59 Ta sili vò-nje ta'ò bindi bà jò Jòvání, ndá 'duù gù kili ya gí 'bá mì Zàkàriyà, tacó à
má waa 'viì gí, à 'ví gbi rè mí muu wó, go i gbí tàkù mì ndú. À gbí muu ndá 'duù ta o
tí nó a có bà gbi rè bu wó tí Zàkàriyà mí muu 'viì.

60 Káa Èlizabètà tí nawu 'viì gù biya gí, máa, ndú gbi mí muu wó a Jòvání.

61 Ndá 'duù tí nó bà-i-nò gù 'vee Èlizabètà máa, «Jòvání a rè 'di 'bá mì yo?»

62 Tacó éno, ndú bà-i-nò gù nje gítí bà 'vee Zàkàriyà ta bà miyà 'bi ndú jì yí, máa ndá
yí 'ví gbi mí muu 'viì a rè 'di wè?

63 Káa Zàkàriyà gù miyà 'bi wó jì ndú máa, ndú je i jì yí wàa yí 'ví cu ta rè 'viì jì ndú.
Ndú má gù je i jì yí gí, Zàkàriyà gù cu rè 'viì tí nó míti éno máa, «Rè wó a Jòvání.» Ndá
'duù má gù 'deke rè 'viì tí nó náa Zàkàriyà cu jì ndú nó, nje ndú 'dáá gí gù 'dèè gí.

64 Káa à káa pòó bà cee ta bà cu rè 'viì tí nó mì Zàkàriyà, wú tà mè wó gù njaanga tí
gí. Yí bà-i-nò gù 'bità bà 'dè có ta bà ùlù Mbiri ta líkí'ò.

65 Nje ndá ka 'bá mì Zàkàriyà 'dáá gí gù 'dèè gítí ña i tí nó gí. Ngú có tí nó gù 'vèè cee
gbí òkò ndá gù gbí Jùdèyà 'dáá gí.

66 'Duù ñinó mbe 'di có tí nó gí ngé kù kojo káa có máa, «Ja 'viì tí nó bà kpolo tí ña
'duù yè wè?» Tacó à dú káa yúco máa, Mbiri je wotí jì yí gí.

Zàkàriyà be rè Mbiri gbi cè

67 Wu má gù gí gí gbí mè Zàkàriyà gí, Bèri-mi-Mbiri gù je wotí bà 'dè-kòcò jì yí. Bindi
yí gù 'bità bà cè cè ta bà be rè Mbiri gbí máa,

68 «À ùlù Mbe tí ndoo,
tí Mbiri mì ndá Ìziriyéli!

Tacó yí gí gí bà gala ndá 'duù mì wó gí.

Yí gí gí bà njaanga miiri ndú 'do gbí vò i gí.

69 Yí je ngáangbá 'duù tí mbe 'vala ndoo jì ndoo

'do gbí mòòkò bindi bòò mì wó Dàvidè tí gbolò gba mì ndá Ìziriyéli gí.

70 Yí bàkà éno go cí tí nó náa yí dígísèé ci ta ndá mbe 'dòkò có mì wó
náa yí ruka ndú 'do gbí òkò tí ndá 'duù jì ndá ká gù ndoo nò.

71 Yí dígísèé ci ndá mbe 'dòkò có mì wó jì ndá ká gù ndoo máa,
yí kejì gí bà 'vala ndoo 'do mì ndá ku'di tí ndoo,
ta ndá 'duù ñinó mbe kù sogo ndoo nò.

72 Yí kpónò kù tù nó a bà nambeè mì wó jì ndá ká gù ndoo.

Yí kù kojo nó a có gítí cí tí nó náa yí ci ta ndú dígísèé nò.

73 Yí dígísèé be tí wó á jì bu ndoo tí Àbiráámò, máa;

74 yí bà 'vala ndoo 'do 'bi ndá ku'di tí ndoo,
yí delè bà je wotí jì ndoo tacó bà bàkà nèté jì yí
ta gúku tí ndoo wálá,

75 tí ndá cèè 'duù, delè tí ndá 'duù ñinó jáá kùro yí,

ta o 'dáá gí muu to tí nò.

76 Káa wò tí putú kárà tí nó mì ye nó,
wò bà dù tí mbe 'dòkò có mì 'Duù tí nó
mbe kù dù ngéè gbiri nò,
tacó wò bà dù tí mbe 'viindi kpokèjì ù ta ndi bà gí Mbe tí ndoo.

77 Wò bà dù tí mbe je muu gítí 'válá jì ndá 'duù

ta bà je à-cee-gí jì ndú gítí ndá wò i mì ndú,

⁷⁸ ta rẹ̀ mì Mbíri mì ndoo tí mbe nambeè,

tí mbe kù nò yè ọ̀ro ndá 'duù,

náa yí kù si ta ọ̀ri kù có tàrì

⁷⁹ tacó bà tù ngba'o jì ndoo tí ndá mbe kù 'vala gbí 'dí'di'o

náa ku gò jì mí ọ̀ro ndoo gí nó

tacó wàa ndoo 'ví tò kò ndoo tí kẹ̀jì 'válá nínò tí 'dè 'válá nó lá.»

⁸⁰ 'Vii tí nó mà gii kpolo tè tí 'duù gí, yí gii co 'do 'bá ya gí bà 'vala gbí kángáá nga ngòò ta kpéétí wó, yee tí o bà tubà tí wó jì ndá Iziriyéli 'dáá gí.

2

Bà jò Jézù

¹ À ta o tí nò a ngáangbá gba mì ndá Rómánò ta rẹ̀ wó a Àgúsitò, tí mbe kù zogo ndá Jùdèyà, ká 'dè có máa, à 'deke muu ndá 'duù gbí ndá to tí nó náa yí kù zogo nó 'dáá gí.

² Kpédélé ọ̀ba bà 'deke muu ndá 'duù ènò bàkà tí ta o tí nò si Kùrínò a gbolò 'duù gbí to Síriyà.

³ Ndá 'duù 'dáá gí gii kaa ya gí bà rẹ̀ngbó ndú tacó bà cu rẹ̀ ndú mí gbí yá-ndú go có mì Àgúsitò tí ngáangbá gba.

⁴ Tacó ènò, Jùzépè gii nje nó 'do gbí gbata Názàrètì á gbí to Gàlilèyà, ya gí gbí to Jùdèyà, gí bà cu rẹ̀ wó mí gbí 'dóó gbata mì ndú Bètèlèmè, tí bàndò bà jò Dàvidè tí gbolò gba mì ndá Iziriyéli, tacó yí a 'vii kòtí Dàvidè.

⁵ Ndú gbí ta nó tí nò ta Màriyà, tí 'viní tí nó náa yí 'vee có tí wó tacó bà kò yí gí nò. Káa ta o tí nò Màriyà ta cèe kpokù nakáyì tí wó.

⁶ Ndú mà gii yee gbí gbata Bètèlèmè gí, gó-káyì gii tanga mítí Màriyà.

⁷ Yí bà-i-nò gii jò 'vii-kíri mì wó tí 'vii-'dakò, yí gii paraka yí ta ndá bongo, bindi yí gii sii yí mí gbí ká'i bà je i-zó-zò jì ndá nò, tacó ndú 'de ndá 'bá wíri yeke 'dáá ta ndá 'duù gí.

⁸ Ta bèbillí tí nò, ndá 'bí mbe gbà bee mbe kù tè ọ̀ri a rẹ̀gbà tí ndá bee mì ndú á seè gbata Bètèlèmè,

⁹ mà gii zeke'o, ndú gii nò basili mì Mbíri, bindi ngba'o mì Mbíri, gii ngbaanga to rẹ̀gbà tí ndú 'dáá gí. Gúku bà-i-nò gii zèè ndú mbi ta ọ̀ba wálá.

¹⁰ Káa basili tí nó gii 'dè có jì ndú máa, «Yo cì gúku lá, tacó ye gí jì yo a i ta banga ngú có mbe te líkí'o mítí ndá 'duù 'dáá gí.

¹¹ À wúnó jò mbe 'vala yo á mí kòtí Dàvidè, gbí gbata Bètèlèmè gí.

¹² Yo má ya gí ká, yo bà nò yí ní mítí bà paraka yí ta ndá bongo, bindi à gii sii yí mí gbí ká'i bà je i-zó-zò jì ndá nò.»

¹³ Ká go bà kì ọ̀ro bà-i-nò, ndá mbe gbà bee tí nò mà gii zeke'o, ndú gii nò ndá 'bí basili me mbè kaa gí yè to gí, kù cè cè ta bà be rẹ̀ Mbíri gbí ta líkí'o bà jò 'vii tí nò, máa,

¹⁴ «À ùlù Mbíri ngéé gbíri,

wàa ndá 'duù nínó náa tàkòcò Mbíri kù peteke gítí ndú á muu to tí nó nó 'ví dù niki maa.»

¹⁵ Ndá basili mà gii kaa ndi ndú ya gí tàrì gí, ndá mbe gbà bee tí nó gii 'vii có gbí òkò tí ndú máa, «Ndooy ya gí Bètèlèmè, gí bà nò i tí nó mbe bàkà tí náa Mbe tí ndoo 'dè có jì ndoo gítí nò.»

¹⁶ Ndú bà-i-nò mà gii goonó ya gí Bètèlèmè go có tí nó náa ndú 'dè nò, ndú gii 'de ndá Jùzépè ta Màriyà kuu rẹ̀gbà tí dó 'vii náa ndú sii mí gbí ká'i bà je i-zó-zò jì ndá nò.

¹⁷ Ndá mbe gbà bee tí nó mà gii nò dó 'vii tí nò, ndú gii 'vanda ndi ndá có tí nó náa basili 'dè jì ndú gítí wó nó 'dáá gí jì ndá bu wó ta nawu wó.

¹⁸ Nje ndá mbe 'di ndi ndá có tí nó náa ndá mbe gbà bee tí nó 'vanda nò 'dáá gí gii 'dèè gí.

¹⁹ Káa Màriyà gii kpolo tí ndá có tí nó ká mí gbí njembí wó, bindi yí gii dù kù 'viiki gbí ndú.

²⁰ Ndá mbe gbà bee tí nó mà gii nò dó 'vii tí nò tè ta ndú gí, ndú gii dele ndi ndú gí bàndò mì ndú ta bà cè cè kù be ta rẹ̀ Mbíri, tacó ndú 'de ndá i 'dáá gí jé ká go ndi kòcò ndá basili tí nó mbe 'dè có jì ndú nò.

Bà gbì rẹ̀ Jézù

²¹ Ta sili vò-nje ta'ò bindi bà jò Jézù, ndá bu wó gii ya ta yí gí gbí gázà. Ndú mà gii waa yí gí, ndú gii gbì rẹ̀ wó tí Jézù, tí rẹ̀ tí nó náa basili gbì mí muu wó á kùro bà tè nakáyì wó nò.

Bà kaa Jézù jì Mbíri

²² O bà te banga mi ndá 'vii ta nawu wó mà giì tề go có mì Mòze gí, ndá bu wó ta nawu wó giì ya ta yí gí Jèrùzàlémè, tacó bà kaa yí jì Mbíri,

²³ go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà gítí tàkùì mì ndá Jùdèyà éno máa, «À 'ví kaa ndá 'vii-'dakò ñinó tí ndá 'vii-kíri nó jì Mbíri.»

²⁴ Delè tacó bà waa mbelè ndá kùlùkùdu sósò'ò, má wálá, ndá kùlè sósò'ò go có tí nó gbí wáràgà mì Mbíri nò.

²⁵ Ta o tí nó, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Simiyónè, mbe sì miři wó jì Mbíri gí, náa Bèri-mi-Mbíri kuu tàkò wó, kuu ta 'bá Jèrùzàlémè, kù ùndi o bà 'vala ndá Ìziriyéli.

²⁶ Bèri-mi-Mbíri ci yí sàà gí, máa, yí má ñò Bindi-Mbíri ta ọ wó lá, yí bà ci wálá.

²⁷ Bèri-mi-Mbíri giì a tàmuu Simiyónè ya tí gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri á kùro o bà ya ta Jézù mì ndá bu wó ta nawu wó tacó bà kaa yí jì Mbíri nò. Ndú mà giì bàkà bà tàkùì míti Jézù gí,

²⁸ Simiyónè giì li'vi Jézù mì njembí wó, bindi yí giì 'deke tí wó ta bà ùlù Mbíri máa,

²⁹ «Nògí, si hòò mì lo 'ví ya gí bàndò mì wó niki maa, Mbe tí ye.

Si yí 'ví ya niki maa go cí tí nó náa wò táánò ci ta yí nò.

³⁰ Tacó ye kpónó ñò mbe 'vala ndá 'duù ta ọ ye gí,

³¹ 'duù tí nó náa wò bàkà yí tí mbe 'vala ndá 'duù

á muu to tí nó 'dáá gí nò,

³² 'duù tí nó náa wò je yí tí ngba'o mbe túbà kpokèjì mì lo

á jì ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyà lá nò,

'duù tí nó náa wò je yí delè tí mbe túbà wotí mì lo jì ndá Ìziriyéli nò.»

³³ Ndá bu Jézù ta nawu wó giì si nje ndú ká tí nga gítí ña có tí nó náa Simiyónè kù 'dè gítí 'vii mì ndú nò.

³⁴ Simiyónè mà giì 'deke tí wó jì Mbíri cee gí, yí giì cù 'dè ngo cù wó míti ndá Jézù ta ndá bu wó ta nawu wó. Bindi yí giì 'dè có jì Măriyà tí nawu Jézù máa, «Mbíri cu 'bì wó á míti 'vii tí nó tí mbe mì ndá Ìziriyéli me mbè. Yí delè giì cu 'bí wó míti wó tí mbe 'vala ndá Ìziriyéli me mbè. Mbíri cu mí gbí mbelè wó máa, ndá 'duù bà bè yí gí.

³⁵ Yí bà dù tí mbe yù gbí ndá có kóó mì ndá 'duù gí sè. Sé có bà giì kàrà rẹ lo jàngá gí.»

³⁶ Ta o tí nó, 'bí túngú'dù kpo niì tí mbe 'dòkò có mì Mbíri ta rẹ wó a Ánà, tí nájú 'bí 'dakò ta rẹ wó a Fànùwélè, ta ña wó a Àsèrè, kuu gbí ndùgù 'bá-Mbíri. Ndá Ánà si 'bá ta 'dakò mì wó bindi bà kò tí ndú ká ta ndoò vò-nje só, bindi ku giì zì 'dakò tí nó gí.

³⁷ Ndoò tí Ánà gbí nawù ku ta o bà ya ta Jézù gí bà kaa yí jì Mbíri nò zì'duù-nà'ò-nje nà'ò. Yí jé co 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri gí bà 'bí to lá, kù bàkà i-Mbíri ta bà kònò go.

³⁸ Yí giì gí gí bàndò bà bàkà i-Mbíri ta gbèe o tí nó gí bà 'dè niki maa jì Mbíri, bindi yí giì ya gí mì ndá bu Jézù ta nawu wó ta o bà ya ta yí mì ndú gí bà bàkà bà tàkùì nò. Yí giì 'dè niki ma jì Mbíri, bindi yí giì 'dè có gítí dó Jézù jì ndá 'duù tí nó 'dáá gí mbe kù ùndi bà njaanga miři ndá 'duù Jèrùzàlémè mì Mbíri 'do gbí wò i nò.

³⁹ Ndá bu Jézù ta nawu wó mà giì bàkà bà tàkùì gítí wó go có mì Mbíri cee gí, ndú giì dele ndi ndú 'do Jèrùzàlémè ya a i gí gbí gbata mì ndú Názàrèti á gbí to Jùdèyà.

⁴⁰ Jézù giì kpolo mí Názàrèti tí yú 'dakò ta muu ká tí wó, delè ta Mbíri kuu tàkò wó.

Jézù gbí òkò tí ndá kpo 'duù mbe 'di gbí tàkùì mì ndá Jùdèyà

⁴¹ Ndá bu Jézù ta nawu wó giì dù kù ya gí Jèrùzàlémè ta ndoò 'dáá gí ta o gbolò o bà mèlè ndi tàkùì bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbíri.

⁴² Ndú giì ya gbí ndoò ñinò si ndoò tí Jézù muu'bi-nje só.

⁴³ Káa si ndú kù giì dele gí 'bá si bà gbolò o tí nó cee gí, Jézù giì gboò mí Jèrùzàlémè gí, káa ndá bu wó ta nawu wó ñò bà lá.

⁴⁴ Á gbí muu ndú ñindi ndú máa ndá-'bí-lá, ndú kù nò ta ndá 'bí nambeè gbí òkò tí ndá 'duù tí nó kpokèjì mòsùù nò. Ndú giì ñò ni éno máa yí gbí òkò tí ndá 'duù wálá ngé a i si ndú si sili gbaanjé kpokèjì gí.

⁴⁵ Ndú bà-i-nò giì delè ndi ndú ya gí bà pà bà tí wó cee gbí gbata Jèrùzàlémè léé gí.

⁴⁶ Káa ndú giì 'de yí ngé a i bindi sili ta'ò á gbí ndùgù 'bá-Mbíri, gbí òkò tí ndá kpo-kpò mbe 'di gbí tàkùì mì ndá Jùdèyà, kù 'di ndá có mì ndú. Yí delè kù 'vee ndú gítí ndá 'bí có.

⁴⁷ Bà 'dè có gítí ña bà 'di gbí-o mì wó, ta ndá ña có tí nó náa yí kù 'visi jì ndá kpo-kpò 'duù tí nó nó, giì kpò nje ndá mbe 'di ndá có tí nó náa yí kù 'dè nò gí

⁴⁸ Ndá bu Jézù ta nawu wó mà giì ñò yí, nje ndú giì 'dèè gí. Bindi nawu wó giì 'vee yí máa, «Wò bàkà míti ze éno a ña ye, 'vii? Nò káa bà kàrà rẹ ze ta bà pà bà tí lo gi!»

⁴⁹ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «Yo kú pà bà tí ye tacó yè? Yo nò ni lá máa, ye kú bàkà a nètè m̀ bu ye?»

⁵⁰ Káa bà 'visì có gí tàkò 'vé mì Jézù nò giì kpò ndá bu wó ta nawu wó gí.

⁵¹ Jézù bà-i-nò giì ǹè nò ta ndá bu wó ta nawu wó á bindi bà 'de yí mì ndú nò ya gí Názàrèti. Yí giì kpolo mí kà tí tó 'vii mbe kú 'di có mì ndá bu wó ta nawu wó. Káa nawu wó giì kpolo tí ndá có tí nò 'dáá gí mí gbí njembí wó.

⁵² Jézù giì uu gí yaà tí mbe woti, ta muu ká tí wó, náa ndá 'duù giì zè yí niki maa, Mbiri delè giì zè yí niki maa.

3

Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù ma có mì Mbiri

¹ Ndoò tí Tibériyò tí ngáangbá 'dakò pí jàlàmbà á Rómà ta o tí nò muu'bi-nje vò. Pónisiyò Pilátò ta o tí nò a gbolò 'duù á Jùdéyà, ròbù Èródè ká giì zèè Gàliléyà, Filípò tí 'bí 'vii bindi Èródè giì zèè ndá to Itùriyà ta Tàràkòntisi. 'Bí 'dakò ta r̀è wó a Lisániyà giì zèè to tí nò tí Àbilénè nò.

² Ndá Kùro ndá bu-Mbiri mì ndá Jùdéyà gbí gbèe o tí nò a ndá Anà ta Kàyifà. M̀a giì zeke'o, Mbiri giì je woti bà 'dè-kòcò ji Jòvànì tí 'vii mì Zakàriyà si yí gbí kángáá nga ngoò.

³ Jòvànì bà-i-nò giì dù kú nò nò cee gbí ndá to á ta ndi yí ngo tí nò tí Jòròdaniyà nò 'dáá gí, kú ma có giti bà caka tí ndá 'duù, tacó wàa Mbiri 'vi je ta à-cee-gi ji ndú giti ndá vò i mì ndú.

⁴ A go có tí nò gbí wàragà mì Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbiri éno máa,

«Kòcò 'duù kú kò-kò gbí kángáá nga ngoò, máa,

«Yo 'viindi kpokèji mì Mbe tí ndoo,
yo bàkà ndá kpokèji mì wó jáá.

⁵ Yo nè ndá dùgùu to 'dáá gí,

yo da tí ndá nja-nja gú tí nò ta ndi tí kpokèji mì Mbe tí ndoo nò 'vii ta kùro to.

Yo bàkà ndá bà lókó-loko to ǹinó tí kpokèji mì wó nò jáá.

Yo 'viindi ndá bà cùkpúú-cùkpùu to á ta ndi tí kpokèji mì wó.

⁶ Yo má bàkà èno gí,

Mbiri bà 'vala ndá 'duù 'dáá gí,» nò.»

⁷ Jòvànì giì 'dè có ji ndá mbè 'duù tí nò mbe kaa ya gí mì wó tacó waa yí 'vi caka tí ndú nò, máa, «Yo ndá 'vii-kpoo! A 'di ká 'dè có ji yo máa yo fa ngèlè 'do tí kpo-tàkòcò mì Mbiri giì gí mì ye?

⁸ Yo bàkà ndá i ǹinó náa à tí nò, tacó wàa à 'ví nò tí ni éno máa, yo 'visì muu yo á 'do tí ndá vò i mì yo gí. Yo si bà dù kú koꝛo có éno máa, «ze a ndá 'vii-gù Àbiráámò» mí to. Ye kú 'dè có ji yo máa, woti bà kaa ndá díí tí nò waa yí 'ví bàkà ndú tí ndá 'vii-gù ji Àbiráámò kuu tí Mbiri.

⁹ Mbiri kpónò t̀è zì kàngó mì wó léngé-lenge gí. Yí kèji gí bà daaka ndá mù ǹinó mbe r̀i cèe ndo mù lá nò 'do ngé tà tèè ndú gí to tacó bà doo ta wu.»

¹⁰ Káa ndá 'duù tí nò giì 'vee Jòvànì máa, «Ze kpónò 'vi bàkà a ña yè?»

¹¹ Káa Jòvànì giì 'visì có ji ndú máa, «Ndá bongo mì 'duù má sósò'ò, si yí 'vi je 'bí gbaanjé jí 'bí ka wó ǹinó ta bongo mì wó wálá nò. Wàa i-zò-zò delè má kuu mì 'duù, yí 'vi je 'bí jí 'bí ka wó ǹinó ta go tí wó nò.»

¹² Ndá 'bí mbe kili i-miri mbe gí gí mì Jòvànì tacó waa yí 'vi caka tí ndú bà-i-nò giì 'vee yí máa, «Káa ze 'vi bàkà a ña yè, Mbe nibà i?»

¹³ Káa Jòvànì giì 'visì có ji ndú máa, «Yo te 'bí i mí muu ǹinó náa miri 'dè jí yo máa yo 'vi go 'do mì ndá 'duù nò lá.»

¹⁴ Ndá 'bí àsikèrì gbí òkò tí ndá 'duù tí nò giì 'vee Jòvànì, máa, «Káa ze, ze 'vi njaanga miri ze ta ña kèji ngáyí?»

Káa Jòvànì giì 'visì có ji ndú máa, «Yo kùmùkù ndá i mì ndá 'duù ta woti lá. Yo delè 'vi waaka có mití ndá 'duù gbí ngbàngà lá. Yo zò i 'do ká gbí wu'o mì yo.»

¹⁵ Jòvànì má giì nò éno máa, ndá 'duù kú giì 'bità a bà koꝛo gítí yí a gbolò có éno máa yí a Bindi-Mbiri,

¹⁶ yí giì 'dè có ji ndú 'dáá gí máa, «Ye kú caka tí yo ta ngo, káa 'bí 'duù ta woti tí wó mbe ndii ye gí á kèji, náa à kpèti káa vòò bà dù tí mbe kú njaanga tàrà 'do tí kò wó, ye bà 'vii tí wálá. Yí kèji gí bà caka tí yo ta Bèri-mi-Mbiri, delè ta wu.

¹⁷ Yí kpónò zèè pidíí mì wó mí 'bi wó, tacó bà pì gbí cù mì wó gí. Yí bà yili cèe ǹi cù gí, bindi yí bà doo pòrò cù ta wu ǹinó jé mbe mee lá nò.»

¹⁸ Jòvànì bà-i-nò gii dù kù ma Banga-Ngú-Có, ta bà je wotí ji ndá 'duù ta 'bí ña có mbe si ndá 'duù 'ví 'visi muu ndú gbí ndá 'bí ña kèji me mbè.

¹⁹ Káa Jòvànì gii 'dè có gítí Eródè tí nó tí gbolò 'duù nó, tacó bà volo muu Èródiyà tí nii mì ná'vindí wó, 'do tí wó, delè tacó ndá 'bí vò i me mbè náa yí bàkà ndú.

²⁰ Eródè mà gii 'di ndá có tí nó náa Jòvànì kù 'dè gítí wó nó, yí gii tò muu ndá vò i mì wó nó ta bà te Jòvànì mí gbí zàà.

Jòvànì caka tí Jézù

²¹ Jòvànì mà gii caka tí ndá 'duù 'dáá gí cee gí, yí gii caka tí Jézù delè. Káa si Jézù kù gii 'deke tí wó ji Mbíri á bindi bà caka tí wó mi Jòvànì nó, njekèji tàrì gii njaanga tí gí.

²² Bindi Bèri-mi-Mbíri gii gí 'do yaà ta cè tí wó go cè tí kùlè nó gí muu Jézù. Kòcò 'duù bà-i-nò gii dù kù 'dè có 'do gbíri máa, «Wò a kpóló-kpolo 'vii mi ye. Tàkòcò ye peteke gítí lo ma.»

Rè ndá ká gù Jézù

²³ Jézù 'bità nètè bà nibà i ji ndá 'duù ta ndoò tí wó go zi'duù-gbaanjé-nje muu'bi. Ndá 'duù gbí ndá o tí nó ñò Jézù ni ká tí 'vii mi

Jüzépè tí 'vii mi Èli,

Èli tí 'vii mi Mátáti,

²⁴ Mátáti tí 'vii mi Lévi,

Lévi tí 'vii mi Mèléki,

Mèléki tí 'vii mi Jànáyi,

Jànáyi tí 'vii mi Jüzépè,

²⁵ Jüzépè tí 'vii mi Mátátiyà,

Mátátiyà tí 'vii mi Ámòsi,

Ámòsi tí 'vii mi Nàwúmi,

Nàwúmi tí 'vii mi Èsili,

Èsili tí 'vii mi Nàgáyì,

²⁶ Nàgáyì tí 'vii mi Máàtà,

Máàtà tí 'vii mi Mátátiyà,

Mátátiyà tí 'vii mi Sèmèyini,

Sèmèyini tí 'vii mi Jòséki,

Jòséki tí 'vii mi Jódà,

²⁷ Jódà tí 'vii mi Jòwànani,

Jòwànani tí 'vii mi Résà,

Résà tí 'vii mi Zèrùbàbèlè,

Zèrùbàbèlè tí 'vii mi Sèlitiyéli,

Sèlitiyéli tí 'vii mi Néri,

²⁸ Néri tí 'vii mi Mèléki,

Mèléki tí 'vii mi Ádi,

Ádi tí 'vii mi Kàsámù,

Kàsámù tí 'vii mi Èlimádámù,

Èlimádámù tí 'vii mi Èrè,

Èrè tí 'vii mi Jòsùwà,

²⁹ Jòsùwà tí 'vii mi Èliyézèrè,

Èliyézèrè tí 'vii mi Jòrímù,

Jòrímù tí 'vii mi Mátáti,

Mátáti tí 'vii mi Lévi,

Lévi tí 'vii mi Simiyónè,

³⁰ Simiyónè tí 'vii mi Júdáà

Júdáà tí 'vii mi Jüzépè,

Jüzépè tí 'vii mi Jònámù,

Jònámù tí 'vii mi Èliyákimi,

³¹ Èliyákimi tí 'vii mi Mèléyà,

Mèléyà tí 'vii mi Ménà,

Ménà tí 'vii Mátásà,

Mátásà tí 'vii mi Násáni,

Násáni tí 'vii mi Dàvidè,

³² Dàvidè tí 'vii mi Jési,

Jési tí 'vii mi Òbèdi,

Òbèdi tí 'vii mi Bòwázi,

- Bòwàzì tí 'vii mì Sàlímónì,
 Sàlímónì tí 'vii mì Nàsónì,
 33 Nàsónì tí 'vii mì Àmìnàdàbì,
 Àmìnàdàbì tí 'vii mì Ádíminì,
 Ádíminì tí 'vii mì Árínì,
 Árínì tí 'vii mì Èzírónì,
 Èzírónì tí 'vii mì Pèrézì,
 Pèrézì tí 'vii mì Júdáà,
 34 Júdáà tí 'vii mì Jákóbè,
 Jákóbè tí 'vii mì Ìzákò,
 Ìzákò tí 'vii mì Àbiráámò,
 Àbiráámò tí 'vii mì Tèràà,
 Tèràà tí 'vii mì Nàwóri,
 35 Nàwóri tí 'vii mì Sèrúgì,
 Sèrúgì tí 'vii mì Réwù,
 Réwù tí 'vii mì Pèlégì,
 Pèlégì tí 'vii mì Èbèrè,
 Èbèrè tí 'vii mì Sélà,
 36 Sélà tí 'vii mì Kàyínàni,
 Kàyínàni tí 'vii mì Àrifákisádà,
 Àrifákisádà tí 'vii mì Sémì,
 Sémì tí 'vii mì Nówà,
 Nówà tí 'vii mì Lámékì,
 37 Lámékì tí 'vii mì Mèsùsèlàà,
 Mèsùsèlàà tí 'vii mì Ènòkì,
 Ènòkì tí 'vii mì Jàrèdì,
 Jàrèdì tí 'vii mì Mààláléèlì,
 Mààláléèlì tí 'vii mì Kàyínàni,
 38 Kàyínàni tí 'vii mì Ènòsì,
 Ènòsì tí 'vii mì Sésì,
 Sésì tí 'vii mì Àdàmà,
 Àdàmà tí 'vii mì Mbířì.

4

Gba-wàtà tala Jézù gbí kángáá nga ngoò

¹ Jézù gii dele ndi wó 'do tàbè'dè Jòròdáníyà á bindi bà caka tí wó mì Jòvání, tí 'duù ñinó náa Bèri-mi-Mbířì gèè bè mí muu wó gí. Bindi Bèri-mi-Mbířì gii á tãmuu wó

² ya tí gí bà bàkà sili zì'duù-só mí gbí kángáá nga ngoò náa Gba-wàtà kù tala yí ta wò i. Gbí ndá sili tí nò zì'duù-só náa yí bàkà mí gbí kángáá nga ngoò nò, i-zò-zò di gbí yí wò gbaànjé lá.

³ Gba-wàtà mà gii ñò máa, bà mì Jézù cee ta go gbí ndòngbù ndá sili tí nò náa yí bàkà zì'duù-só nò gí, yí gii 'dè có ji yí máa, «Wò má dú káa 'Vii-mi-Mbířì, 'visi díí tí nó tí i-zò-zò.»

⁴ Káa Jézù gii 'visi có ji Gba-wàtà éno máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbířì éno máa, <'Duù kù 'vala me ka ta i-zò-zò cuki lá.> »

⁵ Gba-wàtà bà-i-nò gii te Jézù 'do to ngéé gí yaà, bindi yí gii túbà ndá kpo-kpò gbata muu to tí nó 'daá gí ji yí á go bà kì ro.

⁶ Bindi yí gii 'dè có ji yí máa, «Ye bà bàkà wò tí mbe ndá kpo-kpò gbata tí nó náa wò kù ñò ngba ndú nò 'daá gí, tacó Mbířì je ndú ji ye tí ndá i mì ye gí. À ká go có mì ye bà je ndú ji 'duù ñinó mbe niki tí ye.

⁷ Ye bà je ndú 'daá ji wò gí náa wò má kucuku muungbó lo mí kùro ye wàa wò 'ví ùlù ye gí nò.»

⁸ Káa Jézù gii 'visi có ji Gba-wàtà máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbířì máa, <Wò 'ví ùlù káa Mbe tí lo tí Mbířì mì lo.

Wò dele 'ví bàkà nèté ká ji yí cuki.> »

⁹ Gba-wàtà gii te Jézù 'do gbí kángáá nga ngoò bindi ñinó, ya tí gí Jèrùzàlèmè, yí gii te yí ngé dé'veléé mì pí 'bá-Mbířì. Bindi yí gii 'dè có ji yí máa, «Wò má dú káa 'Vii-mi-Mbířì, o gí to.

¹⁰ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì éno máa, <Mbířì bà kaa ndá basili mì wò wàa ndú 'ví kpolo tí lo.>

À gii cu 'bí ènò máa,

¹¹ «Ndá basili tí nò mí Mbíri nò bà lí 'bí ndú mí tà tí lo, tacó wàa díí 'ví kpò kò lo lá.» »

¹² Káa Jézù gii 'visi có jí Gba-wàtà máa,

«À cù mí wàràgà mí Mbíri ènò máa,
«Wò 'ví tala Mbe tí lo tí Mbíri lá.» »

¹³ Gba-wàtà má gii cee ta bà tala Jézù gí, yí gii njè nó 'do tí wó ya kù ù 'bí tó o tacó bà tala yí káká'i.

Jézù 'bità bà ma có mí Mbíri gbí to Gàliléyà

¹⁴ Jézù gii dele ndí wó jí Gàliléyà ta wotí mí Bèri-mi-Mbíri. Bindi rè wó gii wu cee gbí to Gàliléyà 'dáá gí.

¹⁵ Ndá 'duù 'dáá gí kù gii ùlù bà nìbà i mí wó ta ndí tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri.

Jézù gbí gbata Názàrèti

¹⁶ Jézù gii ya jí gbí gbata Názàrèti, tí bàndò bà kpolo yí. Bindi yí gii ya jí bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri ta rí bà wotí gbí tàkù mí ndá Jùdèyà go ña i mí wó náa yí cóó-cóó kù bàkà nò. Yí má gii ya jí bà rò tíyò tacó bà 'deke i,

¹⁷ áá gii te jí yí a wàràgà mí Ìzàyà tí mbe 'dòkò có mí Mbíri. Yí bà-i-nò gii njaanga wàràgà tí bàndò tí nó náa à cù mí gbí ènò máa,

¹⁸ «Bèri-mi-Mbíri kuu ta ye,

tacó yí cù 'bí wó míti ye máa ye ma Banga-Ngú-Có jí ndá yè.

Yí tuu ye jí bà ma có bà njaanga wú á 'do tí miři ndá 'duù gbí zàà jí ndú.

Yí tuu ye jí bà njaanga rò ndá mbe sù rò.

Yí tuu ye jí bá 'vala ndá 'duù tí nó náa à kù mèèkè'i tí ndú.

¹⁹ Yí tuu ye jí bà ma có ndoò bà bàkà nambeè mí Mbíri jí ndá 'duù.»

²⁰ Jézù má gii 'deke i cee gí, yí gii paraka ndi wàràgà tí nó jí bàndò mí wó, bindi yí gii dele ndí jí 'duù tí nó tí mbe kpolo tí ndá i á bàndò bà ùlù Mbíri nò. Bindi yí gii kí tí wó to. Ndá 'duù bàndò bà ùlù Mbíri 'dáá gí gii yee rò ndú ró'dó-ró'doo míti wó.

²¹ Bindi yí gii 'bità bà 'dè có jí ndú máa, «Ndá i tí nó náa ye 'deke có gítí ndú jí yo 'do gbí wàràgà mí Mbíri nò wúnó bàkà tí go ndá có tí nó náa ye 'deke nò gí.»

²² Ndá 'duù 'dáá gí gii ùlù yí, káa nje ndú 'dáá gí gii 'dèè ta bà 'di ndá ña banga có tí nó mbe co 'do nje wó nò gí. Ndú bà-i-nò gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «À nó me 'vii mí Jùzépè ká nó lá?»

²³ Jézù má gii 'di có tí nó, yí gii 'visi có jí ndá 'duù tí nó máa, «Ye ñò ní gí máa à gbí muu yo a có bà 'dè lòkò'bò tí nó máa, «'Vala tí lo mbe yèè» nó jí ye. À delè tí yo a go bà 'dè có jí ye máa, «Bàkà ndá i tí nó táánò náa ze 'di tàwo lo ta bà bàkà ndú gbí gbata Kàpàrànwùmù nó mí 'bá mí yo.»

²⁴ Káa ye kù 'dè có jí yo ta yúco máa, à jé ùnje gítí có mí mbe 'dòkò có mí Mbíri lá ká gbí 'dóó to mí ndú.

²⁵ «Káa ye kù 'dè có jí yo ta yúco máa, ndá nawù ku táánò 'bá mí ndá Ìziriyéli gbí o mí Èlìjà tí nó tí mbe 'dòkò có mí Mbíri nó me mbè. Káa ta o tí nó náa njekèjí tàrì gii nè jí tàkò mù gí ta ndoò ta'ò ta pí vò-nje gbaànjé pí gí nó, làngàwìrì gii tè 'bá mí ndá Ìziriyéli 'dáá gí.

²⁶ Ta ndá ña ñinò 'dáá gí, Mbíri gii tuu Èlìjà ya tí a i gí bà koni 'bí nawù ku gbí ndá to Zàrèfàti á gbí to Sidóni, si ndá nawù ku 'bá Ìziriyéli mí to.

²⁷ Ndá mbe cì delè táánò me mbè kuu 'bá Ìziriyéli gbí o mí Èlìsà tí mbe 'dòkò có mí Mbíri. Káa Èlìsà 'vala gbèe 'duù á 'do gbí òkò tí ndú lá, yí gii 'vala káa 'bí mbe cì gbaànjé ta rè wó a Nààmáni tí tende 'duù mbe gí 'do Síriyà.»

²⁸ Ndá 'duù bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri má gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè jí ndú nó, tàkòcò ndú gii kpolo ngé ndii gí.

²⁹ Ndú gii njè gítí wó, bindi ndú gii ja yí jí sè 'do bàndò bà ùlù Mbíri, ndú gii 'dò ta yí jí pí gú tí nó náa à bí gbata mí ndú ta yendi nò. À gbí muu ndú ta o tí nó a có bà 'va yí jí tàgbà gú 'do yaà ká.

³⁰ Káa yí gii ba to, co gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nó, kù ya ta nó mí wó.

Jézù mòkò i 'do gbí muu 'bí 'dakò

³¹ Jézù gii njè nó 'do Názàrèti ya jí gbí gbata Kàpàrànwùmù á gbí to Gàliléyà. Bindi yí gii nìbà i jí ndá 'duù ká ta rí bà wotí gbí tàkù mí ndá Jùdèyà.

³² Nje ndá 'duù gii 'dèè gítí wó gí, tacó yí 'dè có go i mí gba.

³³ Káa ta o tí nò 'bí 'dakò ta i-gbí-muu wò kuu gbí òkò tí ndá 'duu tí nò mbe kilí mí bàndò bà ùlù Mbíri nò. Mâ giì zeke'o, i tí nò giì tanga mítí 'dakò tí nò, bindi yí giì tò kú ta kòcò wó gí yaà máa,

³⁴ «Si ze mí to! Áá mì lo ta ze a yè, ndí lo Jézù tí nó mbe gi 'do Názàrèti nó? Wò gi tacó bà bù ña ze? Ye ñò wò ni tí 'duu tí nó náa à kaa wò ji Mbíri gí nó gí.»

³⁵ Káa Jézù giì do mítí i tí nò máa, «'Dù ngbiì! Co 'do gbí muu wó gí!» I tí nó bà-i-nò gí 'va 'dakò tí nó mí to mí kùrò ndá 'duu, bindi yí giì co 'do gbí muu wó ta bà bàkà vò i ta yí lá.

³⁶ Nje ndá mbe ñò ña i tí nò 'dáá gí giì 'dèè gí. Bindi ndú giì 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Jìnò a ña có yè ká nó? Yí kù 'dè có ji ndá wò i-gbí-muu ndá 'duu ta wotí go i mì gba káa ndú kù 'di có mì wó!»

³⁷ 'Do bà-i-nò, tàwo Jézù giì wu cee gbí wúngbó to tí nó léé gí.

Jézù 'vala ndá 'bí mbe nò'o me mbè

³⁸ Jézù giì co 'do bàndò bà kilí ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri ya gí 'bá mì Simónè tí 'bí mbe tala có mì wò gbaànjé. Yí mâ giì yee ká, yí giì 'de na gè Simónè tí si ta cò'o gbí diù wò ngé ndii gí. Ndá 'duu mâ giì 'dè có ji Jézù,

³⁹ Jézù giì ñè nó ya gí bà rò tìyò sèè tí nù tí nò, bindi yí giì 'dè có ji cò'o tí nó máa yí dò 'do gbí diù nù tí nò gí. Nù tí nò ngé giì a cónjórónjò gí yaà kù bàkà i-zó-zò ji ndú.

⁴⁰ Rì mâ giì ta gí, ndá 'duu ñinó ta ndá nambe ndú ta ndá tende ña nò'o tí ndú nó giì turu ndú 'dáá gí ya tí ji Jézù. Yí giì tee 'bi wó mítí ndú, bindi ndú 'dáá gí giì 'vala gí.

⁴¹ Ndá i delè giì co 'do gbí muu ndá 'duu ñinó ta i gbí ndú nó me mbè, kù tò kù máa, «Wò á 'Viì-mì-Mbíri!» Káa Jézù giì do mítí ndá i tí nó máa ndú dù ngbiì, tacó ndú ñò yí ni tí Bindi-Mbíri gí.

Jézù ma có mì Mbíri cee to 'dáá gí

⁴² Yé má bà giì bàkà bà ngbaanga to, Jézù giì co 'do gbí òkò tí ndá 'duu gí ndii ta kpééti wó. Ndá 'duu giì bà tà tí wó, ndú mâ giì 'de yí gí, ndú giì bàkà có bà tii yí, máa yí ñè nó 'do tí ndá yí lá.

⁴³ Káa yí giì biya gí. Bindi yí giì 'de có ji ndú máa, «Kòzò tí ye bà ya gí bà ma Banga-Ngú-Có gíti ngú ña kèji bà bàkà nambeè mì Mbíri ta ndá 'duu ji ndá 'duu gbí ndá 'bí gbata delè. Tacó ñinò a nèté tí nó náa Mbíri tuu ye gí bà bàkà nó ká nò.»

⁴⁴ Bindi yí giì dù kù nò ta bà ma Banga-Ngú-Có ji ndá 'duu ta ndi tí ndá bàndò bà kilí ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri cee gbí ndá to 'bá mì ndá Jùdèyà 'dáá gí.

5

Jézù ruka ndá kpédélé mbe tala có mì wó

¹ Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kù rò tìyò a tí kápá Jènèsàrèti, ndá 'duu me mbè kù giì tòò tí ndú tacó bà ya gí bà 'di có mì Mbíri 'do mì wó.

² Jézù mâ giì zeke'o, yí giì ñò ndá gbà sósò'ò náa ndá mbe gò ngo rò ndú mí gbí kàrà-kàrà ngo, bindi ndú giì oloko 'do gbí ndú gí tà ngo, kù caka ndá mbu mì ndú.

³ Jézù bà-i-nò giì o mí gbí 'bí gbà gbaànjé, tí ñindi Simónè, bindi yí giì 'dè có ji Simónè máa yí yèè yí ta gbà gàà gí ro ngo. Simónè mâ giì bàkà ènò gí, Jézù giì ki tí wó á gbí gbà ro ngo kù nibà i ji ndá 'duu.

⁴ Jézù mâ giì nibà i ji ndá 'duu cee gí, yí giì 'dè có ji Simónè máa yí yèè ta gbà gí bà wúlú ngo waa yí 'ví 'va mbu, waa yí bà zèè sè gí.

⁵ Káa Simónè giì 'visi có ji yí máa, «Ze 'va mbu 'do tí kùbòò too ta yé tí nó gí, káa ze zèè gbèè i lá, kpo 'duu mì ye. Káa wò má 'dè ènò, ye bà bàkà go có mì lo nò gí.»

⁶ Ndá Simónè mâ giì 'va mbu go có tí nó náa Jézù 'dè ji yí nó, ndú giì woo sè tí ña ñinó náa sè bà yaka mbu mì ndú gí dù ká nji'dí.

⁷ Ndú bà-i-nò giì miyà 'bi ndú ji ndá 'bí ka ndú mbe gò ngo máa ndú gí ta gbà mì ndú ji ndá yí. Ndá ka ndú nó mâ giì ya ta 'bí gbà ji ndú gí, ndú giì woo sè yeke ndá gbà tí nó sósò'ò nò ta sè tí ña ñinò náa sè bà ta ngo mì ndú gí dù ká nji'dí.

⁸ Simónè mâ giì ñò ña i tí nò mbe bàkà tí nó, yí giì kucuku muungbó wó mí kùrò Jézù, bindi yí giì 'deke tí wó ji yí máa, «Ya 'do tí ye gí, Mbe tí ye! Tacó wò i mì ye me gboló ngé ndii gí.»

⁹ Simónè 'dè có tí nó ji Jézù tacó nje ndú ta ndá 'bí ka wó mbe gò ngo 'dáá gí ta o tí nó 'dèè gíti ña seřè sè tí nó náa ndú zèè nò gí.

¹⁰ Ndá Jákómò ta ná'vindi wó Jòvànì, tí ndá 'viì mì 'bí 'dakò ta rè wó a Zèbidèyò, tí ndá ka Simónè mbe gò ngo delè sósò'ò, giì si nje ndú ká tí nga.

Káa Jézù giì 'dè có ji Simónè máa, «Ci gúku lá, tacó wò bà giì zèè 'do tí kpónó kù ya gí kùrò go ndá sè tí nó a ndá 'duu.»

¹¹ Ndú bà-i-nò giì ya ta ndà gbà mì ndú gí tí ngo, ndú giì jee ndà i mì ndú 'dáá gí 'bùrùkù mí to, bindi ndú giì ya kù nò á tàkò Jézù.

Jézù 'vala 'bí mbe ci

¹² Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kuu gbí 'bí gbata, yí giì nò 'bí 'dakò náa cì waaka yí volo gí. Mbe cì tí nò mà giì nò Jézù, yí giì 'bu gbíro wó mí to mí kùro wó. Bindi yí giì 'deke tí wó jì yí máa, «Go bà ngbaranga kútí ye má kuu tí lo, wò bà bàkà gí, kpo 'duù!»

¹³ Jézù mà giì 'di có tí nò náa mbe cì tí nò 'dè nò, yí giì tee 'bí wó míti mbe cì tí nò, ta bà 'dè có jì yí máa, «Ye bà bàkà gí! Si kútí lo 'ví dù ngbàrángà'i.» A káa pòó bà 'dè có tí nò mì Jézù, kútí mbe cì tí nò giì ngbàrángà'i gí.

¹⁴ Kútí 'dakò tí nò mà giì ro bindi cì gí, Jézù giì 'dè có jì yí máa, «Si 'bí 'duù gbaànjé 'ví nò wó lá. Ya gí bà túbà tí lo jì bu-Mbíri, yí má 'dè có éno máa, cì cee 'do tí lo gí má kózó gí, wò 'ví ya gí bà waa mbelè go có mì Mòze, tacó bà túbà jì ndà 'duù máa, wò gí tí cee 'duù gí.»

¹⁵ Káa pè Jézù giì wu to ya me 'dú ndii ñinó sàà kùro nó gí. Tacó éno, ndà 'duù me mbè giì kaa ya gí mì wó. Ndà 'bí 'duù ya tacó bà 'di ndà có mì wó, bindi ndà 'bí tacó wáa yí 'ví 'vala ndà yí 'do gbí nò'o.

¹⁶ Káa yí má dù gí yí kù co 'do gbí òkò tí ndà 'duù ya gítí bàndò ñinó ta ndà 'duù tí wálá nó ta kpéeti wó tacó bà 'deke tí wó jì Mbíri.

Jézù 'vala 'bí 'dakò mbe gbele've gí

¹⁷ Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kù nibà có mì Mbíri jì ndà 'duù, ndà 'bí mbe kpòlo tí tàkii, ta ndà 'bí mbe nibà i mì ndà Jùdèyà, mbe gí 'do Jèrùzàlémè, delè 'do ta gbí ndà gbata gbí ndà to Gàliléyà ta Jùdèyà 'dáá gí, ta o tí nò kuu gbí òkò tí ndà 'duù tí nò náa yí kù nibà i jì ndú nò. Yí delè kù 'vala ndà mbe nò'o ta wotí mì Mbíri.

¹⁸ Má giì zeke'o, ndà 'bí 'dakò giì làngà 'bí 'dakò mbe gbele've gí gí tí jì Jézù. Ndú giì jè ta bà rì ta yí gí tà'i tàkò Jézù,

¹⁹ káa à giì kpò ndú ngbàà gí, tacó ndà 'duù nènèkè mí njekèjì go ndà ñjilí tí nje gà. Tacó éno, ndú giì 'dò ta yí gí muu 'bá, ndú giì di muu 'bá gbúú-gbuu 'vii ta bàndò bà kí tí Jézù, bindi ndú gí yuu yí ta mbà tí nó náa ndú te ta yí nó gí to jì yí gbí òkò tí ndà 'duù.

²⁰ Jézù mà giì nò ña bà tee njembí ndà 'dakò tí nó á míti wó, yí giì 'dè có jì 'dakò tí nó mbe gbele've gí nó máa, «Á si có gítí ndà vò i mì lo mí to gí, kómbe ye.»

²¹ Ndà mbe kpòlo tí tàkii, ta ndà mbe nibà i mì ndà Jùdèyà, mà giì 'di có tí nó náa Jézù 'dè nò, ndú giì 'bità bà koro có gbí njembí ndú máa, «'Dakò tí nó mbe kù 'dè zu có gí bà tí Mbíri nó a 'di? Wotí bà je à-cee-gí gítí ndà vò i mì ndà 'duù á bindi Mbíri a i tí 'di?»

²² Káa Jézù giì 'di gbí ña bà koro có mì ndú nò gí. Tacó éno, yí giì 'vee ndú máa, «Yo kù koro ña có tí nó á tacó yè?»

²³ Á kpòlo a bà 'dè có máa, «Á si có gítí ndà vò i mì lo mí to gí, wèè, à kpòlo a bà 'dè có máa, «A gí yaà, wáa wò 'ví te kpà-sili mì lo, wáa wò 'ví nó nó?»

²⁴ Á má éno, ye kpónò bà túbà jì yo éno máa, à tí 'Vii-mi-'Dakò a wotí tacó bà je à-cee-gí gítí ndà vò i.»

Yí bà-i-nò giì 'dè có jì 'dakò tí nó mbe gbele've gí nó, máa, «A gí yaà, wò 'ví te kpà-sili mì lo, wáa wò 'ví njè nó ya gí 'bá go có tí nó gbí nje ye nó.»

²⁵ 'Dakò tí nó ngé gí a gí yaà cónjórónjóó mí kùro ndà 'duù, yí giì te mbà tí nó náa à làngà ta yí gí tí jì Jézù nò, bindi yí giì 'bí nó kù ya gí 'bá ta bà ùlù Mbíri.

²⁶ Nje ndà 'duù 'dáá gí giì 'dèè gí, bindi ndú giì 'bità bà ùlù Mbíri ta gúku, máa, «Ze wúnó ñò i-serèe gí!»

Jézù tè'é tí Lévi

²⁷ Jézù mà giì njè nó 'do bàndò bà 'vala 'dakò tí nó mbe gbele've gí nó, yí giì nò 'bí 'dakò, tí mbe kilí i-míri, ta rẹ wó a Lévi, kù kí tí wó to á tagbà 'bá bà kilí i-míri. Jézù bà-i-nò giì tè'é tí Lévi, máa, «Gí gí bà dù tí 'duù mí ye.»

²⁸ Lévi bà-i-nò giì jee ndà i 'dáá gí mí to, bindi yí giì ya gí bà dù tí 'duù mì Jézù.

²⁹ Bindi Lévi giì te wíri míti Jézù. Ndú ta o tí nó giì kilí ta ndà 'bí ka wó mbe kilí i-míri, ta ndà 'bí 'duù me mbè, kù zò i-wíri tí nó náa yí bàkà jì Jézù nò.

³⁰ Ndà 'bí mbe kpòlo tí tàkii mì ndà Jùdèyà, ta ndà 'bí kpo-kpò mbe 'di gbí-o mì ndú mà giì nò ndú, ndú giì 'dè kòlòwò jì ndà mbe tala có mì Jézù, máa, «Yo kù zò i ta ndà mbe kilí i-míri, giì je ndà mbe bàkà vò i, tacó yè?»

³¹ Káa Jézù mà giì 'di có tí nó, yí giì 'visi có jì ndú máa, «A ndà 'duù ñinó ta sé'i tí ndú nó ká kù pà mbe yeè. Nèté mì ndà 'duù ñinó ta sé'i tí ndú wálá nó ta mbe yeè wálá.

³² Ye gii me tacó bà tè'è tí ndá tó 'duù lá. Ye gii a i tacó tí ndá mbe bàkà vò i, tacó wáa ndú 'ví 'visi muu ndú 'do tí ndá vò i mi ndú gí.»

Bà tò kponje gítí bà kònò go

³³ Ndá 'bí 'duù bà-i-nò gii 'dè có ji Jézù, máa, «Ndá mbe tala có mi Jòváni tí mbe caka tí ndá 'duù ta ndá mbe tala có mi ndá mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdèyà ta o 'dáá gí kú kònò go, ta bà 'deke tí ndú ji Mbírì, káa ndá mbe tala có mi lo kú zò i, ndú delè kú njù ngo.»

³⁴ Káa Jézù gii 'vee ndú, máa, «Yo kú koṛo có máa ndá wiri bàndò bà ko niù kú kònò go ta o tí nó náa nambe ndú tí nó mbe kú kò niù nó kuu ta ndú?»

³⁵ Káa ri bà je nambe ndú mbe kú kò niù nó 'do tí ndú ká kèji; wélégi, ñinò bà gii dù a ri bà 'bità bà kònò go mi ndú.»

³⁶ Jézù gii lòkò'bò 'bí có ji ndá 'duù tí nò káká'i máa, «'Bí 'duù jé mbe yaka gbí ngú bongo mi wó tacó bà cu ta ɾo ká gbí ká zi bongo wálá. Yí má bàkà ènò, yí bà yaka gbí ngú bongo mi wó gí, káa ndá ngú bongo ta ká ñinó bà te banga 'vii wálá.

³⁷ 'Bí 'duù delè jé mbe fuu pe ngú cù mí gbí ká káɾà ñinò náa gbí wuuku gí nó wálá. Tacó yí má bàkà ènò, pe ngú cù bà ba ta káɾà gí. Bindi yí bà bè gbí ndá pe ta káɾà só gí.

³⁸ À kú fuu pe ngú cù ta o 'dáá gí ká mí gbí kpo káɾà.

³⁹ 'Bí 'duù ta go bà njù lí pe tí wó gí tàkò gó pe nò wálá, tacó a gó pe ká niki có tí lí pe.»

6

Ndá mbe tala có mi Jézù kpaɾaka muu cù ta ri bà wotí gbí tàkii mi ndá Jùdèyà

¹ Ta 'bí ri bà wotí gbí tàkii mi ndá Jùdèyà gbaànjé, si Jézù ta ndá mbe tala có mi wó kú ndii ta nó ta ndi gbí ndá nji, ndá mbe tala có mi wó gii dù kú nò ta bà kpaɾaka muu cù kú toṛo gí nje ndú tí 'veè.

² Ndá 'bí mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdèyà má gii ñò ndú tí, ndú gii 'vee ndú máa, «Yo kú bàkà i ñinó náa à me yí lá nó ta ri bà wotí gbí tàkii mi ndoo tacó yè?»

³ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú á muu ndá mbe tala có mi wó máa, «Yo jé 'di có tí nó gbí wáràgà mi Mbírì gítí ña i tí nó náa Dàvidè tí gbolò gba bàkà dígísèé si ndú ta ndá 'duù mi wó ta go tí ndú nó lá?»

⁴ Có tí nó máa, yí gii ri gí tà'i 'bá-Mbírì, yí gii te i-zó-zò tí nó náa à ci ji Mbírì nó, yí má gii zò gí, yí gii te sè ji ndá 'duù mi wó, ndú delè gii zò gí. Káa à má gbí tàkii mi ndoo tí ndá Jùdèyà, ndá cèè 'duù zò i-zó-zò tí nó náa à ci ji Mbírì nó lá. À káa ndá bu-Mbírì ká kú zò .»

⁵ Káa Jézù gii yee nje có mi wó ji ndú máa, «'Vii-mi-'Dakò a mbe tí ri bà wotí gbí tàkii mi ndá Jùdèyà.»

Jézù 'vala 'bí 'dakò ta 'bi wó pizoo gí

⁶ Ta 'bí ri bà wotí gbí tàkii mi ndá Jùdèyà á bindi ñinò, Jézù gii ya gí bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlò Mbírì. Bindi yí gii ri gí tà'i kú nìbà i ji ndá 'duù si 'bí 'dakò ta 'bí wó ñinó gbí kú 'bi nó pizoo gí kú gbí òkò tí ndá 'duù ká.

⁷ Ndá 'bí mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdèyà, ta ndá mbe nìbà tàkii mi ndú gii dù jé kú zeke Jézù, máa yí má 'vala 'dakò tí nó ta ri bà wotí gbí tàkii mi ndá Jùdèyà gí, wáa ndá yí 'ví 'de nɛɛrè bà kpi ngbàngà tí wó.

⁸ Káa Jézù gii 'di gbí ña bà koṛo có mi ndú nò gí. Tacó ènò, yí gii 'dè có ji 'dakò tí nó ta 'bi wó pizoo gí nó máa, «A gí yaà! Co ya gí bà ɾò tíyò á kùro ndá 'duù.»

'Dakò tí nó má gii co gí kùro ndá 'duù go có mi Jézù nò gí,

⁹ Jézù gii 'vee ndú máa, «Tàkii mi ndoo ùnje ji ndoo a i gítí bà bàkà i ngàyi 'do gbí òkò tí ndá bà bàkà tó i ta bà bàkà vò i ta ri bà wotí? Káa à má 'do gbí òkò tí ndá bà 'vala ku ta ba zi ku, à niki a ngàyi?»

¹⁰ Yí bà-i-nò gii zeke'o jèlè to, bindi yí gii 'dè có ji 'dakò tí nó ta 'bi wó pizoo gí nó máa, «Ya'va gbí 'bi lo.» 'Dakò tí nó má gii ya'va gbí 'bi wó, 'bi wó gii gí niki maa gí.

¹¹ Sè bà ba ndá kpo 'duù mi ndá Jùdèyà gii dù ká nji'dí ta sé bà ñò ña i tí nó, bindi ndú gii toko có tacó bà pa kèji gítí ña i ñinó náa ndá yí 'ví bàkà ta Jézù nò.

Jézù ruka ndá tú mi wó muu'bi-nje só

¹² Ta 'bí ri gbaànjé gbí òkò ndá sili tí no, Jézù gii co ya gí pí gú tacó bà 'deke tí wó ji Mbírì. Yí gii dù pí gú ká kú 'deke tí wó ji Mbírì ta bèbili tí nó too yé gí.

¹³ Yé mà gii too gí, yí gii kili ndâ mbe tala có mì wó, bindi yí gii ɾuka ndâ 'duu muu'bi-nje só 'do gbí òkò tí ndú, bindi yí gii kpi rè mí muu ndú máa ndú a ndâ tú mì yì.

¹⁴ Njinó a rè ndâ 'duu tí nó náa Jézù ɾuka ndú tí ndâ tú mì wó nó ká nò: ndâ Simóné tí nó náa yí kpi Piyétòrò míti wó nó, ta ná'vindi wó Àndèrèyà, gii je Jákòmò, gii je Jòvání, gii je Filípò, gii je Baràtòlóméyò,

¹⁵ gii je Mátéyò, gii je Tòmázò, gii je Jákòmò tí nó tí 'viì mì Àliféyò, gii je Simóné tí nó ta 'bi rè wó a Tó-'viì-'bá nó,

¹⁶ gii je Júdà tí nó tí 'viì mì Jákòmò nó, gii je Júdà Ìsikàriyóté tí nó mbe gii cu gòmbò tí wó nò.

Ndâ 'duu me mbè kaa ya gí tàkò Jézù

¹⁷ Jézù mà gii yaaka ta ndâ 'duu tí nó muu'bi-nje só náa yí bàkà ndú tí ndâ tú mì wó nó 'do pí gú gí tàbù tò gí, ndú gii 'de ndâ mbe tala có mì wó, ta ndâ 'duu me mbè mbe kaa kú ya gí tàkò ndú kili kú ùndi ndú pí 'bí kpáká'và to. Ndâ 'duu ta o tí nó gí 'do gbí ndâ to Jùdèyà 'dáá gí. Ndâ mbe gii 'do Jèrùzàlémè, ta ndâ mbe gí 'do yì ngo gbí ndâ to Tíró ta Sidóni.

¹⁸ Ndâ 'bí 'duu gbí òkò tí ndú kaa ya tacó bà 'di ndâ có mì Jézù, káa ndâ 'duu ñinó ta nò'o tí ndú nó, kaa ya tacó wàa yí 'ví 'vala ndâ yì. Ndâ 'duu ñinó ta ndâ i-gbì-muu ndú nó ya tacó wàa yí 'ví mòkò ndâ i tí nó 'do gbí muu ndâ yì gí.

¹⁹ Ndâ mbè 'duu tí nó 'dáá gí kú kiiki to tacó bà tee 'bi ndú míti wó, tacó woti bà 'vala ndâ 'duu tí nó mbe kú co 'do gbí òkò wó nó kú 'vala ndú.

Jézù nibà i ji ndâ 'duu

²⁰ Jézù gii zeke'o tí ndâ mbe tala có mì wó ngbóó, bindi yí gii 'dè có ji ndú máa,

«Yo tí ndâ mbe yè, a ndâ mbe tó pá,
tacó 'bá mì Mbíri tí gba a i mì yo.

²¹ «Yo tí ndâ mbe kú kònò go, a ndâ mbe tó pá;
tacó yì yo bà yè gí.

«Yo tí ndâ mbe kú wa gbí, a ndâ mbe tó pá;
tacó yo kèji gí bà ño 'di.

²² «À tí yo a tó pá ta o tí nó náa ndâ 'duu má kú sogo yo, ndú má kú mò yo 'do tí ndú gí ndii, ta bà 'dè ndâ có ñónókò gítí yo, ta bà volo rè yo, á muu 'Viì-mì-'Dakò.

²³ Yo 'ví dù ɾu ta líkí'o ta o tí nó náa ndú má kú bàkà ndâ i tí nó míti yo nò, tacó gbolò mboo tàkò ndâ i tí nó kú ù ndi yo gbíri, tacó ndâ ká gù ndú dígísee kú mèèkè'i tí ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri ká ènò.

²⁴ «Káa yo tí ndâ mbe kú tee njembí yo kpónó ká míti ndâ kpo-kpò i mì yo á muu to tí nó bà ñò míti yo,
tacó yo 'de bà tó i ñindi yo cee gí.

²⁵ «Yo tí ndâ mbe kú da nó gbí i-zò-zò kpónó bà ñò míti yo,
tacó yo kèji gí bà zò go.

«Yo tí ndâ mbe kú ño 'di ta yéni kpónó bà ñò míti yo,
tacó yo bà gii tугàzù ta ngo-ɾo tà ɾo yo.

²⁶ «Yo tí ndâ 'duu tí nó náa ndâ 'duu 'dáá gí kú là tà ɾo yo kpónó nó bà ñò míti yo, tacó ñinó a gbèe ña i tí nó dígísee náa ndâ ká gù yo kú me ta ndâ sú mbe 'dòkò có mì Mbíri.

Zè ndâ ku'di tí lo niki maa

²⁷ «Káa ye kú 'dè có ji yo tí ndâ mbe kú 'di có mì ye kpónó nó máa, yo 'ví zè ndâ ku'di tí yo niki maa, yo 'ví bàkà tó i ji ndâ mbe kú sogo yo.

²⁸ Yo 'ví kùya 'dè ngo cù míti ndâ mbe kú see yo. Wàa yo delè 'ví 'deke tí yo ji Mbíri tacó tí ndâ mbe kú mèèkè'i tí yo.

²⁹ «'Bí 'duu má gbi gbí tù lo gbaànjé, wò 'ví 'visi kè'bí ji yí wàa yí 'ví gbi gí tàkò ñinó náa yí gbi nò kpèkù. 'Duu má ja wòòkò bongo mì lo 'do tí lo gí, wò 'ví ja ndò ñinó gbímbí lo nó ji yí gí tàkò.

³⁰ 'Duu má yù i 'do tí lo, wò 'ví zì 'do tí wó lá. 'Duu má aaka i 'do 'bi lo, wò 'ví je ndi i tí nó 'do mì wó káká'í lá.

³¹ Wò 'ví bàkà ta ndâ 'duu káa ña i tí nó ta go tí lo máa ndú 'ví bàkà ta wò nò.

³² «Yo má zè tí tó jé káa ndâ 'duu tí nó mbe zè yo tí tó nó, yo bà 'de gbí a yè? Tacó à kpèti káa ndâ 'duu tí nó mbe ñò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ní lá nó, ndú kú bàkà nambeè ji ndâ mbe bàkà nambeè á ji ndú.

³³ Yo má bàkà tó i ká ji ndá mbe bàkà tó i ji yo, nderè bà bàkà tó i mì Mbiri ji yo 'ví dù a yè? À kpèti káa ndá mbe nò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbiri ni lá nó, ndú kù bàkà tó i gbí òkò tí ndú.

³⁴ Yo má wùù i ká ta ndá 'duù tí nó náa yo kù koṛo có máa ndú bà dele ndí ji yo gí nó, Mbiri 'ví bàkà nambeè ji yo gbí kà có yè? Nìnò me gbèe ña i tí nó náa ndá 'duù tí nó mbe nò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbiri ni lá nó kù bàkà nó lá?

³⁵ Yo zè ndá ku'di tí yo niki maa, yo 'ví bàkà tó i ji ndú. Yo 'ví bàkà tó i ji 'duù ta bà koṛo có máa, a má taabé yí 'ví tù 'bí wó ji yo nò lá. Yo má bàkà go ndá có mì ye nò gí, Mbiri bà bàkà tó i ji yo me gbolò, yo delè bà dù tí ndá 'dóó 'vii mì Mbiri á ngéé gbiṛi, tacó yí kù bàkà nambeè ji ndá 'duù nìnó mbe nò nambeè ni lá nó, ta ndá vò 'duù.

³⁶ Yo nò yè ɾo ndá 'duù, tacó Bu yo tí Mbiri a mbe nò yè ɾo ndá 'duù.

Có gítí bà 'viiki ndá 'bí ka tí

³⁷ «Yo 'viiki ndá 'duù lá, tacó wáa Mbiri 'ví 'viiki ta yo lá. Yo o gítí bà waa có mítí ndá 'duù lá, tacó wáa Mbiri 'ví waa ta có mítí yo lá. Yo si có gítí ndá mbe bàkà vò i ji yo mí to, tacó wáa Mbiri 'ví je ta à-cee-gí gítí ndá vò i nìndi yo.

³⁸ Yo je i ji ndá 'duù, yo má je i ji ndá 'duù, Mbiri bà bàkà a cénjènjè mí tí ká'i bà je ta i ji yo, yí giì sene , ngo ɾo máa yee to gí, yí bà giì je ji yo. Tacó Mbiri bà 'vii i ji wò ká ta gbèe ká'i tí nó náa wò 'vii ta i ji 'bí ka lo, nó.»

³⁹ Jézu giì 'vee ndú gbí lòkò'bò máa, «Mbe sú ɾo má ja 'bí ka wó mbe sú ɾo, ndú bà 'va tí ndú ta yí gbí gùù wáalá?

⁴⁰ Mbe tala i nò i ndii mbe kù nìbà i ji yí lá. Káa mbe nìbà i ji 'duù má yù yí ngbóó gí, 'bè gbí ña i mì ndú wáalá.

⁴¹ «Nji ngoò má kuu ta ɾo lo, wò bà me ta bà nò léé njú to a tà ɾo 'bí nambe lo ée?

⁴² Wò bà 'dè nje lo tacó bà 'dè có ji nambe lo máa yí yèè dè gí mì lo wáa wò 'ví òlò njú to 'do tà ɾo wó, 'do kòtí 'di, ta nji ngoò á tà ɾo lo, ndí lo bô mbe là ngo mè tí ka wó si nìndi wó mítí wó? À má éno, pà 'bí 'duù, wáa yí má òlò nji ngoò 'do tà ɾo lo gí, wò 'ví giì òlò njú to 'do tà ɾo 'bí ka lo.

⁴³ «Mú mbe jì'vì lá jé ɾi vò ndo mú lá. Mú mbe jì'vì gí delè jé ɾi tó ndo mú lá.

⁴⁴ Tacó à kù nò ña mú ni ká mítí ndo wó. À jé ɾuka ndo bàà 'do tà mú kpeṛé lá. À delè jé ɾuka ndo mbiigá 'do tà mú ga'dí lá.

⁴⁵ Tó 'duù kù bàkà káa ndá tó i tí nó mbe yè yí wó géjé-géjé gí. Vò 'duù delè kù bàkà káa ndá vò có tí nó mbe yè yí wó díí gí. Tacó nje 'duù kù 'dè có ká gítí ña i nìnó á gbí yí 'duù tí nó nò.

Ña ndá mbe gèè 'bá sósò'ò

⁴⁶ «Yo kù 'dè có máa ye a Mbe tí yo tacó yè, káa yo 'di có mì ye lá?

⁴⁷ Ye kpónó bà túbà tí ña 'duù nìnó mbe gí gí mì ye, yí giì 'di ndá có mì ye, bindi yí giì bàkà go ndá có tí nó náa ye 'dè jì yí nó, nó.

⁴⁸ Ña 'duù tí nó go mbe gèè 'bá nìnó mbe duu gùù ndá kpalá 'bá mì wó ngé miṛi 'bí wó gí. Ngo giì ò có tàkò 'bá tí nó, káa 'bá tí nó giì ɾò ká ngikì tìyò, tacó à gèè me tí i-'di lá.

⁴⁹ Káa 'duù nìnó mbe 'di ndá có mì ye, káa yí bàkà go ndú lá, go 'duù mbe duu ta ndá kpalá 'bá mì wó coko'do-cókò'dó. Ngo má giì ò có tàkò 'bá tí nó, à giì 'va tí to, si gbèe kpalá mí yaà lá.»

7

Jézu 'vala bòò mì 'bí Rómànò tí kùro ndá àsikèri

¹ Jézu má giì cee ta bà 'dè ndá có tí nó nje wó nó ji ndá 'duù 'dáá gí, yí giì nje nó ya gí gbí gbata Kàpàrànwùmù.

² Mâ giì zeke'o, 'bí 'dakò tí 'duù Rómà, tí kùro ndá àsikèri zi'duù-vò, náa kpóló-kpolo bòò mì wó ta nò'o tí wó náa yí kù ù káa ndi sè o mì wó,

³ mâ giì 'di có tí Jézu, yí giì tuu ndá 'bí kpo 'duù mì ndá Jùdèyà, máa ndú ya gí bà tè'é tí Jézu máa yí gí gí bà 'vala bòò mì yí.

⁴ Ndá kpo 'duù tí nó giì ya gí mì Jézu, ndú má giì 'dè có tí nó náa kùro ndá àsikèri tí nó tuu ta ndú nó jì yí gí, ndú giì 'deke tí ndú jì yí ta woti tí máa, «'Dakò tí nó 'vii tí ña 'duù nìnó náa wò 'ví koni yí nó ngé ma.

⁵ Tacó yí bàkà nambeè ji ndá 'duù mì ndoo ngé. À delè a yí ká bì bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbiri tí nó kpónó á tìyò nó ji ndoo.»

⁶ Jézu má giì 'di có mì ndá kpo 'duù tí nó, ndú giì nje nó ta ndú kù ya gí 'bá mì kùro ndá àsikèri tí nó. Ndú má giì dooko gí 'bá mì kùro ndá àsikèri tí nó gí, ndú giì 'dè ndá 'bí kómbe kùro ndá àsikèri tí nó náa yí tuu ndú máa, ndú ya gí bà 'dè có jì kpo 'duù tí

nò tí Jézù nò máa, «Mbe tí ye, yeeke tí lo ta bà gí gí 'bá mì ye lá, tacó ye 'vii tí 'duu ñinó náa wò 'ví rì gí tà'ì mí ye nó lá,

⁷ tacó éno, ye gbí gbí njembí ye tacó bà ya gí mì lo lá. 'Dè káa có ta nje lo wàa bòò mì ye bà 'vala gí.

⁸ Tacó ye delè a 'duu ta ndá kpo-kpò 'duu kuu kuro ye, ye delè a gbolò 'duu kuro ndá àsikèrì, náa ye má tè'è tí àsikèrì, yí kú gí gí tà é mí ye. Ye delè má je nó jì àsikèrì, yí kú ya ta nó tí nò. Ye má 'dè có jì bòò mì ye máa yí bàkà i ñinó, yí kú bàkà .»

⁹ Jézù má gii 'di có tí nò náa 'dakò tí nò tuu ta ndá 'duu jì yí nò, nje wó gii 'dèè gí. Bindi yí gii 'visi tí wó gítí ndá 'duu tí nó méé-me-mè mbe kú ru ndi wó nó, yí gii 'dè có jì ndú máa, «À kpèti ká 'do gbí òkò tí ndá Ìziriyéli, ye je 'dé 'bí 'duu gbaanjé mbe tee njembí wó míti Mbiri á go i mì 'dakò tí nò lá!»

¹⁰ Ndá 'dakò tí nò náa kuro ndá àsikèrì tí nò tuu ndú jì Jézù nó má gii delè ndi ndú gí 'bá, ndú gii 'de bòò mì wó a gí yaà 'do gbí nò'o gí.

Jézù 'vala 'vii mì 'bí nawù ku

¹¹ Jézù bàkà me gbolò o bindi bà 'vala bòò mì kuro ndá àsikèrì tí nò lá, bindi ndú gii njè nó ta ndá mbe tala có mì wó 'do Kàpàrànwùmù kú ya gí gbí gbata Nàyini. Ndá 'duu me mbè gii ki 'do gbí gbata Kàpàrànwùmù kú ko ndú.

¹² Ndú má gii dooko gí njekejì ndùgù bà rì gí gbí gbata Nàyini gí, ndú gii 'de ndá 'duu kú te ku 'bí 'dakò 'do gbí gbata gí sè tacó bà ya gí bà duu yí. 'Dakò tí nò mbe cì nò a gbèè 'vii mì nawu wó, káa nawu wó delè a nawu ku. Ndá 'duu gii ki 'do gbí gbata kí-kí kú ko tàkò ku ta ndá nìi nò.

¹³ Mbe tí ndoo má gii ñò nawu 'dakò tí nò mbe cì nò, yè ɾo wó gii bàkà yí ngé ndii gí. Yí bà-i-nò gii 'dè có jì nìi tí nò máa, «Wa gbí lá.»

¹⁴ Bindi yí bà-i-nò gii ba to co gbí òkò tí ndá 'duu ya gí mì ndá 'duu tí nó mbe kú te ku nó, bindi yí gii tee 'bí wó míti mbà tí nó náa ndá 'duu kú te ta ku nó. Ndá 'duu tí nó mbe kú te ku nó má gii ɾò tìyò gí, Jézù gii 'dè có jì 'dakò tí nò mbe cì gí nò, máa, «Ye kú 'dè có jì wó máa, wò a gí yaà, ndí lo 'vii-'dakò.»

¹⁵ 'Dakò tí nò gii a kú ki tí wó to, bindi yí gii 'bità bà 'dè có, bindi Jézù gii je yí jì nawu wó.

¹⁶ Gúku bà-i-nò gii bàkà ndá 'duu 'dáá gí ngé ndii gí. Bindi ndú gii 'bità bà ùlù Mbiri máa, «Gbolò mbe 'dòkò có mì Mbiri co mí gbí òkò tí ze gí! Mbiri co wiri gí mì ndá 'duu mì wó gí.»

¹⁷ Tàwo có tí nò gii ya cee 'bá Jùdéyà, ta sè ndá 'bí to ñinó dè-dè nó 'dáá gí.

Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duu 'vee Jézù

¹⁸ Ndá mbe tala có mì Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duu má gii ya gí bà dità ndá i tí nó 'dáá náa Jézù bàkà nó jì Jòvání, Jòvání gii ɾuka ndá 'duu sósò'ò 'do gbí òkò tí ndú,

¹⁹ bindi yí gii tuu ndú, máa ndú ya gí bà 'vee Mbe tí ndoo máa, «Wò a 'duu tí nó náa Jòvání 'dè có táánò máa yí kejì no wèè, ze ùndi 'duu tí nó?»

²⁰ Ndá 'duu mì Jòvání náa yí tuu ndú nó má gii yee mì Jézù, ndú gii 'dè có jì yí máa, «À tuu ze a Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duu, máa, ze gí gí bà 'vee wò, máa, «Wò a 'duu tí nó náa à máa wò kejì nó, wèè, 'duu tí nó ká kpòò kejì?» »

²¹ Ndá mbe tala có mì Jòvání náa yí tuu ndú nó gii yee mì Jézù ta o tí nó si yí kuu gbí nètè bà 'vala ndá 'duu 'do gbí ndá nò'o mì ndú, ta bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu, ta bà njaanga ɾo ndá mbe sú ɾo.

²² Ndú má gii 'vanda ndi có tí nó náa mbe nìbà i jì ndú tuu ta ndú nó, jì Jézù, Jézù gii 'visi có jì ndú máa, «Yo dele ndi yo ya gí bà dità ndá i ñinó náa yo ñò ta ɾo yo nó, ta ndá có ñinó náa yo 'di ta tù yo nó jì Jòvání: ndá 'duu tí nó táánò tí ndá mbe sú ɾo nó kpónò kú zeke'o, ndá 'duu tí nó ta kò ndú mbe gbele've gí nó kú nó kútí ndá mbe cì kpónò ɾo gí, ndá mbe sú tù kú 'di có, ndá 'duu ñinó mbe cì gí nó kú a gí yaà, à kú ma Banga-Ngú-Có mì Mbiri jì ndá mbe yè.

²³ Káa yo 'ví 'dè có jì yí máa, 'duu ñinó mbe me kpìiki-kpìiki gítí bà ùnje gítí ye lá nó a gbolò mbe tó pá.»

²⁴ Ndá 'duu mì Jòvání náa yí tuu ndú nó má gii njè nó gí, Jézù gii 'bità bà 'vee ndá mbè 'duu tí nó mbe tí mí mì wó nó gítí Jòvání, máa, «Yo táánò kú kaa 'do gbí ndá gbata ya gí gbí kángáá nga ngoò gí bà ñò a yè? Gí bà ñò nji ngba náa pípiri kú pì yí mò éno, mò ézó?»

²⁵ Yo kaa ya gí bà ñò a yè? Gí bà ñò 'bí 'dakò mbe zaa ta ndá banga bongo? Ndá mbe kú zaa ta ndá banga bongo kú dù a i 'bá mì ndá kpo-kpò gba!

²⁶ Káa 'dóó i tí nó náa yo kaa ya gí bà ñò nó a ña yè? Gí bà ñò mbe 'dòkò có mì Mbiri? Ñinó a nderè bà ya yo ká nó. Káa 'duu tí nó me gbolò ndii mbe 'dòkò có mì Mbiri gí.

²⁷ 'Dakò tí nò a 'duù tí nó náa a cu có gítí wó mi gbí wáràgà mi Mbíri máa, Mbíri máa, <Nògí! Ye kèjì gí bà tuu tú mi ye gí kùro lo, gí bà 'viindi kpokèjì tacó tí lo.> nò.

²⁸ Ye kù 'dè có jì yo máa, 'bí 'duù náa a nù ká jò yí mbe me gbolò ndii Jòvànì muu to tí nó wálá. Káa kpèti ká ènò, cèe táangbà 'duù sínò gbí òkò tí ndá bòò-gba mi Mbíri me gbolò ndii yí gí.»

²⁹ Ndá cèe 'duù 'dáá gí, ta ndá mbe kili i-míri má gù 'di ndá có tí nó náa Jézù 'dè gítí Jòvànì nó, ndú gù ùnje gítí có mi Mbíri gí, bindi Jòvànì gù caka tí ndú gí.

³⁰ Káa à káa ndá mbe kpolo tí tàkù, ta ndá kpo-kpò mbe 'di gbí tàkù mi ndá Jùdèyá ká gù kpò có tí nó náa Mbíri 'dè jì ndú nó ta bà biya bà caka tí ndú mi Jòvànì gí.

³¹ Káa Jézù gù 'vee ndá mbè 'duù tí nó máa, «Á má ènò, ye kpónó 'ví 'vii ndá 'duù tí nó gbí o tí nó nó míti yè? Ndú bà dù go ña yè?

³² Ndú go ndá 'vii mbe kili ta bà muu ndú tende-tende mí gbí dùpì kù ño 'di. Bindi ndá 'bí 'duù gù dù á bàndò mi ndú gù yuu nje ndú jì ndá 'bí ka ndú máa, <Ze cè cè bà kò nù jì yo, káa yo dù ñu lá! Ze gù cè cè ku jì yo, káa yo wa gbí lá!>

³³ Tacó Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù táánò gí gí to nò, yí táánò me mbe zò i lá, yí delè me mbe nù pe lá. Káa nje yo táánò gù dù gítí wó máa, a i ká gbí muu wó!

³⁴ Káa 'Vii-mi-'Dakò gù gí kù zò i, ta bà nù pe, káa yo gù 'visi nje yo máa, <Nò káa ña 'dakò tí nó gí! Yí a mbe gámàtà, tí vò mbe nù pe, tí kómbe ndá mbe kili i-míri ta ndá i-tà-zùkùmèè!>

³⁵ Kpèti ká ènò, à káa ndá mbe ùnje gítí ènó máa, Mbíri a mbe 'di gbí-o, ká bà 'dè yúco.»

Simónè te wìri míti Jézù

³⁶ Ta o tí nó, 'bí mbe kpolo tí tàkù mi ndá Jùdèyá gù tè'é tí Jézù gítí i-zò-zò á 'bá mi wó. Káa si ndú kù zò i,

³⁷ 'bí nù náa rè wò volo ta ba bàkà vò i gí má gù 'di có tí Jézù, yí gù rì gí tàkò ndú tà'i ta pò bàà gbí ká'i-bàà náa à kírì 'do tí díí, si ndú kù zò i.

³⁸ Yí gù rò tíyò á seè kò Jézù náa yí paraka gí ndii nó, kù wa gbí ta bà 'dù ngo-ño wó míti ndá kò Jézù. Bindi yí gù kucuku muungbó wó mí to, yí gù toro ngo-ño wó nò 'do tí ndá kò Jézù ta se muu wó. Bindi yí gù no tí ndá kpázà kò Jézù ta nje wó, yí gù yee pò bàà míti.

³⁹ 'Dakò tí nó tí mbe kpolo tí tàkù mi ndá Jùdèyá náa Jézù kù zò i á 'bá mi wó nó má gù ño ña i tí nó náa vò nù tí nó kù bàkà ta Jézù nò, yí gù 'bità bà koro có máa, <'Dakò tí nó kùtáá má dú káa mbe 'dòkò có mi Mbíri, yí bà ño ña vò nù tí nó mbe kù gbala yí nó ní gí.>

⁴⁰ Káa Jézù gù 'dè có a i jì mbe kpolo tí tàkù mi ndá Jùdèyá tí nó, ta rè wó a Simónè, náa ndú kù zò i 'bá mi wó nó máa, «'Bí có kuu mi ye tacó bà 'dè jì wò, Simónè.»

Káa Simónè gù 'visi có jì Jézù máa, «'Dè có mi lo, Mbe nibà i.»

⁴¹ Jézù bà-i-nò gù lòkò'bò có jì Simónè máa, «'Bí 'dakò digisèé tí mbe da i gù 'vii cù jì ndá 'bí 'dakò sósò'ò, máa ndú má bàkà gí, wáa ndú 'ví dele ndi jì yì. Yí 'vii jì 'bí 'duù a jú-kèè zi'duù-gbaànjé. Yí gù 'vii jì 'bí a jú-kèè vò.

⁴² Káa bà dele ndi cù tí nó jì mbe gù kpó ndá 'dakò tí nó sósò'ò nó gí. Mbe cù tí nó má gù ño ènò, yí gù 'dè có jì ndú, máa yí si có gítí ndú mí to gí. Wò koro có máa, a tàkòcò 'di gbí òkò tí ndá 'dakò tí nó sósò'ò nó káa bà peteke gítí mbe cù tí nó ndii ka wó gí?»

⁴³ Káa Simónè gù 'visi có jì Jézù máa, «Ye koro có máa, tàkòcò 'dakò tí nó ta jú-kèè cù muu wó zi'duù-gbaànjé nò.»

Jézù bà-i-nò gù 'visi có jì Simónè máa, «Có mi lo dú.»

⁴⁴ Jézù bà-i-nò gù 'visi tí nó wó gítí nù tí nó mbe yee pò bàà míti kò wó si ndú kù zò i nó. Bindi yí gù 'vee Simónè máa, «Wò ño nù tí nó gí, Simónè? Ye a wìri 'bá mi lo, káa wò je ngo jì ye tacó bà caka kò ye go i gbí tàkù mi ndoo tí ndá Jùdèyá lá. Káa nù tí nó ká gù 'dù ngo-ño wó míti ndá kpázà kò ye, bindi yí gù toro ta se muu wó.

⁴⁵ Wò te wìri míti ye ta bà òlò gbí tù ye go i gbí tàkù mi ndoo tí ndá Jùdèyá lá, káa 'do tí o bà rì ye gí tà'i bà-i-nò, nù tí nó ká kpécè kuu gbí nètè bà no tí ndá kpázà kò ye ta nje wó.

⁴⁶ Ye gí gí 'bá mi lo, káa wò toro bàà míti muu ye go i gbí tàkù mi ndoo tí ndá Jùdèyá lá, káa a nù tí nó ká gù toro pò bàà míti ndá kpázà kò ye.

⁴⁷ À má ènò, ñjìnò a nderè có tí nó náa ye 'dè ta có jì wò ènó máa, Mbíri je à-cee-gí jì yí gítí ndá vò i mí wó mbe me mbè nó gí nó ká nò, tacó yí tee njembí wó míti Mbíri ngé ma. Wò má zò 'bò gí mi ka lo, ka lo 'ví zò 'bò gí mi lo. Má ènò, nù tí nó zè Mbíri níki ta njembí wò gbaànjé tacó Mbíri je à-cee-gí jì yí á gítí ndá vò i mí wó mbe ògbù ngé ndii gí nó gí.»

⁴⁸ Jézù mà giì 'dè có ji Simónè cee gí, yí giì 'dè có ji niì tí nò máa, «À je à-cee-gí gítí ndà wò i mì lo gí.»

⁴⁹ Ndá 'bí 'duù tí nó mbe kù zò i ta ndú nó mà giì 'di có tí nò, ndú giì 'bità bà 'vee 've gbí òkò tí ndú máa, «À tà nó a 'di ká nó, náa yí kù je à-cee-gí gítí ndà wò i mì ndá 'duù nó?»

⁵⁰ Káa Jézù giì 'dè có ji niì tí nó máa, «Bà tee njembí lo mífí Mbírì 'vala wò gí. Ya níki maa.»

8

Ndà niì mbe kù ko tàkò Jézù

¹ Jézù giì 'bità bà nò ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbírì tí gba ji ndá 'duù cee to 'dáá gí. À ta o tí nò kù ko tàkò wò gbí ndá nó tí nò a ndá 'duù tí nó muu'bi-nje só náa yí bàkà ndú tí ndá tú mì wò nó,

² giì je ndá 'bí niì náa yí mòkò ndá i 'do gbí muu ndú, ta ndá 'bí náa yí 'vala ndú 'do gbí ndá 'bí ña tende nò'o, go Màriyà Màdèlénà náa yí mòkò ndá i vò-nje só 'do gbí muu wó,

³ giì je Jòwánà tí niì mì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Cúzá tí mbe kù kpolo tí ndá i-'bá mì Èròdè 'dáá gí, giì je Súzánà, ta ndá 'bí niì me mbè náa à ni rẹ ndú lá. Ndá niì tí nó ká kù ko nje ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó ta ndá 'dóó i-zò-zò mì ndú.

Jézù lòkò'bò có gítí mbe va ña

⁴ Ta o tí nò, ndá 'duù giì ki 'do gbí ndá gbata 'dáá kpúkú ya gí mì Jézù. Jézù mà giì nò ndá mbe 'duù tí nò mbe kaa gí gí mì wò nó, yí giì lòkò'bò có ji ndú, máa,

⁵ «Ta 'bí o gbaanjé, 'bí 'dakò giì ya gí bà va ña gbí nji mì wó. Káa ta o tí nó sí yí kù va ña nó, ndá 'bí nji ña giì 'vaka tí ta ndí tí kpokèjì. Ndá mbe co ta nó giì 'dò gbí ndú baraka gí. Bindi ndá nuu giì ɾuka sè ndá ñinó mbe 'vala 'do gbí bà 'dò gbí ndú mì ndá 'duù gí nó 'dáá gí.

⁶ Ndá 'bí nji ña giì 'vaka tí ta ndí pí ndá díí mbe do cukpu-cùkpù ta gbí nji. Síí ndú mà giì yee gí sè, ndú giì miì gí, tacó to ɾo díí tacó bà bàkà gúlúsù'o ji teè ndú wálá.

⁷ Ndá 'bí nji ña giì 'vaka tí ta ndá bè kperè. Ndú giì kù gí, káa ndá bè kperè tí nó giì gèè bè 'buuku ta muu ndú gí.

⁸ Ndá 'bí nji ña giì 'vaka tí bà banga zì to. Ndú mà giì kù gí, ndú giì jò ta muu ndú gbe-gbè, gbe-gbè éno.»

Jézù mà giì lòkò'bò có tí nó cee gí, yí giì 'dè có ji ndá 'duù máa, «'Duù ta tù bà 'di có kuu tí muu wó, yí 'ví 'di có!»

Nderè bà 'dè có mì Jézù gbí lòkò'bò

⁹ Ndá mbe tala có mì Jézù giì 'vee yí gítí gbí lòkò'bò tí nó náa yí 'dè gítí mbe va ña nó.

¹⁰ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «Mbírì je muu tacó bà 'di gbí ngiì gítí bà dù yí tí gba ji yo gí, káa sè ndá 'bí 'duù bà 'di ká gbí lòkò'bò, tacó wàa,

Ndú kpétí má zeke i,

ndú 'ví ñò i tí nó náa ndú kù zeke nò ni lá;

ndú kpétí má 'di kòcò,

ndú 'ví 'di gbí có tí nó náa ndú 'di nò lá.»

Jézù 'dè gbí bà lòkò'bò có gítí mbe va ña

¹¹ Jézù giì 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó máa, «'Jinó a gbí lòkò'bò tí nó gítí mbe va ña nó ká nó: Nji ña tí nó a có mì Mbírì.

¹² Ndá ñinó mbe 'vaka tí tí kpokèjì nó a ndá 'duù ñinó mbe 'di ndá có mì Mbírì, káa Gba-vò-i giì volo muu ndú 'do tí bà ùnje gítí ndá có tí nó gí, tacó wàa Mbírì 'ví 'vala ndú lá.

¹³ Ndá nji ña ñinó mbe 'vaka tí ta pí ndá díí nó a ndá 'duù ñinó mbe 'di có mì Mbírì ta líkí'o tí ndú, káa có tí nó dù gbí njembí ndú lá. Ndú ùnje gítí có tí nó ká ta làmbu o, 'bí i mà giì tala ndú, ndú giì solo sili ndú gí.

¹⁴ Ndá nji ña ñinó mbe 'vaka tí gbí ndá bè kperè nó a ndá 'duù ñinó mbe 'di có mì Mbírì, káa ñó ɾo ndá kpo-kpò i, ta líkí ndá i muu to tí nó, ta kpùrù-kpùrù njembí gítí ndá i muu to tí nó, giì sí o ji ndú gítí bà 'de i 'do gbí ndá có mì Mbírì náa ndú 'di nò lá.

¹⁵ Ndá nji ña ñinó mbe 'vaka tí gbí banga zì to nó a ndá 'duù ñinó mbe 'di có mì Mbírì, bindi ndú giì kpolo tí có tí nó ta tó njembí káca-káca ta tiri gbí wálá, ndú te kpomu gítí yee tí o tí nó náa ndú giì bàkà go có tí nó gí.

À kù òlò wu ta 'dí'dí'o tacó bà ñò ngba'o

¹⁶ «'Bí 'duù jé mbe tù wu ta kùpò ya tí gí tà' i mì wó ta bèbìlì, bìndi yí gii 'bu i mí ɾo ngba wu tí nò wálá. Mbe bàkà ña i tí nó jé wálá. À kù òlò wu ta o 'dáá gí ká míti bándò ñinó náa 'duù bà ñò tà' i 'dáá gí.

¹⁷ Ndá i ñinó náa a nguù ndú nó dù gbí kùrú tí ká lá. Ndá có gbí ngàngbùtù delè 'dáá gí bà 'vanda ká 'vanda gí sè.

¹⁸ À má ènò, yo 'ví sè tù yo tí kpòò. Tacó 'duù ñinó ta i kuu mì wó nó, áá bà je i ji yí me gbolò ndii ñinó náa à kuu mì wó nó gí. Káa i 'duù má wálá, à kpétí káa lambu ñinó náa yí kù koɾo có máa a kuu mì yí nó, áá bà je 'do tí wó gí.»

Ndá 'dóó-'dòò nambe Jézù

¹⁹ Ndá nawu Jézù ta ndá 'dóó-'dòò nambe wó gii gí mí wó, káa ndú gii 'de kpokèji bà ñò yí lá, tacó ndá 'duù tí yè to gí.

²⁰ Ndá mbe ñò ndú gii 'dè có tí ndú ji Jézù máa, «Ndá nawu lo ta ndá ná'vindi lo gí kuu sè á kázò tacó bà ñò wó.»

²¹ Káa Jézù gii 'visi có ji ndá 'duù tí nó máa, «Ndá nawu ye ta ndá ná'vindi ye a ndá mbe 'di có mì Mbíri bìndi ndú gii bàkà go có tí nó.»

Jézù ɾò gbolò pípiri mí tíyò

²² Ta 'bí o gbaanjé, Jézù gii 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó máa, «Ndoò di kápá gí tito.» Ndú bà-i-nò gii kaa ya gí gbí gbá, bìndi ndú gii 'bí nó gí tito go có mì wó nó.

²³ Káa si ndú gbí gbá á ɾo ngo, ɾi gii ja Jézù gí. Ndá mbe tala có mì Jézù má gii zeke'o, ndú ñò gbolò pípiri gbo ndú mí ɾo ngo gí. Ngo kù gii gbàngà gí gbí gbá.

²⁴ Ndú bà-i-nò gii 'bità bà gbá Jézù, ta bà tò kù máa, «Vò i 'de ndoo gí! Ndoò dooko ta bà mi ndoo mì ngo gí, Mbe nibà i!»

Jézù má gii ziya gí, yí gii do míti ndá gbolò pípiri tí nó mbe kù pì wíri-wíri, wíri-wíri nó, ta ngo tí nó mbe kù gbàngà yéngé-yéngé, yéngé-yéngé nó, máa, ndú dù ngbiì. Ndá i tí nó bà-i-nò gii dù ngbiì gí, o gii ɾe déé.

²⁵ Bà ndá i tí nó má gii cee gí, Jézù gii 'vee ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo tee njembí yo míti ye lá tacó yè?»

Ndú gii si nje ndú nga-ngàa ta gúku, bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «À tà nó a 'di, náa à kpétí káa ndá ngo ta pípiri, káa ndú kù 'di có mì wó nó?»

Jézù mòkò ndá i 'do gbí muu 'bí 'dakò

²⁶ Ndá Jézù gii di kápá bìndi bà gbùrùngà ndú mì pípiri nó gítí 'bí wúngbò to á 'bá mì ndá 'bí ña 'duù náa à kù nì míti ndú a ndá Jerásini.

²⁷ Káa, à káa póò bà tee kò Jézù mì tito, ndú gii 'de tí ndú ta 'bí 'dakò ta 'bá mì ndú gbí gbata, ta ndá i gbí muu wó. Ndá i tí nó gbí muu 'dakò tí nó si yí kù nó ta só, ndú delè gii si yí kù 'vala ká ta ndi tà ndá 'bá muu'dú ta cèe kòndi o.

²⁸ 'Dakò tí nó má gii ñò Jézù, yí gii 'va tí wó mì kùɾo Jézù, kù tò kù ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Áá mì lo ta ye a yè, ndí lo Jézù, tí 'Vii-mi-Mbíri a ngéé gbíri? Ye kù 'deke a tí ye ji wò máa, wò waa có míti ye lá.»

²⁹ 'Dakò tí nó pìi ña wo tí nó tacó a Jézù ká mòkò i tí nó gbí muu wó nó máa, yí có 'do gbí muu wó gí. I tí nó 'va 'dakò tí nó mí to ta bà me mbè. Ta o tí nó náa à má tanga míti wó gí nó, à kù da 'bò míti kò wó, à delè kù ɛɾe 'bí wó ta kpùrù'vù ñi wú, káa yí kù karaka ñi wú 'do tí 'bí wó gí. Yí delè kù ki'viki gbí 'bò 'do tí kò wó gí. I tí nó má tanga gí, yí kù te yí ta tí gí gbí kángáa nga ngoò ta kpéeti wó.

³⁰ Jézù má gii 'vee 'dakò tí nó gítí ɾè wó, 'dakò tí nó gii 'visi có ji yí máa, «Rè ye a <Tùmèrè.» 'Dakò tí nó 'visi ña có tí nó ji Jézù tacó a ndá i me mbè ká kò yí.

³¹ Ndá i tí nó gbí muu 'dakò tí nó bà-i-nò gii 'deke tí ndú ji Jézù máa, yí 'vaka ndá yí mí gbí gùu wu lá.

³² Ndá kàdùrúku ta o tí nó mèè kù zò i á ta tàgbà gú gbí to tí nó; tacó ènò, ndá i tí nó gbí muu 'dakò tí nó gii yù nambeè 'dò mì Jézù máa, yí si ndá yí 'ví kaa ya gí gbí muu ndá kàdùrúku tí nó. Jézù má gii ùnje ji ndú gí.

³³ Ndá i tí nó gii kaa 'do gbí muu 'dakò tí nó ya gí gbí muu ndá kàdùrúku tí nó gí, ndá kàdùrúku tí nó gii kaa ta ngèlè ta ndá i tí nó gbí muu ndú ya gí bà oloko gí tà ngo 'do tí ñà gángá ngo, bìndi ndú gii mùi ta ngo gí.

³⁴ Ndá mbe gbà ndá kàdùrúku tí nó nó má gii ñò ña i tí nó mbe bàkà tí míti ndá kàdùrúku nó, ndú gii ñè ta ngèlè ya gí bà 'dè ji ndá 'duù gbí gbata, ta ndá 'duù ta ndi gbí ñi.

³⁵ Ndá 'duù gii ki ya gí bà ñò ña i-seɾè tí nó náa ndá mbe gbà ndá kàdùrúku 'dè có gítí ji ndú nó. Ndú má gii yee ká, ndú gii 'de 'dakò tí nó náa Jézù mòkò ndá i 'do gbí muu wó nó kù ki tí wó á kùɾo Jézù, tí cèe 'duù ta bòngó tí wó. Bìndi nje ndá 'duù gii 'dèè gí.

³⁶ Ndà mbe nò ndà i tí nó mbe bàkà tí míí 'dakò tí nò ta ndà i gbí muu wó nó ta ɾò ndú má gù yá gí bà dítà ndà i tí nó jì ndà 'duù,

³⁷ ndà 'duù gbí gbata mì ndà Jèràsìní ta ndà 'duù nìno tá 'bá mì ndú ta seè gbata nó gù 'deke tí ndú jì Jèzù ta gúku máa, yí nǵè nó 'do gbí to mì ndà yí gí. Tacó ènò, ndà Jèzù ta ndà mbe tala có mì wó gù kaa yá gí gbí gbà, bindi ndú gù dele ndi ndú gí tító.

³⁸ Káa ta o tí nó sí ndà Jèzù kù bàkà nó nó, 'dakò tí nó náa yí mòkò ndà i 'do gbí muu wó nó gù yá gí mì Jèzù, bindi yí gù 'deke tí wó jì yí máa, yí sí ndà yí 'ví yá ta ndú. Kaa Jèzù gù 'dè có jì yí máa,

³⁹ «Yá gí 'bá, wàa wò 'ví ma có ɳa i tí nó náa Mbíri bàkà jì wò nó jì ndà 'duù.» 'Dakò tí nó bà-i-nò gù yá gí 'bá, bindi yí gù ma có ɳa i tí nó náa Jèzù bàkà jì yí nó cee gbí gbata 'dáá gí.

Jèzù 'vala ndà 'bí nù ta 'bí 'vinì

⁴⁰ Jèzù má gù dele ndi wó gí Gàliléyà, ndà 'duù gù te wíri míí wó ngé ndii gí, tacó ɾò ndà 'duù ta o tí nó ká kpokèjì tí wó.

⁴¹ Má gù zeke'o, 'bí gbolò 'duù tí kùro ndà mbe kù kili mí bàndò bà ùlù Mbíri mì ndà Jùdèyà, ta ɾè wó a Jáyìrù, gù yá gí bà zèè kò Jèzù ta bà 'deke tí wó jì yí máa, ndà yí yá ta yí gí 'bá,

⁴² wàa yí 'ví 'vala gbèè nájú yí tí 'vinì ta ndoò tí wó go muu'bi-nje só, ta sé'i tí wó, mbe kù ù káa ndi sè o mì wó.

Káa sí ndà Jáyìrù kù yá gí 'bá mì wó ta Jèzù, ndà 'duù me mbè gù tí ndú 'dee gí.

⁴³ Ta o tí nó, 'bí nù ta mbelè kù yee tí wó ta ndoò muu'bi-nje só káa yí 'de mbe 'vala yí lá, kuu gbí òkò tí ndà mbè 'duù tí nó.

⁴⁴ Nii tí nó má gù nò Jèzù, yí gù paɾa ta kpokèjì kápí Jèzù có gbí òkò tí ndà 'duù yá gí bà zèè nje bongo tí Jèzù. Bindi mbelè tí nó mbe kù yee tí wó nó ngé gù ɾò tíyò gí.

⁴⁵ Káa Jèzù gù 'vee ndà 'duù máa, «A 'di ká gbala ye?»

Káa ndà 'duù 'dáá gí gù o gí. Bindi Piyétòrò gù 'dè có jì Jèzù máa, «Mbe nìbà i, a ndà 'duù tí nó mbe tí 'dee wò kigirigii gí nó ká kù kpoko wò.»

⁴⁶ Káa Jèzù gù 'visì có gí tàkò có mì Piyétòrò nó máa, «'Duù gbala ye gí. Ye nò ni 'do tí bà co wotí 'do gbí dii ye.»

⁴⁷ Nii tí nó má gù nò ni gí máa, kèjì bà ndo yí 'do 'bi Jèzù wálá, yí gù co ta gúku kpùrù-kpùrù-kpùrù, yá gí bà kucuku muungbó wó mí kùro Jèzù. Bindi yí gù yù gbí nderè bà zèè nje bongo tí Jèzù mì wó, ta bà 'vala yí ngé á bindi bà zèè nje bongo tí Jèzù mì wó, mí kùro ndà 'duù 'dáá gí.

⁴⁸ Káa Jèzù gù 'visì có jì yí máa, «Bà tee njembí lo míí ye 'vala wò gí, nájú ye. Ya niki maa.»

⁴⁹ Káa sí Jèzù kù 'dè có jì nù tí nó, 'bí 'dakò náa à tuu yí 'do 'bá mì Jáyìrù gù 'dè có jì Jáyìrù máa, «Sì bà yeeke ndi mbe nìbà i kpòò mì to. Tacó bà i tí nó ká volo gí nó.»

⁵⁰ Jèzù má gù 'di có tí nó náa 'dakò tí nó kù 'dè jì Jáyìrù nó, Jèzù gù 'dè có jì Jáyìrù máa, «Cì gúku lá. Tee káa njembí lo míí ye, wàa yí bà a gí yaà gí.»

⁵¹ Ndà Jèzù má gù yee 'bá mì Jáyìrù, Jèzù gù biya gí máa 'bí 'duù 'ví ɾì ta yí gí tàkò ku tà'i lá. Ndú gù ɾì gí tà'i tàkò ku ká ta ndà Jáyìrù tí bu ku, ta nawu ku, gù je ndà Piyétòrò, ta Jòvànì, ta Jákòmò 'do gbí òkò tí ndà mbe tala có mì wó.

⁵² Ndú gù ɾì ta ndú gí tà'i tàkò ku sí ndà 'duù kù mèrèkè tí ndú ta bà wa ku sè. Káa Jèzù gù 'dè có jì ndà 'duù máa, «Yo sí bà wa gbí mí to. Yí cì lá, yí kù tè a ɾì.»

⁵³ Ndà 'duù má gù 'di có tí nó, ndú gù nò Jèzù nò-nò, tacó ndú nò ni gí máa, 'vinì tí nó cì gí.

⁵⁴ Káa Jèzù gù zèè 'bi 'vinì tí nó, bindi yí gù 'dè có jì yí máa, «A gí yaà, ndí lo 'vil.»

⁵⁵ Má gù zeke'o, 'vinì tí nó gù 'bità bà wo woo, bindi yí gù a ngé cónjórónjò gí yaà. Jèzù bà-i-nò gù 'dè có máa, à je i-zó-zò jì yí.

⁵⁶ Nje ndà bu 'vinì tí nó ta nawu wó gù 'dèè gítí ɳa i tí nó gí, káa Jèzù gù 'dè có jì ndú máa, ndú 'ví 'dè có i tí nó mbe bàkà tí nó jì 'bí 'duù gbaanjé lá.

9

Jèzù tuu ndà tú mì wó muu'bi-nje só

¹ Ta o tí nó Jèzù gù kili ndà tú mì wó muu'bi-nje só náa yí ɾuka ndú 'do gbí òkò tí ndà mbe tala có mì wó nó, yí gù je wotí bà mòkò ndà i 'do gbí muu ndà 'duù, ta wotí bà 'vala ndà 'duù 'do gbí ndà nò'o jì ndú.

² Bindi yí gù tuu ndú, máa, ndú yá gí bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíri tí gba, ta bà 'vala ndà 'duù 'do gbí ndà nò'o.

³ Yí gù 'dè có jì ndú máa,

«Yo 'ví je 'bí i tacó bà kpolo ta tí yo muu nó lá.

Yo 'ví zèè mù kóró lá, yo 'ví le kúúkpá lá.

Yo 'ví te i-zó-zò lá, yo 'ví je gúrúsù lá.

Yo delè 'ví je vòò 'bí bòngò lá.

⁴ Yo má yee tí to, yo 'ví ràngà ndò lá, yo 'ví dù ká tí gbèè 'bá yee tí o bà njè nó mì yo 'do tí to tí nò.

⁵ Yo má yee tí to, káa ndá 'duù gbí to tí nò má te wíri mítí yo lá, ta o tí nó náa yo má kú njè nó 'do tí to tí nò nó, yo 'ví gbi njú to, to tí nò 'do tí kò yo gí, tacó bà tubà jì ndá mbe to tí nò máa, a ndú ká pà vò i mì ndú gítí mīri ndú.»

⁶ Jézù má gii 'dè ndá có tí nó náa à tí nó jì ndá mbe tala có mì wó cee gí, ndú gii njè nó ya cee to 'dáá gí kú ma Banga-Ngú-Có jì ndá 'duù, ta bà 'vala ndá mbe nò'o ta ndi tí ndá bàndò 'dáá gí.

Muu Èródè ònòkò tí gítí Jézù gí

⁷ Èródè tí gbolò 'duù mbe kú zogo Gàlliléyà má gii 'di tàwo ndá i tí nó náa Jézù kú bàkà nó, muu wò gii ònòkò tí gí. Tacó ndá 'bí 'duù ta o tí nó kú 'dè có máa, a Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó.

⁸ Ndá 'bí 'duù máa, a Èlìjà tí nó tí ká mbe 'dòkò có mì Mbíri nó ká gí ndi wó. Káa ndá 'bí 'duù ònindi ndú máa, a 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá ká mbe 'dòkò có mì Mbíri ká 'vala ndi wó.

⁹ Èródè má gii 'di ndá có tí nó njúkú-njúkú nò, yí gii 'vee tí wó ta go bà ò Jézù, máa, «Ye da mīri Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù gí. Wàa 'duù tí nò ta rẹ wó kú wu ènò nò 'ví dù a 'di?»

Jézù je i-zó-zò jì ndá 'duù álifí vò

¹⁰ Ndá tú mì Jézù gii dele ndi ndú gí gí bà òndá ndá i tí nó náa ndú bàkà si ndú muu nó nò 'dáá gí jì yí. Bindi Jézù gii kaa ndú, ndú gii ya ta ndú ta kpééti ndú gítí 'bí to ta 'bá tí wálá seè gbata Bètisàyidá.

¹¹ Káa ndá 'duù me mbè gii òò bà ya ndú gí. Bindi ndú gii kaa ya gí tàkò ndú.

Ndá 'duù tí nò má gii yee tàkò ndú ká gí, Jézù gii te wíri mítí ndú ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíri tí gba jì ndú, delè ta bà 'vala ndá mbe nò'o gbí òkò tí ndú.

¹² Ndá mbe tala có mì Jézù muu'bi-nje só má gii òò rì kú tá-ta, ndú gii ruka bà muu ndú, bindi ndú gii ya gí mì wó, bindi ndú gii 'dè có jì yí máa, «Njè ndá 'duù tí nò gí, wàa ndú 'ví ya gí bà pà ndá bàndò rì, ta i-zó-zò, á ta ndi 'bá mì ndá 'duù. Tacó ndoo kpónó tí bàndò ònò ta 'bá tí wálá nò.»

¹³ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa, «Káa 'dóó yo má je ní i-zó-zò tí nò jì ndú, káa yè ká tí?»

Káa ndá mbe tala có mì Jézù gii 'visi có jì yí máa, «Áá mì ze káa ndá kú kò wó, ta ndá sè sósò'ò. Gbí có mì lo nò máa, ze ya gí bà si i-zó-zò jì òò ndá mbè 'duù tí nó?»

¹⁴ Ndá mbe tala có mì Jézù gii 'vee yí ènò tacó muu ndá 'duù ta o tí nó 'dáá gí bà dù go álifí vò.

Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa, «Yo 'dè có jì ndá 'duù tí nó máa, ndú ki tí ndú to ta bà muu ndú, bà muu ndú, go ndá 'duù zi'duù-só tí gbèè bàndò.»

¹⁵ Ndá mbe tala có mì Jézù má gii ki ndá 'duù mí to, á go có tí nó náa yí 'dè jì ndú nó gí,

¹⁶ Jézù gii kaa ndá kú kò tí nó mì ndú wó nó, ta ndá sè tí nó sósò'ò nó, mí 'bí wó, yí gii zeke'o gí tàrì, yí gii ùlù Mbíri tacó tí ndú, bindi yí gii ki'viki gbí ndú, bindi yí gii kaa jì ndá mbe tala có mì wó, máa, ndú njèè jì ndá 'duù.

¹⁷ Ndá 'duù gii zò i yè yí ndú 'dáá gí, bindi ndá mbe tala có mì Jézù gii ruka sè i-zó-zò mbe kpò ndú gí yeke ndá kèè muu'bi-nje só.

Piyétòrò yù gbí Jézù máa, yí a Bindi-Mbíri

¹⁸ Ta 'bí o gbaanjé, si Jézù kú 'deke tí wó jì Mbíri, si mì ndú ta ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só nó, yí gii 'vee ndú máa, «Yo kú 'di 'do mì ndá 'duù ènó máa ye a 'di?»

¹⁹ Káa ndú gii 'visi có jì yí máa, «Ndá 'bí 'duù kú 'dè có ènò máa, wò a Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù. Ndá 'bí 'duù kú 'dè có máa wò a Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbíri nò. Káa ndá 'bí 'duù ònindi ndú máa, wò a 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá ká mbe 'dòkò có mì Mbíri.»

²⁰ Káa Jézù gii 'vee ndú máa, «Káa yo? Yo ònindi yo kú 'dè có máa ye a 'di?»

Káa Piyétòrò gii 'visi có jì yí máa, «Wò a Bindi-Mbíri!»

²¹ Káa Jézù gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó máa, ndú 'ví 'dè ndi có tí nó náa Piyétòrò 'dè nò jì 'bí 'duù gbaanjé lá.

²² Yí gii 'dè có jí ndú máa, «'Viì-mì-'Dakò kèjì gí bà kònò a ndú tí ndá sé'i. Ndá kpo-'duù-'bá, ta ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá kpo-kpò mbe 'di gbí tàkù m̀ì ndá Jùdèyà bà zi yí gí. Káa ta sili ta'ò bindi ku m̀ì wó, yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.»

²³ Jézù gii 'dè 'bí có jí ndá mbe tala có m̀ì wó 'dáá gí máa, «Go bà dù tí mbe ru ndi ye má tí 'duu, 'duu tí nò 'ví ò-bà-mbí m̀ìri wó gí, yí 'ví unje gítí bà kònò sé'i ta ri 'dáá gí á muu ye, wàa yí 'ví gí gí bà ru ndi ye.

²⁴ Tacó 'duù ǹìnó ta go bà kpolo tí 'dóó m̀ìri wó tí wó nó ká bà g̀iri m̀ìri wó. Káa 'duù ǹìnó mbe g̀iri m̀ìri wó tacó tí ye nó ká bà 'de 'valá.

²⁵ 'Duù bà 'de gbí ndá i muu to tí nó a yè, náa yí kpèti má 'de ndú 'dáá gí, bindi yí gii g̀iri m̀ìri wó gí?

²⁶ Ye 'dè có tí nò jí yo, tacó 'duù má kù k̀ì nò tí bà t̀ùbà tí wó tí 'duù m̀ì ye muu to tí nó, yí delè má kù k̀ì nò tí ndá có m̀ì ye muu to tí nó kpónó, 'Viì-mì-'Dakò delè bà k̀ì nò tí 'duù tí nò ta o tí nó náa 'Viì-mì-'Dakò bà gii t̀ongbaà go i m̀ì ndá Bu wó ta ndá tó basili.

²⁷ «Káa ye kù 'dè có jí yo ta yúco máa, ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo, á mbe kù r̀ò t̀iyò kùro ye kpónó nó, bà nò o bà dù Mbíri tí gba muu to tí nó má kózo gí, bindi ndú bà gii ci.»

Bà 'visi cè kózo tí Jézù

²⁸ Jézù gii bàkà káa i go sili vò-nje ta'ò á bindi bà 'dè nje m̀ì ndú ta ndá mbe tala có m̀ì wó, bindi yí gii kaa ndá Piyétòrò, ta Jòvání, ta Jákómò, ndú gii ya ta ndú gí pí 'bí ǹjà gú.

²⁹ Káa si yí kù gii 'deke tí wó jí Mbíri, cè kózo tí gbíro wó gii 'visi tí gí. Ndá b̀ongo tí wó gii dù kù t̀ongbaà ǹàlì-ǹàlì, 'bù'úú.

³⁰ Ndá mbe tala có m̀ì Jézù mbe ko yí ya tí gí pí gú nó má gii zeke'o, ndú gii nò ndá Jézù kù 'dè nje ta ndá 'bí 'dakò sòsò'ò. Ndá 'dakò tí nò a ndá Móze ta Èlìjà

³¹ ká co gí gbí ngba'o kù 'dè nje ta ndá Jézù gítí o bà gii ci yí m̀ì Jèrùzàlémè go có tí nó náa Mbíri 'dè sàà gí.

³² Ndá Piyétòrò ta ndá ka wó ta o tí nó a ku ta r̀ì, káa ndú gii te kpo muu kù zeke ngba ndá 'dakò tí nó sòsò'ò mbe kù r̀ò t̀iyò á m̀ì ndú ta ndá Jézù nò.

³³ Káa si ndá 'dakò tí nò kù gii ǹjè nó 'do m̀ì Jézù, Piyétòrò gii 'dè có jí Jézù m̀à, «Bà dù ndoo bà-i-nó a cèe tó có, Mbe nibà i. Si ze 'ví tò ndá nduùru ta'ò m̀ì bà-i-nò, gbaànjé á jí wò, gbaànjé jí Móze, wàa gbaànjé jí Èlìjà.» Piyétòrò 'dè có tí nó tacó yí nò 'dóó có bà 'dé-'dè m̀ì wó lá.

³⁴ Káa si Piyétòrò kù 'dè có tí nó, ndú má gii zeke'o, yùkúú, kùlù m̀ù yiiga muu ndú gí. Kùlù m̀ù tí nó gii te a gúku m̀ítí ndú.

³⁵ Ndú bà-i-nò gii dù kù 'di kòcò 'duù kù 'dè có gbí kùlù m̀ù tí nó máa, «J̀ìnó a 'Viì m̀ì ye, tí bà njembi ye; yo 'di có m̀ì wó!»

³⁶ Ndú má gii zeke'o bindi bà kara kòcò 'duù tí nó, ndú gii nò káa Jézù ta kpéeti wó. Ndá mbe tala có m̀ì Jézù gii ǹjè nje ndú gí tàkò i tí nó mbe bàkà tí nó go bà ǹjè nje ndá 'duù gí tàkò i mbe bàkà tí gbí gázà.

Jézù mòkò i 'do gbí muu 'bí 'viì

³⁷ Si ndá Jézù ta ndá mbe tala có m̀ì wó ta'ò mbe ko yí ya tí gí pí gú nó kù gii dele ndi ndú gí tàgbà gú ta 'bí yé, ndú gii 'dè tí ndú ta ndá 'duù me mbè mbe kù kaa ya gí kùro ndú.

³⁸ 'Bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe tí b̀injì nò gii dù ká to nò gii ja kù m̀ì to máa, «Ye kù 'deke a tí ye jí wò máa, wò nò yè r̀ò 'viì m̀ì ye. Nò yè r̀ò gbèe 'viì m̀ì ye, Mbe nibà i!

³⁹ I tí nó gbí muu wó nó má a gí, yí kù ja kù m̀ì to, bindi yí gii 'va yí kàngàràngà m̀ì to, pù kù gii gí 'do gbí nje wó t̀ùkù-t̀ùkù gí to; i tí nó kù 'va yí ta o 'dáá gí, bà dò 'bì 'do tí wó á m̀ì i tí nó delè me kpòò.

⁴⁰ Ye 'deke tí ye jí ndá 'bí mbe tala có m̀ì lo máa, ndú mòkò i tí nó 'do gbí muu wó gí, káa à gii kpò ndú gí.»

⁴¹ Káa Jézù gii 'visi có gí tàkò có m̀ì 'dakò tí nó máa, «Ákoo ndí yo ndá mbe ngbùtù mbe tee njembi m̀ítí Mbíri lá. Yo bà lè m̀ì ta r̀ò ye a ngàràngà? Ndoò bà dù ta ndoo ye tí o ngáyí? Gí ta 'viì tí nó m̀ì lo nò gí bà-i-nò.»

⁴² Si 'dakò tí nó kù gii ya ta 'viì m̀ì wó ta i-gbì-muu wó nó jí Jézù, i tí nó gii tanga m̀ítí 'viì tí nó, yí gii 'va yí m̀ì to, bindi yí gii aanga yí jègè'dèè gí. Káa Jézù gii do m̀ítí i tí nó, bindi yí gii mòkò yí 'do gbí muu 'viì tí nó gí. Bindì yí gii jè yí jí bu wó.

⁴³ Ndá 'duù má gii nò i tí nó náa Jézù bàkà nò, nje ndú 'dáá gí gii 'dèè gítí nà wotí m̀ì Mbíri nò gí.

Bà só bà 'dè có m̀ì Jézù gítí bà ci yí

Káa si muu ndá 'duù ká jé kú epe tí gítí ndá i tí nó 'dáá gí náa Jézù ta o tí nó kú bàkà nó, yí gii 'dè có ji ndá mbe tala có mi wó máa,

⁴⁴ «Yo si có tí nó náa ye kú 'dè nó 'ví ya gí gbí tú yo, tacó áà kèjì gí bà cu gòmbò tí 'Vii-mi-'Dakò ji ndá 'dakò.»

⁴⁵ Káa bà 'dí gbí có tí nó gii kpo ndá mbe tala có mi Jézù gí, tacó à ngùù gbí 'do tí ndú gí. Káa gúku bà 'vee yí gítí gbí delé gii zèè nje ndú gí.

Gbolò 'duù mbe ndii ndá 'bí ka wó 'dáá gí a 'di'

⁴⁶ Kponje gii tanga gbí òkò tí ndá mbe tala có mi Jézù máa, gbolò 'duù mbe ndii ndá 'bí ka wó gbí òkò tí ndá yí 'dáá gí a 'di wè?

⁴⁷ Káa Jézù gii 'di gbí ña bà kojo có mi ndú nó gí. Tacó ènò, yí gii je 'bí làmbu 'vii ki mí rẹgbà tí wó,

⁴⁸ bindi yí gii 'dè có ji ndú máa, «'Duù mbe te wiri á mítí 'vii tí nó ta rẹ ye, yí te wiri tí nó a i mítí ye, káa 'duù mbe te wiri mítí ye, yí te wiri tí nó a i mítí mbe tuu ye, tacó 'duù ñinó tí táangbà 'duù gbí òkò tí yo 'dáá gí nó, a gbolò 'duù gbí òkò tí yo 'dáá gí.»

'Duù ñinó ta vò có mi wó ta wò wálá nó, a 'duù mi lo

⁴⁹ Jòvání gii 'dè có ji Jézù máa, «Ze ñò 'bí 'dakò kú mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù ta rẹ mi lo, káa ze gii rọ yí á 'do tí gí, Mbe tí ze, tacó yí me 'duù mi ndoo lá.»

⁵⁰ Káa Jézù gii 'visi có ji Jòvání máa, «Yo rọ yí 'do tí lá; tacó 'duù ñinó ta vò có mi wó ta wò wálá nó, a 'duù mi lo.»

Ndá 'duù gbí to Sámáriyà biya bà te wiri mítí Jézù gí

⁵¹ Kuro o bà ya Jézù gí gbiri má gii dooko gí, yí gii bàkà nó kú ya gí Jèrùzàlémè.

⁵² Káa yí gii tuu ndá tú mi wó ya giti 'bí to Sámáriyà, gí bà 'viindi i ù ta ndi wó.

⁵³ Káa ndá 'duù gbí to tí nó gii biya bà bàkà wiri ù ta ndi wó gí, tacó yí zèè ta o tí nó a kpokèji Jèrùzàlémè.

⁵⁴ Ndá tú mi wó, ndá Jákòmò ta Jòvání, má gii ñò ènò, ndú gii 'vee yí máa, «Ze tè'é tí wu 'do gbiri gí bà mi ndú gí, Mbe tí ze?»

⁵⁵ Káa Jézù gii 'visi tí wó, yí gii do mítí ndá Jákòmò ta Jòvání.

⁵⁶ Bindi ndú gii ñjè nó 'do gbí to tí nó ya giti 'bí to.

Mboo tàkò bà dù tí mbe ru ndi Jézù

⁵⁷ Káa si ndú muu nó, 'bí 'dakò gii 'dè có ji Jézù máa, «Áà bà ja ye a 'do tàkò lo káa go ngo.»

⁵⁸ Káa Jézù gii 'visi có ji 'dakò tí nó máa, «Ndá guù mi ndá ngámbe kuu tí. Ndá 'bá mi ndá nuu kuu tí. Káa bàndò bà te muu 'Vii-mi-'Dakò mítí wálá.»

⁵⁹ Yí gii 'dè có ji 'bí 'dakò máa, «Ru ndi ye.»

Káa 'dakò tí nó gii 'visi có ji yí máa, «Si ye 'ví ya gí bà duu ku bu ye má kózò gi, Mbe tí ye.»

⁶⁰ Káa Jézù gii 'visi có ji 'dakò tí nó máa, «Si ndá ku 'ví duu ndá 'dóó ku mi ndú, wàa wò 'ví ya gí bà ma có bà dù Mbiri tí gba.»

⁶¹ 'Bí 'dakò bà-i-nò gii 'dè có ji Jézù máa, «Ye bà ru ndi lo, kpo 'duù. Káa si ye má ya gí bà 'vee ndá 'duù 'bá mi ye má kózò gi.»

⁶² Káa Jézù gii 'visi có ji 'dakò tí nó máa, «Mbe zèè bá ká á tà nji gí, káa yí kú zeke'o á gí ndii bà 'vii tí mbe dù tí bòò gba mi Mbiri wálá.»

10

Jézù tuu ndá mbe tala có mi wó 70

¹ Ta o tí nó, Mbe tí ndoo Jézù gii ruka ndá 'bí mbe tala có mi wó zi 'duù-ta-ò-nje muu 'bi nje-muu 'bi só, bindi yí gii tuu ndú gí kuro, só-só-só gí gbí ndá gbata, ta ndá to tí nó náa yí kú kojo có bà co wiri ya gí gbí ndú.

² Káa ta kuro o bà ñjè nó mi ndú, yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ndá i gbí nji ògbù ngé, káa muu ndá mbe kili ndú me nji'dí. Á má ènò, yo 'deke tí yo ji Mbiri tí mbe nji tí nó, tacó wàa yí 'ví tuu ndá 'bí 'duù gí bà kili ndá i 'do gbí nji mí wó gí.

³ Yo ñjè nó! Ye kpónó kú tuu yo á go ndá rómbo á gí gbí òkò tí ndá gbówó.

⁴ Káa yo 'ví kaa gürúsù ta yo tacó bà si ta i muu nó lá.

Yo 'ví le kúukpá bà yù i lá.

Yo 'ví kaa ndá 'bí tàrà lá.

Yo 'ví nó ta bà 'vee ndá 'duù ta ndi tí kpokèji lá.

⁵ Yo má yee tí 'bá, kpédélé có náa yo 'ví 'dè ji ndá mbe 'bá tí nó 'ví dù a, <Mbiri 'ví si yo 'ví dù niki maa!»

⁶ 'Duù ñinó ta 'dê njembí wó nó má kuu 'bá tí nó, Mbíri bà bàkà nambeè ji yí go có tí nó gbí njembí yo nó gí. Káa 'duù ta 'dê njembí wó má 'bá tí nó wálá, Mbíri bà bàkà nambeè tí nó ta gó tí yo nó ji ndú wálá.

⁷ Yo má yee tí to, yo 'ví ràngà 'bá lá. Ndâ mbe 'bá má je ndâ i-zó-zò ta ngo ji yo, yo 'ví biya lá, tacó mbe nètè kù ka wu'o me sínó lá.

⁸ Yo má yee tí to, káa ndâ 'duù má te wíri mítí yo, yo 'ví zò i-wíri tí nó náa ndú bàkà ji yo nó.

⁹ Yo 'ví 'vala ndâ mbe nò'o tí bàndò tí nó náa ndâ 'duù te wíri mítí yo á tí nó. Yo 'ví 'dè có ji ndâ 'duù tí bàndò tí nó máa, <Kùro bà dù Mbíri tí gba mì yo dooko gí.>

¹⁰ Káa yo má yee tí to, káa ndâ 'duù tí to tí nó má te wíri mítí yo lá, yo 'ví có gítí kpokèji, wáa yo 'ví gbí njú to, to tí nó 'do tí kò yo gí, bindi yo 'ví 'dè có ji ndâ mbe to tí nó máa,

¹¹ <À kpèti káa njú to 'bá mì yo, ze gbí 'do tí kò ze mí to ji yo gí. Káa yo koṛo muu yo máa, kùro bà gí Mbíri gí bà dù tí gba mì ndâ 'duù 'dáá gí dooko gí.>

¹² Ye kù 'dè có jí yo ta kponje tí wálá, máa, Mbíri bà waa có mítí ndâ 'duù tí nó ta wotí tí ndii ñindi ndâ 'duù gbí gbata Sódómá gí.

¹³ «Yo tí ndâ 'duù gbí gbata Kóràzini, ta ndâ 'duù gbí gbata Bètisàyidá, bà ñò mítí yo! Tacó ye táánò má bàkà ndâ seṛe tí nó náa ye bàkà ji yo nó a i ji ndâ 'duù gbí ndâ gbata Tíro ta gbata Sidóni, o go éno ndú kpónó yù zi sùwáli, bindi ndú gii toṛo mbúlúwu mítí ndú tacó bà túbà máa, ndâ yì 'visi muu ndâ yì 'do tí ndâ vò i mì ndâ yì gí, sàà gí!

¹⁴ Káa a ndâ 'duù gbí ndâ gbata Tíro ta Sidóni ká bà 'de bà wo woó á có tí yo ta o bà waa có mì Mbíri mítí ndâ 'duù ta ndòngbú o.

¹⁵ Káa yo tí ndâ 'duù gbí gbata Kàpàrànáwùmù! Yo bà oko tí yo go éno yee tàri? Mbíri bà 'vaka yo 'do kà gí tà-'bá-gí-lá.»

¹⁶ Bindi Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «À má éno, 'duù má 'di có mì yo, yí 'di nó a có mì ye. 'Duù má biya yo, yí biya nó a ye. Káa 'duù má biya ye, yí biya nó a 'duù tí nó mbe tuu ye.»

Ndâ mbe tala có mì Jézù náa yí tuu ndú nó dele ndi ndú gí gí mì wó

¹⁷ Ndâ mbe tala có mì Jézù zì 'duù-tà-'ò-nje muu 'bi nje-muu 'bi só náa yí tuu ndú nó gii dele ndi ndú gí gí bà dìtà ndâ i tí nó náa ndú bàkà ta ndi to nó ji yí ta líkí'o tí ndú, máa, «Ze má 'dè có kpèti ká ji ndâ i-gbì-muu ndâ 'duù ta ɾe lo, ndú kù 'di có mì ze, Mbe ñibá i!»

¹⁸ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Ye gii ñò Gba-vò-i kù 'va tí wó to 'do tàri mélé-mèlè go bà i mù nó.

¹⁹ Yo ñò nó! Ye je wotí bà 'dò ndâ kpoo, ta ndâ sene, ta kò yo á ji yo gí. Ye delè gii je wotí bà có gbí ñò ku'di tí Gba-vò-i á ji yo gí. 'Bí i delè gí bà bàkà yo wálá.

²⁰ Kpèti ká éno, yo 'ví dù ta líkí'o tí yo tacó náa ndâ i-gbì-muu ndâ 'duù kù cì gúku tí yo nó lá. Yo dù ta líkí'o tí yo tacó Mbíri cu ɾe yo mí gbíri gí.»

Jézù ùlù Mbíri

²¹ Ta o tí nó, Bèri-mi-Mbíri gii zèè 'bi tí Jézù mbi ta líkí'o gí. Bindi yí gii 'bità bà ùlù Mbíri máa, «Ye ùlù wò tí Bu ye, tí Mbe tí ndâ tàri ta to. Tacó wò nguù gbí ndâ i tí nó á 'do tí ndâ mbe 'di gbí-o, ta ndâ mbe yú ɾo gí. Wò gii 'dè gbí ndú a i ji ndâ víi 'vii sínó. À éno Bu ye, tacó wò táánò bàkà nó a bà njembí lo.

²² Bu ye kaa ndâ i 'dáá gí á mí 'bí ye tí 'Vii mì wó gí. Káa mbe ñò ye tí 'Vii mì wó, ni wálá, à káa yí tí Bu ye; mbe ñò yí tí Bu ye delè ni wálá, à káa ye tí 'Vii mì wó, gii je ndâ 'duù tí nó ta go bà 'dè ji ndú tí 'Vii mì wó no.»

²³ Jézù gii 'visi tí wó gítí ndâ mbe tala có mì wó, bindi yí gii 'dè có ji ndú ta kpééti ndú máa, «Ndâ 'duù tí nó mbe ñò i tí nó náa yo kù ñò nó a ndâ mbe tó pá.

²⁴ Ye kù 'dè có jí yo máa, ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri me mbè, ta ndâ kpo-kpò gba dígisèè, dù ta go bà ñò i tí nó náa yo kpónó kù ñò nó kpòò, káa ndú ñò gbaànjà lá; ndú dù ta go bà 'di có tí nó náa yo kù 'di nó kpòò, káa ndú delè 'di lá.»

Gbolò có mì Mbíri

²⁵ Ta 'bí o gbaànjà, 'bí mbe 'di gbí tàkii mì ndâ Jùdéya gii 'vee Jézù, ta tiri máa, «Ye 'ví bàkà a ɾa yè, tacó wáa ye 'ví 'de ta 'wálá ñinó mbe cee lá nó?»

²⁶ Káa Jézù gii 'vee 'dakò tí nó delè máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa yè? Wò 'deke máa yè?»

²⁷ Káa 'dakò tí nó gii 'visi có jí Jézù máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, <Wò 'ví zè Mbe tí lo, tí Mbíri mì lo, ñikí ta njembí lo gbaànjà; wò 'ví zè 'bí ña i gbí bà 'vala wò ñikí ndii Mbíri mì lo lá, wò 'ví kilí wotí mì lo 'dáá gí, ta ndâ kòṛó-koṛo có mì lo 'dáá

gí, ká gítí bà zè yí nìkì maa. Wò delè 'ví zè 'bí ka lo nìkì maa, á go bà zè tí lo nìkì maa mì lo.» »

²⁸ Jézù gii 'visi có ji 'dakò tí nò máa, «Có mì lo náa wò 'dè nò 'dú. Bàkà go éno, wàa Mbíri bà je 'válá ñinó mbe cee lá nó ji wò gí.»

Jézù lòkò'bò có gítí 'bí 'dakò tí 'duù Sàmáriyà

²⁹ Káa 'dakò tí nó gii bàkà bà 'di gbí tàkùì mì ndá Jùdèyà mì wó ji Jézù ta bà 'vee yí máa, «Ka ye a 'di?»

³⁰ Káa Jézù gii 'visi có ji yí gbí lòkò'bò máa, «Ta 'bí o gbaanjé, 'bí 'dakò tí Jùdèyà gii njè nó 'do Jèrùzàlémè kù ya gí gbí gbata Jérìkò. Yí má gii yee kpokèjì, ndú gii 'de tí ndú ta ndá mbe kùmùkù i mì ndá 'duù. Ndá wò 'duù tí nó gii kaa ndá i mì wó 'dáá gí, ndú gii gbí yí dè gí mì ku, bindi ndú gii si yí tí mè wó mífí kpokèjì.

³¹ 'Bí bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà mbe kù ndii ta nó gii 'de 'dakò tí nò gbàrákàà tìsì á tí ro kpokèjì. Yí gii zeke yí ká zeke gí tìsì kà, bindi yí gii waa to có seè tí wó, yí gii ndii ta nó mì wó gí.

³² Bindi bà ndii bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà nò, 'bí 'dakò tí 'duù mbe kù bàkà nètè á gbí ndùgù 'bá-Mbíri mbe gí co tí gbèe kpokèjì tí nó gii 'de 'dakò tí nó ká kuu gbàrákàà tìsì á bàndò mì wó nò. Káa yí delè gii zeke káa yí gí to kà ta ro wó, bindi yí gii waa to có rẹgbà tí wó, yí gii ndii gí.

³³ «Káa 'bí 'dakò, tí 'duù Sàmáriyà mbe kù ndii ta nó, gii 'de yé tí nó náa à gbí yí nó. Yí má gii zeke yí gí tìsì kà, yé ro wó gii bàkà yí ngé ndii gí.

³⁴ Bindi yí gii yèe dè gítí wó, yí gii bàkà nètè gítí ndá ká tí nó ta ndi tí wó nò, ta bà doo ro ndú ta gó nẹbítí, bindi yí gii yee bàá mí ro ndú, bindi yí gii ẹre ndú 'dáá gí. Yí gii te yí mí pí nó tí nó náa yí kù o nò. Bindi yí gii ya ta yí gí 'bá mì 'bí 'dakò.

³⁵ Ndú gii tẹ rì, yé má gii too gí, yí gii je làmbu i ji mbe 'bá, bindi yí gii 'dè có ji yí máa, «Pò yí, ye bà dele có bà-i-nò tacó bà si có ndá i mì lo náa wò volo gbí ndú mífí wó nò.»

³⁶ «À má èno, tó kaà kpónó a 'di á 'do gbí òkò tí ndá 'dakò tí nó ta'ò nò?»

³⁷ Mbe 'di gbí tàkùì mì ndá Jùdèyà tí nó gii 'visi có ji Jézù máa, «Tó kaà a 'duù tí nó tí mbe nò yé ro wó nò.»

Jézù bà-i-nò gii 'visi có ji yí máa, «À má èno, ya gí 'bá, wàa wò 'ví bàkà go i mì 'duù Sàmáriyà tí nó.»

Jézù co wíri ya gí 'bá mì ndá Márátà ta Màriyà

³⁸ Ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó má gii wùùkù to yee gbí to 'bá mì ndá 'bí nù ta rẹ wó a Márátà, Márátà gii 'tè'è tí Jézù gí 'bá mì ndú ta ná'vindí wó Màriyà.

³⁹ Jézù má gii ya gí 'bá kà, Màriyà gii njè nó ya gí bà kí tí wó kùro Mbe tí ndoo kù 'di ndá có tí nó náa yí kù 'dè nò,

⁴⁰ jee Márátà mì nje nètè keci ta kpéetí wó. Márátà má gii nò ña nètè tí nó mbe jee tí mí to á kùro wó nò, njembí wó gii volo gí. Yí bà-i-nò gii njè nó ya gí mì Mbe tí ndoo, bindi yí gii 'vee yí máa, «Có bà si ye mì ná'vindí ye ta kpéetí ye mí nje nètè nò á ro lo wálá gí, Mbe nibà i? 'Dè có ji yí máa, yí gí gí bà koni ye!»

⁴¹ Káa Mbe tí ndoo gii 'visi có ji Márátà máa, «Márátà! Márátà! Njembí lo kù mù gítí ndá i me mbè.

⁴² Káa ndá kpóló-kpolo i gbí òkò tí ndá i tí nó me mbè lá; à má ta bà 'dè ta yúco, à káa i gbaanjé cuki. Màriyà cu 'bí wó nò a i mífí ñinó mbe nìkì ndii ndá 'bí gí nò. Á má èno, àà bà je 'do tí wó wálá.»

11

'Bí mbe tala có mì Jézù 'vee yí gítí cèe kèjì bà 'deke tí 'duù ji Mbíri

¹ Ta 'bí o gbaanjé, Jézù gii ya gítí 'bí bàndò kù 'deke tí wó ji Mbíri. Yí má gii 'deke tí wó cee gí, 'bí mbe tala có mì wó gii 'dè có ji yí, máa, «Tùbà cèe kèjì bà 'deke tí ji Mbíri ji ze go ñndi Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù náa yí me ji ndá mbe tala có mì wó nó gí, Mbe nibà i.»

² Káa Jézù gii 'visi có ji ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo 'deke tí yo ji Mbíri èno máa, <Buù, à ùlù rẹ lo.

Gí gí bà dù tí gba.

³ Je i-zó-zò ji ze ta rì 'dáá gí.

⁴ Si có gítí ndá wò i mì ze mí to,

tacó ze kù sí có gítí ndá wò i mì ndá ka ze mí to.

Si ze mí gbí ndá i ñinó mbe kù eendi ze gítí wò i lá.» »

⁵ Káa Jézù gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó máa, «'Bí 'duu 'do gbí òkò tí yo nò má ya gí mì kómbe wó ta kpo-gb'ò, bindi yí gii gbà njekèji muu wó máa, yí je làmbu i-zó-zò jì yì,

⁶ wàa yì 'ví ya tí jì 'bí kómbe yì mbe gí 'do muu njà nó gii gbaaka yì si o gbooko gí nò,
⁷ káa kómbe wó nò gii 'visi có jì yí máa, «Si bà pèè mbí ye mí to, tacó ze kpò gbí njekèji gí. Kpokèji bà je 'bí ña i mì ye kpónó jì wò wálá, tacó ze ta ndá 'vii mì ye kú tè ñ.» A ña yè ká bà bàkà tí?

⁸ Ye kú 'dè có jì yo máa, 'dakò tí nò, kpèti má je i-zó-zò jì mbe gbà njekèji muu wó nò gítí có kómbeè tí nó á gbí òkò tí ndú ta yí nó lá, yí bà je jì yí tacó bà dò nò 'do ọ wó gí.

⁹ «Káa ye kú 'dè có jì yo éno máa, yo yù i, wàa áá bà je i tí nó jì yo gí. Yo pà i wàa yo bà 'de i tí nó gí. Yo ku njekèji wàa áá bà njaanga jì yo gí.

¹⁰ Tacó áá bà je i jì 'duu ñinó mbe yù i nó gí, 'duu ñinó mbe pà i nó, bà 'de i tí nó gí, à delè bà njaanga njekèji jì 'duu ñinó mbe gbà njekèji nó gí

¹¹ «À bu 'vii ngàyi gbí òkò tí yo ká bà je yà-kpoo ta zì kpoo tí jì 'vii mì wó, náa 'vii má yù yá-sè 'do tí wó?

¹² À bu 'vii ngàyi ká bà je sene jì 'vii mì wó, náa 'vii má yù pàrà ngùù 'do tí wó?

¹³ Káa ndá vò 'duu go yo nò má ni bà je tó i jì ndá 'vii mì yo gí, Bu yo tí nó á gbíri nó 'ví tuu Bèri-mi-Mbíri jì ndá mbe 'deke tí ndú jì yí lá?»

Ndà Jùdèyà cu có bà toko có ta Bèlizèbùlù mití Jézù

¹⁴ Ta o tí nò, Jézù kú mòkò 'bí i mbe ẹre nje 'bí 'dakò 'do tí bà 'dè có gí 'do gbí muu wó. I tí nò má gii co 'do gbí muu 'dakò tí nó gí, 'dakò tí nó gii 'bità bà 'dè có. Nje ndá 'duu gii 'dèè gítí bà 'di kòcò 'dakò tí nó gí.

¹⁵ Káa ndá 'bí 'duu 'do gbí òkò tí ndú bà-i-nò kú gii 'dè có máa, «A Bèlizèbùlù, tí Gba-vò-i, ká kú je wotí bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu jì yí.»

¹⁶ Ndá 'bí 'duu ñindi ndú gii 'dè có jì yí ta tíri máa, yí bàkà serè jì ndá yì, wàa ndá yì 'ví nò tí ni éno máa, a Mbíri ká kú je wotí bà mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu jì yí.

¹⁷ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú gí tàkò ña bà kojo có mì ndú nò, máa, «Có mì ndá 'duu mì gba má toko lá, 'bá mì gba tí nó bà 'bu gí. Có mì ndá 'duu á rùkàtiì mì ndú delè má toko lá, 'bá tí nó bà si tí wálá.

¹⁸ Káa Gba-vò-i má njèè gbí 'bá mì wó gí, 'bá mì wó nò bà ọ tìyò ta ña kpokèji ngàyi, náa yo má 'dè có éno máa, ye kú mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu ta wotí mì Gba-vò-i nò?

¹⁹ Ye má kú mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu ta wotí mì Gba-vò-i, ndá 'vii mì yo kú mòkò ndú ta wotí mì 'di? À má éno, ndoo si ndá 'vii mì yo 'ví waa ngbàngà jì ndoo.

²⁰ Káa ye má kú mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duu ta wotí mì Mbíri, gbí éno máa, Mbíri gí tí gba mì yo gí.

²¹ «Cèe wu 'dakò ta ndá zì'i 'bì wó má kú ù rẹgbà ndá i mì wó, muu ndá i mì wó nò bà ba wálá,

²² yee ká tí o tí nó náa 'bí ngbílí mbe da gbí ka wó ngbílí má ki'viki gbí bá ganda mì wó gí, yí bà gii kaa ndá i mì wó.

²³ «Có mì 'duu má toko ta ye lá, yí a mbe jòè gbí có ta ye. 'Duu má kili i ta ye lá, kú jaaka gbí i.

Bà dele ndi vò bẹri

²⁴ «À má mòkò i 'do gbí muu 'duu, i tí nó kú ya gí bà wùùkù to ta ndi gbí ndá kángáá nga ngoò, kú pà bà bàndò bà tèwo wó. Káa bà 'de bàndò bà ò yí tí má kpò yí gí, yí bà 'dè có máa, «Bà ì ngèlè gí ndii kpò a ngo. À má éno, ye bà dele ndi ye ya gítí ká 'bá mì ye.»

²⁵ Yí má dele ndi wó ya gí bà 'de à 'viindi tà'i tí nó náa yí co 'do tí nó gí,

²⁶ yí bà dele ndi wó ya gí bà gí ta ndá 'bí ka wó tí ndá fùùfù mbe ndii yí gí, vò-nje só, gí gbí muu 'duu tí nó, yee tí o tí nó náa ndú volo 'duu tí nó gí.»

Cèe bà peteke tàkòcò 'duu

²⁷ Si Jézù kú 'dè ndá có tí nó, 'bí niì gii 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà 'do gbí òkò tí ndá mbè 'duu tí nó mbe kili nò, máa, «À ùlù niì tí nó tí mbe jò wò, náa wò kpolo ta ngo kí wó nò!»

²⁸ Káa Jézù gii 'visi có jì niì tí nó máa, «À niì a bà ùlù ndá mbe 'di có mì Mbíri bindi ndú gii bàkà go có tí nó, á cotí bà ùlù nawu ye.»

Serè mbe bàkà tí mití Jóná

²⁹ Jézù mà giì nò ndá 'duù kù giì tí me mbè jèlè yí gí, yí giì 'dè có ji ndú máa, «Ndá vò 'duù tí nó á gbí o tí nó nó kpónó kù tí nó, máa ye 'ví bàkà seṛè á ji ndá yi. Káa áá bà tè ta ndú káa seṛè tí nó dígísèé mbe bàkà tí mí tí Jóná tí 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì nò.

³⁰ 'Vii-mi-'Dakò bà túbà ji ndá 'duù tí nó gbí o tí nó nó máa a Mbírì ká tuu yi, jé ká go bà tuu Jóná á ji ndá 'duù gbí gbata Nínèvà dígísèé máa a Mbírì ká tuu yi.

³¹ «Nii tí nó táánò tí gbolò gba mi ndá 'duù tí nó ta 'bá mi ndú mbe mò gbí 'dè nó, bà kpi ngbàngà tí ndá 'duù tí nó gbí o tí nó nó ta o bà co Rì bà waa có wúnò. Tacó yí te nó ngé 'do tagbarì'o gí gí bà 'di ndá có mì gbolò gba tí nó tí Sólómòni, tí mbe 'di gbí-o nó dígísèé gí. Káa yo zeke'o gí, 'bí i mbe me gbolò ndii Sólómòni gí kpónó kuu nò.

³² Ndá 'duù gbí gbata Nínèvà bà kpi ngbàngà tí ndá 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nó, ta o bà co Rì bà waa có wúnò. Tacó Jóná dígísèé kò-kò ta ndá vò i mì ndú ji ndú, bindi ndú giì 'visì muu ndú á 'do tí ndá vò kpokèjì mì ndú gí. Káa 'bí i mbe me gbolò ndii Jóná gí kpónó kuu nò.

Rò 'duù a kùpò mì wó

³³ «'Bí 'duù jé mbe òlò wu mí nje kùpò, bindi yí giì 'bu i mí rò ngba wu tí nó gí nó, wálá. Ndá 'duù ta o 'dáá gí kù te ngba wu ká mí tí bàndò ñinó náa ndú bà ñò ta to règbà tí ndú.

³⁴ Rò 'duù a kùpò mì wó. I má tí ndá rò lo wálá, ndú go áángá-aanga kùpò mbe ɾa wu ká ɾa-ɾa. Gbí éno máa, sè diì lo 'dáá gí gbí ngba'o. Káa ndá rò lo má ta ósú tí ndú, go kùpò ñinó ta gùlús'u'ò tí, náa à jè ta bà tu wu mí nje jé-jé nó, gbí éno máa, sè diì lo 'dáá gí gbí 'dí'di'o

³⁵ Á má éno, yo kpolo tí yo máa wu 'ví mee 'do nje kùpò mì yo, si yo mí gbí 'dí'di'o lá.

³⁶ Ndá bà to tí lo 'dáá gí má kù tòngbaà, diì lo 'dáá gí bà ngbaranga to go bà ngbaranga to mì wu á nje kùpò.»

Jézù ci ndá mbe kpolo tí tàkii ta ndá mbe nibà i mì ndá Jùdèyà

³⁷ Jézù mà giì cee ta có mì wó gí, 'bí mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà giì tè'è tí wó gití i-zó-zó á 'bá mì wó. Káa Jézù giì 'bí ngé káa tà bà zò i á kùro bà caka 'bí wó.

³⁸ Nje mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà tí nó giì 'dèè ta bà ñò Jézù kù zò i kùro bà caka 'bí wó go i gbí tàkii mì ndú tí ndá Jùdèyà gí.

³⁹ Jézù mà giì nò éno, yí giì 'dè có ji 'dakò tí nó máa, «Yo tí ndá mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà kpónó kù caka kápí ndá késí ngo, ta kápí ndá kùrùngbù, káa có gití bà gbùrùngà ndá 'duù, ta bà bàkà vò i, yè gbí njembí yo gí.

⁴⁰ Ndi yo ndá ñónókó! Áá táánò me káa gbèe Mbírì tí nó mbe bàkà kápí ndá ká'i tí nó nó ká bàkà gbí ndú lá?

⁴¹ Á niki éno máa, yo koni ndá mbe yè ta ndá 'bí i tí nó gbí ndá ká'i mì yo nó. Tacó wáa ndá i 'dáá gí 'ví òlò ngbárangá'i tacó tí yo.

⁴² «Káa yo tí ndá mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà bà ñò mí tí yo! Yo kù njèè gbí ndá víf kpatúyá náa yo kili 'do gbí nji mì yo muu'bi, bindi yo giì ɾuka 'do tí ndú gbaànjé-gbaànjé jì Mbírì, bindi yo giì mò ndá bà waa có ta yúco, ta bà zè Mbírì niki maa, gí nje seè. Yo kùtáá bà gò ndá i tí nó me ta bà mò ndá 'bí có mì Mbírì gí nje seè lá.

⁴³ «Yo tí ndá mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà bà ñò mí tí yo! Tacó a tí yo a go bà kí tí yo dengece-dèngècè ta ndi pí ndá banga mbata á tí ndá bàndò bà kili ndá 'duù gí bà ùlù Mbírì. Go bà te duù mí tí bà 'vee yo mì ndá 'duù á ta ndi tí ndá bàndò bà mà 'véle delè tí yo ngé.

⁴⁴ Yo bà ñò mí tí yo! Tacó yo go ndá muu'dú náa ndá 'duù ñò lá, bindi ndú giì nó nó có pí ndú.»

⁴⁵ Káa 'bí mbe nibà tàkii mì ndá Jùdèyà gbaànjé giì 'visì có ji Jézù máa, «Nje zèè mú mì lo nó rò ze delè gí, Mbe nibà i.»

⁴⁶ Káa Jézù giì 'visì có ji yí máa, «Yo tí ndá mbe nibà i bà ñò mí tí yo! Tacó gbímbí ndá 'duù wálá ji yo ta bà 'deeke du ká'i mí muu ndú. Káa yo jé gití bà koni ndú ta bà te ndá du ká'i tí nó nji'dí wálá.

⁴⁷ «Yo bà ñò mí tí yo! Tacó a yo ká bì ndá muu'dú ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì tí nó náa ndá ká gù yo ziki ndú nó.

⁴⁸ Yo 'dè ta nje yo gí, yo delè giì ùnje gití ndá i tí nó náa ndú bàkà nó gí, máa, a ndá ká gù yo ká ziki ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì, káa yo giì bì ñindi yo a ndá muu'dú bindi ndú.

⁴⁹ Tacó éno, Mbírì tí Mbe 'di gbí-o giì 'dè có éno máa, «Ye bà tuu ndá 'bí mbe 'dòkò có, ta ndá 'bí tú mì ye, ji ndú, ndú bà waaka tàkòcò ndá 'bí, ndú delè bà mèkè'i tí ndá 'bí.»

⁵⁰ Tacó ènò, mbelè ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì tí nó mbe 'bità bà mùì to 'do tí bà 'bità bà suu to tí nó nó 'ví dù tí 'bí yo tí ndá 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nò.

⁵¹ Yo bà 'dè nderè bà mùì ndá tó 'duù tí nó mbe 'bità bà mùì 'do tí Àbèlè, yee tí Zàkàriyà tí nó náa yo zi yí mí gbí òkò ndá bàndò bà te i-cí-ci ta 'bá-Mbírì nò. Ye kù 'dè có jí yo ènó máa, kózó tí ndá 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nó bà 'dè nderè ku ndá 'duù tí nó 'dáá gí.

⁵² «Yo tí ndá mbe nìbà tàkìì mì ndá Jùdèyà bà nò mí tí yo! Tacó yo jèjèkèkè tí yo mí njekèjì mì Mbírì jí ndá 'duù go ndá kí á ọ̀ mbu. Ndu bà ya gí gbí mbu wálá, káa ndú delè gítí bà sí ndá 'bí sè 'ví ya gí gbí mbu ká wálá!»

⁵³ Káa sí Jézù kù gùì nje nó 'do 'bá mì mbe kpolo tí tàkìì mì ndá Jùdèyà tí nó mbe tè'è tí wó gítí i-zó-zò nò, ndá có tí nó náa yí 'dè nò gùì zèè tí ndá mbe nìbà tàkìì, tí ndá mbe kpolo tí tàkìì mì ndá Jùdèyà, ngé ndii gí. Bindi ndú gùì 'bità bà pà nje wó tacó wàa yí 'ví 'dè ndá 'bí có nínó náa à gbí njembí wó nó gí sè,

⁵⁴ tacó bà pà kpokèjì tacó bà zèè yí 'do tí ngo nje wó.

12

Jézù kpo-gbì-tà-tù ndá mbe tala có mì wó

¹ Ta o tí nó ndá 'duù gùì tí me mbè mí mì Jézù, tí ọ̀ nínó náa kpokèjì bà yuu kò gbí òkò tí ndú wálá. Jézù má gùì nò ènò, yí gùì 'bità bà kpo-gbì-tà-tù ndá mbe tala có mì wó kpédélé'í máa, «Yo kpolo tí yo 'do tí rù'bù mì mbe kpolo tí tàkìì mì ndá Jùdèyà. Ye kù nì a nambeè-ọ̀o tí nó náa ndú kù bàkà jí ndá 'duù.

² À wúnò bà te i 'do nje ndá i tí nó náa à kpónó 'buku i mí nje ndú nó 'dáá gí. À delè bà 'di ndá có tí nó kpónó tí ndá có kóó nó gbaanjé-gbaanjé gí.

³ À má ènò, à wúnò bà 'di ndá có tí nó náa yo kpónó kù 'dè gbí 'dí'di'o nó 'dáá gí gbí ngbàà rì. Áá bà kò-kò ta ndá có tí nó náa yo nè tí yo mí tà'ì kù 'dè gbí kóó nó 'do pí cèlèngé.

'Duù nínó náa yo 'ví cì gúku tí wó nò

⁴ «Káa ye kù 'dè có jí yo tí ndá kómbe ye máa, yo 'ví cì gúku tí ndá mbe zi dii yo cuki nò lá.

⁵ Ye bà túbà tí ọ̀ 'duù tí nó náa yo 'ví cì gúku tí wó nó jí yo. Yo cì gúku a i tí 'duù nínó ta wotí bà 'va lílì yo mí gbí vò bàndò á bindi bà zi yo mì wó nò. Yo ùnje gítí có mì ye nò, yo cì gúku tí wó!

⁶ «À kù sí ndá narù vò gí 'dè, me ká ta mílímí sósò'ò cuki lá? Káa bà mbí Mbírì ò 'do tí 'bí gbaanjé lá.

⁷ Káa à kpèti káa ndá nji se muu tí muu yo, Mbírì 'deke ndú gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí, gí. À má ènò, yo cì gúku lá, tacó i gbí yo me gbolò ndii i gbí ndá narù me mbè gí!

Bà ùnje gítí Jézù mí kùro ndá 'duù

⁸ «Ye kù 'dè có jí yo ta yúco máa, 'duù má ùnje gítí ye mí kùro ndá 'duù, 'Vii-mi-'Dakò wúnò bà ùnje gítí 'duù tí nó mí kùro ndá basillì mì Mbírì.

⁹ Káa 'duù má biya ye mí kùro ndá 'duù, 'Vii-mi-'Dakò wúnò delè bà biya 'duù tí nó mí kùro ndá basillì mì Mbírì.

¹⁰ «Káa ye kpónó kù cì nó a yo máa, Mbírì bà je à-cee-gí jí mbe 'dè vò có gítí 'Vii-mi-'Dakò gí. Káa Mbírì bà je à-cee-gí jí mbe 'dè vò có gítí Bèri-mi-Mbírì wálá.

¹¹ «Ndá 'duù má kù ya ta yo gí gbí ngbàngà kùro ndá 'duù a tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì, ta kùro ndá mbe kù zogo ndá Jùdèyà, ta kùro ndá gba, njembí yo 'ví mù ènó máa, yo 'ví 'dè mí kùro kà a ọ̀ có yè wè, nò lá.

¹² Tacó a Bèri-mi-Mbírì ká bà wu có tí nó náa yo 'ví 'dè nó jí yo.»

Jézù lòkò'bò có gítí bà tee njembí 'duù mí tí ndá kpo-kpò i muu to tí nó

¹³ 'Bí 'dakò gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nó gùì 'dè có jí Jézù máa, «Mbe nìbà i! 'Dè có jí ná'vindí ye máa, yí njèè gbí ndá i bindi bu ze á jí ze ta yí.»

¹⁴ Káa Jézù gùì 'visì có jí 'dakò tí nó máa, «A 'di ká bàkà ye tí gba mbe njèè gbí ndá i mì yo ta ná'vindí lo á jí yo, 'dakò?»

¹⁵ Bindi yí gùì 'dè có jí ndá 'duù tí nó mbe tí binjii nó, máa, «Yo njaanga ọ̀ yo, wàa yo 'ví kpolo tí yo, máa, yo 'ví dù tí ndá mbe gbolò njembí lá, tacó à me ndá kpo-kpò i tí nó mbe yè to mì 'duù nó ká kù sí yí 'ví 'vala cèe bà 'vala ndò lá.»

¹⁶ Bindi yí gùì lòkò'bò có jí ndú máa, «Ta 'bí o gbaanjé, 'bí 'dakò ta ndá i mì wó me gbolò gùì da cù tí i-seṣe.

¹⁷ Yí gùì 'bità bà koro có ta kpéeti wó máa, «Ye kpónó 'ví bàkà a ọ̀ yè? Ye 'ví 'de bàndò gítí ọ̀ seṣe cù tí nó kòtí 'di?

¹⁸ À niki ènò máa, ye ki'viki ndâ coko'do-cókó'dó galá tí nó kpónó ta ndâ i mi ye gbí ndú nó gí to, wàa ye 'ví bí ndâ 'bí wooko-wòòkò i mbe te ndâ 'bí i mi ye ta ndâ cù tí nó 'dáá gí.>

¹⁹ Bindi yí gii dù kù koṛo có ta kpééti wó máa, <Ye a mbe tó pá! Ndâ tó i nìno ta go ndú tí ye nó 'dáá gí kuu mi ye giti mbè ndoò. 'Válá tacó tí ye me có lá; ye bà dùlù tí ye ta bà zò i, ta bà nju pe.>

²⁰ «Káa Mbíri gii 'dè có ji 'dakò tí nó máa, <Bèbili tí nó wúnó nó a bèbili bà cì wò, ndí lo njonókó! À má éno, a 'di ká bà zèè ndâ i tí nó náa wò kili ndú yè to gí nó, á bindi lo?>»

²¹ Jézù gii yee nje lòkò'bò mi wó máa, «Ijìnò a ṅa i tí nó mbe kù 'de ndâ mbe kù kili ndâ kpo-kpò i gítí mīri ndú, káa Mbíri ṅò ndâ kpo-kpò i tí nó ṛo wó tí i lá nó, ká nó.»

Yo tee njembí yo mítí Mbíri

²² Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mi wó máa, «À má éno, njembí yo 'ví si bà mù éno máa, <Ze bà zò a yè wáa ze 'ví 'vala tí?> mí to. Yo delè 'ví me kpùrù-kpùrù éno máa, <Ze 'ví yuu a yè á mí kapí kù ze?> lá.

²³ 'Válá a kpóló-kpolo i ndii i-zó-zò gí, bīndi dīi 'duu a kpóló-kpolo i ndii ndâ bongo gí.

²⁴ Káa yo zeke káa ndâ gaàna gi. Ndú ṛò nji lá, ndâ galá bà kili i delè mi ndú wálá. Káa ta ndâ ṅa nìno 'dáá gí, Mbíri kù ko ndú! Káa yo a ndâ kpóló-kpolo i co tí ndâ nuu gí.

²⁵ Káa ta ndâ kpùrù-kpùrù-zò-wúràngú mi yo nó, a 'bí 'di gbí òkò tí yo ká bà uu go sáro cù ndii bà uu yí náa Mbíri cu ji yí nó gí?

²⁶ Wotí bà bàkà ṅa làmbu nìno lè má tí yo wálá, njembí yo kù mù gítí sè ndâ 'bí i tacó yè?

²⁷ «Yo zeke káa ndâ 'ví ndâ langá gi. 'Bì tí ndú tacó bà te ṅa banga tí nó mítí ndú ta kpééti ndú wálá, káa ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, à kpéti káa Sólómòni tí gbolò gba dígíséé náa áa mi wó a ndâ kpo-kpò i, yí jé yuu 'bí ṅa bongo ta banga tí mbe ndii ndâ 'ví ndâ langá gí, nó lá.

²⁸ Káa Mbíri má te ṅa banga tí nó mítí ndâ mbíli gbí jilì, náa ndú wúnó kuu, káa à taabé kù doo ndú ta wu, wotí bà je bongo ji yo bà kpò yí gí? Yo me ndâ 'duu mbe kù tee njembí yo mítí Mbíri kácá-kácá lá.

²⁹ À má éno, yo tee njembí yo gá'dáá mítí có bà zò i, ta bà nju pe, lá.

³⁰ Tacó a ndâ 'duu tí nó mbe ṅò cèè kpokèji bà bàkà i ji Mbíri ni lá muu to tí nó nó ká kù si njembí ndú ká gítí bà koṛo có gítí ndâ i tí nó, káa Bu yo ṅò ṅa i tí nó mbe 'vii ta yo nó ni gí.

³¹ Yo si njembí yo gítí bà koṛo có á gítí có bà dù Mbíri tí gba, wàa a yí tí Mbíri ká bà je ndâ i tí nó ji yo.

Bà kpolo tí ndâ i nìno ta i gbí ndú nó á mí gbíri

³² «Yo cì gúku lá, ndâ rómbo mi ye, muu yo me mbè lá, káa tàkòcò Bu yo tí gba peteke gítí bà je 'bá mi wó ji yo gí.

³³ Yo si ndâ i mi yo 'dáá gí 'dè, wàa yo 'ví kaa i gbí ndú 'ví konì ta ndâ mbe yè. Yo cu ṅa kúúkpá nìno jé mbe yaka lá nó, wàa yo 'ví kpolo tí ndâ i mi yo mí gbí ndú á mí gbíri, tí bàndò tí nó náa muu ndú bà ba tí wálá nó. Tacó ndâ mbe ngbà bà di ká wálá, ndâ sù delè ká wálá.

³⁴ Tacó njembí 'duu ta o 'dáá gí kù dù ká kácáá tí bàndò tí nó ta ndâ i mi wó tí nó.

Yo 'viindi tí yo

³⁵ «Yo ṛò tíyò kpècè, wàa yo 'ví dù léngé-lenge kù ù ta ndi ṅa i nìno bà gi nó. Yo si wu 'ví mee 'do nje kùpò mi yo lá.

³⁶ Yo 'viindi tí yo, go bà 'viindi tí ndâ bòò mbe kù ù bà gi mbe tí ndú 'do bàndò bà ko ni, tacó wàa à káa pòó bà 'di wo tí wó kífikí, ndâ yí 'ví njaanga njekèji ji yí.

³⁷ Ndâ bòò tí nó mbe dù tí zò'o yee tí o bà gi mbe tí ndú nó bà dù a ndâ mbe tó pá. Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, mbe tí ndâ bòò tí nó bà ki ndú mí to, bindi yí gii kaa i-zó-zò ta 'bì wó mí kùro ndú.

³⁸ Ndâ bòò tí nó, náa mbe tí ndú má gi ta kpo-gb'ò, bindi yí gii 'de ndú tí zò'o nó bà dù a ndâ mbe tó pá.

³⁹ Yo koṛo muu yo máa, mbe 'bá má ṅò o bà gi mbe ngbà gí, yí bà si mbe ngbà tí nó 'ví ṛi gí tà'i mi wó ngé gí wálá.

⁴⁰ À má éno, yo 'viindi tí yo, tacó yo bà ṅò o bà gi 'Vii-mi-'Dakò ni wálá, yí ba gbaaka yo gbááká-gbaaka.»

Ndá tó bòò ta vò bòò

⁴¹ Piyétòrò bà-i-nò gii 'vee Jézù máa, «Wò kù lòkò'bò có tí nò a i ji ze tí ndá mbe tala có mì lo cuki wèè, wò kù nì a ndá 'duù 'dáá gí, Mbe nibá i?»

⁴² Káa Mbe tí ndoo gii 'vee Piyétòrò, máa, «Tó bòò mbe kù bàkà nètè ta njembí wò gbaànjé, tí mbe 'di gbí-o náa mbe tí wò sí yí tí mbe kpolo tí ndá i-'bá mì wò 'dáá gí, waa yí 'ví kù njèè i-zó-zò jì ndá 'bí ka wó ta o bà zò i si yí muu nó, a 'di?»

⁴³ Bòò tí nò bà dù a mbe tó pá náa mbe tí wò má gí 'do muu nó gí 'bá káa yí gii 'de yí kù bàkà nètè mì wò 'dáá gí.

⁴⁴ Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, mbe 'bá bà bàkà bòò tí nò tí mbe kpolo tí ndá i-'bá mì wò 'dáá gí.

⁴⁵ Káa bòò tí nò má a 'bí ña 'duù mbe koro có máa, mbe 'bá kèjì galá wálá, bindi yí gii 'bità a bà zò i, ta bà njù pe 'bàà, kù mèèkè ta i tí ndá 'bí ka wó bòò ñinó náa mbe tí ndú si yí máa, yí kpolo tí ndú nó,

⁴⁶ ta ɾi tí nó náa mbe tí ndú bà dele gí gí bà gbaaka yí si yí kù bàkà ña i tí nó nó, yí bà waa có mítí wó, bindi yí gii mò yí gí mì ndá bòò tí nó tí ndá mbe ngbútù mbe 'di có lá nò.

⁴⁷ «Káa bòò ñinó mbe ñò có tí nó gbí muu mbe tí wó nó ni gí, káa yí gii 'viindi tí wò kùro bà gí mbe tí wó gí 'bá lá, yí delè gii bàkà go có tí nó lá nó, bà ñò mítí kù wó.

⁴⁸ Káa bòò ñinó mbe ñò có tí nó gbí muu mbe tí wó nó lá, káa yí gii bàkà i ñinó mbe 'vii tí i náa à 'ví gbí yí gítí gbí-gbí nó, bà 'de làmbu bà gbí tí gí. À má je i jì 'duù túkà'i, à delè kù koro có máa, yí bà ko mboo i tí nó túkà'i.

Jézù njèè gbí òkò tí ndá 'duù

⁴⁹ «Ye gí tacó bà doo to tí nó ta wu, ye kùtáá má doo gí, njembí ye 'dèè gí!

⁵⁰ Ye kèjì gí bà kònò sé'i. 'Dóó ye má kònò bà sé'i tí nó cee 'do muu ye lá, njembí ye gí bà 'dèè wálá.

⁵¹ «Yo kù koro có máa, ye gí a i tacó bà 'viindi gbí òkò tí ndá 'duù á muu to tí nó? Ñinò me nderè bà gí ye gí muu to tí nó ká nó lá. Ye gí a i tacó bà volo gbí òkò tí ndá 'duù.

⁵² 'Do tí kpónò kù ya gí kùro, muu ndá 'duù má ɾukàtiì wò, ndú bà njèè gbí òkò tí ndú gí. Có mì ndá 'bí 'duù ta'ò bà ya ta có mì ndá 'bí 'duù ñinó sósò'ò nó wálá. Có mì ndá 'duù ñinó sósò'ò nó delè bà ya gí gbí có mì ndá ka ndú ta'ò nó wálá.

⁵³ Ndá bu ndá 'vii-'dakò bà loko mítí ndá 'vii mì ndú ta vò i; ndá 'vii-'dakò delè bà loko ká mítí ndá bu ndú. Ndá nawu ndá 'viní bà volo mítí ndá nájú ndú; ndá 'viní delè bà volo mítí ndá nawu ndú ta vò i. Ndá nawu ndá 'vii-'dakò bà volo mítí ndá nawu ndá 'vii mì ndú; ndá nawu ndá 'vii delè bà volo mítí ndá gù ndú, nawu ndá 'dakò mì ndú.»

⁵⁴ Jézù gii 'dè có jì ndá 'duù tí nò mbe tí binjii nó, máa, «Yo tí ndá Júdeyá má ñò mù kù te mò gí tàbù, yo kù 'dè có máa, mù tí nó bà bè bà nì wálá, káa à kù bàkà tí go ngo nje yo nò.

⁵⁵ Yo má ñò pípiri kù pì 'do gbí'dè, yo kù 'dè có máa, gó ɾi bà dù ta ɾi tí nó ngé ndii gí. Káa có mì yo nò delè có to lá.

⁵⁶ Yo ñò ña i tí nó á kèjì nó ni 'do tí bà zeke cè kózò tí taɾi, ta cè kózò tí to gí, káa yo ñò ña i tí nó mbe kù bàkà tí kpónò nó ni lá, tacó yè, ndí yo ndá mbe taɾi?»

Yo 'viindi gbí òkò tí yo ta ka lo mbe có

⁵⁷ «Yo koro muu yo waa yo 'ví bàkà i ñinó jáá nó lá tacó yè?»

⁵⁸ Có má gbí òkò tí yo ta 'duù, káa wò ñò ni tí vò i gí, bàkà wotí gítí bà mee wu 'do tí có tí nó gbí òkò tí yo ta yí nó kùro bà ya ta wò mì wó gí gbí ngbànga. Tacó yí má yee ta wò á kùro ndá gba gí, ndú bà je wò jì ndá mbe kpolo tí zàà, máa, ndú nè wò má tà'i.

⁵⁹ Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, wò bà dù gbí zàà yee tí o tí nó náa wò sì có tí nó cee 'do muu lo gí.»

13

Yo má 'visi muu yo 'do tí ndá wò i mì yo lá, yo bà mù gí

¹ Ta o tí nó, ndá 'bí 'duù gii 'dè có jì Jézù gítí bà ziki ndá 'bí 'dakò tí ndá Júdeyá mbe 'do Gàlliléyá mì Pilátò si ndú kù waa mbelè jì Mbíri á Jèrùzàlémè, bindi mbelè ndá 'duù tí nó náa Pilátò ziki ndú nó gii ñonòkò tí ta mbelè ndá nó náa ndú ci jì Mbíri nó.

² Káa Jézù gii 'vee ndá 'duù tí nó máa, «Yo koro có máa, Pilátò ziki ndá 'dakò tí nó tacó vò i mì ndú me gbolò ndii ndá wò i mì ndá sè ndá 'duù Gàlliléyá 'dáá gí, gí?»

³ À me ènò lá. Káa ye kù 'dè có jì yo máa, yo má 'visi muu yo 'do tí ndá wò i mì yo lá, yo 'dáá gí bà mù gí.

⁴ Káa ndá 'dakò tí nó muu'bi-nje vô nje-vò ta'ò náa njà su-sú 'bá mù ndú Silòwámù gbí gbata Jèrùzàlémè nó, yo kofo có máa, ndá 'bí 'duu ta vò i mì ndú mbe me gbolò kùro Mbiri ndii ndú á gbí gbata Jèrùzàlémè wálá?

⁵ À me éno lá! Káa yo má 'visi muu yo 'do tí ndá vò i mì yo lá, yo bà mù go bà mù ndú nò 'daá gi.»

Jézu lòkò'bò có gítí 'bí mú-mbiigá mbe ri lá

⁶ Jézu gi lòkò'bò có ji ndú máa, «Ta 'bí o gbaanjé, 'bí 'dakò ta mú-mbiigá gbí njí mì wó gi ya jí bà pà yú mbiigá gbí mù tí nò, káa yí gi 'dè gbèe ri mbiigá gbí mù lá.

⁷ Yí bà-i-nò gi 'dè có ji mbe kù bàkà nèté gbí njí mì wó ta kpo-tàkòcò, máa, «Nò káa ña i tí nò gi. Njínó kpónó a bà ta'ò ndoò tí bà nò ye jí bà pà yú mbiigá 'do gbí mù tí nò, káa ye jí 'de gbèe i lá. À má éno, da mù tí nò gi to. Gbí nderè bà gèè bè mì wó tii ta to gbí njí sínó wálá.»

⁸ «Káa mbe kù bàkà nèté gbí njí mì 'dakò tí nò gi 'visi có ji yí máa, «Si njí'dí kòzò gi, kpo 'duu. Ye bà kili zì to mí r̀ngbó wó, wàa, ndá 'ví zeke ta ndoò gbaanjé má kòzò gi.

⁹ Yí má ri gbí ndoò tí nó kèji nó gi, à nikì ma. Káa yí má ri lá, à 'ví da yí jí to go có mì lo nò.» »

Jézu 'vala 'bí nù ta ri bà woti gbí tàkii mì ndá Jùdèyà

¹⁰ Jézu ta o tí nò kù nibà i ji ndá 'duu á tí 'bí bàndò bà kili ndá 'duu gi bà ùlù Mbiri, ta ri bà woti gbí tàkii mì ndá Jùdèyà.

¹¹ Ta o tí nò, 'bí nù ta i-gbì-muu wó kuu gbí òkò tí ndá 'duu tí nò mbe kili mí bàndò bà ùlù Mbiri nò. I tí nò ñonoko nù tí nò ta ndoò muu'bi-nje vô nje-vò ta'ò. Yí gi bàkà ósù mítí nù tí nò, tí ña njínó náa nù tí nò kù gi nò nó ká 'bùrà-'bùrà éno.

¹² Jézu má gi ñò nù tí nò, yí gi tè'é tí wó, bindi yí gi 'dè có ji yí máa, «Nò'o mì lo cee gi, nù!»

¹³ Jézu gi tee 'bí wó mítí nù tí nò, bindi ndòpí nù tí nò gi ya'va tí jáá gi. Bindi nù tí nò gi 'bità bà ùlù Mbiri.

¹⁴ 'Bí gbolò 'duu tí kùro ndá mbe kù kili mí bàndò bà ùlù Mbiri má gi ñò bà 'vala nù tí nò mì Jézu ta ri bà woti gbí tàkii mì ndá Jùdèyà, yí gi 'dè có ji ndá 'duu ta kpo-tàkòcò máa, «À kuu tí mì ndoo a ndá sili vô-nje gbaanjé, tí ndá sili bà bàkà nèté. Nò'o má tí 'duu, yí 'ví gi jí bà pà yeè á gbí òkò ndá sili tí nò, me ta ri bà woti gbí tàkii lá!»

¹⁵ Káa Mbe tí ndoo gi 'visi có ji 'dakò tí nò máa, «Ndí yo ndá mbe tiri! A 'di gbí òkò tí yo nò jé ká njaanga wú tí ndá i-kó-ko mì wó, bindi yí gi gbà ndú ya tí jí bà njù ngo ta ri bà woti gbí tàkii mì ndá Jùdèyà lá?

¹⁶ À má éno, ye 'ví njaanga miri nù tí nó tí nájú Àbiráámò nó 'do 'bì vò i tí nó mbe kò yí ta ndoò muu'bi-nje vô nje-vò ta'ò nó lá wàà?»

¹⁷ Có tí nò náa Jézu 'visi jí 'dakò tí nò nò gi te a nò mí ro ndá mbe kù sogo yí tí Jézu. Káa líkí'o ndá kpo-kpò i tí nó náa yí bàkà nò ká gi dù tí sè ndá 'duu 'daá gi.

Jézu lòkò'bò có gítí nji ndí

¹⁸ Ta o tí nò, Jézu gi 'vee ndá 'duu máa, «Bà dù Mbiri tí gba mì ndá 'duu go ña yè? Ye 'ví 'vii mítí ña yè jí yo?

¹⁹ À go nji ndí náa 'duu rò mí gbí njí mì wó. Nji ndí tí nò gi kù tí gbolò mù náa ndá nuu kù gèè 'bá mì gbí bè wó.»

Jézu lòkò'bò có gítí rú'bù

²⁰ Jézu gi 'vee ndá 'duu káká'i máa, «Ye kpónó 'ví 'vii ngú ña kèji bà bàkà nambeè mì Mbiri ta ndá 'duu jí yo mítí ña yè?

²¹ À go nji rú'bù, náa nù kù soo mítí kpàtà pe njí'dí-njí'dí kpòò yee tí o bà nì kpàtà pe tí nò.»

Rúu njekèji

²² Jézu gi ñè nó kù ya jí Jèrùzàlémè ta bà nò ta bà gala ndá 'duu ta ndi gbí ndá gbata, ta ndá to tí kpokèji 'daá gi.

²³ Káa 'bí 'duu gi 'vee yí máa, «Muu ndá mbe 'de 'valá bà me mbè wálá, kpo 'duu?» Káa Jézu gi 'visi có jí tàkò 'vé mì 'duu tí nò jí ndá 'duu, máa,

²⁴ «Yo kili ndòngbú woti mì yo, wàa, yo 'ví ri jí tà'i co a i tí rúu njekèji. Ye kù 'dè có jí yo máa, ndá 'duu me mbè bà jòò tí ndú tacò bà ri jí tà'i, káa ndú jí bà ri wálá.

²⁵ Mbe 'bá má gi a jí yaà, bindi yí gi kisi njekèji gi, yo bà dù á sè kù gbà njekèji ta bà tè'é tí wó, máa, «Njaanga njekèji jí ze, kpo 'duu!»

«Káa yí bà 'visi có jí yo máa, «Ye ñò bàndò tí nó náa yo gi 'do tí nó ní lá!»

²⁶ «Káa yo bà-i-nò bà dù a i sè kù 'visi có ji yí máa, <Ndoò táánò zò i ta ndoo gbí gbèe ká'í gí. Ndoò delè n̄jù ngo ta ndoo gbí gbèe kàrà ngo gí. Wò delè táánò nò ta bà n̄bà i ji ndá 'duù gbí gbata mi ze gí, kpo 'duù!>

²⁷ «Káa yí bà 'visi có ji yo káká'í, máa, <Ye n̄ò bándò tí nó náa yo gí 'do tí nó ni lá. Yo ya 'dáá 'do tí ye gí kázò, ndí yo ndá wò 'duù!>

²⁸ Bindi yo bà dù a i sè kù wa gbí ta bà 'viì tí yo ta sé'i, kù zeke ta ndá Àbiráámò, ta Ízákò, ta Jákòbè, ta ndá 'bí mbe 'dòkò có mi Mbíři 'dáá gí gí ta'í mi Mbíři, káa à 'vaka yo gí sè gí!

²⁹ Ta o tí nò, ndá 'duù bà gí 'do cee muu to 'dáá gí gí bà zò i ta líkí'o tí ndú 'bá mi Mbíři!

³⁰ Ta o tí nò, ndá 'duù ñinó náa ndá 'duù muu to tí nó kpónó si ndú tí i lá nó, bà dù tí ndá 'duù ñinó náa à kù te duù mí tí ndú me gbolò; bindi ndá 'duù ñinó náa ndá 'duù muu to tí nó kpónó kù te duù á mí tí ndú nó, bà dù tí ndá 'duù ñinó ta i gbí ndú kpokoo wálá n̄ò.»

Jézù 'deke tí ndá 'duù gbí gbata Jèrùzàlémè

³¹ Mâ gii zeke'o, ndá 'bí mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdèyà gii gí gí mi Jézù, bindi ndú gii 'dè có ji yí, máa, «Njè nó 'do bà-i-nó gí, tacó Èròdè tí gbolò gba kù po tiri có bà zi wò.»

³² Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Yo dele ndi yo ya gí bà 'dè có ji ngámbe tí nò, máa, ye kù mòkò ndá i 'do gbí muu ndá 'duù, ye delè kù 'vala ndá mbe n̄'o, gbí ři tí nó wúnò, ta taabé, ye bà cee ta n̄eté mi ye a i takácó.

³³ Kpèti ká ènò, ye bà dù a i muu nó wúnò, ta taabé, ta takácó, tacó bà zi mbe 'dòkò có mi Mbíři mí sè 'do gbí gbata Jèrùzàlémè me dú lá.

³⁴ «Ákoo ndá 'duù Jèrùzàlémè! Ndá 'duù Jèrùzàlémè! Yo kù ziki ndá mbe 'dòkò có mi Mbíři! Yo kù 'vaka ndá 'duù tí nó náa Mbíři tuu ndú ji yo nó ta dí! Ye jè ta bà kili yo mí njembí ye go bà kili ndá 'viì mi na nguù mí tà mbíři wó nó ta bà me mbè, káa yo kpò ye gí!

³⁵ 'Bá mi yo bà jì'vi mòkò. Ye kù ci nó a yo máa, yo bà n̄ò ye káká'í wálá, yee tí o tí nó náa yo 'dè có ta nje yo máa, <Mbíři 'vi sí 'duù tí nó mbe gí ta řè wó tí Mbíři,> nó gí.»

14

Jézù 'vala 'bí 'dakò káká'í ta ři bà wotí gbí tàkii mi ndá Jùdèyà

¹ Ta 'bí ři bà wotí gbaañjé, Jézù gii ya gí bà zò i á 'bá mi 'bí gbolò mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdèyà. Yí má gii yee kà, ndá 'duù 'dáá gí gii dù kù je mbí ndú kpolo ma ká gítí wó.

² Mâ gii zeke'o, 'bí 'dakò ta ndá 'bi wó ta kò wó oko 'dáá gí gii ja tí wó gí gí mi Jézù.

³ Jézù má gii n̄ò yè ro 'dakò tí nò, yí gii 'vee ndá mbe 'di gbí tàkii, ta ndá mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdèyà, máa, «Bà 'vala 'duù ta ři bà wotí gbí tàkii mi ndoo tí ndá Jùdèyà dú? À má me dú lá, yo 'dè ji ye.»

⁴ Káa ndú gii biya bà 'visi có ji Jézù gí. Tacó ènò, Jézù gii zèè 'bi 'dakò tí nò, bindi yí gii 'vala yí gí, bindi yí gii 'dè có ji yí máa, yí ya gí.

⁵ Jézù má gii je nó jì 'dakò tí nò gí, yí gii 'vee ndá mbe 'di gbí tàkii, ta ndá mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdèyà, máa, «'Viì mi 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò, delè 'bí i-kó-ko mi wó, má 'va tí gbí guu ta ři bà wotí gbí tàkii mi ndoo tí ndá Jùdèyà, yí bà ja yí gí sè wálá?»

⁶ Bà 'visi có ji Jézù káká'í gii kpò ndú gí.

Bà si tí 'duù tí i ta kpéeti wó

⁷ Jézù má gii n̄ò ña bà jòò tí ndá 'bí ka wó wiri tacó bà ki tí ndú tí ndá bándò mi ndá kpo-kpò 'duù gí bà zò i, yí gii lòkò'bò có ji ndú máa,

⁸ «'Duù má tè'è tí lo gí bà zò i á bándò bà kò niì, si bà có ká ngé ya gí bà ki tí lo tí bándò mi ndá kpo-kpò 'duù ta muu lo mí to. Tacó ndá-'bí-lá mbe 'bá tè'è tí ndá 'bí kpo-kpò 'duù mbe ndii wó gí, gí.

⁹ Bindi mbe 'bá bà gí gí bà 'dè có ji wò máa, <Si bándò tí nó ji kpo 'duù tí nò.> Bà a wò 'do bà-i-nò kù ya gítí bándò mi ndá lúkúfá 'duù bà me a duù ta nò.

¹⁰ À má ènò, à má tè'è tí lo gí bà i, ya gí bà ki tí lo tí bándò mi ndá lúkúfá 'duù. Mbe 'bá má n̄ò máa, bándò tí nò 'viì ta wò lá, a yí ká bà gí gí bà 'dè có ji wò máa, <A gí yaà, wàa wò 'ví ya gí bándò mi ndá ka lo kpo 'duù kà zò, kómbe ye.> Tù lo ndi bà gii uu ta o bà a wò gí yaà kù ya gítí bándò mi ndá kpo 'duù, tacó a te duù mí tí lo mí kuro ndá 'duù tí nó 'dáá náa yo kù ki tí yo to ta ndú nó gí.

¹¹ Tacó 'duù má kú si tí wó tí i ta kpéétí wó, ndá 'duù bà si yí tí i wálá. Káa 'duù mbe si tí wó tí i lá, ndá 'duù bà te duù mí tí wó.»

¹² Bindi yí gii 'dè có ji mbe 'bá tí nó náa ndú kú zò i á 'bá mí wó nó, máa, «I-zó-zò má 'bá mí lo, kilí me káa ndá kómbe lo, ta ndá ná'vindí lo, ta ndá nambe lo, ta ndá ka 'bá mí lo ñinó náa áa mí ndú a i nó, tacó wáa ndú taabé 'ví tẹ ta é tí lo gítí ñindi ndú nó lá.

¹³ Bákà i-zó-zò, wáa wò 'ví kilí ndá mbe yé, ta ndá 'duù ñinó mbe kú ìrì ta to, ta ndá mbe ku kò, ta ndá mbe sú ro, gítí .

¹⁴ Bindi Mbíri bà bákà nambeè ji wò, tacó wotí bà ko mboo i-zó-zò mí lo nó ji wò tí ndá 'duù tí nó wálá. Mbíri bà ko mboo i-zó-zò mí lo nó ji wò ta o bà 'vala ndi ndá mbe bákà go có mí wó 'do gbí muu'dú ndú.»

Bà lòkó'bò gítí gbolò o bà zò i

¹⁵ 'Bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe kú zò i ta ndá Jézù nó má gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè nó, yí gii 'visi có ji Jézù máa, «Ndá mbe zò i 'bá mí Mbíri wúnò bà dù a ndá mbe tó pá.»

¹⁶ Káa Jézù gii 'visi có ji 'dakò tí nó máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ci o ji ndá 'duù me mbè máa, ndú ya gí bà zò i 'bá mí yì.

¹⁷ O bà zò i tí nó náa yí ci nó má gii me tí gí, yí gii bákà i-zó-zò me gbolò, bindi yí gii tuu bòò mí wó, máa, yí ya gí bà 'dè có ji ndá 'duù tí nó náa yí ma có i-zó-zò ji ndú nó, máa, à bákà i-zó-zò cee gí.

¹⁸ «Bòò mí wó má gii ya gí bà 'dè có tí nó ji ndá 'duù, ndá 'duù 'dáá gí gii ñònòkò tí ndú 'do tí bà ya gí bà zò i gí. Kpédélé 'duù tí nó náa bòò tí nó 'de yí nó loko gbí 'bá wó, máa, «Nó kpónó kuu kò ye. Ye kú ya gí bà gala 'bí ña ngú ñjì náa ye sè á kàzò. Ya gí bà 'dè có ji mbe tí lo, máa, ye biya bà gí gí ta é mí wó me bíyá-biya lá.»

¹⁹ «Bà só 'duù tí nó náa yí 'de yí nó gii 'dè tìrì ji yí máa, «Kpokèjì bà ya ye ngé gí wálá, tacó ye kpónó kú ya gí bà ñò nèté mí ndá 'bí ngú mò'dú náa ye sè tacó bà ji ñjì kàzò. Delè ndi lo ya gí bà 'dè có ji mbe tí lo, máa, gùè tè kàrà di lá.»

²⁰ «Bà ta'ò 'duù gii ci yí ta tìrì, máa, «Ñinò kpónó a bà ko niù mí ye gí tí gí 'bá ká nó. À da 'bò mítí kò ye gí.»

²¹ «Bòò tí nó gii dele ya gí 'bá, bindi yí gii 'vanda ndi kòcò ndá 'duù tí nó 'dáá gí ji mbe tí wó. Mbe tí wó bà-i-nò gii 'visi có ji yí ta kpo-tàkòcò, máa, «Goonó ya ta ndi tí ndá kpokèjì gbí gbata, wò má 'de ndá mbe yé, ta ndá mbe sú ro, ta ndá mbe ku kò, ta ndá 'duù ñinó mbe kí'viki mí to gí nó, wò 'ví gí ta ndú.»

²² «Bòò tí nó gii ma ndá ña ndá 'duù tí nó náa mbe tí wó 'deke ji yí nó, káa ndú yè tà'i bà zò i lá. Tacó èndò, yí gii 'dè có ji mbe tí wó máa, «Ye ma ndá 'duù go có mí lo nó gí, káa ndú gii yè tà'i bà zò i lá, bu ye.»

²³ «Káa mbe tí wó gii 'visi có ji yí máa, «Ya ta ndi tí ndá kpokèjì á sè 'do gbí gbata, wáa wò 'ví ma ndá 'duù yee tí o tí nó náa tà'i bà zò i yè ta ndá 'duù gí.»

²⁴ Bòò tí nó má gii kilí ndá 'duù yè tà'i bà zò i go kòcò mbe tí wó nó gí, mbe 'bá gii 'dè có ji ndá 'duù tí nó, máa, «Ye kú 'dè có ji yo máa, ndá 'duù tí nó náa ye tè'è tí ndú káa ndú biya bà gí gí nó, bà tala i-zó-zò mí ye nó wálá.» »

I tàkò bà dù tí mbe tala có mí Jézù

²⁵ Ndá 'duù me mbè gii kaa kú ko tàkò Jézù. Yí bà-i-nò gii 'visi tí wó gí ndii, bindi yí gii 'dè có ji ndú, máa,

²⁶ «Duù má gí gí mí ye, káa njembí wó ká kácáá tí ndá bu wó, ta nawu wó, ta niù mí wó, ta ndá 'viì mí wó, ta ndá ná'vindí wó, ta ndá námi wó, ta miři wó, 'duù tí nó bà dù tí mbe tala có mí ye wálá.

²⁷ 'Duù má te 'doó ñjèkpe mú mí wó, wáa yí 'ví gí tí gí tàkò ye lá, 'duù tí nó bà dù tí mbe tala có mí ye wálá.

²⁸ «Tacó 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo kpónó má kú bákà có bà gèè 'bá, kpédélé có gbí muu wó bà dù me bà koro có gítí bàndò bà 'de ndá i-nèté gítí bà cee ta 'bá tí nó lá?

²⁹ À má èndò lá, yí má duu káa ndá kpalà mí tà to gí, káa bà cee sè nèté gítí 'bá gii kpò yí gí, ndá 'duù bà ño yí,

³⁰ máa, bà gèè 'bá kpò yí gí.

³¹ «À delè a gba ngayi jé ká kú ya gí bà tè 'bí ka wó gba ta gó, náa yí má ñò ni gí máa, wotí gó mí ka wó nó ndii yí gí?

³² Yí má ñò ni èndò gí, yí bà tuu tú 'do ká tí 'dú, máa, ndá yì 'dè có tí nó gbí òkò tí ndá yí ta yí nó 'dè-'dè.

³³ À má èndò, 'bí 'duù gbí òkò tí yo mbe biya ndá i mí wó 'dáá gí lá, bà dù tí mbe tala có mí ye wálá.

À kú yee tẹ̀ zì ñìnò náa gó zì cee 'do gbí gí nó gí 'dè

³⁴ «Gó zì má kú gbí mbí zì, yí a tó i. Káa bà gó ngo zì tí nò má cì cee gí, kẹ̀jì bà dele ta gó zì gí gbí tẹ̀ zì tí nò káká'í wálá.

³⁵ Tẹ̀ zì me i mbe zii to tacó ba ọ̀ rọ̀ i lá. Ndá 'duù kú te tẹ̀ zì yee ká tí vò i gí 'dè. À má ènò, 'duù ñìnò ta tù bà 'di có tí muu wó nó 'ví 'di có.»

15

Rómbo mbe gíri gí

¹ Ta o tí nò, ndá mbe kú kili i-mírì me mbè, ta ndá 'bí vo-vò Jùdèyà gii kaa ya kú 'di ndá có mì Jézù.

² Ndá mbe kpolo tí tàkìlì, ta ndá mbe ñibà tàkìlì mì ndá Jùdèyà má gii ñò ènò, ndú gii 'bità bà 'dè víí có ta kòlòwò, máa, «'Dakò tí nò kú ñonòkò tí wó ta ndá 'duù ñìnò náa à mò ndú 'do gbí tàkìlì mì ndá Jùdèyà gí nò. Ndú delè kú zò i ta ndú gbí gbèe ká'!»

³ Jézù má gii 'di có mì ndú nò, yí gii lòkò'bò có jì ndú, máa,

⁴ «'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò kpónó má kú gbà ndá rómbo mì wó zì 'duù-vò, káa 'bí gbaànjé gii gíri gí, yí bà jee sè mbè ndá ñìnò kú zò i nó mí to, bindi yí 'ví ya gí bà pà bà tí gbèe ñìnò mbe gíri gí nó, yee tí o tí nò náa yí 'de yí gí nó wálá?

⁵ Yí má 'de yí gí, yí bà te yí mí pààpì wó ta líkí'o kú ya tí gí 'bá.

⁶ Ta o bà ye ta yí 'bá, yí bà kili ndá kómbe wó, máa, «Yo gí, wàa ndoo 'ví zò i ta líkí'o, tacó 'bí rómbo mì ye kùtáá gíri gí, káa ye gii 'dè yí gí!»

⁷ Ye kú 'dè có jì yo máa, ñìnò a gbèe ña i tí nò mbe kú bàkà tí á gbíri nó ká nò. Gbèe mbe bàkà vò i muu to tí nò má 'visì muu wó 'do tí ndá vò i mì wó gítí kpokèjì mì Mbíri, líkí'o wó tí Mbíri á gbíri ndii líkí'o ndá mbè 'duù tí nó cúú-cu-cù mbe kú co tí kpokèjì mì wó nó gí.»

Njì gírìsì gbaànjé mbe gíri gí

⁸ Jézù gii 'vee ndá 'duù máa, «Ndá njì gírìsì muu 'bí kpónó má mì nù, bindi 'bí gbaànjé gii 'va tí to á 'do tí wó ta bèbìlì, nù tí nó bà tù ngba wu, bindi yí gii pà ta tà'í léé gítí gbèe gírìsì mì wó nó wálá? Káa à má me tí tí i bà kaa tà'í tí nò, nù tí nó bà je kù'ò gítí gbí òkò ndá ká'í pètéké'í, yee tí o bà 'de gbèe gírìsì tí nó wálá?

⁹ Yí má 'de gí, yí bà kili ndá kómbe wó ta ndá ka 'bá mì wó, bindi ndú bà da 'di ta líkí'o.

¹⁰ Ye kú 'dè có jì yo máa, líkí'o kú bàkà ndá basili mì Mbíri ta o tí nó náa 'bí mbe bàkà vò i gbaànjé má 'visì muu wó gítí kpokèjì mì Mbíri go ènò.»

'Bí 'vii tí vò mbe volo gbí i

¹¹ Jézù gii lòkò'bò 'bí có, máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii jò ndá 'vii-'dakò sòsò'ò.

¹² Ndú má gii kpolo tẹ̀ tí ndá 'dakò gí, ñìnò tí 'vii nó gii 'dè có jì bu ndú ta 'bí rì gbaànjé, máa, «Je bà ndá i mì ye á 'bá nó jì ye, bu ye.» Bu ndú bà-i-nò má gii njèè gbí ndá i-'bá jì ndú go i gbí tàkìlì mì ndú gí,

¹³ 'vii-'dakò tí nò gii bàkà káa lambu sili bindi bà njèè gbí ndá i mì ndú, bindi yí gii kaa bà ndá i mì wó 'dáá gí, yí gii ya 'do 'bá mì bu wó gí gbí 'dú to. Bindi yí gii volo gbí ndá i tí nó vùrù-vùrù go i mì mbùrù nò.

¹⁴ «Ngo má gii tẹ̀ á bìnidi ndá i mì wó nó gí, go gii tẹ̀ to tí nò náa yí 'dòkò ta 'bá ya gítí nò tí ñindi ku. Káa gbèe i mì wó wálá.

¹⁵ Tacó ènò, yí gii kpò tí wó mífí 'bí 'dakò tí 'duù gbí to tí nò. 'Dakò tí nò gii bàkà yí tí mbe kú je i-zó-zò jì ndá kàdùrùkù mì wó.

¹⁶ Yí gbí ndá o tí nò má 'de i-zó-zò mì ndá kàdùrùkù, yí bà zò gí, káa a mbe je jì yí ká wálá.

¹⁷ Yí má gii kojo có kpòò, muu wó gii gí gítí wó gí. Bindi yí gii 'dè có máa, «Ye kú cì ta go, káa yì ndá mbe kú bàkà nètè 'bá mì bu ye kpónó gítí i-zó-zò wálá.

¹⁸ À má ènò, ye bà dele ndi ye ya gí mì bu ye, wàa, ye 'ví 'dè có jì yí máa, «Ye bàkà vò i gítí Mbíri gí, ye delè bàkà vò i gítí lo gí, bu ye!

¹⁹ Ye 'vii tí mbe dù tí 'vii mì lo káká'í lá. Si ye 'ví dù tí 'bí mbe bàkà nètè mì lo gbaànjé.»

²⁰ «'Vii-'dakò tí nò bà-i-nò gii njèe nó ya gí 'bá mì bu wó. Bu wó má gii ñò yí 'do me 'dú kẹ̀jì, yè ọ̀ wó gii bàkà yí gí. Yí bà-i-nò gii a ya gí bà kunduu yí, ta bà òlò gbí tù wó.

²¹ Káa 'vii-'dakò tí nò gii 'dè có jì bu wó, máa, «Ye bàkà vò i gítí Mbíri gí, ye delè gii bàkà vò i gítí lo gí, bu ye. Ye 'vii tí mbe dù tí 'vii mì lo lá.»

²² «Káa bu wó bà-i-nò gii tẹ̀ 'é tí ndá bòò mì wó, máa, «Yo gí ta banga bongo ñìnò ta ña wálá nó, ta banga i-tí-sili-'bí, ta tàrà.» Ndá bòò tí nò má gii gí ta ndá i tí nò gí, 'dakò tí nò gii zaa 'vii mì wó gí.

²³ Bindi yí gii 'dè có ji ndâ bòò mì wó, máa, <Yo ya gí bà gí ta 'bí 'vii-mò'dú ñinò ta banga ìì wó nó, wàa yo 'ví bàkà ta i-zò-zò, wàa ndoo 'ví zò i ta líkí'o.

²⁴ Tacó 'vii mì ye nó táánò cì gí, káa yí kpónó 'vala ndi wó gí. Yí táánò gírì gí, káa à kpónó 'de yí gí. > Ndâ bòò mì 'dakò tí nò má gii bàkà go có mì wó nó gí, ndú gii 'bità bà zò i ta líkí'o tí ndú.

²⁵ «Ta o tí nò náa ndú kú bàkà ta ndâ i tí nò nò, kpo 'vii-'dakò mì 'dakò tí nò a i gbí njí. Yí má gii dooko gí 'bá yí gii 'di kòcò ndâ 'duù kú cè cè, ta bà dù ru.

²⁶ Yí bà-i-nò gii tè'è tí 'bí bòò mì bu wó gbaanjé, bindi yí gii 'vee yí, máa, <A yè ká bàkà tí ta bindi ye 'bá tí nó?>

²⁷ «Káa 'dakò tí nò gii 'visi có ji yí, máa, <A ná'vindi lo ká dele ndi wó 'do gbí to tí nó táánò náa yí ya gítí nò. Káa bu lo gii zì 'vii-mò'dú tí nó táánò náa ndoo ko yí ta banga ìì wó nó tacó bà te ta wiri míti wó, tacó yí dele 'do ká ta vò i tí wó wálá.>

²⁸ «Tàkòcò 'vii-'dakò tí nò bà-i-nò gii kpolo ndii muu bà ya yí gí tà'i gí. Bu wó má gii ñò ènò, yí gii có gí sè, bindi yí gii 'deke tí wó ji yí máa, yí ya gí tà'i.

²⁹ Káa 'vii-'dakò tí nò gii 'visi có ji bu wó, máa, <Nò káa ña mbè ndoo tí nó náa ye kú bàkà nètè ji wò go bòò mì lo nó gí! Ye jé ta 'bí gbèè rì ndii muu ndâ có mì lo lá. Wò jé je ji ye a yè? Á kpèti káa vòò ròkpò 'vii-bee sínò wò jé je ji ye, tacó wàa ze 'ví 'dè ta líkí nje ta ndâ kómbe ye lá!

³⁰ Káa wò kpónó gii zì a ngbú 'vii-mò'dú ta i ká gbí wò ji 'vii mì lo mbe kaa ndâ i mì lo ya gí bà volo gbí ndú ji ndâ vò-vò niì 'dáá gí, bindi yí gii dele ndi wó.>

³¹ «Káa bu wó gii 'visi có ji yí, máa, <Ndâ kú dù ta ndâ 'bá ta o 'dáá gí. Ndâ i mì ye 'dáá gí a ndâ i mì lo, 'vii mì ye.

³² Ye te wiri míti ná'vindi lo ta pétékè tàkòcò ye ká dú, tacó yí táánò cì gí, káa yí kpónó 'vala ndi wó gí; yí táánò gírì gí, káa à kpónó 'de yí gí. > »

16

Vò bòò tí mbe flí 'bì

¹ Ta o tí nò, Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ta 'bí o gbaanjé, 'bí 'dakò ta ndâ i mì wó me gbolò gii 'di có máa, bòò tí nó náa yí te yí tí mbe kpolo tí ndâ i mì wó nó kú volo gbí ndâ i mì wó.

² 'Dakò tí nò bà-i-nò gii tè'è tí bòò mì wó nò, bindi yí gii 'vee yí, máa, <Ndâ có tí nó náa ndâ 'duù kú 'dè ji ye ta rẹ lo nó a yúcó? Tùbà sè ndâ i gbí gálá ji ye, tacó ye káká'i gí bà si wò 'ví dù gbí gálá mì ye wálá!>

³ «Bòò tí nó má gii 'di có tí nò, yí gii kofo có gbí njembí wó, máa, <Mbe tí ye kejì gí bà mòkò ye 'do gbí nètè gí! Ye 'ví me ta tí ye ée? Wotí bà ji njí tí ye wálá. Káa áá ọ ye a nò bà yù i.

⁴ Á má ènò, ye kpónó bà bàkà 'bí ña i 'dakò mì ye, tacó wàa yí kpèti má mò ye 'do gbí nètè gí, ye 'ví kú zò ta nje ye 'do mì ndâ 'duù tí nò.>

⁵ «Yí bà-i-nò gii tè'è tí ndâ 'duù ñinò ta i mì mbe tí wó muu ndú nò. Bindi yí gii 'vee kpédélé 'duù 'do gbí òkò tí ndú máa, <Áá mì mbe tí ye muu lo a ée?>

⁶ «Káa 'dakò tí nò gii 'visi có ji yí, máa, <Áá mì wó muu ye a ndâ còngò bàà mbâ zì'duù-vò.>

«Káa bòò tí nó gii 'visi có ji 'dakò tí nó máa, <Jaka tí ndâ mbili tí nó náa wò táánò k'i'viki tacó bà 'vii có gítí bà sè bàà tí nó nó 'do gbí wú gálá gí, wò 'ví si sè ndú mí gbí wú ká zì'duù-sò-nje muu'bi cuki.>

⁷ «Bòò tí nó gii 'vee 'bí 'duù káká'i, máa, <Káa wò ñindi lo, áá muu lo a ée?>

«Káa 'dakò tí nó gii 'visi có ji yí máa, <Áá muu ye a ndâ gboko cù 1,000.>

«Káa bòò tí nó gii 'visi có ji 'dakò tí nó máa, <Si mí gbí wú káa ndâ mbili 800.>

⁸ «Mbe tí vò bòò tí nó gii ùlù yí gítí ña i yú ro tí nó náa yí bàkà nò, tacó 'duù ta ọ wó mbe yú ènò gbí òkò tí ndâ 'vii gbí ngba'o wálá.

⁹ «Tacó ènò, ye kú 'dè có ji yo máa, yo bàkà nambeè ji ndâ 'duù ta ndâ i muu to tí nó, tacó wàa, bà ndâ i tí nó má da gí, Mbiri 'ví te ta wiri míti yo á 'bá tí nó mbe dù tí ká nò.

¹⁰ 'Duù má ni bà kpolo tí lambu i ta njembí wó gbaanjé gí, yí bà ni bà kpolo tí ndâ kpo-kpò i ta njembí wó gbaanjé delè gí. Káa bà kpolo tí lambu i ta njembí 'duù gbaanjé má kpò yí gí, bà kpolo tí ndâ kpo-kpò i ta njembí wó gbaanjé delè bà kpò yí gí.

¹¹ Káa bà kpolo tí ndâ i muu to tí nó ta njembí lo gbaanjé má kpò wò gí, a 'di ká bà je ndâ i mì Mbiri ji wò, máa, wò 'ví kpolo tí ndú?

¹² Bà kpolo tí ndâ i mì ndâ 'bí ka lo ta njembí lo gbaanjé má kpò wò gí, a 'di ká bà je i ji wò tí 'dóó ñindi lo?

¹³ «Gbèe bòò bà bàkà nètè jí ndá 'duù sósò'ò ta njembí wó gbaànjé wálá. Yí má zè 'bí níkí maa, yí bà zè 'bí ka wó níkí wálá. Yí má kú te duù mí tí 'bí, yí bà sì 'bí ka wó tí i wálá. Wò má kú bàkà nètè jí Mbírì ta njembí lo gbaànjé, wò bà 'de 'bí njembí tacó bà tee mí tí ndá i muu to tí nó wálá.»

Ndá 'bí có náa Jézù 'dè ndú

¹⁴ Ndá mbe kpòlò tí tàkù mí ndá Jùdèyà, tí ndá mbe go ndá i muu to tí nó, mà gù 'dí có tí nó náa Jézù 'dè nò, ndú gù ño Jézù ñó-ño.

¹⁵ Káa Jézù gù 'visì có jí ndú máa, «A yo ká kú bàkà tí yo tí ndá 'duù jáá á kùro ndá 'duù. Káa Mbírì ñò ndá có gbí njembí yo ní gí. Tacó ndá i tí nó náa ndá 'duù kú sí tí ndá kpólò-kpòlò i nó me ndá i kùro Mbírì lá.

¹⁶ «Ndá có mí Mòze, ta ndá có tí nó náa ndá mbe 'dòkò có mí Mbírì cu mí gbí ndá wáràgà mí ndú nó, bàkà nètè yee ká tí o mí Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù. Bìndi bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbírì tí gba gù 'bità tí. 'Do tí o bà 'bità bà ma Banga-Ngú-Có tí nó, ndá 'duù me mbè kú gù bàkà wotí tacó bà dù tí ña ndá 'duù tí nó tí ndá bòò-gba mí Mbírì.

¹⁷ Káa à peteke a bà 'bu ndá tàrì ta to tí nó á cotí bà gírì 'bí làmbu ñjì có té'déé éno 'do tí có mí Mòze.

¹⁸ «'Duù má ñjè ñì mí wó gí, bìndi yí gù kò 'bí ngú ñì, yí kú zi a ngbà ta ngú ñì tí nó. 'Duù delè má kò ñì tí nó náa 'dakò mí wó ñjè yí gí nó, yí kú zi a ngbà ta yí.»

Ndá 'bí mbe da i ta Lázàrò

¹⁹ Jézù bà-i-nò gù lòkò'bò có jí ndú, máa, «'Bí 'dakò táánò tí mbe da i kú yuu káa ndá kpo-kpò bòngò, yí delè kú zò káa tó i 'bàa ta rì 'dáá gí.

²⁰⁻²¹ À gù te 'bí 'dakò tí mbe yè ta rè wó a Lázàrò, ta ndá kà ta ndi tí kútí wó náa ndá bô kú là ño ndú, mí ñjekèjí ndùgù mí 'dakò tí nó tí mbe da i nó, kú ù ndá ñjúnjú i-zó-zó ñjínó mbe kú 'vaka tí to bìndi wó ta o 'dáá gí.

²² «Lázàrò mà gù cì gí, ndá basìlì mí Mbírì gù te yí ya tí gí règbà tí Àbìráámò gbírì. 'Dakò tí nó tí mbe da i nó mà gù cì gí, a gù duu yí gí.

²³ Káa yí gù dù á tà to gbí sé'i á 'bá mí ndá ku, bìndi yí gù ño Àbìráámò me dú, bìndi Lázàrò kú kú tí wó to á règbà tí wó.

²⁴ Bìndi yí gù tò kú ta bà 'deke tí wó jí Àbìráámò, máa, «Ñò yè ño ye, bu ye Àbìráámò. Sì Lázàrò 'mí yuu sili 'bì wó gbaànjé mí gbí ngo, wàa yí 'ví sí ngo tí nó á tí sili 'bì wó nó 'ví cì gí gbí nje ye, tacó bà 'dèè me ye tacó ye gbí gbolò sé'i.»

²⁵ «Káa Àbìráámò gù 'visì có jí 'dakò tí nó, máa, «Kòro muu lo, máa, wò táánò kú 'vala gbí dà, 'vii mí ye, káa gbèè tó i mbe waa to có kòtí Lázàrò wálá. Káa à kpónó kú teke'de yí bà-i-nó, káa wò kú kònò sé'i.

²⁶ Káa à me ká éno cuki lá, cèe gbolò pù ngo ñjèè gbí òkò tí ndoo gí. Kpokèjí bà ya ndá 'duù 'do mí ze káa gí mí yo ká wálá. Kpokèjí bà gí ndá 'duù 'do mí yo ká gí mí ze delè wálá.»

²⁷ «Káa mbe da i tí nó gù 'visì có jí Àbìráámò, máa, «À má éno, bàkà nambeè mí lo, wò 'ví tuu Lázàrò gí gí 'bá mí bu ye,

²⁸ wàa yí 'ví 'dè có tí kpòò jí ndá ná'vìndí ye vô mbe cì lá, máa, ndú 'ví gí gí gbí bàndò mbugo tí nó náa ye kpónó kuu gbí nó lá.»

²⁹ «Káa Àbìráámò gù 'visì có jí 'dakò tí nó, máa, «Ndá Mòze ta ndá mbe 'dòkò có mí Mbírì kuu mí ndá ná'vìndí lo ká; si ndú 'ví 'di ndá có mí ndú.»

³⁰ «Káa 'dakò tí nó gù 'visì có jí Àbìráámò, máa, «À me éno lá, bu ye Àbìráámò. À má a vuuvuu ká co mí tí ndú, ndú bà 'visì muu ndú 'do tí ndá vô kpokèjí mí ndú gí.»

³¹ «Káa Àbìráámò gù 'visì có jí 'dakò tí nó, máa, «Ndú má biya bà 'di ndá có mí ndá Mòze, ta ndá mbe 'dòkò có mí Mbírì gí, à kpèti káa ku ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó ká ya gí bà 'dè có jí ndú, ndá có mí wó nó bà dù gbí tù ndú ká go cèe mòngò gbí tù bô.»

17

Vò i kùro Mbírì

¹ Jézù gù 'dè có jí ndá mbe tala có mí wó máa, «Ndá i mbe eendi ndá 'duù gítí bà bàkà vò i ta o 'dáá gí bà dù kuu, káa 'duù tí nó mbe kú gí ta ndú nó bà ñò mí tí wó!

² À níkí a bà èpe du dí mí tí mīrì ña 'duù tí nó, wàa à 'ví te ta yí 'va mí tà kápá cotí bà volo muu 'bí 'vii gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá víi 'vii tí nó mí wó.

³ Káa yo 'ví kpòlò tí yo, máa, 'Bí ná'vìndí yo gbaànjé má bàkà i lè gí, yo 'ví 'dè gbí vò i mí wó jí yí. Vò i mí wó nó má volo tí wó gí, yo 'ví sí có gítí vò i mí wó nó mí to.

⁴ Yí má co ta yo tí kpokèjì ñìnó mbe lè gí ta bà vò-nje só gbí gbèè ɾi, káa bindi bà bàkà ndá wò i mí wó nò yí kú gí bà 'deke tí wó jì yo máa yí káká'í bà bàkà ndi ña i tí nò wálá, yo 'ví sí có gítí wó mí tò.»

Bà tee njembí mítí Mbíri

⁵ Ndá mbe tala có mì Jézù gù 'deke tí ndú jì yí máa, «Je wotí bà tee njembí ze mítí Mbíri tí kpoò ndii ñìnó náa ze kú me kpónó nó gí jì ze, Mbe tí ze.»

⁶ Káa Jézù gù 'visi có jì ndú máa, «Yo kùtáá má kú tee njembí yo mítí Mbíri kpèti ká nji'díí éno, yo má 'dè có jì 'bí gbolò mù-'belè máa, yí a ta teè wò vùkù 'do tà to, wàa yí 'ví ya gí bà ɾò ndi tí wó mí tà kápá, yí bà 'di có mì yo nò gí.

⁷ «Bòò mì 'bí 'duù gbí òkò tí yo nò kpónó má gí 'do gbí nji, má wálá 'do bà gbà ndá rómbo, yí bà 'dè jì bòò tí nò máa, «Ndi ngé ya gí bà zò i gí?»

⁸ Có náa yí bà 'dè jì bòò tí nò bà dù me éno máa, «Caka tí lo gí wàa wò 'ví bàkà i-zó-zò jì ye, ye má zò i cee gí, wò 'ví gù yí gí bà zò ñindi lo!»

⁹ Yí 'dè níki maa jì bòò mì wó tacó bà bàkà nètè tí nó náa yí jì yí nó gí?

¹⁰ Yo delè ká éno. Yo má bàkà ndá nètè tí nó náa à jì ye jì yo nó cee gí, yo 'ví 'dè có máa, «Ze káa ndá bòò sínò, ze kú bàkà káa ndá nètè ñìnó náa à jì ye ze nó cuki.» »

Ndá 'bí mbe cì muu'bi

¹¹ Jézù gù ñjè nó kú ya gí Jèrùzàlémè co tí wúngbó to tí nó gbí òkò tí ndá Sàmáriyà ta Jùdèyà nò.

¹² Yí má gù yee 'bá mì ndá 'bí 'duù, á gí ndii 'do gbí gbata, ndú gù 'de tí ndú ta ndá 'bí mbe cì muu'bi. Káa ndá mbe cì tí nò gù ɾò tìyò 'do tí Jézù janga-jàngá gí ndii.

¹³ Bindi ndú gù 'deke tí ndú jì yí ta kòcò ndú ngará gí yaà máa, «Jézù, Mbe tí ze, nò ye ɾo ze!»

¹⁴ Jézù má gù zeke ndú, yí gù 'dè có jì ndú máa, «Yo ya gí bà túbà tí yo jì ndá bu-Mbíri.» Káa si ndú kpokèjì ta nó kú ya gí mì ndá bu-Mbíri, ndú má gù nò cì cee 'do tí ndú 'dáá gí gí.

¹⁵⁻¹⁶ 'Bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó muu'bi náa cì cee 'do tí ndú nó, tí 'duù Sàmáriyà, má gù nò bà cee cì 'do tí wó, yí gù dele ndi wó jee bà ya gí mì ndá bu-Mbíri mí to, ta bà ùlù Mbíri ta kòcò wó ngéé gí yaà. Yí má gù yee mì Jézù, yí gù ɾi ta muungbó wó ya gí bà zèè kò Jézù, ta bà 'dè níki maa jì yí.

¹⁷ Káa Jézù gù 'vee 'vé máa, «Muu ndá 'duù tí nó náa cì cee 'do tí ndú nó kùtáá me muu'bi lá? Káa sè ndá 'duù ñìnó vò-nje ná'ò nó ngò?»

¹⁸ Káa à dele gí gí bà ùlù Mbíri káa gbèè 'dakò tí nó mbe 'dó-'do tí 'duù Sàmáriyà nó tacó yè?»

¹⁹ Bindi yí gù 'dè có jì 'dakò tí nó máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví ya ta nó mì lo, tacó bà tee njembí lo mítí Mbíri 'vala wò gí.»

Bà gí o bà dù Mbíri tí gba tí to tí nò

²⁰ Ndá 'bí mbe kpolo tí tàkùlì mì ndá Jùdèyà gù 'vee Jézù gítí o bà gí Mbíri gí bà zogo to tí nò. Káa Jézù gù 'visi có jì ndú máa, «'Bí i mbe túbà bà gí o tí nó náa Mbíri bà gí tí gí bà zogo to tí nó nò wálá.

²¹ 'Bí 'duù ta wotí bà 'dè có jì yo tí wó máa, «Yo nò nò! Mbíri kpónó kú zogo to tí nò,» nò bà dù wálá; 'bí 'duù delè ta wotí tí wó tacó bà 'dè có jì yo máa, «Yo nò zò! Mbíri kpónó kú zogo to tí zò,» bà dù wálá. Tacó Mbíri kpónó kú zogo to gbí òkò tí yo.»

²² Jézù má gù 'visi có gí tàkò 'vé mì ndá mbe kpolo tí tàkùlì mì ndá Jùdèyà nó gí, yí gù 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo wúnò bà 'deke tí 'bí ɾi gbaanjé 'do gbí òkò ndá mbè sílì tí nó mì 'Vii-mi-'Dakò, káa yo bà 'de wálá.

²³ Ta o tí nò ndá 'duù bà dù kù ñonòkò muu yo máa, «Yo zeke'o zò!» «Yo zeke'o nò!» Káa yo 'ví tè gí tàkò ndá có mì ndú nò gbaanjé lá.

²⁴ Tacó o bà gí 'Vii-mi-'Dakò bà dù go mù mbe i gbaanjé, bindi ngba wó gù cee tàrì 'dáá gí.

²⁵ Káa yí bà kònò a sé'i ta wotí tí kpédélé'i má kózò gí. Ndá 'duù tí nó mbe kú 'vala kpónó nó bà biya yí 'dáá gí má kózò gí.

²⁶ «O bà gí 'Vii-mi-'Dakò wúnò bà dù ká jé go o mì Nówà dígíséé.

²⁷ Gbí o mì Nówà nò, ndá 'duù 'dáá gí kú zò i, ndá 'duù kú nju pe, ndá 'dakò ta ndá nii kú kò tí ndú, yee ká ngé tí ɾi bà o Nówà gí gbí gbá, bindi ngo gù mii ndá 'duù 'dáá gí.

²⁸ O bà gí 'Vii-mi-'Dakò nò delè bà dù teke-tèkè go o mì Lóti dígíséé. Ndá 'duù ta o tí nò kú zò i, ndá 'duù kú nju pe, ndá 'duù kú mà 'velè ta bà si i, ndá 'duù kú ɾò nji, ndá 'duù kú gèè 'bá.

²⁹ Káa ta ɾi bà n̄jè nó mì Lóti 'do gbí gbata Sòdómà, Mbíri gii si wu, ta ndá i mbe kú lu wu, kú n̄i gí to 'do t̄ari gii mù ndá 'duù gbí gbata Sòdómà 'dáá gí.

³⁰ N̄jìnò a ɱa i tí nó wúnò bà bàkà tí ta o bà co 'Vii-mi-'Dakò gí ɾo ɾi nó.

³¹ «Ta o tí nó, wò tí 'duù má pí 'bá, wò 'vi co gí to tacó bà ya gí bà kaa ndá ká' i mì lo 'do t̄a' i lá. 'Duù ta o tí nó má gbí n̄ji, yí 'vi dele ndi wó gí 'bá lá.

³² Yo koɾo muu yo gítí nawù Lóti!

³³ 'Duù mbe kú jè ta bà koɾo có máa 'válá mì yì a i 'bí yì, bà ḡiri miɾi wó ḡi; káa 'duù mbe si miɾi wó ji ku gí ká bà 'vala miɾi wó.

³⁴ Ye kú 'dè có ji yo máa, ta bèbìlì tí nó, ndá 'duù má sòsò'ò gbí gbèe kpá-sili, áá bà je 'bí 'duù gbaànjé gí, si ka wó mí to.

³⁵ Ndá n̄i má sòsò'ò kú no 'vuù toko gbaànjé, áá bà je 'bí gbaànjé gí, si ka wó mí ɾo 'vuù.

³⁶ Ndá 'dakò má sòsò'ò gbí n̄ji, áá bà je 'bí 'duù gbaànjé gí, si ka wó mí gbí n̄ji.»

³⁷ Káa ndá mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii 'vee yí máa, «Áá bà ɾuka ndá 'duù ya tí gí kòtì 'di, Mbe tí ze?»

Káa yí gii 'visi có ji ndú máa, «Ndá galàmbá má yaà kere-kèrèè, gbí có tí nó éno máa, ku i kuu gbí to tí nó.»

18

'Bí nawù ku tí wò mbe kpáca

¹ Jézù gii lòkò'bò 'bí có ji ndá mbe tala có mì wó tacó wàa ndú 'vi me ta kp̄iiki-kp̄iiki gítí bà 'deke tí ndú ji Mbíri lá,

² éno máa, «Ta 'bí o gbaànjé dígísèè, 'bí gba mbe cì gúku tí Mbíri lá, delè mbe si ndá 'duù tí i lá kú 'vala gbí 'bí gbata.

³ Bindi 'bí nawù ku ta o 'dáá gí kú ya ta ngbàngà mì wó gí kuro gba tí nó, máa, «'Dè yúco je gítí có tí nó gbí òkò tí ze ta 'duù tí nó mbe zi ye gí nó gí!»

⁴ Nii tí nó nò gbí ngbàngà kuro gba tí nó ta cèe kòndi o, káa gba tí nó biya bà waa có mì wó gí. Gbì ndongbú n̄inó gba tí nó gii koɾo có máa, «Ye n̄jò n̄i gí máa, gúku Mbíri tí ye wálá, delè nètè mì ye ta 'duù wálá,

⁵ káa kpáca gbí yì n̄i tí nó ngé ndii gí. À má éno, ye bà waa có mì wó ji yí. À má éno lá, yí bà gí kú pèè mbí ye ta o 'dáá gí.»

⁶ Mbe tí ndoo gii 'vee ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo 'di có tí nó náa gba tí nó jé mbe waa yúco lá nó 'dè nó gí?

⁷ À má éno, Mbíri bà waa yúco ji ndá 'duù mì wó náa yí ɾuka ndú, mbe kú 'deke tí ndú ji yí ta sí gbí wálá nó wálá? Gbì diù wó bà me a jamànakà gítí bà koni ndú?

⁸ Ye kú 'dè có ji yo máa, yí bà waa yúco ji ndú ta zítí tí wó. Kpèti ká éno, «Vii-mi-'Dakò má gí wúnò, yí bà 'de ndá 'duù mbe kú tee njembí míti Mbíri muu to tí nó gí?»

Bà si tí 'duù tí mbe bàkà tó i kuro Mbíri

⁹ Jézù gii lòkò'bò có gítí ndá 'duù n̄inó mbe kú tubà tí ndú, máa, ndá yì a ndá mbe bàkà tó i, ta bà dù kú 'dè có n̄onókò gítí sè ndá 'bí 'duù nó,

¹⁰ máa, «Ta 'bí o gbaànjé ndá 'bí 'dakò sòsò'ò gii ya gí bà 'deke tí ndú ji Mbíri. 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú gbaànjé a mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà, bindi ka wó tí nó náa ndú ta yí nó a Jùdèyà tí mbe kú kili i-miɾi mì ndá Ròmànò.

¹¹ Ndú má gii yee 'bá-Mbíri gí, 'duù tí nó tí mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà nó gii ɾò tíyò, bindi yí gii 'deke tí wó ta kpééti wó ji Mbíri, máa, «Ye 'dè n̄iki maa ji wò tí Mbíri, tacó ye me go ndá 'bí ɱa 'duù tí nó tí ndá mbe gbolò njembí nó lá, ye me go ndá 'bí ɱa 'duù tí nó tí ndá mbe kú 'boo yúco mì 'duù nó lá, ye delè me go ndá 'bí ɱa 'duù tí nó tí ndá mbe kú zingbà ta ndá n̄i mì ndá 'duù nó lá. Co tí ndá ɱa n̄inò 'dáá gí, ye me go 'dakò tí nó tí mbe kú kili i-miɾi mì ndá Ròmànò á sèè tí ye nó lá.

¹² Ye kú kònò go ta sili só gbí òkò ndá 'bí ɾi bà woti ta ka wó ɾi bà woti. I má dí 'bì ye, ye kú mò bà n̄indi lo tí Mbíri ji wò go i gbí tàkii mì ze tí ndá Jùdèyà.»

¹³ «Káa 'dakò tí nó tí mbe kili i-miɾi mì ndá Ròmànò nó gii ɾò tíyò gàa gí ndii 'do tí mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà. Bà te muu wó gí yaà gii kpò yí gí. Bindi yí gii kunduu 'bì wó mì njembí kú 'deke ta tí wó ji Mbíri máa, «Áá Mbíri, n̄jò yè ɾo ye, tacó ye a mbe bàkà wò i.»

¹⁴ «Ye kú 'dè có ji yo máa, 'dakò tí nó tí mbe kili i-miɾi nó dele ndi wó gí 'bá bindi bà 'deke tí wó ji Mbíri tí 'duù n̄inò náa à gbí òkò tí ndú ta Mbíri a nambeè. Káa ka nó mì wó 'de tó i 'do mì Mbíri lá. Tacó 'duù ta o 'dáá gí má kú luguu tí wó ta 'vérè, mbe si yí tí i wálá. Káa 'duù má si tí wó tí i lá, à ta o 'dáá gí kú te duù míti wó.»

Ndá 'duù kaa ndá víi 'vii mì ndú ya tí ji Jézù

¹⁵ Ta o tí nò, ndá 'bí 'duù gi kaa ndá víi 'vii mí ndú, máa ndá yí ya ta ndú ji Jézù, tacó wàa yí 'ví tee 'bí wò mí tí ndú. Káa ndá mbe tala có mí wó gi mòkò ndá 'duù tí nò ta ndá 'vii mí ndú nò gí.

¹⁶ Káa Jézù gi tè'é tí ndá 'duù tí nò ta ndá 'vii mí ndú, bindi yí gi 'dè có ji ndá mbe tala có mí wó máa, «Yo si ndá víi 'vii tí nò 'ví gi mí ye. Yo tii ndú lá, tacó à kù dù tí ndá bòò-gba mì Mbíri a ndá 'duù go ña ndú nò.

¹⁷ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, 'duù mbe ùnje gítí bà dù tí bòò-gba mì Mbíri go i mì làmbu 'vii lá, bà dù á 'bá mì Mbíri wálá.»

'Bí 'dakò ta ndá i mì wó me gbolò

¹⁸ Ta o tí nò, 'bí 'dakò tí gbolò 'duù gi 'vee Jézù máa, «Tó Mbe nìbà i, ye 'ví bàkà a ña yé, tacó wàa, ye 'ví 'de ta ña 'válá ñinó mbe cee lá nó?»

¹⁹ Káa Jézù gi 'visi có ji gbolò 'duù tí nò máa, «Wò ní tó 'duù mí tí ye tacó yè? Tó 'duù wálá; tó 'duù káa Mbíri cuki.

²⁰ Wò 'di ndá có tí nó máa,
«Wò 'ví zingbà ta niì mì 'dakò lá.

Wò 'ví zì 'duù lá.

Wò 'ví zingbà i lá.

Wò 'ví 'dè 'vèrè gítí 'duù lá.

Wò 'ví tègàrà ndá bu lo ta nawu lo» nó gí.»

²¹ Káa gbolò 'duù tí nò gi 'visi có ji Jézù máa, «Ye 'bità bà kpolo tí ndá có tí nò 'do gbí 'vii yee tí kpónó.»

²² Jézù má gi 'di có tí nò náa 'dakò tí nò 'dè nò, yí gi 'visi có ji yí máa, «Sè 'bí i mbe gboo 'do mì lo gí kuu tí. Ya gí 'bá, wàa, wò 'ví si ndá i mì lo 'dáá gí gí 'dè, wàa wò 'ví ñjè ndá i tí nó náa wò 'de gbí ndú nó ji ndá mbe yè má gí, gbolò i 'ví dù tacó tí lo gbíri; wàa wò 'ví gí gí bà dù tí 'duù mì ye.»

²³ 'Dakò tí nò má gi 'di có tí nò, njembí wó gi volo gí, tacó ndá i mì wó ògbù ngé ndii gí.

²⁴ Jézù má gi ñò bà volo njembí 'dakò tí nò, yí bà-i-nò gi zeke 'dakò tí nò, bindi yí gi 'dè có ji yí máa, «Bà dù ndá mbe kpo-kpò i tí ndá bòò-gba mì Mbíri ká kpolo gí le!

²⁵ À peteke a bà ri 'bí gbolò nò go yégo nó co gbí giù ngbándú á cotí bà dù 'duù ñinó ta ndá i mì wó ògbù ngé nó tí bòò-gba mì Mbíri.»

²⁶ Ndá mbe 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò bà-i-nò gi 'vee yí máa, «À má éno, a 'di ká bà 'de 'válá?»

²⁷ Káa Jézù gi 'visi có ji ndú máa, «Ndá i ñinó ta wotí bà bàkà ndú tí ndá 'duù ngé gí wálá nó, wotí bà bàkà ndú kuu tí Mbíri.»

²⁸ Káa Piyétòrò gi 'visi có gí tàkò có mí Jézù nò máa, «[Ì]ò káa ze jee ndá 'bá mì ze mí to gí, kù ru ndi lo gi!»

²⁹ Káa Jézù gi 'visi có ji ndá Piyétòrò máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, 'bí 'duù má jee 'bá mì wó, ta niì mì wó, ta ndá ná'vindi wó, ta ndá bu wó, ta nawu wó, ta ndá 'vii mì wó, mí to tacó bà dù tí bòò-gba mì Mbíri,

³⁰ áá bà ko mboo ndá i tí nó ta bà me mbè ji yí kpónó si yí kù 'vala muu to tí nó, delè wúnò ta o 'válá ñinó mbe cee lá nó.»

Bà ta'ò bà 'dè có mí Jézù gítí o bà kònò sé'i mì wó

³¹ Jézù gi kaa ndá mbe tala có mí wó muu'bi-nje só nó 'do gbí òkò tí ndá 'duù gí ndii, bindi yí gi 'dè có ji ndú máa, «Ndoò kpónó kù ya gí Jèrùzàlémè, bindi ndá i bà bàkà tí gbaanjé-gbaanjé go ndá có tí nó náa ndá mbe 'dòkò có mí Mbíri cu mí gbí ndá wáràgà mì ndú gítí 'Vii-mi-'Dakò nò.

³² Áá bà je yí ji ndá tende ña 'duù. Ndá tende ña ndá 'duù tí nò bà ñonoko yí, ndú bà bàkà ndá i-nò ta bà cù cù mí tí wó.

³³ Ndú bà gbi yí, bindi ndú bà zì yí gí. Káa bindi sili ta'ò, yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.»

³⁴ Káa bà 'di gbí ndá có tí nò náa Jézù 'dè nò gi kpò ndá mbe tala có mí wó gí, tacó ndú ñò 'dóó i tí nó náa yí kù 'dè có ji ndú gítí nò ni lá.

Bà ri Jézù gí gbí gbata Jérìkò

³⁵ Jézù má gi dooko gítí gbata Jérìkò gí, yí gi 'de 'bí 'dakò tí mbe sú ɾo kù ki tí wó to á seè kpokèji kù yù i 'do tí ndá 'duù.

³⁶ Mbe sú ɾo tí nó má gi 'di kòcò ndá 'duù me mbè kù ndii ta nó tí kpokèji, yí gi 'vee nderè ndá mbè 'duù tí nò.

³⁷ Káa ndá 'duù gi 'visi có ji yí máa, «A Jézù tí nó mbe 'do Názàrètì nó ká kù ndii ta nó.»

³⁸ Mbe sú ɾo tí nò mà giì 'di ɾè Jézù, yí giì tè'é tí Jézù ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Jézù, 'Vii mì Dàvidè, nò yè ɾo ye!»

³⁹ Káa ndá 'duù tí nò mbe kù tè kùro Jézù nò giì do ta yí, máa, yí dù nghii. Káa mbe sú ɾo tí nò giì biya bà 'di có mì ndá 'duù tí nò gí. Yí giì tè'é tí Jézù ta kòcò wó gí yaà ndii kpédélé ñinò gí, máa, «'Vii mì Dàvidè, nò yè ɾo ye!»

⁴⁰ Jézù mà giì 'di bà tè'é tí wó mì mbe sú ɾo tí nò, yí giì ɾò tíyò, bindi yí giì 'dè có jí ndá 'duù máa, ndú ja yí gí tí jí yí. À mà giì ja yí ya tí jí Jézù go có tí nò náa yí 'dè nò gí, Jézù giì 'vee yí máa,

⁴¹ «Wò tè'é tí ye máa ye 'ví bàkà a ña yè jí wò?»

Káa mbe sú ɾo tí nò giì 'visi có jí Jézù máa, «Njaanga ndá ɾo ye gí, kpo 'duù!»

⁴² Jézù bà-i-nò giì 'visi có jí mbe sú ɾo tí nò máa, «Zeke'o! Bà tee njembí lo mítí Mbíri 'vala wó gí.»

⁴³ À káa póó bà 'dè có tí nò mì Jézù, ndá ɾo mbe sú ɾo tí nò sósò'ò ngé giì njaanga tí gí. Bindi yí giì ru ndi Jézù ta bà ùlù Mbíri. Ndá mbe nò bà njaanga ndá ɾo wó nò delé giì ùlù Mbíri tacó ña i tí nò mbe bàkà tí nò.

19

Jèkàwù tí mbe kili i-miri

¹ Jézù mà giì ɾi gí gbí gbata Jérìkò gí,

² 'bí 'dakò tí kùro ndá mbe kili i-miri mì ndá Rómánò, tí 'duù ta ndá i mì wó me gbolò, ta ɾè wó a Zèkàwù,

³ giì bàkà wotí tacó bà nò Jézù ta ɾo wó, káa à giì kpò yí gí, tacó yí me ndò, káa ndá 'duù me mbè ngé ndii gí.

⁴ Tacó ènò, yí giì i ngèlè ya gí kùro, yí giì 'dò gí gbí mù tí kpokèjí tí nó náa Jézù kù ndii có tí nó, tacó bà cu ɾo wó mítí Jézù.

⁵ Jézù mà giì gí gbúú-gbuu 'vii ta bàndò tí nó náa Zèkàwù 'dò gí gbí mù tí nó, yí giì zeke'o gí yaà, bindi yí giì 'dè có jí Zèkàwù máa, «Zèkàwù, co gí to! Ngo've tí lo, tacó ye wúnó a wíri 'bá mì lo.»

⁶ Zèkàwù bà-i-nò giì co gí to 'do gbí mù 'víri-'víri, bindi yí giì te wíri mítí Jézù ta líkí'o tí wó.

⁷ Ndá mbe nò Jézù tí wíri 'bá mì Zèkàwù 'daá gí giì 'dè kòlòwò máa, «Yí a wíri mì mbe bàkà vò i.»

⁸ Káa Zèkàwù giì ɾò tíyò, bindi yí giì 'dè có ñinó gbí muu wó nó jí Mbe tí ndoo máa, «Ijò nò, Mbe tí ye, ye kèjí gí bà njèè gbí ndá i mì ye sósò'ò 'vii ká 'vii. Ye 'ví je 'bí gbaànjé jí ndá mbe yè. Sè ñinó, ye táánò má zò 've i mì 'bí 'duù gí, ye bà sì có i mì 'duù tí nó jí yí 'do tí ta ba nà ò.»

⁹ Káa Jézù giì 'visi có jí Zèkàwù máa, «Ndá 'duù 'bá tí nó wúnó 'vala gí, tacó 'dakò tí nó delé a 'vii mì Àbiráámò.

¹⁰ Káa 'Vii-mi-'Dakò gí a i tacó bà pà bà tí ndá 'duù ñinó mbe gíri gí nó wàa yí 'ví 'vala ndú.»

Jézù lòkò'bò có gítí bà 'de i gbí i

¹¹ Jézù giì lòkò'bò có jí ndá 'duù tí nó mbe kù sè tù ndú tí nje tí nó náa ndú 'dè ta Zèkàwù nó, si ndú dooko gí Jerúzalémè gí, káa ndá 'duù giì koɾo có máa, o bà túbà tí Mbíri tí gba muu to tí nó me jé'déé gí.

¹² Tacó ènò, Jézù giì lòkò'bò có jí ndú máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò, tí 'vii mì gbolò 'duù, giì bàkà nó tacó bà ya gí gbí 'bí to, tacó wàa à 'ví bàkà yí tí gba kà, má kózò gí, yí 'ví giì dele ndi yí gí 'bá.

¹³ Káa o kùro bà nje nó mì wó 'do 'bá, yí giì tè'é tí ndá bòò mì wó muu'bi, bindi yí giì njèè gboko ña gbaànjé-gbaànjé jí ndú. Bindi yí giì 'dè có jí ndú máa, «Yo ko ñi ña tí nó yee tí o bà dele ye.»

¹⁴ «Yí mà giì ya gí, ndá 'duù mì wó giì nò ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú, bindi ndú giì tuu ndú ya tí gí tàkò wó, máa, ndú ya gí bà 'dè có jí ndá kpo 'duù tí nó mbe kù le bèrè jí yí nó, máa, «Go bà dù 'dakò tí nó tí gba mì ze tí ze wálá.» Ndá 'duù mì wó bàkà ènò tacó go bà dù yí tí gba mì ndú tí ndú wálá.

¹⁵ «'Dakò tí nó mà giì dele gí 'bá bindi bà le bèrè jí yí, yí giì tè'é tí ndá bòò mì wó náa yí njèè ñi ña jí ndú nó tacó bà nò máa, ndú bàkà a ña yè tí wè.

¹⁶ Yí mà giì 'vee ndú, kpédélé 'duù giì 'dè có jí yí máa, «Ye 'de gbí gboko ña tí nó náa wò táánò je jí ye nó a ndá gboko muu'bi, gba mì ye.»

¹⁷ «Gba tí nò bà-i-nò gii ùlù bòò mì wó nò máa, «Wò bàkà nètè nìkì ma, tó bòò mì ye! Wò túbà tí lo tí 'duù mbe kù bàkà nètè ta njembí lo gbaanjé mítí làmbu gboko ña gí. À má éno, ye bà bàkà wò tí gba mbe zèè ndá gbata muu'bi.»

¹⁸ «'Bí bòò mì wó gii gí gí mì wó, bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «Ye yili 'do gbí gboko ña tí nó náa wò táánò je jì ye nó ú ta ndi lo a ndá gboko wò, kpo 'duù.»

¹⁹ «Káa gba tí nò gii 'visi có jì bòò mì wó nò máa, «Ye bà bàkà wò tí gba mbe zèè ndá gbata wò.»

²⁰ «Bà ta 'ò bòò mì gba tí nò gii gí gí mì wó, bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «Gboko ña mì lo tí nó táánò náa wò je jì ye nó kuu nò, kpo 'duù. Ye kpòlo tí tacó à 'ví piì lá ú ta ndi lo mí ọ wu.

²¹ Gúku lo kpò ye 'do tí bà gáà tí gí. Tacó wò a wò 'duù náa i kpèti má me i mì lo lá, wò je gí. Wò delè a 'bí ña 'duù náa wò kpèti má rò nji lá, wò kù kili i 'do gbí nji nò.»

²² «Káa gba tí nò gii 'visi có jì bòò mì wó nò máa, «Ní lo wò bòò! Ye bà waa có mítí lo á 'do gbí po ngo nje lo! Wò nò ye ní tí wò 'duù mbe kù je i ñinó náa à me i mì ye lá, ye delè kù kili i ñinó náa ye rò lá nó 'do gbí nji.

²³ Wò táánò má te gboko ña mì ye nó jì 'bí mbe jì nji, ye kpónó dele nó gii 'de gboko tí nó jò 'bí ka wò gboko wálá gí?»

²⁴ Gba tí nò bà-i-nò gii 'dè có jì ndá 'duù tí nó jara-jàrà tíyó nó máa, «Yo te gboko ña tí nó 'do tí wó jì 'duù tí nó ta ndá gboko ña mì wò muu'bi nò.»

²⁵ «Káa ndá 'duù tí nò gii 'visi có jì gba tí nò máa, «Ndá 'bí gboko muu'bi sàà kuu mì wò, kpo 'duù!»

²⁶ «Káa gba tí nò gii 'visi có jì ndú máa, «Ye kù 'dè có jì yo máa, i má kuu mì 'duù, à ta o 'daá gí kù je i jì yí, káa 'dóó i 'duù má wálá, à kpèti mì wó káa yè wè, à kù je 'do tí wó gí.

²⁷ Káa à má gítí ndá 'duù ñinó mbe kù sogo ye, ta go bà dù tí ndá bòò-gba mì ye tí ndú wálá nó, yo gí ta ndú kpónó, wàa à 'ví waaka ndú mí kùro ye bà-i-nò.» »

Bà ri Jézù gí gbí gbata Jèrùzàlémè

²⁸ Jézù má gii 'dè có jì ndá 'duù tí nó cee gí, yí gii nje nó kù ya gí Jèrùzàlémè.

²⁹ Yí má gii dooko ta ndá gbata Bètífáji ta Bètáníyà dé ta 'bí gú náa à kù ní mítí a Gú Mbá gí, yí gii tuu ndá 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò gí kùro,

³⁰ máa, «Yo ya gítí to tí zó náa yo zeke zò. Yo má yee kà, yo bà 'de ngbú 'vii-kècè náa 'duù jé o yí lá á kuu gbí wú kà. Yo njaanga yí 'do gbí wú gí tí.

³¹ Káa 'duù má 'vee yo máa, yo kù njaanga yí tacó yè wè, yo 'ví 'visi có jì 'duù tí nó éno máa, «A Mbe tí ze ká tuu ze.» »

³² Ndá tú mì Jézù gii ya 'de ngbú 'vii-kècè go có tí nó náa Jézù 'dè jì ndú nò.

³³ Káa si ndú kù gii njaanga ngbú 'vii-kècè tí nó, mbe tí wó gii 'vee ndú máa, «Yo kù njaanga ngbú 'vii-kècè tí nó tacó yè?»

³⁴ Káa ndú gii 'visi có jì yí máa, «A Mbe tí ze ká tuu ze, máa, ze ya tí jì yí.»

³⁵ Ndá tú mì Jézù má gii yee ta ngbú 'vii-kècè tí nó náa yí tuu ndú, máa ndú ya gí bà ja gí tí jì yí nó gí, ndú gii kù ndá bongo mí ndú mí pí tí wó, bindi ndú gii kù Jézù mí pí ndá bongo tí nó.

³⁶ Jézù má gii 'bí nó gí, ndá 'duù gii gò ndá bongo mì ndú mí to á tí kpokèji kùro wò.

³⁷ Káa si yí kù gii yaaka gí tàgbà Gú Mbá, ndá mbe tala có mì wó 'daá gí gii 'bità bà tò kù, ta bà cè cè, ta bà be rè Mbíri gbí ta kòcò ndú ngéé gí yaà ta líkí'ò ndá seřé tí nó náa ndú nò Jézù bàkà nó, máa,

³⁸ «Mbíri 'ví si gbolò gba tí nó mbe gí ta rè wó tí Mbíri nò.

Mbíri 'ví dù tí gba tí gbíri.

À ùlù Mbíri ngéé gbíri!»

³⁹ Ndá 'bí mbe kpòlo tí tàkii mì ndá Jùdéyà gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nó má gii 'di ndá có tí nó náa ndá 'duù kù tò ta kù nó, ndú gii 'dè có jì Jézù máa, «Mbe nìbà i, 'dè có jì ndá mbe tala có mì lo máa, ndú dù ngbi.»

⁴⁰ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa, «Ye kù 'de có jì yo máa, ndú kpèti má dù ngbi gí, ndá díí bà dù ngbi wálá.»

Jézù wa gbí ta yè ọ ndá 'duù gbí gbata Jèrùzàlémè

⁴¹ Jézù má gii dooko ta Jèrùzàlémè gí, yí má gii nò muu gbata, yí gii 'dù ngo-ọ wó gítí.

⁴² Bindi yí gii 'deke tí wó máa, «Ro lo kùtáá má go ọ ọ wà wò 'ví nò ta ndá i ñinó mbe njaanga miji lo 'do gbí wò i! Káa, wotí bà nò ndú kpónó tí lo wálá!

⁴³ O bà gbo wò mì ndá ku'di tí lo kèji. Kpokèji bà ndo wò 'do 'bi ndú ta o tí nó bà dù wálá, tacó ndú bà da kándà mí ndú jèlè wò gbóó gí.

⁴⁴ Ndú bà toro nje yo ta ndá 'vii mì lo ta to. Ndú delè bà ki'viki ndá 'bá mì lo lú' bú-lú' bú gi to. Ndú bà bàkà ènò tacó Mbíri táánò gi gí mì lo gí káa wò nò yí ní lá!»

Jézu ri gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri

⁴⁵ Jézu mà gii ri gí gbí gbata Jèrùzàlémè gí, yí gii ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, bindi yí gii 'bità bà mòkò ndá mbe kú mà 'velè gbí ndùgù 'bá-Mbíri gí sè,

⁴⁶ ta bà 'dè có ji ndú máa, «A cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, Mbíri máa, «Bá mì ye bà dù tí 'bá bà 'deke tí.» Káa yo kpónó gii 'visi tí bándò mì ndá mbe ngbà!»

⁴⁷ Jézu gii dù kú nibà i ji ndá 'duu á gbí ndùgù 'bá-Mbíri ta ri 'dáá gí. Káa ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà, ta ndá mbe nibà i mì ndú, gii toko có ta ndá 'bi kpo-kpò 'duu mì ndú tacó bà zi yí.

⁴⁸ Káa bà zi yí gii kpò ndú gí, tacó ndá 'duu 'dáá gí ta o tí nò kú 'di có mì wó.

20

Ndá Jùdèyà 'vee rè mbe je wotí ji Jézu

¹ Ta 'bí o gbaànjé si Jézu kú nibà i, ta bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndá 'duu gbí ndùgù 'bá-Mbíri, ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà, ta ndá mbe nibà i mì ndú, ta ndá kpo-'duu-'bá mì ndú, gii gí gí mì wó.

² Bindi ndú gii 'vee yí máa, «A 'di ká je wotí bà bàkà ndá i tí nó náa wò kú bàkà nó ji wò? Nì rè wó ji ze gí.»

³ Káa Jézu gii 'visi có ji ndú máa, «Ye delè bà 'vee yo ta 'vé gbaànjé, yo 'dè ji ye gi:

⁴ áá táánò a Mbíri ká je wotí bà caka tí ndá 'duu ji Jòvání, wèè, a 'duu ká je ji yí?»

⁵ Ndú mà gii 'viiki gbí 'vé mì Jézu nò gbí òkò tí ndú, ndú gii 'dè có máa, «Ndo má 'dè có éno máa, a Mbíri táánò ká je wotí tí nó ji Jòvání, yí bà tè ndi tí wó gí bà 'vee ndoo káká'í máa, «Yo ùnje gítí wó lá tacó yè?»

⁶ Káa ndoo delè kpónó má 'visi có ji yí máa, a 'duu táánò ká je wotí tí nó ji yí, ndá 'duu 'dáá gí bà 'vaka ndoo ta díf, tacó ndú 'dáá gí ùnje ta yúco gí, máa, Jòvání táánò a mbe 'dòkò có mì Mbíri.»

⁷ Tacó ènò, ndú gii 'visi có ji Jézu máa, ndá yí nò mbe je wotí bà caka tí ndá 'duu ji Jòvání ni lá.

⁸ Káa Jézu gii 'visi có ji ndú máa, «A má ènò, ye delè bà nì rè mbe je wotí bà bàkà ndá i tí nó ji yo wálá.»

Jézu lòkò' bò có gítí ndá 'bí vo-vò mbe bàkà nètè

⁹ Jézu bà-i-nò gii lòkò' bò có ji ndá 'duu máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ro nji nèbítí mì wó, bindi ndú gii 'vii có ta ndá 'bí mbe bàkà nètè máa, ndú zeke 'o tí, bindi yí gii ya muu nó ta cèe gbolò o.

¹⁰ O bà kilí i 'do gbí nji mà gii me tí gí, yí gii tuu 'bí bòò mì wó gbaànjé ji ndá 'duu tí nó náa yí si ndú mì gbí nji mì wó nó tacó bà i ǹndi wó. Bòò tí nó mà gii yee ta có tí nó tí ndá 'dakò tí nò, ndú gii gbí yí mòkò ya gí mì mbe tí wó ta kùnga 'bì wó.

¹¹ «Mbe nji tí nó káká'í gii tuu 'bí bòò mì wó ji ndú. Káa ndá mbe nètè tí nó gii dele ndi ndú gii gbí bòò tí nò, ndú gii bàkà ndá i-nò mífí wó, bindi ndú gii tuu ndi wó ji mbe nji go bô gbí ndi kiyà.

¹² Mbe nji mà gii tuu bà ta 'ò bòò mì wó ji ndú, ndá 'dakò tí nó gii gbí kà mífí bòò tí nó, ndú gii ni yí ta kùnga 'bì wó 'do gbí nji gí sè.

¹³ Mbe nji tí nó gii 'vee tí wó gbí nino máa, «Ye kpónó 'ví bàkà a ɲa yè? Á má ènò, ye bà tuu 'vii mì ye, tí wú-gbí-ré ye ji ndú. Ndá-'bí-lá, ndú bà te duu mífí wó.» Yí bà-i-nò gii tuu 'vii mì wó nó ji ndú.

¹⁴ «Ndá 'dakò tí nó mà gii nò 'vii mì mbe nji kèjì gí mì ndú, ndú gii toko có mì ndú máa, «Njizó a mbe mbèlè tí nó ká kèjì zò. Ndo zi yí gí, wàa à 'ví dù tí ǹndi ndoo.»

¹⁵ Tacó ènò, 'vii tí nó mà gii ye mì ndú, ndú gii ja yí 'do gbí nji gí sè, bindi ndú gii zi yí gí.»

Jézu gii 'vee ndá 'duu máa, «Yo koɲo có máa, mbe nji tí nó kpónó bà bàkà ta ndá mbe nètè tí nó a yè?

¹⁶ Yí bà ziki ndú 'dáá gí, bindi yí gii pà ndá 'bí ngú mbe nètè.»

Ndá 'duu mà gii 'di có tí nó náa Jézu 'dè nò, ndú gii 'visi có ji yí máa, «Mbíri 'ví gí ta ɲa ǹnì lá!»

¹⁷ Jézu bà-i-nò gii zeke ndá 'duu tí nó ngbóó, bindi yí gii 'vee ndú máa, «Gbí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

«A 'dóó díí tí nó náa ndá mbe bì 'bá táánò bè gí nó ká gí tí yú díf bà sè tà 'bá,» nó máa yè?

18 'Duu má 'va tí wó pí díí tí nò, 'duu tí nò bà ki'viki njúkú-njúkú. Káa díí tí nò má 'va tí pí tí 'duu, yí bà 'ba'daka gbí 'duu tí nò gí.»

Bà gò i ji ngáágbá gba mi ndá Rómánò

19 Ndá mbe nibà i, ta ndá Kùro ndá bu-Mbíri mi ndá Jùdéyà má gii 'di có tí nò, ndú gii jè ta bà pà kpokèji tacó bà zèè Jézù ká mi to nò, tacó ndú nò ni gí máa yí kù lòkò'bò có tí nò a i giti ndá yí. Káa gúku ndá 'duu gii kpò ndú á 'do tí bà zèè yí gí.

20 Mbí ndá kpo-kpò 'duu mi ndá Jùdéyà gii dù ká kácáá tí Jézù. Tacó ènò, ndú gii tuu ndá 'bí 'duu mi ndú mbe bàkà tí ndú tí ndá tò 'duu tacó bà ya gí bà zèè mè Jézù, wàa ndá yí 'ví kpì ta ngbàngà tí wó ji ngáágbá gba mi ndá Rómánò.

21 Ndá mbe ngiṅò mi ndá kpo-kpò 'duu mi ndá Jùdéyà bà-i-nò gii 'vee Jézù ta tiri máa, «Mbe nibà i, ze nò ni gí máa, wò a mbe 'dè yúco, wò delè kù nibà i ji ndá 'duu ká jáá. Wò njèè gbí okò tí ndá 'duu, máa, nṅinó éno, káa njizó éno, nò lá. Wò kù ni káa bà kpokèji yúco mi Mbíri ji ndá 'duu.

22 Bà gò i ji ngáágbá gba mi ndá Rómánò dú gbí tàkì mi ndoo tí ndá Jùdéyà? 'Dè nà nṅinó ná à gbí muu lo nó ji ze gí.»

23 Káa Jézù gii nò ni gí máa, ndú kù lè ji yí a wú.

24 Tacó ènò, yí gii 'visi có ji ndú máa, «Yo tù nà gúrùsù mi yo ji ye gí.» Ndá 'duu tí nò má gii tù nà gúrùsù tí nó tí dinári nó ji Jézù gí, yí gii 'vee ndú máa, «Iṅinó a muu 'di náa à ka mí gbí nó?»

Káa ndú gii 'visi có ji yí máa, «A muu ngáágbá gba mi ndá Rómánò.»

Bìndi yí gii 'vee ndú máa, «Káa à cu mí gbí nó a rẹ 'di?»

Káa ndú gii 'visi có ji yí máa, «A rẹ ngáágbá gba mi ndá Rómánò.»

25 Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndú máa, «Á má èno, yo je ndá i mi ngáágbá gba mi ndá Rómánò ji ngáágbá gba mi ndá Rómánò. Wàa yo 'ví je ndá i mi Mbíri ji Mbíri.»

26 Bà zèè ngo nje Jézù mí kùro ndá 'duu gii kpò ndá 'dakò tí nò gí. Tacó ènò, ndú gii dù rẹkpe-rẹkpeè ta có bà 'dè-'dè mi ndú wálá.

Bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú

27 Ndá 'bí nà Jùdéyà mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó gii gí mí Jézù. Bìndi ndú gii 'vee yí máa,

28 «Mbe nibà i, Mòze cu mí gbí wáràgà ji ze éno máa, 'duu má kò ni, káa ndú jò ta ni tí nò lá, bìndi yí gii ci gí, ná'vindi wó 'ví zèè 'bì nawù ku tí nò, tacó bà jò ndá 'vii mí gbí mòkò bìndi wó.

29 Káa ta 'bí o gbaanjé, kpo 'duu mi ndá 'bí 'vii-'dakò náa nawu ndú jò ndú vò-nje só gii kò ni, káa ku gii je yí sí ndú jò ta ni tí nò lá.

30 'Vii tàkò wó gii zèè 'bì nawù ku tí nò. Ndú delè gii jò ta ni tí nò lá, bìndi yí gii ci gí.

31 Ndá 'vii-'dakò tí nò gbí yí nawu ndú 'dáá gí tẹ rì cikii ni tí nò gbaanjé-gbaanjé gí, káa à 'vaka gí tàkò ndú 'dáá káa dikiiwu.

32 Ku gii je ni tí nò si ndú rì gùù 'dáá gí.

33 À má èno, ni tí nò wúnò ta o bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú bà dù a nawù 'di gbí okò tí ndú, sé náa ndú 'dáá vò-nje só kò yí gí nó?»

34 Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Ndá 'dakò ta ndá ni kù kò tí ndú muu to tí nò.

35 Káa ndá 'duu nṅinó mbe 'vii tí ndá mbe 'vala ndi ndú bìndi ku gí nó bà kò tí ndú bìndi bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú wálá.

36 Ndú bà ci wálá, tacó ndú bà dù go ndá basilì mi Mbíri. Ndú delè bà dù tí ndá 'vii mi Mbíri, tacó ndú 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gí.

37 Káa, à má gítí có bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú, Mòze 'dè có gítí nṅinó gbí tà-ká-tà gítí bè'i tí nó mbe kù doo nó gí. Yí ni mítí Mbe tí ndoo a Mbíri mi Àbiráámò, Mbíri mi Ízakò, tí Mbíri mi Jákóbè.

38 Mbíri a Mbíri mi ndá wu 'duu. Yí me Mbíri mi ndá ku lá, tacó ndá 'duu 'dáá gí kùro Mbíri a ndá wu 'duu.»

39 Ndá 'bí mbe nibà tàkì mi ndá Jùdéyà máa gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò, ndú gii ùlù yí, máa, «Có mi lo nó ká ngbàrangà'i, Mbe nibà i.»

40 Gúku bà 'vee yí gítí ndá 'bí i gii kpò ndá 'duu gí.

Bìndi-Mbíri a 'vii mi 'di?

41 Jézù gii 'vee ndá 'duu máa, «Ndá 'duu kù 'dè có éno máa, Bìndi-Mbíri a 'vii mi Dàvidè ta nà kpokèji ngayi?»

42 Tacó 'dóó kòcò Dàvidè náa à cu mí gbí wáràgà mi ndá Muu Cè éno máa, Mbíri 'dè có ji Mbe tí ye máa,

«Kí tí lo gbí kù'bì mi ye,

⁴³ waa ye 'ví bàkà ndá ku'di tí lo tí ndá i-tà-tàmà mì lo.»

⁴⁴ Dàvidè má kú nì mítí Bindi-Mbíri a <Mbe tí ye>, à má éno, Bindi-Mbíri bà dù tí 'vii mì Dàvidè ée?>»

Jézu ci ndá 'duù giti ndá mbe nibà i ji ndá Jùdèyà

⁴⁵ Jézu gi 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó si mí kuro ndá 'duù 'dáá gí, máa,

⁴⁶ «Yo kpolo tí yo 'do tí ndá mbe nibà i mì ndá Jùdèyà. Á tí ndú a go bà yuu ndá nja-njà bongo kú jèlè ta to, ta go bà cu ndò mì ndá 'duù gí bà 'vee ndú ta ndi tí ndá bàndò 'vélè, ta go bà kí tí ndú pí ndá mbata kuro ndá 'duù ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri, delè ta go bà kí tí ndú tí ndá bàndò mì ndá kpo-kpò 'duù á tí ndá bàndò bà zò i.

⁴⁷ Ndú zò ndá nawù ku karaka gí, ta bà bàkà tí ndú tí ndá mbe 'deke tí ndú ji Mbíri ta bà 'vanda njà có. Mbíri bà waa có mítí ndú ta wotí tí ndii ndá 'duù 'dáá gí!>»

21

'Bí nawù ku mbe gò i ji Mbíri

¹ Jézu má gi zeke'o, yí gi nò ndá mbe kpo-kpò i kú gò i á bàndò bà kili i giti 'bá-Mbíri.

² Yí bà-i-nò gi nò 'bí nawù ku tí mbe yé kú gò ndá nji gurusù tí fádà sósò'ò.

³ Bindi yí gi 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó máa, «Ye kú 'dè có ji yo ta yúco máa, nawù ku tí nò tí mbe yé nò gò i me gbolò ndii ndá 'duù 'dáá gí.

⁴ Tacó ndá mbe kpo-kpò gurusù gò a ndá 'bí ña njemèlè gurusù ñinó náa ndú mò 'do tí ndá kpo-kpò gurusù mì ndú gí ndii, ta nètè mì ndú tí wálá nò. Káa ni tí nó tí mbe yé nó gò a làmbu i tí nó 'dáá náa yí kú lì mítí nò.»

Jézu 'dè có giti bà ki'viki 'bá-Mbíri

⁵ Ta o tí nò, ndá 'bí mbe tala có mì Jézu gi ùlù banga tí ndá díí tí nó náa à bì ta 'bá-Mbíri nó, ta ndá i-banga tí nó náa ndá 'duù gò ji Mbíri nò. Káa Jézu gi 'dè có ji ndú máa,

⁶ «Ri bà ki'viki ndá i tí nó lú'bu-lú'bu gí to ká gbaànjé. Áá kèjì gí bà voloko gbí ndá i tí nó léé gí.»

⁷ Káa ndá mbe tala có mì Jézu gi 'vee yí máa, «Ri tí nó bà co ta o ngayi, Mbe nibà i? Káa ze bà nò o bà co ri tí nó ni mítí yè?>»

⁸ Káa Jézu gi 'visi có ji ndú máa, «Yo kpolo tí yo máa, 'bí 'duù 'ví ñonoko yo lá. Tacó ndá 'duù me mbè bà kaa gí bà eendi yo ta rẹ ye. 'Duù ñinó bà o ká ta ñindi wó, máa, <Ye a yí tí Bindi-Mbíri! O tí nó dooko jé'déé gí!> Káa yo 'ví tẹ gí tàkò ndá có mì ndú nó lá.

⁹ Yo má 'di có ndá kpo-kpò gó, ta ndá gbínje gbí òkò tí ndá gba ta ndá bòò mì ndú, njembí yo 'ví mù lá. Tacó ndá i tí nó bà bàkà tí gí, káa ndòngbù o dooko lá.

¹⁰ Ndá ña ndá 'bí 'duù bà tẹ ndá 'bí tende ña 'duù ta gó, ndá gba delè bà tẹ ndá 'bí ka ndú gba ta gó.

¹¹ To bà tanga tí, tí ndá bàndò me mbè, làngawiri ta ndá i mbe pèè mbí ndá 'duù bà ruku'bu ta ndá 'duù cee to 'dáá gí. Ndá serè, ta ndá i mbe te gúku mítí ndá 'duù, bà bàkà tí tàri.

¹² «Káa kuro o bà bàkà tí mì ndá vò i tí nó náa ye 'deke ndú ji yo nò, ndá 'duù bà zèè yo ta kpo 'bí, ta bà mèèkè'i tí yo. Ndú bà kaa yo ya tí gí gbí ngbàngà kuro ndá kpo-kpò 'duù ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri. Bindi ndá bà nè yo mí gbí zàà. Ndú bà kaa yo ya tí gí kuro ndá kpo-kpò gba, ta ndá kpo-kpò 'duù. Ndá 'duù bà bàkà ndá ña ndá vò i tí nó 'dáá náa ye 'deke ndú nò mítí yo á muu ye.

¹³ Káa ñinò bà dù a tó o bà ma Banga-Ngú-Có mì yo ji ndá 'duù ká nò.

¹⁴ Á má éno, yo 'ví te mí gbí muu yo ká sàà éno máa, njembí yo 'ví mù máa, yo 'ví njaanga miri yo ta ña có yè wè, nò lá.

¹⁵ Tacó a ye ká bà wu ndá có tí nó náa yo 'ví 'dè nó mí gbí nje yo. Ye delè ká bà je 'bí ña muu ji yo náa wotí giti bà rò tíyò nje có ta yo bà dù tí ndá ku'di tí yo wálá. Ndú delè bà 'de wotí giti bà tò kponje ndá có mì yo wálá.

¹⁶ Ndá bu yo, ta ndá nawu yo, ta ndá ná'vindi yo, ta ndá nambe yo, ta ndá kómbe yo, ta o tí nó bà kpi ngbàngà tí yo, bindi ndá gba bà waa có ku mítí ndá 'bí 'duù gbí òkò tí yo.

¹⁷ Ndá 'duù 'dáá gí bà sogo yo muu ye.

¹⁸ Káa yo bà co 'do gbí ndá i tí nó go kési á ro ngo.

¹⁹ Á má éno, yo 'dò kò yo mí to gbàá, tacó ñinò a kpokèjì 'válá mì yo ká nò.

Bà mèèkè Jèrùzàlèmè

²⁰ «Yo má nò ndá àsikéri se 'dee Jèrùzàlémè gí, yo 'ví te mí gbí muu yo ènò máa, kùro bà 'bu Jèrùzàlémè dooko gí.

²¹ Ta o tí nò, ndá 'duu gbí to Jùdèyá 'ví fa ngèlè ya gí pí ndá nja-njá gú. Ndá 'duu gbí gbata 'ví nje 'do gbí gbata gí sè. Wàa ndá 'duu nínó ta ndii 'do gbí gbata nó 'ví kaa ya gí gbí gbata lá.

²² Tacó ndá sili tí nò bà dù a ndá sili bà waa có mítí ndá 'duu, tacó wàa ndá có tí nó gbí wáràgà mì Mbíri nó 'ví dù tí tí ndá yúco.

²³ Káa àà bà volo a i jì ndá mbe nakáyì, ta ndá nù nínó náa ndá 'vii mì ndú kú no kí nó, gbí ndá sili tí nó! Tacó ndá sili tí nó bà dù a ndá sili bà bàkà ndá i yè ɾo, ta ndá i kpo-tàkòcò mì Mbíri mítí ndá 'duu.

²⁴ Áá bà ziki ndá 'bí 'duu gbí ndá sili tí nó ta sizò. Bindi áá bà kaa ndá 'bí 'duu tí ndá zà-za gó ya cee 'bá mì ndá 'duu nínó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó 'dáá gí. Ndá tende ɾa 'duu tí nó bà bàkà a ndi ndú mítí Jèrùzàlémè, yee tí o tí nó náa ndú bàkà bà 'bi ndú cee gí.

²⁵ «Ndá i-seɾè bà bàkà tí á ɾo ndá ɾi, ta pì, ta ndá yii. Ndá 'duu muu to tí nó bà kònò sé'i. Ndú bà dù ɾekpe-ɾekpèè ta gúku wo bà ɾengà mì bà gbàngà ngo gbí pù.

²⁶ Ndá 'duu bà ne'venge ta gúku si ndú kú ù ndi ɾa i tí nó kèjì gí bà 'bu to tí nó yùkúú nó. Tacó tàri bà tangá tí.

²⁷ Bindi ndá 'duu bà gii nò 'Vii-mi-'Dakò kú gii 'do tàri ngbèzèè, ta bà da nó ta wotí co gbí kùlù mù.

²⁸ Yo má nò ndá i tí nó kú 'bità bà bàkà tí, yo 'ví kpolo ɾo yo, tacó kùro o bà 'vala yo dooko gí.»

²⁹ Jézù gii lòkò'bò có jì ndá 'duu máa,

³⁰ «Yo má nò ndá mú-mbiigá kú 'bità bà tù dó kpá, yo nò ni gí máa, bèmbìli dooko gí.

³¹ À má ènò, yo má nò ndá i tí nó náa ye 'dè có gítí ndú jì yo nó kú bàkà tí, yo 'ví koɾo muu yo máa, kùro o bà gí Mbíri gí bà dù tí gba gí muu to tí nó dooko gí.

³² «Ye kú 'dè có jì yo ta yúco máa, ndá i tí nó bà bàkà tí 'dáá kùro o bà mii ndá 'duu tí nó mbe kú 'vala kpónó nò.

³³ Ndá tàri, ta to tí nó, bà cee gí. Káa ndá có mì ye bà cee wálá.

³⁴ «Yo kpolo tí yo, máa, yo 'ví tee njembí yo kpolo ma a i mítí bà zò i, ta bà nju pe, ta bà dù ta líkí'o muu to tí nó, wàa yo 'ví ò-bà-mbí o tí nó gí nò, lá, tacó o tí nó bà gbaaka yo gbááká-gbaaka.

³⁵ O tí nó bà gundi ndá mbe kú 'vala muu to tí nó 'dáá gí.

³⁶ À má ènò, yo dù tí zò'o, wàa, yo 'ví 'deke tí yo jì Mbíri ta o 'dáá gí, tacó wàa, yí 'ví je wotí bà 'vala 'do gbí ndá i tí nó kèjì gí bà bàkà tí nó jì yo, tacó wàa, yo 'ví ɾò tiyò kùro 'Vii-mi-'Dakò ta gúku tí yo wálá.»

³⁷ Jézù gii dù kú nibà i jì ndá 'duu á gbí ndùgù 'bá-Mbíri ta ɾi 'dáá gí. Káa à má ta bèbìli yí kú ya gí bà tɛri pí Gú Mbá.

³⁸ Káa ndá 'duu kú kaa ya gí bà 'di có mì wó ta firí dú'o á gbí ndùgù 'bá-Mbíri.

22

Júdà Ìsikàriyótè ùnje gítí bà cu gòmbò tí Jézù

¹ Sè sili gítí o bà ci 'Dè-kò, náa à delè kú ni mítí a o bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyèli-mi-Mbíri ta o tí nó me jé'dée gí.

² Tacó ènò, ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyá, ta ndá kpo-kpò mbe 'di gbí tàkii mì ndú gii kili muu ndú tacó bà pà kpokèjì tacó bà zi Jézù, káa ndú kú ci gúku tí ndá 'duu.

³ Káa ta o tí nó, Gba-vò-i ya gí gbí muu Júdà Ìsikàriyótè, tí 'bí 'duu gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá tú mì Jézù muu'bi-nje só nó gí.

⁴ Tacó ènò, yí gii ya gí mì ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyá, bindi ndú gii toko có ta ndá 'duu tí nó tí ndá kùro ndá mbe kpolo tí 'bá-Mbíri nó, tacó wàa, yí 'ví pà kpokèjì gítí bà zèè Jézù jì ndú.

⁵ Ndá Kùro ndá bu-Mbíri bà-i-nò mà gii ùnje gítí có bà ko mboo nètè mì Júdà jì yí ta pètékè tàkòcò ndú gí,

⁶ Júdà gii nje nó ya gí bà pà tó kpokèjì bà zèè Jézù jì ndú.

Jézù tuu ndá 'bí tú mì wó gí bà 'viindi bàndò bà zò i ù ta ndi wó

⁷ ɾi bà ci 'Dè-kò, tí ɾi bà waa mbelè 'vii rómbo tí tàkii gítí o bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyèli-mi-Mbíri mà gii co gí,

⁸ Jézù gii tuu ndá Piyètòrò ta Jòvání máa, «Yo ya gí bà bàkà i-zó-zò gítí o bà bàkà tàkii bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyèli-mi-Mbíri jì ndoo.»

⁹ Káa Piyétòrò gii 'vee yí máa, «Có mì lo máa, ze 'ví bàkà mí kòtí 'di?»

¹⁰ Káa Jézù gii 'visí có ji ndú máa, «Yo sè tù yo! Ta o tí nó náa yo kù rì gí gbí gbata nó, yo bà 'de 'bí 'dakò kù te kárà ngo. Yo 'ví ru ndi wó. Yo má yee ta ndú 'bá gí,

¹¹ yo 'ví 'dè có ji mbe 'bá tí nó éno máa, «Mbe nibà i ji ze ká tuu ze ji wò. Kòcò wó éno máa, wò tubà tà'í tí nó náa ndá yì 'ví gí gí bà zò i-cí-ci mì o bà bàkà tàkii bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbiri míti ta ndá mbe tala có mì yì nó ji ze.»

¹² Bindi yí bà tubà gbolò soro náa à 'viindi ndá i mí tà'í kà 'daá gí ji yo, wàa yo 'ví bàkà i-zó-zò mí kà ji ndoo.»

¹³ Ndá Piyétòrò bà-i-nò má gii ya gí gbí gbata, ndú gii 'de ndá i 'daá gí jé ká go có tí nó náa Jézù 'dè ji ndú nó. Bindi ndú gii 'viindi ndá i gítí o bà bàkà tàkii bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbiri mí kà.

Kò njewu mì Mbe tí ndoo

¹⁴ O bà zò i-cí-ci má gii me tí gí, Jézù gii zèè bàndò mì wó règbà i-zó-zò, bindi ndá mbe tala có mì wó gii se mí règbà tí wó.

¹⁵ Bindi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Go bà zò ndongbù i-cí-ci mì o bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbiri tí nó ta yo á kùro bà kònò sé'í mì ye bà zi ye gí.

¹⁶ Ye 'dè có tí nó ji yo tacó i-cí-ci mì o bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbiri náa ndoo kèjì gí bà zò ta ndoo bindi ñinó bà dù ngé káa yú ñinó gbí ngbàngà mì Mbiri nó.»

¹⁷ Bindi bà 'dè có tí nó, Jézù gii zèè 'visí mí 'bì wó, bindi yí gii 'dè níki maa ji Mbiri, bindi yí gii te ji ndá mbe tala có mì wó, ta bà 'dè có ji ndú gí tàkò éno máa, «Yo zèè 'visí tí nó, wàa yo 'ví njù cee nje yo 'daá gí,

¹⁸ tacó ndoo bà njù pe ta ndoo bindi ñinó ká ngé gbí ngbàngà mì Mbiri.»

¹⁹ Bindi yí gii je kù kò, yí gii 'dè níki ma ji Mbiri, bindi yí gii kí'viki gbí, yí gii kaa ji ndá mbe tala có mì wó, ta bà 'dè có ji ndú gí tàkò éno máa, «Ijínó a dii ye tí nó náa áa kèjì gí bà je tacó bà si muu yo nó ká nó; yo zò tacó wàa mbí yo 'ví dù tí ti ye.»

²⁰ Ndú má gii zò i cee gí, Jézù káká'í gii zèè 'visí, bindi yí gii 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó máa, «Ijínó a 'visí mbelè ye tí nó náa Mbiri kèjì gí bà njù ta ngú mùkà ta ndá 'duù nó ká nó. Mbelè ye tí nó kèjì gí bà yee to tacó tí yo.

²¹ «Káa yo ñò ze kpónó kù toko 'bì ze mí gbí gbèe ká'í i-zó-zò ta 'duù tí nó kèjì gí bà cu gombò tí ye nó.

²² Kpèti ká éno, kózò tí 'Vii-mi-'Dakò bà ya gí nje ku mì wó go có tí nó náa à cu mí gbí mbelè wó nó gí. Káa 'duù tí nó mbe cu gombò tí wó nó bà no ngbó.»

²³ Ndá mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «A 'di 'do gbí òkò tí ndoo ká bà bàkà ña i tí nó?»

Gbolò 'duù mbe ndii ndá 'bí ka wó 'daá gí a 'di?

²⁴ Ta o tí nó, kponje gii tanga gbí òkò tí ndá mbe tala có mì Jézù, máa, à 'ví si a 'di tí gbolò 'duù mbe ndii ndá ka wó 'daá gí gbí òkò tí ndá yì wè?

²⁵ Káa Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Ndá kpo-kpò gba mì ndá ña ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Judéyà lá nó kù toyo nje ndá bòò mì ndú ta to. Káa ndá kùro ndá 'duù mì ndú kù nì míti ndú ta kpéeti ndú máa, ndá yì a ndá kómbe ndá 'duù.

²⁶ Káa yo bà dù tende. Tacó 'duù ñinó gbí òkò tí yo tí gbolò 'duù kùro yo 'daá gí nó 'ví dù go sè 'vii gbí òkò tí yo, wàa 'duù ñinó tí kùro yo nó 'ví dù go bòò mì yo.

²⁷ Gbolò 'duù gbí òkò tí ndá 'duù ñinó mbe kù zò i ta 'duù ñinó mbe kù bàkà nètè wó si yí kù zò i nó a 'di? 'Duù tí nó mbe kù zò i nó a gbolò 'duù; a kponje ká nje yo gítí có mì ye nó? Káa ta ndá ñinó 'daá gí, ye kpónó gbí òkò tí yo go 'duù ñinó mbe kù bàkà nètè yo!

²⁸ «Káa yo a ndá 'duù ñinó mbe dù ta ye gbí ndá vò o 'daá gí ta njembí yo gbaanjé.

²⁹ À má éno, ye bà le bèrè tí nó náa Bu ye táánò le ji ye nó a ji yo.

³⁰ Ndoò bà zò i, ndoo delè bà njù pe ta ndoo gbí ngbàngà mì ye. Yo delè bà kí tí yo pí ndá jàlambà tí ndá gba mì ndá Ìziriyéli gbí ña ndú 'daá gí.

³¹ «Káa wò tí Simónè! Simónè! 'Di có tí nó náa ye kù 'dè ji wò nó. Gba-vò-i kpónó 'de kpokèjì gítí bà bàkà ta yo 'daá gí go có tí nó náa à gbí njembí wó nó gí. Yì kèjì gí bà taa gbí yo go bà taa gbí cù mì nii gbí wàkpèè.

³² Káa ye 'deke tí ye ji Mbiri tacó tí lo máa, yí 'ví si njembí lo 'ví dù ká kácaá tí wó nó gí, Simónè. Wò má kpónje Gba-vò-i gí, wò 'ví 'visí tí lo káká'í gí mì ye, wàa wò 'ví dù tí mbe je wotí ji ndá ná'vindi lo.»

³³ Káa Piyétòrò gii 'visí có ji Jézù máa, «Ye ùnje gítí bà ya ndá sósò'ò gí gbí zàa kpónó gí, Mbe nibà i. Ye delè kpónó ùnje gítí bà rò ndá sósò'ò nje ku gí!»

³⁴ Jézù má gii 'di có tí nó, yí gii 'visí có ji Piyétòrò máa, «Wò wúnó ta bèbìlì tí nó, kùro bà kò-kò mì nguù bà 'dè có ta nje lo 'vili ta'ò máa, wò ñò ye ni lá, Piyétòrò.»

Gürúsù, kúúkpá, sizò

³⁵ Jézù gii 'vee ndá mbe tala có mì wó, máa, «Ta o tí nó táánò náa ye tuu ta yo gí ndii ta gürúsù mì yo wálá, ta kúúkpá mì yo wálá, delè ta támà tí kò yo wálá nó, 'bí i gboo 'do mì yo gí?»

Káa ndú gii 'visi có jì Jézù máa, «I gboo 'do mì ze lá.»

³⁶ Jézù bà-i-nò gii 'visi có jì ndú máa, «À má ènò, gürúsù kpónó má kuu mì 'duù, yí je ta yí, wáa kúúkpá má kuu mì 'duù, yí le kpónó, sizò má mì 'duù wálá, yí 'ví mà bongo tí nó kpónó muu yí wó nó gí, wáa yí 'ví kaa i tí nó náa yí 'de gbí bongo tí nó nó, yí 'ví sì ta sizò.

³⁷ Ye 'dè có tí nò jì yo tacó wáa có tí nó náa à cu ta rẹ ye mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Áá táánò 'deke yí mò gí mì ndá vò 'duù nó,» 'ví dù tí yúco. Tacó áá táánò cu có tí nó a i gítí ye, káa à kpónó-kpónó kèjì gí bà dù tí tí yúco.»

³⁸ Ndá mbe tala có mì Jézù má gii 'di có tí nó náa yí 'dè jì ndú nó, ndú gii 'visi có jì yí, máa, «Ijò ndá 'bí sizò sósò'ò kuu nó, Mbe nibà i!»

Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa, «À tè gí.»

Jézù ya gí pí Gú Mbá

³⁹ Jézù bà-i-nò gii nje nó ya gí pí Gú Mbá go ña i mì wó náa yí kú bàkà ta o 'dáá gí nó. Bindi ndá mbe tala có mì wó gii kaa ya gí tàkò wó.

⁴⁰ Ndú má gii yee tí 'bí bàndò pí gú kà, yí gii 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo 'deke tí yo jì Mbíri, tacó wáa vò i 'ví tala yo lá.»

⁴¹ Jézù gii yèè ndi wó 'do tí ndá mbe tala có mì wó bindi bà 'dè có tí nó jàngáá gí ndii. Bindi yí gii kucuku muungbò wó mí to, bindi yí gii 'deke tí wó jì Mbíri máa,

⁴² «À má nìkì tí lo gí, je 'visi tí nó 'do nje ye gí, Bu ye. Káa wò 'ví je a i 'do gbí 'dóó có mì lo, me 'do gbí có mì ye lá.»

⁴³ Jézù má gii zeke'o à bindi bà 'deke tí wó nó, yí gii ñò basili gí 'do tàrì gí bà je wotí jì yí.

⁴⁴ Jézù gii 'deke tí wó jì Mbíri ta sé'i gbí njembí wó ndii ñinò kùro nó gí. Bindi wu'o gii dù kú cì 'do tí wó gí to go bà cì mbelè tí kà nó.

⁴⁵ Jézù má gii cee ta bà 'deke tí wó jì Mbíri gí, yí má gii ya gí mì ndá mbe tala có mì wó, yí gii 'de ndú mii ta rì ta sé có gbí njembí ndú gí.

⁴⁶ Yí bà-i-nò gii gba ndú máa, «Yo kú tè rì tacó yé? Yo a gí yaà, wáa yo 'ví 'deke tí yo jì Mbíri, tacó wáa, yo 'ví 'va tí yo gbí vò i lá.»

Bà zèè Jézù

⁴⁷ Káa si Jézù kú 'dè có jì ndá mbe tala có mì wó, ndú má gii zeke'o, ndú gii ñò ndá 'duù náa Júdá tí 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì wó muu 'bi-nje só nó ká kú tè kùro ndú kèjì gítí ndú. Ndú má gii yee gí, Júdá gii ya ndíri gí mì Jézù, bindi yí gii 'vee yí ta bà òlò gbí tì wó.

⁴⁸ Káa Jézù gii 'vee Júdá máa, «Wò kú ba ngbù 'Viì-mi-'Dakò ta bà òlò gbí tì wó wàa?»

⁴⁹ Ndá 'duù mì Jézù má gii ñò ènò, ndú gii 'dè có jì yí máa, «Ze kpónó bà bàkà nètè ta ndú ta ndá sizò, Mbe tí ze?»

⁵⁰ Káa si ndú 'di ta ña có ñinò náa Jézù bà 'visi jì ndú nó lá, 'bí mbe tala có mì Jézù gii da tù bòò mì Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéya ñinò gbí kù 'bi nó ta sizò waa jàngá gí.

⁵¹ Jézù má gii ñò ènò, yí gii do ta ndá mbe tala có mì wó, máa, «Ija i tí nó káká'i 'ví bàkà tí lá!» Bindi yí gii je ndi tù 'dakò tí nó kpò mì bindi .

⁵² Bindi Jézù bà-i-nò gii 'vee ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéya, ta ndá kùro ndá mbe kú kpòlò tí 'bá-Mbíri, ta ndá kpo 'duù mì ndá Jùdéya tí nó mbe kaa gí tacó bà zèè yí nó, máa, «Ye a mbe volo 'bá náa yo gii kaa tí ta ndá nja-njà sizò, ta ndá ndongbolò-ndongbolò mú mì 'bi yo tacó bà gí gí bà zèè ta ye nó?

⁵³ Ye táánò kuu ta yo ta rì 'dáá gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, káa yo jé ta 'bí gbèè rì tee 'bi yo míti ye lá. Káa à wúnò a rì bà bàkà bà 'bi yo. Rò rì wúnò 'di ta vò i gí.»

Piyétòrò 'boo Jézù

⁵⁴ Ndá 'duù tí nó bà-i-nò gii zèè Jézù, bindi ndú gii ya ta yí gí 'bá mì Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéya. Káa si ndú kú ya ta yí nó, Piyétòrò gii dù jàngá ndii kú ko tàkò ndú.

⁵⁵ Piyétòrò má gii yee 'bá mì Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéya gí, yí gii kì tí wó to rẹgbà wu gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe kú u wu gbúú-gbuu gbí rùkàtìi nó.

⁵⁶ 'Bí 'viní mbe kú bàkà nètè 'bá mì Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéya má gii ñò Piyétòrò gbí ngba wu, yí gii zeke yí ngbóó, bindi yí gii 'dè có jì ndá 'duù tí nó rẹgbà wu nó máa, «Dakò tí nó kuu nó táánò kú dù ta yí delè.»

⁵⁷ Káa Piyétòrò gii to kponje gí, máa, «Ye ñò yí ní lá, ndí lo ni.»

⁵⁸ Ndu má gii dù gàà éno, 'bí 'duu 'do gbí òkò tí ndá 'duu tí nó á rẹ̀gbà wu nó gii zeke Piyétòrò, bindi yí gii 'dè có jí yí máa, «Wò delè a 'bí 'duu 'do gbí òkò tí ndú!»

Káa Piyétòrò gii 'visi có jí 'duu tí nó máa, «Ye me 'duu 'do gbí òkò tí ndú lá, kómbe ye.»

⁵⁹ Ndu má gii dù ndi-ndi-ndi éno, 'bí 'dakò gii nanaka muu wó míti Piyétòrò, máa, «'Dakò tí nó kuu nó kù dù tòko ta yí, ta kponje gítí wálá. Tacó yí a 'duu Gàliléyà.»

⁶⁰ Káa Piyétòrò gii 'visi có jí 'dakò tí nó máa, «Ye 'di gbí ọ́a có tí nó náa wò kù 'dè nó lá, kómbe ye!»

Káa si sè có tí nó ká gbí nje Piyétòrò, ngùu gii kò-kò.

⁶¹ Mbe tí ndoo máa gii 'di gbí kò m̀i ngùu, yí gii da ọ́o wó gítí Piyétòrò. Mbi Piyétòrò gii 'va tí có tí nó náa Mbe tí ndoo 'dè jí yí éno máa, «Wò wúnó bà 'boo ye 'vìl ta'ò a kùro bà kò-kò m̀i ngùu,» nò.

⁶² Bindi Piyétòrò gii có 'do gbí òkò tí ndá 'duu gbí ndùgù gí sè, yí gii wa gbí ta wotí tí ta sé có tí nó.

Ndá mbe kù ù rẹ̀gbà tí Jézù ọ́o yí

⁶³ Ta o tí nó, ndá 'duu tí nó náa à kaa ndú máa ndú ù rẹ̀gbà tí Jézù nó gii dù kù 'viya yí, ta bà gbì yí.

⁶⁴ Ndu gii ẹ̀re ọ́o wó ta bongo gí. Bindi ndú gii dù kù 'viya yí sí yí gbí sù ọ́o éno máa, «Wò dù má káa mbe 'dòkò có m̀i Mbíri, nì rẹ̀ ndá 'duu tí nó mbe kù gbì wò nó jí ze gí!»

⁶⁵ Ndu gii kilí 'dáá gí kù go yí.

Jézù gbí gbolò ngbàngà m̀i ndá Jùdèyà

⁶⁶ Yé má gii too gí, ndá kpo-'duu-'bá, ta ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá mbe nibà tàkii m̀i ndá Jùdèyà gii kilí gí, bindi à gii ya ta Jézù gí gbí ngbàngà kùro ndú.

⁶⁷ Ndu bà-i-nò gii 'viiki gbí nje wó máa, «Wò má a 'duu tí nó tí Bindi-Mbíri nó, 'dè jí ze.»

Káa Jézù gii 'visi có jí ndú máa, «Ye kponó má 'dè có jí yo máa, ye a Bindi-Mbíri, yo bà ùnje gítí có m̀i ye nó wálá.

⁶⁸ Ye delè kponó má 'vee yo, yo bà 'visi có jí ye wálá.

⁶⁹ Káa 'do tí kponó kù ya gí kùro, 'Vii-mi-'Dakò bà kí tí wó gbí kù'bi m̀i Mbíri tí Mbe tí ndá i 'dáá gí.»

⁷⁰ Ndá kpo-kpò 'duu gbí ngbàngà m̀i ndá Jùdèyà 'dáá gí bà-i-nò gii 'vee Jézù máa, «À má éno, wò a 'Vii-mi-Mbíri, éno gí?»

Káa Jézù gii 'visi có jí ndú máa, «A yo ká 'dè có éno máa, ye a 'Vii-mi-Mbíri.»

⁷¹ Ndá kpo-kpò 'duu tí nó máa gii 'di có tí nó náa Jézù 'visi jí ndú nó, ndú gii 'bità bà 'vee tí ndú gbí òkò tí ndú máa, «Ndo kpoò kù ù a ndi 'di, máa, yí 'vi gí gí bà 'dè có gítí wó jí ndoo, sé náa ndoo 'di nó a yí 'do gbí 'dóo nje wó gí nó?»

23

Jézù gbí ngbàngà kùro Pilátò

¹ Ndá gba gbí gbolò ngbàngà m̀i ndá Jùdèyà má gii 'viiki gbí có mí Jézù cee gí, ndú gii 'daka yí, bindi ndú 'dáá gí gii kaa ta ndú ya gí kùro Pilátò tí gbolò 'duu m̀i ndá Rómánò.

² Ndu má gii yee ta Jézù kùro Pilátò gí, ndú gii kpi ngbàngà tí wó jí Pilátò éno máa, «Ze 'de 'dakò tí nó kuu nó tí wò mbe kù ònòkò muu ndá 'duu, tacó wàa, 'bá m̀i ze 'ví 'bu gí. Yí kù volo muu ndá 'duu m̀i ze, tacó wàa, ndú 'vi gò i jí ngáangbá gba m̀i ndá Rómánò lá. Yí kù bàkà tí wó máa, yí lá a Bindi-Mbíri tí gbolò gba m̀i ndá Jùdèyà.»

³ Pilátò má gii 'di ndá có tí nó, yí gii 'vee Jézù máa, «Wò a gbolò gba m̀i ndá Jùdèyà?»

Káa Jézù gii 'visi có jí Pilátò máa, «A wò ká 'dè éno.»

⁴ Pilátò bà-i-nò gii 'dè có jí ndá Kùro ndá bu-Mbíri m̀i ndá Jùdèyà, ta ndá mbè 'duu tí nó mbe kaa gí tacó bà 'di ngbàngà m̀i Jézù nó éno máa, «Ye ọ́o nḍerè bà waa có m̀i ye míti 'dakò tí nó lá.»

⁵ Káa ndá gba m̀i ndá Jùdèyà gii nanaka cèe muu ndú tacó wàa có 'ví zèè Jézù, ta bà 'dè có jí Pilátò éno máa, «Yí kù te má mí gbí muu ndá 'duu ta bà nibà i jí ndú cee gbí ndá to Jùdèyà 'dáá gí, yí 'bità bà nibà i tí m̀i wó 'do gbí ndá to Gàliléyà, káa yí kponó kù yèè tí gí Jèrùzàlémè bà-i-nò.»

⁶ Pilátò bà-i-nò gii 'vee ndú éno máa, «'Dakò tí nó a 'duu 'do gbí to ngayi? 'Do gbí to Gàliléyà?»

⁷ Pilátò má gii 'di éno máa, Jézù gí 'do gbí to Gàliléyà, yí gii tuu Jézù ya tí gí kùro Èròdè tí gbolò gba m̀i ndá 'duu Gàliléyà, tacó Èròdè ta o tí nó kuu gbí gbata Jèrùzàlémè.

Jézù gbí ngbàngà kùro Èròdè

⁸ Tàkòcò Èròdè gii peteke gítí bà gí ta Jézù á gí kùro wó nò ngé ndii gí, tacó yí 'do sàà kù 'di káa rẹ̀ Jézù ta cée gbolò o, káa yí jé nò Jézù tí nò ta ro wó tí Èròdè ta gbèe rì lá. Tàkòcò wó delè gii peteke, tacó yí ta o tí nò kù koro cò éno máa, ndà-'bí-lá Jézù bà bàkà ndà 'bí seṛè jì yì, wàa yí 'ví nò ndú.

⁹ Tacó ènò, yí gii 'vee gbi nje Jézù líkí-líkí éno. Káa Jézù gii biya bà njaa nje wó gí tàkò Èròdè gbaanjé gí.

¹⁰ Mâ gii zeke 'o, ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ mbe nibà tàkì mî ndâ Jùdèyà gii oloko gí yaà kù kpì ngbàngà tí Jézù ta wotí tí jì Èròdè.

¹¹ Èròdè mâ gii 'di ndâ có tí nò, ndú gii gbo ta ndâ àsikèrì mî wó kù mèèkè'i tí Jézù, ta bà 'viya yí. Bìndi ndú gii yuu banga njà bongo wùrù-wùrù jì yí, bìndi ndú gii tuu ta yí káká'i ya tí jì Pilátò.

¹² Gbí òkò tí ndâ Èròdè ta Pilátò sàà nìkì lá, káa ndú gii zèè kómbeè ta gbèe rì tí nò gí.

À dele ta Jézù gí gbí ngbàngà kùro Pilátò káká'i

¹³ À má gii dele ta Jézù 'do 'bá mî Èròdè gí gbí ngbàngà kùro Pilátò káká'i gí, Pilátò gii kili ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ kpo-kpò 'duù mî ndâ Jùdèyà, ta ndâ Jùdèyà 'dáá gí.

¹⁴ Bìndi yí gii 'vee ndú éno máa, «Yo gí ta 'dakò tí nó gí kùro ye tacó máa, yí a mbe ònòkò muu ndâ 'duù. Káa ye 'de 'bí có gbaanjé mbe zèè yí 'do gbí òkò ndâ có mî yo nò lá.

¹⁵ Èròdè delè gii tuu ndi wó gí tí jì ndoo, tacó yí 'de vò i mî wó lá. Káa có ta 'verè tí wálá a ònò máa, 'dakò tí nó bàkà vò i tacó wàa à 'ví waa tí ta có ku mítí wó nò gbaanjé lá.

¹⁶ À má ènò, ye bà waa có mítí wó éno máa à gbì yí gí, wàa ye 'ví dò 'bì tí wó gí.»

¹⁷ 'Bí ña i náa Pilátò kù bàkà ta ndoo 'dáá gí ta o gbolò o bà bàkà tàkì bà mèlè ndi o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìziriyèlì-mi-Mbírì a bà njaanga 'duù gbaanjé 'do gbí zàà jì ndâ Jùdèyà.

¹⁸ Káa ndâ 'duù gbí ngbàngà 'dáá gí gii a ta kù dòmùù éno máa, «Zi yí gí! Njaanga Bàràbà jì ze!»

¹⁹ (À zèè 'dakò tí nó tí Bàràbà nò mí gbí zàà, tacó 'bí ña wo mbe bàkà tí gbí gbata ta o tí nó, delè tacó bà zi ku.)

²⁰ À gbí muu Pilátò ta o tí nó kpòlo ma a có bà dò 'bì tí Jézù; tacó ènò, yí gii 'dè có jì ndâ 'duù káká'i.

²¹ Káa ndâ 'duù gii 'visi có jì Pilátò ta kù éno máa, «Gbì yí mítí njèèkpè mù! Gbì yí mítí njèèkpè mù!»

²² Bà ta 'ò ònò, Pilátò gii 'vee ndâ 'duù éno máa, «Tacó yè? Yí volo a yè? Yo 'dè jì ye, tacó ye nò vò i mî wó waa ye 'ví waa ta có ku mítí wó nò lá. À má ènò, ye bà waa có mítí wó éno máa, à gbì yí, wàa ye 'ví dò 'bì ye 'do tí wó gí.»

²³ Ndâ 'duù mâ gii 'di có tí nó náa Pilátò 'dè jì ndú nò, ndú gii mii ta kù goolá a 'bí ña gbolò có ku ká gí jì ndú 'do bà 'bí to, ta bà 'dè có ta 'bè jì Pilátò éno máa, yí gbì Jézù mítí njèèkpè mù. Wo mî ndâ 'duù mâ gii co muu Pilátò gí,

²⁴ yí gii waa có ku mítí Jézù go có mî ndú nò.

²⁵ Bìndi yí gii njaanga 'dakò tí nó tí Bàràbà, náa à zèè yí tacó bà pìi wo ta bà zi ku nó, 'do gbí zàà gí sè go có mî ndâ 'duù tí nó. Yí bà-i-nò gii je Jézù jì ndú éno máa, ndú bàkà ta yí go có mî ndú náa à gbí njembí ndú.

Bà ya ta Jézù gítí bàndò bà zi yí

²⁶ Káa si ndâ 'duù tí nó kù gii co ta Jézù 'do gbí gbata gí sè tacó bà ya ta yí gítí bàndò bà zi yí, ndú gii 'de 'bí 'dakò ta rẹ̀ wó a Simónè, ta 'bá mî wó gbí gbata Sirini, á kpokèjì kù gí gí gbí gbata Jèrùzàlémè. Ndú bà-i-nò gii zèè yí ta wotí gítí bà te njèèkpè mù tàkò Jézù.

²⁷ Ndâ nìi gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nó mbe kaa mòsùù kù ko tàkò Jézù nó ta o tí nó kù tò kù ta bà wa gbí.

²⁸ Jézù gii 'visi tí wó, bìndi yí gii 'dè có jì ndâ nìi tí nó mbe kù wa gbí nò éno máa, «Ndâ jù Jèrùzàlémè, yo wa ye lá. Yo wa tí yo, wàa yo 'ví wa ndâ 'vii mî yo.

²⁹ Tacó ndâ 'bí o wúnò ká kèjì náa ndâ 'duù bà 'visi nje ndú éno máa, «Ndâ nìi tí nó tí ndâ kázá, náa ndú jé tẹ̀ nakáyì lá, náa 'vii delè jé no kí ndú lá nó, a ndâ mbe tó pá!»

³⁰ Ndâ 'duù gbí ndâ o tí nó bà 'deke tí ndú jì ndâ kpo-kpò gú éno máa, «Yo 'vaka tí yo mí muu ze!» Ndú delè bà 'deke tí ndú jì ndâ gú, máa, «Yo 'buku tí yo mí muu ze!»

³¹ Tacó cè bà bàkà i mî ndâ 'duù ta mû si mû tí nó gbí 've wó má ká éno, mû tí nó má aanga gí, ndú bà bàkà tí a ña ngáyì?»

³² À ta o tí nò kaa ndá 'bí wò 'duù sósò'ò 'do gbí gbata tacó bà ya ta ndú gí bà ziki ndú gbí gbèe nó bà ya ta Jézù tacó bà zi yí nò.

Bà gbí Jézù míti njèèkpè mú

³³ Ndá àsikèrì má gii yee ta ndá Jézù ta ndá wò 'duù tí nò tí 'bí bàndò náa à kù nì míti à Kù-'bìlì-muu-ku gí, ndú gii gbí Jézù míti njèèkpè mú, bìndi ndú gii gbí 'bí 'duù gbaanjé á 'do gbí òkò tí ndá wò 'duù tí nò sósò'ò nò míti njèèkpè mú mò gí gbí kù'bi mì wó, bìndi ndú gii gbí 'bí míti 'bí njèèkpè mú mò gí gbí gálì mì wó.

³⁴ Káa Jézù gii 'deke tí wó jì Mbírì si yí tí njèèkpè mú tacó tí ndá 'duù tí nò mbe mèèkè'í tí wó nò éno máa, «Je à-cee-gí jì ndú, Bu ye! Tacó ndú nò i tí nò náa ndú kù bàkà nò nì lá.»

Ndá 'duù tí nò mbe gbí Jézù míti njèèkpè mú nò gii ki-mbìli tacó bà njèè gbí ndá bòngò bìndi wó.

³⁵ Á má gii gbí Jézù míti njèèkpè mú gí, ndá 'duù gii dù jé kù ù ndi bà nò ña i tí nò á kèjì gí bà bàkà tí nò. Káa ndá kpo-kpò 'duù gii dù kù ño yí ñó-ño éno máa, «Yí táánò kù 'vala ndá 'bí ka wó, si yí 'ví 'vala tí wó, náa yí má a Bìndi-Mbírì, tí 'duù tí nò náa Mbírì ká cu 'bì míti wó nò.»

³⁶ Ndá àsikèrì delè gii dù kù ño yí si ndú kù je 'bí ña ngo i jàngà-jàngà éno jì yí.

³⁷ Ndú delè gii dù kù 'viya yí éno máa, «Wò dú má káa gbolò gba mì ndá Jùdèyà, 'vala tí lo.»

³⁸ Ndú 'dè có tí nò tacó à cu míti njèèkpè mú á còmuu Jézù éno máa, «Ijìnó a gbolò gba mì ndá Jùdèyà.»

Tó mbe ngbà

³⁹ 'Bí 'duù gbaanjé á 'do gbí òkò tí ndá wò 'duù tí nò sósò'ò náa à gbí ndú míti njèèkpè mú nò gii lè Jézù éno máa, «Wò me Bìndi-Mbírì lá? 'Vala tí lo, wàa wò 'ví 'vala ze delè.»

⁴⁰ Káa ka wò 'duù tí nò gii do ta yí éno máa, «Wò cì gúku tí Mbírì lá tacó yè? À kpónò waa có míti yo ta yí me 'vii ká 'vii lá?

⁴¹ Á waa có míti ndá ká dú. Ndá kù cì nò muu wò i mì ndá. Káa 'dakò tí nò kù cì a 've ku.»

⁴² 'Dakò tí nò má gii do míti ka wó mbe ngbà cee gí, yí gii 'deke tí wó jì Jézù éno máa, «Wò má yee 'bá gba mì lo gí, wò 'ví koro có tí ye, Jézù.»

⁴³ Káa Jézù gii 'visì có jì yí máa, «Ye kù cì nò a wò ta kponje gítí wálá éno máa, ndá wúnò bà dù ta ndá gbí dà.»

Bà cì Jézù

⁴⁴ Rì má gii dooko gítí bà gí gbúrú gí, ọ ọ gii 'di gí. 'Dí'di'ò gii yiiga muu to 'dáá yùkúú gí, yee tí bà mò tí mì rì.

⁴⁵ Ta o tí nò si ọ ọ 'di tí gí nò, gbí kpà-bòngò tí nò náa à njèè ta gbí tà'i 'bá-Mbírì nò gii yaka gbí tí 'do yaà dí to.

⁴⁶ Bìndi Jézù gii tò kù ta kòcò wó ngé gí yaà éno máa, «Ye si tí ye jì wò gí, Bu ye!» Bìndi bà 'dè có tí nò, njembí Jézù gii kì gí.

⁴⁷ 'Bí kùro ndá àsikèrì má gii zeke ña i tí nò mbe kù bàkà tí nò, yí gii ùlù Mbírì, bìndi yí gii 'dè có éno máa, «'Dakò tí nò táánò dú káa yè sinò ta wò i mì wó ta ndá 'duù kùro Mbírì wálá.»

⁴⁸ Ndá mbè 'duù tí nò mbe tí binjii kù zeke ña i tí nò nò gii njè kù ya gí 'bá mì ndú 'dáá ta 'bì ndú tí njembí ndú kù nì nìkalaká.

⁴⁹ Ndá kómbe Jézù ta ndá nìi tí nò mbe ko tàkò wó 'do Gálilèyà nò gii ọ ọ tíyò jangà-jàngáá gí ndii kù zeke ndá ña i tí nò náa a kù me ta yí nò.

Bà duu ku Jézù

⁵⁰ Jézù má gii cì gí, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jùzépè, mbe gí 'do gbí gbata Àrìmàtíyà tí 'bí gbata mì ndá Jùdèyà, tí tó kpo 'duù, ta ndá có mì wó ká jáá gbí gbolò ngbàngà mì ndá Jùdèyà,

⁵¹ mbe yuu nje wó mí gbí ndá có tí nò náa ndá ka wó kù toko gítí Jézù nò lá, delè 'bí wó yuu tí mí gbí ndá i tí nò náa ndú kù bàkà nò lá, tí 'duù mbe kù ùndi bà nò o bà gí Mbírì gí bà dù tí gba muu to tí nò,

⁵² gii ya gí bà 'deke tí wó jì Pilátò, tacó wàa yí 'ví si yí 'ví te ku Jézù.

⁵³ Pilátò má gii ùnje jì yí gí, Jùzépè gii dele ndi wó ya gí bà ja ku Jézù 'do tí njèèkpè mú gí to. Yí má gii yìlì yí ta bòngò gí, yí gii te yí ya tí gí gbí 'bí ngú gbolò guù náa yí duu mí gbí díí, náa à jé duu ku mí gbí kùro lá.

⁵⁴ I tí nò bàkà tí si ndá 'duù kù 'viindi tí ndú gítí ọ ọ bà wotí gbí tàkìlì mì ndá Jùdèyà.

⁵⁵ Káa si á kù te ku Jézù ya tí gí gbí gùù, ndá nù tí nó náa ndú gí ta ndú 'do Gàliléyà nó kù ko tàkò ndá mbe te ku, tacó bà òò bàndò bà duu yí.

⁵⁶ Ndú mà gù òò bàndò tí nó gí, ndú gù kaa ya gí bà 'viindi ndá yeè ta bà bàkà ndá pò bàà; bindi ndú gù tè wo ndú ta rí bà wotí go i gbí tàkù mí ndá Jùdéyà.

24

Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí

¹ Sì yé kù gù me ngbòò á bindi rí bà wotí gbí tàkù mí ndá Jùdéyà, ndá nù tí nó mbe òò bà bàndò bà duu Jézù gí nó gù gbo'o ta ndá yeè, ta ndá pò bàà tí nó náa ndú bàkà ta 'dè'o kùro rí bà wotí gbí tàkù mí ndá Jùdéyà nó, ya gí muu'dú Jézù.

² Ndú mà gù yee kà, ndú gù 'de á mèrèkè gbolò díí tí nó náa à nè ta njekèjì 'bá muu'dú nó 'do njekèjì gí.

³ Ndú mà gù rí gí tà'i kà, ndú gù 'de ku Mbe tí ndoo Jézù gbí gùù lá.

⁴ Ndú gù òò tíyò tà 'bá muu'dú kà ta có náa ndú bà 'dè gbí nje ndú wálá. À gù zi ndi ndú ta gùku ngé gí a òò náa ndú gù gu káa ndii ta ndá 'bí 'dakò sósò'ò mbe yuu ndá bongo mbe kù tòngbaà go bà i mù nó, kù òò tíyò á règbà tí ndú.

⁵ Gùku bà òò ndá 'dakò tí nó gù zèè ndá nù tí nó tí òò òò náa ndú gù mò muu ndú kù zeke'o ká gí to. Káa ndá 'dakò tí nó gù 'vee ndú máa, «Yo kù pà bà tí wu 'duù gbí òkò tí ndá ku tacó yeè?

⁶ 'Dakò tí nó náa yo kù pà bà tí wó nó bà-i-nó wálá. Yí a gí yaà gí. Yo koro muu yo gítí có tí nó náa yí táánò 'dè jì yo sí yí Gàliléyà

⁷ éno máa, «A wúnò bà je 'Viì-mi-'Dakò mí 'bì ndá 'duù tí nó mbe bàkà vò i ndii muu ndú gí nó. Ndá 'duù tí nó bà zì yí ta bà gbí yí míti njèèkpè mù, káa bindi sili ta'ò, yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí,» nó.»

⁸ Ndá nù tí nó mà gù 'dì có tí nó náa ndá 'dakò tí nó 'dè jì ndú nó, mbí ndú gù 'va tí ndá có mì Jézù nó gí.

Ndá tú mì Jézù biya bà ùnje gítí có mì ndá nù tí nó gí

⁹ Ndá nù tí nó mbe ya gí bà gala muu'dú Jézù nó gù dele ndi ndú 'do muu'dú ya gí bà 'vanda ndi i tí nó mbe 'de ndú nó jì sè ndá tú mì Jézù muu'bi-nje gbaanjé nó, ta ndá sè ndá 'bí mbe tala có mì Jézù 'dáá gí.

¹⁰ Ndá nù tí nó mbe 'vanda ndi ndá có tí nó jì ndá tú mì Jézù a ndá Màriyà Màdèlèná, ta 'bí nù ta rè wó a Jówàná, gù je Màriyà tí nó tí nawu Jákò mò nó. Ndá 'bí ka ndú nù náa ndú gbo'o ya gí bà gala muu'dú Jézù ta ndú nó delé gù 'vanda káa gbèè kòcò ndú nó.

¹¹ Káa ndá có mì ndú 'dáá gí gù dù gbí tù ndá tú mì Jézù 'dáá gí ká go cèè mòngò gbí tù bò.

¹² A Piyétòrò ká gù co ta ngèlè ya gí muu'dú tacó bà 'dì gbí 'vévè mì ndá nù tí nó. Yí mà gù yee kà, yí gù mò tí wó gí to, bindi yí gù zeke'o gí tà 'bá muu'dú, yí gù òò káa bongo tí nó náa à duu ta Jézù nó gbí gùù ta 'duù gbí wálá. Yí bà-i-nó gù dele ndi wó ya gí 'bá ta có bà 'dè-'dè nje wó wálá.

Ndá 'bí mbe tala có mì Jézù tí kpokèjì Èmáwùsù

¹³ Ta gbèè rí bà 'de kùnga gùù bindi Jézù nó, ndá 'bí mbe tala có mì Jézù sósò'ò gù njè nó 'do Jèrùzàlémè kù ya gí Èmáwùsù, tí 'bí to mbe mò gí bà co rí á dè ta Jèrùzàlémè.

¹⁴ Káa si ndú kuu muu nó, ndú kù gù 'dè nje gítí ndá i tí nó mbe bàkà tí Jèrùzàlémè nó.

¹⁵ Káa si ndú kù 'dè nje, ta bà 'viiki gbí ndá i tí nó, Jézù gù co kù gbo kpokèjì ta ndú.

¹⁶ Káa 'bí i gù dù káa yoo ro ndú 'do tí bà òò yí mì ndú nì gí.

¹⁷ Njìndó káa bà gù dù Jézù bà-i-nó gù 'vee ndú éno máa, «Yo kù nó ta bà 'viiki a gbí có gítí òò yè?»

Ndá 'dakò tí nó mà gù 'dì òò náa Jézù 'vee ta ndú nó, ndú gù òò tíyò ngbi-ngbii, ta zúù-zuu gbí ro ndú.

¹⁸ Bindi 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá 'dakò tí nó ta rè wó a Kiliyópà gù 'visi có jì Jézù éno máa, «Ye koro có éno máa, gbèè 'duù á Jèrùzàlémè mbe 'dì có gítí ndá i tí nó mbe kù bàkà tí gbí ndá sili tí nó lá bà dù káa wò.»

¹⁹ Jézù bà-i-nó gù 'vee Kiliyópà máa, «A ndá yè ká bàkà tí?»

Káa ndá Kiliyópà gù 'visi có jì yí máa, «Ndá i tí nó 'dáá mbe bàkà tí míti Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrèti nó. Yí táánò túbà tí wó tí gbolò mbe 'dòkò có mì Mbiri ta bà 'dè có, delé ta bà bàkà ndá i go i mì 'dakò mí kùro Mbiri, delé mí kùro ndá 'duù 'dáá gí.

²⁰ Wò 'di có bà kpì ngbàngà tí wó m̀i ndá Kùro ndá bu-Mbírì, ta ndá kpo-kpò 'duù m̀i ndoo éno máa, à waa có ku mítí wó, bindi a gù zì yí ta bà gbí yí mítí njèekpè mù gí, nó lá?

²¹ Ze táánò kù koṛo có lí ká mítí 'dakò tí nó éno máa, a yí ká bà njaanga wú 'do tí m̀i rì ndá Ìzìrìyélì. Káa có kpónò cuki me káa ǹnò lá. Ngú có mbe kpò nje ze gí kpónó a ǹnò máa, à wúnò a sílì ta'ò á bindi bà bàkà tí m̀i í tí nò,

²² káa ndá 'bí nìi gbí òkò tí ze kùtáa má gù gbo'o ya gí bà gala muu'dú wó ta dú'o nó,

²³ ndú gù dele ndí ndú gí bà 'dè có jì ze éno máa, ndá yí 'de ku wó gbí gùù lá. Káa à lá ndú a ndá basilì m̀i Mbírì ká gù co mítí ndá yí, bindi ndú gù 'dè có jì ndá yí éno máa, yí a wuù!

²⁴ Ndá 'bí kómbe ze gù kaa ya gí bà nò muu'dú, tacó bà 'di gbí 'vére m̀i ndá nìi tí nò, káa ndú gù da a kùnga to á go có m̀i ndá nìi tí nò.»

²⁵ Káa Jézú gù 'visì có jì ndá Kilìyópà éno máa, «Ákoo ndá ǹnókó! Yo me duù gítí bà ùnje gítí ndá có tí nó 'dáa náa ndá mbe 'dòkò có m̀i Mbírì 'dè nó tacó yè?

²⁶ Kòcò ndá mbe 'dòkò có m̀i Mbírì jì yo me éno máa, kòzò tí Bindì-Mbírì bà kònò a sé'í má kòzò gí, yí bà gù kí tí wó pí jálambà lá?»

²⁷ Jézú bà-i-nò gù 'bità bà 'dè gbí ndá có tí nó 'dáa náa à cu gítí wó tí Jézú mí gbí wáràgà m̀i Mbírì nó 'do tí ndá có m̀i Mòze, gù co tí ndá có m̀i ndá mbe 'dòkò có m̀i Mbírì 'dáa gí jì ndú.

²⁸ Ndá Jézú má gù dooko ta 'bá m̀i ndá Kilìyópà gí, Jézú gù bàkà tí wó go 'duù ǹnò mbe kù ndii ya gí kùro nò.

²⁹ Káa ndá Kilìyópà gù 'dè có jì yí máa, «Ndoò ne gí 'bá m̀i ze, tacó o dooko gítí bà bèè gí.» Jézú má gù ùnje gí, ndú gù ne ta ndá Kilìyópà gí 'bá m̀i ndú.

³⁰ Káa sí ndú kù gù 'bità bà zò ì, Jézú gù zèè kù kò mí 'bì wó, yí má gù 'deke tí wó jì Mbírì gí, yí gù k'ìviki gbí kù kò tí nò, bindi yí gù kaa jì ndá Kilìyópà.

³¹ Ọ ndá Kilìyópà gù da gítí bà nò Jézú nì sí ndú ta ndú rẹgbà ì-zò-zò nò gí. Káa yí gù dù ká to nò gí 'do ọ ndú gí.

³² Ndá Kilìyópà bà-i-nò gù 'bità bà 'vee tí ndú gbí òkò tí ndú sí Jézú gí 'do ọ ndú gí nó éno máa, «Njembí ndá wálá kùtáa kù mù sí yí kù 'dè gbí ndá có gbí wáràgà m̀i Mbírì jì ndá á sí ndoo ta ndú kpokèjì nó?»

³³ Ndá Kilìyópà ngé bà-i-nò gù zèè kpokèjì kù dele gí m̀i sè ndá tú m̀i Jézú muu'bi-nje gbaànjé nó, ta sè ndá 'bí kómbe ndú Jèrùzàlémè. Ndú má gù yee kà, ndú gù 'de ndú kilì 'dáa mí bà gbèe to.

³⁴ Bindì ndá 'duù tí nò gù 'dè có jì ndá Kilìyópà, máa, «A yúco máa Mbe tí ndoo 'vala ndí wó 'do gbí muu'dú wó gí! Yí delè gù túbà tí wó jì Simóné gí.»

³⁵ Bindì ndá Kilìyópà gù dità ndá ì tí nó mbe bàkà tí m̀i ndú sí ndú kpokèjì kù ya gí 'bá m̀i ndú Èmáwùsù nó, ta bà nò Jézú nì m̀i ndú sí ndú kù zò ì nó jì ndá ka ndú.

Jézú túbà tí wó jì ndá mbe tala có m̀i wó

³⁶ Káa sí ndá Kilìyópà kù 'vanda có jì ndá ka ndú mbe tala có m̀i Jézú, ndú má gù zeke'o, ǹnò a 'di ká nó? Jézú jéè kù ọ tìyò gbí òkò tí ndú! Bindì Jézú gù 'dè có jì ndú máa, «Yo dù nìkì maa!»

³⁷ Lílì ndá mbe tala có m̀i Jézú bà-i-nò gù oloko 'do tí ndú ta gúku gí. Ndú gù koṛo có máa a vuuvuu ká co mítí ndá yí.

³⁸ Káa Jézú gù 'vee ndú máa, «Yo kù cì gúku tacó yè? Yo kù koṛo có sàkàmàà tacó yè?

³⁹ Yo zeke ndá kpázà 'bì ye, ta ndá kpázà kò ye, tacó wàa yo 'ví nò tí nì éno máa, ǹnò a ye ká nó. Yo tee 'bì yo mítí ye, tacó wàa yo 'ví nò tí nì éno máa, ǹnò a ye, tacó ìi tí vuuvuu wálá, delè 'bìlì vuuvuu á go ǹnò náa yo kù nò tí ye nó wálá.»

⁴⁰ Jézú 'dè ndá có tí nò jì ndá mbe tala có m̀i wó nó ta bà tù ndá kpázà 'bì wó, ta ndá kpázà kò wó jì ndú.

⁴¹ Líkí'o bà nò nì éno máa, ǹnò a Jézú, gù bàkà ndú tí ọ ǹnò náa bà ùnje éno máa, ǹnò a Jézú, gù kpò ndú gí. Ndú gù ọ tìyò juku-jùkùù, ta có ǹnò náa ndú bà 'dè gbí nje ndú nó wálá. Jézú bà-i-nò gù 'vee ndú máa, «'Bì ì-zò-zò m̀i yo bà-i-nó wálá?»

⁴² Ndú bà-i-nò gù je yú sè jì yí,

⁴³ bindi yí gù zò mí kùro ndú.

Jézú 'dè ndòngbù có jì ndá tú m̀i wó

⁴⁴ Jézú gù 'dè ndòngbù có jì ndá tu m̀i wó éno máa, «[N]ínó a gbí ndá có m̀i ye náa ye táánò 'dè jì yo sí m̀i ndoo ta ndoo éno máa, kòzò tí ndá có tí nó 'dáa náa ndá Mòze, ta ndá mbe 'dòkò có m̀i Mbírì, ta ndá Muu-cè, cu mí gbí ndá wáràgà m̀i ndú, bà bàkà tí nó ká nó.»

⁴⁵ Yí bà-i-nò gù njaanga muu ndú gítí bà 'di gbí ndá có gbí wáràgà m̀i Mbírì.

⁴⁶ Bìndi yí gii 'dè có jì ndú máa, «Nògí, a có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, kózò tí Bìndi-Mbíri bà kònò sé'i, káa bìndi sili ta'ò yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí,

⁴⁷ tacó wáa à 'ví ma ndá có gítí bà 'visì muu ndá 'duù 'do tí ndá vo-vò kpokèji kèji mì ndú, ta có gítí bà je à-cee-gí mì Mbíri gítí ndá vò i mì ndá 'duù, jì ndá 'duù muu to tí nó 'dáá ta rẹ wó. Nèté bà ma ndá có tí nó 'ví 'bità tí 'do Jèrùzàlémè.

⁴⁸ Yo bà dù tí ndá mbe ma ndá có tí nó.

⁴⁹ Ye bà tuu i tí nó náa Bu ye táánò ci yo gítí nó jì yo. Káa yo 'ví dù gbí gbata Jèrùzàlémè yee tí o tí nó náa à má je wotí jì yo 'do gbíri má kózò gí.»

Bà ya Jézù gí gbíri

⁵⁰ Jézù gii kaa ndá tú mì wó 'do Jèrùzàlémè, ndú gii ya ta ndú ngé gí sè 'do gbí gbata Bètáníyà. Yí má gii yee ta ndú tí bàndò tí nó gbí muu wó nó gí, yí gii kaa 'bì wó gí yaa jì Mbíri, bìndi yí gii cù 'dè ngo cù wó mítí ndú.

⁵¹ Yí má gii cù 'dè ngo cù wó mítí ndú gí, gbí òkò tí ndú gii njèè ta ndú ta bà te yí ya tí gí gbíri gí.

⁵² Ndá tú mì wó gii ùlù yí, bìndi ndú gii dele ndi ndú gí Jèrùzàlémè ta líkí'o tí ndú ngé ndii gí.

⁵³ Ndú gii dù kú ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri tacó bà ùlù Mbíri ta o 'dáá gí.

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbírì go có mì JÒVÁNÌ

Jézù tí Có mì Mbírì gí tí 'duù gí

- ¹ Có táánò sàà kuu tí á kùro o bà suu to tí nò;
có táánò kù dù a i mì ndú ta Mbírì.
Có 'do sàà táánò káa Mbírì.
- ² Ndá Có táánò ta Mbírì ta o bà 'bità bà suu ndá i.
- ³ Wotí bà suu ndá i táánò 'dáá gí a i 'bì Có;
'bí i gbaànjé táánò mbe bàkà tí muu to tí nó á kapí ro Có nò wálá.
- ⁴ Có táánò a rẹngbó 'wálá;
'wálá tí nò mì Có nò táánò a ngba'o jì ndá 'duù 'dáá gí,
⁵ tí ngba'o nìno mbe tũngbaà gbí 'dí'di'o,
tí ngba'o nìno náa 'dí'di'o kpò yí lá.
- ⁶ Mbírì táánò gii tuu 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jòvání,
⁷ tí mbe 'dè yúco jì ndá 'duù.
- Mbírì táánò tuu yí gí bà 'dè yúco gítí Ngba'o,
tacó wàa, ndá 'duù 'dáá gí 'ví ù ta nje gítí Ngba'o á 'do gbí có mì wó.
- ⁸ Jòvání táánò me Ngba'o lá;
yí táánò a 'duù sínò,
tí mbe 'dè yúco gítí Ngba'o.
- ⁹ Có táánò, tí cèe Ngba'o mbe njaanga muu ndá 'duù 'dáá gí nò kpokèjì.
- ¹⁰ Yí táánò kuu muu to tí nò,
to tí nó náa Mbírì táánò je wotí jì yí bìndi yí gii suu nò,
káa ndá 'duù muu to tí nó táánò 'dáá gí nò yí nì lá.
- ¹¹ Yí táánò gí gí 'doó 'bá mì ndú,
káa ndá 'doó-'dòò nambe wó si yí tí i lá.
- ¹² Kpèti ká ènò, yí gii je wotí bà gí tí ndá 'vii mì Mbírì jì ndá mbe si yí tí i,
mbe tee njembí ndú míti wó nó gí.
- ¹³ Rẹngbó bà dù ndú tí ndá 'vii mì Mbírì nò me 'do muu to tí nó lá,
à 'do me gbí bà toko bà sili mì ndá 'dakò ta nì lá,
à delè gii dù me 'do gbí go bà jò rẹ ndá 'duù lá,
à káa Mbírì ká bàkà ndú tí ndá 'vii mì wó.
- ¹⁴ Có táánò gí tí 'duù go ndoo,
bìndi yí gii 'vala gbí òkò tí ndoo muu to tí nó,
tí gbolò mbe nambeè,
delè tí gbolò mbe 'dè yúco.
- Ze táánò nò ña bà tòngbaà mì wó,
tí ngba gbèe 'Vii-mi-Mbírì ta 'bí ña 'vii go yí mì Bu wó wálá gí.
- ¹⁵ Jòvání táánò gí kù kò-kò ta rẹ Có jì ndá 'duù, máa,
«Jìno a 'duù tí nó náa ye táánò kù 'dè có ta rẹ wó jì yo máa,
'Duù tí nó kèjì gí tàkò ye nó a gbolò 'duù ndii ye gí,
tacó yí táánò kù 'vala kùro o bà jò ye.»
- ¹⁶ Yí kù bàkà nambeè jì ndoo 'dáá gí,
tacó nambeè gbí yí wó me gbolò ngé ndii gí.
- ¹⁷ Mbírì táánò tuu a Mòze ta ndá có mì wó jì ndá 'duù,
bìndi yí gii tuu a Có tí Jézù,
tí Bìndi wó tí Mbírì gí bà bàkà nambeè jì ndá 'duù,
delè gí bà 'dè yúco jì ndá 'duù 'dáá gí.
- ¹⁸ 'Bí 'duù jé mbe nò Mbírì ta ro wó ta gbèe ri muu to tí nó wálá,
à káa gbèe 'Vii-mi-Mbírì ta ña wó wálá,
tí wú-gbì-ré Bu wó,
ká túbà tí Mbírì jì ndoo.

Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù 'dè yúco mì wó

¹⁹ Ta 'bí o gbaànjé, ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà gii tuu ndá 'bí bu-Mbírì mì ndá Jùdèyà ta ndá 'bí mbe kù koni ndá bu-Mbírì ta nèté, 'do Jèrùzàlèmè, máa, ndú ya gí bà 'vee Jòvání máa, yí a 'di wè? Wàa ndú 'ví gí ta ndi kòcò wó jì ndá yí.

²⁰ Ndá bu-Mbíri tí nò mà gii ya gí bà 'vee Jòvání go có tí nó náa ndá kpo 'duù mi ndú tuu ta ndú nò, Jòvání gii 'dè 'vèrè ji ndú lá, yí gii 'dè có ji ndú ngbàrángà'i éno máa, «Ye me Bìndi-Mbíri lá.»

²¹ Káa ndá bu-Mbíri tí nò gii 'vee yí káká'i máa, «Má éno, wò a Èljà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mi Mbíri nó wàà?»

Káa Jòvání gii 'visi có ji ndú máa, «Ye me Èljà tí nó delè lá.»

Bà ta'ò ñinó, ndá bu-Mbíri tí nò gii 'vee Jòvání máa, «Wò 'ví dù a gbolò mbe 'dòkò có mi Mbíri tí nó náa Mòze dígíséé ci ndá ká gù ndoo máa Mbíri bà tuu yí ji ndú nó wàà?»

Káa Jòvání gii 'visi có ji ndú máa, «Ngé lá! Ye me yí lá.»

²² Ndá bu-Mbíri tí nò gii 'vee Jòvání máa, «À má éno, wò a 'di? Tacó ze má dele ta ndi ze ya gí 'bá, wàa ze 'ví 'dè ta ndi kòcò lo ji ndá 'duù tí nó mbe tuu ze nò, ze dele ndi ze ya gí bà 'dè có ji ndú éno máa, wò a 'di?»

²³ Káa Jòvání gii 'visi có ji ndú máa, «Ye a 'duù tí nó náa Ìzàya tí mbe 'dòkò có mi Mbíri dígíséé 'dè kòcò ta wotí mi Mbíri gítí wó máa, <Kòcò 'duù kù kò-kò gbí kángáá nga ngoò, máa, yo bàkà kpokèji mi Mbe tí yo jáá nò.> »

²⁴ À ta o tí nó tuu ndá bu-Mbíri tí nó ya tí ji Jòvání a ndá mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdèya.

²⁵ Tacó éno, ndú gii 'vee Jòvání máa, «Wò me Bìndi-Mbíri lá, wò me Èljà lá, wò delè me mbe 'dòkò có mi Mbíri tí nó mi Mòze náa yí 'dè có gítí wó nó ká lá. À má éno, wò kù caka tí ndá 'duù tacó yè?»

²⁶ Káa Jòvání gii 'visi có ji ndú máa, «Ye kù caka tí ndá 'duù ta ngo, káa, 'bí 'duù kpónó kù rò tìyò kuu gbí òkò tí yo nó káa yo nò yí ni lá,

²⁷ ká bà gii gí gí tàkò ye. Yí a 'duù mbe me gbolò ndii ye tí ña ñinó náa à kpèti káa bà dù tí wòò mbe kù njaanga tààm 'do tí kò wó sínò, ye bà 'de wotí tí ye gítí wálá.»

²⁸ Ndá kpo 'duù mi ndá Jùdèya tuu ndá bu-Mbíri mi ndú nò ji Jòvání si yí gbí gbata Bètáníya a tito Jòròdáníya kù caka tí ndá 'duù.

²⁹ Jòvání mà gii zeke'o ta 'bí yé á bìnidi bà 'dè nje mi ndú ta ndá bu-Mbíri mi ndá Jùdèya nò, yí gii nò Jézù kèji gí mi wó. Bìndi yí gii túbà tí Jézù ji ndá 'duù máa, «Yo nò 'Vii-rómbo-mi-Mbíri, tí mbe toṛo ndá wò i 'do muu to tí nó, zò!

³⁰ Nìzò a yí tí 'duù tí nó náa ye kù 'dè có gítí wó máa, «'Bí 'duù, tí gbolò 'duù mbe ndii ye gí, á kèji tàkò ye» nó ká zò. Yí me gbolò ndii ye gí, tacó yí sàà kù 'vala kùṛo o bà jò ye.

³¹ Ye táánò sàà nò yí ni tí 'duù tí nó náa Mbíri tuu yí nó lá, káa à gii tuu ye, máa, ye dù tí mbe caka tí ndá 'duù, tacó wàa, ye 'ví tù ta bà tí wó ji ndá Ìzìrìyéli.

³² «Ye táánò nò Bèri-mi-Mbíri kù gí 'do gbíri go kùlè nò, kù gí gí bà o mí muu wó.

³³ Ye táánò ta o tí nó nò yí ni lá. Káa a 'duù tí nó mbe tuu ye, máa, ye caka tí ndá 'duù ta ngo nó, ká gii túbà tí wó ji ye máa, «'Duù tí nó náa wò bà nò Bèri-mi-Mbíri kù gí 'do gbíri ndírí gí muu wó nó, a 'duù tí nó ká bà gí gí bà caka tí ndá 'duù ta Bèri-mi-Mbíri nó ká nò.»

³⁴ Káa ye gii nò Bèri-mi-Mbíri gí 'do gbíri gí muu 'dakò tí zó gí. À má éno, ye kpónó kù yù nó a gbí wó ji yo máa, yí a 'Vii-mi-Mbíri.»

Ndá mbe dù tí ndá kpédélé mbe tala có mi Jézù

³⁵ Ta 'bí yé, si ndá Jòvání kù rò tìyò ta ndá 'bí mbe tala có mi wó sòsò'ò ta 'dè'o,

³⁶ Jòvání gii nò Jézù kù ndii ta nó. Yí gii zeke Jézù ngbóó, bìnidi yí gii túbà tí wó ji ndá mbe tala có mi wó tí nó náa ndú kù rò tìyò ta ndú nó, máa, «Yo nò 'Vii-rómbo-mi-Mbíri ta nó zò.»

³⁷ Ndá mbe tala có mi Jòvání nò mà gii 'di có tí nó náa yí 'dè ji ndú nò, ndú só gii nje nó ya gí bà ṛu ndi Jézù.

³⁸ Jézù mà gii 'visi tí wó, yí mà gii nò ndú, yí gii 'vee ndú máa, «Yo kù pà a yè?»

Káa ndú gii 'visi có ji Jézù máa, «Rábi» (gbí máa, Mbe nìbà i), «Wò kù dù ngò?»

³⁹ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Yo gí gí bà nò .» Ndu bà-i-nò gii ya ta sè ṛi-'dè'ò tí nó gí bà nò bàndò mi Jézù.

⁴⁰ 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mi Jòvání mbe ya gí bà nò bàndò bà dù Jézù nò a Àndèréya, tí ná'vindí Simónè Piyétòrò.

⁴¹ Àndèréya mà gii nò bàndò bà dù Jézù gí, yí gii dele ndi wó ya gí bà pà bà tí ná'vindí wó Simónè, yí mà gii 'de yí gí, yí gii 'dè có ji yí máa, «Ze 'de Bìndi-Mbíri gí!»

⁴² Bìndi yí gii 'daka Simónè ya tí ji Jézù.

Jézù mà gii ò Simónè, Jézù gii zeke Simónè nghóó, bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «Wò a Simónè tí 'vii mi Jòvání, káa ngú rẹ lo kpónó bà dù a Kéfà,» (gbí máa, Piyétòrò, gbí máa, Duù).

⁴³ Ta yé bindi bà 'de tí ndá Jézù ta Simónè Piyétòrò, Jézù gii 'de 'bí 'dakò ta rẹ wó a Filípò, si Jézù bàkà có gítí bà nǹè nó 'do tabè'dè Jòròdáníyà tacó bà ya gí Gállilèyà cee gí. Jézù gii tè'é tí Filípò máa, yí gí gí bà ru ndi yì.

⁴⁴ Filípò delè káa 'duù Bètisáyidá go ndá Àndèréyà ta Piyétòrò.

⁴⁵ Filípò mà gii 'de 'bí 'dakò ta rẹ wó a Nàtànìyélè, yí gii 'dè có jì Nàtànìyélè máa, «Ze 'de 'duù tí nó náa Mòze táánò cu có gítí wó mí gbí wáràgà mì wó nó gí, 'duù tí nó náa ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri táánò cu có gítí wó mí gbí wáràgà mì ndú nó. Rẹ wó a Jézù, tí 'vii mi Jüzépè mbe gí 'do Názàrètì.»

⁴⁶ Káa Nàtànìyélè gii 'vee Filípò máa, «A ña tó i yè jé ká gí 'do Názàrètì?» Káa Filípò gii 'visi có jì Nàtànìyélè máa, «Gí gí bà ò yí ta ro lo.»

⁴⁷ Ndá Filípò ta Nàtànìyélè bà-i-nò gii ò kú ya gí mì Jézù. Jézù mà gii ò Nàtànìyélè kèjì gí mì wó, yí gii 'dè có jì yí máa, «Á gbúú-gbuu zó a Ìziriyéli gbí dù Ìziriyéli ta tiri gbí yí wó wálá ká kèjì zò.»

⁴⁸ Nàtànìyélè mà gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè nó, yí gii 'vee Jézù máa, «Wò ò ye ni ta yè?»

Káa Jézù gii 'visi có jì yí máa, «Ye kùtáá ò wò kú ki tí lo to tà mù-mbiigá á kùro o bà ya Filípò gí bà tè'é tí lo.»

⁴⁹ Nàtànìyélè bà-i-nò gii 'visi có jì Jézù máa, «Mbe nìbà i, wò a 'Vii-mi-Mbíri! Wò a gbolò gba mì ndá Ìziriyéli!»

⁵⁰ Káa Jézù gii 'visi có jì Nàtànìyélè máa, «Wò ùnje ènò máa, ye a 'Vii-mi-Mbíri, tí gbolò gba mì ndá Ìziriyéli, ká tacó náa ye 'dè có jì wò máa, ye kùtáá ò wò kú ki tí lo to á tà mù-mbiigá gí nó. Káa wò bà gii ò ndá 'bí i mbe me kpo-kpò ndii ñinò gí.

⁵¹ Ye kú 'dè có jì wò ta yúcó máa, wò kèjì gí bà ò nje kèjì gbíri njaanga tí gí, bindi ndá basili mì Mbíri kú wùùkú to ya gí yaà, gí gí to, ya gí yaà, gí gí to, muu 'Vii-mi-'Dakò.»

2

Jézù ya gí bàndò bà kò niì gbí gbata Kána

¹ À bàkà bindi bà tè'é tí ndá Filípò ta Nàtànìyélè mì Jézù káa sili ta'ò, bindi 'bí 'dakò gbí gbata Kána, gbí to Gállilèyà, gii kò niì mì wó gí 'bá. Màriyà tí nawu Jézù ta o tí nó kuu bàndò bà kò niì tí nó.

² À delè gii tè'é tí ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó gí bà kò niì tí nó gí.

³ Pe nẹbítì mà gii cee 'do mì ndá mbe kò niì gí, nawu Jézù gii 'dè có jì yí máa, «Pe mì ndú wálá.»

⁴ Káa Jézù gii 'visi có jì nawu wó máa, «Káa wò 'dè jì ye máa ye 'ví bàkà tí a yè, ndi lo nií? O mì ye gí kálásè.»

⁵ Nawu Jézù bà-i-nò gii 'dè có jì ndá 'duù tí nó mbe kú bàkà nètè bàndò bà kò niì nó máa, «Yí má 'dè có jì yo, yo 'ví ndii muu có mì wó nó lá.»

⁶ Ta o tí nó ndá 'bí kpo-kpò ká'i-ngo vò-nje gbaànǹè 'do tí díí, náa gbèe kú te go jú-kàrà-ngo vò ta nje tí, kuu mì ndá 'duù tí nó á bàndò bà kò niì nó. Nètè mì ña ndá kpo-kpò ká'i-ngo tí nó gbí tàkii mì ndá Jùdéyà a bà cu ngo mí gbí ndú tacó bà caka bèjò.

⁷ Jézù bà-i-nò gii 'dè có jì ndá 'duù tí nó mbe kú bàkà nètè bàndò bà kò niì nó máa, «Yo cu ngo yeke ndá kpo-kpò ká'i tí nó gí.»

Ndá 'duù tí nó mà gii bàkà go có tí nó náa Jézù 'dè jì ndú nó gí,

⁸ Jézù gii 'dè có jì ndú máa, «Yo cu 'bí ngo tí nó náa yo yee mí gbí ndá kàrà ò jì 'duù tí nó mbe kú nǹè i-zò-zò nó.»

⁹ Ndá 'dakò tí nó gii cu ngo tí nó náa ndú yee mí gbí kàrà ò ya tí jì 'duù tí nó mbe kú nǹè i-zò-zò nó go có mì Jézù nó. Yí mà gii tee mítí nje wó, ñinó a pe ká nó! Káa yí ò 'dóó kpokèjì tí nó náa pe tí nó gí 'do tí nó lá. À káa ndá 'duù tí nó mbe yòò ngo mí gbí ndá kpo-kpò kàrà-ngo tí nó ká 'di gbí có tí nó.

Mbe nǹè i-zò-zò bà-i-nò gii tè'é tí 'dakò tí nó náa à kú kò niì mì wó gí 'bá nó.

¹⁰ Bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «Ndá 'duù ta o i 'dáá gí kú nǹè kùro a pe ñinò mbe me gó ngé waa gí nó. Yí ndá wíri má ye gí, ndú gii nǹè pe ñinò mbe me gó duú-duú lá nó 'do ndii. Káa wò gii kpolo tí pe ñinò mbe me gó ngé waa gí nó yee tí kpónó.»

¹¹ Jézù bàkà kpédélè serè mí wò nó mí gbí gbata Kána á Gállilèyà, tacó wàa ndá 'duù 'ví ò ta wotí mì yì. Ndá mbe tala có mì wó gii ùnje gítí wó dú ta yúcó gí.

Jézù mòkò ndá mbe mà 'véle 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri gí sè

¹² Ndá Jézù ta nawu wó, ta ndá ná'vindí wó, gii njè nó 'do bàndò bà ko niì ya gí bà bàkà lambu sili mí gbí gbata Kàpàrànwùmù.

¹³ Jézù mà gii ò kùro o bà bàkà tàkii mì o bà Ndiì-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mì-Mbíri dooko gí, ndú gii njè nó ta ndá mbe tala có mì wó 'do gbí gbata Kàpàrànwùmù, tacó bà ya gí bà bàkà gbolò o tí nò mí Jèrùzàlémè.

¹⁴ Ndú mà gii yee ká, ndú gii 'de ndá 'duù 'visi gbí ndùgù 'bá-Mbíri tí 'dóó i mì ndú gí. Ndú 'de ndá mbe kù mà ndá mò'dú, ta ndá rómbo, ta ndá kùlè, ta ndá mbe kù 'visi gùrùsù, 'virímó-'virimo gbí nètè.

¹⁵ Jézù mà gii ò ènò, yí gii je nji wú, bindi yí gii gbí ta ndá 'duù tí nò, ta ndá nò mì ndú, mòkò 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri á gí sè. Yí gii 'buku ndá tàràbèzá mì ndá mbe kù 'visi gùrùsù mí to, ta bà vaka ndá gùrùsù mì ndú vóró-voro, vóró-voro, ta to.

¹⁶ Bindi yí gii do mítí ndá mbe kù mà ndá kùlè máa, «Yo kaa ndá kùlè mì yo nò 'do bà-i-nó gí! Yo káká'í 'ví bàkà rùkàtìlì mì Bu ye tí bàndò bà mà 'velè mì yo lá!»

¹⁷ Ndá mbe tala có mì Jézù mà gii ò ò ò i tí nò náa yí bàkà ta ndá mbe mà 'velè gbí ndùgù 'bá-Mbíri nò, mbi ndú bà gii 'va tí có tí nó á gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Ye bà cì ká muu 'bá mì lo!» nò.

¹⁸ Káa ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá òndi ndú gii yuu tí ndú mí gbí có tí nò ta bà 'vee gbí nje Jézù máa, «Ze 'ví ò ò ò mí mí mí ò ò ò yè máa, áá mì lo a yúcó tacó bà bàkà ò ò ò i tí nò kponó náa wò bàkà nò?»

¹⁹ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa, «Yo kí'viki 'bá-Mbíri tí nó gí to, wàa ye bà bì ndí mí tíyò á gbí sili ta'ò.»

²⁰ Káa ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá gii 'vee yí máa, «Áá táánò bì 'bá-Mbíri tí nó mí tíyò gbí ndoò zì 'duù-só-nje wò nje-vò gbaanjé, káa wò kèjì gí bà bì ndí gbí sili ta'ò?»

²¹ Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá ta o tí nò òndi ndú kù koro có a i gítí cèè 'bá-Mbíri tí nó, keèlá, Jézù kù ni a 'bá-Mbíri tí nó tí dù wó nò.

²² Mbí ndá mbe tala có mì Jézù gii 'va tí có tí nó náa yí 'dè gítí bà bì ndi 'bá-Mbíri á gbí sili ta'ò nò a i bindi bà 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó. Bindi à ngbí nò a o bà gii ùnje mì ndú á gítí ndá có tí nó á gbí wáràgà mì Mbíri, ta có tí nó náa Jézù 'dè nò.

²³ Ndá 'duù me mbè, mbe ò ndá serè tí nó náa Jézù bàkà gbí ndá sili bà dù yí á Jèrùzàlémè ta o bà Ndiì-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mì-Mbíri nó, gii ùnje gítí Jézù gí.

²⁴ Káa Jézù tee njembí wó gítí có mì 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gbaanjé lá, tacó yí ò ndú 'dáá gí ni gí.

²⁵ Tacó ènò, gbí nderè bà 'vee 'bí 'duù mì wó máa yí 'dè gbí ndú jì yì nò wálá, tacó yí 'di gbí ndá 'duù muu to tí nó ngé cee gí.

3

Ndá Jézù ta 'bí mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyá

¹ Ta 'bí o gbaanjé 'bí 'dakò tí mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyá, delè tí kpo 'duù gbí ngbàngà mì ndú, ta rè wó a Nikòdémò,

² gii ya gí mì Jézù ta bebìlì gbí kóó, bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «Mbe nibà i, ze ò wò tí mbe nibà i mbe gí 'do mì Mbíri ni gí. Tacó 'bí 'duù bà 'de wotí bà bàkà ndá ò ndá kpo-kpò i tí nó náa wò kù bàkà nó wálá, sè káa òndó à má káa Mbíri ká tàkò 'duù tí nó.»

³ Káa Jézù gii 'visi có jì Nikòdémò máa,
«Ye kù 'dè có jì wò ta yúcó máa,
à má kpò gbí ndi bà jò 'duù lá,
'duù tí nó bà dù tí bòò-gba mì Mbíri wálá.»

⁴ Káa Nikòdémò gii 'vee Jézù máa, «Áá bà kpò gbí ndi bà jò kpo 'duù káká'í ée? Yí bà 'de kpokèjì bà dele ndi wó ya gí gbí yì nawu wó wàa à 'ví jò ndi wó tí dó 'vii 'do kòtí 'di?»

⁵ Káa Jézù gii 'visi có jì Nikòdémò máa,
«Ye kù 'dè có jì wò ta yúcó máa,
à káa ò 'duù òndó náa à caka tí wó gí,
tí ò 'duù òndó mbe 'di có mì Bèri-mi-Mbíri gí nó,
ká bà dù tí Bòò-gba mì Mbíri.»

⁶ A ndá bu 'duù ta nawu 'duù ká jò 'duù,
káa, a Bèri-mi-Mbíri ká je wotí bà dù tí 'duù mì Mbíri jì 'duù.

⁷ Njembí lo 'ví mù gítí có tí nó náa ye 'dè jì wò ènó nó máa, à 'ví jò ndi lo tí ngú nó lá.

⁸ Tacó ndá 'duù òndó náa Bèri-mi-Mbíri je wotí bà 'vala go có mì Mbíri jì ndú gí nó,
go pípiři náa wò kù 'di káa wo bà pí yí,
káa wò bà ni bà cu 'bi lo gbuú-gbuu mítí 'bí to,

máa, <Nô! Pípiri kù pì 'do nô!> nò wálá.

Wó delè bà ni bà cu 'bì lo gbúú-gbuu mí tí 'bí to,

máa, <Pípiri kù pì gítí nó!> nò wálá.»

⁹ Káa Nikòdémò gù 'vee Jézù máa, «Gbí có mì lo nò máa yè?»

¹⁰ Káa Jézù gù 'visì có jí yí máa, «Wò tí gbolò mbe nibà i mì ndá Ìzìriyèlì delè nò ndá i tí nò ni lá?»

¹¹ Ye kù 'dè có jí wò ta yúcó máa,

ze kù 'dè có ká gítí ndá i ñínó náa ze nò ndú ni gí nò.

Ze delè kù 'dè có ká gítí ndá i ñínó náa ze nò ndú ta ọ ze gí nò.

Kpétí ká éno, ndá 'duu mì yo biya bà 'di ndá có tí nó náa ze 'dè jí yo gítí ndá i ñínó náa ze nò ta ọ ze nò gí.

¹² Yo má biya bà 'di có tí nó náa ye 'dè jí yo gítí ndá i muu to tí nó nó gí,

yo bà ùnje gítí có ñínó náa ye bà 'dè jí yo gítí ndá i ñínó gbìrì nò ta ọ kpokèjí ngàyi?

¹³ 'Bí 'duu muu to tí nó gbaànjé jé mbe 'dò kò wó mí gbìrì wálá;

à káa 'Vii-mi-'Dakò, tí mbe gí 'do gbìrì.

¹⁴ Mbìrì bà te 'Vii-mi-'Dakò gí yaà mí kùro ndá 'duu go bà te cè tí kpoo tí nó náa à du

'do tí lli nó mì Mòze gí yaà mí kùro ndá 'duu gbí kángáá nga ngòò,

¹⁵ tacó wáa ndá mbe ùnje gítí wó 'dáá gí 'ví 'de ta 'valá ñínó mbe cee lá nó.

¹⁶ Tacó Mbìrì zè ndá 'duu muu to tí nó níki ngé ma.

Tacó éno, yí gù je gbèe 'Vii mì wó jí ndú.

Mbìrì je gbèe 'Vii mì wó jí ndá 'duu,

tacó wáa, ndá 'duu ñínó mbe ùnje gítí wó nó 'ví gíri'o lá.

Ndú delè 'ví 'de ta 'valá ñínó mbe cee lá nó.

¹⁷ Mbìrì tuu 'Vii mì wó gí muu to tí nó me tacó bà waa có mítí ndá 'duu lá.

Yí tuu yí a i tacó bà 'vala ndá 'duu.

¹⁸ Mbìrì bà waa có mítí ndá 'duu ñínó mbe ùnje gítí 'Vii-mi-'Dakò gí nó wálá.

Káa 'duu ñínó mbe biya bà ùnje gítí gbèe 'Vii-mi-Mbìrì ta 'bí 'vii go yí mì Bu wó wálá nó gí nó 'va tí to sàà gí.

¹⁹ Mbìrì bà waa có mítí ndá mbe ngbùtù ta nderè éno máa,

ngba'o gí gí muu to tí nó gí,

káa à gù níki tí ndá 'duu a bà kpoko tí ndú ta ndi gbí 'dí'di'o.

Ndú biya bà dù gbí ngba'o gí,

tacó ndú ta o 'dáá gí kù bàkà káa ndá vò i.

²⁰ À dú káa yúcó máa,

ndá mbe bàkà vò i 'dáá gí kù sogo ngba'o,

tacó à tí ndú a gúku, máa,

ndá 'duu bà nò ọ ndá vò i tí nó náa ndá yí kù bàkà nò.

²¹ Káa a ndá mbe 'vala ta yúcó ká kù co gí gbí ngba'o,

tacó wáa, ndá 'duu 'ví nò ta ndá i tí nó náa ndá yí bàkà ta ọ mì Mbìrì nò ngbàrángà'i.»

Ndá Jézù ta Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duu

²² Ta o tí nò ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó gù 'bità bà nò ta ndi gbí ndá to á sè 'do gbí ndá gbata gbí to Jùdèyà. Ndú dù gbí ndá nó tí nò ta làmbu kòndi o, kù caka tí ndá 'duu.

²³ Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duu ñìndi wó ta gbèe o tí nò kù dù tí 'bí bàndò ta ngo

gèjèè kuu tí, náa à kù ni mítí a Àyìnónì, á dè ta gbata Sàlìmì, kù caka tí ndá 'duu delè,

²⁴ á kùro bà zèè yí tí Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duu mí gbí zàà.

²⁵ Ta 'bí o gbaànjé, ndá 'bí mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duu gù tò kponje ta 'bí Jùdèyà gítí có bà bàkà i tí ngbàrángà i.

²⁶ Bìndì ndá mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duu gù ya gí mì wó, bìndì ndú gù 'dè có jí yí máa, «Mbe nibà i, ze 'di có éno máa, 'dakò tí nó táánò náa yo ta yí ngéé tito Jòròdáníyà nó, 'dakò tí nó náa wò táánò tùbà tí wó jí ndá 'duu máa, yí a 'Vii-rómbo-mi-Mbìrì nó, kpónó kù caka tí ndá 'duu, káa ndá 'duu 'dáá gí kù kaa ya gí mì wó.»

²⁷ Káa Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duu gù 'visì có jí ndá mbe tala có mì wó máa,

«À má me Mbìrì ká wu i jí 'duu lá,

yí gí bà dù tí mbe i tí nò wálá.

²⁸ Yo 'di có tí nó náa ye táánò 'dè jí yo éno máa,

<Ye me Bìndì-Mbìrì lá,

ye a 'duu tí nó náa à tuu yí túú-tuu gí kùro wó> nó ta tú yo gí.

29 Ngú nìi ta o 'dáá gí ká ta rẹ̀ ngú 'dakò mì wó mbe kù kò yí nò.

Kpétí ká ẹ̀nò,

tàkòcò kómbe 'dakò tí nó mbe kù kò ngú nìi nó ta o 'dáá gí ká pétékè'i gítí bà 'di kòcò ndá kómbe wó kù 'dè nje ta ngú nìi mì wó ta líkí'o tí ndú.

Na líkí'o tí nò kpónó kuu tí ye.

Tàkòcò ye kpónó peteke ngé tè gí.

30 Wotí mì wó má kù ya gí yaà,

wotí mì ye kù dele gí to.

31 'Duù tí nó mbe gí 'do yaà nó me gbolò ndii ndá 'duù 'dáá gí.

Káa 'duù ñinó náa à jò yí mí muu to tí nó nó a 'duù mì to tí nò.

Yí delè kù 'dè có ká gítí ndá i muu tó tí nò.

32 Bindi 'duù tí nó mbe gí 'do gbíri nó

kù 'dè có ká gítí ndá i ñinó náa yí nò ndú gbíri nò.

Yí delè kù 'dè káa ndá có ñinó náa yí 'di 'do gbíri nò.

Ndá 'duù kpétí má ùnje gítí có mì wó lá,

33 'duù ñinó mbe ùnje gítí có mì wó gí nó ùnje gí máa,

ndá có mì Mbíri a yúcó.

34 Tacó 'duù tí nó náa Mbíri tuu yí nó kù 'dè a ndá có mì Mbíri.

Tacó Mbíri je Bèri mì wó tí Mbíri jì 'duù tí nó náa yí tuu yí nò túkà'i.

35 Bu 'Viì zè 'Viì nìkì ma.

Yí gii kaa ndá i 'dáá mí 'bi 'Viì gí.

36 'Duù mbe 'di có mì 'Viì gí

bà 'de 'vála ñinó mbe cee lá nò.

Káa, 'duù ñinó mbe biya bà 'di có mì 'Viì gí nó

jé gí bà 'de 'vála ñinó mbe cee lá nó wála,

tacó yí kù 'vala gbí kpo-tàkòcò mì Mbíri.»

4

Ndá Jézù 'de tí ndú ta 'bí nìi Sàmáryà muu gùù ngo

1 Jézù gii 'di gí máa, ndá mbe kpolo tí tàkù mì ndá Jùdèyà nò ni gí máa, muu ndá mbe tala có mì yí me mbè ndii muu ndá mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù gí, káa yí delè kpòò kù caka tí ndá ngú 'bí ,

2 à má ta bà 'dè ta yúcó, Jézù táánò caka tí ndá 'duù lá, a ndá mbe tala có mì wó ka kù caka tí ndá 'duù.

3 Yí nje nó ta ndá mbe tala có mì wó 'do Jùdèyà tacó bà ya gí Gàliléyà,

4 có tí kpokèjì tí nó mbe có gbí to Sàmáryà nò.

5 Ndú má gii yee gbí njí tí nó náa Jákòbè digisèé je tí mbèlè jì 'viì mì wó Jùzépè, á dè ta gbata Sikàrà gbí to Sàmáryà nó,

6 Jézù gii kù tí wó to ta sé nó á muu 'bí gùù ngo, náa à kù nì mítí a Gùù ngo mì Jákòbè, á gbí njí tí nó, si rì dè gítí bà gí gbúru.

7-8 Jézù má gii zeke'o, yí gii nò 'bí nìi tí jù Sàmáryà mbe gí tacó bà ja ngo, si ndá mbe tala có mì Jézù kaa 'dáá ya gí bà sì i-zó-zò gbí gbata gí. Bindi Jézù gii yù ngo 'do tí nìi tí nó, máa, «Cu 'bí ngo mì lo nò je, wàa ye 'ví nju gí.»

9 Káa nìi tí nó gii 'vee Jézù máa, «Ìjìnò a wò tí Jùdèyà ká kù yù ngo 'do tí ye tí jù Sàmáryà?» Nìi tí nó 'vee ña 'vé tí nó mítí Jézù tacó ndá Jùdèyà gbí ndá o tí nó si ndá 'duù Sàmáryà tí i ngé gí lá.

10 Káa Jézù gii 'visì có jì nìi tí nó máa,

«Wò kùtáá má nò i-nambee tí nó náa Mbíri kù je jì ndá 'duù tí nó ní-ni,

wò delè kùtáá má nò 'duù tí nó mbe kù yù ngo njú-njú 'do tí lo nó ní-ni,

a wò kùtáá ká bà yù ngo 'do tí wó,

bindi yí kùtáá bà je ngo tí nó mbe kù 'vala ndá 'duù nó jì wò gí.»

11 Nìi tí nó bà-i-nò gii 'visì có jì Jézù máa, «I bà ja ngo mì lo wála, kpo 'duù, káa tà guu ngo tí nó me 'dú ngé. Wò bà 'de ngo tí nó mbe kù 'vala ndá 'duù náa wò bà je jì ye nò 'do kòtí 'di?

12 Gbí ña có mì lo nó máa, wò a gbolò 'duù ndii gu ze tí nó tí Jákòbè nó gí? Jákòbè tí nó táánò tí mbe duu gùù ngo tí nó náa ndú ta ndá 'viì mì wó, ta ndá i-kó-ko mì ndú, nju kpòò, bindi ndú gii jee jì ze nó?»

13 Káa Jézù gii 'visì có jì nìi tí nó máa,

«'Duù má nju ngo 'do gbí gùù ngo tí nó,

go ngo bà bàkà yí káká'i gí.

14 Káa go ngo bà bàkà 'duù mbe nju ngo gbí 'bi ye káká'i wála.

Ngo tí nò bà dù gbí yí wó go ngo mbe kù 'va gbí pù co gbí ndòò.

Ngo tí nò bà 'vala yí dúú bà ya tí .»

¹⁵ Nii tí nò mà gù 'di có tí nò náa Jézù 'dè jì yí nò, yí gù 'visì có jì Jézù máa, «Cu 'bí ña ngo tí nò náa wò kù 'dè có gítí nò jì ye, tacó wàa go ngo 'ví bàkà ye káká'í lá. Delè tacó wàa, ye 'ví gí gí bà ja guù ngo tí nò káká'í lá, bu ye.»

¹⁶ Káa Jézù gù 'visì có jì nii tí nò máa, «Ya gí bà tè'é tí 'dakò mì lo, wàa yo 'ví gí ta yí gí bà-i-nò.»

¹⁷ Káa nii tí nò gù 'visì có jì Jézù máa, «'Dakò mì ye wálá.»

Jézù bà-i-nò gù 'visì có jì yí máa, «Wò 'dè a yúcó máa, 'dakò mì lo wálá.

¹⁸ Tacó wò táánò kò ndá 'dakò vò, káa 'dakò tí nò kpónó náa yo kuu 'bá ta yí nó me 'dóó 'dakò mì lo lá. Có mì lo me 'vèrè lá.»

¹⁹ Nii tí nò mà gù 'di có tí nò náa Jézù 'dè jì yí nò, yí gù 'visì có jì yí máa, «Ye kpónó òò ni gí máa, wò a mbe 'dòkò có mì Mbíri, bu ye.

²⁰ Káa ndá ká gù ze tí ndá Sámáriyà dígísèé kù bàkà i-Mbíri mí pí gú tí nó mì ze nò. Káa yo tí ndá Jùdéyà máa, gbèe bàndò bà bàkà i-Mbíri 'ví dù ká gbí gbata Jèrùzàlémè cuki. Yúcó bàndò kpónó 'ví dù a ñindi ndá 'di?»

²¹ Jézù bà-i-nò gù 'visì có jì nii tí nò máa,

«Ûnje gítí có tí nó náa ye kù 'dè jì wò nò, nii.

'Bí o wúnò ká kèjì náa yo bà bàkà i jì Bu ye mí pí gú mì yo nó wálá;

yo delè bà bàkà i mí Jèrùzàlémè wálá.

²² Yo tí ndá 'duù Sámáriyà òò Mbíri tí nó náa yo kù bàkà i jì yí nó ni lá.

Káa ze tí ndá Jùdéyà òò Mbíri tí nó náa ze kù bàkà i jì yí nó ni gí.

Tacó 'duù tí nó tí mbe 'vala ndá 'duù nó gí a i 'do mì ze tí ndá Jùdéyà.

²³ Káa o tí nó ká kèjì, à má ta bà 'dè ta yúcó, o tí nó gí sàà gí,

náa ndá cèe mbe bàkà i-Mbíri bà gù bàkà i jì Bu ye ta njembí ndú,

ndú delè bà bàkà i jì yí ta yúcó.

Tacó ñinò a ña ndá 'duù tí nó náa Mbíri tí Bu ye kù dù ta go ndú máa ndú 'ví dù tí ndá mbe bàkà i jì yí nò.

²⁴ Mbíri a Bèri;

à má ènò, ndá mbe bàkà i-Mbíri 'ví bàkà ta wotí mì Bèri mì wó tí Mbíri,

ndú delè 'ví bàkà ta yúcó.»

²⁵ Káa nii tí nò gù 'visì có jì Jézù máa, «Ye òò ni gí máa, Màsiyà (gbí máa, Bindi-Mbíri) kpónó kèjì, yí má gí gí, yí bà 'dè gbí ndá có 'dáá gí jì ndá 'duù.»

²⁶ Káa Jézù bà-i-nò gù 'visì có jì nii tí nò máa, «Ye tí mbe kù 'dè có ta wò nó a 'duù tí nò, tí Bindi-Mbíri nò.»

²⁷ 'Do bà-i-nò ndá mbe tala có mì Jézù gù dele ndi ndú 'do bà sè i-zó-zò gí. Ndú mà gù 'de ndá Jézù kù 'dè nje ta nii tí nò, nje ndú 'dáá gí gù 'dèè gí. Káa gbèe 'bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe 'vee Jézù máa, «Yo kù 'dè a cèe nje yè ta jú Sámáriyà tí nò?» nò wálá.

²⁸ Nii tí nò mà gù òò ndá mbe tala có mì Jézù gí gí, yí gù goonò mbálá-mbala ya gí gbí gbata, si kára ngo mì wó mí muu guù ngo, bindi yí gù mà ndá 'duù máa,

²⁹ «Yo gí gí bà òò ña 'bí 'dakò tí nó gí! Yí yù gbí ndá i tí nó náa ye bàkà gbí bà 'vala ye nó 'dáá gí gí sè gí. À 'ví dù nò a 'dakò tí nó tí Bindi-Mbíri nó?»

³⁰ Káa ndá 'duù gbí gbata mà gù 'di ndá có tí nó náa nii tí nò 'vanda jì ndú nó, ndú gù kaa ya gí mì Jézù.

³¹ Káa si nii tí nò kù ya gí bà kili ndá 'duù gbí gbata tacó bà ya gí mì Jézù nò, ndá mbe tala có mì Jézù kù yòòngó yí gítí i-zó-zò, máa, «Zò 'bí lámбу i, wàa wò 'ví ñjù ta ngo, mbe nibà i.»

³² Káa Jézù gù 'visì có jì ndú máa, «I-zó-zò mì ye kuu bà ro ye, káa yo òò ni lá.»

³³ Ndá mbe tala có mì Jézù gù 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «À 'ví dù a 'bí 'duù ká 'ví gí ta i-zó-zò jì yí?»

³⁴ Káa Jézù gù 'visì có jì ndú máa,

«I-zó-zò mì ye a bà bàkà go có mì 'duù tí nó mbe tuu ye nò.

I-zó-zò mì ye a bà cee nètè mì wó.

³⁵ À tà káa yo ká kù 'dè có ènò máa,

ndá 'duù kù kili i 'do gbí ñjì á bindi pí nà'ò bindi bà yee ñjì ña mí gbí guù le?

Yo zeke'o gbí ñjì lèè ènò gí.

Ndá i gbí ñjì yù sàà gí.

Ndú kù ù káa ndi o bà kili ndú.

³⁶ À kpónó kù ko mboo nètè mì mbe kù kili i 'do gbí ñjì jì yí.

Yí kù kili i tacó 'vala ñinò mbe cee lá nò.

Tàkòcò ndá mbe kili i 'do gbí ñjì só bà peteke ká peteke.

³⁷ Tacó có tí nó máa, «À rò nǝí a 'bí 'duù, káa à gii kili i 'do gbí nǝí a 'bí 'duù nó» a yúco.

³⁸ Ye bà tuu yo máa, yo ya gí bà kili i 'do gbí nǝí.

Áá táánò me yo ká rò nǝí tí nó lá.

A ndá 'bí 'duù tende ká mbu gítí .

Káa a yo ká bà gii lá bàà gbí wu'o mì ndú.»

³⁹ Mbè ndá 'duù Sámáriyá tí nó mbe kaa gí mì Jézú 'do gbí gbata tí nó náa nùí tí nó kú 'vala gbí nó gii ùnje gítí Jézú ta njembí ndú 'do gbí có tí nó náa nùí tí nó 'dè jì ndú ta rè Jézú máa, «Yí 'dè gbí ndá i tí nó 'dáá náa ye bàkà gbí bà 'vala ye nó jì ye gí.» nò.

⁴⁰ Tacó éndò, ndú má gii yee mì Jézú, ndú gii 'deke tí ndú jì yí, máa, yí dù á mì ndá yí ta ndú gáà má kózò gí, wàa yí 'ví gii ndii . Bìndi Jézú gii ùnje gítí bà bàkà sili sósò'ò mì ndú.

⁴¹ Ndá mbe 'di ndá có mì wó gbí ndá sili tí nó sósò'ò náa yí bàkà mí mì ndú nó me mbè gii ùnje gítí wó ta njembí ndú.

⁴² Ndá 'duù tí nó mbe ùnje gítí Jézú nó gii 'dè có jì nájú ndú tí nó mbe ya gí bà ma có tí Jézú jì ndú nó máa, «Ze kpónó ùnje gítí wó ta njembí ze dú, me ká gí tàkò có mì lo náa wò 'dè jì ze nó cuki lá. Ze ùnje gítí wó tacó ze 'di ndá có 'do gbí nje wó ta tù ze gí. Ze delè gii ò nǝ gí máa, yí dù a mbe 'vala ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí.»

Jézú 'vala 'vii mì 'bí gbolò 'duù

⁴³ Jézú má gii sǝ ndá sili tí nó sósò'ò nó gí, yí gii 'bi ndi nó kú ya gí Gàlilèyà.

⁴⁴ Yí 'dè ta nje wó sàà gí máa, «À te duù míti mbe 'dòkò có mì Mbíri lá ká 'dóó 'bá mì ndú.»

⁴⁵ Káa, ndú má gii yee ta ndá mbe tala có mì wó á 'dóó 'bá mì ndú Gàlilèyà, ndú gii 'de ndá i tende. Ndá 'duù ká gii te wiri míti wó ta banga tí . Tacó ndú ò ò ná ndá i tí nó náa yí bàkà á Jèrùzàlémè sǝ ndú ká ta o gbolò o nó gí.

⁴⁶ Gbí ndá sili tí nó náa Jézú kuu tí gbí to Gàlilèyà nò, yí gii co wiri ya gí gbí gbata Kánà, tí gbata tí nó náa yí 'visi ngo tí pe gbí ta o bà kò nùí nò. 'Bí gbolò 'duù ta 'vii mì wó ta nò'o tí wó gbí gbata Kàpàrànáwùmù, á tí nó gbèè ri 'do Kánà,

⁴⁷ má gii 'di có éno máa, Jézú kuu gbí gbata Kánà, yí gii njè nó ya gí mì Jézú, bìndi yí gii 'deke tí wó jì yí máa, yí ya gí bà 'vala 'vii mì yí 'do gbí ku, tacó sè mì 'vii tí nó káa njembí wó.

⁴⁸ Káa Jézú gii 'visi có jì 'dakò tí nó máa, «'Bí 'duù jé mbe ùnje gítí ye gbí òkò tí yo wálá; yo kú gí gí mì ye ká tacó wàa ye 'ví bàkà ndá kpo-kpò seřè jì yo.»

⁴⁹ Káa gbolò 'duù tí nó gii 'deke tí wó jì Jézú máa, «Ngo've tí lo a kùro bà ki njembí 'vii mì ye, kpo 'duù.»

⁵⁰ Jézú bà-i-nò gii 'visi có jì yí máa, «Ya gí 'bá; 'vii mì lo bà 'vala gí.»

⁵¹ Gbolò 'duù tí nó bà-i-nò gii ùnje gítí có mì Jézú gí. Bìndi yí gii njè nó kú ya gí 'bá. Má gii zeke'o, yí gii 'de ndá 'bí bòò mì wó kpokèjì kú ya gí tàkò wó ta banga ngú có jì yí máa, 'vii mì wó 'vala gí.

⁵² Gbolò 'duù tí nó má gii 'vee ndá bòò mì wó nó máa, «Gbí dii 'vii tí nó 'bità bà niki ta o ngayi?»

Káa ndú gii 'visi có jì yí máa, «Mbořo tí nó 'bità bà cee 'do tí wó yáánó sǝ ri mò tí ká nǝí'dí éndò.»

⁵³ Gbolò 'duù tí nó gii ò ò ngé ni gí máa, ndá 'duù tí nó nǝ jì yí nò gbúú-gbuu a o tí nó náa Jézú 'dè ta có jì yí máa, «'Vii mì lo bà 'vala gí.» nò. Tacó éndò, ndú ta ndá 'duù 'bá mì wó 'dáá gí gii 'bità bà ùnje gítí Jézú.

⁵⁴ Nǝnò a bà só bà bàkà seřè mì Jézú mí Gàlilèyà. Yí delè bàkà seřè tí nó ká bìndi bà gí yí 'do Jùdèyà.

5

Jézú 'vala 'bí mbe nò'o á Jèrùzàlémè

¹ Jézú gii njè nó 'do Gàlilèyà ya gí bà 'bí gbolò o gbí tàkii mì ndá Jùdèyà á Jèrùzàlémè.

² À kuu tí a 'bí dùgùù to ta ngo kuu gèjèè gbí , á seè 'bí njekeji ndùgù bà ri gí gbí gbata Jèrùzàlémè náa á kú nǝ míti a Njekeji-mi-ndá-rómbo. Rè dùgùù to tí nó gbí có mì ndá Jùdèyà a Bètizàta.

³ À tò ndá ndùùrù vò mí règbà dùgùù to tí nó tacó tí ndá 'duù nǝnò náa ku ki'viki ndú mí to gí nò, go ndá mbe sú rò, ta ndá mbe ku kò, ta ndá 'duù nǝnò mbe gbege've mí to gí nò. Ndá mbe ò'bù ta ndá mbe ósú gii kili kpìri'vii ta tà ndá ndùùrù tí nó kú ù bà gbàngá ngo tí nó,

⁴ tacó 'bí ña o kuu tí náa basilì mí Mbíri má dù gí, yí kú gí gí tà ngo tí nò kú gbàngà ngo. Káa kpédélé mbe nò'ò ñinó mbe ya gí tà ngo tí nò á bindi bà gbàngà ngo mí basilì tí nò kú co gí sè 'do tà ngo ká tí cèe 'duù ta sé'í tí wó káká'í wálá.

⁵ Jézù má gii ya gí règbà ngo tí nò, yí gii ñò 'bí 'dakò ta nò'ò tí wó kuu tí sí. 'Dakò tí nò dù tí sí ta ndoo dè gítí zi' duù-só.

⁶ Jézù má gii zeke 'dakò tí nò, yí gii ñò ká ngé ni gí máa, 'dakò tí nò dù gbí ña yé tí nò ta kóndi o. Jézù bà-i-nò gii 'vee yí máa, «À tí lo a go bà dù gbí dii lo niki maa káká'í?»

⁷ Káa 'dakò tí nò gii 'visi có ji Jézù máa, «Duù mbe te ye ya tí gí tà ngo galá si ngo kú gbàngà tí wálá, Bu ye. Káa ye má ja tí ye kpòò, ye má bà yee ká, ndá mbe nambeè te 'duù mí ndú ya tí gí tà ngo sàa kùro ye gí.»

⁸ Jézù bà-i-nò gii 'visi có ji yí máa, «A gí yaà, wò 'ví te kpâ-sili mí lo, wàa wò 'ví nò nó!»

⁹ Má gii zeke'o, gbí dii 'dakò tí nò gii da mbó'vóó gí. Yí gii paṛa kpâ-sili mí wó, bindi yí gii 'bità bà nò nó go có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nó.

Jézù 'vala 'dakò tí nò ta ri bà wotí gbí tàkù mí ndá Jùdèyà.

¹⁰ Tacó ènò, ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà gii 'dè có ji 'dakò tí nò náa Jézù 'vala yí nó máa, «À wúnó a ri bà wotí gbí tàkù mí ndoo tí ndá Jùdèyà. À má ènò, wò kpónó kú gbètèkè nò a tàkù mí ndoo ta nètè bà te kpâ-sili mí lo nò.»

¹¹ Káa 'dakò tí nò gii 'visi có ji ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà tí nò máa, «À 'dakò tí nò mbe 'vala ye 'do gbí nò'ò nó ká 'dè có ji ye máa, ye te kpâ-sili mí ye, wàa ye 'ví ñjè nó.»

¹² Ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà bà-i-nò gii 'vee yí máa, «À 'dakò 'di ká 'dè có ji wò máa, wò te kpâ-sili mí lo, wàa wò 'ví ñjè nó?»

¹³ 'Dakò tí nò bà-i-nò gii bàkà bà túbà tí Jézù ji ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà tí nó mbe 'vee yí nó. Káa à gii kpò yí gí, tacó yí ñò Jézù ní lá, káa Jézù ñnòkò tí wó mí gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nó mbe ye to gí nó gí.

¹⁴ Má gii zeke'o gàa ènò, Jézù gii 'de 'dakò tí nò gbí ndùgù 'bá-Mbíri. Jézù má gii ñò 'dakò tí nò, yí gii 'dè có ji yí máa, «Ijò ká gí, gbí dii lo kpónó gí niki maa káká'í gí. À má ènò, wò 'ví bàkà wò i káká'í lá, má wálá, 'bí gbolò i mbe ndii nò'ò tí nò táánò mbe bàkà wò nò bà 'de wò.»

¹⁵ 'Dakò tí nò bà-i-nò gii dele ndi wó ya gí bà 'dè có ji ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà tí nó mbe 'vee yí gítí rẹ mbe je yí gí gítí nètè bà paṛaka kpâ-sili ta ri bà wotí gbí tàkù mí ndá Jùdèyà nó, máa, «Rè 'dakò tí nò mbe 'vala ye nò a Jézù.»

¹⁶ Ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà má gii 'di có éno máa, «Jézù ká 'dè có ji 'dakò tí nò máa, yí te kpâ-sili ta ri bà wotí gbí tàkù mí ndá Jùdèyà nò, ndú gii 'bità bà bàkà gbínje ta yí, tacó yí bàkà ndá i tí nò ta ri bà wotí gbí tàkù mí ndá Jùdèyà.

¹⁷ Jézù má gii 'di có tí nò náa ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà 'dè gítí wó máa, yí kú gbètèkè tàkù mí ndá Jùdèyà nò, yí gii 'visi có ji ndú máa, «Bu ye kpónó go có tí nó náa ye kú 'dè ji yo nó kú bàkà nètè, à má ènò, ye delè kú bàkà nètè go i mí wó nó.»

¹⁸ Có tí nò náa Jézù 'visi gí tàkò có mí ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà nò gii milisè tí ndú go sé ká wu. Bindi ndòngbú có mí ndú náa ndú gii koṛo gítí wó a ñinó máa, ndá yí má zi yí lá, ndá yí káká'í bà zi 'bí 'duù wálá. Ndú koṛo ña có tí nò me ká tacó náa Jézù gbètèkè ri bà wotí gbí tàkù mí ndá Jùdèyà gí nò lá; tàkòcò ndú kpolo ngé ma a i gítí có bà 'vii tí Jézù ta Mbíri éno máa, Mbíri a 'dóó Bu yì.

Jézù 'dè có gítí wotí mí wó

¹⁹ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú gí tàkò bà waaka có mí ndú nó máa,

«Ye kú 'dè có ji yo ta yúco máa,

'Vii kú bàkà i me ta muu wó lá;

yí kú bàkà káa i ñinó náa yí ñò Bu wó kú bàkà nó cuki.

²⁰ Tacó Bu 'Vii zè 'Vii mí wó niki ma,

tacó ènò, yí gii túbà ndá i ñinó 'dáá gí náa yí kú bàkà nó ji 'Vii mí wó.

Bu 'Vii bà gii túbà bà bàkà ndá 'bí nètè mbe ndii ndá ñinó gí ji 'Vii mí wó.

Yí bà gii túbà bà bàkà ndá i ñinó náa bà 'dè có gítí ndú bà kpo nje yo gí nó ji 'Vii mí wó.

²¹ Bu 'Vii a mbe kú je woò ji ndá ku;

à má ènò, 'Vii delè kú je woò ji ndá 'duù ñinó mbe niki tí wó nó go i mí Bu wó.

²² Bu 'Vii me mbe waa có míti 'duù lá,

tacó yí je wotí bà waa có míti ndá 'duù 'dáá gí ji 'Vii mí wó gí,

²³ tacó wàa, ndá 'duù 'ví te ta duù míti 'Vii mí wó,

á go ñinó náa ndú kú te ta duù míti wó tí Bu 'Vii nó.

'Duù mbe biya bà te duù míti 'Vii gí,

yí biya nó a bà te duù míti Bu 'Vii tí mbe tuu 'Vii gí.

- 24 Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó máa, 'duù mbe 'di có mì ye,
wàa yí 'ví ùnje gítí mbe tuu ye, bà 'vala ká dúú bà ya tí .
Gbí nderè bà 'viiki gbí nje wó bìnḍi ku mì wó bà dù wálá.
Yí bà ya ká ngé ndírí gí gbí 'válá ñinó mbe cee lá nó bìnḍi ku mì wó.
- 25 Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó máa, o tí nó ká kèjì,
à má ta bà 'dè ta yúcó, à kpónó nó a o tí nó,
náa ndá ku bà gii 'di kòcò 'Viì mì Mbirì,
bìnḍi ndá mbe 'di kòcò wó 'dáá gí bà 'vala gí.
- 26 Tacó Bu 'Viì, tí rèngbó 'válá,
bàkà 'Viì mì wó tí rèngbó 'válá gí.
- 27 Yí delè gii je wotí bà waa có jì yí ndii ndá 'bí mbe waa có muu to tí nó 'dáá gí,
sé náa yí a 'Viì-mi-'Dakò nó.
- 28 Nje yo 'ví 'dèè gítí có tí nó lá,
tacó o tí nó ká kèjì náa ndá ku gbí guù bà gii 'di gbí kòcò wó,
29 bìnḍi ndá ku ñinó mbe bàkà tó i táánò si ndú kù 'vala muu to tí nó nó bà gii 'vala
ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú,
gí gbí 'válá ñinó mbe cee lá nó;
bìnḍi ndá ku ñinó táánò mbe bàkà tó i si ndú kù 'vala muu to tí nó lá nó bà 'vala dó
gbí muu'dú ndú gí bà ñò wò i mì ndú.
- 30 Ye bàkà i ta muu ye lá.
Ye kù waa có ká go ñinó náa à 'dè jì ye gí.
Ye delè kù waa có ká jáá,
tacó à gbí muu ye me có bà bàkà go 'dóó có mì ye lá.
À gbí muu ye a có bà bàkà go có mì 'duù tí nó mbe tuu ye nó.
- 31 Ye táánò má kù koṛo có a i gítí miṛi ye,
máa, ye éno, wàa ye éno, wàa ye éno,
mbe ùnje gítí ndá có mì ye máa,
ye kù 'dè a yúcó nó, bà dù wálá.
- 32 Káa ye ñò ni gí máa,
'bí 'duù tí mbe 'dè yúcó mbe kù 'dè có muu ye kuu tí .
- 33 Yo táánò tuu ndá 'duù mì yo jì Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù,
bìnḍi yí gii 'dè yúcó muu ye jì ndú gí tí jì yo gí.
- 34 Ye 'dè có tí nó jì yo tacó bà 'vala yo.
Ye 'dè jì yo me tacó máa,
ye kù tee njembí ye kpolo ma a i mítí 'bí 'duù muu to tí nó máa yí 'ví 'dè có muu
ye nó lá.
- 35 Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù táánò a wu mbe kù zii á nje kùpò.
Tàkòcò yo delè táánò peteke ta líkí'o bà dù gbí ngba wó tè gí.
- 36 Káa 'dóó có mì ye náa ye bà 'dè gítí miṛi ye mbe ndii yúcó mì Jòvànì tí mbe caka tí
ndá 'duù náa yi 'dè gítí ye nó kuu tí .
Có mì ye nó a ndá nèté tí nó náa Bu ye tuu ta ye, máa, ye bàkà nó.
À delè a ndá nèté tí nó ká kù túbà éno máa, a Bu ye ká tuu ye.
- 37 'Bí mbe 'dè có muu ye á bìnḍi ndá nèté mì ye a Bu ye tí nó mbe tuu ye nó.
Yo jé 'di kòcò wó ta tù yo lá.
Yo delè jé ñò yí ta ṛo yo lá.
- 38 Có mì wó delè dù gbí njembí yo lá,
tacó yo ùnje gítí 'duù tí nó náa a yí ká tuu yí nó lá.
- 39 Yo kù jé ta bà 'di gbí ndá có gbí wáràgà mì Mbirì,
tacó yo koṛo có máa,
à gbí wáràgà mì Mbirì a ndá có mbe kù je 'válá ñinó mbe cee lá nó jì yo.
Káa à gbí wáràgà tí nó mì Mbirì nó a ndá có gítí ye.
- 40 Káa, ta ndá ña ñinò 'dáá gí, yo biya bà gí gí mì ye,
tacó bà 'de 'válá ñinó mbe cee lá nó gí.
- 41 Ye kù 'dè có tí nó jì yo me tacó máa,
ye kù pà a bà ùlù ye mì ndá 'duù nó lá.
- 42 Káa ye ñò yo ni ngbàrángà'i gí.
Ye ñò ni gí máa, yo zè Mbirì niki gbaànjé lá.
- 43 A Bu ye ká tuu ye jì yo,
káa yo gii bè ye gí.

Káa 'bí 'duù kpónó má gí ta 'dóó nó wíri mì wó gí mì yo,
yo bà te wíri míti wó gí.

⁴⁴ Gbèe 'bí có gítí bà pà kpokèjì gítí bà ùlù yo mì Mbíri gbí muu yo gbaanjé wálá.
À kpolo mì yo cuki káa có gítí bà ùlù tí yo gbí òkò tí yo.

À má ènò, a ña yè muu to tí nó ká bà si yo 'ví ùnje ta njembí yo gbaanjé gítí yè?

⁴⁵ Yo kpónó kù kojo có máa,
a ye ká bà kpì ngbàngà tí yo ji Bu ye,
káa, à me ènò lá.

A Mòze, tí 'duù tí nó náa yo kù tee njembí yo kpolo ma á míti wó nó,
ká bà kpì ngbàngà tí yo.

⁴⁶ Yo táánò má ùnje gítí Mòze ta njembí yo dú,
yo kùtáá bà ùnje gítí ye ta njembí yo gbaanjé gí,
tacó Mòze táánò kù cu có gítí ye mì gbí wáràgà mì wó.

⁴⁷ Káa yo má biya bà ùnje gítí ndá có tí nó náa Mòze táánò cu mì gbí wáràgà nó gí,
a ña yè ká bà si yo 'ví ùnje gítí ndá có tí nó náa ye kù 'dè jí yo nó?»

6

Jézu je i-zó-zò jí ndá 'duù álifí vò

¹ Ta 'bí o gbaanjé bìnì bà dele ndá Jézu ta ndá mbe tala có mì wó 'do Jùdèyá gí Gállilèyá, ndú gí ò ngo gí tító kápá Gállilèyá, náa à kù nì míti a kápá Tibériyá delè.

² Ndá 'duù me mbè bà-i-nò gí kaa ya gí tàkò ndú, tacó ndú ño ña ndá seřè bà 'vala ndá mbe nò'o tí nó náa Jézu bàkà ta ndí to nó gí.

³ Jézu bà-i-nò gí kaa ndá mbe tala có mì wó, bìnì ndú gí ya gí bà kí tí ndú to á pí gú.

⁴ Ndú ya ta nó tí nó si o bà bàkà tàkù bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyèlì-mì-Mbíri dooko gí.

⁵ Jézu mà gí 'va ɾo wó 'do pí gú ká gí tagbà gú, yí gí ñò ndá 'duù mósú-mosu-mòsú á kèjí gí tàkò ndú ta ndá mbe tala có mì wó pí gú ká. Jézu bà-i-nò gí 'vee 'bí mbe tala có mì wó ta rè wó a Filípò máa, «Ndoò wúnó bà si i-zó-zò 'do kòtí 'di tacó bà je jí ndá ña ndá 'duù tí zó kèjí zó?»

⁶ Jézu 'vee 'vé tí nó ká tacó bà 'di có 'do gbí yí Filípò, tacó yí tí Jézu ñò i bà bàkà jí ndá 'duù tí nó ni sàà gí.

⁷ Káa Filípò gí 'visi có jí Jézu máa, «Ndoò kpèti má 'dè có máa, ndoo pà jí ndú káa làmbu i tacó bà ñu ta ngo, gbí go éno máa, ndoo bà si i-zó-zò ta i me gbolò, ndá-'bí-lá go ñjì fàdà 200.»

⁸ 'Bí mbe tala có mì Jézu ta rè wó a Àndèrèyá, tí ná'vindi Simónè Piyétòrò, gí 'visi có jí Jézu gí tàkò có tí nó náa ndú kù 'dè ta Filípò nó, máa,

⁹ «Ye kùtáá ñò ndá 'bí cèe kù kò tí nó mì ndoo nó vò, ta ndá ñjì sè sósò'ò, á mì 'bí 'vii-'dakò, káa, ye ñò ni gí máa, à nó me i gítí ña mbè tí nó á kèjí nó lá.»

¹⁰ Ndá 'duù tí nó mà gí yee pí gú tàkò ndá Jézu gí, Jézu gí 'dè có jí ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo si ndá 'duù tí nó 'ví kí tí ndú to.» Mbíli ta o tí nó mà'baà kuu ta to tí bàndò tí nó. Tacó ènò, ndá 'duù gí kí tí ndú to ta ndí gbí mbíli tí nó. Muu ndá 'dakò ta o tí nó 'dáá gí álifí vò.

¹¹ Ndá 'duù tí nó mà gí kí tí ndú to gí, Jézu gí kaa ndá kù kò tí nó vò náa Àndèrèyá 'dè có gítí ndú jí yí mì 'bí 'vii nó, yí gí 'dè níki maa jí Mbíri, má kózò gí, yí gí kaa jí ndá 'duù. Yí gí dele ndí wó gí kaa ndá ñjì sè tí nó sósò'ò mì gbèe 'vii tí nó nó, yí káká'í gí 'dè níki maa jí Mbíri, bìnì yí gí kaa ndú gí tàkò ndá kù kò tí nó vò nó jí ndá 'duù.

¹² Ndá 'duù mà gí zò i yè yí ndú 'dáá gí gí, Jézu gí 'dè có jí ndá mbe tala có mì wó máa, «Yo kili ndá sè i-zó-zò ñjìno ta to bìnì ndú nó 'dáá gí. Yo si 'bí làmbu i 'ví volo mí to lá.»

¹³ Ndá mbe tala có mì Jézu bà-i-nò gí kili sè i-zó-zò bìnì ndá 'duù tí nó yeke ndá kèe muu'bi-nje só.

¹⁴ Ndá 'duù mà gí ñò ña seřè tí nó náa Jézu bàkà nó, ndú gí 'dè có máa, «Ìjínó dú káa mbe 'dòkò có mì Mbíri tí nó náa Mòze táánò 'dè có jí ndá 'duù gítí wó máa, yí bà gí gí muu to tí nó nó ká nó.»

¹⁵ Jézu mà gí 'di có tí nó, yí gí ñò ni gí máa, a gbí muu ndá 'duù tí nó a có bà zèè yí, wàa ndú 'ví bàkà yí tí gba mì ndú ta wotí. Tacó ènò, yí gí ndo ta kpéeti wó 'do gbí òkò tí ndú ya gí gbí òkò ndá gú.

Jézu nó nó có ɾo ngo

¹⁶ 'Dè'o mà gí bàkà tí gí, ndá mbe tala có mì Jézu gí kaa 'do pí gú ya gítí kápá,

¹⁷ tacó bà di ngo ya gí gbí gbata Kàpàrànwùmù, si Jézù ta kpéétí wó mí gbí òkò ndá gú, si o kú me pìtì-pìtì éno.

¹⁸ Káa si ndú ta gbà ọ ngo, ngo gii 'bità bà gbàngà tí gbí pù ta pípìrì ngé ndii gí.

¹⁹ Ndá mbe tala có mì Jézù mà gii ya ta gbà ta kpéétí ndú kpòrò gí gbí u ngo gí, ndú gii nò 'duu kú nò nó có ọ ngo kèjì gí tàkò ndú. Káa ndú nò ni éno máa 'duu tí nò a Jézù nò lá. Yí mà gii dooko ta ndú gí, gúku gii zèè ndú tí wò ọ njinò.

²⁰ Káa Jézù gii 'dè có jì ndú máa, «Yo cì gúku lá; a ye!»

²¹ À gii dù gbí muu ndá mbe tala có mì Jézù bindi bà túbà tí wó jì ndú nò a có bà te yí mí gbí gbà, wàa ndá yí 'ví ya ta ndú gí tito, káa ndú mà gii kì ọ ndú, ndú gii 'de tí ndú ta ndá Jézù ngé tì ngo tí bàndò tí nó náa ndú kú kojo có bà ya gítí nò.

Ndá 'duu pà bà tí Jézù

²² Ndá mbè 'duu tí nó mbe tè rì gbí kùdù kò nó mà gii ya gí tàbè'dè kàpá ta dú'o ta yé bindi bà je i-zó-zò jì ndú mì Jézù, ndú gii 'de gbèè gbà ọ ngo lá, káa ndú nò Jézù o gí gbí gbà ta o bà di ngo mì ndá mbe tala có mì wó lá.

²³ Ndá 'bí gbà mbe gí 'do gbí gbata Tìbèrìyà mà gii ọ tìyò dè 'vii ta bàndò tí nó náa ndá 'duu zò i tí nò,

²⁴ ndá mbè 'duu tí nó mbe kú pà bà tí Jézù nò gii oloko mí gbí ndú, tacó ndú 'de Jézù lá. Ndú delè 'de wòò ndá mbe tala có mì wó lá. Ndú bà-i-nò gii di ngo gí gbí gbata Kàpàrànwùmù, tacó bà pà bà tí Jézù.

²⁵ Ndú mà gii 'de yí gí, ndú gii 'vee yí máa, «Wò di ngo gí tito káa ta o ngayi, mbe nibà i?»

²⁶ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«Ye kú 'dè có jì yo ta yúco máa,

yo kú pà bà tí ye me tacó máa,

yo nò ndá serè tí nó náa ye bàkà ndú nó gí, nò lá.

Yo kú pà bà tí ye,

tacó yo zò i yè yì yo gí.

Jézù a cèè i-zó-zò

²⁷ Yo si bà yeeke tí yo ká tacó ọ i-zó-zò njinò mbe dù gbí yì yo tí ká lá nó cuki mí to.

Yo bàkà nèté a i tacó ọ i-zó-zò njinò mbe je 'vála njinò mbe cee lá nó jì yo nò.

Njinò a ọ i-zó-zò náa 'Vii-mì-'Dakò kú je jì yo,

tacó Bu ye tí Mbìrì bàkà 'dóó ndí 'bi wó mítí 'Vii-mì-'Dakò gí.»

²⁸ Káa ndá 'duu tí nó gii 'vee Jézù máa, «Ze 'ví bàkà a ọ yè, tacó wàa ze 'ví bàkà ta ndá i njinò mbe nìkì tí Mbìrì nó?»

²⁹ Jézù bà-i-nò gii 'visì có jì ndú máa, «Nèté njinò ta go tí Mbìrì máa yo 'ví bàkà nó a bà ùnje ta njembí yo gbaanjé gítí 'duu tí nó náa yí tí Mbìrì tuu yí nò.»

³⁰ Káa ndá 'duu tí nó gii 'vee Jézù máa, «Ze 'ví nò ni ta yè máa, a Mbìrì ká tuu wò? Wò bà bàkà jì ze a ọ yè, wàa ze 'ví nò ta wò ni tí tú mì Mbìrì?»

³¹ Ze 'vee wò éno tacó Mòze dígísèé je mánà tí i-zó-zò jì ndá ká gù ze si ndú gbí kángáá nga ngoò, go có tí nó náa à cu mí gbí wàràgà mì Mbìrì éno máa, «Yí táánò je i-zó-zò jì ndú 'do gbìrì» nò.»

³² Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«Ye kú 'dè có jì yo ta yúco máa,

à dígísèé me Mòze ká je i-zó-zò 'do gbìrì jì ndá ká gù yo lá.

À Bu ye táánò ká je i-zó-zò jì ndú á 'do gbìrì.

À kpónò delè káa Bu ye ká kú je i-zó-zò jì yo 'do gbìrì, tí cèè i-zó-zò,

³³ tacó i-zó-zò mì Mbìrì a njinò mbe kú gí 'do gbìrì.

I-zó-zò mì Mbìrì a njinò mbe kú 'vala ndá 'duu muu to tí nó.»

³⁴ Ndá 'duu tí nó bà-i-nò gii 'deke tí ndú jì Jézù máa, «Je ọ i-zó-zò tí nó ta o 'dáá gí jì ze.»

³⁵ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«Ye a i-zó-zò njinò mbe kú je 'vála jì ndá 'duu nò.

'Duu má gí gí mì ye gí,

go bà bàkà yí káká'í wálá.

'Duu má ùnje ta njembí wó gbaanjé gítí ye gí,

go ngo bà bàkà yí káká'í wálá.

³⁶ Ye 'dè có jì yo sàà gí máa,

yo nò ye gí,

káa ta ndá njinò 'dáá gí,

yo ùnje gítí ye lá.

37 Ndâ 'duù nìnò 'dáá náa Bu ye je ndú ji ye nó bà gí gí mì ye.

Káa 'duù má gí gí mì ye gí,
ye bà bè yí wálá.

38 Tacó ye gí 'do gbírì me tacó bà bàkà go 'dóó có mì ye gbí muu ye lá.

Ye gí a i tacó bà bàkà go có mì mbe tuu ye.

39 Káa có mì mbe tuu ye éno máa,

ye 'ví sì 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa yì kaa ndú ji ye nó 'ví gírì lá.

Có mì wó máa,

ye 'ví 'vala ndi ndâ 'duù tí nó náa yì kaa ndú ji ye nó 'do gbí muu'dú ndú 'dáá gí ta ndòngbú o.

40 Có mì Bu ye éno máa,

'duù mbe nò 'Vii mì yì ni gí,

bìndi yí gii ùnje ta njembí wó gbaànjé gítí wó gí nó,

bà 'de 'valá nìnó mbe cee lá nò;

à má ènò, ye bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ta ndòngbú o.»

41 Ndâ Jùdéyà mà gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè nò, ndú gii 'bità bà fiini có gbí òkò tí ndú gítí Jézù, tacó có tí nó náa yí 'dè éno máa, yì a i-zó-zò mbe gí 'do gbírì nò.

42 Maa, «À kú gbúú-gbuu nó a Jézù tí nó tí 'vii mì Jùzèpè nó ká kuu kuro ndoo nò. Ndoò nò ndâ bu wó ta nawu wó ni ngbàrangà'i gí. Káa yí gii dù ndii nìnó kú 'dè có máa, yì gí 'do gbírì nó, ta ña kpokèjì ngàyi?»

43 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«Yo sì bà fiini có gbí òkò tí yo mí to.

44 Tacó 'bí 'duù gbaànjé bà gí gí mì ye ta muu wó wálá,

sè káa nìnó máa,

a Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó ká gbà tàmuu wó gí tí jì ye.

Káa ye bà 'vala yí 'do gbí muu'dú wó ta ndòngbú o gí.

45 Tacó à cu mì gbí wàragà mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì éno máa,

«Mbírì bà nìbà i jì ndâ 'duù 'dáá gí.»

Káa bà gí gí mì ye a bà sè tù tí bà nìbà i mì Bu ye,

ta bà mèlè bà bàkà go có tí nó náa wò 'di nò.

46 Gbí có tí nó me éno máa,

ndâ 'duù 'dáá gí nò Bu ye ta ɾo ndú gí nò lá.

À káa 'duù tí nó gbaànjé mbe gí 'do mì Mbírì nó ká nò Bu ye ta ɾo wó.

47 Ye kú 'dè có jì yo ta yúco máa,

'duù nìnó mbe ùnje gítí ye gí nó bà 'vala ká dúú bà ya tí .

48 Ye a i-zó-zò mbe 'vala ndâ 'duù.

49 Ndâ ká gù yo dígísèé zò mànà gbí kángáá nga ngoò,

káa ndú gii miì 'dáá gí.

50 Káa ye a i-zó-zò nìnó mbe gí 'do gbírì,

tacó wàa, 'duù má zò ye gí,

yí 'ví cì lá nò.

51 Ye a i-zó-zò nìnó mbe gí 'do gbírì,

mbe kú 'vala ndâ 'duù nò.

'Duù nìnó mbe zò i-zó-zò tí nó gí bà 'vala ká dúú bà ya tí .

Káa i-zó-zò tí nó náa ye bà je jì ndâ 'duù nò a diì ye,

tacó bà 'vala ndâ 'duù á muu to tí nó.»

52 Ndâ Jùdéyà bà-i-nò gii 'bità bà 'viiki gbí có tí nó náa Jézù 'dè nò ta wotí tí ta kpéetí ndú máa, «'Dakò tí nó bà waa diì wó jì ndoo wàa ndoo 'ví zò ta ña kpokèjì ngàyi?»

53 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«Ye kú 'dè có jì yo ta yúco máa,

yo má zò diì 'Vii-mi-'Dakò lá,

yo delè má nù mbelè wò lá,

yo bà 'de 'vala nìnó mbe cee lá nó wálá.

54 'Duù mbe zò diì ye gí,

bìndi yí gii nù mbelè ye gí,

bà 'vala ká dúú bá ya tí .

Ye delè bà 'vala yí 'do gbí muu'dú wó ta ndòngbú o.

55 Tacó diì ye a cèe i-zó-zò,

bìndi mbelè ye a cèe ngo.

- 56 'Duù mbe zò dìi ye gî,
bindi yí gii ñjù mbelè ye gî,
'duù tí nò á 'dóó dìi ye,
ye delè a 'dóó dìi wó.
- 57 'Duù tí nò bà 'de 'válá 'do mì ye,
go ñinó náa ye kú 'de ta 'válá 'do mì Bu ye tí rëngbó 'válá, tí mbe tuu ye nò.
- 58 Dii ye a i-zó-zò mbe gî 'do gbíri.
'Duù mbe zò i-zó-zò tí nò bà 'vala ká dúú bà ya tí.
Dii ye a tende ña i-zó-zò,
a me ña i-zó-zò tí nò náa ndá ká gù yo zò dígísèé,
káa ndú gii mù gî nò, lá.»
- 59 Jézù 'dè ndá có mì wó nò ji ndá 'duù á mí bàndò bà kili ndú gí bà ùlù Mbíri gbí gbata Kàpàrànwùmù.
- 60 Jézù má gii ñibà i ji ndá 'duù cee gî, ndá 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì wó gii 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Wotí tí bà ñibà i mì wó ngé ndii gî. A 'di ká bà 'di gbí ndá ña ndá kpo-kpò có mì wó nò?»
- 61 Jézù má gii ñò ni gî máa, ndá mbe tala có mì yí kú 'dè kòlòwò gítí ndá có tí nò náa yí 'dè ji ndá 'duù nò, yí gii 'vee ndú máa, «Tàkòcò yo kú kpóló-kpolo gítí ndá có tí nò náa ye 'dè nò?»
- 62 Káa yo kùtáa má ñò ènò a bà ya 'Vii-mi-'Dakò á gí gbíri, yo bà me ta tí yo ée?
- 63 A Bèri-mi-Mbíri ká kú je 'válá ji 'duù.
'Duù 'vala 'duù lá.
Ndá có tí nò náa ye 'dè nò a Bèri-mi-Mbíri tí mbe je 'válá ji yo.
Ndá có tí nò delè a 'válá.
- 64 Káa ndá 'bí 'duù gbí òkò tí yo ùnje gítí ndá có mì ye nò lá.»
Jézù 'dè có tí nò tacó yí ñò ndá mbe ùnje gítí có mì wó lá, ta dè 'duù mì wó nò kpokèji gí bà dù tí mbe ba ngbù wó nò ni sàa gî.
- 65 Tacó ènò, Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndá 'duù máa, «[J]inò a nderè có tí nò náa ye kùtáa 'dè ta có ji yo máa, 'duù bà 'de wotí gítí bà gí gí mì ye ta kpééti wó wálá, sè káa ñinó a Bu ye ká ùnje ji yí nò ká nò.»
- 66 Ndá mbe tala có mì Jézù me mbè gii jee bà ɾu ndi wó mí to á bindi có tí nò náa yí 'dè nò gí.
- 67 Jézù má gii ñò bà biya bà ɾu ndi wó mì ndá 'bí mbe tala có mì wó, yí bà-i-nò gii 'vee ndá ñinó muu'bi-nje só náa yí ɾuka ndú nò, máa, «Káa yo ñindi yo, go bà ya ta ndá ka yo tí yo wálá?»
- 68 Káa Simónè Piyétòrò gii 'visì có ji yí máa, «Ze 'ví ya gí mì 'di, Mbe tí ze? A wò ká kú 'dè ndá có ñinó mbe kú 'vala ndá 'duù nò.
- 69 Ze ùnje gí, ze delè gii ñò ni ngbàrángà'i gí, máa, wò a 'duù ñinó náa Mbíri kaa wò mò gí mì wó gí.»
- 70 Káa Jézù gii 'visì có ji ndá Simónè Piyétòrò máa, «À wálá a ye táánò ká cu 'bi ye mítí yo ta bà muu yo muu'bi-nje só nò? Káa 'bí 'duù gbaanjé á 'do gbí òkò tí yo jì'vi kàzà mítí ye gí.»
- 71 Jézù ta o tí nò kú gbì ti kpò a i gítí Júdá, tí 'vii mì Simónè Ìsikàriyótè, tí 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì wó muu'bi-nje só náa yí ɾuka ndú nò. Tacó a Júdá ká bà gii ba ngbù wó tí Jézù.

7

Jézù ya gí bà o bà bàkà tàkii bà tò ndúúrù gbí tàkii mì ndá Jùdéyà

- 1 Jézù gii dù kú nò nò ká ta ndi gbí ndá to Gàlliléyà. Go bà ya gí gbí to Jùdéyà gii dù tí wó lá, tacó ndá kpo 'duù mì ndá Jùdéyà ká kú pà kpokèji gítí wó tacó bà zi yí.
- 2 Kùɾo o bà bàkà tàkii bà tò ndúúrù gbí tàkii mì ndá Jùdéyà má gii dooko gí,
- 3 ndá ná'vindí Jézù á Gàlliléyà gii 'dè có ji yí máa, «Ya gí Jùdéyà, tacó wàa ndá mbe tala có mì lo 'ví ñò ta ngba lo ta ndá nètè mì lo náa wò kú bàkà nò á ká.
- 4 Tacó 'duù ñinó ta go bà dù tí gbolò 'duù á kùɾo ndá 'duù tí wó nò bàkà i gbí kóó lá. Káa wò lè má kú bàkà ndá i tí nò, bàkà ndú mí kùɾo ndá 'duù 'dáá gí.»
- 5 Ndá ná'vindí Jézù 'dè ña có tí nò ji yí tacó à kpèti káa ndú, ndú ùnje gítí ndá i tí nò náa Jézù kú bàkà nò lá.
- 6 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «O bà ya ye gí Jùdéyà gí kálásè. Káa à má gítí yo, o 'dáá gí káa o bà ya yo gí Jùdéyà.
- 7 Ndá 'duù muu to tí nò sogo yo lá. Káa ndú kú sogo ye. Ndú kú sogo ye tacó ye ta o 'dáá gí kú 'dè có ji ndú máa, ndá kpokèji mì ndú a ndá wò kpokèji.

⁸ À má ènò, yo ya gí bà tí o bà tò nduùrù gbí tàkìlì mì ndoo. Ye bà ya gí bà o tí nò wálá, tacó o bà ya ye gí kálásè.»

⁹ Ndá ná'vindí Jézù gii kaa ya gí Jùdèyá si yí mí Gàlìlèyá á bindi có tí nò.

¹⁰ Ndá ná'vindí Jézù mà gii kaa ya gí bà tí o bà tò nduùrù gbí tàkìlì mì ndá Jùdèyá gí, Jézù gii nḡ nò ya gí tàkò ndú ta 'dóó o mì wó náá à gbí muu wó ta kpéétí wó. Yí mà gii yee ká, yí gii dù ká gbí kóó.

¹¹ Káa ɾo ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá ta gbolò o tí nò 'dáá gí ká gí kpokèjì tí wó. Ndú mà gii nḡ yí lá, ndú gii dù kù 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Yí ngò? Yí kòtí 'di? 'Dakò tí nò ngò?»

¹² Káa ndá sè mbè 'duù nḡndi ndú kù gii 'dè a ngúco ta ɾè wó. Ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú máa, «Yí a tó 'duù!» Ndá 'bí 'duù máa, «Yí a wò mbe nḡnòkò muu ndá 'duù!»

¹³ Gbèe 'duù mbe 'dè có ta ɾè wó gí yaà wálá, tacó ndá 'duù 'dáá gí ta o tí nò kù cì gúku tí ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá.

¹⁴ Ndá 'duù mà gii yee gbí jíjí'dí-jìgí'dì sili mì o bà bàkà tàkìlì bà tò nduùrù gí, Jézù gii ɾi gí gbí ndùgù 'bá-Mbíɾi, bindi yí gii 'bità bà nibà i jì ndá 'duù.

¹⁵ Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá mà gii nḡ yí kù nibà i, nje ndú gii 'dèè gí. Bindi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «'Dakò tí nò 'de na muu tí nò 'do kòtí 'di, káa yí jé ta 'bí gbèe ɾi kì tí wó kùro 'bí mbe nibà tàkìlì mì ndá Jùdèyá lá.»

¹⁶ Káa Jézù mà gii nḡ ɾa bà koɾo có mì ndú nò, yí gii 'visi có jì ndú máa, «Ye kù nibà me 'dóó có mì ye gbí muu ye lá. Ye kù nì a bà có mì mbe tuu ye.

¹⁷ Go bà bàkà go có mì Mbíɾi má kuu tí 'duù, yí bà nḡ nì gí máa,

ye kù nì a bà có mì Mbíɾi.

Káa ye má kù nì a bà 'dóó có mì ye,

'duù tí nò delè bà nḡ nì gí.

¹⁸ Tacó 'duù má kù nibà a 'dóó có mì wó,

à gbí muu wó a có máa,

ndá 'duù 'ví te duù mí tí yì.

Káa 'duù nḡnó mbe kù bàkà nèté tacó wàa ndá 'duù 'ví te ta duù mí tí mbe tuu yì nó a 'duù jáá,

yí delè me mbe 'viya lá.

¹⁹ Mòze dígísèé 'dè có jì yo lá?

Káa 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo mbe kù kpolo tí có mì Mòze kpónó kuu tí?

À má ènò, yo kù paa ta bà zi ye tacó yè?»

²⁰ Káa ndá 'duù tí nò gii 'visi có jì Jézù máa, «À tí lo a mà! A 'di ká kù jè ta bà zi wò?»

²¹ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa, «Ye bàkà káa i gbaànjé, káa nje yo 'dáá gí kpónó 'dèè gítí gí.

²² Mòze dígísèé 'dè có jì yo máa, yo ya ta ndá 'vii-'dakò gí gbí gázà ta sili vò-nje ta'ò bindi bà jò ndú. (Gbí có tí nò me ènò máa, a Mòze dígísèé ká 'bità bà ya gí gbí gázà jì ndá Jùdèyá nò lá; gázà a cèe ká i mbe 'bità tí gbí o mì ndá ká gù yo, tí ndá mbe 'bità bà jò ɾa yo tí ndá Jùdèyá mí muu to tí nò.) Yo kpónó kù waa ndá 'vii mì yo ta ɾi bà wotí gbí tàkìlì mì yo tí ndá Jùdèyá náa sili tí nò vò-nje ta'ò náa Mòze 'deke jì yo nò má tè 'vii ta ɾi bà wotí gbí tàkìlì mì yo nò. Káa vò i tí wálá,

²³ tacó nḡnó a sili tí nó náa Mòze 'deke jì yo, tí sili bà waa ndá 'vii gbí tàkìlì mì yo nó ká nò. À má ènò, tàkòcò yo kpónó kù kpolo gítí có bà 'vala kùùkpò 'duù mì ye ta ɾi bà wotí gbí tàkìlì mì ndá Jùdèyá tacó yè?

²⁴ Yo si bà zeke káa 'duù wàa yo 'ví waa có mí tí wó nò mí to. Yo waa có ta yúco.»

Muu ndá 'duù nḡnòkò tí gítí dúú bàndò bà gí Bindi-Mbíɾi gí

²⁵ Ndá 'bí 'duù Jèrùzàlémè bà-i-nò gii 'bità bà 'vee 'vé máa, «A nó me 'dakò tí nó náa ndá kpó 'duù mì ndá Jùdèyá kù pà bà tí wó tacó bà zi yí nó ká nó lá?

²⁶ Yo nḡ yí kuu nò, kù 'dè có kùro ndá 'duù 'dáá gí ta gúku tí wó wálá! À 'ví dù a yúco máa, ndá kpo 'duù ùnje gí máa, yí a Bindi-Mbíɾi?

²⁷ Ndú má 'dè ènò, káa ndoo 'dáá gí nḡ to tí nó náa yí gí 'do tí nó nì gí nó! Káa 'bí 'duù wúnò bà nḡ to tí nó náa Bindi-Mbíɾi bà gí 'do tí nó nì wálá.»

²⁸ Jézù mà gii 'di ndá có tí nò náa ndá 'duù tí nò kù 'dè gítí wó si yí kù nibà i jì ndá 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbíɾi nò, yí gii 'visi có jì ndú ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «A yúco máa, yo nḡ ye nì gí.

À delè a yúco máa, yo nḡ bàndò bà jò ye nì gí.

À kpèti ká ènò,

ye gí me 'do gbí 'dóó có mì ye lá.

A 'duù ká tuu ye.

'Dóó 'duù tí nò mbe tuu ye nò kuu tí ,
káa yo nò yí ni lá.

²⁹ Káa ye nò yí ni gí,
tacó a ye ká gí 'do mì wó.

À delè a yí ká tuu ye.»

³⁰ À gbí muu ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà ta o tí nò a có bà zèè Jézù, káa gbèè 'duù gbí òkò tí ndú mbe gàà 'bì tí wó wálá, tacó o mì wó tè lá.

Jézù 'dè có gítí o bà nḡè nó mì wó wúnò ('do muu to tí nò)

³¹ Ndá 'duù nḡò mbe ùnḡe gítí Jézù gí nó ta o tí nò me mbè kuu gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nò. Ndú bà-i-nò gii 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Bìndi-Mbírì má gí wúnò, yí bà bàkà a ndá 'bí ḡa kpo-kpò seḡè mbe ndii ndá nḡò kpónó náa 'dakò tí nó kú bàkà nó gí?»

³² Ndá mbe kpolo tí tàkìlì mì ndá Jùdèyà má gii 'di ḡa 'vé tí nò náa ndá mbe ùnḡe gítí Jézù kú 'vee gbí ngúcó nò kú gii 'vèè cee nḡe ndá 'duù me a mbè, ndú gii toko có ta Kùḡo ndá bu-Mbírì mì ndú, bìndi ndú gii tuu ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá àsikèrì mbe kú kpolo tí 'bá-Mbírì gí bà zèè Jézù.

³³ Káa Jézù gii 'dè có jì ndú máa,

«Ye bà dù ta yo ká ta làmbu o,

bìndi ye bà gii dele ndi ye ya gí mì 'duù tí nó mbe tuu ye nò.

³⁴ Yo bà gii pà bà tí ye,

káa yo bà 'de ye wálá.

Tacó wotí bà yee tí bándò tí nó náa ye kú ya gítí nó tí yo wálá.»

³⁵ Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà má gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò, ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Yí tà kú ya gí kòtí 'di, wáa bà 'de ta yí 'ví kpò tí ta ndoo? Yí kú ya a i gí tàkò ndá 'bí Jùdèyà nḡò mbe 'vaaka ta ndi 'bá mì ndá Ìḡirìḡi nó, tacó bà nìbà i jì ndú?

³⁶ Gbì ḡa có mì wó náa yí 'dè éno máa, «Yo bà gii pà bà tí ye, káa yo bà 'de ye wálá, tacó wotí bà yee tí bándò tí nó náa ye kú gii ya gítí nó tí yo wálá» nó máa yè?»

Pù njáá ta ngo mbe kú 'vala ndá 'duù kú 'va 'do gbí

³⁷ Ta ndòngbú sili, tí kpóló-kpolo ḡi mì o bà tò nduúrù gbí tàkìlì mì ndá Jùdèyà, Jézù gii ḡò tíyò á kùḡo ndá 'duù 'dáá gí, bìndi yí gii kò-kò jì ndú, máa,

«'Duù nḡò ta go ngo tí wó nó,

si yí 'ví gí gí mì ye,

wáa yí 'ví nḡò ngo.

³⁸ 'Duù má ùnḡe gítí ye gí,

ngo mbe 'vala 'duù bà 'va 'do gbí njembí wó dúú bà ya tí ,

a go có tí nó náa a kuu gbí wáràḡà mì Mbírì nò.»

³⁹ Jézù lòkò'bò có tí nò a i gítí Bèḡi-mì-Mbírì tí nó bà gii gí gí muu ndá mbe ùnḡe gítí có mì wó nò. Bèḡi-mì-Mbírì ta o tí nò gí gí muu ndú kálásè, tacó Mbírì ta o tí nò te Jézù ya tí gí pí jàlàmbà á gbírì kálásè.

Ndá 'duù fiùmà có gítí Jézù

⁴⁰ Ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá mbe 'di ndá có mì Jézù náa yí 'dè gbí ndá sili tí nó náa yí bàkà mí Jèrùzàlémè nò gii 'dè có máa, «'Dakò tí nó dú káa mbe 'dòkò có mì Mbírì tí nó mì Mòze nó!»

⁴¹ Ndá 'bí 'duù gii 'dè có máa, «Yí a Bìndi-Mbírì.»

Bìndi ndá 'bí 'duù nḡindi ndú gii 'vee a 'vé máa, «Bìndi-Mbírì bà gí 'do Gàlìlèyà ta ḡa kpokèjì ḡàyì?»

⁴² À wálá cu mì gbí wáràḡà mì Mbírì éno máa, Bìndi-Mbírì bà dù a 'vii-gù mì Dàvidè tí nó tí gbolò gba mì ndoo tí ndá Jùdèyà díḡísèé nó? À delè gii cu mì gbí wáràḡà mì Mbírì éno máa, áá bà jò yí a i mí gbí mòòkò bìndi Dàvidè á Bètèlèmè?»

⁴³ Có mì ndá 'duù ta o tí nò gii me a fúú-fu-fù gítí Jézù.

⁴⁴ Ndá 'bí 'duù gii dù ká to nò máa, à zèè yí gí. Káa gbèè mbe gàà 'bì tí wó gii dù lá.

⁴⁵ Bà zèè Jézù gii dù káa kpò ndá 'duù tí nó náa ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà tuu ndú gí bà zèè yí nó gí. Ndú bà-i-nò gii dele ndi ndú ya gí mì ndá mbe tuu ndú, si yí mí to. Ndá kpo 'duù tí nò mbe tuu ndú nò má gii 'vee ndú máa, «Yo gí ta yí lá tacó yè?»

⁴⁶ Ndá àsikèrì tí nò gii 'visi có jì ndá kpo 'duù tí nó máa, «'Bí 'duù jé mbe 'dè có di tàkò 'dakò tí nó wálá.»

⁴⁷ Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà bà-i-nò gii 'vee ndá tú mì ndú nò ta sé có máa, «Yí ñònòkò muu yo delè gí?»

⁴⁸ Yo nì rẹ 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ze tí ndá mbe kpolo tí tàkìì mì ndá Jùdèyà ta ndá kpo 'duù jé mbe ùnje gítí ndá có mì wó jì ze, wàa ze 'ví 'di ta tù ze gí!

⁴⁹ Ndá mbè 'duù tí nò 'di gbí 'bí i gbaànjé 'do tí tàkìì mì ndoo tí ndá Jùdèyà lá. Káa sè ñjìnò a ñjìndi ndú ta Mbírì!»

⁵⁰ Káa, 'bí 'dakò gbí òkò tí ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà ta rẹ wó a Nikòdémò, tí 'duù mbe ya gí bà 'dè nje ta Jézù á tàbèngii sàà kùro gí, gii 'dè có jì sè ndá ka wó kpo 'duù máa,

⁵¹ «Á gbí tàkìì mì ndoo tí ndá Jùdèyà waa có míí 'duù sè có mì wó mí gbí yì wó lá. Á mà ènò, ndoo kùtàá bà 'di a kòcò wó má kózò gí.»

⁵² Ndá ka Nikòdémò tí ndá kpo 'duù mà gii 'di có tí nò náa yí 'dè nó, ndú gii 'vee yí máa, «Wò delè gí 'do Gàlliléyà? Má ènò, ya gí bà pà gbí wáràgà gítí tàkìì mì ndoo tí ndá Jùdèyà, bindi wò bà 'de éno máa, 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì jé mbe gí 'do Gàlliléyà nò wálá.»

⁵³ Ndá 'duù bà-i-nò gii 'vaaka 'do bàndò tí nò ya gí 'bá mì ndú gí.

8

¹ Jézù gii ta'va ñjìndi wó ya a i gí pí Gú Mbà.

² Bindi yí gii gbo'o ta 'bí yé 'do ká ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbírì. Ndá 'duù mà gii kili me mbè gí, yí gii kì tí wó to, bindi yí gii nibà i jì ndú.

'Bí nùú náa a zèè yí ta 'dakò

³ Mà gii zeke'o, ndá 'bí mbe 'di gbí-o, ta ndá 'bí mbe kpolo tí tàkìì mì ndá Jùdèyà, gii yee ta nùú mì 'bí 'dakò náa à zèè yí ta 'dakò-ngbà gí. Ndú gii rọ nùú tí nò mí kùro ndá 'duù 'daá gí.

⁴ Bindi ndú gii 'vee Jézù máa, «Mbe nibà i, à zèè nùú tí nó kpátá-kpàtà ta 'dakò.

⁵ Káa Mòze 'dè có jì ndoo gbí tàkìì mì ndoo éno máa, ndoo 'ví zì nùú mbe bàkà ña i tí nò kpónò náa nùú tí nó bàkà nó ta bà 'vaka yí ta díí. Nògí, có mì lo ñjìndi lo máa yè?»

⁶ Ndá 'duù tí nò 'vee ña 'vé tí nò ká tacò bà pà nje Jézù, máa nje wó má yaaka kpéré've gí, wàa ndá yì 'ví 'de ta kpokèjì gítí wó.

Káa Jézù gii biya bà 'visì có jì ndú gí tàkò 'vé tírì mì ndú nò gí. Yí gii mò káa muu wó gí to, bindi yí gii 'bità bà ka i míí to ta sili 'bì wó.

⁷ Káa ndá 'duù tí nò gii aanga muu ndú ká míí gbèe 'vé mì ndú nò. Go bà 'visì có jì ndú mà gii gí gítí Jézù gí, yí gii te muu wó gí yaà, bindi yí gii 'visì có jì ndú máa, «'Bí 'duù gbí òkò tí yo jé mbe bàkà vò i lá má kuu tí , si yí 'ví co gí kùro, wàa yí 'ví 'va kpédélé díí míí nùú tí nó.»

⁸ Jézù 'dè káa có tí nó jì ndú gí, yí káká'i gii mò muu wó gí to, kú cu i míí to.

⁹ Ndá 'duù tí nò mbe gí ta nùú tí nó gí kùro Jézù nò mà gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè jì ndú nò, ndú gii 'bità bà 'vaaka 'do bà-i-nò gbaànjé-gbaànjé, kpòò yee tí o tí nó náa á káa nùú tí nó náa ndú gí ta yí gí gbí ngbàngà kùro Jézù nó ká gii dù ta kpéétí wó kùro Jézù. A ndá kpo 'duù ká có gí sè 'daá kùro má kózò gí, bindi ndá 'vii gii co gí tàkò ndú.

¹⁰ Jézù mà gii te muu wó gí yaà, yí gii ñò káa nùú tí nó kú rọ tìyò ta kpéétí wó. Bindi yí gii 'vee nùú tí nó máa, «Ndá mbe kpi ngbàngà tí lo káa ya gí kòtí 'di, nùú? 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe waa có míí lo wálá?»

¹¹ Káa nùú tí nó gii 'visì có jì Jézù máa, «Gbèe 'duù gbí òkò tí ndú mbe waa có míí ye wálá, kpo 'duù.»

Káa Jézù gii 'visì có jì nùú tí nó máa, «Á níkì ma. Á mà ènò, ye delè bà waa có míí lo wálá. Nògí, ya gí, wàa wò 'ví bàkà vò i káká'i lá.»

Jézù a ngba'o mì ndá 'duù

¹² Ta o tí nó Jézù gii 'dè 'bí có jì ndá 'duù káká'i máa,

«Ye a ngba'o mì ndá 'duù.

'Duù mbe kú ru ndi ye bà nò gbí 'dí'di'o ngé gí wálá.

Yí bà dù gbí ngba'o ñjìnó mbe 'vala yí nò.»

¹³ Ndá mbe kpolo tí tàkìì mì ndá Jùdèyà mà gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè nó, ndú gii 'visì có jì yí máa, «Á káa wò ká kú wu gbí tí lo ta kpéétí lo. Á mà ènò, có mì lo nò bà dù me yúco lá!»

¹⁴ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«Yo 'dè a yúco máa, ye kú wu gbí tí ye ta kpéétí ye,

káa kpèti ká éno, ye kú 'dè a yúco,

tacò ye ñò bàndò tí nó náa ye gí 'do tí nó nì gí.

Ye delè gii ò bándò tí nó náa ye kú ya gítí nó ni gí.

Káa yo ò bándò tí nó náa ye gí 'do tí nó ni lá.

Yo delè ò bándò tí nó náa ye kú ya gítí nó ni lá.

¹⁵ Yo kú waa có me ta yúcó lá.

Káa ye me mbe waa có mítí 'duù gbaànjé lá.

¹⁶ Káa, ye má waa có mítí 'duù,
ye bà waa có ta yúcó.

Tacó ye kú waa có me ta kpéétí ye lá.

Ze kú waa có a i ta Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó.

¹⁷ À cu mí gbí wáràgà gítí tàkùlì mì ndoo tí ndá Jùdèyà éno máa,

«Ndá 'duù só má ùnje gítí gbèe có gí,
gbí éno máa, có tí nó a yúcó.»

¹⁸ Ye kú 'dè có gítí mìrì ye,

káa Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó kuu tàkò ye.»

¹⁹ Káa ndá mbe kpòlo tí tàkùlì mì ndá Jùdèyà gii 'vee Jézù máa, «Bu lo tí nó kótí 'di?»

Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji ndú máa,

«Yo ò ye ni lá.

À má éno, yo delè bà ò Bu ye ni wálá.

Yo kùtáá má ò ye ni gí,

yo bà ò Bu ye delè ni gí.»

²⁰ Jézù 'dè ndá có tí nó ji ndá 'duù mí bándò bà kili i-Mbíri. Káa gbèe 'duù mbe zèè yí ta o tí nó wálá, tacó o mì wó tè kálásé.

Bà 'di gbí có gítí Jézù kpò nje ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà gí

²¹ Jézù gii 'dè 'bí có ji ndá 'duù tí nó máa,

«Ye bà gii ya gí.

Yo bà gii pà bà tí ye si bà volo ji yo gí,

káa yo bà 'de ye wálá,

tacó wotí bà ya gítí bándò tí nó náa ye kú gii ya gítí nó tí yo wálá.

À má éno, yo bà cì mí gbí ndá vò i mì yo.»

²² Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà gii 'bità bà koṛo gbí có tí nó náa Jézù 'dè éno máa, ndú bà 'de wotí bà ya gítí bándò tí nó náa yí kú ya gítí wálá nó, máa, «Yí bà zì tí wó zì-zì?»

À 'ví dù nó a gbí có tí nó náa yí kú 'dè éno máa, ndoo bà 'de wotí bà ya gítí bándò tí nó náa yí kú gii ya gítí nó wálá nó ká nó?»

²³ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,

«'Bè gbí òkò tí ndoo ta ndoo a ñinò:

'bá mì yo a i muu to tí nó,

káa 'bá mì ye a i gbíri.

Rèngbó yo a i muu to tí nó,

káa rèngbó ye me i muu to tí nó lá.

²⁴ Yo bà cì mí gbí ndá vò i mì yo.

Yo má ùnje éno máa,

Ye a Ye tí nó tí Ye nó, lá,

yo bà cì mí gbí ndá vò i mì yo.»

²⁵ Káa ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà gii 'vee Jézù máa, «Wò a Wò tí 'di?»

Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,

«Ye 'dè jì yo sàà kùṛo gí.

²⁶ Ndá có gbí muu ye tacó bà 'dè jì yo go mbìlì gbí cikaà.

Ndá i ñinò náa ye biya 'do mì yo gí nó delè me ndá i bà 'deke cee lá.

Káa 'duù tí nó tí mbe tuu ye nó a 'duù ñinò tí mbe 'dè yúcó;

tacó éno, ye kú 'dè jì yo muu to tí nó káa ndá có ñinò náa ye 'di 'do mì wó nó.»

²⁷ Bà 'di gbí éno máa Jézù kú 'dè có ji ndá yí a i gítí Mbíri nó gii kpò ndá 'duù tí nó gí.

²⁸ Tacó éno, Jézù gii 'dè có ji ndú máa,

«Yo kpónó ò ye ni lá.

Yo má te 'Viì-mì-'Dakò gí yaà kózò gí,

yo bà gii ò ni éno máa, Ye a Yí.

À delè nó bà gii dù a o bà ò mì yo ni éno máa,

ye kú bàkà i me ta muu ye lá;

ye kú ni káa bà có ñinò náa ye 'di 'do mì Bu ye.

²⁹ Delè 'duù tí nó mbe tuu ye nó kuu ta ye;

yí sí ye ta kpéétí ye lá,

tacó ye ta o 'daá gî kù bàkà káa i ñinó mbe kù peteke tàkòcò wó nò.»

Cè bà bàkà i mi ndâ 'vii mi Àbiráámò

³⁰ Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ mbe 'di có mì Jézù nò gii ùnje gítí ndâ có mì wó gî.

³¹ Jézù bà-i-nò gii 'dè có jì ndâ Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí có mì wó gî nó máa,
«Yo kpolo tí ndâ có mì ye kácá-kácá,
tacó wàa yo 'ví dù tí tí ndâ cèe mbe tala có mì ye dúú bà ya tí.

³² Yo bà dù tí ndâ mbe ñò yúcó ni gî.

Bìndì yúcó bà gii njaanga wú 'do tí miyi yo gî.»

³³ Káa ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ Jùdèyà tí nò gii waa gbí có mì Jézù nò ta bà 'vee yi máa, «Ze a ndâ 'vii-gù Àbiráámò. Ze jé dù tí ndâ bòò mì ndâ 'bí 'duù sàa kùro lá. À má ènò, gbí có mì lo náa wò 'dè ènó máa, «Àà bà njaanga wú 'do tí miyi yo» nò máa yè?»

³⁴ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa,
«Ye kù 'dè jì yo a cèe yúcó máa,
'duù mbe bàkà vò i gî, gbí ènó máa,
vò i ga wú míti miyi wó gî.

³⁵ Káa bòò dù tí 'bá ngbé lá.

A 'vii-'bá ká kù dù tí 'bá ngbé.

³⁶ Káa 'vii mì mbe 'bá má njaanga wú mì vò i 'do tí miyi lo gî,
wò bà dù tí bòò mí vò i káká'i wálá.

³⁷ Ye ñò ni gî máa,

yo a ndâ 'vii-gù mì Àbiráámò,
káa ta ndâ ña ñinó 'daá gî,
go bà zi ye kuu tí yo,
tacó ndâ có tí nó 'daá náa ye kù 'dè nó ya gí gbí muu yo gbaanjé lá.

³⁸ À má gítí bà miyi ye,
ye kù 'dè có ká gítí ndâ i ñinó náa ye ñò 'do mì Bu ye nò.

Káa yo, yo kù bàkà káa ndâ i ñinó náa yo ñò 'do mì bu yo nó delè.»

³⁹ Ndâ 'duù tí nò bà-i-nò gii 'visi có jì Jézù máa, «Bu ze a Àbiráámò.»

Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa,

«Yo kù bàkà tí yo máa,

yo a ndâ 'vii mì Àbiráámò,
káa, yo kùtáa dú má káa ndâ 'vii mì Àbiráámò go có tí nò gbí nje yo nò,
yo bà mèlè ndi Àbiráámò gî.

⁴⁰⁻⁴¹ Káa, yo kpónó kù pà kpokèjì tacó bà zi ye tí mbe kù 'dè yúcó tí nó náa ye 'di 'do mì Mbíri nó jì yo.

Yo je nò a ña i bìndì 'bí ña bu yo,

tacó Àbiráámò dígisèé me mbe me ña ndâ vò i tí nò kpónó náa yo kù me nò lá.»

Ndâ 'duù tí nò gii 'visi có jì Jézù máa, «Ze me ndâ 'vii-ngbà lá. Bu ze ká gbaanjé, tí Mbíri.»

⁴² Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa,

«Mbíri kùtáa má dú káa bu yo,
yo bà zè ye níki gî,
tacó ye gî 'do mì Mbíri.

Ye gî dú 'do mì Mbíri.

Ñinó a ye ká nò.

Ye gî me ta muu ye lá.

À tuu ye túú-tuu.

A Mbíri ká tuu ye.

⁴³ Yo 'di gbí có tí nó náa ye 'dè nó lá tacó yè?

Yo 'di gbí có tí nó lá,

tacó kòcò ye gbí tù yo go mòngò gbí tù bò.

⁴⁴ Bu yo a Gba-vò-i.

Tacó ènò, à níki tí yo a bà bàkà i ñinó ta gó tí bu yo nò.

Nèté mì wó a bà zi ku 'do sàa.

Nèté mì wó jé táánò ta yúcó wálá.

Tacó yúcó mì wó jé wálá.

Yí má kù 'dè 'vèrè,

yí kù bàkà nò a i gbí kù wó,
tacó yí a mbe 'véřè, tí bu 'véřè.

45 Káa à má gítí ye,
ye a mbe 'dè yúcó.

Ñìnò a nderè có tí nò náa
yo ù ta nje gítí ye lá nò ká nò.

46 A 'di 'do gbí òkò tí yo ká bà tù 'bì wó gí yaà, máa,
yí jé zèè ye ta vò i gí?

Káa ye má kù 'dè a yúcó,
yo ùnje gítí ye lá tacó yè?

47 'Duù má a 'vii mì Mbířì,
yí kù 'di káa có mì Mbířì,
káa yo má biya bà 'di có mì Mbířì gí, à ká dú,
tacó yo me ndá 'vii mì Mbířì lá.»

Ndà Jùdèyà 'dè vò có gítí Jézù

48 Ndá Jùdèyà bà-i-nò gii 'dè có ji Jézù máa, «Cè bà i mì lo go cè bà i mì ndá 'duù Sámářiya nò! A má ká gbí muu lo. A kponje ká nje lo gítí có tí nò náa ze 'dè nò?»

49 Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa,
«Ye me mbe má lá,
ye kù tégàrà a Bu ye.

Káa à tí yo a go bà volo řè ye.

50 Ye kù pà me bà wu gbí ye lá.

Có gítí bà wu gbí ye nò a nèté mì 'bí 'duù tí cèe mbe waa có.

51 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa,
'duù mbe kpòlo tí ndá có mì ye bà cì wálá.»

52 Ndá Jùdèyà gbí ñìnò gii 'visi có ji Jézù máa, «Ze kpónó ò ni ngbàrángà'í gí máa, a gbí muu lo a i. Àbírámò cì gí. Ku delè zi ndá mbe 'dòkò có mì Mbířì léé gí. Káa àá gii dù nò a wò ká gii 'dè có máa, 'duù mbe 'di có mì lo bà 'di pò ku wálá.

53 Wò me gbolò ndii bu ze tí Àbírámò mbe cì gí nò gí? Ndá mbe 'dòkò có mì Mbířì delè 'dáá gí zò to gí. Wò kù bàkà tí lo tí 'di kpónó?»

54 Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa,
«Ye kùtáa má kù wu a gbí tí ye ta kpéétí ye,
gbí bà wu gbí tí ye bà dù wálá.

Káa a Bu ye tí nò náa yo kù 'dè có máa,

yí a Mbířì mì yo nó,
ká kù wu gbí ye.

55 Yo ò yí ni lá,
káa ye ò yí ni gí.

Ye má 'dè có máa, ye ò yí ni lá,

ye bà dù tí mbe 'véřè a go yo mbe kù 'dè có máa,
yo ò yí ni gí,
káa yo ò yí ni lá.

Ye ò yí ni gí.

Ye delè kù kpòlo tí có mì wó.

56 Bu yo Àbírámò dígíséé kù dù ta líkí'ò tí wó máa,
yí bà ò o bà gí ye.

Yí gii ò ye gí,
bìndi tàkòcò wó gii peteke gí.»

57 Káa ndá 'duù tí nò gii 'visi có ji Jézù máa, «Ndoó tí lo yee gbí zi 'duù-só-nje muu 'bì lá. Wò delè jé ò Àbírámò lá.»

58 Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa,
«Ye kù 'dè ji yo a cèe yúcó máa,

kùřo o bà jò Àbírámò táánò,
ye kuu tí.»

59 Ndá 'duù tí nò má gii 'di ña có tí nò náa Jézù 'dè ji ndú nò, ndú gii tuřu díf tacó bà 'vaka ta yí. Káa Jézù gii ònòkò tí wó 'do tí ndú mí gbí òkò tí ndá 'duù, yee tí o tí nó náa yí gii ndo 'do gbí ndùgù 'bá-Mbířì gí.

9

Jézù njaanga řo 'bí 'dakò ta řì bà wotí gbí tàkii mì ndá Jùdèyà

- ¹ Si Jézù kú gii ndii ta nó, yí gii ò 'bí 'dakò náa à jò yí ta sù ọ 'do gbí yí.
- ² Ndá mbe tala có mi Jézù bà-i-nò gii 'vee yí máa, «Nderè bà jò 'dakò tí nò ta sù ọ kpónó 'ví dù 'do tí 'di, Mbe nibà í? À 'ví dù 'do gbí 'dóó vò i mi wó wèè, 'do gbí vò i mi ndá bu wó ta nawu wó?»
- ³ Káa Jézù gii 'visi có jì ndá mbe tala có mi wó máa, «À me 'do gbí có mi wó lá. À delè gii dù me 'do gbí có mi ndá mbe jò yí lá. À jò yí ènò tacó wàa ndá 'duu 'ví nò ta Mbířì ní tí mbe wotí.
- ⁴ Ndoò bà bàkà ndá nètè mi 'duu tí nó mbe tuu ye nò ká kpónó si o bèè lá nò, tacó 'dí'di'o kèjì, káa 'duu mbe bàkà nètè gbaànjé gbí 'dí'di'o wálá.
- ⁵ Ye a ngba'o mi ndá 'duu ta o tí nó náa ye kpónó kuu muu to tí nó nò.»
- ⁶ Bìndi bà 'dè có tí nò mi Jézù jì ndá mbe tala có mi wó, Jézù gii cù ngo cù mítí to, bìndi yí gii mereke ta tú, bìndi yí gii toọ mítí ndá ọ mbe sù ọ tí nò sósò'ò gí.
- ⁷ Bìndi yí gii 'dè có jì mbe sù ọ tí nò máa, «Ya gí bà caka gbí ọ lo ta ngo gbí Dùúgú Silòwámù.» (Gbí ẹ̀ tí nò tí Silòwámù nò máa, à tuu yí túú-tuu.)
- Mbe sù ọ tí nò má gii bàkà go có tí nò náa Jézù 'dè jì yí nò, yí gii dele 'do bàndò bà caka gbí ọ wó tí cèè 'duu ta ndá ọ wó sósò'ò kú zeke'o ngbàrangà'i.
- ⁸ Ndá 'duu ñinó ta ndá 'bá mi ndú dè-dè ta ndú nó, ta ndá 'bí 'duu ñinó mbe nò yí sàà kú yù i gbí sù ọ gí nó má gii nò yí, ndú gii 'bità bà 'vee 'vé, máa, «À nó go 'dakò tí nó táánò tí mbe sù ọ mbe kú yù i á to kàzò nó le! Káa a yé ká gii njaanga ọ wó ñinó?»
- ⁹ Ndú bà-i-nò gii 'deeke kponje á gbí òkò tí ndú á ta kpééti ndú gí. Ndá 'bí 'duu máa, «A yí!» Ndá 'bí ka ndú máa, «À me yí lá! A 'bí 'duu mbe je cè kózò tí wó.» Káa 'dakò tí nò gii 'visi có jì ndú máa, «Ijìnó a ye tí 'dakò tí nò.»
- ¹⁰ Ndá 'duu tí nò bà-i-nò gii 'vee yí máa, «A yé ká njaanga ọ lo?»
- ¹¹ Káa 'dakò tí nò gii 'visi có jì ndú máa, «A 'bí 'dakò ta ẹ̀ wó a Jézù ká ñònòkò tú, bìndi yí gii toọ mítí ndá ọ ye sósò'ò gí. Bìndi yí gii 'dè có jì ye máa, ye ya gí bà caka gbí ọ ye ta ngo tí Dùúgú Silòwámù. Ye má gii bàkà go có mi wó nò, ndá ọ ye gii njaanga tí gí.»
- ¹² Ndá 'duu tí nò gii 'vee 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ọ wó nó máa, «'Dakò tí nò mbe njaanga ọ lo nò kpónó ngò?»
- Káa 'dakò tí nò gii 'visi có jì ndú máa, «Ye nò bà tí wó lá.»
- Ndá mbe kpolo tí tàkìì mi ndá Jùdèyá 'viiki gbí kpokèjì bà njaanga ọ 'dakò tí nò mi Jézù*
- ¹³ Ndá 'duu gii je 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ọ wó nó ya tí gí kùọ ndá mbe kpolo tí tàkìì mi ndá Jùdèyá.
- ¹⁴ Ẹ̀ tí nò náa Jézù mereke ta tú, bìndi yí gii njaanga ta ọ 'dakò tí nò nò a ẹ̀ bà wotí gbí tàkìì mi ndá Jùdèyá.
- ¹⁵ Tacó ènò, ndá mbe kpolo tí tàkìì mi ndá Jùdèyá gii 'vee ndi gbí nje 'dakò tí nò káká'i a gítí ọ kpokèjì bà njaanga ọ wó mi Jézù. Káa 'dakò tí nò gii 'visi có jì ndú máa, «Yí toọ káa tú mítí ndá ọ ye sósò'ò gí. Ye má gii caka tú tí nò, ndá ọ ye gii njaanga tí gí.»
- ¹⁶ Có tí nò náa 'dakò tí nò 'dè jì ndá mbe kpolo tí tàkìì mi ndá Jùdèyá nò gii ñònòkò muu ndú gí. Tacó ènò, ndá 'bí 'duu gbí òkò tí ndú gii 'visi có jì yí máa, «'Dakò tí nò mbe bàkà ọ i tí nò bà dù me 'duu ñinó mbe gí 'do mi Mbířì nó lá, tacó yí kú gbètèkè ẹ̀ bà wotí gbí tàkìì mi ndoo tí ndá Jùdèyá.» Káa ndá 'bí 'duu gbí òkò tí ndú gii loko kú 'vee ndá 'bí ka ndú ñinó mbe 'dè có ènó máa 'duu tí nò a mbe bàkà vò i nó, máa, «Mbe bàkà vò i bà bàkà ndá kpo-kpò serè go ọ ñinó kpónó nó ta ọ kpokèjì ngayi?»
- ¹⁷ Tacó ènò, ndú gii tè ndi tí ndú gii 'vee yí káká'i máa, «Yí 'vala wó 'do gbí sù ọ gí. À má ènò, 'dóó có mi lo gítí wó máa yè?»
- Káa 'dakò tí nò gii 'visi có jì ndú máa, «Ye koọ có máa, 'dakò tí nò a mbe 'dòkò có mi Mbířì.»
- ¹⁸ Ndá Jùdèyá bà-i-nò gii me a kpilki-kpilki gítí bà ùnje máa, 'dakò tí nò náa Jézù njaanga ndá ọ wó nò táánò dú káa yúcó mbe sù ọ. Tacó ènò, ndú gii tuu tú gí tàkò ndá bu wó ta nawu wó.
- ¹⁹ Ndá bu 'dakò tí nò ta nawu wó má gii gí gí, ndá kpo 'duu mi ndá Jùdèyá gii 'vee ndú máa, «À dú nó káa 'viì mi yo ká nó? Yo máa, àá táánò jò yí ta sù ọ 'do gbí yí, káa yí kpónó kú zeke'o ée?»
- ²⁰ Káa ndá bu 'dakò tí nò gii 'visi có jì ndá kpo 'duu mi ndá Jùdèyá máa, «Ze nò ni gí, máa, yí táánò tè ta sù ọ 'do gbí yí nawu wó.

²¹ Káa ze nò ɲa i tí nó mbe njaanga ɾo wó nó ni lá. Ze delè ɲò 'duù tí nó mbe je yèè jì yí nó ni ká lá. Nje wó kuu tí wó. Yí me dó 'vii lá. À má ènò, yo tè'é tí wó, wàa yo 'ví 'vee yí, wàa yí 'ví túbà dúú kpokèjì ɲa i tí nó mbe 'de yí nó jì yo.»

²² Ndá bu 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ɾo wó nó 'dè ɲa có tí nó jì ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá tacó à tí ndú a gúku. Tacó ndú ɲò ni gí máa, ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá ère nje có mì ndú sàà gí máa, 'duù má ùnje éno máa, Jézù a Bindi-Mbíri gí, 'duù tí nó 'ví 'dò kò wó mí bàndò bà kilì ndá Jùdèyá gí bà ùlù Mbíri káká'i lá.

²³ ɲìnò a gbí nderè có tí nó náa ndá bu 'dakò tí nó gii tooko ta có tí nó 'do muu ndú gí muu wó máa, «Yí me dó 'vii lá. Yo 'vee yí,» nó ká nó.

²⁴ Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá má gii 'di kòcò ndá bu 'dakò tí nó náa Jézù 'vala yí 'do gbí sù ɾo nó cee gí, ndú gii tuu tú gí fàkò 'dakò tí nó káká'i. Yí má gii gí gí, ndú gii 'dè có jì yí máa, «'Dè yúco mì lo kùro Mbíri. Tacó à má gítí ze, ze ɲò ni gí máa, 'dakò tí nó náa wò 'dè có máa, a yí ká njaanga ɾo lo nó, a mbe bèè ɾo Mbíri.»

²⁵ Káa 'dakò tí nó gii 'visi có jì ndú máa, «Yí má a mbe bèè ɾo Mbíri, ye ɲò bà ɲìnò lá. I ɲìnò náa ye ɲò ni gí cukì nó káa ɲìnó máa, ye táánò a mbe sù ɾo, káa ye kpónó kú zeke'o.»

²⁶ Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá gii 'vee yí máa, «Yí táánò bàkà mítí ndá ɾo lo nó a ɲa yeè yè, náa ndú gii njaanga ta tí nó?»

²⁷ Káa 'dakò tí nó gii 'visi có jì ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá máa, «Ye 'dè có tí nó jì yo á kùtáá sàà gí, káa yo sè tù yo lá. Nògí, yo kpónó kú 'vee ndi gbí nje ye máa, ye 'ví 'dè jì yo a ɲa có yè káká'i? À tí yo a go bà dù tí ndá mbe tala có mì wó delè?»

²⁸ Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá bà-i-nò gii 'bità bà no nje ndú gítí 'dakò tí nó ta ɲa có tí nó náa yí 'dè jì ndú nó. Bindi ndú gii 'visi có jì yí máa, «Go bà dù tí 'duù mì wó má tí lo, mbe tii wò wálá. Káa à má gítí ze, ze a ndá 'duù mì Mòze.

²⁹ Ze ɲò ni gí máa, Mbíri digísèé 'dè có a i jì Mòze. Káa à má gítí 'dakò tí nó á mì lo nó, ze ɲò bàndò tí nó náa yí gí 'do tí nó ni lá.»

³⁰ Káa 'dakò tí nó gii 'visi có jì ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá máa, «A có serè! Yí njaanga ɾo ye gí, káa yo ɲò bàndò tí nó náa yí gí 'do tí nó ni lá!

³¹ Ndoò ɲò ni gí máa, Mbíri sè tù wó gítí ndá có mì ndá mbe bàkà vò i lá, yí kú sè tù wó a i gítí ndá có mì ndá 'duù ɲìnó mbe kú bàkà i jì yí, tí ndá mbe bàkà go có mì wó tí Mbíri nó.

³² 'Do tí bà 'bità bà suu to tí nó, 'bí 'duù mbe 'di có jé éno máa, 'bí 'duù njaanga ɾo 'bí 'duù ɲìnò náa à jò yí ta sù ɾo 'do gbí yí gí nó wálá.

³³ Káa 'dakò tí nó mbe njaanga ɾo ye nó má gí me 'do mì Mbíri lá, yí kùtáá bà 'de wotí bà bàkà i gbaànjé wálá.»

³⁴ Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá má gii 'di có tí nó náa 'dakò tí nó 'dè jì ndú nó, ndú gii mòkò yí 'do kùro ndú, ta bà ɲonoko yí máa, «À jò wò cùmúú mí gbí vò i, káa wò kú gii bàkà tí lo tí mbe nibà có mì Mbíri jì ze?»

Bà dù tí mbe sù ɾo á kùro Mbíri

³⁵ Jézù má gii 'de 'dakò tí nó náa yí njaanga ɾo wó nó bindi bà 'di có bà mòkò yí mì ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyá 'do kùro ndú, Jézù gii 'vee yí máa, «Wò ùnje gítí 'Vii-mi-'Dakò ta ɲjembí lo gbaànjé gí?»

³⁶ Káa 'dakò tí nó gii 'vee Jézù máa, «'Duù tí nó ta ɾè wó a 'Vii-mi-'Dakò nó a 'di? Túbà tí wó jì ye kùro, má kózò gí, ye 'ví ù ta nje gítí wó, kpo 'duù.»

³⁷ Jézù bà-i-nò gii 'visi có jì 'dakò tí nó máa, «Wò kú zeke 'duù tí nó ta ɾè wó a 'Vii-mi-'Dakò nó ta ɾo lo. À delè kpónó a yí ká kú 'dè có jì wò nó.»

³⁸ 'Dakò tí nó má gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè jì yí nó, yí gii ɲi ta muungbó wó ya gí bà kaa to á kùro Jézù ta 'bí wó, bindi yí gii 'dè có jì Jézù máa, «Ye ùnje gí, Mbe tí ye.»

³⁹ Káa Jézù gii 'visi có jì 'dakò tí nó, náa yí njaanga ɾo wó nó, máa,

«Ye gí gí muu to tí nó tacó wàa ndá mbe sù ɾo 'ví zeke'o,

wàa ɾo ndá mbe ɾo 'ví yoo gí.»

⁴⁰ Ndá mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyá ɲìnó mbe dù 'dè á ɾègbà tí Jézù ta o tí nó má gii 'di có tí nó náa yí 'dè nó, ndú gii 'vee yí máa, «Ze delè ngbá káa ndá mbe sù ɾo?»

⁴¹ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa,

«Yo kùtáá má a ndá mbe sù ɾo,

vò i mì yo bà dù wálá.

Káa yo kú bàkà tí yo tí ndá mbe ɾo,

à má ènò, yo ɾò tìyò nje ndá vò i mì yo.»

10

Jézu lòkò'bò có gítí ña 'duù ñinó mbe 'vii tí mbe kpolo tí ndá i-kó-ko

¹ Jézu gii lòkò'bò có ji ndá 'duù máa, «Mbe 'vii ndùgù tacó bà ñi gí tà'i mì ndá i-kó-ko a mbe ngbà tí mbe kùmùkù i mì ndá 'duù.

² Káa, mbe ñi gí tà'i co tí njekèjì ndùgù a cèe mbe kpolo tí ndá i-kó-ko.

³ Mbe kpolo tí njekèjì ndùgù mì ndá i-kó-ko kú njaanga njekèjì ji yí. Ndá i-kó-ko delè 'di kòcò wó ni gí. Yí kú tè'è tí ndá 'dóo i-kó-ko mì wó 'do gbí òkò tí ndá ñindi ndá 'bí 'duù ta rè ndú, tacó bà gbà ndú gí sè.

⁴ Yí má njaanga ndá i-kó-ko 'do gbí ndùgù gí, yí kú tè kùro ndú, bindi ndú kú ru ndi wó, tacó ndú 'di kòcò wó ni gí.

⁵ Káa ndá i-kó-ko bà 'vaaka 'do tí wó 'duù ñinó náa ndú ñò yí ni lá nó gí. Ndú jé gítí bà ru ndi wó wálá, tacó ndú ñò yí ni lá, ndú delè 'di kòcò wó ni ká lá.»

⁶ Jézu lòkò'bò có tí nò ji ndá 'duù, káa, 'bí 'duù gbaànjé mbe 'di gbí wálá.

⁷ Tacó ènò, Jézu gii 'dè có ji ndú ngbàrangà'i éno máa,

«Ye kú 'dè có ji yo ta yúco máa,
ye a njekèjì ndùgù mì ndá i-kó-ko.

⁸ Ndá 'bí 'duù ñinó 'dáá gí táánò mbe gí gí mì yo kùro bà gí ye nó a ndá mbe ngbà,
tí ndá mbe kùmùkù i mì ndá 'duù;

tacó ènò, ndá i-kó-ko sè tú tí ndú lá.

⁹ Káa, ye a njekèjì ndùgù.

I-kó-ko má ñi gí tà'i có a i mì ye,
i-kó-ko tí nò 'vala gí.

Yí bà ñi gí tà'i ta gbí dù wó ngbàrangà'i,
yí bà co gí sè ta dù wó ngbàrangà'i,
yí delè bà 'de i-zó-zò gí.

¹⁰ Mbe ngbà gí ñindi wó cuki ká gítí nètè bà ngbà i,
ta bà ziki ndá i-kó-ko,
ta bà mèèkè'i tí ndú.

Káa ye gí a i tacó wàa ndú 'ví 'de ta 'válá,
wàa ndú 'ví 'vala pètèkèè go dó kpá ta bèmbíli.

¹¹ Ye a tó mbe kpolo tí ndá i-kó-ko.

Tó mbe kpolo tí ndá i-kó-ko a ña mbe kpolo tí ndá i-kó-ko ñinó mbe kú cì á muu ndá i-kó-ko mì wó nò.

¹² 'Duù ñinó mbe kú kpolo tí ndá i-kó-ko mì 'bí ka wó ká tacó bà pà yè tí wó cuki nó ká kú i ngèlè jee ndá i-kó-ko ji kàzà.

Yí má ñò sili tí kàzà ngé gí,
yí kú i ngèlè si tàmuu ndá i-kó-ko ji kàzà kú zèè ndú,
delè kú ñjè gbí ndú jááká-jaaka ta gbí jlli.

¹³ Yí kú i ngèlè jee ndá i-kó-ko ji kàzà tacó yí kú gbà ndú ká tacó bà pà yè tí wó cuki,
nètè mì wó ta ndú wálá.

¹⁴ Káa ye a tó mbe kpolo tí ndá i-kó-ko.

Ye ñò ndá i-kó-ko mì ye ni gí,
ndá i-kó-ko mì ye delè ñò ye ni gí.

¹⁵ Ze ñò tí ze ni ta ndá i-kó-ko mì ye,
ká go bà ñò tí ze ni ta Bu ye.

Ye delè gbí gbí njembí ye gítí ku muu ndú gí.

¹⁶ Ndá 'bí i-kó-ko mì ye kuu tí,
náa ndú kpónó kú dù me ta ndá ñinó ta 'bá muu ndú nó lá.

Káa kózò tí ye bà gí ta ndú gítí ndá 'bí ka ndú,
ndú delè 'ví 'di kòcò ye,
wàa ndú 'ví dù 'dáá bà gbèe to,
tacó wàa ye tí mbe kpolo tí ndú 'ví dù káa gbèe 'duù.

¹⁷ Bu ye kú dù ta go ye tí wó,
tacó ye ùnje gítí bà cì ye,
wàa ye 'ví 'vala ndi ye káká'i nò gí.

¹⁸ À me 'duù ká kú zi ye lá.

À káa ye ká ùnje gítí bà cì ye 'do gbí 'dóo có mì ye gbí muu ye.
Bu ye je wotí bà cì ye go có mì ye gbí muu ye nò ji ye gí.

Yí delè gii je wotí bà 'vala ndi ye á 'do gbí ku ji ye gí.»

¹⁹ Có tí nò náa Jézu 'dè nò gii bàkà a 'bè mí gbí òkò tí ndá Jùdéyá.

²⁰ Ndá 'duu me mbè gbí òkò tí ndú gii 'dè có ji ndá 'bí ka ndú máa, «Gbí nderè bà sè tù ndá 'duu tí ndá có mì wó wálá. A i ká gbí muu wó! Yì a mbe má!»

²¹ Káa, ndá 'bí 'duu ñindi ndú gii 'visì có gí tàkò có mì ndá ka ndú nò máa, «Ndá có mì wó me go ndá có mì 'duu ñinó ta i ká gbí muu wó nó lá. 'Duu ñinó ta i ká gbí muu wó nó bà njaanga ɾo mbe sú ɾo ta ɳa kpokèjì ngàyi?»

Ndá kpo 'duu mì ndá Jùdèyà bè Jézù gí

²² À ta o tí nò Jèrùzàlèmè a o bà kùyà dèrè míti 'bá-Mbíri. O tí nò gí gbí pì mì cò'o,
²³ tacó ènò, Jézù gii dù kù wùukù to á tà 'bí i náa à bì yà'baà ènò mì gbí ndùgù 'bá-Mbíri, náa ndá 'duu kù nì míti a Tàzo-mi-Sólómòni tí gbolò gbà mì ndá Jùdèyà.

²⁴ Ndá Jùdèyà má gii ñò yí, ndú gii tì yí jèlè 'dee gí. Bindi ndú gii 'vee yí máa, «Wò bà si ze kù koɾo có sàkàmaà ènò yee tí ɳa o ngàyi? Wò má a Bindi-Mbíri, 'dè jì ze ngbàrángà'!»

²⁵ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,

«Ye 'dè có tí nò jì yo sàà gí,

káa a yo ká biya bà 'di gí.

Ndá seɾè tí nó náa ye kù bàkà ta wotí mì Bu ye nó kù túbà jì yo máa,

ndá có mì ye a ndá yúco;

²⁶ káa, yo biya bà ùnje gítí ye gí,

tacó yo me ndá i-kó-ko mì ye lá.

²⁷ Ndá i-kó-ko mì ye 'di kòcò ye nì gí.

Tacó ènò, ndú kù ɾu ndi ye.

Ze ñò tí ze ta ndú nì gí.

²⁸ Gbèe i-kó-ko mì ye bà gíri wálá,

tacó ye je yeè-'válá ñinó mbe cee lá nó jì ndú gí.

Mbe kaa ndú 'do tí ye ta wotí wálá,

²⁹ tacó 'bí 'duu ta wotí tí wó mbe 'vii ta Bu ye tí nó tí mbe kaa ndú jì ye nó wálá.

À má ènò, 'bí 'duu mbe ɾa ndú tí ɾíngbá 'do 'bì Bu ye wálá.

³⁰ Ze ta Bu ye a ndá gbèe 'duu.»

³¹ Ndá Jùdèyà má gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè éno máa, «Ze ta Bu ye a ndá gbèe 'duu» nò, ndú gii tuɾu díí tacó bà 'vaka ta yí.

³² Káa Jézù gii 'vee ndú máa, «Ye túbà ndá tó i mbe gí 'do mì Bu ye jì yo me mbè. À má ènò, yo kpónò kaa díí tacó bà 'vaka ta ye nò a i tacó ngàyi á 'do gbí òkò tí ndú?»

³³ Káa ndá Jùdèyà gii 'visì có jì yí máa, «Ze kù tuɾu díí tacó bà 'vaka ta wò me tacó bà bàkà ndá tó i mì lo a go có tí nò gbí nje lo nò lá. Ze bà 'vaka wò a i tacó bà 'dè zu có gítí Mbíri. Wò a 'duu, ta ndá sili 'bì lo wò ká go ndá ñindi ze, káa wò kù bàkà tí lo tí Mbíri ta wotí!»

³⁴ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«Bí có kuu gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

Mbíri máa, <Yo a ndá mbíri.>

³⁵ Káa 'véɾè jé gbí wáràgà mì Mbíri wálá.

Nògí, Mbíri nì <mbíri> míti ndá 'duu tí nó náa yí tí Mbíri 'dè có mì wó jì ndú nó gí.

³⁶ Káa, à má gítí bà miɾi ye,

a Bu ye ká cu 'bì wó míti ye tí 'dóo ñinó mì wó,

bindi yí gii tuu ye gí muu to tí nó.

À má ènò, bà 'dè có mì ye éno máa,

ye a 'Vii-mi-Mbíri,

gii 'visì tí gbí tù yo tí bà go Mbíri ta ɳa kpokèjì ngàyi?

³⁷ Ye má kù bàkà me ndá nèté mì Bu ye lá,

gbí nderè bà ùnje mì yo gítí ye wálá.

³⁸ Ye kù bàkà a ndá nèté mì Bu ye,

káa go bà ùnje gítí ye kpétí má sàà tí yo wálá,

yo kùtáa bà ù vóo nje gítí ndá nèté tí nó náa ye kù bàkà ndú nò,

bindi yo bà ñò nì gí máa,

ze ta Bu ye a ndá gbèe 'duu.»

³⁹ À gbí muu ndá Jùdèyà ta o tí nó a có bà zèè Jézù, káa yí gii fa 'do tí ndú gí.

Ndá mbe kaa ya gí mì Jézù á yí Jòròdáníyà ùnje gítí wó

⁴⁰ Jézù gii dele ndi wó káká'i ya gí tito Jòròdáníyà, á gítí wúngbó to tí nó náa Jòvání táánò sàà dù tí kù caka tí ndá 'duu nò.

⁴¹ Ndâ 'duù me mbè gi kaa ya gí mì wó kà. Ndâ mbe kaa ya gí mì wó nò gi ùlù yí máa, «Jòvànì táánò jé bàkà ndâ seṛè lá, káa ndâ có mì wó táánò náa yí 'dè gítí 'dakò tí nó 'dáá káa yúco.»

⁴² Tacó éno, ndâ 'duù 'do gbí òkò tí ndú me mbè gi ùnje gítí Jézù ta njembí ndú gí.

11

Bà cì Lázàrò

¹ Ta o tí nò si Jézù kuu tito Jòròdáníyà nò, nò'o gi bàkà 'bí 'dakò tí tó kómbe Jézù ta rè wó a Lázàrò, tí námi ndâ Máraṭà ta Màriyà, ta 'bá mì ndú gbí gbata Bètáníyà. (

² Njìnò a Màriyà tí nó táánò mbe gi yee pó bàà míti kò Mbe tí ndoo, bindi yí gi gbètèkè cee tí ta se muu wó nò.)

³ Ndâ námi Lázàrò bà-i-nò gi tuu 'duù ta có nò'o tí wó ya tí ji Jézù máa, «Kpóló-kpolo tò 'duù mì lo káa ta nò'o tí wó, Mbe tí ze.»

⁴ Jézù má gi 'di có tí nó, yí gi 'visì có máa, «Nò'o tí nó bà zi yí wálá. Nò'o tí nó tí wó nó bà dù tí i mbe si ndâ 'duù 'ví ùlù Mbíṛi. Nò'o tí nó delè ká bà si ndâ 'duù 'ví wu gbí 'Vii-mi-'Dakò.»

⁵ Ndâ Máraṭà ta Màriyà gi je námi ndú Lázàrò a ndâ tò 'duù mì Jézù.

⁶ Káa ta ndâ ṛa njìnò 'dáá gí, Jézù gi bàkà a sili só á bindi bà 'di có nò'o tí Lázàrò mì wó má kózò gí,

⁷ yí bà gi 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ndoò dele ndi ndoo ya gí Jùdèyà.»

⁸ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gi 'vee yí máa, «Mbe nibà i, ndâ 'duù Jùdèyà bàkà có bà 'vaka wò ta díí á dè kuu yáánò nò, káa wò káká'i kpónó máa, wò kú dele ndi lo wúnó ya gí 'bá Jùdèyà?»

⁹ Káa Jézù gi 'visì có ji ndú máa,

«Ri kú co ta dú'o,

bindi yí gi ta ta 'dè'o.

À me éno lá?

'Duù má nó si ṛi kuu yaà yí tò kò wó lá,

tacó ngba'o kuu tí .

¹⁰ A mbe kú nó ta bèbìlì ká kú tò kò wó,

tacó ngba'o tacó bà ṛò ta to mì wó wálá.»

¹¹ Jézù má gi lòkò'bò có tí nó ji ndâ mbe tala có mì wó gí, yí gi 'dè có ji ndú máa, «Kómbe ndoo tí nó tí Lázàrò nó kú tèrì. A má éno, ye kú ya gí bà gbà yí 'do tí ṛi gí yaà.»

¹² Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gi 'visì có ji yí máa, «Yí má tèrì gí, gbí dù wó bà da gí, Mbe tí ze.»

¹³ Gbí lòkò'bò tí nó náa Jézù 'dè éno máa, «Lázàrò kú tèrì» nó éno máa, «Lázàrò cì gí.» Káa ndâ mbe tala có mì Jézù njìndi ndú 'di gbí ní lá.

¹⁴ Tacó éno, Jézù gi 'dè gbí ji ndú ngbáràngà'i éno máa, «Lázàrò cì gí.

¹⁵ Káa tàkòcò ye peteke tacó tí yo ma, tacó ye táánò me kà ta o bà cì yí nó lá. À má éno, yo kpónó bà gi ùnje gítí ye ta njembí yo gí. Nògí, ndoo ya gí bà ku wó.»

¹⁶ Káa Tòmázò tí nó náa à kú nì míti wó a Njemí nó, gi 'dè có ji sè ndâ 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù máa, «Ndoò ya gí Jùdèyà ta ndâ mbe nibà i ji ndoo, wàa à má a ku, ndoo 'ví cì ta ndú 'dáá gí.»

Jézù a 'válá tí mbe kú 'vala ndá ku á 'do gbí muu'dú ndú

¹⁷ Jézù yee Bètáníyà si Lázàrò bàkà sili nà'ò mí tà to gí.

¹⁸ ('Bá mì ndâ Lázàrò, Bètáníyà, ká dè ta Jèrùzàlémè.)

¹⁹ Jézù gi yee kà si ndâ Jùdèyà tí nó mbe kaa 'do Jèrùzàlémè ya gí bà wa ku ta ndâ Máraṭà ta Màriyà nó ká gbí-gbi kuu bà ku.

²⁰ Máraṭà má gi 'di có éno máa, Jézù kèjì, yí gi njè nó ya gí bà ù kùro Jézù mí kpokèjì, si Màriyà mí 'bá.

²¹ Ndú má gi 'de tí ndú gí, Máraṭà gi 'deke tí wó ji Jézù máa, «Wò táánò má kuu to nó, námi ye bà cì wálá, Mbe tí ye.

²² Káa ye ṛò ni gí máa, wò kpèti kpónó má yù káa ṛa yè wè 'do mì Mbíṛi, yí bà je ji wò gí.»

²³ Káa Jézù gi 'visì có ji Máraṭà máa, «Námi lo bà a ndi wó gí yaà gí.»

²⁴ Káa Máraṭà bà-i-nò gi 'visì có ji Jézù máa, «Ye 'di gbí có mì lo nó gí. Ye ṛò ni gí máa, yí bà a gí yaà ta o bà 'vala ndí ndá ku á 'do gbí muu'dú ndú ta ndòngbú o wúnó gí.»

²⁵ Káa Jézù gi 'visì có ji Máraṭà máa,

«Ye a mbe 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú.

Ye delè a 'válá.

'Duù má ùnje gítí ye ta njembí wó gí,
yí kpèti má cì ká cì,
yí bà 'vala ndi wó gí.

²⁶ Káa wu 'duù ñinó kpónó mbe kù ùnje gítí ye nó jé gí bà cì wálá.

Wò ùnje gítí có tí nó gí?»

²⁷ Márátà bà-i-nò gii 'visi có ji Jézù máa, «Ye ùnje gí, Mbe tí ye. Ye ùnje gí máa, wò a Bindi-Mbíri, tí 'Vii-mi-Mbíri, tí 'duù tí nó náa Mbíri tuu yí gí muu to tí nó nò.»

Jézù wa gbí

²⁸ Ndá Márátà mà gii 'dè nje ta Jézù cee gí, Márátà gii dele ndi wó ya gí 'bá, bindi yí gii 'dè có ji yí ta ngúcó, máa, «Mbe nibà i gí gí. Káa go bà ò wò kuu tí wó.»

²⁹ Màriyà mà gii 'di có tí nó, yí gii goonó ya gí mi Jézù

³⁰ á kpokèji, tí gbèe bàndò tí nó náa ndá Jézù 'de tí ndú ta Márátà tí nó, si yí yee 'bá lá.

³¹ Ndá Jùdèyà tí nó mbe gí gí bà ku nó mà gii ò bà goonó mi Màriyà kù ya gí ta é mi Jézù tí kpokèji, ndú gii kaa ya gí tàkò wó, tacó ndú kojo có máa, yí kù ya a i gí bà wa gbí á muu'dú.

³² Màriyà mà gii cu ro wó mítí Jézù, yí gii 'va tí wó mí kùro Jézù, bindi yí gii zèè kò Jézù kù wa ta gbí, ta bà 'deke tí wó máa, «Wò táánò má kuu bà-i-nó, námi ye bà cì wálá, Mbe tí ye!»

³³ Jézù mà gii ò ndá Màriyà ta ndá 'duù tí nó mbe kaa gí gí tàkò wó nó kù wa gbí, ré wò gii doo ñuyi ta sé có. Bindi yí gii wo gù woò, má kòzò gí,

³⁴ yí gii 'vee ndá 'duù tí nó máa, «Yo bàkà bàndò mi wó mi ngò?»

Káa ndá 'duù tí nó gii 'visi có ji yí máa, «Gí gí bà ò , Mbe tí ze.»

³⁵ Ngo-ro Jézù bà-i-nò gii 'dù ta bà ò yè ro ndá 'duù tí nó mbe kili mí bà ku nó.

³⁶ Ndá 'bí Jùdèyà mà gii ò bà 'dù ngo-ro Jézù nó, ndú gii 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Yí zè 'dakò tí nó niki ngé ndii gí!»

³⁷ Káa ndá 'bí 'duù gii dù kù 'vee a 'vé máa, «'Dakò tí nó táánò njaanga ro mbe sú ro gí. Yí táánò má bà-i-nó, bà 'vala Lázàro bà kpó yí gí?»

Jézù 'vala ndi Lázàro 'do gbí muu'dú wó

³⁸⁻³⁹ Jézù mà gii yee ta ndá 'duù tí muu'dú gí, Jézù gii wo ndi gù woò káká'i. Bindi yí gii 'dè có ji ndá 'duù tí nó máa, ndú te gbolò díí tí nó náa à nè ta nje guù nó gí. Káa Márátà gii 'visi có ji Jézù máa, «'Duù tí nó kpónó volo gí, Mbe tí ye. Tacó à wúnó tí wó tà to a sili nà'ò.»

⁴⁰ Káa Jézù gii 'vee Márátà máa, «Ye kùtáa 'dè có ji wò éno máa, wò má ùnje gítí ye gí, wò bà ò wotí mi Mbíri gí nó lá?»

⁴¹ Ndá 'duù tí nó mà gii yèè díí 'do nje guù gí, Jézù gii zeke'o gí gbíri. Bindi yí gii 'deke tí wó ta bà 'dè niki maa ji Mbíri máa,

«Ye 'dè niki maa ji wò tacó bà ò bà 'deke tí ye ji wò, Bu ye.

⁴² Ye ò ni gí máa, wò ta o 'dáá gí kù 'di có mi ye.

Káa ye kpónó kù 'dè có ji wò gbí ñinó ká tacó tí ndá 'duù tí nó mbe tí ye 'dee gí nó,

tacó wáa ndú 'ví ù ta nje éno máa,

a wò táánò ká tuu ye.»

⁴³ Jézù mà gii 'deke tí wó ji Mbíri cee gí, yí gii 'tè'é tí Lázàro ta kòcò wó ngará gí yaa máa, «Lázàro! Co gí sè!»

⁴⁴ Lázàro bà-i-nò gii co gí sè ta kábà bà so yí náa à te ta yí mí gbí guù nó. Bindi Jézù gii 'dè có ji ndá 'duù máa, «Yo njaanga ndá i tí nó á 'do tí wó gí, wàa yo 'ví si yí 'ví ya .»

Ndá kpo 'duù mi ndá Jùdèyà toko có gítí bà zi Jézù

⁴⁵ Ndá 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndá Jùdèyà tí nó mbe gí gí bà ti ku muu ndá námi Lázàro ta o tí nó mbe ò i tí nó náa Jézù bàkà nó gí, gii ùnje gítí Jézù ta njembí ndú gí.

⁴⁶ Káa ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gii ya gí bà 'dè ndi ña i tí nó náa ndú ò nó jì ndá mbe kpolo tí tàkii mi ndú tí ndá Jùdèyà á gbí gbata Jerúzalémè.

⁴⁷ Ndá mbe kpolo tí tàkii, ta ndá Kùro ndá bu-Mbíri mi ndá Jùdèyà mà gii 'di ña có tí nó, ndú gii kili ndá kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mi ndá Jùdèyà 'dáá gí. Bindi ndú gii 'dè có ji ndú máa, «Ndoò kù tẹri, káa 'dakò tí nó kaa ndá 'duù mi 'do tí ndoo gí ta bà bàkà ndá kpo-kpò nètè.

⁴⁸ Ndoò má 'dè có éno máa, ndoo si yí ká mí nje ña nètè tí nó mi wó nó, ndá 'duù 'dáá gí bà gii ùnje ká gítí wó. Káa ña có tí nó má di gbí tù ndá kpo-kpò 'duù mi ndá 'duù

Rómà, ndú bà gii njè gbí ngbàngà tí nó mì ndoo nó gí. Ndú delè bà gii volo 'bá mì ndoo gí. Tacó ndú bà koṛo có máa a ndoo ká le bèrè jì 'dóó 'duù mì ndoo ta muu ndoo.»

⁴⁹ Káa 'bí 'dakò gbí òkò tí ndú, tí Kùṛo ndá bu Mbíṛi ta ndoo tí nò, ta rè wó a Kàyífà, gii 'visì có jì ndú máa, «Ye òṛo goolá yo òṛo 'dóó ṛa i tí nó náa yo 'ví bàkà nó ni lá nò.

⁵⁰ Yo òṛo ni lá máa, à niki à bà cì gbèe 'duù muu sè mbè ndá 'duù á co tí bà 'bu 'bá?»

⁵¹ Kàyífà 'dè có tí nó me 'do gbí muu wó lá. A Mbíṛi ká wu jì yí, tacó yí a Kùṛo ndá bu-Mbíṛi mì ndá Jùdèyà, máa, yí 'dè có jì ndú éno máa, Jézù kejì gí bà cì á muu 'bá mì ndú tí ndá Jùdèyà.

⁵² Káa yí delè bà cì me ká muu 'bá mì ndá Jùdèyà cuki lá. Yí bà cì tacó bà kili ndá 'vii mì Mbíṛi mbe 'vaaka gí nó, wàa ndú 'ví co tí gbèe kpokèjì.

⁵³ 'Do gbí ṛi tí nó, ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà gii toṛo 'bi ndú míti to máa, ndá yí má zi Jézù lá, ndá yí káká'i bà zi 'bí 'duù muu to tí nó wálá.

⁵⁴ Tacó éno, Jézù káká'i gii nò ta ndi gbí òkò tí ndá Jùdèyà gbí ngbàà ṛi lá, ndú gii ya ta ndá mbe tala có mì wó gí gbí gbata Èfiràmù á nje kángáá nga ngòo.

Ndòngbù bà ya Jézù gí bà o bà bàkà tàkùù bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbíṛi

⁵⁵ O bà bàkà tàkùù bà 'va mbí o bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbíṛi má gii dooko gí, mbè ndá Jùdèyà tí nó mbe kaa 'do ndii ya gí gbí gbata Jèrùzàlémè tacó bà pà làyì gítí ndá wò i mì ndú kùṛo bà zò i-cí-ci ta o tí nó nó

⁵⁶ má gii òṛo Jézù gbí òkò tí ndá 'duù tí nó gbí ndùgù 'bá-Mbíṛi nó lá, ndú gii 'bità bà 'vee ndá 'bí ka ndú máa, «Yo kù koṛo có máa yè? Yí toó kejì gí bà líkí'o tí nó wálá?»

⁵⁷ Ndá Jùdèyà dù kù 'vee ṛa 'vé tí nó tacó ndá kpo 'duù, ta ndá Kùṛo ndá bu-Mbíṛi, ta ndá mbe kpolo tí tàkùù míti kò Jézù. Bindi yí gii toṛo gbí ndí ta tí kò Jézù ta se muu wó. Gii 'ví 'dè gí sè, tacó wàa ndá yí 'ví zèè yí.

12

Màriyà tí nàmi Lázàrò toṛo bàà jì Jézù

¹ Jézù gii dele ndí wó 'do gbí to Èfiràmù ya gí 'bá mì ndá Lázàrò tí nó náa yí tí Jézù 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nó gbí gbata Bètánìyà, si sè sili gítí o bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbíṛi ká wò-nje gbaanjé cuki.

² Yí má gii yee kà, ndá 'duù ká gii te wíṛi míti wó. A Máraà tí nàmi Lázàrò ta 'dè'o tí nó ká kù njèè i-zó-zò jì ndá Lázàrò ta ndá wíṛi tí nó mbe kili kù zò i ta ndá Jézù nò.

³ Káa si ndá 'duù kuu bàndò bà zò i, Màriyà tí 'bí nàmi Lázàrò, gii te 'bí ṛa banga pò bàà náa à òṛòṛò ta cèe di, náa yí si ta mboo me gbolò, á gbí ká'i niki maa éno. Yí gii gbí 'bè'dè-'bè'dè éno míti kò Jézù. Bindi yí gii toṛo gbí ndí ta tí kò Jézù ta se muu wó. Banga pò bàà tí nó gii yè tà'i ngbúú-ngbu-ngbù gí.

⁴ Káa Jùdà Ìsikariyòtè, tí 'bí mbe tala có mì Jézù gbaanjé, tí 'duù tí nó mbe gii ba ngbù Jézù nó, gii 'vee 'vé ta kpo tàkòcò máa,

⁵ «Áá kùtáá má si banga pò bàà tí nó gí 'dè ta gbolò i, wàa à 'ví ko ta ndá mbe yè, káa yè?»

⁶ Jùdà 'dè có tí nó me tacó máa, có tí ndá mbe yè kpolo mì wó ma nò lá. Yí 'dè éno, tacó yí a mbe kù kpolo tí ndá i òṛò náa à kuu tí nó tacó tí ndú tí ndá mbe tala có mì Jézù 'dáá gí nò. Káa à gbí muu wó éno máa, má wálá wàa Màriyà ta o tí nó 'ví si pò bàà tí nó gí 'dè ta gbolò i, wàa yí 'ví kaa gí ta a i jì yí tí mbe kpolo tí gálá, tacó wàa, yí 'ví po ta tí á gítí mīṛi yí, tacó yí a mbe ngbà.

⁷ Káa Jézù gii 'visì có jì Jùdà máa, «Pà nje niì tí nó lá. Yí kpolo nò a tí bàà tí nó míti kúti ye, tacó wàa à 'ví gii duu ta ye.

⁸ Ndá mbe yè bà dù ta o 'dáá gí kuu gbí òkò tí yo, káa yo bà 'de ye ta o 'dáá gí wálá.»

⁹ Ndá Jùdèyà me mbè má gii 'di có éno máa, Jézù kuu gbí gbata Bètánìyà, ndú gii kaa ya gí bà òṛo yí. À gbí muu ndú ta o tí nó me káa có bà ya gí bà òṛo Jézù cuki lá. Ndú ya kpolo ma a i tacó bà òṛo Lázàrò, tí 'dakò tí nó náa Jézù 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nó.

¹⁰ Tacó éno, ndá Kùṛo ndá bu-Mbíṛi mì ndá Jùdèyà gii toko có mì ndú éno máa, à 'ví zi Lázàrò delè gí.

¹¹ Tacó nderè bà ùnje mì ndá Jùdèyà gítí Jézù si ndá yí mí to 'dáá 'do ká gbí có bà 'vala yí.

Bà ṛi Bindi-Mbíṛi gí gbí gbata Jèrùzàlémè

¹² Jézù gii 'bi nó ta 'bí yé bindi bà te wíṛi míti wó mì ndá 'duù Bètánìyà kù ya gí Jèrùzàlémè. Ndá mbè ndá Jùdèyà tí nó mbe tí mí bà o bà waa mbelè a Jèrùzàlémè nó má gii 'di có éno máa, Jézù tí kpokèjì kejì 'do Bètánìyà gí Jèrùzàlémè,

¹³ ndú gii saaka ndá kpâ-lígi, bindi ndú gii zèè ta ndi 'bì ndú kú ya tí gí bà ù ta kùro Jézù. Jézù mà gii yee gí, ndú gii 'bità bà tò kú ta líkí'ò máa,

«Òsánà!» (Gbí éno máa, «'vala ze!»)

«Mbírì 'ví si gbolò gba mì ndoo tí ndá Jùdéyà,
tí mbe gí ta rẹ wó tí Mbírì.»

¹⁴ Jézù ta o tí nò kú o a ngbú 'vii-kècè, a go có tí nó náa a cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa,

¹⁵ «Ndá mbe sù 'bá pí gú Ziyóni á Jèrùzàlémè,
yo cì gúku lá!

Yo nò gbolò gba mì yo kpokèjì pí ngbú 'vii-kècè zò,» nò!

¹⁶ Ndá mbe tala có mì Jézù 'dì gbí ndá i tí nò ta o tí nò gbaànjé lá, káa à mà gii te Jézù mí pí jàlàmbà mì Mbírì lè gí, mbí ndú bà gii 'va tí éno máa, à cu có gítí ndá i tí nó á mí gbí wáràgà mì Mbírì gí.

¹⁷⁻¹⁸ Ndá 'duu me mbè kaa ta o tí nò ya gí bà ù kùro Jézù, tacó ndá 'duu tí nó náa Jézù táánò tè'è tí Làzàrò 'do gbí muu'dú wó bindi yí gii 'vala yí sí míti ndú nó, ká dità ndá có ñinó náa ndú 'dì ta tù ndú nó, ta ndá i ñinó náa ndú nò ta ro ndú nó, jì ndá 'duu.

¹⁹ Ndá mbe kpòlo tí tàkù mì ndá Jùdéyà mà gii nò éno, ndú gii 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Yo wálá nò ndi yo nò gí? Ndoò bà je bà i tí wó káká'i wálá! Yo nò ndá 'duu kpónó tè 'dáá gí tàkò có mì wó gí!»

Ndá 'bí Ìgirìgì pà bà tí Jézù

²⁰ Ndá 'bí Ìgirìgì mbe gí gí Jèrùzàlémè tacó bà bàkà i-Mbírì ta o bà bàkà tàkù bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbírì nò,

²¹ gii ya gí mì Filípò tí 'bí mbe tala có mì Jézù, ta 'bá mì ndú gbí gbata Bètisàyidá á gbí to Gàlliléyà. Bindi ndú gii 'dè có jì yí máa, «Go bà 'dè có ta Jézù kuu tí ze, kpo 'duu.»

²² Filípò bà-i-nò gii 'dòkò ndi có mì ndá Ìgirìgì tí nò jì Àndèrèyà, tí 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù. Bindi ndú gii ya ta yí gí bà 'dè có jì Jézù.

²³ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«O bà te 'Vii-mi-'Dakò gí pí jàlàmbà kpónó gí gí.

²⁴ Ye kú 'dè có jì yo ta yúco máa,

à má 'va nji cù mí tà to wàa yí 'ví kú ndi wó lá,

nji cù tí nò bà dù ká tí gbèe nji cù dúu bà ya tí .

Káa gbèe nji cù tí nò má ku gí,

áá bà waa 'do bà-i-nò a muu cù ta nji cù tí jùrù'bùu.

²⁵ 'Duu ñinó ta líkí bà 'vala muu to nó tí wó nó kú gírì a miři wó.

Káa 'duu ñinó mbe kú kì nje mbírì wó gítí bà 'vala muu to tí nó tacó tí ye nò ká kú kpòlo tí miři wó gítí 'valá ñinó mbe cee lá nò.

²⁶ Go bà dù tí bòò mì ye má kuu tí 'duu,

yí 'ví gí gí bà ru ndi ye.

Tacó wàa ze 'ví dù ta bòò mì ye tí gbèe bàndò.

'Duu má dù tí bòò mì ye,

Bu ye bà tègàrà 'duu tí nò gí.

Jézù 'dè có gítí ku mì wó

²⁷ Káa ye kpónó nò 'dóó có tí nó náa ye 'ví 'de jì yo nó lá,
tacó njembí ye kú mú-mù.

Ye 'ví 'deke a tí ye jì Bu ye máa,

yí 'vala ye 'do kùro vò o tí nó kèjì nò?

Káa dú nderè bà gí ye gí muu to tí nó táánò

a i tacó bà dù á nje vò o tí nó nó!

²⁸ Áá Bu ye,

tùbà wotí mì lo jì ndá 'duu!

Tùbà tí lo tí cèe 'duu jì ndú!»

Jézù mà gii 'dè có tí nò yee to gí, ndá 'duu gii 'dì kòcò 'duu kú 'dè có 'do gbírì máa, «Ye táánò tùbà wotí mì ye jì ndú gí, káa ye kèjì gí bà tùbà jì ndú káká'i.»

²⁹ Ndá 'bí 'duu 'do gbí òkò tí ndá mbè kú rò tíyò ta rẹgbà tí Jézù nó gii 'dè gítí kòcò 'duu tí nó náa ndú 'dì kú 'dè có 'do gbírì nó máa, «A ngbàngbàri ká kú baraka i!» Káa ndá 'bí 'duu ñindi ndú gii 'dè có máa, «A basìli mì Mbírì ká kú 'dè có jì Jézù.»

³⁰ Káa Jézù gii 'visì có jì ndá 'duu tí nó máa, «Kòcò 'duu tí nó kú 'dè có me tacó tí ye lá. Yí kú 'dè có a i tacó tí yo.

³¹ O bà nò 'bè gbí òkò tí ndá yúco ta 'véřè mí ndá 'duu yee kpónó gí.

À kpónó nó a o bà tòò Gba-to-tí-nó 'do pí jàlàmbà gí.

32 Káa ye, à má gbì ye mí tí nǵèèkpè mǹ gí,

ndá 'duu muu to tí nó bà kili 'dáá gí gí mí ye.»

33 Jézú 'dè có tí nó tacó bà tǹbà ña ku tí nó à kèjì gí bà zi yí nó jì ndá 'duu.

34 Káa ndá 'duu gii 'vee yí máa, «À nìbà jì ze tí ndá Jùdèyà 'do gbí wáràgà mì Mòze éno máa, Bindi-Mbíri bà dù ká duú bà ya tí. Káa wò kù 'dè jì ze ñinó ndii a ña có ngàyi? Máa, áá bà gii gbì 'Viì-mi-'Dakò mí tí nǵèèkpè mǹ nó! 'Viì-mi-'Dakò tí nó mì lo nó a 'di?»

35 Káa Jézú gii 'visì có jì ndú máa,
«Sè bà dù Ngba'o ta yo kpónó ká ñj'dí.

Nògí, yo nó si Ngba'o kuu tí nó,
tacó 'dí'di'o kpokèjì gí bà gbo yo,
káa mbe kù nó nó gbí 'dí'di'o
nò to tí nó náa yí ya gítí nó ní lá.

36 Yo ùnje ta njembí yo gítí Ngba'o kpónó si Ngba'o ká kuu tí nó,
tacó wàa, yo 'ví dù tí tí ndá 'viì mǹ Ngba'o.»

Jézú má gii yee nje có mì wó gí, yí gii fa ya gí bà ngùù tí wó 'do tí ndá 'duu gí.

Ndá Jùdèyà biya bà ùnje gítí Jézú gí

37 Ndá Jùdèyà nò ña ndá tende serè tí nó náa Jézú bàkà cúu-cu-cù gbí ndá o tí nó nó ta ño ndú ngbàrángà'i gí, káa, ta ndá ña ñinó 'dáá gí, ndú gii biya bà ùnje gítí Jézú gí.

38 Go có tí nó náa Ízáyá tí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè sàà éno, máa,
«A 'di ká 'di ndá có mì lo náa ze kù 'dòkò nó, Mbe tí ye?

A 'di ká ùnje gítí ndá serè tí nó náa wò tí Mbíri,
tí Mbe tí ye kù bàkà mí kùro ndá 'duu nó?» nó.

39 Bà ùnje gítí ndá có mì Mbíri ta ndá nèté mì Mbíri gbí ndá o tí nó dú kpò ndá 'duu gí,
a go 'bí có tí nó náa Ízáyá 'dè káká'i éno máa,

40 «Mbíri yoo ño ndá 'duu gí.

Yí delè gii biya bà je muu jì ndú gí.

Yí bàkà éno tacó yí nò ní gí máa,
yí kpèti má kpoko ndá ño bà nò i mí tí muu ndú,
yí delè kpèti má je muu bà kojo có jì ndú,
ndú bà 'visì tí ndú gí mì yí wàa yí 'ví 'vala ndú nó wálá.»

41 Mbíri 'dè có tí nó jì Ízáyá gítí ngbútù mì ndá 'duu, tacó Mbíri wu bà nò ngba Jézú jì yí tí Ízáyá gí, káa yí kù 'dè có gítí.

42 Kpèti ká éno, ndá 'duu me mbe 'do gbí òkò tí ndá kpo 'duu mì ndá Jùdèyà gii ùnje gítí Jézú gí. Káa, ndú tǹbà tí ndú gí sè lá, ta gúku máa, ndá mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà bà mò ndá yí 'do gbí òkò tí ndá 'duu ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri gí.

43 Ndú bàkà éno, tacó go bà ùlù ndú mì ndá 'duu tí ndú ndii go bà ùlù ndú mì Mbíri tí ndú gí.

44 Jézú gii kò-kò ta ndá có mì wó jì ndá 'duu 'dáá gí ngbàrángà'i éno máa,

«'Duu má ùnje gítí ye gí,
yí kù ùnje tí nó me ká gítí ye cuki lá.

Yí kù ùnje a i gítí mbe tuu ye.

45 'Duu mbe nò ye ta ño wó gí,
yí delè nò nó a mbe tuu ye ta ño wó gí.

46 Ye, tí Ngba'o, gí gí muu to tí nó,
tacó wàa 'duu mbe ùnje gítí ye gí 'ví dù gbí 'dí'di'o káká'i lá.

47 'Duu má 'di ndá có mì ye,
káa yí má kpolo tí ndú ta njembí wó gbaànjé lá,
à me ye wúnò ká bà waa có mí tí wó lá,
tacó ye gí me tacó bà waa có mí tí ndá 'duu lá;
ye gí a i tacó bà 'vala ndú.

48 Gba mbe waa có mí tí 'duu ñinó mbe biya ye ta ndá có mì ye 'dáá gí nó ta ndòngbú o wúnò kuu tí.

Gba tí nó a ndá có tí nó náa ye ma nó.

49 Áá bà dù éno,
tacó ye kù 'dè có me ta muu ye lá.

Ye kù 'dè a kòcò Bu ye, tí mbe tuu ye.

50 Ye delè nò ní gí máa,
ndá có mì Bu ye a ndá có mbe je 'válá ñinó mbe cee lá nó jì ndá 'duu.

À má ènò, ye kù 'dè káa ndi ndá có tí nó náa a Bu ye ká 'dè ji ye nô.»

13

Jézu caka kò ndá mbe tala có mi wó

¹ Jézu ta o tí nó nò ni gí, máa, o bà ya yí gí mí Bu yí 'do muu to tí nó gí gí, tacó sè ta o tí nó káa lambu o gítí o bà bàkà tàkii bà Ndi-ta-muu-ndá-iziriyéli-mi-Mbíri. Yí jé waa 'do tí bà zè ndá 'dóó 'duu mí wó níki maa sàà kùro lá. Káa gbí ndongbú o tí nó, yí gii túbà ji ndú éno máa, yí zè ndú níki ta njembí yí gbaanjé.

² Ndá Jézu ta ndá mbe tala có mi wó ta 'dè'o tí nó kù zò i, si vò i nònòkò muu Júdá Ísikariyóté tí 'vii mí Simónè sàà gí máa yí ba ngbù Jézu.

³ Káa Jézu nò ni gí, máa, Bu yí je woti bà bàkà ndá i 'daá gí ji yí gí. Yí delè gii nò ni gí, máa, yí táánò gí 'do mí Mbíri, káa yí kú gii dele ndi yí ya gí mí Mbíri.

⁴ Tacó ènò, yí bà-i-nò gii a gí yaa 'do tí i-zó-zò, bindi yí gii ja wòkò bongo tí nó náa à tí wó nó gí, yí gii para bongo bà toro ngo 'do tí i mí rè'dè wó.

⁵ Bindi yí gii yee ngo mí gbí 'bí kpálakà ká'i. Bindi yí gii 'bità bà caka kò ndá mbe tala có mi wó. Yí má caka kò 'duu nìno gí, yí toro ngo 'do tí ta bongo bà toro ngo tí nó náa yí para mí rè'dè wó nó má kózò gí, yí bà gii 'dòkò gítí kò 'bí 'duu.

⁶ Jézu má gii caka kò ndá mbe tala có mi wó kpòò, yí má gii yee tí Piyétòro, Piyétòro gii 'vee yí máa, «Wò kèji gí bà caka kò ye delè, Mbe tí ye?»

⁷ Káa Jézu gii 'visi có ji Piyétòro máa, «Wò kpónó bà nò i tí nó náa ye kù bàkà nó ni wálá. Wò bà nò ni a i bindi.»

⁸ Káa Piyétòro gii 'visi có ji Jézu máa, «Jéé lá! Wò jé gítí bà caka kò ye wálá.»

Káa Jézu gii 'visi có ji Piyétòro máa, «Ye má caka kò lo lá, gbí éno máa, 'bí i mbe toko ndá káká'i wálá.»

⁹ Piyétòro má gii 'di có tí nó náa Jézu 'visi ji yí nó, yí gii 'deke tí wó ji Jézu máa, «À má ènò, caka me káa ndá kò ye cuki lá, Mbe tí ye. Caka ndá 'bí ye ta muu ye delè gí.»

¹⁰ Káa Jézu gii 'visi có ji Piyétòro máa, «'Duu má caka tí wó gí, gbí nderè bà caka ndá bà to tí nó náa wò kù 'deke nò wálá, tacó kúti wó 'daá gí ká ngbáràngà'i. Bèti ká tí ndá kò wó cuki. Kúti yo 'daá gí ká ngbáràngà'i. Yo 'daá gí. A bè gbí káa 'duu gbaanjé.»

¹¹ Jézu nò 'duu tí nó bà gii ba ngbù wó nó ni gí. Nìno a gbí nderè có tí nó náa yí 'dè ta có ji Piyétòro éno máa, «À bè gbí káa 'duu gbaanjé» nò.

¹² Jézu má gii caka kò ndá mbe tala có mi wó cee gí, yí gii yuu ndi wòkò bongo mí wó náa yí ja gí to nó míti wó káká'i. Bindi yí gii dele ndi wó gítí i-zó-zò, bindi yí gii 'vee ndá mbe tala có mi wó máa, «Yo 'di gbí i tí nó náa ye bàkà ji yo nó gí?»

¹³ Ndá rẹ̀ mí yo náa yo gbí mí muu ye a ndá rẹ̀ sósò'ò. 'Bí a <Mbe nìbà i,> bindi 'bí a <Mbe tí ze.> Ndá rẹ̀ mí yo sósò'ò nò gí, lè lá. A dú nò a ye.

¹⁴ Káa ye tí Mbe nìbà i ji yo, delè tí Mbe tí yo, má caka kò yo gí, gbí go éno máa, yo delè 'ví caka kò yo gbí òkò tí yo.

¹⁵ Ye bàkà ènò tacó wàa yo 'ví mèlè ndí.

¹⁶ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa:

'bí bọ̀ jé mbe me gbolò ndii mbe tí wó gí nò wálá,

delè 'bí 'vii-tú jé mbe me gbolò ndii mbe tuu yí gí nò wálá.

¹⁷ À má ènò, yo má 'di gbí ndá có mi ye nò gí, bindi yo 'ví mèlè bà bàkà ndá i tí nó náa ye 'deke ndú ji yo nó, tàkòcò yo bà peteke ngé ndii gí.

¹⁸ «Ye kù 'dè có mi ye nò me ji yo 'daá gí lá. Ye nò ndá 'duu nìno náa ye ruka ndú nó ni gí. Káa kózò tí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mí Mbíri éno máa, <'Duu tí nó náa ze zò i gbí ká'i ta yí nó bà 'visi muu wó gítí ye> nó 'ví dù tí tí yúco.

¹⁹ Ye kù ci nò a yo, tacó wàa i tí nó má gii bàkà tí, yo 'ví nò tí ni go éno máa, ye a yí tí Bindi-Mbíri.

²⁰ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa:

'Duu má te wíri míti 'duu nìno náa a ye ká tuu yí nó,

'duu tí nò te wíri a i míti ye.

Káa 'duu má te wíri míti ye,

yí te nò a wíri míti mbe tuu ye.»

Jézu 'dè có gítí bà gii ba ngbù wó mí 'bí mbe tala có mi wó

²¹ Má gii zeke'o, njembí Jézu gii 'bità bà dòmò tí bindi có tí nó náa yí 'dè ji ndá mbe tala có mi wó nó tí vò nà nìno. Bindi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ye kù 'dè ji yo a cèe yúco máa, 'bí 'duu gbaanjé 'do gbí òkò tí yo bà gii ba ngbù ye.»

²² Ndá mbe tala có mì Jézù mà gii 'di có tí nò, nje ndú 'dáá gí gii 'dèè gí. Ndú bà-i-nò gii 'bità bà zeke gbí njiro ndú gbí òkò tí ndú tacó bà ò 'duù tí nó gbí òkò tí ndú náa Jézù 'dè có tí nò gítí wó nò.

²³ Ta o tí nò, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì Jézù náa Jézù zè yí niki kpolo ma kú ki tí wó a dè règbà tí Jézù.

²⁴ Mâ gii zeke'o, Piyétòrò gii kú ro wó jí ka ndú tí nò, máa, yí 'vee rè 'duù tí nó náa Mbe tí ndá yí kú gbí tí kpò gítí wó nò.

²⁵ Ka ndá Piyétòrò nò bà-i-nò gii tí tí wó mí gbí njembí Jézù, bìndi yí gii 'vee yí máa, «Wò kú nì a 'di, Mbe tí ze?»

²⁶ Káa Jézù gii 'visi có gí tàkò 'vé mì mbe tala có mì wó nò, máa, «A 'duù tí nó náa ye kpónó bà too yá ta kò, bìndi ye 'ví je jí yí nò.» Jézù ngé bà-i-nò gii kùtù kò, bìndi yí gii too ta yá, bìndi yí gii je jí Júdà tí 'vii mì Simónè Ìsikàriyótè.

²⁷ Á káa pòó bà je kò tí nò mì Júdà 'do 'bí Jézù, Gba-vò-i gii gèè bè wó mí muu Júdà gí. Bìndi Jézù gii 'dè có jí Júdà máa, «Ngo've tí lo! Bàkà i tí nò ta go bà bàkà tí lo nò gálá.»

²⁸ Káa ta o tí nó, 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndá mbe tala có mì Jézù mbe 'di gbí ndeřè có tí nó náa yí 'dè jí Júdà nò wálá.

²⁹ Ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gii 'bità bà kořo có máa, Jézù kú 'dè a có jí Júdà máa, yí ya gí bà sì ndá i jí ndá yí gítí gbolò o, káa à má me éno lá, yí kú tuu a yí, máa, yí ya gí bà sì ndá i tacó tí ndá mbe yé. Ndú kořo ña có tí nó tacó Júdà a mbe kpolo tí ndá i mì ndú 'dáá gí.

³⁰ Júdà zèè káa kò tí nó náa Jézù too ta yá jí yí nò 'do 'bí Jézù gí, bìndi yí ngé gii co gí sè ta bèbìli tí nó.

Jézù 'dè có gítí bà 'boo yí mì Piyétòrò

³¹ Júdà mà gii nje nó gí, Jézù gii 'dè có jí sè ndá mbe tala có mì wó máa, «[J]inó kpónó a o bà gii ùlù 'Vii-mi-'Dakò ká nò; ñinó kpónó delè a o bà ùlù Mbíři mì 'Vii-mi-'Dakò ká nò.

³² 'Vii-mi-'Dakò má gii ùlù Mbíři gí, Mbíři delè bà gii ùlù 'Vii-mi-'Dakò ta njembí wó gbaànjé; Mbíři kpónó-kpónó kèjì gí bà ùlù 'Vii-mi-'Dakò.

³³ Sè o bà dù ye ta yo me nji'dí gí, ndá 'vii mì ye.

Yo bà gii pà bà tí ye,

káa woti bà ya gítí bàndò tí nó náa ye kú ya gítí nó bà dù tí yo ta kpéétí yo wálá, ká go có tí nó táánò sàà náa ye 'dè jí ndá Jùdèyà nò.

³⁴ Ye kú 'dè ngú có jí yo, máa, yo zè tí yo gbí òkò tí yo niki maa, tacó ye zè yo niki ma.

Má éno, yo zè tí yo gbí òkò tí yo niki maa, á go bà zè yo mì ye niki maa nò.

³⁵ Ndá 'duù bà ò yo ní tí ndá mbe tala có mì ye á 'do tí bà zè tí yo gbí òkò tí yo niki maa.»

³⁶ Mâ gii zeke'o, Simónè Piyétòrò bà-i-nò gii 'vee Jézù máa, «Wò kú ya gí kòtí 'di, Mbe tí ye?»

Káa Jézù gii 'visi có jí Piyétòrò máa, «Woti bà řu ndi ye gítí bàndò tí nó náa ye kú ya gítí nó kpónó tí lo wálá. Wò bà řu ndi ye a i bìndi .»

³⁷ Káa Piyétòrò káká'i gii 'vee Jézù máa, «Woti bà řu ndi lo tí ye kpónó wálá tacó ye? Ye bà sì mīři ye jí ku á tacó tí lo.»

³⁸ Jézù bà-i-nò gii 'vee Piyétòrò máa, «Wò bà sì mīři lo jí ku á muu ye? Ye kú 'dè jí wò a cèe yúcó mì ye máa, wò wúnò bà 'boo bà ò ye ní mì lo ta bà ta'ò á kùro kpédélé kò nguù.»

14

Jézù yii ndá mbe tala có mì wó

¹ Jézù gii tò làmbu 'dè ngo mí njembí ndá mbe tala có mì wó á bìndi bà kařa řé ndú mì wó ta rè bà ya yí 'do tí ndú gí nó, ta bà yii ndú máa, «Njembí yo 'ví mù gítí có bà ya ye nó lá.

Yo tee njembí yo mítí ze ta Mbíři.

² Tacó yé bàndò bà dù ndá 'duù tí á 'bá mì Bu ye wálá.

Yé bàndò kùtáá má kuu 'bá mì Bu ye, ye bà ci yo éno máa,

ye kú ya gí bà 'viindi bàndò ù ta ndi yo nò, wálá.

³ Ye má cee ta nèté bà 'viindi bàndò ù ta ndi yo gí,
ye bà dele ndi ye gí tacó bà kaa yo ya tí gítí .

Tacó wàa, ndoo 'ví dù ta ndoo á tí gbèe bàndò.

⁴ Yo nò kpokèjì bà ya gítí to tí nò náa ye kú ya gítí nò ni gí.»

⁵ Káa Tòmázò, tí 'bí mbe tala có mì Jézù gbaànjé, gii 'vee yí máa, «Ze nò ni lá nó káa bàndò tí nò náa wò kú ya gítí nò nò, ze bà gii nò jé káa kpokèjì bà ya gítí , Mbe tí ze?»

⁶ Káa Jézù gii 'visi có jì yí máa,
«Ye a mbe túbà kpokèjì mì Mbírì jì ndá 'duù;

ye a mbe 'dè yúcó jì ndá 'duù;

ye a rèngbó 'válá ñinó mbe cee lá nò.

'Duù má waa to có tí 'bí tende kpokèjì,

yí bà dì mì Bu ye wálá.

⁷ Yo kùtàá má nò ye ni gí,

yo delè bà nò Bu ye ni gí.

Káa yo bà nò yí ni 'do tí kpónó gí.

Yo delè nò yí ta ọọ yo gí.»

⁸ Filípò bà-i-nò gii 'visi có jì Jézù máa, «Túbà tí Bu lo jì ze, wàa có mì ze 'ví cee gí.»

⁹ Káa Jézù gii 'vee Filípò máa, «Cèe kòndi bà dù ndà ta ndà nó, wò jé nò nò ye ni lá, Filípò?

'Duù má nò ye ni gí,

'duù tí nò nò nò a Bu ye ni gí.

Káa wò gii 'deke tí lo ñinó jì ye máa,

ye túbà tí Bu ye jì wò, tacó yè?

¹⁰ Wò ùnje lá, máa,

ze ta Bu ye a ndá gbèe 'duù?

Ndá có tí nó náa ye kú 'dè jì yo nó me ndá 'dóó có mì ye gbí muu ye lá.

A Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó ká kú 'dè có.

A yí tí Bu ye tí nó náa ze ta yí nje bá gbaànjé nó

ká kú bàkà ndá nèté mì wó.

¹¹ Yo ùnje gítí có tí nó náa ye 'dè jì yo máa,

'bè gbí òkò tí ze ta Bu ye wálá nò.

Káa ndá có mì ye má kú cà gbí tù yo cá-cà,

yo 'ví ùnje ta vòò rẹ̀ mì ndá serẹ̀ tí nó náa ye kú bàkà nò.

¹² 'Duù mbe tee njembí wó míti ye ta o 'dáá gí gí,

bà bàkà ndá kpo-kpò serẹ̀ go ndá ñinó náa ye kú bàkà nó gí,

yí delè bà bàkà a ndá kpo-kpò i mbe ndii ndá ñinó náa ye kú bàkà nó gí,

tacó ye kú ya gí mì Bu ye;

¹³ tacó éno, yo má yù 'bí ña i ta re ye 'do mì Bu ye,

ye bà je i tí nò jì yo gí.

Tacó wàa, ndá 'duù 'ví ùlù ta Bu ye 'do gbí có mì ye tí 'Viì mì wó.

¹⁴ Yo má yù i ta rẹ̀ ye,

ye bà je i tí nò jì yo gí.

¹⁵ Yo má zè ye niki maa,

yo bà kpolo tí ndá có mì ye gí.

¹⁶ Ye bà 'deke tí ye jì Bu ye,

wàa yí 'ví tuu 'bí 'duù jì yo tí mbe kpo-gbí-tà-tù yo,

náa yí bà dù ta yo dúú bà ya tí gí.

¹⁷ 'Duù tí nò náa Bu ye bà tuu yí jì yo tí mbe koni yo nò a Bèrì-mì-Mbírì,

tí mbe 'dè yúcó.

Ndá 'duù muu to tí nó bà ùnje gítí wó wálá,

tacó ndú jé gí bà nò yí ni wálá,

ndú delè je gí bà nò yí ta ọọ ndú wálá.

Káa yo bà nò yí ni gí,

tacó yí kèjì gí bà dù ta yo gbí njembí yo.

¹⁸ Ye bà sí yo 'ví jì'vi nò wálá.

Ye bà dele ndi ye gí gí mì yo gí.

¹⁹ Sè ká nji'dí,

bindi ndá 'duù bà gii nò ye wálá.

Káa yo bà nò ye gí,

tacó ku me ndòngbú i jì ye lá.

À má ènò, ku delè bà dù me ndòngbú i ji yo lá.

²⁰ Yo ta ɾi tí nó bà ònò ní gí máa,
ze ta Bu ye a ndá gbèe 'duù.

Káa ndoo ta ndoo delè a ndá gbèe 'duù.

²¹ 'Duù mbe 'di ndá có mì ye,
bìndi yí gii kpolo tí ndú gí,
a mbe zè ye ònò maa.

Káa 'duù mbe zè ye ònò maa,
Bu ye bà zè yí ònò maa.

Ye delè bà zè yí ònò maa.

Ye delè bà 'dè gbí tí ye ji yí.»

²² Maa gii zeke'o, 'bí mbe tala có mì Jézù ta ɾè wó a Júdá, me Júdá ònò tí Júdá Ìsikàriyótè nò lá, gii 'vee Jézù máa, «Wò bà túbà tí lo ji ze ta bà muu ze nó, si sè ndá 'bí 'duù mí to, ta ña kpokèji ñgàyi, Mbe tí ze?»

²³ Káa Jézù gii 'visi có ji Júdá tí nó máa,
«'Duù má zè ye ònò maa,

yí bà kpolo tí ndá có mì ye gí.

Káa 'duù má kpolo tí ndá có mì ye gí,

Bu ye bà zè yí ònò maa.

Ze ta Bu ye bà gí gí bà sè 'bá ngbé mí mì ze ta ndú.

²⁴ Ndá mbe zè ye ònò lá, kpolo tí ndá có mì ye lá.

Káa ndá có tí nó náa ye kú 'dè nó me ndá có mì ye lá.

Ndú a ndá có mì Bu ye, tí mbe tuu ye.

²⁵ Ye kú 'dè ndá có tí nó ji yo kpónó si ndoo a kuu ta ndoo nò.

²⁶ Káa a Bèrì tí nó náa Bu ye ba gii tuu yí ji yo,

tí mbe kpo-gbì-tà-tù yo ta ɾè ye nó

ká bà gí gí bà ònò ndá i 'dáá gí ji yo.

A yí delè ká bà gí gí bà 'va mbí yo gití ndá có ònò náa ye 'dè ji yo 'dáá gí nò.

²⁷ Yo dù ta 'dè njembí yo.

Ye bà je ña 'dè njembí tí nó mì ye nó ji yo.

Ye kú je ji yo me go bà je i ji yo mì ndá 'duù lá.

À má ènò, yo 'ví si njembí yo 'ví mù lá.

²⁸ Yo 'di 'do gbí nje ye ta tù yo éno máa,

ye kú gii ya gí,

wàa ye 'ví gii dele ndi ye nó gí.

À má ènò, yo kùtáa má a ndá 'duù mbe zè ye ònò maa,

líki'o bà 'di éno máa, ye kú ya gí mì Bu ye nó, bà bàkà yo ngé.

Tacó Bu ye a gbolò 'duù ndii ye gí.

²⁹ Ye kú ci nó a yo kùro bà bàkà tí mì i tí nó.

Tacó wàa à má gii bàkà tí,

yo 'ví ù ta nje gití .

³⁰ O mì ye tacó bà dù kú 'dè có kpòò ji yo wálá,

tacó Gba-to-tí-nó kèji.

À kpèti ká ènò, wotí mì wó gití ye wálá.

³¹ Káa ye kú bàkà go có tí nó náa Bu ye 'dè ji ye nó.

Tacó wàa ndá 'duù 'ví ònò tí ni éno máa,

ye zè Bu ye ònò maa.

Tacó ye delè kú bàkà ndiri ká go có tí nó náa yí 'dè ji ye nó.

«Nògí, yo a gí yaà wàa ndoo 'ví nje nó 'do bà-i-nó gí!

15

Jézù a cèe bè nèbìti

¹ «Ye a cèe bè nèbìti,

káa Bu ye a cèe mbe ɾò nji nèbìti.

² Yí kú saaka ndá nè'bì ye ònò mbe ɾi lá nó 'dáá gí gí 'dè,

bìndi yí gii waaka gána tí ndá bè'i á 'do tí ndá ònò mbe ɾi gí nó gí,

si ndú ngbàrangà'i,

tacó wàa ndú 'ví ɾi túkà'i.

³ Yo kpónó a ndá ngbàrangà 'duù;

ndá có mì ye náa ye 'dè ji yo nó

bàkà yo tí ndá ngbàrangà 'duù sàà gí.

- 4 Yo zèè ye tí kpoò,
wàa ye delè 'ví zèè ta yo tí kpoò.
Yo ñò ni gí máa,
nè'bi mù ñinó mbe yaka 'do tí kpo ɾèngbó mù gí nó
jé ɾi mí to kà ta kpéetí wó lá,
sè káa ñinó yí má ká kuu tí kpo ɾèngbó mù.
Yo delè ká éno,
yo má ta kpéetí yo,
gbí có mì yo bà dù wálá,
sè káa ñinó yo má zèè ye tí kpoò.
- 5 Ye a 'dóó kpo ɾèngbó bè nèbítí,
káa yo a ndâ nè'bi bè nèbítí tí nò.
À má éno, 'bí 'duù gbí òkò tí yo má zèè ye tí kpoò,
wàa ye 'ví zèè yí tí kpoò,
a 'duù tí nò ká bà bàkà tó i túkà'i,
tacó yo má mò tí yo 'do tí ye gí,
yo gí bà bàkà i gbaànjé wálá.
- 6 'Duù ñinó mbe zèè ye tí kpoò lá nó,
go nè'bi mù ñinó náa à da 'do tí kpo ɾèngbó mù gí 'dè gí nó.
Ndâ ña ndâ nè'bi mù tí nò
náa à kú saaka ndú 'do tí kpo ɾèngbó mù gí nó má aanga gí,
à kú kili ndú, bindi à giì doo ndú ta wu.
- 7 Yo má zèè ye tí kpoò,
wàa ndâ có mì ye 'ví dù gbí njembí yo,
yo má yù i ñinó ta go tí yo nó 'do mì Mbíɾi,
Mbíɾi bà je jì yo gí.
- 8 Ndâ 'duù kú ùlù ɾè Bu ye ta o tí nó náa yo má kú bàkà tó i,
tacó bà túbà tí yo máa,
yo a ndâ mbe tala có mì ye nó.
- 9 Ye kú zè ye nìkì ká go bà zè ye nìkì mì Bu ye.
À má éno, yo 'ví ne 'do tí ye lá.
- 10 Yo má 'di ndâ có mì ye gí,
ye bà zè ye nìkì maa,
á go ñinó náa ye kú 'di có mì Bu ye,
káa yí kú zè ye nìkì maa nó.
- 11 Ye 'dè ndâ có tí nò jì yo,
tacó wàa ña líkí'o tí nó á tí ye nó 'ví dù tí yo,
delè tacó wàa ña líkí'o tí nó 'ví dù tí yo ta ña wálá.
- 12 Có mì ye jì yo éno máa,
yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa,
á go ñinó náa ye kú zè ta yo nìkì maa nó.
- 13 'Duù má ùnje gítí bà cì á muu ndâ kómbe wó,
gbí éno máa,
yí zè ndâ kómbe wó tí nó nìkì ta ña wálá.
- 14 Yo má bàkà go ndâ có mì ye nó gí,
yo bà dù tí ndâ kómbe ye.
- 15 Ye káká'i bà nì bòò mífí yo wálá,
tacó 'duù 'dè ndâ có kóó mì wó jì bòò mì wó lá.
Rè yo a ndâ kómbe ye,
tacó ye 'dè gbí ndâ có ñinó náa ye 'di 'do mì Bu ye nó 'dáá gí jì yo gí.
- 16 À me yo táánò ká gí gí mì ye ta muu yo lá.
A ye táánò ká ɾuka yo máa,
yo dù tí ndâ kómbe ye,
bindi ye giì bàkà yo tí ndâ 'duù mbe bàkà ndâ i ñinó ta i ká gbí ndú,
tí ña ndâ i ñinó mbe dù tí ká nó,
tacó wàa, Bu ye 'ví je ta ndâ i ñinó náa yo yù 'do tí wó ta ɾè ye nó 'dáá gí jì yo.
- 17 Ye 'dè ndâ có tí nò jì yo tacó wàa,
yo 'ví zè ta tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa.
- Ndâ 'duù bà sogo ndâ mbe tala có mì Jézù*
- 18 «Ndâ 'duù má kú sogo yo,
yo 'ví te mí gbí muu yo éno máa, a ngú i nó lá.

Ndú táánò sogo ye kùro bà sogo yo mì ndú gí.

¹⁹ Yo kùtàá má a ndá 'duù mì ndá 'duù muu to tí nó,
ndú kùtàá bà zè yo ñìkì maa,
tacó yo a ndá 'dóó ndá ñìnó mì ndú.

Káa yo me ndá 'duù mì ndá 'duù muu to tí nó lá,
tacó ye ñuka yo tí ndá 'duù mì ye gí.

Tacó ènò, ndá 'duù kù sogo yo.

²⁰ Nògí, yo je mbí yo mítí ndá có tí nó táánò náa ye 'dè jì yo éno máa,
bòò me gbolò ndii mbe tí wó lá nó.

Ndú táánò má mèèkè'i tí ye gí,
ndú delè bà mèèkè'i tí yo gí.

Ndú táánò má 'dì có mì ye gí,
ndú delè bà 'dì có mì yo gí.

²¹ Káa ndú bà mèèkè'i tí yo á muu ye,
tacó ndú ñò mbe tuu ye ni lá.

²² Ye táánò má gí lá,
ye táánò delè má 'dè có jì ndú lá,
Mbírì bà tù 'bì wó gí tà ro ndú máa,
ndú a mbe bàkà vò i nò, wálá.

Káa kpokèjì bà kù' bà mì ndú kpónó nè gí,
tacó ye gí gí,
tacó ye delè 'dè có jì ndú gí.

²³ 'Duù má kù sogo ye,
yí kù sogo nò a Bu ye.

²⁴ Ye táánò má bàkà ña ndá kpo-kpò serè tí nó
náa 'bí 'duù jé bàkà sàà kùro lá nó
mí gbí òkò tí ndú lá,
Mbírì bà 'dè có gítí ndú wálá.

Káa ndú ñò ndá i tí nó táánò náa ye bàkà nó gí,
káa ndú kpòò kù sogo ye,
ndú delè kù sogo Bu ye.

²⁵ Si ndú 'ví bàkà ènò,
tacó wàa có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì ndá muu-cè máa,
<Ndú táánò sogo ye ta nderè tí wálá,> nó
'ví dù tí tí yúco.

²⁶ Ta o tí nó náa mbe kpo-gbì-tà-tù yo tí nó
náa ye bà tuu yí 'do mì Bu ye,
tí Bèrì mbe kù co tí kpokèjì mì yúco,
náa rēngbó wó 'do tí Bu ye nó, bà gí nó,
yí bà dù tí mbe ma có tí ye.

²⁷ Yo delè bà dù tí ndá mbe ma có tí ye,
tacó yo dù ta ye 'do tí bà 'bità nèté mì ye yee tí kpónó.

16

¹ «Ye 'dè ndá có tí nó 'dáá gí jì yo tacó wàa, njembí yo wúnò 'ví mù tí gítí ndá i yè ro tí
nò

náa ndá 'duù kèjì gí bà bàkà mítí yo nò lá.

² Ndá 'duù bà gii mòkò yo 'do gbí òkò tí ndá 'duù
ta ndi tí ndá bāndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì gí.

Káa yo 'ví te mí gbí muu yo me káa ñìnò cuki lá.

Yo te mí gbí muu yo delè éno máa,
'bí o wúnò ká kèjì náa ndá mbe kù ziki yo ta o tí nó bà koṛo có éno máa,
ndá yì kù bàkà a nèté mì ndá yì kùro Mbírì.

³ Ndú bà bàkà ña i tí nó,
tacó ndú jé ñò 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ze ta Bu ye ni lá.

⁴ À má ènò, ye kpónó kù kpo nó a gbì-tà-tù yo,
tacó wàa, o bà mèèkè'i tí yo nò má gí wúnò,
mbí yo 'ví 'va tí éno máa,
ye táánò ci yo gítí sàà kùro gí.

O bà gí Bèrì-mì-Mbírì wúnò

«Ye táánò 'dè ndá có tí nó jì yo sàà lá,

- tacó ndoo kù dù ta ndoo bà gbèè to.
- ⁵ Káa ye kpónó kù gii ya gí mì 'duù tí nó táánò mbe tuu ye nò.
Ta ndá ña ñinò 'dáá gí,
'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo mbe 'vee ye kpónó éno máa,
<Wò kù ya gí kòtí 'di wè?> nò wálá.
- ⁶ Káa njembí yo kpónó wálá ta sé có tí nó náa ye 'dè jì yo nò.
- ⁷ Káa ye bà nguù yúco 'do tí yo wálá:
ye kù ya nó tí nó kpolo ma a i tacó tí yo,
tacó ye má ya lá,
mbe kpo-gbì-tà-tù yo tí nó bà gí wálá.
- Káa ye má ya gí,
ye bà tuu yí gí tí jì yo.
- ⁸ Yí má gí gí,
a yí ká bà 'dè có ñinó mbe ya gí gbí muu ndá 'duù
gítí ndá vò i,
ta 'duù ñinó mbe ya jáá nó,
ta bà waa có mì Mbíri.
- ⁹ Yí kèjì gí bà 'dè có ñinó mbe ya gí gbí muu ndá 'duù gítí vò i,
máa, bà biya bà ùnje gítí ye mì ndú a vò i.
- ¹⁰ Yí kèjì gí bà 'dè có ñinó mbe ya gí gbí muu ndá 'duù
gítí 'duù ñinó mbe ya jáá nó delè
a i mítí bà ya ye gí mì Bu ye,
bindi yo bà ñò ndi ye wálá.
- ¹¹ Yí kèjì gí bà 'dè có ñinó mbe ya gí gbí muu ndá 'duù
gítí bà waa có mì Mbíri,
tacó Mbíri waa có mítí Gba-to-tí-nó.
- ¹² Ndá có gbí muu ye tacó bà 'dè jì yo tanga tí lá,
káa wotí tí yo bà dù gítí bà 'di gbí ndú kpónó wálá.
- ¹³ À má ènò, Bèri-mi-Mbíri,
tí mbe kù co tí kpokèjì mì yúco má gí gí,
a yí ká bà tè kùro yo co tí kpokèjì mì yúco.
Tacó yí bà gí gí bà 'dè me 'dóó có mì wó gbí muu wó lá.
Yí bà gí gí bà 'dè jì yo káa ndá có ñinó náa yí 'di nò.
Yí bà gí gí bà ma có ndá i ñinó kèjì nò.
- ¹⁴ Yí kèjì gí bà wu gbí ye jì yo,
tacó yí bà gí gí bà 'dè jì yo 'dáá káa ndá có ñinó
náa yí 'di 'do mì ye nò.
- ¹⁵ Ndá có gbí muu Bu ye 'dáá gí káa ndá có tí nó gbí muu ye nò.
Ñinò a gbí nderé có tí nó náa ye 'dè tí ta có jì yo éno máa,
yí bà gí gí bà 'dè jì yo 'dáá káa ndá có mì ye nó ká nò.
- ¹⁶ Tacó yo gàà éno kèjì gí bà ñò ye wálá,
yo má gii dù á bindi bà ya ye 'do tí yo nó ndi-ndi-ndi éno,
yo bà gii ñò ndi ye káká'i.»
- ¹⁷ Ndá 'bí mbe tala có mì Jézù mà gii 'di có tí nó náa yí 'dè jì ndú nò, ndú gii 'bità bà
'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Gbí ña có mì wó náa yí 'dè éno máa, ndoo gàà éno kèjì gí
bà ñò yì wálá, má nji'dí kózò gí, ndoo bà gii ñò ndi yì nò, máa yè? Gbí có tí nó mì wó,
máa, yì kù ya gí mì Bu yì nò, máa yè?
- ¹⁸ O tí nó mì wó «gàà» nò a o yè? Ndoó 'di gbí o tí nó mì wó «gàà» nò lá.»
- ¹⁹ Káa Jézù gii ñò nì gí máa, à tí ndú a go bà 'vee yì, tacó ènò, yí gii cu kùro bà 'vee yì
mì ndú ta bà 'vee ndú máa, «Yo kù 'vee 'vé gbí òkò tí yo nò a i gítí gbí có tí nó náa ye
'dè éno máa, «Yo gàà éno bà gii ñò ye wálá, yo mà gii dù ndi-ndi-ndi éno gí, yo bà gii
ñò ndi ye káká'i nó?»
- ²⁰ Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa,
yo bà gii wa ku ta ngo-ro yo,
káa ndá 'bí 'duù ta líkí'o tí ndú.
- Nje yo bà gii zuu ,
káa bà zuu nje yo nó bá 'visi tí tí líkí'o.
- ²¹ Nii kù tu nje wó ta o bà mì 'viì,
tacó yí gbí sé'i,
káa 'viì mà gii tè gí,
bà mbí nù tí nó gii ò tí sé gó-káyì gí ta líkí'o máa,

yì jò 'duù mí muu to gí.

²² Nògí, yo kpónó kù zuu nje yo á go bà zuu nje mbe gó-káyì.

Káa tàkòcò yo bà gii peteke gí,

tacó ndoo bà 'de tí ndoo ta ndoo káká'i gí.

'Bí 'duù mbe volo gbí líkí'o tí nò náa ye bà je ji yo nò, bà dù wálá.

²³ O tí nò má gí gí,

yo bà 'vee ye gítí 'bí i gbaànjé wálá.

Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa,

Bu ye ta o tí nò bà je ña i ñinó

náa yo bà yù 'do tí wó ta rẹ ye nó ji yo gí.

²⁴ Yo yee tí kpónó jé yù i 'do mi Bu ye ta rẹ ye lá.

Má ènò, yo 'bità bà yù i ta rẹ ye á 'do tí kpónó,

wàa yí bà je ji yo gí.

Tacó wàa yo 'ví dù ta líkí'o tí yo ta 'bí i mbe gboo 'do mi yo wálá.

²⁵ Ye yee tí kpónó kù 'dè có tí nò ji yo ká ta ndá kpùrù có.

Káa o tí nò náa ye káká'i bà 'dè ndá kpùrù có ji yo wálá nò, ká kèjì.

Ye ta o tí nò bà 'dè có gítí Bu ye ngbàrángà'i éno ji yo.

²⁶ Ta o tí nò, yo bà gii yù ndá i 'do mi Bu ye ta rẹ ye.

À káká'i me ye ká bà 'deke tí ye ji Bu ye tacó tí yo lá,

²⁷ tacó Bu ye zè yo níkì ta rẹ ye ma.

Bu ye zè yo níkì maa nò,

tacó yo zè ye níkì maa.

Yo delè gii ùnje gí máa,

ye táánò gí 'do mi wó tí Bu ye.

²⁸ Ye táánò gí gí muu to tí nó 'do mi Bu ye.

Káa ye kpónó kù dele ndi ye ya gí mi Bu ye.»

²⁹ Ndá mbe tala có mi Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji yí máa, «Ìyo le! Wò kpónó kù 'dè gbí có ji ze ngbàrángà'i. Wò kù 'dè me kpùrù có lá.

³⁰ Ze kpónó ñò ni ngbàrángà'i gí, máa, wò ñò ndá i 'dáá gí ni gí. À má ènò, gbí nderè bà 'vee wò mi 'bí 'duù gbí òkò tí ze máa, wò gí 'do kòtí 'di wè nò wálá. Tacó ze kpónó ùnje ta njembí ze gí, máa, wò gí 'do mi Mbíri.»

³¹ Káa Jézù gii 'vee ndú máa,

«Yo ùnje ta njembí yo gítí ye gí?

³² Yo 'dí có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nò:

O bà nje gbí yo vóro-voro gí ká kèjì.

O bà 'vaaka yo 'do tí ye gbaànjé-gbaànjé

ya gítí ndá 'dóó bàndò mi yo si ye ta kpéétí ye, gí sàà gí.

Káa à kpétí ká ènò,

ye bà dù me ta kpéétí ye lá.

Ze bà dù ta Bu ye.

³³ Ye 'dè ndá có tí nò ji yo

tacó wàa, yo 'ví dù níkì maa ta rẹ ye.

Ndá vò i bà 'de yo muu to tí nó me gbolò,

káa yo 'ví zèè njembí yo,

tacó ye kpò muu ndá vò i muu to tí nó gí.»

17

Jézù 'deke tí wó ji Mbíri tacó tí ndá mbe tala có mi wó

¹ Jézù má gii cee ta bà 'dè ndá có tí nò ji ndá mbe tala có mi wó gí, yí gii zeke'o gí gbíri, bindi yí gii 'deke tí wó ji Mbíri, máa,

«O tí nò gí gí, Bu ye.

À má ènò, túbà tí 'Vii mi lo tí mbe wotí ji ndá 'duù,

tacó wàa, 'Vii mi lo 'ví tù ta bà tí lo tí mbe wotí ji ndá 'duù.

² Wò kaa ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí mí 'bí wó gí.

À má ènò, si yí 'ví je 'válá ñinó mbe cee lá nó

ji ndá 'duù tí nò náa wò kaa ndú mí 'bí wó nò.

³ Káa rẹ i mbe je 'válá tí nò mbe cee lá nó

a bà ñò wò ni tí gbèe Mbíri dú,

gii je bà ñò Jézù tí Bindi lo tí Mbíri náa wò tuu yí nó ni .

⁴ Ye túbà wotí mi lo ji ndá 'duù muu to tí nó

- ta bà bàkà nèté tí nó náa wò táánò je ji ye nó, cee gí.
⁵ Nògí, te duù Mítí ye kpónó, Bu ye.
 Te duù mítí ye ta bà si ye 'ví kí tí ye dèngècè rẹgbà tí lo
 á go ñínó táánò mì ndá á kùro o bà suu to tí nó nò.
⁶ Ye túbà tí lo á ji ndá 'duù tí nó náa wò ruka ndú ji ye
 á 'do gbí òkò tí ndá 'duù á muu to tí nó nó gí.
 Ndú táánò a ndá 'duù mì lo,
 bindi wò gii kaa ndú ji ye,
 kaa ndú gii 'di có mì lo gí.
⁷ Ndú kpónó nò ni gí máa,
 ndá có tí nó 'daá náa wò 'dè ji ye nó a ndá có mì lo.
⁸ Tacó ye 'dè ndi ndá có tí nó náa
 wò táánò 'dè ji ye nó ji ndú gí.
 Ndú delè gii ùnje gí, máa,
 à dú nò a ndá có mbe co 'do gbí nje lo.
 Ndú delè gii ùnje gí, máa,
 ye táánò gí dú 'do ká mì lo.
 Ndú delè káká'i gii ùnje gí, máa,
 à dú kaa wò táánò ká tuu ye.
⁹ Ye kpónó kú 'deke tí ye ji wò nó a i tacó tí ndú.
 Ye kú 'deke tí ye ji wò me tacó tí ndá 'duù muu to tí nó 'daá gí lá.
 Ye kú 'deke tí ye ji wò a i tacó tí ndá 'duù tí nó
 náa wò táánò kaa ndú ji ye nò.
 Tacó ndú a ndá 'duù mì lo.
¹⁰ Ndá 'duù mì ye 'daá gí a ndá 'duù mì lo.
 Ndá 'duù mì lo 'daá gí delè a ndá 'duù mì ye.
 Ye kú túbà tí ye ji ndú a i ta rẹ lo.
¹¹ Tacó a ndú ká bà dù á muu to tí nó.
 Ye kpónó kèjì gí mì lo.
 Ye kpòò me 'duù ta rẹ muu to tí nó lá.
 À má ènò, kpolo tí ndá 'duù mì lo
 náa wò ruka ndú ji ye nó, ta rẹ mì lo,
 tacó wàa, có mì ndú gbí òkò tí ndú 'ví dù ká gbaanjé,
 á go có mì ndá gbí òkò tí ndá, tó Bu ye.
¹² Ye táánò kpolo tí ndú si ze ta ndú bà gbèe to nó a i ta rẹ lo,
 tí 'dóó rẹ lo tí nó náa wò táánò gbí mí muu ye nò.
 Ye táánò kpolo tí ndú 'daá gí tí kpòò.
 'Duù tí nó gbaanjé gbí òkò tí ndú mbe gírì'o 'do tí kèjì mì lo nó
 gírì'o 'do ká gbí 'dóó wò muu mì wó,
 á go có tí nó gbí wáràgà mì lo tí Mbírì nò.
¹³ Ye kpónó kèjì gí mì lo,
 à má ènò, ye kú 'dè ndá có tí nó ji ndá 'duù tí nó
 náa wò táánò ruka ndú ji ye muu to tí nó nó,
 tacó wàa ña líkí'o tí nó tí ye nó 'ví dù tí ndú delè.
¹⁴ Ye 'dòkò có mì lo táánò náa wò 'dè ji ye nó ji ndú gí.
 Tacó ènò, ndá 'duù muu to tí nó kpónó kú sogo ndú,
 tacó ze ta ndú me ndá 'duù mì ndá 'duù muu to tí nó lá.
¹⁵ Ye kú 'deke tí ye ji wò me éno máa,
 wò 'ví kaa ndú 'do muu to tí nó gí nò lá.
 Gbí nderè bà 'deke tí ye ji wò éno máa,
 wò 'ví kpolo tí ndú 'do tí Vò-'duù-tí-nò
 tí mbe kú eendi ndá 'duù gítí wò i nò.
¹⁶ Tacó ze kpónó ta ndú káká'i me ndá 'duù
 mì ndá 'duù muu to tí nó lá.
¹⁷ Kaa ndú mò gítí kpokèjì mì yúcó,
 tacó có mì lo a yúcó.
¹⁸ Ye kú tuu ndú ta ndi muu to,
 á go bà tuu ye mì lo á gí muu to tí nó.
¹⁹ Ye kaa tí ye ji wò á tacó tí ndú,
 tacó wàa ndú delè 'ví kaa ta tí ndú ji wò
 ta bà co tí kpokèjì mì yúcó.

20 Káa ye kù 'deke tí ye me ká tacó tí ndú cuki lá.

Ye kù 'deke tí ye delè tacó tí ndá 'duù ñinó
bà giì kaa tí ndú ji ye 'do gbí có mì ndú nò.

21 Ye kù 'deke tí ye, máa,
có mì ndú 'ví dù ka gbaànjé
á go có mì ndá, Bu ye;

có gbí njembí lo ká go có gbí njembí ye,
bìndi có gbí njembí ye ká go có gbí njembí lo.

Si có mì ndú 'ví dù ká gbaànjé,
tacó wàa, ndá 'duù muu to tí nó 'ví ñò tí ni éno máa,
a wò táánò ká tuu ye.

22 Ye le bèrè tí nó náa wò le ji ye nó ji ndú gí,
Ye le ji ndú tacó wàa,
njembí ndú 'ví dù ká gbaànjé.

23 Ye le ji ndú tacó wàa,
njembí ndoo 'ví dù ká gbaànjé ta ndú.

Tacó wàa, ndá 'duù 'ví ñò tí ni éno máa,
a wò táánò ká tuu ye;

ndá 'duù delè 'ví ñò tí ni éno máa,
wò zè ndú ñikí ká go bà zè ye ñikí mì lo.

24 Có gbí njembí ye éno máa,
wò 'ví je bàndò ji ndá 'duù tí nó náa wò ñuka ndú ji ye nó
á mí rẹgbà tí ye,
tacó wàa, ndú 'ví ñò ta bà te duù tí ye mì lo,
tacó wò 'bità bà zè ye ñikí maa si ndá suu to tí nó kálásé, Bu ye.

25 Wò a 'duù jáá, Bu ye!

Sè ndá 'duù muu to tí nó ñò wò ni lá,
káa ye ñò wò ni gí.

Ndá 'duù tí nó náa wò kaa ndú ji ye nó delè ñò ni gí máa,
a wò táánò ká tuu ye.

26 Ye túbà tí lo ngbáràngà'i éno ji ndú gí, Bu ye!

Ye delè kpónò kpòò kù túbà tí lo ngbáràngà'i éno ji ndú,
tacó wàa, ndú 'ví zè tí ndú gbí òkò tí ndú ñikí maa,
á go bà zè ye mì lo ñikí maa;

delè tacó wàa có tí ye 'ví dù gbí njembí ndú.»

18

Bà zèè Jézù

¹ Jézù mà giì 'deke tí wò ji Mbíri cee gí, yí giì kaa sè ndá mbe tala có mì wó ya tí gí
gbí 'bí wúngbó jìlì mbá náa à rò mí tito 'bí pù njáá náa à kù ni tí a Njáá Kidóróni, á
bìndi bà ñjè nó mì Júdà.

² Káa Júdà tí mbe ba ngbù Jézù ñò bàndò tí nó sàà gí, tacó a bàndò náa ndú ya gítí
ta ndá Jézù 'vìlì-'vìlì.

³ Tacó ènò, yí giì ja ndá àsikèri, ta ndá mbe kpolo tí 'bá-Mbíri tí nó náa ndá kpo 'duù
mì ndá Jùdéyà kaa ndú ji yí, máa, yí ya ta ndú gí bà zèè Jézù nó, ta ndá zí'i, ta wu ñje
kùpò 'bí ndú, ká ndiri gítí bàndò tí nó.

⁴ Jézù mà giì ñò ndú kẹji, yí gi có 'do mì ndá mbe tala có mì wó ya gí kùro ndú, tacó
yí ñò ña i tí nó náa ndú kẹji gí bà bàkà ta yí nó ni gí. Ndú mà giì yee tí Jézù gí, Jézù giì
'vee ndú máa, «Yo kù pà a bà tí 'di?»

⁵ Káa ndú giì 'visì có ji yí máa, «Ze kù pà a bà tí Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrèti nò.»

Káa Jézù giì 'visì có ji ndú, si Júdà tí mbe ba ngbù wó kù rò tìyò gbí òkò tí ndú, máa,
«Ye a yí.»

⁶ Káa ta o tí nó náa Jézù 'visì ta có ji ndá 'duù tí nó máa, «Ye a yí» nó, ndú giì yèè ndi
ndú 'do tí Jézù gí ndiì, bìndi ndú giì 'vaka tí to.

⁷ Káa Jézù giì 'vee ndú káká'i máa, «Yo kù pà a bà tí 'di?»

Ndú káká'i giì 'visì có ji Jézù máa, «Ze kù pà a bà tí Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrèti
nò.»

⁸ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «Ye kùtáá 'dè ji yo gí, máa, ye a yí. Yo má kù pà a
ye, yo zèè ye, wàa yo 'ví si sè ndá 'bí 'duù tí nó 'ví ya .»

⁹ Jézù 'dè có jí ndá 'duù tí nò mbe gí tacó bà zèè yí nò, máa, ndú si ndá mbe tala có mì yí 'ví ya, tacó wàa có tí nó náa yí 'dè sàà jì Mbírì éno máa, «Ye bà si 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó náa wò kaa jì ye nó 'ví gíri lá, Bu ye,» nó 'ví dù tí tí yúcó.

¹⁰ Piyétòrò má gii òndá 'duù tí nó kú nò ta Jézù níki lá, yí bà-i-nò gii ja sizò mì wó 'do gbí foko, bindi yí gii da ta tù 'bí 'dakò gbí òkò tí ndú ta rè wó a Málíkù, tí hòò mì Kùro ndá bu-Mbírì, waa gí.

¹¹ Káa Jézù gii do mítí Piyétòrò máa, «Dele ndi sizò mì lo nó gí gbí foko! Wò koro có éno máa, ye 'ví kòndò sé'i go có mì Bu ye lá?»

Bà ya ta Jézù gí kùro Ánà

¹² Ndá 'duù tí nó náa ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà tuu ndú ta ndá Júdà gí tàkò Jézù nó gii zèè yí. Ndú má gii ẹre yí gí,

¹³ Ndú gii ja yí kpédélé'i ya tí a í gí kùro Ánà tí ká Kùro ndá bu-Mbírì náa ngáangbá gba mì ndá Rómánò mò yí 'do gbí nètè gí,

¹⁴ bindi yí tí ngáangbá gba mì ndá Rómánò gii te gè Ánà, tí Kàyífà tí nó tí mbe kpo-gbì-tà-tù ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà éno máa, «À níki a bà cì 'duù gbaanjé á tacó tí mbè ndá 'duù» nó, mí bindi Ánà.

Kpédélé bà o Piyétòrò 'do tí Jézù

¹⁵ Ndá Simónè Piyétòrò, ta 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù, gii ru ndi Jézù yee 'bá mì Ánà. Ndú má gii yee ká, ka Piyétòrò nó gii rì ká ngé gí gbí ndùgù, tacó ndú nó tí ndú ta Ánà ni ngbàrángà'i sàà kùro gí.

¹⁶ Bindi yí gii 'dè có jí nìi tí nó mbe kú kpolo tí njekèjì ndùgù nó, máa, yí si Piyétòrò 'ví rì gí gbí ndùgù, tacó Piyétòrò gboò nìndi wó ká mí sè.

¹⁷ Ta o tí nó si Piyétòrò kú gii rì gí gbí ndùgù nó, nìi tí nó gii 'vee yí máa, «Wò me 'bí mbe tala có mì 'dakò tí nó lá?»

Káa Piyétòrò gii 'visi có jí nìi tí nó máa, «Jéé lá! Ye me mbe tala có mì wó lá.»

¹⁸ Ta o tí nó, ndá mbe bàkà nètè 'bá mì Kùro ndá bu-Mbírì kú u wu á njewu gbí ndùgù. Tacó èndò, Piyétòrò má gii rì gí gbí ndùgù gí, yí gii ya kú rò tìyò á rẹgbà wu á mì ndú ta ndú, tacó o tí nó a o có'o.

Ánà 'vee gbí nje Jézù

¹⁹ Ndá mbe zèè Jézù má gii yee ta yí kùro Ánà, Ánà gii 'vee gbí nje Jézù gítí ndá mbe tala có mì wó, ta ndá bà nìbà í mì wó.

²⁰ Káa Jézù gii 'visi có jí yí máa, «Ye táánò ta o 'dáá gí kú 'dè có ngbàrángà'i mí kùro ndá 'duù 'dáá gí. Ye delè táánò kú nìbà í jì ndá 'duù á gbí ndùgù 'bá-Mbírì, delè ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì. À sósò'ò nó a ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà 'dáá gí. Ye jé 'dè có mí tà bèngii lá.

²¹ Á má èndò, 'vee gbí nje ye lá. 'Vee ndá 'duù ñinò táánò mbe 'di ndá có mì ye gí nó, wàa ndú 'ví 'vanda ndi ndá có tí nó jì wò.»

²² 'Bí kùro ndá àsikèrì tí nó mbe kú kpolo tí 'bá-Mbírì nó má gii 'di có tí nó náa Jézù 'visi jì Ánà nó, yí gii ja 'bí wó mí gbí tù Jézù ta kpo tàkòcò. Bindi yí gii 'vee Jézù máa, «Ìjìnò a cè ọa bà 'visi có mì lo jì Kùro ndá bu-Mbírì ká nó?»

²³ Káa Jézù gii 'visi có jí kùro ndá àsikèrì tí nó mbe gbí gbí tù wó nó máa, «Có tí nó náa ye 'dè nó má lè gí, 'dè có jí ndá 'duù máa, ye 'dè a 'vèrè. Káa ye má 'dè a yúcó, gbí nderè bà gbí ye mì lo a yè?»

²⁴ Ánà má gii cee ta bà 'vee gbí nje Jézù gí, yí gii tuu yí gbí wú ya tí jì Kàyífà.

Bà só, ta bà ta'ò bà o Piyétòrò 'do tí Jézù

²⁵ Káa si ndá àsikèrì kú gii ya ta Jézù 'do kùro Ánà gí kùro Kàyífà, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe kú u wu ta ndá Piyétòrò nó gii 'vee yí máa, «Wò me 'bí mbe tala có mì 'duù tí nó gbaanjé lá?»

Káa Piyétòrò gii tò kponje gí, máa, «Ye me mbe tala có mì wó lá.»

²⁶ Bindi ñinò, 'bí hòò mì kùro mì ndá bu-Mbírì, tí nambe 'dakò tí nó náa Piyétòrò da tù wò waa ta sizò nó, gii 'vee Piyétòrò máa, «Ye kùtáà òò me yo ta yí gbí jìlì mbá lá?»

²⁷ Káa Piyétòrò gii tò kponje gbí ñinò ká jé 'vii ta bà kò-kò mì ngùù.

Jézù kùro Pilátò

²⁸ Kàyífà má gii 'viiki gbí có mì Jézù cee gí, yí gii je yí ta fíri dú'o jì ndá àsikèrì, máa, ndú ya ta yí jì Pilátò, tí gbolò 'duù mì ndá Rómánò ta wotí bà waa có ku mítí ndá 'duù tí wó. Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà tí nó mbe ko tàkò Jézù ya tí gí 'bá mì Pilátò nó má gii yee ká, ndú gii rò ká sè. Tacó tàkii mì ndá Pilátò tende, káa ndá Jùdèyà ta o tí nó kú

gee tí ndú bà ya gí tí ndá bàndò sàkàmàá á kùro bà zò i-cí-ci ta o gbolò o bà bàkà tàkùì bà Ndiì-ta-muu-ndá-Ìziriyéì-mì-Mbíri.

²⁹ Pilátò má gùì nò ènò, yí gùì co 'do tà'i gí mí ndú sè. Bindi yí gùì 'vee ndú máa, «Yo kpi ngbàngà tí 'dakò tí nó, máa, yí bàkà a yè?»

³⁰ Káa ndú gùì 'visi có jì Pilátò máa, «Wò i mí wó má wálá, ze kùtàá bà gí ta yí gí kùro lo bà-i-nó wálá.»

³¹ Káa Pilátò gùì 'visi có jì ndú máa, «À má ènò, yo ya gí bà 'dè ngbàngà mí wó nò gbí 'dóó ña kpokèjì bà 'dè có gbí tàkùì mí yo.»

Ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà bà-i-nò gùì 'visi có jì Pilátò máa, «Ngáángbá gba mí ndá Rómánò je wotí bà waa có ku mítí 'duù jì ze gbí tàkùì mí ze lá.»

³² (Kponje tí nò bàkà tí gbí òkò tí ndá Pilátò ta ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà tacó waa có tí nó náa Jézù 'dè ènò máa, áá bà zi yí ta bà gbí yí mítí njèèkpè mù nó, 'ví dù tí tí yúco.)

³³ Pilátò má gùì 'di bà có mí ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà cee gí, yí gùì bala Jézù ya tí gí tà'i mí wó. Bindi yí gùì 'vee yí máa, «Wò a gbolò gba mí ndá Jùdèyà?»

³⁴ Káa Jézù gùì 'visi có jì Pilátò, máa, «Wò kù 'vee nò a 'dóó 'vé mí lo wèè, wò kù 'vee a 'vé bindi 'bí 'duù?»

³⁵ Pilátò gùì 'vee Jézù káká'i máa, «Wò nò ye a Jùdèyà? A ndá 'dóó nambe lo tí ndá Jùdèyà, ta ndá bu-Mbíri mí yo, ká kpi ngbàngà tí lo jì ye. Wò tà bàkà ta ndú a ña yè?»

³⁶ Káa Jézù gùì 'visi có jì Pilátò máa, «Ye kùtàá máa gba mí ndá 'duù á muu to tí nó, ndá bòò mí ye bà gò ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà 'do tí bà zèè ye gí tí jì wò gí. Káa ye me gba mí ndá 'duù á muu to tí nó lá.»

³⁷ Pilátò gùì 'vee Jézù máa, «À má ènò, wò a gbolò gba, ènò gí?»

Káa Jézù gùì 'visi có jì Pilátò máa, «A wò ká 'dè ta nje lo ènò máa, ye a gbolò gba. Káa kpèti ká ènò, ye kí me kí-kí lá. Njìno táánò a nderè bà jò ye. Njìno táánò delè a nderè bà gí ye gí muu to tí nó ká nò. Ye gí gí muu to tí nó tacó bà 'dè yúco jì ndá 'duù. Ndá 'duù njìno mbe ùnje gítí yúco gí nó 'dáá gí kù 'di có mí ye.»

³⁸ Pilátò gùì 'vee Jézù tí i-'viya máa, «Yúco mí lo a yè?» Bindi yí gùì co ndi wó káká'i 'do tà'i gí sè mí ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà. Bindi yí gùì 'dè có jì ndú máa, «Ye nò nderè bà waa có mí ye mítí 'dakò tí nó lá.

³⁹ Káa ña i mí yo mbe tè mítí yo gí a njìno máa, ye ta o gbolò o bà bàkà tàkùì bà Ndiì-ta-muu-ndá-Ìziriyéì-mì-Mbíri cóo-cóo kù njaanga 'bí 'duù njìno mbe níki tí yo nó 'do gbí zàà jì yo. À má ènò, có mí yo kpónó máa, ye njaanga gbolò gba mí yo tí ndá Jùdèyà jì yo?»

⁴⁰ Ndá Jùdèyà má gùì 'di có tí nó náa Pilátò 'dè jì ndú nò, ndú 'dáá gí gùì 'visi có jì yí ta kòcò ndú ngéé gí yaá máa, «Njaanga jì ze me 'dakò tí nó lá! À tí ze a go bà njaanga Bàràbà jì ze!» Bàràbà tí nó táánò a vò mbe kùmùkù i mí ndá 'duù.

19

¹ Pilátò má gùì dele ndi wó gí tà'i á bindi ba 'dè có mí ndú ta ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà gí, yí gùì je Jézù jì ndá àsikèrì mí wó, máa, ndú ya ta yí, waa ndú 'ví gbì yí.

² Ndá àsikèrì má gùì yèè ta Jézù 'do kùro Pilátò gí ndiì gí, ndú gùì para kperè go ké'bí nò, bindi ndú gùì te zékéré-zékèrè mítí muu wó, máa, njìno a tàgíyà-gba mí wó, bindi ndú gùì yuu bí-bi bòngò mí ndá gba mítí wó.

³ Bindi ndú gùì 'bità bà gbì yí, ta bà 'viya yí máa, «Mbíri 'ví si wò, gba mí ndá Jùdèyà!»

⁴ Pilátò bà-i-nò gùì co ndi wó gí mí ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà, sí ndá àsikèrì mí wó kù mèèkè'i tí Jézù, bindi yí gùì 'dè có jì ndú máa, «Yo nò nò, ye kpónò kù ya gí bà gí ta 'duù mí yo nò jì yo, tacó ye nò nderè bà waa có mí ye mítí wó lá.»

⁵ Ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà má gùì zeke'o, ndú gùì nò ndá àsikèrì mí Pilátò yee ta Jézù, ta bí-bi bòngò gba tí wó wúru-wuru-wúru, ta tàgíyà-gba náa à paraka 'do tí kperè tí muu wó, yee tí ndú gí. Bindi Pilátò gùì 'dè có jì ndú máa, «'Duù mí yo nò.»

⁶ Ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà má gùì nò Jézù, ndú gùì 'bità bà pìl kù máa, «Gbì yí mítí njèèkpè mù! Gbì yí mítí njèèkpè mù!»

Káa Pilátò gùì 'visi có jì ndú máa, «Yo ya gí bà gbì yí mítí njèèkpè mù, tacó ye nò 'dóó nderè bà gbì yí mítí njèèkpè mù njìndi ye lá.»

⁷ Ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà bà-i-nò gùì 'visi có jì Pilátò máa, «'Dakò tí nó kù 'dè có máa, yí a 'Vii-mì-Mbíri, káa à má gbí tàkùì mí ze tí ndá Jùdèyà, yèè gítí 'duù mbe kù 'dè ña có tí nó káa ku.»

⁸ Pilátò má gùì 'di có tí nó náa ndá kpo 'duù mí ndá Jùdèyà 'dè jì yí nò, gúku gùì bàkà yí ndiì njìno sàà kùro nó gí.

⁹ Yí mà gii dele 'do bà-i-nò ya gí tà'i mì wó, yí gii 'vee Jézù máa, «Wò gí 'do kòtì 'di?» Káa Jézù gii rànì Pilátò gí.

¹⁰ Káa Pilátò gii 'vee Jézù káká'i máa, «Wò wálá biya bà njaa nje lo gí tàkò ye gí? Koro muu lo máa, wotí bà njaanga miṛi lo 'do gbí vò i, ta wotí bà gbi wò mítí njèèkpè mù, 'dáá a i kpátù 'bi ye.»

¹¹ Káa Jézù gii 'visi có ji Pilátò máa, «Áá táánò má me Mbíṛi ká je wotí tí nò ji wò lá, wò kùtáá bà 'de wotí giti bà zèè ye wálá. Nìnò a nderè có tí nò náa, vò i mì mbe gi ta ye ji wò me tí ta gbolò ndii vò i mì lo gí nò ká nò.»

Bà waa có ku mítí Jézù

¹² Pilátò gii bàkà cèe wotí mì wó tacó bà njaanga Jézù á bindi có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò. Káa ndá Jùdèyà gii kpò tí ta bà pìi wo 'várà-'várà gí. Ndú gii 'dè có ji Pilátò máa, «Wò má dò 'bì lo tí 'dakò tí nò gí, wò káká'i me kómbe ngáángbá gba mì ndá Ròmánò lá, tacó 'duu kù bàkà tí wó tí gbolò gba kù jòò a gbí gba ta ngáángbá gba mì ndá Ròmánò.»

¹³ Pilátò mà gii 'di ṛa có tí nò náa ndá Jùdèyà 'dè ji yí nò, yí gii njè nò ya gí bà kí tí wó pí jàlambà mì wó náa à te mí pí tìndàà díí gbí ngbàngà mì wó, náa ndá 'duu kù nì mítí a Díí-bà-waa-có, káa ndá Jùdèyà kù nì mítí gbí nje có mì ndú a «Gàbátà.» Bindi yí gii 'dè có ji ndá àsikèrì máa, ndú gí ta Jézù gí kuro yí. Ndá àsikèrì mà gii bàkà go có mì wó nò gí,

¹⁴ Pilátò gii túbà tí Jézù ji ndá Jùdèyà máa, «Gbolò gba mì yo kuu nô!»

I tí nò bàkà tí ta ṛi dè gítí bà gí gbúru, si ndá 'duu kù 'viindi tí ndú tacó sè sili gítí gbolò o bà bàkà tàkii bà Ndiu-ta-muu-ndá-Iziriyéli-mi-Mbíṛi ká gbaànjé.

¹⁵ Bà túbà tí Jézù mì Pilátò ji ndá Jùdèyà máa, yí a gbolò gba mì ndú nò, gii te mí gbí muu ndú a 'bí ṛa i go má. Tacó ènò, ndú gii tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaa ji Pilátò máa, «Cee o mì 'duu tí nò gí! Gbi yí mítí njèèkpè mù!»

Pilátò bà-i-nò gii 'vee ndú máa, «Có mì yo éno máa, ye gbi gbolò gba mì yo mítí njèèkpè mù, wàà?»

Káa ndá Kuro ndá bu-Mbíṛi gii 'visi có ji Pilátò máa, «'Bí gbolò gba mì ze á bindi ngáángbá gba mì ndá Ròmánò wálá!»

¹⁶ Pilátò mà gii 'di có tí nò, yí gii je Jézù ji ndú, máa ndú ya gí bà gbi yí mítí njèèkpè mù.

Bà gbi Jézù mítí njèèkpè mù

¹⁷ Ndá àsikèrì bà-i-nò gii te njèèkpè mù tí nó náa ndú kù ya gí bà gbi Jézù mítí nó ji yí. Bindi ndú gii co ta yí 'do gbí gbata gí sè, gítí 'bí bàndò náa à kù nì mítí a Kù-'bili-muu-ku. Káa à gbí có mì ndá Jùdèyà kù nì mítí a «Gòligátà.»

¹⁸ Bindi ndú gii gbí yí mítí njèèkpè mù. Ndú ta gbèe o tí nò gii gbi ndá 'bí mbe ngbà sósò'ò mítí ndá njèèkpè mù delé. Ndú gii sè njèèkpè mù mì 'bí mbe ngbà gbaànjé mí gbí kù'bi, bindi 'bí gbí gálì mì Jézù.

¹⁹ Pilátò gii cu có, bindi à gii kpò mítí njèèkpè mù mì Jézù éno máa, «Ijìnó a Jézù tí nó tí 'duu Názàrètì, tí gbolò gba mì ndá Jùdèyà nó ká nò.»

²⁰ Ndá Jùdèyà me mbè gii 'deke i tí nó náa Pilátò cu nò, tacó bàndò tí nó náa à gbi Jézù mítí njèèkpè mù mítí nó me 'dú 'do tí gbata lá, delé tacó Pilátò cu có tí nò gbí ndá nje có ta'ò: có Jùdèyà, ta có Làtìni, gii je có Iṛirigì.

²¹ Káa ndá Kuro ndá bu-Mbíṛi gii 'dè có ji Pilátò máa, «Wò kùtáá bà cu me éno máa, yí a gbolò gba mì ndá Jùdèyà nò, lá. Cu éno máa, 'Dakò tí nó 'dè có táánò máa, yí a gbolò gba mì ndá Jùdèyà.»

²² Káa Pilátò gii 'visi có ji ndú máa, «I nìno náa ye cu gí nò, ye cu gí.»

²³ Ndá àsikèrì mà gii cee ta nètè bà gbi Jézù mítí njèèkpè mù gí, ndú gii njèè gbí ndá bongo bindi wó nà'ò 'vii ta muu ndú. Káa kpokèjì bà njèè gbí 'bí bongo bindi wó gbaànjé mbe gboo mí to, náa à gò ta banga tí kpáká'dà'i éno, gii kpò ndú gí.

²⁴ Tacó ènò, ndú gii 'vii có gbí òkò tí ndú máa, à niki máa ndá yí kí a mbili tacó bà nò 'duu nìno náa áá bà 'va tí tí wó nò, cotí bà yaka gbí. Có tí nò bàkà tí je ká go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíṛi máa,

«Ndú njèè gbí ndá bongo mì ye gbí òkò tí ndú.

Ndú kù-mbili tacó ndá bongo mì ye» nò.

²⁵ À kù rò tìyò rẹgbà njèèkpè mù mì Jézù ta o tí nó a ndá Màriyà tí nawu wó tí Jézù, ta ná'vindi nawu wó tí Jézù, ta 'bí Màriyà tí nù mì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Kòlòpà, ta 'bí nù delé ta rẹ wó káa Màriyà náa à kù nì mítí wó a Màriyà Màdèlènà tacó 'bá mì ndú gbí gbata Màdàlá,

²⁶ ta 'bí mbe tala có mì Jézù náa Jézù zè yí nìkì ngé ndii gí. Jézù mà gii ò ndá nawu wó, ta mbe tala có mì wó náa yí zè yí nìkì kpolo ma nó, yí gii je nje mítí nawu wó máa, «[J]inó a 'viì mì lo, nii.»

²⁷ Bindi yí gii je nje mítí mbe tala có mì wó náa yí zè yí nìkì kpolo ma nó máa, «[J]inó a nawu lo ká nó.» Mbe tala có mì Jézù ò gii 'bità bà kpolo tí Màriyà ká go bà kpolo tí 'dóó nawu wó ngé 'do ká bà-i-nò.

²⁸ Jézù mà gii ò ò ní éno máa, yí cee ta netè tí nó náa Mbíri tuu yí máa, yí gí gí bà bakà nó gí, yí gii yù ngo máa, «À tí ye a go ngo,» go có tí nó náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbíri nó.

²⁹ Ta o tí nó náa Jézù yù ta ngo ò, zùù-zùù ngo nèbiti ta kára díi kuu bà-i-nò. Mà gii zeke'o, 'bí 'duù gii yuu 'bí káfòlò i mbe kù nù ngo go káfò nó mí gbí zùù-zùù ngo nèbiti tí nó, yí gii sè mí nje 'bí kùngbó i, bindi yí gii ya tee mí nje Jézù.

³⁰ Jézù mà gii no-no zùù-zùù ngo nèbiti tí nó gbí i tí nó gí, yí gii 'dè có máa, «À cee gí.» Bindi yí gii mò muu wó gí to, bindi njembí wó gii ki gí.

³¹ Sè bà ta ri giti bà 'bità o bà woti gbí tàkii mì ndá Jùdèyà ta o tí nó ká nji'dí; káa gbèe o bà woti gbí tàkii mì ndá Jùdèyà tí nó a gbolò o ndii sè ndá 'bí ònò sàà nó 'dáá gí. Tacó éno, ndá kpo 'duù mì ndú gii ya gí mì Pilátò, bindi ndú gii 'vee yí máa, yí si à 'ví cee o mì ndá 'duù tí nó tí ndá njèèkpè mù nó ta bà gbí gbí ndá sáá kò ndú ki'viki gí, tacó wáa ndá nabe ndú 'ví jaka ku ndú 'do yaá gí to. Tacó bà si ku ndú mí yaá ta ña gbolò o tí nó á kèji nó nìkì lá.

³² Pilátò mà gii ùnje ji ndú gí, ndá àsikèrì gii ya gí bà gbí ki'viki kùro a gbí kò ndá 'dakò tí nó sòsò'ò náa a gbí ndú mítí ndá njèèkpè mù sè tí Jézù ò.

³³ Ndú mà gii ya giti Jézù, ndú gii 'de yí ci sàá gí. Tacó éno, ndú gii gbí gbí ndá sáá kò wó ki'viki lá.

³⁴ À káa 'bí àsikèrì ká gii cu Jézù ta 'doò kpíri gí tà kí wó nó. Bindi mbelè ònòkò ta ngo gii ci 'do gbí ká tí nó, tacó yí ci sàá gí.

³⁵ Mbe ò ndá i tí nó ta ro wó ditá có tí nó ji ndoo, tacó wáa, ndoo delè 'ví ù ta nje giti i tí nó náa yí ò ta ro yí gí nó. Có mì wó náa yí 'dè nó a yúco. Yí delè ò ta kpéeti wó ní gí, máa, yí 'dè a yúco.

³⁶ Ndú ki gbèe 'bili Jézù lá, go có tí nó náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Gbèe 'bili wó ki lá,» nó.

³⁷ 'Bí có delè kuu gbí wáràgà mì Mbíri giti có bà cu Jézù ta 'doò nó éno máa, «Ndá Jùdèyà wúnò bà ni <Ze táánò má ní sàa,» tacó tí 'duù tí nó náa ndú cu yí ta 'doò nó.»

³⁸ Jézù mà gii ci gí, 'bí 'dakò mbe kù tala có mì Jézù gbí kóo ta gúku ndá Jùdèyà, ta rè wó a Jùzépè, mbe gí 'do gbí gbata Àrimatíyà, gii ya gí bà 'vee Pilátò máa, yí si yí 'ví duu ku Jézù. Pilátò mà gii ùnje gí, ndá Jùzépè gii ya gí bà te ku Jézù

³⁹ ta Nikòdémò, tí 'bí mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdèyà mbe ya gí bà 'dè nje ta Jézù ta 'bí bèbili gbaanjé sàá gí. Nikòdémò te ya yí ta o tí nó a bàà me gbolò náa à ònòkò ta yeè tacó bà toro mítí ku Jézù, tacó wáa yí 'ví volo lá.

⁴⁰ Ndá Jùzépè ta Nikòdémò mà gii te ku Jézù gí, ndú gii toro bàà tí nó náa à ònòkò ta yeè nó mítí wó. Ndú mà gii so yí ta bongo go i gbí tàkii mì ndá Jùdèyà gí,

⁴¹ ndú gii te yí ya gí bà sii mí gbí ngú guù náa à duu mí gbí 'bí wúngbó gbo jili mù,

⁴² náa à rò á dè ta bàndò tí nó náa à gbí yí mítí njèèkpè mù tí nó, si ndá Jùdèyà kù 'viindi tí ndú giti o bà woti gbí tàkii mì ndú.

20

Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí

¹ Ta yé bindi ri bà woti gbí tàkii mì ndá Jùdèyà, Màriyà Màdèlénà gii gbo'o si yé kú da'o, tacó bà ya gí bà ò muu'dú Jézù. Yí mà gii yee ká, yí gii 'de à mèrèkè díi 'do njèkèji 'bá muu'dú gí.

² Yí bà-i-nò gii dele ndi wó ta ngèlè ya gí bà 'dè có ji ndá Simónè Piyétòrò, ta mbe tala có mì Jézù tí nó náa Jézù zè yí nìkì kpolo ma nó, máa, «Ndú te Mbe tí ndoo 'do gbí guù gí! Káa ze ò bàndò tí nó náa ndú 'dòkò yí ya tí giti nó lá.»

³ Ndá Piyétòrò ta 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù ò mà gii 'di có tí nó náa Màriyà Màdèlénà 'dè ji ndú nó, ndú gii njè ta ngèlè tacó bà ya gí bà ò muu'dú Jézù.

⁴ Ndú 'bi ngèlè gbaanjé, káa ka Piyétòrò gii kpò yí ta ngèlè gí. Yí mà gii yee kùro ká,

⁵ yí gii mò tí wó gí to. Yí mà gii zeke'o gí tà 'bá muu'dú 'do sè, yí gii ò ká ndá bongo tí nó náa à so ta ku Jézù nó kuu to à'i.

⁶ Simónè Piyétòrò mà gii gí 'do ndii, yí gii ri ká ngé gí tà 'bá muu'dú, bindi yí gii ò kpà-bongo tí nó náa à so ta ku Jézù nó kuu to.

⁷ Bindi à gii pařaka kpà-bongo tí nó náa à ère ta muu wó nó te tende.

⁸ Ka Piyétòrò náa ndú gí ta yí nó mâ giì rì gí tàkò wó tà 'bá muu'dú, yí mâ giì zeke'o, yí giì nò ku Jézù lá. À ngbíí nò a o bà giì ùnje mì wó máa, Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí, ká nò.

⁹ Tacó ndú jé sàà kùrò ùnje gítí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, Jézù bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nó, lá.

¹⁰ Bindi ndú giì dele ya gí 'bá mì ndú.

Jézù túbà tí wó jì Màriyà Madèlénà

¹¹ Káa si ndá mbe tala có mì Jézù kù giì njè nó, Màriyà Madèlénà giì rò tíyò dè rẹgbà 'bá muu'dú kù wa gbí. Yí mâ giì mò tí wó gí to kù zeke'o gí tà'i,

¹² yí giì nò ndá basili mì Mbírì sósò'ò ta cé-ce bongo tí ndú, kù ki tí ndú to á bàndò tí nó náa à te ku Jézù 'do tí gí nò. 'Bí basili dù mò gí bà muu wó, bindi 'bí giì dù mò gí tangbó wó.

¹³ Bindi ndá basili tí nó giì 'vee yí máa, «Wò kù wa a yè, niì?»

Káa Màriyà Madèlénà giì 'visi có jì ndú máa, «Ye kù wa a Mbe tí ye, tacó ndá 'bí 'duù ja ku wó 'do gbí giù gí. Káa ye nò bàndò tí nó náa ndú te yí mítí nó lá.»

¹⁴ Màriyà Madèlénà mâ giì 'visi tí wó á bindi bà 'dè có tí nó, yí giì nò Jézù, káa yí giì nò Jézù gírì gí.

¹⁵ Bindi Jézù giì 'vee yí máa, «Wò kù wa a yè, niì? Wò kù pa a bà tí 'di?»

Káa Màriyà Madèlénà giì 'visi có jì Jézù máa, «À má a wò ká te yí, túbà to tí nó náa wò te yí mítí nó je, tacó wáa ye 'ví ya gí bà te yí 'do kà gí, bu ye.» Màriyà Madèlénà 'dè có tí nó tacó yí ta o tí nó kù koro có éno máa, Jézù a mbe njí tí nó náa a duu ku Jézù mí gbí nó.

¹⁶ Káa Jézù giì tè'é tí Màriyà Madèlénà máa, «Màriyà!»

Màriyà Madèlénà mâ giì 'di bà tè'é tí wó mì Jézù nó, yí giì 'visi tí wó gí mì Jézù, bindi yí giì ùnje jì yí gbí có Jùdèyà máa, «Ràbóni!» Gbí éno máa, Mbe nibà i.

¹⁷ Bindi Jézù giì 'visi có jì Màriyà Madèlénà máa, «Gàà tí ye lá, tacó ye dele ndi ye ya gí mì Bu ye á gbírì kálásê. Ya a i gí bà 'dè có jì ndá ná'vindi ye máa, ye kù ya gí gbírì gí mì Bu ye tí nó tí Bu ndú nò. Wò 'ví 'dè jì ndú delé éno máa, ye kù ya gí gbírì, gí mì Mbírì tí nó mì ye, á tí Mbírì mì ndú nò.»

¹⁸ Màriyà Madèlénà bà-i-nò giì ya gí mì ndá mbe tala có mì Jézù, bindi yí giì 'dè có jì ndú máa, «Ye nò Mbe tí ndoo!» Bindi yí giì 'vanda ndi ndá có tí nó náa Jézù tuu ta yí nó jì ndú.

Jézù túbà tí wó jì ndá mbe tala có mì wó

¹⁹ Ta bèbilì mì kpédélé rì nèté bindi rì bà wotí gbí tàkì mì ndá Jùdèyà tí nó, ndá mbe tala có mì Jézù giì kili ta bà muu ndú, bindi ndú giì nè tí ndú mí tà'i ta gúku ndá kpo 'duu mì ndá Jùdèyà. Mâ giì zeke'o, ndú bà-i-nò giì 'di kòcò 'duu kù 'dè có jì ndú máa, «Yo dù ta 'dè njembí yo!»

²⁰ Ndú mâ giì zeke'o, ñinó a Jézù ká kù rò tíyò gbí òkò tí ndú nò. Bindi yí giì túbà ndá ká tí nó kpátù 'bì wó, ta ñinó tà kí wó nó jì ndú. Ndá mbe tala có mì Jézù mâ giì nò yí, tàkòcò ndú giì peteke gítí bà nò Mbe tí ndú ngé ndii gí.

²¹ Jézù bà-i-nò giì 'dè có jì ndú káká'i máa, «Yo dù niki maa. Ye bà tuu yo go ñinó náa Bu ye tuu ta ye nò.»

²² Yí mâ giì 'dè có tí nó jì ndú gí, yí giì òlò woò ta nje wó mítí ndú. Bindi yí giì 'dè có jì ndú máa, «Yo si Bèri-mi-Mbírì 'ví dù ta yo.

²³ Yo má je à-cee-gí gítí ndá vò i mì 'duu, gbí éno máa, Mbírì je à-cee-gí gítí ndá vò i mì 'duu tí nó gí. Káa yo má biya bà je à-cee-gí gítí ndá vò i mì 'duu gí, gbí éno máa, Mbírì biya bà je à-cee-gí gítí ndá vò i mì 'duu tí nó gí.»

Ndá Jézù ta Tòmázò

²⁴ Ta bèbilì tí nó náa Jézù tù ta bà tí wó jì ndá mbe tala có mì wó nó, 'bí 'duu gbaànjé á 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì wó, ta rẹ wó a Tòmázò, náa ndá 'duu kù nì mítí wó a Njemí nó, wálá.

²⁵ Yí mâ giì si Jézù ya gí, ndá ka wó giì 'dè có jì yí máa, «Mbe tí ndoo kùtáa túbà tí wó jì ze bindi lo á tà'i bà-i-nò!»

Káa Tòmázò giì tò kponje có mì ndá ka wó nó gí. Bindi yí giì 'visi có jì ndú máa, «Ye má nò ndá ká bà gbì yí mítí njèkpe mù, ta ká 'doò tí nó tà kí wó nó, bindi ye 'ví tee 'bì ye mí gbí ndú lá, ye jé gítí bà ùnje gítí có mì yo nó gbaànjé wálá.»

²⁶ Ta silì vò-nje só bindi ñinó, Jézù giì túbà tí wó káká'i jì ndá mbe tala có mì wó si ndú kuu tà gbèe tà'i tí nó náa yí kpédélé'i túbà tí wó jì ndú tí nó, si Tòmázò gbí ñinó kuu tí. Ndá mbe tala có mì Jézù 'di káa kòcò 'duu kù 'vee ndú máa, «Yo dù ta 'dè njembí

yo!» Ndu mà gi zeke'o, ndu gi nò Jèzù kù rò tìyò gbí òkò tí ndú. Káa ndá njekèjì 'dáá gí nè tí ndú ká ngbí-ngbíí á bándò mí ndú.

²⁷ Jèzù bà-i-nò gi tè'é tí Tòmázò, Tòmázò mà gi gí mí wó gí, yí gi túbà ndá kà bà gbí yí mí tí njèèkpè mù tí nó á tí ndá kpátù 'bì wó nó jì yí, máa, «Zeke ndá kà tí nó á tí ndá kpátù 'bì ye nó, wàa wò 'ví cu sili 'bì lo mí gbí ndú.» Yí káká'i gi túbà kà 'doò tí nó ná á cu ta yí gbí njè'vè wó nó jì yí, máa, «Tee 'bì lo mí gbí.» Bindi yí gi 'dè có jì Tòmázò máa, «Me kpiiki-kpiiki lá, ùnje! À me ye ká nó lá?»

²⁸ Káa Tòmázò gi 'visi có jì yí máa, «Wò a Mbe tí ye! Wò a Mbiri mí ye!»

²⁹ Káa Jèzù bà-i-nò gi 'visi có jì Tòmázò máa, «Wò wálá ùnje tacó náa wò nò ye ta rò lo gí nò? Káa ndá 'duu ñinó mbe nò ye lá, káa ndú ùnje gítí ye gí nó ñiki cotí ndá mbe nò ye ta rò ndú gí.»

Nderè bà cu wáràgà tí nó

³⁰ Jèzù bàkà ndá 'bí seřè me mbè jì ndá mbe tala có mí wó náa à cu có gítí ndú mí gbí wáràgà tí nó lá.

³¹ Káa ndá ñinó náa à cu có gítí ndá nó a i tacó wàa ndá 'duu 'ví ù ta nje éno máa, Jèzù a Bindi-Mbiri, tí 'Vii-mi-Mbiri. Delè tacó wàa Mbiri 'ví 'vala ta ndá 'duu ñinó mbe ùnje gítí wó nó ta rè wó tí Jèzù tí Bindi Mbiri.

21

Jèzù túbà tí wó jì ndá 'bí mbe tala có mí wó vò-nje só si ndú tàbè'dè kápá Tiberiyà

¹ Jèzù gi túbà tí wó jì ndá 'bí mbe tala có mí wó vò-nje só á bindi bà túbà ndá 'bèè kà bà gbí yí mí tí njèèkpè mù jì Tòmázò nó á bindi làmbu sili, si ndú kù gò ngo tí kápá Tiberiyà.

² Ndá mbe tala có mí Jèzù vò-nje só náa yí túbà tí wó jì ndú tàbè'dè nó a ndá Simónè Piyétòrò, ta Tòmázò tí nó ta 'bí rè wó a Njemí nó, ta Natàniyéle tí nó mbe gí 'do gbí gbata Kánà á Gállilèyà nó, gi je ndá Jákòmò, ta ná'vindi wó Jòvànì, tí ndá 'vii mì Zèbidèyò, gi toko mí tí ndá 'bí mbe tala có mí wó sòsò'ò.

³ A Simónè Piyétòrò ta bèbili tí nó ká 'dè có jì ndá ka wó máa, yí kù ya gí bà gò ngo. Káa ndá ka Piyétòrò nó gi 'visi có jì yí máa, ndá yí bà ya ta ndú. Ndu gi ya gí bà gò ngo ta bèbili tí nó kpòò, káa ndú zèè gbèè sè lá.

⁴ Yé má bà gi 'bità bà da o mbòò, ndú gi dù gbí gbà mí ndú kù nò 'duu kù rò tìyò a tí gángá ngo. Káa ndú nò 'duu tí nó ni lá.

⁵ Káa 'duu tí nó gi yuu nje wó jì ndú gí rò ngo ká máa, «Jili ngo bàkà ta yo ká ée wèè, ndá kómbe ye?»

Káa ndú bà-i-nò gi 'visi có jì 'duu tí nó máa, «Tó i mí ze káa gbaanjé wálá yòò!»

⁶ Káa 'duu tí nó gi 'visi có jì ndú máa, «Yo má ja mbu mí yo nó mí tà ngo mò gí gbí kù'bí mí yo gí kùrò gbà, yo bà zèè sè gí.»

Ndá mbe tala có mí Jèzù má gi ja mbu go có tí nó náa 'duu tí nó 'dè jì ndú nó, bà ja mbu 'do tà ngo gí gbí gbà gi kpò ndú gí ta du sè.

⁷ Mbe tala có mí Jèzù náa yí zè yí ñiki kpòlo ma nó má gi nò ña i tí nó, yí ngé gi nò ni gí máa, 'duu tí nó mbe kù rò tìyò á tí gángá ngo nó a Jèzù. Bindi yí gi 'dè có jì Piyétòrò máa, «À kù rò tìyò ngéé zó a Mbe tí ndoo!»

Piyétòrò má gi 'di éno máa ñinó a Mbe tí ndá yí ká kù rò tìyò á tí gángá ngo nó, yí gi kaa ndá kù bongo mí wó, yí gi paraka mí pí ndò bongo tí nó tí wó náa yí kù 'va ta mbu nó. Bindi yí gi o 'do gbí gbà gí tà ngo, bindi yí gi ya gí mí Jèzù, si ndá ka wó mí gbí gbà.

⁸ Ndá ka Piyétòrò gi mēreke ndá sè ta mbu, ndú gi yèè ta gbà ta ndá sè gbí mbu jú'bu-ju'bu-jù'bù gí tí ngo, tacó ndú ta o tí nó ya ta gbà 'do tí ngo me 'dú lá.

⁹ Ndá mbe tala có mí Jèzù má gi oloko 'do gbí gbà gí tí gú, ndú gi nò 'bí sè náa à kù 'bee ta ñiiki wu, ta ndá kpakuta á tà wu.

¹⁰ Má gi zeke'o, Jèzù gi 'dè có jì ndú máa, «Yo gi ta ndá 'bí sè tí nó náa yo zèè kpónó-kpónó nó.»

¹¹ Simónè Piyétòrò má gi 'di có mí Jèzù nó, yí gi ya gí gbí gbà, bindi yí gi woo ndá kpo-kpò sè ta mbu jú'bu-ju'bu-jù'bù gí tí gú, ta gbèè ká gbí mbu wálá.

¹² Bindi Jèzù gi tè'é tí ndá mbe tala có mí wó máa, «Yo gi gítí i-zó-zò.» Ndá mbe tala có mí Jèzù bà-i-nò gi nò ni gí máa, à kù 'dè có ta ndá yí nó a Mbe tí ndá yí, tacó éno, nje ndú 'dáá gí gi 'dèè 'do tí bà 'vee yí éno máa, «Wò a 'di wè?» nó gí.

¹³ Jèzù bà-i-nò gi ya gí bà aaka kpakuta 'do tà wu, bindi yí gi je jì ndú. Bindi yí gi dele ndi wó ya gí bà gí ta sè jì ndú 'do gbí ñiiki wu gítí kpakuta tí nó.

¹⁴ Nìnò a bà ta'ò bà túbà tí Jézù jì ndâ mbe tala có mì wó á bindi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó.

Jézù 'dè có jì Piyétòrò gítí bà kpolo tí ndâ rómbo mì wó

¹⁵ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mà gù zò i cee gí, Jézù gù 'vee Sìmonè Piyétòrò máa, «Sìmonè, 'vii mì Jòvànì, wò zè ye nìkì kpò ndâ 'bí ka lo nó gí?»

Káa Piyétòrò gù 'visi có jì yí máa, «Ìyoo, Mbe tí ye, wò nò ni gí máa, ye zè wò nìkì ma.»

Bìndi Jézù gù 'visi có jì Piyétòrò máa, «À má éno, kpolo tí ndâ 'vii-rómbo mì ye.»

¹⁶ Jézù káká'í gù tè'é tí Piyétòrò, Piyétòrò mà gù ùnje jì yí gí, Jézù káká'í gù 'vee yí máa, «Sìmonè, 'vii mì Jòvànì, wò zè ye nìkì ma?»

Káa Piyétòrò gù 'visi có jì yí ká go kpédélé nìno, máa, «Ìyoo, Mbe tí ye, wò nò ni gí máa ye zè wò nìkì ma.»

Bìndi Jézù gù 'dè có jì Piyétòrò máa, «Kpolo tí ndâ rómbo mì ye.»

¹⁷ Bà ta'ò nìno Jézù káká'í gù 'vee Piyétòrò máa, «Sìmonè, 'vii mì Jòvànì, wò zè ye nìkì ma?»

Bà ta'ò nìno, ña gbèe 'vé tí nò gù zèè tí Piyétòrò gí. Bìndi yí gù 'visi có jì Jézù máa, «Wò nò ndâ i 'daá ni gí, Mbe tí ye. Wò nò ni gí máa, ye zè wò nìkì ma.»

Bìndi Jézù gù 'dè jì Piyétòrò káa gbèe có tí nó náa yí 'bità bà 'dè jì yí máa, «Kpolo tí ndâ rómbo mì ye, nó.

¹⁸ Ye kù 'dè có jì wò ta yúco máa, wò táánò gbí 'vii-'dakò lo má zaa gí, wò kù ya gí bà nò ndò go có mì lo náa à gbí muu lo. Káa si ká kuu gi. Ta o tí nó náa wò bà gù me kpo 'dakò nó, wò bà gù ya'va gbí 'bí lo jì 'bí 'duù, bìndi yí bà gù ẹre wò gí, bìndi yí gù ja wò ya tí gítí bàndò nìno náa a gbí muu lo wálá nó.»

¹⁹ Jézù 'dè có tí nò tacó bà túbà jì Piyétòrò máa, yí bà cì a ña ku nìno mbe si ẹre Mbiri 'ví wu nó.

²⁰ Bìndi Jézù gù tè'é tí Piyétòrò máa, «Gí gí bà ẹre ndi ye.» Piyétòrò mà gù 'visi tí wó, yí gù nò mbe tala có mì Jézù tí nó náa Jézù zè yí nìkì kpolo ma, mbe kí tí wó dè ẹregbà tí Jézù ta o bà zò i mì ndú ta 'dè'o kùro bà zi Jézù, mbe 'vee Jézù éno máa, «A 'di ká kèjì gí bà ba ngbù lo, Mbe tí ye?» nó, kèjì gí tàkò ndú.

²¹ Bìndi Piyétòrò gù 'vee Jézù máa, «Káa a yè ká tí 'dakò tí nó, Mbe tí ye?»

²² Káa Jézù gù 'visi có jì Piyétòrò máa, «Gí gí bà ẹre ndi ye. Ye kpèti má 'dè có jì yí máa, yí dù yee tí o bà gí ye, nèté mì lo gbí a yè?»

²³ Có tí nó náa Jézù 'dè jì Piyétòrò éno máa, «Ye kpèti má 'dè éno máa, yí dù nò yee tí o bà gí ye, nìndi lo gbí a yè wè?» nò gù 'vèè cee gbí tù ndâ mbe tala có mì Jézù 'daá gí éno máa, à 'dè éno a Jézù máa, mbe tala có mì yí nò bà cì wálá. Káa Jézù ta o tí nó 'dè có jì Piyétòrò me éno máa tú mì yí bà cì wálá nò lá; yí 'dè a i éno máa, yí kpèti má 'dè có jì tú mì yí nò éno máa, yí dù yee tí o bà dele ndi yí, nèté mì wó tí Piyétòrò gbí a yè wè?

²⁴ A yí tí mbe tala có mì Jézù tí nó náa ndâ 'bí ka wó fùumà có tí nó ta ẹre wó máa, à 'dè có éno a Jézù, máa, yí bà cì wálá yee tí o bà gí yí tí Jézù nó, ká dità có tí nó. À delè a yí ká cu mì gbí wáràgà tí nó. Ndoò delè nò ni gí máa, ndâ có mì wó 'daá káa yúco.

²⁵ Ndâ 'bí i me mbè náa Jézù bàkà ndú kuu tí, náa à cu mí gbí wáràgà lá. Tacó áá táánò má 'dè có éno máa, à cu ndú 'daá gí mì gbí wáràgà, bàndò gítí ndâ wáràgà tí nó bà dù me nji'dí muu to tí nó.

NDÁ NÈTÉ mì ndá tú mì Jézù

Lùkà 'va mbi Tèyófilò gítí kpédélé wáràgà mì wó

¹ Ákoo, Tèyófilò, ye táánò gbí kpédélé wáràgà mì ye cu có gítí ndá, ye i tí nó 'dáá gí náa Jézù táánò bàkà ndú nó, ta ndá i tí nó náa yí nìbà ndú nó 'dáá gí, jì wò gí. Ye 'bità bà 'deke ndá i tí nó náa yí táánò bàkà ndú nó, ta ndá i tí nó náa yí nìbà ndú nó gbaànjé-gbaànjé 'do ká ngé rëngbó ndú,

² yee tí o bà te yí ya tí gí gbíri á bindi bà 'dè có mì wó jì ndá tú mì wó náa yí táánò tuu Bèri-mi-Mbíri gí bà ruka ndú jì yí nò.

³ Gbí ndá sili tí nó zì'duù-só mbe 'bità 'do tí o bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, yee tí o bà ya yí gí gbíri nò, yí dù kù túbà tí wó jì ndá tú mì wó gbí ndá ña kpokèjì me mbè ta kponje gítí ndú wálá, máa, yí kuu tí tí wu yí kálásé. Yí delé gbí ndá o bà túbà tí wó jì ndú nò kù 'dè có jì ndú gítí bà dù Mbíri tí gba.

⁴ Ta 'bí o gbaànjé, si Jézù kù zò i ta ndá tú mì wó, yí gii kpo-gbì-tà-tù ndú éno máa, «Yo 'ví nje nó 'do Jèrùzàlémè lá, yo dù ká Jèrùzàlémè, wàa yo 'ví ùndi cí tí nó náa Bu ye táánò ci ta yo, náa ye táánò 'dè có jì yo gítí nò.

⁵ Tacó Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù táánò kù caka tí ndá 'duù a i ta ngo, káa áa kèjì gí bà caka tí yo ta Bèri-mi-Mbíri á bindi lambu sili.»

Bà te Jézù ya tí gí gbíri

⁶ Ta 'bí o gbaànjé, ndá Jézù mà gii kili ta bà muu ndú ta ndá tú mì wó káká'i gí, ndá tú mì wó gii 'vee yí, máa, «O tí nó gí gí, Mbe tí ze? Áá bà dù nò a o bà le ndi bèrè mì ndá kòtí Ìzìriyélì jì ndú ká nò?»

⁷ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú éno máa, «Bà nò o bà gí o tí nò, ta bà 'deke sè sili gítí bà co rì tí nó náa a Bu ye táánò ká 'deke ta 'dóo wotí mì wó nò me nèté mì yo lá.

⁸ Káa ta o tí nò, Bèri-mi-Mbíri má gí gí, a yí ká bà je wotí jì yo tacó bà 'dè có gítí ndá i ñinó náa yo táánò nò ye kù bàkà nó, ta wotí bà 'vanda ndi ndá có ñinó náa yo táánò 'dì 'do gbí nje ye nó, jì ndá 'duù gbí gbata Jèrùzàlémè, ta ndá 'duù gbí to Sámáriyà, ta ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí.»

⁹ Ndá tú mì Jézù mà gii zeke'o bindi bà 'dè có tí nó mì wó jì ndú, ndú gii nò Jézù kù ya zùù gí gbíri. Ndú mà gii zeke'o, ndú gii nò kùlù mù yíiga bà tí wó 'do tí ndú gí.

¹⁰ Káa si ndú gbí-gbì kù yee rò ndú gí tàkò Jézù gbíri, ndá 'bí 'dakò sósò'o mbe yuu cé-ce bongo gii rò tìyò dè rëgbà tí ndú,

¹¹ bindi ndá 'dakò tí nó gii 'vee ndú, máa, «Yo rò tìyò bà-i-nó kù zeke a o yè gí gbíri, ndi yo ndá 'duù Gàliléyà? Gbèe Jézù tí nó náa à kpónó te yí 'do tí yo ya tí gí gbíri nò, bà dele ndi wó gí ká gbí ña gbèe kpokèjì tí nó náa yo nò yí kù ya tí gí yaà nò.»

Ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù gbí gbata Jèrùzàlémè

¹² Jézù mà gii ya gí gbíri gí, ndá tú mì wó gii dele ndi ndú 'do pí Gú Mbà ya gí Jèrùzàlémè, tí òkò to náa 'duù má nò ta rì bà wotí gbí tàkùlì mì ndá Jùdèyà káa có gítí wó wálá.

¹³ Ndú mà gii yee Jèrùzàlémè, ndú gii kaa ya gí gbí soṛo, tí 'bá tí nó náa ndú ta o tí nó kù dù tí nò. A kuu tí ta o tí nó a Piyètòrò, gii je Jòvànì, gii je Jákòmò, gii je Àndèréyà, gii je Filípò, gii je Tomázò, gii je Bàràtòlòmèyò, gii je Mátèyò, gii je Jákòmò tí 'vii mì Alifèyò, gii je Simònè tí tó 'vii-'bá, gii je Jùdá tí nó tí 'vii mì Jákòmò nò.

¹⁴ Ndú kili bà muu ndú ta ndá nìi me mbè, gii je Màriyà tí nawu Jézù, ta ndá ná'vindi Jézù, kù 'deke tí ndú jì Mbíri.

Bà bàkà Mátìyà tí tú mì Jézù

¹⁵ Ta o tí nó, Piyètòrò gii rò tìyò kùro ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù mbe kili ta bà muu ndú go ndá 'duù dè gítí zì'duù-vò ta zì'duù-gbaànjé pí (120).

¹⁶ Bindi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Ndá ná'vindi ye, kózò tí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó bà bàkà tí, có tí nó náa Dávidè tí gbolò gba mì ndá Jùdèyà 'dè sàà táánò ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri gítí i tí nó mbe gii bàkà tí mítí Jùdá tí nó táánò tí mbe tè kùro ndá 'duù ya tí gí bà zèè Jézù nò.

¹⁷ Jùdá tí nó táánò a 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndoo, náa ndoo táánò kù bàkà nèté tí nó náa ndoo kpónó kù bàkà nó ta ndú.

¹⁸ Káa go ñinó náa yo nò nì gí nó, yí táánò gii sì nji ta mboo náa yí táánò 'dè 'do gbí zu nèté tí nó mì wó nò. Yí táánò gii 'va nji wó yee wélé-wele mí to mí gbí u nji tí nó,

¹⁹ náa ndá 'duù Jèrùzàlémè 'dáá gí táánò 'di có tí nó gí. Bindi ɾè nǝí tí nó gii dù a Nǝí-mbelè, káa à má gbí có mì ndá Jùdèyà, à kú nì mítí a <Àkèlèdámà.>

²⁰ À kpónó cu mí gbí wáràgà mì ndá Muu-cè éno máa,
<'Bá bindi wó 'ví 'bu kpú.

À 'ví o gbí mòòkò bindi wó káa kùlè.>

À gii cu 'bí káká'i éno máa,

<'Bí 'duù 'ví zèè nètè bindi wó.>

²¹ «Á má éno, kózò tí ndoo kpónò bà nò 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó táánò mbe kú dù ta ndoo gbí ndá o tí nó 'dáá gí náa Mbe tí ndoo Jézù táánò kú mèrèkè to ta ndoo nó,

²² tí 'duù ñinó mbe 'bità bà dù ta ndoo 'do tí o tí nó táánò náa Jòvání kú caka tí ndá 'duù nó, yee tí o tí nó náa à gii te ta Mbe tí ndoo ya tí gí gbíri gí nò. Tacó wàa, ndoo 'ví dù ta ndú tí ndá mbe 'dè yúco gítí bà 'vala ndi Mbe tí ndoo 'do gbí muu'dú wó.»

²³ Piyétòrò má gii 'dè có tí nó cee gí, ndú gii cu 'bi ndú mítí ndá 'dakò sósò'ò, ndá Jùzépè náa à kú nì mítí wó a Bàràsàbà ta kpo ɾè wó a Júsitò, ta 'bí 'dakò ta ɾè wó a Mátíyà, máa, à nò 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndú, wàa yí 'ví zèè nètè bindi Júdà.

²⁴ Bindi ndú bà-i-nò gii 'deke tí ndú jì Mbíri éno máa, «Ákoo, Mbe tí ze! Wò nò có gbí njembí ndá 'duù 'dáá gí gbaànjé-gbaànjé ni gí. Á má éno, túbà tí 'duù ñinó náa wò cu 'bi lo mítí wó 'do gbí òkò tí ndá 'dakò tí nó sósò'ò nó jì ze,

²⁵ tacó wàa, yí 'ví zèè nètè bà nò tú tí nó náa Júdà jee mí to, yí gii ya gítí 'dóo bàndò mì wó gí nò.»

²⁶ Ndú má gii ki-mbíli, à gii ɾò a i mítí Mátíyà. Bindi ndú gii 'deke yí toko ta sè ndá tú mì Jézù muu'bi-nje gbaànjé, bàkà muu'bi-nje só.

2

Sili zi'duù-só-nje muu'bi

¹ Ta sili zi'duù-só-nje muu'bi bindi o bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìziriyéli-mi-Mbíri, ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù gii kili mí tà gbèè tà'i.

² Ndú bà-i-nò gii gu káa ndii ta wo i go wo gbolò pípiri nò kú gí 'do tàri. Wo i tí nó gii yè tà'i tí ndú gí.

³ Bindi ndú gii nò 'bí i go meme wu nó njèè cee muu ndú 'dáá gí.

⁴ Bèri-mi-Mbíri bà-i-nò gii je wotí jì ndú 'dáá gí me gbolò, bindi ndú gii 'bità bà 'dè có gbí ndá 'bí ña tende nje có ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri.

⁵ Ta o tí nó, ndá Jùdèyà ñinó mbe zèè có gítí tàkìlì mì ndú káca-káca nó kili 'do muu to tí nó 'dáá gí mí Jèrùzàlémè.

⁶ Ndú má gii 'di ña wo i tí nó, ndú gii kili 'dáá gí mí bà gbèè to ta ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù. Káa nje ndú 'dáá gí gii 'dèè gí, tacó ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí gii dù kú 'di kòcò ndá tú mì Jézù kú 'dè có gbí ndá nje có mì ndú.

⁷ Bà 'dè có gii dù káa kpò ndú 'dáá gí gí. Ndú gii si káa nje ndú nga-ngàà kú zeke ta ndá tú mì Jézù.

Bindi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «Á kú 'dè có tí nó kuu nó me ndá 'duù tí nó mbe gí 'do gbí to Gàliléyà nó lá?

⁸ Káa à gii bàkà ée, káa ndoo kú 'di gbí ndá có tí nó náa ndú kú 'dè nó gbí ndá 'dóo nje có mì ndoo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí?

⁹ Ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndoo gí 'do Pàràsiyà, ndá 'bí 'duù gí 'do Mídi, ndá 'bí 'duù gí 'do Èlámì, ndá 'bí 'duù gí 'do Mèsòpòtámíyà, ndá 'bí 'duù gí ká 'do gbí ndá to Jùdèyà to nó, ndá 'bí 'duù gí 'do Kàpàdósíyà, ndá 'bí 'duù gí 'do Pòndùsù, ndá 'bí 'duù gí 'do Ásiyà,

¹⁰ ndá 'bí 'duù gí 'do Firijiyà, ndá 'bí 'duù gí 'do Páfiliyà, ndá 'bí 'duù gí 'do Másiiri, ta ndá to Líbiyà á dè-dè ta Sirini, ndá 'bí 'duù a ndá wíri tí ndá Jùdèyà ta ndá 'bí tende ña 'duù mbe kaa tí ndú gí gbí tàkìlì mì ndá Jùdèyà gí mbe gí 'do Rómà,

¹¹ ndá 'bí 'duù gí 'do Kèrèti, ndá 'bí 'duù gí 'do Àràbiyà. Káa ndoo 'dáá gí kú 'di gbí ndá có tí nó náa ndú kú 'dè gítí ndá kpo-kpò i tí nó náa Mbíri bàkà nó gbí ndá 'dóo nje có mì ndoo.»

¹² Nje ndú 'dáá gí gii 'dèè gí. Bà 'dè có gítí i tí nó mbe bàkà tí nó gii dù káa kpò ndú maa gí. Bindi ndú gii dù kú 'vee gbí ña i tí nó gbí òkò tí ndú.

¹³ Káa, ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gii dù kú lòkò'bò có gítí éno máa, «Rú'bù ngú cù ndii muu ndá ka yo gí.»

Piyétòrò 'dè có jì ndá mbè 'duù

¹⁴ Káa Piyétòrò bà-i-nò gii a gí yaà, bindi sè ndá 'bí ka wó tú mì Jézù muu'bi-nje gbaànjé 'dáá gí gii a gí tàkò wó. Bindi Piyétòrò gii 'dè có jì ndá 'duù tí nò bìnjii nò ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Yo tí ndá 'duù Jùdèyà, ta yo tí ndá 'duù tí nò 'dáá gí mbe kù 'vala gbí gbata Jèrùzàlémè nò, yo si bà gírì'o gítí i tí nò mbe bàkà tí nò mí to. Yo sè tù yo, wáa yo 'ví 'di gbí có tí nò náa ye kèjì gí bà 'dè jì yo nò nìkì maa.

¹⁵ À tí ndá 'dakò tí nò me pe go có tí nò náa yo kù kòrò nò lá. Tacó rì kpónó káa rì dú'o.

¹⁶ Njìnò a i tí nò náa Jówèlì, tí mbe 'dòkò có mì Mbírì dígísèé, 'dè có gítí éno máa, Mbírì máa,

¹⁷ <Ye bà si Bèrì mì ye 'ví gí gí gbí njembí ndá 'duù 'dáá gí gbí ndá ndòngbú sili tí ò kèjì nò.

Ndá 'vii mì yo ta ndá nájú yo bà gii 'dè-kòcò,
ndá 'vii-'dakò mì yo bà gii nò ndá i go ndá i gbí rii,
ndá kpo 'duù mì yo bà gii rì ndá rii.

¹⁸ Ye bà si Bèrì mì ye 'ví gí gí gbí njembí mí muu ndá bòò mì ye ta ndá jù i-gbì-keci mì ye,
gbí ndá sili tí nò,
bindi ndú bà gii 'dè-kòcò.

¹⁹ Ye bà gii túbà ndá serè mì ye mí tàrì yaà,
bindi ye bà gii bàkà ndá ndi 'bì ye mì muu to tí nò.

²⁰ Rò rì bà gii 'di gí,
bindi rò pì bà gii 'visi tí tí mbelè,
á kùrò o bà too gbolò yé tí nò mì Mbe tí ndoo nò.

²¹ Ndá 'duù njínò mbe kù nì «Ákoo» jì Mbe tí ndoo nò 'dáá gí bà 'de 'válá gí.»

²² «Ndá kòtì Ìzriyélì, yo sè tù yo gítí có tí nò náa ye kpónó kèjì gí bà 'dè nò. Jézù tí nò mbe gí 'do Názàrètì nò táánò a 'dakò náa a Mbírì ká wu yí jì yo. Táánò si yí kuu gbí òkò tí yo nò, Mbírì je a yí tí mbe bàkà ndá kpo-kpò i, ta ndá serè, ta ndá i njínò mbe túbà wotí mì wó tí Mbírì, á go njínò náa yo 'dáá gí nò ni gí nò.

²³ Mbírì táánò je 'dakò tí nò mí 'bì yo 'do ká gbí 'dóó có mì wó gbí njembí wó tí Mbírì náa yí nò ni sàà kùrò gí. Yo táánò gii kpì ngbàngà tí wó jì ndá 'duù njínò ta nja ndú me ndá Jùdèyà lá nò, bindi ndú gii gbí yí mítì njèèkpè mù ta 've nderè.

²⁴ Yo táánò zi yí gí, káa Mbírì gii te yí gí yaà 'do gbí ku gí. Mbírì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, tacó wotí mì ku gítí bà zèè yí mí gbí zàà mì wó tí ku ngé gí wálá.

²⁵ Tacó Dàvidè tí gbolò gba mì yo tí ndá Jùdèyà táánò 'dè có gítí wó éno máa,

<Ye kù nò Mbe tí ye kùrò ye ta o 'dáá gí.

Yí kù dù gbí kù'bì mì ye,
tacó wáa njembí ye 'ví mù lá.

²⁶ Tacó éno, tàkòcò ye ta o 'dáá gí ká pétékè'i.

Ye delè kù 'dè káa líkì nje.

Ye delè kpónó kù tè káa wo ye kù ù ta ndi wúnò.

²⁷ Tacó wò bà jee lílì ye mí 'bá mì ndá ku wálá,
wò delè bà si dii ye, tí bòò mì lo, náa wò kaa yí mò gí mì lo gí nò,
'ví jì'vì to wálá.

²⁸ Wò túbà ndá kpokèjì mì 'válá jì ye gí,
wò bà si tàkòcò ye 'ví peteke ta bà dù ye mì ndá.»

²⁹ «Ndá ná'vindi ye, ye kpónó kù 'dè có jì yo ngbàrángà'i éno máa, Dàvidè tí rèngbó ndá mbe jò ndoo cì gí. À gii duu yí ta muu'dú wó yee gbí rì tí nò wúnó nò kuu gbí òkò tí ndoo.

³⁰ Yí táánò a mbe 'dòkò có mì Mbírì, tacó éno, yí táánò nò ni gí máa, Mbírì táánò see tí wó jì yí éno, máa, yí tí Mbírì bà kì 'bí 'vii-gù yí tí Dàvidè mí pí jalámbà bindi yì.

³¹ «I tí nò náa Dàvidè táánò nò, bindi yí gii 'dè có gítí si à bàkà tí kálásè nò, a bà 'vala ndi Bindi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó. Bindi-Mbírì a 'duù tí nò náa Mbírì jee yí mí 'bá mì ndá ku lá, dii wó delè táánò volo lá.

³² Mbírì táánò te 'dakò tí nò tí Jézù nò gí yaà 'do gbí ku gí, náa ze 'dáá gí mbe kù rò tìyò kùrò yo nò nò yí ta rò ze á bindi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nò gí. Ze delè kù 'dè yúcó gítí jì ndá 'duù.

³³ À kpónó te yí ngéé gí yaà gbírì gí gbí kù'bì mì Mbírì, bindi Bu wó gii je Bèrì-mi-Mbírì jì yí, á go cí tí nò táánò náa yí cì ta yí nò gí. À má éno, ndá i tí nò náa yo kù nò kpónó nò, ta có tí nò náa yo kù 'di kpónó nò, a ndá i-nambee náa Bèrì-mi-Mbírì ká bàkà jì ndoo.

³⁴ Tacó Dàvidè táánò jé ya gí yaà gbìrì lá, káa ñínò a ndâ có náa a yí táánò ká 'dè éno máa,

«Mbìrì 'dè có ji Mbe tí ye éno máa,

Ki tí lo mò gí gbí kù'bi mí ye,

³⁵ yee tí o tí nó náa ye bà bàkà ndâ ku'di mí lo tí ndâ i-tà-tàmà mí lo.»

³⁶ «Tacó éno, yo tí ndâ kòtí Ìzìriyéli 'dáá gí 'ví ñò ni ngbàrángà'i éno máa, Mbìrì bàkà Jézú tí nó náa yo táánò gbi yí míti njèèkpe mù nó tí Mbe tí ndoo, delè tí Bindi wó tí Mbìrì gí.»

³⁷ Ndâ 'duù mà gii 'di có tí nó náa Piyétòrò 'dè nó, ndú gii 'vee ndâ Piyétòrò ta ndâ ka wó tú mí Jézú, máa, «Ze 'ví bàkà a ña yè, ndâ ná'vindi ze?»

³⁸ Káa Piyétòrò gii 'visi có ji ndú máa, «Yo 'visi kózó tí muu yo 'do tí ndâ vò i mí yo, wàa 'ví caka tí yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí ta rè mí Jézú tí Bindi-Mbìrì. Tacó wàa Mbìrì 'ví je ta à-cee-gí ji yo giti ndâ vò i mí yo, wàa Mbìrì 'ví je ta i-nambee mí wó tí nó tí Bèri mí wó tí Mbìrì nó ji yo.

³⁹ Tacó cí tí nó náa Mbìrì táánò cí nó a i ji yo, ta ndâ 'vii mí yo, ta ndâ 'duù ñìnò 'dáá gí mbe me 'dú nó, gii je ndâ 'duù ñìnò 'dáá gí náa Mbe tí ndoo tí Mbìrì bà gii tè'é tí ndú gí mí wó nó.»

⁴⁰ Piyétòrò gii dù kù kili nje ndâ 'duù tí nó gítí kpokèjì mí Mbìrì go bà kili nje gbi nó ta cèe kòndi , ta bà yìi ndú éno máa, «Yo 'vala miři yo 'do tí ndâ vóló-volo 'duù tí nó náa yo kpónó kù 'vala ta ndú nó!»

⁴¹ Ndâ có mí Piyétòrò náa yí 'dè ji ndâ 'duù tí nó nó gii ya gí gbí muu ndú gí. Bindi à gii caka tí ndâ mbe ùnje gítí ndâ có mí wó nó gí. Muu ndâ ngu 'duù mbe ùnje gítí có mí Jézú ta rì tí nó 'dáá gí go ndâ 'duù àlìfi ta'ò.

Kpédélé bà muu ndâ mbe ùnje gítí có mí Bindi-Mbìrì

⁴² Ndâ kpédélé mbe ùnje gítí có mí Bindi-Mbìrì 'dáá gí gii tee njembí ndú kpolo ngé ma míti bà ñibà i mí ndâ tú mí Jézú, ta bà dù tí ndâ ná'vindi gbaànjé, ta bà zò i-ci-ci toko gbaànjé, ta bà 'deke tí ndú ji Mbìrì toko gbaànjé.

⁴³ Ndâ serè, ta ndâ ndi 'bi ndâ tú mí Jézú náa ndú kù bàkà gbí ndâ o tí nó gii te gúku míti ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

⁴⁴ Ndâ mbe tee njembí ndú míti có mí Jézú 'dáá gí gii 'vala toko gbaànjé ta gbèe njembí ndú ta rè 'duù muu ndâ i mí ndú 'dáá gí wálá.

⁴⁵ Ndú 'dáá gí gii sí ndâ i ñínò náa à sàa kuu mí ndú kuro bà ùnje mí ndú gítí có mí Bindi-Mbìrì nó 'dáá gí gí 'dè, bindi ndú gii njèè gbí mboo tàkò ndâ i tí nó gbí 'bí ña kèji náa à 'boo 'duù lá.

⁴⁶ Ndú gii dù kù kili ta bà muu ndú ta rì 'dáá gí mí gbí ndùgù 'bá-Mbìrì. Ndú delè gii dù kù nó ta bà zò i-ci-ci toko gbaànjé ta ndi tí ndâ 'bá mí ndú ta pétéké tàkòcò ndú, ta 'bí ña tende ña có gbí njembí 'bí 'duù gítí 'bí ka wó wálá.

⁴⁷ Ndú gii dù kù ulù Mbìrì, bindi ndâ 'duù 'dáá gí kù zeke ndú ta pétéké tàkòcò. Bindi Mbìrì kù kaa ndâ 'duù ñìnò náa yí 'vala ndú gí nó ta rì 'dáá gí toko míti ndú.

3

Ndâ Piyétòrò ta Jòvání 'vala 'bí mbe nò'o

¹ Ta 'bí o gbaànjé si ndâ Piyétòrò ta Jòvání kù ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbìrì ta rì-'dè'o, si rì gí tí rì bà 'deke tí ndâ 'duù ji Mbìrì gí,

² ndú gii ñò ndâ 'duù kù làngà 'bí 'dakò ndii ta tí ndú. 'Dakò tí nó náa ndâ 'duù tí nó kù làngà yí nó a 'duù ñìnò náa à jò yí tí mbe ósú, náa ndâ kò wó gbele've 'do ká gbí yí nawu wó. Káa ndâ 'duù kù làngà yí ya tí gítí 'bí njekeji ndùgù 'bá-Mbìrì gbaànjé náa à kù nì míti a Banga-Njekeji-Ndùgù, tacó wàa, yí 'ví kù yù i 'do tí ndâ mbe kù rì gí gbí ndùgù ta rì 'dáá gí.

³ 'Dakò tí nó mà gii ñò ndâ Piyétòrò ta Jòvání kù rì gí gbí ndùgù 'bá-Mbìrì, yí gii yù i 'do tí ndú.

⁴ Káa, ndâ Piyétòrò ta Jòvání gii zeke yí ngbóó, bindi ndú gii 'dè có ji yí máa, «Zeke ze!»

⁵ Yí mà gii 'di có tí nó náa Piyétòrò 'dè ji yí nó, yí gii 'visi tí wó ta bà zeke'o go'i gítí ndú, máa, ndú kèji gí bà je i ji yí.

⁶ Káa Piyétòrò gii 'dè có ji yí máa, «Ndâ nji gùrùsù fádà ta dá'bi mí ye tacó bà je ji wó wálá. Káa ye bà je ji wó a i ñínò náa à kuu mí ye nó. Ye kù 'dè có ji wó ta rè mí Jézú tí Bindi-Mbìrì, mbe gí 'do Názàrèti éno máa, wò a gí yaà, wàa wò 'ví nó nó!»

⁷ Piyétòrò bà-i-nò gii yuu 'bi wó ya tí gí bà zèè ta 'bi 'dakò tí nó, bindi yí gii koni ta yí gí bà rò tìyò. Káa à káa póó bà ja 'dakò tí nó mí Piyétòrò gí yaà, wu gii gí gí gbí ndâ kpátù kò wó ta ngii-ngíí kò wó gí.

⁸ Yí gii o gí yaà, bindi ndú gii 'bità bà nò nó ta ndâ Piyétòrò 'do njekèji ndùgù kú ya gí rúkàtìi 'bá-Mbíri. Yí gii nò, ta bà o gí yaà, ta bà ùlù Mbíri.

⁹ Ndâ 'duù tí nó mbe tí binjii mí gbí ndùgù 'bá-Mbíri nó mà gii nò yí kú nò nó ta bà ùlù Mbíri,

¹⁰ ndú gii nò yí ni tí 'dakò tí nó mbe kú ki tí wó tí Banga-Njekèji-Ndùgù 'bá-Mbíri kú yí 'do tí ndâ 'duù ndó gí. Bindi nje ndú gii 'dèè gítí bà 'dè có gítí ña i tí nó mbe bàkà tí mítí 'dakò tí nó nò gí.

Piyétòrò 'dè có jì ndâ 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbíri

¹¹ Ndâ 'duù mà gii nò bà nanaka 'dakò tí nó mí rëgbà tí ndâ Piyétòrò ta Jòvànì, nje ndú gii 'dèè gí, bindi ndú gii ki ta ngèlè kpúkú ya gí m̀ ndú tí bàndò tí nó nàa à kú ni mítí a Tàzo-mì-Sólómòni nò.

¹² Piyétòrò mà gii nò bà kaa ndâ 'duù tí nó gí gítí ndú, yí gii 'dè có jì ndú máa, «Yo kú si nje yo tí nga gítí i tí nó mbe bàkà tí nó tacó yè, ndâ Ìziriyéli? Yo kú dongbo ro yo gítí ze tacó yè? Yo koṛo có máa, 'dakò tí nó kú nò nó 'do gbí 'dóó wotí mi ze? Yí kú nò nó 'do gbí 'dóó bà ñikì ze?

¹³ A Mbíri mì Àbiráámò, tí Mbíri mì Ìzákò, tí Mbíri mì Jákòbè, tí Mbíri mì ndâ ká gù yo, ká bàkà i tí nó, tacó bà te duù mítí Bòò mì wó Jézù, tí gbèe Jézù tí nó nàa yo táánò kpí ngbàngà tí wó, máa, à 'ví zi yí gí nò, Jézù tí nó nàa yo táánò bè yí mí kùṛo Pilátò nò, Jézù tí nó nàa Pilátò táánò 'dè có jì yo máa, yì bà njaanga yí 'do gbí zàà gí, káa yo gii biya có mì Pilátò gí.

¹⁴ Yo gii biya 'duù tí nó ta ndi vò i tí wó wálá, tí 'duù ñinó jáá nó gí. Yo gii yòòngò Pilátò máa, yí njaanga a mbe zi ku 'do gbí zàà,

¹⁵ bindi yo gii zi mbe je 'válá jì ndâ 'duù gí. Káa Mbíri gii 'vala yí 'do gbí ku gí. Ze a ndâ mbe 'dè yúco gítí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nò.

¹⁶ Káa à kpónó káa gbèe Jézù tí nó nàa yo táánò bè yí jì ku nó ká 'vala 'dakò tí nó á kuu kùṛo yo, nàa yo nò yí ni ngbáràngà'i gí nó, á 'do gbí có bà tee njembí ze á mítí wó tí Jézù. A bà tee njembí ze á mítí Jézù nò ká je wotí jì 'dakò tí nó nàa yo kpónó kú nò yí nò.

¹⁷ «Káa ye kpónó nò ni gí, ndâ ná'vindi ye, máa, yo ta ndâ gba mì yo táánò nò i tí nó nàa yo kú bàkà nò ni lá.

¹⁸ Káa ñinò táánò a 'bí ña i nàa a Mbíri ká bàkà éno, tacó wàa ndâ có tí nó nàa yí tí Mbíri táánò tuu ta ndâ mbe 'dòkò có mì yí éno máa, Bindi-Mbíri bà kònò sé'i nó, 'ví dù tí yúco.

¹⁹ À má éno, yo 'visi muu yo 'do tí ndâ vò kpokèji mì yo gí. Yo 'visi tí yo gí mì Mbíri, tacó wàa yí 'ví toro ndâ vò i mì yo gí. Delè tacó wàa, ndoo 'ví 'de ta làmbu gúlúsú pipìri 'do mì Mbe tí ndoo tacó bà 'dèè njembí ndoo,

²⁰ wàa yí 'ví tuu ta Jézù tí nó tí Bindi wó tí Mbíri nàa yí cu 'bì wó mítí wó tacó tí yo sàà gí nó jì yo.

²¹ Yí tí Jézù bà dù ká gbiri yee tí o bà gí ndâ i muu to tí nó 'dáá gí tí ndâ ngú i, go có tí nó nàa Mbíri dígíséé tuu ta ndâ tó mbe 'dòkò có mì wó gí gí kò ta kò gbí o mì ndâ ká gù yo nò.

²² Tacó kòcò Mòze nàa yí 'dè dígíséé éno máa, <Mbe tí ndoo tí Mbíri bà bàkà 'bí 'duù tí mbe 'dòkò có mì wó go ye nó jì yo.

'Duù tí nó bà dù a 'duù 'do gbí òkò tí ndâ 'dóó ná'vindi yo.

Yo 'ví 'di ndâ có ñinò nàa yí kèjì gí bà 'dè jì yo nó 'dáá gí.

²³ Áà bà mò 'duù ñinó mbe 'di có mì mbe 'dòkò có mì Mbíri tí nó lá nó 'do gbí òkò tí ndâ 'duù mì Mbíri gí.>

²⁴ «À má ta bà 'dè có ta yúco, Sàmùwélè tí mbe 'dòkò có mì Mbíri, gii je ndâ 'bí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dáá gí mbe gí gí tàkò wó nó dígíséé 'dáá gí, kú 'dè có t̀ ta 'bì ndú ká gítí o bà co ndâ ri tí nó.

²⁵ Yo a ndâ mbe zèè mbelè bindi ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri. Yo a ndâ 'vii gbí mbelè tí nó nàa Mbíri dígíséé nju ta gù ndoo tí Àbiráámò ta o tí nó nàa yí 'dè ta có jì Àbiráámò éno máa,

<Ye tí Mbíri bà cù 'dè ngo cù ye mítí ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta r̀è mì ndâ 'vii-gù mì lo,> nò.

²⁶ Mbíri táánò cu 'bì wó mítí Bòò mì wó, bindi yí gii tuu yí kpédélé'i gí bà cù 'dè ngo cù wó mítí yo, ta bà 'visi muu yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí 'do tí ndâ vò i mì yo.>

4

Ndâ Piyétòrò ta Jòvànì gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyá

¹ Káa si ndá Piyétòrò ta Jòvání gbí-gbí kù 'dè có jí ndá 'duù, ndú má gii zeke'o, ndú gii òò ndá 'bí bu-Mbíri mi ndá Jùdèyà, ta kùro ndá mbe kù kpolo tí 'bá-Mbíri, gii je ndá Sàdùkáyò, tí ndá 'bí ña 'duù gbí òkò tí ndá Jùdèyà mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú lá, gbo ndú gbíri gí.

² Có tí nó mbe kpolo tàkòcò ndá kpo-kpò 'duù tí nó náa ndú gii ya tí gítí ndá Piyétòrò ta Jòvání nó a có bà nìbà i mi ndá Piyétòrò ta Jòvání jí ndá 'duù gítí bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú, náa ndú kù kò ta kò jí ndá 'duù éno máa, Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí nó.

³ Ndú bà-i-nò gii kaa ndá Piyétòrò ta Jòvání ya tí gí gbí zàà, wàa à 'ví gii 'viiki gbí có mi ndú ta 'bí yé, tacó rì ta o tí nó ta gí.

⁴ Káa ndá 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe 'di ndá có tí nó náa ndá Piyétòrò ta Jòvání 'dè ta 'dè'o tí nó nó gii ùnje gítí có mi Jézù gí. Muu ndá mbe ùnje gítí có mi Jézù 'dáá gí toko mítí ndá ká ñinó ta o tí nó gii dù dè gítí ndá 'dakò àlìfì vò.

⁵ Yé má gii too gí, ndá kpo-kpò 'duù, ta ndá kpo-'duù-'bá, ta ndá mbe nìbà tàkù mi ndá Jùdèyà, gii kili mí Jèrùzàlèmè,

⁶ ta ndá Ánà (tí 'bí ká Kùro ndá bu-Mbíri mi ndú náa ngáágbá gba mi ndò Ròmánò mò yí 'do gbí nètè gí), gii je Kàyífà, gii je ndá Jòvání ta Àlèsándòrò, ta ndá 'bí 'duù náa rëngbò bà jò ndú 'do a i tí ndá Kùro ndá bu-Mbíri.

⁷ Ndú gii tuu tí gí tàkò ndá Piyétòrò ta Jòvání 'do gbí zàà. À má gii kaa ndú gí tí gí kùro ndú gí, ndú gii kaa ndú mí gbí uù, bindi ndú gí 'bità bà 'vee gbí nje ndú máa, «Yo bàkà i tí nó ta ña kpokèji ngáyì? Yo bàkà i tí nó ta ña wotí mi yè? Rè 'duù tí nó mbe je wotí tí nó jí yo nó a 'di?»

⁸ Káa Bèri-mi-Mbíri gii je wotí jí Piyétòrò me gbolò, bindi yí gii 'visi có jí ndú máa, «Yo tí ndá gba mi ndá 'duù, gii je yo tí ndá kpo 'duù,

⁹ yo wúnó má kù 'vee gbí nje ze a i gítí có nambeè tí nó náa ze bàkà jí 'dakò tí nó táánò mbe kù ìrì ta to nó, yo má kù 'vee a kpokèji bà 'vala yí mì ze,

¹⁰ tàkòcò ye peteke gítí bà 'visi có jí yo tí ndá gba, ta ndá kpo 'duù, ta yo tí ndá kòtí Ìzìrìyèlì 'dáá gí, ngé ma, máa, ze 'vala 'dakò tí nó ta rè mi Jézù tí nó tí Bindì-Mbíri mbe gí 'do Názàrètì nó, Jézù tí nó náa yo táánò gbì yí mítí njèèkpè mù, káa Mbíri gii 'vala yí 'do gbí ku gí nó. 'Dakò tí nó wúnó kù rò tìyò kùro yo ta sé'ì cee mbéé 'do tí wó gí nó a i ta rè mi wó tí Jézù,

¹¹ tí díí tí nó náa à cu có gítí mí gbí wáràgà mi Mbíri, máa, <Díí tí nó náa yo tí ndá mbe bì 'bá bè gí nó,

ká gí tí yú díí bà sè tà 'bá.>

¹² Tacó à nì rè 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá 'duù muu to tí nó jí ndá 'duù máa, yí a mbe 'vala ndoo, á bindi rè wó nó lá.»

¹³ Nje ndá gba ta ndá kpo 'duù gii 'dèè gítí ndá Piyétòrò ta Jòvání gí. Ndú má gii 'viiki rëngbò ndú gbí òkò tí ndú, ndú gii òò ndú ní ká tí ndá 'duù sínò jé mbe kí tí ndú njewu ta ndá kpo-kpò mbe nìbà tàkù mi ndá Jùdèyà lá ní gí. Ndú delè gii òò ní gí máa, ndú táánò kù dù a i ta Jézù.

¹⁴ Káa ndú má gii òò 'dakò tí nó náa ndú 'vala yí nó kù rò tìyò rëgbà tí ndú, bà 'dè có gii dù káa kpò ndú gí.

¹⁵ Tacó ènò, ndú gii 'dè có jí ndú máa, «Yo yèè 'do gbí ngbàngà gí ndii tacó wàa ndá gba 'ví waa ta có.»

¹⁶ Ndá Piyétòrò ta Jòvání má gii yèè 'do gbí ngbàngà gí ndii gí, ndá gba gii 'bità bà 'viiki gbí có mi ndú, máa, «Ndoo kpónó 'ví bàkà a ña yè ta ndá 'dakò tí nó? Tacó ndá 'duù Jèrùzàlèmè 'dáá gí òò ña tende serè tí nó náa ndú bàkà nó gí. Káa ñinó a i ñinó mbe je kponje 'do nje ndoo gí nó ká nó.

¹⁷ I ñinó náa ndoo kpónó bà ní bà bàkà gí nó káa bà rò bà 'vèè có serè tí nó gí kùro, ta bà cí ndú máa, ndú káká'ì 'ví ní rè Jézù tí nó jí 'bí 'duù lá.»

¹⁸ Ndá gba má gii 'viiki gbí có mi ndá Piyétòrò ta Jòvání cee gí, ndú gii tè'é tí ndú, bindi ndú gii cí ndú, máa, «Ndòngbú tí yo bà nìbà i jí ndá 'duù ta rè Jézù 'ví dù káa yí nó.»

¹⁹ Káa ndá Piyétòrò ta Jòvání gii 'visi có jí ndú, máa, «Yo koro muu yo, yúco kùro Mbíri má a bà 'di có mi yo mì ze á co tí bà 'di có mi wó tí Mbíri, wàa ze 'ví 'di ndòngbú có ñinó náa yo bà 'dè jí ze nó.

²⁰ Tacó ze bà rò tìyò 'do tí bà ma có i tí nó náa ze jò ta rò ze gí nó wálá. Ze delè gítí bà nè nje ze a 'do tí bà ma có tí nó náa ze 'di ta tù ze gí nó wálá.»

²¹ Káa ndá gba gii cí ndá Piyétòrò ta Jòvání káká'ì, máa, «Ndòngbú tí yo.» Ndú 'de kpokèji bà waa có mítí ndá Piyétòrò ta Jòvání ta o tí nó lá, tacó ndá 'duù 'dáá gí ta o tí nó kù ùlù Mbíri tacó i tí nó mbe bàkà tí nó.

²² 'Dakò tí nó náa ndâ Piyétòrò ta Jòvání bàkà serè tí nó mítí wó nó a 'duù ta ndoò tí wó ndii zi 'duù-só gí.

Ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù 'deke tí ndú jì Mbírì

²³ A mà gii njaanga ndâ Piyétòrò ta Jòvání 'do gbí zàà gí, ndú gii ya gí 'bá, bindi ndú gii 'vanda ndi ndâ có tí nó náa ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ kpo-'duù-'bá, 'dè jì ndú nó jì ndâ 'bí ka ndú mbe ùnje gítí có mì Jézù.

²⁴ Ndâ ka ndâ Piyétòrò ta Jòvání mà gii 'di ndi ndâ có tí nó, ndú gii 'deke tí ndú ta njembí ndú gbaànjé jì Mbírì éno máa,

«Áá Mbe tí ze, tí mbe suu tàrì, ta to tí nó, ta ndâ kpo-kpò ngo. A wò ká suu ndâ i gbírì, ta ndâ i muu to tí nó, ta ndâ i tà ndâ kpo-kpò ngo 'dáá gí!

²⁵ A wò dígísèé ká tuu Bèrì mì lo tí Mbírì gí bà wu có mí gbí nje gù ze tí Dàvidè, tí bòò mì lo, bindi yí gii 'dè có éno máa,

«Ndâ 'duù tí nó náa ndú me ndâ Jùdèyá lá nó kù luguu tí ndú ta gbínje tacó yè?

Ndâ 'duù kù koṛo có gítí ndâ i ñinó ta gbí ndú wálá nó tacó yè?

²⁶ Ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó kù ja gó,

bindi ndâ kpo-kpò 'duù kùro ndâ 'duù kù toko có gítí Mbe tí ndoo.

Ndú delè kù toko có gítí 'Duù mì Mbírì á tí Bindi-Mbírì nó.»

²⁷ «Có tí nó náa Dàvidè 'dè nó dú gii bàkà tí gí. Tacó ndâ Èròdè ta Pónisiyò Pilátò táánò gii toko có ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyá lá nó, ta ndâ Ìziriyèlì mí gbí gbata tí nó, gítí Jézù tí Bòò mì lo náa wò kaa yí mò gí mì lo gí, náa wò je yí tí Bindi lo tí Mbírì nó.

²⁸ Ndú dígísèé toko có tí nó ká tacó bà bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí náa wò ta wotí mì lo tí Mbírì koṛo có gítí ndú cee sàà gí, máa, ndú kèjì gí bà bàkà tí nó.

²⁹ Nògí, koṛo muu lo gítí ndâ cí tí nó náa ndú ci ta ze nò, Mbe tí ze. Koni ndâ bòò mì lo, tacó wàa, ndú 'ví ma có mì lo ta yú njembí ndú.

³⁰ Ya 'va 'bì lo, wàa wò 'ví 'vala ndâ mbe nò'o. Wàa, wò delè 'ví bàkà ndâ serè, ta ndâ i ñinó mbe 'dèè nje ndâ 'duù gí nó, ta rẹ̀ mì Jézù tí Bòò mì lo náa wò kaa yí mò gí mì lo gí nó.»

³¹ Ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù mà gii 'deke tí ndú jì Mbírì cee gí, to gii tanga tí tí bàndò tí nó náa ndú kili mítí nó. Bèrì-mi-Mbírì bà-i-nò gii je wotí jì ndú me gbolò, bindi ndú gii 'bità bà ma có mì Mbírì ta gúku tí ndú wálá.

Cè ña bà 'vala ndò mì ndâ kpédélé mbe ùnje gítí có mì Jézù

³² Ndâ kpédélé mbe ùnje gítí có mì Jézù 'dáá gí ta o tí nó gii ẹ̀re gba có mì ndú ká gbaànjé, ta vò njembí gbí òkò tí ndú wálá. 'Bí 'duù delè mbe nì, «I mì ye,» gítí 'dóó i mì wó ta o tí nó gbí òkò tí ndú wálá. Ndâ i ñinó náa ndú kili nó 'dáá gí tacó tí ndâ 'duù 'dáá gí.

³³ Ta o tí nó, ndâ tú mì Jézù gii dù kù ma có bà 'vala ndi Mbe tí ndoo tí Jézù 'do gbí muu 'dú wó ta wotí ká tí. Mbírì delè gii cù 'dè ngo cù wó me gbolò mítí ndú 'dáá gí.

³⁴ 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe wa i ta o tí nó wálá, tacó ndâ 'duù ñinó gbí òkò tí ndú ta to nji kuu mì ndú, ta ndâ 'duù ñinó ta 'bá kuu mì ndú nó, gii si ndâ i tí nó gí 'dè,

³⁵ bindi ndú gii kaa mboo tàkò ndâ i tí nó jì ndâ tú mì Jézù. Ndâ tú mì Jézù gii njèè jì ndâ 'duù ñinó tí ndâ mbe yè gbí òkò tí ndú náa à 'ví je jì ndú nó.

³⁶⁻³⁷ Ta o tí nó, 'bí 'dakò tí 'vii kòtí Lévi náa a jò yí mí Kípùrù, ta rẹ̀ wó a Jùzépè, náa ndâ tú mì Jézù kù ni mítí wó a Bàrànába (gbí rẹ̀ tí nó máa, «Mbe je wotí gítí i»), gii si nji mì wó gí 'dè, bindi yí gii kaa i gbí jì ndâ tú mì Jézù tacó bà njèè jì ndâ 'duù.

5

Ndâ Ànànyà ta Sàfìrà

¹ Ta 'bí o gbaànjé, ndâ 'bí 'dakò ta rẹ̀ wó a Ànànyà, ta nawù wó ta rẹ̀ wó a Sàfìrà, gii toko có mì ndú, bindi ndú gii sì to nji mì ndú gí 'dè.

² Bindi Ànànyà gii je káa tí mboo tàkò nji mì ndú náa ndú sì gí 'dè nó ya tí jì ndâ tú mì Jézù, káa nawù wó 'di gbí i tí nó náa yí bàkà nò ngbàràngà i gí.

³ Ànànyà mà gii di ta i tí nó tí ndâ tú mì Jézù, Piyétòrò gii 'vee yí máa, «Ànànyà, Gba-wàtà jèjèèké tí wó mí gbí njembí lo tí ña ñinó náa wò gii ngùù tí mboo tàkò nji mì lo gí, bindi wò gii 'dè 'vére jì Bèrì-mi-Mbírì tacó yè?

⁴ Táánò kùro bà si nji tí nó mì lo gí 'dè, à me 'dóó nji mì lo lá? Káa, wò tà kpétí mà gii si gí 'dè gí, mboo tàkò me i mì lo tacó wàa wò 'ví bàkà tí go có mì lo gbí njembí lo lá? A yè ká a tàmuu lo gítí bà bàkà ña i tí nó? Wò 'dè 'vére tí nó me jì ndâ 'duù lá, wò 'dè a i jì Mbírì.»

⁵ Ànàniyà mà gii 'di có tí nó náa Piyétòrò 'dè jì yí nó, yí gii 'va tí wó to tí yú ku. Bindi gúku gii zèè ndâ 'duù tí nó mbe 'di có í tí nó mbe bàkà tí nó nó 'dáá gí.

⁶ Ndâ 'vii-'dakò bà-i-nò gii oloko gí yaà, bindi ndú gii yili yí gí. Ndú gii te yí gí sè, bindi ndú gii duu yí gí.

⁷ Ndâ 'duù mà gii dù á bindi bà te ku Ànàniyà gí sè nó ndi-ndi-ndi éno, ndú gii ò Sáfírá rí gí takò ndú tà'i gí. Káa yí ò tí nó mbe bàkà tí á kùro wó kà nó ní lá.

⁸ Káa Piyétòrò gii 'vee yí máa, «[J]inó wálá a kábà mboo takò nji mí yo náa yo sí gí 'dè nó ká nó, Sáfírá? 'Dè yúco mí lo je wàa ye 'ví 'di gí!»

Káa Sáfírá gii 'visi có jì Piyétòrò máa, «Iyoo, à 'dáá gí nó a yí.»

⁹ Káa Piyétòrò gii 'visi có jì Sáfírá máa, «Yo ta kù lo toko có gítí bà tala Bèri-mi-Mbíri gí! A yè ká a támuu yo gítí bà bàkà ò a í tí nó? Wò 'di wo tí ndâ 'duù tí nó kèjì nó gí? Ndú kpónò kú gí nó 'do bà duu ku kù lo. Ndú kpónò bà te wò gí sè delè!»

¹⁰ À káa póo bà cee có tí nó gbí nje Piyétòrò, Sáfírá ngé gii 'va tí wó gbàràsà to kùro wó tí yú ku. Ndâ 'vii-'dakò tí nó mbe gí 'do bà duu ku Ànàniyà nó mà gii rí gí tà'i, ndú gii 'de Sáfírá cì delè gí. Ndú bà-i-nò gii te yí gí sè, bindi ndú gii duu yí mí rẹgbà tí 'dakò mí wó.

¹¹ Í tí nó gii te gúku mítí ndâ mbe ùnje gítí có mí Jézú, ta ndâ 'duù ònó mbe 'di tà wo nó 'dáá gí ngé ndii gí.

Ndâ serè

¹² Ndâ mbe ùnje gítí có mí Jézú má gii ya gí bà 'deke tí ndú jì Mbíri gbí ndâ o tí nó, ndú kú gii kili ká ta bà muu ndú mítí 'bí bàndò gbí ndùgù 'bá-Mbíri náa à kú ní mítí a Tàzo-mi-Sólómòni. Ndâ tú mí Jézú gii dù kú bàkà ndâ serè, ta ndâ kpo-kpò i mbe kú túbà wotí mí Mbíri jì ndâ 'duù.

¹³ Tacó éno, gúku gii kpò ndâ 'duù ònó náa ndú me ndâ mbe ùnje gítí có mí Jézú lá nó 'do tí bà yuu tí ndú gí gbí òkò tí ndú gí. Kpèti ká éno, ndâ 'duù gii wu gbí ndú ngé ndii gí.

¹⁴ Káa, muu ndâ 'dakò ta ndâ ùni mbe ùnje gítí có mí Jézú gii àdi me gbolò.

¹⁵ Ndâ 'duù Jèrùzàlémè mà gii òndâ serè tí nó náa ndâ tú mí Jézú kú bàkà nó, ndú gii tuuru ndâ mbe nò'o mí ndú, ndú gii sii ndú kpíri'vii ta seè kpokèjì, tacó wàa, Piyétòrò má kú ndii ta nó, wàa vòò tàzo wó 'ví có muu ndú.

¹⁶ Ndâ 'duù delè gii tuuru ndâ mbe nò'o mí ndú, ta ndâ 'duù ònó ta ndâ i-gbí-muu ndú nó me mbè 'do gbí ndâ gbata ònó dè-dè ta seè Jèrùzàlémè nó, gí tí jì ndâ tú mí Jézú, bindi ndú gii 'vala ndú 'dáá gí.

À mèèkè'i tí ndâ tú mí Jézú

¹⁷ Ju kii gii te ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ 'duù mí wó tí ndâ Jùdèyà ònó mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'ndú ndú lá nó, gí takò ndâ tú mí Jézú.

¹⁸ Ndú bà-i-nò gii zèè ndú, bindi ndú gii kaa ndú mí gbí gbolò zàà.

¹⁹ Káa o mà gii bèè gí, basili mí Mbíri gii njaanga njekekèjì zàà takò ndú, bindi yí gii kaa ndú gí sè.

²⁰ Yí gii 'dè có jì ndú máa, «Yo nje nó ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, wàa yo 'ví ma có gítí ngú ònà 'válá tí nó jì ndâ 'duù.»

²¹ Ndâ tú mí Jézú gii nje nó ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, bindi ndú gii 'bità bà ma có jì ndâ 'duù si yé kú bàkà bà ngbaranga to.

Yé mà gii too gí, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ 'duù mí wó, ta ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mí ndâ Jùdèyà, gii kili muu ndú ta ndâ kpo-kpò 'duù mí ndâ Iziriyéli 'dáá gí. Ndú bà-i-nò gii tuu tú ya tí gí gbí zàà, máa, à kaa ndâ tú mí Jézú kà nó gí tí gí gbí ngbàngà kùro ndâ yí.

²² Ndâ kùro ndâ mbe kpòlo tí ndâ 'duù gbí zàà tí nó náa a tuu ndú nó mà gii yee gbí zàà ká, ndú gii 'de ndâ tú mí Jézú tà'i lá. Bindi ndú gii dele ndi ndú ya gí bà 'dè có jì ndâ kpo-kpò 'duù tí nó mbe tuu ndú nó, máa,

²³ «Ze 'de njekekèjì nè tí rítí-rítí gí, ta ndâ mbe ù njekekèjì zàà kuu gbí nètè mí ndú, káa, ze mà gii njaanga njekekèjì, ze gii 'de gbèe 'duù tà'i kà lá.»

²⁴ Ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta kùro ndâ mbe kpòlo tí 'bá-Mbíri, mà gii 'di có tí nó, muu ndú gii ere tí gítí ònà i tí nó mbe bàkà tí nó gí.

²⁵ Káa ndú mà gii zeke'ò, ndú gii òndâ 'bí 'dakò yee tí ndú ta ngú có éno máa, «Ye òndâ 'dakò tí nó náa yo zèè ndú mí gbí zàà nó kú nìbà i jì ndâ 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbíri kázò.»

²⁶ Gbolò 'duù kùro ndâ mbe kú kpòlo tí 'bá-Mbíri mà gii 'di có tí nó, yí gii ruka ndâ 'bí 'duù mí wó, bindi ndú gii ya ta ndú gí bà kaa ndâ tú mí Jézú gbí pètékè có gí tí gí

kùro ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà. À tí ndâ mbe kpolo tí 'bá-Mbíri to o tí nò a gúku éno máa, ndâ yí má gbùrùngà ndâ tú mi Jézù, ndâ 'duù bà 'vaka ndâ yí ta díí.

²⁷ Ndâ mbe kù kpolo tí 'bá-Mbíri má gii yee ta ndâ tú mi Jézù kùro ndâ kpo 'duù mi ndâ Jùdéyà gí, Kùro ndâ bu-Mbíri gii do míti ndú,

²⁸ máa, «Ze táánò cí yo kpolo ma, máa, ndòngbú tí yo ta bà nìbà i ji ndâ 'duù ta rẹ 'dakò tí nò 'ví dù ká yí nò. Káa, sè tù 'duù kpónó Jèrùzàlémè nò mbe 'di bà nìbà i mi yo lá nò wálá. Ze delè gii nò goolá yo ere muu yo míti có bà kaa nderè có ku 'dakò tí nò mí muu ze gí nò! À má ènò, yo 'dè nderè ña nètè mì yo nò ji ze.»

²⁹ Káa ndâ Piyètòrò ta ndâ 'bí ka wó tú mi Jézù gii 'visi có ji ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà, máa, «Ze bà 'di kpédélé kùro a có mi Mbíri má kózò gí, ze 'ví gii 'di có mi ndâ 'duù.

³⁰ Áá táánò a Mbíri mi ndâ ká gù ze ká 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó, káa a yo táánò ká zi yí ta bà gbì yí míti njèekpè mú.

³¹ Káa Mbíri kpónó gii te yí mí gbí kù'bi mi wó tí Mbíri, máa, yí dù tí kùro ndâ 'duù, wàa yí delè 'ví dù tí mbe 'vala ndâ 'duù, tí mbe 'visi muu ndú 'do tí ndâ vò kpokèji mi ndú gítí kpokèji mi yí tí Mbíri, tí 'duù tí nó náa Mbíri bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mi ndâ liziriyéli 'dáá gí a i ta rẹ wó nò.

³² Ze a ndâ mbe 'dè yúco gítí ndâ i tí nò, ze ta ndâ Bèri-mi-Mbíri, tí i-nambee tí nó náa Mbíri kù je ji ndâ 'duù ñinó mbe 'di có mi wó tí Mbíri nò.»

³³ Có tí nò náa ndâ tú mi Jézù 'visi nò gii dù goolá ndú cu a wu míti ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà mi ndâ Jùdéyà. Tacó ènò, ndú gii bàkà a có bà ziki ndâ tú mi Jézù gítí có tí nò.

Gàmaliyéli juki ndâ kpo 'duù mi ndâ Jùdéyà 'do tàkò ndâ tú mi Jézù

³⁴ 'Bí kpo 'duù 'do gbí òkò tí ndâ ka wó gbí gbolò ngbàngà mi ndâ Jùdéyà, tí mbe kpolo tí tàkù mi ndâ Jùdéyà, ta rẹ wó a Gàmaliyéli, tí gbolò mbe kù nìbà tàkù mi ndâ Jùdéyà ji ndâ 'duù, náa ndâ Jùdéyà 'dáá gí kù te duù míti wó, má gii nò ndâ có mi ndâ 'bí ka wó kpo 'duù gbí ngbàngà zò muu wó dúú-dúú lá, yí gii a gí yaà, bindi yí gii 'dè có ji ndú éno máa, à kaa ndâ tú mi Jézù 'do gbí ngbàngà gí ndii gàà kózò gí.

³⁵ À má gii bàkà go có mi wó nò gí, yí gii 'dè có ji ndâ ka wó kpo 'duù gbí ngbàngà, máa, «Ndâ 'dakò! Yo kpolo tí yo tí kpoò gítí ña i tí nó náa yo kù koro có gítí bà bàkà ta ndâ 'duù tí nó nò.

³⁶ Ye kù 'dè có tí nó ji yo, tacó ye kù 'bi ye gítí ndâ mbe bàkà ña i tí nó náa ndâ 'dakò tí nó kpónó kù bàkà nò kí-ki; 'bí 'dakò dígísèè ta rẹ wó a Tèwùdási, luguu tí wó máa, yí ma. Bindi ndâ 'duù go zi 'duù-vò ta bà nà'ò (400) ká gii tẹ gí tàkò i-má mí wó nò. À má gii zi Tèwùdási gí, ndâ 'duù mí wó nò gii 'vaaka gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí. À gii dù maa nò a bà zi nje ndú ká nò.

³⁷ Bindi Tèwùdási nò, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jùdà, tí 'duù Gàliléyà, dígísèè gbí o bà 'deke muu ndâ 'duù nò gii jèjèèkè cèè tí wó, máa, ndâ 'duù 'ví nò a yì, si Mbíri mí to. Ndâ 'duù gii kí gí tàkò wó kí-ki. À má gii zi yí delè gí, ndâ 'duù mí wó gii ta'va léé gí.

³⁸ «À má ènò, có mi ye gbí njembí ye ji yo kpónó máa, yo si ndâ 'dakò tí nó mí bàndò mí ndú. Yo si ndú 'ví ya. Tacó rẹngbó i tí nó náa ndú kpónó kù bàkà nò má 'bi 'do mi 'duù, nje bà zi ta kpééti wó.

³⁹ Káa, à má dù káa yúco máa, nètè tí nó náa ndú kù bàkà nò a nètè mi Mbíri, yo bà kpò ndú wálá. Yo delè bà 'de tí yo kù jòò gbí có a i ta Mbíri.»

Có tí nò náa Gàmaliyéli 'dè nò gii ya gí gbí muu ndâ 'bí ka wó kpo 'duù gbí ngbàngà gí.

⁴⁰ Ndú bà-i-nò gii tẹ'è tí ndâ tú mi Jézù gí kùro ndú. Ndú má gii gbì ndú gí, ndú gii cí ndú, máa, «Ndòngbú tí yo ta bà ma có ji ndâ 'duù ta rẹ Jézù 'ví dù ká yí nò.» Bindi ndú gii dò 'bi 'do tí ndú gí.

⁴¹ Ndâ tú mi Jézù gii njè nó 'do kùro ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mi ndâ Jùdéyà ta pètèkè tàkòcò ndú, tacó Mbíri nò ndú 'vii tí ndâ 'duù mbe kònò sé'í ta rẹ Jézù gí.

⁴² 'Do gbí ri tí nò, ndâ tú mi Jézù gii dù kù ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù ta ri 'dáá gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, delè ta ndi 'bá mi ndâ 'duù, máa, Jézù a Bindi-Mbíri, ta 'bí 'duù mbe tù 'bi wó gí ta ọ ndú gbaanjé wálá.

6

Bà ruka ndâ 'duù tí ndâ mbe koni ndâ tú mi Jézù ta nètè

¹ Muu ndâ mbe tala có mi Jézù má gii 'bità bà àdi gí, gbínje gii 'bità bà bàkà tí gbí òkò tí ndâ Jùdéyà ñinó náa a jò ndú me mí 'bá Jùdéyà lá, mbe kù 'dè káa có Ìgirígi nó, ta ndâ jíjí-dí-jìgí-dí Jùdéyà á 'do muu có bà njèè i-zó-zò. Ndâ Jùdéyà ñinó náa a jò ndú mí

ndii nó gii 'bità bà 'dè kòlòwò, máa, ndá jíjí'dí-jìjì'dì Jùdèyà ta ɾi 'daá gí njèè i-zò-zò jì ndá nawù ku mì ndá yí yè ɾo ndá yí lá.

² Ndá tú mì Jézù muu'bi-nje só mà gii 'di có tí nò, ndú gii kili ndá mbe tala có mì Jézù 'daá gí, bindi ndú gii 'dè có jì ndú máa, «Bà jee bà ma có mì Mbíri mì ze mí to, wàa ze 'ví zèè tí kpòò a nètè bà njèè i-zò-zò me dú tacó tí ze lá.

³ À má éno, à niki éno máa, yo tí ndá ná'vindi ze nò ndá 'bí 'dakò vò-nje só 'do gbí òkò tí ndá 'duù nínó ta tò ɾè ndú nó, ndú delè 'ví dù tí ndá 'duù nínó náa Bèri-mi-Mbíri je wotí jì ndú me gbolò, delè tí ndá 'duù nínó mbe 'di gbí-o nó, tacó wàa, ze 'ví bàkà ndú tí ndá mbe njèè i-zò-zò.

⁴ Wàa, o mì ze 'ví dù 'daá gí ká gítí bà 'deke tí ze jì Mbíri, ta nètè bà ma có mì Mbíri.»

⁵ Tàkòcò ndá mbe tala có mì Jézù 'daá gí gii peteke gítí có tí nò náa ndá tú mì Jézù koro nò ngé ndii gí. Tacó éno, ndú gii cu 'bì ndú míí Ìsitéfànò tí 'bí 'dakò mbe tee njembí wó 'daá gí míí Mbíri, tí 'dakò náa Bèri-mi-Mbíri je wotí jì yí me gbolò, gii je Filípò, gii je Pòròkòrù, gii je Nìkànòrà, gii je Tímòni, gii je Pàramèná, gii je Nìkòláu wú 'bí 'dakò náa nja wó me Jùdèyà lá mbe gii 'do gbí gbata Àndiyókí, mbe kaa tí wó gí gbí tàkii mì ndá Jùdèyà kùro bà gí yí tí mbe tala có mì Jézù gí.

⁶ Ndú gii kaa ndú ta bà muu ndú vò-nje só nò jì ndá tú mì Jézù. Ndá tú mì Jézù má gii 'deke tí ndú jì Mbíri tacó tí ndú gí, ndú gii bàkà ndú tí ndá mbe njèè i-zò-zò jì ndá 'duù bindi ndú.

⁷ Có mì Mbíri gii dù kù ɾèjì bindi bà 'viindi có gítí bà njèè i-zò-zò nò tí nja nínó náa muu ndá mbe tala có mì Jézù gii ògbù gbí gbata Jèrùzàlémè ngé ndii gí. Ndá 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà delè gii 'bità bà ɾu ndi kpokèjì mì Bindi-Mbíri.

Bà zèè Ìsitéfànò

⁸ Mbíri gii bàkà nambeè jì Ìsitéfànò tí 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó vò-nje só náa à ɾuka ndú tí ndá mbe njèè i-zò-zò nò ngé ma, ta bà je wotí bà bàkà ndá kpo-kpò seɾè mí gbí òkò tí ndá 'duù jì yí.

⁹ Ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá Jùdèyà má gii nò ndá i tí nò náa Ìsitéfànò kù bàkà nò, ndú gii 'bità bà jòò gbí có ta yí. Ndá 'bí Jùdèyà tí nò mbe kaa ya gí bà jòò gbí có ta Ìsitéfànò nò gí 'do bàndò bà kili ndá Jùdèyà nínó náa à kù nì míí a «Bàndò bà kili ndá i-zògò-zogo nínó náa a njaanga wú 'do tí miɾi ndú gí» nò, ndá 'bí gí 'do gbí gbata Sirini, ndá 'bí gí 'do gbí gbata Àlèsànderiyà á gbí to Másiiri, ndá 'bí gí 'do gbí to Silisiyà, ndá 'bí gí 'do gbí to Ásiya.

¹⁰ Káa bà 'vii tí ndú ta Ìsitéfànò gii kpò ndú gí, tacó yí 'di gbí-o ndii ndú me 'dú, delè tacó a Bèri-mi-Mbíri ká kù wu có mí gbí nje wó.

¹¹ Ndú má gii nò éno, ndú gii si ndá 'bí 'duù tàbèngii máa, ndú waaka có ta ɾè Ìsitéfànò éno máa, «Ze 'di kòcò 'dakò tí nó tí Ìsitéfànò nó kù 'dè zu có gítí ndá Mòze ta Mbíri.»

¹² Nja có tí nò, máa, Ìsitéfànò kù 'dè zu có gítí ndá Mòze ta Mbíri nò, má gii 'va tí gbí tù ndá Jùdèyà, ta ndá kpo-'duù-'bá mì ndú, ta ndá mbe kpòlò tí tàkii mì ndú, ndú gii zèè Ìsitéfànò ya tí gí gbí gbolò ngbàngà mì ndú tí ndá Jùdèyà.

¹³ Ndú má gii yee ta yí kùro ndá kpo 'duù mì ndú gbí ngbàngà gí, ndú gii waaka ndá 'véɾè gítí wó jì ndú, máa, «'Dakò tí nó kuu nó ta o 'daá gí kù 'dè vò có gítí 'bá-Mbíri mì ndoo jì ndá 'duù, yí delè kù 'dè vò có gítí tàkii mì ndoo.

¹⁴ Ze zèè yí kù 'dè có jì ndá 'duù éno máa, 'dakò tí nó tí Jézù mbe gí 'do Názàrèti nó kèjì gí bà k'i'viki 'bá-Mbíri mì ndoo nó gí to. 'Bí kòcò wó mbe gii 'va tí gbí tù ze delè a nínó máa, ní gbèe Jézù tí nó a mì yí nò delè kèjì gí bà 'visi tàkii tí nò náa Mòze dígíséé je jì ndá ká gii ndoo, náa ndú gii 'dòkò kpòò yee tí tí ndoo nó gí.»

¹⁵ Ndá kpo 'duù gbí ngbàngà mì ndá Jùdèyà 'daá gí gii zeke gbí ɾo Ìsitéfànò ngbóó gítí có tí nò náa ndú 'di ta ɾè wó nò. Káa, ta o tí nò náa ndú kù zeke ta o gbí ɾo wó nò, ndú gii nò gbí ɾo wó kù tòngbaa go gbí ɾo basili mì Mbíri nò.

7

Kòcò Ìsitéfànò jì ndá kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndá Jùdèyà

¹ Ndá kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndá Jùdèyà má gii 'di kòcò ndá mbe kpi ngbàngà tí Ìsitéfànò cee gí, Kùro ndá bu-Mbíri, tí gbolò 'duù kùro ndá kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndá Jùdèyà 'daá gí, gii 'vee Ìsitéfànò, máa, «Ndá có tí nò náa ndá 'duù tí nò 'dè gítí lo nò a yúcó?»

² Káa Ìsitéfànò gii 'visi có jì yí máa, «Ákoo ndá ná'vindi ye! Ákoo ndá bu ye! Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di có mì ye náa ye kpónó kèjì gí bà 'dè jì yo nò. Mbíri tí nó mbe

kù tòngbaa ngbèzèè nó dígísèè túbà tí wó jì bu ndoo tí Àbíràámò si yí ta 'bá gbí to Mèsòpòtámíyà á kùro bà 'dòkò 'bá mì wó gí gbí gbata Àràní.

³ Bìndì yí gù 'dè có jì yí éno máa, <Njè nó 'do 'bá mì yo gí. Co 'do gbí òkò tí ndá nambe lo, wàa wò 'ví ya gítí to tí nó náa ye bà túbà jì wò nó.>

⁴ Àbíràámò bà-i-nò gù 'dòkò 'bá 'do gbí òkò tí ndá nambe wó gbí to mì ndá 'duù Kàlídíyà go có mì Mbíri nò, ya gí gbí gbata Àràní. Bu Àbíràámò mà gù cì gí, Mbíri gù 'dè có jì yí máa, yí 'dòkò ta 'bá gí gí bàndò tí nó náa yí tí Mbíri táánò cì yí gítí, náa yo wúnò kù 'vala tí nó.

⁵ Káa Mbíri ta o tí nó waa 'bí lambu to kpèti ká 'várà éno jì Àbíràámò tí 'dóó nìndi wó gítí mիրi wó lá. Mbíri gù cì Àbíràámò a i éno máa, <Ye tí Mbíri bà je to tí nó jì yo ta ndá 'vii bìndi lo.>

«Gbèe 'vii go mè gbí u tí nó ta o tí nó, náa Mbíri cì tí ta Àbíràámò nò, mì Àbíràámò wálá.

⁶ Káa 'dóó kòcò Mbíri jì Àbíràámò ta o tí nó éno máa, <Ndá 'vii-gù lo bà dù tí ndá mbe 'dó-'do á 'bá mì ndá tende ña ndá 'duù. Ndá tende ña ndá 'duù tí nó bà gù bàkà bòò míti ndú, ndú bà ɔro nje ndú ta to ta ndoo zi'duù-vò ta bà 'nà'ò (400).

⁷ Káa, a ye tí Mbíri ká bà waa có míti ndá 'duù tí nó á muu ndú. Bìndì ndá 'duù mì ye bà gí 'do 'bá mì ndá ku'di gí bà bàkà i jì ye tí Mbíri á mí bà-i-nò.>

⁸ Mbíri gù 'dè có jì Àbíràámò máa yí ya gí gbí gázà tacó bà túbà máa ndá yí tí Mbíri toko nambeè ta yí gí. Tacó éno, Àbíràámò mà gù jò Izákò, yí gù waa yí ta sili vò-nje ta'ò bìndi bà jò yí. Izákò mà gù jò Jákòbè, yí delè gù bàkà ká éno. Jákòbè delè gù bàkà ká éno míti ndá 'vii mì wó muu'bi-nje só tí ndá rẹngbó mbe jò ndá ña ndá Ìziriyéli muu'bi-nje só nó.

⁹ «Káa ndá 'bí 'vii mì Jákòbè gù si ná'vindi ndú Jüzèpè gí 'dè tí bòò jì ndá 'duù ya tí gí Másiiri ta kù gí. Káa Mbíri ta o tí nó kuu tàkò Jüzèpè.

¹⁰ Yí gù ñò yé ɔro wó, yí gù je muu jì yí tí ña ñinò náa go có mì wó gù dù tí Fàràyonè (gbí máa, gbolò gba mì ndá 'duù Másiiri) ngé ma. Tacó éno, yí gù te Jüzèpè tí kùro ndá kpo-kpò 'duù mì wó Másiiri 'dáá gí, delè tí mbe kpòlo tí ndá 'duù, ta ndá 'dóó i-'bá mì wó tí gbolò gba.

¹¹ «Ta o tí nó náa Jüzèpè kuu tí Másiiri nò, ląngawiri gù te to. Ndá 'duù Másiiri ta ndá 'duù Kánani gù ze'vere ta go ze'vere-ze'vere. Ta o tí nó, lambu 'bí i tacó bà ɔro míti tí ndá ká gù ndoo ngé éno gí wálá.

¹² Jákòbè mà gù 'di có cù gí Másiiri, yí gù tuu ndá ká gù ndoo gí ká.

¹³ Gbí kpédélé nó mì ndú nó, Jüzèpè túbà tí wó jì ndú lá. Yí gù túbà tí wó jì ndá ná'vindi wó a i gbí bà só bà ya ndú gí Másiiri, bìndi yí gù tì ta bà tí ndú jì gbolò gba mì ndá 'duù Másiiri.

¹⁴ Jüzèpè bà-i-nò gù tuu tú gí tàkò bu wó Jákòbè, ta ndá sè ná'vindi wó, ta ndá 'vii mì ndú 'dáá gí. Muu ndá kòti Jákòbè ta o tí nó 'dáá gí a ndá 'duù zi'duù-ta'ò-nje muu'bi nje-muu'bi vò (75).

¹⁵ Ndá Jákòbè ta ndá ká gù ndoo gù mì 'dáá ká mí Másiiri,

¹⁶ káa a duu ndú mí ká lá. À ɔru ku ndú ya tí gí bà duu a i mí 'bá bìndi ndú gbí gbata Sèkími mítí 'bí bàndò bà duu ku náa Àbíràámò si 'do mì ndá 'vii mì Àmòrà tí bu Sèkími.

¹⁷ «O bà bàkà go cí tí nó náa Mbíri cì ta Àbíràámò kácá-kácá nó mà gù dooko gí, ndá 'duù mì ndoo gù jò àdì mì Másiiri ndii ñinò sàà kùro nó gí.

¹⁸ Ta o tí nó, 'bí ngù gbolò gba mbe ñò Jüzèpè ní lá gù le bèrè mì ndá 'duù Másiiri.

¹⁹ Ngù gba tí nó gù pèrè ndá ká gù ndoo pèrè-pèrè. Yí mèèkè'i tí ndá ká gù ndoo ta bà 'vaka ndá dó 'vii mì ndú 'do 'bí ndá nawu ndú gí 'dè, tacó wàa ña ndú 'ví mì gí.

²⁰ Ñinò a gbèe vò o tí nó náa à jò Mòze gbí nó. A me ña banga tí lo tí dó 'vii á gbí ɔro Mbíri lá! Ndá nawu Mòze gù ngùu yí mí tà'i ta pì ta'ò.

²¹ Bà ngùu yí mà gù kpò ndá nawu wó gí, ndú gù te yí gí sè 'do tà'i. Nájú gbolò gba mì ndá 'duù Másiiri bà-i-nò gù 'de yí. 'Viní tí nó gù te yí, bìndi yí gù ko yí kpòlo tí 'dóó 'vii mì wó.

²² À gù kpòlo yí ta bà nìbà bà 'di gbí-o mì ndá 'duù Másiiri 'dáá gí jì yí, bìndi yí gù gí tí gbolò muu-có, delè tí gbolò mbe bàkà ndá i.

²³ «Mòze mà gù gí tí 'dakò ta ndoo tí wó zi'duù-só gí, yí gù ɔro có bà co wiri ya gí mì ndá nambe wó tí ndá Ìziriyéli.

²⁴ Yí mà gù ya gí mì ndá nambe wó, yí gù ñò 'bí 'duù Másiiri kù mèèkè'i tí 'bí Ìziriyéli. Yí gù yuu tí wó gí gbí có tí nó, bìndi yí gù zì 'duù Másiiri tí nó muu nambe wó Ìziriyéli tí nó gí.

²⁵ Mòze ta o tí nò sí éno máa, ndá nambe yí ñò ní gí máa, a Mbíri ká tuu yí gí bà njaanga wú 'do tí miñí ndú. Keèlá, ña có tí nò gbí muu ndú wálá.

²⁶ «Ta 'bí yé bindi ñinó, Mòze gii 'de ndá 'bí nambe wó tí ndá Ìziriyéli kù bàkà gbínje gbí òkò tí ndú. Yí gii jè ta bà 'viindi gbí òkò tí ndú ta bà 'deke tí wó ji ndú, máa, «Ákoo, ndá ná'vindi ye! Yo kù mèèkè tí yo gbí òkò tí yo ta kpééti yo ènò á gítí có yè, ndá nambe ye?»

²⁷ «Káa 'duù tí nó mbe kù mèèkè'i tí ka wó nó gii mò Mòze 'do gbí òkò tí ndú gí. Bindi yí gii 'vee yí máa, «A 'di ká bàkà wò tí gba mbe waa có mì ze?»

²⁸ À tí lo nò a go bà zi ye á go ñinó náa wò zi ta 'duù Másiiri tí nó yáánó nó?»

²⁹ Có tí nó náa 'dakò tí nó 'dè nò gii te gúku mítí Mòze, bindi yí gii fa ta 'bá 'do Másiiri ya gí gbí to Mádiyàmi, bindi yí gii jò ndá 'vii sósò'ò mí ká.

³⁰ «Ta 'bí o gbaanjé, basili mí Mbíri gii túbà tí wó ji Mòze gbí ngba wu mbe ku doo 'bí bè'i á gbí kángáá nga ngoò á dé ta Gú Sínayi si ndoò tí Mòze zi'duù-só bindi bà fa yí 'do Másiiri.

³¹ Nje Mòze gii 'dèè ta bà ñò ña i tí nó gí. Yí má gii yèè dè, tacó wàa yí 'ví 'viiki i tí nó niki maa, yí gii 'di kòcò Mbíri kù 'dè có ji yí máa,

³² «Ye a Mbíri mì ndá ká gù lo:

Ye a Mbíri mì Àbiráámò,
ye a Mbíri mì Ìzákò,
ye a Mbíri mì Jákòbè.»

Bà zeke'o gii kpò Mòze gí, yí gii dù kù gu kpùrù-kpùrù ta gúku.

³³ Káa, Mbe tí ndoo gii 'dè có ji yí máa, «Jaka ndá tàrà 'do tí kò lo gí, tacó à kaa bàndò tí nó náa wò kù rò tiyò tí nó ji ye tí Mbíri gí.

³⁴ Ye tí Mbíri ñò bà mèèkè'i tí ndá 'duù mì ye á Másiiri gí. Ye 'di mèlé muu ndú gí. Tacó ènò, ye gí nó gí bà 'vala ndú. À má ènò, gí kpónó, wàa ye 'ví tuu wò ji ndú Másiiri ká.»

³⁵ «Mbíri táánò tuu ji ndá Ìziriyéli nò káa gbèe Mòze tí nó náa ndú tí ndá Ìziriyéli táánò 'vèè-gbi-nje wó éno máa, «A 'di ká bàkà wò tí gba mbe waa có mì ze?» nó, gí bà dù tí kùro ndú tí mbe 'vala ndú, ta bà tuu basili mí wó tí Mbíri ji yí gbí bè'i.

³⁶ «Mòze gii bàkà ndá seṛè ta ndá kpo-kpò i mí Másiiri, delè mí tàbè'dè gbolò ngo tí nó náa à kù ní mítí a Bì-bi Kàpá nò. Ñinò a gbèe Mòze tí nó dígísèe mbe tè kùro ndá Ìziriyéli gbí kángáá nga ngoò ta ndoò zi'duù-só nò.

³⁷ À delè dígísèe káa gbèe Mòze tí nó ká 'dè có ji ndá Ìziriyéli éno máa, «Mbíri bà bàkà 'bí mbe 'dòkò có mì wó á go ye nó ji yo á 'do gbí òkò tí ndá 'dóó ná'vindi yo,» nò.

³⁸ Ñinò a gbèe Mòze tí nó dígísèe mbe dù tí mbe 'dòkò có gbí òkò tí ndá ká gù ndoo ta ndá basili tí nó mì Mbíri mbe 'dòkò có ji yí pí Gú Sínayi nò. À gii dù káa gbèe yí tí Mòze tí nó náa Mbíri dígísèe 'dè ndá có mì wó tí Mbíri, tí ndá có mbe kù 'vala ndá 'duù nó, ji yí, bindi yí gii 'dè ndí ji ndá ká gù ndoo, náa ndá ká gù ndoo gii 'dòkò ndí kpòò yee tí tí ndoo nò.

³⁹ Ñinò a gbèe Mòze tí nó dígísèe náa ndá ká gù ndoo biya bà 'di có mì wó si ndú gbí kángáá nga ngoò gí, ndú má gii mò yí 'do kùro ndú gí nje seè gí, à gii dù gbí muu ndú ta o tí nó kpòlo ma a có gítí bà dele ndi ndú gí Másiiri nò.

⁴⁰ Ñinò a gbèe Mòze tí nó náa ndá ká gù ndoo dígísèe má gii biya yí si ndú gbí kángáá nga ngoò gí, ndú gii 'dè có ji Àroni tí ná'vindi wó, máa, «Bàkà ndá 'bí mbíri ji ze, wàa ndú 'ví tè kùro ji ze, tacó ze 'di gbí có mì Mòze tí nó tí mbe kaa ze 'do Másiiri gí tí gí nó nó lá» nò.

⁴¹ «[J]inò a o tí nó dígísèe náa ndá ká gù ndoo gii suu ta 'vii-mò'dú, bindi ndú gii dù kù ci mbelè ji i tí nó náa à káa ndú ká suu ta 'bi ndú nó ta cèe pétékè tàkòcò ndú nò.

⁴² Tacó ènò, Mbíri gii 'visi kápí wó gítí ndú gí, yí gii si ndú tí ndá mbe bàkà i ji ndá bààci mì ndú tí ndá yii, á go có tí nó náa à cu mí gbí wàràgà mì ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri máa, Mbíri máa,

«Yo táánò waaka ndá nò tacó wàa yo 'ví ci ji ye
gbí ndá ndoò tí nó náa yo táánò too zi'duù-só
mí gbí kángáá nga ngoò nó gí, ndá Ìziriyéli?»

⁴³ Yo táánò kaa kù nò tí a ndá i tacó bà tò ta nduúrù ji si mbíri mì yo
ta rè wó a Mòlókí nó,
gii je yii tí nó tí Rẹfáni nó.

Yo te a ndá sú mbíri mì yo náa yo ká suu ndú ta 'bi yo,
yo gii nò ta bà bàkà i ji ndú.

À má ènò, ye bà kaa yo ya tí gí gbí 'dú to
mbe ndii ñinó gí ngéé kápí Bàbilóniyà.»

⁴⁴ «Ndâ ká gù ndoo dígísèé gbí kángáá nga ngoò giì tò nduúrù náa a Mbírì ká 'vii wú bà ka bà ji ndú, bindi ndú giì te díí tí nó náa Mbírì cu ndâ có mì wó muu'bi míí ji Mòze nó mí tà .

⁴⁵ Ndâ ká gù ndoo giì 'dòkò wú bà ka bà nduúrù tí nó náa Mbírì je ji ndú nó kpòò yee tí Jósùwà, tí mbe giì ya tí gí gbí to tí nó náa ndú táánò mòkò ndâ mbe ta wotí mì Mbírì 'do gbí gí, bindi ndú giì zogo nó. Nduúrù tí nó giì dù tí to tí nó yee gbí o mì Dàvidè tí gbolò gba mì ndoo,

⁴⁶ náa tàkòcò Mbírì táánò peteke gítí wó, káa yí giì 'deke tí wó ji Mbírì, máa, yí si yí 'ví gèè 'bá-Mbírì ji Mbírì mì Jákòbè.

⁴⁷ Káa à giì gèè 'bá-Mbírì a Sólómòni tí 'vii bindi Dàvidè.

⁴⁸ Kpèti ká ènò, Mbírì 'vala tà'i tí nó náa a 'duù ká bà ta 'bì wó nó lá. Jé ká go có tí nó náa 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì 'dè ènó máa, Mbírì máa,

⁴⁹ «Rì a jàlàmbà mì ye,

bindi to tí nó a bàndò bà kaa kò ye.

Yo bà bì ji ye a ña 'bá yè?

Yo bà bàkà ji ye a ña bàndò yè,

wàa ye 'ví dù tí ?

⁵⁰ Áá táánò me ye ká bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí nó lá?>

⁵¹ «Ndí yo ndâ mbe ngbútù! Ndâ tù-ká-kpò-có! Njembí yo go njembí ndâ 'duù ñinó mbe ñò Mbírì ni lá nó. Yo ta o 'dáá gí kú kpò có mì Bèri-mi-Mbírì go i mì ndâ ká gù yo.

⁵² Yo ni rè 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì gbaanjé náa ndâ ká gù yo dígísèé mèèkè'i tí wó lá ji ye gi! A ndú dígísèé ká ziki ndâ mbe ma có gítí bà gí 'Duù tí nó ta nètè mì wó jáá nó. Káa à kpónó a yo ká giì dù tí ndâ mbe cu gòmbò tí wó, delè tí ndâ mbe zi yí.

⁵³ À giì dù ndí a yo tí ndâ 'duù tí nó náa Mbírì tuu ndâ basili mì wó ta ndâ có mì wó ji yo nó ká giì dù tí ndâ mbe kpolo tí ndâ có tí nó lá.»

⁵⁴ Có tí nó náa Ìsitéfànò 'dè nó giì doo ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyá go wu, bindi ndú giì rò 'bì ndú ta sé có.

⁵⁵ Káa Bèri-mi-Mbírì giì je wotí ji Ìsitéfànò me gbolò, yí mà giì zeke'o lèè gí gbírì, yí giì ñò Mbírì ngbèzèè, ta Jézù kú rò tìyò mò gí gbí kù'bi mì Mbírì.

⁵⁶ Bindi yí giì 'dè có ji ndâ kpo 'duù, máa, «Ye kpónò kú ñò njekèji gbírì njaanga tí ngàà gí, bindi 'Vii-mi-'Dakò kú rò tìyò mò gí gbí kù'bi mì Mbírì.»

⁵⁷ Ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyá giì kpò 'bì ndú míí tò ndú kú pìl ta kú 'do tí bà 'di có tí nó mì Ìsitéfànò nó gí. Ndú giì oloko ta ngèlè ya gítí wó,

⁵⁸ ndú gí ja yí 'do gbí gbata gí sè, bindi ndú giì 'vaka yí ta díí. Ndâ mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe 'dè yúco gítí Ìsitéfànò gbí ngbàngà giì jaka ndâ bongo mì ndú 'do tí ndú gí, bindi ndú giì kaa ji 'bí 'vii-'dakò ta rè wó a Sàwùlè tacò bà kpolo tí . Bindi ndú giì kaa ya gítí bà 'vaka Ìsitéfànò ta díí, ta sè ndâ 'bí 'duù.

⁵⁹ Káa ta o tí nó náa ndú kú 'vaka Ìsitéfànò ta díí nó, Ìsitéfànò giì 'deke tí wó, máa, «Mbe tí ye Jézù, si lílì ye 'ví ya gí mì lo!»

⁶⁰ Yí bà-i-nò giì kucuku muungbó wó mí to, bindi yí giì 'deke tí wó ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Kaa có vò i tí nó míí ndú lá, Mbe tí ye!» Ìsitéfànò 'deke káa tí wó nó gí nó, yí giì cee gí.

8

Sàwùlè mèèkè'i tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù

¹ 'Vii-'dakò tí nó tí Sàwùlè mbe kpolo tí ndâ bongo mì ndâ mbe zi Ìsitéfànò nó giì ẹ̀re wú'dè có bà zi Ìsitéfànò nó ngi'vì gí. Bindi bà mèèkè'i tí ndâ mbe kú kili ta rè mì Jézù gbí gbata Jèrùzàlèmè giì 'bità bà zi ta gbèe ɾi bà zi Ìsitéfànò nó tí vò ña ñinó náa sè ndâ 'bí mbe ùnje gítí có mì Jézù 'dáá gí giì 'vaaka ta gúku gbaanjé-gbaanjé ta ndi gbí ndâ gbata gbí ndâ to Jùdèyá, ta ndâ to Sámáriyá 'dáá gí, si káa ndâ tú mì Jézù.

² À káa ndâ 'bí tó 'duù mbe kú zè Mbírì ta tó njembí ká giì duu ku Ìsitéfànò, bindi ndú giì wa yí.

³ Káa Sàwùlè giì bàkà a cèe ndi wó tacò bà mìl káa 'dóó ndâ mbe kú kili ta rè mì Jézù tó'dó gí. Yí giì nó cee njekèji mì ndú gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí, kú zèè ndâ 'dakò ta ndâ niì, náa yí má 'de ndú giì nó, ya tí gí gbí zàà.

Filípò ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù gbí to Sámáriyá

⁴ Ndâ 'duù tí nó mì Jézù mbe 'vaaka ta ndi muu to ta gúku bà mèèkè'i tí ndú nó giì 'vèè ta bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù gbí ndâ to tí nó náa ndú fa ngèlè vò i ya ta ndi tí nó.

⁵ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú gbaanjé ta rẹ wó a Filípò, mbe fa ngèlè vò i tí nò mbe 'de ndú nò, ya a i gí gbí 'bí gbata gbí to Sámáriyà, giù dù kú ma có tí Bindi-Mbíri jì ndá 'duù kà.

⁶ Ndâ mbè 'duù tí nò náa Filípò kò-kò ta rẹ Bindi-Mbíri jì ndú nò giù ùnje gítí ndâ có mì Filípò ta njembí ndú gbaanjé, tacó ndú 'di tàwò ndâ 'bí seṛè ñinó náa yí bàkà nó gí, ndú delè giù ò ndâ kpo-kpò i ñinó náa yí bàkà nó ta ɾo ndú:

⁷ ndâ seṛè bà co ndá i ta bà tò kú ta kòcò ndú ngéé gí yaà 'do gbí muu ndá 'duù me mbè, delè ta bà 'vala ndâ 'duù ñinó mbe gbele've gí nó, ta ndâ mbe kú nò gbèlè-gbèlè nó me mbè.

⁸ Tacó éno, tàkòcò ndâ 'duù gbí gbata tí nò giù peteke ngé ndii gí.

Simónè tí mbe yee

⁹ Ta o tí nò, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Simónè, tí mbe kú bàkà ndâ i-yeè, náa bà 'dè có gítí ndú kpò nje ndâ 'duù gí, kuu ta 'bá gbí gbata tí nó náa Filípò kú dù gbí nò. Simónè tí nò bàkà tí wò jì ndâ 'duù máa, yí ma.

¹⁰ Tacó éno, ndâ 'duù gbí gbata tí nò 'dáá gí, ndâ 'duù ñinó ta rẹ ndú a rẹ nó, giù je seṛè ndá yè, 'dáá gí ta o tí nò kú 'di có mì wó. Ndú giù gbí ɾè mí tí wó máa, «Yí a wotí tí nó mì Mbíri náa à kú nì mí tí a <Ma>» nò.

¹¹ Ndâ 'duù tí nò kú 'di có mì Simónè tacó yí kú bàkà ndâ i-yeè náa bà 'dè có gítí ndú kpò nje ndú gí mí kùro ndú ta kòndi o.

¹² Ndâ 'dakò ta ndâ nì me mbè má giù ùnje gítí ndâ có tí nó náa Filípò kú kò ta kò jì ndú gítí bà dù Mbíri tí Gba, ta bà kò-kò ta rẹ Jèzù tí Bindi-Mbíri nó gí, Filípò giù caka tí ndú gí.

¹³ Simónè delè má giù ùnje gí, Filípò giù caka tí wó gí. Bindi bà caka tí Simónè nò, yí giù dù ká kpíri-kpíri ta Filípò kú zeke ndâ seṛè, giù je ndâ kpo-kpò i tí nó náa Filípò kú bàkà nó, ta 'bí ña có náa yí bà 'dè gbí nje wó wálá, tacó bà 'di gbí ña ndá i tí nó náa Filípò kú bàkà ndú nò kpò nje wó gí.

¹⁴ Ndâ tú mì Jèzù gbí gbata Jèrùzálémè má giù 'di có éno máa, ndâ 'duù Sámáriyà ùnje gítí có mì Jèzù gí, ndú giù tuu ndâ Piyétòrò ta Jòvání ya tí jì ndú.

¹⁵ Ndâ Piyétòrò ta Jòvání má giù yee Sámáriyà gí, ndú giù 'deke tí ndú jì Mbíri, tacó wàa, yí 'ví tuu Bèri mì wó gí muu ndâ 'duù tí nò mbe ùnje gítí có mì Jèzù gí nò.

¹⁶ Tacó yee tí o bà gí ndâ Piyétòrò ta Jòvání nò, à caka káa tí ndâ 'duù Sámáriyà ta rẹ mì Mbe tí ndoo tí Jèzù gí, káa Bèri-mi-Mbíri gí giù muu ndú kálásè.

¹⁷ Tacó éno, ndâ Piyétòrò ta Jòvání bà-i-nò giù kaa 'bì ndú mì muu ndâ 'duù tí nò, bindi Bèri-mi-Mbíri giù gí gí muu ndú.

¹⁸ Simónè má giù ò bà gí Bèri-mi-Mbíri gí muu ndâ 'duù ta o bà kaa 'bì ndá tú mì Jèzù mì muu ndú nò, yí giù je gùrùsú jì ndú,

¹⁹ bindi yí giù 'dè có jì ndú máa, «Yo je 'bí ña wotí tí nó mì yo nò jì ye delè, tacó wàa, ye má tee ta 'bì ye mì muu 'duù, wàa Bèri-mi-Mbíri 'ví gí gí muu wó.»

²⁰ Káa Piyétòrò giù 'visi có jì Simónè máa, «Yo 'ví mù ta gùrùsú mì lo nó kpú, tacó bà koro có máa, gùrùsú a i bà si i ñinó náa Mbíri ká kú je jì ndâ 'duù tí i-nambee nò.

²¹ Bà i mì lo gbí i tí nó wálá, 'bí i ta rẹ lo delè gbí wálá, tacó Mbíri ò njembí lo me dúú lá.

²² À má éno, 'visi muu lo 'do tí ña vò bà koṛo có mì lo nó gí, wàa wò 'ví 'deke tí lo jì Mbíri, tacó wàa, yí 'ví je ta à-cee-gí jì wò gítí ña bà koṛo có tí nó náa wò kú koṛo nò.

²³ Tacó ye ò nì gí, máa, a ju kù ká kú zì wò. Vò i delè da 'bò mí tí kò lo gí.»

²⁴ Káa Simónè giù 'visi có jì Piyétòrò máa, «'Deke tí lo jì Mbíri tacó tí ye, tacó wàa, 'bí i gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá i tí nó náa wò nì rẹ ndú nò 'ví me ye lá.»

²⁵ Ndâ Piyétòrò ta Jòvání má giù 'dè có, ta bà kò-kò ta có mì Mbe tí ndoo, jì ndâ 'duù gbí gbata tí nó Sámáriyà náa ndú ya gítí nò cee gí, ndú giù dele ndi ndú gí Jèrùzálémè ta bà nò ta bà ma Banga-Ngú-Có jì ndâ 'duù ta ndi tí ndâ 'bá tí kpokèjì gbí to Sámáriyà.

Ndâ Filípò ta 'bí gbolò 'dakò mbe gí 'do Èsiyópiyà

²⁶ Ta o tí nò, basili mì Mbíri giù 'dè có jì Filípò máa, «Viindi tí lo, wàa wò 'ví zèè zì kpokèjì tí nó mbe mò gí gbí 'dè, mbe 'do Jèrùzálémè kú gí gí gbí gbata Gázà nò.»

²⁷ Filípò bà-i-nò giù 'bì nó go có tí nó náa basili mì Mbíri 'dè jì yí nò. Yí má giù zeke'o si yí kpokèjì, yí giù nò a 'bí 'dakò náa a ba yí gí, tí gbolò 'duu mbe kú kpolo tí ndâ i-'bá mì Kàndékè (gbí máa gba-nii), mì ndâ 'duù Èsiyópiyà.

²⁸ Gbolò 'duù tí nò ta o tí nò kú dele ndi wó gí 'bá 'do bà bàkà i-Mbíri Jèrùzálémè. Yí ta o tí nò kú tí wó gbí àràbiyà-kècè mì wó kú 'deke i 'do gbí wàràgà mì Izáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri.

²⁹ Bèri-mi-Mbíri bà-i-nò giù 'dè có jì Filípò máa, «Yèè ndi lo dè gítí àràbiyà tí zò.»

³⁰ Filípò má gii yèè dè gítí àràbíyà tí nò go có mì Bèri-mì-Mbíri nò, yí gii 'de 'dakò tí nò kù 'deke i 'do gbí wàràgà mì Ízáyà. Bindi Filípò gii 'vee yí máa, «Wò kpónó 'di gbí có tí nò náa wò kù 'deke nò gí?»

³¹ Káa yí gii 'visi có jì Filípò máa, «Ye bà 'di gbí ta kpéétí ye ta ña kpokèjì ngàyi, sè káa ñjínó náa 'bí 'duù má koni ye?» Yí bà-i-nò gii 'tè'è tí Filípò gí mì ndú ta yí yaà.

³² Có tí nò náa gbolò 'duù tí nò kù 'deke 'do gbí wàràgà mì Mbíri nò éno máa, «Yí táánò go rómbo náa à kù ja yí ya tí gí nje sizò.

Yí táánò dù ká ngbii,

go 'vii-rómbo ta nje wó tí wó wálá kùro mbe kù 'dii se tí wó.

Yí táánò njaanga nje wo lá.

³³ Áá táánò ñonoko yí,

ta gbèè 'duù mbe tí muu wó wálá.

Mbe 'dè tà-ká-tà gítí ndá ká gù wó wúnò bà dù wálá,

tacó à kaa yí ta 'bù sí sè o mì wó me 'dù gí kùro.»

³⁴ Gbolò 'dakò tí nò má gii 'deke i tí nò cee gí, yí gii 'visi tí wó gítí Filípò, bindi yí gii 'vee yí máa, «Mbe 'dòkò có mì Mbíri táánò kù 'dè có tí nò gítí 'dóó kuùkpò dii wó wèè, gítí 'bí 'duù kè'bí? 'Dè jì ye gí.»

³⁵ Káa Filípò bà-i-nò gii 'bità bà 'visi có jì yí ta bà 'dè gbí có tí nò náa yí 'deke 'do gbí wàràgà mì Mbíri nò má kózò gí, yí bà gii 'dè gbí Banga-Ngú-Có mì Jézù jì yí.

³⁶ Ndú má gii yèè gí kùro, ndú gii 'de ngo kpokèjì, bindi gbolò 'dakò tí nò gii 'vee Filípò máa, «[ŋ]o ngo kuu zò, à má éno, 'dóó rẹ̀ i tí nó mbe tii bà caka tí ye nó kpónó 'ví dù a ña yè?»

³⁷ Káa Filípò gii 'visi có jì yí máa, «Wò má ùnje ta njembí lo gbaànjé gí, àá bà caka tí lo gí.»

Gbolò 'dakò tí nò bà-i-nò gii 'visi có jì Filípò máa, «Ye ùnje gí! Ye ùnje gí máa, Jézù tí Bindi-Mbíri a 'Vii-mi-Mbíri.»

³⁸ Gbolò 'dakò tí nò gii rò àràbíyà mì wó mí tíyò bindi bà 'dè có tí nò, bindi ndú gii ya ta Filípò gí ta ngo, bindi Filípò gii caka tí wó gí.

³⁹ Ndú má gii co gí sè 'do tà ngo gí, Bèri-mì-Mbíri gii te Filípò 'do tí gbolò 'dakò tí nò gí. Yí gii ñò Filípò káká'í lá, káa yí gii nò sè nó mì wó ta pétéké tàkòcò wó.

⁴⁰ Filípò gii 'de tí wó ñindi wó a i ngé gbí gbata Àzátù, bindi yí gii cee sè nó mì wó ta bà ma Banga-Ngú-Có ta ndi gbí ndá gbata ta ndi tí kpokèjì léé gí di ngé gbí gbata Cèzàriyà.

9

Bà 'visi muu Sàwùlè

¹ Sàwùlè gii dù à tàkòcò ndá mbe tala có mì Mbe tí ndoo go 'bili sè. Tacó éno, yí gii ya gí mì Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéyà,

² tacó wàa, yí 'ví cu wàràgà tacó bà je wotí jì yì, wàa yì 'ví ya tí ta ndi tí ndá bàndò bà kilí ndá Jùdéyà gí bà ùlù Mbíri á gbí gbata Dámásikù, wàa yì má 'de ndá 'dakò ta ndá nù mbe kù ru ndi «Kpokèjì tí nò» mì Jézù nò kà, yì 'ví zèè ndú, wàa yì 'ví kaa ndú gí tí gí Jèrùzàlémè.

³ Káa, si Sàwùlè kù ya gí Dámásikù, si yí dooko dè ta gbata Dámásikù gí, yí gii gu káa ndii ta ngba'o 'do gbíri mbe ngbaraanga to jèlè yí gí.

⁴ Yí gii 'va tí wó to, bindi yí gii dù á to ká kù 'di kòcò 'duù kù tè'è tí wó, máa, «Sàwùlè! Sàwùlè!» Bindi 'duù tí nò gii 'vee yí máa, «Wò kù mèèkè'í tí ye tacó yè?»

⁵ Káa Sàwùlè gii 'vee 'duù tí nò máa, «Wò a 'di, Mbe tí ye?»

Káa 'duù tí nò gii 'visi có jì Sàwùlè máa, «Ye a Jézù tí nó náa wò kù mèèkè'í tí wó nò.

⁶ A gí yaà kpónó, wàa wò 'ví ya gí gbí gbata Dámásikù, wàa à 'ví túbà i tí nó náa wò 'ví bàkà nó jì wò kà.»

⁷ Ndá 'duù tí nó muu nó ta ndá Sàwùlè nó gii rò tíyò ngbi-ngbii, tacó ndú kù 'di káa kòcò 'duù kù 'dè có jì Sàwùlè, káa ndú ñò 'duù tí nó lá.

⁸ Sàwùlè gii a gí yaà 'do to bindi i tí nó ta rọ wó ngba-ngbàa, káa yí ñò gbèè i lá. Bindi ndá ka wó tí nó náa ndú ta ndú nó ká gii ja yí gbí sú rọ ya tí gí gbí gbata Dámásikù.

⁹ Yí gii dù gbí sú rọ ta sili ta'ò. Gbí ndá sili tí nó ta'ò nò, i-zò-zò di gbí nje wó lá, yí delè tò ngo mítí nje wó lá.

¹⁰ Ta o tí nò, 'bí 'dakò tí mbe tala có mì Jézù, ta rẹ̀ wó a Ànàniyà, kuu gbí gbata Dámásikù. I tí nó má gii bàkà tí mítí Sàwùlè gí, Mbíri gii gí gí muu Ànàniyà go i gbí rii nò. Yí gii tè'è tí wó ta rẹ̀ wó máa, «Ànàniyà!»

Ànàniyà gii ùnje jì Mbíri máa, «Ye kuu nó, Mbe tí ye.»

¹¹ Bindi Mbe tí ndoo gii 'dè có jí Ànàniyà máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví ya gí 'bá mì 'dakò tí nó tí Jùdà nó, tí kpokèjì tí nó náa à kú nì 'Jáá-kpokèjì' mífí nò. Wàa, wò 'ví 'vee bà tí 'bí 'dakò mbe gí 'do gbí gbata Tárásùsù, ta rẹ wò a Sàwùlè. Yí kpónó kuu ká kú 'deke tí wó jí ye tí Mbíri.

¹² Ye túbà tí lo tí Ànàniyà jí yí gbí rii gí, máa, 'bí 'dakò ta rẹ wò a Ànàniyà kèjì gí bà tee 'bì wò mífí wò, tacó wàa, ndá ọ wò 'ví njaanga tí gí.»

¹³ Ànàniyà má gii 'di có tí nó, yí gii 'visi có gí tàkò máa, «Ye 'di tàwò ọ ndá wò i tí nó náa 'dakò tí nó kú bàkà ta ndá 'duu mì lo Jèrùzàlémè nó 'do mì ndá 'duu me mbè, Mbe tí ye.

¹⁴ Yí delè kpónó te 'do Jèrùzàlémè nò a nó bà gí gí bà woo ndá 'duu tí nó 'daá mbe kú sí wò tí Mbe tí ndú gbí gbata Dámásikù nò. Yí gí nò ta wotí 'do mì Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà.»

¹⁵ Káa Mbe tí ndoo gii 'visi có jí Ànàniyà máa, «À 'daá ká gbaanjé. Njè nó, tacó ye kpónó cu 'bì ye mífí wò, tacó wàa, yí 'ví dù tí 'duu mì ye mbe ma rẹ ye jí ndá ọ ndá 'duu nìno náa ndú me ndá Jùdèyà lá nó, ta ndá kpo-kpò gba, ta ndá Ìziriyéli delè.

¹⁶ 'Dóo ye ta miyi ye ká bà túbà jí yí máa, yí bà mbu muu ye tí wò ọ bà mbu ndò.»

¹⁷ Ànàniyà gii njè nó bindi có tí nó ya gí 'bá mì Jùdà. Bindi yí gii rì gí tà'i. Yí má gii 'de Sàwùlè gí, yí gii 'dè có jí yí máa, «Ná'vindí ye Sàwùlè! A Mbe tí ndoo tí Jézù tí nó mbe túbà tí wó jí wò á kpokèjì sí wò kú gí nó ká tuu ye jí wò. Yí tuu ye jí wò éno máa, wò 'ví zeke'o, delè máa, Bèri-mi-Mbíri 'ví je wotí jí wò me gbolò.»

¹⁸ À káa pòó bà cee có tí nó gbí nje Ànàniyà, ndá 'bí i go kú kélé i nó gii oloko gí to 'do tà ndá ọ Sàwùlè sósò'ò gí. Yí bà-i-nò gii 'bità bà ọ ndá i káká'i. Tacó éno, yí bà-i-nò gii a gí yaà, bindi à gii caka tí wó gí.

¹⁹ Yí má gii zò i bindi bà caka tí wò nó gí, wotí gii gí gítí wò káká'i gí.

Sàwùlè 'bità bà ma Banga-Ngú-Có mì Jézù

²⁰ Sàwùlè gii 'bità bà ma có tí Jézù jí ndá 'duu ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà lùlù Mbíri, máa, Jézù a 'Viì-mi-Mbíri.

²¹ Káa ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù gii 'bità bà fiini có gbí òkò tí ndú, máa, «À ngbàrángà'i kuu nó me gbíro 'dakò tí nó mbe kú tè 'bèlè ndá mbe kú te duu mífí rẹ tí nó Jèrùzàlémè nó ká nó lá? Yí kpónó te nó a nó bà gí gí bà woo ndá, wàa yí 'ví ya ta ndú gí Jèrùzàlémè ta wáràgà 'do mì ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà.»

²² Ngé gí lá! Kòcò Sàwùlè kú gii co gbí ndá có mì ndú nó ta bà ma có mì Jézù go bà co ngúwu gbí mù. Yí gii nìnòkò muu ndá Jùdèyà tí nó mbe kú 'vala Dámásikù nó ta bà túbà jí ndú éno máa, Jézù a Bindi-Mbíri nó gí.

²³ Ndá Jùdèyà má gii ọ sili bà gii me a túkà tí ọ nètè tí nó mì Sàwùlè nó, ndú gii kili ta bà muu ndú, bindi ndú gii pà kpokèjì tacó bà zì yí.

²⁴ Tacó éno, ndú gii dù kácaá kú rì njekeji ndùgù gbata tacó bà ọ bà co yí gí sè, wàa bà có tí nó 'ví cee gí. Keelá Sàwùlè 'di có ndá i tí nó náa ndú kú bàkà nó sàà gí.

²⁵ Ndá mbe tala có mì Sàwùlè má gii ọ éno, ndú gii te yí mí gbí kèè, bindi ndú gii yuu ta yí gí sè co tí nga ndùgù.

²⁶ Sàwùlè má gii delè ndi wò bindi ndá i tí nó mbe 'dè yí Dámásikù nó ya gí Jèrùzàlémè, yí gii tala bà dù á mì ndú ta ndá mbe tala có mì Jézù. Káa, ndá mbe tala có mì Jézù gii dù ta yí ká ta sèè tí ndú, tacó có tí nó máa, yí gí tí ka ndú mbe tala có mì Jézù gí nó, zò muu ndú dúú-dúú lá.

²⁷ A 'bí 'dakò tí mbe tala có mì Jézù, ta rẹ wò a Bàránàbà ká gii gbí gbí njembí wó gítí bà túbà tí Sàwùlè jí ndá tú mì Jézù. A Bàránàbà tí nó ká gii 'dè gbí bà túbà tí Mbe tí ndoo jí Sàwùlè sí yí tí kpokèjì kú ya gí Dámásikù ngbàrángà'i jí ndá tú mì Jézù. À delè káa yí ká gii dità bà kò kò mì Sàwùlè ta rẹ Jézù gbí gbata Dámásikù ta gúku tí wó tí Sàwùlè wálá jí ndá tú mì Jézù.

²⁸ Ndá Sàwùlè bà-i-nò gii dù kú nó ta ndá tú mì Jézù ta ndi gbí gbata Jèrùzàlémè, kú ma rẹ Mbe tí ndoo ta gúku tí wó ngé gí wálá 'do gbí ndò muu bà túbà tí wó mì Bàránàbà jí ndú nó.

²⁹ Sàwùlè má gii 'dè có ta ndá 'bí ọ ndá Jùdèyà nìno ta nje có mì ndú a có Ìgrìgì nó, à gii dù gbí òkò tí ndú ta ndú a kponje. Tacó éno, ndá 'duu tí nó gii ẹre muu ndú gí máa, kózo tí ndá yí bà zì káa Sàwùlè.

³⁰ Có tí nó má gii 'va tí gbí tú ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù, ndú gii ya ta Sàwùlè gí gbí gbata Cèzàriyà, bindi ndú gii tuu yí ya tí gí Tárásùsù.

³¹ 'Bí i mbe gii ba muu ndá mbe kú kili ta rẹ mì Jézù gbí ndá to Jùdèyà, ta Gàlilèyà, ta Sámáriyà, 'daá gí ta o tí nó wálá. Ndú kú gii co tí kpokèjì mì Mbíri. Ndú delè gii dù kú àdì ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri.

Piyétòrò 'vala ndâ 'duù gbí ndâ gbata Lídà ta Jópà

³² Piyétòrò gii dù kù nò nó jèlè to ta bà gala ndâ 'duù mi Mbíri ta ndi gbí ndâ gbata 'dáá gí. Ta 'bí o gbaanjé, yí mà gii ya gi bà gala ndâ 'duù gbí gbata Lídà,

³³ yí gii 'de 'bí 'dakò mbe gbele've gí, ta rè wó a Ànéyá. Ànéyá tí nò gbele've mí to a i ta ndoo vò-nje ta'ò.

³⁴ Piyétòrò bà-i-nò gii 'dè có ji Ànéyá máa, «Jézu tí Bìndi-Mbíri 'vala wò gí. A gí yaà, waa wò 'ví paraka kpâ-sili mi lo.» Ànéyá bà-i-nò ngé gii a gí yaà go có mi Piyétòrò nò gí.

³⁵ Ndâ 'duù gbí ndâ gbata Lídà ta Sàroni mà gii nò Ànéyá kù nò nó, ndú 'dáá gí gii 'visi tí ndú gí mi Mbe tí ndoo gí.

³⁶ Ta o tí nò, 'bí nii tí mbe tala có mi Jézu gbí gbata Jópà, ta rè wó a Tàbità gbí có Jùdèyá, à ta có Igrírigi a Dórókàsi, (gbí máa «lámbara»), náa nètè mi wó ta o 'dáá gí a bà bàkà tò i, ta bà koni ndâ mbe yé,

³⁷ gii sè nò'o. Yí mà gii cì gí, à gii caka ku wó gí, bìndi à gii te yí mí gbí sofo.

³⁸ Ndâ mbe tala có mi Jézu gbí gbata Jópà mà gii 'di có éno máa, Piyétòrò kuu gbí gbata Lídà, ndú gii tuu ndâ 'bí 'dakò sósò'ò 'do gbí òkò tí ndú gí tàkò wó, máa, «Bàkà nambeè mi lo, waa wò 'ví goonó galá gi gítí ze.» Ndú bàkà éno tacò bà 'do Jópà ya gi Lídà ká dé.

³⁹ Ndâ tú tí nò mà gii 'vanda ndi có tí nó náa à tuu ta ndú nó ji Piyétòrò gí, ndú gii nje nó ta ndú gbaanjé ya gi Jópà. Ndú mà gii yee kà, ndú gii 'dò ta Piyétòrò gi tà'í tí nó náa à kù wa ku Dórókàsi mítí nò. Ndâ nawù ku tí nó mbe kù wa ku nò mà gii nò Piyétòrò, ndú gii tí yí 'dee gí, kù wa gbí ta bà tù ndâ bongo tí nó náa Dórókàsi cu ji ndú si yí tí wu wó nó.

⁴⁰ Piyétòrò bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ 'duù 'dáá gí máa, ndú co 'do tàkò ku gi sè. Ndâ 'duù tí nò mà gii nje gi sè gí, Piyétòrò gii kucuku muungbó wó mí to. Yí mà gii 'deke tí wó ji Mbíri gí, yí gii 'visi tí wó gítí ku, bìndi yí gii tè'é tí wó, máa, «Tàbità, a gí yaà.» Tàbità bà-i-nò gii njaanga ro wó. Yí mà gii nò Piyétòrò, yí gii a ki tí wó yaà.

⁴¹ Piyétòrò bà-i-nò gii tù 'bi wó ji yí. Yí mà gii zèè gí, Piyétòrò gii ja yí gi yaà, bìndi yí gii tè'é tí ndâ mbe ùnje gítí có mi Jézu ta ndâ nawù ku 'do sè, bìndi yí gii je yí ji ndú tí wu wó.

⁴² Tàwo i tí nò gii ya cee gbí gbata Jópà 'dáá gí. Bìndi ndâ 'duù me mbè gii ùnje gítí có mi Mbe tí ndoo.

⁴³ Piyétòrò gii dù gbí gbata Jópà bìndi có tí nò ta mbè sili á 'bá mi 'bí 'dakò tí mbe fuu kù, ta rè wó a Simónè.

10

Mbíri 'dè có ji Kòronéliyò

¹ Ta o tí nò, 'bí 'dakò tí gbolò 'duù kùro ndâ 'bí ña àsikèri mi ndâ Rómànò náa à kù nì mítí ndú a ndâ àsikèri-Tùliyáni,

² tí 'dakò mbe kù co ká jáá tí kpokèji mi Mbíri, mbe kù 'deke tí wó ji Mbíri ta o 'dáá gí, náa ndú ta ndâ 'vii mi wó 'dáá gí a ndâ mbe 'di có mi Mbíri, tí 'dakò ta nó ro i tí wó wálá, mbe kù koni ndâ mbe yé mi ndâ Jùdèyá ta o 'dáá gí, ta rè wó a Kòronéliyò, kuu ta 'bá gbí gbata Cezariyá.

³ Ta 'bí ri-'dè'o gbaanjé, 'bí i gii bàkà Kòronéliyò goolá yí kù ri a rii nó, yí gii nò basili mi Mbíri kù ri gi tàkò wó tà'í ta bà tè'é tí wó ta rè wó máa, «Kòronéliyò!»

⁴ Kòronéliyò bà-i-nò gii si ro wó ngba-ngbàa ta gúku kù zeke ta basili tí nò. Bìndi yí gii 'vee basili tí nò máa, «A yè, Mbe tí ye?»

Káa basili tí nò gii 'visi có ji Kòronéliyò máa, «Mbíri nò bà 'deke tí lo gí, yí delè gii nò ndâ nambeè tí nó náa wò kù bàkà ji ndâ mbe yé nó gí.

⁵ À má éno, tuu 'bí 'duù gí gbí gbata Jópà gi bà tè'é tí 'bí 'dakò ta ré wó a Simónè, náa à kù nì mítí wó a Piyétòrò nó, máa, yí gi gí mi lo.

⁶ Yí kù dù á Jópà kà a i 'bá mi 'bí 'dakò tí mbe fuu kù, ta rè wó delè káa Simónè, ta 'bá mi wó dé seè kápá.»

⁷ Basili tí nò mbe 'dè có ji Kòronéliyò nò mà gii ya gí, Kòronéliyò gii tè'é tí ndâ 'duù sósò'ò 'do gbí òkò tí ndâ bòò mbe kù bàkà nètè 'bá mi wó, gii je àsikèri gbaanjé 'do gbí òkò tí ndâ àsikèri ñinó mbe kù kpolo tí wó nó. Ndâ 'duù tí nò náa Kòronéliyò ruka ndú nò 'dáá káa ndâ 'duù ñinó mbe kù co ká jáá tí kpokèji mi Mbíri.

⁸ Yí gii 'vanda ndi có tí nó mbe 'de yí nó 'dáá gí ji ndú, bìndi yí gii tuu ndú, máa, ndú ya gi bà tè'é tí Piyétòrò ji yí 'do Jópà.

⁹ Ta 'bí yé bindi bà tuu ndâ 'duù mí Kòrònèliyò nò, si ndú dooko ta gbata Jópà gí, Piyétòrò gii ya gí pí 'bá gí bà 'deke tí wó jì Mbírì ta rì dè gítí bà gí gbúrú.

¹⁰ Káa go gii zèè yí kùro o bà zò i, bindi yí gii dù kù koro có gítí bà gí o bà zò i. 'Bí i bà-i-nò gii bàkà yí goolá yí kù rì a rii nò.

¹¹ Yí mà gii zeke'o, yí gii nò njekèjì gbírì njaanga tí ngàà gí, káa 'bí i go gbolò kpà-bòngo náa à dò gbí dó-dò kù gí go to yà'baà ènò,

¹² ta ndâ ña ndâ nò, ta ndâ nuu, ta ndâ kùnene ña i mbe kù ja gbí yì ndú có to, ta ndâ ña ndâ i mbe kù rì guù, muu to tí nó 'dáá gí gbí .

¹³ Bindi yí gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có jì yí 'do gbírì máa, «Piyétòrò! Ziki ndâ i tí nò kpónó, wàa wò 'ví zò ndú.»

¹⁴ Káa Piyétòrò gii 'visi có jì 'duù tí nò mbe kù 'dè có jì yí 'do gbírì nò, máa, «Ngé gí lá, Mbe tí ye. Ye jé ta gbèe rì zò i ñinó náa a me yí lá, tí zu i gbí tàkù mí ndâ Jùdèyà nó lá.»

¹⁵ Káa 'duù tí nò gii 'dè có jì Piyétòrò káká'i máa, «Yúco mí lo tacó bà nì 'bèti' ta 'zuu' mítí i ñinó náa a Mbírì ká bàkà tí ngbàrángà i nó wálá.»

¹⁶ 'Duù tí nò gii yòngò Piyétòrò gítí bà zò ndâ i tí nó ta bà 'ta'ò, káa Piyétòrò gii biya gí. Piyétòrò mà gii zeke'o, 'vónodó'dóó! À ja ká'i tí nó ya tí gí gbírì káká'i gí.

¹⁷ Káa si Piyétòrò ká jé kù 'viiki gbí ña i tí nó náa yí ñò go i gbí rii nò, yí gii ñò ndâ 'dakò tí nó náa Kòrònèliyò tuu ndú jì yí nó yee kpàtáràkà njekèjì ndùgù gí. Ndú nò ta bà 'vee bà 'bá mí Simónè tí mbe fuu kù kpòò, káa ndú gii 'de gí.

¹⁸ Ndú bà-i-nò gii 'vee 'vé 'do njekèjì ndùgù sè máa, «'Bí 'dakò ta rè wó a Simónè Piyétòrò kuu bà-i-nó?»

¹⁹ Piyétòrò ñò bà yee ndâ 'dakò tí nó lá, tacó mbí wó ta o tí nó me dè lá, yí ta o tí nó kù koro có ká wii ènò gítí ndâ ña i tí nó náa yí ñò go ndâ i gbí rii nò. A Bèrì-mi-Mbírì ká gii 'dè có jì yí máa, «'Ijò ndâ 'bí 'dakò ta'ò mbe kù 'vee bà tí lo kuu zò.

²⁰ Nògí, có gí mí ndú to ká. Wàa wò 'ví me kpíiki-kpíiki gítí bà ya ta ndú gí ta é tí nó lá, tacó a ye ká tuu ndú.»

²¹ Piyétòrò bà-i-nò gii có gí to mí ndâ 'dakò tí nó. Bindi yí gii 'dè có jì ndú máa, «'Ijinó a ye tí 'duù tí nó náa yo kù 'vee bà tí wó nò. Yo gí gí bà ña yè?»

²² Ndâ 'dakò tí nó bà-i-nò gii 'visi có jì yí máa, «A Kòrònèliyò, tí 'dakò tí nó tí gbolò 'duù kùro ndâ àsikèrì mí ndâ 'duù Rómà nó ká tuu ze. Yí a 'duù jáá, tí 'duù ñinó mbe kù 'di có mí Mbírì, náa ndâ Jùdèyà 'dáá gí kù te duù mítí wó. A basilì mí Mbírì ká 'dè có jì yí máa, yí tuu tú gí tàkò lo, wàa wò 'ví ya gí 'bá mí wó, tacó wàa, yí 'ví 'di có ñinó náa wò bà 'dè jì yí nó.»

²³ Piyétòrò mà gii 'di có tí nò, yí gii kaa ndâ 'dakò tí nó gí tà'i, bindi yí gii je bàndò rì jì ndú ta bèbìlì tí nó.

Yé mà gii too gí, ndâ Piyétòrò ta ndâ 'dakò tí nó, gii je ndâ 'bí mbe ko ndú 'do gbí òkò tí ndâ ná'vindí ndú mbe ùnje gítí có mí Jézú gbí gbata Jópà, gii 'bì nó kù ya gí tà é mí Kòrònèliyò.

²⁴ Ndú gii yee gbí gbata Cèzàriya ta 'bí yé, 'de Kòrònèliyò kili ndâ nambe wó, ta ndâ kpóló-kpolo kómbe wó 'dáá gí, kù ù gbí ro Piyétòrò.

²⁵ Kòrònèliyò mà gii ñò Piyétòrò dooko gí 'bá mí wó gí, yí gii ya gí kùro wó, yí gii kucuku muungbó wó mí to kùro wó, bindi yí gii mò muu wó gí to kùro wó.

²⁶ Káa Piyétòrò gii ja yí gí yaà, ta bà 'dè có jì yí máa, «A gí yaà, ye delè ngbá káa 'duù go wò.»

²⁷ Kòrònèliyò mà gii a gí yaà gí, ndú gii 'bì nó, ta bà 'dè nje ta Piyétòrò kù ya tí gí mí ndâ 'duù tí nó mbe kili mí 'bá mí wó nò.

²⁸ Ndú mà gii yee mí ndâ 'duù tí nó gí, Piyétòrò gii 'dè có jì ndú máa, «Yo ta kpèti yo ñò nì ngbàrángà'i gí máa, à me dú gbí tàkù mí ze tí ndâ Jùdèyà máa, 'bí 'duù tí Jùdèyà 'ví ñonòkò tí wó ta ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó lá. Yí delè 'ví có wiri ya gí mí ndú lá. Káa, a Mbírì ká túbà jì ye ngbàrángà'i ènò máa, ye 'ví 'dè có ènò máa, 'bí 'duù a zu 'duù nó lá, wàa ye delè 'ví nì 'bèti' mítí 'duù lá.

²⁹ Ñinò a nderè có tí nó náa ye rìngì ta tí ye gítí bà gí gí ta é mí yo lá nó ká nò. Wélégí, yo tuu tú gí tàkò ye tacó yè?»

³⁰ Káa Kòrònèliyò gii 'visi có jì Piyétòrò máa, «À kpónó bindi có tí nó a sili ta'ò, ta rì jé ká go ñinó kpónó nò, ká go bà kì ro, ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'bí 'dakò kù rò tíyó á kùro ye ta bongo kù tòngbaà tí wó.

³¹ Yí gii 'dè có jì ye máa, «Kòrònèliyò! Mbírì ñò bà 'deke tí lo gí. Mbí wó delè kuu tí ndâ nambeé mí lo náa wò kù bàkà jì ndâ mbe yé nò.

³² À má éno, tuu 'duù kpónó gí Jópà, gí tàkò Sìmoné tí nó ta 'bí ré wó a Piyétòrò nò. Yí kú dù á Jópà kà a i 'bá mì 'bí 'dakò ta rè wó delè káa Sìmoné tí mbe fuu kú, ta 'bá mì wó yì kàpà.»

³³ Tacó éno, ye ngé gii tuu tú gí tàkò lo. Káa wò gii bàkà nambeè ji ye me gbolò ngé ma, wò gii gí gí. Ze kpónó kili mì kùro lo nó tacó bà 'di ña có ñinó Mbíri 'dè ji wò, máa wò 'ví gí gí bà 'dè ndí ji ze nó.»

Piyétòrò 'dè có ji ndá 'duù 'bá mì Kòrónéliyò

³⁴ Piyétòrò bà-i-nò gii 'dè có ji ndá 'duù tí nó mbe kili mì 'bá mì Kòrónéliyò nò, máa, «Ye kpónó ñò ni gí, máa, yúco a ñinó máa, Mbíri bàkà 'bè mí gbí òkò tí ndá 'duù lá.

³⁵ 'Duù má 'di có mì Mbíri gí, wáa yí 'ví dù tí 'duù ñinó jáá nó, ña wó tà kpèti má káa yè wè, Mbíri ngé kú li'vi yí go bà li'vi dó 'viì.

³⁶ A dú káa yúco máa, Mbíri táánò tuu có mì wó a i ji ndá Ìziriyéli, ta bà tuu Jézú tí Bindi wó tí Mbíri gí bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù ñiki maa ji ndú. Jézú tí nó tí Bindi-Mbíri, náa Mbíri táánò tuu yí nó a Mbe tí ndá 'duù 'dáá gí.

³⁷ «Ye kojo có máa, yo 'di có tí nó náa à kpónó-kpónó kò ta kò cee gbí to Jùdèyà lée gí, mbe 'bità tí 'do gbí to Gàliléyà á bindi bà kò-kò mì Jòvànì ta có bà caka tí ndá 'duù nó gí.

³⁸ Yo 'di có bà si Bèri mì wó tí Mbíri 'ví gí gí muu Jézú tí nó mbe gí 'do Názàrèti nò gí. Yo delè gii 'di có bà je wotí mì wó tí Mbíri ji yí gí. Yí táánò si sè to lá, kú nó ta bà bàkà ndá tó i, delè ta bà 'vala ndá 'duù ñinó náa Gba-vò-i zogo ndú gí nó, tacó Mbíri táánò kuu tàkò wó.

³⁹ Ze kpónó ta ndá 'bí ka ye a ndá mbe kú ma có ndá i ñinó gbaànjé-gbaànjé náa yí táánò bàkà ta ndi 'bá mì ndá Jùdèyà, ta ndá i ñinó náa yí táánò bàkà mí Jeruzalèmè nò. A ndú tí ndá Jùdèyà táánò ká zi yí ta bà gbí yí míti njèèkpè mü.

⁴⁰ Káa Mbíri gii te yí gí yaà ta sili ta'ò bindi bà zi yí nó. Bindi Mbíri gii si yí túbà tí wó cuki

⁴¹ ká ji ze tí ndá 'duù tí nó mbe kú ma có tí wó náa Mbíri ñuka ze sàà táánò gí nó. Ze táánò zò i ta ndú bindi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nó gí.

⁴² Yí gii 'dè có ji ze máa, ze ma Banga-Ngú-Có ji ndá 'duù. À delè ká yí ká gii 'dè có ji ze máa, ze 'dè có ji ndá 'duù máa, Mbíri bàkà yí tí mbe waa có mì ndá 'duù 'dáá gí gí, mbe waa có mì ndá 'valá ta ndá ku.

⁴³ Ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dáá gí 'dè có ká gítí wó máa, Mbíri bà je à-cee-gí gítí ndá vò i mì ndá 'duù ñinó mbe ùnje gítí có mì Jézú gí nó ta rè mì Jézú.»

Bà caka tí ndá kpédélé 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó

⁴⁴ Káa si Piyétòrò kú 'dè có tí nó, Bèri-mi-Mbíri gii gí gí muu ndá 'duù tí nó mbe kú 'di có mì wó nó.

⁴⁵ Nje ndá Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí có mì Jézú gí, mbe ko Piyétòrò 'do Jópà nó, gii 'dèè gítí bà ñò bà bàkà nambeè mì Mbíri ji ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó ta bà si Bèri mì wó tí Mbíri 'ví gí gí muu ndú delè gí.

⁴⁶ Tacó ndú ta o tí nó kú 'dè-kòcò, ta bà ùlù Mbíri, ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri. Piyétòrò bà-i-nò gii 'vee ndá ka wó Jùdèyà máa,

⁴⁷ «Rè i mbe tii bà caka tí ndá 'duù tí nó ta ngo kpónó 'ví dù a ña yè, lê náa Mbíri je Bèri mì wó ji ndú 'vii ká 'vii ta ndoo tí ndá Jùdèyà gí nó?»

⁴⁸ Tacó éno, yí gii 'dè có máa, à caka tí ndú ta rè mì Jézú tí Bindi-Mbíri.

Ndá 'duù tí nó gii 'deke tí ndú ji Piyétòrò bindi bà caka tí ndú nó, máa, yí dù ta sili gàà éno mì ndá yí ta ndú.

11

Piyétòrò 'dè nderè bà ya yí gí 'bá mì Kòrónéliyò

¹ Ndá tú mì Jézú ta ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú gbí to Jùdèyà nó gii 'di có bà ùnje mì ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó gítí có mì Jézú gí.

² Tacó éno, Piyétòrò má gii dele ndi wó gí Jeruzalèmè, ndá Jùdèyà ñinó gbí òkò tí ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú, mbe zèè có gítí bà ya gí gbí gázà kácá-kácá nó gii 'vee gbí nje wó, máa,

³ «Wò wálá 'do nó bà wiri 'bá mí ña ndá 'duù tí nó mbe ya gí gbí gázà lá nó? Wò 'do ndi lo nó bà toko 'bi yo ta ndú mí gbí gbèè ká'i le?»

⁴ Káa Piyétòrò gii 'dè gbí i tí nó mbe me tí nó 'do ngé rèngbó ngbàrángà'i ji ndú éno máa,

⁵ «Ta 'bí o gbaànjé, si ye kú 'deke tí ye ji Mbíri gbí gbata Jópà, 'bí i gù bàkà ye goolá ye kú ri a ri nò. Bindi ye gù nò 'bí i go gbolò kpá-bòngo náa à dò gbí gí, bindi à kú gù yuu 'do gbíri yà 'bàà éno gí to dé rẹgbà tí ye tí bàndò tí nó náa ye kú ki tí ye to tí nò.

⁶ Ye mà gù zeke'o gbí i tí nò, ye gù nò ndá kpíkpa'dà ña i mbe kú 'vala muu to tí nó léé gí kú gbí : ña yo tí ndá kòtì nò, ta ndá kòtì kàzà, ta ndá i mbe kú ja gbí yì ndú có to, ta ndá i mbe kú ri gù, ta ndá i mbe kú o ta gbí pípiri, 'dáá gí.

⁷ Bindi ye gù 'di kòcò 'duù kú 'dè có ji ye éno máa, «Piyétòrò! Ziki ndá i tí nò, wàa wò 'ví zò ndú!»

⁸ «Káa ye gù 'visì có ji 'duù tí nò éno máa, «Ngé gí lá, Mbe tí ye! Zu i jé ta 'bí ri gbaànjé di gbí nje ye lá.»

⁹ «Káa 'duù tí nò gù 'visì có ji ye 'do gbíri káká'i máa, «Si bà nì «zu i» mítí i ñinó náa Mbíri bàkà tí ngbàrangà i gí nó mí to.»

¹⁰ 'Duù tí nò 'dè có ji ye ta bà ta'ò, máa, ye zò ndá i tí nò, káa ye gù biya ndá có mì wó nò 'dáá gí. Ye mà gù zeke'o bindi bà 'dè có mì wó nò ji ye, ye gù nò à ja ndi ndá i tí nò, 'vondó'dóó, ya tí gí gbíri gí.

¹¹ «Káa, si ye ká kuu gbí kùdù có tí nò, ye mà gù zeke'o, ye gù nò ndá 'bí 'dakò ta'ò, náa à tuu ndú ji ye 'do gbí gbata Cèzàriyà kú rò tiyò á njekèji ndùgù 'bá tí nó náa ye kuu dù tí nò.

¹² Bèri-mi-Mbíri bà-i-nò gù 'dè có ji ye máa, ye 'ví me kpiiki-kpiiki gítí bà ya ta ndú gí ta é tí nò lá. Tacó éno, ze gù nje nó ta ndá 'dakò tí nò, gù je ndá ná'vindi ye tí nó kuu ta bà muu ndú vò-nje gbaànjé nó, ya gí 'bá mì 'dakò tí nò mbe tuu ndá 'duù gí tàkò ye nò.

¹³ Ze mà gù yee ká, 'dakò tí nò gù 'dè có ji ze máa, yì nò a basili mì Mbíri ká ri gí tà'ì tàkò yì, bindi yí gù 'dè có ji yì máa, «Tuu 'duù gí Jópà gí tàkò Simóné tí nó ta 'bí rẹ wó a Piyétòrò nò,

¹⁴ wàa yí 'ví gí gí bà 'dè có mbe 'vala yo ta ndá 'vii mì lo ji yo.»

¹⁵ «Káa ye mà gù 'bità bà 'dè có ji ndú, ye gù nò Bèri-mi-Mbíri kú gí 'do gbíri gí muu ndú, go bà gí yí gí muu ndoo táánò gbí kpédélé o nò.

¹⁶ Bindi mbí ye gù 'va tí có tí nó náa Mbe tí ndoo táánò 'dè ji ndoo éno máa, «Jòvání táánò kú caka tí ndá 'duù ta ngo, káa áa bà gù caka tí yo ta Bèri-mi-Mbíri,» nò.

¹⁷ Káa Mbíri lé má bàkà ji ndú káa gbèe ña nambeé tí nó náa yí táánò bàkà ji ndoo gí tàkò bà ùnje mì ndoo gítí có mì Mbe tí ndoo Jézú tí Bindi-Mbíri nó, ye a 'di, wàa a ye ká 'ví gù jòo ta gbí có ta Mbíri?»

¹⁸ Ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú mà gù 'di có tí nò náa Piyétòrò 'visì ji ndú nò, ndú gù nè nje ndú gí tàkò có bà ñonòkò tí Piyétòrò ta ndá 'duù ñinó mbe ya gí gbí gázà lá nó gí. Ndú bà-i-nò gù ùlù Mbíri máa, «Mbíri delé je muu ji ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdéyà lá nó, tacó bà 'visì tí ndú 'do tí ndá vò kpokèji mì ndú gítí kpokèji 'valá gí.»

Bà 'bità bà kili ndá 'duù ta rẹ mì Jézú gbí gbata Àndiyóki

¹⁹ Ndá 'bí mbe ùnje gítí có mì Jézú mbe 'vaaka ta guku bà mèèkè'i tí ndú 'do Jèrùzàlémè ta o bà zi Ìsitéfànò nó, gù 'vèè ta ndi gbí ndá to Fónésiyà ta Kípùrù, ta gbata Àndiyóki, kú ma có mì Jézú kpolo ma ká ji ndá Jùdéyà.

²⁰ Ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe gí 'do gbí ndá to Kípùrù ta Sirinì gí gbí gbata Àndiyóki gù 'bità bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbe tí ndoo tí Jézú ji ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdéyà lá nó delé.

²¹ Mbe tí ndoo gù koni ndú gbí nètè mì ndú, bindi ndá 'duù me mbè gù 'visì muu ndú gítí kpokèji mì Mbe tí ndoo gí.

²² Có bà ùnje gítí có mì Jézú mì ndá tende ña ndá 'bí 'duù gbí gbata Àndiyóki mà gù yee tí ndá mbe kú kili ta rẹ mì Jézú gbí gbata Jèrùzàlémè, ndú gù tuu 'bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndú ta rẹ wó a Bàrànába ya tí gí Àndiyóki.

²³ Bàrànába mà gù yee Àndiyóki, yí mà gù nò ña nambeé tí nó náa Mbíri bàkà ji ndá 'duù ká nó, tàkòcò wó gù peteke gí. Yí bà-i-nò gù kpo-gbì-tà-tù ndú tí kpoò, máa, ndú 'dáá gí 'ví tee njembí ndú mítí Mbe tí ndoo tí kpoò.

²⁴ Bàrànába tí nó náa ndá mbe kili ta rẹ mì Jézú tuu yí ji ndá 'duù Àndiyóki nó a tó 'dakò náa Bèri-mi-Mbíri je wotí ji yí me gbolò ngé ndii gí, tí 'dakò mbe tee njembí wó 'dáá gí mítí Mbíri. Tacó éno, ndá 'duù me mbè gù ùnje gítí có mì Mbe tí ndoo 'do gbí có mì wó.

²⁵ Bàrànába gù nje nó 'do Àndiyóki ya gí gbí gbata Tàrásùsù gí bà pà bà tí Sàwùlè.

²⁶ Yí mà gù 'de yí gí, yí gù 'daka yí ya tí gí Àndiyóki. Bindi ndú gù too ndoo gbaànjé ta yí mí mì ndá mbe kú kili ta rẹ mì Jézú ká, kú nibà i ji ndú.

À gii 'bità bà nì «Kirisitiyànò,» ta gbí éno máa, «ndá bòò mì Bìndi-Mbírì,» mítí ndá mbe tala có mì Jézù nó a i gbí gbata Àndiyóki.

²⁷ Ta o tí nò náa ndá Bàrànába ta Sàwùlè kuu tí gbí gbata Àndiyóki nò, ndá 'bí mbe kù 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mi-Mbírì gii gí 'do Jerúzalémé gí Àndiyóki.

²⁸ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú gbaanjé ta rẹ wó a Àgábù gii a gí yaà, bìndi yí gii kò kò jì ndá 'duù ta wotí mì Bèri-mi-Mbírì máa, vò go kèjì gí bà tẹ ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí. (À dú káa yúcó, vò go gii tẹ to go có mì Àgábù nò gbí o mì Kiláwúdiyò tí ngáangbá gba mì ndá Rómánò.)

²⁹ Ndá mbe tala có mì Jézù gbí gbata Àndiyóki mà gii 'di có mì Àgábù nò, ndú gii ẹre gba có mì ndú gbaanjé máa, ndá yí 'dáá gí gò i, káa à me éno máa ndá 'duù 'dáá gí 'ví gò i 'vii ká 'vii nò lá. 'Duù 'ví gò káa bà wotí mì wó, wáa ndá yí 'ví tuu jì ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù nìno 'bá Jùdèyá nó, wáa ndú 'ví koni ta tí ndú.

³⁰ Ndú mà gii yòò i-'bì ndú go có tí nò náa ndú toko nò cee gí, ndú gii tuu ta ndá Bàrànába ta Sàwùlè jì ndá kpo 'duù kuro ndá mbe kù kili ta rẹ mì Jézù á Jerúzalémé.

12

Bà zèè Piyétòrò

¹ Ta o tí nò, Èròdè, tí gbolò gba mì ndá Jùdèyá, gii 'bità bà zèè ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá mbe kù kili ta rẹ mì Jézù ta kpo-'bìli.

² Yí da miṛi Jákòmò tí nó tí ná'vindi Jòvànì nó ta njà sizò.

³ Yí mà gii nò éno máa, líkì i tí nò náa yí bàkà nò kuu tí ndá Jùdèyá, yí gii có gbí ndò muu nìno ya gí bà zèè Piyétòrò delè.

⁴ Èròdè zèè Piyétòrò a i ta o bà ci 'Dè-kò gbí tàkìlì mì ndá Jùdèyá. Tacó ènò, yí gii te yí mí gbí zàà, bìndi yí gii kaa ndá àsikèrì muu 'bì-nje vò nje-vò gbaanjé tacó bà kpolo tí wó yee tí o bà cee o bà bàkà bà tàkìlì bà ci 'Dè-kò, má kózò gí, wáa yí 'ví gii yù gázà jì yí mì kuro ndá 'duù.

⁵ Káa ta o tí nò náa Piyétòrò kuu tí gbí zàà nò, ndá mbe kù kili ta rẹ mì Jézù gii dù kù 'deke tí ndú jì Mbírì tacó tí wó ta njembí ndú gbaanjé.

Basili mì Mbírì njaanga Piyétòrò 'do gbí zàà

⁶ Káa ta bèbìli kuro yé bà nò ngbàngà mì Piyétòrò mì Èròdè, Piyétòrò ta o tí nò tí rì ta ndá ginjírì tí wó sósò'ò, gbí òkò tí ndá àsikèrì sósò'ò mbe kù ù rẹgbà tí wó, bìndi ndá 'bí gbí-gbì kù ù gbolò njekèjì bà rì gí gbí zàà.

⁷ Ta bèbìli tí nò, basili mì Mbírì gii rì gí tà'í gbí zàà tàkò Piyétòrò si yí tí rì, bìndi yí gii gbà Piyétòrò ta bà gbi yí gbí Ká wó pètékè'i éno. Piyétòrò mà gii gundii 'do tí rì, yí gii nò basili tí nò mbe gbà yí 'do tí rì nò kù rò tìyò gbí ngba'o tàkò ndú tà'i. Bìndi basili tí nò gii 'dè có jì Piyétòrò, máa, «A gí yaà! Ngo've tí lo!» Piyétòrò mà gii a gí yaà go có mì basili tí nò, ndá ginjírì tí nó kùtáá náa à ẹre ta ndá 'bì wó nó gii dù káa karaka gbí tí ndú 'do tí ndá 'bì wó ta kpéetí ndú gí.

⁸ Bìndi basili tí nò gii 'dè có jì yí máa, «Ere wú'dè mì lo gí, wáa wò 'ví yuu ndá tààmà mì lo.» Piyétòrò mà gii bàkà go có tí nò náa basili tí nò 'dè jì yí nò gí, basili tí nò káká'i gii 'dè có jì yí máa, «Paraka wòòkò bongo mì lo náa wò kù yuu mí pí ndá bongo nó mítí lo, wáa wò 'ví gí gí bà rù ndi ye.»

⁹ Piyétòrò bà-i-nò go a gí yaà gí tàkò basili tí nó ká go 'duù mbe kù rì a rii nò.

¹⁰ Basili tí nò gii có ta Piyétòrò tí ndá bàndò bà dù ndá mbe kù kpolo tí njekèjì zàà sósò'ò, bìndi ndú mà gii yee ta yí tí njekèjì ndùgù bà rì gí gbí gbata náa à bàkà 'do tí lù, njekèjì tí nò gii njaanga tí wó jì ndú ta kpéetí wó. Ndú gii rì gí gbí ndùgù. Ndú mà gii nò yendi 'bí gbolò kpokèjì gbaanjé cee gí, basili tí nò gii dù káa gírì 'do tí Piyétòrò go có serè nó gí.

¹¹ À gii dù ngbii nò a o bà gii da rọ Piyétòrò. Muu wó mà gii gí gítí wó gí, yí gii 'bità bà 'dè có ta kpéetí wó, máa, «Ye kponó nò ni gí máa, ye kù rì me rii lá. A Mbírì ká tuu basili mì wó gí tí gí bà 'vala ye 'do 'bì Èròdè, delè 'do gbí ndá nja ndá vò i tí nó náa ndá Jùdèyá tàánò gbí-gbì kù ù bà bàkà ta ye nò.»

¹² Piyétòrò gii zèè kpokèjì jáà bìndi bà da rọ wó nò, ya gí bàndò tí nó náa ndá 'duù mì Bìndi-Mbírì me mbe kili mítí kù 'deke tí ndú jì Mbírì tacó tí wó tí, a 'bá mì Mária yá tí nó tí nawu Jòvànì tí nó ta 'bí rẹ wó a Màrikò nó.

¹³ Yí mà gii yee kà, yí gii 'de ndá 'duù a i tà'i. Yí mà gii ku njekèjì, a 'bí 'vinì ta rẹ wó a Ròdá, mbe kù bàkà nèté 'há tí nò, ká gii gí tacó bà 'di có mì wó.

¹⁴ Ródà má gii 'di kòcò Piyètòrò ni gí, líkí'ò gii bàkà yí tí ña ñinó náa yí gii dele ndi wó 'do tí njekèjì mbálá-mbala si bà njaanga njekèjì mí to, ya gí bà 'dè có ji ndá 'duu tí nó mbe kili mí tà'i nó máa, «Piyètòrò kú rò tíyò tí njekèjì.»

¹⁵ Káa ndá 'duu tí nó gii 'visi có ji yí máa, «A 'bí ña i ká gbí muu lo!» Káa Ródà gii aanga muu wó ká mítí có Piyètòrò tí nó mí wó á mbe kú rò tíyò á tí njekèjì nó. Ndá 'duu tí nó bà-i-nò gii 'visi có ji Ródà gí tàkò i kpàcà tí nó mí wó nó, máa, «Áá bá dù a vuuvuu Piyètòrò!»

¹⁶ Káa si ndá 'duu tí nó kuu tí kponje ta Ródà, Piyètòrò kpòò kú ku njekèjì. Ndú má gii njaanga njekèjì, ndú gii ñò à kuu nó a Piyètòrò ká kú rò tíyò á kùro ndú go serè nó.

¹⁷ Piyètòrò bà-i-nò gii bàkà 'bí wó ji ndú, máa, ndú dù ngbìl. Ndú má gii dù ngbìl á go có mí wó nó gí, yí gii 'dè gbí kpokèjì bà 'vala yí mí Mbe tí ndoo 'do gbí zàà, ji ndú. Bindi yí gii ci ndú máa, «Yo 'vanda ndi ndá có tí nó ji ndá Jákòmò, ta sè ndá 'bí ná'vindi ndoo.» Bindi yí gii ndii 'do tí ndú ta bèbili tí nó ya gítí 'bí bàndò tende.

¹⁸ Yé má gii too gí, có gii ñònòkò tí gbí òkò tí ndá àsikèrì tí nó mbe kú ù njekèjì zàà ta bèbili bà zèè Piyètòrò nó tí cèe vò bà i. Ndú gii dù ta dú'ò tí nó kú 'vee káa rẹ ña i tí nó mbe 'de Piyètòrò nó.

¹⁹ Èròdè bà-i-nò gii pà bà tí Piyètòrò kpòò, bà 'de yí má gii kpò yí gí, yí gii kaa ndá àsikèrì tí nó tí ndá mbe kpòlò tí Piyètòrò si yí gbí zàà ta bèbili tí nó nó, yí má gii 'viiki gbí nje ndú cee gí nó, yí gii waa có ku mítí ndú kùro bà ya yí ta 'bá 'do gbí to Jùdèyà gí Cèzàriyà.

Bà ci Èròdè

²⁰ Ta o tí nó, gbí òkò tí ndá Èròdè ta ndá 'duu gbí gbata Tírò, ta ndá 'duu gbí gbata Sidóni, niki lá. Tacó éno, ndá 'duu tí nó gii tuu ndá 'bí 'duu mí ndú tacó bà ya gí bà peteke tàkòcò Èròdè. À po tírì tí kpó ta kú 'bilí! Tacó éno, ndá 'duu tí nó má gii yee 'bá mí Èròdè, ndú gii peteke kùro á tàkòcò Bilásitù, tí gbolò 'duu mbe kú kpòlò tí ndá i mí Èròdè, má kózó gí, ndú bà gii yèè ta ndi ndú gítí bà peteke tàkòcò Èròdè. Ndá 'duu tí nó pà làyì gítí có tí nó gbí òkò tí ndú ta ndá Èròdè nó tacó ndá 'duu 'bá mí ndú kú 'de i-zò-zò a i 'do gbí to mí Èròdè.

²¹ Èròdè bà-i-nò gii ci 'bí o mí wó, bindi yí gii yuu bongo gba mí wó, bindi yí gii ki tí wó pí jàlàmbà mí wó, kú 'dè ndá có mí wó ji ndá 'duu mí wó.

²² Káa, si Èròdè kú 'dè ndá có tí nó, ndá 'duu gii dù kú wu gbí wó ta bà tò kú ta kòcò ndú ngéé gí yàà, máa, «Á nó me 'duu ká kú 'dè có nó lá! A Mbíri ká kú 'dè có!»

²³ Má gii zeke'o, basili mí Mbe tí ndoo gii gbí Èròdè 'do pí jàlàmbà 'va mí to ká mí kùro ndá 'duu tí nó, tacó yí te duu mítí Mbíri lá. Bindi ndá kini gii zò yí zi gí.

²⁴ Có mí Mbíri gii dù kú 'vala bindi ku Èròdè nó pètèkèè kú ya tí .

²⁵ Ndá Bàrànába ta Sàwùlè má gii cee ta nètè mí ndú Jèrùzàlémè gí, ndú gii 'daka Jòvànì tí nó ta 'bí rẹ wó a Màrikò ta ndú ya tí gí Àndiyóki.

13

Bà ruka ndá Bàrànába ta Sàwùlè tí ndá mbe ya gí bà ma có mí Jézù ji ndá 'duu muu to kè'bi

¹ Ndá mbe nibà i ta ndá mbe 'dè-kòcò ta wotí mí Bèri-mi-Mbíri ta o tí nó gbí òkò tí ndá mbe kú kili ta rẹ mí Jézù gbí gbata Àndiyóki a ndá Bàrànába, ta 'bí Simónè, náa a kú ní mítí wó a Bè-Simónè, ta Lúciyò tí nó mbe gí 'do gbí to Sirinì nó, ta Mànáyèni tí nó náa ndú kpòlò ta Èròdè tí gbolò gba nó mí njewu gbaanjé nó, gii je Sàwùlè.

² Ta 'bí o gbaanjé si ndú kú kònò go ta bà 'deke tí ndú ji Mbíri, Bèri-mi-Mbíri gii gí gí muu ndú, bindi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Yo mò ndá Bàrànába ta Sàwùlè 'do gbí òkò tí yo gí ndii, wàa ndú 'ví bàkà nètè tí nó náa ye tè'é tí nó gítí nó.»

³ Ndú má gii kònò go, ta bà 'deke tí ndú ji Mbíri cee gí, ndú gii tee 'bí ndú mítí ndá Bàrànába ta Sàwùlè, ta bà 'deke tí ndú ji Mbíri, máa, yí 'ví je wotí ji ndú, bindi ndú gii mò ndú 'do gbí òkò tí ndú ji Bèri-mi-Mbíri.

Kpédélé bà ya ndá Bàrànába ta Sàwùlè gí bà ma có mí Jézù ji ndá 'duu muu to kè'bi

⁴ Bèri-mi-Mbíri gii tuu ndá Bàrànába ta Sàwùlè, máa, ndú ya gí bà bàkà nètè bà ma có mí Mbíri ji ndá 'duu tí 'bí to mbe le mí gbí u ngo, náa à kú ní mítí a Kípùrù. Ndú bà-i-nò gii ñjè nó 'do Àndiyóki ya gí bà o gbá 'do gbí gbata Sèlúsiyà tacó bà ya gí Kípùrù.

⁵ Ndú má gii yee Kípùrù gí, ndú gii co gí to 'do gbí gbá á gbí gbata Sàlámì. Bindi ndú gii dù kú nó ta bà ma có mí Jézù ji ndá Jùdèyà ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndú gí bà ùlù Mbíri. (A Jòvànì Màrikò ta o tí nó ká kú koni ndú ta nètè.)

⁶ Ndá Bàránábà ta Sàwùlè má gii nò gbí Kípùrù waaka 'do Sálámi gí gbí gbata Páfò, ndú gii 'de 'bí 'dakò mbe bàkà tí wò mbe bààci, ta rẹ wó a Bàràjézù, (náa á kù nì míti wó gbí có Ìgirígì a Èlímà, gbí máa, «mbe bààci»),

⁷ tí 'duù gbí ngbàngà mì Sérégiyò Páwòlò tí gbolò 'duù mì ndá 'duù Páfò, tí 'dakò mbe 'di gbí-o ngé cee gí. Sérégiyò Páwòlò bà-i-nò gii tè'è tí ndá Bàránábà ta Sàwùlè, tacó wàa, yí 'ví 'di có mì Mbírì 'do mì ndú.

⁸ Káa có tí nò gii ya gí gbí muu Èlímà lá. Tacó ènò, yí gii jẹ ta bà pà kpokèjì bà volo gbí bà 'di ndá có mì ndá Bàránábà ta Sàwùlè á 'do tí Sérégiyò gí, tacó wàa, yí 'ví 'di có mì Jézù lá.

⁹ Bìndi Sàwùlè (náa rẹ wó mì ndá Ròmánò a Páwòlò) gii zeke gbí nji ọ Èlímà ngbóó ta wotí mì Bèrì-mi-Mbírì, Ndá i tí lo a 'vèrè ta tiri.

¹⁰ Bìndi yí gii 'dè có jì yí, máa, «Ndí lo 'viù mì Sítànì! Wò a 'duù nìno ta go ndá i nìno 'dáá gí jáá mbe kù toko ndá 'duù ta Mbírì nó tí lo gbaànjé wálá. Wò bà si bà nònòkò gbí kpokèjì yúco mì Mbe tí ndoo mí to ta o ngayi?

¹¹ Nò wélégí, wò kpónó kèjì gí bà nò wotí mì Mbe tí ndoo míti lo. Ọ lo kpónó kèjì gí bà yoo gí. Wò bà nò rì tí nó á kuu yaa nó wálá ta làmbu o.»

À káa póó bà 'dè có tí nò mì Páwòlò, 'bí i gii te mí ọ Èlímà tūrúwàa go 'dèengàmbé nò, bìndi 'dí'di'o gii ja gí ọ wó gí. Bìndi yí gii 'bità bà gbala to kù pà 'duù tacó bà ja yí.

¹² Sérégiyò Páwòlò má gii nò ọ i tí nò mbe bàkà tí nò, nje wó gii 'dèè gítí ọ có tí nó náa yí 'di ta rẹ Mbe tí ndoo nó gí. Tacó ènò, yí gii ùnje gítí có mì Mbe tí ndoo gí.

Bà yee ndá Páwòlò ta Bàránábà gbí gbata Àndiyóki nìno gbí to Pisídiyà

¹³ Ndá Páwòlò ta ndá ka nó mì wó gii o gbá 'do gbí gbata Páfò ya gí gbí gbata Pérégá á gbí to Páfliyà. Bìndi Jòvànì gii jee ndú mì bà-i-nò, yí gii dele ndi wó ya gí Jèrùzàlémè.

¹⁴ Ndá Páwòlò ta sè ndá 'bí ka wó mbe nó gii ndii 'do Pérégá ya gí gbí gbata Àndiyóki á gbí to Pisídiyà. Ndú má gii yee ká gí, ndú gii kaa ya gí bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì ta 'bí rì bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyà, bìndi ndú gii kì tí ndú to.

¹⁵ À má gii 'deke có 'do gbí ndá wáràgà mì Mòze, ta ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì, jì ndá 'duù cee gí, ndá kpo-kpò 'duù mbe kù bàkà nètè bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì gii tuu 'duù jì ndá Páwòlò ta ndá ka wó mbe nó, máa, «'Bí có bà 'dè jì ndá 'duù tacó bà je wotí jì ndú má kuu mì yo, yo 'dè gí sè, ndá ná'vindí ze.»

¹⁶ Páwòlò má gii 'di có tí nò, yí gii a gí yaa, bìndi yí gii bàkà 'bì wó jì ndá 'duù, máa, ndú dù ngbii. Ndá 'duù má gii dù ngbii go có mì wó nó gí, yí gii 'bità bà 'dè có jì ndú, máa, «Yo tí ndá kòtí Ìziriyélì, ta yo tí ndá 'duù nìno 'dáá gí mbe kù cì gúku tí Mbírì nó, yo sè tù yo!

¹⁷ Mbírì mì ndá 'duù mì ndoo tí ndá Ìziriyélì dígísèè ruka ndá ká gù ndoo, bìndi yí gii bàkà ndá 'duù mì ndoo tí ndá 'duù nìno ta rẹ ndú a rẹ nó si ndú dígísèè kù 'vala 'bá mì ndá tende 'duù á Másirì nò. Yí tí Mbírì gii tè kùro ndú ta wotí mì wó 'do Másirì gí sè.

¹⁸ Yí gii kpòlò tí ndú si ndú gbí kángáá nga ngoò ta i go ndoo zì'duù-sò.

¹⁹ Yí tí Mbírì gii 'bu a ọ ndá 'duù vò-nje só á gbí to Kánànì, bìndi yí gii je to bìndi ndá 'duù tí nó jì ndá ká gù ndoo tí nìndi ndú,

²⁰ ta i dé gítí ndoo zì'duù-vò ta bà nà'ò ta zì'duù-sò-nje muu'bi pí (450).

«'Do bà-i-nò, Mbírì gii je ndá ngáágbá 'dakò tí ndá 'duù kùro ndú jì ndú yee tí o mì Sámùwélé tí mbe 'dòkò có mì wó tí Mbírì.

²¹ Ndá ká gù ndoo gii 'deke tí ndú jì Mbírì máa, yí je 'bí 'duù jì ndá yí tí gbolò gba mì ndá yí gbí o mì Sámùwélé. Mbírì bà-i-nò gii je Sàwùlè, tí 'viù mì Kísì tí 'duù 'do gbí ọ Bènjámínò, jì ndú tí gbolò gba mì ndú. Sàwùlè bàkà mí gbí gba a ndoo zì'duù-sò,

²² bìndi Mbírì gii le bèrè 'do tí wó jì Dàvidè. Nìno a Dàvidè tí nó náa Mbírì 'dè có gítí wó éno máa, «A ye tí Mbírì ká cu 'bì ye míti Dàvidè, tí 'viù mì Jési, á 'do gbí 'dóó có mì ye gbí njembì ye. Tacó ye nò nì gí máa, yí a 'bí 'dakò náa yí bà bàkà go có mì ye gí», nó ká nò.

²³ Mbírì gii bàkà a Jézù, tí 'viù-gù Dàvidè, tí mbe 'vala ndá 'duù á go cí mì wó náa yí tí Mbírì cì nò.

²⁴ Jézù tí nó náa Jòvànì dígísèè kò-kò ta rẹ wó ta o tí nó náa yí kù ma có jì ndá Ìziriyélì 'dáá gí, máa, ndú 'visì muu ndú 'do tí ndá vò kpokèjì mì ndú, wàa yí 'ví caka tí ndú, tacó wàa Mbírì 'ví je ta à-cee-gí gítí ndá vò i mì ndú nò.

²⁵ Kùro bà cee nètè mì Jòvànì má gii dooko gí, yí gii kò kò jì ndá 'duù máa, «Ye me ọ có tí nó náa yo kù kofo gbí muu yo nó lá. 'Duù tí nó kèjì gí tàkò ye nó a gbolò 'duù nìno náa à kpétí káa vòò bà dù tí mbe njaanga tàrà 'do tí kò wó, ye 'viù tí lá.»

²⁶ «Cò 'valá tí nó a i tacó tí ndoo, ndá ná'vindí ye, tacó tí ndoo tí ndá 'vii-gù Àbiráámò, ta ndá 'duù ñinó 'daá gí ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá mbe kú cì gúku tí Mbíri nò.

²⁷ Ña i tí nó táánò náa ndá 'duù Jèrùzàlémè ta ndá gba mi ndú bàkà nó, ndú kpèti má ñò nì lá, a i tacó wàa ngo nje ndá mbe 'dòkò có mi Mbíri, náa à kú 'deke ta ñi bà woti gbí tàkii mi ndá Jùdèyà ta o 'daá gí gítí có bà zi Jézù nó, 'ví 'va tí gbí kùnga to lá.

²⁸ Ndú táánò ñò nì ngbàrángà'i gí, máa, mderè bà waa có ku míti wó wálá, káa ndú gii neke ñò ndú pítí-pítí gí, bindi ndú gii 'dè có ji Pilátò máa, yí si yí wàa à 'ví zi yí gí.

²⁹ Ndú má gii bàkà ta yí go ndá có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mi Mbíri sàà gí nó gí, ndú gii ja ku wó 'do tí njèèkpè mù ya tí gí gbí gùu.

³⁰ Káa, Mbíri gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.

³¹ Yí gii túbà tí wó bindi bà 'vala ndi wó mi Mbíri 'do gbí muu'dú wó nó ta bà me mbè ji ndá 'duù tí nó mbe ko yí 'do Gàliléyà gí tí gí Jèrùzàlémè á kùro bà zi yí nó. À kpónó a ndá 'duù tí nó ká kú ma có tí wó ji ndá Íziriyéi.

³² «Ze kpónó gí ji yo nó ta Banga-Ngú-Có, máa, Mbíri dígíséé ci ndá ká gù ndoo gí,

³³ káa yí gii túbà a i ji ndoo tí ndá 'vii-gù ndú éno máa, «Yá-cí-cí kpili lá.» ta bà 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó, á go có tí nó náa à cu mí gbí bà só cè gbí wáràgà mi ndá Muu-cè éno máa,

«Wò a 'vii mi ye,

ye wúnó gí tí Bu lo gí.» nò.

³⁴ À má gítí bà 'vala ndi Jézù mi Mbíri 'do gbí muu'dú wó wàa yí 'ví cì ndi wó káká'i lá, ñinó a i mbe bàkà tí go có tí nó náa a yí tí Mbíri táánò ká 'dè ta nje wó éno máa,

«Ye bà cù 'dóó 'dè ngo cù tí nó

náa ye táánò ci Dàvidè gítí nó míti yo.» nò.

³⁵ À gii cu káká'i mí gbí 'bí cè mi ndá Muu-cè éno máa,

«Wò bà si bòò mi lo náa wò kaa yí mò gí mi lo gí nó

'ví zò to wálá.»

³⁶ Káa Dàvidè táánò má gii bàkà nètè mi Mbíri si yí gbí wu wó cee gí, à gii bàkà bàndò ji yí mí mi ndú ta ndá ká gù wó, bindi yí gii zò to gí.

³⁷ Káa 'Duù tí nó náa Mbíri táánò 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nó zò to lá.

³⁸ À má éno, có gbí muu ye ji yo éno máa, yo 'ví ñò nì éno máa, Mbíri táánò tuu a 'dakò tí nó tí Jézù nó, máa, yí gí gí bà ma có bà je à-cee-gí mi yí tí Mbíri gítí ndá vò i mi yo ji yo, ndá ná'vindí ye.

³⁹ Áá táánò a yí ká njaanga miñi ndá 'duù ñinó mbe ùnje gítí wó gí nó 'do gbí ndá vò i tí nó 'daá gí náa bà njaanga miñi ndá 'duù 'do gbí ndú kpò có mi Móze gí nò.

⁴⁰ À má éno, yo kpolo tí yo, má wálá, có tí nó náa ndá mbe 'dòkò có mi Mbíri dígíséé 'dè éno máa,

⁴¹ «Yo tí ndá mbe kú 'dè có ñónókó,

yo zeke'o jèlè yo gí,

wàa yo 'ví ñò serè,

wàa yo 'ví mii gí.

Tacó ye kú bàkà 'bí i gbí o mi yo,

náa yo táánò má 'di có i tí nó a i 'do mi 'bí 'duù,

yo bà si có mi 'duù tí nó ká tí cè tiri.» nó, bà 'de yo.»

⁴² Páwòlò má gii 'dè có cee gí, ndá 'duù gii ci ndá Páwòlò ta Bàránàbà si ndú kú gii njè 'do bàndò bà kili ndú gí bà ùlù Mbíri, máa, ndú 'ví dele ndi ndú gí gí bà 'dè gbí ndi có tí nó náa ndú 'dè nó ji ndá yí ta 'bí ñi bà woti gbí tàkii mi ndá Jùdèyà á bindi ñinó.

⁴³ Ndá 'duù má gii njè 'do bàndò bà kili ndú gí, ndá Jùdèyà me mbè, ta ndá 'duù me mbè 'do tí ndá 'bí tendè ña 'duù ñinó mbe kaa ti ndú gí gbí tàkii mi ndá Jùdèyà ta njembí ndú gbaanjé gí nó, gii nó ñinó ndú a i ta ndá Páwòlò ta Bàránàbà. Ndá Páwòlò ta Bàránàbà gii kpo-gbí-tà-tù ndú gbí ndá nje mi ndú ta ndú, máa, ndú 'ví tee njembí ndú míti nambeé tí nó náa Mbíri bàkà ji ndú nò.

⁴⁴ Ndá 'duù gii kaa 'do gbí gbata 'daá gí ya gí bà 'di có mi Mbíri 'do mi ndá Páwòlò ta Bàránàbà ta ñi bà woti gbí tàkii mi ndá Jùdèyà tí nó náa ndú ci nò.

⁴⁵ Ndá Jùdèyà má gii ñò ndá mbè 'duù tí nó, kii gii te ndú gítí bà 'dè zu có gítí Mbíri, ta bà go 'verè míti ndá có mi ndá Páwòlò ta Bàránàbà.

⁴⁶ Ndá Páwòlò ta Bàránàbà bà-i-nò gii 'dè có ta gúku tí ndú gbaanjé wálá ji ndá Jùdèyà gbí òkò tí ndá 'duù tí nó, máa, «Kpédélé ndá 'duù náa ze bà ma có mi Mbíri ji ndú a yo tí ndá Jùdèyà. Káa à lê má me tí éno gí, ze kpónó bà 'visi nje ze gí mi ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó, sé náa yo biya bà 'di có mi ze gí, yo delè gii ñò tí yo 'vii tí ndá mbe 'de 'valá ñinó mbe cee lá nó lá, nó.

⁴⁷ Tacó ñinó a có tí nó náa Mbe tí ndoo 'dè jì ze ta o tí nó náa yí táánò 'dè ta có tí nó máa,

«Ye bàkà yo tí ngba'o kùro ndâ 'duù,
tacó wàa, ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí
'ví 'de ta 'válá' nó ká nò.»

⁴⁸ Ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó mà gii 'di có tí nó náa ndâ Páwòlò ta Bàrànábà 'dè nò, tàkòcò ndú gii peteke ngé ndii gí. Ndú gii ùlù có mì Mbe tí ndoo nò. Bindi ndâ 'duù ñinó náa Mbìrì cu 'válá ñinó mbe cee lá nó mí gbí tú ndú gí nó gii ùnje gítí có mì Jézù gí.

⁴⁹ Ñinó a bà gii 'vèè có mì Mbe tí ndoo cee gbí wúngbó to tí nó 'dáá gí.

⁵⁰ Káa ndâ Jùdèyà gii ya yílílí gí gbí muu ndâ 'bí kpo-kpò ni ñinó mbe kaa tí ndú gí gbí tàkìlì mì ndú tí ndâ Jùdèyà ta njembí ndú gbaanjé gí nó, ta ndâ 'bí kpo-kpò 'duù gbí gbata. Ndú gii volo muu ndú 'do tí ndâ Páwòlò ta Bàrànábà gí. Bindi ndâ kpo-kpò 'duù tí nó gii mòkò ndâ Páwòlò ta Bàrànábà 'do gbí wúngbó to tí nó gí.

⁵¹ Ndâ Páwòlò ta Bàrànábà bà-i-nò gii gbà njú to 'do tí kò ndú míti ndâ mbe mòkò ndú nò. Bindi ndú gii njè nó 'do gbí to tí nó ya gí gbí gbata Ìkóniyùmù.

⁵² Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii dù ta tàkòcò ndú pètékè'i, tacó Bèrì-mì-Mbìrì je wotí jì ndú me gbolò.

14

Ndâ Páwòlò ta Bàrànábà gbí gbata Ìkóniyùmù

¹ Ndâ Páwòlò ta Bàrànábà mà gii yee gbí gbata Ìkóniyùmù, ndú gii ya gí bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbìrì á go ñinó náa ndú bàkà si ndú gbí gbata Àndiyóki nò. Ndú gii ma có mì Mbìrì jì ndâ 'duù kà tí ña ñinó náa ndâ Jùdèyà ta ndâ Ìgìrìgì me mbè gii ùnje gítí có mì Jézù gí.

² Káa ndâ 'bí Jùdèyà ñinó mbe biya bà ùnje gítí có mì Jézù gí nó gii volo muu ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó gítí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù.

³ Ndâ Páwòlò ta Bàrànábà gii dù kú ma có mì Mbe tí ndoo jì ndâ 'duù ta gúku tí ndú wálá ta kòndi o. Mbe tí ndoo delè gii je wotí bà bàkà ndâ serè jì ndâ Páwòlò ta Bàrànábà, tacó bà túbà jì ndâ 'duù máa, có tí nó náa ndú kú ma nò a có nambeè tí nó mì yí náa yí kú bàkà jì ndâ 'duù ta có tàkò wálá nò.

⁴ A 'bè ká gii dù gbí òkò tí ndâ 'duù gbí gbata ta o tí nó. Ndâ 'bí 'duù gii tè gí tàkò có mì ndâ Jùdèyà, bindi ndâ 'bí gii ya a i gí tàkò có mì ndâ tú mì Jézù.

⁵ Ndâ 'bí Jùdèyà, gii je ndâ 'bí 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó, gii toko có ta ndâ kpo-kpò 'duù gbí gbata gítí bà bàkà gbínje ta ndâ tú mì Jézù, wàa à 'ví 'vaka ndú ta díí.

⁶⁻⁷ Ndâ tú mì Jézù mà gii ñò ndâ i kú gii bàkà có bà ya ta ndú gbí gbata Ìkóniyùmù níki lá, ndú gii fa ngèlè ya gí bà pà 'válá gí gbí to Likáyóniyà. Ndú mà gii yee Likáyóniyà, ndú gii dù kú nò ta bà ma Banga-Ngú-Có mì Jézù jì ndâ 'duù ta ndi tí ndâ 'bá dè-dè seè ndâ gbata Lísitàrà ta gbata Dèrèbi.

Ndâ Páwòlò ta Bàrànábà 'vala 'bí 'dakò mbe gbele've gí gbí gbata Lísitàrà

⁸ Ta 'bí o gbaanjé si ndâ Páwòlò ta Bàrànábà kuu gbí gbata Lísitàrà, ndú gii 'de 'bí 'dakò jé mbe nò nó 'do tí bà jò yí mì nawu wó lá, tacó ndâ kpázà kò wó gbele've 'do ká gbí yí nawu wó.

⁹ Káa si 'dakò tí nó kú sè tù wó tí ndâ có tí nó náa Páwòlò kú ma nó, ndú gii 'deeke gbí nji ro ndú ta Páwòlò. Páwòlò gii ñò ni 'do gbí nji ro 'dakò tí nó éno máa, yí 'vii tí 'duù ñinó náa à 'ví 'válá yí nó gí, tacó yí ùnje gítí có mì Jézù gí.

¹⁰ Páwòlò bà-i-nò gii 'dè có jì 'dakò tí nó ta kòcò wó ngára gí yaà, máa, «A gí yaà! Rò tíyò jáá!» 'Dakò tí nó bà-i-nò gii a gí yaà, bindi yí gii 'bità bà nò nò.

¹¹ Ndâ mbè ndâ 'duù tí nó mbe ñò i tí nó náa Páwòlò bàkà ta 'dakò tí nó mbe gbele've gí nó nó gii tò kú ta kòcò ndú ngéé gí yaà ta nje có mì ndú tí ndâ 'duù Likáyóniyà, máa, «A ndâ bààci ká jì'ví tí ndú tí ndâ 'duù, bindi ndú gii gí mí ndoo.»

¹² Ndú bà-i-nò gii gbì rè Zéyùsù, tí gbolò bààci mì ndâ Ìgìrìgì, mí muu Bàrànábà. Bindi ndú gii gbì rè Èrèmésì, tí muu có mì ndâ bààci mì ndâ Ìgìrìgì, mí muu Páwòlò, tacó a yí ta o tí nó ká kú 'dè có.

¹³ Ndâ 'duù tí nó tí ndâ mbe kú bàkà i jì Zéyùsù, ta bàndò bà ci i jì yí ká dè seè gbata nó, gii gí ta ndâ dì mò'dú ta ndâ 'vì mù gí njekèjì ndùgù gbata, tacó bà ci ndú jì ndâ Páwòlò ta Bàrànábà.

¹⁴ Ndâ Bàrànábà ta Páwòlò mà gii 'di có ña i tí nó mbe kú bàkà tí mí njekèjì ndùgù nò, ndú gii yaka gbí ndâ bongo tí ndú gí, tacó bà túbà jì ndâ 'duù tí nó máa, go ña i tí

nò náa à kù bàkà ta ɾè ndá yì nò tí ndá yì wálá. Bìndi ndú gii oloko ta ngèlè co gbí òkò tí ndá mbè 'duu tí nò mbe tí binjii nò, ta bà tò kù ji ndá 'duu tí nò mbe kù bàkà có bà waa mbelè ji ndú tí njekèji ndùgù nò,

¹⁵ máa, «Yo kù bàkà ɲa i tí nò á tacó ye, ndá 'dakò? Ze delè ngbá káa ndá 'duu náa à jò ze ká go bà jò yo. Ze gí ta Banga-Ngú-Có ji yo, máa yo 'visì muu yo 'do tí bà ùlù ndá i ɲinó ta gbí ndú wálá nò, gítí wu Mbíri tí nò tí mbe suu ɾari, ta to, ta ngo, ta ndá i tí nò 'dáá gí gbí ndú nò.

¹⁶ Yí gbí ndá ká o táánò si ndá 'duu gbí ɲa ndú 'bá mi ndú kù bàkà go có mi ndú gbí muu ndú.

¹⁷ Kpèti ká ènò, yí táánò si yo me sínò lá. Yí ta o 'dáá gí kù túbà tí wó, máa yí kuu tí, ta bà si ndá 'bí tó i mì wó náa yí kù bàkà ndú nò ji yo: Yí kù tuu mù 'do ɾari ji yo; yí kù si ndá i-zó-zò gbí ɲi mi yo kù uu ta o mì ndú; yí kù je i-zó-zò ji yo; yí delè kù peteke ɾàkòcò yo.»

¹⁸ Ndá Páwòlò ta Bàránábà gii bàkà a cèe ndi ndú tacó bà ɾò ndá 'duu tí nò 'do tí bà waa mbelè ji ndú.

¹⁹ Ndá 'bí Jùdéya mà gii gí 'do gbí ndá gbata Àndiyóki ta Ìkóniyùmù gí gbí gbata Lísitàrà, ndú gii volo gbí òkò tí ndá tú mì Jézù ta ndá mbè ndá 'duu tí nò gbí gbata Lísitàrà nò gí. Ndá mbè 'duu tí nò gii ɲjè gítí bà 'vaka Páwòlò ta díí. Ndú mà gii 'va yí 'dèè gí, ndú gii ja yí 'do gbí gbata gí sè, tacó ndú kojo có máa, yí ci gí.

²⁰ Ndá mbe tala có mì Jézù gii tí yí 'dee gí. Yí mà gii zere gí, yí gii a gí yaà 'do tisi, bìndi yí gii dele ndi wó ya gí gbí gbata.

Ndá Páwòlò ta Bàránábà dele ndi ndú ya gí Àndiyóki

Ndá Páwòlò ta Bàránábà gii ɲjè nò 'do Lísitàrà ta yé bìndi ɲa i tí nò mbe 'de Páwòlò nò, ya gí gbí gbata Dérébi.

²¹ Ndú mà gii ma Banga-Ngú-Có ji ndá 'duu kà, ndá 'duu me mbè gii ùnje gítí bà dù tí ndá mbe tala có mì Jézù gí. 'Do bà-i-nò, ndú gii dele ndi ndú co gbí ndá gbata Lísitàrà, ta Ìkóniyùmù, ta Àndiyóki tí nò gbí to Pisídiya nò,

²² kù je ngú wotí ji ndá mbe tala có mì Jézù ta bà kpo-gbì-tà-tù ndú máa, «Yo zèè njembí yo, waa yo 'ví tee njembí yo mití Mbíri. Tacó ndoo bà kònò a sé'i á kuro bà dù ndoo tí ndá bòò mì Mbíri.»

²³ Ndú mà gii je ndá kpo 'duu mí kuro ndá 'duu ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá 'duu ta ɾè mì Jézù gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, ndú gii 'deke tí ndú, ta bà kònò go tacó bà yù nambeé 'do mì Mbíri tí nò náa ndú kù tee njembí ndú mití wó nò, máa, yí 'ví kpòlò tí ndú.

²⁴ Ndá Páwòlò ta Bàránábà gii ndii co gbí to Pisídiya ya gí gbí to Páfliya.

²⁵ Ndú mà gii cee ta bà ma có mì Mbíri ji ndá 'duu gbí gbata Pérégà ká gí, ndú gii ya gí bà o gbà 'do gbí gbata Àtaliya.

²⁶ Bìndi ndú gii dele ndi ndú ya gí gbí gbata Àndiyóki, tí bàndò tí nò náa à ɾuka ndú ji Mbíri mití nò.

²⁷ Ndá Páwòlò ta Bàránábà mà gii yee Àndiyóki gí, ndú gii kili ndá 'duu tí nò mbe kù kili ta ɾè mì Jézù nò, bìndi ndú gii 'vanda ndi ndá i tí nò náa Mbíri bàkà ta ndú gbí nò mì ndú nò ji ndú. Ndú delè gii dìtá ɲa bà njaanga njekèji bà tee njembí ndá 'duu ɲinó náa ɲa ndú me ndá Jùdéya lá nò mití Mbíri ji ndú.

²⁸ Ndú gii dù á mì ndú ta ndá 'bí mbe tala có mì Jézù bìndi bà dele ndú ta kòndi o.

15

Có ɲonòkò tí gbí òkò tí ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù

¹ Ta o tí nò si ndá Páwòlò ta Bàránábà kuu Àndiyóki nò, ndá 'bí 'dakò 'do gbí to Jùdéya gii ya gí Àndiyóki kà. Ndú gii dù kù nibà i ji ndá 'duu máa, «Yo má ya gí gbí gázà go có mì Mòze lá, yo bà 'vala wálá.»

² Có tí nò náa ndá 'dakò tí nò 'dè nò gii ya gí gbí muu ndá Páwòlò ta Bàránábà lá. Ndú mà gii tò kponje ta ndú gítí kpòò, ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí gbata Àndiyóki ká gii jukì ndú ta bà ɾuka ndá 'bí 'duu wàa ndú 'ví ya ta ndá Páwòlò ta Bàránábà gí bà 'viiki gbí có tí nò ta ndá tú mì Jézù, gii je ndá 'bí kpo 'duu mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí gbata Jèrùzàlémè.

³ Ndá mbe kù kili ta ɾè mì Jézù gbí gbata Àndiyóki 'dáá gí mà gii je nò ji ndá Páwòlò ta Bàránábà, ta ndá 'duu tí nò náa à ɾuka ndú ji ndú nò gí, ndá Páwòlò ta Bàránábà gii nò ta bà dìtá bà ùnje gítí có mì Jézù mì ndá 'duu ɲinó ta ɲa ndú me ndá Jùdéya lá nò ji

ndá mbe tala có mì Jézú ta ndi gbí ndá to Fónésíyà ta Sàmàríyà. Líkí bà 'di có tí nò gii dù tí ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú gbí ndá to tí nò ngé ndii gí.

⁴ Ndú má gii yee Jerúzalémè, ndá tú mì Jézú ta ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú 'dáá gí, ta ndá kpo-'duu-'bá gii te wiři mítí ndú ta banga tí . Bindi Páwòlò bà-i-nò gii dità ndá i tí nó náa Mbíři bákà ta ndú nó 'dáá gí ji ndú.

⁵ Káa ndá 'bí 'duu gbí òkò tí ndá 'duu tí nò mbe ùnje gítí có mì Jézú náa ndú táánò sàà a ndá mbe kpòlò tí tàkii mì ndá Jùdèyà nó gii biya có tí nò gí. Ndú gii aanga cèe muu ndú máa, kòzò tí ndá 'duu tí nó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó 'vi ya gí gbí gazà. Waa, à delè 'vi nìbà ndá có mì Mòze ji ndú.

⁶ Ndá tú mì Jézú, ta ndá kpo-'duu-'bá gii kili ta bà muu ndú, ndú má gii 'viiki gbí có tí nò kpòò,

⁷ Piyétòrò gii a gí yaà, bindi yí gii 'dè có ji ndú maa, «Ndá ná'vindi ye, yo ò nì ngbàrángà'i gí, máa, Mbíři táánò gbí ndá kpédélé o cu 'bi wó a i mítí ye 'do gbí òkò tí yo, máa, ye 'vi dù tí mbe nìbà Banga-Ngú-Có ji ndá 'duu tí nó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó, tacò waa, ndú 'vi dù tí tí ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú.

⁸ À má ta bà 'dè ta yúcó, Mbíři tí nó tí mbe òkò ndá có gbí njembí ndá 'duu 'dáá gí nó túbà bà ùnje mì wó gítí ndá 'duu ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó ta bà tuu Bèri mì wó tí Mbíři ji ndú, jé ká go ñinó náa yí tí Mbíři táánò bákà ji ndoo nó.

⁹ Mbíři bákà 'bè mí gbí òkò tí ndoo ta ndú lá. Bà tee njembí ndú mítí Mbíři si Mbíři 'vi si njembí ndú 'vi dù ngbàrángà'i gí.

¹⁰ À má ènò, ndoo tí ndá Jùdèyà 'vi kú paa gbí ñinó kpónó a i ta bà kpòlò tàkòcò Mbíři, náa ndoo má kú yòòngò bà te du kori tí nó dígíséé mbe kpò ndá ká gù ndoo gí, delè mbe gii kpò ndoo gí nó, mí pààpi ndá mbe tala có mì Jézú wàà?

¹¹ Káa ndoo ùnje gí máa, à táánò 'vala ndoo káa gbèe nambeè tí nó mì Mbe tí ndoo tí Jézú mbe 'vala ndú nó nò!»

¹² Piyétòrò má gii 'dè có mì wó cee gí, ndá 'duu tí nó mbe kili nó gii dù ngbi-ngbii. Gbèe kòcò gii dù lá. Bindi a ndá Páwòlò ta Bàrànába ká gii dità ndá kpo-kpò i ta ndá serè tí nó náa Mbíři si ndú bákà mí gbí òkò tí ndá 'duu ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó.

¹³ Ndá Páwòlò ta Bàrànába má gii 'dè có mì ndú cee gí, Jákòmò gii 'dè có ji ndá 'duu, máa, «Yo sè tù yo gítí có mì ye nó, ndá ná'vindi ye!

¹⁴ Simónè 'dè gbí ña kpédélé kpokèji bà kaa ndá 'duu mì Mbíři á gítí miři wó 'do gbí òkò tí ndá 'duu ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó gí.

¹⁵ Simónè 'vanda mí to nó ndíri a ndí kòcò ndá mbe 'dòkò có mì Mbíři náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbíři ènò máa, Mbíři máa,

¹⁶ <Ye bà dele ndi ye gí bà bì ndi 'bá mì Dàvidè mbe 'va tí to gí nó gí yaà.

Ye kèji gí bà 'viindi ndá i ñinó mbe ki'viki gí nó.

¹⁷ Bindi sè ndá 'duu ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá,

mbe kaa tí ndú je gí nó,

bà gii pà bà tí Mbe tí ndoo.

¹⁸ Ñinò a kòcò Mbe tí ndoo,

tí mbe túbà ndá i tí nó ji ndá ká 'duu sàà dígíséé.»

¹⁹ «Á má ènò, có gbí muu ye ènò máa, ndoo si bà pèè mbi ndá 'duu ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá, mbe 'visi tí ndú gí mì Mbíři gí nó mí to.

²⁰ Ndoò cu a wáràgà, waa ndoo 'vi tuu ji ndú ènò máa, ndú gee tí ndú 'do tí ndá i ñinó náa ndá vo-vò bàaci yuu 'bi ndú gí gbí ndú gí nó, ndú 'vi gee tí ndú 'do tí bà bákà bangbaya, ndú 'vi gee tí ndú 'do tí bà zò ndá ña yà ñinó náa à tè miři ndá nó tí nó té-té nó, ndú delè 'vi gee tí ndú 'do tí ña ndá mbelè 'dáá gí.

²¹ Tacò ñinò a ndá i ñinó náa ndá mbe ma có mì Mòze ta o 'dáá gí táánò kú ma có gítí ndú ta ndí gbí ndá gbata 'dáá gí nó ká nó, à delè táánò kú 'deke ji ndá 'duu ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíři, ta ndá ři bà wotí gbí tàkii mì ndá Jùdèyà 'dáá gí káa có gítí ndá i tí nó ta bà muu ndú nó.»

Ndá tú mì Jézú cu wáràgà ji ndá 'duu ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó

²² Ndá tú mì Jézú, ta ndá kpo 'duu kùro ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú, gii toko có máa, ndá yi řuka ndá 'bí 'duu 'do gbí òkò tí ndá yi tí ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú, waa ndá yi 'vi tuu ndú ta ndá Páwòlò ta Bàrànába ya tí gí Àndiyòki. Sè ndá mbe kú kili ta rẹ mì Jézú 'dáá gí má gii ùnje gítí có tí nó gí, ndú gii cu 'bi ndú mítí ndá 'dakò sósò'ò tí ndá wu 'dakò gbí òkò tí ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú gbí gbata Jerúzalémè. Rẹ 'bí 'duu gbí òkò tí ndú a Jùdá ta 'bí rẹ wó a Bàràsábà, gii je Silivánò.

²³ Bindi ndú gii cu wàràgà mí 'bì ndú, máa, ndú ya tí ji ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù gbí gbata Àndiyókì.

Có gbí wàràgà tí nò náa ndú cu nò éno máa, «Ze tí ndá tú mì Jézù, ta ndá kpo 'duù kùro ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù, tí ndá ná'vindí yo, 'vee yo tí ndá ná'vindí ze ñinó ta ña yo me ndá Jùdèyà lá, náa à jò yo mì gbí ndá to Àndiyókì, ta Síriyà, ta Silísiyà nó, ngé má.

²⁴ «Ze 'di có éno máa, ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ze ká ya gí bà mù njembí yo ta ndá 'bí ña có mì ndú, bìnđi ndú gii si yo kù koṛo có ká wi-wù. Ndú bàkà ña i tí nò me ta có 'do gbí nje ze lá.

²⁵ À má éno, ndòngbú kòró-koṛo có mì ze toko gbaànjé kpónó éno máa, ze bà cu 'bì mí tí ndá 'bí 'duù, wàa ze 'ví tuu ndú ta ndá Bàrànába ta Páwòlò, tí ndá 'duù tí nó náa ze kù te duù mí tí ndú ta wotí tí ,

²⁶ tí ndá 'dakò mbe si miṛi ndú 'dáá gí ji Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíṛi gí nó, wàa ze 'ví tuu ndú ya tí ji yo.

²⁷ Ze kù tuu ji yo a ndá Jùdà ta Silivánò, tacó wàa yo 'ví 'di ta ndi gbèe có tí nó náa ze cu mì gbí wàràgà tí nó nó ta tù yo 'do gbí nje ndú.

²⁸ «Bèri-mi-Mbíṛi koṛo có rò éno máa, à 'ví te 'bí du i mbe ndii ndá có tí nó mì muu yo lá. Ndòngbú bá koṛo có mì ze delè ká go ñinđi Bèri-mi-Mbíṛi nó.

²⁹ Có tí nó máa, kòzò tí yo 'ví gee tí yo 'do tí i-zò-zò náa a bàkà ji ndá bààci, ta mbelè, ta yà ñinó náa a tè miṛi nó tí nó té-tè, gii je bà bàkà bangbaya. Yo kù 'bà 'do tí ndá i tí nó, wàa yo bà ya jáá gí. Yo dù niki maa.»

Ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí gbata Àndiyókì 'deke wàràgà mì ndá tú mì Jézù

³⁰ Ndá 'duù tí nó náa ndá tú mì Jézù tuu ndú nó má gii yee gbí gbata Àndiyókì, ndú gii kili ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù ká 'dáá gí, bìnđi ndú gii je wàràgà tí nó náa à tuu ta ndú nó ji ndú.

³¹ Ndú má gii 'deke wàràgà tí nó, tàkòcò ndú 'dáá gí gii peteke ngé ndii gí, tacó ndá có gbí wàràgà tí nó je bà wo woò ji ndú gí.

³² Ndá Jùdà ta Silivánò só káa ndá mbe 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mi-Mbíṛi. Tacó éno, ndú gii 'dè có ta ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù ta kòndi o. Ndú gii yù ndú ngbóó tí ndá 'dakò gí.

³³ Ndú má gii bàkà làmbu kòndi o mí Àndiyókì gí, ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù ká gii je nó ji ndú ta pétèkè tàkòcò ndú, bìnđi ndú gii tuu ndi ndú ya tí ji ndá 'duù tí nó mbe tuu ndú 'do Jèrùzàlémè nó.

³⁴ Káa à gii niki tí Silivánò a bà dù yí Àndiyókì.

³⁵ Ndá Páwòlò ta Bàrànába, gii je ndá 'bí mbe ùnje gítí có mì Jézù me mbè, gii dù kù nìbà có mì Mbíṛi, delè kù má có mì Mbíṛi ji ndá 'duù gbí gbata Àndiyókì á bìnđi bà dele ndi Jùdà gí Jèrùzàlémè.

Bà njèè gbí òkò tí ndá Páwòlò ta Bàrànába

³⁶ Ndá Páwòlò ta Bàrànába má gii bàkà làmbu sili bìnđi bà ya Jùdà gí Jèrùzàlémè nó gí, ndú gii toko có máa, «Ndá ya gí bà gala ndá ná'vindí ndoo gbí ndá gbata tí nó náa ndá táánò ma có mì Mbe tí ndoo ta ndi gbí ndú nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, wàa ndá 'ví ñò ta ngú ña ñinó náa à tí ndú ká nó.»

³⁷ À gbí muu Bàrànába ta o tí nó a có bà yuu Jòvání tí nó ta 'bí rẹ̀ wó a Márikò nó mí gbí nó ta ndú.

³⁸ Káa có tí nó gii zò muu Páwòlò lá, tacó Jòvání ta 'bí o sàà kùro 'visi tàmuu wó gítí ndú si ndú nje nètè gbí to Páfíliyà gí.

³⁹ Có Jòvání Márikò nó gii njèè gbí òkò tí ndá Páwòlò ta Bàrànába bà-i-nò gí. Tacó éno, Bàrànába gii je Márikò, bìnđi ndú gii o gbà ta yí ya gí gbí to Kípùrù.

⁴⁰ Páwòlò gii 'daka ta yí a Silivánò. Ndá ná'vindí ndú mbe ùnje gítí có mì Jézù má gii yù nambeè 'do mì Mbíṛi tacó tí ndú gí,

⁴¹ ndú gii zèè ñinđi ndú a kpokèji tí nó mbe co gbí ndá to Síriyà ta Silísiyà nó, kù nó ta bà je wotí ji ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù.

16

Páwòlò je Timàtéyò gí gbí nètè bà ma có mì Mbíṛi

¹ Páwòlò gii 'do Silísiyà ya gí Dèrèbì, yí gii 'do Dèrèbì ya gí Lisítàrà. Ta o tí nó, 'bí 'dakò tí mbe tala có mì Jézù, ta rẹ̀ wó a Timàtéyò, náa nawu wó a jú Jùdèyà mbe ùnje gítí có mì Jézù gí káa bu wó a Igirígi, kuu ta 'bá Lisítàrà.

² Timatèyò tí nò a 'bí ña 'dakò náa ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí ndá gbata Lísitàrà ta gbata Ìkóniyùmú 'dáá gí wu gbí wò ngé má.

³ Páwòlò bà-i-nò gii je Timatèyò ya tí gí gbí gázà, tacó wàa, yí 'ví dù tí ka nó mì yì. Páwòlò bàkà éno tacó ndá 'duù gbí ndá to tí nò 'dáá gí ñò ni gí, máa, Timatèyò ya gí gbí gázà si yí gbí 'vii lá, tacó bu wó a Igirigi.

⁴ Ndá Páwòlò ta Timatèyò gii 'bità bà nò kù ma ndá có tí nó náa ndá tú mì Jézù, ta ndá kpo 'duù mì ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù, 'dè 'do Jerúzalémè éno máa ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù 'ví bàkà go ndú nó, ta ndi gbí ndá gbata núú kù ya tí .

⁵ Tacó éno, ndá mbe kù kili ta rè mì Jézù gii tee njembí ndú mítí Mbíri ta wotí tí ndii ñinó sàà kùro nó gí. Muu ndú delè gii àdi tükà'i.

Bèri-mi-Mbíri kpo-gbí-tà-tù ndá Páwòlò ta ndá ka nó mì wó

⁶ Ndá Páwòlò ta ndá ka wó mbe nó gii ndii co gbí ndá to Firíjiya ta Galàti ká ta nó, tacó Bèri-mi-Mbíri kpo-gbí-tà-tù ndú gí, máa, ndú 'ví ma có mì Mbíri mí gbí ndá to Ásiya gbí nó mì ndú nó lá.

⁷ À gbí muu ndú ta o tí nò a có bà ya gí gbí to Bèsiniya, káa, ndú mà gii dooko gí Mísiya gí, Bèri-mi-Jézù gii biya ji ndú gí.

⁸ Ndú bà-i-nò gii ndii có Mísiya ya gí gbí gbata Tòrówà.

⁹ Ta 'bí bèbili gbaanjé si ndá Páwòlò ta ndá ka nó mì wó kuu gbí gbata Tòrówà, 'bí i gii gí gí muu Páwòlò go rii nò. Yí gii ñò 'bí 'dakò, tí 'duù Mèsidóniya rò tìyò kù 'deke tí wó ji yí éno máa, «Yo ndii gí gí Mèsidóniya, wàa yo 'ví koni ze.»

¹⁰ Ro Páwòlò mà gii da bindi i tí nò, ze ngé gii bàkà nó gí Mèsidóniya, tacó ze gii ñò ni ngbàrangà'i gí, máa, a Mbíri ká kù tè'é tí ze, máa, ze ya gí bà ma Banga-Ngú-Có ji ndá 'duù kà.

Bà yee ndá Páwòlò gbí gbata Filípi

¹¹ Ze bà-i-nò gii o gbá 'do Tòrówà jáá ya gí Sàmòsirasi. Ze gii ñjè nó 'do Sàmòsirasi ta 'bí yé ya gí Nípòlisi.

¹² Ze gii ya 'do bà-i-nò gí Filípi, tí gbolò gbata, delè tí kpóló-kpolo gbata gbí to Mèsidóniya, náa à kù zogo a ngáangbá gba mì ndá Rómànò. Ze mà gii bàkà lambu sili mí Filípi gí,

¹³ ze gii co 'do gbí ndugù gbata ta 'bí ri bà wotí gbí tàkii mì ndá Jùdèya gbaanjé ya gí yì ngo, tacó ze ñò ni gí, máa, ñinò bà dù a bàndò bà kili ndá Jùdèya tacó bà 'deke tí ndú ji Mbíri. Ze bà-i-nò gii ki tí ze to, bindi ze gii nibà có mì Mbíri ji ndá 'bí ni mbe kili mí kà.

¹⁴ 'Bí ni gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá ni tí nò, ta rè wó a Lídiya, mbe gí 'do gbí gbata Tiyatírà, tí ni mbe kù co tí kpokèji mì Mbíri, ta nèté mì wó a bà mà bí-bi i bà moo bongo, mà gii 'di ndá có tí nó náa ze 'dè ji ndú nó, Mbíri gii je njembí bà ùnje gítí ndá có tí nó náa Páwòlò 'dè nó ji yí.

¹⁵ À mà gii caka tí ndú ta ndá 'duù 'bá mì wó 'dáá gí gí, yí gii nanaka mítí ze, máa, ze ya gí bà dù a i 'bá mì yì, lè náa ze ñò ni ta yúco gí, máa, yì tee njembí yì 'dáá mítí Mbíri gí nó.

Bà zèè ndá Páwòlò ta Silivánò mí gbí zàà

¹⁶ Ta 'bí o gbaanjé si ze kù ya gí bàndò bà 'deke tí ji Mbíri, ze gii 'de 'bí 'viní, tí i-gbí-keci mì ndá 'bí 'duù, ta bàaci gbí muu wó. Ndá mbe tí 'viní tí nò 'de i gbí bàaci tí nò gbí muu wó nó ngé ndii gí.

¹⁷ 'Viní tí nò mà gii ñò ze, yí gii 'bità bà ru ndi ze ta ndá Páwòlò ta bà 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Jinò a ndá bòò mì Mbíri tí nó mbe kù dù ngéé gbíri nó ká nó. Ndú gí tacó bà túbà kpokèji bà 'vala yo ji yo.»

¹⁸ Síí gbí ri bà tò ña kù tí nò mì 'viní tí nò tàkò ze gii dù lá. Yí mà gii bàkà kpòò, ta 'bí ri gbaanjé yí mà gii gí gí tàkò ze ta ña i mì wó nó, njembí Páwòlò gii volo gítí wó gí. Páwòlò gii 'visi tí wó gí ndii, yí gii 'dè có ji bàaci tí nó a gbí muu 'viní tí nò nó, máa, «Ye kù 'dè có ji wò ta rè mì Jézù tí Bindi-Mbíri, máa, wò co 'do gbí muu 'viní tí nò gí.» Káa, à káa pòó bà 'dè có tí nò mì Páwòlò, bàaci tí nò gii co 'do gbí muu 'viní tí nò gí.

¹⁹ Ndá mbe tí 'viní tí nò mà gii ñò ni éno máa, Páwòlò volo gbí bà 'de i mì ndá yì 'do gbí wó gí, ndú gii zèè ndá Páwòlò ta Silivánò, bindi ndú gii kaa ndú ta bà gbùrùngà ndú kù ya tí gí gbí ngbàngà á bàndò 'véle.

²⁰ Ndú mà gii yee ta ndú ká gí, ndú gii kpi ngbàngà tí ndú ji ndá gba éno máa, «Ndá 'dakò tí nó kuu nó a ndá Jùdèya, káa ndú kù bàkà 'viya mí gbí gbata mì ndoo.

²¹ Ndú kù bàkà 'bí ña i mì ndú náa à me yúco tacó tí ndá bòò Rómà 'ví ùnje gítí nó lá. Bà ru ndi ña kpokèji tí nó mì ndú nó delè me dú tacó tí ndoo tí ndá bòò Rómà lá.»

²² Cò tí nò náa ndâ 'dakò tí nò 'dè nò giì volo njembí ndâ 'duù tí nò mbe tí mèè mí gbí ngbàngà ta o tí nò nò gítí ndâ Páwòlò ta Silivánò gí. Ndâ gba bà-i-nò giì yaka gbí ndâ bongo 'do tí ndâ Páwòlò ta Silivánò ta kpo tàkòcò gí. Bindi ndú giì waa có mití ndú, máa, à gbí ndú.

²³ À má giì gbí ndâ Páwòlò ta Silivánò go có mì ndâ gba nò tè gí, à giì kaa ndú nè mí gbí zàà. Bindi ndâ gba giì 'dè có jí mbe ù njejëjí zàà máa, yí kpolo tí ndú tí kpoò.

²⁴ Mbe ù njejëjí zàà bà-i-nò giì kaa ndú ya tí ngéé gí tà'í nìno ngé kùro kà nò. Yí má giì ere kò ndú gí, yí giì nè njejëjí gí tàkò ndú rítí gí.

Serè bà njaanga ndâ Páwòlò ta Silivánò 'do gbí zàà

²⁵ O má giì gbooko gí, ndâ Páwòlò ta Silivánò giì dù kù 'deke tí ndú, ta bà cu cè kù be ta rè Mbírí, kaa ndâ 'bí ka ndú náa ndú ta ndú gbí zàà nò giì dù ngbi-ngbii kù 'di ndâ i tí nò náa ndú kù me nò.

²⁶ Ndú giì gu káa ndii ta bà tanga tí mì to. Ndú má giì zeke'o, ndú giì nò ndâ njejëjí zàà 'dáá gí njaanga tí nga-ngàà gí. Ndâ ginjírí tí nò náa à ere ta ndâ kò ndâ 'duù gbí zàà nò giì karaka gbí tí kpátá-kpàtà, kpátá-kpàtà, 'do tí kò ndú gí.

²⁷ 'Duù tí nò mbe kù ù njejëjí zàà nò má giì gundiù 'do tí rí, yí má giì nò ndâ njejëjí zàà 'dáá nga-ngàà, nga-ngàà, yí giì ja sizò mì wó 'do gbí foko, tacó wàa, yí 'ví zi ta tí yí gí, tacó yí koro có éno máa, ndâ 'duù gbí zàà faka 'dáá mití yí gí.

²⁸ Káa Páwòlò má giì nò yí tí, yí giì tò kù jì yí ta kòcò wó ngéé gí yaa máa, «Zi tí lo lá! Ze 'dáá ta kábà muu ze kuu nò.»

²⁹ 'Dakò tí nò má giì 'di có tí nò náa Páwòlò 'dè jì yí nò, yí giì 'dè có máa, à òlò ngba wu. À má giì òlò ngba wu jì yí gí, yí giì co ta ngèlè ta gúku, kpùrù-kpùrù, ya gí bà 'va tí wó kùro ndâ Páwòlò ta Silivánò.

³⁰ Yí giì kaa ndú 'do gbí zàà gí sè. Bindi yí giì 'vee ndú máa, «Ye 'ví bàkà a ña yè, tacó wàa ye 'ví 'vala tí, ndâ kpo 'duù?»

³¹ Káa ndú giì 'visì có jí yí éno máa, «'Ŭnje gítí có mì Mbe tí ndoo tí Jèzù, wàa wò bà 'vala gí. Ndâ 'duù bá mì lo 'dáá gí delè bà 'vala gí.»

³² Ndâ Páwòlò ta Silivánò bà-i-nò giì 'bità bà ma có gítí Mbe tí ndoo jì ndâ 'dakò tí nò, ta ndâ 'vii mì wó, giì je ndâ 'duù 'bá mì wó 'dáá gí.

³³ 'Dakò tí nò bà-i-nò giì kaa ndâ Páwòlò ta Silivánò ká ta kpo-gbí'o tí nò, yí giì caka ro ndâ kà bà gbí ndú ta ndi tí kútí ndú nò gí.

Ndâ Páwòlò ta Silivánò delè ngé giì caka tí ndâ 'dakò tí nò ta ndâ 'vii mì wó 'dáá gí.

³⁴ 'Dakò tí nò giì kaa ndú ya tí gí 'bá mì wó, yí giì je i-zó-zò jì ndú. Líkí'o giì bàkà ndú ta ndâ 'duù 'bá mì wó 'dáá gí, tacó ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ tende kpojëjí gítí kpojëjí mì Mbírí gí.

³⁵ Yé má giì too gí, ndâ kpo-kpò 'duù mbe kù waa có gbí ngbàngà giì tuu ndâ 'bí kùro ndâ àsikéri mbe kù kpolo tí ndâ 'duù gbí zàà ya tí jì 'duù tí nò gbí nètè ta o tí nò nò, máa, «Njaanga ndâ 'dakò tí nò gí.»

³⁶ 'Dakò tí nò mbe kù kpolo tí ndâ 'duù gbí zàà ta o tí nò nò giì ya gí mì Páwòlò, bindi yí giì 'dè có jí yí máa, «Ndâ kpo-kpò 'duù mbe kù waa có gbí ngbàngà tuu tú gí tí éno máa, ye njaanga yo gí. À má éno, yo co gí sè, wàa yo 'ví ya níki maa.»

³⁷ Káa Páwòlò giì 'visì có jí 'dakò tí nò máa, «Ndâ gba máa yè? Ndú 'vee me gbí nje ze lá, káa ndú giì gbí ze tí ndâ 'vii-Rómà mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí, bindi ndú giì kaa ze mí gbí zàà, káa, ndú kpónó giì 'dè có éno máa, ndâ yí kù njaanga ze gbí dùde? 'Bí có go éno wálá! Si káa 'dóo ndú ká 'ví gí ta kò ndú, wàa ndú 'ví kaa ze gí sè.»

³⁸ Ndâ kùro ndâ àsikéri tí nò má giì je ndi kòcò Páwòlò nò ya tí jì ndâ mbe waa có gbí ngbàngà, bà 'di có éno máa, ndâ Páwòlò ta Silivánò a ndâ 'vii-Rómà nò giì te a gúku mití ndú.

³⁹ Ndú bà-i-nò giì ya gí mì ndâ Páwòlò ta Silivánò gbí zàà kà, bindi ndú giì yì ndú ta bà 'deke tí ndú jì ndú, máa, ndú co gí sè 'do gbí zàà, wàa ndú 'ví nje nò 'do gbí gbata Filípi gí.

⁴⁰ Ndâ Páwòlò ta Silivánò giì co 'do gbí zàà ya gí 'bá mì Lídiyà. Ndú má giì nò ndâ mbe ùnje gítí có mì Jèzù kà, ndú má giì 'dè ndâ có nìno mbe kù je wotí jì ndâ 'duù nò jì ndú gí, ndú giì nje nò 'do gbí gbata Filípi gí.

17

Ndâ Páwòlò ta Silivánò 'de kpo-se-muu gbí gbata Tèsalònìkà

¹ Ndâ Páwòlò ta Silivánò giì 'bì nò 'do Filípi co gbí gbata Àfipólisi, ndú giì co gbí gbata Àpolóniyà kù ya gí gbí gbata Tèsalònìkà, tí 'bí gbata ta bàndò bà kili ndâ Jùdèyà tacó bà ùlù Mbírí kuu gbí .

² Ndú mà gii yee gbí gbata Tèsàlónikà gí, Páwòlò gii ya gí bàndò bà kili ndá Jùdèyà tacó bà ùlù Mbírì, á go ña i mì wó náa yí kú bàkà ta o 'dáá gí nò. 'Do bindi ñinò, yí gii dù kú ya gí mì ndú á bàndò bà kili ndú tacó bà ùlù Mbírì ta ñi bà wotí gbí tàkù mì ndú 'dáá gí ta síí gbí wálá 'vìlì ta 'ò, kú 'viiki gbí ndá có gbí wàràgà mì Mbírì ta ndú,

³ kú tù ta bà ji ndú 'do gbí wàràgà mì Mbírì éno máa, bà ci Bindi-Mbírì, ta bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó a cèe ndá kpóló-kpoló có.

⁴ Ndá 'bí Jùdèyà, ta ndá 'bí Ìgírìgí ñinò ta gúku Mbírì kuu tí ndú nó, gii je ndá 'bí kpo-kpò niì ñinò náa ndá có mì Páwòlò nò ya gí gbí muu ndú gí nó, gii tè gí tàkò có mì ndá Páwòlò ta Silivánò.

⁵ Káa ndá 'bí Jùdèyà ñinò mbe biya bà 'di ndá có mì Páwòlò gí nó gii toko wotí ta ndá vò 'duu ta ndi tí ndá bàndò bà mà 'vélè gbí gbata, bindi ndú gii bàkà ndá có mì Páwòlò nò tí tende có mbe pèè njembí ndá 'duu gítí ndá Páwòlò ta Silivánò. Ndá 'duu bà-i-nò gii 'bità bà bàkà wó 'do gbí gbata kú ya tí gítí bàndò bà dù ndá Páwòlò ta Silivánò á 'bá mì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jàsónì, tacó bà kaa ndú ya tí gí gbí ngbàngà.

⁶ Ndú mà gii yee kà, ndú gii 'de 'bá káa ndá Jàsónì ta ndá 'bí ka wó mbe ùnje gítí có mì Bindi-Mbírì, bindi ndú gii woo ndú, ta bà gbùrùngà ndú, kú ya tí gí gbí ngbàngà gbí gbata, ta bà gbí 'bè muu ndú éno máa, «Ndá 'dakò tí nó mbe kú jèlè to ta bà volo 'bá mì ndá 'duu nó gí go nó gí! Ndú kpónó kuu 'bá mì Jàsónì.

⁷ Có mì ngáángbá gba tí nó Rómá nó kpónó gbí tù ndú ká go cèe mòngò gbí tù bó. 'Bí ña ngú có mì ndú kpónó éno máa, 'bí ngú ngáángbá gba mì ndá yí ta rẹ wó a Jézú kuu tí .»

⁸ Có tí nó náa ndá Jùdèyà 'dè nò gii volo njembí ndá 'duu gbí gbata, ta njembí ndá gba gí.

⁹ Tacó éno, ndá gba gii 'dè có ji ndá Jàsónì ta ndá ka wó náa a zèè ndú ta ndú nó, máa, ndú see tí ndú mí kùro ndá yí, máa, vò i bà bàkà tí wálá, má kòzò gí, wàa ndá yí 'ví gii sí ndú 'ví ya gí 'bá mì ndú.

Ndá Páwòlò ta Silivánò 'de ngú kpo-se-muu gbí gbata Bèréyà

¹⁰ Ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú gbí gbata Tèsàlónikà gii tuu ndá Páwòlò ta Silivánò ta 'dè'o, si o kú me yùkù-yùkù ta gbèe ñi bà gbùrùngà ndú mì ndá 'duu nò, ya tí gí gbí gbata Bèréyà. Ndú mà gii yee kà, ndú gii ndii ká ngé ya gí bàndò bà kili ndá Jùdèyà tacó bà ùlù Mbírì.

¹¹ Muu ndá Jùdèyà gbí gbata Bèréyà nìkì co tí muu ndá nambe ndú ñinò á gbí gbata Tèsàlónikà nó gí, tacó éno, ndú gii ùnje gítí có mì Bindi-Mbírì ká galà. Ndú gii dù ta ñi 'dáá gí kú 'viiki gbí có gbí wàràgà mì Mbírì, tacó bà ñò máa, yúco a yè wè.

¹² Ndá 'duu me mbè 'do gbí òkò tí ndá Jùdèyà, ta ndá Ìgírìgí, gii je ndá 'bí kpo-kpò niì, gii ùnje gítí có mì Jézú gí.

¹³ Ndá Jùdèyà gbí gbata Tèsàlónikà mà gii 'di có éno máa, Páwòlò kú ma có mì Mbírì ji ndá 'duu gbí gbata Bèréyà, ndú gii kaa ta 'viya ya gí kà, tacó bà ñònòkò muu ndá 'duu, wàa ndú 'ví tanga i.

¹⁴ Ndá mbe ùnje gítí có mì Jézú gbí gbata Bèréyà mà gii 'di gbí tìrì 'viya mì ndú nó gí, ndú gii tuu Páwòlò ya tí gí yí ngo, si káa ndá Silivánò ta Timátéyò mí ndii.

¹⁵ Ndá mbe ko Páwòlò nò gii ya ta yí ngé yee gbí gbata Àtínà. Ta o tí nó náa ndú kú gii dele ndi ndú gí gbí gbata Bèréyà nó, Páwòlò gii ci ndú ji ndá Silivánò ta Timátéyò, máa, ndú ngo've tí ndú ya gí tàkò yí.

Páwòlò gbí gbata Àtínà

¹⁶ Gbí ndá o tí nó náa Páwòlò kú ù ta ndi ndá Silivánò ta Timátéyò mí gbí gbata Àtínà nò, njembí wó ta o 'dáá gí kú pèè ká pèè ta zu bà ñò ña bà te duu mì ndá 'duu ká mítí ndá 'bí ña sù bàaci mì ndú ta gbí ndú wálá.

¹⁷ Tacó éno, yí gii dù kú 'viiki gbí có mì Mbírì ta ñi 'dáá gí ta ndá Jùdèyà, gii je ndá Ìgírìgí ñinò mbe kú ci gúku tí Mbírì nó á tí bàndò bà kili ndá Jùdèyà tacó bà ùlù Mbírì. Yí káká'í gii pà me gbí òkò tí ndá 'duu wàa ndá yí 'ví 'viiki gbí có mì Mbírì ta yí a tí bàndò bà mà 'vélè mì ndá 'duu á gbí gbata lá, síí gbí ñi bà ya yí gí bàndò bà mà 'vélè gítí ña nètè tí nó delè gii dù lá.

¹⁸ Káa ndá 'bí ña 'duu ñinò gbí òkò tí ndú ta ña bà kojo có mì ndú máa, «Ndòngbú 'válá ká muu to tí nó» nó, gii je ndá mbe kú kojo có máa, «I káa ndi 'bí Mbírì» nó, gii 'deeke kponje ta ndá Páwòlò. Bindi ndá 'bí 'duu gbí òkò tí ndú gii 'bità bà 'vee ndá 'bí ka ndú máa, «Pèrègùù tí nó kpónó ñò i tí nó náa yí kú 'dè có á gítí nò ni gí?» Káa ndá 'bí 'duu gbí òkò tí ndú gii 'dè có ñindi ndú éno máa, «Yí go 'duu ñinò mbe kú ma có mì ndá 'bí ña tende bàaci nò.» Ndú 'dè ña có tí nó tacó Páwòlò ta o tí nó kú ma có a i gítí Jézú, ta có gítí bà 'vala ndi ndá ku á 'do gbí muu'dú ndú.

¹⁹ Ndâ 'duu tí nó gii bala Páwòlò á bindi bà tò kponje mì ndú nò ya tí gí kùro ndá kpo 'duu mì ndú mbe kú kili mí pí gú Àrèyòpágùsù. Ndú má gii ye ta ndú pí gú ká gí, ndá kpo 'duu mì ndú gii 'vee gbí nje Páwòlò máa, «Wò bà ni bà 'dè gbí ngú ña bà ni bà i tí nó náa wò kùtáá kú 'dè có á gítí nó á ji ze gí?

²⁰ Ndâ 'bí có mì lo gbí tì ze á go ndá có mì mbe 'dó-'do, káa go bà 'di gbí ndú á kuu tí ze.»

²¹ I mbe me líkí tí ndâ 'duu tí nó náa à duu bú ndú mí Àtínà nó, ta ndâ tende 'duu mbe kaa ta 'bá ya gí kà nó, a bà 'viiki gbí ngú có, gii je bà 'di ngú có.

²² Tacó ènò, Páwòlò gii a gí yaà, bindi yí gii 'dè có ji ndâ 'duu tí nó mbe kili mí pí gú Àrèyòpágùsù nó, máa, «Yo ndâ 'duu Àtínà! Ye ñò ta ro ye gí, máa, go bà bàkà i-mbírì tí yo ngé ndii gí.

²³ Ye 'dè có tí nó tacó gbí ndâ o tí nó náa ye kú jèlè ta to kú ñò ndâ bàndò bà bàkà i-mbírì mì yo nó, ye gii ñò 'bí bàndò bà ci i náa à cu i mítí ènó máa, «Ñinó ji mbírì-tí-nó-náa-à-ñò-yí-ni-lá» nó. À niki ma. À má ta bà 'dè có ta yúcó, mbírì tí nó náa yo kú bàkà i ji yí káa yo ñò yí ni lá nó, a Mbírì tí nó náa ye kú ma có tí wó nó.

²⁴ Mbírì tí nó tí mbe suu to tí nó, ta ndâ i gbí 'dáá gí nó, a Mbe tí tàrì. Yí me mbe 'vala ta 'bá ñinó náa a 'duu ká gèè ta 'bí wó nó lá.

²⁵ 'Bí i delè mbe gboo 'do mì wó wáa à tí a 'duu ká 'ví gii bàkà ji yí nó wálá. Tacó a yí ká kú je 'válá, ta woò, ta ndâ i 'dáá gí ji ndâ 'duu 'dáá gí.

²⁶ Yí suu ndâ 'duu 'dáá gí á 'do tí gbèe 'dakò, máa, ndú 'ví 'vala cee muu to tí nó 'dáá gí. À káa 'dóó yí ká 'deke sili bà 'vala ndú, yí gii ka tí ta bàndò bà bí 'bá mì ndú á ji ndú.

²⁷ Yí bàkà ènò tacó wáa ndâ ña ndâ 'duu 'dáá gí 'ví pa ta bà tí yí tí Mbírì, ndâ-'bí-lá, ndú má gbaala to gbí sù ro kpòò, ndú 'ví gbí mú-kòró mì ndú mítí yí tí Mbírì. Ta ndâ ña ñinó 'dáá gí, Mbírì kú dù me me 'dú 'do tí 'bí 'duu gbaànjé gbí òkò tí ndoo lá.

²⁸ «À ènò, á go có tí nó náa ndâ 'bí ká mbe cu wáràgà mì yo cu ènó máa,

<Ndoò 'dáá gí kú 'vala ta rẹ̀ mì wó,

ndoò kú tanga tí ndoo ta rẹ̀ mì wó;

ndoò kú dù ta rẹ̀ mì wó,» nó.

Go có tí nó náa ndâ 'bí ká mbe cu wáràgà mì yo cu sàà gí, máa,

<Ndoò 'dáá gí a ndâ 'vii mì wó,» nó.

²⁹ À má ènò, ndoo 'ví kojo có ènó máa, Mbírì me i ñinó náa a 'duu ká cee 'do tí dá'bi, máa wálá, 'do tí fádá, nó lá; yí delè me go duu náa a 'duu ká kuṛu ta 'bí wó nó lá, náa ndoo lè a ndâ 'vii mì Mbírì nó.

³⁰ «Ta o tí nó táánò náa muu tí ndâ 'duu wálá nó, Mbírì táánò si ña i tí nó á tí có lá. Káa yí kpónò kú 'dè có ji ndâ 'duu gbaànjé-gbaànjé ta ndi tí ndâ bàndò 'dáá gí, máa, ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò kpokèjì,

³¹ tacó yí nì o bà waa có ta yúcó míti ndâ 'duu muu to tí nó 'dáá gí gí. Yí je 'Duu tí nó á kèjì gí bà dù tí mbe waa có nó gí. Mbírì túbà tí 'Dakò tí nó náa yí je yí tí mbe gí gí bà waa có nó ta bà 'vala yí 'do gbí muu'dú wó mí kojo ndâ 'duu 'dáá gí.»

³² Páwòlò má gii nì rẹ̀ bà 'vala ndi ku 'do gbí muu'dú wó, ndâ 'duu tí nó gii ba ta 'di gí. Káa ndâ 'bí gii 'dè có ji yí máa, «Go bà 'di ndi có tí nó náa wò 'dè ta rẹ̀ bà 'vala ndi ndá ku á 'do gbí muu'dú ndú nó kuu tí ze káká'i.»

³³ 'Do bà-i-nò, Páwòlò gii ñjè nó 'do tí ndú gí.

³⁴ Káa ndâ 'bí 'duu 'do gbí òkò tí ndú mbe nanaka míti Páwòlò gii gí tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gí. À 'do gbí òkò tí ndâ 'duu tí nó mbe nanaka míti Páwòlò nó a 'bí 'dakò ta rẹ̀ wó a Diyónízìyò, tí gbolò 'duu gbí ngbàngà pí gú Àrèyòpágùsù, gii je 'bí ni ta rẹ̀ wó a Dàmàrísì.

18

Bà 'bità bà kili ndâ 'duu ta rẹ̀ mì Jézù gbí gbata Kòrìndi

¹ Páwòlò gii ñjè nó bindi bà 'dè có mì wó á ji ndâ 'duu pí gú Àrèyòpágùsù á gbí gbata Àtínà ya gí gbí gbata Kòrìndi.

² Yí má gii yee kà, yí gii 'de 'bí 'dakò tí Jùdèyà náa à jò yí mí gbí to Póndùsù ta rẹ̀ wó a Àkùyílá. Ndú gí ta ni mì wó Pìrìsílá 'do Ítálìyà, tacó Kíláwúdiyò tí ngáángbá gba mì ndâ 'duu Ítálìyà mòkò ndâ Jùdèyà 'dáá gí 'do Rómà gí. Páwòlò bà-i-nò gii co wìri ya gí mì ndú.

³ Yí má gii 'de ndú tí ndâ mbe cu kémà delè á go yí, yí gii dù á mì ndú ta ndú kú bàkà nètè toko gbaànjé.

⁴ Yí gii dù kú ya gí bà 'vii kí gbí có mi Mbíri ta ndá 'duù kú jè ta bà 'visi muu ndá Jùdèya ta ndá Ìgirigi 'do tí ndá vò kpokèji mi ndú gítí kpokèji mi Bindi-Mbíri ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá 'duù tacó bà ùlù Mbíri ta ndá ri bà woti gbí tàkii mi ndá Jùdèya 'dáá gí.

⁵ Ndá Silivánò ta Timatèyò má gii yee 'do Mèsidóniyá gí, o mi Páwòlò gii dù kpòlo ma ká gítí bà ma có mi Mbíri, kú 'dè có ji ndá Jùdèya ngbàrángà'í enó máa, Jézu a Bindi-Mbíri.

⁶ Ndá Jùdèya má gii 'bità bà jòò gbí có ta yí, ta bà go yí, yí gii gù gbí bongo tí wó mí kùro ndú, ta bà 'dè có ji ndú máa, «Có ku yo 'ví dù ká tí miyi yo. Ye 'do tí kpónó bà ya 'do mí yo gí mi ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèya lá nó ta ngbàrángà njembí ye.»

⁷ Páwòlò gii njè nó 'do bàndò bà kili ndá Jùdèya tacó bà ùlù Mbíri á bindi bà jòò gbí có mi ndú ta ndá Jùdèya nò ya gí 'bá mi 'bí 'dakò ta ña wó me Jùdèya lá, ta rẹ wó a Titò Júsitò, tí mbe ùnje gítí có mi Jézu, ta 'bá mi wó ká dè ta bàndò bà kili ndá Jùdèya tacó bà ùlù Mbíri.

⁸ Kirisipù tí kùro ndá 'duù á bàndò bà kili ndá Jùdèya tacó bà ùlù Mbíri, gii je ndá 'vii mí wó, gii je ndá 'duù me mbè gbí gbata Kòrindi mbe 'di có mi Páwòlò, gii ùnje gítí có mi Mbe tí ndoo gí. Bindi á gii caka tí ndú gí.

⁹ Ta 'bí bebili gbaanjé, Mbíri gii 'dè có ji Páwòlò gbí ri, máa, «Páwòlò, ci gúku bà 'dè có lá. Dù ngbii lá.

¹⁰ Tacó ye kuu tàkò lo. À má enò, 'bí 'duù gbí gbata tí nó gbaanjé mbe tee 'bí wó míti lo bà dù wálá. Tacó ndá 'duù mí ye gbí gbata tí nó me mbè.»

¹¹ Páwòlò gii dù kú ma có mi Mbíri á ji ndá 'duù gbí gbata Kòrindi á bindi có tí nó náa Mbíri 'dè ji yí gbí ri nò ta ndoo gbaanjé ta pi vò-nje gbaanjé pí .

Ndâ Jùdèya ya ta Páwòlò gí gbí ngbàngà

¹² Ta 'bí o gbaanjé, ndá Jùdèya gii toko có mi ndú gbaanjé gí. Bindi ndú gii ya ta Páwòlò gbí ngbàngà kùro Gáliyò tí gbolò 'duù náa à tuu yí 'do Rómà, mbe kú zèè to Àkáyá á 'bá mi ndá Ìgirigi.

¹³ Ndú bà-i-nò gii kpi ngbàngà tí wó ji Gáliyò máa, «Có mí ze ta 'dakò tí nó a ñinò: Yí kú pèè ta bà ya gí gbí muu ndá 'duù tacó bà solo nje ndú gítí bà bàkà i-Mbíri gbí 'bí ña kpokèji náa à me yí gbí tàkii mi ndá Jùdèya lá.»

¹⁴ Káa Gáliyò gii 'visi có ji ndá Jùdèya á kùro bà 'visi có mi Páwòlò gí tàkò có mí ndú nó, máa, «Yo 'di có tí nó, ndí yo ndá Jùdèya: 'Dakò tí nó kùtáá má bàkà a 'bí i mbe lè gí, yí kùtáá má bàkà a 'bí ña gbolò vò i, ye kùtáá bà me kpilki-kpilki gítí bà tè gí tàkò có mí yo wálá.

¹⁵ Káa, à má ká gítí có ta nje sínò, ta có gítí ndá rẹ ndá 'bí ña 'duù mí yo, ta có gítí 'dóó tàkii mí yo, yo 'dè ñinò gbí 'dóó ña kpokèji mí yo. Ye biya bà dù tí gba mbe waa có gítí ña ndá có tí nó gí.»

¹⁶ Gáliyò má gii 'dè có tí nó ji ndá Jùdèya gí, yí gii mòkò ndú 'do gbí ngbàngà kùro wó gí.

¹⁷ Káa ndá mbè 'duù tí nó mbe kaa ya gí bà 'di ngbàngà tí nó nó gii zèè 'bí 'dakò ta rẹ wó a Sòsitènè, tí kùro ndá 'duù tí bàndò bà kili ndá Jùdèya tacó bà ùlù Mbíri. Ndú gii kili míti 'dakò tí nó, bindi ndú gii gbí yí ká mí gbí ngbàngà kùro Gáliyò nó. Káa Gáliyò gii 'vee bà tí ndú ta ndá i mi ndú náa ndú kú me nó gbaanjé lá.

Páwòlò dele ndi wó gí gbí gbata Àndiyóki

¹⁸ Páwòlò gii bàkà bindi bà ya ta yí mí ndá Jùdèya gí gbí ngbàngà nó káa 'dóó o, má kózó gí, yí bà gii 'dè có ji ndá mbe ùnje gítí có mi Jézu gbí gbata Kòrindi, máa, ndú si yí 'ví ya gí gbí to Síriyá. Ndú bà-i-nò gii o gbá ta ndá Pírisilá ta Àkùyílá, tí ndá mbe ko yí. Páwòlò gii waa nje se muu wó kùro bà njè nó mí ndú 'do gbí gbata Kèngèrèyè, tacó bà 'bità bà gee tí wó kùro bà ya yí gí bà ci i ji Mbíri á Jèrúzàlèmé.

¹⁹ Ndú má gii yee gbí gbata Éfàsù, yí gii jee ndá Pírisilá ta Àkùyílá á mí bàndò, bindi yí gii ya ta kpéetí wó gí bà 'viiki gbí có mi Mbíri ta ndá Jùdèya á tí bàndò bà kili ndú tacó bà ùlù Mbíri.

²⁰ Káa si yí kú gii njè nó, ndá Jùdèya gii tii yí, máa, yí dù gàà gí. Káa yí gii ya gí gbí có mi ndú nó lá.

²¹ Ta kùro bà o gbá mí wó 'do gbí gbata Éfàsù, yí gii ci ndá 'duù ká, máa, «Ye bà dele ndi ye gí gí mí yo gí, náa Mbíri má ùnje gí nó.»

²² Páwòlò gii o gí to á 'do gbí gbá á bindi bà njè nó mí wó 'do gbí gbata Éfàsù á ká ngéé gbí gbata Cèzàriyá. Yí má gii ya gí bà 'vee ndá mbe kú kili ta rẹ mí Jézu á bà-i-nò gí, yí gii ndii ya gí gbí gbata Àndiyóki.

²³ Yí gii bàkà mí Àndìyókí káa làmbu sili, bindi yí gii 'bí ndi nó mì wó co gbí ndà to Gálàtì, ta ndà to Firíjyà, kù je wotí jì ndà mbe ùnje gítí có mì Jézu gbí ndà to tí nò.

Bà 'de tí ndà Àpólò ta ndà Pìrìsílà ta Àkùyílà

²⁴ Ta o tí nò si ndà Pìrìsílà ta Àkùyílà kuu gbí gbata Éfàsù nò, 'bí Jùdèyà ta rẹ wó a Àpólò, náa a jò yí mí gbí gbata Àlèsàndèrìyà, tí 'dakò mbe 'dè có, mbe 'di gbí ndà có gbí wáràgà mì Mbíri ngbàrángà'ì gí, gii ya gí Éfàsù.

²⁵ Àpólò ya gí Éfàsù tí 'dakò náa à yù yí ngbóó gbí kpokèjì mì Mbíri gí, ta cèrèrè bà nibà có mì Mbíri jì ndà 'duù ká tí wó, tí mbe kù ma có ta bà nibà i gítí Jézu ta 'bí gbèe nji có mbe lè 'do gbí òkò tí ndà có tí nò wálá, jì ndà 'duù. Káa à caka tí wó ká ta ña bà caka tí ndà 'duù mì Jòvání tí mbe caka tí ndà 'duù.

²⁶ Ndà Pìrìsílà ta Àkùyílà mà gii 'di kòcò Àpólò kù 'dè có jì ndà 'duù ta gúku tí wó wálá á bàndò bà kili ndà Jùdèyà tacó bà ùlù Mbíri, ndú gii 'daka yí ya tí gí 'bá mì ndú, bindi ndú gii toṛo sè búlù 'do tí nètè mì wó jì yí ta bà nibà sè ndà 'bí i ñinó náa à kuu tí gítí «Kpokèjì mì Bindi-Mbíri» nó jì yí.

²⁷ Ta o tí nó náa Àpólò kù gii bàkà có bà di ngo ya gí gbí to Àkáyà nó, ndà mbe ùnje gítí có mì Jézu gbí gbata Éfàsù gii je wotí jì yí. Ndú gii cu wáràgà jì ndà mbe tala có mì Jézu á Àkáyà, máa, ndú 'ví te wíri mítí wó. Yí mà gii ye Àkáyà, Mbíri gii bàkà nambeè jì yí, ta bà je wotí bà koni ndà mbe kù kili ta rẹ mì Jézu á kà jì yí túkà'ì.

²⁸ Yí gii kpò nje ndà Jùdèyà ta wotí ká tí, ta bà tubà jì ndú 'do gbí wáràgà mì Mbíri mí kùro ndà 'duù 'dáá gí, máa, Jézu a Bindi-Mbíri.

19

Ndà mbe tala có mì Jòvání tí mbe caka tí ndà 'duù gbí gbata Éfàsù

¹ Páwòlò gii waa to co gú si Àpólò kuu gbí gbata Kòrìndi ya gí Éfàsù. Yí mà gii yee kà, yí gii 'de ndà 'bí mbe tala có mì Jòvání tí mbe caka tí ndà 'duù.

² Yí bà-i-nò gii 'vee ndú máa, «Bèri-mì-Mbíri táánò gí gí muu yo ta o bà ùnje mì yo gítí bà cākà tí yo nó gí?»

Káa ndà 'duù tí nò gii 'visi có jì Páwòlò máa, «Jé lá. Á jé táánò ngbá 'dè có jì ze éno máa, 'bí i ta rẹ wó a Bèri-mì-Mbíri kuu tí nò lá.»

³ Páwòlò gii 'vee ndú káká'ì máa, «Káa, áá táánò caka tí yo ée?»

Káa ndú gii 'visi có jì Páwòlò máa, «Áá táánò caka tí ze ká gbí ña kpokèjì bà caka tí ndà 'duù mì Jòvání tí mbe caka tí ndà 'duù.»

⁴ Káa Páwòlò gii 'visi có jì ndú máa, «Ija bà caka tí ndà 'duù mì Jòvání táánò a i tacó tí ndà 'duù ñinó mbe 'visi muu ndú 'do tí ndà vò i mì ndú gí nò. Káa Jòvání táánò ta o 'dáá gí kù 'dè có jì ndà 'duù ta wotí tí ngé ma éno máa, ndú ùnje gítí có mì 'Duù tí nó á kèjì gí tàkò yì nò, 'Duù tí nó tí Jézu nò.»

⁵ Ndà 'duù tí nò mà gii 'di có tí nò náa Páwòlò 'dè jì ndú nò gí, áá gii caka tí ndú ta rẹ mì Mbe tí ndoo gí.

⁶ Páwòlò mà gii tee 'bí wó mítí ndú, Bèri-mì-Mbíri gii gí gí muu ndú. Ndú bà-i-nò gii 'bità bà 'dè có gbí ndà 'bí tende ña nje có, ta bà 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mì-Mbíri.

⁷ Muu ndà 'duù tí nò ta o tí nò 'dáá gí go ndà 'dakò muu 'bì-nje só.

Bà 'bità bà kili ndà 'duù ta rẹ mì Jézu gbí gbata Éfàsù

⁸ Bindi Páwòlò gii ya gí bàndò bà kili ndà Jùdèyà tacó bà ùlù Mbíri. Yí gii cì pì ta'ò mí ká kù 'viiki gbí ndà có, ta bà yìi ndà 'duù, tacó wàa ndú 'ví ñò ta Mbíri mì tí gba, ta bà 'dè có ta gúku tí wó wálá.

⁹ Káa, ndà 'bí mbe ngbütù mbe biya bà 'di có mì Páwòlò gí mà gii 'bità bà 'dè vò có gítí «Kpokèjì tí nò» mí kùro ndà 'duù tí nó mbe kili mí bàndò bà kili ndà Jùdèyà tacó bà ùlù Mbíri nó, Páwòlò gii kaa ndà 'duù ñinó ta go bà 'di có mì wó tí ndú nó, bindi ndú gii dù kù ya ta ndú gí bà 'viiki gbí ndà có ta ñi 'dáá gí mí tà'ì bà nibà i mì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Tìrànúsù.

¹⁰ Ndà Páwòlò ta ndà mbe tala có mì wó bàkà a ndoo sósò'ò mí gbí nètè bà 'viiki gbí có gítí «Kpokèjì tí nò» ta ndà 'duù, bindi ndà 'duù Ásiyà 'dáá gí, ndà Jùdèyà ta ndà Ìgìrìgì, gii 'di có mì Mbe tí ndoo gí.

Ndà 'bí jùdèyà tí ndà mbe kù ko ndà i 'do gbí muu ndà 'duù

¹¹ Mbíri gii je wotí jì Páwòlò me gbòlò tacó bà bàkà ndà kpo-kpò seṛè

¹² tí ña ñinó náa, à kpèti gbí ndá o tí nó má je káa vòó zì bongo nètè mì wó ya tí jì mbe nò'o, nò'o tí nó ngé kú cee 'do tí wó gí. À delè má je ya tí jì 'duu ñinó ta i ká gbí muu wó nó, i tí nó ngé kú nje nó 'do gbí muu 'duu tí nó gí.

¹³ Ndá 'bí Jùdèyà ta nètè mì ndú a bà nò jèlè to kú ko ndá i 'do gbí muu ndá 'duu bà-i-nò gii tala bà ko ndá i 'do gbí muu ndá 'duu ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù. Ndú kú bàkà ènò ta bà 'dè có jì ndá i-gbì-muu ndá 'duu máa, «Ye kú 'dè có jì yo ta rẹ̀ mì Jézù tí nó náa Páwòlò kú ma có mì wó nó éno máa, yo có 'do gbí muu 'duu tí nó gí.»

¹⁴ Ndá 'bí 'duu vò-nje só 'do gbí òkò tí ndá mbe kú me ña i tí nó ta o tí nó a ndá 'vii mì 'bí Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà, ta rẹ̀ wó á Sévà.

¹⁵ Ta 'bí o gbaanjé, ndú má gii 'dè ña có tí nó á jì i-gbì-muu 'bí 'dakò, i tí nó gii 'vee ndú máa, «Ye nò Jézù ni 'do sàà gí. Ye delè gii nò Páwòlò ni gí. Káa yo, yo a ndá 'di?»

¹⁶ Ndú má gii zeke'o, ndú gii nò 'dakò tí nó ta i-gbì-muu wó nó langa ya gítí ndú ta 'bí ña wotí náa ndú jé nò sàà kùro lá. Yí gii nje gbí ndú 'do 'bá ta só, ta gbí-gbì ká mífí ndú.

¹⁷ Ndá Jùdèyà ta ndá Igirigi gbí gbata Éfàsù 'dáá gí gii 'di tàwo ña i tí nó mbe bàkà tí nó gí. Tàwo ña i tí nó gii te mítí ndú a gúku tí ña ñinó náa ndú 'dáá gí gii 'bità bà te duu mítí Mbe tí ndoo Jézù.

¹⁸ Ndá 'bí 'duu ñinó gbí òkò tí ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù, ta ká nètè mì ndú a bà volo bà i ta yeè nò gii yù gbí ndá i-yeè tí nó náa ndú sàà kú bàkà nó 'dáá gí sè gí.

¹⁹ Ndá 'bí ña 'duu ñinó mbe kú zò i sàà 'do a i gbí bà bàkà ndá i-kò'dú nó gii kaa ndá wáràgà-kò'dú mì ndú náa ndú sè 'dáá gí ta nji fádà álifí zì'duú-sò-nje muu'bi (50,000), ndú gii doo ta wu mí kùro ndá 'duu 'dáá gí.

²⁰ Có mì Mbe tí ndoo gii dù kú 'vèè gbí ña kpokèjì tí nó ta wotí ká tí .

Ndá kóró-koṛo có mì Páwòlò

²¹ Bà ndá có mì ndá mbe ko ndá i 'do gbí muu ndá 'duu nò má gii da gí, Páwòlò gii koṛo có bà dele ndi wó gí Jèrùzàlèmé co tí kpokèjì tí nó mbe co Mèsidóniyà, bindi gii co Àkáyà, nò. À gbí muu wó ta o tí nó a có éno máa, yì má ya gí Jèrùzàlèmé gí, yì 'vì gii ya gí Rómà delè.

²² Tacó ènò, yí gii tuu ndá 'bí mbe koni yí sòsò'ò, ndá Timatèyò ta Èrásitù, ya tí gí kùro Mèsidóniyà si yí mí Àsiyà.

Ndá mbe cee fádà pù wo gbí gbata Éfàsù

²³ Ta o tí nó si Páwòlò kú bàkà có gítí nó nò, wo gii tanga tí gítí «Kpokèjì mì Bindi-Mbíri» gbí gbata Éfàsù.

²⁴ 'Bí 'dakò tí mbe du fádà ta rẹ̀ wó a Dimítiri, mbe kú 'de i me gbolò 'do gbí nètè bà gbí ndá 'bá 'do tí fádà jì bààcì mì ndú ta rẹ̀ wó gbí có Látínì a Diyànà, káa á gbí nje có mì ndá 'duu Éfàsù a Àrítémisi,

²⁵ gii kilì ndá mbe nètè mì wó, ta ndá 'bí ka wó mbe kú 'de i 'do gbí nètè bà du fádà 'dáá gí. Bindi yí gii 'dè có jì ndú máa, «Ndá 'dakò! Yo nò ni gí máa, ndoo kú 'de i a i 'do gbí nètè tí nó mì ndoo nò.

²⁶ Ye koṛo có máa, yo kpónó nò ta ro yo gí, yo delè 'di ta tú yo gí, máa, 'dakò tí nó ta rẹ̀ wó a Páwòlò nó kuu kpéké've tákò bà 'visi muu ndá 'duu me mbè, ta bà 'dè có jì ndú máa, ndá i ñinó náa ndá 'duu bàkà ta 'bì ndú bindi ndú gii 'dè có máa ndá i tí nó a Mbíri nó, me Mbíri ngé gí lá. Yí kú 'dè ña có mì wó nó me ká gbí gbata Éfàsù cuki lá. Sè to jì yí tí gbí to Ásiyà 'dáá gí kpónó káa sè.

²⁷ Káa có tí nó bà volo me káa rẹ̀ nètè tí nó mì ndoo nó cuki lá. Ndá 'duu bà si 'bá mì Àrítémisi, tí nìi tí nó tí bààcì mì ndoo nó, tí có wálá, 'do ká kuu gbí có tí nó náa yo kú 'di tíri-tíri nò. À delè wúnò káa gbèè có tí nó ká bà zì nje bà wu rẹ̀ nìi tí nó tí bààcì mì ndoo, náa ndá 'duu gbí to Ásiyà 'dáá gí, ta ndá 'duu muu to tí nó 'dáá gí, kú tègàrà rẹ̀ wó nó.»

²⁸ Có tí nó náa Dimítiri 'dè nò gii volo njembí ndá 'duu gítí Páwòlò gí. Ndú 'dáá gí gii re-re kú dòmùù, máa, «Àrítémisi mì ndá 'duu Éfàsù a gbolò bààcì!»

²⁹ Ndá 'duu gbí gbata 'dáá gí gii 'bità bà pù wo, bindi ndá mbe ndá 'duu tí nó gii kaa ta ngèlè rùkù-rùkù, ta bà gbàrà ndá 'bí 'dakò tí ndá ka nó mì Páwòlò sòsò'ò, ndá Gáyù ta Àrìsitárikù, tí ndá 'duu Mèsidóniyà, ya tí gí gbí ngbàngà.

³⁰ À gii dù gbí muu Páwòlò ta o tí nó a có bà ya gí mì ndá 'duu tí nó mbe kaa ya gí gbí ngbàngà nò, káa ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù gii biya jì yí gí.

³¹ Ndá 'bí 'duu 'do gbí òkò tí ndá kpo-kpò 'duu mì ndá 'duu Ásiyà gbí gbata gii tuu tú jì yí máa, yí yuu mìri wó mí gbí wú ta bà ya gí gbí ngbàngà lá.

³² Ndâ 'duù giì dù kù pìi káa kù maa éno jí kà. Ndú giì nò 'dóó i tí nó mbe kù bàkà tí nó lá. Ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí ndú delè giì nò i tí nó mbe kili ndú nó ni lá.

³³ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú giì kaa nderè bà kili ndú nó a i míti 'bí 'dakò ta rẹ wó a Àlèsándòrò, tacó ndâ Jùdèyà ta o tí nó te yí tí kùro wo tí nó. Àlèsándòrò bà-i-nò giì miyà 'bi wó jí ndâ 'duù, máa ndú dù ngbiì, tacó wàa, yi 'ví 'dè có jí ndú, káa, à giì kpò tí gí,

³⁴ tacó ndâ 'duù má giì nò Àlèsándòrò ni tí Jùdèyà gí, ndú giì 'bità ndi bà tò kù ta kòcò ndú toko gbaànjé ta kòndi , máa, «Àrítémisi mì ndâ 'duù Éfàsù a gbolò bààci! Àrítémisi mì ndâ 'duù Éfàsù a gbolò bààci!»

³⁵ 'Bí gbolò 'duù mì ndâ 'duù gbí gbata giì jè kpòò, yí má giì rò ndâ 'duù 'do tí kù gí, yí giì 'dè có jí ndú máa, «Yo ndâ 'viì Éfàsù! 'Dóó rẹ 'duù tí nó mbe nò ni éno máa, gbata tí nó tí Éfàsù nó me bàndò bà kpolo tí 'bá mì bààci tí nó tí Àrítémisi nó lá nó a 'di? A 'di ká 'dè có jí yo éno máa, Éfàsù me bàndò bà kpolo tí bààci tí nó mbe 'va tí to á 'do gbiìrì nó lá?

³⁶ Nìno a ndâ i nìno náa 'bí 'duù gbaànjé bà 'boo ndú wálá nó ká nó. À má éno, nderè bà volo njembí yo kpónó wálá, nderè bà gu tí yo gítí bà bàkà 'bí ña i nó delè wálá.

³⁷ Káa ndâ 'dakò tí nó náa yo kaa ndú á gí tí gí nó nó gàà 'bí i 'do tí niì tí nó tí bààci mì yo nó ta wò 'bi gbaànjé lá. Ndú delè 'dè zu có á gítí wò gbaànjé lá.

³⁸ «Káa à má mì ndâ Dimítirì ta ndâ ka wó muu-tàwu a có ta 'bí 'duù, o bà kili ndâ gba kuu tí . Ndâ kpo-kpò 'duù delè kuu tí . Si ndú 'ví ya ta có mì ndú nó gí gbí ngbàngà.

³⁹ Káa à má mì yo a 'bí có, yo 'ví ya ta có mì yo nó á gí kùro ndâ kpo 'duù tí nó mbe kù kili cóo-cóo nó.

⁴⁰ Bà go ndoo máa, ndoo a ndâ mbe wo gítí ndâ i tí nó mbe bàkà tí kpónó nó bà dù me kpo có lá. Tacó nderè bà bàkà ndú mì ndoo 'dáá gí wálá. À delè mì ndoo me yúcó tacó bà kili ndoo kpónó nó lá.»

⁴¹ Gbolò 'duù tí nó má giì cee ta có mì wó gí, yí giì njè ndâ 'duù tí nó mbe kili mí gbí ngbàngà nó gí.

20

Bà njè nó mì Páwòlò á 'do gbí gbata Éfàsù

¹ Bà wo tí nó má giì da 'do muu ndâ 'duù gbí gbata Éfàsù gí, Páwòlò giì tuu tú gí tàkò ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù. Yí má giì kpo-gbì-tà-tù ndú cee gí, yí giì nì, «Yo 'ví dù á ndi.» á jí ndú, bindi yí giì zèè kpokèjì Mèsidóniyà.

² Yí giì nò ta bà kpo-gbì-tà-tù ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gítí ndâ i me mbè ta ndi tí ndâ to tí nó náa yí kù co ta tí ndú nó,

³ yee ká ngé 'bá Ìgírìgì. Yí giì bàkà mí 'bá Ìgírìgì a pí ta'ò. Ta o tí nó náa yí kù giì bàkà có bà o gbá, wàa yi 'ví ya gí gbí to Síriyà nó, yí giì 'di có éno máa, ndâ Jùdèyà gò mbu míti kpokèjì jí yí gí. Tacó éno, yí giì 'visi muu wó gí, máa, yi bà dele ndi yi co tí kpokèjì Mèsidóniyà.

⁴ Ndâ mbe kò yí gbí nó tí nó ta o tí nó a ndâ Sùpàtèrè tí 'viì mì Pírù ta 'bá mì ndú gbí gbata Bèréyà, giì je ndâ Àrìsitàrikù ta Sèkúndù ta 'bá mì ndú Tèsálónìkà, giì je Gáyù tí mbe gí 'do Dérébì, giì je Timàtèyò, giì je ndâ Tikíkùsù ta Tòròfìmù ta 'bá mì ndú gbí to Ásiyà.

⁵ Ndâ 'duù tí nó náa à 'deke ndú ta bà muu ndú nó giì ya gí bà ùndi ze á kùro mí gbí gbata Tòrówà.

⁶ Ze nìndi ze giì 'bì nó tacó bà ya gí tàkò ndú 'do Filípi a i bindi o bà ci 'Dè-kò gbí tàkù mì ndâ Jùdèyà. Ze giì 'de tí ze ta ndú gbí gbata Tòrówà ta sili vô á bindi bà njè nó mì ze. Bindi ze giì bàkà sili vô ta nje sós'ò ta ndú mí ká.

Páwòlò 'vala 'bí 'viì-'dakò gbí gbata Tòrówà

⁷ Ze giì kili tacó bà zò i-cí-ci ta 'dè'o bindi rì bà wotí gbí tàkù mì ndâ Jùdèyà. Páwòlò ta o tí nó 'viindi tí wó gítí bà njè nó 'do gbí gbata Tòrówà ta yé bindi o tí nó gí. Tacó éno, yí giì 'dè có jí ndâ 'duù ngé yee tí kpo-gbì'o.

⁸ À òlò jí ze ta o tí nó a ndâ njewu á mí gbí soro.

⁹ Káa si Páwòlò kù 'dè có jí ndâ 'duù nó, 'bí 'viì-'dakò ta rẹ wó a Èwùtìkù mbe ki tí wó to á tí sùbáki giì dù kù tú rì. Yí má giì yeeke ta rì ngé volo gí, yí giì ndo 'do yaà ká gbàràsà to. Ndâ 'duù giì njè 'do yaà gí to. Ndú má giì 'banga 'viì-'dakò tí nó gí yaà, ndú giì 'de yí cí gí.

¹⁰ Páwòlò bà-i-nò gii mò tí wó gí to muu ku 'viì tí nò, yí gii kunduu yí mí njembí wó, bindi yí gii 'dè có jí ndâ 'duù máa, «Gbí nderè bà cì gúku mì yo wálá. Yí a wu wó.»

¹¹ Páwòlò gii dele ndi wó ya gí gbí soṛo yaà. Yí má gii zò i-cí-ci gí, ndú gii 'dè yé ngé too wáyí ta ndâ 'duù gí, bindi yí bà gii njè nó.

¹² Ndâ 'duù gii 'daka 'vii-'dakò tí nò náa Páwòlò 'vala yí nò ya tí gí 'bá tí wu wó ta pètékè tàkòcò ndú.

Bà ya ze 'do Tòrówà gí Milétù

¹³ Ze gii o gbâ 'do Tòrówà kú ya gí bà ùndi Páwòlò mí Àsòsì kùro, wàa ze 'ví te yí a i 'do kà, á go có tí nó náa yí 'dè jí ze nò, tacó à gbí muu wó ta o tí nò a có bà ya gí Àsòsì ta kò wó.

¹⁴ Ze má gii 'de tí ze ta ndú Àsòsì go có mì wó nò gí, ze gii o gbâ ta ndú 'do kà ya tí gí Mitilénì.

¹⁵ Ze gii tètì ɾo ngo á bindi bà njè nó mì ze 'do Mitilénì gbaanjé, bindi ze gii dù gbí gbâ á tito ngo kè'bi kú zeke Kiyòsì, tí 'bí to mbe le mí gbí u ngo. Ze káká'í gii tètì á bindi bà nò Kiyòsì mì ze nò gbaanjé, bindi ze gii yee Sámòsì, tí 'bí to káká'í mbe le mí gbí u ngo. Ze gii ɾò tìyò bindi bà ndii Sámòsì a i Tàròjiliyùmù. Ze gii bàkà káká'í káa sili gbaanjé 'do Tàròjiliyùmù kú ya gí Milétù.

¹⁶ Páwòlò ta o tí nò eṛe muu wó gí, maa, ze 'ví ndii có Èfàsù ká ta nó, tacó go bà volo gbí o nó á mí gbí to Ásiyá tí wó wálá. Tacó à gbí muu wó ta o tí nò kpolo ma a có bà yee Jèrùzàlémè ta sili zì'duù-só-nje muu'bi bindi bà cì ngú cù gbí tàkù mì ndâ Jùdèyá, náa 'bí i má 'de yì kpokèjí lá nò.

Páwòlò ni «Dùù ndù» jí ndâ kpo-'duù-'bá Èfàsù

¹⁷ Páwòlò gii tuu 'duù jí ndâ kpo-'duù-'bá ñinó mbe kú kili ta ɾè mì Jézù gbí gbata Èfàsù nó éno máa, ndú gí gí bà 'de yí gbí gbata Milétù.

¹⁸ Ndú má gii gí gí tá é mì wó gí, yí gii 'dè có jí ndú máa, «Yo nò ña cè bà 'vala ndò mì ye ni 'do tí kpédélé ɾi tí nó táánò náa ye 'dò ta kò ye mí gbí òkò tí yo gbí to Ásiyá nó yee gbí ɾi tí nó wúnò nó gí.

¹⁹ Ye bàkà nètè mì Mbe tí ndoo ta bà si tí ye tí i lá, ta ndâ sé'í gbí njembí ye, ta ndâ i mbe kú ñònòkò muu ye 'do tí gbí ndâ o tí nó náa ndâ Jùdèyá táánò kú eṛe ta gba có mì ndú tà bèngìlì gítí bà toṛo nje ye ta to nò.

²⁰ Ye jé ta gbèe ɾi me kpìiki-kpìiki gítí bà 'dè có jí yo gítí 'bí ña i ñinó náa yo bà 'de gbí a i nó lá. Ye ta o 'dáá gí kú nibà i jí yo mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí. Ye delè kú nò ta bà nibà i jí yo 'do tí 'bá, ya gítí 'bá.

²¹ Ye kú 'dè có jí ndâ Jùdèyá, ta ndâ Ìgìrìgì, ta sè ndâ 'bí 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyá lá nó éno máa, ndú 'visi muu ndú 'do tí ndâ vò kpokèjí mì ndú á gítí kpokèjí mì Mbìrì, wàa ndú delè 'ví tee njembí ndú mítí Mbe tí ndoo tí Jézù.

²² «Yo kpónó kú nò nó a tàmúu ye kú ya gí Jèrùzàlémè nó. Ye 'di a có mì Bèrì-mì-Mbìrì náa ye kú ya tí nó. Ye nò ni lá, máa a ña yé ká bà 'de ye ká wè,

²³ káa có káa ñinó máa, ye má yee gbí gbata ñinó, Bèrì-mì-Mbìrì kú ci ye ngbàrangà'í éno máa, ndâ 'duù Jèrùzàlémè kú ùndi ye tacó bà te ye mí gbí zàà, wàa ndâ yí 'ví mèèkè'í tí ye.

²⁴ Káa 'bí ɾè i náa ye bà dù kú ta ɾi mítí me bà tí muu có gítí bà 'vala ye muu to tí nó nó lá. Kpóló-kpolo có mì ye kpónó a có gítí bà cee ta nètè tí nó, tí nètè bà ma Banga-Ngú-Có gítí nambeè mì Mbìrì náa Mbe tí ndoo tí Jézù táánò je jí ye, máa, ye bàkà nó.

²⁵ «Ye nò ni gí máa, 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí yo tí ndâ 'duù tí nó náa ye táánò kú nò ta bà ma có gítí ngú ña kpokèjí bà bàkà nambeè mì Mbìrì ta ndâ 'duù jí yo nó bà nò gbí ɾo ye káká'í wálá.

²⁶ Káa, à káa Mbìrì ká bà nò ña bà ngbàrangà njembí ye á gítí yo.

²⁷ Tacó ye jé ta 'bí gbèe ɾi ngùù 'bí có ñinó náa a tí mì Mbìrì nó 'do tí yo lá.

²⁸ «Yo kpolo tí 'dóo miṛi yo, wàa yo delè 'ví kpolo tí ndâ 'duù tí nó náa Bèrì-mì-Mbìrì kaa yo tí ndâ mbe kpolo tí ndú nó. Yo kpolo tí ndâ 'duù mì Mbìrì, tí ndâ mbe kú kili ta ɾè mì Jézù, náa yí tí Jézù si tàkò ndú ta 'dóo mbelè wó nó.

²⁹ Ye nò ni gí máa, ye má ya gí, ndâ gbù kàzà tí ndâ gbòwó kèjí gítí yo ta vò i. Ndú kèjí gí bà 'bu ña yo ta ndâ 'duù tí nó náa yo kú kpolo tí ndú nó kpú gí.

³⁰ 'Bí o wúnò ká kèjí náa ndâ 'bí 'duù á 'do gbí òkò tí yo bà oloko kú 'dè 'vèrè, tacó wàa ndâ 'duù 'ví kaa 'do tí kpokèjí mì yúco ya a i gí tàkò ndâ có 'vèrè mì ndâ yì.

³¹ À má éno, yo kpolo tí yo. Yo te kácáá mí gbí muu yo éno máa, ye táánò jé kì nje mbíri ye gítí yo lá. Ye bàkà nètè gítí yo ta ngo-ṛo tà ṛo ye too yé, ta ṛi, ta ndoo ta'ò tacó wàa, yo 'ví dù tí tí ndá 'duu jáá.

³² Ye kpónò kù kaa yo mí 'bí Mbíri. Ye kù kaa yo jì yí gí tàkò có nambeè mì wó, tí mbe bàkà yo tí ndá 'viì-'bá ta ndá 'duu tí nó náa yí kaa ndú mò gí mì wó gí nò.

³³ «Ye jé ta gbèe ṛi yù gürúsú á 'do tí 'duu lá. Ye delé jé yù zì bongo 'do tí 'duu lá.

³⁴ Yo nò ní gí máa, ze ta ndá ka ye mbe kù dù toko ta ye kù 'de ndá i nínó ta go ndú tí ze nó 'dáá gí ká 'do gbí ndá 'bi ye tí nó náa ye kù tó jì yo nò.

³⁵ Ye bàkà ṛa i 'dáá gí tacó bà túbà jì yo éno máa, 'duu 'ví ka a wu'ò, tacó bà koni ta ndá 'duu nínó ta wotí tí ndú wálá nò. Ye kù bàkà ndá i tí nó ta có tí nó náa Mbe tí ndoo ká 'dè ta 'dóo nje wó éno máa, <Tàkòcò 'duu peteke ta bà je i jì ndá 'bí ka wó ndii bà lì 'bí wó gí tà i 'do 'bí ka wó gí,> nó kácáá kuu gbí njembí ye.»

³⁶ Páwòlò má gù ye nje có mì wó gí, ndú gù kucuku muungbó ndú ta ndá 'duu tí nó 'dáá gí mí to. Bindi ndú gù 'deke tí ndú jì Mbíri.

³⁷ Bindi ndá 'duu tí nó gbaanjé-gbaanjé gù 'bità bà kunduu Páwòlò kù òlò gbí tù wó, ta bà 'dù ngo-ṛo ndú míti wó, kù nì ta «Wò 'ví ya ndi» jì yí.

³⁸ Có mbe kara ré ndú jàngá gí ta o tí nó a có tí nó náa Páwòlò 'dè jì ndú éno máa, ndú káká'ì bà nò ndi gbí ṛo yì wálá nò. Ndú má gù 'vee Páwòlò cee gí, ndú gù ko yí ya tí gí gbí gbá.

21

Bà ya Páwòlò gí Jèrùzàlémè

¹ Ze má gù nì, «Yo 'ví dù á ndi,» jì ndá kpo 'duu tí nó náa Páwòlò tè'é tí ndú 'do Éfàsù nó gí, ze gù di ngo 'do Milétù ndiri ya gí Kòsì. Ze gù yee Ródè ta 'bí yé, bindi ze gù ndii ya gí Pátàrà.

² Ze yee Pátàrà si 'bí gbá kù bàkà có bà ya gí Fónésiyà. Ze bà-i-nò gù njè nó tí.

³ Ze má gù ya kpòò, ze gù dù gbí gbá kù nò muu Kípùrù. Káa ze gù si Kípùrù mò gí gbí gálì mì ze bindi ze gù zèè kpokèjì jáá ya gí Siriyà. Ze gù ṛò tíyò tacó bà turu ndá i 'do gbí gbá gí to gbí to Siriyà a i gbí gbata Tíró.

⁴ Ze bà-i-nò gù pà bà tí ndá mbe tala có mì Jézù gbí gbata Tíró, ze má gù 'de ndú gí, ze gù bàkà sili vò-nje só mí mì ze ta ndú. Bèri-mi-Mbíri gù a tàmuu ndú gbí òkò ndá sili tí nó náa ze tí kuu mì ze ta ndú nò, máa, ndú 'dè có jì Páwòlò éno máa, yí ya gí Jèrùzàlémè lá.

⁵ Káa, bà ndá sili mì ze má gù cee gí, ze gù 'di me có tí nó náa ndú 'dè jì Páwòlò nó lá. Ta o tí nó náa ze kù gù njè ta nó nó, ndú gù kaa cotí ndá nì ta ndá 'vù gí bà ko ze yee ngé nje ngo á tí bándò bà o gbá. Ze gù kucuku muungbó ze mí to ta ndú, bindi ze gù 'deke tí ze jì Mbíri. Ze má gù 'vee tí ze ta ndú gí,

⁶ ze gù oloko gí gbí gbá, bindi ndú gù dele ndi ndú kù ya gí 'bá mì ndú.

⁷ Ze gù ṛò tíyò bindi bà njè nó mì ze 'do Tíró a i ngéé Pitòlémèdà. Ze gù tèri bà-i-nò ká gbaanjé kù 'vee ndá ná'vindí ze.

⁸ Bindi ze gù 'do bà-i-nò ya gí Cèzàriyà. Ze dù á Cèzàriyà a i 'bá mì Filípò tí nó tí mbe kù ma Banga-Ngú-Có, tí 'duu 'do gbí òkò tí ndá 'duu tí nó vò-nje só náa à ṛuka ndú tí ndá mbe koni ndá tù mì Jézù ta bà njèè ndá i nó,

⁹ ta ndá nájú wó nà'ò tí ndá mbutu 'viní mbe kù 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri.

¹⁰ Ta 'bí o gbaanjé si ze bàkà làmbu sili mí Cèzàriyà gí, 'bí 'dakò ta ṛè wó a Àgábù, tí mbe kù 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri, gù gí 'do gbí to Jùdèyà

¹¹ tacó bà nò ze. Yí má gù 'de ze gí, yí gù njaanga wú'dè 'do ṛè'dè Páwòlò, bindi yí gù ère ta ndá kò wó ta 'bí wó tí Àgábù toko gí. Bindi yí gù 'dè có jì ze máa, à 'dè éno a Bèri-mi-Mbíri, máa, «Ndá Jùdèyà bà ère mbe wú'dè tí nó Jèrùzàlémè á go éno, má kòzò gí, ndú gù kpì ngbàngá tí wó jì ndá 'duu nínó ta ṛa ndú me ndá Jùdèyà lá nò.»

¹² Ze má gù 'di có tí nó, ze ta ndá 'bí 'duu gù 'deke tí ze jì Páwòlò, máa, yí ya gí Jèrùzàlémè lá.

¹³ Káa Páwòlò gù 'visi có jì ze máa, «Yo kù bàkà éno a ṛa yè? Yo kù wa a ṛa yè, kù kara ta ré ye éno? Ye gbí gbí njembí ye me ká cuki gítí có bà te ye mí gbí zàà lá, ye kili ká'ì nó bà ya tacó bà ci ye mí Jèrùzàlémè á muu Mbe tí ndoo tí Jézù gí.»

¹⁴ Bà 'dè 'bí ṛa có mbe ya gí gbí muu Páwòlò tacó wàa yí 'ví ya gí Jèrùzàlémè lá má gù kpò ze gí, ze gù nè nje ze ta bà kì káa ndò có jì yí éno máa, «À bàkà go có mì Mbíri.»

Bà yee Páwòlò gbí gbata Jèrùzàlémè

¹⁵ Ze má gù kili ndá ká'ì tacó bà ya ze gí Jèrùzàlémè cee gí,

¹⁶ ndá 'bí mbe tala có mì Jézù gbí gbata Cèzàriyà gii ko ze ngé yee tí bàndò bà dù ze Jèrùzàlémè, á 'bá mì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Mánàsonì. Mánàsonì tí nò a 'duù mbe gí ta 'bá gí Jèrùzàlémè 'do Kípùrù, yí delè a 'duù 'do gbí òkò tí ndá kpédélé mbe ùnje gítí có mì Jézù.

¹⁷ Ndá ná'vindí ze gii kaa ndá ká'í mì ze gí tà'í ta o bà yee ze Jèrùzàlémè ta pétèkè tàkòcò ndú.

¹⁸ Ze tẹ̀rì á Jèrùzàlémè ká gbaànjé, bindi Páwòlò gii ya ta ze gí bà nò Jákòmò, waa ze delè 'ví nò ta ndá 'bí kpo 'duù mì ze nìnò ta o tí nò kuu gbí gbata Jèrùzàlémè nò.

¹⁹ Ze mà gii 'vee ndú gí, Páwòlò gii 'vanda ndi ndá i tí nò náa Mbíri bàkà jì ndá 'duù nìnò náa ndú me ndá Jùdèyá lá nò á 'do gbí nètè mì wó tí Páwòlò jì ndú.

²⁰ Ndá kpo 'duù mì ze mà gii 'di ndá có tí nò náa Páwòlò 'dè jì ndú nò, ndú gii ùlù Mbíri. Bindi ndú gii 'dè có jì yí máa, «Wò nò ni ta kpééti lo ngbárànga'í gí, ná'vindí ze, máa, muu ndá Jùdèyá nìnò mbe kú zèè tàkù mì ndú ta 'bí ndú sósò'ò nò kpónó mbe ùnje gítí có mì Jézù gí me i bà 'déké-'deke lá.

²¹ Káa ndú 'dáá gí 'di có éno máa, wò kú nibà i jì ndá ka ndú Jùdèyá nìnò mbe kú 'vala ta ndii á 'bá mì ndá 'bí tende ña 'duù nò éno máa, ndú kaa tí ndú 'do gbí tàkù mì Mòze gí, waa ndú 'ví ya ta ndá 'vii mì ndú gí gbí gazà lá, ndú delè 'ví bàkà ndá i-Jùdèyá lá.

²² «Káa, có bà gí wò kpónó á gí to nò nò bà ndii muu tù ndú wálá. À má éno, ndoo kpónó 'ví bàkà a ña yè?»

²³ Bàkà go có tí nò náa ze bà 'dè jì wò nò. Ndá 'bí 'dakò nà'ò mbe see tí ndú jì Mbíri gí kuu bà-i-nò.

²⁴ Kaa ndú, waa yo 'ví ya ta ndú gí bà bàkà bà có bà see tí ndú nò 'do tàkò ndú gí. Wò má bàkà go có mì ze nò gí, ndá 'duù 'dáá gí bà si ndá có tí nò náa ndú 'di ta rẹ lo nò ká tí ndá có tí kpokèjì sinò, tacò wò waa 'do tí nètè tàkù mì ndá Jùdèyá lá.

²⁵ «Káa, à má gítí ndá 'duù nìnò mbe ùnje gítí có mì Jézù gí káa ndú me ndá Jùdèyá lá nò, ze cu wáràgà jì ndú gí. Ze 'dè có jì ndú gbí wáràgà tí nò éno máa: Ndú gee tí ndú 'do tí bà zò ndá i nìnò náa à ci jì ndá bààci gí nò, ndú 'ví gàa mbelè lá, ndú 'ví zò ndá i nìnò náa à tè mīri ndú té-tè nò lá, ndú delè 'ví kpolo tí ndú á 'do tí bà bàkà bangbaya.»

²⁶ Páwòlò gii kaa ndá 'dakò tí nò ta yé bindi có tí nò ya tí gí bàndò bà 'dii muu ndú nò, yí gii 'do ta ndú kà ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri tacò bà ci o gítí bà waa mbelè mì wò muu ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, waa à 'ví bàkà ta bà bà see tí ndú nò 'do tí ndú gí.

Bà zèè Páwòlò

²⁷ Ndá 'bí Jùdèyá mbe gí 'do gbí to Ásiyà mà gii nò Páwòlò gbí ndùgù 'bá-Mbíri si ndá sili tí nò vò-nje só tí ndá sili bà bàkà bà see tí ndá 'dakò tí nò nà'ò náa à kaa ndú jì Páwòlò nò dooko bà cee gí, ndú gii volo njembí ndá 'duù gítí wó

²⁸ ta bà go na-ngò-gó ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «Ngèlè gítí ze, ndá Ìziriyéli! Ngèlè gítí ze! Nìnò a 'dakò tí nò náa sè tù 'duù jì yí wálá, 'bí to delè náa yí di tí lá nò á muu to tí nò wálá, mbe kú nò ta bà ma rẹ ndoo jì ndá 'duù cee to 'dáá gí nò ká nò. A yí nò kuu nò ká kú volo rẹ tàkù mì ndoo. À delè káa gbèe 'dakò tí nò náa yo kú nò yí nò ká kú 'dè vò có gítí bàndò tí nò. Káa yí kpónó gbí nìnò gbètèkè a bàndò tí nò náa à kaa jì Mbíri gí nò ta bà kaa ndá Ìgirigí gí tí gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri.»

²⁹ Ndú 'dè có tí nò, tacò ndú táánò ta 'bí o gbaànjé kùro o bà zèè Páwòlò mì ndú nò nò ndú ta 'bí 'dakò ta rẹ wó a Tòròfìmù mbe gí 'do gbí gbata Éfàsù gí gbí gbata Jèrùzàlémè gí, káa à gii dù gbí muu ndú éno máa, Páwòlò 'daka nò a Tòròfìmù tí nò ya tí gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri.

³⁰ Có tí nò náa ndá 'dakò tí nò 'dè gítí Páwòlò nò gii volo njembí ndá 'duù gbí gbata Jèrùzàlémè 'dáá gí. Ndú bà-i-nò gii kaa ta ngèlè ya gí bà pà bà tí wó gbí ndùgù 'bá-Mbíri. Ndú mà gii gbo yí gí, ndú gii zèè yí, bindi ndú gii ja yí 'do gbí ndùgù gí sè, bindi à gii nè ndá njekèjì ndùgù 'bá-Mbíri gí.

³¹ Ndá 'duù ta o tí nò bà zi Páwòlò gí, náa có má yee tí gbolò 'duù kùro ndá àsikèrì mì ndá Rómánò gálá, máa, ndá 'duù kú pìl wo gbí gbata Jèrùzàlémè lá nò.

³² Tacò éno, yí gii kaa ndá 'bí àsikèrì mì wó ta ndá 'bí kùro ndá àsikèrì mì wó, bindi ndú gii ya ta ndú gí bà 'di nderè wo tí nò. Ndá 'duù mà gii nò ndá àsikèrì mì ndá Rómánò kèjì, ndú gii si bà gbí Páwòlò mí to gí.

³³ Kùro ndá àsikèrì tí nò gii 'dè có jì ndá àsikèrì mì wó bà-i-nò máa, ndú zèè Páwòlò, waa ndú 'ví ere yí ta ndá gínjírì sósò'ò. Ndá àsikèrì mà gii bàkà go có mì kpo 'duù mì ndú nò gí, yí gii 'vee ndá 'duù gítí rẹ ña vò i tí nò náa Páwòlò bàkà nò.

³⁴ Káa có gii jò gí tàkò 'vé mì 'dakò tí nò ká tende-tende. Ndá 'duù delè gii dù kú pìl káa wo tí ña nìnò náa bà nò 'dóó i tí nò náa Páwòlò bàkà nò gii kpò kùro ndá àsikèrì tí

nò gí. Yí mà gii ñò éno, yí gii 'dè có ji ndâ àsikèrì mî wó máa, ndú ya ta Páwòlò gí gbí kándà mî ndâ yí.

³⁵ Ndâ àsikèrì mà gii yee ta Páwòlò tí dá'vá á tí njekèjì bà ñi gí gbí kándà gí, ndú gii te yí 'do bà-i-nò kú ya tí gí tà'i té-te, tacó ndâ mbè 'duù tí nò gii jì'vi kàzà gí.

³⁶ Ndâ àsikèrì mà gii ñi ta Páwòlò gí gbí kándà gí, ndâ 'duù gii dù bìnjii sè kú ñe-ñe kú gí tãmuu ndú, máa, «Yo zì yí gí! Yo zì yí gí!»

³⁷ Ndâ àsikèrì mà gii ñi ta Páwòlò gí gbí kándà gí, Páwòlò gii 'vee gbolò 'duù tí nò tí kùro ndú 'dáá gí gbí có Ígírígí, máa, «Ye 'dè 'bí có mî ye ji wò?»

Káa 'dakò tí nò gii 'vee Páwòlò máa, «Wò kú 'dè có Ígírígí?

³⁸ Wò me 'dakò tí nó tí 'duù Másirì, mbe 'bì 'bí ña ngú i mî lo, náa wò gii kaa ta ndâ 'dakò álfí nà'ò ta ndâ zí'i 'bì ndú ya tí gí gbí kángáá nga ngoò kú kařaka ta řé ndâ 'duù gí nó lá?»

³⁹ Káa Páwòlò gii 'visì có ji 'dakò tí nó máa, «Ye a Jùdèyà. Ye gí me 'do gbí 'dé gbata lá. Ye gí a i 'do gbí gbata tí nó tí Tárásùsù á gbí to Silísiyà náa ndâ 'duù 'dáá ñò ni gí nò. Bàkà nambeè mî lo, wàa wò 'ví si ye 'ví 'dè có ji ndâ 'duù.»

⁴⁰ 'Dakò tí nó mà gii ùnje ji Páwòlò máa, yí 'dè có mî wó gí, Páwòlò gii rò tìyò pí dá'vá, bindi yí gii tee 'bì wó mítí ñje wó ji ndâ 'duù, máa, ndú dù ngbii. Ndâ 'duù mà gii dù ngbii gí, Páwòlò gii 'dè có ji ndú gbí ñje có mî ndâ Jùdèyà.

22

Páwòlò 'dè có ji ndâ Jùdèyà gbí ñje có mî ndú tí ndâ Jùdèyà

¹ Páwòlò gii 'dè có ji ndâ Jùdèyà tí nó mbe zèè yí nó, máa, «Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di ta bà kòcò ye a gí tàkò ndâ có tí nó 'dáá náa yo kú 'di gítí ye nò, ndâ ná'vindí ye.»

² Ndâ 'duù mà gii 'di éno máa, Páwòlò kèjì gí bà 'dè có ji ndâ yí gbí ñje có mî ndâ yí tí ndâ Jùdèyà, o gii ře déé.

³ Páwòlò bà-i-nò gii 'dè có ji ndú, máa, «Ña ye a Jùdèyà, à duu bú ye mí gbí gbata Tárásùsù á gbí to Silísiyà. Á kpòlo ye ká kuu mí mî ndoo Jèrùzàlémè to nò. Ye a 'vi-ñje-wu mî kpò 'duù tí nó tí Gàmàliyèlì, tí gbolò mbe kpòlo tí tàkù mî ndoo tí ndâ Jùdèyà nò. Có gítí Mbírì táánò kú zii wu gbí njembí ye go i gbí tàkù mî ndâ ká gù ndoo ká go ñindi yo nò.

⁴ Ye táánò a wò mbe kú mèèkè'i tí ndâ 'dakò ta ndâ ni mbe kú co tí <Kpokèjì tí nò> á gí mî ku, ta bà kaa ndú gbí wú ya tí gí gbí zàà.

⁵ Ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì mî ndâ Jùdèyà, ta ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà mî ndú 'dáá gí ká bà 'dè yúcó ji yo, tacó ndâ-'bì-lá, ye kpónó kú 'vanda ji yo a 'verè nò. À ndú táánò ká cu wáràgà je gbí nó mî ye nò, máa, ye ya tí ji ndâ ná'vindí ndoo gbí gbata Dàmásikù, tacó wàa, ndú 'ví si ye 'ví woo ndâ 'duù tí nó 'do ká gí tí gí gbí zàà Jèrùzàlémè, wàa à 'ví yù gázà ji ndú.

⁶ «Bí i gii bàkà ye ta ři gbúru, si ye dooko ta gbata Dàmásikù gí. Ye ká ta nó, ye mà gii kù ro ye, ye gii ñò 'bí ña ngba'o mbe 'do gbíri ngbaranga to řègbà tí ye gí.

⁷ Ye mà gii zeke'o, ye gáá a i tisi. Ye gii dù tisi ká kú 'di kòcò 'duù kú 'vee ye, máa, <Sawùlé! Sawùlé! Wò kú mèèkè'i tí ye tacó yè?»

⁸ «Káa ye gii 'vee 'duù tí nó máa, <A wò tí 'di, Mbe tí ye?»

«Yí gii 'visì có je máa, <Ye a Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrèti nò. Káa wò kú mèèkè'i tí ye.»

⁹ Ndâ ka ye mbe nó ñò káa ngba'o, káa ndú 'di kòcò 'duù tí nó mbe kú 'dè có je nó lá.

¹⁰ «Ye bà-i-nò gii 'vee 'duù tí nó mbe kú 'dè có ji ye nò, máa, <Ye kpónó 'ví bàkà a ña ye, Mbe tí ye?»

«Káa Mbe tí ndoo gii 'visì có je máa, <A gí yaà, wàa wò 'ví ya gí gbí gbata Dàmásikù. Áà bà tubà nètè tí nó náa à je wó mí ñje nó ji wò a i kà.»

¹¹ Ndâ ka ye mbe nó bà-i-nò gii zèè ye tí 'bì ye, kú ja ye gbí sú ro ya tí gí gbí gbata, tacó ngba'o tí nó yoo ro ye gí.

¹² «Ze mà gii yee gbí gbata Dàmásikù, 'bí 'dakò ta řé wó a Anàniyà tí 'dakò mbe zèè nètè gítí tàkù mî ndoo tí ndâ Jùdèyà ta 'bì wó sósò'ò, náa ndâ Jùdèyà mbe kú 'vala gbí gbata Dàmásikù 'dáá gí kú te duù mítí wó ta wotí ká tí,

¹³ gii gí bà ñò ye. Yí mà gii 'de ye gí, yí gii rò tìyò á řègbà tí ye, bindi yí gii 'dè có ji ye, máa, <Ná'vindí ye Sawùlé! Zeke'o go ká bà zeke'o mî lo!> À káa póó bà 'di có tí nó náa yí 'dè nò mî ye, ndâ ro ye sósò'ò ngé gii njaanga tí gí, bindi ye gii ñò yí.

¹⁴ «Káa Anàniyà gii 'dè có ji ye, máa, <Mbírì mî ndâ ká gù ndoo je wó máa, wò 'ví dù tí mbe 'di có tí nó gbí njembí yí nò. Wò 'ví dù tí mbe ñò 'Duù tí nó jáá nó ta ro lo, wàa wò delé 'ví 'di kòcò wó ta tù lo.

¹⁵ Wò kèjì gí bà dù tí mbe 'dè yúco gítí 'Duù tí nò náa wò nò yí ta ɾo lo nò jì ndâ 'duù. À delè káa wò ká bà dù tí mbe 'vanda ndi ndâ có tí nó náa wò 'di 'do gbí nje wó nó jì ndâ ɾa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí.

¹⁶ À má éno, wò kpónó kú ù kpòò a ndi yè? À kpónó a o bà caka tí lo ká nò. Caka ndâ vò i mì lo gí ta ɾè wó.>

¹⁷ «'Bí i mbe gii 'de ye á bindi n̄inò tí kpokèjì Dàmásikù nò a n̄inò: ta 'bí o gbaànjé, si ye kú 'deke tí ye jì Mbíri gbí ndùgù 'bá-Mbíri Jèrùzàlémè, 'bí i gii dù káa bàkà ye goolá ye kú ɾi a ɾii nò.

¹⁸ Ye má gii zeke'o, ye gii nò Jèzù. Káa yí gii 'dè có ji ye, máa, <Ngo've tí lo! Njè nó 'do Jèrùzàlémè ká kpónó nó. Tacó ndâ 'duù Jèrùzàlémè bà ùnje gítí ndâ có mì lo náa wò kú 'dè ta ɾè ye nò wáá.>

¹⁹ «Káa ye gii 'visi có ji Mbe tí ye máa, <Ndú bà ùnje wáá, tacó ndú nò ye ní tí 'duù tí nó táánò mbe kú nò ta bà gbí ndâ mbe kú ùnje gítí lo nó ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri, delè tí mbe kú kaa ndú ya tí gí gbí zàà nó gí.

²⁰ Ta o tí nó táánò náa à kú zì tí ta Ìsitéfànò tí nó táánò tí mbe kú 'dè yúco ta ɾè lo nó, ye ta o tí nó tè a i gí tàkò có mì ndâ mbe zì yí. Ye ta o tí nó sè kàngá mí tà mbu mì ndú tí kpòò. À delè ta o tí nó a ye ká kú kpolo tí ndâ bongo mì ndâ mbe zì yí.>

²¹ «Káa, Mbe tí ndoo gii 'visi có je máa, <Njè nó! Ye kú tuu nó a wò ya tí me 'dú ngéé gí 'bá mì ndâ 'duù tí nó ta ɾa ndú me ndâ Jùdèyà lá nò.> »

²² Ndâ 'duù gii 'di có mì Páwòlò yee ká tí có bà tuu yí mì Jèzù ya tí jì ndâ 'duù n̄inò ta ɾa ndú me ndâ Jùdèyà lá nò, bindi ndú gii 'bità bà pìlù kú, máa, «Yo zì ɾa 'dakò tí nó 'do muu to tí nó gí! Yo si yí 'ví di ngo lá!»

²³ Ndú gii dù kú tò kú, ta bà miyà ndâ bongo ta gbí pípiri, ta bà vaka njú to gí yaà.

Páwòlò túbà tí wó tí 'viì Rómà jì kùro ndâ àsikèri-Tùlìyàni

²⁴ 'Dakò tí nó tí kùro ndâ àsikèri 'dáá gí nó má gii nò éno, yí gii 'dè có ji ndâ àsikèri mì wó máa, ndú ja Páwòlò ya tí gí gbí kándà, wàa ndú 'ví gbí yí yee tí o tí nó náa yí 'dè nderè có bà pìlù wo mì ndâ 'duu ta yí nó jì ndú gí.

²⁵ Ndâ àsikèri má gii ɛɛ Páwòlò tacó bà gbí yí gí, Páwòlò gii 'vee kùro ndâ àsikèri tí nó á gbí nètè ta o tí nó nò, máa, «Áá mì yo a yúco tacó bà gbí 'viì-Rómà á kùro bà 'di nderè ku wó?»

²⁶ 'Dakò tí nó má gii 'di có tí nó náa Páwòlò 'dè nò, yí gii ya gí mì kpo 'duù mì ndú, mbe 'dè có ji ndú máa, ndú ɛɛ Páwòlò wàa ndú 'ví gbí yí nó, bindi yí gii 'vee yí máa, «Wò kpónó nò ɾa i tí nó náa wò kú bàkà nó ní gí? 'Dakò tí nó a 'viì-Rómà.»

²⁷ Kpo 'duù tí nó tí kùro ndâ àsikèri 'dáá gí nò má gii 'di có tí nó, yí gii njè nó ta kò wó ya gí mì Páwòlò, bindi yí gii 'vee yí máa, «'Dè jì ye, wàa ye 'ví 'di gí! Wò a 'viì-Rómà?» Káa Páwòlò gii 'visi có jì yí máa, «Ye a yí!»

²⁸ Káa 'dakò tí nó gii 'visi có jì Páwòlò máa, «Ye sè bà dù tí 'viì-Rómà ta gbolò i!»

Káa Páwòlò gii 'visi có jì yí máa, «Káa a jò ye tí 'viì-Rómà jò-jò!»

²⁹ Ndâ àsikèri tí nó náa à kaa ndú, máa ndú mèèkè'i tí Páwòlò nó, má gii 'di có tí nó náa yí 'dè éno máa, yí a 'viì-Rómà nó, ndú gii dù ká to nò ta'va see-see gí. Có tí nó delè gii te a gúku mítí kpo 'duù mì ndú mbe 'dè có jì ndú máa, ndú ɛɛ yí wàa ndú 'ví gbí yí nò.

³⁰ Yé má gii too bindi có tí nó gí, gbolò 'duù kùro ndâ àsikèri 'dáá gí gii tuu tú, máa, à njaanga Páwòlò 'do gbí wú gí, wàa à 'ví gí ta yí jì yí. Yí delè gii kili ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà, ta ndâ gba gbí gbolò ngbàngà mì ndú, tacó wàa, yí 'ví 'di 'doo nderè có tí nó mì ndâ Jùdèyà ta Páwòlò nó 'do mì ndú.

23

Páwòlò 'dè nderè ku wo gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà

¹ Páwòlò gii zeke ndâ gba gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà ngbóó, bindi yí gii 'dè có jì ndú máa, «Ndâ ná'vindyé! Ye kú 'vala ta njembí ye ngbàrángà'i kùro Mbíri ta vò có gbaànjé gbí njembí ye wáá yee tí kpónó.»

² Ànàniyà tí Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà má gii 'di có tí nó náa Páwòlò 'dè nò, yí gii 'dè có jì ndâ 'duù tí nó mbe kú ɾò tíyò ɾègbà tí Páwòlò gbí ngbàngà nó, máa, ndú gbí nje wó nè gí tàkò có mì wó nò.

³ Káa, Páwòlò gii 'visi có jì Ànàniyà, máa, «Mbíri wúnò bà gbí nje lo nè gí tàkò có mì lo ká go n̄inò kpónó náa wò bàkà ta ye nò, ndí lo n̄o-go-gba! À te wò mí pí jàlàmbà tí nó máa, wò 'ví waa có a i ta yúco, káa, à kpónó te wò á gítí bà 'dè có jì ndâ 'duù máa, ndú gbí ye ta 'vèrè a yè?»

4 Ndâ 'duù tí nó mbe rò jara-jàràà kù 'di có gbí ngbàngà nó mà gii 'di có tí nó náa Páwòlò 'dè jì Anànyá nò, ndú gii 'vee yí máa, «Wò go nò a Kùro ndâ bu-Mbírì mí ndâ Jùdèyà, tí 'duù mí Mbírì nó?»

5 Káa Páwòlò gii 'visì có jì ndú máa, «Ye kùtàá nò ni éno máa, yí a Kùro ndâ bu-Mbírì mí ndâ Jùdèyà nò lá, ndâ ná'vindí ye. Ye nò ni gí, máa, à cu mí gbí wáràgà mí Mbírì éno máa, <Wò 'ví be gba mí yo lá.> »

6 Páwòlò ta o tí nó nò jì máa, có mí ndâ Jùdèyà tí nó 'dáá mbe tí ngbàngà nó njèè gbí tí sósò'ò: ndâ mbe kpolo tí tàkù mí ndâ Jùdèyà, tí ndâ mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú, gii je ndâ 'bí ña Jùdèyà tí ndâ mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá. Tacó éno, Páwòlò gii 'dè có jì ndâ 'duù gbí ngbàngà máa, «Ndâ ná'vindí ye, ye a mbe kpolo tí tàkù mí ndoo tí ndâ Jùdèyà. Nderè bà rò tìyò mí ye kùro ndâ gba wúnó nó a có bà koṛo có mí ye lì mí tí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú.»

7 Rè bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú náa Páwòlò ní mí gbí nje wó nò gii tanga a gbínje mí gbí òkò tí ndâ Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú nó, ta ndâ Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nò.

8 Ndâ ñinó mbe ùnje gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó delè ùnje éno máa, ndâ basili ta ndâ ña ndâ lilí 'dáá gí kuu tí nó lá. Káa ndâ mbe ùnje gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú ùnje gí màa, ndâ basili ta ndâ ña ndâ lilí 'dáá gí kuu tí .

9 Ndâ 'duù gii 'bità bà tò kù ta kòcò ndú wòò gbí ngbàngà. Mà gii zeke'o, ndâ 'bí mbe nìbà i mí ndâ Jùdèyà, tí ndâ 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbe ùnje gítí 'valá bindi ku gí, gii oloko gí yaà, bindi ndú gii tí muu Páwòlò ta wotí ká tí , máa, «Ze nò wò i mí 'dakò tí nó lá. Lilí má 'dè có jì yí, basili delè má 'dè có jì yí, káa a yè ká tí ?»

10 Kùro ndâ àsiké-ri-Tùliyáni mà gii nò éno máa, wo tí mí ndâ Jùdèyà kù gii bàkà có bà gbo nje a i ta bà zèè 'bí ndú, gúku gii zèè yí gí, máa, ndú bà yaka gbí Páwòlò. Tacó éno, yí gii tuu ndâ àsiké-ri mí wó, máa, ndú ya gí bà ja Páwòlò ta wotí 'do gbí òkò tí ndú gí, waa ndú 'ví ya ta yí gí gbí kándà.

11 Mbe tí ndoo gii túbà tí wó jì Páwòlò ta bèbìlì tí nó, bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «Zèè njembí lo, tacó wò 'dè có tí ye á jì ndâ 'duù gbí gbata Jerúzalémé gí. Wò delè bà ya gí bà ma có tí ye jì ndâ 'duù gbí gbata Rómà á go éno.»

Ndâ Jùdèyà toko có gítí bà bàkà wò i ta Páwòlò

12 Yé mà gii too gí, ndâ 'bí Jùdèyà gii kili bà muu ndú gbí kóó, bindi ndú gii ère gba có mí ndú gbaànjé, ta bà see tí ndú éno máa, ndâ yí bà zò i wálá, ndâ yí delè bà nju ngo wálá, yee tí o tí nó náa ndâ yí mà zì Páwòlò gí.

13 Muu ndâ 'dakò mbe toko có tí nó 'dáá gí ndii zì'duù-só gí.

14 Ndú gii kaa bindi bà ère gba có mí ndú nó ya gí mí ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì mí ndâ Jùdèyà, ta ndâ gba gbí gbolò ngbàngà mí ndú. Bindi ndú gii 'dè có jì ndú máa, «Ze see tí ze kpolo ngé ndii gí éno máa, ze bà zò i wálá yee tí o tí nó náa ze mà zì Páwòlò gí.

15 À má éno, sè có kpónó a i mí yo. Yo tuu 'duù jì kùro ndâ àsiké-ri-Tùliyáni. Yo bàkà tí yo go ndâ 'duù ñinó náa à gbí njembí yo a có bà 'viiki gbí có mí wó ngbáràngà'í nò. Káa ze bà ngùù tí ze kù ù bà gí ta yí a i mí kpokèjì, waa ze 'ví zì yí kùro bà yee ta yí kùro yo.»

16 Káa si ndâ mbe wàtà tí nó kù 'dè có mí ndú nó, nùkù Páwòlò tí 'vii mí nàmí wó gii 'di gí. Yí bà-i-nò gii ya gí bà 'vanda ndi ndâ có tí nó jì nùkù wó.

17 Páwòlò mà gii 'di ndá có tí nó náa nùkù wó 'vanda jì yí nó 'dáá gí, yí gii tè'é tí 'bí kùro ndâ àsiké-ri gbaànjé, bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «'Daka 'vii-'dakò tí nó ya tí jì kpo 'duù mí yo. Có kuu mí wó tacó bà 'dè jì yí.»

18 Kùro ndâ àsiké-ri tí nó gii bala 'vii-'dakò tí nó ya tí jì kpo 'duù mí ndú, bindi yí gii 'dè có jì yí máa, «A Páwòlò tí nó gbí zàà nó ká tè'é tí ye, bindi yí gii 'de có jì ye éno máa, ye bala 'vii-'dakò tí nó gítí jì wò, tacó có kuu mí wó tacó bà 'dè jì wò.»

19 Kùro ndâ àsiké-ri-Tùliyáni bà-i-nò gii yèè ta 'vii-'dakò tí nó 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí ndii, bindi yí gii 'vee yí máa, «A có yè ká mí lo tacó bà 'dè jì ye?»

20 Káa 'vii-'dakò tí nó gii 'visì có jì yí máa, «Ndâ Jùdèyà ère gba có mí ndú éno máa, ndâ yí kèjì gí bà 'deke tí ndâ yí jì wò taabé, máa, wó 'ví si Páwòlò 'ví ya gí gbí ngbàngà mí ndâ yí, tacó waa, ndâ yí 'ví 'viiki gbí có mí wó níki maa.

21 Káa wò 'ví ya gí gbí có tìrì mí ndú nó lá. Tacó ndâ 'duù mí ndú, go ndâ 'dakò zì'duù-só, go mbu mí ndú mí kpokèjì gí kù ù ta ndi wó. Ndâ 'dakò tí nó see tí ndú gí, máa, ndâ yí bà zò i wálá, ndâ yí delè ba nju ngo wálá, yee tí o bà zì Páwòlò mí ndâ yí. Ndú kpónó léngé-linge kù ù káa ndi kòcò lo.»

²² Kùro ndá àsikèrì-Tùliyáni bà-i-nò gii 'dè có ji 'viì-'dakò tí nò tí kpoò si yí kú je nó ji yí, máa, «À kpèti káa 'di wè, wò 'ví 'dè có ji yí máa, wò 'dè có tí nò ji ye gí nò lá.»

À 'dòkò Páwòlò 'do Jèrùzàlémè ya tí gí gbí zàà Cèzàriyà

²³ Kùro ndá àsikèrì-Tùliyáni tí nò gii tè'è tí ndá 'bí 'duù tàkò wó sósò'ò, bìndi yí gii 'dè có jí ndú máa, «Yo 'deke ndá àsikèrì zì'duù-vò ta bà só (200), ta ndá mbe o jùwádi zì'duù-ta'ò-nje muu'bi (70), ta ndá mbe 'doò zì'duù-vò ta bà só, wàa yo 'ví 'bí nó ta ndú si o má gbooko gí kú ya gí Cèzàriyà.

²⁴ Yo 'ví kaa ndá 'bí jùwádi tacó tí Páwòlò, wàa yo 'ví 'daka yí ya tí ji gbolò 'duù tí nó tí Fèlicè nò. 'Bí i 'ví gáa tí wó tí kpokèji lá.»

²⁵ Yí delè gii cu wàràgà gí tàkò Páwòlò éno máa,

²⁶ «Ijìnò á ye tí Kiláwúdiyò Lisíyà ká kú cu wàràgà tí nó ji wò, tí gbolò kpo 'duù mí ye tí Fèlicè. Ye 'vee wò má.

²⁷ «Ndá Jùdèyà táánò zèè 'dakò tí nó tí Páwòlò, náa ye kpónó kú tuu yí ya tí ji wò nò. Ndú ta o tí nó bàkà có bà zi yí ngé gí, káa, a ye ká gii ya gítí ndú ta ndá àsikèrì mí ye, bìndi ye gii 'vala yí 'do 'bí ndú gí. Ye má gii 'di có éno máa, Páwòlò a 'viì-Rómà,

²⁸ ye gii ya ta yí gí gbí gbolò ngbàngà mí ndú tí ndá Jùdèyà, tacó wàa, ye 'ví 'di ndèrè ku wó.

²⁹ Káa, ndú gii 'deeke bà di ji ye a tà ndá kponje mí ndú ta ndá Páwòlò gítí ndá i gbí tàkí mí ndú tí ndá Jùdèyà. Ye gii 'di 'dóó có ñinó náa ndú 'dè jí ye mbe 'viì tí có bà waa có ku mítí 'duù gbí nó lá. À delè me ndá có náa à 'ví te tí ta 'duù mí gbí zàà nò lá.

³⁰ Ye kpónó kú tuu 'dakò tí nó tí Páwòlò nó ya tí ji wò, tacó wàa, ndá ka wó mbe có 'ví ya gí bà nì rẹ ña i tí nó náa yí bàkà nó mí kùro lo. Tacó ye 'di có máa, ndá Jùdèyà toko có tà bèngi á gítí bà zi yí gí.»

³¹ Ndá àsikèrì gii ko Páwòlò go kòcò kpo 'duù mí ndú nò ta bèbìlì tí nó ngé yee tí 'bí to náa à kú nì mítí a Àndipàtirídá.

³² Yé má gii too gí, ndá àsikèrì ñinó mbe kú nò ta kò ndú nó gii dele ñindi ndú 'do bà-i-nò ya gí gbí kándà mí ndú, si káa ndá mbe jùwádi kú ndii ta yí ya tí gí Cèzàriyà.

³³ Ndá àsikèrì má gii yee Cèzàriyà, ndú gii ya ta Páwòlò ta wàràgà tí nó náa kpo 'duù mí ndú cu gí tàkò wó nó ji Fèlicè.

³⁴ Fèlicè má gii 'deke wàràgà tí nó náa à cu gí tàkò Páwòlò nó cee gí, yí gii 'vee Páwòlò gítí to tí nó náa yí gí 'do tí nò. Yí má gii 'di éno máa, Páwòlò gí 'do gbí to Silísiyà,

³⁵ yí gii 'dè có jí yí máa, «Ye bà 'di kòcò lo ta o tí nó náa ndá mbe kpi ngbàngà tí lo má gí 'do Jèrùzàlémè gí.» Bìndi yí gii 'dè có máa, à ya gí bà kpolo tí wó mí 'bá mí gbolò 'duù mí ndá Rómánò mbe kú zèè gbata Cèzàriyà.

24

Páwòlò gbí ngbàngà kùro Fèlicè

¹ Páwòlò bàkà mí Cèzàriyà a sili vò, bìndi Ànàniyà tí Kùro ndá bu-Mbíri mí ndá Jùdèyà bà gii yee ta ndá 'bí kpo-'duù-'bá mí ndú, gii je 'bí 'dakò tí muu-có ta rẹ wó a Tèrètùlù. Bìndi ndú gii 'vanda ndi ndá có tí nó mí Páwòlò mbe kú milisè tí ndú nó ji Fèlicè.

² À má gii tè'è tí Páwòlò gí tí ji ndú kùro Fèlicè gí, Tèrètùlù gii 'bità bà 'dè có muu ndá Jùdèyà éno máa, «Muu ndá 'duù mí ze jé ba gbí o mí lo lá, 'bá mí ze delè kú ya gí kùro ta banga tí, tacó wò tí Fèlicè, tí kpo 'duù mí ze, a 'dakò mbe kú kofo có me 'dú gí kùro.

³ Ndá 'duù mí ze cee to 'dáá gí ta o 'dáá gí kú lí 'bí ndú gí tà bà ya 'bá mí ze gí kùro nò ta pétèkè tàkòcò ndú.

⁴ Go bà volo gbí o mí lo ta bà 'vanda có cúu-cu-cù tí ye wálá. Káa, ye kú yù 'do mí lo a nambeé éno máa, wò 'ví sè tù lo gítí ndò có mí ze nò.

⁵ «Ze 'de 'dakò tí nó kuu nó tí gbèe kini mbe zii yá. Yí tanga i mí gbí òkò tí ndá Jùdèyà cee muu to tí nó 'dáá gí. Yí delè a mbèrèmbé kùro ndá mbe kaa tí ndú gí gbí gèrè mí 'dakò tí nó mbe gí 'do Názàrèti nò.

⁶ Yí táánò ta 'bí o bà-i-nò gii bàkà có bà gbètèkè 'bá-Mbíri. Ze gii zèè yí, máa, ze 'ví waa có mítí wó go i gbí tàkí mí ze tí ndá Jùdèyà.

⁷ Káa Lisíyà tí nó tí kùro ndá àsikèrì-Tùliyáni nó gii yuu tí wó gí gbí có tí nó, bìndi yí gii ja yí 'do tí ze ta wotí gí.

⁸ Yí tí Lisíyà tí gii 'dè có jí ndá 'duù tí nó mbe kpi ngbàngà tí wó ji ze nò éno máa, ndú gí ta có tí nó a i gí kùro lo. Wò delè kpónó má 'vee yí tí Páwòlò, yí ta nje wó bà 'dè jí wò gí, máa, ze kú waaka gítí me có lá.»

⁹ Tèrètùlù má gii 'dè có cee gí, ndá Jùdèyà 'dáá gí gii 'bità bà tòò ta có tí nó náa yí 'dè nó ji Fèlicè, máa, «Có tí nó a yúcó! Có tí nó a yúcó!»

Páwòlò njaanga m̀iri wó ta nje wó gbí ngbàngà kùro Fèlicè

¹⁰ Ndá Jùdèyà má gù 'dè bà có mì ndú cee gí, Fèlicè gù bàkà 'bì wó jì Páwòlò, máa, yí 'dè có. Páwòlò bà-i-nò gù 'visi có gí tàkò có mì ndá Jùdèyà nò jì Fèlicè éno máa, «Tàkòcò ye peteke gítí bà 'dè nderè ku ye mí kùro lo tí Fèlicè ngé ma, tacó ye ò ò ní gí, máa, wò ò pí jàlàmbà tí nò kù waa có gbí òkò tí ndá 'duù mì ze ta mbè ndòò.

¹¹ À káa wó ká bà 'viiki gbí ònò ta kpéetí lo, máa, ye kpónò sì sili ndii muu 'bì-nje só á bindi bà ya ye gí bà bàkà i-Mbìrì gbí gbata Jèrùzàlémè lá.

¹² Ndá Jùdèyà 'de ze kù tò kponje ta 'duù gbaanjé lá. Ndú 'de ye kù ònòkò muu ndá 'duù á gbí ndùgù 'bá-Mbìrì lá. Ndú delè 'de ye kù ònòkò muu ndá 'duù á tí bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbìrì lá.

¹³ 'Bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndú bà ùnje gítí bà zò cù mí kùro lo kpónò máa, ndá có tí nò náa ndá yí 'dè nò a yúcó nò delè wálá.

¹⁴ «Cò mì ndú gbaanjé náa ye bà ùnje gítí á mí kùro lo gí káa có tí nó náa ndú 'dè éno máa, ye kù bàkà i jù Mbìrì mì ndá ká gù ze ta ndá yí á gbí 'bì ña kpokèjì náa ndú kù ní mítí a gèrè mì 'bí 'dakò mbe gí 'do Názàrètì nò. Káa ye delè ùnje gítí ndá có mì Mòze, ta ndá có gbí ndá wáràgà mì ndá mbe 'dòkò có mì Mbìrì, núú gí.

¹⁵ Ze ta ndú 'daá gí kù koro có gítí bà 'vala ndi ndá tó 'duù ta ndá vò 'duù 'do gbí muu'dú ndú lì ká mítí Mbìrì.

¹⁶ Ye kù te kpo muu tacó waa njembí ye 'ví dù ngbáràngà'i kùro Mbìrì nó gbí có tí nò. À delè nò a nderè bà koro vò có mì ye gítí ndá 'duù lá ká nò.

¹⁷ «À tí ye a mbè ndòò náa ye 'dò kò ye mí Jèrùzàlémè lá. Káa ye gí ta nó tí nó ta i-'bì ye tacó bà koni ta 'bá. Ye delè gí nó a nó bà bàkà i-Mbìrì.

¹⁸⁻¹⁹ Ònò a gbí có tí nó náa ndú 'de tí ta ye gbí ndùgù 'bá-Mbìrì nò ká nò. Káa, a má nje ndú a kponje, ndá 'bì Jùdèyà kuu tí mbe gí 'do gbí to Ásiyà, náa ye koro có éno máa, wò kútaa má 'di kòcò ndú, áá bà níki tí ye ma. Ndá 'duù me mbè ta o tí nó náa ndú 'de ta ye gbí ndùgù 'bá-mbìrì nò wálá, ye delè ta o tí nó bàkà wo ta 'bí 'duù gbaanjé lá.

²⁰ Káa ndá Jùdèyà tí nó mbe gí 'do Ásiyà nò má wálá, ndá 'duù tí nó mbe je ye gí tí gí kùro lo nó 'ví ní rẹ ña vò i tí nó táánò náa à 'dè tí ye gbí ngbàngà mì ndú tí ndá Jùdèyà nó jì wò.

²¹ Vò i tí nó náa ye bàkà ta ndá Jùdèyà nó a có tí nó náa, ye rò tíyò gbí òkò tí ndú, bindi ye gù kò-kò jì ndú éno máa, «Yo wúnò rò ye mí gbí ngbàngà nó a i muu có bà tee njembí ye mítí có bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú» nò.»

Páwòlò gbí zàà gbí gbata Cèzàriyà

²² Fèlicè gù 'visi có jì Páwòlò máa, «Ye bà 'viiki gbí ndá có mì lo nò ta o bà gí Lísiyà tí gbolò 'duù kùro ndá àsikèrì-Tuliyáni gbí gbata Jèrùzàlémè 'daá gí.» Fèlicè 'dòkò o bà 'dè ngbàngà tí nò, tacó yí 'di gbí có gítí «Kpokèjì tí nò» ngbáràngà'i gí.

²³ Yí bà-i-nò gù 'dè có jì kùro ndá àsikèrì tí nó mbe kù kpolo tí Páwòlò nó máa, yí zeke'o tí wó níki maa, waa ndá kómbe wó má gí ta ndá i jì yí, yí 'ví biya bà je jì yí lá.

²⁴ Fèlicè bàkà káa lambu sili bindi có tí nò, bindi ndú gù 'daka tí ndú ta na 'bá mì wó Dürùsèlà, tí jù Jùdèyà, ya gí mì Páwòlò gbí zàà. Ndú mã gù yee kà, yí gù tuu 'duù gí tàkò Páwòlò, tacó waa yí 'ví 'di có gítí bà tee njembí 'duù mítí Bindi-Mbìrì tí Jézú á 'do gbí nje wò.

²⁵ À mã gù gí ta Páwòlò gí, yí gù 'bità bà 'dè có jì Fèlicè a i gítí bà dù 'duù jáá kùro Mbìrì, ta có gítí bà bàkà i me gí tàkò có mì sé njembí lá, gù je có gítí bà waa có mì Mbìrì ta ndòngbú o wúnò. Fèlicè mã gù 'di ndá có tí nò, gúku gù zèè yí gí. Yí bà-i-nò gù 'dè có jì Páwòlò máa, «Ya kpónò gí bàndò mì lo. Ye bà tẹ ndi é tí lo ta 'bí o ònò náa a tí.»

²⁶ Fèlicè gù tuu tú gí tàkò Páwòlò 'do bindi o tí nó ká tàndi ka wó, tacó à gù dù gbí muu wó a có máa, Páwòlò 'ví je lambu i jì yí.

²⁷ Fèlicè too káa ndòò sósò'ò mí Cèzàriyà, bindi à gù 'dòkò yí gí. À gù gí a i ta 'bì 'dakò ta rẹ wó a Pórókíyò Fésitù gí bindi wó. Fèlicè gù njè nó si Páwòlò ká mí gbí zàà tacó bà peteke tàkòcò ndá Jùdèyà.

25*Páwòlò 'dòkò ngbàngà mì wó 'do kùro Fésitù ya tí gí kùro ngáángbá gba mì ndá Rómánò*

¹ Fésitù bàkà bindi bà kì tí wó pí jàlàmbà bindi Fèlicè káa sili ta'ò, bindi yí gù njè nó 'do Cèzàriyà ya gí Jèrùzàlémè.

² Yí mã gù yee kà, ndá bu-Mbìrì, ta ndá kpo-kpò 'duù, ta ndá gba mì ndá Jùdèyà gù 'dè ndá có mbe níki lá gítí ngbàngà mì Páwòlò jì yí,

³ ta bà 'deke tí ndú jì yí see-see éno máa, yí má dele ndi wó gí Cèzàriyà, yí 'ví bàkà nambèè mí wó wàa yí 'ví tuu Páwòlò gí Jèrùzàlémè. Ndú 'vii ña có tí nò tacó wàa ndá yí 'ví ngùù tí ndá yí mí kpokèjì tacó bà zì yí.

⁴ Káa Fésitù gii 'visi có jì ndú éno máa, «Páwòlò kuu gbí zàà gbí gbata Cèzàriyà.

⁵ À má ènò, yo si ze 'ví ya ta ndá 'bí kpo 'duù mí yo gí ká. Yí má bàkà a 'bí ña i mbe lè gí, ndá kpo 'duù mí yo nò 'ví kpi ngbàngà tí wó mí ká.»

⁶ Fésitù bàkà mí Jèrùzàlémè káa i dè gítí sili muu'bi, bindi yí gii dele ndi wó ya gí Cèzàriyà. Fésitù yee Cèzàriyà ká go wúnó, yé má gii too gí, yí gii tè'é tí Páwòlò gí gbí ngbàngà kùro wó.

⁷ Páwòlò má gii gí gí, ndá Jùdéyà tí nò mbe gí 'do Jèrùzàlémè nò gii tí 'dee yí gí, kú waaka ndá 'bí ña có náa ndú ñò dúú rëngbó ndú ni lá á gítí wó.

⁸ Káa Páwòlò gii 'visi có gí tàkò ndá có mì ndá Jùdéyà nò jì Fésitù máa, «Vò i mì ye náa ye bàkà gítí tàkù mí ndá Jùdéyà wálá. Vò i mì ye náa ye bàkà gítí 'bá-Mbíri wálá. Vò i mì ye delè náa ye bàkà gítí ngáangbá gba mì ndá Rómánò wálá.»

⁹ Káa Fésitù gii 'vee Páwòlò máa, «Wò ùnje gítí bà ya ta ye gí Jèrùzàlémè, wàa à 'ví 'vii ká gbí ndá có tí nò náa ndá 'duù tí nò 'dè gítí lo kpónó mí kùro ye nò mí ká gí?» Fésitù 'vee ña 'vé tí nò tacó à tí wó a go bà peteke tàkòcò ndá Jùdéyà.

¹⁰ Káa Páwòlò gii 'visi có jì Fésitù éno máa, «Ye kpónó kú rò tìyò nò a i gbí ngbàngà mí ngáangbá gba mì ndá Rómánò. Ñinó a bàndò bà 'vee gii ñje ye ká nò. Ye bàkà vò i ta ndá Jùdéyà lá. Wò delè ta kpééti lo ñò ni ngbáràngá'í gí.

¹¹ Ye kùtáa má bàkà 'bí ña gbolò vò i mbe 'vii tí i bà waa có ku míti ye gí, ye bà kii'ba 'do tí ku wálá. Káa 'bí có gbaanjé gbí òkò ndá có mì ndá 'duù tí nò náa ndú 'vanda nò mbe 'vii tí có bà zì ye má wálá, yúcó mì 'bí 'duù tacó bà je ye jì ndú, wàa ndú 'ví zì ye nò wálá. À má ènò, 'dòkò ngbàngà mì ye ya tí gí Rómá, gí kùro ngáangbá gba mì ndá Rómánò.»

¹² Ndá Fésitù ta ndá kpo 'duù gbí ngbàngà mì wó má gii 'vii ká gbí có tí nò náa Páwòlò 'dè nò gí, Fésitù gii 'visi có jì yí máa, «Wò 'dòkò ta ngbàngà mì lo gí kùro ngáangbá gba mì ndá Rómánò gí, wò bà ya a yí gí kùro ngáangbá gba mì ndá Rómánò.»

Fésitù 'vanda ndi ngbàngà mì Páwòlò jì Àgirípà

¹³ À bàkà bindi ngbàngà mì ndá Páwòlò nò me gbolò o lá, bindi Àgirípà tí gbolò gba gii co wíri gí gí Cèzàriyà tacó bà 'vee Fésitù. Ndá Àgirípà gí gbí nò tí nò ta 'bí gbolò ni ta rẹ wó a Bèrènikè.

¹⁴ Ndú bàkà gbí nò wíri mì ndú nò a mbè sili. Tacó ènò, Fésitù gii 'vanda ndi có tí nò gbí òkò tí ndá Páwòlò ta ndá Jùdéyà nò jì Àgirípà, máa,

«'Bí 'dakò náa Fèlicè ya si yí mí gbí zàà kuu kàzò.

¹⁵ Ta o tí nò náa ye táánò ya tí gí Jèrùzàlémè nò, ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéyà, ta ndá kpo 'duù mì ndú, gii 'dè ndá có mbe nìkì lá gítí wó jì ye, ta bà 'deke tí ndú jì ye éno máa, ye waa có míti wó.

¹⁶ Káa ye gii 'visi có jì ndú máa, «Áa mì ze tí ndá Rómánò waa có míti 'duù gbí kongbó wó lá, yee ká tí o tí nò náa ndú má 'bee muu có ta ka wó mbe có gí.»

¹⁷ Tacó ènò, ye má gii dele ndi ye 'do Jèrùzàlémè, ye gii tẹri ká gbaanjé, bindi ye gii tuu tú, máa, à gí ta 'dakò tí nò gí gbí ngbàngà kùro ye.

¹⁸ À má gii gí ta yí gí, ndá mbe kpi ngbàngà tí wó gii 'vanda ndá có tí nò mbe kú millisé tí ndú nò. Káa ye 'de 'dóó ñjì có gbí òkò tí ndá có mì ndú nò mbe ya mò gí mí ndá ña vò i tí nò náa ye kú kojo có máa, ndá-'bí-lá wè, nò lá.

¹⁹ Káa ndú gii dù kú tò kponje ta ndú ká gítí ndá i gbí tàkù mí ndú tí ndá Jùdéyà, delè gítí 'bí ña 'dakò mbe cì gí, ta rẹ wó a Jézù, káa Páwòlò máa, yí kuu ká wuu.

²⁰ Bà waa có mì ndú nò gii kpò ye gí, tacó ñinò a ña ngbàngà náa ye jé bàkà sàà kùro lá.

«Tacó ènò, ye gii 'vee Páwòlò máa, à má nìkì tí wó gí, wàa ye 'ví kaa ndú ya tí gí bà 'di yúcó a i 'do mì ndá kpo 'duù mì ndú tí ndá Jùdéyà gbí ngbàngà mì ndú á Jèrùzàlémè.

²¹ Káa yí gii biya gí, máa, yì bà dù ká gbí zàà kú ù bà 'di ndòngbú có 'do mì ngáangbá gba mì ndá Rómánò. Tacó ènò, ye gii 'dè có éno máa, à kpòlò tí wó mí gbí zàà yee tí o bà tuu yí ya tí jì ngáangbá gba mì ndá Rómánò.»

²² Àgirípà bà-i-nò gii 'visi có jì Fésitù máa, «Go bà 'di kòcò 'dakò tí nò ta 'dóó tù ye kuu tí ye.»

Káa Fésitù gii 'visi có jì yí máa, «Wò bà 'di kòcò wó taabé.»

²³ Yé má gii too go có mì Fésitù nò gí, ndá kpo-kpò 'duù kùro ndá àsikéri-Tùliyáni ta ndá kpo-'duù-'bá gbí gbata Cèzàriyà gii ko ndá Àgirípà ta Bèrènikè tí bà ko ndá gba ya

tí gí gbí ngbàngà. Ndú má gù yee gbí ngbàngà gí, Fésitù gù tuu tú, máa, à ya gí bà gí ta Páwòlò 'do gbí zàà.

²⁴ À má gù gí ta Páwòlò gí, Fésitù gù 'dè có jì Àgírípà máa, «Ye kù 'dè có tí nó jì wò tí Àgírípà tí gbolò gba. Wàa ndá 'duù tí nó náa ndoo kpónó kuu ta ndú gbí ngbàngà nò delè 'ví dù kù 'dì ta tù ndú. À kuu kùro yo nó a 'dakò tí nó náa ndá Jùdèyá gbí ña ndú 'dáá gí, ndá ñinó Jèrùzàlèmè, ta ndá ñinó mì ndoo Cèzàriyá to nó nó, kaa gí gí mí ye ta bà pìi kù máa, ye zì yí gí nò.

²⁵ Káa, ye ñò 'dóó wò i mì wò wàa ye 'ví zì tí ta yí nó lá. Káa ndòngbú có mì ye kpónó a i éno máa, ye bà tuu ngbàngà mì wò a i jì ngáangbá gba mì ndá Rómánò, á go có mì wò náa yí ká 'dè ta nje wò mí kùro ndá 'duù 'dáá gí.

²⁶ Káa, ye ñò 'dóó có ñinó náa ye 'ví 'dè gí tàkò wò ya tí jì kpo 'duù mì ye tí ngáangbá gba mì ndá Rómánò nò lá.

«Tàcò ènò, ye kpónó gí ta yí gí kùro ndá 'duù tí nó gbí ngbàngà nó 'dáá gí kpolo ma a i tàcò tí lo tí Àgírípà tí gba. Tàcò wàa, ndoo 'ví 'vee gbí nje wò, ndá-'bì-lá, ye 'ví 'de ta có bà 'dè gí tàkò wò.

²⁷ Tàcò bà tuu 'duù mì ye 'do gbí zàà ya tí gí Rómà ta có tàkò wò wálá bà si ye go 'bí ña 'duù ñinó ta muu tí wò wálá nò.»

26

Páwòlò 'dè có kùro Àgírípà

¹ Fésitù má gù 'dè có cee gí, Àgírípà gù 'dè có jì Páwòlò máa, «Có má kuu mì lo, njaanga mìri lo.»

Páwòlò bà-i-nò gù kaa 'bì wò gí yàà ta líkí'o kùro Àgírípà, bìndi yí gù ya kpéké've gí ndá i tí nó mbe bàkà tí gbí òkò tí ndú ta ndá Jùdèyá nó jì yí, máa,

² «Ye koṛo có máa, à tí ye a tó pá, náa ye wúnó kù 'dè tí ta kòcò ye gí tàkò ndá có tí nó náa ndá Jùdèyá 'dè gí gí ye gbí ngbàngà nó a i mí kùro lo tí Àgírípà, tí gbolò gba mì ze.

³ Tàcò wò 'dì gbí tàkù mì ze tí ndá Jùdèyá ngé cee gí. Wò ñò ndá ña i ñinó náa à má gbo ndú mí gbí còngò ta ndá Jùdèyá káa ndú bà ba gbí còngò tí nó gí nó ni gbaànjé-gbaànjé gí. À má ènò, ye kù 'deke a tí ye jì wò, máa, wò zèè njembí lo, wàa wò 'ví sè ta tù lo gí tí có tí nó náa ye kèjì gí bà 'dè jì wò nò.

⁴ «Ña bà 'vala ye 'do gbí 'vii-'dakò, náa ye kpolo tí mí gbí òkò tí ndá nambe ye kpòò yee tí o tí nó náa ye gù ya tí gí Jèrùzàlèmè nó, a ña 'válá ñinó náa ndá Jùdèyá 'dáá gí ñò ni gí.

⁵ Ndú ñò ye ni ta kòndi o, náa ndú kùtáá má a ndá 'duù mbe 'dè yúco, ndú bà 'dè ta nje ndú gí, máa, ye kù ru a ndi ndá 'duù ñinó mbe zèè có gí tí tàkù mì ze tí ndá Jùdèyá kácá-kácá nò. Ye táánò a mbe kpolo tí tàkù mì ze tí ndá Jùdèyá.

⁶ «À kpónó kù 'vee gbí nje ye gbí ngbàngà nó a i gí tí có bà koṛo có mì ye lì mítí cí tí nó náa Mbírì táánò ci ta ndá ká gù ze nò.

⁷ Cí tí nó náa ndá 'duù gbí ndá ña ze tí ndá Jùdèyá muu-'bì-nje só 'dáá gí kù bàkà i-Mbírì co gbí gó rì, co gbí bèbìlì, ta njembí ndú gbaànjé ta bà koṛo có lì mítí nò. Ákoo, gbolò gba mì ye! Ndá Jùdèyá kpi ngbàngà tí ye nó a i tàcò bà koṛo có mì ye lì mítí cí tí nó.

⁸ Yo kù koṛo có éno máa, bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú a 'bí ña i mbe me kpòò jì Mbírì tàcò yè?

⁹ «Dóó ye nó táánò kù koṛo có éno máa, nètè lá a bà jòò gbí có ta Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì nò.

¹⁰ Ye bàkà bà 'bì ye mì Jèrùzàlèmè gí. Áá táánò a ye ká kù zèè ndá mbe kaa tí ndú jì Mbírì gí me mbè mì gbí zàà ta wotí 'do mì ndá Kùro ndá bu-Mbírì mì ndá Jùdèyá. À má kù zì ndú, có mì ye ta o 'dáá gí jì ndá mbe zì ndú nó éno máa, ndú zì káa 'dóó ndú gí.

¹¹ Ye gbí ndá o tí nó ta o 'dáá gí kù jè ká ta bà pà kpokèjì bà rò ndú 'do tí bà tee njembí ndú mítí Bìndi-Mbírì ta wotí bà nò ta bà yù gázà jì ndú ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyá tàcò bà ùlù Mbírì. Njembí ye gbí ndá o tí nó kù doo gí tí ndú tí ña ñinó náa, ye gí 'bità a bà tè 'bèlè ndú gí gbí ndá tende to.

¹² «Ta 'bì o gbaànjé, ndá Kùro ndá bu-Mbírì mì ndá Jùdèyá gù jì wotí jì ye, máa, ye ya gí bà tè 'bèlè ndá 'duù tí nó náa Mbírì kaa ndú mò gí mì wò gí nó gbí gbata Dámásikù.

¹³ Káa sí ze muu nó ta rì gbúrú éno, ye má gù zeke'o, ákoo, gbolò gba mì ye! Ye gù ñò 'bí ña ngba'o kù gí 'do gbí rì ta wotí ká tí ndii ngba rì gí, kù ngbaraṅa to règbà tí ze ta ndá ka nó mì ye.

¹⁴ Ze 'daá gí gii 'vaka tí to. Bindi ye gii dù á to ka kù 'di kòcò 'duù kù tè'è tí ye gbí nje có mì ndâ Jùdèyà, máa, <Sàwùlè! Sàwùlè!> Bindi yí gii 'vee ye máa, <Wò kù mèèkè'i tí ye tacó yè? Kò lo bà mìlisé ta bà na mítí zí nje mù.>

¹⁵ «Ye bà-i-nò gii 'vee 'duù tí nò máa, <Wò a 'di, Bu ye?>
«Káa Mbe tí ye gii 'visì có ji ye máa, <Ye a Jézù, tí 'duù tí nò náa wò kù mèèkè'i tí wò nò.>

¹⁶ Rò tìyò! Ye bà túbà tí ye ji wò, tacó bà bàkà wò tí bòò mì ye. Tacó wàa, wò 'ví dù tí mbe dìtà bà nò ye mì lo gbí i tí nò wúnó mbe 'de wò go ɾi ɾii nò. Wò delè 'ví dù tí mbe 'dè có gítí ndâ 'bí i n̄inó náa ye kèjì gí bà túbà ndú ji wò nó á ji ndâ 'duù.

¹⁷ Ye bà 'vala wò á 'do 'bì ndâ Jùdèyà ta ndâ 'bí tende ɲa 'duù tí nò náa ye kèjì gí bà tuu wò

¹⁸ gí bà njaanga ɾo ndú, tacó wàa, ndú 'ví 'visì tí ndú 'do gbí 'dí'di'o gí gbí ngba'o, ndú delè 'ví 'visì tí ndú 'do tí bà dù tí ndâ bòò mì Gba-wàtà gítí bà dù tí ndâ bòò mì Mbíri. Tacó wàa, Mbíri 'ví je ta à-cee-gí ji ndú gítí ndâ vò i mì ndú, wàa ndú 'ví 'de tí ta bàndò tacó bà dù ndú gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò náa Mbíri kaa ndú mò gí mì wó gí, mbe kù tee njembí ndú mítí wó, nò.>

¹⁹ «Ákoo, gbolò gba mì ye, Àgírìpà! Bà ndii muu i tí nò náa ye nò go i gbí ɾii 'do gbíri nò gii kpò ye gí.

²⁰ Káa, ye gii 'bità bà ma có kpédélé'i a i ji ndâ 'duù gbí gbata Dàmásikù, má kòzò gí, ye gii gí gí Jèrùzàlémè. Ye si sè to gbí to Jùdèyà lá. Ye delè o ta muu ndâ 'duù n̄inó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó lá. Ye nò ta bà ma có ji ndâ 'duù 'daá gí éno máa, ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ wò i mì ndú gítí tó kpokèjì. Ndú 'ví túbà tí ndú máa, ndâ yí 'visì tí ndâ yí 'do tí vò kpokèjì gí ta bà bàkà tó i.

²¹ «Ndâ Jùdèyà táánò zèè ye gbí ndùgù 'bá-Mbíri, bindi ndú gii bàkà có bà zi ye nó a i 'do gbí có tí nò.

²² Káa 'do gbí ɾi tí nò yee tí wúnó, Mbíri ká kuu kácaá tàkò ye. À má éno, ye kpónó ɾò tìyò nó kù 'dè có ji ndâ 'duù 'daá gí, ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ táangbà 'duù, me gítí 'bí tende i lá. Ye kù 'dè có ji ndú ká gítí gbèe i tí nò náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri dígíséé kù 'dè có ji ndâ 'duù gítí nò. Mòze delè dígíséé kù 'dè có ji ndâ 'duù ká gítí máa, áa kèjì gí bà bàkà tí,

²³ có tí nò máa, Bindi-Mbíri kèjì gí bà kònò sé'i. Yí delè bà dù tí kpédélé 'duù mbe 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, gí bà dù tí mbe ma có gítí ngba'o ji ndâ 'duù mì ze tí ndâ Jùdèyà, ta ndâ 'duù n̄inó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nò.»

Na i náa ndâ mbe 'di có mì Páwòlò bàkà gí tàkò có mì wó nò

²⁴ Fèsitù ká gii 'visì có ji Páwòlò gí tàkò có mì wó nò ta kòcò wó ngéé gí yaà éno máa, «À tí lo a má, Páwòlò! ɲa bà 'di gbí-o tí nò mì lo náa wò 'di ngé ndii muu lo gí nò te má mí gbí muu lo gí.»

²⁵ Káa Páwòlò gii 'visì có ji yí máa, «Fèsitù, kpo 'duù mì ye! Má tí ye wálá! Ye kù 'dè me có má lá. Ye kù 'dè a cèe yúco.

²⁶ Tacó à kpèti káa gbolò gba mì ndoo tí Àgírìpà á mbe kù ki tí wó kpónó kuu to nò, yí 'di gbí ndâ có tí nò náa ye kù 'dè nò gbaànjé-gbaànjé gí. Tacó éno, gúku bà 'dè có ji yí gítí 'bí ɲa i gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ i tí nò náa yí nò ni gí nó tí ye wálá. Tacó áa táánò kù bàkà ndâ i tí nò me gbí kóó lá.

²⁷ Ye nò ni gí máa, wò tí Àgírìpà, tí gbolò gba, ùnje gítí ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri gí. Ye kù waaka gítí lo a có?>

²⁸ Káa Àgírìpà gii 'vee Páwòlò máa, «Wò koro có éno máa, wò bà bàkà ye tí mbe ùnje gítí có mì Bindi-Mbíri á ká gbí ndò o tí nò náa wò kpónó tí kuu tìyò nò?>

²⁹ Káa Páwòlò gii 'visì có ji Àgírìpà máa, «À kpèti ká wúnó, à kpèti ká taabé, ye kù 'deke tí ye ji Mbíri máa, yo ta ndâ 'duù tí nò 'daá gí wúnó mbe 'di có mì ye gí nó, 'ví dù go ye, wàa à káa gínjiri tí nó tí kò ye nó ká 'ví bè tí kò ye.»

³⁰ Páwòlò má gii 'dè bà có mì wò cee gí, ndâ Àgírìpà ta Bèrènikè gii yèè ta ndâ kpo-kpò 'duù 'do gbí ngbàngà gí ndii.

³¹ Ndú má gii 'viiki gbí ngbàngà tí nò ta kpééti ndú kpòò, ndú gii gbo nje có mì ndú máa, «Dakò tí nò bàkà 'bí ɲa vò i mbe 'vii tí i bà zi yí nó lá. Nderè bà te yí mí gbí zàa delè wálá.»

³² Káa Àgírìpà gii 'dè có ji Fèsitù máa, «Dakò tí nò táánò má 'dòkò ngbàngà mì wó ya tí gí kuro ngáangbá gba mì ndâ Rómánò lá, áa kùtàà bà njaanga yí á 'do gbí zàa gí.»

¹ À mà gii 'viindi có gítí bà ya ze gí Ítáliya cee gí, à gii kaa ndà Páwòlò ta ndà 'bí ka wó 'do gbí zàà jì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Júlyò, tí kùro ndà 'bí ña ndà àsikèrì m̀ ndà Rómánò, ńáa à kù nì mítí ndú a ndà «Dóó àsikèrì m̀ gba Rómà», máa, ndú ko tàkò ndú ya tí gí Rómà.

² Ze gii o 'bí gbà mbe gí 'do gbí gbata Adàràmitiyùmù, mbe kù nò ta bà rò tìyò ta ndi tí ndà to gbí to Ásiya. À ko ze ta o tí nò a 'bí 'dakò mbe gí 'do gbí gbata Tèsalònìkà á gí gbí to Mèsidóniya ta rẹ wó a Àrisítárikù.

³ Ze gii tẹ̀rì ta yé bindi bà nje nò m̀ ze a i gbí gbata Sídónì. Ta o tí nò ńáa ze tẹ̀ ta rì Sídónì nò, Júlyò gii bàkà nambeè jì Páwòlò me gbolò ta bà si yí máa, yí ya gí m̀ ndà 'bí ka wó mbe ùnje gítí có m̀ Bindi-Mbířì, wàa ndú 'ví konì yí.

⁴ Ta o bá nje nò m̀ ze 'do Sídónì, pípìřì kù gii pì a i 'do kùro ze. Tacó ènò, ze gii kii'ba 'do tí ta bà t̀ nje ze gí Kípùrù.

⁵ Ze gii ja yendi ngo co gbí ndà to Silísiya ta Páfiliya ya gí bà rò tìyò Mírà á gbí to Lísìya.

⁶ Ze bàkà 'do Sídónì kù ya gí Mírà a sili muu'bi-nje vò.

Ze mà gii yee Mírà, ze gii 'de 'bí gbà mbe gí 'do gbí gbata Àlèsàndèriya kù ya gí Ítáliya. Bindi kùro ndà àsikèrì tí nò mbe kù ko tàkò ze nò gii kaa ze mí gbí .

⁷ Ze bàkà ta bà 'do ze Mírà tacó bà yee ze Cinídù a cee ndootí m̀ ndà 'dakò, tacó yé ñinò má too , ze ñò 'dóó po ndi nò tí nò ńáa ze nò kpòò nó lá. Wotí m̀ pípìřì mà gii kpò 'do tí bà ya jáá gí, ze gii loko nje ze gí Sàlimónè. Ze gii 'bì nò 'do Sàlimónè ta yendi Kèrèti ká kéré-kéré ta tì ngo.

⁸ Ze mà gii ngii nge ta pípìřì kpòò, ze gii yee tí 'bí bàndò bà rò tìyò m̀ ndà gbà á dè ta gbata Lásìya, ńáa à kù nì mítí a «Tó-bàndò-bà-rò-ndà-gbà», á bindi ndú tí ndà sili.

⁹ Ze gii dù á «Tó-bàndò-bà-rò-ndà-gbà» á ta kòndi o. O bà kònò go gbí tàkii m̀ ndà Jùdèya mà gii ndii gí, Páwòlò gii ñò nì gí máa, ze má nje nò 'do bà-i-nò, ze bà 'de gbí a kpo-se-muu. Tacó ènò, yí gii 'dè có jì ndà mbe bàkà nètè gbí gbà ta wotí tí ènó máa,

¹⁰ «Ye ñò goolá nje ndoo bà zuu gbí nò tí nò zúú-zuu nò, ndà kómbe ye. À me káa ndà ká'i m̀ ndoo ká bà gířikí lá. À delè me káa gbà m̀ ndoo ká bà gířì 'do tí ndoo lá. Ndà 'duu me mbè 'do gbí òkò tí ndoo bà cu kò mí gbí 'bù wálá.»

¹¹ Káa, kùro ndà àsikèrì tí nò mbe kù ko tàkò ze nò gii 'di kpòlo ma a có m̀ ka wó kpo 'duu tí kùro ndà mbe kù bàkà nètè gbí gbà co tí có m̀ Páwòlò.

¹² Ndà 'duu gbí gbà me mbè delè gii ùnje a i gítí có bà nje nò, tacó pípìřì to tí nò ńáa ze rò tìyò tí nò gbí ndà pì có'o niki lá. Tacó ènò, à gii niki tí ndú a có máa, ze te kpo muu, wàa ze 'ví ya a i gí Finíkisi, tí 'bí bàndò bà rò tìyò m̀ ndà gbà á gbí to Kèrèti, tí to ńáa pípìřì kù pì gítí gbí ndà pì có'o 'do a i mò gí gbí òkò tí ndà gbí'dè ta wáa, delè 'do mò gí gbí òkò tí ndà ngbóngbò ta wáa.

¹³ Gúlùs'u mà gii 'bità bà pì gítí ze 'do mò gí gbí'dè, ndà mbe kù bàkà nètè gbí gbà gii koro có máa, có bà nje nò m̀ ndà yì gí tí yúco gí. Ndú bà-i-nò gii da wú tí gbà kàřa gí. Ze gii có Kèrèti ká ta tì ngo kéré-kéré ènò.

¹⁴ Ze mà gii nò gàa ènò, ze gii ñò pípìřì dù káa 'visì tí galá gí. 'Bí ña pípìřì mbe kù tẹ̀ tí go bètùrùrù, ńáa à kù nì mítí a «ndà ngbóngbò-ta-wáa», gii dù kù yaka to 'do gú kèjì tí gítí ze.

¹⁵ Pípìřì tí nò mà gii gbo ze gí, yí gii tooko ze ta ro ngo ká dúú ènò gí kà, ta 'bí i ńáa ze 'ví bàkà nò wálá.

¹⁶ Ro ze gii njaanga si gó gbí pípìřì kì rẹ̀è gí a i tí 'bí làmbu to mbe le mí gbí u ngo, ńáa à kù nì mítí a Káwùdà. Ze bà-i-nò gii bàkà wotí m̀ ndà 'dakò tacó bà ja làmbu gbà tí nò ńáa à ẹ̀re mítí gbolò gbà nò 'do tà ngo.

¹⁷ Ze mà gii ja làmbu gbà tí nò 'do tà ngo gí se gí, ndà mbe bàkà nètè gbí gbà gii te mí gbí gbolò gbà. Ndú mà gii gaka gbolò gbà ta wú kuu gí, ndú gii ja kpá-bòngo tí nò go mbířì gá ńáa à ẹ̀re mítí zà gbà tacó wàa pípìřì 'ví kù tòò ta gbà ta nò nò 'do tí zà gbolò gbà gí, ta gúku máa, gbà bà dómò tí mítí ndà gú nji ngòò ńáa à kù nì mítí ndú a ndà «Sùrùti» á ta ngo. Ndú gii si gbà kù gbàngà tí tí njiya wó ro ngo.

¹⁸ Pípìřì gii bàkà ta ze ta bẹ̀bìlì tí nò me i nambeè lá. Tacó ènò, yé mà gii too gí, ndà mbe kù bàkà nètè gbí gbà gii 'bità bà 'vaka gàna tí ndà ká'i 'do gbí gbà gí tà ngo.

¹⁹ Ze si sili bindi bà 'vaka gàna tí ndà ká'i 'do gbí gbà gí tà ngo nò ta'ò, bindi ndà mbe kù bàkà nètè gbí gbà mà gii zeke cè bà i m̀ pípìřì ta ze kpòò, líkí gbí wálá. Ndú bà-i-nò gii turu ndà 'bí lii bà bàkà nètè gítí gbà ta 'dóó 'bì ndú 'vaka gí tà ngo.

²⁰ Ze gii dù kù ù káa ndi bà m̀ ze. Tacó ze káká'i gii ñò ro rì lá, ze delè gii ñò ndà yii ta bẹ̀bìlì lá, ta mbè sili, tacó pípìřì gii dù kù pì ká tí vò i dúú bà ya tí .

²¹ Ndà mbe kù bàkà nètè gbí gbà mà gii zò i lá ta mbè sili, Páwòlò gii rò tìyò kùro ndú, bindi yí gii 'dè có jì ndú máa, «Yo táánò má 'di a có m̀ ye, wàa ndoo 'ví nje nò 'do

Kèrétí lá, ndoo kpónó bá kònò ña sé'i tí nó wálá. Ndá i delè bà mèèkè tí gbí ña kpokèjì tí nó wálá.

²² Káa à kpèti ká ènò, yo cì gúku lá, tacó 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo bà gírì wálá. I náa ndoo bà bè gbí wó gí gbaànjé káa gbá mì ndoo.

²³ Cò tí nó náa ye kpónó 'dè jì yo nó a có náa a basilì mì Mbírì mì ye, tí Mbírì tí nó náa ye kù bàkà i jì yí nó, ká 'dè jì ye kùbòó éno máa,

²⁴ Cì gúku lá, Páwòlò! Kózò tí lo bà rò tíyò gbí ngbàngà kùro ngáangbá gba mì ndá Rómánò. Tacó ènò, Mbírì nò bà 'deke tí lo, bindi yí gii 'vala ndá 'duù tí nó náa yo ta ndú kpónó gbí gbá nó 'dáá gí ta rẹ̀ mì lo.»

²⁵ À má ènò, yo zèè njembí yo, ndá 'dakò! Tacó ye nò ni gí, máa, ndá có tí nó náa basilì mì Mbírì 'dè nò bà bàkà tí gí. Tacó ye me 'duù ñinó mbe kù me kpíiki-kpíiki gítí bà ùnje gítí có mbe co 'do gbí nje Mbírì nó lá.

²⁶ Káa, ndoo kèjì gí bà gboo mítí 'bí to mbe le mí gbí u ngo.»

²⁷ Ta bà muu'bi-nje nà'ò bèbìlì si ze kù waaka gbí kàpà Àdiriyà, pípìrì gii dù kù tooko ze ta ro ngo ya éno, ya ézò. O má gii gbooko gí, ndá mbe kù bàkà nèté gbí gbá gii nò goolá ze dooko gí tí gú gí nò.

²⁸ Káa ndú má gii 'vii tà ngo gbí to tí nó, ndú gii 'de a cèe wúlú. Ze má gii yèè gàà gí kùro, ndú má gii 'vii tà ngò káká'i, ndú gii 'de à me 'dú me tí vò i go kpédélé ñinó náa ndú 'vii nó lá.

²⁹ Ndú bà-i-nò gii rò gbá mí tíyò kù ù ta ndi bà too yé, ta gúku éno máa, ndá-'bí-lá, ze bà òmò gbá mítí ndá duù tà ngo.

³⁰ Ndá 'bí mbe kù bàkà nèté gbí gbá gii bàkà tìrì bà fa ngèlè ta bà oloko gí gbí làmbu gbá, máa, ndá yí kù para gí kùro gbá tacó bà rò yí mí tíyò ta bà ère du i mítí .

³¹ Káa Páwòlò gii 'di gbí tìrì mì ndú nó gí. Tacó ènò, yí gii 'dè có jì kùro ndá àsikèrì tí nó mbe kù ko tàkò ze nó ta ndá àsikèrì mì wó, máa, «Ndá 'dakò tí nó má dù gbí gbá lá, yo bà 'vala wálá.»

³² Ndá àsikèrì mì gii 'di có tí nó náa Páwòlò 'dè jì ndú nó, ndú gii waaka gbí ndá wú tí nó náa a ère ta làmbu gbá tí nó mítí gbolò ñinó nó gí, tacó wàa yí 'ví ya gí.

³³ Páwòlò gii 'dè có jì ndá 'duù 'dáá gí si yé kù 'bità bà ngbaanga to, máa, «À wúnó tí yo a sili muu'bi-nje nà'ò náa yo kù kojo có ká wi-wii ènò. Yo delè tee 'bí làmbu i gbaànjé mítí nje yo lá.

³⁴ À má ènò, yo zò i, wàa yo 'ví 'de ta wotí, tacó 'bí i gí bà ili 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo wálá.»

³⁵ Páwòlò má gii 'dè có tí nó jì ndá 'duù gí, yí gii je kù kò, yí gii ki'viki gbí , yí gii 'dè niki maa jì Mbírì, bindi yí gii zò mí kùro ndá 'duù 'dáá gí.

³⁶ Ndá 'duù má gii nò bà zò i mì Páwòlò nó, lílì ndú gii gí gítí ndú gí. Bindi ndú delè gii 'bità bà zò i.

³⁷ Muu ze gbí gbá ta o tí nó 'dáá gí a ndá 'duù zi'duù-vò ta bà só ta zi'duù-ta'ò-nje muu'bi nje-muu'bi vò nje-vò gbaànjé (276).

³⁸ Ndá 'duù má gii zò i yè yí ndú gí, ndú káká'i gii ja gàna tí du i gbí gbá ta bà tuṛu tí cù 'vaka gí tà ngo.

³⁹ Yé má gii too gí, ndá mbe kù bàkà nèté gbí gbá gii nò to tí nó náa ze yee tí ta bèbìlì nó ni lá. Káa ndú gii nò káa 'bí wúngbó to mbe ya gí gbí u ngo ta nji ngòò tí kpàngbàndàà ènò, bindi ndú gii kojo có bà rò gbá mítí .

⁴⁰ Ze má gii zeke'o, ze gii nò ndú ta nèté 'viri'-viri! Ndú tí ñinó, ndú tí ñizò. Ze má gii dù gàà éno, ze gii nò gbá ndàyi kù ya gí tí ngo. Gbá gí tí ngo! Gbá gí tí ngo!

⁴¹ Ze má gii zeke'o, ze gii nò gbá cu nje wó mbi ngiki mí gbí nji ngòò. Bindi ngo tí nó mbe kù gbàngà ta wotí tí nó gii ki'viki gbí zà gbá ndii nó njúkú-njúkú gí.

⁴² Ndá àsikèrì má gii nò ènò, ndú gii toko có máa, ndá yí bà ziki ndá 'duù tí nó gbí zàà náa ndá yí kù ko tàkò ndú nó 'dáá gí, tacó ndú má dù ngo gí tito, ndú bà fáká-faka.

⁴³ Káa kùro ndú gii biya có mì ndú nó gí. Yí gii 'dè có jì ndá 'duù ñinó mbe ni bà dù ngo gí nó, máa, ndú dù ngo gí tito kùro, má kózò gí, wàa sè ndá 'duù 'ví gii bà kpokèjì bà ya gí tito tàkò ndú. Yí bàkà ènò tacó bà 'vala Páwòlò.

⁴⁴ Ndá mbe ni bà dù ngo má gii bàkà go có mì kùro ndá àsikèrì nó gí, sè ndá 'duù ñinó mbe ni bà dù ngo lá nó gii kaa ya gí tàkò ndú ta bà ga tí ndú mítí ndá ndo-ndò mù tí nó mbe ki'viki 'do tí gbá náa ndú kù te la-làà ta ro ngo nó. Ze 'dáá gí gii di ngo gí tito ta kábá muu ze gí.

¹ Ze mà gii yee 'daá ta kábà muu ze tí gú nìkì maa gí, ze bà gii ònò ní éno máa, to tí nó a Málítà.

² Ndâ 'duù Málítà gii bàkà nambeè jí ze tí ña ñinò náa ze ò jé sàà kùro lá. Ndú gii òlò wu me gbolò jí ze, tacó ze yee mì ndú kà sí mù 'bità bà ní gí, káa có'o kuu tí.

³ Páwòlò ònò bà lá, yí mà gii woo ndâ 'bí zèèngè i tacó bà ya tí gí ro wu, yí gii woo toko ta kpoo. Káa sí yí kú gii kaa ndâ i tí nó mítí wu, kpoo tí nó gii lu 'do gbí ta gó wu, bindi yí gii ro 'bí Páwòlò.

⁴ Ndâ 'duù Málítà mà gii ònò kpoo tí nó làngà-làngà tí 'bí Páwòlò, ndú gii 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «'Dakò tí nó kuu nó dú káa mbe zì ku. Yo ònò káa yí 'vala 'do gbí ngo gí, káa 've nderè gí bà sí tàkò wó wálá.»

⁵ Káa Páwòlò bà-i-nò gii miyà kpoo tí nó 'do tí 'bí wó gí tà wu, ta 'bí i náa kpoo tí nó me ta yí gbaànjé lá.

⁶ Ndâ 'duù tí nó gii dù kú ù bà ònò bà ò 'bí Páwòlò ta zì kpoo. À mà gii bàkà tí lá, ndú gii yee ro ndú mítí bà ònò bà 'va tí wó to tí ku. Ndú mà gii ònò 'bí i gbaànjé bàkà yí lá, ndú gii 'visi nje ndú ndí galá éno máa, «'Dakò tí nó a bààci.»

⁷ Ndâ ñjì mí Púbilò, tí gba mí ndâ 'duù Málítà, ká dè-dè gbí to tí nó náa gbà k'i'viki ta ze mítí nó. Tacó éno, yí gii kaa ze ya tí gí 'bá mì wó, bindi yí gii te wíri mítí ze ta sili ta'ò.

⁸ Púbilò kaa ze ya tí gí 'bá mì wó nó sí bu wó kuu tísì ta có'o gbí dii wó, delè ta sé gbí yí tí wó. Páwòlò bà-i-nò gii rì gí tàkò wó tà'i, yí gii 'deke tí wó jí Mbíri. Páwòlò mà gii kaa 'bí wó mítí 'dakò tí nó á bindi bà 'deke tí wó jí Mbíri nó, gbí dii wó gii da mbó'vóó gí.

⁹ Có bà 'vala bu Púbilò nó mà gii lu'vu gí sè, ndâ 'bí mbe ònò gbí to Málítà gii kaa ya gí mí Páwòlò, bindi yí gii 'vala ndú delè 'daá gí.

¹⁰ Ndâ 'duù gii te duu mítí ze gbí ndâ ña ndâ kpokèjì me mbè. Ta o tí nó náa ze kú gii ñjè nó nó, ndú gii kaa ndâ i ñinò 'daá gí mbe 'vií ta ze muu nó nó mí gbí gbà jí ze.

Bà 'do ze Málítà kú ya gí Rómà

¹¹ Ze bàkà mí Málítà 'daá gí a pí ta'ò, bindi ze gii ñjè nó ta 'bí gbà mbe gí 'do gbí gbata Àlèsàndèriyà mbe ci ndâ pí có'o 'daá gí mí Málítà. Mbe gbà tí nó leke ndâ ñjemí mí kùro gbà mì wó nó, tacó éno, à kú ní mítí a «Ndâ ñjemí».

¹² Ze ñjè nó 'do Málítà ya gí bà bàkà sili ta'ò mí gbí gbata Sirákúsè.

¹³ Ze gii zèè káa yí ngo 'do Sirákúsè kéré-kéré kú ya gí gbí gbata Rėjijyùmù. Ze tèrì gbí gbata Rėjijyùmù ká gbaànjé, bindi pípiri gii 'bità bà gí 'do mò gí gbí'dè. Ze gii bàkà 'do bà-i-nò kú ya gí Pùtèyóli káa sili sósó'ò.

¹⁴ Ze mà gii yee gbí gbata Pùtèyóli, ze gii 'de ndâ 'bí ná'vindi ze mbe kaa ze ya tí gí 'bá mì ndú, bindi ndú gii 'dè có jí ze éno máa, ze sí sili vò-nje só mí mì ze ta ndâ yí. Bà ndâ sili tí nó náa ndú 'deke jí ze nó mà gii cee gí, ze gii a ndi ze káká'i gítí kpokèjì Rómà ta kò ze.

¹⁵ Ndâ ná'vindi ze gbí gbata Rómà mà gii 'di có éno máa, ze tí kpokèjì, ndú gii kaa gí tacó bà ù kùro ze. Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú yee ngé gbí gbata Fòrù á tí 'bí kpokèjì náa à kú ní mítí a «'Ápì», bindi ndú gii dù bà-i-nò nó kú ù bà yee ze. Káa ndâ 'bí 'duù gii gí yee ká tí 'bí lambu to náa à kú ní mítí a «'Bá-'vèlè-ta'ò». Páwòlò mà gii ònò ndú, yí gii 'dè nìkì maa jí Mbíri, bindi gúku gii dò 'do gbí ñjemí wó gí.

¹⁶ Ze mà gii yee Rómà, à gii sí Páwòlò ká mítí 'doó bándò mì wó, bindi à gii je àsikèri kú ù rẹgbà tí wó.

Páwòlò pà kpokèjì tacó bà ònò tí ndú ní ta ndâ Jùdèyà gbí gbata Rómà

¹⁷ Ze bàkà mí Rómà káa sili ta'ò, mà gii zeke'o, Páwòlò gii kili ndâ kpo-kpò 'duù mí ndâ Jùdèyà gbí gbata Rómà, bindi yí gii 'dè có jí ndú máa, «Ndâ ná'vindi ye! Vò i mì ye ta ndâ 'duù mí ndoo wálá. Ye delè me mbe kú gbètèkè tàkii mì ndâ ká gù ndoo ká lá. Kpèti ká éno, ndâ 'duù mí ndoo gii te ye mí gbí zàà á Jèrùzàlèmè, ndú gii je ye jí ndâ Rómànò.

¹⁸ Ndâ Rómànò mà gii 'viiki gbí nderè bà zèè ye kpòò, ndú gii 'de có tí nó me tí gbolò có náa à 'ví waa tí gbí a có ku mítí 'duù nó lá. Ndú gii bàkà có bà njaanga ye 'do gbí zàà gí.

¹⁹ Káa ndâ 'duù mí ndoo mà gii biya bà 'di có mí ndâ Rómànò tí nó gí, ye gii ònò 'bí ña kpokèjì náa ye 'ví njaanga ta miři ye 'do mí ndú nó lá, sè káa ñinò, ye 'dòkò ta ngbàngà tí nó gí kùro ngáàngbá gba mì ndâ Rómànò. Ye bàkà éno me tacó máa, à gbí ñjemí ye a có bà kpi ngbàngà tí ndâ 'duù mí ndoo nó lá.

²⁰ Nògí, ye kpónó tè'é tí yo nó tacó wàa ye 'ví 'di ta ña có ñinó náa yo bà 'dè jì ye nò. Káa à má gítí gínjírì tí nó náa yo kpónó kù ñò tí ye nó, à ẹre ye nó a i muu wó tí 'Duù tí nó náa ndâ lẸrìyélì kù koro có lì mífí wó nò.»

²¹ Káa ndâ Jùdèyà tí nó gii 'visi có gí tàkò có mì Páwòlò náa yí 'dè jì ndú nò, máa, «À cu wáràgà ta rẹ lo gbí jì ze á 'do 'bá Jùdèyà lá. 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ ná'vindí ze delè mbe gí 'do ká gí bà volo ẹre lo jì ze to nó nò wálá.

²² Káa ze koro có éno máa, wò má 'dè 'dóó có tí nó náa à tí lo nó jì ze, àà bà ñikí tí ze ma. Tacó ze ñò ni gí, máa, à má ká gítí gèrè tí nó náa wò kù 'dè có á gítí nò, ndâ 'duù cee muu to tí nó 'dáá gí kù no káa nje ndú gítí.»

Páwòlò òtá ndâ i mbe 'de yí jì ndâ Jùdèyà gbí gbata Rómà

²³ Ndâ Jùdèyà gbí gbata Rómà me mbè gii kaa ya gí 'bá mì Páwòlò á go cí tí nó náa ndú cí ta yí nò. Páwòlò bà-i-nò gii ya kpéké've gítí tà ndâ i tí nó mbe 'de yí 'bá Jùdèyà nó, ta có gítí ngú ña kẹjì bà bàkà nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù, gii je có gítí Jézù, jì ndú 'do gbí ndâ wáràgà mì Mòze, ta ndâ wáràgà mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì. Páwòlò 'dè có ta rì tí nó 'do tí dú'o ngé yee tí 'dè'o.

²⁴ Ndâ có mì Páwòlò nò gii ya gí gbí muu ndâ 'duù gí, káa, ndâ 'bí 'duù gii biya bà 'di gí.

²⁵ Ndâ có tí nó mà gii ñonòkò muu ndâ 'duù gí, Páwòlò gii 'dè 'bí có gbaànjé jì ndú, bindi yí gii njè ndú gí. Có tí nó náa yí 'dè jì ndú nò éno máa, «Áá táánò mì Bèrì-mì-Mbírì a yúco, náa yí a tí ta tàmuu lẸyáa tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, náa yí gii 'dè ta có jì ndâ ká gù ndoo éno máa, Mbírì máa,

²⁶ «Ya gí mì ndâ 'duù tí nó,
wàa wò 'ví 'dè có jì ndú máa:

Yo bà 'di kòcò, yo gii 'di kòcò,
káa, yo bà 'di gbí ndâ có tí nó wálá.

Yo bà zeke'o, yo gii zeke'o,
káa, yo bà ñò ndâ i tí nó náa yo kù zeke nò wálá.

²⁷ Tacó njembí ndâ 'duù tí nó jì'vì duù gí.
A ngbàrá mì ndâ ku ká gbí tù ndú.

Ndú neke ẹro ndú gí.
Ndú bàkà éno tacó à tí ndú a gúku máa,
ndâ yì bà ñò ndâ i ta ẹro ndâ yì,
ndâ yì bà 'di có ta tù ndâ yì,
ndâ yì delè bà ni bà koro có,
bindi ndâ yì bà 'visi tí ndâ yì gí mì ye,
wàa ye 'ví 'vala ndâ yì.»

²⁸ «Á má éno, yo te mí gbí muu yo éno máa, Mbírì táánò tuu tú có bà njaanga miri ndâ 'duù mì wó 'do gbí vò i a i jì ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nò. Ndú bà 'di gí!»

²⁹ Páwòlò mà gii 'dè có tí nó cee gí, ndâ Jùdèyà gii njè 'do 'bá mì wó ta bà tò kponje ta wotí ká tí.

³⁰ Páwòlò gii too ndoo sósò'ò mí Rómà. Gbí ndâ ndoo tí nó sósò'ò nò, yí kù 'de ndâ i gítí miri wó, delè jì ndâ wiri mì wó 'do ká gbí 'dóó wu'o mì wó.

³¹ Yí delè gbí ndâ ndoo tí nó kù ma có gítí bà dù Mbírì tí gba jì ndâ 'duù, ta bà ñibá có gítí Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì jì ndâ 'duù, ta gúku tí wó wálá, delè ta 'bí 'duù mbe pèembí wó wálá.

Páwòlò cu wáràgà jì ndâ mbe kû kilì ta rẹ̀ m̀ Bìndi-Mbírì gbí gbata RÓMÀ

¹ Nìno a ye tí Páwòlò tí bòò m̀ Jézù tí Bìndi-Mbírì ká nò. Mbírì cu 'bì wó mí tí ye máa, ye dù tí bòò m̀ yì; bìndi yí gùì bàkà ye tí mbe ma Banga-Ngú-Có tí nó náa yí tí Mbírì

² ci ndâ 'duù gítí táánò sàà ta bà tuu ndâ mbe 'dòkò có m̀ wó jì ndâ 'duù ta có tí nó gbí wáràgà m̀ wó tí Mbírì nò.

³ Banga-Ngú-Có tí nó a có gítí 'Vii m̀ wó tí Mbírì, mbe gí tí 'duù ta rẹ̀ngbò bà jò yí 'do tí Dávidé tí gbolò gba m̀ ndâ Ìziriyéli,

⁴ náa à gùì nò wotí m̀ wó tí 'Vii-m̀-Mbírì nì mí tí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu 'dú wó, tí Jézù tí Bìndi-Mbírì tí Mbe tí ndoo, go có m̀ tò Bèrì.

⁵ Mbírì bàkà nambeè jì ze ta bà tuu ze jì ndâ 'duù á muu to tí nó 'dáá gí, tacó wàa, ndâ 'duù 'dáá gí 'ví dù tí ndâ mbe 'di có, wàa ndú 'ví tee njembí ndú mí tí yí tí Mbírì ta rẹ̀ m̀ Jézù tí Bìndi-Mbírì.

⁶ Rẹ̀ yo tí ndâ 'duù Rómà delè kuu gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa Mbírì tè'é tí ndú, tacó wàa, ndú 'ví dù tí ndâ 'duù m̀ Jézù tí Bìndi-Mbírì nò.

⁷ Ye kú cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ 'duù tí nó 'dáá gí náa Mbírì kú zè yo nìkì maa gbí gbata Rómà, náa Mbírì tè'é tí yo tacó bà bàkà yo tí ndâ tò 'duù m̀ wó nò. Ye kú 'deke tí ye jì Bu ndoo Mbírì, ye delè kú 'deke tí ye jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, máa, ndú 'ví bàkà nambeè jì yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù nìkì maa.

Páwòlò 'deke tí wó ta bà 'dè nìkì maa jì Mbírì

⁸ Kpédélé có m̀ ye jì yo éno máa, ye kú 'dè nìkì maa jì Mbírì ta rẹ̀ m̀ Jézù tí Bìndi-Mbírì tacó tí yo 'dáá gí. Tacó rẹ̀ yo wu ta bà ùnje gítí Mbírì cee muu to tí nó gí.

⁹ Mbírì tí nó náa ye kú bàkà i jì yí ta njembí ye ta bà ma Banga-Ngú-Có m̀ 'Vii m̀ wó nó nò nì gí máa, ye ta o 'dáá gí kú 'deke tí ye jì yí tacó tí yo.

¹⁰ Ye kú 'deke tí ye máa, Mbírì má nì 'bà gí, ye 'ví 'de ta kpokèjì bà ya gí m̀ yo kà.

¹¹ Go bà nò yo kuu tí ye ngé ndii gí, tacó wàa, ye 'ví 'dè ta ndâ 'bí có nìno m̀ Mbírì náa à gbí njembí ye nó jì yo, wàa yo 'ví yù tí.

¹² Gbí có tí nó éno máa, bà tee njembí ye mí tí Bìndi-Mbírì bà koni yo, bìndi bà tee njembí yo mí tí Bìndi-Mbírì delè bà koni ye.

¹³ Go bà 'va gbí t̀ yo kuu tí ye, ndâ ná 'vindi, máa, ye ta o 'dáá gí kú koro có bà ya gí m̀ yo kà; káa nó m̀ ye ta o 'dáá gí kú zò káa dí. Ye kú jè ta bà ya gí m̀ yo kà, tacó wàa, ye 'ví 'de ta kpokèjì bà solo nje ndâ 'bí 'duù kà gítí kpokèjì m̀ yúco, á go nìno náa ye bàkà ta ndi 'bà m̀ ndâ 'bí ka yo nìno mbe nò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì nì lá nó sàà kùro gí nò.

¹⁴ Ye ga wú bà bàkà nètè ndâ Ìgirigì ta ndâ 'bí ña tende 'duù mí tí m̀ yì ye gí. Wú bà bàkà nètè ndâ mbe 'di gbí-o ta ndâ mbe nònókó delè kácaá kuu tàkòcò ye.

¹⁵ Tacó éno, a go bà ma Banga-Ngú-Có ká kú te ye ya tí gí m̀ yo kà.

Wotí m̀ Banga-Ngú-Có

¹⁶ Nò ro ye gítí Banga-Ngú-Có wálá, tacó Banga-Ngú-Có a wotí m̀ Mbírì náa yí kú njaanga ta wú 'do tí m̀ yì ndâ 'duù nìno 'dáá mbe kú tee njembí ndú mí tí Bìndi-Mbírì nó 'do gbí vò i. Yí kú 'bità bà njaanga wú kpédélé'í a i 'do tí m̀ yì ndâ Ìziriyéli, bìndi yí bà gùì njaanga 'do tí m̀ yì sè ndâ 'bí ña ndâ 'duù.

¹⁷ Banga-Ngú-Có kú t̀bà bà bàkà ndoo m̀ Mbírì tí ndâ jáá 'duù m̀ wó jì ndoo. Bà bàkà ndoo m̀ Mbírì tí ndâ jáá 'duù m̀ wó nò kú 'bità tí 'do tí bà tee njembí ndoo mí tí Bìndi-Mbírì, nje delè gùì gbo ká ta bà tee njembí ndoo mí tí Bìndi-Mbírì. Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà m̀ Mbírì máa, «'Duù tí nó jáá nó 'de 'válá 'do gbí bà tee njembí wó mí tí Mbírì,» nò.

Ndâ vò i m̀ ndâ 'duù

¹⁸ Mbírì kpónó t̀bà kpo-tàkòcò m̀ wó 'do gbí gítí ndâ 'duù nìno ta nètè m̀ ndú ta yí tí Mbírì wálá nó, gùì jè ndâ 'duù nìno náa ndú me jáá lá, mbe kú 'buuku muu yúco 'do gbí có m̀ ndâ vò i m̀ ndú nó gí.

¹⁹ Bà nò có gítí Mbírì m̀ ndú nì me kpo có lá, tacó Mbírì t̀bà ndâ có tí nó jì ndú ngbàrángà'í gí.

²⁰ 'Do tí o bà suu to tí nó, ndâ ña i tí Mbírì náa ndoo nò ta ro ndoo lá, go ndâ wotí m̀ wó mbe cee lá, gùì jè bà dù yí tí Mbírì dúú bà ya tí, ta o 'dáá gí kuu ngbàrángà'í kùro

ndú, náa ndú kú ñò ni míti ndá i tí nó náa yí suu ndú nò. À má ènò, kpokèji bà kii'ba mì ndú wálá.

²¹ Tacó ènò, ndú ñò Mbíri ni gí, káa ndú biya bà te duù míti wó go ñinó náa à tí nó biyá-biya, ndú delè 'dè níki maa ji yí lá. Ndú giì dù kú koṛo a ndá ña 'viri có mì ndú ta gbí ndú wálá. Bindi ká vò muu ndú ta cèe koṛó-koṛo có gbí wálá nó giì volo ndii ñinó sàa kuro nó gí.

²² Ndú kú bàkà tí ndú tí ndá mbe 'di gbí-o, káa ndú a ndá mbe ñónókó.

²³ Ndú 'visi tí ndú 'do tí bà zeke ngba Mbíri tí nó náa yí bà dùú ká dúú bà ya tí nó gítí bà zeke ngba ndá 'bí ña i ñinó ta gbí ndú wálá mbe je kózò tí ndá 'duù, ta ndá nuu, ta ndá nò, ta ndá gù kpoo, náa ndú bà cì gí.

²⁴ Ñinó a gbí nderè có tí nó náa Mbíri jee ta tàmuu ndú ji ndá i-zuù mì ndú mbe níki tí ndú, ta bà bàkà ndá i-nò gbí òkò tí ndú nó ká nò.

²⁵ Tacó ndú 'visi yúco mì Mbíri ta 'vèrè. Ndú giì dù kú bàkà i, ta bà bàkà nèté a i ji ndá i tí nó náa à suu ndú sùú-suu nó, si bà bàkà i ji 'dóó mbe suu ndá i, náa à 'ví ùlù yí dúú bà ya tí nó, mí to! Go-i-tí-nò.

²⁶ Tacó ènò, Mbíri giì si tàmuu ndú ji ndá i-nò mì ndú mbe níki tí ndú nò. Ndá nù mì ndú bè bà toko bà sili á ta ndá 'dakò mì ndú go ñinó náa à tí nó gí, kú toko bà sili ndí ká gbí òkò tí ndú tí ndá nù ta kpéétí ndú.

²⁷ Ndá 'dakò kpónó bè ndá nawù ndú tà'i 'dáá gí, njembí ndú ká tí bà si ta ndá 'bí ka ndú 'dakò, ta nò ṛo ndú gítí wálá. Ñinó a i tí nó mbe si Mbíri 'ví waa có míti ndú go ñinó náa à tí nó ká nò.

²⁸ Ndú ñò Mbíri tí i kùro ndú lá, tacó ènò, Mbíri giì je vò muu ji ndú, tacó waa, ndú 'ví bàkà káa ndá i ñinó mbe 'vii ṛo 'bá lá nò.

²⁹ Ndú volo ndii bà gí; ndú a ndá vo-vò mbe bèè ṛo Mbíri, ndá vo-vò mbe gbolò njembí, ndá vo-vò mbe go i, ndá vo-vò mbe kii, ndá vo-vò mbe zi ku, ndá vo-vò mbe gò gó, ndá vo-vò mbe eendi ndá 'duù, ndá vo-vò mbe bàkà ndá i mbe mìlisé tí ndá 'duù, ndú a ndá mbe 'dè ngùrù-ngùrù có.

³⁰ I tí ndú a bà nì ṛè, ta bà sogo Mbíri, ta biimo, ta bà si ndá kpo 'duù tí i lá, ta bà luguu tí ndú, ta bà 'di có mì ndá bu ndú ta ndá nawu ndú lá.

³¹ Muu tí ndú wálá, nambeè ta ndú go nambeè ta ngo díí, tó có gbí njembí ndú gítí ndá 'bí 'duù wálá, yè ṛo 'duù tí ndú wálá.

³² Ndú ñò ni ngbárangá'i gí, máa, có mì Mbíri máa, à 'vii ta 'duù ñinó mbe bàkà ña ndá vò i tí nó káa ku, káa ndú kpòò kú bàkà ndú, ndú delè kpòò kú je woti ji ndá mbe kú bàkà ndú.

2

Bà waa có mì Mbíri

¹ À má ènò, wò má kú waa có míti 'bí 'duù, wò kú duu nò a bù gítí lo ta 'bí lo. Tacó wò kpéti káa gba, wò ṛò 'dá lá, wò kú bàkà káa gbèe ña vò i tí nó náa wò kú waa có míti 'duù tí nó tacó nò.

² Ndoò ñò ni gí máa, Mbíri kú waa có ta yúco míti 'duù mbe bàkà ña vò i tí nó náa ndoo kú waa có míti 'duù tí nó tacó nò.

³ Káa wò koṛo máa, wò tí 'duù má waa có míti ndá mbe bàkà ña vò i tí nó, káa 'dóó wò ta miṛi lo delè kú bàkà gbèe ña ndá vò i tí nó, wò bà ndo 'do nje bà waa có mì Mbíri gí?

⁴ Wò kú ño ña gbolò nambeè mì Mbíri nò ñó-ño? Bà zèè njembí Mbíri, ta bà toṛo ndá vò i mì lo míti wó tí bàà nò, 'dáá ṛo lo me có lá gí? Wò ñò ni lá máa, Mbíri kú bàkà ndá i tí nó ji wò tacó waa wò 'ví 'visi ta muu lo 'do tí ndá vò i mì lo?

⁵ Káa tù lo 'di có lá, wò ta ngbùtù kú kili kpo-tàkòcò mì Mbíri mí muu lo ta o bà co Ṛi ba túbà kpo-tàkòcò mì wó, ta bà túbà bà waa có mì wó ta yúco nò.

⁶ Mbíri ta o tí nó bà ko mboo nèté mì 'duù ji yí 'vii ká ta po nèté mì wó.

⁷ Yí bà je 'valá ñinó mbe cee lá nó ji ndá mbe nanaka muu ndú míti bà bàkà tó i, ta ndá mbe kú pà bà ñò ngba wó tí Mbíri, ta ndá mbe pà kpokèji gítí bà tègàrà yí, giì je ndá mbe kú pà 'valá ñinó mbe cee lá náa yí kú je ji ndá 'duù nò.

⁸ Káa ndá 'duù ñinó mbe kú koṛo tó i ká gítí miṛi ndú, mbe túbà bà 'di yúco lá, mbe kú 'di a có mì vò i nó bà ñò kpo-tàkòcò mì Mbíri míti ndú ta ṛo ndú.

⁹ Ndá 'duù tí nó 'dáá gí mbe bàkà vò i nó bà tù gázù, ndú delè bà kònò sé'i; ndá Jùdèyà ká bà ñò míti ndú kùro, bindi sè ndá 'bí ña ndá 'duù gí tàkò ndú.

¹⁰ Káa, Mbíri bà si ndá 'duù ñinó mbe bàkà tó i nó 'ví dù gbí ngba'o, yí bà te duù míti ndú, yí delè bà si ndú 'ví dù níki maa; ndá Jùdèyà kùro, bindi sè ndá 'bí ña ndá 'duù gí tàkò ndú.

¹¹ Tacó 'bè gbí òkò tí ndá 'duù kùro Mbíri wálá.

¹² Mbíri bà waa có mítí ndá 'duù ñinó 'dáá gí mbe bàkà wò i, káa ndú me ndá mbe ru ndi có mi Mòze lá nó, me ta có mi Mòze lá; káa yí bà waa có mítí ndá 'duù ñinó mbe kù ru ndi có mi Mòze mbe bàkà wò i nó ta có mi Mòze.

¹³ Tacó ndá 'duù kù 'vala jáá kùro Mbíri me ká ta bà 'di có mi Mòze cuki lá, à bà bàkà go có mi Mòze ká kù si ndá 'duù kù co tí jáá kpokèji mi Mbíri.

¹⁴ Ndá 'duù ñinó mbe nò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá, mbe 'di ndá có gbí wáràgà mi Mòze lá nó, má bàkà i go có mi Mòze 'do gbí 'dóó kóró-koro có mi ndú, kóró-koro có mi ndú nó gí ti có mi Mòze tacó tí ndú. Ndú tà kpèti má 'di có mi Mòze lá.

¹⁵ Ndá cè ña bà bàkà i mi ndú kù túbà 'máa, Mbíri cu ndá i tí nó náa Mòze 'dè có máa ndá 'duù 'ví bàkà nó mí gbí njembí ndú gí. 'Bí i delè kù túbà ji ndú gbí njembí ndú máa, ndá cè ña bà bàkà i mi ndú nò dú. Ndá kóró-koro có mi ndú delè ta ndá 'bí o kù kpi ngbàngà tí ndú, ndú delè ta ndá 'bí o kù tí muu ndú.

¹⁶ Ta o bà co yi tí nó náa Mbíri kèji gi bà tuu Jézú tí Bindi-Mbíri gí bà waa có mítí ndá có kóó tí nó gbí njembí ndá 'duù nó, go Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kù ma nò.

Ndá Jùdèyà ta có mi Mòze

¹⁷ Wò má 'dè có máa, wò a Jùdèyà mbe 'di có mi Mòze ta njembí lo gbaanjé, ta nò bà wu gbí nambeè tí nó gbí òkò tí yo ta Mbíri nó ro lo wálá;

¹⁸ Wò tí mbe nò có gbí njembí Mbíri ni gí, mbe nò 'bè gbí òkò tí ndá yúco ta 'vérè ni gí, tacó à nibà ndá có mi Mòze ji wò gí;

¹⁹ wò má nò ni ngbàrangà'i gí, máa, wò a mbe kù ja ndá mbe sú ro, tí ngba'o kùro ndá 'duù tí nó mbe kù nò gbí 'dí'di'o nó,

²⁰ tí mbe kù túbà bà lè tí ndá i ji ndá mbe ñónókó, tí mbe kù nibà i ji ndá 'vii, wò nò ni ngbàrangà'i gí, máa, có mi Mòze a yúco mbe kù je muu me gbolò ji ndá 'duù;

²¹ wò kù nibà i ji ndá 'bí ka lo, káa wò nibà i gítí 'dóó miři lo lá? Wò kù kò-kò ji ndá 'duù máa, «Ngbà i lá,» káa wò kù ngbà i?

²² Wò kù 'dè có ji ndá 'duù máa, «Bàkà bangbaya lá,» káa wò kù bàkà bangbaya? Wò tí mbe kù sogo ndá sú mbíri ká ndi kù ngbà i ta wotí 'do tà ndá 'bá mi ndá sú mbíri?

²³ Wò tí mbe kù wu gbí ndá có mi Mòze ká kù kpò có mi Mbíri ta bà biya bà 'di có mi Mòze?

²⁴ Tacó à cu mí gbí wáràgà mi Mbíri éno máa, «Ndá 'duù ñinó mbe nò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nó kù 'dè zu có gítí Mbíri 'do gbí có mi ndá Jùdèyà mbe kpò có mi Mòze gí.»

²⁵ Bà ya gí gbí gázà a i ta i gbí me gbolò, náa wò má kù 'di có mi Mòze nò; káa wò má 'di có mi Mòze lá, bà ya wò gí gbí gázà 'vii ká 'vii ta bà ya wò lá.

²⁶ À má éno, 'bí 'duù mbe ya gí gbí gázà lá má kpolo tí ndá có gbí wáràgà mi Mòze, 'duù tí nó bà dù me ká go 'duù ñinó mbe ya gí gbí gázà gí nó lá?

²⁷ À má éno, ndá 'duù tí nó mbe ya gí gbí gázà lá, káa ndú kù kpolo tí ndá có mi Mòze nó bà waa có mítí yo tí ndá mbe ya gí gbí gázà gí, káa yo kpolo tí ndá có mi Mòze náa à kuu mi yo gbí wáràgà nó lá nò.

²⁸ Tacó à kù ni cèe Jùdèyà a i mítí 'duù me ká gítí có máa à jò yí tí Jùdèyà gí nò lá. Gbolò i gbí bà ya gí gbí gázà delè me káa bà po nje kù tí 'duù lá.

²⁹ Cèe Jùdèyà a 'duù ñinó ta njembí wó dú kùro Mbíri nò, cèe gázà a i gbí njembí 'duù, cèe bà ya gí gbí gázà a nètè mi Mbíri, à me có náa à cu mí gbí wáràgà sínò lá. À ùlù ña 'duù tí nó a Mbíri, à me ndá 'duù muu to tí nó ká kù ùlù yí lá.

3

¹ À gbí bà dù 'duù tí Jùdèyà a yè? À gbí bà ya 'duù gí gbí gázà a yè?

² I gbí bà dù 'duù tí Jùdèyà ngé. Kpédélé i gbí bà dù 'duù tí Jùdèyà a ñinó máa, Mbíri táánò je ndá có mi wó a i ji ndú.

³ A yè táánò ká bà bàkà tí náa ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú má ñònòkò gbí 'bá ndú 'do tí Mbíri gí? Mbíri táánò bà ñònòkò a gbí 'bá wó 'do tí ndú go i mi ndú nó?

⁴ Gbaanjé lá! Kpèti ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí káa ndá mbe 'vérè, Mbíri bà dù ta o 'dáá gí ká tí mbe yúco, á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mi wó tí Mbíri máa, «Tacó waa, à 'ví ñò wò ni tí mbe yúco 'do tí ndá có mi lo,

waa wò 'ví kpò nje ndá 'duù gbí ngbàngà gí,» nò.

⁵ Káa 'bí 'vé a ñinó máa, ndá wò i mi ndoo má dù tí ndá i mbe kù túbà máa, Mbíri a 'duù ñinó jáá nó, ndoo 'ví 'dè gítí máa yè? Ndoò 'ví 'dè éno máa, Mbíri me 'duù ñinó jáá nó lá, náa tàkòcò wó má kpolo gítí ndoo nó? Ye 'vee ndá 'vé tí nó ká go bà 'vee 'vé mi ndá 'duù nò.

⁶ Ngé lá! Tacó à má éno, Mbíri bà waa có mítí ndá 'duù muu to tí nó ée?

⁷ Káa à má a ndá 'vére' m̀i ye ká kù si Mb̀iri 'ví t̀ubà yúco m̀i wó gí sè ngbárángà' i ndii n̄inó sàà k̀uro nó gí, à kpòò n̄inó kù 'dè ye máa, ye a mbe bàkà vò i, tacó yè?

⁸ Ndoò má bàkà vò i wàa ndá vò i tí nò 'ví jò tó i káa yè? Á go có tí nó náa ndá 'bí mbe 'dè vò nje kù cu mítí ndoo nò! Káa bà waa có m̀i ndú nò dú.

'Duù jáá k̀uro Mb̀iri wáá

⁹ Nò wáa yè? Ndoò tí ndá Jùdèyà niki ndii sè ndá 'bí 'duù gí? Ngé gí lá! Tacó ye 'dè sàà k̀uro gí, máa, ndoo tí ndá Jùdèyà ta sè ña ndá 'duù 'dáá a ndá i-tà-tàmà m̀i vò i,

¹⁰ á go có tí nó náa à cu mí bà ndá 'bí to gbí wáràgà m̀i Mb̀iri máa,

«'Bí 'duù gbaànjé tí 'duù jáá k̀uro Mb̀iri wáá,

¹¹ 'bí 'duù gbaànjé ta muu tí wó wáá,

'bí 'duù gbaànjé mbe pà bà tí Mb̀iri wáá.

¹² Ndá 'duù 'dáá 'visi kapí ndú gítí Mb̀iri gí,

ndú 'dáá ya lè gí,

'bí 'duù mbe bàkà tó i wáá,

kpèti káa gbèe 'duù wáá.»

¹³ «Pó zì ndá có gbí nje ndú go pó zì ku gbí guù,

à yè gbí nje ndú ma káa 'vére,»

«Ndá có gbí nje ndú me juù go já kpoo.»

¹⁴ «À yè gbí nje ndú káa sémé ta ju có.»

¹⁵ «Kò ndú zì-zì gítí bà ya gí bà zì ku,

¹⁶ ndú má co tí kpokèji,

à dù á bindi ndú káa ndá mòkò ta ndá i-yè ro,

¹⁷ ndú ñò kpokèji bà 'vala ta ndá 'duù gbí 'dè tí ni lá.»

¹⁸ «Ndú delè cì gúku tí Mb̀iri gbaànjé lá.»

¹⁹ Ndoò ñò ni gí máa, ndá có tí nó gbí wáràgà m̀i Mòze nó 'dáá gí ká tacó tí ndá 'duù tí nó náa à kù zogo ndú ta có m̀i Mòze nò, tacó bà nè kpokèji bà kù' bà m̀i ndá 'duù gí, waa Mb̀iri 'ví dù tí mbe waa có m̀i ndá 'duù 'dáá gí.

²⁰ Tacó wotí tí có m̀i Mòze gítí bà bàkà 'bí 'duù gbaànjé muu to tí nó tí 'duù jáá k̀uro Mb̀iri nò wáá, i n̄inó náa có m̀i Mòze kù bàkà nó káa bà bàkà 'duù 'ví ñò ni éno máa, yi a mbe bàkà vò i.

Ngú kpokèji bà bàkà 'duù m̀i Mb̀iri tí 'duù jáá k̀uro wó

²¹ Káa Mb̀iri kpónó t̀ubà 'bí ña ngú kpokèji bà bàkà ndá 'duù m̀i wó tí ndá 'duù jáá k̀uro wó mbe co tende 'do tí có m̀i Mòze gí. Ndá có gbí wáràgà m̀i Mòze, ta ndá có gbí ndá wáràgà m̀i ndá mbe 'dòkò có m̀i Mb̀iri, kù 'dè yúco a i gítí ngú kpokèji tí nò.

²² Ngú kpokèji bà bàkà ndá 'duù m̀i Mb̀iri tí ndá 'duù jáá k̀uro wó nò a bà tee njembí ndá 'duù n̄inó 'dáá gí mbe ùnje gítí Jèzù nó mítí Jèzù tí Bindi-Mb̀iri, tacó 'bè gbí òkò tí ndá 'duù 'dáá gí k̀uro Mb̀iri wáá.

²³ Tacó ndá 'duù 'dáá gí bàkà vò i, bindi bà yee gbí ngba Mb̀iri gii kpò ndú gí.

²⁴ Káa a nambeè m̀i Mb̀iri náa yí bàkà jì ndá 'duù 'dáá gí sínò nó ká gii 'viindi nambeè gbí òkò tí ndá 'duù ta Mb̀iri ta r̀e m̀i Jèzù tí Bindi-Mb̀iri, tí mbe njaanga miři ndá 'duù 'do gbí vò i.

²⁵ Mb̀iri je Bindi-Mb̀iri tí Jèzù tí i-ci-ci, tacó waa mbelè wó 'ví dù tí i mbe si yi 'ví je à-cee-gí gítí ndá vò i m̀i ndá mbe tee njembí ndú mítí Bindi-Mb̀iri. Mb̀iri bàkà éno tacó bà t̀ubà jì ndá 'duù máa, yi tí Mb̀iri waa có ta yúco, tacó yí táánò sàà k̀uro kù tořo ndá vò i m̀i ndá 'duù mítí wó tí bàà.

²⁶ Káa yí gbí ngú o tí nó kpónó nó kù t̀ubà tí wó tí mbe kù waa có ta yúco ta bà bàkà ndá 'duù n̄inó mbe kù tee njembí ndú mítí Jèzù nó tí ndá 'duù jáá k̀uro wó.

²⁷ À má éno, ndoo kpónó bà wu gbí tí ndoo máa ndoo 'vala tí ndoo 'do gbí vò i gí á ta r̀e yè? 'Bí i náa ndoo bà wu gbí tí ndoo á tacó nò wáá. Tacó yè? Tacó náa ndoo kù 'di có m̀i Mòze nò? Ngé lá! Tacó ndoo kù tee njembí ndoo mítí Bindi-Mb̀iri.

²⁸ Tacó ndoo ùnje gí, máa, 'duù kù dù tí 'duù jáá k̀uro Mb̀iri ká 'do gbí bà tee njembí wó mítí Bindi-Mb̀iri, me 'do gbí bà kpolo tí ndá có m̀i Mòze lá.

²⁹ Yo kù kořo có máa, Mb̀iri káa Mb̀iri m̀i ndá Ìziriyéli ta kpéeti ndú? À me éno lá. Yí a Mb̀iri m̀i ndá 'bí tende ña 'duù delè.

³⁰ Mb̀iri lè má ká gbaànjé, yí bà bàkà ndá Ìziriyéli tí ndá 'duù jáá k̀uro wó 'do gbí có bà tee njembí ndú mítí Jèzù, yí delè bà bàkà ndá 'duù n̄inó náa ndú me ndá Ìziriyéli lá nó tí ndá 'duù jáá k̀uro wó delè 'do ká gbí có bà tee njembí ndú mítí Jèzù.

³¹ Gbí có tí nó kpónó máa, ndoo 'va có m̀i Mòze gí 'dè gí tacó bà tee njembí ndoo mítí Jèzù? Gbaànjé lá! Tende co tí, a bà tee njembí ndoo mítí Jèzù ká kù si ndoo 'ví zèè có m̀i Mòze tí kpòò.

4

Bà mèlè ndi Àbiráámò

- ¹ À má éno, ndoo 'ví 'dè gítí Àbiráámò tí 'duù tí nó mbe jò ndá bu ndoo nó máa yè?
- ² Tacó áá táánò má a ndá i gbí 'bì Àbiráámò ká bàkà yí tí 'duù jáá kùro Mbíri, Àbiráámò táánò bà 'de i bà wu gbí tí wó tí gí. Káa yí bà wu gbí tí wó me mí kùro Mbíri lá.
- ³ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Àbiráámò táánò ùnje gítí Mbíri, tacó éno, Mbíri gii bàkà Àbiráámò tí 'duù jáá kùro wó.»
- ⁴ 'Duù má 'de i 'do gbí bà ka wu'o, i tí nò a i gbí wu'o mì wó, à me i-nambeeé lá.
- ⁵ Káa 'duù má bàkà nèté lá, káa yí kù tee njembí wó mítí Mbíri, tí mbe kù bàkà ndá mbe bàkà vò i tí ndá 'duù jáá kùro wó nó, a bà tee njembí 'duù tí nó mítí Mbíri ká bà si Mbíri 'ví bàkà yí tí 'duù jáá.
- ⁶ Káa kòcò Dàvidé tí gbolò gba mì ndá Ìziriyèlì táánò gítí ndá nambeeé tí nó náa Mbíri bàkà jì 'duù ñinó mbe bàkà nèté lá, káa yí gii si yí tí 'duù jáá kùro wó tí Mbíri nó, éno máa,
- ⁷ «Ndá 'duù tí nó náa Mbíri je à-cee-gí gítí ndá vò i mì ndú gí, delè náa Mbíri 'bu i mí muu ndá vò i mì ndú gí nó, a ndá mbe tó pá!
- ⁸ 'Duù ñinó náa Mbe tí ndoo bà si ndá vò i mì wó tí có lá nó, a mbe tó pá!»
- ⁹ Tó pá tí nó náa Dàvidé táánò 'dè có gítí nó ká tacó tí ndá 'duù ñinó mbe ya gí gbí gázà gí nó cuki, wèè, à delè tacó tí ndá 'duù ñinó mbe ya gí gbí gázà lá nó? Ndoò kù 'dè có máa, à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa, «Àbiráámò táánò ùnje gítí Mbíri, tacó éno, Mbíri gii si yí tí 'duù jáá 'do gbí có bà ùnje mì wó nó.»
- ¹⁰ Mbíri táánò bàkà Àbiráámò tí 'duù jáá kùro wó nó ta o ngàyi? Kùro bà ya yí gí gbí gázà, wèè, á bindi bà ya Àbiráámò gí gbí gázà? Mbíri bàkà yí a i kùro bà ya yí gí gbí gázà.
- ¹¹ Yí gii ya gí gbí gázà a i bindi có tí nó, tacó bà túbà máa, Mbíri táánò bàkà yí tí 'duù jáá kùro wó tí Mbíri 'do gbí có bà tee njembí wó mítí wó si yí ya gí gbí gázà kálásè. Mbíri bàkà éno tacó wàa Àbiráámò 'ví dù tí bu ndá 'duù tí nó 'dáá gí mbe ya gí gbí gázà lá, káa yí tí Mbíri gii bàkà ndú tí ndá 'duù jáá kùro yí gí nó.
- ¹² Àbiráámò delè a bu ndá 'duù tí nó táánò mbe ya gí gbí gázà gí nó, me ká cuki tacó náa ndú ya gí gbí gázà gí nó lá; yí a bu ndú tacó ndú kù tee njembí ndú mítí Mbíri go i mì bu ndoo Àbiráámò táánò á kùro bà ya yí gí gbí gázà.
- À 'de i tàkò cí mì Mbíri 'do gbí bà tee njembí 'duù mítí wó*
- ¹³ Káa cí tí nó náa Mbíri táánò cí ta ndá Àbiráámò ta ndá 'vii bindi wó, máa, to tí nó bà dù tí mbèlè mì ndú nó, 'do me gbí có bà 'di có mì Mòze mì Àbiráámò nó lá. À gí a i 'do gbí có bà tee njembí Àbiráámò mítí Mbíri, bindi Mbíri gii bàkà yí tí 'duù jáá kùro wó.
- ¹⁴ Tacó à má 'dè có máa, à káa ndá mbe 'di có mì Mòze ká zèè to tí nó tí mbèlè mì ndú, gbí éno máa, bà tee njembí 'duù mítí Mbíri me i lá, i gbí ndá cí mì Mbíri delè wálá.
- ¹⁵ Tacó có mì Mòze kù gí ta kpo-tàkòcò mì Mbíri gítí ndá 'duù, káa bàndò tí nó náa có mì Mòze tí wálá nó, ndá 'duù kpò có mì Mòze lá.
- ¹⁶ Tacó éno, cí tí nó táánò náa Mbíri cí ta Àbiráámò nó rò kpolo ma a i mítí có bà tee njembí mítí wó tí Mbíri, cí tí nó kpolo ma a i gítí i-nambeeé mì Mbíri sínò jì ndá 'vii-gù Àbiráámò 'dáá gí, à me ká cuki jì ndá mbe kù kpolo tí ndá có mì Mòze lá, à delè tacó tí ndá mbe kù tee njembí ndú mítí Mbíri go i mì Àbiráámò, tacó yí a bu ndoo 'dáá gí,
- ¹⁷ à go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Ye bàkà wò tí bu ndá 'duù me mbè muu to tí nó gí,» nó. Àbiráámò a bu ndoo kùro Mbíri tí nó náa yí tee njembí wó mítí wó, tí mbe kù je 'wálá jì ndá ku, delè náa ndá i ñinó náa ndú sàà wálá nó kù bàkà tí 'do gbí có mì wó nó.
- ¹⁸ Àbiráámò táánò ùndi i tàkò cí tí nó náa Mbíri cí ta yí máa, «Ndá 'vii-gù lo bà me mbè go ndá yii tàrì,» nó kpòò, kpò tí. Káa yí kpòò kù tee káa njembí wó mítí Mbíri tacó éno, yí gii gí tí bu ndá 'duù me mbe.
- ¹⁹ Ndoò tí Àbiráámò ta o tí nó náa Mbíri cí ta yí gítí bà jò 'vii nó dè gítí zì 'duù-vò; yí ta o tí nó ò ni gí máa, yí a kánjí ku, yí delè gii ò ni gí máa, nawù yí Sarà a kázá.
- ²⁰ Kpèti ká éno, yí zò gbí nje wó giti có tí nó náa Mbíri cí ta yí nó lá, yí delè me kpèti-kpèti gítí bà tee njembí wó mítí Mbíri lá; bà tee njembí mítí Mbíri gii je wotí bà ùlù Mbíri jì yí ndii ñinó sàà kùro nó gí.

- ²¹ Cò ta kponje gítí gbaànjé nje wó wálá a ñinó máa, «Yá-cí-ci mì Mbírì kpili lá.»
²² Ñinò a gbí nderè cò tí nó náa Mbírì gii si ta yí tí 'duù jáá kùro wó tí Mbírì nó ká nò.
²³ Cò tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Áá táánò cu 'bì mítí wó máa yí a 'duù jáá kùro Mbírì,» nó, me ká gítí Àbiráámò ta kpéétí wó lá.
²⁴ À cu delè gítí ndoo, náa ndoo má ùnje gítí 'duù tí nó mbe 'vala ndi Jézù tí nó,
²⁵ náa à zi yí táánò tacó ndá vò i mì ndoo, káa Mbírì gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó tacó bà bàkà ndoo tí ndá 'duù jáá kùro Mbírì gí nò.

5

Bà dù tí 'duù jáá kùro Mbírì

- ¹ À má ènò, ndoo lê má kù dù tí ndá 'duù jáá kùro Mbírì 'do a i gbí có mì bà tee njembí ndoo mítí Mbírì, gbí òkò tí ndoo kù dù niki maa ta Mbírì ta rẹ Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì.
² A bà tee njembí ndoo mítí Mbírì ta rẹ mì Jézù ká si ndoo 'vi yèè dè gítí Mbírì, náa yí kpónó kù bàkà ta nambeè jì ndoo ta o 'dáá gí, náa ndoo kù dùlù ta tí ndoo, kù kojo ta có gítí bà dù gbí ngba Mbírì nò.
³ Káa à cuki nò me káa i ñinó náa ndoo bà dù ta líkí'ò nó lá, ndoo delè bà dù ta líkí'ò bà kònò ndá sé'i mì ndoo, tacó a bà kònò ndá sé'i ká kù jò yú njembí.
⁴ Káa a yú njembí ká kù jò cè bà bàkà i ñinó mbe kù peteke tàkòcò Mbírì nò, cè bà bàkà i ñinó mbe kù peteke tàkòcò Mbírì nó ká kù jò bà kojo có li mítí Mbírì.
⁵ Káa bà kojo có li mítí Mbírì te nò mí ro ndoo lá, tacó Bèri-mi-Mbírì náa à je jì ndoo nó yè gbí njembí ndoo ta tó bà zè tí mì Mbírì gí.
⁶ Bindi-Mbírì táánò cì tacó tí ndoo ta o tí nó náa à gbí muu Mbírì nó, si ndoo tí ndá mbe bàkà vò i; ta o tí nó wotí bà 'vala miři ndoo tí ndoo wálá, nje wú delè tí ndoo wálá nò.
⁷ Bà 'de 'duù ñinó mbe gbí njembí wó gítí bà cì á muu 'duù ñinó jáá kùro Mbírì nó kpóló-kpolo, 'duù kpéti ndá-'bí-lá bà zèè njembí wó tacó bà cì á muu tó 'duù gí.
⁸ Káa Mbírì túbà bà zè ndoo mì wó niki maa jì ndoo ta bà cì Bindi-Mbírì á muu ndoo si ndoo táánò a ndá mbe bàkà vò i.
⁹ Káa Bindi-Mbírì lê táánò má bàkà ndoo tí ndá 'duù jáá kùro Mbírì ta bà cì yí tacó tí ndoo gí, yí kpónó bà 'vala ndoo 'do nje kpo-tàkòcò mì Mbírì ta wotí ká tí .
¹⁰ Tacó 'Vii-mi-Mbírì lê má cì tacó bà bàkà ndoo tí ndá kómbe Mbírì si ndoo táánò a ndá ku'di tí Mbírì nó gí, yí kpónó bà 'vala ndoo 'do gbí ndá vò i mì ndoo si yí tí wu wó nó ta wotí ká tí .
¹¹ Káa à cuki me ká ènò lá, ndoo delè kù dù ta líkí'ò Mbírì tí ndoo ta rẹ mì Mbe tí ndoo Jézù, náa ndoo kù zèè kómbeè ta Mbírì ta rẹ mì wó.

Ndá Ádàmà ta Bindi-Mbírì

- ¹² A gbèè 'dakò táánò ká gí ta vò i gí muu to tí nó, vò i gii gí ta ku, bindi ku gii 'vèè cee gbí ña ndá 'duù 'dáá gí, tacó ndá 'duù 'dáá gí a ndá mbe bàkà vò i.
¹³ Vò i táánò sàa kuu muu to tí nó kùro bà gí có mì Mòze, káa Mbírì táánò kì 'bì wó tí vò i mì ndá 'duù tí bàndò tí nó náa có mì Mòze tí wálá nó lá.
¹⁴ Kpéti ká ènò, ku táánò 'bità bà ziki ndá 'duù 'do gbí o mì Ádàmà yee gbí o mì Mòze. Ta ndá ña ñinò 'dáá gí, ndá ña ndá vò i mì ndá 'duù tí nó náa ku táánò ziki ndú nò me go ña vò i mì Ádàmà ta o tí nó náa yí kpò ta có mì Mbírì nó lá. Ádàmà táánò ká go ngò've i gbí nji kùro 'duù tí nó kèjì nò.
¹⁵ Káa i-nambeè mì 'duù tí nó kèjì nó me go vò i mì Ádàmà lá. Tacó vò i mì gbèè 'dakò má mì ndá 'duù me mbè, kponje gítí wálá, máa, Mbírì bàkà nambeè me gbolò sínò jì ndá 'duù me mbè ta rẹ mì gbèè 'dakò tí nó tí Jézù, tí Bindi-Mbírì nò.
¹⁶ Káa có tàkò gbèè i-nambeè tí nó náa Mbírì je jì ndá 'duù sínò nó me go có tàkò vò i mì gbèè 'dakò tí nó nó lá. Tacó gbèè vò i gí ta bà waa có ku mítí ndá 'duù, káa gbèè i-nambeè mbe gí gí tàkò ndá vò i me mbè kù njaanga miři ndá 'duù á 'do gbí vò i.
¹⁷ À dú káa yúccó máa, ku kpónó zèè to 'do gbí có mì vò i mì gbèè 'dakò, ta rẹ mì gbèè 'dakò tí nó. Káa i tàkò i tí nó náa gbèè 'dakò tí nó tí Jézù tí Bindi-Mbírì bàkà nó me gbolò ngé ndii gí. Mbírì bàkà nambeè jì ndoo me gbolò, yí delè gii ùnje bà dù ndoo tí ndá jáá 'duù ta rẹ mì Jézù. Tacó ènò, ndoo bà zogo to tí nó go ndá kpo-kpò gba ta rẹ mì Jézù tí Bindi-Mbírì.
¹⁸ À má ènò, go ñinó náa vò i mì gbèè 'dakò ká ga wú mítí miři ndá 'duù 'dáá gí nó, à delè káa gbèè tó i náa gbèè 'dakò bàkà ká njaanga wú 'do tí miři ndá 'duù 'dáá gí, à delè káa gbèè tó i tí nó ká je 'valá jì ndá 'duù 'dáá gí.

¹⁹ Tacó à bàkà ndâ 'duù me mbè tí ndâ mbe bàkà vò i 'do gbí có bà 'di có lá mì gbèè 'dakò; à delè bà bàkà ndâ 'duù me mbè tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíri 'do gbí có bà 'di có mì gbèè 'dakò.

²⁰ Có mì Mòze gí tacó bà àdi ndâ vò i, káa bàndò tí nó náa vò i àdi tí nó, nambeè mì Mbíri àdi ndii gí,

²¹ tacó wàa, vò i má kù zèè to ta bà mì ndâ 'duù mì ku, nambeè mì Mbíri 'ví zèè to ta bà co tí jáá kpokèji mì Mbíri mbe ya ta ndoo gítí 'válá ñinó mbe cee lá nó ta ɾè mì Jézú tí Bindi-Mbíri, tí Mbe tí ndoo.

6

Vò i bà je bà i tí ye wálá lá ká go ku, káa ye kù 'vala ta ɾè mì Bindi-Mbíri

¹ Ndoò kpónó 'ví 'dè máa yè? Ndoò aanga muu ndoo ká mítí bà bàkà vò i, tacó wàa, Mbíri 'ví bàkà ta nambeè ji ndoo me gbolò?

² Ngé lá! Ndoò tí ndâ mbe biya vò i ká go ku 'ví dù ndi ndoo kù 'vala gbí vò i ta ɾa kpokèji ngayi?

³ Yo ñò ní lá, máa, ta o tí nó náa áá táánò caka tí ndoo tacó bà dù toko ta Bindi-Mbíri tí Jézú nó, à delè caka tí ndoo tacó bà cì toko ta yí?

⁴ À má ènò, áá táánò duu ndoo ta ndú ta bà caka tí ndoo ta ndú mí gbí ku, tacó wàa, ndoo delè 'ví 'vala ngú 'válá, go ñinó náa Bindi-Mbíri táánò 'vala ta ndi wó 'do gbí muu'dú wó ta wotí mì Buù wò nó.

⁵ Tacó ndoo táánò má gbo ta ndú mí gbí bà cì ɾa ku mì wó nó gí, kponje gítí bà dù ndoo ta ndú gbaanjé gbí bà 'vala ndi ndoo 'do gbí muu'dú ndoo go i mì wó nó wálá.

⁶ Ndoò ñò ní gí, máa, áá táánò gbí ká dii ndoo toko ta Bindi-Mbíri mítí njèèkpè mù tacó bà zì ká dii ndoo tí nó náa vò i yè gbí gí nó gí. Tacó wàa, ndoo 'ví dù tí ndâ i-zógó-zogo mì vò i káká'í lá.

⁷ Tacó 'duù má cì gí, yí njaanga nó a mɾi wó 'do gbí vò i gí.

⁸ Káa ndoo táánò má cì ta ndâ Bindi-Mbíri gí, ndoo ùnje gí, máa, ndoo delè 'vala ta ndú gí.

⁹ Tacó ndoo ñò ní gí, máa, Bindi-Mbíri bà cì ndi wó bindi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nó káká'í wálá; wotí mì ku káká'í gítí bà zì yí wálá.

¹⁰ Yí cì ta bà gbaanjé, ngbé, tacó bà cee wotí mì vò i; káa yí kpónó kù 'vala a i tí Mbíri.

¹¹ À má ènò, yo kpónó 'ví ñò tí yo á go ndâ ku 'duù ji vò i, wàa yo 'ví ñò tí yo tí ndâ wu 'duù ji Mbíri ta ɾè mì Bindi-Mbíri tí Jézú.

¹² Yo si vò i 'ví gèè bè wó mí gbí dii yo tí nó tí putú káɾà nó lá; yo delè 'ví legee mɾi yo gí tàkò có mì go bà bàkà vò i lá.

¹³ Yo 'ví si ndâ bà to tí yo 'ví si tí ndú tí ndâ i bà bàkà nètè mì vò i lá; yo si tí yo a i ji Mbíri go ndâ 'duù ñinó náa yí 'vala ndú 'do gbí ku gí; yo lo muu gɾi ji Mbíri, wàa yí 'ví si ndâ bà to tí yo 'dáá gí tí ndâ i bà bàkà ta tó i;

¹⁴ bindi vò i káká'í bà gèè bè wó mí muu yo wálá, tacó yo kpónó kù 'vala me ta có mì Mòze lá, yo kù 'vala a i ta nambeè mì Mbíri.

Yo kpónó a ndâ bòò mì Mbíri

¹⁵ Nò wàa yè? Nògí, ndoo bàkà vò i tacó náa ndoo kpónó kù 'vala me ta có mì Mòze lá, ndoo kù 'vala a i ta nambeè mì Mbíri nó wàa? Ngé lá!

¹⁶ Yo ñò ní gí, máa, yo má si tí yo tí ndâ bòò mbe 'di có mì 'duù, yo gí tí ndâ bòò mì 'duù tí nó náa yo kù 'di có mì wó nó gí? Yo má kù 'di a có mì vò i, yo bà gbo nje ta ku, yo má kù 'di a có mì Mbíri, yo bà gbo nje ta bà dù tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíri.

¹⁷ Káa yo 'ví 'dè níki maa ji Mbíri, tacó yo táánò a ndâ bòò mì vò i, káa yo kpónó zèè yúco tí nó náa áá táánò nibá ji yo nó ta njembí yo gbaanjé.

¹⁸ Áá táánò njaanga wú mì vò i 'do tí mɾi yo gí, bindi áá giì ga mítí mɾi yo a wú mì yúco.

¹⁹ Ye kpónó kù 'dè có ji yo ta nje có mì ndâ 'duù, tacó bà lê je cee 'do tí 'duù lá, go ɾa ñinó náa yo ta 'bí o táánò si dii yo tí i bà-nò-vò-ndò, ta bà bàkà ndâ vo-vò i ñinó mbe 'vii ɾo 'bá lá nò; à má ènò, yo si dii yo kpónó tí i bà bàkà ndâ i ñinó jáá, ta ndâ tó i kùro Mbíri.

²⁰ Ta o tí nó táánò náa yo a ndâ bòò mì vò i nó, njembí yo mù gítí có bà dù tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíri lá.

²¹ Káa yo táánò 'de gbí ndâ i tí nó náa yo bàkà ndú káa à kpónó ɾo yo a nó ndú nó, a yè? Ndòngbú ndâ i tí nó a ku.

²² Káa à kpónó njaanga wú mì vò i 'do tí miři yo gí; yo kpónó gí tí ndá bòò mì Mbíri gí, káa ndá i náa yo 'de gbí bà dù tí ndá bòò mì Mbíri a bà dù tí ndá tó 'duù, ta bà 'de 'válá ñinó mbe cee lá nó.

²³ Tacó mboo tàkò vò i a ku, káa i-nambeè tí nó náa Mbíri je sínò nó, a bà 'de 'válá ñinó mbe cee lá nó, ta bà 'vala toko ta Bindi-Mbíri tí Jézù, tí Mbe tí ndoo.

7

Yo ñò 'do mì ndá mbe kò tí ndú

¹ Yo ñò ni lá, ndá ná'vindí, tacó ye kú 'dè có tí nó a i ji ndá mbe 'di gbí có mì Mòze gí, máa, có mì Mòze kú zogo 'duù ká si yí gbí wu wó?

² Có mì Mòze kú ẹre nawù 'dakò ji kú wó si kú wó káa wuù; káa kú niú má cì gí, wú tí nó náa có mì Mòze ẹre ta ndú tí ndá 'dakò ta niú nó kařa 'do tí niú tí nó gí.

³ Gbí có tí nó éno máa, nawù 'dakò má dù ta 'bí tende 'dakò si kú wó káa wuù, có mì Mòze kú zèè yí, máa, yí a mbe zingbà 'dakò; káa 'bí 'dakò má zèè 'bí wó si kú wó cì gí, ẹrè wó gbí ñinó kpòò me mbe zingbà 'dakò lá.

⁴ À má éno, bà ci Bindi-Mbíri mítí njèèkpè mù nó kpónó bàkà yo tí ndá 'duù ñinó náa có mì Mòze kpónó káká'í zèè yo lá nó gí, ndá ná'vindí, tacó yo kpónó a ndá bà to tí diú wó; yo kpónó a ndá nawù 'dakò tí nó náa Mbíri táánò 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nó, tacó wàa, yo 'ví dù tí ndá duù ñinó ta i ká gbí yo nó kùro Mbíri.

⁵ Tacó ta o tí nó táánò si ndoo kú 'vala ká gí tàkò có mì diú ndoo tí nó mbe yè ta vò i gí nó, có mì Mòze ta o tí nó tanga go vò i 'vèè cee gbí ndá bà to tí diú ndoo 'dáá gí, kú jò ku.

⁶ Káa ndoo kpónó njaanga wú mì có mì Mòze 'do tí miři ndoo gí; a bà ci ndoo ká 'vala ndoo 'do 'bí có mì Mòze táánò tí miři ndoo nó; áá táánò njaanga miři ndoo 'do gbí có mì Mòze tacó wàa ndoo 'ví bàkà nètè ji Mbíri gbí ngú kpokèji mì Bèři-mi-Mbíri, me gbí ká kpokèji mì Mòze náa à cu mí gbí wàràgà nó lá.

Bà ngii nge ta vò i

⁷ Ndoò kpónó 'ví 'dè máa yè? Ndoò 'ví 'dè máa, có mì Mòze a vò i kùro Mbíri? Gbaanjé lá! Tacó áá táánò má me có mì Mòze lá, ye gí bà ñò vò i kùro Mbíri ni wálá. Áá táánò má me có mì Mòze lá, ye táánò bà ñò ni éno máa, bà dù ta go i mì ndá 'bí 'duù a vò i nó wálá.

⁸ Káa vò i giú 'de kpokèji bà tanga go ndá i mì ndá 'duù mítí ye 'do gbí có mì Mòze nó. Tacó có mì Mòze má wálá, vò i cì gí.

⁹ Ta o tí nó táánò náa ye 'di ndá có mì Mòze lá nó, ye a wu 'duù; káa ndá có mì Mòze mà giú gí gí, vò i giú 'vala ndi wó gí, bindi ye giú cì gí;

¹⁰ Ndá có tí nó mì Mòze, náa áá táánò 'dè ji ndá 'duù tí ndá có mbe je 'válá nó, giú 'visi tí ji ye tí ndá i ku.

¹¹ Tacó vò i giú 'de kpokèji gítí bà eendi ye, bindi vò i giú zi ye gí, 'do gbí có mì có mì Mòze.

¹² À má éno, ndá có mì Mòze a ndá có mì Mbíri, kòcò Mòze delè a kòcò Mbíri, tí kòcò yúco, delè tí kòcò tó có.

¹³ Gbí có tí nó máa, a i tí nó tí tó i nó táánò ká ja ku gí tí gítí ye? Ngé lá! Áá táánò a vò i ká zi ye tacó bà túbà tí wó ngbàrangà'í gí sè tí ku mbe zi ye ta ẹrè mì tó i, vò i kú 'visi ndá có mì Mòze á tí ndá tó có nó tí ndá vò i, tacó bà túbà tí wó tí 'dóó i tí nó tí vò i nó.

Ndá i mbe ñonòkò tí gbí muu 'duù

¹⁴ Ndoò ñò ni gí máa, ndá có mì Mòze a ndá có mì Mbíri, káa ye a 'duù muu to tí nó, náa à si ye tí bòò ji vò i gí.

¹⁵ Ye 'di gbí ndá i tí nó náa ye kú bàkà nó lá. Tacó ye kú bàkà me ndá i tí nó ta go ndú tí ye nó lá. Ye kú bàkà káa ndá i tí nó náa ye kú sogo ndú nó.

¹⁶ Ye kpónó má bàkà i ñinó ta go tí ye wálá nó, ye ùnje gí, máa, có mì Mòze a yúco.

¹⁷ À má éno, à me ye ká kú bàkà i ta muu ye lá, a vò i tí nó mbe kú dù gbí njembí ye nó ká kú bàkà nètè.

¹⁸ Tacó ye ñò ni gí, máa, gbèè tó i mbe kú 'vala gbí diú ye wálá, ye kú ni a gbí tú ye tí nó mbe yè ta vò i gí nó. Go bà bàkà i ñinó tí i dú nó kuu gbí njembí ye, káa, wotí bà bàkà tí ye wálá.

¹⁹ Tacó ye bàkà ndá tó i tí nó ta go ndú tí ye nó lá, ye kú bàkà a ndá vò i tí nó ta go ndú tí ye wálá nó.

²⁰ À má éno, ye má bàkà i ñinó ta go tí ye lá nó, gbí éno máa, à me ye ká bàkà lá, a vò i tí nó mbe bàkà kudu mì wó mí gbí njembí ye gí nó ká bàkà .

²¹ Tacó éno, ye kpónó giì nò éno máa, a 'bí i ká kú bàkà nèté, tacó ye má 'dè có máa ye bàkà tó i, à kú cò 'bi ye káa vò i.

²² Tacó à ngéé gbí njembí ye tà'i kà a go bà bàkà go có mì Mbírì,

²³ káa ye kú nò 'bí tende có kú bàkà nèté cee gbí diì ye 'daá gí, kú tè tó có tí nó gbí muu ye nó ta gó. Nìnò a i tí nó mbe kú bàkà ye tí zà-za gó mì vò i tí nó mbe bàkà kudu mì wó cee gbí diì ye 'daá gí nó ká nò.

²⁴ A ña yè yè ká tí ye éno! A 'di ká bà 'vala ye 'do tí diì tí nó mbe kú ya ta ye gí nje ku nó?

²⁵ À ùlù Mbírì ta rẹ̀ mì Jézù tí Bindi-Mbírì tí Mbe tí ndoo!

À káa ye 'do gbí 'dóó bà koṛo có mì ye ká kú bàkà go có mì Mbírì, káa diì ye tí nó mbe ye ta vò i gí nó 'di a có mì vò i.

8

Bà 'vala ta wotí mì Bèrì-mì-Mbírì

¹ À má éno, à kpónó bà waa có mítí ndá 'duù tí nó mbe kú 'vala toko ta Bindi-Mbírì tí Jézù nó wálá,

² tacó có mì Bèrì mì 'valá, mbe kú 'vala ndá mbe kú 'vala toko ta Bindi-Mbírì tí Jézù nó, njaanga wú mì ndá ku ta vò i 'do tí miṛi ye gí.

³ Tacó i tí nó náa bà bàkà táánò kpò có mì Mòze gí, tacó diì ndoo tí nó náa vò i yè gbí gí nó jo'doko wotí mì có mì Mòze gí nó, Mbírì giì bàkà gí; Mbírì kpò nje vò i ta bà tuu 'vii mì wó ta tú wó go tú 'duù ta vò i yè gbí gí, bindi Mbírì giì waa có mítí vò i tí nó gbí tú wó nò.

⁴ Mbírì bàkà éno tacó wàa, ndoo 'ví 'di ta có tí nó náa có mì Mòze 'dè jì ndoo nó, ta bà 'di có mì Bèrì; ndoo 'ví 'di me có mì diì ndoo tí nó mbe yè ta vò i gí nó lá.

⁵ Tacó ndá 'duù ñinó mbe kú 'vala go có mì diì ndú nó kú koṛo có ká gítí ndá i mì diì ndú, bindi ndá ñinó mbe kú 'vala go có mì Bèrì nó kú koṛo có ká gítí ndá i mì Bèrì.

⁶ Bà koṛo có ká gítí diì 'duù kú je a ku jì 'duù káa bà koṛo có gítí Bèrì kú je a 'valá ñinó mbe cee lá nó jì 'duù, à delè kú si 'duù 'ví dù ta 'dè njembí wó gítí Mbírì.

⁷ Tacó muu 'duù ñinó mbe kú koṛo có ká gítí diì wó nó a muu ku'di tí Mbírì, ña muu tí nó gítí bà 'di có mì Mbírì ngé gí wálá. Wotí bà 'di có mì Mbírì tí ña muu tí nó kpokoo gí wálá,

⁸ wotí bà peteke tàkòcò Mbírì delè tí ndá 'duù tí nó mbe kú 'di có mì diì ndú nó wálá.

⁹ Káa yo kpónó kú 'di me có mì diì yo lá, yo kú 'di a có mì Bèrì, náa Bèrì-mì-Mbírì dú ta yúco má bàkà kudu mì wó á mí gbí njembí yo gí nó. 'Duù ñinó náa Bèrì mì Bindi-Mbírì gbí njembí wó wálá nó, me 'duù mì Bindi-Mbírì lá.

¹⁰ Ku kpèti má ziki diì yo á 'do gbí có mì vò i gí, káa Bindi-Mbírì má kú 'vala gbí njembí yo, gbí éno máa, lílì yo kpòò kú 'vala ká 'vala, tacó à 'viindi nambeé gbí òkò tí yo ta Mbírì gí.

¹¹ Bèrì mì mbe te Jézù 'do gbí ku gí yaà nó má kú dù gbí njembí yo, yí tí mbe te Bindi-Mbírì tí Jézù gí yaà 'do gbí ku nó delè bà si Bèrì mì wó 'ví je 'valá jì ndá diì tí nó tí ndá i mì ku nó gí.

¹² À má éno, à me i mì diì ndoo ká muu ndoo, wàa ndoo 'ví 'vala tí go có mì diì ndoo nó lá, ndá ná'vindí ye,

¹³ tacó yo má kú 'vala go có mì diì yo, yo bà cì gí, káa yo má kú 'vala go có mì Bèrì, wàa yo 'ví ziki ndá nèté mì vò i gí, yo bà 'vala gí.

¹⁴ Ndá 'duù tí nó náa Bèrì-mì-Mbírì kú tè kuro ndú nó a ndá 'vii mì Mbírì.

¹⁵ Tacó Bèrì tí nó mì Mbírì náa yí je jì yo nó, me bèrì ñinó mbe bàkà yo tí ndá bòò nó lá, yí delè me bèrì ñinó mbe te gúku mítí yo nó lá. Yí a Bèrì ñinó mbe bàkà yo tí ndá 'vii mì Mbírì, tí Bèrì ñinó mbe si yo kú nì, «Áá Bàbá, áá Buù!» mítí Mbírì.

¹⁶ Bèrì-mì-Mbírì ñnje gí máa ndoo kú 'dè a yúco máa, ndoo a ndá 'vii mì Mbírì.

¹⁷ Káa ndoo má a ndá 'vii mì Mbírì, ndoo a ndá mbe zèè mbèlè, tí ndá mbe zèè mbèlè mì Mbírì, ndoo delè a ndá ka Bindi-Mbírì mbe zèè mbèlè. Ndoò má gbo ta ndá Bindi-Mbírì mí gbí bà kòndò sé'i mì wó gí, Mbírì delè bà te duù mítí ndoo ta ndú.

Banga o tacó tí ndá 'duù mì Mbírì wúnò

¹⁸ Ye si bà mbu ndò tí nó náa ndoo kpónó kú mbu nó tí i ro ye, wàa ye 'ví 'vii mítí ña banga o tí nó náa Mbírì kú si ù ta ndi ndoo nó lá.

¹⁹ Tacó ndá i tí nó 'daá náa Mbírì suu ndú nó léngé-lenge kú ù bà co rì tí nó náa Mbírì bà túbà tí ndá 'vii mì wó nó.

²⁰ Tacó Mbírì táánò waa có mítí ndá i tí nó náa yí suu ndú nó me 'do gbí có mì ndú lá; Mbírì waa có tí nó ká 'do gbí có mì wó gbí njembí wó tí Mbírì, ta bà koṛo có,

²¹ máa, yì wúnò bà njaanga miři ndá i tí nó náa yì suu ndú nó do gbí bà volo ndò, tacó wàa, ndú 'ví dù gbí ngba'o go i mì ndá 'viì mì Mbíri.

²² Ndoò nò ni gí, máa, ndá i tí nó náa Mbíri suu ndú nó 'dáá gí kù mèlè-mèlè ta sé'i go i mì nù ta gó-káyì tí wó nó, 'do tí bà 'bità bà suu to tí nó yee tí wúnò.

²³ Káa à me káa ndá i tí nó náa Mbíri suu ndú nó ká kù mèlè-mèlè ta kpééti ndú cuki lá; ndoo tí ndá kpédélé 'duù tí nó náa Mbíri je Bèri mì wó jì ndoo tí i-nambeè nó delè kù mèlè-mèlè gbí njembí ndoo kù ù ta ndi bà bàkà ndoo mì Mbíri tí ndá 'viì-kó-ko mì wó, wàa yí 'ví si diì ndoo 'ví volo lá.

²⁴ Tacó áa táánò 'vala ndoo a bà ù bà dù ndoo tí ndá 'viì ñinó náa a Mbíri ká ko ndoo. Káa ndoo má nò i tí nó náa ndoo kù ù nó gí, ẹ̀ ẹ̀ ñinó káká'i me bà ù i lá. Tacó a 'di jé ká ù i tí nó náa yí 'de gí nó gí?

²⁵ Káa ndoo má kù ù a ndi i ñinó náa ndoo nò ta ẹ̀ ndoo lá nó, ndoo kù ù ta bà zèè njembí ndoo.

²⁶ Bèri-mì-Mbíri kù koni ndoo tacó wotí tí ndoo wálá, delè tacó ndoo ni bà 'deke tí ndoo jì Mbíri go ñinó náa à tí nó lá; káa Bèri kù 'deke tí wó jì Mbíri tacó tí ndoo ta bà ẹ̀ngà gbí njembí wó tí ẹ̀ ñinó náa 'duù bà ni bà 'dè gbí ta nje wó wálá.

²⁷ Káa à káa Mbíri tí mbe nò ndá có gbí njembí ndá 'duù 'dáá gí ká 'di gbí có tí nó gbí njembí Bèri nò, tacó Bèri kù 'deke tí wó jì Mbíri tacó tí ndá 'duù mì Mbíri 'vii ta có gbí njembí Mbíri.

²⁸ Ndoò nò ni gí, máa, Mbíri kù bàkà ndá i 'dáá ká ta ẹ̀ mì tó i jì ndá 'duù ñinó mbe zè yí niki maa, náa yí tè'è tí ndú 'do gbí 'dóó có mì wó gbí muu wó nó.

²⁹ Ndá 'duù tí nó náa Mbíri tè'è tí ndú nó a ndá 'duù ñinó náa yí cu 'bì wó mítí ndú sàa táánò, tacó wàa, ndú 'ví dù tí ndá cè kózó tí 'Viì mì yì tí Mbíri, wàa 'Viì mì yì 'ví dù tí 'viì-kíri mì ndú gbí òkò tí ndá mbè ná'vindi.

³⁰ Mbíri tè'è tí ndá 'duù tí nó náa yí cu 'bì wó mítí ndú sàa kùro gí nò, yí delè gii bàkà ndá 'duù tí nó náa yí tè'è tí ndú tí ndá 'duù jáá kùro wó, bindi yí gii te banga mítí ndá 'duù tí nó náa yí bàkà ndú tí ndá jáá 'duù á kùro wó nó.

Mbíri kù zè ndoo niki maa ta ẹ̀ mì Bindi-Mbíri

³¹ À má éno, ndoo kpónó 'ví 'dè gítí ẹ̀ ñinó a ẹ̀ có yè? Có mì Mbíri má toko a i ta có mì ndoo, a 'di ká bà jòò gbí có ta ndoo?

³² Mbíri táánò lé má je 'Viì mì wó jì ku tacó tí ndoo gí, bà je ndá tó i ñinó náa à 'dáá kuu mì wó nó jì ndoo bà kpò yí gí?

³³ A 'di ká bà kpì ngbàngà tí ndá 'duù mì Mbíri náa yí cu 'bì wó mítí ndú nó? A Mbíri ká njaanga wú 'do tí miři ndú gí;

³⁴ a 'di ká bà waa có mítí ndú? A Bindi-Mbíri tí Jézù ká bà waa có mítí ndú? Ngé lá! Tacó a yí táánò ká cì tacó tí ndoo, bindi yí gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí, yí kpónó kù ki tí wó tí bàndò náa à kù te duù mítí ngé ndii gí á ẹ̀gbà tí Mbíri, kù 'deke tí wó jì Mbíri tacó tí ndoo.

³⁵ A 'di ká bà njèè gbí òkò tí ndoo ta Bindi-Mbíri tí mbe zè ndoo niki maa? A gbolò sé'i wèè, a 'bí ẹ̀ ña i ká kù pèembí ndoo wèè, a bà mèèkè'i tí ndoo wèè, a làngawiri wèè, a yè bongo wèè, a vò i wèè, a ku?

³⁶ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

«À kù ziki ze ta ẹ̀ 'dáá gí tacó tí lo;

à kù bàkà i gítí ze go i gítí ndá rómbo

náa à kù ya ta ndú gí bà waa ndú,» nò.

³⁷ Káa ta ndá ẹ̀ ñinó 'dáá gí, ndoo có gbí nò ndá vò i tí nó go tàsà ndoo nó ta ẹ̀ mì 'duù tí nó mbe zè ndoo niki maa nò.

³⁸⁻³⁹ Tacó ye nò ni ngbàrángà'i éno gí, máa, wotí mì ku gítí bà njèè gbí òkò tí ndoo ta Mbíri tí mbe zè ndoo niki maa ta ẹ̀ mì Bindi-Mbíri tí Jézù tí Mbe tí ndoo nó wálá; wotí mì 'valá gítí wálá, wotí mì ndá basili gítí wálá, wotí mì ndá 'bí bèri mbe kù jòò gbí có ta Mbíri gítí wálá, wotí mì ndá i ñinó náa ndú kpónó kuu tí nó ta ndá ñinó kèji nó gítí wálá, wotí mì 'bí i muu kùro to tí nó ta wotí mì 'bí i tà ngo gítí wálá, wotí mì 'bí i 'do gbí òkò tí ndá i tí nó 'dáá gí náa Mbíri suu ndú nó gítí wálá.

9

Mbíri cu 'bì wó mítí ndá Ìziriyéli

¹ Có tí nó náa ye kpónó kù 'dè nó a yúco; ye a 'duù mì Bindi-Mbíri, ye 'dè 'vèrè lá, Bèri-mì-Mbíri delè kù 'dè có gbí njembí ye, máa, ye kù 'dè me 'vèrè lá.

² Sé có ba ẹ̀ ye gí, njembí ye delè ta o 'dáá gí ká ẹ̀ ro wu tacó tí ndá nambe ye tí ndá Ìziriyéli, tí ndá 'dóó dii ye, tí ndá mbelè ye.

³ Tacó Mbíri kùtáá má ì njà mífí ye, wàa yí 'ví mò ye 'do tí Bindi-Mbíri gí tacó tí ndú, tàkòcò ye bà peteke ma.

⁴ Mbíri táánò cu 'bì wó mífí ndú á 'do gbí òkò tí ndá 'duù, bindi yí gii bàkà ndú tí ndá 'vii mì wó, ndú táánò kù dù gbí ngba Mbíri, Mbíri táánò njù mùkà ta ndú, Mbíri táánò je ndá có mì wó a i ji ndú, ndú táánò a ndá cèe mbe ùlù Mbíri, Mbíri delè táánò ci ndá ci mì wó a i ji ndú.

⁵ Ndá bu ndú a ndá Àbiráámò, ta Ìzákò, ta Jákòbè, tí ndá rẹngbó mbe jò Bindi-Mbíri tí 'duù gí muu to tí nò. À ùlù Mbíri tí gba tí ndá i 'dáá gí dúú bà ya tí ! Go-i-tí-nò.

⁶ Ye kù 'dè me có máa có mì Mbíri co to gí nò lá. Tacó ndá 'duù tí nò 'dáá gí náa rẹngbó ndá mbe jò ndú a Ìzìrìyéli nó 'dáá gí me ndá cèe Ìzìrìyéli lá,

⁷ ndú delè 'dáá gí me ndá yúco 'vii mì Àbiráámò tacó náa Àbiráámò a rẹngbó mbe jò ndá bu ndú nò lá. Tacó kòcò Mbíri táánò ji Àbiráámò éno máa, «A Ìzákò ká bà jò rẹ lo.»

⁸ Gbí có tí nò éno máa, à kù nì 'vii mì Mbíri mífí 'duù me ká gífí rẹ bà jò yí mì Àbiráámò cuki lá; à kù nì a i mífí ndá 'vii tí nó náa Mbíri ci Àbiráámò gítí ndú nò.

⁹ Tacó cí tí nó náa Mbíri táánò ci ta Àbiráámò nó éno máa, «Ta o tí nó náa ye bà dele ndi ye nó, nawù lo Sára bà jò 'vii-'dakò.»

¹⁰ À me káa gbèe cí tí nó lá; ta o tí nó táánò náa 'dakò tí nó gbaànjé, tí Ìzákò, tí ká gù ndoo, tè ta nakáyì ndá njemí mífí nawù wó Rẹbékà nó,

¹¹⁻¹² Mbíri gii 'dè có ji Rẹbékà si yí ta nakáyì tí wó máa, «'Duù nìno náa a yí ká bà nò ọ ọ kùro ji ka wó 'do gbí òkò tí ndá njemí tí nó á gbí yí lo nò nó bà dù tí bòò mì nìno bà tè gí tàkò wó nò.» Mbíri 'dè có tí nó si ndá 'vii tí nó gbí yí nawu ndú nò bàkà tó i gbaànjé lá, ndú delè bàkà vò i gbaànjé lá, tacó bà túbà máa, Mbíri kù cu 'bì wó mífí 'duù 'do ká gbí 'dóó có mì wó náa à gbí njembí wó tí Mbíri, yí kù bàkà me 'do gbí ká có 'bí ọ a i náa 'duù bàkà nò lá.

¹³ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa, «Ye táánò zè Jákòbè niki ma, káa ye sogo Èzàwù.» nò.

¹⁴ Á má éno, ndoo kpónó 'ví 'dè có máa yè? Ndoò 'dè có máa, Mbíri a mbe waa có ta 'vére, wàa? Ngé lá!

¹⁵ Tacó kòcò Mbíri ji Mòze éno máa, «Ye bà bàkà nambeè ji 'duù nìno ta go bà bà bàkà nambeè ji yí tí ye, bindi ye delè bà nò yé ọ 'duù nìno ta go bà nò yé ọ wó tí ye.»

¹⁶ Á má éno, Mbíri kù bàkà nambeè ji 'duù me tacó máa a go nambeè ta yí ká tí 'duù tí nó nò lá, yí delè kù bàkà me tacó máa 'duù tí nó bàkà neté tí kpoò nò lá, yí bàkà 'do ká gbí 'dóó nambeè mì wó.

¹⁷ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì wó tí Mbíri máa, yí 'dè có ji gbolò gba Másiiri, máa, «Ye táánò bàkà wò tí gbolò 'duù tacó bà túbà wotí mì ye, delè tacó wàa rẹ ye 'ví wu ce muu to tí nó 'dáá gí.»

¹⁸ Á má éno, à káa có mì Mbíri bà bàkà nambeè ji 'duù, à delè káa có mì wó bà bàkà 'duù tí mbe ngbùtù.

Ndá kpo-tàkòcò ta nambeè mì Mbíri

¹⁹ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má 'vee ye máa, «Káa Mbíri kù pà nje ndá 'duù tacó yè, lè náa yí nò nì gí máa, 'bí 'duù ta wotí bà 'bee muu có ta yí tí wó wálá nó?»

²⁰ Ye delè bà 'vee yo máa, « 'Duù tà a yè, wàa yí 'ví 'visi ta có gí tàkò có mì Mbíri?» Nje kàrà kuu tí wó tacó bà 'vee mbe suu yí, máa, «Wó suu ye éno ta có yè wè?» »

²¹ Á káa có mì muu-kàrà gbí njembí wó bà suu tú mì wó tí ngbùrù, à delè káa có mì wó bà suu tí sòrò.

²² Áá kùtáá má tí Mbíri a go bà túbà kpo-tàkòcò mì wó, delè ta go bà túbà wotí mì wó, wàa yí 'ví mì ndá 'duù tí nó mbe kù kpolo tàkòcò wó nó gí, a 'di ká bà 'dè có ta yí? Káa ta ndá ọ nìno 'dáá gí, yí kù zèè njembí wó kù 'vala ta ndá 'duù tí nó,

²³ tacó bà túbà ọ ngba wó tí nó náa yí kù tò mí muu ndoo tí ndá 'duù tí nó náa yí kù bàkà nambeè ji ndoo nò, ndoo tí nó náa yí 'viindi bàndò mí gbí ngba wó kù ù ta ndi ndoo sàà gí nò.

²⁴ Tacó ndoo a ndá 'duù mì wó náa yí tè'è tí ndoo, me cuki 'do ká gbí òkò tí ndá Jùdèyà lá; ndá 'bí 'duù náa yí tè'è tí ndú gbí òkò tí ndoo a ndá Jùdèyà, ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndoo a ndá 'duù nìno náa ndú me ndá Jùdèyà lá.

²⁵ Nìno a kòcò Mbíri náa Òsiyà, tí mbe 'dòkò có mì Mbíri, cu mí gbí wáràgà mì wó máa, Mbíri máa,

«Ye bà 'dè có ji ndá 'duù tí nó náa ndú táánò me ndá 'duù mì ye lá nó, máa ndú a ndá 'duù mì ye;

bindi ye bà 'dè có ji ndá 'duù tí nó náa ye táánò zè ndú niki lá nó,

máa ye zè ndú nìkì ma.

26 Káa tí bàndò tí nó náa ye táánò 'dè có jì ndá 'duù máa,
 <Yo me ndá 'duù mì ye lá> nó,
 ye bà 'dè có jì ndú máa,
 <Yo a ndá 'vii mì wu Mbíri>»

27 Káa Ízáyà, tí mbe 'dòkò có mì Mbíri, táánò 'dè có gítí ndá Íziriyéli máa,
 «Kpèti ndá 'vii kòtí Íziriyéli má jò àdì go nji ngoò gbí pù ngo,
 Mbíri bà 'vala 'do gbí òkò tí ndú me ndá 'duù me mbè lá;

28 tacó Mbíri bà bàkà kpìiki-kpìiki gítí bà waa có
 mítí ndá 'duù muu to tí nó ta wotí ká tí nò wálá.»

29 Ízáyà delè táánò gii 'dè 'bí có máa,
 «Mbe tí ndoo, tí mbe wotí, táánò má nò yè ọ ndoo,
 waa yí 'ví si sè njò ndá 'vii jì ndoo lá,
 áá táánò bà o gbí mòòkò bindi ndoo káa kùlè,
 go ọ a tí nó táánò mbe bàkà tí gbí ndá gbata Sòdomà ta Gòmórà nò.»

30 Ndoò kpónó 'ví 'dè máa yè? Ndá 'duù tí nó táánò mbe nò dúú kpokèjì bà bàkà
 nambeè ta Mbíri lá nó kpónó gí tí ndá 'duù jáá kùro Mbíri, 'do gbí có bà tee njembí ndú
 mítí Bindi-Mbíri gí.

31 Káa ndá 'duù mì Mbíri ká kpécè kù ru ndi có mì Mòze tacó bà bàkà ndú tí ndá 'duù
 jáá kùro Mbíri, káa ndú pasuluku 'do tí bà dù tí ndá 'duù jáá kùro Mbíri gí.

32 Ndú táánò 'de bà dù tí ndá 'duù jáá kùro Mbíri lá tacó yè? Ndú táánò 'de lá, tacó
 ndú táánò kù pà me ta bà tee njembí ndú mítí Mbíri lá, ndú pà a i ta bà bàkà ndá nètè.
 Ndú táánò tò kò ndú ta díí tí kpokèjì,

33 á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, Mbíri máa,
 «Yo kpolo tí yo,

tacó ye kù te díí náa ndá 'duù bà tò kò ndú tí mítí kpokèjì gbí gbata Ziyóni,
 tí díí mbe 'va ndá 'duù mí to;

káa áá bà te nò mí ọ 'duù nínó mbe ùnje gítí wó gí nó wálá.»

10

1 Ndá ná'vindí! I nínó ta có gbí njembí ye, náa ye kù 'deke ta tí ye jì Mbíri kpolo ma
 tacó nó, a nínó máa, yí 'ví 'vala ndá 'dóó 'duù mì ye 'do gbí ndá vò i.

2 Ye kù 'dè yúco muu ndú máa, có tí Mbíri gbí njembí ndú ngé ndii gí, káa, ndú nò
 dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbíri ni kálásè.

3 Ndú gíri'ò 'do tí jáá kpokèjì tí nó mì Mbíri nó gí; ndú gii da a 'dóó ngú kpokèjì mì
 ndú. Ndú biya bà có tí jáá kpokèjì tí nó mì Mbíri nó gí.

4 Káa Bindi-Mbíri kpónó zì nje có mì Mòze gí, tacó bà njaanga ndá 'duù nínó 'dáá gí
 mbe kù tee njembí ndú mítí wó tí Bindi-Mbíri nò.

'Válá mì Mbíri a i tacó tí ndá 'duù 'dáá gí

5 Mòze cu mí gbí wáràgà mì wó máa, 'duù nínó mbe kù dù tí 'duù jáá kùro Mbíri 'do
 gbí bà 'di có mì yí tí Mòze nó, bà 'vala 'do gbí có tí nó.

6 Káa có nínó náa à 'dè gítí bà dù tí 'duù jáá kùro Mbíri 'do gbí bà tee njembí wó
 mítí Bindi-Mbíri éno máa, «A 'di ká bà da bèngbà mítí ọ tacó bà 'dò ya gí bà gí ta
 Bindi-Mbíri 'do gbíri gí muu to tí nó?

7 Yo delè 'ví kojo có máa, «A 'di ká bà ya gí tà to gí bà te Bindi-Mbíri tí wuu 'do gbí
 gùu ku wó gí sè?» »

8 Káa gbí có tí nó máa yè? Gbí có tí nó máa, có mì Mbíri ká dè ta yo, à ká kuu nje mè
 yo, à delè kuu gbí njembí yo. Có tí nó a có bà tee njembí mítí Bindi-Mbíri, náa ze kù
 ma nò.

9 Tacó yo má 'dè có ta nje yo máa, Jézù a Mbe tí yo, bindi yo gii ùnje ta njembí yo
 máa, Mbíri 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí, Mbíri bà 'vala yo 'do gbí ndá vò i gí.

10 Tacó Mbíri kù bàkà 'duù tí jáá 'duù kùro wó tí Mbíri 'do gbí có bà tee njembí 'duù
 tí nó mítí Bindi-Mbíri. Bindi yí gii 'vala 'duù 'do gbí vò i 'do gbí bà 'dè yúco máa, Jézù
 a Bindi-Mbíri.

11 Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Áá bà te nò mí ọ 'duù nínó
 mbe kù tee njembí wó mítí Bindi-Mbíri nó wálá,» nó.

12 Tacó 'bè gbí òkò tí ndá Jùdèyà ta ndá ọ ndá 'duù nínó náa ndú me ndá Jùdèyà lá
 nó wálá; gbèe Mbíri tí nó tí Mbe tí ndá Jùdèyà nó, delè káa Mbíri tí Mbe tí ndá 'duù
 nínó náa ndú me ndá Jùdèyà lá nò, tí gbèe Mbíri tí nó mbe kù cù 'dè ngo cù wó mítí
 ndá 'duù tí nó 'dáá gí mbe kù nì «Ákoo» jí yí nò.

¹³ Tacò Mbìrì bà 'vala ndâ 'duù tí nó mbe kù 'deke tí ndú ta rẹ wó nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

¹⁴ Káa ndâ 'duù bà ni «Ákoo» ji Mbìrì á ta kpokèji ngàyi, náa ndú má ùnje gítí wó lá? Ndú delè bà ùnje gítí wó ta ña kpokèji ngàyi, náa ndú jé má 'di có tí wó lá? Ndú bà 'di có tí wó ta ña kpokèji ngàyi, náa 'bí 'duù mbe ma có tí wó ji ndú má wálá?

¹⁵ Ndú delè bà ma có tí wó ji ndâ 'duù ta ña kpokèji ngàyi, sè káa ñinó à má tuu ndú túú-tuu? Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbìrì, máa, «Banga tí bà gi ndâ mbe ma Banga-Ngú-Có ngé ndii gí!» nõ.

¹⁶ Kpèti ká ènò, à me ndâ 'duù 'dáá gí táánò ká ùnje gítí Banga-Ngú-Có lá; tacò Ìzàya tí mbe 'dòkò có mì Mbìrì táánò 'vee Mbìrì máa, «A 'di ká ùnje gítí có tí nó náa ye ma ji ndú nó, Mbe tí ye?»

¹⁷ Á má ènò, bà tee njembí 'duù míti Bindi-Mbìrì gi a i 'do tí có tí nó náa yí 'di nõ, káa có tí nó náa yí 'di nõ gi a i ta bà ma có gítí Bindi-Mbìrì.

¹⁸ Káa 'vé mì ye a ñinó máa, ndâ Ìziriyéli táánò 'di có tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbìrì ma nó lá, wè? Ndú 'di gí! Tacò à cu mí gbí wáràgà mì Mbìrì éno máa, «Kòcò ndú ya cee muu to tí nó gí.

Ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí 'di ndâ có mì ndú gí.»

¹⁹ 'Bí 'vé mì ye káká'i a ñinó máa, ndâ Ìziriyéli 'di gbí có tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbìrì ma ji ndú nó gí, wè? Mòze dígísee a kpédélé 'duù mbe 'visi có gí tàkò có tí nó, éno máa, Mbìrì máa,

«Ye bà bàkà yo 'ví tò kii ta ndâ 'duù ñinó ta rẹ ña ndú wálá nõ.

Ye bà bàkà ndâ 'duù ñinó ta gbí có mì ndú wálá nó 'ví kpolo tàkòcò yo.»

²⁰ Bindi, Ìzàya gi 'dè có ta gúku tí wó wálá, máa, Mbìrì máa,

«À 'de ye a ndâ 'duù ñinó mbe pà bà tí ye lá.

Ye túbà tí ye a i ji ndâ 'duù ñinó mbe 'vee bà tí ye lá.» nõ.

²¹ Káa yí gi 'dè có gítí ndâ Ìziriyéli, máa, Mbìrì máa,

«Ye kù tù 'bí ye 'do tí bà co ri, yee tí bà ta ri, ji ndâ tù-ká-kpò-có tí ndâ mbe kù jòò gbí có ta ye.»

11

Mbìrì biya ndâ 'duù mì wó tí ndâ Ìziriyéli lá

¹ Ye kpónò kù 'vee a 'vé, máa, Mbìrì 'visi a kapí wó á gítí ndâ 'duù mì wó tí ndâ Ìziriyéli wè? Gbaànjé lá! 'Dóó ye kuu nó a Ìziriyéli, tí 'vii-gù Àbiráámò. Ye a 'vii kòti Bènjámínò.

² Mbìrì 'visi kapí wó gítí ndâ 'duù mì wó náa yí cu 'bí wó míti ndú á 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó nó lá. Yo 'deke có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbìrì gítí bà 'dè kòlòwò mì Èlìja tí mbe 'dòkò có mì Mbìrì, ji Mbìrì gítí ndâ Ìziriyéli nó lá?

³ Èlìja 'dè kòlòwò gítí ndâ Ìziriyéli ji Mbìrì máa, «Ndú mii ndâ mbe 'dòkò có mì lo léé gí, sè káa ye ta kpéeti ye, káa ndú delè kù pèè ta bà zi ye, Mbe tí ye! Ndú delè uu gbí ku-sòrò bà ci i ji wò 'dáá gí.»

⁴ Káa Mbìrì gi 'visi có ji Èlìja máa yè? Mbìrì gi 'visi có ji yí máa, «Ye kù kpolo tí ndâ 'duù 7,000 mbe ùlù sù mbìrì tí nó ta rẹ wó a Bààl lá nó tacò tí ye.»

⁵ Gbèè ña i tí nó wúnò bàkà tí gí, làmbu sè gbí ndáá ndâ Ìziriyéli gbaànjé-gbaànjé náa Mbìrì cu 'bí wó míti ndú ta nambeè mì wó kuu tí .

⁶ Mbìrì cu 'bí wó míti ndâ 'duù tí nó ta nambeè mì wó, yí cu 'bí wó míti ndú me tacò máa ndú bàkà a tó i ji yí nó lá, tacò Mbìrì táánò máa cu 'bí wó míti ndú tacò ndâ i ñinó náa ndú bàkà nó, rẹ ña nambeè tí nó bà dù me nambeè lá.

⁷ Nò wáa yè? Nò wáa, ndâ Ìziriyéli 'de i tí nó náa ndú táánò kù bàkà nèté tacò nó lá. A ndâ 'duù tí nó mbe me mbè lá, náa Mbìrì cu 'bí wó míti ndú nó ká 'de , káa tù sè ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú yoo 'do tí bà 'di é mì Mbìrì gí;

⁸ Á go có tí náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbìrì máa,

«Mbìrì je muu ji ndú lá.

Mbìrì yoo rọ ndú 'do tí bà ñò ndâ i gí,

Mbìrì de tù ndú 'do tí bà 'di có gí yee gbí ri tí nó wúnò.» nõ.

⁹ Bindi kòcò Dàvidé tí gbolò gba mì ndâ Ìziriyéli gi 'dè có máa, «Bàndò bà zò i mì ndú 'ví dù tí wú náa à lè ji ndú,

bàndò bà zò i mì ndú 'ví dù tí bù náa à duu ji ndú,

à 'ví dù tí bàndò bà eendi ndú gítí vò i,

à 'ví dù tí bàndò bà waa có míti ndú,

¹⁰ ɾo ndú 'ví di gí, wàa ndú 'ví nò i lá,
ndòpí ndú 'ví loko ta du vò i ká dúú bà ya tí .»

¹¹ Ye kpónó kú 'vee 'bí 'vé káká'i, «Ndá Ìziriyéli kpónó 'va nò a tí ndú to ngbé gí, wèè, ndú tò káa kò ndú sínò?» Gbaanjé lá! Tacó a bà 'va tí ndá Ìziriyéli to nò ká si Mbíri 'ví 'vala ndá 'duù nínó mbe nò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nò 'do gbí ndá vò i mì ndú, tacó wàa, ndá Ìziriyéli 'ví tò kii ta ndú.

¹² Káa vò i mì ndá Ìziriyéli má si Mbíri 'ví bàkà tó i me gbolò ji ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bindi bà pasi bà 'di có mì Mbíri mì ndú má si Mbíri 'ví bàkà tó i me gbolò ji ndá 'duù nínó mbe nò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nó, ɾa tó i tí nó náa Mbíri bàkà ji ndá 'duù nó bà me gbolò go ɾa yè, náa ndá Ìziriyéli 'dáá má 'di có mì Mbíri delè gí nó!

¹³ Ye kpónó kú 'dè có a i ji yo tí ndá 'duù tí nó ta ɾa yo me ndá Ìziriyéli lá nó, tacó Mbíri tuu ye a i ji ndá 'duù tí nó ta ɾa ndú me ndá Ìziriyéli lá nó. Ndi 'di tí nje ye gítí nèté mì ye wálá,

¹⁴ tacó wàa, ndá nambe ye tí ndá Ìziriyéli 'ví tò ta kii ta yo, tacó wàa, ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú 'ví 'de ta 'wálá.

¹⁵ Tacó bà bè bà toko nambeè mì Mbíri ta ndá Ìziriyéli má gí a i ta bà 'viindi nambeè gbí òkò tí Mbíri ta ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bà ùnje bà toko nambeè ta ndú mì Mbíri bà je a ɾa yè ji ndá 'duù? Áá bà gí a i ta 'wálá ji ndá ku!

Mbíri bà 'vala ndá 'duù nínó náa ndú me ndá Ìziriyéli lá nó gí

¹⁶ À má ci muu njú kpédélé'i ji Mbíri gí, sè njú tí nó 'dáá gí a nìndi Mbíri. À má ci ndá tee yú ji Mbíri gí, sè ndá nè'bi mù tí nó 'dáá gí a ndá i mì Mbíri.

¹⁷ Káa à kpónó má waaka ndá 'bí wú bè 'dè cii gí, bindi áá gii nanaka yo ndá 'bí dó bè ju cii tí nó náa à waaka 'do gbí jili nó mí bindi ndú,

¹⁸ yo 'ví me tí yo máa yo ma á ji ndá wú bè 'dè cii tí nó náa à waaka ndú gí 'dè nó lá. Káa yo má me tí yo, yo 'ví te mí gbí muu yo éno máa, yo kú 'vala me 'do tí 'dóó tee yo lá.

¹⁹ Yo má 'dè có éno máa, «Áá táánò waaka ndú tacó bà rò ze mí bindi ndú.»

²⁰ a yúco; áá táánò waaka ndú 'do gbí ngbútù mì ndú. Káa yo kú rò tìyò tí kpòò ká tacó yo kú tee njembí yo mítí Bindi-Mbíri. À má éno, yo 'ví mòò ɾo yo lá. Yo dù ta gúku Mbíri tí yo.

²¹ Tacó yí táánò lê má waaka ndá 'dóó bè 'dè cii tí nó gí to gí, yí delè bà si yo wálá.

²² Yo te mí gbí muu yo éno máa, Mbíri a mbe nambeè, yí delè a 'duù nínó ta 'di á nje wó wálá; yí ɾo 'di ta bà waa có mítí 'duù nínó mbe 'di có mì wó lá nó lá, káa yí kú bàkà nambeè á ji yo, náa go nambeè ta yí má ká kpòò kuu tí yo nó. Káa go nambeè ta yí má tí yo wálá, yí bà mò yo á 'do tí wó gí.

²³ Káa ndá Ìziriyéli má si ngbútù mì ndú mí to gí, Mbíri bà dele ta ndú á gí bándò mì ndú gí, tacó wotí bà dele ta ndú káká'i gí bándò mì ndú kuu tí wó.

²⁴ Tacó áá táánò má waaka yo tí ndá ju cii 'do tí 'dóó rëngbó yo gbí jili, bindi áá gii nanaka yo mítí bè 'dè cii tí nó náa à rò mí gbí po nji nó gí, bà nanaka ndi ndá nè'bi 'dè cii tí nó náa áá táánò waaka ndú nó mítí 'dóó bándò mì ndú bà dù a dé có ngé ndii gí.

Mbíri nò yé ɾo ndá 'duù 'dáá gí

²⁵ 'Bí có gbí ngàngbùtù náa ye kpónó bà 'dè ji yo tacó wàa yo 'ví si ta tí yo máa yo ma nó lá, a nínò, ndá ná'vindi: ndá Ìziriyéli bà bàkà ngbútù me ká dúú bà ya tí lá, ndú bà bàkà yee ká tí o tí nó náa ndá 'duù nínó náa ndú me ndá Ìziriyéli lá nó má gí 'dáá gí mì Mbíri má kózò gí,

²⁶ bindi Mbíri bà gii 'vala ndá Ìziriyéli 'dáá gí. Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,

«Mbe 'vala ndá 'duù bà gí 'do Ziyóni;
yí bà 'vala ndá 'vii-gù Jakóbè 'do gbí ndá vò i 'dáá gí.

²⁷ Nínò bà dù a o bà njù mbelè mì ye ta ndú,
náa ye má 'vala ndú 'do gbí ndá vò i mì ndú gí.» nó.

²⁸ Ndá Ìziriyéli biya bà 'di Banga-Ngu-Có gí, tacó éno, ndú gí tí ndá ku'di tí Mbíri 'do gbí có mì yo. Káa à má gítí có bà cu 'bi Mbíri mítí ndú, ndú kpòò káa ndá wú-gbí-ré Mbíri ta rë mì ndá ká gù ndú.

²⁹ Tacó Mbíri me mbe kú 'vèè gbí nje 'duù tacó i lá; yí delè má cu 'bí wó mítí 'duù gí, yí káká'i 'visi muu wó 'do tí 'duù tí nó lá.

³⁰ À má gítí yo tí ndá 'duù tí nó mbe òò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbířì ni lá nó, yo táánò kpò có mì Mbířì gí, káa Mbířì kpónó kù bàkà nambeè ta yo, tacó ndá Ìzìriyéli táánò kpò có mì wó gí.

³¹ Ndá Ìzìriyéli delè kpónó kù kpò có mì Mbířì, tacó wáa Mbířì 'ví bàkà ta nambeè jì ndá yì, á go ñinó náa yí táánò bàkà jì yo ta o tí nó náa yo táánò kpò có mì wó gí nò.

³² Tacó Mbířì zèè ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí mí gbí zàà mì kpò-có, tacó wáa yì 'ví bàkà nambeè jì ndú.

À ùlù Mbířì

³³ Ndá i mì Mbířì me gbolò ngé ndii gí, yí a mbe 'di gbí-o, muu tí wó delè ngé ndii gí! A 'di ká bà ni bà 'dè gbí ndá có mì wó náa yí eře gba ndú gí nó? A 'di ká bà 'di gbí ndá kpokèjì mì wó? Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì wó máa,

³⁴ «A 'di ká 'di gbí có gbí njembí Mbe tí ndoo?

A 'di ká kpo-gbì-tà-tù wó?

³⁵ A 'di jé ká je i-nambeè jì yì,

wáa yì 'ví ko ta mboo i mì 'duù tí nó?»

³⁶ Tacó a yí ká suu ndá i 'dáá gí, ndá i 'dáá gí kù dù 'do gbí có mì wó, ndá i 'dáá gí delè á tacó tí wó. À ùlù yí kpòò ya tí . Go-i-tí-nò.

12

Yo 'vala ta bà bàkà nètè jì Mbířì

¹ À má ènò, ye kù 'deke a tí ye jì yo, ndá ná'vindí, máa, yo yòò tí, yo tí ndá wu i-cí-ci jì Mbířì, tí ndá tó i náa Mbířì 'ví lí 'bì wó mí tà ndú, tacó ña gbolò nambeè mì wó náa yí bàkà jì yo nò. Ñinò a ña cèe bà bàkà i jì Mbířì náa yo 'ví bàkà .

² Yo bàkà nètè ta có mì ndá 'duù muu to tí nó lá, yo si Mbířì 'ví 'visì bà kořo có mì yo tí ngú ña bà kořo có mbe 'visì cè ña bà bàkà i mì yo tí ngú bà bàkà i. Tacó wáa, yo 'ví ñò ta có mì Mbířì ni , yo 'ví ñò ta tó i mì wó ni , yo delè 'ví ñò ta i ñinó mbe 'vii řo 'bá tí cèe i nó ni .

³ A nambeè tí nó náa Mbířì bàkà jì ye nó ká si ye kù 'dè có jì yo gbaàn-jé-gbaàn-jé 'dáá gí, máa, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví kořo có máa, yì ma ndii bà gí nó lá. 'Duù 'ví kořo có lèè, 'vii ta wotí bà tee njembí wó mífí Mbířì, náa Mbířì je jì yì,

⁴ jé ká go ñinó náa ndá bà to tí ndoo me mbè, káa bà to ñinó ká ta tende ña nètè mì wó nò.

⁵ Káa ndoo, kpèfí má me mbè, ndoo a ndá bà to tí Bindi-Mbířì, náa à 'deeke 'duù ñinó mífí ndá tende bándò tí kútí gbèe 'duù.

⁶ Mbířì njèè ndá i-nambeè mì wó jì ndoo gbaàn-jé-gbaàn-jé 'dáá gí tende-tende, 'vii ká ta nambeè mì wó náa yí bàkà jì ndoo, tacó bà bàkà ta nètè.

À má ènò, Mbířì má je jì 'duù a nètè bà ma có mì wó, 'duù tí nó 'ví ma có mì Mbířì 'vii ta wotí bà tee njembí wó mífí Mbířì, náa Mbířì je jì yì;

⁷ yí má je jì wò a bà bàkà nètè ndá 'duù, wò 'ví bàkà nètè ndá 'duù; yí má je wò a bà nibà i jì ndá 'duù, wò 'ví nibà i jì ndá 'duù;

⁸ yí má je jì wò a nètè bà je wotí jì ndá 'duù, je wotí jì ndá 'duù; yí má je jì wò a nètè bà je jì ndá 'duù, wò 'ví ñò ñó-řo-i gítí bà je jì ndá 'duù lá; yí má bàkà wò tí kùřo ndá 'duù, tè kùřo ndú; yí má bàkà wò tí mbe nambeè, bàkà nambeè jì ndá 'duù ta mbá-mbá tí lo.

⁹ Yo 'ví ze tí yo gbí òkò tí yo ñikí ta yúcó. Yo 'ví sogo wò i, wáa yo 'ví zèè i ñinó tí tó i nó kácá-kácá.

¹⁰ Yo zè tí yo gbí òkò tí yo go i mì ndá ná'vindí gbí òkò tí ndú, yo delè 'ví dù ta go bà tégàrà tí yo gbí òkò tí yo.

¹¹ Yo 'ví bàkà nètè tí kpòò, yo dù tí ndá mbe kpó lá, yo bàkà nètè jì Mbe tí ndoo ta mbá-mbá tí yo.

¹² Bà kořo có mì yo lí mífí Mbířì 'ví si yo 'ví dù ta líkí'o tí yo, yo 'ví zèè njembí yo gbí ndá wò o, yo delè 'ví 'deke tí yo jì Mbířì ta o 'dáá gí.

¹³ Yo 'ví je i-'bì yo tacó tí ndá 'duù mì Mbířì ñinó tí ndá mbe yé nò, yo delè 'ví te wířì mífí ndá mbe 'dó-'do.

¹⁴ Yo 'ví cù 'dè ngo cù yo mífí ndá mbe kù mèèkè'i tí yo; yo be ndú lá, yo cù 'dè ngo cù yo mífí ndú.

¹⁵ Ndá 'duù má ta líkí'o tí ndú, yo 'ví dù ta líkí'o tí yo ta ndú; ndú má kù wa gbí, yo delè 'ví wa gbí ta ndú.

¹⁶ Ndá 'duù 'dáá gí 'ví dù á řo yo 'vii ká 'vii, yo mba tí yo lá, yo ñi kaà ta ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá i lá nò, yo 'ví bàkà tí yo tí ndá mbe 'di gbí-o lá.

¹⁷ Yo 'ví ko mboo vò i ta vò i lá, yo koṛo có a i gítí bà bàkà i ñinó tí cèe i nó kùṛo ndá 'duù 'dáá gí.

¹⁸ Yo bàkà wotí tacó bà 'vala ta ndá 'duù 'dáá gí ñiki maa.

¹⁹ Yo 'ví kèèndè vò i lá, ndá kómbe ye, yo si a kpo-tàkòcò mi Mbírì ká 'ví kèèndè vò i muu yo; a go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mi Mbírì máa, Mbírì máa, «Bà kèèndè vò i a i mí ye, ye bà ko mboo vò i ta vò i,» nò.

²⁰ À má ènò, go má tí ndá ku'dì tí yo, yo 'ví je i-zó-zò ji ndú, go ngo má tí ndú, yo 'ví je ngo ji ndú; tacó yo má bàkà ènò, ndá vò i mí ndú náa ndú kù bàkà mítí yo nò bà te nò mí ɾo ndú me gbolò.

²¹ Yo 'ví si vò i 'ví gèè bè wó mí muu yo lá, yo kpò muu vò i ta bà bàkà ndá tó i.

13

Yo 'di có mi ndá gba 'bá

¹ Yo 'dáá gí 'ví 'di có mi ndá gba mbe kù zogo 'bá mí yo. Tacó a Mbírì ká je gba ji 'duù.

² À má ènò, mbe kù jòò gbí có ta gba kù jòò nò a gbí có ta gba tí nó náa Mbírì le bèrè jì yí nò, káa ndá mbe kù jòò gbí có kù pà a bà, bà waa có mi Mbírì mítí ndú.

³ Tacó 'duù ñinó mbe kù có tí jáá kpokèji nó ci gúku tí ndá gba lá, a ndá mbe bàkà vò i ká kù ci gúku tí ndá gba. À má ènò, yo có tí jáá kpokèji, ndá gba 'ví ìlù ta yo, delè tacó waa yo 'ví ci ta gúku tí ndú lá.

⁴ Gba a bòò mi Mbírì, náa Mbírì je yí tí mbe kù koni yo, káa yo má bàkà vò i, yo 'ví ci gúku tí wó, tacó Mbírì le bèrè jì yí me sínò lá; yí a bòò mi Mbírì, mbe kù waa có mítí ndá mbe kù bàkà vò i á bindi Mbírì.

⁵ À má ènò, yo 'ví 'di có mi gba me ká cuki ji gúku bà waa có mi wó mítí yo lá, yo bàkà tacó yo ñò ni gí, máa, ñinó a i ñinó náa à tí nó ká nò.

⁶ Ñinó delè a ndèrè có tí nó náa yo 'ví gò ta i muu 'bá nó ká nò, tacó ndá mbe kù bàkà nètè muu 'bá 'dáá gí a ndá mbe bàkà nètè mi Mbírì, mbe kù bàkà nètè yo.

⁷ À má ènò, yo 'ví si ndá có mi ndú 'do muu yo 'dáá gí; à má mí ndú muu yo a có bà gò i muu 'bá, yo gò 'do muu yo gí, à máa có bà si muu ndá 'dóó i mí yo, yo 'ví si gí, yo delè 'ví si ndú tí i ɾo yo, yo delè 'ví tègàrà ndú.

Yo zè tí yo gbí òkò tí yo ñiki maa

⁸ Yo 'ví si i mí 'bí 'duù gbaànjé 'ví dù á muu yo lá; à 'ví dù á muu yo káa có bà zè tí yo gbí òkò tí yo ñiki maa, tacó 'duù ñinó mbe zè 'bí ka wó ñiki maa nó a mbe 'di có mi Mbírì.

⁹ Ndá có mi Mbírì máa, «Wò 'ví bàkà bangbaya lá; wò 'ví zi 'duù lá; wò 'ví zingbà i lá; wò 'ví dù ta go i mí ndá 'bí 'duù lá.» Káa ndá có tí nó ta ndá 'bí sè có mi Mbírì 'dáá gí toko gbaànjé bàkà a gbèe có tí nó máa, «Zè 'bí ka lo ñiki á go bà zè 'dóó tí lo ñiki mí lo,» nò.

¹⁰ 'Duù mbe zè 'bí ká wó ñiki maa bà bàkà vò i gítí ka wó nó wálá; à má ènò, tó bà zè tí a bà 'di ndá có mi Mbírì 'dáá gí.

¹¹ Yo bàkà ènò, tacó yo ñò ni gí máa, o tí nó tí o bà ziya mí ndoo 'do tí ɾi nó kpónó gí gí. Tacó o bà 'vala ndoo kpónó dooko ta ndoo cotí ñinó táánò ta kpédélé o bà ùnje mí ndoo gítí Bindi-Mbírì nó gí.

¹² Kùṛo bà too yé dooko gí; à má ènò, ndoo mò ndá i tí nó náa ndoo bàkà gbí 'di'di'o nó gí nje seè, waa ndoo 'ví 'viindi tí ndoo á gítí ndá nètè gbí ngba'o.

¹³ Ndoo 'viindi ndá cè ña bà bàkà i mí ndoo, waa ndoo 'ví dù go ndá 'duù ñinó mbe kù 'vala gbí ngba ɾi; bà bàkà ndá i 'vírímó-'vírìmo gbí 'di'di'o káká'i wálá; bà sa ta pe káká'i wálá; có gítí ndá vo-vò ka sili, ta bà bàkà ndá i ñinó mbe 'vii ɾo 'bá lá nó káká'i wálá; bà gò gó ta bà 'dèèkè má delè káká'i wálá; bà tò kii káká'i wálá.

¹⁴ Káa yo 'ví si a Mbe tí ndoo Jèzú tí Bindi-Mbírì ká 'ví kpolo tí yo, waa yo 'ví je mbí yo gítí ndá vò i ñinó mbe me líkí tí yo nó lá.

14

Waa có mítí ná'vindí lo lá

¹ 'Bí 'duù ñinó ta wotí bà tee njembí wó mítí Bindi-Mbírì me nji'dí tí wó nó má kuu gbí òkò tí yo, yo 'ví si yí, yo 'viiki gbí nje wó gítí ña bà koṛo có mi wó gítí ndá ña i-zó-zò lá.

² Tacó a bà tee njembí 'bí 'duù mítí Bindi-Mbírì ká kù si yí kù zò ña ndá i 'dáá gí, káa 'duù ñinó ta wotí bà tee njembí wó mítí Bindi-Mbírì me nji'dí tí wó nó kù zò káa ndá kpátuyá.

³ Káa 'duù ñinó mbe kú zò ña ndá i 'dáá gí nó 'ví cònje gítí 'duù ñinó mbe kú guu gbí i-zó-zò guú-guu nó lá, wàa ndá 'duù ñinó mbe kú guu gbí i-zó-zò guú-guu nó 'ví waa có mítí ndá mbe zò i sákàmàà nó lá, tacó Mbíri ùnje gítí wó gí.

⁴ Káa wò tà a 'di, wàa wò 'ví waa ta có mítí bòò mì 'bí 'duù? À ká gbí nètè mì mbe tí wó bà ñò máa yí kuu tiyò, à delè ká gbí nètè mì wó bà ñò máa yí 'va tí wó to gí. Káa yí bà rò tiyò gí, tacó wotí bà bàkà yí 'ví rò tiyò kuu tí Mbe tí ndoo.

⁵ 'Bí 'duù kú koro có máa 'bí ri gbaànjé niki co tí 'bí ri gí, káa 'bí 'duù kú koro có máa ndá ri 'dáá gí 'vii ká 'vii. Káa 'duù 'ví epe muu wó ká mítí 'dóó có mì wó náa à gbí muu wó.

⁶ 'Duù ñinó mbe kú kpolo tí 'bí ri tí kpóló-kpolo ri nó, bàkà ènò tacó bà tègàrà Mbe tí ndoo. 'Duù ñinó delè mbe kú zò i nó, kú zò tacó bà tègàrà Mbe tí ndoo, tacó yí kú 'dè niki maa ji Mbíri tacó i-zó-zò tí nó náa yí kú zò nò. Káa 'duù ñinó mbe kú guu gbí ndá i-zó-zò nó, kú bàkà ènò tacó bà tègàrà Mbe tí ndoo, yí delè kú 'dè niki maa ji Mbíri.

⁷ Tacó 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndoo mbe kú 'vala gítí miyi wó nó wálá, 'bí 'duù gbaànjé delè mbe ci gítí miyi wó nó wálá.

⁸ Ndoó má kú 'vala , ndoo kú 'vala tacó tí Mbe tí ndoo, ndoo má kú ci , ndoo delè kú ci tacó tí Mbe tí ndoo. À má ènò, ndoo máa wu ndoo, ndoo a ndá i mì Mbe tí ndoo, ndoo máa ku ndoo, ndoo delè káa ndá i mì Mbe tí ndoo.

⁹ Ñinó a gbí nderè có bà ci Bindi-Mbíri, bindi yí gíi 'vala ndi wó káká'i 'do gbí muu'dú wó nó ká nò, tacó wàa, yí 'ví dù tí Mbe tí ndá 'duù ñinó mbe ci gí nó ta ndá wu 'duù.

¹⁰ À má ènò, wò kú waa có mítí ná'vindi lo tacó yè? Wò kú cònje gítí ná'vindi lo tacó yè? Tacó ndoo 'dáá gí wúnò bà rò tiyò kùro jàlàmbà bà waa có mì Mbíri,

¹¹ tacó à cu mí gbí wàràgà mì Mbíri máa, kòcò Mbe tí ndoo máa,
«Ye má kú 'vala ,

ndá 'duù 'dáá gí bà kucuku muungbó ndú mí kùro ye,

ndá 'duù gbí ndá tende ña nje có 'dáá gí bà ùlù Mbíri ta o tí nò.»

¹² Ndoó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí bà yù gbí tí ndoo ji Mbíri.

Dù tí nderè bà bàkà vò i mì 'bí ka lo lá

¹³ À má ènò, ndoo si bà dù kú 'viiki tí ndoo gbí òkò tí ndoo mí to, yo koro có rò a i mítí bà bàkà 'bí ña i ñinó mbe ga gbí kò 'bí ná'vindi yo lá, yo delè 'ví dù tí i ñinó mbe kú nè kpokèji mì wó nó lá.

¹⁴ Ye ñò ni ngbàrángà i ta rè mì Mbe tí ndoo Jézú gí, máa, 'bí i-zó-zò tí bèti-i nò wálá, i-zó-zò a bèti-i ká ji 'duù tí nó mbe kú koro có máa i-zó-zò tí nó a bèti-i nò.

¹⁵ Njembí ná'vindi lo má niki gítí ña i tí nó náa wò kú zò nó lá, wò kú 'vala ta yí me ta njembí bà zè Mbíri lá. Si ña i tí nó náa wò kú zò nó 'ví dù tí i mbe volo 'duù ñinó náa Bindi-Mbíri táánò ci tacó tí wó nó mí to.

¹⁶ À má ènò, si ndá 'duù 'ví 'dè wò có gítí i tí nó tí to i-zó-zò mì lo nó lá.

¹⁷ Tacó kpóló-kpolo i mì ndoo tí ndá 'duù mì Bindi-Mbíri me bà zò i lá, kpóló-kpolo i mì ndoo delè me bà ñjù pe lá; kpóló-kpolo i mì ndoo a bà dù tí ndá 'duù jáá Kùro Mbíri, ta bà dù ta 'dè njembí ndoo, gí je bà te líkí'o mì Bèri-mi-Mbíri mítí ndoo.

¹⁸ 'Duù má bàkà nètè ji Bindi-Mbíri gbí ña kpokèji tí nó, tàkòcò Mbíri bà peteke gítí wó, ndá 'duù delè bà sí yí tí i.

¹⁹ À má ènò, ndoo 'ví mòkò a tàkò i ñinó mbe kú si gbí òkò tí ndoo 'ví dù niki maa, gí je i ñinó mbe si ndoo kú je wotí bà koni tí ndoo gbí òkò tí ndoo ji ndoo nò.

²⁰ Yo 'ví volo gbí nètè mì Mbíri tacó i-zó-zò lá. Ndá i-zó-zò 'dáá gí a ndá ngbàrángà i, káa à lè ji 'duù ñinó mbe zò 'bí ña i mbe sí 'bí ka wó 'ví bàkà vò i nó.

²¹ Yúóc a bà zò yá lá, ta bà ñjù pe, delè ta bà bàkà i ñinó mbe kú si 'bí ná'vindi yo 'ví bàkà vò i nó, lá.

²² Káa bà tee njembí yo kpónò mítí Mbíri nó 'ví dù tí có kóó gbí òkò tí yo ta Mbíri; káa 'duù ñinó mbe ni nikaláká gítí bà bàkà i ñinó náa yí ñò ni tí yúóc gí lá nó, a mbe tó pá.

²³ Káa Mbíri kú waa có a i mítí 'duù ñinó mbe zò i ta njembí wó sósò'ò nò, tacó ña 'duù tí nó kú bàkà i me ta bà tee njembí wó mítí Mbíri lá, káa i ñinó náa 'duù bàkà me ta bà tee njembí wó mítí Mbíri lá nó, a vò i.

15

Peteke tàkòcò ndá 'bí ka lo, peteke me ká tàkòcò lo ta kpééti lo lá

¹ Ndoó tí ndá 'duù ñinó ta wotí bà tee njembí mítí Bindi-Mbíri kuu tí ndoo nó 'ví koni ndá 'duù ñinó ta wotí bà tee njembí ndú mítí Bindi-Mbíri me ñi'di tí ndú nó tà bà te ndá du ká i ñindi ndú. Ndoó 'ví bàkà me káa i ñinó mbe kú peteke tàkòcò ndoo nó cuki lá.

² Ndoò kùtáá 'dáá gí bà bàkà i ñinó mbe kù peteke tàkòcò ndá 'bí ka ndoo, ta bà koni ndú gítí bà 'de wotí gítí bà tee njembí ndú mítí Bindi-Mbíri.

³ Tacó Bindi-Mbíri táánò koṛo có me ká gítí 'dóo miṛi wó cuki lá; á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Ndá 'duù tí nó mbe kù go yo nó kù go a ye,» nò.

⁴ Káa ndá có tí nó 'dáá gí náa à cu táánò sàà mí gbí wáràgà mì Mbíri nó, a i tacó bà je muu ji ndoo; tacó wàa, wáràgà mì Mbíri 'ví je bà zèè njembí, ta wotí bà koṛo có lì mítí Mbíri ji ndoo.

⁵ Ye kù 'deke tí ye ji Mbíri tí mbe kù je bà zèè njembí, delè tí mbe kù je wotí ji ndá 'duù, máa, yí 'ví sɪ yo 'ví 'vala ta gbí òkò tí yo niki maa go có mì Bindi-Mbíri tí Jézù,

⁶ tacó wàa, có gbí muu yo 'dáá gí 'ví dù ká gbaànjé, wàa yo 'ví ùlù Mbíri tí nó tí Bu Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri nó ta kòcò yo toko gbaànjé.

Banga-Ngú-Có tacó tí ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Ìziriyéli lá nó

⁷ Yo te wiṛi mítí yo gbí òkò tí yo, go bà te wiṛi mì Bindi-Mbíri mítí yo, tacó bà ùlù Mbíri.

⁸ Tacó ye kù 'dè có ji yo máa, Bindi-Mbíri táánò gí tí bòò mì ndá 'duù mì ndá Ìziriyéli ñinó mbe ya gí gbí gázà gí nó, tacó bà tùbà yúco mì Mbíri, tacó bà tùbà máa, cí tí nó náa Mbíri táánò ci ta ndá ká gù ndá Ìziriyéli nó a yúco.

⁹ Yí gí delè tacó wàa ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Ìziriyéli lá nó 'ví ùlù Mbíri gítí nambeè mì wó, á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,

«À má ènò, ye bà ùlù rè lo tí Mbíri mí gbí òkò tí ndá 'duù

ñinó ta ña ndú me ndá Ìziriyéli lá;

ye bà be rè lo gbí cè,» nò.

¹⁰ À gù cu 'bí káká'í máa,

«Yo tí ndá 'duù ñinó ta ña yo me ndá Ìziriyéli lá nó

'dáá gí 'ví dùlù tí yo toko ta ndá 'duù mì wó.»

¹¹ À gù cu 'bí máa,

«Yo tí ndá 'duù ñinó náa ña yo me ndá Ìziriyéli lá nó

'dáá gí 'ví ùlù Mbíri;

wàa, ndá 'duù 'dáá gí 'ví ùlù yí.»

¹² Káa kòcò Ìzáyà máa,

«Vii-gù Jèsi kèji,

yí bà gí tí gba mbe zogo ndá 'duù

ñinó ta ña ndú me ndá Ìziriyéli lá nó,

ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Ìziriyéli lá nó

'ví koṛo có lì a i mítí wó.»

¹³ Ye kù 'deke tí ye máa, Mbíri tí nó náa yo kù koṛo có lì mítí wó nó, 'ví je líkí'o ji yo túkà'i, yí delè 'ví je 'dè njembí ji yo 'do gbí có bà ùnje mì yo, tacó wàa, wotí mì Bèri-mi-Mbíri 'ví sɪ yo 'ví koṛo có lì mítí Mbíri.

Nderè bà cu wáràgà tí nó mì Páwòlò ta gúku tí wó wálá

¹⁴ Ye ñò ni ngbàrángà'í gí, ndá ná'vindi, máa, yo a ndá tó 'duù ngé ndii gí, yo delè a ndá 'duù ta muu tí yo me gbolò, ta wotí bà ñibà i gbí òkò tí yo kuu tí yo.

¹⁵ Káa ye kù cu wáràgà tí nó ji yo ta gúku tí ye wálá, tacó bà 'va mbí yo gítí ndá 'bí i, tacó nambeè tí nó náa Mbíri bàkà ji ye,

¹⁶ ta bà bàkà ye tí mbe bàkà nètè mì Bindi-Mbíri tí Jézù, tí bu-Mbíri mbe kù ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Ìziriyéli lá nó, tacó wàa, Mbíri 'ví lì ta 'bì wó gí tà i-cí-ci mì ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Ìziriyéli lá, náa Bèri-mi-Mbíri bàkà tí ngbàrángà'í gí nó.

¹⁷ Ye kù mòò ro ye gbí nètè mì ye náa ye kù bàkà tacó tí Mbíri nó ta rè mì Bindi-Mbíri tí Jézù.

¹⁸ Tacó ye bà yaka 'bì ye yee gbí 've ta bà 'dè 'bí tende có wálá, ye bà 'dè có ká gítí bà bàkà ye mì Bindi-Mbíri tí mbe bàkà ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Ìziriyéli lá, mbe 'di có mì Mbíri lá nó, tí ndá mbe 'di có mì Mbíri, ta nje ye, delè ta cè bà bàkà i mì ye,

¹⁹ ta ndá wotí mì ndá kpo-kpò i-serè náa ye bàkà ndú, ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri. Tacó ènò, ye ma Banga-Ngú-Có mì Bindi-Mbíri ta kábà 'do Jèrùzàlèmè di gbí ndá to Ìliríkù.

²⁰ À gbí njembí ye ta o 'dáá gí a go bà ma Banga-Ngú-Có gbí ndá to ñinó náa ndá 'duù ká jé 'di rè Bindi-Mbíri gí nó lá, tacó wàa ye 'ví bì 'bá mí pí tà 'bá ñinó náa 'bí 'duù sè sàà kùro gí nó lá,

²¹ á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,

«Ndá 'duù tí nó náa à jé 'dé có tí wó jì ndú lá nó bà òò yí.
Káa ndá 'duù tí nó jé mbe 'di có tí wó lá nó
bà 'di gbí có mì wó» nò.

Có bà co wìri ya gí Rómà kuu gbí muu Páwòlò

²² Nìnò a i tí nó mbe kù tii ye cóó-cóó 'do tí bà ya gí mì yo kà nò.

²³ Káa nètè mì ye gbí ndá to tí nó kàà nó lè kpónó wálá, ye lè bàkà có bà ya gí mì yo kà ta mbè ndoò,

²⁴ káa ye kpónó kù koṣo có bà có mì yo Rómà kà ta o bà ya ye gí Ìsípáníyà, ye má zò i-wìri mì yo gàà gí, yo 'ví koni ye muu nó mì ye gí kùro kà.

²⁵ Káa ye kpónó kù ya a i gí Jèrùzàlémè ta ndá i-bà-koni-tí jì ndá 'duù mì Mbíri kà má kózò gí.

²⁶ Tacó a ndá mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíri gbí ndá to Mèsidóniyà ta ndá to Àkáyà ká tuu ye ta ndá i-nambee náa ndú kili 'do gbí 'dóó nambee mì ndú, máa, ye ya tí jì ndá mbe yé gbí òkò tí ndá 'duù mì Mbíri gbí gbata Jèrùzàlémè.

²⁷ Ndú bàkà ènò ta pètékè tàkòcò ndú, káa à má ta bà 'dè ta yúco, i mì ndá Ìziriyéli kuu muu ndú. Tacó ndá 'duù tí nó náa ndú me ndá Ìziriyéli lá nó kpónó má kù gbo gbí ndá i-nambee mì Mbíri ta ndá Ìziriyéli, kózò tí ndú delè bà koni ndá Ìziriyéli ta ndá i muu to tí nò.

²⁸ Ye má ya ta i tí nó náa à tuu ta ye nó jì ndá mbe gí, ye bà ya gí Ìsípáníyà có mì yo kà;

²⁹ káa ye òò ni gí máa, ta o tí nó náa ye bà yee mì yo kà nó, ye bà yee jì yo ta ndá tó i me gbolò 'do mì Bìndi-Mbíri.

³⁰ Ye kù 'deke tí ye jì yo, ta rè mì Mbe tí ndoo Jézú tí Bìndi-Mbíri, delè ta rè mì Bèri-mi-Mbíri tí mbe zè yo nìkì ma, ndá ná'vindí máa ndoo 'deke tí ndoo tí kpoò jì Mbíri, tacó wàa, yí 'ví koni ye gbí nètè mì ye.

³¹ Yo 'deke tí yo jì Mbíri tacó tí ye, máa, yí 'ví si ndá mbe ùnje gítì Bìndi-Mbíri lá 'bá mì ndá Ìziriyéli 'ví dooko gítì ye ta vò i lá, delè tacó wàa, ndá 'duù mì Mbíri gbí gbata Jèrùzàlémè 'ví ù ta nje gítì ndá nètè mì ye.

³² Bìndi ye 'ví ya gí mì yo ká ta pètékè tàkòcò ye gí bà tè wó ye mí mì yo kà, náa Mbíri má je nó jì ye gí nò.

³³ Mbíri tí mbe 'dè njembí 'ví dù ta yo 'dáá gí. Go-i-tí-nò.

16

Páwòlò 'vee ndá 'duù Rómà

¹ Ye kù ùlù námi ndoo tí Fòyèbè jì yo; yí a mbe koni ndá mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíri gbí gbata Kèngèréyè.

² Yo te wìri mítí wó ta rè mì Mbe tí ndoo go bà te wìri mítí ndá 'duù mì Mbíri. Yo koni yí ta ndá 'bí ña i ñinò mbe nìkì tí wó, tacó yí koni ndá 'duù me mbè, à kpétì káa 'dóó ye nó, yí delè koni ye gí.

³ Ye 'vee ndá Pìrìsílà ta Àkùyílà, tí ndá ka ye mbe bàkà nètè mì Bìndi-Mbíri tí Jézú,

⁴ ndú táánò pà ku gítì ndú ta rè ye; ze ta ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíri nó 'dáá gí, 'dè nìkì maa jì ndú.

⁵ Ye 'vee ndá mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíri á mí 'bá mì ndá Pìrìsílà ta Àkùyílà.

Ye 'vee tó 'duù mì ye Èpàyinétù tí kpédélé 'duù mbe gí tí 'duù mì Bìndi-Mbíri gbí to Ásiyà.

⁶ Ye 'vee Màriyà tí mbe kù bàkà nètè tí kpoò gbí òkò tí yo.

⁷ Ye 'vee ndá Àndòrònìkò ta Jóniyà tí ndá nambe ye ndá Jùdèyà, delè tí ndá ka ye náa ze táánò ta ndú gbí zàa; ndú a ndá 'duù ñinó náa ndá 'duù òò ndú ni ngbàrángà'í gbí òkò tí ndá mbe kù mì Bìndi-Mbíri gí; a ndú delè ká gí tí ndá 'duù mì Bìndi-Mbíri á kùro jì ye.

⁸ Ye 'vee Àmbillyátù tí tó 'duù mì ye ta rè mì Bìndi-Mbíri.

⁹ Ye 'vee Ùrùbánò tí ka ndoo mbe kù bàkà nètè ta rè mì Bìndi-Mbíri. Ye delè 'vee tó 'duù mì ye Ìsitáki.

¹⁰ Ye 'vee Àpèlè tí mbe kù bàkà nètè mì Bìndi-Mbíri ta njembí wó gbaanjé ngé ma.

Ye 'vee ndá 'duù 'bá mì Àrìstòbùlù ngé ma.

¹¹ Ye 'vee Èròdiyónà tí nambe ye. Ye 'vee ndá Nàrikìsù, ta nawù wó, ta ndá 'vii mì ndú, ta rè mì Bìndi-Mbíri.

¹² Ye 'vee ndâ nii tí nó ta rẹ ndú a ndâ Tírífósà ta Tírífénà tí ndâ mbe kù bàkà nètè ta rẹ mì Mbe tí ndoo nõ. Ye delè gii 'vee tó 'duù mì ye tí nii tí nó tí Pérísí tí mbe bàkà nètè tí kpoò ta rẹ mì Mbe tí ndoo nõ.

¹³ Ye 'vee Rúfò tí gbolò mbe nètè mì Mbe tí ndoo. Ye delè 'vee nawu Rúfò tí mbe tẹ̀gàrà ye ká go 'dóó 'vii mì wó.

¹⁴ Ye 'vee ndâ Àsingirítù, ta Fèlègónì, ta Èrèmésì, ta Pàtòròbà, ta Èrèmà, ta ndâ ná'vindí n̄nò mbe kù dù ta ndú kà.

¹⁵ Ye 'vee ndâ Filòlògu, ta Júliyà, ta ndâ Nèrèwù, ta nàmi wó, ta Òlìmbà, ta ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri á mì ndú kà.

¹⁶ Yo 'vee tí yo gbí òkò tí yo ta bà òlò gbí tù yo go i mì ndâ ná'vindí.

Ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri mì ze kàá 'vee yo.

Ndòngbù có mì Páwòlò jì ndâ 'duù Rómà

¹⁷ Ye kù 'deke tí ye jì yo, ndâ ná'vindí, máa, yo kpolo ọọ yo mítí ndâ mbe kù njèè gbí òkò tí yo ta bà n̄nòkò muu yo 'do tí yúcó tí nó nàa à n̄bà jì yo nó gí, yo mò tí yo 'do tí ndú gí.

¹⁸ Tacó ndâ mbe bàkà ọa i tí nò kù bàkà me nètè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri lá, ndú kù bàkà káa 'dóó ndâ i mì ndú mbe n̄kì tí ndú; ndú kù eendi ndâ 'duù n̄nò ta muu ndú me n̄j'í'ndí nó ta banga nje, ta bà toọọ bàà mítí có.

¹⁹ Káa ndâ 'duù 'dáá gí 'di tàwò bà zèè Banga-Ngú-Có mì yo ta njembí yo gbaànjé gí. Tacó ènò, tàkòcò ye peteke gítí yo ngé ndii gí. Có gbí njembí ye éno máa, muu yo 'ví dù ta o 'dáá gí ká gítí i n̄nò dú nõ, wàa có mì yo 'ví dù ta wò i wálá.

²⁰ Mbíri tí mbe 'dè njembí bà si yo 'ví 'dò Gba-wàtà mí to ta kò yo. Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri 'ví cù 'dè ngo cù wó mítí yo.

²¹ Timàtéyò tí ka ye mbe nètè 'vee yo ngé ma. Ndâ Lúciyò, ta Jàsónì, gii je Sòsipàtèrè, tí ndâ nambe ye, delè 'vee yo ngé ndii gí.

²² Ye tí Tèrètiyò, tí mbe kù cu wàràgà tí nó tacó tí Páwòlò, kù 'vee yo ta rẹ mì Mbe tí ndoo.

²³ Gáyù tí 'duù tí nó nàa ye kpónó kù dù a i 'bá mì wó nó, delè nàa ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri kù kili mí 'bá mì wó nó, 'vee yo ngé ma.

Èrásitù tí mbe kù kpolo tí ndâ i-míri gbí gbata, ta ná'vindí ndoo Kùwàritò 'vee yo. (

²⁴ Ye kù 'deke tí ye máa, Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri 'ví cù 'dè ngo cù wó á mítí yo 'dáá gí. Go-i-tí-nò)

Páwòlò ùlù Mbíri ta bà 'deke tí wó

²⁵ À ùlù Mbíri! Wotí bà je wotí bà tee njembí yo mítí Mbe tí ndoo tí kpoò jì yo go Banga-Ngú-Có mì ye nàa ye kù ma tí có gítí Jézù tí Bindi-Mbíri nó, kuu tí wó. Có tí nó gbí ndâ ká o táánò sàa a có kóó.

²⁶ Káa à kpónó 'dè gbí á gí sè gí. A ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri ká cu có tí nó mí gbí ndâ wàràgà mì ndú, nàa à kpónó kù ma jì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, a go có mì Mbíri tí nó mbe kù 'vala ká dúú bà ya tí nó. Tacó wàa, ndâ 'duù 'dáá gí 'ví tee njembí ndú mítí Bindi-Mbíri, ndú delè 'ví 'di ta có mì wó.

²⁷ À ùlù Mbíri tí gbèe mbe 'di gbí-o dúú bà ya tí ta rẹ mì Jézù tí Bindi-Mbíri. Go-i-tí-nò.

KPÉDÉLÉ KÒRÌNDÌ

Kpédélé bà cu wàràgà mì Páwòlò jì ndâ mbe kû kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Kòrìndì

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, náa a Mbírì ká cu 'bì wó míti ye 'do gbí 'dóó có mì wó tí Mbírì, máa ye dù tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù, ká kú cu wàràgà tí nò. Ze kú gbo gbí bà cu wàràgà tí nò ta ná'vìndí ndoo Sòsiténè,

² jì yo tí ndâ 'duù mì Mbírì mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Kòrìndì. Yo tí ndâ 'duù tí nò náa Mbírì toro ndâ vò i mì yo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gí nò, yo tí ndâ 'duù tí nò náa Mbírì tè'è tí yo tacó bà kaa yo mò gí mì wó tí Mbírì toko ta ndâ 'duù tí nò mbe kú 'deke tí ndú tí ndâ bàndò 'dáá gí ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, éno máa yí a Mbe tí ndoo ta ndâ yí 'dáá gí nò.

³ Ze kú 'deke tí ze jì Bu ndoo tí Mbírì, ze delè kú 'deke tí ze jì Jézù tí Bìndi-Mbírì éno máa, ndú 'ví toko nambeè ta yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù niki maa.

Tó i gbí bà dù toko ta Bìndi-Mbírì

⁴ Ye kú 'dè niki maa jì Mbírì ta o 'dáá gí tacó tí yo, tacó nambeè mì wó tí Mbírì náa yí bàkà jì yo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì tí Jézù nò.

⁵ Mbírì wu bà 'dè có mí gbí nje yo me gbolò, yí delè gii je muu jì yo me gbolò ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì.

⁶ Yúcó tí nò náa ye 'dè jì yo gítì Bìndi-Mbírì nò kpónó bàkà kudu mí gbí njembí yo

⁷ tí ña ñinó náa yo kpónó kú ùndi o bà túbà tí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì ta gbèe i-nambeè mì Mbírì Mbe gboo 'do mì yo wálá.

⁸ Mbírì bà je wotí jì yo tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó ta i-nò mì yo wálá nó yee tí ndòngbú o tí nò, tí o bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì nò.

⁹ Mbírì tí nò tí mbe tè'è tí yo gí bà dù toko ta 'Vii mì wó, Jézù tí Bìndi-Mbírì tí Mbe tí ndoo nó, a mbe kú ru káa ndi ngo nje wó.

'Bè gbí òkò tí ndâ mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

¹⁰ Ye kú yù 'do mì yo 'dáá gí a nambeè ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, éno máa, yo 'dáá 'ví epe gba có mì yo ká gbaanjé, ndâ ná'vìndí ye. Yo ùnje éno máa, yo bà si gbínje 'ví dù gbí òkò tí yo wálá, ña bà kojo có mì yo delè ta nderè bà bàkà i mì yo 'dáá gí 'ví dù ká gbaanjé.

¹¹ Ye kú 'dè có tí nò jì yo tacó ye 'di có 'do mì ndâ 'duù mì nù tí nò tí Kèlèyónè nó éno máa, gbí òkò tí yo ká niki ngé gí lá, ndâ ná'vìndí ye.

¹² Có tí nò ta go bà 'dè jì yo tí ye nó a ñinó máa, à gbí òkò tí yo ká a 'bè: 'duù ñinó máa, «Ye a 'duù mì Páwòlò,» ñinó máa, «Ye a 'duù mì Àpòlò,» 'duù ñinó máa, «Ye a 'duù mì Kéfà,» ñinó máa, «Ye a 'duù mì Bìndi-Mbírì.»

¹³ À njèè gbí Bìndi-Mbírì gí? Áá táánò gbí a Páwòlò míti njèèkpè mù? Áá táánò caka tí yo ta rẹ̀ Páwòlò?

¹⁴ Ye kú 'dè niki maa jì Mbírì tacó ye táánò caka 'do gbí òkò tí yo cuki káa tí ndâ Kírìsípù ta Gáyù.

¹⁵ À má éno, 'bí 'duù gbí òkò tí yo bà 'de wotí bà 'dè có éno máa, áá táánò caka tí yì ta rẹ̀ ye nó wálá.

¹⁶ Ye kojo có éno máa, ndâ 'bí 'duù náa ye táánò caka tí ndú káa ndâ 'dakò tí nò tí Ísítèfàná nó ta ndâ 'duù mì wó. À má ta bà 'dè có ta yúcó, mbí ye káká'í tí 'bí 'duù náa ye caka tí wó bìnì ndâ 'duù tí nò ta bà muu ndú náa ye 'deke ndú nó lá,

¹⁷ tacó Bìndi-Mbírì táánò tuu ye me tacó bà caka tí ndâ 'duù lá, yí tuu ye a i tacó bà ma Banga-Ngú-Có. Yí delè táánò tuu ye nó me tacó bà gí gí bà ma Banga-Ngú-Có ta bà 'vanda có kpènjèngè'veè, tí ndâ có bà 'di gbí-o mì ndâ 'duù muu to tí nò, nó lá. Tacó ndâ có bà 'di gbí-o tí nò kpènjèngè'veè nó kú bàkà có gítì bà cì Bìndi-Mbírì míti njèèkpè mù tí có ta gbí wálá.

Bìndi-Mbírì a wotí ta bà 'di gbí-o mì Mbírì

¹⁸ Có gítì bà cì Jézù míti njèèkpè mù gbí tù ndâ 'duù tí nò mbe gírì'o gí nó go mòngò gbí tù bô, káa à gbí tù ndoo tí ndâ 'duù tí nò mbe kú co tí kpokèjì mì 'válá nó, a có gítì wotí mì Mbírì.

¹⁹ Tacó à cu mí gbí wàràgà mì Mbírì éno máa, Mbírì máa, «Ye bà voloko gbí kpokèjì bà 'di gbí-o mì ndâ mbe 'di gbí-o gí. Ye bà bàkà bà nò'o mì ndâ mbe kpo-ṛo tí i ta gbí wálá.»

²⁰ À má ènò, ndá mbe 'di gbí-o kpónó ngò? Ndá kpo-kpò mbe nò wáràgà, ta ndá kpo-kpò mbe kù 'viiki gbí có kpónó gbí to ngàyi? Mbiri kpónó yù gbí ndá i-njónókó mi ndá mbe 'di gbí-o muu to tí nó gí sè lá?

²¹ Káa có gbí muu Mbiri má lê éno máa ndá 'duu muu to tí nó 'ví nò yì tí Mbiri ni 'do gbí 'dóó bà 'di gbí-o mi ndú lá, yí bàkà ènò tacó à gbí njembí wó a có bà 'vala ndá 'duu, ta «cò njónókó» tí nó náa ndoo kù ma nò.

²² Ndá Jùdèyà kù ù a ndi bà nò ndá serè, ta ndá mbó ndi 'bi Mbiri, ndá Ìgirigí kù ù a ndi bà 'di kòcò ndá mbe 'di gbí-o.

²³ Káa ndoo kù ma a có gítí Bindi-Mbiri náa à gbí yí mítí njèèkpè mû, tí có mbe kù pèè njembí ndá Jùdèyà, káa ndá Ìgirigí kù si a i tí có njónókó.

²⁴ Káa à má ji ndá 'duu tí nó náa Mbiri tè'é tí ndú gí, tí ndá Jùdèyà ta ndá Ìgirigí, có njónókó tí nó náa ndoo kù ma nò a Bindi-Mbiri tí wotí mi Mbiri, a Bindi-Mbiri tí bà 'di gbí-o mi Mbiri.

²⁵ Có njinó náa àa mi Mbiri a có njónókó nó a có ta gbí me gbolò ndii gbí có mi ndá mbe 'di gbí-o muu to tí nó gí. Bindi i njinó tí jódókò i mi Mbiri nó a i mbe kpolo ndii 'bili ndá mbe wotí muu to tí nó gí.

²⁶ Yo koṛo muu yo á gítí o bà tè'é tí yo mi Mbiri táánò gí, ndá ná'vindi; ndá 'duu muu to tí nó táánò nò ndá 'duu me mbè gbí òkò tí yo tí ndá mbe 'di gbí-o ɾo ndú lá, ndá 'duu me mbè gbí òkò tí yo táánò me ndá mbe wotí lá, ndá 'duu me mbè 'do gbí òkò tí yo táánò delè me ndá 'vii mi ndá 'duu njinó ta ɾè ndá mbe jò ndú a ɾè nó lá.

²⁷ Káa Mbiri táánò cu 'bi wó mítí mbe njónókó, tacó bà te nò mí ɾo ndá mbe 'di gbí-o, Mbiri cu 'bi wó mítí jódókò 'duu tacó bà te nò mí ɾo ndá mbe wotí,

²⁸ Mbiri giu cu 'bi wó mítí i njinó ta gbí wó wálá, náa ndá 'duu muu to tí nó si tí có lá, yí delè kù cu 'bi wó mítí 'bí i, kpèti i tí nó má wálá, tacó bà bàkà ndá i njinó náa ndú kuu tí nó tí ndá i lá.

²⁹ Tacó wáa, 'bí 'duu muu to tí nó 'ví cè ta cè-'bi máa, yí ma kùro Mbiri nò lá,

³⁰ tacó a Mbiri ká toko yo ta Bindi-Mbiri tí Jézù, à delè káa Mbiri ká bàkà Jézù tí ɾèngbó bà 'di gbí-o mi yo, tí mbe si ndoo 'ví dù tí ndá jáá 'duu á kùro wó tí Mbiri, tí ndá 'duu njinó náa yí tí Mbiri kaa ndoo mò gí mi wó gí, delè tí ndá 'duu njinó náa à toṛo ndá vò i mi ndoo gí nò.

³¹ Tacó ènò, à giu cu mí gbí wáràgà mi Mbiri éno máa, «Go bà cè cè-'bi má tí 'duu, yí 'ví cè a i ta ɾè Mbiri.»

2

Có gítí Bindi-Mbiri náa à gbí yí mítí njèèkpè mû

¹ Ta o tí nó náa ye táánò ya tí gí mi yo kà nó, ye ya me ta bà ma yúco mi Mbiri ji yo ta ndá kpo-kpò có lá, ye delè ma me ta bà 'dè ndá có mi ndá mbe 'di gbí-o lá, ndá ná'vindi ye.

² Tacó ta o tí nó náa ye táánò kuu mi yo kà nó, ye eṛe muu ye cuki ká gítí bà 'dè có gítí Jézù tí Bindi-Mbiri, ta có gítí bà gbí yí mítí njèèkpè mû.

³ Ye táánò ya gí mi yo kà ta wotí tí ye wálá. Ye ya ta gúku ká tí ye. Ye ta o tí nó kù gu ká kpùrù-kpùrù ènò.

⁴ Ye ta o tí nó toṛo me bàá mítí có mi ye náa ye 'dè ji yo nó lá, ye te me banga mítí có tí nó náa ye ma ji yo nó go i mi ndá mbe 'di gbí-o muu to tí nó lá. Ye tù ji yo káa bà wotí mi Bèri-mi-Mbiri.

⁵ Tacó wáa, ndeṛè bà tee njembí yo mítí Mbiri 'ví dù me 'do gbí có bà 'di gbí-o mi ndá 'duu muu to tí nó lá, à 'ví dù a i 'do gbí wotí mi Mbiri.

Bà 'di gbí-o mi Mbiri

⁶ Ta ndá ɱa njinó 'dáá gí, ze ma có bà 'di gbí-o a ji ndá 'duu tí nó náa gbí dii ndú yù gítí có mi Mbiri gí nó. Káa bà 'di gbí-o tí nó me bà 'di gbí-o mi ndá 'duu tí nó kpónó kuu muu to tí nó nó lá. À delè me njindi ndá mbe wotí mbe kù zogo to tí nó, náa wotí mi ndú bà mii gí nó, lá.

⁷ Ze kù ma a có kóó, tí có bà 'di gbí-o mi Mbiri náa yí táánò nguù 'do tí ndá 'duu gí, tí có có náa yí koṛo si mí to tacó tí ndoo sàá táánò kùro bà suu to tí nó.

⁸ Gbèe 'duu 'do gbí òkò tí ndá gba muu to tí nó mbe 'di gbí có tí nó wálá, tacó ndú má 'di gí, ndú táánò bà gbí 'duu tí nó tí mbe tí ngba'o nó mítí njèèkpè mû wálá.

⁹ Káa à cu mí gbí wáràgà mi Mbiri éno máa,

«'Bí i náa 'bí 'duu jé mbe nò ta ɾo wó wálá,
tí i náa 'bí 'duu jé mbe 'di có gítí ta tù wó wálá,
tí i náa 'bí 'duu jé mbe koṛo có gítí wálá,

ṅìnò a i tí nó náa Mbírì bàkà si mí to
tacó tí ndá mbe zè yí nìkì ma nó.»

¹⁰ Mbírì tuu a Bèrì mì wó tí Mbírì gí bà 'dè gbí i tí nò ji ndoo, tacó Bèrì-mì-Mbírì a mbe pà gbí ndá i lézè-lézè yee ngé ɾèngbò ndú, à kpèti káa ndá kpóló-kpolo có kóó ṅìnó mì Mbírì.

¹¹ 'Bí 'duù ta woti bà 'di gbí ndá có gbí njembí 'bí ka wó tí wó wálá, à káa Bèrì mì 'duù ká 'di gbí ndá kóró-koɾo có gbí njembí wó. À má ènò, 'bí 'duù delè mbe 'di gbí ndá kóró-koɾo có mì Mbírì wálá, à káa Bèrì-mì-Mbírì.

¹² Bèrì tí nó náa Mbírì kpónó je ji ndoo nó me Bèrì mì ndá 'duù muu to tí nó lá. Yí je ji ndoo a Bèrì mì wó tí Mbírì, tacó wàa, ndoo 'ví 'di ta gbí ndá i-nambee tí nó náa yí tí Mbírì kaa ji ndoo sínò nó.

¹³ Ndoò kú 'dè gbí ndá yúco mì Mbírì ji ndá 'duù tí nó náa Bèrì-mì-Mbírì kuu gbí njembí ndú nó me ta ndá có náa a ndá mbe 'di gbí-o muu to tí nó ká nibà ndú ji ndoo nó lá, ndoo kú 'dè a i ta ndá có náa a Bèrì-mì-Mbírì ká nibà ndú ji ndoo.

¹⁴ 'Duù ṅìnó ta Bèrì-mì-Mbírì gbí njembí wó wálá nó ùnje gítí bà 'de ndá i-nambee 'do mì Bèrì-mì-Mbírì lá, tacó ṅa 'duù tí nó 'di gbí ndá i-nambee tí nó lá. Ndá i-nambee tí nó ɾo wó 'dáá gí káa ndá i ta gbí ndú wálá, tacó à kú ṅò i gbí ndá i tí nó nì ká ta woti mì Bèrì.

¹⁵ 'Duù tí nó ta Bèrì-mì-Mbírì kuu gbí njembí wó nó 'viiki káa gbí ndá i 'dáá gí, káa 'duù mbe 'viiki gbí njembí wó wálá.

¹⁶ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa,

«A 'di ká 'di gbí có gbí njembí Mbírì gí,
tacó wàa 'duù tí nó 'ví nì ta bà i ji Mbírì?»
Káa njembí ndoo a njembí Bindi-Mbírì.

3

Ndá bòò mì Mbírì

¹ Bà 'dè có ji yo go bà 'dè có ji ndá 'duù ṅìnó náa Bèrì-mì-Mbírì kuu gbí njembí ndú nó táánò kpò ye gí, ndá ná'vindirí ye. Tacó éno ye gii 'dè có ji yo ká go bà 'dè có ji ndá 'duù ṅìnó mbe kú 'vala ká gbí ṅa kpokèjì bà 'vala ndò mì ndá 'duù muu to tí nó. Ye 'dè có ji yo go bà 'dè có ji ndá dó 'viì gbí òkò tí ndá mbe kú kili ta ɾè mì Bindi-Mbírì.

² Ye táánò ko yo ta ngo kí, ye ko yo me ta ndá kùùkpò i-zò-zò lá, tacó yo ta o tí nó 'viindi tí yo gítí bà zò ndá kùùkpò i-zò-zò lá. À kpèti ká kpónó, yo 'viindi tí yo kálásè,

³ tacó yo kú 'vala go có mì ndá 'duù muu to tí nó kálásè. Yo lè má kú tò kii, yo delè má kú 'dèkè mà, gbí có tí nó me éno máa, yo kú 'vala káa cè ṅa bà 'vala ndò mì ndá sè ndá 'bí 'duù muu to tí nó lá?

⁴ Tacó 'bí 'duù má 'dè có éno máa, «Ye a 'duù mì Páwòlò,» bindi 'bí ka wó gii 'dè có éno máa, «Ye a 'duù mì Àpòlò,» yo kú bàkà nó me cè bà bàkà i mì ndá 'duù muu to tí nó lá?

⁵ À má éno, Àpòlò tí nó a yè? Páwòlò delè a yè? Ze a ndá bòò mì Mbírì, náa Mbírì táánò tuu ze ji yo tacó bà koni yo wàa yo 'ví ù ta nje gítí yí tí Mbírì. Mbírì táánò tuu 'duù ṅìnó ká ta ṅa nètè mì wó, yí gii tuu ka wó ká ta ṅa nètè mì wó.

⁶ Ye táánò ɾò a ṅji ṅa, bindi Àpòlò gii ja ngo mítí kú i, káa a Mbírì ká gii si kú i tí nó 'ví uu gí yaà.

⁷ À má éno, mbe ɾò i me i lá, mbe ja ngo gítí kú i delè me có lá, i káa Mbírì tí mbe je bà uu ndò ji kú i.

⁸ 'Bè gbí òkò tí ndá mbe ɾò i, ta mbe ja ngo gítí kú i wálá, Mbírì bà ko mboo nètè mì ndú ji ndú 'vii ká ta ṅa nètè mì ndú.

⁹ Tacó ze a ndá kaà gbí nètè mbe kú bàkà nètè tacó tí Mbírì. Káa yo a ṅjí mì Mbírì.

Yo delè a 'bá mì Mbírì.

¹⁰ À má go nambee tí nó náa Mbírì bàkà ji ye nó, ye a gbolò 'duù kùɾo ndá mbe bì 'bá. A ye ká sè tà 'bá, bindi 'bí 'duù gii bì kú ya tí gí yaà. Káa wò tí mbe kú bì 'bá tí nó ya tí gí yaà nó 'ví koɾo muu lo gítí cè ṅa bà bì i mì lo.

¹¹ Tacó 'bí 'duù bà sè tà 'bí 'bá bindi ṅìnó náa à sè gí nó wálá. Rè ṅìnó náa à sè gí nó a Jèzú tí Bindi-Mbírì.

¹² 'Bí 'duù má bì i kú ya tí gí yaà mì pí tà 'bá tí nó ta dâ'bi, 'bí 'duù 'ví bì ta fádà, 'bí 'duù 'ví bì ta ndá banga ṅa díi ta i gbí ndú me gbolò, 'bí 'duù 'ví seke a ndá ṅjí-mú mí pí, 'bí 'duù 'ví po a mbíli, 'bí 'duù 'ví po a kùngbò cù.

¹³ Áá bà tùbà cè ña mbó ndi 'bì ndá 'duu tí nó gbaànjé-gbaànjé gí. Yé tí nó kèjì gí bà too ta wu nó bà gbaa ndá i 'dáá mí gbí ngbàà ñi, bindi a wu tí nó ká bà tùbà cè ña nèté mì 'duu gí sè.

¹⁴ I tí nó náa 'duu bì mí pí tà 'bá tí nó má doo lá, áá bà ko mboo nèté mì 'duu tí nó jì yí.

¹⁵ Káa nèté mì 'duu má doo gí, yí bà bè gbí nèté mì wó gí, káa yí bà 'vala go 'duu mbe 'vala 'do gbí wu nó gí.

¹⁶ Yo ñò ni lá máa yo a ndá 'bá mì Mbíri? Yo delé ñò ni lá máa Bèri-mi-Mbíri kú 'vala gbí njembí yo?

¹⁷ 'Duu má ki'viki 'bá mì Mbíri, Mbíri bà ki'viki 'duu tí nó, tacó 'bá mì Mbíri a 'bá náa Mbíri kaa mò gí mì wó tí Mbíri gí. Káa 'bá-Mbíri tí nó a yo.

¹⁸ 'Duu 'ví eendi tí wó ta kpéetí wó lá. 'Bí 'duu 'do gbí òkò tí yo má kú koro có máa, ndá 'duu muu to tí nó kpónó kú si yí tí mbe 'di gbí-o, si 'duu tí nó má gí tí ñónókó má kózò gí, yí 'ví gí 'di gbí-o a 'do ndii.

¹⁹ Tacó i tí nó náa ndá 'duu muu to tí nó kú si tí bà 'di gbí-o nó a i-ñónókó kùro Mbíri. Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Yí zèè ndá mbe 'di gbí-o gbí tiri mì ndú.»

²⁰ Á gíi cu 'bí káká'i éno máa, «Mbíri ñò ni gí máa, có gbí ndá kóró-koro có mì ndá mbe 'di gbí-o wálá.»

²¹ Á má ènò, 'bí 'duu 'ví cè cè-'bì ta rẹ ndá 'duu muu to tí nó lá, tacó ndá i 'dáá gí a ndá i mì yo:

²² à má a Páwòlò, à má a Àpòlò, à má a Kéfà, à má a to tí nó, à má a 'válá, à má a ku, à má a kpónó, à má a taàbé, ndá i 'dáá gí a ndá i mì yo,

²³ káa yo a ndá i mì Bindi-Mbíri, bindi Bindi-Mbíri a i mì Mbíri.

4

Ndá tú mì Bindi-Mbíri

¹ Yo kùtáá bà si ze tí ndá bòò mì Bindi-Mbíri mbe kú kpolo tí ndá có tí nó táánò tí ndá có kóó mì Mbíri nó.

² Káa kpóló-kpolo có mì 'duu tí nó mbe kú 'dè có kóó jì yí nó a ñìnó máa, yí 'ví dù me mbe fíli nje lá.

³ Káa a má gítí bà miři ye, bà 'viiki ye mì yo, ta bà 'viiki ye gbí ngbàngà mì ndá 'duu muu to tí nó, bàkà i ta ye gbaànjé lá. Á má ta bà 'dè ta yúco, ye ngbá 'viiki tí ye lá.

⁴ Njembí ye ká ngbàrángà'i. Kpéti ká ènò, ye kú 'dè me có máa, ye co jóró 'do gbí vò i gí nó lá. Á káa Mbíri ká bà 'viiki ye.

⁵ Á má ènò, ndoo co kpónó gí bà waa có mítí 'bí 'duu á kùro o bà co ñi bà waa có á kùro bà gí Mbe tí ndoo lá. Yí kèjì gí bà tùbà ndá i ñìnó náa ndoo bàkà ndú gbí 'dí'di'ó nó gí ro ngba'o; yí kèjì gí bà 'dè gbí ndá có kóó tí nó gbí njembí ndoo nó 'dáá gí gí sè, bindi Mbíri bà gíi ko mboo ndá tó i mì ndá 'duu gbaànjé-gbaànjé go ñìnó náa à tí nó jì ndú.

⁶ Ye kpónó 'dè có tí nó ta rẹ ze ta Àpòlò nó ká go cè tiri nó, ndá ná'vindi, tacó wàa yo 'ví mèlè ta ndi ze, wàa yo 'ví 'di ta gbí có tí nó máa, «Ndi muu có tí nó náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbíri nó lá,» nò. Tacó yo bà gíi luguu tí yo ta bà wu gbí 'bí 'duu, bindi yo gíi cónje gítí 'bí 'duu.

⁷ Tacó a 'di ká bàkà 'bè mí gbí òkò tí yo? A yé ká mì yo náa à je jì yo me jé-je lá? Káa à má je i jì yo jé-je, yo kú cè cè-'bì muu goolá à me i-nambeè náa à je jì yo me sínò lá nò, tacó yè?

⁸ Yo kpónó a ndá mbe yèni gí! Yo kpónó gí tí ndá mbe i gí! Yo gí tí ndá kpo-kpò gba si ze mí to gí! Có gbí njembí ye máa, yo kùtáá 'ví dù tí ndá kpo-kpò gba ta yúco, tacó wàa ndoo 'ví dù ta ndoo tí ndá kpo-kpò gba.

⁹ Tacó ye ñò goolá Mbíri waa có mítí ze tí ndá mbe kú ma có mì wó, máa, à 'ví zi ze mí gbí ñi ro ndá 'duu 'dáá gí, tacó wàa, ndá 'duu muu to tí nó 'dáá gí, ta ndá basili 'ví ñò ta ro ndú.

¹⁰ Ze dù tí ndá mbe ñónókó ta rẹ mì Bindi-Mbíri, káa yo dù tí ndá mbe 'di gbí-o ta bà dù toko ta Bindi-Mbíri! Wotí tí ze wálá, káa yo a ndá mbe wotí! Ndá 'duu te duu mítí ze lá, káa ndú kú te duu mítí yo!

¹¹ Ze yee tí o tí nó kpónó go có tí nó gbí nje ye nó kú kònò go, ze kú kònò go ngo, ze kú nó ta zì bongo tí ze káràkà-káràkà, à kú gbí ze; duu bándò tí ze wálá,

¹² ze kú zò i 'do gbí bà ka wu'o. 'Duu má kú be ze, ze kú cù 'dè ngo cù mítí 'duu tí nó; à má kú mèkèkè'i tí ze, ze kú kònò ndá vò i tí nó náa à kú me mítí ze nò;

¹³ À má kù 'dè ndá vò có mítí ze, ze kù 'visi gí takò ndú káa tó có. Ze kpónó ká go zùkùmèè mi ndá 'duù á muu to tí nó, ze kpónó a ndá pù muu ndá i 'dáá gí.

¹⁴ Ye kpónó kù cu wáràgà tí nó jì yo me tacó bà te nó mí ọ yo lá. Ye kù cu jì yo a i tacó bà kpo-gbì-tà-tù yo tí ndá 'dóó 'vii mì ye, tí ndá wú-gbì-ré ye.

¹⁵ Tacó kpèti ndá mbe kù nibà i jì yo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbìrì tí Jézù má me mbè ká go tùmèrè, bu yo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbìrì tí Jézù gbí òkò tí ndú 'dáá gí gbaànjé káa ye tacó a ye ká ya ta Banga-Ngù-Có jì yo.

¹⁶ À má ènò, ye kù je wotí jì yo máa yo mèlè ndi ye.

¹⁷ Njìnò a gbí nderè có tí nó náa ye kù tuu tí ta Timàtèyò jì yo nó ká nò. Yí a 'dóó 'vii mì ye, tí tó 'vii mì ye, mbe kù 'vala toko ta Mbe tí ndoo ta njembí wó gbaànjé. Yí bà 'va mbí yo gítí cè ọ̀ bà 'vala ye toko ta Bindi-Mbìrì, náa ye má kù nibà i jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbìrì tí ndá bàndò 'dáá gí.

¹⁸ Ndá 'bí 'duù gbí òkò tí yo ká kù luguu tí ndú máa ndá yì ma, goolá ye kèjì gí mì yo ká wálá nò.

¹⁹ Káa ye kèjì gí mì yo ká kpónó-kpónó, náa Mbìrì má je nó jì ye gí nò. Áá bà dù gbí muu ye ta o tí nó náa ye bà ya tí gí mì yo ká nò, me káa có gítí bà 'dè ndá có gítí ndá 'duù tí nó mbe kù luguu tí ndú máa ndá yì ma nó cuki lá. Có bà ọ̀ ènò máa, wotí kuu tí ndú wè, delè kuu gbí muu ye.

²⁰ Tacó Mbìrì kù zogo to tí nó me ká ta có cuki lá, yí kù zogo ta wotí.

²¹ Á tí yo a go ngàyi? Máa, ye gí gí mì yo ká ta kpo-'billi, wèè, ta pètèkè 'bi?

5

Bà gbètèkè tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbìrì gbí òkò tí ndú

¹ Ye 'di có ènò máa yo kù gbètèkè tí yo gbí òkò tí yo ká tí vò ọ̀ ọ̀ náa à kpèti káa ndá 'duù tí nó mbe ọ̀ dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbìrì nì lá nó, ndú bà gbètèkè tí ndú gbí òkò tí ndú yee takò ọ̀ ọ̀ njindi yo nó wálá. Yo volo njindi yo ká ngé tí ọ̀ ọ̀ náa 'duù kù tẹ̀rì cikii nawù bu wó.

² Na i tí nó kùtáá má volo tí yo volo, wàa yo 'ví mò ta 'duù tí nó mbe kù bàkà nó 'do gbí òkò tí yo gí, à nìkì ma, káa yo ndí kù gù si tí i bà mba tí yo.

³ Ye tà kpèti kpónó má me mì yo ká lá, njembí ye ká gá 'dáá tí yo ká. Ye delè káa waa có mítí 'duù njìnó gbí òkò tí yo mbe kù bàkà ọ̀ vò i tí nó ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo tí Jézù sàà gí.

⁴ Yo kili ta bà muu yo tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù, wàa ye delè 'ví dù á káa kù 'deke tí ye jì Mbe tí ndoo tí Jézù.

⁵ Tacó bà je wotí bà je 'duù tí nó mbe kù bàkà ọ̀ vò i tí nó gbí òkò tí yo nó jì Gba-vò-i, wàa Gba-vò-i 'ví nibà vò i jì yí, tacó wàa lílì wó 'ví 'vala ta o bà co ọ̀ mì Mbe tí ndoo tí Jézù.

⁶ Bà mba tí yo nó nìkì lá! Yo ọ̀ nì lá máa, gbèè kìnì kù volo yá?

⁷ À má ènò, yo mò vò 'duù tí nó gbí òkò tí yo, mbe kù volo yo go gbèè kìnì mbe kù volo yá nó gí, tacó wàa yo 'ví dù tí ndá cèè 'duù go njìnó náa à tí. Tacó à waa mbelè Bindi-Mbìrì tí 'vii-rómbo mì ndoo tí i-cí-ci á gítí o bà Ndi-ta-muu-ndá-Iziriyèlì-mì-Mbìrì gí.

⁸ À má ènò, ndoo bàkà gbolò o tí nó me ká ta bà zò káa yá njìnó ta kìnì gbí, tí kìnì bà mbè ndá ka tí, delè tí kìnì sogote nó lá. Ndoò zò ta ngbàrangá njembí ndoo, ndoo zò ta tìrì gbí njembí ndoo lá, ndoo delè 'ví zò ta yúco.

⁹ Ye táánò cu wáràgà jì yo ènò máa, yo 'ví nì kaà ta ndá 'duù njìnó mbe kù bàkà ndá i njìnó mbe 'vii ọ̀ 'bá lá nó lá.

¹⁰ Káa ye ta o tí nó nì me ndá 'duù njìnó mbe ọ̀ dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbìrì nì lá mbe kù si tí ndú ká sàkàmàà, tí ndá mbe gamàtá mbe kù zò 've i mì ndá 'duù, delè tí ndá mbe kù kùmùkù ndá i mì ndá 'duù, tí ndá mbe kù bàkà i jì ndá sù mbìrì nó lá.

¹¹ Gbí có mì ye nó táánò a i ènò máa, yo 'ví nì kaà ta 'duù njìnó mbe kù 'dè có máa yì a ná 'vindí yo tí ndá 'duù mì Bindi-Mbìrì káa yí kù si tí wó ká sàkàmàà nó lá; yo 'ví nì káa ta yí lá, náa yí má a mbe gamàtá, náa yí má a mbe kù bàkà i jì ndá sù mbìrì, náa yí má a mbe kù 'dè vò có, náa yí má a vò mbe njù pe, náa yí delè má a mbe ngbà nò. À kpèti káa bà toko 'bí yo mì gbí i-zò-zò ta ọ̀ ọ̀ 'duù tí nó, yo 'ví bàkà là.

¹² Ye táánò 'dè có tí nó me gítí ndá 'duù njìnó mbe ọ̀ dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbìrì nì lá nó lá. Tacó nètè mì ye ta bà 'viiki ndá 'duù njìnó náa ndú me ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbìrì lá nó a yè? Nètè mì yo me a i ta bà 'viiki ndá 'duù tí nó mbe kù kili to rẹ̀ mì Bindi-Mbìrì nó lá?

¹³ À káa Mbíri ta kpéetí wó ká bà 'viiki ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá 'duù mi Bindi-Mbíri lá nò. «Yo mò vò 'duù tí nò á 'do gbí òkò tí yo gí,» á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mi Mbíri nò.

6

Bà ya ta ná'vindí gí gbí ngbàngà

¹ Có má kuu gbí òkò tí ndá 'bí 'duù ta ná'vindí wó gbí òkò tí yo, 'duù tí nò bà koṛo a cè gbí kò có yè, wàa yí 'ví o tí ta muu yo tí ndá tó 'duù mi Mbíri ya gí bà kpi ngbàngà tí ná'vindí wó mí kuro ndá gba ñinó mbe kú co me tí jáá kpokejì mi Mbíri lá nó?

² Yo ñò ni lá máa, ndá 'duù ñinó tí ndá tó 'duù mi Mbíri nó kejì gí bà dù tí ndá mbe waa có mítí ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí? Káa yo má a ndá mbe waa có mi ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bà pà làyì gítí ndá víí có gbí òkò tí yo bà kpò yo gí?

³ Yo ñò ni lá máa, a ndoo wúnò ká bà waa ndá có mi ndá basilí? À má ènò, à kpónó 'ví gii kpò tí, tí ndoo nó a bà waa có mi ndá 'duù mbe kú 'vala muu to tí nó?

⁴ Káa, à má ènò, yo kú kaa ndá có gbí òkò tí yo tí ndá mbe kú kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri, ya tí gí gbí ngbàngà kuro ndá 'duù tí nó ta rẹ̀ ndú gbí òkò tí ndá mbe kú kili ta rẹ̀ mi Jézu wálá nó, tacó yè?

⁵ Nò ro yo wálá tacó yè? Gbí có mi yo nò éno máa, gbèe 'duù gbí òkò tí yo tí ndá mbe kú kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri tí mbe 'di gbí-o, tacó wàa yí 'ví dù tí mbe kú 'viiki gbí ndá có gbí òkò tí yo wálá?

⁶ Yo kú zò tí yo gbí òkò tí yo go ndá sè! 'Duù loko ká mítí ná'vindí wó ta ngbàngà mí kuro ndá mbe ùnje gítí có mi Jézu lá!

⁷ Gbí bà jaka tí yo gbí òkò tí yo ta kpéetí yo ya tí gí gbí ngbàngà nò éno máa, 'bí i mbe lè gí kuu gbí òkò tí yo. À wálá níki mi yo a bà gbí gbí njembí yo gítí bà kònò ndá vò i tí nó náa à kú me mítí yo nó? À wálá níki a bà kumùkù ndá i mi yo mi ndá 'duù?

⁸ Káa à kpónó gii dù gáá nó a yo ká gii loko kú bàkà vò i gbí òkò tí yo tí ndá ná'vindí!

⁹ Yo ñò ni lá máa, ndá 'duù tí nó mbe kú co me tí jáá kpokejì mí Mbíri lá nó bà dù tí ndá bòò gba mi Mbíri wálá nó lá? Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo lá; ñinó a ndá mbe kú gbètèkè tí ndú, ta ndá mbe kú bàkà i ji ndá sú mbíri, ta ndá mbe bàkà bangbaya, ta ndá mbe kú si ta ndá ka ndú 'dakò,

¹⁰ ta ndá mbe ngbà, ta ndá mbe gbolò njembí, ta ndá vò mbe njù pe, ta ndá mbe 'dè vò có, gii je ndá mbe kumùkù i mi ndá 'duù; ndá ña ndá 'duù tí nò bà 'de bà dú tí ndá i-zógó-zogo mi Mbíri wálá.

¹¹ Ndá 'bí 'duù gbí òkò tí yo táánò a ndá 'duù 'do gbí òkò tí ndá voló-volo 'duù tí nó náa ye 'deke ndú nò. Káa à gii caka tí ndú gí, à kaa ndú mò gí mi Mbíri gí, à gii bàkà ndú tí ndá 'duù jáá kuro Mbíri ta rẹ̀ mí Jézu tí Bindi-Mbíri, delè ta rẹ̀ mi Bèri-mi-Mbíri mi ndoo gí.

Yo si dii yo tí ndá i bà ùlù Mbíri

¹² «Ndá i 'dáá gí kuro ye káa ndá i mbe 'vii ro 'bá,» káa ndá i 'dáá gí me ndá i mbe koni 'duù lá. «Ndá i 'dáá gí kuro ye káa ndá i mbe 'vii ro 'bá,» káa 'bí i gbaanjé mbe 'visi ye tí i-zógó-zogo mi wó nò wálá.

¹³ «I-zó-zò a i tacó bà zò gí gbí yí 'duù, yí 'duù delè a i tacó tí i-zó-zò,» káa Mbíri bà voloko gbí ndú só gí. Diì 'duù me i tacó bà gbètèkè lá. Diì 'duù a i tacó tí Mbe tí ndoo, bindi Mbe tí ndoo a i tacó tí diì 'duù, me i tacó bà bàkà ndá i ñinó mbe 'vii ro 'bá lá nó lá.

¹⁴ Mbíri táánò 'vala Mbe tí ndoo 'do gbí muu'dú wó ta wotí mi wó gí; yí delè wúnò bà 'vala ndoo 'do gbí muu'dú ndoo ta gbèe wotí tí nó náa yí 'vala ta Mbe tí ndoo nò gí.

¹⁵ Yo ñò ni lá máa dii yo a ndá bà to tí Bindi-Mbíri? À má ènò, ye kaa yo tí ndá bà to tí dii Bindi-Mbíri nó wàa ye 'ví bàkà yo tí ndá mbe kú si tí yo sákamàà, wàa? Gbaanjé lá!

¹⁶ Yo ñò ni lá máa, dii 'dakò ñinó mbe nanaka mí cikii ni ñinó mbe kú dù ta ndá 'dakò ká sákamàà nó, gí tí gbèe dii ta ni tí nó gí nò, gí? Tacó à cu mí gbí wáràgà mi Mbíri ngbáràngà'í éno máa, «Ndú só bà gí tí gbèe dii.»

¹⁷ Káa 'duù mbe nanaka mítí Mbe tí ndoo, njembí ndú bà dù ta yí ká gbaanjé.

¹⁸ Yo kii' bà 'do tí bà gbètèkè tí yo. Ndá 'bí ña vò i 'dáá gí náa 'duù bàkà ndú kú dù a i kapi kú wó. Káa bà gbètèkè tí a vò i ñinó mbe ya ngéé gí gbí 'doó dii wó.

¹⁹ Yo ñò ni lá máa, dii yo a ndúúrù mi Bèri-mi-Mbíri, tí Bèri tí nó náa Mbíri je yí ji yo nó? Dii yo me 'doó i mi yo lá.

²⁰ Yo a ndá 'duù ñinó náa áá táánò si tàkò yo ta mboo waa gí. À má ènò, yo si dii yo tí i bà ùlù Mbíri.

7

Có gítí bà kò tí

¹ À má gítí ndá i tí nó náa yo cu wáràgà gítí ndú ji ye nó, a tó có tacó tí 'duù bà gàà 'bì wó mítí nù lá.

² Káa, tacó wàa yo 'ví gbètèkè tí yo gbí òkò tí yo lá, à nìkì éno máa, 'dakò 'ví kò 'dóó nù mì wó, wàa nù 'ví kò 'dóó 'dakò mì wó.

³ 'Dakò 'ví biya nù mì wó gbí kpâ-sili lá, wàa nù delè 'ví biya 'dakò mì wó gbí kpâ-sili lá.

⁴ Nawù 'dakò me i ta muu wó tacó wàa yí 'ví biya tí ta kù wó gbí kpâ-sili nò lá. Mbe tí wó gbí kpâ-sili a kù wó. Kù nù delè 'ví biya nawù wó gbí kpâ-sili lá, tacó mbe tí wó gbí kpâ-sili a nawù wó.

⁵ 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe kò tí ndú gí nó 'ví nè-gbì-yí tí ka wó gbí kpâ-sili lá. Sè káa ònò máa, ndú má toko a có éno máa, ndá yí njèè gbí bà sili gí ta làmbu o, tacó bà si muu ndá yí gítí bà koro có gítí bà 'deke tí ndá yí ji Mbíri má kózò gí, ndá yí 'ví gii toko ndi bà sili. À má me éno lá, Gba-vò-i bà ònòkò muu ndú, náa njembí ndú má me fúlá-fúlá nò.

⁶ Ye kù zèè yo gítí bà 'di có tí nó náa ye 'dè jí yo nó me ta gó lá, ye 'dè ká goolá 'duù ònò vò i gí káa yí kù kpo-gbì-tà-tù ndá nambe wó nò.

⁷ Ye kùtáá má go Mbíri, wàa ye 'ví suu ta ndá 'dakò 'dáá gí ká go ye, à nìkì ngé ma. Káa có a ònò máa, Mbíri njèè ndá i-nambee mí wó jí ndá 'duù 'dáá gí tende-tende; yí je jí ndá 'bí 'duù a ònò, bindi yí gii je jí ndá 'bí 'duù a ònò.

⁸ Ye kù 'dè có jí ndá banga, ta ndá nawù ku, máa, à nìkì káa bà dù ndú ta kpééti ndú, a go bà dù ye nò.

⁹ Káa bà dù ndú ta kpééti ndú má kpò ndú gí, ndú 'ví kò tí ndú. Tacó à nìkì a bà kò tí a có tí bà si njembí ndú kù doo ta go bà 'de ka-sili.

¹⁰ Có kuu mì ye tacó bà 'dè jí ndá 'duù ònò mbe kò tí ndú gí nó, káa có tí nó me 'dóó có mì ye lá, a kòcò Mbíri náa yí 'dè éno máa, nawù 'dakò 'ví njè kù wó lá;

¹¹ káa yí má njè gí, yí 'ví kò 'bí ngú 'dakò lá, káa bà dù yí ta kpééti wó má kpò yí gí, yí 'ví dele ndi wó gí 'bá mì ká 'dakò mì wó. 'Dakò delè 'ví njè nawù wó lá.

¹² Ye kpónò kù 'dè jí sè ndá 'duù ònò gbí òkò tí yo nó a 'dóó có mì ye gbí njembí ye. Ye kù 'vanda gbí ònò me ndi kòcò Mbe tí ndoo lá. Ye kù 'dè có jí yo máa, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo tí ndá ná 'vindi mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri má kò nù ònò mbe ùnje gítí có mì Jézù lá nò, káa nù tí nó má ùnje bà si 'bá ta yí gí, yí 'ví njè nù tí nó lá.

¹³ 'Bí nù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo delè má kò 'dakò ònò mbe ùnje gítí có mì Jézù lá, káa 'dakò tí nó má ùnje gítí bà si 'bá ta yí gí, yí 'ví njè 'dakò tí nó lá.

¹⁴ Tacó ndá-'bí-lá, 'dakò tí nó mbe ùnje gítí Jézù lá nò ká kèjí gí bà ùnje gítí Jézù 'do gbí có mì nawù wó. Delè ndá-'bí-lá, nù tí nó ká kèjí gí bà ùnje gítí Jézù 'do gbí có mì kù wó. À má me éno lá, ndá 'vii mì yo bà dù me tí ndá 'vii-ro-'bá lá.

¹⁵ Káa gbí ònò bà kò tí nó, go bà si 'bá má cee 'do tí 'duù ònò náa yí ùnje gítí Jézù lá nó gí, wò tí mbe ùnje gítí Jézù 'ví si yí 'ví ya , tacó 'bí i mbe ẹ̀re yo ta yí wálá. Káa Mbíri tè'è tí ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù ta 'dè njembí ndoo.

¹⁶ Tacó wò tí nù ònò ni ta yè máa wò bà 'vala kù lo gí?

Yo 'di có mì Mbíri ta o 'dáá gí

¹⁷ Káa 'duù 'ví 'vala ká go ònò náa Mbe tí ndoo cu mí gbí mbelè wó gí nò. Yí delè 'ví lí 'bì wó gí ta ònò ònò náa Mbíri táánò tè'è tí wó gítí nò. Ònò a có mì ye náa ye kù 'dè jí yo tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

¹⁸ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo náa Mbíri táánò tè'è tí wó si yí ya gí gbí gázà gí 'ví ní nikalaka máa, «Ye táánò má ònò ní sàa ye bà ya gí gbí gázà wálá» nò lá. Káa 'duù ònò mbe ya gí gbí gázà lá nó má ùnje gí tà é mì Mbíri gí, gbí nderè bà ya yí gí gbí gázà káká'í wálá.

¹⁹ Tacó có ònò náa à tí nó, a có bà kpolo tí ndá có mì Mbíri, à me có bà ya gí gbí gázà lá, à delè me có bà ya gí gbí gázà lá nò lá.

²⁰ 'Duù 'ví dù ká go bà dù yí ta o tí nó náa yí táánò ù ta nje gí tà é mì Mbíri nò.

²¹ Wò táánò a i-zógó-zogo ta o tí nó náa Mbíri tè ta é tí lo nó? Mù mbí lo lá; wò má 'de kèjí bà njaanga miri lo 'do gbí bà dù tí i-zógó-zogo gí, njaanga miri lo.

²² Tacó 'duù ònò táánò tí i-zógó-zogo náa Mbe tí ndoo tè'è tí wó nó, a 'duù mì Mbe tí ndoo náa yí njaanga wù 'do tí miri wó gí. Káa 'duù ònò náa yí táánò ta o bà tè'è tí wó me i-zógó-zogo lá nó, gí tí i-zógó-zogo mì Bindi-Mbíri gí.

²³ Bindi-Mbíri táánò sí tàkò yo waa gí; à má éno, yo dù tí ndá i-zógó-zogo mì ndá 'duù muu to tí nó lá.

²⁴ À má éno, wò 'ví dù ká tí wò tí nó táánò kùro bà tè'è tí lo mì Mbíri nò.

Có gítí ndâ mbe kò tí ndú lá, ta ndâ nawù ku

²⁵ À má gítí ndâ niì ñinó tí ndâ kùnga niì nó, có gítí ndú náa ye 'di 'do gbí nje Mbe tí ndoo náa ye 'ví 'vanda ndí jì ndú nó wálá. Có tí nó náa ye kpónó bà 'dè jì ndú nó, a 'dóó có mì ye gbí njembí ye tí 'duù tí nó náa a Mbìrì ká nò yè ọọ ye, bindi yí gù bàkà ye tí 'duù ñinó náa 'duù bà 'di có mì ye gí.

²⁶ Ye má zeke cè bà volo ndâ i kpónó kpòò, ye kofo có máa, à nìkì máa 'duù 'ví dù ká tí ọọ i tí nó náa yí kpónó a yí nó.

²⁷ Wò tí 'dakò má kò niì gí, wò 'ví pà kpokèjì bà nje niì tí nó lá. Káa niì má mì lo gbí wò o tí nó kpónó nó má wálá, wò 'ví pà bà kò niì lá.

²⁸ Káa 'dakò má kò niì, yí bàkà me vò i lá. Niì delè má kò 'dakò, yí bàkà me vò i lá. Káa yí delè má dù tí kùnga niì, yí delè bàkà me vò i lá. Káa ndâ i mbe kù ba muu ndâ ndâ mbe kò tí me mbè. Tacó éno, go bà yòòngò yo gítí bà kò tí tí ye wálá.

²⁹ Ndâ ná'vindi, gbí có tí nó náa ye 'dè jì yo nó éno máa, sè o gítí bà 'vala ndâ bu niì go ndâ banga dooko gí;

³⁰ ndâ mbe wa gbí goolá sé có tí ndú wálá; ndâ mbe kù ọọ 'di goolá tàkòcò ndú peteke lá; ndâ mbe si i, goolá ndâ i tí nó náa ndú si nó me ndâ i mì ndú lá;

³¹ ndâ mbe kù mà 'velè goolá ndâ i yè ọọ ndú lá. Tacó cè tí to tí nó bà ya gí kùro ta kòndi wálá.

³² Có gbí njembí ye éno máa, njembí yo 'ví mù gbaanjé lá. Njembí 'duù ñinó tí banga nó kù mù a i gítí nètè mì Mbe tí ndoo, tacó yí kù pèè a i ta bà peteke tàkòcò Mbe tí ndoo.

³³ Káa njembí 'duù ñinó mbe kò niì gí nó kù mù a i gítí ndâ i muu to tí nó. Yí kù pà kpokèjì a i gítí bà peteke tàkòcò nawù wó.

³⁴ Ndâ kórò-koro có mì wó nje bá sósò'ò. À delè ká éno ta ndâ niì. Njembí niì ñinó mbe kò 'dakò lá nó, ta njembí ngbutu 'viní, kù mù ká gítí có mì Mbe tí ndoo cuki. Káa njembí nawù 'dakò kù mù a i gítí ndâ i muu to tí nó, ta có gítí bà peteke tàkòcò kù wó.

³⁵ Ye 'dè có tí nó jì yo a i gítí mọri yo, ye 'dè me tacó bà ba muu yo lá. Ye 'dè a i tacó wàa kpokèjì mì yo 'ví dù ká jáá, wàa yo 'ví si ta njembí yo 'ví dù gítí bà kofo có gítí Mbe tí ndoo ká gbaanjé.

³⁶ 'Dakò má 'vee có tí ngbutu 'viní tacó bà kò yí, káa 'dakò tí nó má nò éno máa yí kù co ta 'viní tí nó me tí jáá kpokèjì lá, yí má nò ni gí máa njembí yí me fùlâ-fùlâ, yí má 'dè có máa ndâ yí kò tí ndâ yí, ndú má kò tí ndú, à me vò i lá.

³⁷ Káa 'duù ñinó ta njembí wó a yú njembí, ta có mì wó ká gbaanjé nó, má ẹre muu wó gí, máa yí bà kò niì wálá, yí bàkà a tó i.

³⁸ Gbí có tí nó éno máa, 'duù mbe kò 'viní tí nó náa yí 'vee có tí wó nó bàkà a tó i. Káa 'duù ñinó mbe dù tí banga nó bàkà tó i me gbolò ndii mbe kò 'viní tí nó gí.

³⁹ Nawù 'dakò me ta muu wó tacó bà kò 'bí 'dakò si kù wó káa wuù nó lá. Káa ku má je kù wó gí, à káa có mì wó bà kò 'bí 'dakò. Káa 'dakò tí nó 'ví dù a mbe ùnje gítí Mbe tí ndoo.

⁴⁰ Káa ye kofo có éno máa, àá bà nìkì tacó tí nawù ku tí nó káa bà dù ta kpéetí wó bindi ku 'dakò mì wó. Ye delè kofo có máa, có gbí muu Bèri-mi-Mbìrì ká go éno.

8

I-zò-zò náa à ci jì ndâ sú mbìrì

¹ À má gítí có bà zò i-zò-zò ñinó náa à ci jì ndâ 'bí sú i tí nó náa ndâ 'duù bàkà tí ndâ mbìrì mì ndú nó, «ndoo 'dáá gí nò ni gí». Káa bà nò i ni kù bàkà 'duù kù luguu tí wó máa yí ma. Káa à káa tó bà zè tí ká kù banda i.

² 'Duù má kù kofo có máa yí nò i ni gí, yí nò i tí nó ni tè go có tí nó náa yí kù kofo nó lá.

³ Káa 'duù má zè Mbìrì ta tó njembí wó, Mbìrì nò 'duù tí nó ni gí.

⁴ À má gítí có bà zò i ñinó náa ndâ 'duù bàkà jì ndâ sú mbìrì mì ndú nó, ndoo nò ni gí máa, 'bí yúco i kapí ndâ sú mbìrì tí nó wálá. Tacó ndoo nò ni gí máa, cèe Mbìrì ká gbaanjé.

⁵ Ndâ nò-go-mbìrì tí nó tà má gbìrì, ndú tà má muu to tí nó, ndâ mbìrì tí mì ndâ mbe, ta ndâ mbe tí ndâ mbe me a mbè,

⁶ káa Mbìrì mì ndoo tí Bu ndoo ká gbaanjé, tí mbe suu ndâ i 'dáá gí. Mbe tí ndoo delè ká gbaanjé, tí Jézù tí Bindi-Mbìrì, náa Mbìrì suu ndâ i 'dáá gí ta rẹ wó, náa ndoo delè kù 'vala ká ta rẹ wó.

⁷ Kpèti ká éno, ndâ 'bí mbe ùnje gítí Jézù nò yúco tí nó ni kálásè. Có tí nó, máa ndâ sú mbìrì tí nó a ndâ wu i nó, nanaka mí gbí muu ndú yee ká tí o bà ci ndú. Ndâ 'bí 'duù yee gbí rì tí nó wúnó nó má zò i náa à ci jì ndâ sú mbìrì, ndú kù kofo có máa ndâ yí zò bèjò mífí ndâ yí gí.

⁸ Káa à me i-zó-zò ká kù 'viindi nambeè gbí òkò tí ndá 'duù ta Mbíri lá. Ndoò má zò lá, 'bí i mbe ba muu ndoo wálá. 'Bí i delè náa ndoo bà 'de 'do gbí bà zò ngé má nò wálá.

⁹ Yo kpòlo tí yo. Yo má kpòlo tí yo lá, bà bàkà ndá i mì yo go có mì yo gbí muu yo nò bà volo muu ndá 'duù ñinó ta wotí tí ndú nji'dí nò.

¹⁰ 'Bí 'duù ñinó ta njembí wó yù lá nó má nò wò tí 'duù ñinó mbe nò'o ni gí nó kù zò i bàndò bà ci i jì ndá sù mbíri, yí bà kòro có máa yè?

¹¹ À má ènò, ná'vindí lo ñinó mbe nò'o ni lá, náa Bindi-Mbíri ci tacó tí wó nó, gíri'o gí 'do gbí có mì lo tí mbe nò'o.

¹² Bà bàkà wò i mítí ndá ná'vindí lo gbí ña kpokèjì tí nò, ta bà bàkà sé'i mí gbí njembí ndú, káa wotí tí ndú wálá, a bà bàkà wò i mítí Bindi-Mbíri.

¹³ Tacó ènò, rẹ̀ i mbe si ná'vindí ye 'ví bàkà wò i má a i-zó-zò, ye káká'i bà zò yá wálá, tacó wàa ná'vindí ye 'ví bàkà wò i lá.

9

Ndá i ñinó náa à tí, ta ndá nètè mì tú mì Bindi-Mbíri

¹ Ye me 'duù ñinó mbe kù bàkà i go có mì ye náa à gbí muu ye nó lá? Ye me tú mì Jézù lá? Ye táánò nò Jézù tí Mbe tí ndoo ta ọ̀o ye lá? Ye me ndá i gbí bà ka wu'o mì ye náa ye ka ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo nó lá?

² Ndá 'bí 'duù kpèti má biya bà nò ye ni tí tú mì Jézù gí, wòo yo ñindi yo nò bà 'boo bà dù ye tí tú mì Jézù wálá, tacó yo a ndá i gbí po ndi bà nò tú mì ye, náa ye nò ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo.

³ Ñinó a có náa ye bà 'visi jì ndá mbe kù 'vee gbí nje ye, éno máa,

⁴ yúco mì ze tacó bà zò i ta bà nju pe tàkò nètè mì ze wálá?

⁵ Ndá nawù ze má a ndá 'duù mì Bindi-Mbíri, yúco mì ze tacó bà bala ndú wàa ze 'ví kù nò ta ndú a go ñindi ndá 'bí ka ze mbe kù nò tú mì Jézù, ta ndá 'bí ná'vindí Mbe tí ndoo, ta ndá Kéfà, náa ndú kù me nó wálá?

⁶ Áa tóo káa ze ta Bàránábà cuki ká 'ví dù kù bàkà nètè gítí guù nje ze wàa?

⁷ A àsikéri 'di jé ká kù pà 'dóo kpokèjì bà ko mboo nètè mì wó ta kpéeti wó? A mbe jì nji ngayi jé ká zò i 'do gbí 'dóo po nji mì wó lá? A mbe ko nò ngayi jé ká nju ngo kí ndá nò mì wó lá?

⁸ A 'bí 'duù 'do muu to tí nó ká je wotí bà 'dè có tí nó náa ye kpónó kù 'dè nó jì ye? Ñinó me gbèe có tí nó mì Mòze nó lá?

⁹ Tacó à cu mí gbí wàràgà mì Mòze máa, «'Duù 'ví ere nje mò'dú tí nó mbe kù gbí cù nó lá.» À kpónó kpòlo mì Mbíri me có tí mò'dú cuki?

¹⁰ Mòze 'dè có tí nó 'dáá gí me tacó tí ndoo lá? Mòze cu có tí nó mí gbí wàràgà a i tacó tí ndoo, tacó mbe jì nji kù kòro có lli a i mítí i gbí po nji mì wó; bindi mbe gbí cù kù kòro có lli a i mítí bà ñinó náa mbe nji bà je jì yí gí tàkò nètè mì wó nò.

¹¹ Káa à má a ze ká rò nji ña mì Mbíri mí gbí njembí yo, bà je ndá tó i muu to tí nó jì ze gii kpòlo jì yo ta ña kpokèjì ngayi?

¹² À má mì ndá 'bí ka ze mbe kù ma có mì Mbíri jì yo a yúco tacó bà 'de ndá i tí nò 'do mì yo, yúco mì ze me gbolò ndii ñindi ndú lá?

Ta ndá ña ñinó 'dáá gí, ze 'vee bà yúco mì ze nò lá. Ze kù kònò ndá i 'dáá gí, tacó wàa ze 'ví volo ta kpokèjì bà ma Banga-Ngú-Có mì Bindi-Mbíri jì yo lá.

¹³ Yo nò ni ngbàrángà i gí, máa, ndá 'duù tí nó mbe kù bàkà nètè gbí ndùgù 'bá-Mbíri nó kù 'de i-zó-zò mì ndú 'do ká gbí ndùgù 'bá-Mbíri, káa ndá mbe kù waa mbelé mí bàndò bà ci i jì Mbíri kù 'de i-zó-zò mì ndú 'do ká bàndò bà waa mbelé jì Mbíri.

¹⁴ Bindi-Mbíri delè gii 'dè káa gbèe ña có tí nó máa, ndá 'duù tí nó mbe kù ma Banga-Ngú-Có nó 'ví zò i 'do gbí bà ma Banga-Ngú-Có.

¹⁵ Káa ye kpónó kù zò i me 'do gbí nètè bà ma Banga-Ngú-Có go có tí nó náa Bindi-Mbíri 'dè nò lá. Ye delè kpónó kù cu wàràgà jì yo me tacó bà yù i-zó-zò 'do tí yo nò lá. Tacó a niki káa bà ci ye ta go á co tí bà ma Banga-Ngú-Có mì ye jì yo tacó i-zó-zò.

¹⁶ Ye bà wu gbí tí ye máa ye a mbe ma Banga-Ngú-Có nò wálá. Tacó bà ma Banga-Ngú-Có a nètè náa a Bindi-Mbíri ká cu nanaka mítí ye.

¹⁷ Ye kùtáa má kù bàkà nètè bà ma Banga-Ngú-Có 'do gbí 'dóo có mì ye gbí njembí ye, ye bà zò i 'do gbí gí. Káa à me ènò lá. Có a ñinó máa, bà ma Banga-Ngú-Có a nètè náa Mbe tí ndoo ká le mítí miyi ye go wú, náa kpokèjì bà ja miyi ye 'do gbí wálá nò.

¹⁸ À má ènò, ye bà 'de gbí bà ma Banga-Ngú-Có a yè? Ye bàkà nètè bà ma Banga-Ngú-Có jì ndá 'duù ká sínò. Ye bà 'vee bà i gbí bà ka wu'o mì ye wálá.

¹⁹ Ye me i-zógó-zogo mì ndá 'duù lá, káa ye gii si tí ye tí i-zógó-zogo mì ndá 'duù, tacó wàa, ye 'ví 'de ta tò l'vì gítí bà zaa ndú jì Bindi-Mbíri.

²⁰ Ze má ta ndá Jùdèyà, ye kù bàkà tí ye tí Jùdèyà, tacó wàa ye 'ví 'de ta l'vì gítí ndú. Ze má ta ndá mbe kù bàkà go có mì Mòze, káa ye me mbe kù ru ndi có mì Mòze lá, ye delè kù bàkà go có mì Mòze, tacó wàa ye delè 'ví 'de ta l'vì gítí ndá mbe kù bàkà go có mì Mòze.

²¹ Ze má ta ndá 'duù ñinó mbe kù bàkà nètè me ta có mì Mòze lá nó, ye bàkà nètè ta có mì Mòze lá.

²² Ze má ta ndá 'duù ñinó ta wotí tí ndú wálá nó, ye bàkà tí ye tí mbe wotí lá. Ye kù me ndá i tí nó 'dáá gí tacó bà 'de ta l'vì gítí bà 'vala ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú.

²³ Ye kù bàkà ndá i tí nó 'dáá gí ta rẹ̀ mì Banga-Ngú-Có, tacó wàa ye 'ví 'de ta tò i gbí Banga-Ngú-Có.

²⁴ Yo ño ni gí máa, ndá 'duù má kù gbòò'bè, à kù je i ká jì 'duù ñinó mbe kpò ndá ka wó 'dáá gí nó?

²⁵ Ndá mbe kù gbòò'bè 'dáá gí kù ru káa ndi có tí nó náa à 'dè jì ndú, máa ndú 'ví bàkà go yí nó. Ndú kù bàkà go có tí nó tacó bà 'de i ñinó mbe dù tí ká lá nó. Káa ndoo kù 'de gbí bà gbòò'bè ñindi ndoo a i ñinó mbe dù tí ká nó.

²⁶ Tacó ènò, ze má kù gbòò'bè bà i ngèlè ta 'duù, ye kù i ngèlè me ká maa ènò gí ká lá. Ze delè má kù dómò tí ze ta 'duù, ye dómò kùnga to lá.

²⁷ Ye kù kpòlo tí dii ye, tacó wàa ye ta o 'dáá gí 'ví bàkà tí go có mì ye gbí muu ye. Tacó ndá-'bí-lá, ye kù ma Banga-Ngú-Có jì ndá 'bí ka ye káa i ta rẹ̀ ye gbí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kù ma nó wálá.

10

Yo 'ví ùlù ndá sú mbíri lá

¹ Go bà 'va mbi yo á gítí ña i tí nó mbe 'de ndá ká gù ndoo dígísèé si ndú gbí kángáá nga ngoò nó kuu tí ye, ndá ná'vindi. Mbíri dígísèé kù tubà kpokèjì jì ndú ta bà si kùlù mù kù tè kùro ndú; Mbíri delè gii si ndú 'dáá gí di Bì-bi Kápá gí tito ta o bà ñjè nó mì ndú 'do Mási ri ta vò i tí ndú wálá.

² Mbíri táánò caka tí ndú 'dáá gí ta rẹ̀ mì Mòze mí gbí kùlù mù, delè mí tà ngo gbí pù Bì-bi Kápá.

³ Ndú táánò 'dáá gí zò gbèe i-zó-zò tí nó mbe gí jì ndú 'do mì Mbíri nó gí.

⁴ Ndú delè 'dáá gí ñjè gbèe ngo tí nó mbe gí jì ndú 'do mì Mbíri nó gí. Ndú táánò kù ñjè ngo 'do gbí díí mì Mbíri mbe kù ko tàkò ndú muu nó nó. Díí tí nó táánò a Bindi-Mbíri.

⁵ Kpèti ká ènò, tàkòcò Mbíri táánò peteke gítí ndá 'duù me mbè gbí òkò tí ndú lá. Tacó ènò, ndá 'duù tí nó náa tàkòcò Mbíri peteke gítí ndú lá nó, gii ci ká kpàsilàà ta muu nó gbí kángáá nga ngoò.

⁶ Ndá vò i tí nó táánò mbe 'de ndá 'duù tí nó náa tàkòcò Mbíri peteke gítí ndú lá nó kù tubà jì ndoo, máa, ndoo 'ví dù ta go ndá vò i go ñindi ndú dígísèé nó lá.

⁷ Ndoò delè 'ví kucuku muungbó ndoo mí kùro ndá 'bí sú mbíri, go i mì ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú dígísèé á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Ndá 'duù gii ká tí ndú to, ndú gii zò i, ndú gii ñjè pe, bindi ndú gii a gí yaà gí bà dù ru kùro ndá sú mbíri,» nó lá.

⁸ Ndoò 'ví gbètèkè tí ndoo gbí òkò tí ndoo, go ña i mì ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú dígísèé náa ku gii zì ta ndá 'duù 'do tí ndú 23,000 gbí gbèe ri, nó lá.

⁹ Ndoò 'ví tala wotí mì Mbe tí ndoo, go i mì ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá ká gù ndoo dígísèé nó lá, tacó ndá kpoo gii mii ndá mbe tala yí nó léé gí.

¹⁰ Yo 'ví 'dè ngùrù-ngùrù có gítí Mbíri lá, tacó ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndá ká gù ndoo dígísèé bàkà ènò, bindi mbe voloko gbí ndá i gii voloko gbí ndú léé gí.

¹¹ Ndá i tí nó bàkà tí mítí ndú dígísèé tacó bà tubà jì ndá 'bí 'duù. Bindi à gii cu ndú mí gbí wáràgà tacó bà ci ndoo tí ndá 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónò jé'déé gí nje o kùro ndòngbù o nó.

¹² Á má ènò, 'duù ñinó mbe kù kojo có ènò máa, yì kpónò a i gbí òkò tí yo nó, 'ví kpòlo tí wó, má wálá yí bà 'va tí wó to.

¹³ Ndá i ñinó mbe kù yòngò wò gítí vò i nó káa gbèe ndá i tí nó mbe kù yòngò ndá 'bí 'duù go wò nó 'dáá gí gítí vò i. Káa wò 'ví tee mí gbí muu lo ènò máa, Mbíri bà si 'bí i 'ví yòngò wò gítí vò i ndii muu wotí mì lo wálá. Tacó ta o tí nó náa 'bí i má kù yòngò 'duù gítí vò i nó, Mbíri bà tubà kpokèjì bà kpò muu i tí nó jì yí gí.

¹⁴ Á má ènò, ye kù kpo-gbì-tà-tù yo, máa, yo dù janga-jàngá gí ndii 'do tí ndá sú mbíri, ndá tò kómbe ye.

¹⁵ Ye kù 'dè có ji yo tí ndâ 'duù ñinó ta muu kuu tí yo nò. À má éno, yo 'viiki gbí có tí nò náa ye 'dè ji yo nò.

¹⁶ Ndoó má kù zèè 'visí tí nó náa Mbírì je ji ndoo tí i-nambee, náa ndoo kù 'dè ñiki maa ji Mbírì ta o tí nó náa ndoo kù zèè nó, ndoo kù gbo nó me gbí bà nju mbelè Bindi-Mbírì lá? Káa kù kò tí nó náa ndoo kù ki'viki gbí nó, ndoo kù gbo nó me gbí bà zò ìi Bindi-Mbírì lá?

¹⁷ Kù kò tí nó náa ndoo ta ña mbè muu ndoo nó kili gí bà zò nó lè má ká gbaanjé, gbí éno máa, ndoo 'dáá gí a gbèè ìi. Tacó ndoo 'dáá gí gbo ká mí gbí gbèè kù kò.

¹⁸ Yo koro muu yo á gítí ndâ Ìzìrìyélì gi. Bàndò bà ci i ji Mbírì m̀ ndâ 'duù tí nó táánò mbe kù kili kù zò gbèè nò tí nó náa à waa mbelè wó ji Mbírì nó me ká gbaanjé lá?

¹⁹ Gb́ có tí nó kpónó náa ye 'dè nó máa yè? Á gb́ t̀ yo éno máa, mbelè tí nó náa à waa ji sù mbírì nó a cèe i, wèè, sù mbírì tí nó a cèe i?

²⁰ Gb́ có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nò gbaanjé me éno lá. Gb́ a i éno máa, à kù ci ndâ nò tí nó náa ndâ 'duù tí nó mbe ñò dúú kpokèji bà bàkà nambee ta Mbírì ni lá waa mbelè ndú nó, a i mífí ndâ bàndò bà ci i ji ndâ sù mbírì, me ji Mbírì lá. Káa go bà ni káa mi yo ta ndâ sù mbírì tí ye wáa.

²¹ Yo bà zèè 'visí mi Mbe tí ndoo ká tí tó, bindi yo gù zèè 'visí mi ndâ sù mbírì ká tí tó nò wáa. Yo delè bà zò i mi Mbe tí ndoo ká tí tó, bindi yo gù zò i mi ndâ sù mbírì ká tí tó nò wáa.

²² À tí ndoo a go bà tanga Mbírì gítí bà tò kii? Wotí tí ndoo ndii yí gí?

²³ Ndâ 'duù kù 'dè có máa, «Á ká go có mi ndoo bà bàkà ndâ i ñinó 'dáá gí náa à gbí njembí ndoo.» Káa ndâ i 'dáá gí me káa ndâ tó i lá. «Á ká go có mi ndoo bà bàkà go ñinó á gbí njembí ndoo.» Káa ndâ i 'dáá me káa ndâ i mbe koni ndoo lá.

²⁴ Káa 'duù 'ví koro tó i me ká gítí m̀ri wó cuki lá. Yí 'ví koro ji ndâ 'bí ka wó delè.

²⁵ 'Duù 'ví me kp̀iki-kp̀iki gítí bà zò yá ñinó náa yí si 'do bàndò bà waa nò nó lá.

²⁶ Tacó à cu mí gb́ wáràgà mi Mbírì, máa, «To tí nó, ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gí, a ndâ i mi Mbírì.»

²⁷ 'Bí 'duù ñinó náa yí me mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì lá nó má t'è t'í lo gítí i-zó-zò á 'bá mi wó, wó má ya gí ká, wó 'ví 'vee r̀e ña i-zó-zò tí nó mbe yee kùro lo gí nó lá.

²⁸ Káa 'bí 'duù tí ka lo mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì, náa njembí wó yù lá, má 'dè có ji wó máa, «Á ci i-zó-zò tí nó ji ndâ sù mbírì gí,» wó 'ví zò i-zó-zò tí nó lá, tacó tí wó, delè gítí có mi njembí.

²⁹ Ye kù ni me njembí lo lá. Ye kù ni a njembí ka lo tí nó. Tacó r̀e i tí nó bà si ye 'ví bàkà nètè ta có mi 'bí ka ye nò 'ví dù a yè?

³⁰ Ye lè má 'dè ñiki maa ji Mbírì tacó i-zó-zò tí nó náa ye zò nó gí, à je 'bí 've 'duù gítí bà 'vee gbí nje ye tacó bà zò i tí nó náa ye 'dè ñiki maa ji Mbírì tacó gí nó a yè?

³¹ Wó má kù zò i, zò ta bà ùlù Mbírì. Wó má kù nju i, nju ta bà ùlù Mbírì.

³² Wó 'ví kpòlo tàkòcò ndâ Jùdèyà lá; wó 'ví kpòlo tàkòcò ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó lá; wó delè 'ví kpòlo tàkòcò ndâ 'duù mi Mbírì mbe kù kili ta r̀e Bindi-Mbírì nó lá.

³³ Yo 'ví tala bà peteke tàkòcò ndâ 'duù 'dáá gí gbí ña ndâ i 'dáá gí á go ñinó náa ye kù bàkà nó. Ye kù pà tó i me ká gítí m̀ri ye cuki lá. Ye kù pà tacó tí ndâ 'duù 'dáá gí, tacó waa, ndú 'ví 'de ta 'wáa.

11

Ndâ kpokèji bà ùlù Mbírì

¹ Yo dù tí ndâ mbe mèlè ndi ye, á go bà dù ye tí mbe mèlè ndi Bindi-Mbírì nò.

² Ye kù ùlù yo, tacó mbí yo kuu tí ye ta o 'dáá gí, delè tacó yo kù ru káa ndi kpokèji tí nó náa ye táánò t̀bà ìi ji yo nò.

³ Káa à gbí njembí ye a go bà 'dè có ji yo máa, yo 'ví ñò ni éno máa, Bindi-Mbírì a gba mi ndâ 'dakò 'dáá gí, káa 'dakò a gba mi nawù wó, bindi Mbírì a gba mi Bindi-Mbírì.

⁴ Tacó éno, 'dakò má 'deke tí wó ji Mbírì ta i tí muu wó, yí delè má ma có mi Mbírì kùro ndâ mbè 'duù ta i tí muu wó, gbí éno máa, yí si Mbírì tí i lá.

⁵ Káa ni má 'deke tí wó ji Mbírì ta i tí muu wó wáa, yí delè má ma có mi Mbírì mí kùro ndâ mbè 'duù mbe kili kù bàkà i-Mbírì, gbí éno máa, ni tí nó si kù wó tí i r̀o wó lá. Ñinó ká goolá ni tí nó ta kùsu muu wó nò.

⁶ Tacó ni má gala bongo mífí muu wó lá, à 'vii ta yí káa bà 'dii muu wó gí. Káa bà 'dii muu ni lè má a có nò, bà waa tí se muu wó gí to delè má a có nò, à ñiki éno máa yí gala bongo mífí muu wó.

⁷ 'Dakò 'ví te i mífí muu wó ta o tí nó náa yí má kù 'deke tí wó ji Mbírì nó lá, tacó 'dakò a ngba Mbírì, yí delè a cè kòzò tí Mbírì, káa ni a ngba 'dakò.

⁸ Tacó Mbíri táánò suu 'dakò me 'do tí nù lá, yí suu a nù 'do tí 'dakò.

⁹ Mbíri delè táánò suu 'dakò me tacó tí nù lá, yí suu a nù tacó tí 'dakò.

¹⁰ À má ènò, nù 'ví gala bòngò míti muu wó, delè tacó tí ndá basili mì Mbíri.

¹¹ Kpèti ká ènò, à má kùro Mbíri, 'bè gbí òkò tí ndá 'dakò ta nù wálá.

¹² Tacó Mbíri táánò suu nù 'do tí 'dakò, káa a nù kpónò ká kù jò 'dakò. Káa ndá i 'dáa gí gí 'do mì Mbíri.

¹³ Yo koṛo muu yo ta kpééti yo gi; à me có nò tacó tí nù bà 'deke tí wó jí Mbíri ta bòngò tí muu wó wálá nò lá?

¹⁴ Gbàyi-gbàyi se muu a i mì ndá 'dakò?

¹⁵ Káa à má tí muu nù, à me i banga mì wó lá? Káa Mbíri je gbàyi-gbàyi se muu jí nù tacó bà nguù kùsu muu wó.

¹⁶ Káa à má nje 'duu a kponje gítí có tí nò, có náa ye bà 'visi gí tàkò có mì 'duu tí nó máa, ze nò 'bí tàkù gítí kpokèji bà ùlù Mbíri ni kápí nínò lá. Ndá 'duu mì Mbíri mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri delè nò ni ká lá.

Kò-njewu mì Mbe tí ndoo

¹⁷ Káa à má gítí có tí nó náa ye kèji gí bà 'dè jí yo nó, ye bà ùlù yo wálá. Tacó bà kili yo ta bà muu yo tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri kù gi je ta vò i me gbolò ndii tí o gí.

¹⁸ Kpédélé có náa ye bà 'dè jí yo a nínò máa, ye 'di có éno máa, à lá gbí òkò tí yo kà a 'bè ta o tí nó náa yo má kù kili ta bà muu nò. Káa ye koṛo có máa, kòcò yúco kuu gbí có tí nó náa ye 'di nó.

¹⁹ 'Bè bà dù kuu gbí òkò tí yo ta 'vére tí wálá. Tacó wàa, à 'ví nò ta ndá 'duu nínò gbí òkò tí yo tí ndá mbe yúco nó ni ngbàrangà'i.

²⁰ Ta o tí nó náa yo má kili ta bà muu yo nó, yo kù zò ndi yo me kò-njewu mì Mbe tí ndoo lá.

²¹ Tacó ye 'di có máa, ndá 'bí 'duu gbí òkò tí yo ta o 'dáa gí kù sì go, tacó yo kù jòò i-zò-zò jòò-jòò, káa ndá 'bí 'duu nínò ndú kù sa ta pe.

²² A yè ká tí yo! 'Dóó 'bá mì yo, tí bàndò bà zò i ta bà nù i, ká mì yo wálá, wèè, à gbí njembí yo a có bà te nò mí ro ndá 'duu mì Mbíri mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nó, ta ndá 'duu nínò gbí òkò tí yo tí ndá mbe yè nó?

²³ Tacó ye táánò nibà jí yo káa có tí nó náa Mbe tí ndoo táánò nibà jí ye nò, máa, Mbe tí ndoo tí Jézù, ta bèbilí tí nó táánò náa à ba ta nguù wó nó, je kù kò,

²⁴ yí gii 'dè níki maa jí Mbíri, yí gii kù gbí , bindi yí gii 'dè có máa, «Ijìnò a dii ye tí nó tacó tí yo nò, yo zò tacó bà 'va mbí yo tí ye.»

²⁵ Yí gii je 'visi á bindi bà zò kò-njewu gbí gbèe ña kpokèji tí nó, bindi yí gii 'dè có, máa, «'Visi tí nó a 'visi bà nù ngú mùkà mì Mbíri ta yo ta mbelè ye. Ta o tí nó náa yo má kù nù 'visi tí nó, yo 'ví nù tacó bà 'va mbí tí ye.»

²⁶ Tacó ta o tí nó náa yo má kù zò kù kò tí nó, yo delè má kù nù 'visi tí nó nó, yo kù ma nò a có ku Mbe tí ndoo yee tí o bà gí yí.

²⁷ À má ènò, 'duu má zò kù kò mì Mbe tí ndoo, yí delè má nù 'visi mì wó me gbí ña kpokèji nínò náa à tí nó lá, 'duu tí nó bàkà i-nò gítí ndá dii ta mbelè Mbe tí ndoo gí.

²⁸ À má ènò, 'duu 'ví koṛo gbí kongbó wó kùro bà zò kù kò tí nó, delè kùro bà nù 'visi tí nó.

²⁹ Tacó 'duu má 'viiki gbí kongbó wó kùro bà zò kù kò tí nó lá, yí delè má 'viiki gbí kongbó wó kùro bà nù 'visi tí nó lá, yí zò nò a bà waa có mítí wó, yí delè nù nò a bà waa có mítí wó.

³⁰ Nínò a gbí nderè có tí nó náa ndá 'duu me mbè gbí òkò tí yo ká zò-zò ta nò'o tí ndú; ku delè kù mù ndá 'duu me mbè 'do gbí òkò tí yo nó ká nò.

³¹ Ndoò kùtáa má 'viiki gbí kongbó ndoo léé éno kùro bà zò i-zò-zò mì Mbe tí ndoo, yí bà waa có mítí ndoo wálá.

³² Káa Mbe tí ndoo má waa có mítí ndoo, yí bàkà ènò tacó bà je muu jí ndoo, tacó wàa, à 'ví waa có mítí ndoo go i mì ndá 'bí 'duu lá.

³³ À má ènò, yo má kili tacó bà zò i-zò-zò mì Mbe tí ndoo, yo 'ví ù ndi ndá 'bí ka yo kùro bà 'bità bà zò i, ndá ná'vindí.

³⁴ Káa à má a go ká tí 'duu, si yí 'ví yè yì wó 'do 'bá mì wó kùro bà kili yo gítí i-zò-zò mì Mbe tí ndoo. Tacó wàa, Mbe tí ndoo 'ví waa có mítí ndoo tacó bà zò gámàtà lá. Ye bà 'dè có gítí sè ndá 'bí i jí yo ta o tí nó náa ye má ya gí mì yo kà gí.

12

¹ À má gítí ndá i-nambeeè mi Mbíri, go bà ngùù có 'do tí yo tí ye wálá, ndá ná'vindi.

² Yo nò ni gí, máa, ta o tí nó táánò si yo nò dúú kpokèji bà bàkà nambeeè ta Mbíri ni lá nó, ndá sú mbíri ta nje tí ndú tacó bà 'dè có wálá nó soloko yo 'do tí jáá kpokèji gí.

³ Káa ye kpónó kù bàkà yo 'ví nò ni éno máa, 'bí 'duu mbe kù 'dè có ta wotí mi Bèri-mi-Mbíri jé mbe 'dè có máa, «Mbíri i njà mítí Jézù gí,» nò wálá. 'Bí 'duu delé jé mbe 'dè có máa, «Jézù a Mbe tí ndoo,» nò wálá, sè káa ñinó máa a Bèri-mi-Mbíri ká je wotí bà 'dè éno ji yí.

⁴ Na ndá i-nambeeè mi Mbíri tende-tende, náa gbèe Bèri tí nò kù njèè ji ndá 'duu.

⁵ Na ndá kpokèji bà bàkà nètè tende-tende, káa ndoo kù bàkà ndú 'daá ká ji gbèe Mbíri.

⁶ Ndá cè bà bàkà i tende-tende, káa à káa gbèe Mbíri ká kù bàkà ndá i tí nò ji ndá 'duu.

⁷ Mbíri túbà tí Bèri mi wó ji ndá 'duu gbaanjé-gbaanjé 'daá gí, tacó wàa ndá 'duu 'daá gí 'ví 'de i gbí wó.

⁸ Bèri-mi-Mbíri kù je ji 'bí 'duu a bà 'di gbí-o tacó bà kpo-gbí-tà-tù ndá 'duu. Gbèe Bèri tí nò giì je ji 'bí 'duu a muu tacó bà ma Banga-Ŋgú-Có ji ndá 'duu.

⁹ Yí giì je ji 'bí 'duu a bà tee njembí mítí Mbíri, bindi ji 'bí 'duu a wotí bà 'vala ndá 'duu 'do gbí nò'o.

¹⁰ Yí giì je ji 'bí 'duu a wotí bà bàkà ndá serè, ji 'bí 'duu a wotí bà ma có mi Mbíri, ji 'bí 'duu a muu tacó bà nò 'bè gbí òkò tí ndá bèri ni , ji 'bí 'duu a wotí bà 'dè ndá tende na nje có, bindi ji 'bí 'duu a muu tacó bà 'dè gbí ndá tende na nje có.

¹¹ Gbèe Bèri tí nò gbaanjé nò bàkà nètè bà njèè ndá i tí nò gbaanjé-gbaanjé ká 'do gbí 'doó có mi wó gbí njembí wó.

Ndá bà to me mbè tí gbèe dii

¹² Diì 'duu ká gbaanjé, káa ndá bà to tí me mbè, káa ndá bà to tí nò mbe me mbè nò 'daá káa gbèe dii. À delé go éno ta Bindi-Mbíri; yí a gbèe dii, ta ndá bà to tí wó me mbè.

¹³ Tacó gbèe Bèri tí nó táánò mbe caka tí ndoo nó, caka tí ndoo tacó bà bàkà ndoo tí gbèe dii Bindi-Mbíri. Ndo má a ndá Jùdéyà, ndoo má a ndá Ìgírìgí, ndoo máa ndá i-zógó-zogo, ndoo má me ndá i-zógó-zogo lá, áá táánò je ji ndoo 'daá gí káa gbèe Bèri wàa ndoo 'ví njù .

¹⁴ Diì 'duu me káa gbèe bà to tí wó lá, a ndá bà to me mbè.

¹⁵ Kpázà kò 'duu kpónó má 'dè có máa, «Ye me 'bí 'duu lá, à má éno ye me bà to tí dii 'duu lá,» ñinò bà dù me có mbe si yí 'ví dù tí bà to tí dii 'duu lá ká nò lá.

¹⁶ Tù 'duu delé má 'dè có máa, «Ye me bà to tí dii 'duu lá, tacó ye me ɾo 'duu lá,» ñinò bà dù me có mbe tii yí 'do tí bà dù tí bà to tí dii 'duu ká nò lá.

¹⁷ Ndá bà to tí dii 'duu táánò 'daá má káa ɾo wó, 'duu tí nò bà 'di có ta yè? Káa ndá i tí dii 'duu táánò 'daá má káa tù, 'duu tí nò bà nò ndá i ta yè?

¹⁸ Káa Mbíri kpoko ndá bà to tí dii ndoo mítí ndoo ká go có mi wó gbí njembí wó.

¹⁹ Yí táánò má suu ndá bà to tí dii ndoo 'daá ká tí gbèe na i, dii ndoo táánò bà dù go yè?

²⁰ À má go ñinó kpónó nó, ndá bà to tí dii 'duu me mbè, káa dii 'duu ká gbaanjé.

²¹ Wotí bà 'dè có mi ɾo 'duu ji 'bi wó máa, «Nètè mi ye ta wò wálá,» nò wálá. Wotí bà 'dè có mi muu delé ji ndá kpázà kò máa, «Nètè mi ye ta yo wálá,» nò wálá.

²² Có kpónó giì dù a ñinó máa, ndá bà to ñinó tí dii ndoo mbe me déléké nó, a ndá bà to ñinó náa ndú má wálá, káa ndoo wálá nò;

²³ bindi ndá bà to ñinó náa ndoo si ndú tí cèe i lá nó, a ndá ñinó náa ndoo kù kpolo tí ndú tí kpoò; káa ndá bà to ñinó tí ndá bà nò nó, a ndá bà to ñinó náa ndoo kù ngùù ndú 'do ɾè ɾo ndá 'duu,

²⁴ ndii ndá banga bà to gí.

²⁵ Káa Mbíri suu dii ndoo, bindi yí giì te duu mítí ndá bà to ñinó náa có tí ndú kpolo maa-maa lá nò. À má éno, 'bè 'ví dù gbí òkò tí ndá bà to tí dii 'duu lá, tacó wàa ndú 'daá gí 'ví bàkà nètè toko gbaanjé.

²⁶ 'Bí bà to tí ndoo gbaanjé má kù milisé, sè ndá 'bí bà to tí ndoo 'daá gí delé kù milisé. Káa à má kù ùlù 'bí bà 'bí to gbaanjé, sè ndá 'bí ñinó 'daá gí ta líkí'o tí ndú.

²⁷ Yo kpónó toko gbaanjé 'daá gí bàkà a gbèe dii Bindi-Mbíri. Káa yo gbaanjé-gbaanjé a ndá tende bà to tí wó.

²⁸ Bindi gbí òkò tí ndá mbe kù kili ta ɾè mi Bindi-Mbíri, Mbíri bàkà ndá 'bí 'duu tí ndá tú mi Jézù, ndá 'bí 'duu tí ndá mbe ma có mi wó tí Mbíri, ndá 'bí 'duu tí ndá mbe nibà i, ndá 'bí 'duu tí ndá mbe bàkà serè, ndá 'bí 'duu tí ndá mbe 'vala ndá 'duu 'do gbí nò'o, ndá 'bí 'duu tí ndá mbe koni ndá 'duu, ndá 'bí 'duu tí ndá mbe bàkà ndá 'duu 'ví

bàkà nètè toko gbaànjé, bindi ndá 'bí 'duù tí ndá mbe 'dè có gbí ndá 'bí tende ña nje có.

²⁹ Yo 'dáá gí a ndá tú? Yo 'dáá gí a ndá mbe ma có mì Mbíri? Yo 'dáá gí a ndá mbe nibà i? Áá mì yo 'dáá gí a wotí bà bàkà ndá serè?

³⁰ Yo 'dáá a ndá mbe 'vala ndá 'duù 'do gbí ndá nò'o? Yo 'dáá gí a ndá mbe 'dè ndá 'bí tende nje có? Yo 'dáá gí a ndá mbe 'dè gbí ndá tende nje có?

³¹ Yo koṛo có gítí ndá i-nambee ñinó á gáà gí yaà nò.

Ye kpónó bà tubà kpokèjì ñinó mbe nìkí ngé ndii gí nò jì yo.

13

Tó bà zè tí

¹ Ye kpèti má ni bà 'dè ndá kpíkpa'dà ña nje có mì ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bindi ye gii 'dè nje có mì ndá basili toko mítí ndú, káa njembí ye me njembí ba zè Mbíri lá, Mbíri niki lá, ndá có tí nó náa ye kú 'dè nò gbí tú Mbíri ká go mòngò gbí tú bò.

² Ye kpèti káa mbe 'dè kòcò ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri, Bèri kpèti má je jì ye káa muu tacó bà 'di gbí ndá có kóó mì Mbíri 'dáá gí, yí delè kpèti má je jì ye káa bà tee njembí ye mítí Mbíri tí ña ñinó náa ye kú mèrèkè a ndá kpo-kpò gú 'do tí bàndò mì ndú nó, káa njembí ye má me njembí bà zè Mbíri lá, ye jéé kùro Mbíri me i lá.

³ Ye kpèti má njèè ndá i mì ye 'dáá gí jì ndá mbe yè, ye kpèti má si à 'ví doo ye ta wu, wáa ye 'ví ci gí, káa njembí ye me njembí bà zè Mbíri lá, ndá i tí nó náa ye bàkà nò me tó i jì ye gbaànjé lá.

⁴ Njembí bà zè Mbíri a bà kònò tí, ta bà bàkà nambee. Njembí bà zè Mbíri me kii lá, njembí bà zè Mbíri me bà wu gbí tí 'duù ta kpéeti wó lá,

⁵ njembí bà zè Mbíri me bà 'dè mbè có lá, à delè me ju njembí lá. Njembí bà zè Mbíri me bà nanaka muu mítí i ñinó mbe niki ká tí lo ta kpéeti lo nó lá; à me bà dù tí gíri'dú lá, à delè me bà mò ndá 'duù 'do tí lo gí 'dè lá.

⁶ Njembí bà zè Mbíri me bà dù ta líkí'o bà bàkà vò i lá; njembí bà zè Mbíri a bà dù ta líkí'o bà bàkà i ñinó dú nò.

⁷ Njembí bà zè Mbíri tí muu ndá i 'dáá gí, ùnje gítí ndá i 'dáá gí, koṛo có lì mítí ndá i 'dáá gí, kònò ndá i 'dáá gí.

⁸ Bà ma có mì Mbíri bà cee gí, bà 'dè ndá tende ña nje có bà cee gí, bà dù ta muu tí 'duù bà cee gí, káa ndòngbú bà dù ta njembí bà zè Mbíri wálá.

⁹ Tacó mbe ñò Mbíri ni cee jé wálá, mbe ma có mì Mbíri ta kábà delè jé wálá.

¹⁰ Káa ta o tí nó náa i ñinó ta bà lè tí wálá nó bà gí nó, i ñinó ta bà lè tí nó bà cee gí.

¹¹ Si ye táánò gbí 'vii nó, ye kú 'dè có ká go i mì 'vii, ye kú koṛo có ká go i mì 'vii, ye kú 'vii kú gbí có ká go i mì 'vii. Káa ye kpónó má gii gí tí 'dakò gí, ye gii si ndá i-'vii 'dáá gí mí to gí.

¹² Ndoò kpónó kú ñò cè tí Mbíri me ngbàrángà i lá; ndoo kú ñò yí ká tũrũwàa go i gbí 'dèngambé nò. Káa ndoo kèjì gí bà zeke gbiro ndoo ta ndú. Ye kpónó ñò yí ni cee lá, káa ye kèjì gí bà ñò yí ni cee a go ñinó náa yí kpónó ñò ye ni cee ta ndá có gbí njembí ye 'dáá gí nò.

¹³ Káa ndá i ñinó náa ndú kpónó kuu tí nó, a bà tee njembí mítí Mbíri, ta bà koṛo có lì mítí Mbíri, gii je njembí bà zè Mbíri; káa kpóló-kpolo i gbí òkò tí ndá i tí nó ta'ò nò 'dáá gí a njembí bà zè Mbíri.

14

Ndá 'bí i-nambee kpòò 'do mì Bèri-mi-Mbíri

¹ Yo ka wu'o tacó bà 'de njembí bà zè Mbíri. Yo delè 'ví koṛo có tí kpòò gítí ndá i-nambee mì Mbíri. Káa yo 'ví koṛo có gítí bà ma có mì Mbíri ndii ndá 'bí i 'dáá gí.

² 'Duù ñinó mbe kú 'dè ndá tende ña nje có nó kú 'dè có me jì ndá 'duù lá, yí kú 'dè có a i jì Mbíri. Tacó 'duù mbe 'di gbí có tí nó náa yí kú 'dè nò wálá, tacó yí kú 'dè a ndá có kóó mì Mbíri ta wotí mì Bèri.

³ Káa mbe kú ma có mì Mbíri kú 'dè có a i jì ndá 'duù, yí kú koni a ndá 'duù, yí kú je a wotí jì ndá 'duù, yí delè kú 'dèè a njembí ndá 'duù.

⁴ 'Duù ñinó mbe kú 'dè ndá tende ña nje có nó kú koni káa tí wó ta kpéeti wó cuki, káa mbe kú ma có mì Mbíri kú koni a ndá mbe kú kili ta rè mì Bindi-Mbíri 'dáá gí.

⁵ Có gbí njembí ye jì yo éno máa, yo 'dáá gí 'ví dù tí ndá mbe 'dè có gbí ndá tende ña nje có. Káa yo kùtáa má dù 'dáá tí ndá mbe ma có mì Mbíri, áá bà niki ndii bà 'dè ndá tende ña nje có gí. Tacó mbe ma có mì Mbíri a gbolò 'duù ndii mbe 'dè ndá tende ña nje có tí nó gí, sè káa ñinó 'bí 'duù mbe 'dè gbí ndá tende ña nje có tí nó 'ví dù kuu tacó bà koni ndá mbe kú kili ta rè mì Bindi-Mbíri má kuu tí.

⁶ Ye kpónó má ya gí mì yo kà kù 'dè có ji yo gbí ndá tende ña nje có, káa mbe 'dè gbí ndá có tí nò náa ye kù 'dè nò ji yo wálá, tó i mì ye bà dù ji yo a yè, ndá tó kómbe ye? Có tí nó bà 'dè gbí có kóó mì Mbírì ji yo wálá, có tí nó bà je muu ji yo wálá, có tí nó bà ma có mì Mbírì ji yo wálá, có tí nó delè bà nibà i ji yo wálá.

⁷ Yo koro có gítí ndá rôngo gi, yo delè 'ví koro có gítí mòngò gi, ndú me ndá wu i lá, káa 'bè má gbí òkò tí kòcò ndá ñjì rôngo 'dáá gí má wálá, ña rôngo tí nó bà gbì ji yo a ña cè yè?

⁸ Káa mbe o mòngò má o me tí mòngò-gó lá, a 'di ká bà 'vee bà zí'i-gó?

⁹ Yo delè ká go ènò; yo má 'dè có gbí tende ña nje có náa ndá 'duù 'di gbí ndá nje có tí nó ngbáràngà'i lá, ndú bà 'di gbí ndá có mì yo nò ée? Tacó yo kù 'dè có gí gbí pípìrì sínò.

¹⁰ Ndá ña ndá nje có muu to tí nó me mbè; káa 'bí nje có ta gbí wálá nò wálá.

¹¹ Káa 'duù má 'di gbí ña tende nje có tí nó náa wò kù 'dè nó lá, yí a tende 'duù ji wò, wò delè a tende 'duù ji yí.

¹² À má ènò, yo ka wu'o a i tacó bà 'de ndá i-nambee ñinó mbe kù koni ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì túkà'i nò, lê náa go i-nambee 'do mì Bèrì-mì-Mbírì ká tí yo nò.

¹³ Tacó ènò, 'duù má kù 'dè có gbí tende ña nje có, yí 'ví 'deke tí wó ji Mbírì máa, Mbírì 'ví wu 'bí 'duù mbe 'dè gbí nje có tí nó ji ndá 'duù.

¹⁴ Tacó ye má 'deke tí ye ji Mbírì gbí tende ña nje có, gbí éno máa, ye kù 'deke tí ye ta njembí ye, káa ye 'di gbí có tí nó lá.

¹⁵ Có a ñinó máa ye 'ví 'deke tí ye ji Mbírì gbí ña nje có ngayi wè? Ye bà 'deke tí ye ji Mbírì gbí ña nje có ñinó náa ndá 'duù 'dáá 'di gbí gí nò. Bindi ye 'ví cè cè gbí ndá tende ña nje có, ta nje có ñinó náa ye 'di gbí gí nò, só gí.

¹⁶ Tacó wò má kù ùlù Mbírì gbí tende ña nje có mì rẹ̀gbà tí 'bí 'duù ñinó mbe 'di gbí ña nje có tí nó lá nó, 'duù tí nó bà ñi «À go-i-tí-nò» gí tàkò bà ùlù Mbírì mì lo nó ta ña kpokèjì ngayi?

¹⁷ Tacó wò kpétí má kù ùlù Mbírì ta banga tí, káa 'duù tí nó rẹ̀gbà tí lo nó 'di gbí ña nje có mì lo nó lá, banga bà ùlù Mbírì mì lo nó bà koni 'duù tí nó wálá.

¹⁸ Ye 'dè nìkì ma ji Mbírì tacó ye ni bà 'dè có gbí tende ña nje có ndii yo 'dáá gí.

¹⁹ Káa ta ndá ña ñinò 'dáá gí, ye má gbí òkò tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì, à nìkì tí ye káa bà 'dè kpétí káa ndá ñjì có vô cuki gbí ña nje có ñinó náa ndá 'duù 'dáá gí 'di gbí gí tacó bà nibà i ji ndú, á có tí bà 'dè mbè có kárú-karu-kàrú gbí tende ña nje có ñinó náa ndú 'di gbí lá nó.

²⁰ Yo koro có go i mì ndá 'vii lá; ndá kómbe ye. Yo dù go ndá dó 'vii tí ndá mbe bàkà vò i lá, káa yo 'ví bàkà i go i mì ndá 'duù ñinó náa muu ndú njaanga gí nò.

²¹ À cu mí gbí wáràgà mì Mòze máa, kòcò Mbírì máa,

«Ye bà si a ndá tende 'duù 'ví 'dè có gbí nje ye ji ndá 'duù mì ye gbí ndá tende ña nje có.»

²² À má ènò, bà 'dè có gbí ndá tende ña nje có me i mbe túbà wotí mì Mbírì a ji ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì gí nó lá, à a i tacó tí ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì lá. Káa bà ma Banga-Ngú-Có me i tacó tí ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì lá lá, à a i tacó tí ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì gí.

²³ Tacó ènò, yo tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì má kili ta bà muu yo 'dáá gí, bindi yo kù 'dè có gbí ndá cèe ña nje có, 'bí tende 'duù, tí 'duù ñinó mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì lá nó, má 'de yo tí, yí bà go má tí yo wálá?

²⁴ Káa yí má 'de yo kili ta bà muu yo ènò kù ma a có mì Mbírì, yí bà nò tí wó gí, máa ndá yí a mbe bàkà vò i. Bindi ndá có tí nó náa yí 'di 'do gbí nje yo nó bà si yí 'ví 'visi muu wó 'do tí ndá vò kpokèjì mì wó gí.

²⁵ Ndá có tí nó náa yí 'di 'do mì yo nó bà yù gbí ndá vo-vò có kóó tí nó gbí njembí wó nó 'dáá gí sè gí. Bindi yí bà 'bu gbíro wó mí to kù ùlù Mbírì ta nje wó, máa Mbírì dú kuu ta yo.

Ña kpokèjì bà bàkà i gbí òkò tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì

²⁶ À má ènò, yo tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì má kili ta bà muu yo 'dáá gí gí, ndá muu cè 'ví cè cè, ndá mbe nibà i 'ví nibà i, ndá mbe 'dè gbí có kóó mì Mbírì gí sè 'ví 'dè, ndá mbe 'dè có gbí ndá tende ña nje có 'ví 'dè, ndá mbe ni bà 'dè gbí ndá tende ña nje có tí nó náa ndá 'bí ka ndú kù 'dè nó ji ndá 'duù 'ví 'dè. Yo 'ví bàkà ndá i tí nó 'dáá gí tacó bà koni tí yo.

²⁷ Ndá mbe 'dè có gbí ndá tende ña nje có gbí òkò tí yo 'ví dù ká go ndá 'duù go só, go ta'ò. Wàa ndá mbe kù 'dè gbí ndá tende ña nje có tí nó náa ndú kù 'dè nó 'ví dù kuu tí.

²⁸ Káa ndá mbe 'dè gbí ndá tende ña nje có tí nó náa ndú kú 'dè nò jì ndá 'duu máa wálá, ndú 'ví dù ngbii, waa ndá mbe kili ta rẹ̀ m̀ Bindi-Mbíri má kili gí, 'duu 'ví 'deke tí wó jì Mbíri ta ña nje có ñinó náa yí ñò ni gbí njembí wó gí nò.

²⁹ Yo 'ví sí ndá 'duu go só, go ta'ò 'do gbí òkò tí yo 'ví kò-kò ta có mì Mbíri, waa sè ndá 'duu 'ví kojo gbí có tí nó náa ndú kú kò-kò tí nó.

³⁰ Káa Mbíri má wu bà 'dè có mì wó jì 'bí 'duu gbí òkò tí yo ta o tí nó náa 'bí ka wó kú kò-kò ta có mì Mbíri nó, 'duu tí nó mbe kú kò-kò nó 'ví le wo wó gí, waa ka wó 'ví 'dè ngú có ñinó náa à tí nó.

³¹ Yo jòò gbí bà 'dè có lá. Tacó waa yo 'daá gí 'ví ni bà 'dè có, waa yo 'daá gí 'ví koni ta tí yo gbí òkò tí yo.

³² Tacó mbe ma có mì Mbíri a 'duu ñinó mbe ñò o bà 'dè có ni gí, yí delè a 'duu ñinó mbe ñò o bà sè tú wó ni gí.

³³ Tacó Mbíri me mbe ñonòkò gbí ndá i lá, yí a mbe 'viindi ndá i. Yo tí ndá 'duu mì Mbíri má kili ta rẹ̀ m̀ Bindi-Mbíri gí, yo 'ví bàkà go ñinó náa ndá 'bí ka yo mbe kú kili ta rẹ̀ m̀ Bindi-Mbíri 'daá gí kú bàkà nò.

³⁴ Ndá niì 'ví dù ngbii. Ndú 'ví 'di có mì ndá kù ndú á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mòze, máa ndú 'ví dù tí ndá kùro ndá i lá nò.

³⁵ 'Bí i ta go bà 'vee gbí má tí ndú, ndú 'ví 'vee ndá kù ndú ta o tí nó náa ndú má ya ta ndú gí 'bà gí. Tacó a có nó tacó tí niì bà 'dè kòcò wó gí yaà ta o tí nó náa ndá mbe kú kili ta rẹ̀ m̀ Bindi-Mbíri má kili gí nò.

³⁶ Yo kú kojo có máa, có mì Mbíri 'bí bà gí a i 'do mì yo? À gí ká tacó tí yo cuki?

³⁷ 'Bí 'duu gbí òkò tí yo má kojo có éno máa yí lá a mbe ma có mì Mbíri, 'bí 'duu delè má kojo có máa yí 'de ndá ña i-nambee 'do mì Bèri-mi-Mbíri me mbe, ña 'duu tí nó 'ví te mí gbí muu wó éno máa, có tí nó náa ye kú cu jì yo nó a có mì Mbíri.

³⁸ Káa yí má sí có tí nó náa ye kú cu jì yo nó á tí có lá, yo delè 'ví sí yí tí có lá.

³⁹ À má éno, yo tí ndá ná'vindi ye, yo 'ví dù ta go bà ma có mì Mbíri, yo delè 'ví rò ndá 'duu 'do tí bà 'dè có gbí ndá 'bí tende ña ndá nje có lá;

⁴⁰ yo delè 'ví bàkà ndá i 'daá gí gbí cèe kpokèjì, á go ñinó náa à tí .

15

Bà 'vala ndi Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó

¹ Go bà 'va mbi yo á giti Banga-Ngú-Có tí nó náa ye táánò ma jì yo nó kuu tí ye, ndá ná'vindi ye, Banga-Ngú-Có tí nó náa ye táánò ùnje giti, ò bini yo gii zèè tí kpoò nò.

² Ñinò a Banga-Ngú-Có tí nó náa ye táánò ma jì yo, mbe 'vala yo á do gbí ndá wò i, náa yo má zèè có tí nó kácá-kácá nò. Káa yo má zèè kácá-kácá lá, gbí éno máa, gbí bà ùnje mì yo giti Mbíri wálá.

³ Ye táánò ni jì yo káa bà gbèe có tí nó náa áá táánò ni bà jì ye, tí kpóló-kpolo có ngé ndii gí nò, tí có tí nó máa, Bindi-Mbíri táánò ci tacó ndá wò i mì ndoo, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nò.

⁴ Máa, áá táánò gii duu yí gí, káa bini sili ta'ò, Mbíri gii te yí tí wu wó 'do gbí muu'dú wó gí yaà, á go có tí nó gbí wáràgà mì Mbíri nó gí.

⁵ Máa, yí túbà tí wó jì Kéfà, bini yí gii túbà tí wó jì ndá tú mì wó muu'bi-nje só.

⁶ Bini yí gii túbà tí wó jì ndá ná'vindi wó zi'duù-vò ta bà vò (500). Ndá 'bí 'duu 'do gbí òkò tí ndú kpèti kpónó má ya gí bà sili mì ndú gí, sè ndá 'bí kú 'vala kálásé.

⁷ Bini yí gii túbà tí wó jì Jákómò, bini ñinó, yí gii túbà tí wó jì ndá tú mì wó 'daá gí.

⁸ Ndòngbú bà túbà tí wó gii dù a i jì ye á go 'vii náa à jò yí me gbí o mì wó lá nò.

⁹ Tacó ye a ndòngbú 'duu gbí òkò tí ndá tú mí wó, mbe 'vii tí 'duu ñinó náa à 'ví ni ta rẹ̀ tú mí wó mí muu ye lá. Tacó ye táánò a mbe kú mèèkè'í tí ndá 'duu mì Mbíri mbe kú kili ta rẹ̀ m̀ Bindi-Mbíri nò.

¹⁰ Káa nambee mì Mbíri náa yí táánò bàkà jì ye nó ká bàkà ye tí ye tí nó á kpónó kuu nó nò. Káa nambee mì Mbíri náa yí táánò bàkà jì ye nó ya me sínò lá. Ye bàkà nètè tí kpoò ndii sè ndá 'bí tú mì Jézú 'daá gí. Káa ye bàkà nètè tí nó 'do me gbí 'dóó wotí mì ye lá, a nambee mì Mbíri ká je wotí jì ye.

¹¹ À mà táánò a ndú ká ma Banga-Ngú-Có jì yo wèè, à mà a ye wèè, ze ma Banga-Ngú-Có jì yo gí, káa ñinò a có náa yo 'daá ùnje giti gí.

Bà 'vala ndi ndoo 'do gbí muu'dú ndoo

¹² Có kpónó a ñinó máa, ze lè má 'dè có jì yo éno máa, Mbíri 'vala ndi Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó gí, ndá 'bí 'duu gbí òkò tí yo kú 'dè có máa, ndá ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá, tacó yè?

¹³ Cò tí nó náa yo 'di éno máa, ndá ku bà 'vala ndi ndú á 'do gbí muu'dú ndú wálá nò, má dú káa yúco, gbí éno máa, Bindi-Mbíri 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó lá.

¹⁴ Káa Bindi-Mbíri má 'vala ndi wó á 'do gbí muu'dú wó lá, gbí éno máa, i tacó bà ma có mì ze jí yo nò wálá, i tacó bà ùnje gítí mì yo nò delè wálá.

¹⁵ Ze delè kú waaka a 'vére ta rè Mbíri, tacó ze kú ma có éno máa, Mbíri 'vala ndi Bindi-Mbíri á 'do gbí muu'dú wó gí, káa yí 'vala yí lá náa yí má 'vala ndi ndá ku á 'do gbí muu'dú ndú lá nò.

¹⁶ Tacó Mbíri má bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú wálá, gbí éno máa, yí 'vala Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó delè lá.

¹⁷ Káa Mbíri má 'valá ndi Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó lá, gbí go éno máa, nje wú tí bà tee njembí yo á míti Bindi-Mbíri wálá, yo delè kpónó kú 'vala ká kpòò gbí ndá vò i mì yo.

¹⁸ Gbí delè go éno máa, ndá 'duù ñinó mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri mbe cì gí nó mù gí.

¹⁹ Káa ndoo má kú kojo có lì míti Bindi-Mbíri ká tacó bà 'vala ndoo muu to tí nó cuki, gbí éno máa, 'bí 'duù ta yè ọ wó gbí òkò tí ndá 'duù muu to tí nó mbe ndii yè ọ ndoo wálá.

²⁰ Káa yúco a ñinó máa, Mbíri 'vala Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó tacó bà túbà máa, ndá 'duù tí nó náa ku ọka ndú gí nó bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gí.

²¹ Tacó, ku lè táánò má gí gí muu to tí nó 'do gbí có mì gbèe 'dakò nó, ndá ku delè bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú 'do ká gbí có mì gbèe 'dakò.

²² Tacó ndá 'duù 'dáá gí kú cì 'do gbí có nambeè gbí òkò tí ndú ta Ádámà, ndá 'duù 'dáá gí delè bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú 'do gbí có nambeè gbí òkò tí ndú ta Bindi-Mbíri.

²³ Káa ndá o bà 'vala ndi Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó, ta o bà 'vala ndi ndá 'duù 'do gbí muu'dú ndú 'dáá ká tende-tende. A Bindi-Mbíri, tí kpedélé i gbí nji, ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó kuro, bindi ndá 'duù mì wó 'dáá gí kèji gí bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ta o bà gí yí wúnò.

²⁴ Bindi ndòngbú o, náa Bindi-Mbíri bà gii dele ndi gba mì Mbíri tí Bu wó jí sí yí voloko gbí ndá có mì ndá kpo-kpò gba, ta ndá mbe wotí muu to tí nó, gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí.

²⁵ Tacó Bindi-Mbíri bà gí gí bà zogo to tí nó yee tí o tí nó náa yí bàkà ndá ku'di tí wó tí ndá i-tà-tàmà mì wó gí.

²⁶ Káa ndòngbú ku'di tí wó náa yí bà cee o mì wó bà dù a ku.

²⁷ Tacó à cu mì gbí waràgà mì Mbíri éno máa, «Mbíri bàkà Bindi-Mbíri tí gba mì ndá i 'dáá gí.» Káa gbí có tí nó máa, «Mbíri bàkà Bindi-Mbíri tí gba mì ndá i 'dáá gí» nò me éno máa Bindi-Mbíri delè a gba mì Mbíri tí mbe je gba jí yí nó lá.

²⁸ Mbíri má gii bàkà ndá i 'dáá gí tí ndá i-tà-tàmà mì 'Vii mì wó gí, 'Vii-mi-Mbíri bà gii sí tí wó 'ví dù tí ndá i-tà-tàmà mì Bu wó, tacó wàa Mbíri 'ví dù tí mbe zogo ndá i 'dáá gí.

²⁹ Cò gítí ndá 'duù tí nó mbe caka tí ndú tacó tí ndá ku nó máa yè? Ndú kú kojo có máa ndá yì bà 'de gbí bà caka tí ndá yì ta rè mì ndá ku nò a yè, náa Mbíri jé má 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú lá nò?

³⁰ Ye kpónó kú gbaa tí ye mì nje ku ta o 'dáá gí nó tacó yè?

³¹ Ye kú nò ku ta ọ ye ta ọ 'dáá gí, ndá ná'vindí! Ye kú dùlù tí ye tacó tí yo, ta rè mì Bindi-Mbíri, tí Jézù tí Mbe tí ndoo.

³² Cò gbí nje ndá 'duù gbí gbata Éfàsù lá, ye táánò má 'vala a 'valá mì ndá «Nò gbí jili», ye bà 'de gbí a yè? Káa Mbíri má bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú wálá, «Ndoò zò i, wàa ndoo 'ví nju pe, wàa ndoo 'ví ù ta ku taàbè,» á go có tí nó náa ndá 'duù kú 'dè nó.

³³ Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo lá: «A vò kaà ká kú volo 'duù.»

³⁴ Yo kojo muu yo niki maa, wàa yo 'ví si vò i mí bándò mì wó. Ye kú 'dè có tí nó jì yo, tacó ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò Mbíri ni lá, káa ñinò a có nò tacó tí yo.

Bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú

³⁵ Ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo ndá-'bí-lá bà 'vee 'vé máa, «Mbíri bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú ta ọ kpokèji ngayi wè? Cè tí ndú bà dù go ọ yè?»

³⁶ Ñinó a ndá 'vé mì ndá 'duù ñinó ta muu tí ndú wálá nó ká nò. Yo ma 'va nji ọ mí tà to, nji ọ mí nò má cì lá, kú i 'va 'do tà to lá.

³⁷ Káa yo rò mí tà to káa bétére nji ọ; à mà a nji cù, à mà nji wazè, yo rò me kú i tí nó mbe kú kú ta kùngbó wó, ta kpá wó nó lá.

³⁸ Káa a Mbíri ká wu bà kú ndò jí ndá ọ nji ọ ndá nji ọ 'dáá gí. Cù kú kú káa cù, wazè kú kú káa wazè.

³⁹ Na dii ndá i mbe kú 'vala muu to tí nó 'dáá gí delè ká tende-tende. Dii ndá 'duu tende 'do tí dii ndá nò, bindi dii ndá nuu tende 'do tí dii ndá sè.

⁴⁰ Ndá i gbíri kuu tí , ndá i muu to tí nó delè kuu tí . Cè banga mì ndá i gbíri ká tende, cè banga mì ndá i muu to tí nó delè ká tende.

⁴¹ Cè banga mì ri ká tende, cè banga mì pi delè ká tende, bindi cè banga mì ndá yii ká tende. Káa cè banga mì ndá yii gbí òkò tí ndú delè 'dáá gí ká tende-tende.

⁴² À delè ká ènò ta bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú. À má duu dii 'duu mí tà to, dii tí nó kú zò to, káa dii 'duu má 'vala 'do tà to, dii tí nó bà zò to káká'í wálá.

⁴³ A vò ká tí dii tí nó náa à duu mí tà to nó, káa a banga ká tí dii tí nó mbe 'vala 'do tà to nó.

⁴⁴ Dii tí nó náa à duu mí tà to nó je a tú 'duu, káa dii tí nó mbe 'vala 'do gbí muu'dú nó je a tú Mbíri.

⁴⁵ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Kpédélé Ádàmà gí tí 'duu mbe kú 'vala , káa ndòngbú Ádàmà gí tí Bèri mbe kú je 'válá,» nò.

⁴⁶ Áá táánò me Ádàmà tí nó ta tú wó a tú Mbíri nó ká gí kpédélé'í lá. À gí kpédélé'í a Ádàmà tí nó ta tú wó a tú 'duu nò.

⁴⁷ Mbíri táánò suu kpédélé a Ádàmà 'do tí to, káa bà só Ádàmà gí 'do gbíri.

⁴⁸ Ndoó tí ndá 'duu muu to tí nó go Ádàmà tí nó náa à suu yí 'do tí to nó nò, káa ndá 'duu gbíri go Ádàmà tí nó mbe gí 'do gbíri nò.

⁴⁹ Ndoó bà je kózò tí 'dakò tí nó mbe gí 'do gbíri nó jé ká go bà je kózò tí 'dakò tí nó náa à suu yí 'do tí to tí nó mbe ndoo. Ndoó kpónó a kózò tí Ádàmà tí nó náa à suu yí 'do tí to tí nó nò.

⁵⁰ Ndá ná'vindi, gbí có tí nó náa ye 'dè jì yo nò éno máa, wu 'duu ta mbelè gbí dii wó bà dù tí mbe zèè mbèlè mì Mbíri wálá. Tú 'duu, tí tú mì ku nó, delè, náa à 'visi tí, tí tú ñinó mbe cì lá nó, wálá.

⁵¹ Yo sè tù yo giti có kóó tí nó tí yúco náa ye kú 'dè jì yo nò: ndoo 'dáá bà cì wálá.

⁵² Káa ta o bà o ndòngbú mòngò nó, áá bà 'visi ndoo 'dáá gí gbí làmbu o, á go bà kì ọ nò. Tacó ta o bà o ndòngbú mòngò tí nó, ndá ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ngbé, bindi áá kèjì gí bà 'visi ndoo.

⁵³ Tacó tú ndoo tí nó kpónó tí i mbe céé-cee nó bà cee wálá, tú ndoo tí nó kpónó tí tú mì ku nó bà jì'vì tí, tí mbe ọ ku lá.

⁵⁴ Tacó ọ a i ñinó tí i mbe dù tí ká lá nó má jì'vì tí tí i mbe dù tí ká, bindi ọ a ñinó tí ọ ku nó má 'visi tí tí ọ a ñinó mbe cì lá nó gí, ñinò a o bà gii bàkà tí mì có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Ku 'de 'bí ngbíli mbe da gbí ka wó ngbíli mítí wó gí.»

⁵⁵ «Áá ku, ñjì gíri bà na go mì lo ya gí kòtí 'di?»

⁵⁶ Ñjì gíri bà na go mì ku a vò i, bindi vò i gii 'de wotí 'do tí có mì Mòze.

⁵⁷ Káa ndoo 'dè ñikí má ji Mbíri tí mbe je wotí bà kpò nje ku ji ndoo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézú tí Bindi-Mbíri.

⁵⁸ À má ènò, yo 'dò kò yo mí to tí kpò, ndá ná'vindi, yo lò muu gíri ngé lá. Yo 'vì bàkà nètè mì Mbe tí ndoo ta o 'dáá gí, ta bà te mí gbí muu yo máa, bà bàkà nètè ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo me bà bàkà 've nètè lá.

16

Bà gò i tacó tí ndá 'bí ka ndoo mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri

¹ À má gítí bà toko i-'bì yo tacó bà koni ta ndá mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri gbí gbata Jèrùzàlémè, yo 'vì bàkà go có tí nó náa ye táánò 'dè jì ndá mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri ta ndi tí ndá bàndò gbí to Gàlátí nò.

² Ta ndá ri-bà-wotí 'dáá gí, yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí 'vì gò làmbu i 'do tí i ñinó náa à kuu 'bì yo ta o tí nó nò. Tacó wáa, ye má ya gí mì yo kà, ye 'vì 'de yo kili i ñinó náa à tí nó tẹ̀ gí.

³ Ye má yee mì yo kà gí, ye bà cu wáràgà mí 'bì ndá 'duu tí nó náa yo bà cu 'bì yo mítí ndú nó wáa ye 'vì tuu ta ndú ta ndá i-nambee tí nó náa yo kili nó, ya tí jì ndá mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri gbí gbata Jèrùzàlémè.

⁴ Káa à má ñikí a bà ya káa 'dóó ye ta ndá i tí nó, ndá 'duu mì yo náa yo bà cu 'bì yo mítí ndú nó 'vì ko ye.

Ndá có gbí muu Páwòlò

⁵ Ye bà ya gí mì yo kà a i bindi bà co ye gbí to Mèsidóniyà, tacó a gbí muu ye a có bà ya gí mì yo kà có gbí to Mèsidóniyà.

⁶ Ye bà dù á mì yo kà ta làmbu kòndi o, ndá-'bí-lá ye bà ci ndá pì cò'o 'dáá gí mí mì yo kà. Tacó wàa, yo 'ví koni ye ta bà ko ye ya gítí ndá 'bí bàndò tí nó kùro kà nó 'dáá gí.

⁷ À gbí muu ye me có bà cu káa ɾo ye mítí yo gí, wàa ye 'ví ndii ya gí kùro nò lá, ye kú koro a có bà dù ta yo ta kòndi o, náa Mbe tí ndoo má ùnje gí nò.

⁸ Káa ye bà dù gbí gbata Éfàsù káa yee tí o bà ci ndá ngú i gbí njí.

⁹ Tacó njekèjì bà ma có mì Mbírì njaanga jì ye káa gí, káa ndá 'duù mbe kú jòò gbí có ta ye káa me a mbè.

Ndá ndòngbú có mì Páwòlò

¹⁰ Timàtéyò má có mì yo kà, yo 'ví te wiɾi mítí wó nìkì maa, tacó yí kú me nètè mì Mbe tí ndoo ká go ye.

¹¹ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví si yí tí vò i lá; yo koni yí muu nó mì wó nìkì maa, tacó wàa yí 'ví dele ndi wó gí gí mì ye; tacó ɾo ze ta ndá sè ná'vindí káa 'dáá ká kpokèjì tí wó.

¹² À má gítí ná'vindí ndoo Àpólò, ye cóó-cóó kú yòòngò yí, máa ndú ya ta ndá 'bí ná'vindí gí bà gala yo, káa có bà ya gí mì yo kà nò gí gí gbí muu wó kálàsè. Káa yí má 'de o gí, yí bà ya gí mì yo kà gí.

¹³ Yo dù tí zò'o, yo tee njembí yo mítí Mbírì tí kpoò, yo dù ta yú njembí yo, yo 'do kò yo mí to tí kpoò,

¹⁴ yo 'ví bàkà ndá i 'dáá gí ta njembí bà zè Mbírì.

¹⁵ Yo nò ndá Ìsitèfàna ta ndá 'viì mì wó ni gí? Ndú a ndá kpédélé 'duù mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì gbí to Àkáyà, dú delè gbí gbí njembí ndú gítí bà bàkà nètè ta ndá mbe kú kili ta ɾè mì Bìndi-Mbírì gí.

¹⁶ Ye kú yù 'do mì yo a nambeè máa, yo 'ví 'di có mì ña ndá 'duù tí nò, yo delè 'ví 'di có mì ndá 'bí ka yo ñinó mbe kú bàkà nètè go i mì ndú nò.

¹⁷ Tàkòcò ye peteke gítí bà gí ndá Ìsitèfàna ta Fòròtùnátò, gii je Àkàyíkùsù ngé ma; tacó ndú dù jì ye ká goólá ndoo ta ndoo nò.

¹⁸ Bà gí ndú nò te mbá-mbá mítí ye ká go ñinó náa ndú me ta yo kà nò. Bà te duù mítí ña ndá 'duù tí nò me vò i lá.

¹⁹ Ndá mbe kú kili ta ɾè mì Bìndi-Mbírì gbí ndá to Ásiyà 'vee yo ma. Ndá Àkùyílà ta Pìrisílà ta ndá 'duù tí nó mbe kú kili ta ɾè mì Bìndi-Mbírì mbe kili mí ndú nó delè 'vee yo ta ɾè mì Mbe tí ndoo ngé ma.

²⁰ Ndá ná'vindí mì ze káa 'dáá gí 'vee yo ma.

Yo 'vee tí yo ta bà òlò gbí tù yo go i mì ndá ná'vindí.

²¹ A 'dóó ye tí Páwòlò ká kú cu ndá 'vé tí nó gbí wàràgà tí nó nó jì yo ta 'bì ye.

²² 'Duù má zè Mbe tí ndoo nìkì lá, Mbírì 'ví ì njà mítí wó!

Ye kú 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo 'ví gí galá!

²³ Ye kú 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo Jézú 'ví bàkà nambeè jì yo.

²⁴ Ye zè yo 'dáá gí nìkì maa ta ɾè mì Bìndi-Mbírì. Go-i-ti-nò.

BÀ SÓ KÒRÍNDÌ

Bà só bà cu wáràgà mì Páwòlò jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Kòrìndì

¹ Njìnó a ye tí Páwòlò, tí mbe gí tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù 'do gbí có mì Mbírì, ká kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù á gbí gbata Kòrìndì, delẹ̀ ta ndi 'bá mì ndá Iḡirigì 'daá gí. Ze kù gbo gbí bà cu wáràgà tí nó jì yo ta ná 'vìndí ndoo Tìmàtèyò.

² Ze kù 'deke tí ze jì Mbírì tí Bu ndoo, ze delẹ̀ kù 'deke tí ze jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì máa ndú 'ví cù 'dẹ̀ ngo cù ndú mítí yo, ndú delẹ̀ 'ví si yo 'ví dù ta 'dẹ̀ njembí yo.

Páwòlò 'dẹ̀ nìkì ma á jì Mbírì

³ Ndoò ulù Mbírì, tí Bu Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí Bu ndoo mbe kù ọ̀ yẹ̀ ọ̀ ndoo, tí Mbírì tí mbe 'dẹ̀ njembí,

⁴ mbe kù yìi ndoo gbí o ọ̀ ndá vò i 'daá gí, tacó wàa ndoo delẹ̀ 'ví yìi ndá 'bí ka ndoo ta o tí nó náa ndú má gbí vò i ta ọ̀ bà yìi tí tí nó náa yí tí Mbírì yìi ta ndoo nò.

⁵ Nje bà kònò sé'ì tí nó táánò mì Bìndi-Mbírì nó kpónó 'de ndoo me gbolò. Tacó éno, Mbírì delẹ̀ bà je wotí bà kònò ndá vò i tí nó á go ọ̀ndi Bìndi-Mbírì táánò ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì jì ndoo gí, tacó wàa ndoo delẹ̀ 'ví yìi ndá 'bí ka ndoo ta o tí nó náa ndú má gbí vò i ta ọ̀ bà yìi tí tí nó náa yí tí Mbírì yìi ta ndoo nò.

⁶ Ze má kònò sé'ì muu yo, ze kònò a i tacó bà 'vala yo. Káa Mbírì má koni ze 'do gbí bà kònò sé'ì, yí koni ze nó a i tacó wàa ze 'ví koni ta yo á gbí bà kònò gbèe ọ̀ sé'ì tí nó mì ze náa yo kù kònò nò.

⁷ Njembí ze jé mù gítí yo lá, tacó ze ọ̀ ni gí máa, yo kù kònò sé'ì ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì ká go ze. Tacó éno, Mbírì bà koni yo á go ọ̀njínó náa yí kù koni ta ze nó gí.

⁸ Go bà 'va mbí yo á gítí ọ̀ kpo-se-muu tí nó náa ze táánò 'de gbí to Ásíyà nó kuu tí ze, ndá ná'vìndí ze. Ze táánò gbí o tí nó koro có éno máa, ze bà 'de 'valá káká'ì wálá.

⁹ Ze ta o tí nó koro có éno máa, à waa có ku mítí ze gí. Ọ̀a tende vò i tí nó táánò bàkà ze tacó wàa ze 'ví ọ̀ ni ní éno máa wotí bà 'vala miyi ze me 'bi ze lá, à a i 'bi Mbírì tí mbe kù 'vala ndá ku cuki.

¹⁰ A yí táánò ká 'vala ze 'do gbí ọ̀a tende vò i tí nó mbe 'de ze nó. Yí delẹ̀ káká'ì bà 'vala ze 'do gbí ndá vò i njìnó kẹ̀jì nó gí.

¹¹ Yo 'daá gí 'ví koni ze ta bà 'deke tí yo jì Mbírì tacó tí ze, tacó wàa à 'ví dù a ndá 'duù me mbè ká kù 'deke tí ndú jì Mbírì tacó tí ze, wàa Mbírì 'ví cù ta 'dẹ̀ ngo cù wó mítí ze. Bìndi ndá 'duù me mbè 'ví 'dẹ̀ nìkì maa jì Mbírì tacó bà cù 'dẹ̀ ngo cù wó mítí ze nó.

Páwòlò 'visi ndá có gbí muu wó gí

¹² 'Bí i gbaanjé mbe kù mba ze, ta kponje nje ze gítí wálá a njìnó máa, ze ta o 'daá gí kù 'vala ta ndá 'duù, cotí ndá i 'daá gí, ze kù 'vala ta yo, ká ta bà bàkà ndá i njìnó mbe 'vii ọ̀ 'bá nò. Ze kù bàkà ndá i tí nó ta njembí ze gbaanjé, ta tiyi gbí wálá, go có mì Mbírì. Ze kù bàkà ndá i tí nó me 'do gbí bà 'di gbí-o mì ze tí ndá 'duù á muu to tí nó lá. Ze bàkà a i 'do gbí nambeè mì Mbírì.

¹³ Ze kù cu jì yo gbí ndá wáràgà mì ze káa ndá có njìnó náa yo bà ni bà 'deke ndú gí, tí ndá có njìnó náa yo delẹ̀ bà 'di gbí ndú gí nò. Ye koro có máa yo bà 'di gbí ndú ngbàrangà'ì gí.

¹⁴ Yo kpónó 'di gbí ze ngbàrangà'ì lá. Káa ye koro có máa, yo bà 'di gbí ze cee a i ta ri bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì wúnó gí bà waa có mítí ndá 'duù muu to tí nó 'daá gí. Njìnó a ri tí nó náa yo bà gii mba tí yo ta rẹ̀ ze, bìnidi ze delẹ̀ bà gii mba tí ze ta rẹ̀ yo nó ká nò.

¹⁵ Ye táánò bàkà kpédélé'ì a có bà co wiyi ya gí mì yo gbí gbata Kòrìndì kà, tacó wàa yo 'ví 'de i gbí nó mì ye nò 'vili sósò'ò.

¹⁶ Tacó à kpédélé'ì táánò gbí njembí ye a có bà gala yo ta o bà ndii ye kù ya gí gbí to Mèsidóniyà. Wàa ta o bà dele ye 'do Mèsidóniyà, ye 'ví co ndi ye káká'ì mì yo, tacó wàa yo 'ví koni ye ta ndá 'bí i tacó bà ya gí Jùdèyà.

¹⁷ Ọ̀a bà koro có mì ye nò gbí muu yo go i mì 'duù njìnó mbe kù koro có ká gítí ndá i muu to tí nó, mbe me kpìiki-kpìiki gítí bà jì'vì tí wó tí ó mbò, bè mbò lá, nó?

¹⁸ Ye kù be tí ye jì yo ta rẹ̀ mì Mbírì, tí mbe 'visi có mì wó lá, éno máa, kòcò ze jì yo jé gítí bà 'visi tí wálá.

¹⁹ Tacó Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí 'Vii mì Mbírì, náa ndá Silivánò, ta Tìmàtèyò, gii je ye, ma có tí wó jì yo nó ta o 'daá gí káa gbèe Jézù tí nó.

²⁰ Tacó ènò, ndâ cí tí nó náa Mbíri ci ta ndâ 'duù nó gí tí yúco ta rẹ̀ mì wó tí Jézù. Nìno a gbí nderẹ̀ có tí nó náa ndoo kú nì ta «À go-i-tí-nò» ta rẹ̀ mì Jézù tí Bindi-Mbíri ta o tí nó náa ndoo má kú ùlù Mbíri nò ká nò.

²¹ Káa, à káa 'dóó yí tí Mbíri ká bàkà ndoo tí ndâ mbe ɾu ndi Bindi-Mbíri ta njembí ndoo gbaànjé. À delè káa 'dóó yí tí Mbíri ká ɾuka ndoo gí gbí nèté mì ndoo.

²² Yí ka mbó mì wó mítí ndoo, tacó bà bàkà ndoo tí ndâ 'duù mì wó. Bindi yí gii je Bèri mì wó mí gbí njembí ndoo, tacó bà túbà jì ndoo éno máa, sè ndâ i njinó gbí gálá mì yí nó 'dáá gí a ndâ i tacó tí ndoo.

²³ Ye kú be jì yo a tí Mbíri máa, ye táánò 'visi muu ye 'do tí bà ya gí Kòrindì nó a i tacó go bà pèembí yo tí ye wálá.

²⁴ À gbí muu ze me có bà yòongò yo ta wotí máa yo tee njembí yo mítí Mbíri nò lá. Có gbí njembí ze éno máa, ndoo bàkà nèté toko gbaànjé, tacó wàa yo 'ví dù ta líkí' o tí yo, tacó kponje nje yo gítí có bà tee njembí yo mítí Mbíri nò wálá.

2

¹ Tacó ènò, ye gii 'visi muu ye 'do tí có bà co wíri káká' i ya gí mì yo gbí gbata Kòrindì ká, tacó go bà ya gí bà kpolo tàkòcò yo tí ye wálá.

² Tacó ye má kpolo tàkòcò yo gí, a 'di ká bà gii peteke tàkòcò ye á bindi yo tí ndâ 'duù tí nó náa ye kpolo tàkòcò ndú nó?

³ Tacó ènò, ye gii cu wáràgà tí nó jì yo. Tacó go bà ya gí bà kpolo tàkòcò yo tí ndâ 'duù tí nó náa a ndú ká bà peteke tàkòcò ye nó tí ye wálá. Tacó ye òn ni ngbàrangà' i gí máa, tàkòcò ye má pètékè' i, tàkòcò yo delè 'dáá gí bà dù ká pètékè' i.

⁴ Ye táánò cu wáràgà tí nó jì yo ta sé có gbí njembí ye, delè ta ngo-ro tà ro ye me tacó bà kpolo tàkòcò yo lá. Ye cu tacó wàa yo 'ví òn ni éno máa, ye zè yo 'dáá gí nìkì ta njembí ye gbaànjé.

Si có gítí ndâ mbe bàkà vò i gítí lo mí to

⁵ 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo má kpolo tàkòcò 'bí ka wó, 'duù tí nó kpolo me tàkòcò ye lá. Yí kpolo a tàkòcò yo 'dáá gí. Yí má kpolo me tàkòcò yo 'dáá gí lá, yí kpolo a tàkòcò ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo.

⁶ Bà waa có mì ndâ mbè 'duù gbí òkò tí yo mítí 'duù tí nó nò tẹ̀ ta yí gí.

⁷ À má ènò, yo káká' i 'ví koɾo có gítí vò i mì ña 'duù tí nó lá. Yo yìi yí, tacó wàa yí 'ví gíri miɾi wó ta sé có lá.

⁸ À má ènò, ye kú 'deke a tí ye jì yo máa, yo zè ña 'duù tí nó nìkì maa, ta bà túbà jì yí, máa. «Gó 'vii-naa uu còngò bàà lá.»

⁹ Ye táánò cu wáràgà tí nó jì yo tacó bà òn muu yo, máa yo 'di ndâ có mì ye ta o 'dáá gí, gí wè?

¹⁰ Yo má 'vee 'bi mbe bàkà vò i gítí yo gí, ye delè 'vee 'bi wó gí. Káa ye má 'vee 'bi mbe bàkà vò i gítí yo, gbí éno máa ye 'vee 'bi wó ta rẹ̀ mì yo kuro Bindi-Mbíri,

¹¹ tacó bà mò Gba-vò-i gí ndii 'do tí ndoo, tacó ndoo òn có gbí muu wó ni gí.

Njembí Páwòlò mù ta o bà yee yí Tòrówà

¹² Ta o bà gí ye táánò gí bà ma Banga-Ngú-Có gítí Bindi-Mbíri jì ndâ 'duù gbí gbata Tòrówà nó, a Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri ká njaanga kpokèjì jì ye.

¹³ Káa ye má gii 'de ná 'vindi ndoo Títò gbí gbata Tòrówà lá, gúku gí bàkà ye ngé ndii gí. Tacó ènò, ye gii nì «Yo 'ví dùu ndi» á jì ndâ 'duù gbí gbata Tòrówà, bindi ye gii nje nó ya gí gbí to Mèsidóniyà.

Bà kpòtí ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri

¹⁴ Ndoò ùlù Mbíri tí mbe bàkà ndoo tí ndâ mbe kpò nje ndâ 'duù ta o 'dáá gí ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri, ta bà je muu jì ndoo tacó bà ma Banga-Ngú-Có gítí Bindi-Mbíri ceo to 'dáá gí, go banga pó bàà gbí pípiɾi ngbùu.

¹⁵ Tacó ndoo go banga pó ngúwu òn náa Bindi-Mbíri kú gbo jì Mbíri, mbe kú pì gítí ndâ 'duù njinó mbe kú co tí kpokèjì mì 'válá njinó mbe ceé lá nó, ta ndâ mbe kú co tí kpokèjì mì ku.

¹⁶ Pó ngúwu òn tí nó gbí òn ndâ mbe gíri kpokèjì mì Mbíri gí a vò pó i mbe kú zi ku. Káa à gbí òn ndâ mbe kú co tí kpokèjì mì Mbíri a banga pó i mbe kú je 'válá jì ndú. Káa wotí bà bàkà nèté tí nó tí 'di?

¹⁷ Tacó ze me go ndâ mbè 'duù tí nó mbe kú bàkà có mì Mbíri tí i-'velè tacó bà zò-nje ndú nó lá. Ze kú ma có mì Mbíri ta njembí ze gbaànjé, go ndâ 'duù njinó náa a Mbíri ká tuu ze ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri, á mí kuro wó tí Mbíri.

3

Ngú bà toko nambeè mi Mbìrì ta ndâ 'duù

¹ Ze kpónó kù 'bì a tà bà wu gbí tí ze jì yo, go i mì ndâ mbe kù bàkà có mi Mbìrì tí i-'velé nó? À tí ze a go bà wu wàràgà tacó bà túbà tí ze máa ze ma jì yo? Ze kù yù 'do mi yo éno máa ze cu wàràgà tacó bà túbà tí ze máa ze a ndâ 'dì (jì) ndâ 'duù wè?

² 'Dóo yo nò 'dáá gí a wàràgà mì ze náa à cu tacó bà túbà tí ze. Ze cu mbó có tí nò a i mí gbí njembí yo; tacó wàa ndâ 'duù 'dáá gí 'ví nò ní, wàa ndú delè 'ví 'deke.

³ Yo nò ni ngbàràngà'i gí, máa, à káa 'dóo Bindi-Mbìrì ta 'bì wó ká cu wàràgà tí nò, bindi yí gí tuu jì ndoo. Yí cu ndâ có mì wó nò me ta ngo bèrikpà míti díi lá. Yí cu ta Bèrì-mì-Mbìrì tí nò tí wu Mbìrì nò mí gbí njembí ndâ 'duù.

⁴ Ze 'dè có tí nò tacó gúku tí ze kùro Mbìrì wálá, ta rẹ̀ mì Bindi-Mbìrì.

⁵ 'Dóo 'bì i mì ze mbe sí ze 'ví koṛo có éno máa, ze 'vii tí ndâ mbe bàkà nèté tí nó mi Mbìrì nó gí nò wálá. Wotí mì ze gí 'do a i mì wó tí Mbìrì,

⁶ tí mbe je wotí bà bàkà nèté ngú nambeè tí nó náa yí bàkà ta ndâ 'duù nò. Yí cu có ngú nambeè mì wó nò jì ndâ 'duù me mí gbí wàràgà lá. A Bèrì mì wó tí Mbìrì ká kù nìbà ndâ có tí nò. Ndâ ká có mì Mbìrì náa yí táánò cu ndú cú-cu jì Mòze nó a ndâ có mbe kù gí ta ku. Káa ndâ ngú có mì wó náa Bèrì mì wó kù nìbà ndú nó a ndâ có mbe kù je 'válá jì ndâ 'duù.

⁷ Ta o tí nó táánò náa Mbìrì kù kaa tí ta ndâ díi tí nó sòsò'ò náa yí cu ndâ có mì wó míti ndú jì Mòze nó, Mbìrì ta o tí nó kù tòngbaà ngbéze-ngbeze-ngbéze. Gbìro Mòze ta o tí nó delè kù gí tòngbaà gbí ngba Mbìrì nò. Ngba gbìro Mòze, kpèti mà gí me méré-méré gí, bà zeke tí méré-méré ngba wó gbàràjáá gíi kpò ndâ Ìzìrìyélì gíi. Káa ngba Mbìrì ta o tí nó náa yí táánò kù je ta ndâ có mbe zì ku jì Mòze nó má éno,

⁸ wàa ngba wó ta o bà je Bèrì mì wó tí mbe nìbà ngú nambeè mì wó jì ndâ 'duù nó 'ví dù go ña yè?

⁹ Mbìrì lè táánò má je có tí nó, tí có mbe zì ku nó, jì Mòze gbí ngba'o, gbí éno máa, yí je có tí nó mbe je 'válá nó gbí ngba'o ngbére-ngbere-ngbèrè ndii ñinò gí.

¹⁰ Ngba có mì Mòze kpónó wálá, tacó ngba Banga-Ngú-Có gítí Bindi-Mbìrì me gbolò ndii ngba có mì Mòze ngé me 'dú.

¹¹ Tacó i tí nó táánò mbe dù tí ká lá nó má gí ta ngba wó, i ñinò mbe dù tí ká nó bà gí ta ngba wó me gbolò ndii ngba ñinò mbe dù tí ká lá nó gí.

¹² Gúku bà ma Banga-Ngú-Có gítí Bindi-Mbìrì kpónó tí ze wálá, tacó ze kù koṛo có li a i míti ngba'o ñinò mbe kù dù tí ká nó.

¹³ Ze me go Mòze táánò mbe gò bongo mí gbìro wó tacó wàa ndâ Ìzìrìyélì 'ví nò ta ndòngbù ngba'o tí nó mbe kù me méré-méré á gbìro wó nó lá nò, lá.

¹⁴ Muu ndú ta o tí nó biya bà koṛo có gí, tacó yee gbí rì tí nó wúnó nó, ndú má 'deke wàràgà gítí ká kpokejì bà bàkà nambeè mì Mbìrì ta ndâ 'duù, njembí ndú ká kuu tà gbèe bongo tí nò, tacó à káa Bindi-Mbìrì ká ja bongo tí nò.

¹⁵ Kpèti ká gbí rì tí nó wúnó nó, ndâ Ìzìrìyélì má 'deke wàràgà mì Mòze, à gbí muu ndú káa có máa, bongo tí nó ká kácaá kuu gbìro Mòze kálásè.

¹⁶ Káa à ja bongo tí nó gí ta o tí nó náa 'duù má 'visi tí wó gí mì Mbe tí ndoo gí.

¹⁷ Mbe tí ndoo kpónó a Bèrì, káa bàndò tí nó náa Bèrì mì Mbe tí ndoo kù dù tí nó, à zogo 'duù tí nó ta có mì Mòze lá.

¹⁸ Káa ndoo 'dáá gí kpónó kù zeke ngba Mbe tí ndoo ta bongo gbìro ndoo wálá, à kù 'visi cè bà tòngbaà mì ndoo nji'dí-njí'dí á go bà tòngbaà mì Mbe tí ndoo. Bà 'visi cè tí ndoo nò a nèté mì Mbe tí ndoo, tí Bèrì.

4

Ndâ i mì Mbìrì náa yí kili mí gbí kàrà

¹ A Mbìrì ta 'dóo nambeè mì wó ká bàkà ndoo tí ndâ mbe ma Banga-Ngú-Có gítí Bindi-Mbìrì, tacó éno, njembí ndoo mù lá.

² Ze nò bà bàkà ndâ i-nò gbí 'dí'di'o gí nje seè gí; ze biya bà bàkà tìrì gí, ze delè bàkà có mì Mbìrì tí sú có lá. Ndâ 'duù ñinò mbe nò ze ni gí nò 'dáá gí delè bà ùnje gí, máa, ze kù 'dè có ta yúco kùro Mbìrì.

³ Banga-Ngú-Có mì Bindi-Mbìrì náa ze kù ma nó kpèti káa kpùrù có, à dù tí kpùrù có ká gbí tù ndâ 'duù ñinò mbe gíri'o gí nò.

⁴ Ndâ 'duù tí nó mbe gíri'o gí nò ùnje gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa ze kù ma nó lá, tacó Vò-'duù-ti-nò, mbe bàkà tí wó tí mbìrì mì ndâ 'duù muu to tí nó nó, yoo ɾo ndú 'do tí bà nò ngba Bindi-Mbìrì, tí mbe je kózó tí Mbìrì teke-tèkè, náa ndâ mbe ùnje gítí Banga-Ngú-Có kù nò nó gí.

⁵ Tacó Bànga-Ngú-Có tí nó náa ze kú ma nó me có gítí ze lá. Ze kú ma a có gítí Jézù tí Bìndi-Mbírì; éno máa, yí a Mbe tí ndoo, káa ze kú bàkà nèté yo á ta rẹ̀ mì wó.

⁶ Tacó à káa gbèè Mbírì tí nó táánò mbe 'dè có ta o bà suu to tí nó máa, «O tòngbaà gbí 'dì'di'ò,» nó, ká si ngba wó tí Mbírì kú tòngbaà gbí njembí ze, wàa ze 'ví nò ta ngba yí tí Mbírì, mbe kú tòngbaà gbíro Bìndi-Mbírì nó ni .

⁷ Ze n̄ndi ze nó káa ndá kàrà náa à suu 'do tí tú, náa Mbírì ká kú kpolo tí ndá kpóló-kpolo i mì wó mí gbí ze. Tacó bà tubà éno máa, woti n̄nó mbe me gbolò ngé ndii gí nó kú gí a i 'do mì wó tí Mbírì, à me 'do mì ze lá.

⁸ Vò i kú pèrèkè 'bì ze tí vò bà i, káa vò i bà toṛo nje ze ta to wálá; ze ta ndá 'bí o n̄ò 'dóo i tí nó náa ze 'ví bàkà nó ni lá, káa ze gítí bà jaaka wu á 'do tà kàrà mì ze wálá;

⁹ à kú mèèkè'i tí ze, káa à bè ze lá, à kú toṛo ze ta to, káa à ja woò gbí yì ze lá.

¹⁰ Ze kú ùnje gítí ku go i mì Jézù ta o 'dáá gí, tacó wàa ze 'ví 'vala muu to tí nó go bà 'vala Jézù.

¹¹ Ze kú n̄ò ku ta ṛo ze ta o 'dáá gí ta rẹ̀ mì Jézù; tacó wàa, ndá 'duù 'ví n̄ò ta cè 'válá mì wó ni míti ṛa cè bà 'vala ze muu to tí nó go bà 'vala yí tí Jézù.

¹² Gbí có tí nó éno máa, ze a ndá i mì ku, káa yo a ndá i mì 'válá.

¹³ À cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Ye 'dè có tacó ye ùnje gí.» À má éno, ze delè kú 'dè có tacó ze ùnje gí.

¹⁴ Ze n̄ò ni gí, máa, Mbírì tí nó mbe 'vala Jézù 'do gbí muu'dú wó nó bà 'vala ze 'do gbí muu'dú ze ta ndá Jézù, yí delè bà kaa ndoo ta ndoo ya tí gí kùro wó gí.

¹⁵ Ye kú kònò ndá sé'i tí nó 'dáá gí tacó tí yo; tacó wàa, nambeè mì Mbírì má yee mì ndá 'duù me mbè, ndá 'duù me mbè 'ví ùlù ngba Mbírì.

Bà 'vala ta bà tee njembí míti Mbírì

¹⁶ Tacó éno, ze jé jaaka wu 'do tà nèté mì ze lá; woti kpèti má kú cee 'do tí ze, njembí ze gítí Mbírì ta ṛi 'dáá gí káa ngú njembí.

¹⁷ Tacó ndá lambu sé'i tí nó náa ze kpónó kú kònò nó bà dù tí ká wálá, káa ndú kú 'vii a ndi ndoo gítí bà dù gbí gbolò ngba'o n̄nó ta ṛa wálá mbe dù tí ká nò.

¹⁸ Tacó ndoo kú zeke'o me gítí ndá i n̄nó náa à kú n̄ò ndú ta ṛo nó lá; ndoo kú zeke a ndá i n̄nó náa à n̄ò ndú ta ṛo lá nò, tacó ndá i n̄nó náa à kú n̄ò ndú ta ṛo nó dù tí ká lá, káa ndá i n̄nó náa à n̄ò ndú ta ṛo lá nó ká dù tí ká.

5

¹ Tacó ndoo n̄ò ni gí, máa, à má n̄jè gbí ndùúrù tí nó náa ndoo kpónó kú 'vala tà á muu to tí nó nó gí, Mbírì bà je 'bá n̄nó mbe dù ká dúú kú ya tí , náa à me 'duù ká gèè lá nó, mí gbírì jì ndoo gí.

² Ndoò kpónó kú ù kpolo ma a ndi bà gèè 'bá mì ndoo gbírì nò mí muu ndoo,

³ tacó wàa à 'ví 'de ndoo sè ta só lá.

⁴ Tacó à má gítí n̄nó kpónó si ndoo kú 'vala tà ndùúrù tí nó muu to tí nó nó, ndoo kú 'dè kòlòwò me ta go bà jaka bòngò 'do tí ndoo gí lá, ndoo kú 'dè kòlòwò a i ta go bà yuu bòngò mí pí ka wó bòngò, tacó wàa, bòngò tí nó tí bòngò 'válá nó 'ví yuuku muu bòngò ku gí, ndoo kú 'dè kòlòwò a i ta go bà yuu bòngò mí pí ka wó.

⁵ A Mbírì ká bàkà ndoo tí ndá mbe dù kú ù bà 'visi tí mì ndá bòngò tí nò; bindi yí gii tubà jì ndoo máa, áá bà bàkà tí gí ta bà je Bèri mì wó jì ndoo.

⁶ À má éno, gúku tí ndoo ta o 'dáá gí wálá, ndoo delè n̄ò ni gí máa, ndoo má kálásè kú 'vala muu to tí nó, ndoo me 'dú 'do tí 'bá mì Mbe tí ndoo,

⁷ tacó ndoo kú 'vala a i ta bà tee njembí ndoo míti Mbírì, ndoo kú 'vala me ta bà n̄ò ndá i gbírì ta ṛo ndoo lá.

⁸ Gúku tí ndoo gbaànjé wálá, à delè gii niki tí ndoo a bà cì ndoo, wàa ndoo 'ví ya gí 'bá mì Mbe tí ndoo á co tí bà 'vala ndoo muu to tí nó.

⁹ Tacó éno, à tí ndoo ta o 'dáá gí a go bà peteke tàkòcò Mbe tí ndoo gbí ndá i n̄nó náa ndoo kú bàkà ndú kpónó á si ndoo kú 'vala muu to tí nó nó, delè á bindi ku mì ndoo.

¹⁰ Tacó ndoo 'dáá gí wúnò bà ṛò tíyò gbí ngbàngà kùro Bìndi-Mbírì. Ta o tí nò, ndoo 'dáá gí gbaànjé-gbaànjé bà 'de ṛa i n̄nó náa à tí nó mbe 'vii ta ṛa cè bà 'vala ndoo táánò á muu to tí nó.

Bà zèè kómbeè ta Mbírì ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

¹¹ Ndoò n̄ò ni gí máa bà te duù míti Mbe tí ndoo a yè wè, tacó éno, ndoo kú yii ndá 'bí 'duù gítí bà 'dì có mì wó; káa Mbírì n̄ò ndoo ni ngbàrángà i gí, ye delè koṛo có máa, yo n̄ò ni gbí njembí yo gí.

¹² Ze kpónó kpòò kù pèè me ta bà ùlù tí ze jì yo lá, ze kù 'dè jì yo a cèè nderè bà mba tí yo tacó tí ze. Tacó wàa, yo 'ví ní tí ta bà 'visì có jì ndà ña ndà 'duù ñinó mbe kù wu gbí ndà 'duù gítí cè kòzò tí ndú, me gítí cè ña i mì ndú lá nò.

¹³ Tacó à má tí ze a mà, mà tí nò kù te ze a i tacó tí Mbíri, káa mà má tí ze wálá, mà tí ze wálá a i tacó tí yo.

¹⁴ Tacó à kù si ze kù bàkà ndà i a bà zè Bindi-Mbíri ta tó njembí, tacó ze ùnje ta njembí ze gí, máa, a gbèè 'dakò ká cì tacó tí ndà 'duù 'dáá gí; gbí có tí nò éno máa, ndà 'duù 'dáá gí gbo gbí bà cì ndò mì wó nò ta yí gí.

¹⁵ Yí cì tacó tí ndà 'duù 'dáá gí, tacó wàa, ndà 'duù tí nò mbe kù 'vala nó 'ví 'vala káká'ì me ká gítí 'dóó miṛi ndú cuki lá; ndú 'ví 'vala a i tacó tí 'duù tí nò mbe cì tacó tí ndú káa Mbíri gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí nò.

¹⁶ À má éno, 'do tí kpónó kù ya gí kùro, ndoo 'ví waa có mítí 'bí 'duù go i mì ndà 'duù muu to tí nó nó lá. Ndoò kpèti táánò má waa có mítí Bindi-Mbíri go i mì ndà 'duù muu to tí nó gí, ndoo kpónó waa ña bà waa có tí nó mítí wó lá.

¹⁷ 'Duù má kaa tí wó jì Bindi-Mbíri gí, yí gí tí ngú 'duù gí; ká tí wó tí nó sàà kùro nó ya gí, ngú tí wó gí gí.

¹⁸ À 'visì yí tí ngú 'duù nò a Mbíri tí mbe 'visì ndoo tí ndà ku'di tí wó tí ndà kómbe wó ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri, bindi yí gii je nètè bà bàkà ndà 'bí 'duù tí ndà kómbe wó jì ndoo.

¹⁹ Có mì ze jì yo kpónó éno máa, Mbíri táánò kù bàkà ndà 'duù tí ndà kómbe wó ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri. Mbíri táánò ki 'bì wó gítí ndà vò i mì ndà 'duù lá, bindi yí gii bàkà ndoo tí ndà mbe kpolo tí có mì wó, tí có tí nó mbe túbà kpokèji bà zèè kómbeè mì wó ta ndà 'duù nò.

²⁰ Ze kpónó a ndà bindi Bindi-Mbíri. Kòcò ze kpónó ká goolá à káa 'dóó yí tí Mbíri ká kù 'deke tí wó jì yo. Ze kù 'deke tí ze jì yo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri, máa, Mbíri 'ví 'visì muu yo 'do tí bà dù tí ndà ku'di tí wó gítí bà dù tí ndà kómbe wó.

²¹ Vò i mì Bindi-Mbíri táánò wálá, káa Mbíri gii yuu yí gí gbí ndà vò i mì ndoo, tacó wàa, bà toko yí ta ndoo 'ví si ta ndoo 'ví dù ta ndú tí ndà 'duù jáá á kùro Mbíri.

6

¹ Ze kù 'deke tí ze jì yo go ndà ka nètè mì Mbíri, máa yo 'ví si nambeè mì Mbíri náa yí bàkà jì yo nó tí i-lé lá.

² Tacó kòcò Mbíri náa yí 'dè nó éno máa,
«Ye táánò nò bà 'deke tí yo ta o tí nó náa à tí nó gí;
Ye táánò koni yo ta ri bà 'vala ndà 'duù gí.»

Yo njaanga ɾo yo, tacó à kpónó nó a o tí nó náa à tí nó. Yo njaanga ɾo yo, tacó à wúnó nó a ri bà 'vala yo ká nò.

³ Ze nò 'bí ña i-nò náa ze bàkà tacó wàa 'bí 'duù 'ví volo tí ta rẹ̀ nètè mì ze nò lá.

⁴ Káa, ze kù túbà tí ze jì ndà 'duù máa, ze a ndà mbe kù bàkà nètè mì Mbíri gbí ndà i tí nó náa ze kù bàkà nó gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí. Ze kù túbà jì ndà 'duù máa, ze a ndà mbe kù bàkà nètè mì Mbíri ta o bà kònò sé'ì, ta o tí nó náa ze má gbí mbugo, delè ta o tí nó náa ndà i má kpóló-kpolo kùro ze nò.

⁵ Ze kù túbà tí ze, máa, ze a ndà mbe kù bàkà nètè mì Mbíri ta o tí nó náa à má kù gbí ze, ta o tí nó náa à má zèè ze mí gbí zàà, ta o tí nó náa ndà 'duù má kù pìi wo ta ze, ta o tí nó náa ze má kù bàkà du nètè, ta o tí nó náa ri má bè ɾo ze ta bèbiìlì gí, delè gii je o tí nó náa ze má kù ke ta go.

⁶ Ze kù túbà tí ze, máa, ze a ndà mbe kù bàkà nètè mì Mbíri ta bà 'vala ta ndà 'duù ta ngbàrángà njembí ze, ta bà dù ta muu tí ze, ta bà koni ndà 'bí 'duù, ta bà bàkà nambeè jì ndà 'bí 'duù, ta bà bàkà ndà i 'do gbí wotí mì Bèri-mi-Mbíri, gii je bà zè ndà 'duù niki ta yúco.

⁷ Ze kù túbà tí ze tí ndà mbe kù bàkà nètè mì Mbíri ta bà ma Banga-Ngú-Có ta wotí tí nó náa Mbíri je jì ze nò, gii je bà 'vala tí ndà 'duù jáá kùro Mbíri go z'i'ì bà kpolo tí ze.

⁸ Ze kù túbà tí ze tí ndà mbe kù bàkà nètè mì Mbíri ta o tí nó náa ndà 'duù má kù te duù mítí ze, delè ta o tí nó náa ndà 'duù má te duù mítí ze lá; ta o tí nó náa à má kù ùlù rẹ̀ ze, delè ta o tí nó náa à má kù volo rẹ̀ ze, delè ta o tí nó náa à má kù go 'véřè mítí ze, káa ze kù 'dè a yúco.

⁹ Ze kù túbà tí ze tí ndà mbe kù bàkà nètè mì Mbíri ta o tí nó náa à má kù si ze goolá à nò ze ní lá, káa à nò ze ní ngbàrángà'ì gí, ta o tí nó náa à má kù si ze tí ndà 'duù ñinó mbe cì gí, káa yo kù nò nó a ze tí ndà wu 'duù kuu nò; delè ta o tí nó náa à má kù bàkà ze goolá à waa có ku mítí ze gí, káa à zì ze kálásé.

¹⁰ Ze kù túbà tí ze tí ndà mbe kù bàkà nètè mì Mbíri ta o tí nó náa à má kù si ze tí ndà 'duù ñinó ta sé có ká gbí njembí ze, káa tàkòcò ze ta o 'dáá gí ká pétéké'ì; ta o tí nó

náa à má kù si ze tí ndâ mbe yê, káa ze a ndâ mbe i, delè ta o tí nó náa à má kù si máa i ze wálá, káa ndâ i 'dáá gí kuu mì ze.

¹¹ Ze kù 'dè có ngbàrá-ngbàrá jí yo tí ndâ 'duù gbí gbata Kòrindì; ze 'boo có 'do tí yo lá.

¹² Ze mò yo 'do tí ze lá, a yo ká kù mò tí yo á 'do tí ze.

¹³ Kpèti ká éno, ye kpónó kù 'dè có jí yo ká go bà 'dè có mì bu ndâ 'vii jí ndâ 'dóó 'vii mì wó; má éno, yo delè 'ví túbà jí ze máa yo zè ze nìkì ma.

Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ mbe kù bàkà i jí ndâ sú mbíri

¹⁴ Yo 'ví ní kaà ta ndâ vò 'duù lá, tacó ndâ tó i nì kaà ta vò i lá. 'Dí'di'o delè nì kaà ta ngba'o lá.

¹⁵ Bindi-Mbíri bà toko có ta Mbe-wàtà ta ña kpokèji ngàyi? A yè ká bà toko ndâ mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri ta mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri lá?

¹⁶ A yè ká toko 'bá-Mbíri ta ndâ sú mbíri? Tacó ndoo a ndâ 'bá mì wu Mbíri, á go kòcò Mbíri náa yí 'dè éno máa,

«Ye bà gèè 'bá mì ye mí gbí òkò tí ndú;
ye delè bà 'vala gbí òkò tí ndú.

Ye bà dù tí Mbíri mì ndú;

bindi ndú bà dù tí ndâ 'duù mì ye.»

¹⁷ «Kòcò Mbíri máa,

«À má éno, yo co 'do gbí òkò tí ndú gí,

yo njèè gbí òkò tí yo ta ndú gí,

yo gàà 'bì yo mítí ndâ i ñinó ta bètí tí ndú nó lá,

bindi ye bà te wíri mítí yo.

¹⁸ Ye bà dù tí bu yo,

bindi yo bà dù tí ndâ 'vii mì ye ta ndâ nájú ye.»

Ñinò a kòcò Mbe tí ndoo tí Gba tí ndâ i 'dáá gí.»

7

¹ À má éno, ndoo caka ndâ ña ndâ i ñinó 'dáá gí mbe kù bàkà bètí mítí ndoo nó á 'do tí ndoo gí; ndoo delè 'ví gee tí ndoo 'do tí ndâ i ñinó 'dáá gí mbe kù bàkà bètí mítí lílì ndoo, lê náa à 'dáá nó máa ndâ kòcò cí mì Mbíri jí ndoo ká nó nò, ndâ ná'vindí. Ndoò dù tí ndâ cèe tó 'duù tí ndâ mbe kù cì gúku tí Mbíri.

Ndâ mbe kù kilì ta rè mì Bindi-Mbíri peteke tàkòcò Páwòlò

² Yo zè ze ta njembí bà zè Mbíri, tacó ze me ndâ mbe ya gítí 'duù ta 've nderè lá, ze volo 'duù lá, ze delè zò 've i mì 'duù lá.

³ Ye kù 'dè có tí nó jí yo me tacó bà volo rè yo lá, tacó ye táánò 'dè jí yo sàà kùro gí, máa, mbí ze ta o 'dáá gí ká kuu gá'dáá tí yo, yo a ndâ ka 'válá mì ze, yo delè a ndâ ka ku mì ze.

⁴ Ye kù koro có 'dáá gí lí ká mítí yo, ndâ tù ye kù uu nje-njèè tacó tí yo; gúku tí ye gbaanjé gbí bà kònò ndâ sé'i mì ndoo wálá, tàkòcò ye kù peteke ta o 'dáá gí ngé ndii gí.

⁵ Tacó à kpèti ká bindi bà gí ze gí gbí Mèsidóniyá nó, pípiri pí ze lá, tacó ze gí ká cùmú gí gbí ndâ vò i: ndâ 'duù kù 'dèèkè mà gbí òkò tí ndú, à delè tí ye ta o 'dáá gí káa gúku.

⁶ Káa Mbíri tí mbe kù tò 'dè ngo mì njembí ndâ 'duù tí nó náa njembí ndú kù doo nó, gii tò 'dè ngo mì njembí ze,

⁷ me ká tacó bà gí Titò gí mì ze cuki lá, à delè gii 'dèè njembí ze a có tí nó náa yí 'dè jí ze ta rè yo, máa, yo 'dèè njembí yì sí yì táánò mì yo ká nó ngé ma nó, gii je ndâ 'bí có tí nó náa yí 'dè jí ze éno máa, kò'o tí ye tí yo ngé ndii gí, máa, yo kù nì nikalaká gítí có bà pèè mbí ye mì yo, máa, yo ká léngé-lenge kù ù bà tì muu ye; tacó éno, tàkòcò ye kù peteke ndii ñinó sàà kùro nó gí.

⁸ Ye nì nikalaká tacó bà kpolo tàkòcò yo mì ye á gbí wáràgà tí nó lá. Káa ye kpèti táánò má nì nikalaká ta bà ñò bà kpolo tàkòcò yo ta lambu kòndi o gí, ye kpónó gítí bà nì nikalaká wálá.

⁹ Káa tàkòcò ye kpónó kù peteke me tacó máa ye kpolo tàkòcò yo gí nó lá; à kù peteke a i tacó a bà kpolo tàkòcò yo nó ká sí yo 'ví 'visi muu yo 'do tí ndâ vo-vò kpokèji mì yo. Ñinò a ña kpo tàkòcò tí nó mbe nìkì tí Mbíri nó ká nó. À má éno, ze kpolo tàkòcò yo me ta vò i lá.

¹⁰ Tacó tàkòcò 'duù má kpolo tacó tí Mbíri, ñinò a ña kpo tàkòcò ñinó mbe kù si Mbíri 'ví 'vala 'duù tí nó ta bà sí yí 'ví 'visi muu wó 'do tí ndâ vò i mì wó; 'duù nì nikalaká gítí bà dù ta ña kpo tàkòcò tí nó lá. Káa bà dù ta kpo tàkòcò ká tacó ndâ i muu to tí nó cuki kù gí a i ta ku jí 'duù.

¹¹ Na bà te kpomuu gbí yí yo, na go bà tùbà tí yo tí ndá yê ta vò i mì yo wálá tí yo, na bà kpòlò tàkòcò yo gítí vò i, na gúku Mbírì tí yo, na kò'o tí ye tí yo, na go bà waa có mítí ndá mbe bàkà vò i tí yo! Gbì ndá i tí nò 'dáá gí, yo kù tùbà tí yo máa, vò i mì yo wálá.

¹² À má ènò, ye kpèti táánò má cu wáràgà tí nò ji yo, ye cu me tacó máa 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo bàkà vò i gí nò lá, ye delè cu me tacó máa à bàkà vò i mítí 'bí 'duù gbí òkò tí yo gí nò lá. Ye cu a i tacó bà tùbà ji yo ngbàràngà'i éno máa, Mbírì nò na bà bàkà có tí ze mì yo gí.

¹³ Tacó ènò, njembí ze 'dèè gí.

Káa tàkòcò ze ta o tí nò gi peteke ndii ñinó sàà kùro nó gí a i gítí có bà peteke tàkòcò Títò; tacó yí 'dè có ji ze máa, a yo 'dáá gí ká mòkò gúku 'do gbí njembí yí gí.

¹⁴ Ye táánò wu gbí yo jí yí gí, káa yo kpónó te nò mí ro ye lá, jé ká go ñinó náa ze ta o 'dáá gí kù 'dè jí yo káa yúco nò. Tacó ènò, bà wu gbí yo mì ze jí Títò gí tí yúco gí.

¹⁵ Mbí wó má 'va tí tí na bà 'di có mì wó mì yo, ta na bà muku tí yo, ta bà gu yo gítí bà te wíri mítí wó, njembí wó wálá.

¹⁶ Tàkòcò ye peteke gítí bà dù njembí ye gítí yo gbaànjé nò ngé ndii gí.

8

Bà je i jì ndá 'duù

¹ Ndá ná'vindí ze, có gbí njembí ze jí yo éno máa, yo nò nambeè mì Mbírì náa yí kù bàkà jí ndá mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbírì á ta ndi tí ndá bàndò gbí to Mèsidóniyà nó ni .

² Vò yê táánò gi tẹ ndú ta na wálá, káa tàkòcò ndú ta o 'dáá gí ká pétékè'i. Ndu táánò a ndá vo-vò mbe yê, káa ndú ta o 'dáá gí kù je i jì ndá 'duù.

³ Ye kù 'dè có jí yo ta kponje gítí wálá máa, ndú táánò kù je i jí ze ká go bà wotí mì ndú, delè ta ndá 'bí o ndú kù je ndii muu wotí mì ndú gí 'do gbí 'dóó có mì ndú gbí njembí ndú.

⁴ Ndu táánò kù 'deke tí ndú jí ze ta njembí ndú gbaànjé máa, ze si ndá yí 'ví yuu 'bì ndá yí mì gbí nètè bà koni ndá 'duù mì Mbírì gbí to Jùdèyà.

⁵ 'Bí i náa ze táánò jé kojo có gítí lá a ñinó máa, ndú táánò kpédélé'i yòò tí ndú jí Mbe tí ndoo tí Bindi-Mbírì, bindi ndú delè gi yòò tí ndú jí ze go có mì Mbírì.

⁶ Tacó ènò, ze gi 'deke tí ze jí Títò máa, yí yee nje tó nètè tí nó náa yí 'bità bà bàkà gbí òkò tí yo nò.

⁷ Yo kpónó kpòti gbí ndá i 'dáá gí: Yo kpòti gbí bà tee njembí yo mítí Bindi-Mbírì gí, yo kpòti gbí bà ma Banga-Ngú-Có gí, yo kpòti gbí bà 'di gbí yúco gí, yo kpòti gbí bà dù ta go bà bàkà nètè ze 'do gbí 'dóó có mì yo gbí njembí yo, delè ta bà zè ze níki maa gí. À má ènò, có gbí njembí ye éno máa, yo delè 'ví kpòti gbí bà bàkà tó nètè tí nò.

⁸ Ye kù 'dè có tí nó jí yo me tacó waa yo 'ví bàkà go kòcò ye nò lá. Ye kù tì a bà na go bà koni tí mì ndá 'bí mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbírì jí yo. Ye delè kù pà a bà nò máa, áá mì yo dú káa cee tó bà zè tí wè?

⁹ Tacó yo nò nambeè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì ni gí; yo nò ni gí máa, yí táánò a mbe ndá kpo-kpò i, káa yí gi gí tí mbe yê tacó tí yo. Tacó waa bà dù yí tí mbe yê nò 'ví si yo 'ví gí tí ndá mbe ndá kpo-kpò i.

¹⁰ Có gbí yí ye éno máa, à níki máa yo kpónó 'ví cee nètè tí nó náa yo táánò 'bità bà bàkà gbí ndoo tí zó mbe ndii zó gí, yo táánò me káa ndá kpédélé mbe bàkà i cuki lá, yo delè a ndá kpédélé 'duù mbe dù ta go bà bàkà i.

¹¹ Yo ya gí kùro ta nètè tí nò, waa yo 'ví cee tí gí. Yo dù ta go bà cee , á go go bà 'bità táánò tí yo nó, á ta i ñinó náa à kuu 'bì yo nò.

¹² Go bà je i jí Mbírì má kuu tí 'duù, Mbírì bà lì 'bì wó ká gí tà na i-nambeè ñinó náa 'duù tí nò bà tì jí yí nò, yí bà lì 'bì wó me gí tà i ñinó náa áá mì 'duù tí nò wálá nó lá.

¹³ Gbì có mì ye nò me éno máa ndá 'bí 'duù ñindi ndú 'ví dù tí ndá mbe 'de i gbí 'dè tí, waa, gbímí yo 'ví bà ta nètè gí nò lá.

¹⁴ Gbì có mì ye éno máa, «Wò má zò 'bò gí mì ka lo, ka lo 'ví zò 'bò gí mì lo.»

¹⁵ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Sè i dù gbí gálá mì mbe da i lá, káa i jé cee 'do gbí gálá mì mbe da i lá, lá,» nò.

À tuu Títò gí Kòrindì

¹⁶ Ze 'dè níki maa jí Mbírì tí mbe wu go bà koni yo á go ñinó gbí njembí ze nó mí gbí njembí Títò.

¹⁷ Yí táánò ùnje gítí có bà ya gí mì yo kà nò me ká gítí có bà 'deke tí ze jí yí cuki lá, a go bà koni yo ká si yí ya gí mì yo kà, 'do gbí 'dóó có mì wó gbí njembí wó.

¹⁸ Ze kpónó kù tuu ndú jì yo kà ta 'bí ná'vindí, náa ndá mbe kù kili ta rè mì Bindi-Mbířì mì ze kàá 'dáá gí kù te duu míti wó tacó yí a tó mbe ma Banga-Ngú-Có.

¹⁹ Ná'vindí tí nó náa ndú kù ya ta Títò gí mì yo kà nó delè káa gbèe 'duu tí nó náa ndá mbe kù kili ta rè mì Bindi-Mbířì tí ndá tende bándò káa cu 'bì ndú míti wó máa, ze nó nó banga nètè tí nó náa ze kù nó tacó bà wu rè Mbe tí ndoo, delè tacó bà túbà máa, go bà koni tí kuu tí ze nó.

²⁰ Có gbí njembí ze kpolo ma éno máa, ndá 'duu 'ví 'dè vò có gítí ze tacó ndá i-nambee tí nó náa ze kù bàkà túkà'i nó lá.

²¹ Tacó ze kù jè ta bà dù tí ndá 'duu jáá me ká kùro Mbe tí ndoo cuki lá, ze delè kù jè tí mí kùro ndá 'duu.

²² Bà ta 'ò 'duu náa ze kù kpò yí míti ndá Títò, wàa ze 'ví tuu ndú jì yo kà a 'bí ná'vindí ndoo náa ze ta o 'dáá gí kù ò muu wó káa ze gii 'de yí tí yú 'dakò, tacó njembí wó gítí yo ká gbaanjé.

²³ Á má gítí Títò, yí a ka ye náa ze kù bàkà nètè yo ta yí; káa ndá 'duu tí nó sósò'ò tí ndá ka wó mbe nó nó a ndá 'duu náa ndá mbe kù kili ta rè mì Bindi-Mbířì kù tuu ndú, ndú a ndá mbe kù si rè Mbe tí ndoo 'ví wu .

²⁴ Á má éno, yo túbà tó bà zè tí jì ndú á mí kùro ndá mbe kù kili ta rè mì Bindi-Mbířì. Tacó wàa, bà wu gbí yo mì ze jì ndá 'duu 'ví dù me tí 'vèrè lá.

9

Bà koni ndá ka tí mbe kù kili ta rè mì Bindi-Mbířì

¹ Ye òò 'dóó nderè bà cu wàragà mì ye jì yo gítí có bà koni ndá 'duu mì Mbířì á mì yo lá,

² tacó ye òò ní gí máa, go bà koni tí tí yo ngé ndii gí. Á má ta bà 'dè ta yúco, ye kù wu gbí yo jì ndá 'duu gbí to Mèsidóniyà máa, «Ndá 'duu gbí ndá to Àkáyà 'viindi tí ndú gítí bà koni tí 'do gbí ndoo tí nó mbe ndii nó gí.» Na go bà koni tí tí nó mì yo nó kpónó tanga go bà koni tí mí gbí njembí ndá 'duu gbí to Mèsidóniyà gí.

³ Káa ye kpónó kù tuu ndá ná'vindí ndoo jì yo, tacó wàa, bà wu gbí yo mì ze jì ndá 'duu 'ví dù me ká tí có ta nje sínò lá. Ye kù tuu ndú jì yo, tacó wàa, yo 'ví 'vii ta ndi tí yo, á go có tí nó náa ye 'dè jì ndá 'duu éno máa yo 'viindi tí yo cee sàà gí nó.

⁴ Á má me éno lá, káa ze má ya gí mì yo kà ta ndá 'bí 'duu 'do gbí to Mèsidóniyà, káa ndú má 'de yo 'viindi tí yo go có tí nó náa ze 'dè jì ndú nó lá, ze tí ndá 'duu tí nó mbe tee njembí ze 'dáá gí míti yo nó bà te muu ze gí yaà wálá jì nó, à 'dè ñindi yo tí ndá 'duu tí nó náa ze kù wu gbí yo nó lá.

⁵ Tacó éno, ye kù tuu ndá ná'vindí ndoo jì yo kùro bà gí ze, tacó wàa, yo 'ví kili tí ta ndá i-nambee ñinó náa à kuu mì yo nó, á go 'dóó có mì yo gbí muu yo; à 'ví dù me go ñinó máa à kù gò 'do mì yo ta woti nó lá.

⁶ Có a ñinó máa, mbe jì gbèe muuti kù kili i 'do ká gbí po gbèe muuti, káa mbe jì gbolò po njí kù kili i 'do gbí gbolò po njí.

⁷ Á má éno 'duu, 'ví je káa bà woti mí wó, yí 'ví je me ta jàmànàkà gbí dii wó lá; à delè 'ví kùmùkù yí gítí bà je me kùmùkù-kùmùkù lá, tacó à ñikí tí Mbířì a i ñinó náa 'duu je jì yí ta pétéké tàkòcò wó nó.

⁸ Woti bà je ndá ña ndá tó i 'dáá gí túkà'i jì yo ta o 'dáá gí kuu tí Mbířì, tacó wàa, ndá i 'dáá gí 'ví dù kuu tí mì yo gítí mīřì yo, sè ndú delè 'ví dù túkà'i kuu tí tacó bà bàkà ndá ña ndá 'bí nètè 'dáá gí.

⁹ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wàragà mì Mbířì éno máa,

«Ijó ọ ndá i tí wó wálá, yí kù je i jì ndá yé; yí bà dù tí 'duu jáá ká dúú bà ya tí ,» nó.

¹⁰ Mbířì tí mbe kù wele njí ña jì ndá mbe jì njí, delè tí mbe kù je i-zò-zò jì ndá 'duu nó, bà sa ndá ña njí ña ñinó ta go ndú tí yo nó 'dáá gí jì yo túkà'i, tacó wàa yo 'ví da ta i tacó bà koni ta ndá 'duu me mbè.

¹¹ Mbířì bà bàkà yo tí ndá mbe da i, tacó wàa ñó ọ i ta o 'dáá gí 'ví dù tí yo wálá, delè tacó wàa ndá 'duu tí nó náa yo kù tuu ze ta ndá i-'bí yo jì ndú nó 'ví ùlù Mbířì.

¹² Tacó tó nètè tí nó náa yo kpónó kù bàkà nó kù je cuki me káa ndá i ñinó ta có tí ndú gbí njembí ndá 'duu mì Mbířì nó lá, à delè kù si ndá 'duu 'ví 'dè ñikí maa jì Mbířì me gbolò.

¹³ Tacó tó nètè tí nó náa yo kù bàkà jì ndá 'duu 'dáá gí nó kù túbà éno máa, njembí yo a njembí ndá 'duu mì Bindi-Mbířì, delè ndá 'bí ka yo mbe kù kili ta rè mì Bindi-Mbířì bà ùlù Mbířì tacó ña kpokèjì bà ùnje, ta bà bàkà go có mì Banga-Ngú-Có mì Bindi-Mbířì, mì yo. Ndú delè bà ùlù Mbířì tacó yo òò ọ ọ i lá, yo kù tó 'bí yo jì ndú, delè jì ndá 'bí mbe ùnje gítí Bindi-Mbířì 'dáá gí.

¹⁴ Ndú kú 'deke tí ndú jì Mbírì ta pètékè tàkòcò ndú tacó ña seṛè tende nambeè tí nó náa yí bàkà jì yo nó.

¹⁵ Ndoò 'dè ñìkì maa jì Mbírì tacó ña gbolò i-nambeè mì wó náa yí je jì ndoo nó.

10

Páwòlò tí muu nètè mì wó

¹ Ñìnó a 'dóo ye tí Páwòlò ká kú 'deke tí ye jì yo. Ye tí 'duù tí nó náa yo kú 'dè có máa, ndoo má ta ndoo bà gbèe to, ye a mbe nambeè, tí 'dè 'duù, káa ye má yèè 'do tí yo á gí ndii gí, ye me juù nó.

² Ye kú 'deke tí ye jì yo ta pètékè có, delè ta nambeè mì Bindi-Mbírì, máa, ye má ya gí mì yo ká, yo 'ví yòòngò ye gítì bà gbùrùngà yo lá; tacó ta o tí nó náa ye bà ya gí mì yo ká nó, ye bà gbùrùngà ndá 'duù tí nó mbe kú 'dè có máa ze kú bàkà i go i mì ndá 'duù muu to tí nó nó, ta kponje gítì wálá.

³ À dú káa yúcó máa ze kú 'vala muu to tí nó, káa cè bà dù 'bà-gó mì ze me go bà dù 'bà-gó mì ndá 'duù muu to tí nó lá.

⁴ Ndá zí'i-gó mì ze me go ndá zí'i-gó mì ndá 'duù muu to tí nó lá. Ndú a ndá kpóló-kpolo zí'i-gó mì Mbírì, náa ze kú kì'viki ta ndá mbe wotí mbe kú tè Mbírì ta gó. Ze kú kpò ta nje ndá mbe kú tò kponje 'véṛè;

⁵ ze kú voloko ta gbí ndá có bà mòò ɾo mbe kú nè muu ndá 'duù 'do tí có mì Mbírì; ze kú 'visì muu ndá 'duù 'dáá gí, wàa ndú 'ví koṛo có go i mì Bindi-Mbírì.

⁶ Ze kpónó ká léngé-lenge kú ù bà waa có mítí ndá mbe 'di có lá, náa yo 'dáá gí má gí tí ndá mbe 'di có gí nó.

⁷ Yo koṛo có dí tà lá. 'Bí 'duù gbí òkò tí yo má koṛo có máa yì a 'duù mì Bindi-Mbírì, yí delè 'ví koṛo muu wó máa ze ngbá káa ndá 'duù mì Bindi-Mbírì go yì.

⁸ Tacó ye kpétí má wu gbí wotí tí nó náa Mbírì je jì ze nó, nó ɾo ye gítì wálá, tacó yí je wotí tí nó jì ze a i tacó bà bàkà yo tí ndá 'dakò, yí je jì ze me tacó bà volo yo lá.

⁹ Go bà dù tí ña 'duù ñìnó mbe kú te gúku mítí yo ta bà cu mbè wáràgà jì yo nó tí ye wálá;

¹⁰ tacó 'bí 'duù gbí òkò tí yo bà 'dè có máa, «Ndá có gbí ndá wáràgà mì Páwòlò me kpòò, ta wu ká nje ndú, káa wò má ñò yí, yí ká jò'dókò'i ta gbí có mì wó wálá!»

¹¹ 'Duù ñìnó mbe 'dè ña có tí nó nó 'ví koṛo muu wó máa, có tí nó náa ze kú tuu jì yo ta wáràgà sè ze á kè'bí nó káa gbèe có tí nó náa ze kèjì gí bà 'dè jì yo ta o tí nó náa ndoo má ta ndoo bà gbèe to nó.

¹² Yúcó a ñìnó máa, ze kú 'dè me có máa ze ma nó lá; ze delè kú 'vii me tí ze ta ndá 'duù tí nó mbe kú bàkà tí ndú máa ndá yì ma nó lá. Ndá 'duù tí nó mbe kú bàkà tí ndú ta kpéétí ndú máa ndá yì ma, mbe kú ñò tí ndú ta kpéétí ndú máa ndá yì ma nó a ndá 'duù ñìnó ta muu tí ndú jé gí wálá.

¹³ Káa à má gítì ze, ze bà wu gbí tí ze ndii ñìnó náa à tí nó wálá; ze bà wu káa gbí nètè tí nó náa ze yee tí gbí òkò tí yo nó.

¹⁴ Káa yo lè kpónó má kú dù a i gbí po nètè mì ze, gbí éno máa, ze táánò o me muu bà 'bè nètè ta o tí nó náa ze ya tí gí bà ma Banga-Ngú-Có mì Bindi-Mbírì jì yo ká nó lá.

¹⁵ Tacó éno, ze wu gbí nètè mì ndá 'bí 'duù náa ndú bàkà ndii muu bà 'bè nètè tí nó náa Mbírì ka jì ze gí nó lá. Có gbí njembí ze éno máa, yo 'ví tee njembí yo mítí Mbírì tí kpòò ndii ñìnó sàà kùro nó gí; tacó wàa, po nètè mì ze 'ví dò ta gbí tí gbí òkò tí yo ta o 'dáá gí gbí po to tí nó náa Mbírì ka jì ze nó.

¹⁶ Tacó wàa ze 'ví ya tí gí bà ma Banga-Ngú-Có jì ndá 'bí 'duù gbí ndá 'bí to kapí yo ká, á co tí bà dù kú wu gbí po nètè náa à bàkà gbí njí mì 'bí 'duù cee sàà gí.

¹⁷ Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì, máa, «Go bà wu gbí tí má tí 'duù, 'duù 'ví wu gbí i tí nó náa Mbe tí ndoo bàkà nó.»

¹⁸ Tacó i gbí bà koṛo có mì 'duù ta kpéétí wó máa yì a i nó wálá; i a i gbí bà koṛo có mì Mbírì máa 'duù a i.

11

Ndá Páwòlò ta ndá sú mbe nó tú mì Jézù

¹ Yo bàkà nambeè mì yo, wàa yo 'ví zèè njembí yo, tacó làmbu ñónókó ta ndá 'bí o kuu tí ye.

² Ye kú tò kii muu yo, jé ká go bà tò kii mì Mbírì muu yo; tacó yo a ndá ngbutu 'viní ta ngbárangà njembí yo náa à je ká mí tàkò yo tacó tí Bindi-Mbírì gí.

³ Káa à tí ye a gúku máa, 'bí i kèjì gí bà volo muu yo, go bà ɾi gbí tú Èvã mì kpoo táánò ta tiṛi, bìnđi njembí yo bà giù dù me ta kábà gítì Bindi-Mbírì lá.

⁴ À tí ye a gúku tacó yo kù 'di có mì ndá 'bí 'duù mbe ya gí mì yo kà, kù ma có gítí 'bí tende Jézù á bìnḍi Jézù tí nó náa ze kù ma có tí wó nò; yo kù ùnje gítí 'bí tende bèrì á bìnḍi Bèrì-mì-Mbìrì náa yí je jì yo nò, yo delè kù ùnje gítí 'bí tende banga-ngú-có á bìnḍi Banga-Ngú-Có tí nó náa ze ma jì yo nò.

⁵ Ye koṛo có máa ndá 'duù tí nó náa yo kù nì «ndá kpo-kpò tú» mítí ndú nò ndii ye ta 'bí làmbu i nji'díí éno lá.

⁶ Ye kpèti má me muu-có lá, muu kuu tí ye; ze kù tubà jì yo ta o 'daá gí, delè gbí ndá i 'daá gí.

⁷ Ye táánò je mboo 'do mì yo ta o tí nó náa ye ma ta Banga-Ngú-Có mì Mbìrì jì yo nó lá; ye ta o tí nó si tí ye tí i lá, tacó wàa yo 'ví dù tí tí ndá i. Bà bàkà éno mì ye táánò lè gí?

⁸ Áá táánò a ndá 'bí tende mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìnḍi-Mbìrì ká kù ko mboo nètè tí nó náa ye ta o tí nó kù bàkà gbí òkò tí yo nó jì ye. Ye ta o tí nó gbí 'bí ña kpokèjì kù kùmùkù a ndá i mì ndá 'bí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìnḍi-Mbìrì tacó bà koni ta yo.

⁹ Ta o tí nó táánò náa ye kuu mì yo kà nó, ye pèè mbí yo maa yo koni ye nó lá, tacó ndá ná'vìndí mbe gí 'do Mèsidóniyà gí ta ndá i ñinó náa à gbí njembí ye nó 'daá gí jì ye gí. Ye táánò bàkà ríki mí gbí mbí yo lá, ye delè kèjì gí bà bàkà wálá.

¹⁰ Yúco mì Bìnḍi-Mbìrì kuu gbí njembí ye, à má éno, ye kù ci yo máa, mbe ọ̀o ye 'do tí bà wu gbí có tí nó gbí to Àkáyá wálá.

¹¹ Ye kpónó kù 'dè có tí nó tacó náa ye zè yo ñiki lá nó? Mbìrì ọ̀o ni gí máa ye zè yo ñiki ma.

¹² Ye bà dù kù bàkà nètè tí nó náa ye kpónó kù bàkà jì yo ká sínò nó, tacó bà waa wúngbò ndá 'duù tí nó mbe kù zò mboo tàkò nètè mì ndú, káa ndú kù wu gbí tí ndú máa, ndá yí kù bàkà nètè mì Mbìrì ká go ñinḍi ze nó.

¹³ Tacó ndá ña ndá 'duù tí nó me ndá cèe tú lá, ndú a ndá sú tú, mbe kù 'dè 'véřè gítí nètè mì ndú ta bà bàkà tí ndú máa ndá yí a ndá cèe tú mì Bìnḍi-Mbìrì.

¹⁴ Káa à me seřè lá, tacó à kpèti káa Gba-wàtà, yí kù 'visi cè kózò tí wó go cè kózò tí basili mì Mbìrì.

¹⁵ À má éno, bà bàkà tí ndá bòò mì Gba-wàtà, máa ndá yí a ndá mbe kù bàkà jáá nètè me seřè lá; káa Mbìrì bà waa có mítí ndú ta ndòngbù o 'vii ká ta ndá ña i mì ndú náa ndú kù bàkà kpónó nó.

Bà mbu Páwòlò gbí nètè bà nò tú mì Jézù

¹⁶ Ye kù ci yo máa, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví koṛo có máa ye a mbe ñónókó nó lá. Káa yo kpèti má koṛo có máa ye a mbe ñónókó, yo 'ví ùnje máa ye a mbe ñónókó ká tacó wàa i tacó bà wu gbí mì ye 'ví dù ká nji'díí.

¹⁷ Ye kù 'dè có tí nó me ta woti mì Mbe tí ndoo lá; à má gítí có bà wu gbí tí, ye kù 'dè có go i mì mbe ñónókó.

¹⁸ Káa ndá 'duù me mbè lè má kù wu gbí tí ndú tacó ndá i muu to tí nó, ye delè bà wu gbí tí ye go ñinḍi ndú nó.

¹⁹ Tacó yo 'daá gí kù kònò ndá mbe ñónókó, tacó yo 'daá gí a ndá mbe 'di gbí-o.

²⁰ 'Duù má kù bàkà yo tí ndá i-zógó-zogo, yí má kù zò yo tí wuù, yí má kù bàkà tiri ta yo, yí má kù bàkà tí wó tí gbolò 'duù jì yo, yí delè má si yo ọ̀o wó tí i lá, yí delè má gbí gbiro yo, yo kù zèè njembí yo.

²¹ A nó ká ọ̀o ye tacó bà 'dè có jì yo máa woti bà bàkà go éno táánò tí ze wálá!

Káa ye kpónó bà bàkà tí ye tí mbe ñónókó, wàa ye 'ví 'dè ta có ñónókó, kù wu ta gbí tí ye go i mì ndá ka ye mbe ñónókó nó.

²² Ndú má a ndá Ìbiráyò, ye delè káa Ìbiráyò. Ndú má a ndá 'vii-gù Àbiráámò, ye delè káa 'vii-gù Àbiráámò.

²³ Ndú má a ndá bòò mì Bìnḍi-Mbìrì, ye a kpóló-kpolo bòò mì Bìnḍi-Mbìrì ndii ndú gí — ye kù 'dè có go i mì mbe má. Ye bàkà nètè tí kpoò ndii ndú gí, à zèè ye mí gbí zàa ta bà me mbè ndii ndú gí, à 'deke bà gbí ye lá, ye delè cóó-cóó kù ọ̀o ku ta ọ̀o ye.

²⁴ Ndá gba mì ndá Jùdèyà gbí mbità ye ta zèè mù zi'duù-gbaanjé-nje muu'bi nje-muu'bi vò nje-vò ná'ò (39) 'vili vò.

²⁵ Ndá gba mì ndá Ròmánò gbí ye ta ndá mù ta bà ta'ò; ndá 'duù gbí gbata Lísítàrà bàkà có bà zi ye ta bà 'vaka ye ta díí ta bà gbaanjé; ndá gbá ki'viki gbí tí ta ye mí gbí u ngo ta bà ta'ò, ye too yé ta rì pí kù mù lá á ọ̀o ngo ta bà gbaanjé.

²⁶ Nó jé waa 'do kò ye lá; ye 'de vò i ta ndá 'bí o muu ndá 'bí nó tí nó 'do mì ndá ngo ñinó mbe ò gí nó, ye gbí ndá 'bí nó tí nó va tí ye 'bí ndá mbe kù kùmùkù i mì ndá 'duù, ye gbí ndá 'bí 'de vò i ká 'do mì ndá 'dóó 'duù mì ye tí ndá Jùdèyà, ye gbí ndá 'bí 'de 'do mì ndá 'duù ñinó mbe ọ̀o dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbìrì ni lá nó, ye gbí ndá 'bí nó 'de 'do mì ndá 'duù gbí ndá gbata, ye 'de gbí ndá 'bí 'do mì ndá 'duù gbí kángáá

nga ngòò, ye gbí ndá 'bí nó 'de 'do ɾo ndá kpo-kpò ngo, ye 'de gbí ndá 'bí 'do mì ndá sú ná'vìndí.

²⁷ Ye kú ka wu'o ta nètè, ye delè gbí ɾiki, ɾi 'de ɾo ye ta bèbìlì lá, ye 'de ndá i-zò-zò ta ngo lá ta bà me mbè, ye kú dù gbí cò'o ta 'bá muu ye wálá, bòngò delè yaka cee 'do tí ye gí.

²⁸ À 'deke bà mù njembí ye ta ɾi 'dáá gí tacó tí ndá 'duù tí nó mbe kú kili ta ɾè mì Bìndi-Mbìrì nó mì gbí ndá 'bí vò i tí nó mbe 'de ye nó lá?

²⁹ A 'di ká me jó'dókò, káa ye jo'doko go yí lá? À ee a ndi 'di gítí wò i, káa njembí ye tù-bè-kpá gítí 'duù tí nó mbe ee ndi wó nó lá?

³⁰ Ye má wu gbí tí ye, ye bà wu a gbí ndá i tí nó mbe túbà ndá i-nónókó mì ye gí sè nò.

³¹ Mbìrì tí Bu Mbe tí ndoo Jézù, tí 'duù tí nó náa à 'ví kú ulù yí dúú bà ya tí nó, ònò ni gí máa, ye 'dè 'véɾè lá.

³² Gbolò 'duù mì gbolò gba tí nó ta ɾè wó a Àrétàsì nó táánò kaa ndá àsikéri gí bà ù njekejì ndùgù gbata Dámásikù tí ye wàa ndú 'ví zèè ye.

³³ Káa ye gii 'vala 'do 'bì wó ta bà yuu ye mì ndá kómbe ye gbí kèè ta wú co tí nga gùù tí su-sù ndùgù gí sè.

12

Mbìrì 'dè ndá có kóó mì wó jì Páwòlò gbí ɾiì

¹ Kózo tí ye bà wu gbí tí ye; i gbí bà wu gbí tí 'duù wálá, káa ye bà wu gbí bà ònò Mbe tí ndoo ta bà 'dè gbí ndá có kóó mì wó jì ye nó gí.

² Ye ònò 'bí 'dakò tí mbe ùnje gítí Bìndi-Mbìrì, náa Mbìrì táánò te yí ya tí ngéé gí gbí ndòngbù ɾi yaà kà, náa ndá Jùdèyà kú nì mítí a «bà ta'ò ɾi.» nó gí. Mbìrì mà te yí tí kùùkpò 'duù go ndoo nó wèè, yí mà te a lilí wó wèè, ye ònò bà lá, à káa yí tí Mbìrì ká ònò ni . À kpónò bìnɔ̀dì có tí nó a ndoo muu'bi-nje ná'ò.

³ Ye ònò nì gí máa, Mbìrì táánò ɾa 'dakò tí nó ya tí gí bándò bà dù yí tí Mbìrì. Yí mà ɾa tí kùùkpò 'duù go ndoo nó wèè; yí mà ɾa a lilí wó wèè, ye ònò bà lá, à káa yí tí Mbìrì ká ònò ni .

⁴ Káa ta o tí nó si 'dakò tí nó kuu á bándò bà dù Mbìrì nó, yí gii 'di ndá có náa ndú me ndá có bà 'dè-'dè, wàa 'duù 'ví 'dè ta nje wó nó lá.

⁵ À má ènò, ye bà wu gbí ndá i tí nó náa ye ònò ta ɾè mì 'dakò tí nó nó gí, káa ye bà wu gbí ndú ta 'dóó ɾè ye wálá, sè káa ònò máa ye 'ví wu a gbí ndá i ònò mbe kú túbà ndá i-nónókó mì ye gí sè.

⁶ Go bà wu gbí tí ye kpétí má tí ye, ye bà dù me còkòndé lá, tacó ye bà dù kú 'dè a yúco. Káa ye bà wu gbí tí ye wálá, tacó 'bí 'duù bà koɾo có máa ye lá a 'bí 'duù mbe me gbolò ndii ye tí nó náa yí kú ònò nó gí, delè ndii có tí nó náa yí kú 'di 'do gbí nje ye ònò gí.

⁷ Káa tacó wàa ye 'ví mba tí ye ngé ndii gí ta ɾa tende ndá có kóó tí nó náa Mbìrì 'dè jì ye nó lá, à gii te 'bí ɾa sé'i mbe kú pèè mbí ye go i mì 'duù mì Gba-wàtà kú gbí ye tacó wàa ye 'ví mba tí ye lá.

⁸ Ye gii 'deke tí ye jì Mbe tí ndoo ta bà ta'ò kú yù nambeè 'do mì wó máa, yí je ɾa sé'i tí nó 'do tí ye gí.

⁹ Káa yí gii 'visì có jì ye éno máa, «I ònò ta go tí lo kpónò nó káa nambeè mì ye. Wotí mì ye kú je wotí jì wò ngé ndii gí ta o tí nó náa wotí má tí lo wálá.» Tacó ènò, tàkòcò ye peteke gítí có bà dù wotí tí ye wálá nó ngé, tacó wàa, ye 'ví ònò tí ni éno máa, Bìndi-Mbìrì kú kpolo tí ye ta wotí mì wó.

¹⁰ À má ènò, líkí bà dù ye ta wotí tí ye wálá, ta bà go ye mì ndá 'duù, ta bà dù gbí sé'i, ta bà dù gbí bà mèèkè'í tí ye, delè ta bà dù ye gbí ɾiki ta ɾè mì Bìndi-Mbìrì tí ye a líkí; tacó 'dóó wotí mì ye má wálá, wotí mì Bìndi-Mbìrì kuu tí ye.

¹¹ Ye a mbe ònòkó! Káa a yo ká bàkà ye tí mbe ònòkó ta wotí. Tacó ye kpétí má me i lá, ndá 'duù mì yo náa yo kú wu gbí ndú máa ndú a ndá kpólò-kpolo tú mì Jézù nó kpò ye ta 'bí i gbaanjé lá.

¹² Mbìrì táánò gu tí wó gítí bà bàkà ndá seɾè me mbè, ta ndá 'bí i ònò náa bà 'dè có gítí ndú kpò nje ndá 'duù gí nó, mì gbí òkò tí yo waa lá, tacó bà túbà máa, ye a tú mì Bìndi-Mbìrì dú nó lá.

¹³ ɾè 'bí ɾa tó i ònò náa ye táánò bàkà jì ndá 'bí 'duù ònò mbe kú kili ta ɾè mì Bìndi-Mbìrì á tí ndá 'bí bándò gí káa ye bàkà jì yo lá nó a yè? À me káa ònò náa ye bàkà yo 'ví ko mboo nètè tí nó náa ye bàkà gbí òkò tí yo nó jì ye lá nó lá? À má ènò, yo je à-cee-gí jì ye gítí có bà gíri'o mì ye nó.

¹⁴ Ònò kpónò á bà ta'ò bà 'viindi tí ye tacó bà ya gí mì yo kà. Káa ye bà ya me tí sògo gí gbímí yo lá, tacó ye kú ya me tacó bà yù ndá i mì yo lá, ye kú ya a i tacó tí yo. Tacó

à me ndâ 'vii ká kú kili ndâ i gítí wúnò tacó tí ndâ bu ndú ta nawu ndú lá, a ndâ bu ndâ 'vii ta ndâ nawu ndú ká kú kili ndâ i gítí wúnò tacó tí ndâ 'vii mi ndú.

¹⁵ Tàkòcò ye bà peteke gítí bà volo gbí ndâ i mì ye 'dáá gí tacó bà koni yo ngé ndii gí; tàkòcò ye delè bà peteke gítí bà ki'viki tí ye tacó bà 'vala lilí yo ngé ndii gí. Káa ye má zè yo níki ngé ndii gí go ènò, yo zè ye níki dí tà lá tacó yè?

¹⁶ À má ènò, yo bà ùnje éno máa, ye táánò pèè mbí yo ta o bà dù ye mì yo ká nó lá gí. Káa ndâ 'bí 'duu kú 'dè có éno máa, ye táánò 'de i gbí yo ta o bà ya ye gí mì yo ká nó lá, káa ye a mbe tírì.

¹⁷ 'Bí 'duu gbaanjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duu tí nó náa ye táánò tuu ndú ji yo ká nó ba gbímbí yo gí?

¹⁸ Ye táánò 'deke tí ye ji Títò máa yí ya gí mì yo ká, ye tuu ndú ta 'bí ná'vindi gbaanjé. Títò táánò ba gbímbí yo ta o tí nó náa ye tuu ta ndú gí mì yo ká nó gí? Yí co ta yo me ká tí gbèe kpokèji tí nó náa à tí nó lá?

¹⁹ Ndâ-'bí-lá, yo 'do sàà táánò kú kofo có máa ze kú tí a muu ndâ vò i mì ze kùro yo. Káa 'bí có go éno wáá. Bindi ye bà gí mì kùro Mbíri káa kòcò Bindi-Mbíri, ze delè kú bàkà ndâ i 'dáá ká tacó bà koni yo, ndâ tó 'duu mì ze.

²⁰ Tacó à tí ye a gúku máa, ndâ-'bí-lá, ye bà ya gí bà 'de yo me tí ndâ 'duu mì ye gbí njembí ye nó lá, yo delè ndâ-'bí-lá bà 'de ye me tí 'duu mì yo gbí njembí yo nó lá; ndâ-'bí-lá ye bà 'de kùro ye ká a ndâ mbe kú 'dèèkè mà, ta ndâ mbe kú tò kii, ta ndâ mbe kú ò kòlòwò, ta ndâ mbe kú kofo có ká gítí miři ndú, ta ndâ mbe kú 'dè vò có, ta ndâ mbe kú fiini có, ta ndâ mbe kú luguu tí ndú, gii je ndâ mbe kú ònòkò gbí ndâ i.

²¹ À tí ye a gúku máa, ndâ-'bí-lá, Mbíri mì ye bà te nó mí ro ye á mí kùro yo ta o bà ya ye gí mì yo ká káká'i. Bindi ye bà gii wa gbí tacó tí ndâ 'duu ònò táánò mbe bàkà vò i, káa ndú 'visi muu ndú 'do tí bà nó ndâ vò ndò mì ndú, ta bà bàkà bangbaya, ta bà bàkà ndâ 'bí i ònò mbe 'vii ro 'há lá nó lá.

13

Ndâ ndòngbú cí

¹ Ònò kpónó a bà ta'ò bà ya ye gí mì yo ká ká nó, káa có má mì 'bí 'duu gbí òkò tí yo ká ta ka wó, yí 'ví gí ta ndâ 'bí 'duu go só, go ta'ò, náa ndú táánò kuu bà có tí nó, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó.

² Ye táánò gbí bà só bà ya ye gí mì yo ká nó ci ndâ mbe bàkà vò i gbí òkò tí yo, ta sè yo 'dáá gí gí, káa ye kpónó káká'i kú ci nó a yo, si ye me mì yo ká lá nó, máa, ta o tí nó náa ye bà ya gí mì yo ká káká'i nó, ye bà waa có mítí ndú 'dáá gí,

³ Ié náa à tí yo a go bà tubà tí ye ji yo éno máa, a Bindi-Mbíri ká kú 'dè có ji ye máa ye 'dè có ji yo nó. Wotí bà bàkà i ta yo kpò Bindi-Mbíri me kpò-kpò lá, wotí kuu tí wó.

⁴ Tacó áá táánò gbí yí mítí njèèkpe mù ta wotí tí wó wáá, káa yí kpónó kú 'vala ta wotí mì Mbíri. Wotí tí ze tí ndâ mbe kú 'vala toko ta yí nó wáá, káa à má gítí cè bà 'vala ndoo ta ndoo, ze bà 'vala toko ta yí 'do gbí wotí mì Mbíri.

⁵ Yo kofo muu yo gi, yo kpónó kú tee njembí yo mítí Bindi-Mbíri ta yúco? Yo ònò ni éno máa Jézú kú 'vala gbí njembí yo nó ni gí? Yo má ònò ni lá, gbí éno máa yo pasuluku gí.

⁶ Káa ye kofo có éno máa, yo ònò ni gí máa ze pasuluku lá.

⁷ Káa ze kú 'deke tí ze ji Mbíri éno máa, yí 'ví si yo 'ví bàkà i lè lá. Ye kú 'dè có tí nó me tacó máa yo kú ònò ze go ndâ 'duu ònò mbe giři'o lá nó lá. Có gbí njembí ze éno máa, ze tà kpèti má pasuluku gí, yo 'ví bàkà i dú.

⁸ Tacó wotí tí ze tacó bà bàkà i ònò mbe ne 'do tí kpokèji mì yúco gí nó wáá, ze bà co ká tí kpokèji mì yúco cuki.

⁹ Ze má 'di có máa wotí kuu tí yo ta o tí nó náa wotí tí ze wáá nó, tàkòcò ze pètéké'i. Ze delè kú 'deke tí ze máa, Mbíri 'ví si yo 'ví 'vala ta banga tí ndii ònò kpónó nó gí.

¹⁰ Ye kú cu wáràgà tí nó ji yo si ye me mì yo ká lá, tacó wáa, ye má ya gí mì yo ká, ye 'ví bàkà nètè tí nó náa Mbe tí ndoo ye wotí bà bàkà ji ye nó, tí nètè bà 'viindi ndâ i, me tí nètè bà voloko gbí ndâ i lá nó, ta 'dè njembí ye.

¹¹ Ndâ ná'vindi, ndòngbú có mì ye ji yo éno máa, «Yo dùú ndi!» Yo te kpo muu tacó bà dù tí ndâ cèè 'duu, yo sè tù yo gítí ndâ có tí nó náa ye kú kpo ta gbí-tà-tù yo nó, yo toko có gbí òkò tí nó náa Mbe tí ndoo ye wotí bà bàkà ji ye nó, bindi Mbíri tí tó mbe zè ndâ 'duu, delè tí mbe kú je 'dè njembí ji ndâ 'duu nó bà dù toko ta yo.

¹² Yo 'vee tí yo gbí òkò tí yo ta bà 'dò gbí tù yo go i mì ndâ ná'vindi.

¹³ Ndâ 'duu mì Mbíri mì ze káa 'dáá gí 'vee yo ngé ma.

Ye kú 'deke tí ye éno máa, Mbe tí ndoo Jézú 'ví bàkà nambeè ji yo me gbolò, Mbíri 'ví zè yo ta tó njembí, wáa Bèri-mi-Mbíri 'ví dù toko ta yo 'dáá gí.

Páwòlò cu wáràgà jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Gálátì

¹ Njìnó a ye tí Páwòlò, tí tú mì Jézù, náa áá táánò me ndá 'duù ká bàkà ye tí tú mì Jézù lá. Jézù delẹ táánò tuu me ndá 'duù jì ye máa ye gí tí tú mì yì nò lá. À káa 'dóó yí tí Jézù tí Bìndi-Mbírì, gù jẹ Mbírì Buù tí mbe 'vala yí tí Jézù 'do gbí muu'dú wó, ká bàkà ye. Njìnó a ye ká kù cu wáràgà tí nò jì o.

² Ze ta ndá ná'vìndí ye njìnó mbe kù dù toko ta ye nó 'vee yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ Bìndi-Mbírì ta ndi gbí ndâ gbata gbí to Gálátì 'dáá gí ma.

³ Ze kù 'deke tí ze jì Mbírì tí nó tí Bu ndoo, delẹ̀ tí Bu Mbe tí ndoo tí Jézù tí Bìndi-Mbírì nó, máa, yí 'ví bàkà nambeè jì yo, yí delẹ̀ 'ví si yo 'ví dù nìkì maa.

⁴ Áá táánò a Jézù ká 'vala ndoo 'do gbí ndâ vò i tí nó á kpónó muu to tí nó nò. Yí ká sì có ndâ vò i mì ndoo ta miyì wó go có mì Bu ndoo tí Mbírì.

⁵ À ùlù Mbírì kpòò ya tí ! Go-i-tí-nò.

Gbèe Banga-Ngú-Có

⁶ Nje ye 'dèè gítì ña bà 'visì muu yo gí. Ye njo yo gáá kù 'visì muu yo 'do tí Mbírì tí mbe tè'é tí yo 'do gbí nambeè mì Bìndi-Mbírì, ta mò tí wálá, gítì 'bí ña tende banga-ngú-có.

⁷ Káa banga-ngú-có tí nó náa yo 'visì muu yo 'do tí Mbírì gítì nó me cèe có ta gbí ká tí nò lá. Ye 'dè có tí nò jì yo tacó ndâ 'bí vo-vò 'duù kù ñònòkò muu yo ta ba ñònòkò gbí Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbírì.

⁸ Káa ye kpónó kù ci nó a yo gítì, máa, 'bí 'duù má 'dè có jì yo máa, 'bí ña banga-ngú-có mbe co tende 'do tí kpédélé Banga-Ngú-Có tí nó náa ze ma jì yo nó kuu tí, à má ma ña có tí nò kpèti káa 'duù 'do gbí òkò tí ze, wàlà kpèti káa basilì mbe 'do tàrì, Mbírì bà waa có mítí 'duù tí nò, wàlà mítí basilì tí nò ta ña wálá.

⁹ Ye bà 'dè gbí ndi có tí nó náa ye 'dè yee to kpónó nó jì yo káká'i: Ye máa, 'bí 'duù má 'dè 'bí ña tende banga-ngú-có bìndi Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbírì nó náa yo 'di 'do gbí nje ye kùro gí nó, Mbírì bà waa có mítí 'duù tí nò.

¹⁰ Má ènò, ye kpónó kù pèè a i ta bà peteke tàkòcò 'duù, wàlà ta bà peteke tàkòcò Mbírì? Ye kù pèè a i ta bà peteke tàkòcò ndâ 'duù? Go bà peteke tàkòcò ndâ 'duù má ká kuu tí ye kálásé, ye kùtáá bà dù tí bòò mì Bìndi-Mbírì wálá.

Na kpokèjì bà gí Páwòlò tí tú mì Jézù

¹¹ Ye kù 'dè có jì yo ta yúco, ndá ná'vìndí ye tí ndâ mbe ùnje gítì Jézù go ye, máa, Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbírì náa ye kù ma nó me có mì 'bí 'duù muu to tí nó gbaànjé lá.

¹² Ye 'di me 'do mì 'bí 'duù gbaànjé muu to tí nó lá. A delẹ̀ me 'bí 'duù muu to tí nó káa nìbà jì ye lá. À káa 'dóó Jézù tí Bìndi-Mbírì ká 'dè jì ye.

¹³ Ye kojo có máa, yo táánò 'di tàwo ye si ye kuu tèkè'dè gbí gèrè mì ndâ Jùdèyà kùro bà ùnje mì ye gítì Jézù nó gí. Zu bà mèèkè'i tí ndâ mbe ùnje gítì Mbírì ta rẹ̀ mì Jézù táánò tí ye nji'díi wálá. À ta o tí nó táánò gbí muu ye káa có bà 'bu ña ndú.

¹⁴ 'Bí 'duù táánò gbí òkò tí ndâ ka ye 'vii Jùdèyà mbe ngara ndii ye wálá, 'bí 'duù gbí òkò tí ndú delẹ̀ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ ká gù ze go ye wálá.

¹⁵ Káa a Mbírì ta nambeè mì wó ká cu 'bì wó mítí ye si ye kálásé gbí yì nawu ye.

¹⁶ Yí gù túbà tí 'Vii mì wó Jézù jì ye, máa, ye ma có tí wó jì ndâ 'duù njìnó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nò. 'Do tí bàndò bà túbà tí Jézù mì Mbírì jì ye nò, ye ya gí bà 'vee 'bí 'duù máa ye 'ví bàkà ta ña có tí nó a yè wè gbaànjé lá.

¹⁷ Ye delẹ̀ ya gí Jèrùzàlémè tacó bà 'vee ndâ ká mbe nò tú mì Jézù tacó ndú 'ví túbà i tí nó náa ye 'ví bàkà nó jì ye lá. Ye ndii ká ta gbí muu ye ya gí Àràbìyà. Bìndi ye gù dele ndi ye gí gí Dámásikù.

¹⁸ Ye gù ya gí Jèrùzàlémè gí bà njo Kéfà (Piyétòrò) a i bìndi ndoo ta'ò. Ye gù dù á mì ze ta yí ta sili muu'bi-nje vò.

¹⁹ Ta o tí nó náa ye ya tí gí Jèrùzàlémè nò, ze 'de tí ze ta ndâ 'bí tú mì Jézù lá. Ye njo cuki káa Jákòmò tí nó tí ná'vìndí Mbe tí ndoo nò.

²⁰ Ye kù see a tí ye jì yo kùro Mbírì máa, có tí nó náa ye kù cu jì yo nó a yúco.

²¹ Bìndi bà njo Kéfà, ye gù njè nó 'do Jèrùzàlémè ya gí Síriyà, bìndi ye gù 'do Síriyà ya gí Silisìyà.

²² Gbí ndá o tí nò 'dáá gí, ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri gbí ndá gbata mì ndá Jùdèyá 'dáá gí jé nò gbíro ye ta ro ndú lá.

²³ Ndú kú 'di káa có tí ye ta tũ ndú cuki, máa, «Dakò tí nó táánò mbe kú mèèkè'i tí ndoo nó kpónó a mbe ma yúcó tí nó táánò náa yí kú jè ta bà 'buuku muu nò.»

²⁴ Tacó ènò ndú gii ùlù Mbíri tacó tí ye.

2

Ndá Páwòlò ta 'bí tú mì Jézù

¹ Ye bàkà a ndoo muu 'bi-nje na'ò gbí nó mì ye náa ye 'do tí á Jèrùzàlémè nò, bindi ye bà gii 'dò ndi kò ye mì kà. Ze ta o tí nò gbí nó tí nò ta Bàránábà, káa ye delè gii bala Titò ta ye.

² A Mbíri ta o tí nò ká 'dè có ji ye máa ye ya gí Jèrùzàlémè. Ye mà gii yee kà, ye gii ya gí mì ndá kpo 'duù mì ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri á tà bèngii. Tacó wáa ze 'ví 'viiki gbí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kú ma ji ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó ta kpééti ze ta ndú. Tacó wáa ye 'ví bàkà sé nètè míti ye sínò lá.

³ Ta ndá ña ñinó 'dáá gí, ka nó mì ye Titò, náa ze gí ta yí nó a Ìgìrìgì mbe ya gí gbí gázà go ze lá, káa ndú yòòngò yí máa yí gí gbí tàkii mì ndá Jùdèyá nò lá.

⁴ Muu ze ta o tí nò gii 'bità bà ba a i gbí có mì ndá 'bí 'duù mbe bàkà tí ndú tí ndá ná 'vindi ndoo mbe ùnje gítí Jézù go ndoo mbe gí gí mí ze. Ndá 'duù tí nò pomboo tí ndú gí gbí òkò tí ze tacó bà ri ze, wáa ndá yí 'ví 'di ta gbí nderè có tí nó náa ndoo tí ndá mbe kú dù toko ta Bindi-Mbíri zèè ta có gítí tàkii mì ndá Jùdèyá kácá-kácá lá nò. Tacó có mì ndú gbí muu ndú ènò máa, ndoo dù gbí tàkii mì ndá Jùdèyá tacó wáa ndá yí 'ví bàkà ta ndoo tí ndá i mì ndá yí.

⁵ Káa ye gii kpo tí míti ndú gí. Máa ye bà ñò mí to nò gbaànjé wáa. Ye bàkà go ènò tacó wáa 'verè 'ví yuu tí mí gbí Banga-Ngú-Có ji yo lá.

⁶ Káa ye gii 'di 'bí ña tende có 'do mì ndá 'duù tí nó ta rè ndú a «ndá kpo 'duù» á kùro ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri nó gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kú ma ji ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó lá. Ye nì «ndá kpo 'duù» míti ndú me tacó máa bà dù ndú tí ndá kpo 'duù á kùro ndá 'duù a kpóló-kpolo có ji ye nò lá, tacó Mbíri njèè gbí òkò tí ndá 'duù lá.

⁷ Ta bà 'dè ta yúcó, ndú gii ñò ni gí máa, Mbíri bàkà ye tí mbe ma Banga-Ngú-Có ji ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó, á go bà bàkà Piyétòrò mì wó tí mbe ma Banga-Ngú-Có ji ndá Jùdèyá.

⁸ Tacó à káa gbèè Mbíri tí nó mbe je wotí ji Piyétòrò máa yí ma Banga-Ngú-Có ji ndá Jùdèyá nó ká je wotí bà ma Banga-Ngú-Có ji ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó delè ji ye.

⁹ Ndá Jákòmò, ta Piyétòrò, ta Jòvànì tí ndá kpalà gálá mì ndá mbe ùnje gítí Jézù gii 'vee 'bi ze ta Bàránábà bà-i-nò, tacó bà túbà máa, ze a ndá ka nètè mì ndá yí náa Mbíri bàkà nambeè ji ze, máa, ze ya gí bà bàkà nètè gbí òkò tí ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó, wáa ndá yí 'ví bàkà nètè gbí òkò tí ndá Jùdèyá.

¹⁰ Ndú gii nanaka muu ndú ká míti có tí nó ta go tí ye gbí njembí ye nó, máa, mbí ze 'ví ò tí bà koni ndá mbe ye mì ndá Jùdèyá lá.

Páwòlò do míti Piyétòrò si Àndiyóki

¹¹ Ta 'bí o gbaànjé, Piyétòrò mà gii gí gí mì ze Àndiyóki, ye gii 'dè gbí bà lè tí ña i mì wó ji yí ká mì kùro wó, tacó bà lè tí ña i mì wó káká'í me i bà ngúú-nguú lá.

¹² Tacó ta kùro bà gí ndá 'bí 'dakò náa Jákòmò tuu ndú 'do Jèrùzàlémè gí mí ze Piyétòrò kú zò i ta ndá 'bí ná 'vindi ze tí ndá 'duù mbe ùnje gítí Jézù go ze káa ndú me ndá Jùdèyá lá nó. Ndá 'duù tí nó mà gii gí gí, Piyétòrò gii biya bà zò i ta ndá 'duù tí nó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó gí, tacó yí kú ci gúku tí ndá 'duù tí nó mbe kú nanaka muu ndú míti có bà ya ndá 'duù tí nó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó gí gbí gázà.

¹³ Ndá 'bí Jùdèyá ñinó gbí òkò tí ze nò gii tè gí tàkò ña i-nò tí nó náa Piyétòrò kú bàkà go i mì nuu-gú nuu-bè'dè nò. Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò Bàránábà gbí ngo mì ndú.

¹⁴ Ye mà gii ñò máa ña i tí nó náa ndú kú bàkà nó me kpokèji mì Banga-Ngú-Có lá, ye gii 'dè có ji Piyétòrò si mì kùro ndá 'duù 'dáá gí, máa, «Á kpèti nó káa wò tí Jùdèyá ká kú 'vala go i mì ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó, wò bà gii yòòngò ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó, máa, ndú 'ví 'vala go i mì ndá Jùdèyá ta ña kèji ngayi?»

I mbe 'vala ña ndá 'duù 'dáá gí káa bà tee njembí ndú míti Mbíri

¹⁵ Káa ndoo tí ndá 'duù tí nó náa á jò ndoo tí ndá Jùdèyá nó táánò kú kofo có máa ndoo me ndá mbe bàkà wò i, tí ndá 'duù tí nó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó lá.

¹⁶ Ta ndá ña ñinò 'dáá gí, ndoo tí ndá Jùdèyà ñinò mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri gí nó ñò ní gí máa, à me bà bàkà go ndá có gbí tàkìlì mí ndoo ká kù 'viindi nambeè gbí òkò tí ndá 'duù ta Mbíri. Ndoò delè gíi ùnje gítí Jézù tí Bindi-Mbíri, tacó wàa bà tee njembí ndoo mítí wó nó 'ví 'viindi nambeè gbí òkò tí ndoo ta Mbíri. Tacó rẹ̀ 'bí 'duù jé náa bà bàkà go ndá có gbí tàkìlì mí ndoo 'viindi nambeè gbí òkò tí ndú ta Mbíri gí nó wálá.

¹⁷ Káa à má 'de ndoo tí ndá mbe bàkà vò i ta o tí nó náa ndoo kù pèè ta bà 'viindi gbí òkò tí ndoo ta Jézù nó, gbí 'ví dù éno máa, Jézù a mbe sè kàngà mí tà mbu mí ndá mbe bàkà vò i? Jéé lá!

¹⁸ Káa ye kpónó má 'dè éno máa, ye dele ndi ye gítí bà ru ndi tàkìlì mí ndá Jùdèyà go ñinò táánò náa ye kù bàkà nó, gbí éno máa, ye kù kpò a có mí Mbíri.

¹⁹ Gbí có mí ye nó gbí 'bí ña kpokèjì éno máa, nètè mí ye káká'i ta tàkìlì mí ze tí ndá Jùdèyà wálá. Tacó Mbíri táánò 'visi kápí wó gítí ye gbí có bà ru ndi tàkìlì mí ze mí ye.

²⁰ Káa ye kpónó kù 'vala a i ta rẹ̀ mí Mbíri. Áá táánò gbí ze mítí njèèkpè mù ta Bindi-Mbíri. Tacó éno, ye kpónó kù 'vala me gbí 'dóo ña kpokèjì mí ye lá. Ye kù 'vala a i gbí ña kpokèjì mí Bindi-Mbíri. Ye kù 'vala a i ta bà tee njembí ye mítí wó tí 'Vii-mi-Mbíri, tí mbe ùnje gítí bà cì á muu ye tacó yí zè ye ñìkì ma.

²¹ Ye bà biya nambeè mí Mbíri wálá. Tacó tàkìlì mí ze tí ndá Jùdèyà táánò má a i mbe bàkà ndoo tí ndá tó 'duù mí Mbíri, gbí éno máa, nderẹ̀ ku mí Bindi-Mbíri wálá.

3

Ndá có mí Mòze ta bà tee njembí mítí Mbíri

¹ A 'bí ña i ká gbí muu yo tí ndá 'duù Gálátí! A 'di ká je kó'dú yí gíi ñonoko ta yo 'do tí có tí nó náa ye táánò 'dè jì yo ngbàràngà'i gítí bà gbí Jézù tí Bindi-Mbíri mítí njèèkpè mù nó gí?

² Káa 'bí có ta go bá 'vee yo gítí tí ye a ñinò máa: Mbíri táánò je Bèri mí wó jì yo tacó yo a ndá mbe kpolo tí tàkìlì mí ndá Jùdèyà wèè, yí je jì yo 'do gbí có bà ùnje mí yo gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa yo 'di nó?

³ Yo kù ñonoko tí yo éno tacó yè? Yo táánò 'bità bà 'vala go có mí Mbíri ta wotí mí Bèri-mi-Mbíri. Káa à kpónó gbí muu yo a có bà gbo nje ta 'dóo wotí mí yo?

⁴ À wà nó, a cè gbí kò có mí yo gítí ndá i tí nó mbe 'de yo muu Bindi-Mbíri nó ká nó? A 'vére! Yo bà 'dè me ña có tí nó jì ye lá.

⁵ Mbíri kù je Bèri mí wó jì yo sínò, yí delè kù bàkà ndá serè mí gbí òkò tí yo tacó yo a ndá mbe kù bàkà go có mí Mòze wèè, yí bàkà jì yo éno 'do gbí bà 'di có tí nó táánò náa à ma jì yo nó?

⁶ Ye koro muu yo gítí Àbiráámò gí. À cu mí gbí wáràgà mí Mbíri máa, yí táánò a 'duù mbe ùnje gítí Mbíri ta njembí wó gbaanjé, tacó éno, Mbíri gíi bàkà nambeè jì yí.

⁷ Yo ñò ká gí! Ndá 'duù ñinò kpónó mbe tee njembí ndú mítí Mbíri go i mí Àbiráámò nó 'dáa a ndá 'vii mí Àbiráámò.

⁸ Tacó à cu mí gbí wáràgà mí Mbíri sàà gí, máa, Mbíri wúnò bà bàkà nambeè jì ndá 'duù ñinò náa ndú me ndá Jùdèyà lá nó 'do gbí bà tee njembí ndú mítí wó tí Mbíri. Tacó éno, à gíi cu Banga-Ngú-Có tí nó náa Mbíri 'dè jì Àbiráámò nó mí gbí wáràgà mí Mbíri, éno máa, «Ye bà cù dè ngo cù mítí ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta rẹ̀ mí lo.»

⁹ Má éno, Mbíri bà cù dè ngo cù wó mítí ndá 'duù ñinò mbe tee njembí ndú mítí wó nó go i mí Àbiráámò nó, ká go ña nambeè tí nó náa yí táánò bàkà jì Àbiráámò nó.

¹⁰ Káa Mbíri bà i njà mítí ndá 'duù ñinò mbe tee njembí ndú mítí bà ru ndi tàkìlì mí ndá Jùdèyà nó, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mí Mbíri máa, «'Duù má sè tó wó gítí ndá có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mí Mòze gítí tàkìlì nó 'dáá gí lá, ye bà i njà mítí wó» nó.

¹¹ Má éno, kponje kpónó gítí có tí nó máa, bà ru ndi tàkìlì mí ndá Jùdèyà me i mbe njaanga wú 'do tí míri 'duù á kùro Mbíri lá nó wálá. Tacó à cu mí gbí wáràgà mí Mbíri éno máa, «'Duù ñinò jáá kùro Mbíri nó kù 'de 'válá a i 'do gbí bà tee njembí wó mítí Mbíri.»

¹² Káa ndá có gbí tàkìlì mí ndá Jùdèyà me go bà tee njembí 'duù mítí Mbíri lá. Tacó 'bí có kuu gbí wáràgà mí Mbíri éno máa, «'Duù ñinò mbe kù bàkà go ndá có tí nó gbí tàkìlì mí ndá Jùdèyà nó kù 'de 'válá a i 'do gbí ndá có tí nó.»

¹³ Káa Bindi-Mbíri sì muu ndoo 'do gbí njà tí nó náa Mbíri táánò i mítí ndoo tí ndá mbe ru ndi tàkìlì mí ndá Jùdèyà nó ta bà te du njà tí nó á bindi ndoo. Go có tí nó náa a cu mí gbí wáràgà mí Mbíri, máa, «À má le ku 'duù mí nje mù, gbí éno máa ye tí Mbíri waa có mítí 'duù tí nó gí.»

¹⁴ Bindi-Mbíri li miři wó gí tà njà á bindi ndoo, tacó wàa Mbíri 'ví bàkà ta nambeè tí nó náa yí ci Àbiráámò gítí nó ji ndá 'duu njínó náa ndú me ndá Jùdéya lá nò. Delè tacó Bèri-mi-Mbíri 'ví gí gí muu ndá mbe tee njembí ndú míti Mbíri ta rẹ̀ mì wó tí Bindi-Mbíri go cí tí nó náa Mbíri cí nò.

Ndá có mì Mòze ta cí mì Mbíri

¹⁵ Ndá ná 'vindí ye, ye kpónó bà 'dè có ji yo gítí 'bí ña i mbe kù bàkà tí gbí òkò tí ndoo ta o 'dáá gí: Ku má 'dè có mì wó gí, à waa tí ngo nje ku lá. À delè suu kò míti kòcò ku lá.

¹⁶ Nògí, Mbíri táánò ci cí tí nó ji ndá Àbiráámò ta 'vii bindi wó. Yo kpolo tí yo máa, à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri me «ndá 'vii bindi wó» lá. À cu káa gbèe 'vii, tí 'vii bindi wó, gbí máa, Bindi-Mbíri.

¹⁷ Káa có mì ye a njínó máa, Mbíri cí cí mì wó ta ndoo 430 kùro có mì Mòze. Má ènò, kpokèji bà mò cí mì Mbíri mì có mì Mòze gí nje seè wálá.

¹⁸ I njínó tí i nderè nó me go i njínó náa à ci 'duu gítí tí i-nambeè nò lá. Káa Mbíri táánò ci Àbiráámò cí-ci máa, yì bà je i-nambeè ji yí.

¹⁹ Má ènò, gbí nderè tàkii mì ndá Jùdéya a yè, sé náa Mbíri ci Àbiráámò gítí i-nambeè gí nó? Nèté mì tàkii mì ndá Jùdéya a bà tubà ndá vò i mì ndá 'duu ji ndú yee tí o bà gí 'vii tí nó mì Àbiráámò náa Mbíri cí yí gítí wó nò. Ndá basili táánò ká gí ta tàkii mì ndá Jùdéya 'do mì Mbíri ji Mòze, tí 'duu tí nó táánò mbe kù 'dòkò có mì Mbíri ji ndá Jùdéya nò.

²⁰ Mbe 'dòkò có ta o 'dáá gí kù 'dòkò có a i gbí òkò tí ndá 'duu, me gbèe 'duu lá, káa Mbíri káa gbaanjé.

Nderè ndá có mì Mòze

²¹ Má ènò, gbí có tí nó máa, ndá có gbí tàkii mì ndá Jùdéya ta cí tí nó náa Mbíri táánò ci ta Àbiráámò ta bà me mbè nó toko lá? À me ènò lá! Tacó Mbíri táánò má je tàkii mì ndá Jùdéya ji ndoo tí i mbe njaanga miři ndoo 'do gbí wú, tàkii mì ndá Jùdéya bà 'vala ndoo gí.

²² Káa yí bàkà me ènò lá. Tacó à cu mí gbí wáràgà mì wó tí Mbíri éno máa, vò i zogo ndá 'duu muu to tí nó 'dáá gí. Tacó ènò, 'bí 'duu náa Mbíri 'ví bàkà nambeè ta yí nó wálá, tacó ndá 'duu 'dáá káa ndá mbe bàkà vò i. Tacó ènò, Mbíri giì ci ndá 'duu máa, yì bà bàkà nambeè ji ndá mbe tee njembí ndú á míti Jézù tí Bindi-Mbíri.

²³ Tàkii mì ze tí ndá Jùdéya táánò kùro bà gí Jézù da 'bò míti kò ze gí. Tàkii mì ze tí ndá Jùdéya táánò ẹ̀re ze mí bà gbèe to yee tí o bà gí Jézù gí bà nibà bà tee njembí míti Mbíri ji ze.

²⁴ Tàkii mì ze tí ndá Jùdéya táánò go 'bí ña i mbe kù kpolo tí ze yee tí o bà gí Bindi-Mbíri, gí bà njaanga miři ze tí ndá 'duu njínó mbe tee njembí ndú míti wó nó 'do gbí wú.

²⁵ Káa Bindi-Mbíri kpónó gí gí. Má ènò, ndoo káká'i me gbí tàkii mì ndá Jùdéya lá.

²⁶ Tacó à kpèti káa yo tí ndá 'duu Galáti, yo kpónó 'dáá gí a ndá 'vii mì Mbíri ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri tí Jézù á 'do gbí có bà tee njembí yo míti Bindi-Mbíri

²⁷ Tacó áá táánò caka tí yo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri. Má ènò, yo kpónó je ndá cè ña ndá i mì Bindi-Mbíri 'dáá míti yo gí.

²⁸ Má ènò, 'bè kpónó gbí òkò tí ndá Jùdéya ta ndá 'duu njínó náa ndú me ndá Jùdéya lá nó wálá. 'Bè gbí òkò tí ndá bòò ta ndá cèe 'duu wálá. 'Bè delè gbí òkò tí ndá 'dakò ta ndá nii wálá, tacó yo kpónó 'dáá gí a ndá 'duu mì Bindi-Mbíri tí Jézù.

²⁹ Káa yo má a ndá 'duu mì Bindi-Mbíri, gbí éno máa, yo a ndá 'vii mì Àbiráámò, tí ndá mbe i tí nó náa Mbíri táánò ci Àbiráámò gítí ta bà me mbè nò.

4

¹ Ye kù giì 'dè 'bí có ji yo éno máa, ta o tí nó náa ọ̀ 'vii olo lá nó, 'bè gbí òkò tí ndú ta i tí nó náa bu wó bàkà tacó tí wó nó wálá.

² Tacó à ta o tí nó kù kpolo tí ndú ta i mì wó nó só gí ká kpolo, yee tí o tí nó náa yí gí tí 'duu gí, bindi bu wó bà giì mò bà i tí nó náa yí bàkà ta rẹ̀ wó nó ji yí.

³ Ndoò táánò 'dáá gí kùro bà gí Bindi-Mbíri a ndá i mì ndá bààci ta ndá 'bí ña tende tàkii muu to tí nó.

⁴ Káa Mbíri mà giì ọ̀ o bà bàkà go cí mì wó náa yí ci nó 'vii gí, yí giì tuu 'dóó 'vii mì wó náa a jò yí a nii gí muu to tí nó. Nii tí nó jò 'vii mì Mbíri nó mí gbí tàkii mì ndá Jùdéya,

⁵ tacó bà sì muu ndoo tí ndá 'duù tí nó táánò mbe kù 'vala gbí tàkìì mì ndá Jùdèyà nó, tacó wàa ndoo 'ví dù tí ndá 'vii mì Mbírì.

⁶ Mbírì túbà jì ndoo máa, ndoo a ndá 'vii mì yì ta bà tuu Bèrì mì 'Vii mì wó gí gbí njembí ndoo, tacó wàa ndoo 'ví nì ta «Bàbá, Bu ye» mítí yì.

⁷ Má ènò, à kpónó a Bèrì-mì-Mbírì náa yí tuu jì yo nó ká bàkà yo 'dáá gí tí ndá 'vii mì Mbírì. Yo kpónó káká'i me ndá bòò lá. Káa Mbírì má bàkà yo tí ndá 'vii mì wó gí, gbí ènò máa, yí bàkà yo tí ndá mbe i tí nó náa yí cí ndá 'vii mì wó gítí nó gí.

Nja bà kpolo có tí ndá 'duù Gálátí mì Páwòlò

⁸ Ta o tí nó táánò sì yo nò Mbírì nì lá nó, yo a ndá bòò mì ndá 'bí ña i mì yo, náa yo kù nì mítí ndú a ndá bààci ta gbí ndú wálá.

⁹ Káa yo kpónó nò Mbírì nì tí Mbírì mì yo gí. Mbírì delè kpónó nò yo nì tí ndá 'vii mì wó gí. Káa yo kpòò kù je mbi yo mítí ña ndá 'bí i ñinó ta gbí ndú wálá, delè ta wotí tí ndú go wotí tí Mbírì wálá nó tacó yè? A yè ká gí ta go bà dù tí ndá i mì ndú káká'i gí gbí njembí yo?

¹⁰ Yo kpónó gbí ñinó mò Mbírì gí nje seè gí. Yo ndí kù tee njembí yo kpolo ma a i mítí ndá pi, ta ndá o bà bàkà i jì ndá ña 'bí bààci mì yo.

¹¹ Ña kpokèjì tí nó náa yo kpónó tí nó kù je mí gbí muu ye a bà koṛo có máa, ye táánò volo a nje ye ta bà ma Banga-Ngú-Có jì yo sínò.

¹² Ye kù 'deke a tí ye jì yo, ndá ná'vindí ye, máa yo mèlè ndi ye á go bà mèlè ndi yo mì ye kpónó nó. Yo jé bàkà vò nambee ta ye ta gbèe rì kùro lá.

¹³ Kpèti ta o tí nó táánò náa sé'i tii ta ye mí mì yo, bindi ye gii 'de ta o bà ma Banga-Ngú-Có jì yo nó,

¹⁴ yo jé 'dè có ñonókó gítí ye lá. Yo delè jé kù zuù tí ye lá. Ta ndá ña ñinó 'dáá gí, bà pò mbe nò'o me có 'di lá. Yo ta o tí nó te wiri mítí ye go bà te wiri mítí basili mì Mbírì mbe gí 'do gbiri. Yo te wiri mítí ye goolá ye ta o tí nó káa 'dóó Bindi-Mbírì tí Jézú.

¹⁵ Cèrèré tí nó táánò tí yo nó kpónó ya gí ngo? Áá táánò gbí ndá o tí nó má 'dè có jì yo máa yo aaka ndá ñi ṛo yo 'do gbí kùkélè wàa yo 'ví kaa jì ye, yo bà bàkà ta kponje gítí wálá.

¹⁶ Káa ye kpónó gbí ngú ñinó gí tí voló-volo 'duù jì yo gí, tacó ye kù 'dè yúco jì yo, wálá ènò gí?

¹⁷ Có mì ye a i ta ndá 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú máa, có tí yo kpolo mì ndá yì ma nò. Ndú kù bàkà ènò me ta tó njembí ndú lá. Ndú kù pèe ta bà njèe gbí òkò tí ndoo gí, tacó wàa yo 'ví dù tí ndá tó 'duù mì ndá yì.

¹⁸ Bà bàkà có tí yo máa yo 'ví dù tí ndá tó 'duù mì ye gbí tó kpokèjì niki ma. Káa à 'ví dù me ká ta o tí nó náa ndoo ta ndoo bà gbèe to nó cuki lá. À delè 'ví dù gí tàkò a cèe nderè.

¹⁹ Ndá 'vii mì ye! Ye kpónó kèjì gí bà kònò sé'i káká'i go bà kònò sé 'vii mì nii ta o go-káyi, yee tí o tí nó náa yo ùnje gítí Bindi-Mbírì ta njembí yo gbaanjé gí.

²⁰ Ndoò kùtáa má ta ndoo bà gbèe to, wàa ye 'ví nò ta 'dóó có ñinó náa ye 'ví 'dè jì yo nó, áá bà niki tí ye ma. Káa à má go ña ñinó kpónó nó, ye nò 'dóó có bà 'dé-dè mì ye lá.

Nò 'do tí ndá Ajàrà ta Sàrà

²¹ À tí yo a go bà dù tí ndá 'duù gbí tàkìì mì ndá Jùdèyà? Yo 'di có tí nó gbí wàràgà gítí tàkìì mì ndá Jùdèyà nó lá?

²² À cu mí gbí wàràgà gítí tàkìì mì ndá Jùdèyà ènò máa, áá táánò mì Àbiráámò a ndá 'vii sósò'ò: nawu 'bí gbaanjé a jú i-sí-sì, bindi 'bí a 'vii gbí yì nájú cèe 'duù.

²³ Nii ñinó tí jú i-sí-sì nó gí jò káa cèe bà jò ndò, bindi ndú gii jò ta nii ñinó tí nájú cèe 'duù nó a 'vii ñinó náa a Mbírì ká ci yí gítí wó nò.

²⁴ Gbí cè tiri tí nó ènò máa: Ndá nii tí nó mì Àbiráámò sósò'ò nó a ndá bà toko có tí nó náa Mbírì toko ta ndá 'duù ta bà só nò. Rè nii ñinó tí jú i-sí-sì nó a Ajàrà ta 'bá mì ndú á Gú Sínayi. Ndá Ajàrà ta ndá 'vii gbí yì wó 'dáá gí a ndá i-sí-sì.

²⁵ Nii tí nó tí Ajàrà náa a 'vii yí mítí Gú Sínayi á 'bá mì ndá Àràbì nó go gbata Jèrùzàlémè tí nó kpónó tí gbolò gbata mì ndá Jùdèyà, náa ndá Jùdèyà tí ndá mbe Jèrùzàlémè 'dáá gí a ndá i-sí-sì, bindi gbolò gbata mì ndú tí Jèrùzàlémè delè káa i-sí-sì, tacó 'bí ña tende bà koṛo có mì ndú bindi bà ṛu ndi tàkìì wálá.

²⁶ Káa Jèrùzàlémè ñinó gbiri, tí nawu ndoo nó me i bà zogo ta tàkìì mì ndá Jùdèyà lá.

²⁷ Tacó à cu mí gbí wàràgà mì Mbírì ènò máa,

«Dù ta pétèkè tàkòcò lo,

ndí lo nii nó jé mbe jò 'vii lá nó!

Da 'dì ta líkí'o,

ndí lo nùí tí nó jé mbe tala sé bà jò 'vii lá nó!

Tacó nùí tí nó táánò tí kázá

náa 'dakò mí wó bè yí mí gí nó

bà jò ndá 'vii me mbè ndii nùí tí nó

náa 'dakò mí wó jé jee yí mí to lá nó gí.»

²⁸ Ndá ná'vindí ye, ndoo kpónó 'dáá gí a ndá 'vii gbí cí mí Mbíri go Ízákò tí 'vii gbí cí mí Mbíri jì Àbiráámò.

²⁹ Káa 'vii ñinó náa à jò yí ká tí cèe bà jò ndò nó táánò kù mèèkè'i tí 'vii ñinó náa à jò yí 'do gbí có mí Bèri-mi-Mbíri nó, jé ká go ña i tí nó kpónó nò.

³⁰ Káa à cu mí gbí wáràgà mí Mbíri gítí ña có tí nó máa yè? À cu mí gbí wáràgà mí Mbíri máa: Mbíri gii 'dè có jì Àbiráámò máa, «Mòkò ndá jú i-sí-sí tí nó ta 'vii mí wó nó gí. I mí 'vii mí wó nó gbí mbèlè mí 'vii mí cèe nùí tí nó wálá.»

³¹ À má ènò, ndá ná'vindí ye, ndoo tí ndá 'duù ñinó mbe ɾu ndi tàkii mí ndá Jùdèyá lá nó me ndá 'vii mí jú i-sí-sí lá. Ndoò a ndá 'vii mí cèe nùí.

5

Kpolo tí lo 'do tí bà dù tí bòò

¹ Bindi-Mbíri táánò njaanga miɾi ndoo 'do gbí tàkii mí ndá Jùdèyá tacó wàa nètè mí ndoo 'ví du ta tàkii mí ndá Jùdèyá káká'i wálá. Má ènò, yo 'dò kò yo mí to tí kpoò, wàa yo 'ví dù tí ndá 'dakò. Tacó wàa yo 'ví si 'bí 'duù 'ví bàkà yo tí ndá i mí tàkii mí ndá Jùdèyá káká'i lá.

² Má ènò, kòcò ye tí Páwòlò jì yo máa, yo má ùnje gítí bà ya gí gbí gázà go i gbí tàkii mí ndá Jùdèyá gí, gbí máa, nambeè mí Bindi-Mbíri tacó tí yo gbaanjé wálá.

³ Ye kpónó kù ci nó a yo káká'i, máa, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má ùnje gítí bà ya gí gbí gázà mí ndá Jùdèyá á bindi có tí nó náa ye kù 'dè jì yo nó, 'duù tí nó 'ví o muu 'bí có gbí tàkii mí ndá Jùdèyá gbaanjé káká'i lá.

⁴ Ndá 'duù ñinó gbí òkò tí yo mbe kù jè ta bà 'viindi nambeè gbí òkò tí ndú ta Mbíri ta bà ɾu ndi tàkii mí ndá Jùdèyá nó mò tí ndú 'do tí Bindi-Mbíri gí. Ndú delè bè gbí nambeè mí Mbíri gí.

⁵ Káa à má gítí ndoo tí ndá 'duù mí Bindi-Mbíri, a Bèri-mi-Mbíri ká 'dè có jì ndoo máa, ndoo bà 'de ndá tó i tí nó náa ndá tó 'duù mí Mbíri kù ù nó a i 'do gbí bà tee njembí ndoo mítí Bindi-Mbíri.

⁶ Tacó ndá mbe ya gí gbí gázà go tàkii mí ndá Jùdèyá ta ndá mbe ya gí gbí gázà mí ndá Jùdèyá lá 'dáá 'vii ká 'vii, náa ndoo má gbí nambeè ta ndá Bindi-Mbíri tí Jézù nò. Kpóló-kpolo có gbaanjé káa bà ùnje gítí Bindi-Mbíri ta njembí ndoo gbaanjé, náa à kù ñò ní mítí banga nambeè gbí òkò tí ndoo.

⁷ Yo táánò kù 'di có mí Bindi-Mbíri ta banga tí, káa a 'di kpónó ká kù volo muu yo 'do tí?

⁸ Áá bà dù me Mbíri tí mbe tè'é tí yo ká kù volo muu yo lá.

⁹ Ndá 'duù kù 'dè dú káa yúcó, máa, «Gbèe kìnì volo yá.»

¹⁰ Káa ye bà ñò me mítí yo lá. Tacó ye ñò ní ngbàrangá'i gí máa, ña nambeè tí nó gbí òkò tí ndoo ta Bindi-Mbíri nò bà si yo 'ví koɾo 'bí ña tendè có wálá. Ye delè ñò ní ta kponje gítí wálá gí, máa, à kpèti má káa 'di wè ká kù ñonòkò muu, yo Mbíri bà waa có mítí wó gí.

¹¹ Káa à má gítí kùùkpò dii ye, ndá ná'vindí ye, ye kùtáá nò má kpòò kù ma có bà ya gí gbí gázà mí ndá Jùdèyá jì ndá 'duù, a 'di kpónó ká bà mèèkè'i tí ye? Á má dú káa yúcó máa ye kpónó ká kpòò kuu nje nètè bà ma có bà ya gí gbí gázà mí ndá Jùdèyá jì ndá 'duù, bà ma có gítí njèèkpè mú mí Bindi-Mbíri kùtáá bà gí jì ye a i ta kpo-se-muu.

¹² Áá kùtáá má go có gbí muu ye, má wálá wàa ndá mbe kù ñonòkò muu yo 'do tí bà 'di Banga-Ngú-Có mí Bindi-Mbíri, máa, ɾè 'bí kpóló-kpolo i má a bà ya gí gbí gázà mí ndá Jùdèyá nò, 'ví ba kpoo ndú á gí tàkò bà waaka nje kù nò tí ndú nò kpèkù gí.

¹³ À má gítí yo tí ndá ná'vindí ye, Mbíri táánò tè'é tí yo a i tacó bà njaanga miɾi yo á 'do gbí tàkii mí ndá Jùdèyá gí. Káa gbí bà tè'é tí yo tacó bà njaanga miɾi yo. Káa yo 'ví si bà njaanga miɾi yo mí Mbíri nò 'ví dù tí nderè bà legee miɾi yo gí tàkò có mí go ndá i muu to tí nó nò lá. Yí bàkà ènò tacó wàa yo 'ví koni tí yo gbí òkò tí yo go i mí ndá mbe tó nambeè.

¹⁴ Tacó ndò có tí nó máa, «Zè 'bí ka lo niki go bà zè 'dóó tí lo niki mí lo» nó kili sè ndá có tí nó 'dáá gí.

¹⁵ Káa má ènò lá, wàa yo má dù kù ka'vaka tí yo gbí òkò tí yo ta bà bàkà sé'i mítí yo gbí òkò tí yo go i mí ndá kázà nó, yo 'bu nò a ña yo gí.

Ndá Bèri ta ndâ 'duù

¹⁶ Káa có mì ye gbí njembí ye jì yo máa, yo 'vala go có mì Bèri-mi-Mbíri. Yo si bà 'vala go 'dóó có mì yo gbí njembí yo mí to.

¹⁷ Tacó i ñinó ta go tí ndâ 'duù nó, go ta o 'dáá gí tí Bèri-mi-Mbíri wálá. Bindi i ñinó ta go tí Bèri-mi-Mbíri nó, go ta o 'dáá gí tí ndâ 'duù wálá. Gbí có tí nò éno máa, yo má kù 'vala go có mì Bèri-mi-Mbíri, kpokèjì bà 'vala yo go i mì ndâ 'duù nè gí. Tacó ndâ kpokèjì mì Bèri-mi-Mbíri toko ta kpokèjì mì ndâ 'duù lá.

¹⁸ Yo má kù 'vala go có mì Bèri-mi-Mbíri, có mì tàkìì mì ndâ Jùdèyá káká'i ta yo wálá.

¹⁹ Ña ndâ i mì ndâ 'duù jé gíri tí lá. Go bà-nò-vò-ndô, ta bà bàkà gilini, ta bà gbètèkè tí ndú go i mì ndâ nó,

²⁰ ta bà te duù mítí ndâ 'bí tende i go bà te duù mítí Mbíri, ta bà bàkà go có mì ndâ mbe kó'dú, ta bà sogo tí, ta bà toko có lá, ta vò njembí, ta bà dù ta go ndâ tó i 'dáá ká gítí mi'ri 'duù, ta bà bàkà 'bè mì gbí òkò tí ndâ 'duù,

²¹ ta bà bàkà ndâ 'bí ña i mbe lè gí káká'i, a go bà tò kiì, ta bà sa ta pe, ta bà bàkà vò muu ta pe, ta bà bàkà ndâ 'bí ña i mbe nìkì lá. Ye táánò ci yo sàà á kùro gí. Káa ye kpónò bà ci ndi yo ká gítí gbèe có tí nò káká'i máa, ndâ 'duù mbe kù bàkà ña ndâ zu i tí nò náa ye 'deke ndú jì yo nò bà dù tí ndâ mbe zèè 'bá mì Mbíri wálá.

²² Káa nambeè mì Bèri-mi-Mbíri náa yí bàkà jì ndoo tí ndâ 'duù mì Bindi-Mbíri a ñinó máa, ndoo 'ví zè tí ndoo nìkì gbí òkò tí ndoo; máa, ndoo 'ví dù ta líkí'o tí ndoo; ndoo 'ví dù ta 'dè njembí ndoo; ndoo 'ví dù tí ndâ mbe du njembí; máa, ndoo 'ví dù tí ndâ 'duù ta nambeè ká gbí yí ndoo, ndoo 'ví dù tí ndâ 'duù; ndoo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó náa áà bà nguù i jì ndoo gí;

²³ ndoo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó ta njembí ndoo lèè; delè ndoo 'ví dù me tí ndâ mbe bàkà i gí tàkò có mì sè njembí lá. Ndoò má 'vala go có mì Bèri-mi-Mbíri nò, 'bí có gítí ndoo gbaànjé wálá.

²⁴ Ndâ 'duù mì Bindi-Mbíri woo go ndâ i muu to tí nó 'do gbí njembí ndú 'dáá gí gbaa gí.

²⁵ Bèri-mi-Mbíri je ngu 'válá jì ndoo gí. Má ènò, ndoo si yí 'ví túbà tó kpokèjì bà 'vala ndò jì ndoo.

²⁶ Ndoò 'ví si bà bàkà tí ndoo tí ndâ i mí to. Ndoò 'ví si bà go na-ngò vò i jì ndâ 'bí ka ndoo mí to. Ndoò delè 'ví si bà tò kiì gbí òkò tí ndoo mí to.

6*Ndoò te du téri mì ndâ 'bí ka ndoo*

¹ Ndâ ná'vindyí ye mbe, 'bí 'duù gbí òkò tí yo má bàkà i lè gí, yo tí ndâ 'duù ñinó mbe kù 'vala ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri nó 'ví túbà cèe kpokèjì jì yí ta pétékè có. Tacó bà bàkà vò i ká go bà ja 'duù mì gbàtàkà to. Káa yo wúnò má yaaka?

² Má ènò à nìkì éno máa, yo bàkà go có mì Bindi-Mbíri ta bà te ko'ri vò i 'do pààpi ndú gí.

³ Tacó a ta o 'dáá gí káa ndâ ña 'duù ñinó ta gbí ndú wálá nó ká kù ndunduuku tí ndú, máa, ndâ yí ma, jì ndâ 'bí ka ndú.

⁴ Má ènò, 'duù má kù bàkà i ta ndâ 'bí ka wó, à nìkì máa yí 'viiki gbí kongbó léé kùro má kózò gí. Bà lè má kapí wó wálá, bindi yí 'ví gii cè cè-'bí. Káa yí 'ví cè cè-'bí éno máa, yí me tó i gí; me éno máa, yí kpò ndâ 'bí ka yí gí nò lá.

⁵ Tacó 'duù 'dáá gí ká ta ña 'dóó du ká'i mì wó muu wó.

⁶ Ndâ 'duù ñinó náa à kù nibà Banga-Ngú-Có mì Bindi-Mbíri jì ndú nó 'ví bàkà nambeè jì 'duù tí nò mbe kù nibà i jì ndú nò.

⁷ Yo si bà eendi tí yo mí to. Tacó 'bí 'duù jé mbe eendi Mbíri ta 'bí gbèe ri wálá. 'Duù kù kilí 'do gbí nji mì wó káa ña i ñinó náa yí rò nò.

⁸ Má ènò, 'duù má 'dè có máa, yí si njembí yí tí nji, wàa yí 'ví je wotí a i gítí bà rò nji ndâ 'bí ña i ñinó mbe kù koni yí gítí bà bàkà ndâ i ñinó mbe nìkì tí Mbíri lá muu to tí nó mí gbí, ndâ i tí nò ta ndòngbú o wúnò bà dù tí ndâ 'bìlì sè á tàkòcò wó. Káa 'duù má si a ndâ có mì Bèri-mi-Mbíri tí ndâ nji ña mì wó, bindi yí 'ví rò ndú mí gbí njembí wó, go bà rò ndâ tò nji ña mì mbe jì nji, 'duù tí nò ta ndòngbú o wúnò bà 'de a 'válá ñinó mbe cee lá nò.

⁹ Má ènò, wo ndoo 'ví si bà co ta bà bàkà tó i mí to. Tacó ndoo má te kpo muu gítí yee bà ndòngbú, ndoo bà bè gbí bà 'de mboo tàkò wálá.

¹⁰ Má ènò, kpokèjì gítí bà bàkà tó i má kuu mì ndoo, ndoo 'ví bàkà jì ndâ 'duù 'dáá gí. Káa ndoo 'ví bàkà jì ndâ ka ndoo mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri ndii sè ndâ 'bí 'duù 'dáá gí.

Ndòngbú kòcò Páwòlò jì ndâ 'duù Gáláti

¹¹ Yo ñò ndâ kpo-kpò mbó wàràgà tí nó wálá gí? A ye ta 'bí ye ká kù cu jì yo.

¹² Ndâ 'duù tí nò mbe kù pèè ta bà yòòngò yo, máa yo ya gí gbí gâzâ go i gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà nò, kù bàkà ndâ i tí nò cuki ká tacó bà mòò ọ̀ ndú, delè tacó bà wu gbí ndâ i ñinó náa ndâ 'duù kù ọ̀ ta ọ̀ ndú nò. Ndú kù bàkà éno cuki ká tacó wàa à 'ví mèèkè'i tí ndâ yì á muu njèèkpè mù mì Bìndi-Mbírì lá.

¹³ Kpètí ká éno, 'dóó ndâ mbe kù yòòngò ndâ 'duù máa ndú ya gí gbí gâzâ go có gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà nò ngbá kpolo tí ndâ tàkìì mì ndâ Jùdèyà lá. Ndú kù bàkà káa tí ndú tacó wàa yo 'ví mèlè ta ndi ndâ yì.

¹⁴ Káa à má gítí bà mírì ye, 'bí i mì ye káká'i muu to tí nó náa ye 'ví wu gbí bìndi nderè bà ci Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì mítí njèèkpè mù nò wálá. Tacó ñinó a i ñinó mbe zi njembí ye 'do tí ndâ i muu to tí nó 'dáá gí nò.

¹⁵ Kpóló-kpolo có mì ndoo kpónó me ñinó máa, «'Duù ñinó ya gí gbí gâzâ go i gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà gí, káa ñizó ya lá,» nò lá. Cèe kpo có tí nó náa ndoo kpónó nje nó a ñinó máa, Mbírì suu ndi ndoo tí ndâ ngú 'duù gí wè?

¹⁶ Ye kù 'deke tí ye máa, Mbírì 'ví si ndâ 'duù ñinó mbe kù 'vala go có tí nó náa ye 'dè nó 'ví dù ñiki maa. Mbírì delè 'ví ọ̀ yè ọ̀ ndú ta ndâ sè ndâ 'duù mì wó tí Mbírì 'dáá gí.

¹⁷ Ndòngbú có mì ye jì yo máa, 'bí 'duù 'ví pèè mbí ye káká'i ta ọ̀ 'bí i máa, gâzâ mì ndâ Jùdèyà nò, lá, tacó ndâ 'bèè ká muu Jézù kuu tí kù ye.

¹⁸ Ye kù 'deke tí ye jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, máa, yí 'ví bàkà nambeè jì yo 'dáá gí, ndâ ná'vindí ye. Go-i-tí-nò.

Páwòlò cu wáràgà jì ndâ mbe kû kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata ÉFÀSÙ

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, náa a Mbírì ká bàkà ye tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù nó ká kû cu wáràgà tí nó á jì yo tí ndâ 'duù mì Mbírì mbe kû 'vala toko ta Bìndi-Mbírì tí Jézù ta njembí yo gbaànjé gbí gbata Éfàsù.

² Ye kû 'deke a tí ye éno máa, ndâ Bu ndoo tí Mbírì, ta Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, 'ví bàkà nambeè jì yo, ndú 'ví si yo 'ví dù nìki maa.

Ndâ tó i mí Bìndi-Mbírì tacó tí lili 'duù

³ Ndoò ùlù Mbírì, tí Bu Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì,
tí mbe cù 'dè ngo cù wó tí Mbírì míti ndoo, tí mbe je ndâ tó i 'dáá gí 'do gbíri jì ndoo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì.

⁴ Mbírì ɾuka ndoo á kùro bà suu to tí nò,
yí ɾuka ndoo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì.

Yí ɾuka ndoo, tacó bà kaa ndoo mò gí mì wó tí ndâ 'duù jáá kùro wó.

⁵ Mbírì bàkà ndoo tí ndâ 'vii mì wó
náa a yí ká ko ndoo ta njembí wó gbaànjé ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì,
'do ká gbí 'dóó nambeè mì wó.

⁶ Tacó wàa ndoo 'ví ùlù ta ña nambeè tí nò náa yí bàkà jì ndoo sínò nó ta rẹ̀ mì Wú-gbì-ré wó tí Mbírì.

⁷ Wú-gbì-ré wó tí nó mbe njaanga miɾi ndoo 'do gbí vò i,
ta bà cì yí muu ndoo,
náa ndoo giì 'de tí ta à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndoo nò.

Nìno a gbolò nambeè mì Mbírì,

⁸ náa yí si à nì gí muu ndoo á go bà nì mù,
mbe je bà 'di gbí-o, ta muu jì ndoo.

⁹ Mbírì nì tà'dóó wó jì ndoo,
á go có mì wó mbe nìki tí wó,
náa yí koɾo sàà si mí to ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì éno máa,

¹⁰ o tí nò má gí gí, wàa,
Bìndi-Mbírì 'ví gí gí bà bàkà go có tí nò.

Có tí nò éno máa:

Bìndi-Mbírì 'ví kili ndâ i gbíri,
ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gí á mí bà gbèe to,
wàa yí 'ví dù tí gba mì ndú.

¹¹ Mbírì tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí bàkà ndoo tí ndâ 'vii-'bá mì wó ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì,
á go có mì wó náa à sàà kuu gbí muu wó á kùro bà suu to tí nò.

¹² Mbírì ɾuka ze tacó wàa,
ze tí ndâ kpédélé 'duù tí nó mbe tee njembí ze á míti Bìndi-Mbírì nó
'ví dù tí ndâ mbe ùlù ngba yì.

¹³ Yo delè kpónó gí tí ndâ 'duù ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì,
tacó Bèri-mi-Mbírì náa Bìndi-Mbírì cì cì tí wó nó
gbì ndi 'bì wó míti yo tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì,
mbe 'di yúco tí nó tí Banga-Ngú-Có
mbe njaanga wú 'do tí miɾi yo gí, nó gí.

¹⁴ Bèri-mi-Mbírì a mbó tacó bà tubà máa,
ndoo bà dù tí ndâ 'vii-'bá
yee tí o bà njaanga miɾi ndâ 'duù tí nó
náa Mbírì ɾuka ndú tí ndâ 'duù mì wó nó gí nò,
tacó bà ùlù ngba Mbírì.

Páwòlò 'deke tí wó jì Mbírì

¹⁵ Tacó éno, ye mà giì 'di có bà tee njembí yo míti Mbe tí ndoo tí Jézù, ta có bà zè ndâ 'duù tí nó mbe kaa tí ndú jì Mbírì gí nó nìki maa mì yo,

¹⁶ ye giì dù ta o 'dáá gí kû ùlù Mbírì ta pétékè tàkòcò ye tacó tí yo.

¹⁷ Ye kû 'deke tí ye ta o 'dáá gí jì Mbírì mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, Mbírì tí Bu wotí, máa, yí 'ví si Bèri mì wó 'ví je bà 'di gbí-o, ta muu, jì yo. Tacó wàa, yo 'ví nò ta yí nì gbàràjáá éno.

¹⁸ Mbíri kùtáá má si ro yo 'ví dù go ro ri, wàa yo 'ví nò ta ndá ña i tí nó náa yí ci yo á gítí ndú nó, ta ña nambeè tí nó náa yí ci ndá 'viì-'bá á gítí nó,

¹⁹ ta ña wotí tí nó náa yí kù bàkà jì ndoo tí ndá mbe tee njembí ndoo mítí wó nó, áá bà níkí tí yo ma. Káa yo bà ñò wotí tí nó ni a i mítí

²⁰ bá 'vala ndi Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó, ta bà ya yí gí bà kí tí wó gbí kù'bi mí Mbíri á gbíri,

²¹ tí gbolò gba ta ña wó wálá, tí mbe wotí, tí mbe zogo to, tí 'duù náa rè wó kù wu me ká kpónó lá, rè wó delè bà wu bindi bà 'vala ndi ndá 'duù 'do gbí muu'dú ndú ta ndòngbù o.

²² Yí je wotí jì yí gítí ndá i 'dáá gí, yí gù bàkà yí tí mbe zogo ndá i 'dáá gí, tí kùro ndá mbe kili ta rè wó tí Bindi-Mbíri.

²³ Ndá mbe kù kili ta rè mí Bindi-Mbíri a dù wó tí ndá mbe bàkà yí tí 'duù ta 'bí i mbe gboo 'do tí wó wálá ceé to tí nó 'dáá gí.

2

'Do gbí ku á gí gbí 'wálá

¹ Yo táánò sàà kùro Mbíri a ndá ku i, tí ndá tù-ká-kpò-có mbe bèè rò Mbíri.

² Yo ta o tí nó kù ru a ndi ndá vò 'duù muu to tí nó. Yo ta o tí nó kù 'di a có mí gba mí ndá i gbí bèri, tí vò i tí nó gbí bèri mbe zèè ndá mbe kpò có mí Mbíri gí nó.

³ Káa áá tóó táánò rò 'dá a ze, náa ye kù 'dè tí ta ñjindi yo nó? Ndoó táánò 'dáá gí káa ndá tù-ká-kpò-có go ndá vò 'duù tí nó. Ndoó táánò 'dáá gí a ndá 'duù mbe kù 'vala gbí ña 'dóó kpokèjì mí ndoo mbe níkí tí ndoo gbí muu ndoo. Ndoó ta o tí nó kù bàkà káa ndá i mbe te líkí' o mítí ndoo á muu to tí nó cuki. Ndoó delè táánò ngbá kù 'vala ká gbí kpo-tàkòcò mí Mbíri 'vii ká 'vii ta sè ndá 'bí 'duù muu to tí nó.

⁴ Káa Mbíri zè ndoo níkí tí tó ña bà zè tí ñinó náa yè rò ndoo gù dù tí wó ngé ndii gí.

⁵ Ta o tí nó táánò náa ndá vò i mí ndoo ziki tí ta ndoo 'dáá gí nó, yí gù 'vala ndoo ta bà je Bindi-Mbíri jì ndoo. Mbíri táánò 'vala yo a i 'do gbí nambeè mí wó.

⁶ Mbíri kaa ndoo ya tí gí mí wó, bindi yí gù je bàndò jì ndoo á mí mí ndoo ta ndú gbíri ta rè mí Bindi-Mbíri tí Jézù.

⁷ Mbíri bàkà ènò tacó bà túbà jì ndá 'duù dúú bà ya tí máa, ndòngbù bà bàkà nambeè mí yí jì ndoo ta rè mí Bindi-Mbíri tí Jézù wálá.

⁸ Mbíri táánò 'vala yo ta bà wu bà tee njembí yo mítí wó tí Mbíri 'do ká gbí 'dóó nambeè mí wó.

⁹ Yo ka me wu'o jì yí má kózò gí, bindi yí gù 'vala yo gbí ká có nó lá, a nambeè náa a Mbíri ká bàkà jì yo sínò. Á má ènò, 'bí 'duù gbí òkò tí yo mbe cè cè-'bi, máa, a yí ká 'vala tí yí nó wálá.

¹⁰ A Mbíri ká bàkà ndoo tí ndoo tí nó kpónó nó. Yí suu ndoo ta rè mí Bindi-Mbíri tí Jézù, máa, ndoo 'ví 'vala tó bà 'vala ndò, á go ñinó náa yí cu sàà mí to gí, máa, ndoo 'vala go yí nó.

Bindi-Mbíri bàkà ndoo 'dáá gí tí ndá 'duù gbaànjé

¹¹ Yo 'vee tí yo máa, yo táánò sàà a ndá 'di wè, gí? Yo táánò me ndá Jùdèyá lá. Ña yo tende, náa ndá Jùdèyá mbe ya gí gbí gázà gí, náa a 'duù ká waa «kù» tí ndú táánò kù go yo, máa, yo a ndá «mbe kù».

¹² Yo táánò ta o tí nó me ta ndá Bindi-Mbíri lá. Yo táánò a ndá mbe 'dó-'do, náa à 'deke yo toko ta ndá Ìziriyéli tí ndá 'duù mí Mbíri nó lá. Rè yo delè ngbá táánò gbí «cí» tí nó náa Mbíri ci ta ndá 'duù mí wó tí ndá Ìziriyéli ta o bà ñjù mùkà mí wó ta ndú nó wálá. Yo táánò a ndá 'duù ta nje wú tí yo wálá, ta Mbíri mí yo wálá, mbe kù 'vala ká ta rè mí ndá i muu to tí nó.

¹³ Káa à kpónó yèè yo tí ndá 'duù tí nó náa áá táánò 'deke yo toko ta ndá 'duù mí Mbíri lá nó gí tí dè gí. Á delè kpónó kù 'deke yo toko ta ndú ta rè mí Bindi-Mbíri tí Jézù. A bà cì Bindi-Mbíri muu yo ká yèè yo gí tí dè.

¹⁴ Tacó Bindi-Mbíri a làyi gbí òkò tí ndoo. Yí toko ze tí ndá Jùdèyá, ta ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó, ta bà nje gbí bà 'bè tí nó táánò náa à me mí gbí òkò tí ndoo nó gí.

¹⁵ Yí nje gbí bà 'bè tí nó mbe bàkà sogote mí gbí òkò tí ndá Jùdèyá, ta ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdèyá lá nó ta bà rò có mí ndá Jùdèyá náa ndú kù zogo ta ndá 'duù nó gí, ta bà bàkà ndá Jùdèyá, ta ndá 'bí tende ña ndá 'duù tí ndá gbèè ña tacó bà si gbí òkò tí ndú 'ví dù ká níkí maa.

¹⁶ Bindi-Mbíri toko ndá Jùdèyá ta ndá ña ndá 'bí 'duù tí gbèè dù ta bà cì yí mítí njèèkpè mù, bindi yí gù 'viindi nambeè gbí òkò tí ndá 'duù ta Mbíri káká'í.

¹⁷ Bindi-Mbírì toko ndá Jùdèyá tí ndá 'duù tí nó dè ta Mbírì nó, ta ndá 'bí ña 'duù ñínó mbe dooko ta Mbírì lá nó, wàa, có mì ndú 'ví dù ká gbaànjé má kòzò gí, yí 'ví gii ma Banga-Ngú-Có gítí «'dè njembí» jì ndú toko gbaànjé.

¹⁸ A Bindi-Mbírì ká tuu Bèrì-mi-Mbírì, máa, yí gí gí bà koni ndoo 'dáá gí, ndá Jùdèyá, ta ndá 'duù ñínó ta ña ndú me ndá Jùdèyá lá nó. Tacó wàa, ndoo 'dáá gí 'ví yèè dè gí mì Bu ndoo tí Mbírì.

¹⁹ À má éno, yo kpónó kpòò me ndá mbe 'dó-'do lá, yo delè kpòò me ndá wíri lá. Yo a ndá 'vii-'bá ta ndá 'duù tí nó náa Mbírì kaa ndú mò gí mì wó gí nó. Yo a ndá 'vii-nje-wu mì Mbírì.

²⁰ Ndá kpalá 'bá tí nó a ndá tú mì Jézù, ta ndá mbe 'dè-kòcò ta wotí mì Bèrì-mi-Mbírì, bindi Jézù a kpalá kù jì gí òkò ndá kpalá tí nó.

²¹ Du 'bá tí nó 'dáá gí a i pí tí wó tí mbe te 'bá tí nó gí yaà, tí 'dóó 'bá mì Mbírì.

²² Bèrì-mi-Mbírì delè kpòò kù bàkà yo toko ta ndá 'bí ka yo tí 'bá bà du Mbírì ta rẹ mì Bindi-Mbírì.

3

Nètè mì Páwòlò tacó tí ndá 'duù ñínó ta ña ndú me ndá Jùdèyá lá nó

¹ À má éno, ye kpónó tí Páwòlò kuu gí zàa muu Bindi-Mbírì tí Jézù á tacó tí yo tí ndá 'duù ñínó náa yo me ndá Jùdèyá lá nó.

² Ye koṛo có máa, yo 'di có ña gbolò nambeè tí nó náa Mbírì táánò bàkà jì ye á tacó tí yo nó ngbàrángá'í gí.

³ Mbírì táánò ja kpá 'do nje còngò có kóó mì wó jì ye, á go có tí nó náa ye táánò kùtù nje jì yo mí gí wáràgà ndò i nó.

⁴ Yo má 'deke wáràgà mì ye náa ye cu jì yo táánò nó gí, yo bà ñò ni gí máa, ye 'di gí có kóó mì Bindi-Mbírì gí.

⁵ Mbírì táánò sàà 'dè gí có kóó tí nó jì ndá 'duù lá, káa Bèrì-mi-Mbírì kpónó 'dè gí có tí nó jì ndá tú mì Jézù, tí ndá mbe kù 'dè-kòcò ta wotí mì wó tí Bèrì-mi-Mbírì, náa Mbírì kaa ndú mò gí mì wó gí, nó gí.

⁶ Gí có tí nó éno máa, ndá 'duù tí nó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó kpónó a ndá 'vii-'bá 'vii ká 'vii ta ndá Jùdèyá. Ndú ta ndá Jùdèyá 'dáá gí a gbèe dii, tí dii Bindi-Mbírì tí Jézù. Banga-Ngú-Có tí nó náa à ma jì yo ta rẹ mì Bindi-Mbírì nó gbo ndú ta ndá Jùdèyá mí gí gbèe «ci» tí nó náa Mbírì ci ta ndá Jùdèyá nó gí.

⁷ Mbírì táánò je ye tí mbe bàkà nètè bà ma Banga-Ngú-Có á 'do gí 'dóó nambeè mì wó náa yí bàkà jì ye, ta bà je wotí jì ye.

⁸ Ye a 'duù ñínó, náa 'bí 'duù gí òkò tí ndá 'duù tí nó náa Mbírì kaa ndú mò gí mì wó tí Mbírì gí nó mbe me nji'dí ndii ye gí wálá. Káa Mbírì gii bàkà 'bí ña nambeè mì wó jì ye ta bà je ye tí mbe ma Banga-Ngú-Có jì ndá 'duù ñínó náa ndú me ndá Jùdèyá lá nó gítí ña serè tó i tí nó náa ndú bà 'de gí Bindi-Mbírì dúú bà ya tí nó,

⁹ ta wotí bà 'dè tà'dóó ndá nètè mì wó náa yí tí Mbírì, tí mbe suu ndá i 'dáá gí, táánò sàà ngùù 'do tí ndá 'duù 'dáá gí nó jì ye.

¹⁰ Mbírì bàkà éno, tacó wàa, ndá kpo-kpò 'duù á kùro ndá basili 'dáá gí, ta ndá vo-vò i gí bèrì mbe kù volo ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí, 'ví ñò ta ña bà 'di gí-o mì yí tí Mbírì ní 'do mì ndá mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbírì.

¹¹ Mbírì bàkà nó jé ká go có tí nó náa yí koṛo kùro o bà suu to tí nó, máa, Bindi-Mbírì tí Jézù tí Mbe tí ndoo 'ví bàkà nó.

¹² Ñínò a nderè có tí nó náa gúku bà yèè dè gítí Mbírì ta rẹ mì Jézù tí ndoo tí ndá mbe kù tee njembí ndoo mítí Jézù wálá nó ká nó.

¹³ À má éno, ye kù 'deke a tí ye jì yo máa, njembí yo 'ví mù tacó tí ye éno máa, ye kù mbu muu yo nó lá, tacó yo bà 'de i a i 'do gí bà mbu ye nó.

Bà zè Bindi-Mbírì níki maa

¹⁴ Ñínò a nderè có tí nó náa ye kù 'deke tí ta tí ye ta wotí tí jì Bu ndoo tí nó

¹⁵ ta rẹ wó mbe cee muu ndá 'duù gbíri, ta ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí nó,

¹⁶ máa, yí tí Mbírì tí nó ta ngba wó ká ngbèzèè á dúú bà ya tí nó 'ví tuu Bèrì mì wó jì yo, tacó wàa, njembí yo 'ví yù tí,

¹⁷ delè tacó Bindi-Mbírì 'ví gèè 'bá mì wó mí gí njembí yo tí ndá mbe kù tee njembí mítí Mbírì. Delè tacó wàa, Mbírì 'ví sí yo 'ví zè tí yo gí òkò tí yo níki tí kpoò ká dúú bà ya tí.

¹⁸ Tacó wàa, yo ta ndá 'duù tí nó náa Mbírì kaa ndú mò gí mì wó gí nó 'dáá gí 'ví 'de ta wotí bà ñò tà wúlú, ta tí gángá, gii je gí kpàro, ta yendi, bà zè ndoo níki ma mì Bindi-Mbírì,

¹⁹ delè ta bà òn òn ta bà zè tí tí nó náa Bindi-Mbíri kù zè ta yo, náa bà 'di gbí kpèti má kpò tí gí nó. Waa, Mbíri 'vi gèè bè wó mí gbí njembí yo.

²⁰ À ùlù Mbíri tí mbe wotí, náa a wotí mí wó ká kù si ndoo kù bàkà i me gbolò ndii ònó náa ndoo yù 'do tí wó nó gí, delè gi ndii ònó náa ndoo kù koro gbí njembí ndoo nó gí.

²¹ Ndá mbe kù kili ta rẹ̀ m̀ Bindi-Mbíri 'vi ùlù yí dúú bà ya tí ta rẹ̀ m̀ Bindi-Mbíri. Go-i-tí-nò.

4

Bà 'vala toko gbaanjé tí gbèe dii

¹ Ye kpónó kuu gbí zàà á tacó tí Mbe tí ndoo, kù 'deke tí ye jì yo, máa yo 'vi 'vala 'vii ta ònó 'wálá tí nó náa Mbíri je jì yo nó.

² Yo si tí yo tí i kùro Mbíri lá. 'Duú 'vi si bà koro có ká gítí miri wó cuki mí to. Yo zèè tí yo gbí òkò tí yo á ta pètéké 'bi. Yo 'vi dù ta ndò njembí gbí òkò tí yo lá.

³ Yo ta o 'dáá gí 'vi jè ta bà toko có gbaanjé ta rẹ̀ m̀ Bèri-mi-Mbíri, bindi yo 'vi dù toko gbaanjé ta 'dè njembí yo.

⁴ Yo 'dáá gí a gbèe dii, Bèri-mi-Mbíri delè ká gbaanjé, ká go bà tè'è tí yo m̀ Mbíri táánò gí bà koro có lí míti gbèe i,

⁵ Mbe tí ndoo ká gbaanjé, Banga-Ngú-Có ká gbaanjé, bà Caka tí ká gbaanjé,

⁶ Mbíri tí Bu ndá 'duú 'dáá gí ká gbaanjé, Mbíri tí Mbe tí ndá 'duú 'dáá gí, tí mbe co gbí ndá i 'dáá gí, delè tí mbe dù gbí ndá i 'dáá gí, ká gbaanjé.

⁷ Bindi-Mbíri táánò bàkà nambeè jì ndoo gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí, á go ònó náa yí ònó à 'vii gbí muu wó.

⁸ Go có tí nó náa à cù mí gbí wáràgà m̀ Mbíri éno máa,

«Ta o bà ya yí táánò ngéé gí yaà,

yí zèè ndá zà-za gó ta yí,

yí gi njèè ndá i jì ndá 'duú.» nó.

⁹ Gbí có tí nó náa à 'dè éno máa, «Yí ya ngéé gí yaà,» nó máa yè? Gbí có tí nó éno máa, yí táánò gí 'do ngéé gbíri yaà káa yí delè gi ya ngéé gí ta to tí nó.

¹⁰ 'Duú tí nó mbe ya ngéé gítí ndòngbú rì ká, mbe jèjèèkè tí wó cee gbí ndá i 'dáá gí nó, káa gbèe 'duú tí nó táánò mbe gí gí muu to tí tí nó nó.

¹¹ Áá táánò delè káa yí ká njèè ndá i-nambeè jì ndá 'duú. Yí bàkà ndá 'bí 'duú tí ndá mbe tí ndá mbe nó tú mí wó tí Bindi-Mbíri, ndá 'bí 'duú tí ndá mbe 'dòkò có m̀ Mbíri, ndá 'bí 'duú tí ndá mbe ma Banga-Ngú-Có, ndá 'bí 'duú tí ndá mbe kpo-gbì-tà-tù ndá mbe kù kili ta rẹ̀ m̀ Bindi-Mbíri, bindi ndá 'bí 'duú tí ndá mbe nibà Banga-Ngú-Có jì ndá 'duú, tacó waa, ndú 'vi 'vala go có m̀ Mbíri.

¹² Yí bàkà éno, tacó waa ndá 'duú tí nó náa Mbíri kaa ndú mò gí mí wó tí Mbíri gí nó 'vi dù toko gbaanjé, waa ndú 'vi koni tí ndú gbí òkò tí ndú, waa ndú 'vi dù tí gbèe dii Bindi-Mbíri ta wotí ká tí ndú.

¹³ Tacó waa ndoo 'dáá gí 'vi dù toko gbaanjé gbí bà tee njembí ndoo míti 'Vii-mi-Mbíri, delè gbí bà ònó yí ni m̀ ndoo, yee tí o tí nó náa ndoo gí tí ndá 'dakò ta 'bí i mbe gboo 'do tí ndoo wálá, ta gbí dii ndoo yù ngbácuú go ònó Bindi-Mbíri gí nó gí.

¹⁴ Ndoos ta o tí nó bà dù kpòò me ká tí ndá 'vii, tacó waa, ndá pípiri bà nibà i m̀ ndá mbe kpóló-kpolo rọ tacó bà bàkà tiri bà eendi ndá 'duú 'vi tooko ta ndoo ká sàkàmàà nó lá.

¹⁵ Ndoos má a ndá mbe 'dè yúco, ndoo delè má a mbe zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo níki maa, ndoo kùtáà bà bàkà i go i m̀ Bindi-Mbíri tí kùro ndoo,

¹⁶ tí mbe 'deeke ndá bà 'deeke bà to tí ndoo gbaanjé-gbaanjé ta ndá yèlè 'dáá gí. Bindi yí gi njèè ònó ndá nètè m̀ ndá bà to tí dii ndoo jì ndú. Ndá bà to tí ndoo 'dáá gí má kù bàkà nètè m̀ ndú ta banga tí, ndú bàkà dii ndoo kù uu ta banga tí pètè-pètè-pètè ta to njembí.

Ngú bà 'vala ndò ta rẹ̀ m̀ Bindi-Mbíri

¹⁷ Co tí ndá i 'dáá gí, ye kù 'deke tí ye jì yo ta rẹ̀ m̀ Mbe tí ndoo, máa, yo 'vi si bà 'vala ònó bà 'vala ndò tí nó ta gbí wálá, go i m̀ ndá 'duú ònó mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri lá nó mí to.

¹⁸ Ndá ònó ndá 'duú tí nó kù 'vala gbí 'di'di' o ta kpééti ndú. Ndú mò tí ndú ta ònó kó 'do gbí bà 'vala toko ta Mbíri gí. Tacó njembí ndú go duú.

¹⁹ Ndi nó káká'í tí rọ ndú wálá. Ndú si bà bàkà vò i, ta bà dù ta go bà bàkà ndá i ònó mbe 'vii rọ 'bá lá nó, tí nètè m̀ ndú.

²⁰ Káa ònó táánò me ndá i ònó náa à nibà ndú jì yo gítí Bindi-Mbíri nó ká nó lá.

²¹ Sè káa ñinó yo táánò má 'di gbí yúcó tí nó náa à ñibà jì yo gítí Jézù nó nìkì maa lá.

²² Yo da kperè, wàa, yo 'ví nè ká ña kpokèjì bà 'vala yo tí nó táánò, tí vò kpokèjì mbe kù eendi yo gítí bà dù ta go ndá i nó gí.

²³ Yo koṛo ngú có, yo co tí ngú kpokèjì.

²⁴ Tacó wàa, yo 'ví dù tí ndá ngú 'duù náa à suu yo je kózò tí Mbíri, náa à kù ñò ni mítí bà kaa tí yo mò gí mì Mbíri, tí ndá mbe kù bàkà i go có mì wó.

²⁵ À má ènò, 'do tí kpónó kù ya gí kùro, ndá 'vére káká'i 'ví dù lá. Yo 'dè yúcó gbí òkò tí yo, tacó yo 'dáá gí toko gbaanjé a gbèe dii Bindi-Mbíri.

²⁶ Tàkòcò yo má kpolo , yo 'ví bàkà vò i lá. Yo delè 'ví sí rì 'ví ta tí yo ta kpo-tàkòcò lá,

²⁷ tacó Gba-vò-i bà 'de kpokèjì gítí yo.

²⁸ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo táánò má a mbe ngbà, yí kpónó 'ví pà 'bí cèe nètè wàa yí 'ví bàkà á bindi bà ngbà i, wàa yí 'ví koni ta ndá mbe yé.

²⁹ Yo kpolo tí yo 'do tí bà 'dè nje ñjónókó. Yo 'dè káa ndá có ñinó jáá, tí ndá có mbe koni ndá mbe 'di ndú.

³⁰ Yo si bà kpolo tàkòcò Bèri-mi-Mbíri mí to, tacó Bèri-mi-Mbíri a kpá mì Mbíri náa yí kì mítí yo, tacó bà túbà máa, yì tí Mbíri wúnò bà njaanga miṛi yo 'do gbí ndá vò i, náa o tí nó má gí gí nò.

³¹ Yo mbè ndá 'bí ka yo lá, yo gu rèkpè-rèkpè ta sé njembí gítí ndú lá. Yo gbì 'bè lá. Yo delè 'ví ñonoko ndú lá. Yo dù ta go bà bàkà vò i mítí ndá 'bí ka yo lá.

³² I ñinó náa yo 'ví bàkà gbí òkò tí yo nó 'ví dù a bà zèè kómbeè gbí òkò tí yo, ta bà sí có gítí vò i mì ndá 'bí ka yo mí to, á go ñinó náa Mbíri je ta à-cee-gí gítí ndá vò i mì yo ta rè mì Bindi-Mbíri nò.

5

Bà 'vala gbí ngba'o

¹ À má ènò, yo tala bà mèlè ndi Mbíri á go ndá tó 'vii mì wó náa yí zè yo nìkì maa.

² Yo delè 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa, á go bà zè yo mì Bindi-Mbíri nìkì maa, náa yí giì je ta tí wó tí banga i-cí-ci jì Mbíri tacó bà sí muu ndoo nò.

³ Yo tí ndá 'duù tí nó mbe kaa tí yo jì Mbíri gí nó 'ví ní rè 'bí i máa, bà-nò-vò-ndò, ta bà gbètèkè tí, ta bà ñò ndá niù 'dáá ká tí tó mí gbí nje yo lá.

⁴ Bà lókò zu lókò, ta bà 'dè ndá có ñjónókó, 'ví dù me ndá i bà báká-bàkà mì yo lá. À nìkì éno máa, yo ulù Mbíri.

⁵ Yo te mí gbí muu yo máa, ñinó a kúkúwà-'duù, giì je ña 'duù ñinó náa ndá cè bà bàkà i mì wó 'vii ro 'bá lá nó, giì je mbe gbolò njembí, ñindi mbe gbolò njembí a bà sí ndá i muu to tí nó tí ndá mbíri mì wó; ña ndá 'duù tí nó gí bà dù tí ndá 'vii-'bá mì Bindi-Mbíri wálá. Ndú delè gí bà dù tí ndá 'vii-'bá mì Mbíri wálá.

⁶ Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo ta 'bí ña tìrì ñjónókó gítí bà bàkà ndá i tí nó lá. Kpo tàkòcò mì Mbíri kù tè ndá mbe kpò có a i 'do gbí bà bàkà ña ndá vò i tí nó náa ye 'deke ndú jì yo nò.

⁷ À má ènò, yo 'ví tè gí tàkò có mì ndá tù-ká-kpò-có lá.

⁸ Tacó ta o tí nó táánò náa yo kù dù ta kpéetí yo nó, yo gbí 'dí'di'o. Káa yo kpónó a i gbí ngba'o, tacó yo kpónó kù dù a i ta Mbe tí ndoo. À má ènò, yo 'vala go bà 'vala ndò mì ndá 'duù gbí ngba'o.

⁹ Tacó bàndò ñinó ta ngba'o kuu tí nó, a bàndò mì ndá tó i, à delè a bàndò bà 'vala jáá, tí bàndò yúcó.

¹⁰ Nò gí, yo mèlè bà 'vala gbí ña kpokèjì ñinó náa tàkòcò Mbe tí ndoo 'ví peteke tí gítí yo nò.

¹¹ Yo yuu tí yo gí gbí ndá nètè mì 'dí'di'o, ta i gbí ndú wálá nò lá. Yo túbà bà lè mì ndú gí sè.

¹² Tacó ndá i ñinó náa a kù bàkà ndú gbí kóó nó a ndá i ñinó náa a kpéetí káa bà 'dè có gítí ndú, áá ro ndá 'duù gítí a nò.

¹³ Káa ngba'o má yee tí i gí, à kù ñò i tí nó,

¹⁴ tacó i ñinó náa à kù ñò nó a ngba'o. Tacó ènò, à kù 'dè có máa,
«Ndí lo mbe kù tè rì,

ziya 'do tí rì,

'vala 'do gbí muu'dú lo.

Wàa Bindi-Mbíri bà tòngbaà muu lo.»

¹⁵ À má ènò, yo kpolo tí yo, wàa yo 'ví 'vala go bà 'vala ndò mì ndá 'duù ñinó ta muu ká tí ndú nò. Yo 'vala go bà 'vala ndò mì ndá sú 'duù lá.

¹⁶ 'Bá kpónó 'bu gî, káa, áà kùtáa a yo ká bà duu ndi ndá kpalá.

¹⁷ Yo dù tí ndá gbà'dá lá, yo dù tí ndá 'duu mbe òò có tí nó náa à kuu gbí muu Mbe tí ndoo nó ni .

¹⁸ Yo njù pe ndii muu yo lá, tacó pe bà volo yo vóló-volo. Yo si a Bèri-mi-Mbíri ká 'ví zèè 'bì tí yo tí kpòò.

¹⁹ Ta o tí nó náa yo má kili ta bà muu yo gí nó, yo 'ví cè ndá cè wàa yo 'ví be ta rẹ Mbíri. Yo cè ndá cè ta bà be rẹ Mbe tí ndoo Jézu tí Bindi-Mbíri gbí njembí yo jì Mbíri.

²⁰ Yo ta o 'dáá gí 'ví 'dè níki maa jì Mbíri tí Bu ndoo tacó ndá i 'dáá gí ta rẹ mi Mbe tí ndoo Jézu tí Bindi-Mbíri.

Ndà nawù 'dakò ta ndá kù ndú

²¹ Yo te duu míti yo gbí òkò tí yo ta rẹ mi bà te duu míti Bindi-Mbíri.

²² Ndá nù 'ví te duu míti ndá 'dakò mi ndú, á go bà te duu mi ndú míti Mbe tí ndoo, ²³ tacó 'dakò mi nù a gba mi wó, á go ònò náa Bindi-Mbíri tí a gba mi ndá mbe kù kili ta rẹ wó, tí ndá dii wó, káa yí delè a mbe 'vala ndú nò.

²⁴ Ndá nù 'ví te duu míti ndá 'dakò mi ndú gbí o i 'dáá gí, á go bà te duu mi ndá mbe kù kili ta rẹ mi Bindi-Mbíri míti wó gbí o ndá i 'dáá gí.

²⁵ Wàa yo tí ndá 'dakò, yo 'ví zè ndá nawù yo níki maa, á go bà zè ndá mbe kù kili ta rẹ mi Bindi-Mbíri mi wó níki maa, náa yí gii cì tí muu ndú,

²⁶ tacó bà kaa ndú mò gí mi Mbíri, á bindi bà caka tí ndú ngbàrángà'i ta ngo, delè ta có gbí nje wó.

²⁷ Yí bàkà ndú ènò, tacó wàa, ndú 'ví dù tí kùro yì go ngbàrángà bongo, ta ndi bèti tí wálá, mbe kamundu tí nji'dí lá, delè ta 'bí i go kà kperè nó gbí gbaànjé wálá.

²⁸ Á má ènò, yo tí ndá 'dakò 'ví zè ndá nawù yo níki á go bà zè tí 'duu níki mi wó ta kpééti wó. Gbí có tí nó éno máa, 'duu mbe zè nawù wó níki maa, kù zè nò a 'dóó miyi wó níki maa.

²⁹ Tacó 'bí 'duu jé mbe sogo 'dóó miyi wó wálá. Yí ta o 'dáá gí kù kpòlo tí 'dóó miyi wó ta bà zò i. Nìno a gbèe ña i tí nó náa Bindi-Mbíri kù bàkà ta ndoo tí ndá mbe kù kili ta rẹ wó nó ká nò,

³⁰ tacó ndoo a ndá dii wó.

³¹ Nìno a gbí nderè có tí nó náa 'dakò 'ví si tí ta ndá bu wó ta nawu wó mí to, wàa yí 'ví zèè nawù wó wàa ndú sósò'ò 'ví dù tí gbèe 'duu nó ká nò.

³² Nìno a gbòlò có, tí có seřè. Káa ye kù ni a Bindi-Mbíri ta ndá mbe kù kili ta rẹ mi Bindi-Mbíri.

³³ Ndò có mi ye náa ye bà ki jì yo éno máa, wò tí 'dakò 'ví zè nawù lo níki á go bà zè 'dóó tí lo níki maa mi lo. Wàa wò tí nawù 'dakò 'ví 'di có mi kù lo.

6

Ndà 'vii ta ndá bu ndú ta ndá nawu ndú

¹ Ndá 'vii, yo 'di có mi ndá mbe jò yo ta rẹ mi Mbe tí ndoo. Nìno a nètè mi yo.

² Tacó có tí nó máa, «Tègàrà ndá bu lo ta nawu lo» nó a kpédélé có náa Mbíri 'dè ta cí ká tàkò éno máa,

³ «'Duu má tègàrà ndá bu wó ta nawu wó, yè bà tè 'duu tí nó wálá. 'Duu tí nó delè bà tù undù mi muu to tí nó.»

⁴ Wàa ndá bu ndá 'vii, ta ndá nawu ndá 'vii, yo 'ví bàkà ndá i ònò mbe kù kpòlo tàkòcò ndá 'vii mi yo nó lá. Yo nibà ndá tó kpokèji jì ndú gbí pètéké có á go ònindi Mbe tí ndoo.

Ndà bòò ta ndá mbe tí ndú

⁵ Yo tí ndá bòò, yo 'di có mi ndá 'duu tí nó ta rẹ ndú a ndá mbe tí yo á muu to tí nó nó, tí yúco bà 'di có ta tiyi gbí wálá, á go bà 'di có mi Bindi-Mbíri mi yo.

⁶ Yo 'ví 'di có mi ndú me ká míti ro ndú cuki tacó bà peteke tàkòcò ndú nó lá. Yo bàkà 'do gbí njembí yo, tacó a Mbíri ká 'dè có jì yo tí ndá bòò mi Bindi-Mbíri, máa, yo bàkà éno.

⁷ Yo bàkà nètè ta cèřéré tí yo, ta rẹ mi Mbe tí ndoo, me ta rẹ mi ndá 'duu lá.

⁸ Yo te mí gbí muu yo máa, bòò má bàkà tó nètè, Mbíri bà si yí sínò wálá. Gba delè má bàkà tó nètè, Mbíri bà si yí sínò wálá.

⁹ Wàa yo tí ndá mbe tí ndá bòò 'ví tègàrà ndá bòò mi yo, á go bà tègàrà yo mi ndú. Yo 'ví koro muu yo máa, Mbe tí yo ta ndú 'dáá gí ká gbaànjé gbíri, ndá 'duu kùro wó delè 'dáá gí 'vii ká 'vii.

Kùngù mi Mbíri

¹⁰ Ndòngbú có mì ye jì yo éno máa, yo je mbí yo mítí bà dù toko ta Mbe tí ndoo kácá-kácá, yo delè 'ví je mbí yo mítí wotí mì wó mbe me gbolò nò.

¹¹ Yo 'viindi tí yo ta ndá zí'í-gó tí nó náa Mbířì njęè jì yo nó tí kpòò, wàa yo 'ví ù ta Gba-vò-i.

¹² Tacó ndá ku'dì tí nó kpónó náa ndoo kù jòò tí ndoo gbí gó ta ndú nó me ndá 'duù lá. Ndoò kù jòò tí ndoo gbí gó a i ta ndá kpo-kpò gba, tí ndá řèngbó 'dí'di'o muu to tí nó, tí ndá vo-vò líl mbe kù dù gbí bẹri.

¹³ Á má ènò, yo yuu bòngó gó mì Mbířì! Tacó wàa ku'dì tí nó má tè yo ta gó tí bándò, yí 'ví 'de yo tí ndá 'dakò, yo má gò gó ta ndú cee gí, yo bà zèè bándò mì yo.

¹⁴ Nò wélé gí, yo 'viindi tí yo, yo eře yúcó tí wú'dè á mì řè'dè yo, wàa yo 'ví le bà bàkà ndá i go ñinó náa à tí nó tí i-tàkòcò.

¹⁵ Tàmà tí kò yo 'ví dù a go bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù nìkì maa jì ndá 'duù.

¹⁶ Yo ta o 'dáá gí 'ví te bà tee njembí mítí Mbířì tí kùngù tacó bà lì gířì mì Vò-'duù-tí-nò náa yí gba ta kpířì nò 'do tí yo gí.

¹⁷ Yo 'ví te bà njaanga miři yo mì Mbířì 'do gbí vò i mítí muu yo tí tàgíyà, wàa có mì Mbířì náa Bẹri-mi-Mbířì 'dè jì ndoo nó 'ví dù tí sizò á tà 'bì yo.

¹⁸ Yo 'deke tí yo jì Mbířì ta wotí mì Bẹri-mi-Mbířì ta o 'dáá gí á tacó ndá i ñinó ta go ndú tí yo nó. Wo yo 'ví co ta bà dù tí zò'o kù 'deke tí yo jì Mbířì á tacó tí ndá 'duù tí nó mbe kaa tí ndú jì Mbířì gí nó lá.

¹⁹ Yo delè 'ví 'deke tí yo jì yí máa, yí 'ví wu có tí nó náa ye 'ví 'dè nó á mí gbí nje ye. Yí delè 'ví je njembí bà 'dè có ta gúku gbí wálá jì ye, wàa ye 'ví 'dè ta gbí ngi Banga-Ngú-Có jì ndá 'duù.

²⁰ Tacó ye a 'duù ñinó náa à kù tuu ye ta Banga-Ngú-Có. Ye delè kpónó kuu gbí zàà á muu có bà ma Banga-Ngú-Có. Á má ènò, yo 'deke tí yo á tacó tí ye jì Mbířì, máa, ta o tí nó náa ye má kù ma Banga-Ngú-Có nó, gúku 'ví bàkà ye lá.

Ndòngbú 'vé mì Páwòlò

²¹ Yo má 'vee có tí ye, ta ndá i ñinó náa ye kpónó kù bàkà nó, Tikíkùsù tí nó tí kpóló-kpòlò ná'vindí ndoo, á mbe kù koni ye ta njembí wó gbaànjé ta řè mì Bindi-Mbířì nó, bà 'dè ndá có tí nó gbaànjé-gbaànjé jì yo gí.

²² Ye kpónó kù tuu yí nó, tacó bà ya gí bà 'dè ndá ña ñinó tí ze kàà nó jì yo kà, tacó wàa, yo 'ví zèè ta njembí yo.

²³ Ye kù 'deke tí ye jì Bu ndoo tí Mbířì, ye delè kù 'deke tí ye jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbířì, máa, ndú 'ví si yo 'ví dù ta njembí yo 'dèè kpóó; 'bí i delè 'ví ba muu yo lá; máa, ndú 'ví si yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa, ndú delè 'ví si yo 'ví tee njembí yo mítí Mbířì, ndá ná'vindí.

²⁴ Mbířì 'ví bàkà nambeè mì wó jì yo, tí ndá mbe kù zè Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbířì nìkì dúú bà ya tí .

Páwòlò cu wáràgà jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ m̀ Bìndi-Mbírì gbí gbata FÌLÍPÌ

¹ A ze tí ndâ Páwòlò ta Timátéyò, tí ndâ bòò m̀ Bìndi-Mbírì tí Jézù ká kù cu wáràgà tí nó jì ndâ tó 'duù m̀ Mbírì mbe 'vala toko ta Bìndi-Mbírì tí Jézù gbí gbata Filípì. Ze kù cu wáràgà tí nó jì yo ta ndâ kpo-kpò 'duù kùro yo, ta ndâ 'duù tí nó mbe kù koni ndâ kpo 'duù kùro yo ta nètè yo, tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ m̀ Bìndi-Mbírì kà nó 'dáá gí.

² Ze kù cu wáràgà tí nó ta bà 'deke tí ze jì Mbírì tí Bu ndoo, delè ta bà 'deke tí ze jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, máa, ndú 'ví bàkà nambeè jì yo, ndú delè 'ví si 'bí i 'ví ba muu yo lá.

Páwòlò 'deke tí wó jì Mbírì tacó tí ndâ mbe 'deke wáràgà tí nó

³ Ye tí Páwòlò ta o 'dáá gí kù 'dè níki maa jì Mbírì m̀ ye ta o tí nó náa ye má kù koṛo có tí yo.

⁴ Ye ta o 'dáá gí kù 'deke tí ye jì Mbírì tacó tí yo ta líkí'o tí ye.

⁵ Tàkòcò ye delè peteke gítí yo ngé ma, tacó bà dù yo tí ndâ mbe koni ye ta bà je wotí jì ye gítí bà ma Banga-Ngú-Có 'do tí o bà 'bità bà 'di Banga-Ngú-Có m̀ yo, yee gbí rì tí nó wúnò nò.

⁶ Ye nò ní gí, máa, Mbírì tí mbe 'bità bà tè kùro yo tí kpokèjì tí nó nò bà tè kùro yo yee tí o bà gí yo tí ndâ 'dóó ñinó m̀ wó ta rì bà gí Bìndi-Mbírì tí Jézù wúnò gí.

⁷ Áa m̀ ye a yúcó tacó bà dù ta tàkòcò ye pétékè'i gítí yo ènò, tacó có tí yo ta o 'dáá gí kuu gbí njembí ye, tacó yo a ndâ ka ye, náa Mbírì kù bàkà nambeè jì ndoo ta ndoo kpónó si ye kuu gbí zàà nò. Yí delè táánò bàkà nambeè jì ndoo ta ndoo ta o tí nó náa ye táánò kuu sè, kù tí muu Banga-Ngú-Có, ta bà 'dè ndâ có ñinó náa à tí á gítí nò.

⁸ Mbírì nò ní gí, máa, kò'o tí yo 'dáá gí bà zi ye gí. Tàkòcò ye peteke gítí yo 'dáá gí ká go bà peteke tàkòcò Bìndi-Mbírì tí Jézù gítí yo.

⁹ Ye kù 'deke tí ye tacó tí yo jì Mbírì ènó máa, yo ta o 'dáá gí 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo níki túkà'i. Yí delè 'ví je cee muu tacó bà 'viiki gbí có jì yo.

¹⁰ Tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó ta bà lè tí yo wálá nó kù ù ta ndi o bà co Rì bà gí Bìndi-Mbírì,

¹¹ tí ndâ 'duù mbe 'de tó i tí nó náa Jézù bà gí tí nó me gbolò. Tó i tí nó tí bà dù jáá kùro Mbírì, tacó bà wu rẹ̀ Mbírì, ta bà ùlù yí nò.

'Válá a Bìndi-Mbírì

¹² Có tí nó ta go bà 'dè jì yo tí ye nó a có gítí i tí nó mbe 'de ye nò, ndâ ná'vindí. I tí nó tí bà te ye mí gbí zàà nó njaanga a kpokèjì bà ma Banga-Ngú-Có jì ndâ 'duù.

¹³ Tacó ndâ àsikèrì mbe kù kpolo tí 'bá m̀ ngáángbá gba m̀ ndâ Rómánò 'dáá gí, ta sè ndâ 'duù gbí gbata Rómà 'dáá gí, kpónó nò ní gí, máa, à te ye m̀ gbí zàà nó a i muu Bìndi-Mbírì.

¹⁴ Bà dù ye gbí zàà nó kù yù a njembí ndâ 'bí ná'vindí ndoo gítí bà koṛo có lí mítí Mbe tí ndoo. Ndú kpónó kù ma có m̀ Bìndi-Mbírì ta gúku tí ndú wálá.

¹⁵ À dú káa yúcó, máa, a go bà tò kii, ta go bà gbòò'bè ta ye ká kù te ndâ 'bí 'duù gítí nètè bà ma có gítí Bìndi-Mbírì. Káa ndâ 'bí 'duù kù bàkà 'do gbí có m̀ tó njembí.

¹⁶ Ndâ 'duù ñinó mbe kù bàkà 'do gbí có m̀ tó njembí nó kù bàkà tacó ndú zè ye níki maa. Ndú delè kù bàkà tacó ndú nò ní gí, máa, à te ye mí gbí zàà nó a i tacó bà tí muu Banga-Ngú-Có.

¹⁷ Káa ndâ 'duù tí nó mbe kù ma có gítí Bìndi-Mbírì tacó bà tò kii ta ye, delè tacó bà gbòò'bè ta ye nó, kù bàkà káa 'dóó nètè m̀ ndú gítí m̀rì ndú. Ye tà kpétí má kù 'de gbí zàà káa káa kpo se muu gbí ndâ i tí nó náa ndú kù bàkà nò, ñinò a i ñinò mbe níki tí ndú.

¹⁸ Káa à 'dáá nò me có jì ye ká nò lá! Tacó 'bè gbí òkò tí ndâ mbe tìrì ta ndâ mbe tó njembí kùro ye wálá. Tàkòcò ye kù peteke gítí ndú 'dáá gí ká dúú kù ya tí, tacó ndú 'dáá kù bàkà káa nètè bà ma có gítí Bìndi-Mbírì.

À ènò! Tàkòcò ye ta o 'dáá gí ká pétékè'i,

¹⁹ tacó ye nò ní gí, máa, bà 'deke tí yo jì Mbírì, gii je bà koni tí m̀ Bèrì-mì-Jézù tí Bìndi-Mbírì, bà 'vala ye gí.

²⁰ I ñinó ta go tí ye ngé má, tí i ñinó náa ye kpónó kù koṛo có lí mítí nó, a có máa, 'bí i 'ví te gúku mítí ye lá, ye 'ví dù ta yú njembí ye kpónó á go ñinó cóó-cóó nò. Tacó

wàa, ndá 'duù 'ví ùlù ta Bindi-Mbíri á 'do gbí có mì ye. À má a ku, a ku! À má a 'válá, a 'válá!

²¹ Káa à má gítí ye, i tí nó náa a kù nì 'válá mítí nó, tacó tí ye a Bindi-Mbíri. Káa ye bà 'de i gbí bà cì ye me gbolò.

²² Káa 'bí có a ñinó máa, ye má kù bàkà a nètè ñinó náa à tí nó, ye 'ví je a 'válá, wèè, ye 'ví je a ku wè?

²³ Ye kpónó yee tí bà njèè kpokèjì mì ndá 'válá ta ku gí, káa ye nò 'dóó kpokèjì ñinó náa ye 'ví co tí nó ni lá. Go bà co tí kpokèjì mì ku, wàa ye 'ví ya gí mì ze ta Bindi-Mbíri tí ye ndii go bà co tí kpokèjì mì 'válá gí.

²⁴ Káa ye koṛo có máa, yo bà 'de i me gbolò a i 'do gbí bà 'vala ye.

²⁵ Ñinó a i ñinó náa ye nò ni ngbàrángà'i gí nó ká nò. À má ènò, ye bà co tí kpokèjì mì 'válá. Ye nò ni gí, máa, ye bà dù tí wuù tacó bà koni yo 'dáá gí, tacó wàa yo 'ví tee njembí yo mítí Bindi-Mbíri ta peteke tàkòcò yo dúú kù ya tí .

²⁶ Bà dù ye tí wuù, tacó wàa ye 'ví dele ta ndi ye ya gí mì yo nò, 'ví dù jì yo tí gbolò nderè bà ùlù Bindi-Mbíri tí Jézù.

²⁷ Yo ta o 'dáá gí 'ví kù' 'bà á 'do tí ndá i ñinó mbe kù co ta yo me tí kpokèjì mì Banga-Ŋú-Có mì Bindi-Mbíri lá nò. Tacó wàa, ye kpèti má ya gí mì yo kà lá, ye 'ví dù me 'dú kù 'di có tí yo, máa, yo kù ṛò tìyò tí ndá 'dakò ta có mì yo ká gbaanjé kù koni tí yo tacó bà ru ndi kpokèjì mì Banga-Ŋú-Có.

²⁸ Yo 'ví cì gúku tí ndá mbe kù jòò gbí có ta yo tacó bà 'visi muu yo 'do tí kpokèjì mì Bindi-Mbíri nò lá. Yo dù ta o 'dáá gí ká tí ndá yú 'dakò. Bà ère gba có mì yo gbaanjé nò 'ví dù jì ndú tí serè, náa Mbíri bàkà tacó bà túbà bà mii ndú jì ndú, káa á 'ví dù tí i bà túbà jì ye éno máa, yo bà dù tí ndá 'válá.

²⁹ A wu jì yo sàà gí, máa, yo bà dù me ká tí ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri cuki lá. Yo delè bà mbu muu wó.

³⁰ Yo kpónó yuu tí yo mí gbí gó tí nó náa yo táánò nò ye kù gò nó gí. Ye delè kpónó kpòò kù gò káa gó, á go có tí nó náa yo kù 'di nò.

2

Bà si tí Bindi-Mbíri tí i lá

¹ Bà 'vala ta rè mì Bindi-Mbíri dú má káa i ñinó mbe kù je wotí jì yo, bà zè yo niki maa mì Bindi-Mbíri dú má káa i mbe kù yìi yo, gbèe Bèri tí nó mì Mbíri nó má kuu gbí njembí yo 'dáá gí, njembí yo dú má káa 'dè njembí, tí njembí ndá mbe nò yè ṛo 'duù, ² yo tò muu líkí'o tí nó tí ye nó ta bà koṛo gbèe có. Yo 'vala tokò gbaanjé ta tò njembí yo. Nderè bà 'vala yo ta ṛa bà koṛo có mì yo 'ví dù ká gbaanjé.

³ Yo 'ví tò kii gbí òkò tí yo lá. Yo delè 'ví bàkà 'viya gbí òkò tí yo lá. 'Bí 'duù gbí òkò tí yo 'ví bàkà tí wó máa yì ma nò jì ndá 'bí ka wó lá, yí 'ví si ndá 'bí ka wó ta o 'dáá gí tí ndá kpóló-kpolo 'duù ndii yí gí.

⁴ 'Duù 'ví koṛo có me ká gítí miṛi wó cuki lá, yí 'ví koṛo có gítí ndá 'bí ka wó.

⁵ À 'ví dù gbí muu yo káa gbèe ṛa có tí nó gbí muu Bindi-Mbíri tí Jézù nò:

⁶ Tú Jézù táánò a tú Mbíri,
káa yí zèè có gítí bà dù yí tí Mbíri nò me kácá-kácá lá.

⁷ Yí gii jee bà dù tú wó tí tú Mbíri nó mí to,
yí gii je tú bòò.

À gii jò yí je cè kózò tí ndá 'duù.

⁸ Yí mã gii 'de tú wó tí tú 'duù,
yí gii si tí wó tí i kùro Mbíri lá,
ta bà 'di có mì Mbíri gí mì ku,
náa à kpèti káa bà cì yí mí tí njèèkpè mû,
yí gii ùnje gítí gí.

⁹ Tacó ènò, Mbíri gii te yí ngéé gí yaà,
bindi yí gii gbì rè ñinó mbe wu co tí ndá 'bí rè 'dáá gí nó mí muu wó.

¹⁰ Tacó wàa, ndá i tàrì,
ta ndá i muu to tí nó,
ta ndá i tà to 'dáá gí 'ví ùlù rè Jézù.

¹¹ Delè tacó wàa, ndá 'duù 'ví 'dè có ta nje ndú gbí ṛa ndá nje có 'dáá gí,
máa, Bindi-Mbíri tí Jézù a Mbe tí ndoo,
tacó bà wu ta ṛe Mbíri tí Bu ndoo.

Bà tòngbaà go ngba'o muu to tí nó

¹² Yo 'do sàà káa ndá mbe kú 'di có mì ye ta o 'dáá gí, ndá tó 'duù mì ye. Káa yo 'ví dù tí ndá mbe 'di có mì ye nò me ká ta o tí nó náa ndoo má kuu ta ndoo a bà gbèe to nó lá. Yo dù kácaá nje nètè, tacó bà 'vala miři yo 'do gbí vò i ta 'dí á nje yo wálá.

¹³ Tacó a Mbíři ká kú bàkà nètè gbí njembí yo, tacó wàa yo 'ví dù ta go bà bàkà i tí nó mbe kú peteke tàkòcò wó nò.

¹⁴ Yo 'ví bàkà ndá i 'dáá gí me ta bà 'dè ngùrù-ngùrù có lá. Yo delè 'ví bàkà ndú me ta bà 'dè kòlòwò lá,

¹⁵ tacó wàa, yo 'ví tù ta bà tí yo tí ndá yè ta vò i mì yo wálá, ta njembí yo ngbàrangà'i, tí ndá 'viù mì Mbíři ta bà lê tí yo wálá, gbí òkò tí ndá vólò-volo 'duù tí nó kpónó mbe kú co tí lókó-loko kpokèjì nò. Yo kořo muu yo éno máa, yo kú 'vala gbí òkò tí ndú go ngba'o.

¹⁶ Yo zèè có tí nó mbe kú ye 'válá jì yo nó tí kpoò. Tacó wàa, à má wúnò ta o bà co ři tí nó tí ři bà gí Bindi-Mbíři gí bà waa có nó, ye 'ví cè ta cè-'bì éno máa, ye táánò ì me kú ngèlè lá. Ye delè ka wu'o me sínò lá.

¹⁷ A kpèti kpónó má 'dè có éno máa, à ci mbelè ye jì Mbíři á go bà ci njembí yo jì yì nò, tàkòcò ye bà peteke gí. Có gbí njembí ye delè éno máa, tàkòcò yo 'ví peteke á go bà peteke tàkòcò ye.

¹⁸ À má éno, tàkòcò yo delè 'ví dù pètékè'i, wàa tàkòcò ndoo 'dáá gí 'ví peteke toko gbaanjé.

Ndá Tìmatéyò ta Èpàfòròditù

¹⁹ Ye kú kořo có lì mítí Mbe tí ndoo Jézù éno máa, yí 'ví si ye 'ví tuu Tìmatéyò ya tí gí mì yo kà gálá, tacó wàa ye má 'di vò ña ñinó náa à tí yo kà nó gí, njembí ye 'ví kì ta tí to.

²⁰ Ye ñò 'bí 'duù káká'i ta tó njembí wó, mbe kú kořo có ta njembí wó gbaanjé gítí yo bindi wó, wàa ye 'ví tuu yí jì yo nó lá,

²¹ tacó ndá 'duù mì ze kàà 'dáá gí kú bàkà káa ndá 'dóó nètè mì ndú. Ndú kú bàkà me ndá nètè mì Jézù lá.

²² Káa yo ta kpéti yo ñò ni gí máa, Tìmatéyò me có 'dì lá. Yí kú bàkà nètè toko ta ye gítí Banga-Ngú-Có, go 'viù mbe kú bàkà nètè ta bu wó.

²³ À má éno, ye má ñò ña ñinó náa à tí ye nó gí, ye ngé kú tuu yí jì yo.

²⁴ 'Dóó ye ta miři ye ngbá kú kořo có bà ya gí mì yo kà, náa Mbe tí ndoo má je nó jì ye gí nò.

²⁵ Káa à kpèti ká éno, ye kú kořo có éno máa, bà tuu Èpàfòròditù mì ye jì yo a kpóló-kpòlo có ngé ndii gí. Yí a ná'vindí ye, yí a ka nètè mì ye, yí a ka ye àsikéri, yí delè a 'duù tí nó náa a yo táánò ká tuu yí gí tí, tacó bà kpòlo tí ndá 'bí i ñinó náa à tí nó tacó tí ye.

²⁶ Ye kú tuu yí jì yo, tacó kò'o tí yo tí wó ngé. Njembí wó delè wálá ta go bà ñò yo, tacó yo 'dì có sé'i tí nó táánò mbe bàkà yí nó gí.

²⁷ Sé'i tí nó dú me yí tí vò bà i. Yí ñò ndá ku ta řo wó, káa Mbíři gii ñò yè řo wó gí. Tacó bà cì yí táánò bà zi a ndi mbugo tí nó náa ye kpónó kuu gbí nò.

²⁸ Ye kú tuu yí jì yo gálá tacó wàa njembí ye 'ví 'dèè tí gàà, wàa njembí yo delè 'ví 'dèè ta bà ñò yì.

²⁹ À má éno, yo te wıři mítí wó ta líkí'o tí yo. Yo tégàrà ña ndá 'duù ñinó go yí nó tí kpoò,

³⁰ tacó yí táánò ñò ndá ku ta řo wó tacó bà bàkà nètè mì Mbe tí ndoo. Yí delè gii yuu miři wó mí gbí kpalá kú koni ta ye tacó tí yo.

3

Cèe kpokèjì 'válá mì ndá mbe kú kili ta řè mì Bindi-Mbíři

¹ Ndòngbú có mì ye jì yo go éno máa, yo dù ta tàkòcò yo pètékè'i tacó yo a ndá 'dóó ñinó mì Mbe tí ndoo, ndá ná'vindí ye. Bà cu wàràgà jì yo káká'i gítí gbèe ndá i tí nó me nètè mbe te řiki mí gbimbí ye lá. Káa áà bà dù a nètè tacó bà kpòlo tí yo.

² Yo kpòlo tí yo 'do tí ndá bô tí nó tí ndá mbe bàkà vò i, tí ndá mbe kú waaka nje kú tí ndú nò.

³ Tacó ndoo me go ndú lá. A ndoo ká ya gí gbí cèe gázà, a ndoo ká kú bàkà i-Mbíři ta wotí mì Bèři-mi-Mbíři. Ndoo delè kú cè cè-'bì a i ta řè mì Bindi-Mbíři tí Jézù, ndoo tee njembí ndoo mítí dii ndoo lá.

⁴ Ta ndá ña ñinó 'dáá gí, áà kùtáá bà dù á mì ye a ndeřè tacó bà tee njembí ye mítí dii ye. 'Bí 'dakò má 'dè có éno máa, áà mì yì a ndeřè tacó bà tee njembí yì mítí dii yì, ndeřè mì wó nó bà ndii ndeřè mì ye wálá.

⁵ Tacó à má gítí ye, à ya ta ye gí gbí gázà ta sili bindi bà jò ye vô-nje ta'ò, go i gbí tàkii mi ndá Jùdéya gí. Nya ye a Iziriyéli, tí 'vii kòtí Bènjàminò, tí Iziriyéli gbúú-gbuu, náa ndá bu ye ta nawu ye só káa ndá Iziriyéli. À má gítí có bà ɾu ndi tàkii mi ndá Jùdéya, ye táánò a mbe kpolo tí tàkii mi ndá Jùdéya

⁶ À má gítí có bà tí muu tàkii mi ndá Jùdéya, ye táánò a mbe kù mèèkè'i tí ndá mbe kù kilí ta rè mi Bindi-Mbíri. À má gii gí gítí có bà co jáá tí kpokèji mi có mi Mòze, bà lê táánò tí ye gbaanjé wálá.

⁷ Ye táánò sàà kùro bà 'de tí ze ta Bindi-Mbíri kù si ndá i tí nó tí ndá tó i mbe koni ye, káa ye kpónó gii nò ni gí máa, ndú a ndá i mbe kù ya ta ye gí nje vò i.

⁸ Ye kpónó nò 'bí i gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá i tí nó 'dáá gí ɾo ye tí i mbe koni ye lá, tacó ye nò Bindi-Mbíri tí Jézù tí Mbe tí ye ni ngé ndii gí. Ye unje gítí bà bè gbí ndá i 'dáá gí tacó tí wó gí. Ye kpónó kù nò ndá i ɾo ye 'dáá gí ká go ndá zùkumèè, i gbí bà nò Bindi-Mbíri ni mi ye ndii i gbí ndá i 'dáá gí gí; ye delè gii nò ndá i ɾo ye 'dáá gí tí i lá,

⁹ tacó wáa ye 'ví 'de tí ta bàndò bà dù ye ngbé mì ze ta Bindi-Mbíri. Ye kù pà me 'dóó kpokèji mi ye, tí kpokèji tí nó mbe si ye kù ɾu a ndi có mi Mòze, tacó wáa ye 'ví dù tí tí 'duù jáá kùro Mbiri nó lá. À tí ye kpónó káa go bà dù tí 'duù jáá kùro Mbiri 'do gbí bà tee njembí ye mítí Bindi-Mbíri. Njìnò a ɾa kpokèji bà dù tí 'duù jáá kùro Mbiri, mbe 'bi 'do tí bà tee njembí 'duù mítí Mbiri.

¹⁰ Ye kùtáa má nò Bindi-Mbíri ni go có tí nó gbí njembí ye nó gí! Ye má nò wotí tí nó mbe 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nó ni gí! Ye má kònò ɾa bà kònò sé'i tí nó náa yí táánò kònò nó, bindi ye 'ví cì ɾa ku mì wó nó gí, 'bí có mì ye bà dù káká'i wálá.

¹¹ Njìnò a kpokèji tí nó náa ye kù koɾo có gítí bà 'vala ndi ye 'do gbí muu'dú ye go i mi Bindi-Mbíri lì mítí nó ká nò.

Bà ya ndíri gítí i njinó náa a tí

¹² Ye kpónó kù bàka me tí ye, máa, bà lê cee 'do tí ye gí nò lá; ye kù kpòkò a tí ye tacó bà 'de tó i tí nó náa Bindi-Mbíri zèè ye tí 'duù mì wó, wáa ye 'ví dù go yì nò.

¹³ Ye kù bàka me tí ye, máa, ye 'de i tí nó gí nò lá, ndá ná'vindi ye. Káa gbèe i njinó náa ye kù bàka nó a bà ò-bà-mbí ndá i njinó mbe ndii gí nò. Ye kpónó kù bàka wotí a i gítí ndá i njinó kùro ye nò.

¹⁴ Ye kù jòò tí ye a i gítí bà ya gí kùro tacó bà yee tà é tí nó mi Mbiri, náa yí kù tè ta é tí ndoo ta rè mi Bindi-Mbíri tí Jézù gítí 'válá tí nó gbiri nò.

¹⁵ Njìnò a có náa à 'ví dù gbí muu ndoo tí ndá 'duù njinó ta gbí dii ndoo mbe yù gí nó ká nò. Káa ndá 'bí có mbe co tende má kuu gbí muu yo, Mbiri bà 'dè gbí ndú ji yo gí.

¹⁶ Káa ndoo 'ví ɾu káa ndi kpokèji tí nó náa ndoo kpónó kuu tí nò.

¹⁷ Yo mèlè ndi ɾa 'válá mì ye nó toko gbaanjé, ndá ná'vindi ye. Yo delè 'ví kpolo ɾo yo mítí ndá 'duù njinó mbe kù 'vala go njinó náa yo nò 'do mì ze nò.

¹⁸ Ye 'dè có tí nó ji yo 'vili-vili, káa ye kpónó kù bùù nó a gbí ndí ta ngo-ɾo tà ɾo ye ji yo, máa, a ɾa bà 'vala ndá 'duù me mbè ká kù njèè gbí òkò tí ndú ta njèèkpè mù mi Bindi-Mbíri.

¹⁹ Ndòngbú i tacó tí ndá mbe kù 'vala gbí ɾa kpokèji tí nó káa bà mù ndú. Mbiri mi ndú káa i-zó-zò. Ndú kù cè-cè-'bi ká ta rè ndá i-nò mi ndú náa ndú kù bàka nò. Njembí ndú delè ká tí ndá i muu to tí nò.

²⁰ Káa à má gítí ndoo, 'bá mì ndoo a i gbiri. Mbe 'vala ndoo, tí Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri bà gí a i 'do gbiri. Ndoò kpónó léngé-lenge kù ù nó a ndi bà gí yí

²¹ Gí bà 'visi jó'dókò dii ndoo tí nó tí i mì ku nó tí wu dii á go dii wó, á ta wotí tí nó mbe si yí 'ví dù tí Mbe tí ndá i 'dáá gí nò.

4

Páwòlò kpo-gbí-tà-tù ndá mbe kù kilí ta rè mi Bindi-Mbíri gbí gbata Filipi

¹ À má éno, yo tí ndá ná'vindi ye, ye zè yo niki ma, kò'o tí yo bà zi ye gí! Yo a ndá mbe kù peteke tàkòcò ye! Yo a ndá mbe kù njè muu ye! Yo tee njembí yo mítí Mbe tí ndoo tí kpoò, ndá tó kómbe ye.

² Ye kù 'deke tí ye ji ndá Èvódiya ta Síndikè máa, ndú 'viindi gbí òkò tí ndú ta rè mi Mbe tí ndoo.

³ Ye delè kù 'deke tí ye ji wò tí Sìzigúsù tí 'dóó ka ye mbe te koɾí á go gbí rè lo tí nó, máa, wò 'ví koni ndá niì tí nó náa ye ni rè ndú sósò'ò nò, tacó a ndú táánò ká ɾò tiyò seè tí ye gbí gó muu Banga-Ngú-Có, ndú sósò'ò nò, gii je Kèlèmendè, gii je ndá 'bí ka neté mì ye 'dáá gí. Rè ndú nò 'dáá gí kù gbí wáràgà mì ndá 'válá.

⁴ Có gbí njembí ye ji yo éno máa, yo 'vala ta Mbe tí ndoo ta pétékè tàkòcò yo. Ye bà bùù gbí ndi có tí nó ji yo. Có mì ye ji yo éno máa, yo dù ta pétékè tàkòcò yo.

⁵ Yo 'ví 'vala ta ndâ ña ndâ 'duù 'dáá gí ta tó njembí yo, tacó Mbe tí ndoo kpónó-kpónó kèjì.

⁶ Njembí yo 'ví mù tacó 'bí ña i ngé gí lá. I má mì yo wálá, yo 'ví 'deke tí yo jì Mbíri, yo tù 'bì yo jì yí, yo 'deke rẹ ndâ i tí nó náa ndú mì yo wálá nó jì yí, yo 'dè nìkì maa jì yí.

⁷ Bindi ña 'dê njembí tí nó mì wó tí Mbíri náa ña mì 'bí 'duù muu to tí nó ngé gí wálá nó 'ví kpolo tí njembí yo, yí delè 'ví kpolo tí bà koṛo có mì yo tacó yo a ndâ ñinó mì Bindi-Mbíri tí Jézù.

⁸ Ndòngbú có mì ye jì yo éno máa, yo 'ví si à 'ví yè gbí njembí yo káa yúco, ndâ ná 'vindí ye. Yo si à 'ví dù gbí muu yo káa cèe có, ta có ñinó jáá, ta có ñinó tí tó có, ta ngbárángá có, ta tó rẹ. Yo 'ví koṛo có ká gítí ndâ i ñinó mbe 'vii tí ndâ i náa à 'ví ùlù ndú nó.

⁹ Yo ya gí kùro ta bà bàkà ndâ i tí nó náa yo táánò tala bà bàkà ndú 'do mì ye, ta ndâ i ñinó náa ye nibà ndú jì yo nó. Yo bàkà go ndâ có ñinó náa yo 'di 'do gbí nje ye, ta ndâ i ñinó náa yo táánò ò ye kù bàkà nò, bindi Mbíri tí mbe je 'dê njembí jì yo bà si yo 'ví dù nìkì maa dúú bà ya tí.

Páwòlò 'dè nìkì maa tacó ndâ i-nambee náa à je jì yí

¹⁰ 'Bí có mì ye tacó bà 'dè jì yo a ñinó máa, tàkòcò ye peteke gítí yo tacó bà koni ye mì yo ngé ndii gí. Tàkòcò ye delè gii peteke gítí Mbe tí ndoo ngé ndii gí, tacó yo kpónó 'bità bà koṛo có gítí bà tù 'bì yo jì ye káká'í gí. Yo táánò kù koṛo có tí ye, káa a i náa yo 'de kpekèjì bà túbà tí yo tí gí sè lá.

¹¹ Ye kù 'dè có tí nó me tacó máa ye kù ce a celè yê tí ye á jì yo nó lá. Tacó ye ni bà 'vala mri ye ta ña i ñinó náa à kuu mì ye nó gí.

¹² Ye ni bà 'vala gbí yê gí. Ye delè ni bà 'vala gbí dà gí. Ye a ká gázà, ye ò tiri gítí bà 'vala tí ndâ bàndò 'dáá gí ni gí. Ye gii ò tiri gítí bà 'vala gbí tó o, ta bà 'vala gbí vò o ni gí. Ye má ta yéni, có mì ye wálá. Ye delè má ta go tí ye, có mì ye wálá. I má mì ye wálá, ye ò l'vì gítí bà 'vala ye gí. I delè má jee tí míti ye á to, ye ò l'vì gítí bà 'vala ye delè gí.

¹³ Wotí bà bàkà ndâ i 'dáá ta rẹ 'Duù tí nó mbe je wotí á jì ye nó kuu tí ye.

¹⁴ Kpèti ká ènò, yo táánò bàkà jì ye a nambee, náa yo koni ta ye gbí vò i tí nó mbe 'de ye, náa ye kpónó tí kuu gbí zàà nò.

¹⁵ Yo tí ndâ 'duù gbí gbata mì Filípò ò ta kpéeti yo ni gí, máa, ta o tí nó náa ye táánò kù nje nó 'do gbí to Mèsidóniyá ta o bà 'bità bà ma Banga-Ngú-Có mì ye ká nó, ndâ 'bí mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri 'do bà 'bí to jé mbe tù 'bì ndú jì ye, máa, «À nò» káa ye gii l' 'bì ye gí tà 'bì ndú gí nò, wálá. Áá táánò káa yo ká kù ò yê tí ye.

¹⁶ Tacó à kpèti ká ta o tí nó táánò náa ye tí kuu gbí gbata Tèsalóniká nó, ye kì 'bì ye gítí bà koni ye mì yo yee gbí sósò'ò.

¹⁷ Gbì có tí nó me éno máa, ye kù mòkò a tàkò i-nambee nò lá; ye kù mòkò a tàkò i ñinó mbe kù jò mboo jì yo nó.

¹⁸ Ndâ i ñinó ta go ndú tí ye nó kpónó 'dáá gí kuu mì ye. Yì ye kpónó yè ngé yee tàkòcò ye. Tacó ndâ i-nambee tí nó náa yo tuu ta Epàfòròditù á jì ye nó yee tí ye gí. Ndú go ndâ i ta banga pò ndú, náa à kù ci jì Mbíri, tí ndâ i-ci-ci mbe nìkì tí Mbíri, náa yí l' 'bì wó gí tà ndú gí.

¹⁹ Mbíri mì ye bà ko mboo nambee mì yo náa yo bàkà jì ye ò jì yo me gbolò ta rẹ mì Bindi-Mbíri tí Jézù, tacó Mbíri kù 'va 'bì wó ká mí gbí i.

²⁰ À ùlù Mbíri tí Bu ndoo kpòò ya tí. Go-i-tí-nò.

Ndòngbú bà 'vee 'vé mì Páwòlò

²¹ Ye 'vee ndâ 'duù ñinó mì yo ká tí ndâ tó 'duù mì Mbíri nó gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí. Ndâ ná 'vindí ndoo ñinó mbe kù dù toko ta ye káà nó delè 'vee yo ma.

²² Ndâ 'duù mì ze káà 'dáá gí, 'dóó ndâ 'duù 'bá mì ngáángbá gba mì ndâ Rómánò, 'vee yo ngé ndii gí.

²³ Ye kù 'deke tí ye jì Mbíri máa, nambee mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri 'ví dù gbí njembí yo 'dáá gí.

Páwòlò cu wáràgà jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata KÒLÓSIYÀ

¹ Njìno a ye tí Páwòlò, mbe gí tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù 'do gbí có mì Mbírì ká kù cu wáràgà tí nò; ze kù gbo gbí bà cu wáràgà tí nó ta ná'vìndí ndoo Timátéyò

² jì ndâ 'duù mì Mbírì gbí gbata Kòlòsiyà, tí ndâ ná'vìndí mbe kù 'vala toko ta Bìndi-Mbírì ta njembí ndú gbaanjé. Ze kù 'deke tí ze máa Mbírì tí bu ndoo 'ví bàkà nambeè jì yo, yí delè 'ví si yo 'ví dù ta 'dè njembí yo.

Bà 'deke tí ta bà 'dè nìkì maa jì Mbírì

³ Ze ta o 'dáá gí kù 'dè nìkì maa jì Mbírì tí Bù mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì ta o tí nó náa ze má kù 'deke tí ze jì Mbírì á tacó tí yo.

⁴ Tacó ze 'di tàwo bà tee njembí yo mítí Bìndi-Mbírì tí Jézù, ta tàwo bà zè ndâ 'duù mì Mbírì 'dáá gí nìkì maa mì yo gí.

⁵ Tacó à kù kpolo tí i tí nó náa yo kù koṛo có li mítí nó á mí gbírì. Yo 'di có gítí i tí nó náa yo kù koṛo có li mítí nó kpédélé'í ta o tí nó náa yo ù ta nje á gítí yúco tí nó tí Banga-Ngú-Có nò.

⁶ Banga-Ngú-Có kù jò 'vèè cee muu to tí nó 'dáá gí, jé ká go bà 'vèè có tí nó gbí òkò tí yo 'do tí kpédélé o tí nó náa yo táánò 'di ta gbí yúco gítí nambeè mì Mbírì,

⁷ á go njìno náa yo 'di 'do mì Èpáfàràsì tí tó ka ze, náa ze kù bàkà nètè ta ndú. Yí a 'duù njìno mbe kù bàkà nètè mì Bìndi-Mbírì ta njembí wó gbaanjé bìndi ze.

⁸ À delè a yí ká dìtá tó njembí bà zè tí tí nó náa Bèrì-mì-Mbírì je jì yo nó jì ze.

⁹ 'Do tí o tí nó náa Èpáfàràsì 'dè ta có jì ze nó, ze yee tí wúnó jé waa 'do tí bà 'deke tí ze jì Mbírì tacó tí yo lá. Ze ta o 'dáá gí kù yù nambeè á 'do mì wó, máa, yí 'ví je muu tacó bà bàkà go có mì wó jì yo me gbolò. Ze delè kù yù 'do mì Mbírì, máa, yí 'ví je bà 'dì gbí-o gítí ndâ có mì wó jì yo.

¹⁰ Ze delè kù 'deke tí ze jì Mbírì máa, yí 'ví si yo 'ví 'vala go có mì Mbe tí ndoo, tí ña 'valá njìno mbe kù peteke tàkòcò wó ta o 'dáá gí nò. Tacó waa, 'valá mì yo 'ví dù a 'valá njìno ta i ká gbí gbí ndâ ña ndâ tó nètè 'dáá gí, waa muu yo 'ví njaanga gítí bà ñò Mbírì nì.

¹¹ Ze delè kù 'deke tí ze jì Mbírì máa, yí 'ví dù gbí ngba wó 'ví je wotí jì yo me gbolò, tacó waa yo 'ví zèè njembí yo, ta wotí bà kònò ndâ i 'dáá gí túkà'í ta tàkòcò yo pètékè'í ta o 'dáá gí.

¹² Yo 'ví 'dè nìkì maa jì Buù tí mbe bàkà yo tí ndâ 'vii-bá 'vii ká 'vii ta ndâ 'duù tí nó náa yí tí Mbírì kaa ndú mò gí mì wó gbí ngba'o gí nò.

¹³ Yí 'vala ndoo 'do gbí wotí mì 'dì'di'o mì vò i, bìndi yí gii 'dòkò ndoo gí 'bá mì kpóló-kpolo 'Vii mì wó

¹⁴ mbe njaanga miṛi ndoo 'do gbí vò i, ta bà je à-cee-gí jì ndoo gítí ndâ vò i mì ndoo.

Ndâ nètè mì Jézù

¹⁵ Bìndi-Mbírì je a kózò tí Mbírì náa ndoo ñò yí lá.

Yí a 'vii-kíri, tí kùṛo ndâ i tí nó náa Mbírì suu ndú nó 'dáá gí.

¹⁶ Tacó a yí ká suu ndâ i tàrì, ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gí.

A yí ká suu ndâ i njìno náa ndoo kù ñò ndú ta ro ndoo nó,

ta ndâ i njìno náa ndoo ñò ndú ta ro ndoo lá nò.

A yí ká suu ndâ gba, ta ndâ mbe to.

A yí ká suu ndâ mbe zogo 'bá, ta ndâ mbe wotí.

Mbírì je wotí bà suu ndâ i 'dáá gí a i jì yí.

Mbírì suu ndâ i 'dáá gí tacó tí wó.

¹⁷ Yí táánò sàà kuu tí kùṛo o bà suu ndâ i 'dáá gí.

A wotí mì wó ká kù ẹ̀re ndâ i 'dáá gí toko gbaanjé.

¹⁸ A Bìndi-Mbírì ká kù túbà kpokèjì bà co tí

jì ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mì wó tí Bìndi-Mbírì nò.

Yí a rẹ̀ngbó 'valá.

Áá táánò jò yí tí 'vii-kíri mì ndâ ku,

tí kpédélé ku mbe 'vala 'do gbí muu'dú wó

tacó waa yí 'ví dù tí kpédélé 'duù gbí ndâ i 'dáá gí.

¹⁹ Mbírì bàkà ẹ̀nò tacó waa ndâ i tí nó 'dáá gbí tú yì tí Mbírì nó

'ví dù kuu gbí tú 'Vii mì yì.

²⁰ Mbíri tuu a 'Vii mì wó gí bà 'viindi kpokèji gbí òkò tí ndú ta ndá i muu to tí nó, ta ndá i tàrì.

A bà cì 'Vii-mi-Mbíri mítí njeèkpè mù

ká si njembí Mbíri 'ví 'dèè gítí ndá i 'daá gí.

²¹ Káa yo, yo ta 'bí o táánò kù dù me 'dú 'do tí Mbíri, yo gbí ndá o tí nó táánò a ndá ku'di tí Mbíri tacó njembí yo gbí o tí nó táánò a vò njembí, yo delè gbí ndá o tí nó táánò a ndá mbe bàkà vò i,

²² káa yí kpónó 'viindi nambeè gbí òkò tí yo ta ndú ta 'doó dii wó ta bà cì 'Vii mì wó. Mbíri bà kaa yo mò gí mì wó tí ndá ngbárángà 'duu ta vò i mì yo wálá kùro wó,

²³ náa yo má ùnje gítí yúco ta njembí yo gbaànjé, yo 'ví 'dò kò yo mí to tí kpoò toko ta Bindi-Mbíri, yo 'ví koro có ta njembí yo sósò'ò gítí i tí nó náa Banga-Ngú-Có ci yo gítí nó lá nó, Banga-Ngú-Có tí nó náa à ma ji ndá 'duu muu to tí nó 'daá gí, náa ye tí Páwòlò a bọ̀ mbe kù ma nó.

Páwòlò bàkà nètè ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri

²⁴ Tàkòcò ye kpónó peteke gítí bà kònò sé'i mì ye muu yo gí. Tacó bà kònò sé'i mì ye ceè sè ndá bà kònò sé'i mì Bindi-Mbíri á muu dii wó, tí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì wó tí Bindi-Mbíri nó gí.

²⁵ Káa áá táánò bàkà ye tí bọ̀ mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri; Mbíri je nètè tí nó ji ye, máa ye bàkà tacó tí yo. Nètè tí nó a bà ma Banga-Ngú-Có mì wó ji yo.

²⁶ Banga-Ngú-Có tí nó táánò a có kóó náa Mbíri ngùù 'do tí ndá 'duu gbí ndá ká o gí, káa yí kpónó 'dè gí sè ji ndá 'duu mì wó gí.

²⁷ Mbíri 'dè có kóó tí nó gí sè ji ndá 'duu mì wó, 'do ká gbí 'doó có mì wó gbí njembí wó, tacó wàa, yo tí ndá 'duu ñinó náa yo me ndá Jùdèyá lá nó 'ví 'di ta seře banga có kóó tí nó. Có kóó tí nó éno máa, Bindi-Mbíri kuu gbí njembí yo, tí 'duu náa yo kù koro có gítí bà dù gbí nba Mbíri lì mítí wó.

²⁸ Tacó ènò, ze kù ma có tí Bindi-Mbíri, ze kù ci ndá 'duu 'daá gí ta muu tí ze náa Mbíri ká je ji ze, delè kù nibà i ji ndá 'duu 'daá gí ta gbèe ña muu tí nó, tacó wàa ze 'ví ya ta ndá 'duu 'daá gí gí kùro Mbíri tí ndá yú 'duu mbe kù dù toko ta Bindi-Mbíri.

²⁹ Ñinò a gbí nderè có tí nó náa ye kù bàkà ta nètè tí kpoò ta gbolò wotí tí nó náa Bindi-Mbíri je ji ye nó ká nó.

2

¹ Go bà si yo 'ví ònò ni éno máa, ye kù bàkà nètè tí kpoò tacó tí yo, ta ndá 'duu gbí gbata Làwòdésiyá, delè tacó tí ndá 'bí 'duu ñinó jé mbe ñò ye ta řo ndú lá nó, kuu tí ye.

² Ye kù bàkà nètè tí kpoò nó, tacó bà je wotí mì gbí njembí ndú, tacó wàa ndú 'ví zè tí ndú gbí òkò tí ndú niki máa, wàa ndú 'ví dù toko gbaànjé. Tacó wàa muu ndú 'ví dù ngbárángà' gítí bà 'di gbí có kóó mì Mbíri. Có kóó tí nó mì Mbíri tí Bindi-Mbíri,

³ tí mbe njaanga njekekèji gálá bà 'di gbí-o ta muu mì Mbíri.

⁴ Ye 'dè có tí nó ji yo, tacó wàa yo 'ví si 'bí 'duu 'ví eendi yo ta bà tořo bàà mítí ndá mbù 'véřè mì wó lá.

⁵ Tacó ye kpétí me mì yo ká lá, njembí ye ká gá'daá tí yo, tàkòcò ye delè kù peteke gítí có bà eře gba có mì yo tí kpoò kù tee ta njembí yo mítí Bindi-Mbíri nó.

Bindi-Mbíri gí ta yúco 'vála

⁶ Yo lè má ùnje gítí Bindi-Mbíri, tí Jézù tí Mbe tí ndoo gí, yo 'vala toko ta yí.

⁷ Yo 'ví nanaka mítí wó go cá tí ngbù tíitii; yo sì 'bá mítí wó, yo tee njembí yo mítí wó tí kpoò, á go có tí nó náa à nibà ji yo nó, wàa yo 'ví 'dè niki maa ji Mbíri ta njembí yo gbaànjé.

⁸ Yo 'ví kpolo řo yo, máa, 'bí 'duu 'ví bàkà yo tí ndá i mì wó ta bà eendi yo ta ndá sú bà nibà i ta rẹ̀ngbó ndú 'do ká mì ndá 'duu muu to tí nó, ta ndá kpo-kpò bààcì, á bìnđi bà nibà i tí nó mbe gí 'do mì Bindi-Mbíri nó lá.

⁹ Tacó ndá i tí nó 'daá gbí tú Mbíri nó 'daá gí kù 'vala gbí dii Bindi-Mbíri.

¹⁰ Tacó ènò, ndá i 'daá gí kuu mì yo tacó yo kù 'vala toko ta Bindi-Mbíri. Yí a gba mì ndá bààcì ta ndá gba 'daá gí.

¹¹ Áá táánò ya ta yo gí gbí gázà 'do gbí có bà dù yo toko ta Bindi-Mbíri, káa à me 'duu ká waaka nje kù tí yo gbí gázà tí nó lá. Gázà tí nó a bà too dii yo tí nó mbe yè ta vò i gí nó 'do tí yo gí, tí gázà náa a Bindi-Mbíri ká bàkà .

¹² Tacó bà caka tí yo táánò 'vii ká 'vii go bà duu yo toko ta Bindi-Mbíri, Mbíri delè táánò 'vala yo 'do gbí muu'dú yo ta ndú, á 'do gbí có bà tee njembí yo mítí wotí mì wó tí Mbíri tí mbe 'vala Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó.

¹³ Yo táánò a ndâ ku, náa ndâ vò i mì yo, gii je bà ya yo gí gbí gâzâ tacó bà 'dii kù a 'do tí yo lá mì yo gí, káa Mbíri gii 'vala yo toko ta ndâ Bindi-Mbíri ta bà je à-cee-gí ji ndoo gítí ndâ vò i mì ndoo 'dáá gí gí.

¹⁴ Mbíri si có gítí i tí nó táánò muu ndoo náa kózò tí ndoo 'ví si có nó mí to, ta bà gbi i tí nó mítí njèèkpè mû.

¹⁵ Bindi-Mbíri kpò nje ndâ kpo-kpò gba ta ndâ bààci mítí njèèkpè mû, ta bà si ndâ 'duu muu to tí nó 'dáá gí kù nò bà ko tàkò ndú go bà ko tàkò ndâ 'duu gbí zàà ta o tí nó náa ndâ 'duu kù ko yí ta o bà kpò nje ndú mì wó nò.

¹⁶ À má ènò, yo si 'bí 'duu 'ví 'viiki yo gítí có i-zò-zò, ta có gítí pe lá. Yo delè 'ví si 'duu 'ví 'viiki yo gítí có ndâ kpo-kpò o, ta có gítí ngú pì, ta có gítí Rì bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà lá.

¹⁷ Ndâ i tí nó 'dáá káa ndâ tàzo i tí nó kèjì nò; cèe i tí nó kèjì nó a i mì Bindi-Mbíri.

¹⁸ Yo 'ví si ndâ 'duu tí nó mbe kù kpomozo tí ndú ta bà mà tí ndú, máa ndâ yì a ndâ mbe kù ùlù ndâ basilì nó, 'ví zò yo lá. Ndú kù wu gbí tí ndú, máa ndâ yì a ndâ mbe kù nò ndâ i gbí ri, káa gbí ndâ có mì ndú nò wálá, tacó à yè gbí muu ndú káa go ndâ i gítí mīri ndú.

¹⁹ Nètè mì ndú káká'í ta Bindi-Mbíri tí Kùro ndâ mbe kili ta rẹ wó nó wálá. Káa a Bindi-Mbíri ká kù ko nje ndâ mbe kù kili ta rẹ wó, a yí ká kù si ndú 'ví dù toko gbaànjé go bà 'deke ndâ bà to tí 'duu mì ndâ 'bili ta ndâ yèlè kù uu go có mì Mbíri.

Bindi-Mbíri gí ta ngú 'valá

²⁰ Yo táánò má cì ta ndâ Bindi-Mbíri gí, wotí mì ndâ bààci muu to tí nó gítí yo wálá. À má ènò, yo kù 'vala go i mì ndâ 'duu muu to tí nó tacó yè? Yo kù 'di ndâ ña có tí nó máa,

²¹ «Zèè i ñinó lá,» «I ñizò 'ví di gbí nje lo lá,» «Gàà 'bí ñinó lá,» nó tacó yè?

²² Ndâ có tí nó káa ndâ có mì ndâ 'duu á muu to tí nó, tacó à má zò i-zò-zò gí, à zò gí.

²³ Bà 'di ndâ có tí nó go tó i nò. Ndú go ndâ có mbe si 'duu 'ví zè Mbíri niki co tí ñinó sàà kùro nó gí, ndú delè go ndâ có mbe si 'duu 'ví si tí wó tí i lá, delè mbe si yí 'ví kpolo tí dii wó, káa wotí tí ndú gítí ndâ i gbí kù 'duu wálá.

3

¹ Mbíri táánò 'vala yo 'do gbí ku ta ndâ Bindi-Mbíri gí. À má ènò, yo kojo có kpolo ma a i gítí ndâ i ñinó gbíri, tí bàndò tí nó náa Bindi-Mbíri kù kí tí wó pí jàlambà mì wó gbí kù'bi mì Mbíri tí nò.

² Yo 'ví kojo muu yo kpolo ma a i gítí ndâ i gbíri, me gítí ndâ i muu to tí nó lá.

³ Tacó yo táánò cì gí, káa à kpónó nguù 'valá mì yo mí mì Bindi-Mbíri tí mbe kù dù á mì ndú ta Mbíri.

⁴ Káa ta o bà 'vanda Bindi-Mbíri tí 'valá mì yo nó wúnò gí ọ rì, yo delè bà 'vanda ta ndú gí gbí ngba'o.

Ndâ ká 'valá ta ngú 'valá

⁵ Yo ziki ndâ vo-vò i tí nó ta go ndú tí yo muu to tí nó nó 'do gbí njembí yo gí: bà bàkà bangbaya, bà bàkà ndâ i ñinó mbe 'vii á ọ 'bá lá, bà dù ta go ndâ vò i, ta bà dù ta gbolo njembí, tí bà si ndâ i 'dáá gí tí ndâ i bà ùlù ndú go bà ùlù Mbíri.

⁶ Tacó a ndâ ña ndâ vò i tí nó ká kù si kpo-tàkòcò mì Mbíri 'ví tè ndâ mbe 'di có mì wó lá.

⁷ Káa yo táánò sàà kù ru a ndi ña ndâ vò i tí nó, ta o tí nó náa ndú gèè bè ndú mí muu yo gí nò.

⁸ Káa yo kpónó 'ví duu guù, wàa yo 'ví nè ndâ kòlòwò, ta kpo-tàkòcò, ta bà bàkà i ñinó mbe kù millisè tí ndâ 'bí 'duu, ta bà 'dè vò có, ta bà 'dè zu có, á mí gbí .

⁹ Yo 'ví 'dè 'verè á ji ndâ 'bí ka yo lá, tacó yo kpónó si ká ña bà 'vala ndò mì yo táánò nó, ta ndâ ká cè bà bàkà i mì wó táánò nó, mí to gí.

¹⁰ Yo kpónó kù 'vala a ngú ña 'valá, náa à kù 'visi muu yo ta o 'dáá gí tí ngú muu tacó bà je cè kózò tí mbe suu yo.

¹¹ Gbí ngú ña 'valá tí nó, 'bè gbí òkò tí ndâ Ìgìrìgì, ta ndâ Jùdèyà wálá, 'bè gbí òkò tí ndâ mbe ya gí gbí gâzâ ta ndâ mbe ya gí gbí gâzâ lá wálá, 'bè gbí òkò tí ndâ 'duu ñinó ta nje có mì ndú me có Ìgìrìgì lá nó, ta ndâ mbe 'di gbí-o lá, ta ndâ i-zógó-zogo, ta ndâ 'duu ñinó náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá nó, wálá. I 'dáá gí káa Bindi-Mbíri, Bindi-Mbíri delè a mbe toko ndâ i 'dáá gí.

¹² Mbíri zè yo niki ma, bindi yí gii cu 'bi wó mítí yo tí ndâ 'dóó 'duu mì wó gí. À má ènò, yo 'vala ta ndâ 'duu ta pètéké có, yo bàkà nambeè ji ndâ 'duu, yo si tí yo tí i lá, yo dù tí ndâ 'dè 'duu, yo delè 'ví zèè njembí yo.

¹³ Yo kònò tí yo gbí òkò tí yo, 'bí 'duù gbí òkò tí yo má bàkà wò i ta wò, wò 'ví je à-cee-gí jì yí, á go ñínó náa Mbe tí ndoo je ta à-cee-gí jì yo nò.

¹⁴ Káa tó bà zè tí a kpóló-kpolo i co tí ndâ i 'dáá gí, mbe kù ẹre ndâ i 'dáá gí toko gbaànjé.

¹⁵ Yo 'ví si 'dê njembí tí nó náa Bindi-Mbíri je jì yo nó 'ví tubà kpokèjì á jì yo, tacó ñìnò a nderè bà tè'é tí yo toko gbaànjé máa yo dù tí ndâ bà to tí gbèe dii nó ká nò. Nògí, yo 'dè nìkì maa jì Mbíri.

¹⁶ Yo 'ví si ndâ có mì Bindi-Mbíri 'ví dù gbí njembí yo me gbolò. Yo nibà i, yo delè 'ví kpo-gbí-tà-tù yo gbí òkò tí yo ta muu yo me gbolò. Yo cè cè 'do gbí wáràgà mì Mbíri jì Mbíri, yo ùlù rẹ wó gbí cè, yo cè ndâ cè tí nó náa a ci ndú jì Mbíri gí nó jì yí, ta bà 'dè nìkì maa gbí njembí yo.

¹⁷ Yo 'ví 'dè ndâ có 'dáá gí, yo delè 'ví bàkà ndâ i 'dáá gí, ta rẹ Mbe tí ndoo Jézù, ta 'dè nìkì maa jì Mbíri Buu ta rẹ mì wó.

Na bà 'vala ndò mì ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri 'bá mì ndú gbí ngú 'válá

¹⁸ Yo tí ndâ nawù ndâ 'dakò 'ví 'di có mì ndâ 'dakò mì yo, tacó ñìnò a i ñínó náa yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri 'ví bàkà nó ká nò.

¹⁹ Ndâ bu ni, yo zè ndâ nawù yo nìkì maa, yo 'ví dù ta ndú 'bùrùkú-'bùrùkú lá.

²⁰ Yo tí ndâ 'vii ta o 'dáá gí 'ví 'di có mì ndâ bu yo ta nawu yo. Tacó ñìnò a i ñínó mbe kù peteke tàkòcò Mbíri nó ká nò.

²¹ Yo tí ndâ bu ndâ 'vii, 'ví kpolo tàkòcò ndâ 'vii mì yo lá, tacó yo bà gba gbí kii ndú.

²² Yo tí ndâ i-zógó-zogo 'ví 'di có mì ndâ 'duù tí nó tí ndâ mbe tí yo muu to tí nó nó 'dáá gí. Káa yo 'ví bàkà éno me ká míti ọ ndú tacó bà peteke tàkòcò ndú lá, yo bàkà ta njembí yo gbaànjé, tacó bà te duù míti Mbe tí ndoo.

²³ 'Duù kpèti má kù bàkà káa ọa nètè yè wè, yí 'ví bàkà ta njembí wó gbaànjé, goolá yí kù bàkà a nètè mì Mbíri, me nètè mì ndâ 'duù lá.

²⁴ Yo 'ví te mì gbí muu yo éno máa, Mbíri bà ko mboo nètè mì yo jì yo ta bà bàkà yo tí ndâ 'vii-'bá mì wó, tacó yo kù bàkà nètè a i jì Mbe tí ndoo tí Bindi-Mbíri.

²⁵ Káa Mbíri bà kèendè vò i mì ndâ mbe bàkà wò i jì ndú, tacó yí me mbe ọ gbíro 'duù gítí bà waa có mì wó lá.

4

¹ Ndâ mbe tí ndâ i-zógó-zogo, yo zèè ndâ i-zógó-zogo mì yo ta tó 'bi. Yo te mí gbí muu yo máa, Mbe tí yo delè kuu gbíri.

Pawòlò kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri

² Yo nanaka muu yo míti bà 'deke tí yo jì Mbíri. Yo 'ví kpolo tí yo, yo delè 'ví 'dè nìkì maa jì Mbíri ta o tí nó náa yo má kù 'deke tí yo.

³ Yo 'deke tí yo jì Mbíri máa, yí 'ví njaanga kpokèjì bà ma có kóó mì Bindi-Mbíri jì ze. Tacó ñìnò a nderè có tí nó náa ye kpónó kuu gbí zàà nó ká nò.

⁴ Yo 'deke tí yo jì Mbíri máa, yí 'ví si ye 'ví ma có tí nó ngbàrángà'i, á go ñínó náa à tí nò.

⁵ Yo 'ví bàkà i ta ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri lá nó ta muu tí yo. Yo si o tí nó náa yo kuu bà gbèe to ta ndú nó tí o náa Mbíri wu jì yo tacó bà koni ndú.

⁶ Yo ta o 'dáá gí 'ví 'dè banga nje, tí nje ñìnó ta gbí a gbí nó ta ndú, tacó wàa yo 'ví ni ta bà 'visi có jì ndú 'dáá gí.

Ndâ ndòngbú 'vé

⁷ A Tikikùsù ká bà 'dè ndâ có ñìnó náa à tí ye káà nó jì yo. Yí a tó ná'vindi ndoo, yí delè a 'duù ñìnó mbe kù bàkà nètè ta njembí wó gbaànjé, tí ka ndoo bòò mì Mbe tí ndoo.

⁸ Ye kù tuu yí tacó wàa yí 'ví 'dè ndâ có ñìnó náa à tí ze káà nó jì yo, wàa yí delè 'ví woti jì yo.

⁹ Ye kù tuu ndâ Tikikùsù jì yo ta 'bí kpóló-kpolo ná'vindi ndoo mbe tee njembí wó 'dáá gí míti Bindi-Mbíri, ta rẹ wó a Onésimò, tí 'dóó 'duù mì yo. Ndú bà 'vanda ndi ndâ i ñìnó mbe bàkà tí mì ze káà nó gbaànjé-gbaànjé jì yo gí.

¹⁰ Àrisitárikù tí ka ye náa ze kpónó kuu gbí zàà ta yí 'vee yo ma. Márikò tí nó tí ná'vindi Bàránábà, náa à 'dè có gítí wó á jì yo sàà gí nó, má ya gí mì yo kà, yo 'ví te wíri míti wó.

¹¹ 'Dakò tí nó ta rẹ wó a Jézù, náa à kù ni Júsitò míti wó nó delè 'vee yo ma. Ndâ 'dakò tí nó a ndâ 'duù ta'ò cuki, tí ndâ Jùdéyà ñìnó, kpónó náa ze kù bàkà nètè gítí 'bá mì Mbíri á ta ndú, ndú delè kù koni ye ngé ndii gí.

¹² Èpàfàràsì tí nò tí 'bí 'duù mì yo gbaànjé, tí bòò mì Bìndi-Mbírì tí Jézù nò, 'vee yo ngé ma. Yí ta o 'dáá gí kù 'deke tí wó jì Mbírì ta njembí wó gbaànjé tacó tí yo, tacó wàa yo 'ví dù tí ndá yú 'duù, ta kponje nje yo gítí bà bàkà go có mì Mbírì wálá.

¹³ Ye bà 'dè có ta yúcó muu wó gí, máa, yí kù bàkà nèté tacó tí yo ta ndá 'duù gbí ndá gbata Làwòdésiyà ta Ìyèràpólìsì ta wotí ká tí .

¹⁴ Ndá Lúka tí nò tí tó mbe kù bàkà yèè jì ndá 'duù nò, ta Démàsì 'vee yo.

¹⁵ Ye 'vee ndá 'duù gbí gbata Làwòdésiyà 'dáá gí, ye delè gí 'vee nù tí nò tí Nífà, ta ndá mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì mí 'bá mì wó nò 'dáá gí.

¹⁶ À má 'deke wáràgà tí nò jì yo gí, yo 'ví te mí gbí muu yo máa, yo 'ví ya gí bà 'deke á jì ndá mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Làwòdésiyà. Yo delè 'ví 'deke 'bí wáràgà mì ye tí nò náa ndá 'duù gbí gbata Làwòdésiyà bà tuu jì yo nò.

¹⁷ Yo 'ví 'dè có jì Àrìkìpúsù máa, «Te mí gbí muu lo máa, wò 'ví cee nèté tí nò náa Mbe tí ndoo je jì wò nò.»

¹⁸ Nínó káa 'dóó ye tí Páwòlò ká kù cu ndá 'vé tí nò mí gbí wáràgà tí nò nò ta 'bì ye jì yo. Yo 'ví ò-bà-mbí ye gbí zàà lá. Ye kù 'deke tí ye jì Mbírì máa, yí 'ví bàkà nambeè jì yo.

KPÉDÉLÉ TÈSÀLÓNÌKÀ

Kpédélé bà cu wàràgà m̀ Páwòlò jì ndâ mbe kù kili ta r̀è m̀ Bìndi-Mbírì gbí gbata Tèsàlónìkà

¹ Muu ze tí ndâ mbe kù cu wàràgà tí nó a ndâ 'duù ta'ò: ònínò a ye tí Páwòlò, gù je Sillivánò, gù je Timátèyò, ká kù cu wàràgà tí nó jì ndâ mbe kù kili ta r̀è m̀ Bìndi-Mbírì gbí gbata Tèsàlónìkà, tí ndâ 'duù m̀ ndâ Mbírì Buù, ta Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì. Ze kù cu wàràgà tí nó ta bà 'deke tí ze jì Mbírì máa, yí 'ví cù 'dè ngo cù wó mífí yo. Yí delè 'ví si yo 'ví dù ta 'dè njembí yo.

Nya cè bà 'vala ndâ 'duù gbí gbata Tèsàlónìkà, ta ña cè bà tee njembí ndú mífí Mbírì

² Ze ta o 'dáá gí kù 'dè nìkì maa jì Mbírì tacó tí yo 'dáá gí. R̀è yo delè jé waa 'do gbí ñje ze ta o tí nó náa ze má kù 'deke tí ze jì Mbírì nó lá.

³ Bà mbí ze delè jé ta 'bí r̀ì gbaànjé ò tí ndâ nètè tí nó náa yo kù bàkà 'do gbí có m̀ bà tee njembí yo á mífí wó tí Mbírì nó lá; bà mbí ze jé ò 'do tí ndâ nètè tí nó 'dáá gí náa yo kù bàkà ta tó njembí yo gítí Mbírì nó lá; à delè jé ò 'do tí bà kòrò có m̀ yo lí kácaá mífí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì lá.

⁴ Ze ònò ní gí, máa, Mbírì zè yo nìkì ngé ndii gí, ndâ ná'vindí ze. Ze delè gù ònò ní gí, máa, a yí ká cu 'bì wó mífí yo, máa, yo dù tí ndâ 'dóó ònínò m̀ yì.

⁵ Ze ònò ní ènò gí, tacó Banga-Ngú-Có tí nó náa ze táánò ma jì yo nó me káa bodo có sínò lá. Ze ma jì yo a có ta wotí ká tí , tí wotí m̀ Bèrì-m̀-Ì-Mbírì, tí có náa ze ònò ní tí yúcó gí. Yo delè ònò ní ènò 'do tí ña 'válá tí nó náa ze táánò kù 'vala tacó tí yo si ze kuu m̀ yo ká nó gí.

⁶ Yo táánò gí tí ndâ mbe ru ndi ze. Yo delè gù gí tí ndâ mbe ru ndi Mbe tí ndoo 'do gbí bà kònò sé'í m̀ yo. Ndâ mbe kù mèkè'í tí yo táánò 'dee yo kigirigii gí, káa à gù wu bà ùnje gítí Banga-Ngú-Có ta líkí'ò jì yo a Bèrì-m̀-Ì-Mbírì.

⁷ Tacó ènò, ndâ mbe kù kili ta r̀è m̀ Bìndi-Mbírì gbí ndâ to Mèsidóniyà ta ndâ to Ákáyá gù ònò bà kònò sé'í ta líkí'ò muu Banga-Ngú-Có ní a i 'do m̀ yo.

⁸ Tacó ndú 'dì me káa tàwo bà ma có m̀ Bìndi-Mbírì m̀ yo cuki lá. Có bà tee njembí yo mífí Mbírì delè wu cee muu to tí ña ònínò náa gbí nderè bà 'dè có m̀ ze jì ndâ 'duù gítí ká ká'í wálá.

⁹ À ndí kpónó a ndâ 'duù ká kù dítà ña nètè tí nó náa ze táánò 'bità bà bàkà gbí òkò tí yo nó jì ze. À delè káa ndâ 'duù ká kù dítà ña bà 'visi muu yo 'do tí ndâ bààcì gítí Mbírì, ta tàwo bà bàkà nètè m̀ cèe Mbírì tí nó tí wu Mbírì nó m̀ yo jì ze.

¹⁰ À 'dáá káa ndâ 'duù ká kù 'vanda ndi có b̀ndi yo gítí bà gí 'Vii-m̀-Ì-Mbírì 'do gbírì jì ze, 'Vii-m̀-Ì-Mbírì tí nó tí Jézù, náa Mbírì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó ònò, Jézù tí nó tí mbe 'vala ndoo á 'do kùro kpo-tàkòcò tí nó náa Mbírì kejì tí gítí ndâ 'duù ònò.

2

Nètè m̀ Páwòlò gbí gbata Tèsàlónìkà

¹ Yo ta kpééti yo ònò ní gí, máa, ze táánò có gí m̀ yo ká me kùnga wiri lá. Ze ya gí m̀ yo ta nderè, b̀ndi nderè m̀ ze ònò gù yù gí, ndâ ná'vindí ze.

² Yo ònò ní gí máa, ze táánò ta 'bí o á kùro bà ya ze gí m̀ yo ká 'de kpo-se-muu, ze delè gù 'de bà ònoko ze m̀ ndâ 'duù gbí gbata Filípi gí. Káa áá táánò a Mbírì m̀ ze ká je wotí jì ze, náa ze gù ma tí ta Banga-Ngú-Có m̀ wó jì yo á mí kùro ndâ kpo-kpò mbe kù jòó gbí có ta yí ònò.

³ R̀engbò có tí nó náa ze kpónó kù ma jì yo nó me 'verè lá; à me vò kòrò-kòrò có lá; à delè me có ta tiri ká gbí lá.

⁴ À me ènò lá. À káa Mbírì 'do gbí 'dóó có m̀ wó gbí njembí wó ká ònò ze ní tí ndâ 'duù ònínò náa yì má kpili Banga-Ngú-Có jì ze, ze bà ní bà 'dòkò ndi á go yí á jì ndâ 'duù gí. À má ènò, ze kù 'dè có me tacó bà peteke tàkòcò ndâ 'duù lá. Ze kù 'dè có a i tacó bà peteke tàkòcò wó tí Mbírì, tí mbe kù ònò ndâ ña có gbí njembí ze.

⁵ Yo ònò ngbárángà'í ní gí, Mbírì delè ònò ní gí máa, ze jé 'dè 'verè jì yo tacó bà peteke tàkòcò yo nó lá. Ze delè jé bàkà tiri tacó bà 'de i 'do tí yo lá.

⁶ Ze jé pà kpokèjì tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ùlù tí ta ze nó lá. Ze pà ndâ i tí nó 'do m̀ yo lá. Ze delè pà ndú 'do m̀ ndâ 'bí 'duù lá.

⁷ Njìnò táánò bà dù a ndá i njìnó náa ze bà kùmùkù yo, máa, yo bàkà ji ze, sé náa ze a ndá tú mì Bindi-Mbírì nò, káa ze táánò ya gítí ndá ña njìnò lá. Ze táánò dù gbí òkò tí yo ta pètèkè 'bì ze, go 'bì nìi mbe kù kpolo tí dó 'vii mì wó.

⁸ Tacó ènò, go yo táánò tí ze ngé ndii gí. Ña go yo tí nò táánò tí ze nò! Go yo giì te ze cuki me ká gítí bà ma Banga-Ngù-Có ji yo lá. À giì te mítí ze delè a go bà 'vala ta rẹ̀ mì yo. Yo táánò a ndá wù-gbì-ré ze.

⁹ Go bà 'va mbi yo gítí ndá ña serè nètè tí nó náa ze táánò kù bàkà nó kuu tí ze, ndá ná'vindí ze. Síi gbí o bà bàkà nètè tacó bà 'de ndá i mì ze gítí mĩri ze ta o tí nó náa ze táánò kù ma ta Banga-Ngù-Có ji yo nò wálá. Ze táánò ñò rì ni lá. Ze delè ñò bèbìli ni lá. Ze táánò kù bàkà ndá ña serè nètè tí nó ènò, tacó wáa, ze 'ví pèè ta mbí 'bí 'duù gbaànjé tacó 'bí i ta o tí nó náa ze táánò kù ma ta Banga-Ngù-Có ji yo nò lá.

¹⁰ Yo ñò ta ro yo gí, Mbírì delè ñò gí, máa, ze táánò kù 'vala ta yo gbí tó ña kpokèjì. Ze 'vala ta yo ta banga tí, ta tĩri mì ze gítí yo wálá.

¹¹ Yo ñò ni gí, máa, ze táánò kù kpo-gbì-tà-tù yo ká go bà kpo-gbì-tà-tù ndá 'vii mì bu ndú. Ze kù je wotí jì yo ká go bà je wotí mì bu ndá 'vii á jì ndá 'vii mì wó. Ze delè kù do mítí yo náa yo má bàkà i mbe lè gí ká go njìnó náa bu ndá 'vii kù bàkà ta ndú.

¹² Ze táánò a ndá mbe kù nibà kpokèjì njìnó jáá nó jì yo. Ze a ndá mbe kù je wotí jì yo. Ze delè a ndá mbe kù 'deke tí ze jì yo, máa, yo 'ví co tí kpokèjì njìnó mbe kù niki tí Mbírì, tí mbe kù tè'é tí yo gí gbí ngba wó, delè tí mbe kù tè'é tí yo máa, yo 'ví dù tí ndá bòò-gba mì yì nò.

¹³ Ze ta o 'daá gí kù 'dè niki maa jì Mbírì tacó tí yo, tacó ta o tí nó náa ze táánò ya tí ta có mì wó tí Mbírì gí mì yo kà nó, yo giì ùnje gítí gí. Yo ùnje gítí nò me go bà ùnje mì 'duù gítí có mbe co 'do gbí nje 'bí ka wó 'duù á muu to tí nó nò lá. Yo ùnje gítí a i go bà ùnje mì ndá 'duù gítí có mbe co 'do gbí nje Mbírì. À dú káa yúco, có tí nó náa ze táánò ma jì yo nò a có mbe co 'do gbí nje Mbírì, à me có náa 'bí 'duù ká koṛo 'do gbí muu wó nò lá. A có tí nó mì Mbírì mbe dù kù bàkà nètè gbí njembí ndá mbe ùnje gítí gí nò.

¹⁴ Tacó yo tí ndá ná'vindí ze kpónò kù co ká ndírí tí gbèe kpokèjì tí nó náa ndá 'duù mì Mbírì mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì gbí ndá to Jùdèyà kù co tí nò. Tacó yo kù mbu jì bà mèèkè'ì tí yo mì ndá 'dóó nambe yo jé ká go ña bà mbu ndú 'bì ndá nambe ndú tí ndá Jùdèyà,

¹⁵ tí ndá mbe zi Mbe tí ndoo tí Jézù. A ndá ña ndá 'duù tí nó táánò ká ziki ndá 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì. Áá táánò a ndú tí ndá Jùdèyà ká kù mèèkè'ì tí ze. I tí ndú a bà bàkà ndá i njìnó mbe kù kpolo tàkòcò Mbírì, giì je bà jòò gbí có ta ndá 'duù 'daá gí.

¹⁶ A ndú táánò ká kù bàkà bà jòò gbí có, ta bà nè kpokèjì bà ma có mì Mbírì jì ndá 'duù njìnó ta ña ndú me ndá Jùdèyà lá nó 'do tí ze, tacó wáa ndá 'duù njìnó náa ndú me ndá Jùdèyà lá nó 'ví 'de ta 'wálá lá. Ndú kù bàkà wò i ká mí pí ka wò i. Káa ndú bà 'de mbèlè kpo-tàkòcò mì Mbírì mítí ndú.

Go bà co wĩri gí Tèsàlónikà káká'ì kuu tí Páwòlò

¹⁷ Káa à má gítí ze, ndá ná'vindí ze, 'do tí o tí nó táánò náa ndoo njèè ta gbí òkò tí ndoo ta lambu o nó, à káa kùfolofo dui ze ká káá, káa njembí ze 'daá gí a i mì yo ká. Ze bàkà ña i muu to tí nó cee gí, tacó wáa ndoo 'ví ñò ta tí ndoo káká'ì,

¹⁸ tacó kó'o tí yo bàkà có bà zi ze gí. 'Dóó ye tí Páwòlò nó bàkà dú káa ndi ye tacó bà ñò yo, káa Vò-'duù-tí-nò nè kpokèjì 'do tí ye gí.

¹⁹ Yo kù koṛo có máa a ndá 'di ká bà te líkí'o mítí ze kùro Mbe tí ndoo tí Jézù ta o bà gí yí wúnò? À me yo lá? A yo wúnò ká bà dù tí ndá ngbù èrè náa ze bà seke mí gbí muu ze, kù dùlù ta tí ze ta ña wálá kùro Mbe tí ndoo tí Jézù.

²⁰ Tacó a yo ká kù mba ze. À delè káa yo ká kù peteke tàkòcò ze.

3

¹ Bà zèè njembí ze gítí bà njèè gbí òkò tí ndoo dúú kù ya tí mâ giì co tí ze gí, ndòngbú có mì ze giì dù ènò máa, à niki tí ze á bà tuu Timatèyò ya tí jì yo ká, wáa ze ta Silivánò 'ví dù njindi ze gbí gbata Àtínà.

² Tacó ènò, ze giì tuu Timatèyò tí ná'vindí ze, tí ka ze náa ze kù bàkà nètè mì Mbírì tí nètè bà ma Banga-Ngù-Có mì Bindi-Mbírì ta ndú nó, máa, yí 'ví ya gí bà koni yo ta bà sè ta nètè gítí bà tee njembí yo mítí Mbírì mí ta to tí kpoò.

³ Ze bàkà ènò tacó wáa, njembí yo 'daá gí 'ví me ta duù gbí ña wò o tí nó náa yo kpónò gbí nò. Yo delè ta kpééti yo ñò ni gí, máa, njìnò a ña njindi ndoo gbí tú ndoo.

⁴ Tacó ze táánò kù ci yo ta o tí nó náa ze kuu tí mì yo ká nó ènò máa, «O bà mèèkè'ì tí yo mì ndá 'duù ká kèjì! O bà mèèkè'ì tí yo mì ndá 'duù ká kèjì!» Káa à kpónò nò a yí náa yo kù ñò mítí yo nò.

⁵ Ye táánò tuu Tímàtèyò nò éno máa, yí ya gí bà ònò máa, yo ká kpòò kú tee njembí yo míti Mbírì wè? Tacó ré ze kaṛa ta gúku gí, máa ndá-'bí-lá, wotí mì Vò-'duù-tí-nò mbe kú eendi ndá 'duù gítí vò i nó bà ndii muu wotí mì yo, tí ña ñinó náa ndá nètè tí nó náa ze táánò bàkà gbí òkò tí yo kà nó bà ya sínò.

⁶ Káa Tímàtèyò gù dele ndi wó 'do mì yo kà jì ze ta ngú có mbe peteke tàkòcò ze éno máa, yo kú tee njembí yo míti Mbírì, yo kú 'vala ta ndá 'duù ta tó njembí yo, tàkòcò yo ta o 'dáá gí ká pètèkè'i gítí ze, yí delè gù 'dè có jì ze máa, kó'o tí ze bà ziki yo kà gí, go ñinó náa kó'o tí yo kú kaṛaka ta rẹ ze káa gí nó.

⁷ A có bà tee njembí yo míti Mbírì nò ká kú 'dèè njembí ze gbí ndá ña bà mèèkè'i tí nó náa à kú mèèkè míti ze káa nó, ndá ná'vindi ze.

⁸ Njembí ze kpónó kú tí to gí, tacó ze 'di gí máa, 'bí yo ká kácaá kuu tí Mbe tí ndoo.

⁹ Ze kpónó 'ví 'dè níki maa jì Mbírì gbí ña nje có yè gítí ña bà peteke tàkòcò ze tí nó náa ze kpónó tí kuu kùro wó tí Mbírì tacó tí yo nó!

¹⁰ Ze kú 'deke tí ze jì Mbírì ta síí gbí wálá, tacó wàa, yí 'ví si ndoo 'ví 'de tí ndoo káká'i. Tacó wàa, ze 'ví je ndá 'bí i ñinó mbe gboo 'do tí bà tee njembí yo míti wó tí Mbírì gí nó jì yo.

¹¹ Ze kú 'deke tí ze jì yí tí Mbírì tí Bu ndoo, ze delè kú 'deke tí ze jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì, máa, ndú 'ví 'viindi kpokèjì bà ya gí mì yo kà jì ze.

¹² Ze kú 'deke tí ze éno máa, Mbe tí ndoo 'ví je bà 'vala ta tó njembí mí gbí òkò tí yo jì yo, yí delè 'ví si yo 'ví 'vala ta ndá 'bí tende 'duù ta tó njembí yo á go cè bà 'vala ndoo ta ndoo.

¹³ Tacó wàa yí 'ví bàkà yo tí ndá 'duù ñinó ta bà lè tí yo wálá, náa yí tí Mbírì kaa yo nó gí mì wó gí á kùro wó tí Mbírì mì ndoo tí Bu ndoo, ta o bà gí ndá Mbe tí ndoo Jézù ta ndá tó 'duù mì wó wúnò.

4

Ña bà 'vala ndò ñinó mbe kú peteke tàkòcò Mbírì nó

¹ À má éno, ze kpónó kú wa jì yo a gbí ta rẹ mì Mbe tí ndoo Jézù éno máa, yo káká'i 'ví ne 'do tí ña kpokèjì 'válá ñinó mbe kú peteke tàkòcò Mbírì, náa yo táánò ñò 'do mì ze nó lá, ndá ná'vindi ze. Yo co ká tí gbèe kpokèjì tí nó, á go ñinó náa yo kpónó kuu nje nó dúú kú ya tí.

² Tacó yo ñò ndá i tí nó náa ze táánò ñibà ndú jì yo á 'do gbí wotí mì Mbe tí ndoo Jézù nó ní gí.

³ Có gbí njembí Mbírì gítí yo éno máa, yo 'ví dù tí ndá tó 'duù, wàa yo 'dáá gí 'ví dù janga-jàngá gí ndii á 'do tí ndá vò i. Yo delè 'dáá gí 'ví dù tí ndá ngbàrángá 'duù mbe kú kù'ba 'do tí bà bàkà bangbaya.

⁴ Wàa yo 'dáá gí 'ví kò nii gbí tó kpokèjì náa ndá 'duù kú te duù míti ,

⁵ yo dù ta go bà dù ta ndá nii sàkàmàà go i mì ndá 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèjì bà peteke tàkòcò Mbírì ní lá nó lá.

⁶ Có gbí njembí Mbírì gítí yo delè éno máa, 'bí 'duù 'ví gírì'o ta 'viya gítí ná'vindi wó ta bà tẹri cikii nawù wó nó lá. Ze táánò 'dè có tí nó jì yo sàà kùro gí. Ze delè gù ci yo éno máa, Mbírì bà waa có míti ndá mbe bàkà ña i-'viya tí nó ta wotí ká tí nó gí.

⁷ Mbírì táánò tè'è tí ndoo me gítí gilini lá; yí tè'è tí ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù tí ndá 'dóó ñinó mì wó tí Mbírì. Yí tè'è tí ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù janga-jàngá gí ndii 'do tí ndá vò i.

⁸ À má éno, 'duù má nè tù wó 'do tí bà 'di có tí nó náa ze kú 'dè nó gí, yí kú nè tù wó nó me 'do tí bà 'di có mì ze tí ndá 'duù go yí lá, yí kú nè a i 'do tí bà 'di có mì Mbírì tí mbe je Bèri mì wó tí Mbírì jì yí tí 'duù tí nó.

⁹ À má gítí có bà zè ndá ná'vindi yo níki maa, nderè bà cu wàràgà mì 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ze á jì yo gítí ñinó wálá, tacó Mbírì táánò ñibà ñinó jì yo gí.

¹⁰ À delè dú káa yúco máa, yo kpónó kú zè ndá ná'vindi yo gbí ndá to Mèsidóniyà 'dáá gí níki maa. Káa ze kpónó kú 'deke a tí ze jì yo tí ndá ná'vindi ze éno máa, yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo dúú kú ya tí gí kùro níki ndii ñinó náa yo kú bàkà kpónó nó gí.

¹¹ Yo bàkà wotí gítí éno máa, gbínje 'ví dù gbí òkò tí yo lá. Bindi , yo 'ví koro có me gbolò a i gítí bà bàkà nètè tacó bà 'de i-zò-zò mì yo, á go có tí nó náa ze táánò 'dè jì yo nó.

¹² Yo ko tí yo ta 'bí yo, tacó wàa, ndá 'bí tende 'duù 'ví ùlù ta rẹ yo éno máa, yo me ndá mbe kú zò i gbí wu'o mì ndá 'bí 'duù nó lá.

O bà gí Mbe tí ndoo wúnò

¹³ Go bà 'dè có jì yo gítí ndá ku kuu tí ze, ndá ná'vindí ze. Yo si bà dù ta sé có gbí njembí yo ngé ndii gí tacó tí ndá 'bí ka yo ñinó mbe cì gí nó mí to. Tacó ñinó a ña i mí ndá 'duù ñinó mbe koṛo có gítí bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó ká nò.

¹⁴ Ndoò lè má ùnje gí, máa, Jézú táánò cì gí, bindi yí gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí, gbí éno máa, Mbíri bà 'vala ndi ndá 'bí ka ndoo ñinó mbe cì gí nó 'do gbí muu'dú ndú ta rẹ̀ mì Jézú, ká go bà 'vala ndi wó tí Jézú nò, bindi a yí tí Jézú ká bà gí gí bà tè kùro ndú ya tí gí gbíri.

¹⁵ Có tí nó náa ze kpónó kèjì gí bà 'dè jì yo nó a có mbe co 'do gbí nje Mbíri. Kòcò Mbíri éno máa, ta o bà gí Mbe tí ndoo káká'í wúnò, ndoo tí ndá 'duù ñinó tí ndá wu 'duù ta rì tí nó nó bà yee mì wó kùro si ndá 'duù ñinó mbe cì sàà gí nó mí ndii wálá.

¹⁶ Tacó ta o tí nó, à káa 'dóó Mbe tí ndoo ká bà gí 'do gbíri gí muu to tí nó. Yí bà gí gí bà 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà. Bindi, kùro ndá basili mì Mbíri bà gii tè'é tí ndá 'duù. Gbí mòngò mì Mbíri bà gii me tí, bindi ndá 'duù ñinó tí ndá 'duù mì Bindi-Mbíri mbe cì sàà gí nó ká bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú á kùro má kòzò gí nó,

¹⁷ àà bà gii tè'é tí ndoo tí ndá 'duù ñinó mbe cì lá nó á gí mì ndú gbí kùlù mì tàrì, tacó wàa, ndoo 'ví kaa toko gbaanjé ta ndú ya gí kùro Mbe tí ndoo gbí pipìri, gí bà dù ngbé ká á mì ndoo ta ndú ká.

¹⁸ À má ènò, yo yìi tí yo gbí òkò tí yo ta o ku ta ndá có tí nó.

5

Yo 'viindi tí yo á gítí o bà gí Mbe tí ndoo

¹ Káa à má gítí sè ndá sili, ta ndá pì, ta ndá o bà bàkà tí mì ndá i tí nó, ze bà cu mbè có gítí ndú jì yo wálá, ndá ná'vindí ze,

² tacó yo ta kpééti yo ñò ni gí, máa, o bà gí Mbe tí ndoo káká'í wúnò bà dù go bà gí mbe ngbà ta bèbilli.

³ Ndá 'duù ta o tí nó bà dù kù koṛo có máa, «Vò i wálá.» Káa ndú gii gu maa káa ndii ta bà gbo ndú mì vò i, go bà gbaaka niì mì gó-káyì, bindi 'bí i náa ndú bà bàkà nó wálá.

⁴ Káa yo kpónó kù 'vala me gbí 'dí'di' o tacó wàa o tí nó 'ví gbaaka tí ta yo á go bà gbaaka yo mì mbe ngbà nò lá, ndá ná'vindí ze.

⁵ Tacó yo 'dáá gí a ndá 'vii gbí ngba'o, tí ndá 'vii gbí ngbàa rì. Ndoò ta ndoo 'dáá gí me ndá 'duù gbí 'dí'di' o lá.

⁶ À má ènò, ndoo tèrì á go i mì ndá 'bí 'duù lá. Ndoò dù tí zò'o ta ro ndoo ngbáràngà'i.

⁷ Tacó ndá mbe tèrì kù tèrì a i ta bèbilli. Ndá mbe kù sa ta pe delè kù sa a i ta bèbilli.

⁸ Káa ndoo a ndá 'duù gbí ngba rì, à má ènò, ndoo dù ta ro ndoo ngbáràngà'i. Ndoò si bà tee njembí ndoo mítí Mbíri, gii je bà zè Mbíri niki maa, 'ví dù go kùngù tacó bà lì ta zì'i 'do tí ndoo gbí gó. Wàa, bà koṛo có lì mítí Mbíri 'ví dù tí i bà lì mù 'do tí muu ndoo gbí gó.

⁹ Mbíri táánò cu 'bì wó mítí ndoo me tacó bà mbu ndoo gí tàkò có mì kpo-tàkòcò mì wó lá. Yí bàkà a i tacó bà 'vala ndoo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézú tí Bindi-Mbíri,

¹⁰ tí mbe cì tacó tí ndoo. Tacó wàa, ndoo 'ví dù toko ta ndú si ndoo kpónó kù 'vala muu to tí nó nò; delè tacó ndoo 'ví dù toko ta ndú bindi bà cì ndoo.

¹¹ À má ènò, yo je wotí jì ndá 'bí ka yo. Yo koni tí yo gbí òkò tí yo á go ñinó náa yo kù bàkà kpónó nò.

Ndòngbú có

¹² Ze kù 'deke a tí ze jì yo éno máa, yo 'ví te duù mítí ndá 'duù ñinó tí ndá kpo 'duù kùro yo, mbe kù bàkà nèté bà nià tò kpokèjì jì yo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo nò, ndá ná'vindí ze.

¹³ Yo te duù mítí ndú ndii bà te duù mì yo mítí sè ndá 'duù 'dáá gí. Yo 'dè niki maa jì ndú tacó nèté tí nó náa ndú kù bàkà nò. Yo delè 'ví 'vala gbí òkò tí yo niki maa.

¹⁴ Ze kù yù 'do mì yo a nambeè éno máa, yo 'ví 'dè có gítí bà bàkà nèté jì ndá mbe kpó tí kpoò, ndá ná'vindí ze. Yo je wotí jì ndá 'duù ñinó á gbí òkò tí yo ta wotí bà te ro ndú gí yaà kùro ndá 'duù á tí ndú wálá nò. Yo koni ndá 'duù ñinó ta wotí tí ndú wálá nò. Yo delè 'ví kònò ndá 'duù 'dáá gí.

¹⁵ Yo kèèndè vò i gbí òkò tí yo lá. À 'ví dù gbí njembí yo ta o 'dáá gí káa có gítí bà bàkà tò i gbí òkò tí yo, ta có gítí bà bàkà tò i jì ndá 'bí tende 'duù.

¹⁶ Yo 'ví dù ta pètéké tàkòcò yo ta o 'dáá gí.

¹⁷ Yo 'ví kaṛa tà bà 'deke tí yo jì Mbíri lá.

¹⁸ Yo má gbí dà, yo 'ví 'dè niki maa jì Mbíri, à delè má volo mítí yo gí, yo má gbí mbúlúwu, yo 'ví 'dè niki maa jì yí, tacó ñinó a ña có ñinó náa à gbí njembí wó gítí yo tí ndá mbe kù 'vala ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri tí Jézú nó ká nò.

¹⁹ Yo 'ví 'buuku muu wotí m̀ Bèrì-m̀-Ìbírì l̀á.

²⁰ Yo delè 'ví go 'véřè m̀tí có ñ̀nó náa a Mbírì k̀á wu m̀í gbí nje 'duù nó l̀á.

²¹ Yo 'viiki gbí có k̀ùřo má k̀ózò gi. Yo má 'de có tí nò tí yúcó, yo 'ví nanaka muu yo m̀tí ,

²² k̀áa yo má 'de tí 've có, yo 'ví mò tí yo 'do tí nd̀á 've i 'dáá g̀í g̀í.

²³ Ze k̀ù 'deke tí ze ji Mbírì tí mbe k̀ù je tó bà dù ndò ji nd̀á 'duù, máa, yí 'ví kaa yo mò g̀í m̀í wó. Yí 'ví si yo 'ví dù ta gbí d̀ì yo ñ̀k̀ì maa, ta bà l̀é tí yo wálá, ta vò i tí l̀ilí yo wálá, ta njembí yo ngb̀aràng̀á'ì k̀ù ù ta ndi bà g̀ì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì.

²⁴ Mbírì tí mbe tè'é tí yo bà si yo 'ví dù tí nd̀á mbe bàk̀á s̀óló i wálá, tacó yí me mbe ne 'do tí po ngo nje wó l̀á.

²⁵ Yo 'deke tí yo ji Mbírì tacó tí ze, nd̀á ná'v̀indí ze.

²⁶ Yo 'vee nd̀á ná'v̀indí ze k̀á ta njembí bà zè Mbírì tacó tí ze.

²⁷ Ye k̀ù be ji yo a tí Mbe tí ndoo éno máa, yo 'ví 'deke wáràg̀á tí nó ji nd̀á ná'v̀indí ndoo á m̀í yo k̀á 'dáá g̀í.

²⁸ Nambeè m̀í Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì 'ví dù ta yo.

BÀ SÓ TÈSÀLÓNÌKÀ

Bà só bà cu wàràgà mì Páwòlò jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì gbí gbata Tèsàlónìkà

¹ Muu ze tí ndâ mbe kù cu wàràgà tí nó a ndâ 'duu ta'ò: ñinó a ye tí Páwòlò, gii je ndá Sílìvànò ta Timàtèyò. Ze kù cu wàràgà tí nó jì yo tí ndâ 'duu mì Mbírì tí Bu ndoo, tí ndâ 'duu mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì, mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì mí gbí gbata Tèsàlónìkà.

² Ze kù 'deke tí ze jì Mbírì tí Bu ndoo, ze delè kù 'deke tí ze jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì, máa, ndú 'ví cù 'dè ngo cù ndú mítí yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù níkì maa.

Bà waa có ta o bà gí Bindi-Mbírì wúnò

³ Áá mì ze a nderè tacó bà 'dè níkì maa jì Mbírì go ñinó náa à tí tacó tí yo 'dáá gí, ndâ ná'vindi ze, tacó yo kpónó kù tee njembí yo mítí Mbírì ta wotí tí ndii ñinó sàà kùro gí. Yo delè kù zè tí yo gbí òkò tí yo níkì ta banga tí ngé ndii gí.

⁴ Ze kù mba tí ze ta rẹ̀ yo kùro ndâ 'bí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì, tacó à tà kpèti má kù pèè mbí yo ta bà mèèkè'i tí yo, yo kpòò kù tee káa njembí yo mítí Mbírì.

⁵ Gbí có bà tee njembí yo káccáa mítí Mbírì nò éno máa, yo ñò ní gí máa, yí a mbe waa yúco. Káa mboo tàkò ña i tí nò náa yo kù me nò a bà bàkà yo mì Mbírì tí ndâ bòò-gba mì wó tí Mbírì.

⁶ Mbírì bà waa có ta yúco, yí bà kèèndè mbugo tí nó náa yo kuu gbí nó á mítí ndâ mbe kù mbu yo nó gí.

⁷ Bindi yí bà kaa yo tí ndâ 'duu tí nó náa à kpónó kù mèèkè'i tí yo nó mítí tó bàndò tí nó náa yí bà kaa ze mítí nó ta o bà tubá tí Jézù mì wó 'do gbíri ta ndâ basili mì wó tí Mbírì, náa yí je wotí jì ndú.

⁸ Jézù ta o tí nò bà de nò gí co gbí ngba wu gí bà kèèndè có ndâ vò i mì ndâ mbe si Mbírì tí có lá, ta ndâ mbe biya bà ùnje gítí Banga-Ngú-Có mì wó tí Jézù tí Mbe tí ndoo, jì ndú.

⁹ Ndâ ña ndâ 'duu tí nò bà mbu jì bà waa có mítí ndú, éno máa, ndú 'ví dù tí ndâ voló-volo 'duu dùú bà ya tí, gii je bà mò ndú 'do kùro Mbe tí ndoo gí, à delè bà mò ndú 'do gbí ngba wotí mì wó gí.

¹⁰ Yí bà me ndâ i tí nò a i ta o tí nó náa yí bà gí tí, tacó wàa, ndâ 'duu tí nó náa yí kaa ndú mò gí mì wó gí nò 'ví ùlù yí, ta bà te duu mítí wó nò. Yo ta o tí nò delè bà dù kuu gbí òkò tí ndâ mbe kù ùlù Jézù, tacó yo ùnje gítí yúco tí nó náa ze táánò 'dè jì yo nó gí.

¹¹ Ñinò a nderè bà 'deke tí ze jì Mbírì ta o 'dáá gí ká nò. Ze kù yù nambeè 'do mì wó, máa, yí 'ví si yo 'ví dù tí ndâ 'duu mbe 'vii tí ndâ 'duu ñinó náa yí tè'é tí ndú gí, yí delè ta wotí mì wó 'ví si yo 'ví bàkà go ndâ tó có tí nó 'dáá gbí njembí yo nò, tacó wàa, yo 'ví cee ta nètè tí nó náa yo kù bàkà yee tí kpónó nó 'do gbí có mì bà tee njembí yo mítí wó.

¹² Gbí ña kpokèjì tí nò, ndâ 'duu bà ùlù rẹ̀ Mbe tí ndoo Jézù 'do gbí có mì yo, ndú delè bà ùlù rẹ̀ yo 'do gbí có mì wó, á 'do gbí nambeè mì Mbírì, delè 'do gbí nambeè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì.

2

Vò-'duu-tí-nò

¹ À má gítí Rì bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì, ta có gítí bà kili ndoo toko gbaànjé mí mì ndoo ta ndú ta Rì tí nò,

² kòcò ze jì yo éno máa, yo 'ví co ká ngé kù gu ta gúku 'do gbí có mì 'bí 'duu mbe bàkà tí wó tí mbe 'dè-kòcò ta wotí mì Bèrì-mi-Mbírì, ta ndâ mbe kù fiini có éno máa, Rì tí nò co sàà gí nó lá. Njembí yo delè 'ví mù 'do gbí có mì 'bí 'duu mbe 'dè 'vèrè jì yo éno máa, a ze ká cu wàràgà jì yí ta ña có tí nò nó lá.

³ Yo si 'bí 'duu 'ví eendi yo gítí bà koṛo ña ndâ có tí nò lá. Tacó Rì tí nò tí Rì bà gí Mbe tí ndoo nò bà co a i bindi bà gí 'duu tí nó tí gbolò mbe kù gbí gbí njembí wó gítí vò i ta Mbírì nò. 'Duu tí nó náa muu wó bà 'va tí to nò,

⁴ a mbe kù jòò gbí có ta ndâ bààcì 'dáá gí. Yí delè a mbe si tí wó tí i ndii ndâ i tí nó náa ndâ 'duu kù ci i jì ndú nó 'dáá gí. Yí si tí wó tí gbolò i tí ña ñinó náa ndú kpónó nje bá ta Mbírì ká gbaànjé. Yí delè kpónó kù kò kò jì ndâ 'duu máa, yí lá a Mbírì.

⁵ Bà mbí yo ó-ò? Ye táánò 'dè có gítí bà co Rì bà gí Bindi-Mbírì nò jì yo ta o tí nó náa ye táánò kuu mì yo kà nó lá?

⁶ Yo delè ò i tí nó mbe kù zèè 'duù tí nó ta yúcó mì wó wálá nó, tii mí to, di tí o bà co Rì tí nó ná à ci nó, ni gí.

⁷ Bà jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì kpónó kuu tí, káa, a i náa à kù bàkà tí a i gbí ña kpokèjì ñinó náa bà 'di gbí kpò ndâ 'duù muu to tí nó gí, yee tí o tí nó náa à má mò i tí nó mbe kù nè kpokèjì 'do tí nó á 'do tí kpokèjì má kózò gí,

⁸ Bìndi 'duù tí nó tí mbe kù gbí njembí wó gítí vò i ta Mbírì nò bà gii co gí gbí ngbàà ñi. Bìndi Mbe tí ndoo Jézù bà gii zi yí, ta bà òlò woò gbí nje wó mítí wó, bà co Jézù ta ngba wó bà zi yí gí.

⁹ Bà gí 'duù tí nó tí mbe kù gbí njembí wó gítí vò i ta Mbírì nò bà dù a i ta wotí mì Vò-'duù-tí-nò. Yí bà gí gí bà bàkà ndâ mbù serè ta gbí ndú wálá, ta bà túbà ndâ mbó, ta bà bàkà ndâ kpo-kpò i,

¹⁰ ta bà bàkà ndâ vo-vò tiri tacó bà ee ta ndi ndâ 'duù ñinó tí ndâ kánjì ku nò, tacó ndú biya bà dù ta go yúcó, tacó wàa ndâ yí 'ví 'de tí ta 'válá nò gí.

¹¹ Tacó ènò, Mbírì kù tuu vò muu ji ndú, tacó wàa, ndú 'ví ùnje ká gítí 'vére.

¹² Mbírì bàkà ènò tacó bà waa có mití ndâ mbe si bà co tí kpokèjì ñinó jáá nó mí to, káa áá gii níki tí ndú a bà co tí lókó-loko kpokèjì nò.

Mbírì cu 'bì wó mítí yo tacó bà 'vala yo

¹³ Káa áá mì ze a nderè tacó bà 'dè níki maa ji Mbírì tacó tí yo ta o 'dáá gí, ndâ ná'vindí ze, tí ndâ wú-gbì-řé Mbe tí ndoo. Tacó Mbírì táánò cu 'bì wó mítí yo 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó tacó bà 'vala yo ta bà bàkà yo mì Bèri-mi-Mbírì tí ndâ ngbàrángà 'duù, delè ta ba ùnje mì yo giti yúco.

¹⁴ Mbírì tèté tí yo tacó bà 'vala yo nò a i 'do gbí bà ma Banga-Ngú-Có mì ze ji yo, tacó wàa yo 'ví 'de tí ta bàndò bà dù yo ñindi yo gbí ngba Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì.

¹⁵ Á má ènò, yo 'dò kò yo mí to tí kpòò, wàa yo 'ví kpòlo tí có tí nó náa ze táánò 'dè ji yo ta nje ze, ze delè gii cu ji yo ta wàràgà nò, ndâ ná'vindí ze.

¹⁶ Ze kù 'deke tí ze tacó tí yo ji Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, ze delè kù 'deke tí ze ji Mbírì tí Bu ndoo, tí mbe kù zè ndoo níki maa, náa yí gii je tí ta 'dè njembí ji ndoo dúú kù ya tí, gii toko ta bà koro tó có giti 'válá bìndi ku mì ndoo, á 'do gbí nambeè mì wó,

¹⁷ ènó máa, ndú 'ví si njembí yo 'ví dù tí yú njembí gbí bà bàkà ña ndâ tó i 'dáá gí, delè gbí bà 'dè yúco.

3

Yo 'deke tí yo ji Mbírì tacó tí ze

¹ Ndòngbù có mì ze ji yo 'ví ènó máa, yo 'deke tí yo ji Mbírì tacó tí ze, ndâ ná'vindí ze. Yo 'deke tí yo ji Mbírì, tacó wàa, yí 'ví si có mì Mbe tí ndoo 'ví 'vèè gálà-gálà, wàa ndâ 'duù tí nó mbe 'di nó 'ví te duù mítí, á go ñinó náa yo kpónó kù te ta duù mítí nò.

² Yo delè 'ví 'deke tí yo ènó máa, yí tí Mbírì 'ví 'vala ze á 'do 'bì ndâ mbe vò muu tí nó tí ndâ vóló-voló 'duù nó, tacó ndâ mbe tee njembí ndú mítí Mbírì lá nó ògbù ngé.

³ Káa Mbe tí ndoo me mbe 'dè có gí, wàa yí gii ñònòkò gbí 'bá wó 'do tí po ngo nje wó gí nò lá. Yí bà je wotí ji yo gí, yí delè bà kpòlo tí yo 'do tí Vò-'duù-tí-nò gí.

⁴ Káa à má gítí yo, ze bà be tí Mbe tí ndoo gí, máa, yo kpónó kù bàkà ndâ i tí nó náa ze táánò 'dè có gítí ndú ji yo nò, yo delè bà bàkà ndú kpòò kù ya tí gí kùro.

⁵ Ze kù 'deke tí ze ji Mbe tí ndoo ènó máa, yí 'ví 'visi njembí yo tí njembí ndâ mbe ñò tó bà zè tí mì Mbírì ñi, yí delè 'ví si yo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó mbe kù kònò vò i go i mì Bìndi-Mbírì nò.

Kózò tí yo 'ví bàkà nèté

⁶ Ze kù 'dè có ji yo ta rè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, ndâ ná'vindí ze, ènó máa, yo dù gí ndii 'do tí ndâ ná'vindí ndoo ñinó ta go bà bàkà nèté tí ndú wálá, mbe kù 'vala me go ña bà 'vala ndò tí nó náa ze táánò kpilì ji yo nó lá nò.

⁷ Tacó yo ta kpéetí yo ñò ni gí, ènó máa, nèté mì yo a bà melè ndi ze. Káa yo ñò ta ño yo gí máa, ze táánò ta o tí nó náa ze kuu mì yo kà nó me ndâ mbe kè-řo lá.

⁸ Ze táánò me ndâ mbe kù li 'bì ze gí ta i 'do mì 'bí 'duù sínò lá. Jé lá! Ze táánò kù zò i 'do ká gbí bà ka wu'o mì ze. Ze táánò wu gbí gó ñi gítí nèté mì ze lá, ze delè wu gbí bebili lá. Ze bàkà ènò tacó wàa, ze 'ví ba gbímí yo ta bà zò-mítí-yo nò lá.

⁹ Ze táánò kù ziki tí ze ta bà bàkà nèté ré'bè-řé'bè ta wu'o nò, me tacó máa yúcó mì ze tacó bà 'dè có ji yo ènó máa, yo je i ñinó ji ze, yo bàkà ènó ji ze, wálá nò, lá. Ze bàkà ènò a i tacó bà túbà bà bàkà nèté ji yo, tacó wàa yo 'ví bàkà go yí.

¹⁰ Ze táánò 'dè có ji yo si ze kuu mì yo kà nó ènó máa, 'duù má biya bà bàkà nèté gí, yí 'ví zò i lá, nò gí.

¹¹ Káa ze kpónó kù 'di có éno máa, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo kà a ndâ vo-vò mbe kpó, ta go bà tee 'bì ndú mí tí nètè tí ndú wálá. À tí ndú káa go bà yuu nje ndú gí gbí có mì ndâ 'bí 'duù ta rẹ ndú gbí wálá.

¹² Ze kù 'dè có jì ndâ ña ndâ 'duù tí nò ta rẹ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri éno máa, ndú si ña nètè tí nò mí to, wàa ndú 'ví bàkà a nètè tacó bà 'de ta i bà ko ta tí ndú.

¹³ Wo yo 'ví co ta bà bàkà i ñinó náa à tí nó lá, ndâ ná'vindí ze.

¹⁴ 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo má biya bà 'di có tí nó náa ze cu mí gbí wáràgà tí nó nó gí, yo 'ví kù'ba 'do tí 'duù tí nò. Nètè mì yo 'ví dù ta yí káká'i wálá. Tacó wàa, yí 'ví ñò tí ní éno máa, kpokèjì tí nò náa yì kù co tí nò a lókó-loko kpokèjì.

¹⁵ Káa yo 'ví mèèkè'i tí wó go bà mèèkè'i tí ku'di nó lá. Yo kpo-gbì-tà-tù wó, tacó yí a ná'vindi yo, tacó wàa, yí 'ví dele ta ndi wó gítí jáá kpokèjì.

Ndòngbú có

¹⁶ Ze kù 'deke tí ze jì Mbe tí ndoo, tí mbe kù si ndâ 'duù kù dù ñikì maa, éno máa, yí 'ví si yo 'ví dù ñikì maa ta o 'dáá gí, gbí ña ndâ kpokèjì 'dáá gí. Mbe tí ndoo 'ví dù ta yo ta o 'dáá gí.

¹⁷ Ñinó a ye tí Páwòlò ká kù cu ndâ 'vé tí nó jì yo mí gbí wáràgà tí nó ta 'dóó 'bì ye. Ñinó a mbó ndi 'bì ye gbí ndâ wáràgà mì ye 'dáá gí ká nò. Ñinó a cè ña bà cu wáràgà mì ye ká nò.

¹⁸ Ye kù yù nambeè 'do mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri tacó tí yo 'dáá gí.

KPÉDÉLÉ TÌMÀTÈYÒ Kpédélé bà cu wàràgà mì Páwòlò jì Timàtèyò

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, tí tú mì Bindi-Mbírì tí Jézù. Ye gí tí tú mì Bindi-Mbírì go có mì Mbírì tí mbe 'vala ndoo, delè go có mì wó tí Bindi-Mbírì tí Jézù tí nó, náa ndoo kù koro 'valá lí mí tí wó nò. Ye kù cu wàràgà tí nó.

² Jì wò tí Timàtèyò, tí 'dóó 'vii mí ye, náa ndá só ta ndá kù tee njembí ndá mí tí Bindi-Mbírì. Ye kù 'deke tí ye jì Bu ndoo tí Mbírì, ye delè kù 'deke tí ye jì Bindi-Mbírì tí Jézù, tí Mbe tí ndoo, máa ndú 'ví bàkà nambeè mì ndú, wàa ndú 'ví nò yé ọ lo. Ndú delè 'ví si wò 'ví dù ta 'dè njembí lo.

³ Ye táánò cì wò ta o tí nó náa ye kù ya gí tàkò to Mèsidóniyà nó, máa wò 'ví co 'do gbí gbata Éfàsù lá. Tacó wàa wò 'ví nò ta có gítí ndá ọ ndá 'duu tí nó mbe kù nibà ndá sú có jì ndá 'duu á bindi có mì Mbírì nò.

⁴ Nèté mì ọ ndá 'duu tí nó a bà je mbí ndú kpolo ma mí tí ndá tà-ká-tà mì ndá ká gù ndú, ta bà 'deke ndá rẹ ndá ká gù ndú mèè jì ndá 'duu. Káa ndá ọ ndá i tí nó náa ndú kù bàkà nò a ndá i mbe kù nònòkò muu ndá 'duu 'do tí bà bàkà go có mì Mbírì, náa 'duu kù nò ni ta bà tee njembí wó mí tí Mbírì nò.

⁵ Káa ndoo kù nibà i jì ndá 'duu tacó wàa ndú 'ví zè ndá 'bí ka ndú nìkì maa, tí ọ tó bà zè tí nìno mbe gí 'do gbí ndá ngbàràngà njembí, ta tó muu, ta bà ùnje gítí Mbírì ta njembí 'duu gbaànjé.

⁶ Ndá ọ ndá 'duu tí nó ne 'do tí cèe kpokèjì mì yúco gí. Ndú kù ya ká yàlàkàà gí tàkò ndá 'bí ọ ndá có ta nji gbí ndú wálá.

⁷ Ndú kù bàkà tí ndú tí ndá kpo-kpò mbe 'di gbí ndá có mì Mòze, káa ndú 'di gbí ndá có tí nó náa ndú kù 'dè nò lá. Ndú delè nò ndá i tí nó náa ndú kù 'dè có gítí ndú nó ni ká lá.

⁸ Ndoò nò ni gí máa, ndá có mì Mòze a ndá tó có, náa 'duu má nò nderè ndú ni gí nò.

⁹ Ndoò delè gii nò ni gí, máa, à kù 'dè có me jì ndá tó 'duu lá. À kù 'dè có a i jì ndá mbe bàkà vò i, go ndá mbe ngbútù, ta ndá mbe bàkà i-Mbírì lá, ta ndá mbe bèè ọ Mbírì, ta ndá mbe zì ndá bu ndú ta ndá nawu ndú, ta ndá mbe zì ku.

¹⁰ À gii 'dè có a i jì ndá mbe zingbà ta ndá ni, ta ndá mbe si ta ndá 'bí ka ndú 'dakò, ta ndá mbe ngbà ndá 'duu, ta ndá mbe 'vèrè, ta ndá mbe see tí ndú gítí 've có, ta ndá mbe bàkà ndá 'bí ọ i nìno mbe co tende 'do tí cèe bà nibà i tí nó

¹¹ mbe ya, 'vii ta ọ serè Banga-Ngú-Có tí nó náa Mbírì tí nó náa ndoo kù ùlù yí nó kpilì jì ye, máa, ye kpolo tí, wàa ye 'ví ma jì ndá 'duu nò.

'Dè nìkì maa jì Mbírì á gí tàkò nambeè mì wó

¹² Ye 'dè nìkì maa jì Bindi-Mbírì tí Jézù tí Mbe tí ndoo, mbe je wotí jì ye, tacó yí nò ni gí máa, ye bà bàkà nèté mì yì go có tí nó náa à gbí muu yí nó gí.

¹³ Ye táánò sàa a mbe kù 'dè ndá vò có gí bà tí Jézù. Ye táánò a mbe kù mèèkè'í tí ndá 'duu mì wó. Ye delè táánò a mbe kù go ndú ta zu ngò. Káa Mbírì gii ọ ndá vò i mì ye nò 'dáá gí mí tí wó tí bàà, tacó yí nò ni gí, máa, ye táánò nò ndá vò i tí nó náa ye kù bàkà nò ni lá, tacó ye ta o tí nó ùnje gítí Bindi-Mbírì kálásè.

¹⁴ Mbírì bàkà nambeè jì ye me gbolò, ta bà wu bà ùnje, ta bà zè Bindi-Mbírì tí Jézù nìkì maa mí gbí njembí ye me gbolò.

¹⁵ Có tí nó náa à 'dè máa, «Bindi-Mbírì tí Jézù táánò gí gí muu to nó tacó bà 'vala ndá mbe bàkà vò i,» nó a cèe yúco ta kponje gítí wálá, tí cèe có mbe 'vii tí có bà ùnje gítí ta njembí 'duu gbaànjé. Ye a fùufù gbí òkò tí ndá mbe bàkà vò i 'dáá gí.

¹⁶ Káa ta ndá ọ nìno 'dáá gí, Mbírì gii bàkà nambeè jì ye mí pí ndá vò i mì ye nò me gbolò. Tacó wàa, Bindi-Mbírì tí Jézù 'ví tù ta bà bà kònò ndá mbe bàkà vò i jì ndá 'duu nìno 'dáá gí á kejì gí bà ùnje gítí wó tacó bà 'de 'valá nìno mbe cee lá nó.

¹⁷ Ndoò te duu mí tí Mbírì,

ndoo ùlù yí tí gba tí nó mbe cee lá nó,
kpòò ya tí.

Ndoò te duu mí tí Mbírì,

ndoo ùlù yí tí 'duu tí mbe dù tí ká nó,
kpòò ya tí.

Ndoò te duu mí tí Mbírì,

ndoo ùlù yí tí nó náa ndoo nò yí ta ọ ndoo lá nó,
kpòò ya tí.

Go-i-tí-nò!

¹⁸ Ye kù 'deke a tí ye ji wò máa, bà mbí lo 'ví ò tí ndá có mì ndá mbe ma có mì Mbíri náa ndú táánò 'dè gítí lo nó lá, Timàtèyò, 'vii mì ye. Kpolo tí ndú mì gbí njembí lo, wàa wò 'ví gò gó go i mì ngáángbá 'vii-'dakò.

¹⁹ Ndá zí'i-gó mì lo 'ví dù a bà tee njembí lo mítí Mbíri, ta bà dù ta tó muu. Ye kù 'dè có tí nó ji wò tacó ndá 'bí 'duù táánò bàkà vò muu, bindi ndú gii mèèkè gbí bà ùnje mì ndú gítí Mbíri kùdùù gí.

²⁰ Ndá 'bí 'duù sósò'ò 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó a ndá Ìmànyò ta Àlèsándòrò, náa ye táánò ká waa có mítí ndú ta bà kaa ndú ji Gba-vò-i, tacó wàa ndú 'ví no bà 'dè zu có gí bà tí Mbíri ngbò.

2

Nja kpokèji bà 'deke tí ji Mbíri

¹ Má ènò, kpedélé có mì ye ji wò ènó, máa, wò 'ví 'deke tí lo ji Mbíri tacó tí ndá 'duù 'dáá gí. Wò 'ví yù i gítí miři lo 'do mì Mbíri. Wò 'ví yù nambeè 'do mì wó tacó tí ndá 'bí 'duù. Wò delè 'ví 'dè niki maa ji yí.

² Wò 'ví 'deke tí lo ji Mbíri kpolo ma tacó tí ndá gba mì ndoo, ta ndá kpo-kpò 'duù kùro ndoo, tacó wàa ndoo 'ví 'vala ta wo gbí òkò tí ndoo lá, ndoo 'ví 'vala a i gbí 'dè tí, ta bà te duù mítí Mbíri, delè ta bà bàkà ndá i ñinó mbe 'vii á ɾo 'bá nò.

³ Bà 'deke tí ndoo ènò a tó i mbe kù peteke tàkòcò Mbíri tí mbe 'vala ndoo.

⁴ Tacó à tí wó a go bà 'vala ndá 'duù 'dáá gí, tacó wàa, ndú 'ví nò yúcó ni .

⁵ Tacó Mbíri ká gbaanjé cuki. Mbe kù 'viindi gbí òkò tí ndá 'duù muu to tí nó ta Mbíri delè ká gbaanjé, tí Bindi-Mbíri tí Jézù,

⁶ mbe sì miři wó ji ku á muu ndá 'duù 'dáá gí. Mbíri táánò tuu yí tí mbe ma có 'valá ji ndá 'duù ta tó o mì wó mbe 'vii gbí muu wó tí Mbíri.

⁷ Ye kù 'de ji wò ta yúcó, ye jé 'dè 'vére lá, máa, áá táánò je ye tí mbe nibà có tí nó tí yúcó nò ji ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdéyà lá nó, tacó wàa, ndú 'ví ùnje gítí .

⁸ Má ènò, có gbí muu ye ènó máa, ndá 'duù tí ndá bàndò 'dáá gí 'ví 'deke tí ndú ta bà kaa 'bí ndú, tí 'bí ndá yé ta vò i mì ndú wálá, á gí yaà ji Mbíri, ta pétékè tàkòcò ndú, delè ta gbínje gbí òkò tí ndú wálá.

⁹ Có mì ye ji ndá niì ènó máa, ndú 'ví yuu bongo ñinó mbe 'vii á ɾo 'bá mbe te nò mí ɾo ndá 'duù lá nó. Ndú delè 'ví je mbí ndú kpolo ma mítí bà te banga cèkèè tacó bà mà tí ndú ji ndá 'duù lá;

¹⁰ ndú 'ví te banga a i ta bà bàkà ndá tó i á go i mì ndá ña ndá niì ñinó mbe tùbà tí ndú tí ndá mbe ùnje gítí Mbíri gí nò.

¹¹ Á delè má kù nibà i ji niì, yí 'ví dù ngbii. Yí delè 'ví te duù mítí 'duù tí nó mbe kù nibà i ji yí nò.

¹² Ye ùnje gítí ènó máa, niì 'ví dù tí mbe nibà i ji ndá 'dakò nò lá. Yí delè 'ví dù pí tí ndá 'dakò lá. Yí 'ví dù ngbii kùro ndá 'dakò.

¹³ Tacó Mbíri táánò suu kùro a Ádàmà tí 'dakò, bindi yí gii suu Èvà tí niì.

¹⁴ Gba-vò-i delè táánò ee me ndi Ádàmà lá, yí ee a ndi Èvà tí niì, bindi niì gii kpò có mì Mbíri gí.

¹⁵ Káa a bà jò ndá 'vii ká bà 'vala ndá niì, náa ndú má dù tí ndá niì ñinó mbe aanga muu ndú mítí bà tee njembí ndú mítí Mbíri nò.

3

Ndá kpo 'duù kùro ndá mbe kù kili ta ɾè mì Bindi-Mbíri

¹ Có tí nó máa, go bà dù tí gbolò 'duù kùro ndá mbe kù kili ta ɾè mì Bindi-Mbíri má tí 'duù, yí kù koɾo a tó có ngé waa gí nó, a yúcó ta kponje gítí wálá.

² Káa ña 'duù tí nó 'ví dù me mbe kù bàkà ndá i-nò lá. Yí 'ví dù me mbe kò njèèkù niì lá. Yí 'ví dù a i tí 'duù ñinó ta ngbáràngà muu wó. Yí 'ví dù me 'duù ñinó mbe kù bàkà ndá i-'vii nó lá. Yí 'ví dù a i tí 'duù ta muu ká tí wó. Yí 'ví dù tí 'duù ñinó ta njekèji 'bá mì wó ká ngàà ji ndá 'duù. Yí delè 'ví dù tí mbe nibà tó kpokèji bà 'vala ndò ji ndá 'duù.

³ Ña 'duù tí nó 'ví dù me vò mbe nju pe lá. Yí 'ví dù me mbe kùmùkù ndá i mì ndá 'duù lá. Yí 'ví dù a i tí 'dè 'duù, me mbe gbínje lá. Yí delè 'ví dù me mbe go ndá kpo-kpò i lá.

⁴ Yí 'ví dù tí ña 'duù ñinó mbe ni bà 'viindi 'bá mì wó niki maa gí, náa ndá 'vii mì wó kù 'di có mì wó, delè náa ɾo ndá 'duù ká ngbáràngà'í gítí ndá 'vii mì wó.

⁵ Tacó bà kpolo tí 'dóó 'bá mì wó má kpò yí gí, yí bà 'de wotí gítí bà kpolo tí 'bá mì Mbíri 'do kòtí 'di?

⁶ Yí 'ví dù me ngú mbe ùnje gítí Jézù lá. Tacó yí bà luguu á tí wó ta bà si tí wó tí gbolò 'duù ta kpééti wó, bindi Mbíri bà waa có mítí wó go bà waa có mítí Gba-vò-i.

⁷ 'Duù tí nò 'ví dù a ña 'duù ñinó náa ndá 'duù ñinó mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri lá nó kú te duù mítí wó. À má me éno lá, rẹ wó bà volo gí, bindi yí bà tè wú mì Gba-vò-i.

Ndá mbe koni ndá mbe kú kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri

⁸ Ndá mbe kú koni ndá mbe kú kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri nó 'dáá gí delẹ 'ví dù a ndá ña ndá 'duù ñinó náa ndá 'duù kú te duù mítí ndú nò. Ndú 'ví dù tí ndá mbe 'dẹ yúco. Ndú 'ví dù me ña ndá 'duù ñinó náa pe kò ndú gí nó lá. Ndú delẹ 'ví dù me ndá mbe go ndá kpo-kpò i lá.

⁹ Ndú 'ví dù tí ndá 'duù ñinó ta muu ndú ngbárángà'i, mbe kú ùnje gítí có mì Bindi-Mbíri 'do ká ngé rẹngbó .

¹⁰ À 'ví ñò muu ndú kùro kózò gí, bà lẹ má tí ndú wálá, à 'ví gii bàkà ndú.

¹¹ Ndá nì ñinó mbe kú koni ndá mbe kú kpolo tí ndá mbe kú kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri nó, delẹ 'ví dù a ña ndá nì ñinó náa ndá 'duù kú te duù mítí ndú nò. Ndú 'ví dù me ndá mbe nì rẹ lá. Ndú 'ví dù tí ndá nì ñinó ta muu ndú ngbárángà'i nó. Ndú delẹ 'ví dù tí ña ndá nì ñinó mbe kú bàkà nètẹ ta njembí ndú gbaanjẹ nò.

¹² Ndá 'dakò ñinó tí ndá mbe kú koni bà kpolo tí nètẹ gítí ndá mbe kú kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri nó delẹ 'ví dù me ndá bu njèèkù nì lá. Ndú delẹ 'ví dù a ndá ña ndá 'duù ñinó mbe kú kpolo tí ndá 'bá mì ndú, ta ndá 'vii mì ndú nìkì maa.

¹³ Tacó ndá 'duù kú te duù mítí ndá mbe kú bàkà nètẹ bà koni ndá mbe kú kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri jáá. À delẹ tí ndú a wotí bà 'dẹ có gítí bà tee njembí ndú mítí Bindi-Mbíri ta gúku tí ndú wálá.

¹⁴ Ye kú cu wáràgà tí nó jì wò ta có bà ya gí mì yo ká gbí muu ye.

¹⁵ Káa 'bí i máa tí bà ya ye gí ká gí, wò 'ví ñò éno máa, ndá 'duù 'ví 'vala 'bá mì Mbíri nìkì maa. Ye kú nì a ndá mbe kú kili ta rẹ mì Bindi-Mbíri, tí ndá 'vii mì Mbíri tí nó tí wu Mbíri, delẹ tí ndá mbe kú te rẹ có mì Mbíri gí yaà tí kpoò nò.

¹⁶ À dú káa yúco máa, bà 'di gbí kpokèjì mì Mbíri táánò sàà a gbolò có kóó. Có kóó tí nò a Bindi-Mbíri,

tí mbe gí gí muu to tí nó táánò tí 'duù.

A Bèri-mi-Mbíri táánò ká túbà tí wó,

ndá basill táánò ñò yí gí,

àá táánò ma có tí wó jì ndá 'duù gí.

Ndá 'duù táánò ùnje gítí wó muu to tí nó gí,

àá táánò te yí ya tí gí gbíri gí.

4

Ndá sú mbe nibà i

¹ A Bèri-mi-Mbíri ká 'dẹ có ta nje wó ngbárángà'i éno máa, ndá 'bí 'duù gbí ndá sè sili tí nó gí kùro o bà gí Bindi-Mbíri káká'i nó bà je mbí ndú kpolo ma a i gítí bà ru ndi ndá 'vére mì ndá bààcì á bindi có mì Mbíri.

² Ndá mbe 'dòkò có mì ndá ña ndá bààcì tí nó a ndá mbe 'vére, tí ndá mbe tiri ta ndi nó bà 'dẹ 'vére káká'i á ro ndú wálá.

³ Ndá 'bí ña 'vére mì ndú máa: bà kò nì a vò i kùro Mbíri, wàa ndá 'duù delẹ 'ví gee tí ndú 'do tí ndá 'bí ña ndá i-zò-zò. Káa Mbíri táánò suu ndá i tí nó náa ndá vò 'duù tí nó kú 'dẹ có máa ndá 'duù 'ví zò ndú lá nò, tacó wàa ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri, tí ndá mbe ñò yúco nì gí, 'ví zò ta bà 'dẹ nìkì máa jì Mbíri ta líkí'o tí ndú.

⁴ Mbíri táánò suu 'dáá káa ndá tó i, tacó wàa ndoo 'ví zò ndú 'dáá gí ta pètékè tàkòcò ndoo, náa ndoo má a ndá mbe ñò tó i náa 'duù bàkà jì ndoo nì nò. Má éno, ndoo 'ví bè ndá 'bí i, máa, ndú a ndá vò i nó lá.

⁵ Tacó a có mì Mbíri, toko ta bà 'deke tí ndoo jì Mbíri tacó ndá i tí nó, ká kú bàkà ndú tí ndá ngbárángà i.

Tó bòò mì Bindi-Mbíri

⁶ Wò má nibà ndá có tí nó 'dáá gí jì sè ndá ná'vindi lo, gbí éno máa, wò bà dù tí tó mbe bàkà nètẹ mì Bindi-Mbíri tí Jézù. Wò delẹ kú nì a bà máa, bà nibà i mì Bindi-Mbíri náa wò kú ru ndi nó ya gí gbí mbelẹ lo ngé tè gí.

⁷ Nètẹ mì lo 'ví dù ta ndá ñonókó tà-ká-tà ta i gbí ndú wálá gítí ndá i muu to tí nó nó lá. Aanga muu lo mítí bà dù tí 'duù mì Mbíri.

⁸ Bà tala bà ngaka tí 'duù tacó bà je wotí jì dii wó a tó i, káa bà tala bà ngaka tí 'duù tacó bà bàkà go có mì Mbíri a kpóló-kpolo i co tí bà ngaka tí tacó bà je wotí jì dii 'duù

gí. Tacó 'duù bà 'de i gbí ta bà só: 'bí gbaànjé á si yí muu to tí nò, bìndi 'bí á bìndi ku mì wó.

⁹ Tee njembí lo mítí có tí nò, tacó ònò a yúcó ngé waa gí.

¹⁰ Tacó éno, ndoo kpónò kù te kpo muu, ndoo delè kù bàkà nèté tí kpoò, tacó ndoo kù koṛo có li a i mítí Mbíri tí nó mì ndoo, tí wu Mbíri mbe kù 'vala ndá 'duù 'daá gí nò. Co tí ndá i 'daá gí, yí kù 'vala a ndá mbe ùnje gítí yúcó tí nò.

¹¹ Nìbà ndá có tí nò jì ndá 'duù, wàa wò 'ví ònò máa, ndú bàkà go ndú.

¹² Si tí lo jì ndá 'duù wàa ndú 'ví ònòkò wò máa, wò a 'vii nò lá. Dù tí mbe nìbà ndá ònò ndá tó i 'daá gí, go bà 'dè banga nje, ta tó 'válá, ta bà zè ndá 'duù nìkí maa, ta bà dù ta ngbàrángà njembí, jì ndá mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri.

¹³ Dù kù 'deke wàràgà mì Mbíri, wàa wò 'ví nìbà ndá có gbí jì ndá 'duù 'daá gí, yee tí o bà gí ye gí mì yo kà.

¹⁴ Bà mbí lo 'ví ò tí i-nambee tí nó táánò náa Mbíri je jì wò ta o tí nó náa ndá mbe ma có mì Mbíri 'dè ta có, bìndi có tí nó ndá kpo 'duù mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri gí tee ta 'bì ndú mítí lo nó lá.

¹⁵ Koṛo gbí có tí nò náa ye 'dè jì wò nò tí kpoò, bìndi wò 'ví mèlè ndi ndá i tí nó náa ye 'dè có gítí ndú jì wò nò. Tacó wàa ndá 'duù 'ví ònò máa, wò me mbe ja gí ndii lá.

¹⁶ Kpolo tí lo, wò delè 'ví kpolo tí i tí nó náa wò kù nìbà jì ndá 'duù nò. Bàkà ndá i tí nò ta o 'daá gí, tacó wàa, wò 'ví 'vala ta miṛi lo, wò delè 'ví 'vala ta miṛi ndá mbe kù 'di có mì lo 'do gbí vò i.

5

Nèté gítí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri

¹ Wò 'ví 'dè gbí vò i mì 'duù ònò tí kpo 'duù jì wò nó jì yí ta 'bè lá. 'Dè có ta yí pètékè'i, á go bà 'dè có mì lo jì bu lo. Wò 'ví 'dè có jì ndá 'vii-'dakò á go bà 'dè có jì ndá ná'vindi lo.

² Bìndi wò 'ví 'dè gbí bà lè mì ndá kpo nù jì ndú gbí tó kpokèjì á go bà 'dè có jì nawu lo. Bìndi wò 'ví 'dè gbí ònò ndá vò i mì ndá 'vini jì ndú ta ngbàrángà njembí lo á go njembí 'duù gítí ndá námi wó.

³ Yo 'ví te duù mítí ndá nawù ku; ye kù nì a ndá nawù ku ònò tí ndá mbe yé ta 'dóó 'duù mì ndú wálá nò.

⁴ Káa ndá 'vii, ta ndá 'vii-gù má kuu mì nawù ku, yo 'ví si ndú 'ví tala bà kpolo tí nawu ndú á go có mì Mbíri, tacó bà si có ndá nèté tí nó náa nawu ndú tí nó táánò bàkà gítí ndú si ndú gbí 'vii nó kùrò má kòzò gí. Tacó nèté bà kpolo tí ndá mbe jò ndoo a nèté mbe kù peteke tàkòcò Mbíri.

⁵ Káa nù ònò tí nawù ku ta 'vii mì wó wálá, delè ta 'dóó 'duù mì wó wálá nó, 'ví koṛo có gítí Mbíri, ta bà dù kù 'deke tí wó, ta bà yù i 'do mì Mbíri ta o 'daá gí.

⁶ Káa ònò ndá mbe zèè kpolo ma a ngé líkí'o muu to tí nó nó a kánjì ku.

⁷ 'Dè có tí nò jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri, tacó wàa ndá 'duù 'ví ònò ndi ndú lá.

⁸ 'Dè có jì ndú máa, 'bí 'duù gbí òkò tí ndú má kpolo tí ndá 'vii mì wó ta ndá 'dóó nambe wó lá, gbí éno máa, 'duù tí nò biya nò a bà 'di có mì Bìndi-Mbíri gí. À delè nìkí káa 'duù ònò mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri lá nó á co tí ònò 'duù tí nò.

⁹ Wò 'ví cu mì gbí wàràgà bà cu rẹ̀ ndá nawù ku ònò náa ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri kù kpolo tí ndú nó káa rẹ̀ ndá nawù ku ònò ta ndoo tí ndú ndii zi'duù-ta'ò gí nò. Ndú 'ví dù a ndá nù ònò jé mbe rànjà kù lá.

¹⁰ Delè ta rẹ̀ ndú wu ta bà bàkà ndá tó i ònò go bà ko ndá 'vii mì ndú gbí tó kpokèjì, ta bà koni ndá yé, ta bà te wiṛi mítí ndá mbe 'do 'do, ta bà caka kò ndá mbe kù bàkà nèté mì Bìndi-Mbíri go i gbí tàkii mì ndoo tí ndá Jùdèyà tacó bà te wiṛi mítí ndú, ta bà koṛo có gítí bà bàkà ndá tó i nó.

¹¹ Káa yo 'ví cu rẹ̀ ndá nawù ku ònò ta mbelè ndú kù i ngèlè kálásè nó lá. Tacó go bà-nò-vò-ndò má gí tanga mítí ndú ndii muu wotí bà koṛo có mì ndú gítí Bìndi-Mbíri gí, a có bà kò tí káká'i ká bà dù gbí muu ndú.

¹² Bìndi ndá 'duù bà gí kùtù a tí gítí ndú máa, ndú ònòkò gbí 'bá ndú 'do tí kpédélé ngo nje ndú gí.

¹³ Ndá 'bí ònò i gbí kù ndá dó nawù ku tí nó ta mbelè ndú kù i ngèlè kálásè nó, a jè, ta bà nò ta 'bá mì ndá 'duù sàkàmàa. Ndú kùtáa má si ká mítí ndá ònò, má wálá, à nìkí ma. Káa ndá i mbe gí volo ndú ngé gí, a ndá bà kùtù tí, ta bà yuu tí ndú mì gbí ndá i, ta ndá có ònò ta rẹ̀ ndú gbí wálá, delè ta bà 'dè ndá 'bí ònò kpo-kpò có mbe 'vii ta ndú lá.

¹⁴ Ye koṛo có máa, àà bà 'vii ta ndâ nawù ku ñinó ta mbelè ndú kù i ngèlè kálásè nó a bà kò ndâ 'bí ngú 'dakò, ndú 'ví jò ta ndâ 'vii, wàa ndú 'ví koṛo có gítí ndâ i-'bá mi ndú. Tacó wàa, ndâ ku'di mi ndoo 'ví 'de ta kpokèji bà ñonoko ndoo lá.

¹⁵ Ye kù 'dè có tí nò tacó ndâ 'bí nawù ku kpónó 'dòkò 'do tí ndoo kù ɾu ndi Gba-vò-i gí.

¹⁶ Má ènò, nambe 'bí niì gbaànjé gbí òkò tí yo tí ndâ mbe kù kili ta ɾè mi Bindi-Mbíri má a nawù ku, à niki éno máa yí kpolo tí nambe wó tí nò, wàa sè yo 'ví koṛo có gítí sè ndâ nawù ku ñinó ta ndâ 'duù mi ndú wálá nò.

¹⁷ 'Bí có mì ye káká' i jì wò a ñinó máa, yo 'ví te duù míti ndâ tó kpo 'duù ñinó tí ndâ kùro yo nò. Ye kù ni a ndâ kpo 'duù ñinó mbe 'vii tí ndâ 'duù ñinó náa à 'ví te duù míti ndú gí nò. Yo delè 'ví ko mboo ndâ nètè mì ndú jì ndú. Co tí ndâ i 'dáá gí, yo 'ví te duù míti ndâ ña ndâ tó kpo 'duù ñinó mbe kù ma có mì Mbíri, ta ndâ ñinó mbe kù nibà có mì Mbíri ta woti tí nò.

¹⁸ Tacó à cu mí gbí waràgà mì Mbíri éno máa, «À caka gbí nje mbe gbà deme ta wu ngo lá.» À gii cu 'bí máa, «Ko mboo nètè mì ndâ mbe bàkà nètè á jì ndú.»

¹⁹ À má kpi ngbàngà tí 'bí kpo 'duù jì wò, wò 'ví ùnje gítí có tí nò lá, sè káa ñinó wò má 'di có tí nò 'do gbí nje ndâ 'duù go só, go ta'ò, kózò gí.

²⁰ 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndâ kpo 'duù mì yo má nanaka muu wó míti bà bàkà vò i, wò 'ví 'dè gbí vò i mì wò nò jì yí mì kùro ndâ mbè 'duù, tacó wàa ndâ 'bí ka wò kpo 'duù 'ví cì ta gúku bà bàkà ña i tí nò.

²¹ Ye kù see wò jì Mbíri, ye kù see wò jì Bindi-Mbíri tí Jézù, ye delè kù see wò jì ndâ basili mì Mbíri, máa, wò 'ví kpolo tí ndâ có tí nò 'dáá náa ye 'dè jì wò nó ta kábà tí ndú. Wò delè 'ví njèè gbí òkò tí ndâ 'duù lá.

²² Gu gítí bà bàkà 'duù tí kùro ndâ mbe kili ta ɾè mì Bindi-Mbíri lá. Tacó ndâ 'duù bà go wò á muu wó. Kpòlo tí lo 'do tí ndâ vò i 'dáá gí.

²³ Wò 'ví njù 've ngo mì lú lá. Wò ta o 'dáá gí 'ví ñònòkò ngo njú-njú mì lo ta làmbu pe zùu-zùu éno, tí yeè gítí gbí yì lo, delè tacó sé'i kù bàkà wò ká tà ndi ka wó.

²⁴ À kù nò vò i mì ndâ 'bí 'duù ká míti nji ɾo ndú. Káa ndâ 'bí 'duù a ndâ gbàà'và, wò bà bàkà a o tacó bà 'di gbí vò i mì ndú.

²⁵ Tó i delè ká éno, à ngùu lá. Káa 'duù kpèti má tala bà ngùu tí wó tí, àà bà co ká co gí sè.

6

¹ Ndâ 'duù ñinó tí ndâ i-zógó-zogo mì ndâ 'bí ka ndú nó 'ví te duù míti ndâ mbe tí ndú, tacó wàa à 'ví volo ɾè Mbíri lá, à delè 'ví no ta nje gítí bà nibà i mì ndoo lá.

² Káa ndâ i-zógó-zogo ta mbe tí wó só má a ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bindi-Mbíri, yí 'ví bàkà nètè jì mbe tí wó ta vò tàmuu, tacó náa ndâ yì a ndâ ná'vindi nó, lá. Ngé gí lá! Tacó 'duù tí nò mbe kù 'de gbolò i gbí nètè mì wó nó a ná'vindi wó tí mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri, tí kpóló-kpòlo 'duù mì Mbíri.

Ndâ sú bà nibà i ta ndâ kpo-kpò i

Nibà ndâ có tí nò jì ndâ 'duù pétékè'i, yee tí o tí nó náa à ya gí gbí muu ndú gí, wàa ndú 'ví bàkà go ndâ có tí nò.

³ Káa 'bí 'duù má nibà 'bí ña lókó-loko có mbe 'vii ta wu có mì Mbíri náa Bindi-Mbíri tí Jézù nibà jì ndoo nó lá,

⁴ 'duù tí nò kù luguu a tí wó, ta bà mòò ɾo wó sínò. Yí delè nò 'bí i gbaànjé ni lá. À gbí muu ña ndâ 'duù tí nò a má bà 'vee gbí ndâ i 'dáá gí. 'Bí ña i mì ndú delè a bà 'dè ndâ 'bí ña tende có mbe kù jò ndâ kù, ta mà, ta ngò, ta ndâ vò có, delè ta bà koṛo ndâ vò có ta nderè ndú wálá gbí òkò tí ndâ 'duù.

⁵ Nètè mì ndâ ña ndâ 'duù tí nò delè a bà ñònòkò muu ndâ 'duù ñinó ta muu tí ndú wálá, mbe dò 'bi ndú 'do tí yúco gí, mbe kù si bà bàkà go có mì Mbíri tí i bà 'de ndâ kpo-kpò i gbí a muu to tí nò.

⁶ À dú káa yúco máa, bà bàkà go có mì Mbíri kù je tó i me gbolò jì 'duù. Káa sè káa ñinó máa, 'duù tí nò 'ví dù me mbe gbolò njembí lá.

⁷ Te mí gbí muu lo éno máa, àà táánò jò ndoo me ta 'bí i 'bi ndoo 'do gbí yì lá. À delè wúnò bà duu ndoo me ta 'bí i 'bi ndoo lá.

⁸ Má ènò, ndâ i-zó-zò, ta bongo má kuu mì ndoo, à tè ta ndoo gí.

⁹ Tacó ndâ 'duù ñinó ta go ndâ kpo-kpò i tí ndú nó a ndâ ndò kècè mì ndâ i ñinó mbe kù yòòngò ndâ 'duù gítí ndâ vò i nó. Ndú kù yuu miṛi ndú mí gbí wú, ta ndâ 'bí ña i ñinó ta gbí ndú wálá nó, ta bà dù ta go ndâ i mbe kù gí jì ndú ta vò i, mbe kù gbo nje ndú ta bà mi ndú. Ndâ i tí nò kù volo ndú gbí có mì gbolò njembí.

¹⁰ Tacó a bà dù ta gbolò njembí ká kù jò ndá ña ndá vò i tí nò 'dáá gí. A go ndá kpo-kpò i ká gbì tàmuu ndá 'bí 'duù kù gírì'o pàrángáá 'do tí kpokèji mì yúcó. A delè káa go ndá kpo-kpò i ká kù te sé'í me gbolò mí gbí njembí ndá 'bí 'duù.

Páwòlò kpo-gbí-tà-tù Timàtèyò

¹¹ Káa wò tí 'duù mì Mbírì 'ví kù'ba 'do tí ndá ña ndá vò i tí nò 'dáá gí, wò 'ví koṛo có bà dù tí tó 'duù mì Mbírì, wò delè 'ví koṛo có gítí bà bàkà go có mì Mbírì. Wó 'ví tee njembí lo mítí Mbírì, wò 'ví zè ndá 'duù níkì maa. Wò 'ví dù tí mbe kònò ndá i, wò delè 'ví dù tí mbe 'dè njembí.

¹² Wò 'ví gò gó muu có mì Bindi-Mbírì tí kpoò, tacó wáa wò 'ví 'de ta 'vála ñinó mbe cee lá nò, tacó ñinó a i tí nó táánò náa Mbírì tè'é tí lo gítí ta o tí nó náa wò tú ta bà tí lo tí 'duù mì Mbírì mí kùro ndá 'duù nò.

¹³ Ye kù see wò jì Mbírì, bindi ye gù see wò jì Jézú tí Bindi-Mbírì, tí mbe dù tí 'dakò táánò kùro Pónísiyò Pilátò nó,

¹⁴ máa, wò 'ví bàkà ndá i tí nó táánò náa a 'dè jì wò máa wò 'ví bàkà ndú nó ngbàrángà'i, yee tí o bà gí Mbe tí ndoo, Jézú tí Bindi-Mbírì káká'i.

¹⁵ Yí bà gí ta o tí nó mbe 'vii gbí muu Mbírì tí nó,

náa à kù ùlù yí,

tí mbe kù zogo ndá 'duù 'dáá gí,

tí Gba tí nó náa 'bí gba muu to tí nó mbe me gbolò ndii yí wálá,

tí Mbe tí ndoo,

náa 'bí mbe tí ndoo muu to tí nó mbe me gbolò ndii yí wálá.

¹⁶ À káa yí ta kpéetí wó ká dù tí ká.

Ngba bàndò tí nó náa yí kù dù tí nó me i bà zeke ta ṛo 'duù lá.

'Bí 'duù jé mbe ñò yí ta ṛo wó wálá.

'Bí 'duù delè jé gí bà ñò yí ta ṛo wó wálá.

À ùlù yí tí gba muu to tí nó kpòò ya tí .

Go-i-tí-nò.

¹⁷ 'Bí có náa ye kù 'dè jì wò a ñinó máa, wò 'ví 'dè có jì ndá 'duù ñinó tí ndá mbe ndá kpo-kpò i muu to tí nó nó, máa, ndú 'ví mba tí ndú lá. Ndú delè 'ví tee njembí ndú mítí ndá kpo-kpò i mì ndú nó lá, tacó ndá i tí nó ká go ngo díí. 'Dè có jì ndú máa ndú 'ví tee njembí ndú a i mítí Mbírì tí mbe kù je ndá i ñinó mbe kù te líkí'o mítí ndoo ta o 'dáá gí nò.

¹⁸ 'Dè có jì ndú máa, ndú 'ví bàkà ndá tó i, ndú 'ví dù tí ndá mbe bàkà ndá tó nèté, go bà dù tí ndá mbe je i jì ndá 'duù ta tó njembí, delè tí ndá mbe 'viiki gbí bà je i jì ndá 'bí 'duù lá.

¹⁹ Ndú má 'vala gbí ña kpokèji tí nó, ndú bà kili ndá tó i me gbolò gítí taabé, náa go cèe 'vála má kuu tí ndú nó.

²⁰ Káa wò 'ví kpòlo tí i tí nó táánò náa à je jì wò máa wò 'ví kpòlo tí nó, Timàtèyò. Si bà yuu nje lo gí gbí ndá có ñinó náa ndú me ndá có mì Mbírì lá nó, ta ndá kponje ñónókó mì ndá 'duù ñinó mbe kù bàkà tí ndú tí ndá mbe 'di gbí có mì Mbírì nó mí to.

²¹ Tacó ndá 'bí mbe tè gí tàkò ña ndá i tí nó gírì'o tí vò ña ñinó 'do tí kpokèji mì yúcó gí.

Mbírì 'ví koni yo 'dáá gí.

BÀ SÓ TÌMÀTÈYÒ

Bà só bà cu wàràgà mì Páwòlò jì Tìmàtèyò

¹ Nìnò a ye tí Páwòlò tí mbe gí tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù 'do gbí có mì Mbírì. Mbírì je ye, tacó wáa ye 'ví dù tí mbe ma có 'válá tí nó mbe cee lá, náa yí tí Mbírì táánò cí cí máa yí bà je jì ndá 'duù nìnò bà gí tí ndá mbe kú dù toko ta Bìndi-Mbírì tí Jézù nò.

² Ye kú cu wàràgà tí nó tacó bà 'dè có jì wò tí Timàtèyò, tí kpóló-kpolo 'vii mì ye, máa, ye kú 'deke tí ye jì Bu ndoo tí Mbírì, ye delè kú 'deke tí ye jì Bìndi-Mbírì tí Jézù tí Mbe tí ndoo, máa ndú 'ví bàkà nambeè jì wò, ndú 'ví nò yè ọ lo, ndú delè 'ví sí wò 'ví dù ta 'dè njembí lo.

Kì nò tí Mbe tí ndoo lá

³ Ye má koọ có tí lo, ye kú 'dè níki maa jì Mbírì. Mbírì tí nó tí Mbírì mì ndá ká gù ndá, náa ndá kú bàkà nètè jì yí gbí cèe kpokèjì nò. Ye ta o 'dáá gí kú koọ có tí lo ta o tí nó náa ye má kú 'deke tí ye jì Mbírì.

⁴ Ye má koọ có bà 'dù ngo-ọ lo táánò ta o bà njèè gbí òkò tí ndá nó, go bà nò wò má a i mbe zì ku, à kpónó zì ye gí. O bà 'de tí ndá káká'í ta 'bí o wúnò bà me líkí tí ye ta ọ wálá.

⁵ Mbí ye kuu tí ọ bà tee njembí lo mítí Bìndi-Mbírì tí Jézù. Wò 'de ọ njembí tí nó me 'do to lá. Ndá gù lo Lùyjǎ, tí nawu nawu lo, ta nawu lo Yúnìsì, delè táánò káa ndá mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì tí Jézù go i mì lo nò. À kpónó teke-tèkè mì lo nò káa gbèe ọ bà ùnje mì ndú táánò nò, ta kponje tí wálá.

⁶ Má ènò, ye kpónó kú 'va a mbí lo, máa, wò 'ví kílì wu gí ta i-nambeè tí nó táánò náa Mbírì je jì wò ta o bà bàkà wò mì ye tí mbe nìbà i nò.

⁷ Tacó Mbírì táánò je jì ndoo me bèrì mbe sí ndoo 'ví dù tí ndá mbe kì nò kùro ndá 'duù nó lá, yí je jì ndoo a Bèrì mbe je wotí bà zeke gbí nì ọ ndá 'duù. Bèrì tí nó a mbe sí ndoo 'ví zè Mbírì ta tó njembí, yí delè a mbe sí ndoo 'ví dù tí ndá mbe bàkà i-'vii lá.

⁸ Má ènò, wò 'ví cì gúku lá, wò delè 'ví kì nò tí bà ma có tí Mbe tí ndoo lá. Wò delè 'ví kì nò tí ye tacó náa ye kpónó kuu gbí zàà á muu wò nó lá. Gbì gbí njembí lo gítí bà kònò sé'í muu bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbe tí ndoo, sé náa Mbírì je wotí gítí jì wò gí nò.

⁹ Mbírì 'vala ndoo 'do gbí vò i, bìndi yí gii tèt'è tí ndoo, máa ndoo 'ví dù tí ndá 'dóó 'duù mì yí. Yí tèt'è tí ndoo me tacó máa ndoo bàkà a 'bí i mbe níki ma nó lá. Yí bàkà ènò 'do ká gbí 'dóó nambeè mì wò, ta nderè ká mì wò. Yí bàkà nambeè tí nó táánò jì ndoo ta rẹ mì Bìndi-Mbírì tí Jézù á kùro bà suu to tí nó.

¹⁰ Káa a Mbe tí ndoo tí Bìndi-Mbírì tí Jézù kpónó ká gii ọ wotí mì ku gí, ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí 'válá nìnó mbe cee lá nó.

¹¹ Mbírì táánò cu 'bí wò mítí ye, máa ye dù tí tú mbe ma Banga-Ngú-Có tí nó, delè tí mbe nìbà .

¹² Nìnò a nderè có bà mbu ye nó kpónó ká nó. Kpètí ká ènò, njembí ye mù lá, tacó ye nò Jézù tí 'duù tí nó, náa ye kú tee njembí ye mítí wò nó, ni gí. Ye delè gii nò ni ngbàrángà'í gí, máa, wotí bà kpolo tí i tí nó náa yí je jì ye máa ye 'ví kpolo tí yee tí o bà ko mboo nètè mì ndá 'duù nó, kuu tí wò.

¹³ Má ènò, kpolo tí cèe có tí nó táánò náa ye 'dè jì wò nó. Wò delè 'ví 'vanda jé káa ndi ndú ndírì jì ndá 'duù tí nó náa wò kú nìbà i jì ndú nó. Dù ta bà tee njembí lo mítí Bìndi-Mbírì tí Jézù, delè ta bà zè yí níki maa.

¹⁴ Kpolo tí tó i tí nó táánò náa à je jì wò nó; kpolo tí ta wotí mì Bèrì-mì-Mbírì tí nó mbe kú 'vala gbí njembí ndoo nó.

¹⁵ Wò nò ni gí máa, ndá Figèlò, ta Èrèmàjìnìsì, ta sè ndá 'bí 'duù gbí ndá to Ásìyà kpónó 'dáá mò tí ndú 'do tí ye gí nó gí.

¹⁶ Káa Mbírì 'ví sí ndá 'vii kòtí Ònèsifórù, tacó a yí ta ndá 'bí o táánò ká kú 'dèè njembí ye ta bà gala ye ta nó ọ wò gítí nderè bà zèè ye mí gbí zàà wálá.

¹⁷ Ta o bà yee yí gbí gbata Rómà táánò, yí pà ba tí ye ta njembí wò gbaànjé yee tí o tí nó náa yí gii 'de ye gí.

¹⁸ Mbírì 'ví kòni yí ta ndòngbú o wúnò. Wò delè nò ọ nambeè tí nó táánò náa yí kú bàkà jì ye sí ye gbí gbata Èfàsù kà nó ta ọ lo ngbàrángà'í gí.

¹ Mbíri bàkà nambeè ji wò ta rè mì Bindi-Mbíri tí Jézù gí, 'vii mì ye. Má ènò, dù tí 'dakò, tacó wàa,

² wò 'ví 'dòkò ndi bà ma ndi ndá có ñinó táánò náa wò 'di 'do gbí nje ye á kùro ndá 'duù nó, ji ndá 'duù ñinó náa wò kù tee njembí lo mítí ndú nó, wàa ndú delè 'ví 'dòkò ndi bà ma ndi gbèe có tí nó gí kùro ji ndá 'bí 'duù.

³ Má ènò, kònò bà sé'i ñindi lo go i mì tó àsikèrì mì Bindi-Mbíri tí Jézù.

⁴ Wò ñò a àsikèrì 'di ta go bà dù tí kùro ndá 'bí ka wó tí wó jé ká kù ño 'di á nje nètè?

⁵ À kù bàkà ndá i 'dáá ká ta ña kpokèji bà bàkà ndú. Káa 'duù ma có me tí ña kpokèji tí nó náa à tí nó lá, mbe wu gbí wó wálá.

⁶ 'Duù má zèè bá ká tí kpoò, to bà 'boo yí wálá.

⁷ Koṛo gbí ndá có tí nó náa ye 'dè ji wò nó, bindi Mbíri bà je muu bà 'di gbí ndú ji wò gí.

⁸ Je mbí lo mítí Banga-Ngú-Có tí nó táánò náa ye kù nó ta bà ma máa, Jézù tí Bindi-Mbíri, tí 'vii-gù Dàvidé, 'vala ndi wó 'do gbí muu 'dú wó gí, nó.

⁹ Ye kpónò kù kònò sé'i ta 'bò tí kò ye, goolá ye bàkà a 'bí ña gbolò vò i nó gbí có tí nó. Kpèti ká ènò, có mì Mbíri me 'bí i go ñi ña wàa 'duù 'ví nè mí gbí còngò nó lá.

¹⁰ Má ènò, ye bà kònò ndá sé'i tí nó 'dáá gí tacó tí ndá 'duù ñinó náa Mbíri ruka ndú tí ndá 'duù mì wó nó. Tacó wàa, ndú delè 'ví 'de 'valá ñinó mbe cee lá nó, wàa ndú 'ví dù ta líkí'o tí ndú ta ndá Bindi-Mbíri tí Jézù dúú bà ya tí á tí banga bàndò.

¹¹ Có náa wò 'ví tee njembí lo mítí a có tí nó, máa,

«Ndoò táánò má ci ta ndá Jézù,
ndoò delè bà 'vala ta ndú.

¹² Ndoò má kònò tí ndoo,
ndoò delè bà dù tí ndá kpo-kpò gba ta ndú.

Ndoò má 'boo yí,
yí delè bà 'boo ndoo.

¹³ Ndoò má a ndá lókó-loko 'duù,
yí ta o 'dáá gí káa 'duù ñinó jáá nó,
tacó wóti bà 'boo tí wó, tí wó wálá.»

Tó mbe bàkà nèté

¹⁴ 'Va mbí ndá 'duù mì lo gítí ndá kpóló-kpolo có tí nó. Wò delè 'ví see ndú ji Mbíri, máa ndú 'ví tò kponje gítí ndá có ñinó ta gbí ndú wálá nó lá. Tacó ndòngbù tó i mì ndá ña ndá kponje tí nó káa bà ñònòkò muu ndá mbe kù sè tù ndú gítí ndá ña ndá kponje tí nó.

¹⁵ Bàkà wóti mì lo, tacó wàa wò 'ví ya gí kùro Mbíri ta ñò ro lo wálá, go i mì 'duù ñinó mbe bàkà ngbàrangá nèté, tí 'duù ñinó mbe nibà có mì Mbíri jáá.

¹⁶ Wò 'ví ya gí gbí ndá kponje ñónókó mì ndá 'duù ñinó ta gbí có mì ndú gítí Mbíri wálá nó lá. Tacó bà tò kponje ta ndá ña ndá 'duù tí nó kù tooko 'duù me 'dú 'do tí Mbíri.

¹⁷ Ña ndá kponje ñónókó tí nó kù dèèkè go bà dèèkè kàngàndonò nó. Ndá 'bí mbe kù nibà ndá ña ndá có ñónókó tí nó ji ndá 'duù a ndá Ìmànyò ta ka wó Filétù,

¹⁸ tí ndá mbe gíri'o 'do tí kpokèji mì yúco gí. Ndú kù ñònòkò muu ndá mbe ùnje gítí yúco.

¹⁹ Kpèti ká ènò, Mbíri sè tà 'bá mì wó ta díí rìti gí. À cu mítí su-sú 'bá tí nó, máa, «Mbíri ñò ndá 'dóó 'duù mì wó ni gí.» À gíi cu 'bí, màa, «Mbe 'dè có máa yì a 'duù mì Mbíri 'ví mò tí wó 'do tí bà bàkà lé-lé i gí.»

²⁰ Ña ndá ká'i bà zò i gbí gbolò 'bá 'dáá me ká gbaanjé lá. Ndá cèe ká'i bà zò i ta ndá kpo-kpò o kuu tí. Bindi ndá ña ñinó náa a kù zò i gbí ndú ta rì 'dáá gí nó ká kuu tí.

²¹ Má ènò, 'duù má kù'i bà 'do tí ña ndá vò i tí nó náa ye 'dè có gítí ndú nó gí, yí bà dù tí cèe 'duù mì Mbíri, go ndá cèe ká'i ñinó náa mbe 'bá mò ndú gí ndii kpolo ma gítí ndá kpo-kpò o, wàa gbí ndú 'ví dù cóó-cóó ká ngbàrangá'i tacó nèté nó.

²² Tè gí tàkò có mì ndá i gbí kù yo tí ndá 'vii-'dakò lá. Je mbí lo tí kpoò a i gítí bà bàkà ndá tò i. Wò 'ví tee njembí lo mítí Mbíri. Dù ta tó njembí lo gítí wó. Wàa wò delè 'ví dù níki maa ta ndá 'duù ñinó ta ngbàrangá njembí ndú, náa yo kù 'deke tí yo ji Mbíri ta ndú nó.

²³ Yuu nje lo gí gbí ndá kponje ñónókó, ta ndá có ñinó ta gbí ndú wálá nó lá. Tacó wò ñò ní gí máa, ndú kù gí ta gbínje gí gbí òkò tí ndá 'duù.

²⁴ Káa bòò mì Mbíri bàkà gbínje lá. Yí a mbe bàkà nambeè ji ndá 'duù 'dáá gí, yí a tó mbe nibà i ji ndá 'duù, yí a mbe du njembí,

²⁵ yí delè 'ví túbà bà lé tí có mì ndá 'duù ñinó ta có mì ndú ya toko ta có mì wó lá nó ji ndú pétékè'i, ta bà koṛo có máa, ndá-'bí-lá, Mbíri bà 'visi muu ndú gítí bà ñò yúco.

²⁶ Muu ndú má gí gítí ndú gí, ndú 'ví njaanga miři ndú 'do gbí wú mì Gba-vò-i náa yí zèè ta ndú, bindi yí gii bàkà ndú tí ndá bòò mì wó nò.

3

Ndà ndòngbú sili

¹ Te mí gbí muu lo, máa, ndá i kèjì gí bà me kpoò gbí ndá sili tí nó gí nje o nó ngé.

² Tacó ndá 'duu bà gii koṛo có ká gítí 'dóó miři ndú, ta có gítí ndá gurúsú mì ndú. Ndú bà gii sí tí ndú tí ndá mbe mòò ro, ta bà wu gbí tí ndú ta kpééti ndú. Ndú bà gii dù tí ndá mbe 'dè kú có, delè tí ndá mbe ngbútù jì ndá bu ndú ta nawu ndú. Ndú bà gii dù tí ndá 'duu mbe ñò 'duu ñinó mbe kú bàkà tó i jì ndú nó ní lá, tó i mì ndú delè bà gii dù wálá.

³ Njembí bà gii dù tí ndá 'duu wálá, delè nambeè bà gii dù gbí yí ndú wálá. Ndú bà gii dù tí ndá mbe waaka có, delè tí ndá voló-volo 'duu. Ndú bà gii dù tí ndá kàzà, delè tí ndá mbe sogo ndá tó i.

⁴ Ndú bà gii dù tí ndá mbe ba ngbù ndá 'bí ka ndú, delè tí ndá mbe bàkà ndá i-ñónókó. Ndú bà gii dù tí ndá mbe luguu tí. Áá bà gii dù tí ndú a go ndá líkí'o bindi Mbíri.

⁵ Ndú bà gii tù ngba ndú, máa ndá yí a ndá mbe 'di có mì Mbíri, káa có mì Mbíri gbí njembí ndú gbaanjé wálá. Má ènò, kpolo tí lo 'do tí ña ndá 'duu tí nò.

⁶ Tacó ndá 'bí 'duu gbí òkò tí ndú a ndá mbe bàkà l'vì mì ndú mí 'bá mì ndá 'duu, tacó bà ñi muu ndá ñinó ta muu ndú mbe me nji'dí, mbe bàkà vò i ndii muu ndú gí, delè njembí ndú me fùlá-fùlá, náa ro ndú 'de to lá ta go ña ndá i 'dáá gí.

⁷ Ndá ña ndá ñii tí nò ta o 'dáá gí kú tala i, káa bà ñii yúco ní kpò ndú gí.

⁸ Ndá ña ndá 'duu tí nò mbe kú ñònòkò muu ndá ñii tí nò a ndá mbe tò kponje gítí yúco, go i mì ndá 'dakò tí nó dígíséé ta rè ndú a ndá Jènési ta Jàmberési, mbe go 'verè tí có mì Mòze nò. Muu ña ndá 'duu tí nò volo gí. Bà 'di yúco delè kpò ndú gí.

⁹ Káa ndá ña ndá 'duu tí nó mbe kú ñònòkò muu ndá 'duu nó bà ya ta ña kpokèjì tí nó gí kùro wálá. Tacó ndá 'duu bà gii 'di gbí ndú ní go bà 'di gbí ndá Jènési ta Jàmberési ní mì ndá 'duu dígíséé gí nò.

Ndòngbú bà kpo-gbí-tà-tù Timatèyò mì Páwòlò

¹⁰ Ye me ngú tí ye jì wò lá, Timatèyò. Wò táánò ñò ndá ña bà ñibà i mì ye jì ndá 'duu, ta ña cè bà 'vala ye, ta nderè bà 'vala ye, ta bà tee njembí ye míti Mbíri, ta bà me duu mì njembí ye, ta bà zè ndá 'duu mì ye níki maa, ta bà kònò tí ye gí.

¹¹ Wò delè táánò ñò bà mbu ye, ta bà mèèkè'i tí ye mì ndá 'duu, ta ndá ña ndá vò i tí nó mbe 'de ye gbí ndá gbata Àndiyókì, ta Ìkóniyùmù, ta Lísítàrà nó gí. Ye kònò ndá bà mèèkè'i tí ye nò 'dáá gí, Mbíri delè gii 'vala ye 'do gbí ndú gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí.

¹² Má ènò, wò kpónò ñò ní ngbáràngà'i gí, máa, kponje gítí bà mèèkè'i tí 'duu ñinó mbe kú jè ta bà bàkà go có mì Bindi-Mbíri nó wálá.

¹³ Káa ndá wò 'duu, ta ndá mbe tiři kèjì gí bà zì ta nèté mì ndú ndii ñinó sàà kùro nó gí. Ndú bà eendi ndá 'duu, à delè bà eendi ndú.

¹⁴ Káa à má gítí lo, wò 'ví 'visi muu lo 'do tí có tí nó táánò náa à ñibà jì wò káa wò gii ùnje gítí ta njembí lo gbaanjé gí nó lá. Mbí lo delè 'ví ó tí ye tí Páwòlò, ta ndá 'bí ka ye ñinó táánò mbe ñibà i jì wò nó lá.

¹⁵ Mbí lo delè 'ví dù ká kácáá tí ndá có tí nó táánò náa wò 'di 'do gbí wáràgà mì Mbíri 'do gbí 'vii lo nò. Tacó a ndá có tí nó ká je muu jì wò gítí bà 'de 'válá, ta bà ùnje gítí Bindi-Mbíri tí Jézu.

¹⁶ Delè tacó a Mbíri táánò ká wu ndá có tí nó mí gbí muu ndá mbe cu ndú. Nèté mì ndá có tí nó kpolo ma a bà ñibà yúco jì ndá 'duu, ta bà yù gbí ndá vò i mì ndá 'duu jì ndú, delè ta bà túbà cée kpokèjì káká'i jì ndá mbe giri'o gí.

¹⁷ Ñinò a ña kpokèjì bà 'viindi tí ndá mbe kaa tí ndú jì Mbíri gí, gítí tó nèté.

4

¹ Ye kú see wò jì Mbíri, ye delè kú see wò jì Bindi-Mbíri tí Jézu tí 'duu tí nó bà gii dù tí mbe waa có jì ndá 'duu 'dáá gí nò. Ye gii see wò delè jì ñi bà gii Bindi-Mbíri gí bà dù tí gba muu to tí nó,

² máa, wò 'ví nanaka muu lo míti bà ma có mì Mbíri jì ndá 'duu. Go bà 'di má tí ndú, à níki ma; go bà 'di tà má tí ndú wálá, sè ñinò a ñindi ndú. Je kponje 'do nje ndá 'duu gí. Do míti ndá mbe ngbútù, wò delè 'ví je woti gítí bà ùnje gítí có tí nó náa wò kú ma nó jì ndá 'duu. Káa wò 'ví sí njembí lo 'ví dù lèè ta o tí nó náa wò kú ñibà i jì ndá 'duu nò.

³ Bàkà ndá i tí nò náa ye 'deke ndú ji wò nò kpónó, tacó 'bí o bà giì gi wúnò náa go bà sè tù gítí yúco bà giì dù tí ndá 'duù wálá. Tù ndú bà giì njaanga a i gítí bà 'di ndá 'bí tende có mbe níki tí ndú, náa ndú bà giì kili ndá mbe nibà i mì ndú mbe 'vii ta ndú, tí ndá mbe nibà ndá i tí nò ji ndú.

⁴ Tù ndú bà giì njaanga a i gítí bà 'di ndá tà-ká-tà mì ndá ká gù ndú á bìn̄di yúco.

⁵ Káa wò 'ví kpolo tí lo máa, muu lo 'ví dù tí tó muu ta o 'dáá gí. Zèè njembí lo ta o vò i, bàkà nètè bà ma Banga-Ngú-Có. Wò delè 'ví bàkà nètè tí nó náa Mbíri je wò mí nje nó ta kábà .

⁶ Á má gítí ye, à kpónó ga wú mítí m̄ri ye gí. Sè káa «r̄iti», wàa bà có tí nò 'ví cee gí.

⁷ Ye gò dú káa gó muu Mbíri. Ye kpò nje ndá 'duù gbí ngèlè gí, ye bàkà nètè tí nò ta njembí ye gbaànjé gí.

⁸ Mboo tàkò tó nètè mì ye, náa Mbíri tí mbe waa yúco kù kpolo tí tacó bà je ji ye ta ri bà ko mboo nètè mì ndá 'duù ñinò 'dáá mbe kù ù bà gi Bindi-Mbíri nó kpónó kù ùndi ye á gbíri.

Ndá 'dóó có mì Páwòlò gbí muu wó

⁹ Bàkà wotí mì lo wàa wò 'ví gí gálá gí mì ye,

¹⁰ tacó ndá 'duù kpónó 'vaaka 'dáá 'do tí ye gí. Kèrèsènisí ya gí gbí to Gálátí gí, bìn̄di Títò ya gí gbí to Dàlimàsìyà gí. Káa ñó ɾo ndá i muu to tí nó giì te Démàsì 'do tí ye ya tí gí gbí gbata Tèsalónikà gí.

¹¹ Á kpónó káa Lúkà ká kù dù mì ze ta yí. Wò má kù gí , yo 'ví gí ta Márikò. Tacó yí a kpóló-kpolo mbe koni ye ta nètè mì ye.

¹² Ye tuu Tikíkùsù gí mì yo Éfàsù ká gí.

¹³ Ye táánò si ndá wáràgà mì ye ta ndá bongo mì ye ji Kàripù gbí gbata Tòrówà. Yo má kù gí , wò 'ví kaa ndú gí tí ji ye. Wò 'ví 'visi kapi lo gítí 'bí wáràgà mì ye ñinò tí kpóló-kpolo nó ngé gí lá.

¹⁴ 'Dakò tí nó tí Àlèsándorò tí muu-tàwu, mbe kù cee ndá i 'do tí fádà nó, bàkà vò i ta ye ngé tè gí. A Mbíri ká bà 'vee gbí nje wó gítí ña vò i mì wó náa yí bàkà ta ye nò!

¹⁵ Wò 'ví kpolo tí lo 'do tí wó, tacó có mì wó dooko gí gbí có mì ndoo ngé gí lá.

¹⁶ Gbí kpédélé o bà ya ta ye gí gbí ngbàngà táánò, gbèe 'duù mbe 'dè có muu ye wálá. Ndá 'duù 'dáá bè ye ta o tí nò gí. Mbíri 'ví ñò yè ɾo ndú.

¹⁷ Káa Mbíri giì ɾò t̄iyò á kapi ye, yí giì je wotí ji ye, tacó wàa ye 'ví dù tí tú mbe ma có mì yí ta kábà ji ndá 'duù ñinò náa ndú me ndá Jùdèyà lá nó 'dáá gí, wàa ndú 'ví 'di . Bìn̄di yí giì 'vala ye 'do gbí nje ndá siingii gí.

¹⁸ Mbíri bà 'vala ye 'do gbí ndá vò i 'dáá gí. Yí bà ya ta ye gí 'bá mì wó gbíri níki maa.

À ùlù Mbíri á kpóó ya tí ! Go-i-tí-nò.

Ndá ndòngbú 'vé

¹⁹ Ye 'vee ndá Pìrisílá ta Àkùyílá, ta ndá kòtí Ònèsifórù.

²⁰ Èrásitù táánò giì yee ta ze ká gbí gbata Kòrìndì, bìn̄di ye giì jee Tòròfìmù ta sé'í tí wó mí gbí gbata Milétù.

²¹ Bàkà wotí mì lo wàa yo 'ví gí á kùro ndá pì mì ndá kpo-kpò pípiri tí nó kèjì nò.

Ndá Yùbùlù, ta Pùdèni, ta Línò, ta Kiláwúdiyà, ta ndá ná'vindi ndoo 'dáá gí 'vee wò ma.

²² Mbíri 'ví je njembí bà ñò yí tí Mbíri ni ji wò.

Mbíri delè 'ví koni yo 'dáá gí.

Páwòlò cu wáràgà jì TÍTÒ

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, tí bòò mì Mbíri, ye delè a tú mì Bindi-Mbíri. Mbíri cu 'bì wó á míti ye, bindi yí gii tuu ye gí bà konì ndá 'duù tí nó náa yí tí Mbíri ruka ndú tí ndá ñinó mì wó gí nó ta bà kili wu gí tà bà tee njembí ndú míti wó, delè gí bà ñibà yúco tí nó mbe 'vii ta có mì wó tí Mbíri nó,

² yúco tí nó mbe kù je muu jì ndú gítí bà koṛo có lì míti 'valá tí nó mbe cee lá, náa Mbíri tí mbe 'dè 'verè jé lá ci ndá 'duù gítí sàà gí nó.

³ O tí nó náa Mbíri ci nó mâ gii gí gí, Mbíri gii uu gbí còngò có kóó mì wó nó. Bindi yí gii kpili có mì wó nó jì ye, náa ye kpónó kù ma jì ndá 'duù go kòcò wó tí Mbíri tí Mbe 'vala ndoo nó.

⁴ Ye kù cu wáràgà tí nó jì wò tí Títò, tí 'dóó 'vii mì ye, tacó ndá sósò'ò ta ndá a ndá mbe tee njembí míti Mbíri. Ye kù 'deke tí ye jì Mbíri tí Bu ndoo, ye delè kù 'deke tí ye jì Bindi-Mbíri tí Jézú tí mbe 'vala ndoo, éno máa, ndú 'ví bàkà nambeè jì wò, ndú delè 'ví si 'bí i 'ví ba muu lo lá.

Nètè mì Títò gbí to Kèrèti

⁵ Ye táánò si wò mí Kèrèti, tacó wàa, wò 'ví 'viindi ndá i kà. Ye táánò 'dè có jì wò éno máa, wò 'ví ñò ndá 'bí kpo 'duù, wàa wò 'ví bàkà ndú tí ndá kpo 'duù kùro ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri ta ndi gbí ndá gbata gbí to Kèrèti gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí.

⁶ Ndá ña ndá kpo 'duù tí nó 'ví dù a ndá cèe kpo 'duù, ta tó muu ndú. Ndú 'ví dù me ndá mbe kò njèèkù ñii lá. Ndá 'vii mì ndú 'ví dù a ndá mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri, tí ndá 'vii mbe kù 'dí có, ta tó rẹ̀ ndú.

⁷ Tacó 'duù ñinó tí kpo 'duù kùro ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nó a mbe kpolo tí 'bá mì Mbíri. Á má éno, yí 'ví dù me ña 'duù ñinó náa ndá 'duù kù no nje ndú gítí ndá cè bà i mì wó nó lá; yí 'ví dù me ña 'duù ñinó mbe koṛo có máa, à 'ví si có 'dáá ká míti có mì yí nó lá; yí 'ví dù me 'duù ñinó ta tàkòcò wó kù kpolo ká gálà nó lá, yí 'ví dù me vò mbe ñjù pe lá, yí 'ví dù me mbe cee có gbí òkò tí ndú ta 'duù ta 'bì wó lá, yí 'ví dù me ña 'duù ñinó ta njembí wó ká gítí bà 'de i gbí i nó lá.

⁸ 'Duù ñinó tí kpo 'duù kùro ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nó 'ví dù a 'duù ñinó mbe kù te wíri míti ndá mbe 'dó-do, yí 'ví dù a 'duù ñinó ta go bà bàkà tó i kuu tí wó, yí 'ví dù a 'duù ñinó náa a muu ká tí wó, yí 'ví dù a 'duù ñinó jáá kùro Mbíri, yí 'ví dù a 'duù ñinó náa tàkòcò Mbíri kù peteke gítí wó, yí 'ví dù me 'duù ñinó mbe kù bàkà i gí tàkò có mì sé njembí nó lá.

⁹ 'Duù ñinó tí kpo 'duù kùro ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nó 'ví dù a mbe zèè yúco tí nó ta kponje gítí wálá náa à ñibà jì yí nó ta 'bì wó sósò'ò, tacó wàa, yí 'ví 'de ta wotí bà ñibà yúco jì ndá 'duù, yí delè 'ví 'de ta wotí bà uu gbí còngò 'verè mì ndá mbe kù 'vii 'verè míti yúco nó jì ndú.

¹⁰ Tacó ndá tù-ká-kpò-có, ta gbí có mì ndú wálá, tí ndá mbe 'verè mbe kù eendi ndá 'duù me mbè kuu tí. Ndá mbe le bèrè ndá i 'verè tí nó kpolo ma a ndá mbe zèè có gítí tàkù bà ya gí gbí gázà.

¹¹ Wò 'ví si ndú 'ví njaanga nje ndú lá. Tacó ndá ña ndá 'duù tí nó a ndá mbe volo 'bá mì ndá 'duù ta bà ñibà ndá i ñinó mbe 'vii ro 'bá lá nó. Ndú delè kù bàkà ndá i-nò tí nó ká tacó bà zò-nje ndú cuki.

¹² A 'bí 'duù tí 'dóó dii ndú, delè tí mbe 'dè-kòcò mì ndú tí ndá 'duù Kèrèti táánò, ká 'dè có éno máa, «Nètè mì ndá 'duù Kèrèti káa bà 'dè 'verè cuki. Ndú a ndá mbe kpó, tí ndá mbe gamàtà ta i gbí ndú wálá.»

¹³ Có tí nó náa 'duù tí nó 'dè nó a yúco. Á má éno, baṛaka míti ndú, tacó wàa ndú 'ví dù tí ndá cèe mbe tee njembí ndú míti Mbíri,

¹⁴ wàa ndú 'ví je mbí ndú míti ndá tà-ká-tà 'verè mì ndá Jùdèyà lá, ndú delè 'ví bàkà go ndá có mì ndá 'duù tí nó náa bà 'di yúco me cékélè gbí tú ndú gí nó lá.

¹⁵ Ndá i 'dáá gí kùro ndá 'duù ñinó ta njembí ndú ngbàrángà i kùro Mbíri nó káa ndá ngbàrángà i, káa ngbàrángà i kùro ndá 'duù ñinó tí ndá vóló-voló 'duù mbe tee njembí ndú míti Mbíri lá nó wálá, tacó muu ndú, ta ndá kpokèjì bà koṛo có mì ndú volo gí.

¹⁶ Ndú kù bàkà tí ndú tí ndá mbe ñò Mbíri ni gí, káa cè ña bà bàkà ndá i mì ndú dooko gítí bà bàkà i mì ndá mbe ñò Mbíri ni gí lá. Ndú a ndá vò 'duù, tí ndá mbe kpò có, mbe 'vii tí ndá mbe bàkà tó i lá.

2

Cèe bà nibà i

- ¹ Káa à má gítí lo, wò 'ví ni jì ndá 'duù káa bà kpokèjì mì yúcó.
- ² 'Dè có jì ndá kpo 'duù máa, ndú 'ví si tí ndú jì pe lá, ndú 'ví dù tí ndá mbe koṛo có, ndú 'ví dù me tí ndá 'duù ñinó mbe kù bàkà i á gí tàkò có mì sé njembí nó lá, ndú 'ví dù tí ndá 'duù ñinó mbe ùnje gítí Mbírì ta njembí ndú gbaànjé, ta go ndá 'duù tí ndú, ndú delè 'ví dù me ña ndá 'duù ñinó tí ndá nuù-gú-nuù-bè'dè nó lá.
- ³ Wò delè 'ví 'dè có jì ndá niù ñinó ta gbí dù ndú mbe yù gí nó, máa, ndú 'ví bàkà i á go i mì ndá 'duù ñinó mbe kù co tí kpokèjì mì Mbírì nò. Ndú 'ví dù me tí ndá mbe tùbà wò kpokèjì jì ndá 'duù lá. Ndú 'ví dù tí ndá mbe wò nje lá. Ndú delè 'ví dù tí ndá mbe zèè ngé pe lá. Ndú 'ví dù tí ndá mbe nibà cèe kpokèjì bà 'vala ndò á 'bá jì ndá 'duù,
- ⁴ tacó wàa, ndú 'ví dù tí tí ndá mbe kpo-gbì-tà-tù ndá 'viní ñinó mbe kù kpolo gí yaa gí tàkò ndú nó gítí bà zè ndá 'dakò mì ndú, ta ndá 'vii mì ndú, nìkì maa.
- ⁵ Ndú 'ví kpo-gbì-tà-tù ndú tacó wàa, ndú 'ví dù tí ndá niù ñinó mbe ni bà koṛo có gí, ta ṛo ndú mbe me v'á lá. Ndú 'ví dù tí ndá niù mbe zèè 'bá mì ndú. Ndú delè 'ví dù tí ndá niù ñinó ta 'dè njembí ndú, mbe kù 'di có mì ndá 'dakò mì ndú nò. 'Dè có jì ndú máa, ndú 'ví nibà ndá i tí nò jì ndá niù, tacó wàa, ndá 'duù 'ví go ta 'verè mítí có mì Mbírì lá.
- ⁶ Wò delè 'ví kpo-gbì-tà-tù ndá 'vii-'dakò máa, ndú 'ví tè gí tàkò có mì ndá i gbí kù ndú lá.
- ⁷ Wò 'ví dù tí 'duù ñinó náa ndá 'duù 'ví ñò bà bàkà ndá tó i 'dáá gí ni a i 'do mì lo. Wò má kù nibà i jì ndá 'duù, wò 'ví tùbà tí lo jì ndú tí 'duù ñinó ta bà lè tí lo wálá. À delè 'ví dù gbí kòcò lo a wotí go kòcò gba.
- ⁸ Wò 'ví 'dè jì ndá 'duù a ndá cèe có ta nji ká gbí ndú, tí ndá có ñinó náa wotí bà 'visi tende có gí tàkò ndú 'ví dù tí 'bí 'duù wálá. Tacó wàa, ndá mbe kù jòò gbí có ta ndoo 'ví ñò 'dóó có ñinó náa ndú 'ví kpi tí ta ngbàngà tí ndoo nó lá.
- ⁹ 'Dè có jì ndá bòò máa, ndú 'ví 'di có mì ndá mbe tí ndú. Ndú delè 'ví bàkà go có ñinó gbí njembí ndá mbe tí ndú nó ta o 'dáá gí ta kponje mì ndú gítí wálá.
- ¹⁰ Ndú delè 'ví po ndá 'bí vici i mì ndá mbe tí ndú lá. Ndú 'ví dù tí ndá 'duù jáá, tacó wàa, ndá i tí nò 'dáá náa ndú kù bàkà nò 'ví si ta ndá 'duù 'ví wu gbí bà nibà i mì Mbírì tí Mbe 'vala ndoo.
- ¹¹ Wò ñò ní gí, máa, Mbírì tùbà nambeè mì wó a i tacó bà 'vala ndá 'duù 'dáá gí.
- ¹² Mbírì kù bàkà nambeè jì ndoo, tacó wàa, ndoo 'ví ñò tí ni éno máa, ndoo 'ví 'dò kò ndoo mítí kpokèjì ñinó mbe kù ya ta ndoo gí 'dè 'do tí wó tí Mbírì nó lá. Delè tacó wàa, ndoo 'ví dù ta go ndá i tí nó muu to tí nó mbe ya gí gbí có mì wó tí Mbírì lá nó, lá. Mbírì kù bàkà nambeè jì ndoo, tacó wàa, ndoo 'ví ñò tí ni éno máa, ndoo 'ví 'vala ta muu ndoo ngbàrángà 'i, tí ndá 'duù jáá kùṛo wó tí Mbírì
- ¹³ kù ù ta ndi bà gí líkí'o mì ndoo, náa ndoo kù koṛo có lì mítí , tí o bà tù ngba gbolò Mbírì mì ndoo, tí Mbe 'vala ndoo, tí Jézú, tí Bindi-Mbírì,
- ¹⁴ mbe si miṛi wó jì ku, tacó bà njaanga miṛi ndoo 'do gbí ndá ña ndá wò i 'dáá gí, nò. Yí bàkà ndoo tí ndá ngbàrángà 'duù, tacó wàa, ndoo 'ví dù tí tí ndá 'dóó 'duù mì yì; delè tacó à 'ví dù tí ndoo káa go bà bàkà tó i cuki.
- ¹⁵ Kò-kò ta ndá có tí nò jì ndá 'duù. Tùbà cèe kpokèjì jì ndá 'duù ñinó mbe gṛi'o gí nó ta bà do mítí ndú ta gúku tí lo wálá, go i mì gba. Wò 'ví si 'bí 'duù gbaànjé 'ví si wó tí 'dè 'duù lá.

3

Bà bàkà ndá i ñinó mbe kù koni ndá 'duù

- ¹ 'Va mbí ndá 'duù mì lo máa, ndú 'ví 'di có mì ndá gba mì ndú, ta ndá kpo 'duù kùṛo ndú. Ndú ta o 'dáá gí 'ví dù ká léngé-enge kù ù bà bàkà i ñinó náa à tí .
- ² Ndú 'ví 'dè wò có gítí ndá 'duù lá. Ndú delè 'ví dù tí ndá mbe kù kii'ba 'do tí bà 'dèkè mà. Ndú 'ví dù tí ndá 'dè 'duù mbe kù si ndá ña ndá 'duù 'dáá gí tí i.
- ³ Tacó, 'bí o táánò kuu tí náa 'dóó ndoo ta miṛi ndoo a ndá mbe ñonókò, tí ndá tù-ká-kpò-có, náa à kù eendi ndoo. Njembí ndoo ta o tí nò ká gítí ndá tende ña i mbe niki tí ndoo muu to tí nò. O mì ndoo ta o tí nò ká gítí bà tò kii, giì jè bà bàkà ndá i ñinó mbe kù milisè tí ndá 'bí 'duù nò. Ndá 'duù ta o tí nò kù sogo ndoo. Ndoò delè ta o tí nò kù sogo tí ndoo gbí òkò tí ndoo.
- ⁴ Káa Mbírì tí Mbe 'vala ndoo nó giì tùbà nambeè mì wó, ta tó bà zè ndoo mì wó,
- ⁵ ta bà 'vala ndoo. Káa yí 'vala ndoo nò me gí tàkò 'bí ña tó i náa ndoo bàkà jì yí nó lá; à káa 'dóó bà ñò yè ṛo ndoo mì wó ká si yí 'ví 'vala ndoo, go có mì wó gbí njembí wó. Yí 'vala ndoo ta bà caka tí ndoo ta ngo, mbe kpò gbí ndi bà jò ndoo. Bindi yí giì bàkà ndoo tí ndá ngú 'duù ta bà tuu Bèri mì wó tí Mbírì jì ndoo.

⁶ Mbíri je Bèri mì wó jì ndoo túkà'i ta rẹ̀ mì Jézù, tí Bìndi-Mbíri tí Mbe 'vala ndoo.

⁷ Mbíri njaanga miṛi ndoo 'do gbí vò i, tacó wàa, ndoo 'ví dù tí ndá 'vii-'bá mbe kù koṛo có lẹ̀ míí 'wálá ñinó mbe cee lá nò.

⁸ Ñinó a yúco ta kponje á gítí wálá ká nò.

Có gbí njembí ye éno máa, wò 'ví nanaka muu lo míí ndá có tí nò. Tacó wàa, ndá 'duù ñinó mbe kù tee njembí ndú míí Mbíri nó 'ví te tí mí gbí muu ndú máa, ndá yí 'ví dù tí ndá mbe bàkà ndá tó i ta i ká gbí ndú tacó tí ndá 'duù ta o 'dáá gí.

⁹ Káa wò 'ví kii'bà 'do tí bà tò ndá kponje ñónókó, ta bà 'deke rẹ̀ ndá ká gù lo kpènjèngè'veè tí i 'vérè mì ndá Jùdèyà. Wò delẹ̀ 'ví kii'bà 'do tí bà 'dèèkè mà ta bà 'dè wo muu ndá có mì Mòze. Tacó nètẹ̀ mì ndá ña có tí nò wálá. I delẹ̀ gbí ndú wálá.

¹⁰ 'Duù má kù njèè gbí òkò tí ndá mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri, wò 'ví cì yí, máa yí rọ̀ tìyò 'do tí ña i tì nò, yee gbí só. Yí má biya bà 'di có mì lo gí, wò 'ví 'vee bà tí wó káká'i lá.

¹¹ Káa, wò 'ví ñò ni éno máa, ña 'duù tí nò a voló-volo 'duù, tí vò mbe bàkà vò i, mbe le wú míí miṛi wó ta kpéétí wó gí.

Ndòngbú có mì Páwòlò jì Titò

¹² Ye kẹ̀jì gí bà tuu 'bí 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá Àrètẹ̀mà ta Tikíkùsù jì wò. 'Duù tí nò náa ye bà tuu yí nò má yee tí lo ngé gí, wò 'ví gí gálá gí bà 'de ye gbí gbata Nìkòpólisi, tacó ye kù koṛo có bà cì ndá pì cò'o tí nó kẹ̀jì nó a i mì ká.

¹³ Je wotí gítí nó mì ndá Àpólò ta Zénà tí nó tí mbe kù waa có gbí ngbàngà nò.

¹⁴ Ndá 'duù mì ndoo 'dáá gí 'ví tala bà bàkà ndá tó nètẹ̀, tacó wàa ndú 'ví 'de ta i tacó bà kòni tí ndú, náa 'bí i má gbaaka ndú nò; ndú 'ví dù me tí ndá 'duù ñinó ta i gbí ndú wálá nó, lá.

¹⁵ Ndá 'duù tí nó náa ze ta ndú káá nó 'dáá gí 'vee wò ma. 'Dòkò ndi 'vé mì ze á jì ndá tó nambe ze ñinó mì yo ká mbe kù tee njembí ndú míí Mbíri nó.

Ye kù 'deke tí ye jì Mbíri máa, yí 'ví bàkà nambeè mì wó jì yo 'dáá gí.

Páwòlò cu wáràgà jì FÍLÍMÒNÌ

¹ Njìnó a ye tí Páwòlò, tí 'duù tí nó á kpónó kuu gbí zàà muu Bindi-Mbírì tí Jézù nó, ká kù cu wáràgà tí nó. Ze kù gbo gbí bà cu wáràgà tí nó ta Timatèyò, tí ná'vindí ndoo, jì wò tí Fílímòni, tí tó ka ze mbe nètè,

² ta ndá 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì á mí 'bá mì lo nó, ta nàmi ze Áfiyà, ta Àrikipùsù tí ka ze àsikérimì Bindi-Mbírì

³ Ze kù 'deke tí ze jì Mbírì tí Bu ndoo, ze delè kù 'deke tí ze jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì, máa ndú 'ví bàkà nambeè jì yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù ta gbí òkò tí yo nìkì maa.

Páwòlò 'deke tí wó jì Mbírì tacó tí Fílímòni

⁴ Fílímòni, ye ta o 'dáá gí má kù 'deke tí ye jì Mbírì, ye delè kù 'deke tí ye tacó tí lo, ye delè kù 'dè nìkì maa jì Mbírì tacó tí lo,

⁵ tacó ye kù 'di tàwo bà tee njembí lo mítí Mbe tí ndoo Jézù, ta tàwo bà zè ndá 'duù mì Mbírì ta njembí bà zè Mbírì mì lo.

⁶ Ye kù 'deke tí ye jì Mbírì, máa yí 'ví si bà nì kaà mì lo ta ndá 'bí ka lo mbe kù ùnje gítí Bindi-Mbírì nó 'ví je muu bà nò ndá tó i tí nó 'dáá gí náa ndoo kù 'de 'do mì wó tí Mbírì ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì 'ví nó 'ví nì jì yo túkà'i.

⁷ Cò bà dù njembí lo tí njembí bà zè Mbírì nó peteke tàkòcò ye ngé ndii gí, à delè gù je jì ye a wotí, ná'vindí ye. Tacó wò 'dèè njembí ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì gí.

Páwòlò yù nambeè 'do mì Fílímòni tacó tí Ònésimò

⁸ Ye nò nì gí máa, à tí ye a wotí tacó bà 'dè cò jì wò máa, wò bàkà go cò mì ye ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì.

⁹ Káa, à kpèti ká ènò, ye kpónó kù bàkà me ña njìnò lá. Ye kpónó tí Páwòlò, tí kpo 'dakò tí nó á kuu gbí zàà muu Bindi-Mbírì tí Jézù nó kù 'deke a tí ye jì wò, máa, wò si njembí lo 'ví dù tí njembí bà zè Mbírì.

¹⁰ Ye kù 'deke tí ye jì wò tacó tí 'vii mì ye Ònésimò, náa ye gí tí bu wó si ye kpónó kuu gbí zàà nó.

¹¹ Yí táánò sàà kùro a 'duù njìnò ta i gbí wó jì wò wálá nó, káa i gbí wó kpónó me gbolò jì ndá só ngé ndii gí.

¹² Ye kpónó kù tuu ndi wó jì wò ta njembí ye ká gá'dáá tàkò wó.

¹³ Ye kùtáá bà si yí 'ví dù á mì ze ta yí, tacó wàa yí 'ví dù tí mbe koni ye bindi lo á si ye kpónó kuu gbí zàà á muu cò bà ma Banga-Ngú-Có nó.

¹⁴ Káa go bà bàkà ènò kùro bà 'di cò 'do gbí nje lo tí ye wálá. Tacó ña njìnò bà dù goolá ye kù yòòngò wò yóóngó-yòòngò gítí bà bàkà nambeè jì ye nó. Káa à nìkì káa bà bàkà nambeè jì ye mì lo 'do gbí 'dóó cò mì lo gbí njembí lo.

¹⁵ Ndá-'bí-lá Mbírì táánò njèè gbí òkò tí yo ta Ònésimò ta làmbu o nó ká tacó wàa yí 'ví dele ndi wó gí mì lo ngbé.

¹⁶ Káa yí bà dele me tí i-zógó-zogo káká'i lá. Yí bà dele ndi wó gí mì lo tí kpóló-kpolo ná'vindí lo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbírì. À kpèti káa 'dóó ye, Ònésimò kpónó a kpóló-kpolo 'duù mì ye. Káa à má jì wò, yí a 'dóó-'dòò ná'vindí lo, yí delè a ná'vindí lo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo.

¹⁷ Á má ènò, te wìri mítí wó á go bà te wìri mì lo mítí ye, náa wò dú má káa ka ye nó.

¹⁸ Káa yí táánò má bàkà a 'bí i mbe nìkì lá ta wò, 'bí i mì lo delè má ká mì lo muu wò, ye bà si cò ndá i tí nó jì wò á muu wó gí.

¹⁹ A ye tí Páwòlò ká kù cu wáràgà tí nó jì wò ta 'dóó 'bí ye, máa, ye bà si cò ndá i mì lo náa áa muu wó nó 'dáá gí. Ye delè bà 'vèè gbí nje lo tacó ndá i njìnó mì ye muu lo nó wálá.

²⁰ Á má ènò, ye kpónó kù kojo cò lì a i mítí lo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo, ná'vindí ye. Tacó wàa, wò tí mbe kù ru ndi Bindi-Mbírì 'ví je wotí.

²¹ Ye nò nì gí, máa, wò bà 'di cò mì ye gí; ye delè gù nò nì gí, máa, ye bà 'de ndá i 'do mì lo me gbolò ndii ndá i tí nó náa ye yù 'do tí lo gbí wáràgà tí nó nó gí.

²² Káa tà 'bá wìri mì lo ù ta ndi ye, tacó ye kù kojo cò bà ya gí mì yo ká, náa Mbírì má nò bà 'deke tí yo, wàa yí 'ví je nó jì ye nó.

Ndá ka nètè mì Páwòlò 'vee Fílímòni

²³ Èpàfàràsì, tí ka ye, náa ze kpónó kuu gbí zàà muu Bìndi-Mbírì tí Jézù ta yí nó 'vee yo ngé ma.

²⁴ Ndâ ka ye mbe nètè: ñinó a Márikò, gii je Àrisítárikù, gii je Démàsi, gii je Lúkà, delè 'vee yo ma.

²⁵ Ye kù 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo, Jézù tí Bìndi-Mbírì, 'ví cù 'dè ngo cù wó mítí yo 'dáá gí.

Wáràgà jì ndá ÌBÌRÁYÒ

Mbírì tuu 'Vii mì wó ta ndá có mì wó

¹ Mbírì gbí ndá ká o dígísèè kù tuu a ndá mbe 'dòkò có mì wó ta ndá có ònínó náa à gbí njembí wó nó jì ndá ká gù ndoo. Yí tuu ndú 'vìlì-'vìlì gbí ndá tende òja kpokèjì.

² Káa gbí ndòngbù o tí nó, tí o mì ndoo náa ndoo kpónó kù 'vala gbí á gí nje o nó, yí tuu a 'dóó 'Vii mì wó tí mbe 'dòkò có gbí nje wó jì ndoo, 'Vii mì wó tí nó náa yí je yí tí mbe zèè ndá i-'bá mì wó 'dáá gí, náa yí táánò je wotí bà suu ndá i 'dáá gí jì yí nó.

³ A 'Vii tí nó mì Mbírì nò ká je cè kózò tí Mbírì teke-tèkè. À delè káa yí ká je tú Mbírì kpíí mítí wó. Ndá i muu to tí nó 'dáá gí, ta ndá i gbírì 'dáá gí kù dù a i 'do gbí có mì wó, tacó à gbí kòcò wó a wotí go kòcò gba. Yí má gii tojo ndá wò i mì ndá 'duu muu to tí nó gí, yí gii kù tí wó dèngècè to gbí kù'bi mì gbolò Gba á ngéé gbírì,

⁴ lè náa yí gí tí gbolò 'duu ndii ndá basili mì Mbírì 'dáá gí gí nó.

'Vii-mì-Mbírì a gbolò 'duu ndii ndá basili mì Mbírì gí

⁵ Tacó Mbírì jé ta 'bí rì gbaànjé 'dè có jì basili mì wó ngàyi, máa,
«Wó a 'vii mì ye, ye wúnó gí tí bu lo gí?»

Yí delè je ta gbèè rì 'dè có jì 'bí basili mì wó gbaànjé éno máa, yí tí Mbírì bà dù tí bu wò, wàa yí 'ví dù tí 'vii mì yí nó lá.

⁶ Káa, ta o tí nó náa Mbírì táánò kù tuu tí ta 'Vii-kírì mì wó gí muu to tí nó nó, kòcò Mbírì gí tàkò wó éno máa,

«Yo tí ndá basili mì ye tí Mbírì 'dáá gí 'ví ùlù yí.»

⁷ Bindì kòcò Mbírì gítí ndá basili mì wó tí Mbírì éno máa, yí tí Mbírì bàkà ndá tú mì yí tí pípìrì, bindì yí gii bà bàkà ndá bòò mì yí tí ngba wu.

⁸ Káa Mbírì gii 'dè có gítí 'Vii mì wó éno máa,

«Jàlàmbà mì lo, «Ákoo Mbírì», bà dù tí ká.

Wò bà cu mù-kórò-gba mì lo co ká tí kpokèjì ònínó jáá nó.

⁹ Wò bà zogo 'bá mì lo ta bà waa có mítí ndá 'duu mì lo ta yúco.

Wò a mbe co ta ndá 'duu tí jáá kpokèjì;

go bà co tí lókó-loko kpokèjì tí lo wálá.

Ònínó a gbí nderè có tí nó náa Mbírì tí nó, tí Mbírì mì lo nó,

le tí ta bèrè jì wò ta pètékè tàkòcò wó

á kùro ndá ka lo nó ká nó.

¹⁰ A wò táánò ká sè rèngbó to tí nó ta 'bì lo.

À delè ká wò ká suu ndá i tàrì ta 'bì lo.

¹¹ Ndá to ta tàrì bà cee gí,

káa wò bà cee wálá.

Ndá to ta tàrì bà me ká go bà me ká mì bònggo gí,

káa wò bà me ká wálá.

Ndá to ta tàrì bà yaka go bà yaka bònggo nó gí,

káa wò bà dù tí ká.

¹² Wò bà pařaka ndá to ta tàrì go bà pařaka zì bònggo 'va gí 'dè;

áá bà 'visì ndú go bà 'visì bònggo.

Káa wò bà dù cóó-cóó ká tí wò tí nó kuu nó dúú bà ya tí ;

wò bà zò to wálá.»

¹³ Mbírì jé 'dè có jì 'bí basili mì wó gbaànjé éno máa,

«Kí tí lo to gbí kù'bi mì ye,

wàa ye 'ví bàkà ndá mbe kù sogo wò tí ndá i-tà-tàma mì lo,» nó lá.

¹⁴ À má éno, ndá basili mì Mbírì a ndá yè? Ndá basili mì Mbírì a ndá lílì mbe kù bàkà nètè mì Mbírì, náa Mbírì kù tuu ndú gí bà konì ndá 'duu tí nó kèjì gí bà 'de 'válá nó.

2

Gbolò 'válá

¹ À má éno, ndoo kpolo tí yúco tí nó náa ndoo 'di nó kácá-kácá. Ndoó má kpolo tí ndoo lá, ndoo bà soloko 'do tí gí.

² Tacó có tí nó náa Mbíri dígísèè tuu ta basili mì wó jì Mòze, máa yí 'dòkò jì ndá ká gù ndoo nó, má dù káa yúco, náa ndá mbe biya bà 'di gí 'de mbèlè tàkò bà kù tú bà 'di có mì ndú lá gí,

³ ndoo bà ndò 'do gbí mbèlè bà biya bà 'di gbolò có tí nó, tí có mbe je 'vála jì ndoo nó, co tí kpokèjì ngayi? Kpédélé mbe 'dè có tí nó jì ndá 'duù gbí o mì ndoo a Mbe tí ndoo tí Jézù, bindi ndá 'duù ñinó mbe 'di 'dò gbí nje wó nó gù 'dòkò ndí jì ndoo.

⁴ Mbíri delè gù túbà có tí nó náa ndá mbe 'di 'do gbí nje Mbe tí ndoo 'dòkò jì ndoo nó tí yúco ta bà bàkà ndá kpo-kpò i ñinó náa bà 'dè có gítí ndú kpò nje ndá 'duù gí nó, ta bà bàkà ndá serè, ta bà je Bèri mì wó tí Mbíri tí i-nambee jì ndá 'duù go có mì wó náa à gbí njembí wó tí Mbíri.

Mbe tè kùro ndá 'duù gí gbí 'vála

⁵ Tacó Mbíri táánò bàkà me ndá basili mì wó tí ndá mbe zogo to tí nó kèjì, náa ndoo kù 'dè có gítí nó, lá.

⁶ Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

«Á Mbíri, 'duù tà a yè wàa wó 'ví je ta mbí lo mítí wó?

⁷ Wò táánò je wotí jì 'duù gáa gí tàkò ndá basili mì lò ta làmbu o.

Wò táánò bàkà yí tí gba ngbèzèè.

Wò gù te duù mítí wó.

⁸ Wò gù bàkà yí tí gba mì ndá i 'dáa gí.»

Mbíri bàkà 'duù tí gba mì ndá i 'dáa gí, yí mò 'bí i gbaanjé gí ndii máa 'duù me gba mì ñinó lá nó lá. Káa ndoo ñò bà dù 'duù tí gba mì ndá i 'dáa gí á go có tí nó kálásé.

⁹ I ñinó náa ndoo ñò nó a bà bàkà Jézù mì Mbíri tí lúkúfá 'duù co tí ndá basili gí ta làmbu o gáa éno. Tacó wàa yí 'ví cì tacó tí ndá 'duù 'dáa gí á 'do gbí nambee mì Mbíri. À kpónó le bèrè á jì yí ngbèzèè, à delè kù te duù mítí wó, 'do gbí có bà kònò sé'i mì wó, ta bà cì yí.

¹⁰ À dú nó a yí. Tacó wàa Jézù tí 'duù tí nó náa Mbíri suu ndá i muu to tí nó 'dáa gí tacó tí wó, náa ndá i delè 'dáa gí kù dù muu to tí nó ta rẹ wó nó, 'ví dù tí kpédélé 'duù mbe kònò sé'i tacó bà gí ta ndá 'duù gí gbí ngba'o.

¹¹ Rengbó 'duù tí nó tí 'Duù mì Mbíri nó, ta rẹngbó ndá 'duù tí nó náa yí bàkà ndú tí ndá 'duù mì Mbíri nó, ká gbaanjé. Tacó éno, ñò ọ wó gítí bà nì «ná'vindí» mítí ndú wáa.

¹² Yí kù 'dè có jì Mbíri éno máa,

«Ye bà kò-kò ta rẹ lo jì ndá ná'vindí ye.

Ye bà ùlù wò mí kùro ndú ta o tí nó náa ndú má kili gí.» nó.

¹³ 'Bí có mì wó káká'i éno máa,

«Ye bà kojo có li mítí Mbíri.»

Bindi 'bí kòcò wó máa,

«Ijinó a ye ká kuu nó;

ñinó a ze ta ndá 'vii tí nó náa Mbíri kaa ndú jì ye nó ká kuu nó.»

¹⁴ Ndá 'vii tí nó mì Mbíri náa yí kaa ndú jì Jézù nó 'dáa gí a ndá 'duù ta mbelè gbí dù ndú. Tacó éno, Jézù gù je gbèe ọa tú ndú nó, tacó wàa yí 'ví dù tí 'duù go ndú. Yí bàkà éno, tacó wàa yí mà cì gí, yí 'ví mò ta Gba-vò-i tí gba mì ku 'do pí jalambà gí nje seè.

¹⁵ Wàa yí 'ví 'vala tí ta ndá 'duù tí nó 'dáa gí náa gúku kù da 'bò mítí kò ndú gí nó.

¹⁶ Tacó nètè mì wó táánò me ta ndá basili mì Mbíri lá, nètè mì wó a i ta ndá 'vii-gù Àbiráámò.

¹⁷ Tacó éno, Mbíri gù bàkà yí go ndá ná'vindí wó teke-tèkè. Tacó wàa, yí 'ví dù tí tí 'duù mbe ñò yè ọ ndú, delè tí gbolò bu-Mbíri mì ndá mbe kù bàkà nètè mì Mbíri ta njembí wó gbaanjé. Tacó wàa, Mbíri 'ví je tí ta à-cee-gí gítí ndá vò i mì ndú.

¹⁸ Tacó yí táánò ta miyi wó ñò sé bà tala yí mì Gba-vò-i gí. Tacó éno, wotí bà koni ndá 'duù ñinó náa Gba-vò-i kpónó kù tala ndú nó kuu tí wó.

3

Jézù a gbolò duù ndii Mòze gí

¹ À má gó éno, yo tí ndá ná'vindí ye, tí ndá 'duù mì Mbíri náa yí kaa yo mò gí mì wó tí Mbíri gí nó, 'ví kojo có gítí Jézù tí tú mì Mbíri, delè tí Kùro ndá bu-Mbíri mì yúco tí nó náa ndoo kù ùnje á gítí nó.

² Yí tí Jézù táánò bàkà nètè mì Mbíri ta njembí wó gbaanjé ká go i mì Mòze tí mbe bàkà nètè mì Mbíri dígísèè ta njembí wó gbaanjé.

³ Káa à te duù mítí Jézù ndii Mòze gí, á go ñinó náa ndá 'duù kù te ta duù mítí mbe gèè 'bá ndii 'bá tí nó náa yí gèè nó gí nó.

⁴ À bì ndâ 'bá 'dáá gí a 'bì 'duù, káa a Mbíri ká suu ndâ i 'dáá gí.

⁵ Káa Mòze táánò bàkà nètè mì Mbíri ta njembí wó gbaànjé gbí òkò tí ndâ 'duù mì Mbíri tí ndâ Ìziriyéli 'dáá gí, á go bòò mì Mbíri mbe kù 'dè yúco gítí ndâ i ñinó náa Mbíri kèjì gí bà bàkà ndú nò.

⁶ Káa Jézú tí Bindi-Mbíri táánò bàkà nètè 'bá mì Mbíri ta njembí wó gbaànjé á go njembí 'Vii mì Bu wó. Káa ndoo a ndâ 'vii mì Mbíri, náa ndoo má ci gúku lá nò. Ndoò delè mà kì nò gítí i tí nó náa ndoo kù koro có li mítí nó lá nò.

Bàndò bà wotí tacó tí ndâ 'duù mì Mbíri

⁷ Tacó ènò, kòcò Bèri-mì-Mbíri éno máa,
«Yo wúnó má 'di kòcò Mbíri,

⁸ yo 'ví bàkà ngbútù á go i mì ndâ 'duù tí nó dígísèé
mbe volo mítí Mbíri ta o bà tala ndú mì wó,
si ndú gbí kángáá nga ngoò nó lá.

⁹ Ndâ ká gù yo dígísèé tala bà ò wotí mì ye,
káa ndú ò ta ndoò zi'duù-só gí.

¹⁰ Tacó ènò, tàkòcò ye táánò gù kpolo gítí ndâ 'duù tí nó.

Bindi ye gù 'dè có éno máa,

«Ndâ có gbí njembí ndú 'dáá ká tende.

Ndú ta o 'dáá gí kù co me tí kpokèjì mì ye lá.»

¹¹ Káa ye tí Mbíri gù be tí ye ta kpo tàkòcò éno máa,

«Ndú bà 'dò kò ndú mítí bàndò bà tèwo ye wálá.» »

¹² Yo kpolo tí yo, ndâ ná'vindi ye, tacó wàa 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò yo 'ví dù ta vò njembí wó, tí ña vò njembí ñinó mbe si yí 'ví njèè gbí òkò tí ndú ta wu Mbíri nó lá.

¹³ Yo koni tí yo gbí òkò tí yo ta ri 'dáá gí. Yo 'ví ni «taàbé» gítí bà koni tí yo gbí òkò tí yo lá, tacó wàa, njembí yo 'ví gbí káàngbá gítí Mbíri 'do gbí tiri mì wò i lá.

¹⁴ Tacó ndoo 'dáá gí a ndâ ka Bindi-Mbíri, náa ndoo má zèè kpédélé có tí nó náa ndoo táánò ùnje gítí nó tí kpoò yee tí o ku mì ndoo gí nò.

¹⁵ À cu mí gbí wàràgà mì Mbíri éno máa,

«Yo má 'di kòcò Mbíri wúnó

yo 'ví bàkà ngbútù á go i mì ndâ 'duù tí nó mbe kpò có mì Mbíri dígísèé nó, lá.»

¹⁶ A ndâ 'di dígísèé ká 'di kòcò Mbíri káa ndú gù kpò tí mítí wò ta ngbútù gí nó? À dígísèé me ndâ Ìziriyéli tí nó náa Mòze kaa ndú 'do Másiri nó lá.

¹⁷ Káa tàkòcò Mbíri dígísèé kpolo a i gítí ndâ 'di ta ndoò zi'duù-só nó? À kpolo me gítí ndâ mbe bàkà vò i tí nó mbe ci-ciki ta ndi gbí kángáá nga ngoò nó lá?

¹⁸ Káa Mbíri dígísèé be tí wó nó a i jì ndâ 'di, éno máa, ndú bà 'dò kò ndú gbaànjé á mì bàndò bà tèwo yì wálá nó? Yí be tí wó me jì ndâ mbe kpò có lá?

¹⁹ À má ènò, ndoo kpónò ò ni gí, máa, bà yee tí bàndò bà tèwo ndú dígísèé kpò ndú gí tacó ndú tee njembí ndú mítí Mbíri lá.

4

¹ À má ènò, ndoo kpolo tí ndoo, tacó bà cí tí nó náa Mbíri táánò ci ta ndâ ká gù ndoo gítí bà ya ndú gítí bàndò bà tèwo ndú nó cee lá. Káa ndoo má kpolo tí ndoo lá, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo bà bè gbí bà yee tí bàndò tí nó gí. Tacó Mbíri wúnò bà 'vee gbí nje ndâ 'duù ñinó gbí òkò tí yo mbe yee tí bàndò tí nó lá nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

² Ndoò táánò 'di Banga-Ngú-Có go ñindi ndú, káa ndú 'de i gbí Banga-Ngú-Có tí nó náa ndú 'di nó lá, tacó có tí nó 'de njembí ndú me tí njembí ndâ 'duù ñinó mbe kù tee njembí ndú mítí Mbíri nó lá.

³ A ndoo tí ndâ mbe ùnje gítí Banga-Ngú-Có tí nó ká yee tí bàndò bà wotí tí nó náa Mbíri dígísèé ci ndâ ká gù ndoo gítí nó. Tacó kòcò Mbíri éno máa,

«Ye be tí ye ta kpo-tàkòcò gí éno máa,

«Ndú bà 'dò kò ndú mítí bàndò bà tèwo mì ye gbaànjé wálá.» »

Mbíri 'dè có tí nó si yí cee ta nètè bà suu ndâ i mì wó sàà gí.

⁴ Tacó à cu có gítí bà vò-nje só sili mì gbí wàràgà mì Mbíri éno máa,

«Mbíri gù tèwo wó ta bà vò-nje só sili 'do tí ndâ nètè mì wó 'dáá gí.»

⁵ À gù cu 'bí káká'i éno máa, Mbíri máa,

«Ndú bà 'dò kò ndú gbaànjé á mítí bàndò bà tèwo mì ye wálá.»

⁶ 'Bí có kpónò a ñinó máa, ndâ 'bí 'duù 'ví yee tí bàndò bà tèwo tí nó mì Mbíri nó, lè náa ndâ kpédélé 'duù tí nó táánò mbe 'di Banga-Ngú-Có nó yee ká lá tacó ndú táánò biya bà 'di có mì Mbíri gí nò.

7 Tacó ènò, Mbìrì gii ci cí gítí 'bí o náa yí gii gbì rẹ̀ o tí nò tí «Wúnó.» Bindi yí gii tuu Dávidè, tí gbolò gba mi ndá Jùdèyá, ta kòndi o bindi có tí nò, ta gbèe ndi có tí nò, máa, «Yo Wúnó má 'di kòcò wó, yo 'ví bàkà ngbútù lá.»

8 Tacó Jòsùwà táánò má tè kùro ndá Ìziriyéli yee tí bàndò bà tèwò tí nò náa Mbìrì táánò ci ndú gítí nò gí, Mbìrì táánò bà ci ndi 'bí ngú o ji ndú wálá.

9 À má ènò, bàndò bà wotí mi Mbìrì náa yí kù kpòlo tí tacó tí ndá 'duù mì wó nó kuu tí. Bàndò tí nò a rí tí nó tí rí bà wotí Mbìrì á bindi bà suu ndá i mì wó nó.

10 Tacó 'duù ñinó mbe ya gí bà tèwò wó á mì ndú ta Mbìrì gí nó a 'duù ñinó mbe cee ta nèté mì wó gí nó. Tacó Mbìrì táánò tèwò wó si yí cee ta nèté mì wó gí.

11 À má ènò, ndoo te kpo muu, tacó wáa ndoo 'ví yee tí bàndò bà tèwò ndoo. Ndoos te kpo muu tacó wáa 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndoo 'ví gboò mí ndii ta ngbútù, á go ñindi ndá ká gù ndoo dígíséé nó, lá.

12 Tacó có mì Mbìrì a wu có, tí có ñinó ta wu jé 'dèè 'do tí lá, mbe kù cu 'duù tí bà 'deeke 'bili wó ngéé gí gbí òkò ndá 'bili á tà 'i ká ndii zi nje sizò gí. Có mì Mbìrì a có ñinó mbe nò 'bè gbí òkò tí ndá yúcó ta 'vérè ngéé gbí njembí 'duù tà 'i ká ni gí.

13 'Bí i ñinó náa à suu yí sùú-suu nó mbe ni bà ngùù tí wó 'do tí Mbìrì gí nó wálá. Mbìrì nò ndá i gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. Ndá i 'dáá gí kù gbaa tí ndú mí gbí ngbàà rí á mí kùro wó tí Mbìrì tí nó náa ndoo 'ví yù gbí ndá i tí nó náa ndoo bàkà nó 'dáá gí nó.

Jézù tí gbolò Kùro ndá bu-Mbìrì

14 À má ènò, ndoo tee njembí ndoo mítí Mbìrì tí kpòò, lè náa gbolò bu-Mbìrì mì ndoo tí Jézù, tí 'Vii-mi-Mbìrì, bà ba gbí pípiri ya gí gbìrì gí nó.

15 Tacó gbolò bu-Mbìrì mì ndoo tí Jézù me 'duù ñinó mbe kù si tàmuu ndoo ji Gba-vò-i ta o tí nó náa Gba-vò-i má kù paa ta bà a tàmuu ndoo gítí bà bàkà vò i nó lá, tacó Gba-vò-i táánò paa ta yí á go bà paa ta ndoo mì wó kpónó nó gí, káa yí gii kpò nje Gba-vò-i gí.

16 À má ènò, ndoo cì gúku gítí bà yèè ndi ndoo dè gí rẹ̀gbà jàlàmbà mì Mbìrì lá. Ndoos yèè ndi ndoo dè gítí, tacó wáa yí 'ví nò ta yè rọ ndoo. À delè má gí gítí o mì bà koni tí, yí 'ví bàkà ta nambeè ji ndoo.

5

1 Áá táánò kù cu 'bí mítí 'duù, bindi áá gii bàkà yí tí Kùro ndá bu-Mbìrì, mbe dù kù bàkà i-Mbìrì ta rẹ̀ mì ndá 'duù 'do ká gbí òkò tí yo. Nèté mì 'duù tí nó náa à bàkà yí tí Kùro ndá bu-Mbìrì nó a bà ci ndá i-'bí ndá 'duù, ta bà waa mbelè tacó bà si muu ndá vò i mì ndá 'duù.

2 À má ènò, 'duù tí nó náa à bàkà yí tí Kùro ndá bu-Mbìrì nó 'ví 'vala ta ndá 'duù ñinó mbe 'di gbí-o lá, gii je ndá 'duù ñinó mbe gírì'o gí nó, ta pétéké có, tacó yí tí bu-Mbìrì delè káa 'duù ñinó ta ndá 'dóó vò i ñindi wó delè kuu kápí wó.

3 Tacó ènò, kózò tí wó tí Kùro ndá bu-Mbìrì 'ví waa mbelè tacó bà si muu ndá 'dóó vò i ñindi wó, delè tacó ndá vò i mì ndá 'duù.

4 'Duù bàkà tí wó tí Kùro ndá bu-Mbìrì ta kpéétí wó lá. A Mbìrì ká kù cu 'bí wó mítí 'duù, máa yí dù tí Kùro ndá bu-Mbìrì, á go bà cu 'bí wó mítí Àróni, máa yí dù tí Kùro ndá bu-Mbìrì dígíséé nó.

5 À kpéti káa Bindi-Mbìrì, áá táánò me káa yí ká ki tí wó pí jàlàmbà 'do gbí 'dóó có mì wó gbí muu wó ta kpéeti wó éno máa, yì a Kùro ndá bu-Mbìrì nó, lá, a 'duù tí nó mbe 'dè có ji yí éno máa,

«Wò a 'Vii mì ye, ye wúnó gí tí Bu lo gí.»

6 'Bí kòcò 'duù tí nó ji yí káká 'i éno máa,

«Wò bà dù tí bu-Mbìrì dúu bà ya tí á go ñindi Mèlèkizédèkì.»

7 Si Jézù táánò kù 'vala muu to tí nó, nó, yì gii 'deke tí wó ta ngo-rọ̀ ta rọ̀ wó ta kòcò wó ngéé gí yaà á ji Mbìrì, tí 'Duù tí nó ta wotí bà 'vala yí 'do 'bí ku a kuu tí wó nó. Káa Mbìrì gii nò yè rọ̀ wó, tacó yí táánò a mbe si Mbìrì tí i.

8 Yí kpéti káa 'Vii mì Mbìrì, bà kònò sé 'i gii je muu ji yí tacó bà dù tí mbe 'di có gí.

9 Mbìrì má gii yù yí ngbóó gí, yí gii dù tí rẹ̀ngbó 'valá ji ndá mbe kù 'di có mì wó,

10 tacó Mbìrì gii bàkà yí tí bu-Mbìrì go Mèlèkizédèkì.

Yo 'ví ne 'do tí kpokèjì mì Mbìrì lá

11 Ndá có mì ze me mbè tacó bà 'dè gítí có bà dù Bindi-Mbìrì tí Kùro ndá bu-Mbìrì á go ñindi Mèlèkizédèkì nó kuu mì ze, káa bà 'dè gbí ndú mì ze ji yo kpóló-kpòlo, tacó bà ya có gí gbí muu yo kpóló-kpòlo.

¹² Tacó a yo kùtáà ká bà dù tí ndâ mbe nìbà i ji ndâ 'duù, káa à gii dù ndí a yo kpónó ká kù gii pà 'duù, wàa yí 'ví 'bità bà nìbà có mì Mbírì ji yo á 'do òrèngbó káká'i. À tí yo a go bà no kí, go bà zò i tí yo wálá.

¹³ Tacó 'duù ònínó mbe kù no kí nó òò kpokèjì gítí bà dù jáá kùro Mbírì ni lá, tacó yí a dó 'vii.

¹⁴ À kù zò i a ndâ 'duù ònínó mbe kù tì bà zò i gí, tí ndâ 'duù ònínó mbe kù 'viiki gbí có tacó bà òò 'bè gbí òkò tí ndâ tó i, ta vò i nó.

6

¹ À má ènò, ndoo kpónó 'ví kojo có go i mì ndâ 'duù ònínó náa gbí dii ndú yù gí nó. Ndoosì bà dù kù 'viiki káa gbí ndâ kpédélé có tí nó náa áá táánò nìbà ndú ji ndoo gítí Bìndi-Mbírì nó mí to. Ndâ có tí nó náa áá táánò nìbà ndú ji ndoo ènó máa, ndoo 'visi muu ndoo 'do tí bà bàkà ndâ i ònínó mbe kù ya ta ndoo gí nje ku nó gí, wàa ndoo 'ví tee njembí ndoo mítí Mbírì;

² ta có gítí bà caka tí, ta bà je wotí, gii je có gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú, ta có gítí ndòngbù bà waa có ngbé lá nó.

³ Ndoosì bà kojo có go i mì ndâ 'duù ònínó náa gbí dii ndú yù gí nó gí, náa Mbírì má ùnje gí nó.

⁴ Káa à má gítí ndâ 'duù tí nó náa ro ndú táánò njaanga gí, ndâ 'duù tí nó mbe tala líkí i-nambee tí nó mbe gí 'do mì Mbírì nó gí, ndâ 'duù tí nó náa Bèri-mi-Mbírì je wotí ji ndú gí,

⁵ ndâ 'duù tí nó mbe òò tó i mì có mì Mbírì ni gí, ndú delè gii òò ndâ wotí bìndi ku ni gí nó,

⁶ ndâ òò ndâ 'duù tí nó má caka 'bì ndú 'do gbí ndâ i tí nó jéé gí, bà 'visi muu ndú ndí gítí bà co tí kpokèjì mì Mbírì káká'i a cèe «pàrà-ngùù-kpò-diigba.» Wotí mì ndú gítí bà dele ndi ndú gí gítí kpokèjì mì Mbírì káká'i wálá, lè náa ndú ùnje gítí bà gbì 'Vii-mi-Mbírì mítí njèekpè mù gí, ndú delè gii ùnje gítí bà ònoko yí mí kùro ndâ 'duù gí nó.

⁷ Tacó to mbe njù ngo mù tí nó mbe kù ni mítí, bìndi ndâ òò náa ndâ 'duù ji mítí nó gii bàkà ji ndú gí nó, a to ònínó náa Mbírì cù 'dè ngo cù wó mítí gí.

⁸ Káa to ònínó mbe kù kù ndâ bè kperè ta zibàmù nó, a to mbe dooko ta bà i njà mítí mì Mbírì gí. Ndòngbù ká tacó bà ji ta òò tó tí nó delè káa wu.

⁹ Ze kpèti má 'dè ká ènò, bà njindi yo kpòò káa bà tó, ndâ tó 'duù mì ze. Gúku gbí njembí ze gítí yo wálá; yo a ndâ 'duù mì 'válá.

¹⁰ Tacó Mbírì me mbe 'boo 'duù, wàa yí 'ví neke tí ta ro wó 'do tí bà zeke ndâ tó nètè mì yo, ta tó bà zè tí nó náa yo táánò zè ta ndâ 'duù mì wó náa yí kaa ndú mò gí mì wó gí ta rè wó nó lá.

¹¹ Káa có ònínó kpónó gbaànjé gbí njembí ze nó ènó máa, yo 'dáá gí 'ví bàkà nètè ta go nètè tí nó tí yo yee tí ndòngbù o tí nó náa yo 'de i tí nó náa yo kù kojo có lì mítí nó gí.

¹² Yo dù tí ndâ mbe kpó lá, yo mèlè bìndi ndâ 'duù tí nó mbe 'de i tí nó náa Mbírì táánò ci ndâ 'duù gítí nó 'do gbí bà tee njembí ndú mítí Mbírì, gii je bà dù ndú tí ndâ mbe kpácà nó.

Yà-cí-ci mì Mbírì kpili lá

¹³ Ta o tí nó náa Mbírì táánò kù ci tí ta Àbiraámò nó, yí ta o tí nó be káa 'dóó tí wó tí Mbírì ji Àbiraámò, tacó 'bí 'duù mbe me gbolò ndii yí tí Mbírì gí tacó wàa yí 'ví be ta tí 'duù tí nó ji Àbiraámò nó wálá.

¹⁴ Tacó ènò, yí gii be tí wó ji Àbiraámò ènó máa, «Ye bà cù 'dè ngo cù mítí lo ta njembí ye gbaànjé ta bà je ndâ 'vii ji wò me mbè.»

¹⁵ Àbiraámò táánò gii dù kpécè kù ù ndi i tàkò cí tí nó náa Mbírì ci ta yí nó, yee tí o tí nó náa yí gii 'de gí.

¹⁶ Ndâ 'duù kù be tí ndú a i ta rè 'duù ònínó tí kpóló-kpolo 'duù mì ndú nó. Có má gbí òkò tí ndâ 'duù, à kù òò yúco a i 'do tí bà be tí ndú.

¹⁷ À má ènò, tacó go bà je kponje 'do nje ndâ 'duù tí nó náa Mbírì dígiséé ci ndú máa yí jé 'visi muu yí lá nó, mà gii gí gítí Mbírì gí, yí gii be tí wó ji ndú.

¹⁸ Yí bàkà ènò, tacó wàa à 'ví dù kuu tí a ndâ i sósò'ò, náa bà 'visi ndú a cèe «pàrà-ngùù-kpò-diigba», tacó wàa ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe fa ngèlè vò i gí gí mì yí nó 'ví 'de ta wotí gítí bà kojo có lì mítí cí tí nó náa yí ci ta ndoo nó.

¹⁹ I tí nó náa ndoo kù kojo có lì mítí nó ká kù si lílì ndoo 'ví dù tí ndoo. Ònínó a i ònínó mbe ya ngéé gí kapí ngbùngbù à tà'i 'bá-Mbírì á gbíri,

²⁰ gítí bàndò tí nó náa Jézù ya gítí tí kpédélé 'duù tacó tí ndoo nó. Jézù ya gí mì Mbíri á kápí ngbùngbù tà'i 'bá-Mbíri tacó yí gí tí Kùro ndá bu-Mbíri go Mèlèkizédèkì dúú bà ya tí gí.

7

Bu-Mbíri tí nó tí Mèlèkizédèkì nó

¹ Mèlèkizédèkì tí nó tí gbolò gba Sàlèmi, delè tí bu-Mbíri tí nó tí mbe kù bàkà i jì Mbíri tí nó mbe kù dù ngéé gbíri nó táánò gù ya gí kùro Àbiráámò ta o bà dele ndi Àbiráámò 'do bà mì ndá kpo-kpò gba gbí gò. Ndú mà gù 'de tí ndú gí, Mèlèkizédèkì gù cù 'dè ngo cù wó mítí Àbiráámò.

² Bindi Àbiráámò gù ruka bà i mì Mbíri 'do tí ndá ña i tí nó náa yí zèè 'do gbí gó nó gbaanjé-gbaanjé 'daá gí, bindi yí gù kaa jì Mèlèkizédèkì. Kpédélé gbí rẹ̀ tí nó tí Mèlèkizédèkì nó éno máa, yí a gbolò gba ñinó mbe kù co ká tí jáá kpokèjì mì Mbíri. Gbí ñinó tí Mèlèkizédèkì tí gbolò gba Sàlèmi nó éno máa, Mèlèkizédèkì a gba mbe kù zogo ndá 'duù mì wó ta 'dè njembí wó.

³ Mèlèkizédèkì a 'duù ñinó náa à 'di tà-ká-tà gítí bu wó lá, à 'di tà-ká-tà gítí nawu wó lá, à delè 'di tà-ká-tà gítí ndá ká gù wó lá. Rèngbó wó wálá, ndòngbú wó delè wálá, káa yí kù dù tí bu-Mbíri go 'Vii-mi-Mbíri nó ká dúú bà ya tí.

⁴ 'Dakò tí nó tí Mèlèkizédèkì nó táánò bà dù me 'dè gba lá, lè náa a Àbiráámò tí rẹngbó ndá Ìziriyéli 'daá gí táánò ká gò i-Mbíri á jì yí gí nó.

⁵ À cu mí gbí wáràgà mì Mòze éno máa, ndá 'vii-gù Lévi tí ndá bu-Mbíri 'ví gò i 'do mì ndá ná'vindi ndú, náa ndú káa ndá 'vii-gù Àbiráámò go ndú.

⁶ Káa 'dakò tí nó tí Mèlèkizédèkì náa rẹngbó wó 'do me tí Àbiráámò lá nó táánò gò i a i 'do mì Àbiráámò. Bindi yí gù cù 'dè ngo cù wó mítí Àbiráámò tí 'duù tí nó náa Mbíri táánò ci yí nó.

⁷ Có ñinó ta kponje á gítí ngé gí wálá nó a ñinó máa, a kpo 'duù ká kù cù 'dè ngo cù wó mítí ndá 'vii tàkò wó.

⁸ 'Bí có mbe gù dù káká'i a ñinó máa, ndá bu-Mbíri tí nó mbe kù gò i 'do mì ndá 'duù nó, a ndá 'duù náa à jò ndú jì ku nó. Káa à cu mì gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, Mèlèkizédèkì kù 'vala ká dúú bà ya tí.

⁹ Lévi tí rẹngbó ndá bu-Mbíri tí nó náa ndá Ìziriyéli táánò kù gò i jì yí nó, táánò gò i jì Mèlèkizédèkì gí. Yí kpétí má gò ta 'bi wó lá, i tí nó náa Àbiráámò tí mbe jò ña ndá Ìziriyéli táánò gò jì Mèlèkizédèkì si a jò yí tí Lévi lá nó si muu ndá 'vii gbí yí wó tí Àbiráámò 'daá gí dúú kù ya tí.

¹⁰ Tacó pàrà wó tí Lévi táánò ta o bà 'de tí ndá gù wó Àbiráámò ta Mèlèkizédèkì nó kuu gbí kongoo gù wó Àbiráámò.

¹¹ Mbíri táánò lè má bàkà ndá Ìziriyéli tí ndá 'duù ñinó ta bà lè tí ndú wálá nó a i 'do gbí có mì ndá bu-Mbíri, tí ndá 'vii kòtí Lévi, tacó ñinó táánò a rẹngbó bà tuu Mòze mì Mbíri ta ndá có mì wó tí Mbíri jì ndá Ìziriyéli ká nó, gbí nderẹ̀ bà bàkà ndá 'bí ngú bu-Mbíri ñinó á tí ndá kòtí Mèlèkizédèkì si ndá kòtí Àroní nó mí to 'ví dù i a yè?

¹² Tacó à má 'visi ña ndá bu-Mbíri gí, à delè 'ví 'visi ndá có mì Mòze gí.

¹³ Tacó ña Mbe tí ndoo, tí 'Duù tí nó náa à kù 'dè ndá có tí nó gítí wó nó, tende. 'Bí 'duù gbaanjé 'do njekejì mì ndú mbe dù tí bu-Mbíri jé táánò wálá.

¹⁴ Tacó ndá 'duù 'daá gí jò mì ngbàrángà'i gí máa, Mbe tí ndoo táánò a 'Vii kòtí Júdaà. Káa Mòze táánò 'dè có ta rẹ̀ bà dù 'bí 'duù tí bu-Mbíri 'do gbí òkò tí ndá 'vii kòtí Júdaà jé lá.

'Bí bu-Mbíri go Mèlèkizédèkì

¹⁵ 'Bí có ta kponje gítí wálá a ñinó máa, 'bí ngú bu-Mbíri go Mèlèkizédèkì kpónó 'vanda gí gbí ngba'o gí.

¹⁶ Ngú bu-Mbíri tí nó 'vanda me 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó ta rẹngbó ndú 'do tí ndá bu-Mbíri á go có mì Mòze nó lá. Yí gí tí bu-Mbíri ta wotí mì 'válá tí nó mbe cee lá nó.

¹⁷ Tacó à cu có gítí wó mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

«Wò bà dù tí bu-Mbíri dúú bà ya tí,

á go i mì Mèlèkizédèkì.»

¹⁸ Tacó à kpónó mò ká có tí nó táánò mì Mòze nó gí nje seè gí, tacó wotí kpónó cee 'do tí có tí nó gí, delè tacó gbí có tí nó kpónó bàkà nèté ta ndá 'duù lá.

¹⁹ Có mì Mòze lè má cee bà lè tí 'duù lá, 'bí cèe có mbe si ndoo 'ví kofo có gí kùro mbe zèè bàndò bindi có mì Mòze kpónó gí gí. Có tí nó a có mbe yèè ndoo dè gítí Mbíri.

²⁰ 'Bí có a có bà see tí Mbíri. Mbíri táánò jé see tí wó ta o bà bàkà ndá bu-Mbíri ñinó kùro nó lá.

²¹ Káa ta o tí nó náa yí kù giì bàkà ta Jézú tí bu-Mbíri nó, Mbíri giì see tí wó ji yí éno máa,

«Mbíri see tí wó gí,

yí jé gítí bà 'visi muu wó wálá.

«Wò bà dù tí bu-Mbíri ká dúú bà ya tí .> »

²² A bà see tí Mbíri nó ká bàkà Jézú tí mbe 'viindi nambeè gbí òkò tí ndá 'duu ta Mbíri gbí bà nju mùkà tí nó náa Mbíri nju ta ndá 'duu mbe ñiki ndii ñinó kùro nó gí nó.

²³ Muu ndá bu-Mbíri tí nó táánò kùro nó me mbè tacó ndú táánò a ndá 'duu náa ku si ndú 'ví dù á nje nèté mì ndú lá.

²⁴ Káa Jézú bà dù tí bu-Mbíri ká dúú bà ya tí , tacó yí kù 'vala ká dúú bà ya tí .

²⁵ À má éno, wotí kuu tí wó tacó bà 'vala ndá 'duu ñinó 'daá gí mbe yèè ndi ndú dè gí rẹgbà tí Mbíri mì wó nó, lè náa yí kù 'vala ká dúú bà ya tí tacó bà 'deke tí wó ji Mbíri tacó tí ndú nó.

²⁶ À 'vii ta ndoo éno máa, 'duu tí nó tí Kùro ndá bu-Mbíri mì ndoo nó 'ví dù tí 'duu ñinó náa Mbíri kaa yí mò gi mì wó tí Mbíri gí nó, tí yè ta vò i mì wó wálá. Yí 'ví dù tí 'duu ñinó ta ngbàrángà njembí wó, náa ndá mbe kù bèè ọ Mbíri e zì ndú mítí wó lá, náa Mbíri te yí ya tí ngéé gi yàá gí tǎngbó ọ gi.

²⁷ Nèté mì wó ta bà waa mbelè ji Mbíri ta ọ 'daá gí á go ñindi ndá 'bí Kùro ndá bu-Mbíri, náa ndú kù waa mbelè ta ọ 'daá gí, tacó bà làyi ta ndá 'dóó vò i mì ndú má kózo gí, bindi ndú giì waa 'bí tacó bà làyi ta ndá vò i mì ndá 'duu nó, wálá. Yí waa mbelè ji Mbíri ká ta bà gbaanjé tacó tí ndá 'duu 'daá gí ta o tí nó náa yí ù ta nje gítí bà cì yí nó.

²⁸ Ndá 'duu tí nó náa à dígíséé bàkà ndú tí ndá Kùro ndá bu-Mbíri go có mì Mòze nó 'daá káa ndá 'duu ta bàndò bà di ngo tí ndú kuu tí , káa có tí nó náa Mbíri giì cì ta bà see tí wó bindi có mì Mòze nó giì bàkà 'Viì-mi-Mbíri tí 'duu ñinó ta bà lè tí wó wálá nó ngbé.

8

Jézú tí Kùro ndá bu-Mbíri mì ndoo

¹ Gbí có tí nó kponó náa ndoo kù 'dè nó éno máa, 'duu tí nó tí Kùro ndá bu-Mbíri mì ndoo nó kuu pí jàlàmbà mì wó mò gi gbí kù'bi mì Mbíri tí gbolò gba ngéé gbíri.

² Yí a mbe kù bàkà nèté gbúú-gbuu á tà'ì tí bàndò tí nó náa a te kàrà-Mbíri mítí , á tà ndúúrù tí nó náa à káa 'dóó Mbíri ká tò ta 'bi wó nó.

³ Tacó nèté mì ndá 'duu tí nó náa à bàkà ndú tí ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéya nó 'daá gí a bà cì ndá i-nambeè tí nó náa ndá 'duu gò ji Mbíri nó á mí bàndò mì Mbíri, giì je bà waa mbelè ji Mbíri. Tacó éno, i tacó bà cì ji Mbíri delè kuu tí á mì Kùro ndá bu-Mbíri tí nó tí Jézú nó.

⁴ Yí kùtáa má a 'duu náa yí kponó kuu muu to tí nó, yí bà dù tí bu-Mbíri ngé gí wálá, lè náa ndá bu-Mbíri tí nó mbe kù cì i ji Mbíri go có mì Mòze nó kuu tí nó.

⁵ Káa yí kpétí má dù tí bu-Mbíri muu to tí nó lá, á me có lá, tacó ndá i tí nó 'daá náa ndá bu-Mbíri kù bàkà ji Mbíri muu to tí nó, nó káa bà mèlè ndi ndá yúco i tí nó gbíri nó; a káa tázo ndú sínò, tacó ta o tí nó táánò náa Mòze kù giì bàkà có bà tò ndúúrù ji Mbíri nó, Mbíri giì 'dè có jí yí kpolo ngé ma, éno máa, «Koro muu lo máa, wò 'ví tò ndúúrù tí nó jé ká go ñinó náa ye táánò ka bà 'ji wò pí gú nó.»

⁶ Káa wotí tí nèté bà dù bu-Mbíri tí nó náa Mbíri je ji Bindi-Mbíri nó ndii wotí tí nèté tí nó táánò náa ndá ká bu-Mbíri mì ndá Jùdéya kù bàkà nó gí. Tacó ngú mùkà tí nó náa Mbíri nju ta ndá 'duu, náa yí kù nó gbí òkò tí ndá 'duu ta Mbíri gbí ká có nó a kpóló-kpolo ọ bà nju mùkà mbe ndii ká ñinó kùro nó gí, tacó Mbíri cì ndá 'duu gítí 'bí i mbe ñiki ndii ndá i ñinó sàà nó gí gbí bà nju ngú mùkà tí nó.

⁷ 'Bí i táánò mbe gboo 'do gbí bà see kpédélé bà nju mùkà ñizò má wálá, Mbíri táánò bà dele ndi wó gí bà nju bà só ñinó wálá.

⁸ Tacó Mbíri giì 'de kpokèji mì ndá 'duu mì wó lókó-loko ta o tí nó náa yí 'dè ta có éno máa:

«Kòcò ye tí Mbíri jí yo éno máa,

yo kpolo tí yo!

Tacó o tí nó wúnò ká kèji,

o tí nó náa ye kèji gí bà nju ngú mùkà ta ndá kòtí Ìziriyéli,

giì je ndá kòtí Jùdáa nó.

⁹ Mùkà tí nó náa ye kèji gí bà nju ta ndú nó

bà dù me go ñinó náa ye táánò nju ta ndá ká gù ndú

ta o bà zèè 'bì ndú mì ye kú ja ta ndú 'do Másiṛi nó, lá.
Ndú táánò gii ne 'do tí kpokèjì bà see mùkà tí nó gbí òkò tí ze ta ndú nó gí.
Tacó ènò, ye delè gii bè ndú gí.

¹⁰ Kòcò ye tí Mbíṛi éno máa,

ye káká'i bà 'dè ndá có mì ye mí gbí tù ndá 'vii kòtì Ìziriyéllì
ta o tí nó náa ye wúnò bà gí tí gí bà nju ta ngú mùkà ta ndú nó.

Ye ta o tí nó bà cu ndá có mì ye mí gbí njembí ndú.

Ye kèjì gí bà dù tí Mbíṛi mì ndú,

bindi ndú bà dù tí ndá 'duù mì ye.

¹¹ 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú káká'i bà túbà tí ye tí Mbíṛi

ji ndá 'bí ka wó 'vii-'bá wálá;

'bí 'duù gbí òkò tí ndú delè bà túbà tí ye tí Mbíṛi

ji ndá ná'vindi wó wálá,

tacó ndú 'dáá gí bà ò ye ni gí,

ndá kpo-kpò 'duù ta ndá táangbà 'duù mì ndú gbí òkò tí ndú 'dáá gí bà ò ye ni gí.

¹² Tacó ye kèjì gí bà ò ye ò ndú me gbolò

ta ndá lókó-loko kpokèjì mì ndú nó.

Ye káká'i bà zèè có gítì ndá vò i mì ndú mí gbí njembí ye wálá.»

¹³ Gbí bà 'dè có mì Mbíṛi gítì bà nju ngú mùkà ta ndá 'duù nó éno máa, yí ò kpédélé ònò gí tí ká gí. Káa i ònò mbe me ká gí mbe kú gbí káa muu wó nó dooko gítì bà ndii 'do ò rì gí.

9

'Bá bà ùlù Mbíṛi muu to tí nó, ta ònò gbíṛi

¹ Gbí o kpédélé bà nju mùkà tí nó náa Mbíṛi táánò nju ta ndá 'duù nó, ò kpokèjì bà bàkà i-Mbíṛi mì ndá 'duù kuu tí. Bándò bà bàkà i-Mbíṛi mì ndá 'duù muu to tí nó ta o tí nó delè táánò kuu tí.

² Ndá 'duù ta o tí nó tò ndùúrù jì Mbíṛi, bindi ndú gii njèè gbí tà'i ndùúrù tí nó sósò'ò ta ngbùngbù. Ndú gii bàkà bándò bà tù wu, ta tükà, ta bándò bà ci kò jì Mbíṛi, á mí tà'i ònò mbe mò gí njekèjì náa ndú kú ni mítí a Bándò-mi-Mbíṛi nó.

³ Bindi à gii dù mò gí kápì ngbùngbù gí tà'i kùro kà a 'bí ndùúrù, tí bándò náa ndú kú ni mítí a Bándò-bà-dù-Mbíṛi.

⁴ À kú dù á tà'i bándò bà dù Mbíṛi nó a ká'i bà gbo ngúwu di jì Mbíṛi náa à bàkà 'do tí dā'bi, gii je Gbùúkurù náa à gba tí 'dáá gí ta dā'bi, náa à kú dù gbí a ndá pápáákà díí tí nó sósò'ò náa Mbíṛi táánò cu ndá có mì wó muu'bi mítí ndú nó, gii je ká'i mánà, gii je mú-kóró tí nó mì bu-Mbíṛi tí nó tí Àroni táánò mbe tù dó kpá nò.

⁵ À gii kaa mí yaà á muu Gbùúkurù tí nó a ndá sùrà ndá 'bí ònò náa muu ndú a muu 'duù, káa sè dii ndú a dii nó, káa à tí ndú a ndá mbíṛi go ndá basili mì Mbíṛi nó. O mì ye kpónó gítì bà 'dè có gítì ndá i tí nó léé éno wálá.

⁶ Ònò kpokèjì bà bàkà i-Mbíṛi mì ndá 'duù gbí o tí nó táánò éno: Sè ndá 'bí bu-Mbíṛi ta o 'dáá gí kú ya gí bà bàkà i-Mbíṛi mí tà'i ònò mbe mò gí njekèjì ndùúrù, náa à kú ni mítí a Bándò-mi-Mbíṛi nó.

⁷ À káa Kùro ndá bu-Mbíṛi ká kú ya mò gí tàngbò, kápì ngbùngbù ta bà gbaànjé gbí ndoo gí bà ci mbelè jì Mbíṛi, tacó waa Mbíṛi 'ví je ta à-cee-gí gítì ndá 'dóó vò i mì wó tí mbe waa mbelè, gii je ndá vò i mì ndá 'duù tí nó náa yí waa mbelè tí nó muu ndú nó.

⁸ Bèri-mi-Mbíṛi kú túbà gbí ònò kpokèjì tí nó éno máa, bándò bà bàkà i-Mbíṛi ònò mbe dù mò gí njekèjì á tà ndùúrù nó má ká kuu bándò mì wó, gbí éno máa, kpokèjì bà ya gí mì Mbíṛi njaanga tí kálásé.

⁹ Bándò bà bàkà i-Mbíṛi tí nó mbe dù mò gí mì njekèjì á tà ndùúrù nó, a mbó tacó bà túbà jì ndá 'duù tí nó kpónó mbe kú 'vala muu to tí nó nó éno máa, ndá 'bí i-nambee ta ndá mbelè ndá nó tí nó náa ndoo kú waa jì Mbíṛi nó bàkà njembí ndoo tí ndá ngbárángà i yee tà lá.

¹⁰ Ndú kú bàkà nèté ká ta ndá i-zó-zò, ta ndá i-njú-njú, gii je ndá 'bí mbè ndá 'bí tende ònò kpokèjì bà bàkà ndá i tí ndá ngbárángà i, ta ndá có gítì dii ndoo cuki, yee tí o bà zèè to tí nó mì ngú có mì Mbíṛi.

¹¹ Káa Bindi-Mbíṛi gí a i tí Kùro ndá bu-Mbíṛi mì ndá tó i tí nó mbe gí sàà gí nó. Ndùúrù tí nó náa yí kpónó kú bàkà nèté tà nó me gbolò ndii ònò náa ndá 'duù ká tò ta 'bì ndú nó gí, bà lè tí delè wálá, à delè me i 'do gbí òkò tí ndá i tí nó náa Mbíṛi suu ndú muu to tí nó nó lá.

¹² Bindi-Mbíṛi táánò rì gí tà ndùúrù á gí bándò tí nó náa Mbíṛi bàkà tí 'dóó bándò mì wó tí Mbíṛi gí nó ká ta bà gbaànjé ngbé. Yí delè te ta yí ta o bà rì yí gí ká nó me mbelè

ndá bee, ta mbelè ndá dì mò'dú tacó bà ci ji Mbíri lá. Yí te ta yí káa 'dóó mbelè wó tacó bà si ta tàkò 'valá ñinó mbe cee lá nó ji ndoo.

¹³ Tacó à lè má kú wa mbelè ndá bee ta mbelè ndá dì mò'dú, ta mbúlúwu ndá ngbú dì mò'dú mífí ndá 'duu à i tacó bà si gbí òù ndú 'ví dù nìkì maa,

¹⁴ waa mbelè Bindi-Mbíri náa yí ci ji Mbíri, tí i-cí-ci ta bà lè tí wálá, ta wotí m̀ Bèri tí nó mbe cee lá nó 'ví dù kù bàkà mí gbí njembí ndoo a 'dé nètè tacó waa ndoo 'ví 'visì tí ta muu ndoo 'do tí bà bàkà ndá ku nètè gítí bà bàkà nètè ji Mbíri tí nó tí wu Mbíri nó lá?

¹⁵ Á má ènò, Bindi-Mbíri a mbe see mbelè tí nó náa Mbíri táánò ǹjù ta ndá 'duu nó. Tacó waa, Mbíri 'ví cù tí ta 'dè ngo cù wó mífí ndá 'duu tí nó m̀ wó náa yí tí Mbíri t̀'è' tí ndú nó dúú bà ya tí , á go cí tí nó náa yí tí Mbíri ci ta ndú gítí bà dù ndú tí ndá 'vii-nje-wu m̀ wó dúú bà ya tí nó. Áá táánò a bà ci 'duu ká 'vala ndá 'duu 'do gbí có tàkò bà gbètèkè kpédélè mbelè tí nó náa Mbíri táánò ǹjù ta ndú nó.

¹⁶ Káa có lè má yee gbí ngo nje ku gí, kózò tí ndá 'duu bà ru káa ndi kòcò ngo nje ku.

¹⁷ Tacó 'duu má 'dè có máa, yí má ci gí, à 'ví bàkà éno, ndá 'duu kù ru káa ndi ngo nje wó nó á bindi bà ci yí.

¹⁸ Ñinó a nderè có tí nó, náa à kpèti káa kpédélè có tí nó náa Mbíri táánò toko ta ndá 'duu nó, áá táánò dù tí có ká ta bà waa mbelè gítí nó ká nó.

¹⁹ Á delè nó káa gbí có tí nó náa Mòze táánò má gii túbà ndá i ñinó náa à tí tacó bà bàkà nó ji ndá 'duu 'dáá gí cee gí, yí gii yee mbelè ndá di mò'dú ta mbelè 'vii-di bee m̀ gbí ká'i, yí gii tò ngo mí gbí , bindi yí gii ẹre kpà-kpondíí ta bí-bi wú bongo náa à gò 'do tí se tí ndá nó, bindi yí gii va ta mbelè tí nó cee tí ndá 'duu 'dáá gí, gii je tí wáràgà m̀ Mbíri.

²⁰ Ta o tí nó náa yí kù va tí ta mbelè tí nó mífí ndá 'duu, ta tí wáràgà m̀ Mbíri nó, yí kù see nje wó éno máa, «[Ñinó a mbelè tí nó náa Mbíri toko có ta yo mí pí , náa yí gii 'dè có jí yo éno máa, yo 'ví kpolo tí có tí nó nó ká nó.»

²¹ Bindi yí gii va mbelè ta ndi tí nduúrù m̀ Mbíri, gii je tí ndá ká'i bà bàkà i-Mbíri 'dáá gí.

²² Ndá i 'dáá gí kù dù tí ndá i-ro-'bá m̀ Mbíri ká ta bà waa mbelè. Mbelè má yee tí to lá, Mbíri je à-cee-gí gítí ndá vò i m̀ ndá 'duu lá.

Bindi-Mbíri tí gbolò i-cí-ci ji Mbíri

²³ Bà waa mbelè nó táánò a kpóló-kpolo i ngé ndii gí tacó tí ndoo. Tacó ñinó táánò a kpokèji bà bàkà ndá i muu to tí nó m̀ ndoo tí i-ro-'bá á go ndá i gbíri. Káa ndá i ñinó gbíri nó gí tí ndá i-ro-'bá 'do gbí bà waa mbelè ñinó mbe nìkì ndii ndá ñinó náa ndoo kù waa muu to tí nó nó gí.

²⁴ Tacó Bindi-Mbíri táánò r̀i me gí tà nduúrù tí nó náa a ndá 'duu ká tò ta 'bì ndú ji Mbíri tacó bà ǹjò ta cè kózò tí cèe nduúrù tí nó m̀ Mbíri á gbíri nó, lá. Yí táánò ya a i gí gbíri. Yí kpónó kù tí muu ndoo kùro Mbíri á gbíri kà.

²⁵ Yí táánò ci tí wó ji Mbíri nó me 'vili-'vili, go bà ya ndá Kùro ndá bu-Mbíri ta ndoo 'dáá gí gí Bándò-bà-dù-Mbíri á tà nduúrù nó lá.

²⁶ Tacó Bindi-Mbíri táánò má nó gí bà ci tí wó ji Mbíri ta bà me mbè á 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó, yí táánò bà kònò sé'i ta bà me mbè. Káa yí gii gí ká ta bà gbaanjé ngbé, gí nje o tí nó gí bà toro ndá vò i m̀ ndá 'duu ta bà ci mbelè wó ji Mbíri.

²⁷ Mbíri cu ku m̀ gbí tú ndá 'duu 'dáá gí, máa, ndú 'dáá gí bà ci ta bà gbaanjé ngbé, má kózò gí, yí 'ví gii waa có mífí ndú.

²⁸ Bindi-Mbíri delè táánò ci mbelè wó ji Mbíri ká ta bà gbaanjé, tacó bà toro ndá vò i m̀ ndá 'duu me mbè. Bindi-Mbíri bà delè ndi wó káká'i gí gí muu to tí nó bindi bà ci mbelè wó ji Mbíri nó me ká kpòò gí gbí nètè bà toro ndá vò i m̀ ndá 'duu lá. Yí bà gí gbí ñinó a i tacó bà 'vala ndá 'duu tí nó kpónó mbe kù ù ndi wó léngé-linge nó.

10

¹ Tacó có m̀ Mòze káa có gítí ngo muu ndá tó i tí nó náa Bindi-Mbíri kèji ta ndú ji ndoo nó. À me có mbe túbà ndá tó i tí nó gbárájáá éno lá. À delè me có ñinó mbe cee bà lè tí ndá mbe kù bàkà i-Mbíri ta síí gbí wálá ta ndoo 'dáá gí nó lá.

² Áá táánò má me éno lá, ndú táánò bà si bà waa mbelè ji Mbíri mí to gí? Áá táánò má toro ndá vò i m̀ ndá mbe kù bàkà i-Mbíri nó ta bà gbaanjé ngbé gí, có gítí vò i kùtáa bà dù gbí njembí ndú káká'i wálá.

³ Káa mbelè tí nó náa ndú kù waa ta ndoo 'dáá gí nó kù 'va mbi ndú gítí ndá vò i tí nó náa ndú bàkà gbí ndá ndoo tí nó nó gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí.

⁴ Tacó mbelè ndá di mò'dú, ta mbelè ndá di bee me ndá i mbe toro ndá vò i m̀ ndá 'duu gbaanjé lá.

⁵ Tacó ènò, ta o tí nó náa Bìndi-Mbírì táánò kù gí tí gí muu to tí nó nó, kòcò wó náa yí 'dè nó éno máa,

«Go bà waa mbelè táánò tí lo tí Mbírì wálá,
go bà ci cù delè tí lo wálá,
káa wò gù je jì ye a kuùyù dii ye.

⁶ Líkí gbí bà doo i-ci-ci táánò tí lo wálá,
líkí gbí bà waa mbelè tacó bà toṛo vò i delè tí lo wálá.

⁷ Bìndi ye gù 'dè có éno máa, «Nò ye kuu nò!

Ákoo Mbírì, ye gí tacó bà bàkà go có mì lo,
á go có tí nó náa à cu mì gbí wáràgà mì lo nó gí.» »

⁸ Ta o tí nó náa Bìndi-Mbírì 'dè ta có éno máa, «Go bà waa mbelè tí lo wálá, go bà ci cù tí lo wálá, go bà doo ndá kuùyù nò tí ndá i-ci-ci tí lo wálá, líkí gbí ndá i tí nó delè 'dáá gí tí lo wálá,» nó, ndá 'duu kù bàkà ndá i tí nó ta o tí nó go có mì Mòze.

⁹ Bìndi yí tí Bìndi-Mbírì mà gù 'dè 'bí có éno máa, «[J]ò ye kuu nò, ye gí tacó bà bàkà go có mì lo gí nó» yí mò nò a ká có 'do gbí kudu gí jì ngú có.

¹⁰ A có tí nó mì Mbírì náa Bìndi-Mbírì ùnje gítí bà bàkà go yí nò ká kaa ndoo mò gí mì Mbírì 'do gbí bà ci i tí nó mì Jézú tí Bìndi-Mbírì, náa yí ci ta dii wó jì Mbírì ta bà gbaanjé ngbé nò.

¹¹ Ndá bu-Mbírì 'dáá gí kuu nje nèté mì ndú, ndú kù bùu gbí ndi bà ci gbèe mbelè tí nó ta 'bí i jé gbí mbe kù toṛo ndá vò i mì ndá 'duu wálá nò.

¹² Káa Bìndi-Mbírì ci mbelè wò tacó bà toṛo ndá vò i mì ndá 'duu ká ta bà gbaanjé cuki, bìndi yí gù ya gí bà kí tí wó to gbí kù'bì mì Mbírì ngbé.

¹³ Yí kpónò kuu ká kù ù ndi o bà bàkà ndá mbe kù jòò gbí có ta yí mì Mbírì á tí ndá i-tà-tàmá mì wó.

¹⁴ Tacó gbèe i tí nó náa yí ci nó bàkà ndá 'duu tí nó náa à toṛo ndá vò i mì ndú gí nó tí ndá yú 'duu ngbé.

¹⁵ Bèri-mi-Mbírì delè gù 'dè yúcó jì ndoo éno máa,

¹⁶ «Kòcò Mbírì éno máa,

«Nínó a mbelè náa ye bà nù ta ndú ká nò.

Ye 'do tí kpónò kù ya gí kùṛo

bà bàkà njembí ndú tí gboko bà kili ndá có mì ye.

Ye bà cu ndá có mì ye mì gbí mbelè ndú.» »

¹⁷ 'Bí kòcò Mbírì náa yí gù 'dè káká'i éno máa,

«Ye káká'i bà koṛo có gítí ndá ká vò i mì ndú,
ta ndá ká i tí nó náa ndú bàkà lè gí, nó wálá.»

¹⁸ À lè má me tí ènò gí, à káká'i waa mbelè tacó bà pà làyì gítí ndá vò i tí nó náa Mbírì je à-cee-gí gítí ndú gí nó lá.

Sí ndoo 'ví yee ndi ndoo dè gí mì Mbírì

¹⁹ À má ènò, à kpónò mì ndoo a nḍèrè tacó bà rì gí tà'i tí nó tí Bándò-mi-Mbírì nò, ndá ná 'vindi ye, tacó Jézú ci tacó bà njaanga njekèjì bà rì gí ká jì ndoo gí.

²⁰ Yí njaanga ngú kpokèjì tacó tí ndoo, tí kpokèjì mbe ya ta ndoo gí gbí 'válá co gbí ngbùngbù tí nó tí 'dóó dii wó nó.

²¹ À kpónò mì ndoo a Kùṛo ndá bu-Mbírì tí mbe kù kpolo tí ndá i-'bá mì Mbírì 'dáá gí.

²² À má ènò, ndoo yèè ndi ndoo dè gí mì Mbírì ta gúku gbí njembí ndoo gbaanjé wálá, tí ndá 'duu ta yú njembí ndú nínó ngbàrangà'i ta ndá vo-vò koṛo-koṛo có gbí njembí ndú wálá, náa à va mbelè Jézú míti njembí ndú gí. Ndoò delè 'ví yèè gí mì wó ta ngbàrangà dii ndoo, náa à caka ta ngbàrangà ngo gí.

²³ Ndoò 'ví rù ndi có tí nó náa ndoo táánò 'dè ta nje ndoo nò. Ndoò me kpilki-kpilki gítí bà koṛo có lì míti Mbírì lá, tacó Mbírì tí nó tí mbe ci ndoo nó me mbe kù nḍòkò tí wó, náa yí má 'dè có ta nje wó gí nó lá.

²⁴ Ndoò delè 'ví koṛo có gítí bà bàkà wotí gítí bà koni ndá 'bí ka ndoo gítí bà zè ndá 'bí 'duu niki maa, delè gítí bà bàkà ndá tó nèté.

²⁵ Ndoò 'ví ò-bà-mbí bà kili toko gbaanjé ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì go ṇa i mì ndá 'bí 'duu náa ndú kù bàkà nó lá. Ndoò je wotí gítí jì ndá 'bí ka ndoo. Ndoò je wotí jì ndú tí kpoò, sé náa ndoo ṇò o bà gí Mbe tí ndoo gí bà waa có dooko gí nó.

²⁶ Tacó ndoo má bàkà vò i ta tí á bìndi bà nibá yúcó jì ndoo, kpokèjì gítí bà waa mbelè tacó bà toṛo ndá vò i tí nó káká'i wálá.

²⁷ Có nínó náa à kuu tí bìndi nḍò káa có gítí ṇa bà waa có, ta serè ṇa wu tí nó kèjì gí bà mù ndá mbe ne 'do tí kpokèjì mì Mbírì gí nó.

²⁸ 'Duù má biya bà bàkà go có mì Mòze gí, wàa ndà 'duù go só, go ta'ò, 'ví zò cù á gítí wó gbí ngbàngà máa à dù nò a i náa yí bàkà gí, à kù zi yí ta ẹ̀ mbe nò yè ọ ku wó wálá.

²⁹ Á má ènò, yo kù koṛo có éno máa, áá bà waa a ọa tó có yè mbe je bà wo woò á ji 'duù nínó mbe si 'Vii-mi-Mbíri tí i lá, mbe kù 'dè có nónókó gítí mbelè 'Vii-mi-Mbíri mbe toṛo ndá vò i mì wó, delè kù go Bèri-mi-Mbíri tí mbe nambeè?

³⁰ Tacó ndoo nò 'duù tí nó mbe kù 'dè có éno máa,

«Bà kèèndè i a i mì ye;

ye bà ko mboo vò i ta vò i,» nó ni gí.

'Bí kòcò wó káká'í máa,

«Mbiri kèji gí bà waa có mítí ndá 'duù mì wó.»

³¹ Wotí tí bà 'va tí 'duù 'bì Mbiri tí nó tí wu Mbiri nó ngé ndii gí.

³² Yo koṛo muu yo gítí bà kòndò tí yo gbí ndá ọa sé'í tí nó mbe kù meṛeke ta yo á bindi bà nò ngba'o mì yo nó gí!

³³ Á ta ndá 'bí o kù njonoko yo, à delè kù mèèkè'í tí yo, mí kùro ndá 'duù 'dáá gí. Káa yo ta ndá 'bí o kù tí muu ndá 'duù nínó náa à kù mèèkè'í tí ndú nò.

³⁴ Tacó yo a ndá mbe kù nò yè ọ ndá 'duù gbí zàà. Yo delè a ndá 'duù nínó náa à kpèti má kù kùmùkù ndá i mì yo, tàkòcò yo jé kpolo lá, tacó yo nò ni gí máa, 'bí i mbe níki ndii ndá i tí nò gí, tí i nínó mbe kù dù tí ká nó kuu mì yo.

³⁵ Á má ènò, yo 'va yúco mì yo tí nó ta mboo tàkò mbe me gbolò ngé ndii gí nó gí 'dè lá.

³⁶ Tacó à 'ví dù gbí òkò tí yo a bà kòndò tí, tacó wàa yo 'ví bàkà tí go có mì Mbiri, wàa yo 'ví 'de ta i tí nó náa yí ci ndá 'duù gítí nò.

³⁷ Tacó à cu mì gbí wáràgà mì wó tí Mbiri éno máa,

«Sè o kpónó dooko gí;

'duù tí nó mbe kù gí nó kèji kpónó-kpónó.

³⁸ 'Duù mì ye mbe kù co tí jáá kpokèji nó bà 'de 'válá

'do gbí bà tee njembí wó mítí ye tí Mbiri.

Káa yí má 'visi kápí wó gítí ye ta gúku,

tàkòcò ye bà peteke gítí wó wálá.»

³⁹ Káa ndoo me ndá ọa ndá 'duù tí nó mbe kù kpomozo tí ndú ta gúku, náa à gii mi ndú gí nó lá. Ndoos a ndá 'duù nínó mbe kù tee njembí ndoo mítí Mbiri, náa Mbiri gii tí muu ndoo nò.

11

Bà tee njembí mítí Mbiri

¹ Bà tee njembí 'duù mítí Mbiri a bà koṛo có mì 'duù ta njembí wó gbaanjé lí mítí Mbiri, a bà ùnje mì 'duù ta njembí wó gbaanjé éno máa, Mbiri dù ta yúco kuu tí, tí mbe bàkà go ndá có tí nó náa yí ci ndá 'duù gítí ndú nó 'dáá gí, kpèti yí má nò yí ta ọ yí lá.

² Mbiri dígísèè nì «Iyoo,» gí tàkò có mì ndá ká gù ndoo 'do gbí có bà tee njembí ndú mítí wó tí Mbiri.

³ A bà tee njembí ndoo mítí Mbiri ká je muu ji ndoo tacó bà nò ni éno máa, a Mbiri táánò ká suu ndá i 'dáá gí ta nje wó. Gbí có tí nó éno máa, ndá i tí nó 'dáá náa ndoo kpónó kù nò ndú nó gí 'do gbí kòcò Mbiri, yí suu ndú 'do tí ndá i nínó náa ndú jé sàa wálá.

⁴ A bà tee njembí Àbèlè mítí Mbiri táánò ká si yí 'ví ci i nínó tí tó i ndii nìndi Kàyínò gí nó ji Mbiri. Tacó éno, ta o tí nó náa Mbiri kù lí ta 'bì wó gí tà i-ci-ci mì Àbèlè nó, Mbiri gii ùlù Àbèlè éno máa, yí a 'duù jáá. Àbèlè kpèti má ci gí, tàwo bà tee njembí wó mítí Mbiri yee gbí ọ tí nó wúnó nó cee lá.

⁵ Mbiri táánò te Ènòkì ya tí gí gbiri tí wu wó tacó wàa yí 'ví ci lá á 'do gbí có bà tee njembí Ènòkì mítí wó tí Mbiri. Ndá 'duù gii nò Ènòkì lá, tacó Mbiri te yí ya tí gí gbiri gí. Káa kùro bà te Ènòkì mì Mbiri ya tí gí gbiri nò, à cu mí gbí wáràgà mì Mbiri gí, máa yí a mbe peteke tàkòcò Mbiri.

⁶ Bà peteke tàkòcò Mbiri mì 'duù nínó mbe tee njembí wó mítí Mbiri lá nó a 'bí ọa i nínó náa à jé gí bà bàkà tí wálá, tacó 'duù nínó mbe kù yèè ndi wó dé gí ẹ̀gbà tí Mbiri nó a 'duù nínó mbe ùnje gí máa, Mbiri ta yúco kuu tí. Yí delè a 'duù nínó mbe ùnje gí máa, Mbiri a Mbe kù ko mboo ndá nètè mì ndá 'duù nínó mbe kù pà kpokèji bà nò yí ní nò.

⁷ Áá táánò a bà tee njembí Nówà míí Mbíri ká te gúku Mbíri míí Nówà, náa yí gùì bàkà tí ta gbà, tacó bà 'vala ndú ta ndá 'vii mí wó, ta o tí nó náa Mbíri ci ta yí máa, vò i kèjì nò. Mbíri ta o tí nó gùì waa có míí ndá 'duù muu to tí nó á 'do gbí có bà tee njembí Nówà míí wó tí Mbíri. Mbíri gùì bàkà Nówà tí 'duù ñinó jáá nó á 'do gbí có bà tee njembí Nówà á míí wó tí Mbíri.

⁸ Áá táánò a bà tee njembí Àbiráámò míí Mbíri ká te yí 'do gbí òkò tí ndá nambe wó ya tí gí gbí to tí nó náa Mbíri táánò gùì je jí ndú ta ndá 'vii bindi wó tí ñindi ndú nò. Àbiráámò táánò ò to tí nó náa yí kù ya gítí nò ta o bà ñjè nó mì wó 'do 'bá mì ndú ni lá.

⁹ Áá táánò a bà tee njembí Àbiráámò míí Mbíri ká si yí 'ví dù á tà ndúúrù á gbí to tí nó náa Mbíri ci yí gítí nó go i mì 'duù ñinó mbe 'dó-'do, yí tí Àbiráámò, gùì je ndá Ìzákò ta Jákòbè, tí ndá 'duù tí nó náa Mbíri je to tí nó jí ndú nò.

¹⁰ Tacó Àbiráámò ta o tí nó kù kòrò có a i gítí gbata ñinó náa à sè tà ndá 'bá gbí ùtì-ùtì gí nò, gbata tí nó náa Mbíri ka bà ndá 'bá mí gbí, bindi yí gùì gèè ndú nò.

¹¹ Mbíri táánò wu 'vii jí Sára tí nawù Àbiráámò si yí me kpo ni ta ndoò tí wó ndii ndoò bà jò ndò gí, ká 'do gbí có bà tee njembí Àbiráámò á míí wó tí Mbíri. Àbiráámò táánò ùnje ta njembí wó gbaanjé gí, máa Mbíri tí mbe ci yí gítí 'vii bà 'visi muu wó 'do tí bà bàkà go có ñinó náa yí 'dè ta nje wó gí nó wálá.

¹² Tacó éno, 'do tí gbèè 'dakò, tí kpo 'dakò mbe kù ù káa ndi o mì wó, ndá 'vii bindi wó gùì jò àdì go ndá yii tàrì; ndú gùì jò me tí i bà 'dèké-'deke lá, go ñjè ngoò gbí pù ngo.

¹³ Ndá ká 'duù tí nó dígíséè mbe kù tee njembí ndú míí Mbíri nó mii 'dáá ká ta bà tee njembí ndú míí Mbíri. Ndú mii 'dáá kùro o bà 'dè i tí nó náa Mbíri ci ndú gítí nò. Ndú ò i tí nó ká 'do tí 'dú, bindi njembí ndú gùì 'dèè gí. Tacó ndú ò ni gí máa, ndá yí muu to tí nó a ndá 'duù mbe 'dó-'do ta dúú bàndò tí ndá yí wálá.

¹⁴ Ndá 'duù mbe 'dè ña có tí nó ngbárángà' i éno a ndá 'duù ñinó mbe kù pà 'dóó to 'bá mì ndú.

¹⁵ Có bà dele ndi ndú ya gítí to tí nó náa ndú táánò ñjè nó 'do tí nó táánò má kuu gbí njembí ndú, i mbe tii ndú 'do tí bà bàkà éno wálá.

¹⁶ Káa ña ñinó táánò gbí njembí ndú wálá. À gbí njembí ndú kpolo ma ta o tí nó káa có gítí 'bá ñinó gbíri, tí 'bá mbe níki ndii ñinó náa ndú 'visi kápí ndú gítí gí nò. Tacó éno, nò ro Mbíri gítí bà 'dè có éno máa, yí tí Mbíri a Mbíri mì ndú nò, wálá, tacó yí 'viindi gbata tacó tí ndú gí.

¹⁷ Áá táánò a bà tee njembí Àbiráámò míí Mbíri ká si yí 'ví ùnje gítí có bà zì gbèè 'vii mí wó tí Ìzákò tacó bà ci jí Mbíri ta o tí nó náa Mbíri tala ta yí tacó bà 'di có gbí njembí wó nò. Káa Àbiráámò tí 'duù tí nó náa Mbíri ci yí ta ndá ci nó gùì me kpùiki-kpùiki gítí bà zì gbèè 'vii mí wó tí nó tí Ìzákò nó tacó bà ci jí Mbíri lá.

¹⁸ Káa kòcò Mbíri táánò jí Àbiráámò si yí jò Ìzákò lá éno máa, «Ìzákò bà jò rè lo.»

¹⁹ Njembí Àbiráámò táánò mù gítí có bà zì Ìzákò gbaanjé lá, tacó yí ò ni gí máa, 'duù kpétí má ci ká ci, wotí bà 'vala ndi wó kuu tí Mbíri. Ìzákò táánò a kánjí ku 'bi bu wó, káa Mbíri gùì je ndi wó tí wuù jí Àbiráámò gí.

²⁰ Áá táánò a bà tee njembí Ìzákò míí Mbíri ká si yí 'ví cù 'dè ngo cù wó gítí wúnò míí ndá 'vii mí wó, tí ndá Jákòbè ta Èzawú.

²¹ À gùì dù káa bà tee njembí Jákòbè míí Mbíri ká gùì si yí 'ví cu mù-kórò mì wó, yí gùì mò ta tí wó gí to kùro Mbíri kù cù ta 'dè ngo cù wó míí ndá 'vii-gù wó, tí ndá 'vii mì bà wó Jùzépè á kùro o bà ci yí.

²² À delè gùì dù káa bà tee njembí Jùzépè míí Mbíri, táánò ká gùì si yí ta o tí nó náa yí kù gùì ci nó 'ví 'dè có gítí bà ñjè nó mì ndá Ìziriyéllí 'do Másiri. Yí gùì je tí ta nje míí ndú éno máa, yí má ci gí, ndú 'ví si 'bilí yí mí Másiri lá.

²³ À gùì dù káa bà tee njembí ndá bu Mòze ta nawu wó míí Mbíri táánò ká si ndú 'ví ngùù dó Mòze mí tà' i ta pì ta'ò bindi bà jò yí. Banga tí dó Mòze si ndá bu wó ta nawu wó 'ví 'di có mì gba Másiri lá.

²⁴ À delè táánò káa bà tee njembí Mòze míí Mbíri ká gùì si yí ta o tí nó náa yí kpolo tè tí 'dakò gí nó 'ví biya gí máa, à 'ví ni «'Vii mí nájú Gbolò gba Másiri» míí yí lá.

²⁵ À gùì níki tí Mòze ta o tí nó káa bà dù yí gbí yè mí nde ta ndá nambe wó ndá Ìziriyéllí, tí ndá 'duù mì Mbíri, co tí bà zò tó i ñinó mbe dù tí ká lá nò.

²⁶ Yí si bà ñonoko tí tí nó náa ndá 'duù kù ñonoko ta yí muu Bindi-Mbíri ta o tí nó nó tí i ta i gbí me gbolò ndii i gbí ndá kpo-kpò i tí nó Másiri nó gí, tacó ro wó ta o tí nó a i ngbóó tí mboó tàkò bà ñonoko yí nó 'do mì Mbíri.

²⁷ A bà tee njembí Mòze mítí Mbíri táánò ká si yí 'ví njè nó 'do Másiiri ta bà 'vee 'vé gí bà kpo-tàkòcò mì Gbolò gba Másiiri lá. Mòze ta o tí nó 'visi kapí wó gítí Másiiri ká go i mì 'duù ñinó mbe kù nò Mbíri ta ọ wó.

²⁸ A bà tee njembí Mòze mítí Mbíri táánò ká si yí 'ví waa mbelè gítí o bà Ndi-ta-mu-ndá-Ìziriyèlì-mì-Mbíri, bindi yí giì va mbelè tí nó mítí ndá njekejì mì ndá Ìziriyèlì á Másiiri, tacó wàa basilì mì Mbíri 'ví gàà ndá 'viù-kíri mì ndú ta vò i lá.

²⁹ Áá táánò a bà tee njembí ndá Ìziriyèlì mítí Mbíri ká si ndú 'ví di Bì-bi Kàpá gí tito ta o bà njè nó mì ndú 'do Másiiri gbí lè go ndá 'duù mbe kù nò nó gbí kù to. Káa ndá 'duù Másiiri má giì mèlè ndi ndú, ngo giì mù ndú gí.

³⁰ À delè táánò a bà tee njembí ndá Ìziriyèlì mítí Mbíri ká ki'viki ndùgù 'do tàkò ndá 'duù Jèrikò ta o tí nó náa ndá Ìziriyèlì se ta ndùgù mì ndú 'dee gí ta sili vò-nje só nò.

³¹ Nii tí nó tí Rà'ábu, tí vò nii mbe dù ta ndá 'dakò ká sàkàmàà nó, táánò 'vala 'do gbí òkò tí ndá mbe kpò cò mì Mbíri gí nó 'do ká gbí cò mì bà tee njembí wó mítí Mbíri, bindi yí giì te wíri mítí ndá rìgò mì ndá Ìziriyèlì ta banga tí .

³² Ye kpónó 'ví 'dè kpòò a ọ cò yè? O mì ye tacó bà 'dè cò jì yo gítí ndá Jídiyòni, ta Bàraki, ta Sàmisoni, ta Jèfitá, ta Dàvidè, ta Sàmùwèlè, giì je ndá mbe 'dòkò cò mì Mbíri dígísèè,

³³ tí ndá mbe kpò nje ndá kpo-kpò gba ta wotí mì bà tee njembí mítí Mbíri nó, wálá. Ndú táánò bàkà káa ndá i ñinó náa à tí nó. A ndú ká 'de ndá i ñinó náa Mbíri cí ndá 'duù gítí ndú nò. À tí ndú táánò a wotí bà nè nje ndá siingii,

³⁴ ta wotí bà mee ndá kpo-kpò wu mbe kù zii ngbàlà-ngbàlà, ta wotí bà kii'ba 'do nje ndá sizò gbí gó. Ndá nawu ndú táánò jò ndú me tí ndá mbe wotí lá, káa a Mbíri ká giì je wotí bà dù tí ndá ngáángbá 'dakò mbe toọ nje ndá àsikèri mbe gí 'do kè'bi gí bà tè ndú ta gó ta to.

³⁵ Ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú dele ndi ndú gí mí ndá nawù ndú ta bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú.

Káa ndá 'duù ñinó mbe biya bà njaanga miiri ndú gí nó ci a vò ku, tacó bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gí gbí tó 'valá.

³⁶ Ndá 'bí 'duù 'de mítí ndú a bà ñonoko ndú, ta bà gbi ndú, ta bà ẹre ndú, ta bà te ndú mì gbí zàà.

³⁷ Áá táánò ziki ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú ta bà 'vaka ndú ta díí. À waaka gbí ndú 'vungbù-vungbu ta mùsàrà. À saaka miiri ndá 'bí ta ndá nja-njà sizò. Bòngo tí ndú táánò wálá, ndú ta o tí nó kù 'bu káa 'bi ndú mítí ndú kù nó tí, ta ndá kù-bee, ta kù-rómbo tí ndú. Ndú táánò a ndá mbe yè ta bà 'vala ndú kpóló-kpolo, náa à kù mèèkè'í tí ndú.

³⁸ Bà 'vala muu to tí nó táánò niki ta ndú á ngé gí lá. Ndú táánò kù wùukù to ta ndi gbí ndá kángáá nga ngoò, delè ta gbí òkò ndá kpo-kpò gú, á go i mì ndá mbe fa ngèlè vò i; ndú kù 'vala gbí ndá kpo-kpò zì guù, tacó bàndó tí ndú wálá.

³⁹ Ndá 'duù tí nó 'dáá gí táánò a ndá 'duù ta ẹre ndú wu ta bà tee njembí ndú mítí Mbíri ngé ma. Kpèti ká ènò, ndú táánò 'de i tí nó náa Mbíri ci ndá 'duù gítí nó lá,

⁴⁰ lè náa Mbíri nò 'bí i mbe niki ngé ma kèjì tacó tí ndoo gí nò. Tó i tí nó a ñinó máa, ndú 'ví ya gí gbí 'valá ñinó mbe cee lá nó si ndoo mí ndii lá.

12

Mbíri tí Buù

¹ Gbí kòcò ndá mbe kù 'dè yúco gítí bà tee njembí mítí Mbíri kpónó 'dee ndoo go bà te 'boọ nó gí. Á má ènò, ndoo tuu ndá du i tí nó á muu ndoo mbe kù tii bà i ngèlè 'do tí ndoo nó mí to. Ndoò delè 'ví ndoo vò i tí nó mbe nanaka mítí ndoo go cá tí ngbù tiitii nó 'do tí ndoo gí, wàa ndoo 'ví te ta kpo muu gítí ngèlè tí nó kùro ndoo nò.

² Á má ènò, ndoo je mbí ndoo tí kpoò mítí Jézu tí kpédélè 'duù ñinó mbe tee njembí wó mítí Mbíri, tí mbe kù tè kùro ndá mbe kù tee njembí ndú mítí Mbíri ya tí gí kùro Mbíri nò. Yí táánò kònò bà dù tí njeèkpè mù ta nò ọ wó gítí wálá ta líkí'o i tí nó kùro wó nò. Yí kpónó kù ki tí wó pí mbata mì wó náa à te mò gí gbí kù'bi mì Mbíri gbí ngbàngà mì Mbíri.

³ Yo koro cò gítí Jézu tí mbe kònò ọ ndá vò i tí nó náa ndá mbe bàkà vò i táánò bàkà ta yí nó, tacó wàa, njembí yo 'ví mù lá, yo delè 'ví cì gúku lá.

⁴ Yo kpónó kù bàkà wotí tacó bà kpò muu vò i, káa yo bàkà wotí tí nó yee tí ọ ñinó náa a mbelè ká bà yee to gbí nó lá.

⁵ Bà mbí yo ò tí cò tí nó náa Mbíri táánò 'dè jì yo tacó bà je wotí jì yo éno máa, yo a ndá 'viù mì yí nó gí?

«Yo si zèè mù tí nó náa Mbíri naka ta yo nó tí 'dé i lá, ndá 'vii mì ye,
yo delè 'ví ci gúku ta o tí nó náa yí má kú je muu ji yo nó lá.

⁶ Tacó Mbíri kú naka ta zèè mù a 'duù ñinó náa yí zè yí ñiki maa nó,

giì je ndá 'duù ñinó náa yí ùnje gítí ndú máa ndú dù tí ndá 'vii mì yí gí nò.»

⁷ Ndoò kònò tí ndoo, tacó wàa, Mbíri 'ví naka ta ndoo ta zèè mù lá. Mbíri kú bàkà i tí ndoo ká go bà bàkà i tí ndá 'vii mì bu ndú; káa a ña 'vii ngayi jé náa bu wó naka yí ta zèè mù lá?

⁸ Mbíri kùtáá má naka yo ta zèè mù tí nó mbe ɾo yo 'dáá gí nò lá, yo kùtáá bà dù a ndá 'vii-ngbà.

⁹ Ndoò lè má kú te duù míti ndá bu ndoo tí ndá 'duù tí nó mbe kú je muu ji ndoo muu to tí nó nó, à 'ví giì kpò ndoo a bà te duù míti Bu líli ndoo wàa ndoo 'ví 'vala tí ?

¹⁰ Tacó ndá 'duù tí nó tí ndá bu ndoo nó táánò kú je muu ji ndoo ká ta làmbu o mì ndú náa à tí gbí njembí ndú. Káa Mbíri tí Bu líli ndoo kú je muu ji ndoo ká gítí miñi ndoo, tacó wàa ndoo 'ví je tí ta ña ngbárángá muu tí nó mì yí nò.

¹¹ Líkí gbí o tí nó náa à kú je muu ji ndoo nó tí ndoo wáá. Tàkòcò ndoo peteke ta o tí nó lá, má kózò gí, ndoo bà giì dù ñiki maa, tacó ndoo kú 'vala tí ndá 'duù jáá kùro Mbíri.

Bà ñibà i, ta bà kpo-gbì-tà-tù

¹² À má éno, yo kaa ndá 'bì yo tí nó mbe kú dù ɾekpe-ɾekpèè nó gí yaà, wàa ndá muungbó yo tí nó mbe kú gu ɾekpè-ɾekpè nó 'ví si bà gu mí to.

¹³ Yo bàkà kpokèji mì yo jáá, wàa yo 'ví nè ndá dùgù to ñinó náa à tí nó gí, tacó wàa ndá 'duù ñinó ta wu gbí kò ndú wáá nó má ru ndi yo, wàa vò i 'ví 'de kò ndú lá.

¹⁴ Yo bàkà wotí gítí bà 'vala ta ndá 'duù 'dáá gí ta 'dè njembí yo, yo delè 'ví 'vala go có mì Mbíri, tacó ndá mbe bàkà éno lá bà ñò Mbíri ta ɾo ndú wáá.

¹⁵ Yo kpòlo tí yo, tacó wàa 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo 'ví bè gbí nambeè tí nó náa Mbíri kú bàkà ji ndá 'duù nò lá. Yo delè 'ví kpòlo tí yo máa, 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo 'ví dù tí mbe ju njembí mbe kú volo gbí òkò tí yo nò lá.

¹⁶ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo delè 'ví dù tí mbe wò muu, delè tí 'duù ñinó ta njembí wó wáá go i mì Èzàwú táánò mbe si jàlàmbà mì wó tí 'vii-kíri gí 'dè á tacó gbèe kùrùngbú kò nó lá.

¹⁷ Tacó yo ñò ni gí máa, yí mà giì dele ndi wó gí mì bu wó ta ngo-ɾo ta ɾo wó ta o tí nó náa go bà cù 'dè ngo cù mì bu wó gí gítí wó gí nó, bu wó giì biya gí, tacó kpokèji mì wó giñi gí.

¹⁸ Yo kpónó gí me gítí i ñinó náa yo bà zèè ta 'bì yo gí nó lá, yo gí me gí bà ñò ngba wu mbe kú zì 'vii-'vii lá, yo gí me gí gbí 'dí'di' o tí nó njikirií nó lá, yo gí me gí mì i ñinó mbe kú je kpo-tàkòcò ji yo nó lá, yo delè gí me gí gbí mbiimbí lá.

¹⁹ Yo gí me gí tà gbí mòngò lá. Yo delè gí me gí tà gbí ña kòcò ñinó mbe kú baraka gbí tù yo náa bà 'di gbí có tí nó náa 'duù tí nó kú 'dè ji yo nó kpo yo gí, go i mì ndá Ìzìriyéli dígíséé nó lá.

²⁰ Tacó wotí bà 'di có tí nó náa à kú 'dè ji ndú ta o tí nó nò tí ndú wáá, tacó kòcò Mbíri ta o tí nó ji ndú éno máa, «À kpèti káa nó má gàà gú tí nó, áa bà zi yí ta bà 'vaka yí ta díí gí.»

²¹ Bà zeke ña i tí nó ta o tí nó te gúku míti ndá 'duù tí ña ñinó náa Mòze giì 'dè có ta nje wó máa, «Ye kú gú-gu ta gúku.»

²² Káa yo kpónó gí a i gí pí gú Ziyóni tí gbata mì Mbíri tí nó tí wu Mbíri nó. Yo gí a i gí Jeruzalémé tí nó gbíri nó. Yo gí a i gí mì ndá basilí tí nó mbe kilí mèè mì bà líkí' o nó.

²³ Yo gí a i gí bàndò bà kilí ndá 'vii-kíri tí nó náa à cu ɾè ndú mì gbí wáragà gbíri gí nó. Yo gí a i gí mì mbe waa có tí nó, tí Mbíri mì ndá 'duù 'dáá gí nó. Yo gí a i gí bàndò mì ndá líli ndá 'duù ñinó tí ndá 'duù jáá kùro Mbíri ta vò i mì ndú wáá nó.

²⁴ Yo kpónó gí a i gí mì Jézù tí 'duù tí nó mbe kú nó gbí òkò tí ndá 'duù ta Mbíri gbí ngú mbelè tí nó náa Mbíri nju ta ndá 'duù nó. Yo gí a i gí mì 'duù tí nó ta wu gbí kòcò mbelè wó ndii wu gbí kòcò mbelè Àbélè gí nó.

²⁵ Yo kpòlo tí yo, tacó wàa yo 'ví biya ta bà 'di có mì Mbíri tí mbe kú 'dè có ji yo nó lá. Tacó ndá 'duù tí nó náa yí táánò 'dè có ji ndú muu to tí nó mbe biya bà 'di có mì wó gí nó má 'de kpokèji bà ndo 'do nje bà waa có mì wó míti ndú lá, à cuki káa ndoo ká bà ndo 'do gbí bà waa có mì wó náa ndoo má biya bà 'di có mì wó tí mbe kú 'dè có ji ndoo á 'do gbíri gí nó?

²⁶ Ta o tí nó náa yí táánò kú 'dè ta có ji ndá 'duù tí nó nó, kòcò wó ngaka a to. Káa yí kpónó ci cí máa, «Sè bà gí gí bà 'dè có mì ye káká' i gbaànjé. Káa a gbí ñinò me káa to ká bà ngaka tí lá, gbíri delè bà ngaka tí.»

²⁷ Gbí ndò có tí nò máa, «káká'i gbaanjé» nò éno máa, áá bà giì mò ndá i ñinó mbe ngaka tí nó gí, tacó ndú a ndá i ñinó náa à suu ndú súu-suu, tacó wàa ndá i ñinó mbe ngaka tí lá nó 'ví dù tí

²⁸ À má éno, ndoo 'dè niki maa ji Mbíri, tacó bà dù ndoo 'bá mì wó, tí 'bá mì gba mbe ngaka tí lá nó. Ndoos kpòlò tí nambeé tí nó náa Mbíri bàkà ji ndoo nó, wàa ndoo 'ví bàkà i ji yí gbí ña kpokèji ñinó náa yí bà li 'bì wó gí tà gí. Ndoos bàkà i-Mbíri ta bà te duù míti Mbíri, delè ta bà ci gúku tí wó,

²⁹ tacó Mbíri mì ndoo a wu mbe kú laka to.

13

Na kpokèji bà peteke tàkòcò Mbíri

¹ Yo zè tí yo gbí òkò tí yo niki maa á go i mì ndá 'duù ta ndá ná'vindi ndú.

² Yo delè 'ví rò tìyò á 'do tí bà te wíri míti ndá 'duù ñinó mbe 'dó-'do, náa yo ñò ndú ni lá nó lá. Tacó ndá 'bí 'duù táánò te wíri míti ndá basili mì Mbíri káa ndú ñò ndú ni lá á 'do gbí bà te wíri míti ndá mbe 'dó-'do.

³ Yo 'ví ò-bà-mbí ndá 'duù ñinó gbí zàà nó lá; yo je mbí yo míti ndú ká goolá a yo ká gbí zàà. Yo delè 'ví koṛo có gítí ndá 'duù ñinó náa à kú mèèkè'i tí ndú nó, tacó ndú delè káa ndá 'duù ta mbelè gbí dii ndú á go yo.

⁴ Ndá 'duù 'daá gí 'ví te duù míti bà kò tí. Wàa ndá 'duù ñinó mbe kò tí ndú gí nó 'ví có ká tí kpokèji ñinó jáá nó. Tacó Mbíri bà waa có míti ña 'duù ñinó náa ka wó mbe 'bá má gélé, káa yí gélé ta 'bí 'duù gbí kpâ-sili mì ndú á kapí ṛo wó nó.

⁵ Yo kpòlò tí yo á 'do tí bà tee njembí yo míti gürúsù. À 'ví tè ta yo káa i ñinó náa à kuu mì yo nó, tacó 'dóó kòcò Mbíri náa yí 'dè ta nje wó éno máa, «Ye bà si yo 'ví bè gbí i wálá.

Ye delè gí bà 'visi kapí ye gítí yo wálá.»

⁶ À má éno, ndoo bà ni bà 'dè có ta gúku tí ndoo wálá éno máa,

«Mbíri à mbe koni ye;

ye bà ci gúku wálá.

'Duù bà bàkà ta ye a yè?» gí.

⁷ Yo koṛo có gítí ndá kpo 'duù mì yo, tí ndá mbe ñò ṛo ṛi kuro yo, tí ndá 'duù tí nó táánò mbe 'dè có mì Mbíri ji yo nó. Yo koṛo có gítí ndá i tí nó náa ndú táánò kú bàkà gbí 'wálá mì ndú nó, wàa yo 'ví mèlè ndi bà tee njembí ndú míti Mbíri.

⁸ Jézù tí Bindi-Mbíri yáánò ká go Jézù tí Bindi-Mbíri wúnò, yí delè bà dú ká tí Jézù tí Bindi-Mbíri á dúú bà ya tí.

⁹ À má éno yo si ndá 'bí ña tende bà nibà i 'ví soloko yo 'do tí kpokèji tí nó jáá nó lá; tacó à niki a bà tee njembí ndoo míti nambeé mì Mbíri, tí i ñinó mbe kú je wotí mí gbí njembí ndoo nó, á co tí bà koṛo có gítí ndá gèrè gítí ndá i-zó-zò tí i ñinó náa ndá mbe kú tee njembí ndú míti 'de i gbí lá nó.

¹⁰ Tacó Bándò bà ci i ji Mbíri mì ndoo, náa ndá mbe kú bàkà netè tà nduúrù mì Mbíri zò i tí nó náa à ci míti lá nó, kuu tí.

¹¹ Kuro ndá bu-Mbíri kú ya ta mbelè ndá nó tí nó náa à ziki ndú nó gí Bándò-mi-Mbíri á tà nduúrù mì Mbíri tacó bà yù à-cee-gí 'do mì Mbíri gítí ndá vò i mì ndá 'duù mì wó. Bindi à giì turu ndá kùuyù nó tí nó ya tí gí bà doo gí ndii 'do tí bándò tí nó náa ndá 'duù tò ndá nduúrù mì ndú giji-giji míti nó.

¹² Jézù táánò kònò sé'i njekèji ndugù sè tacó bà toṛo ndá vò i mì ndá 'duù ta 'dóó mbelè wó delè ká éno.

¹³ À má éno, ndoo toṛo ndá có ñónókò tí nó náa ndá 'duù kú ñonoko ta ndoo á muu wó nó míti ndoo tí bàà, wàa ndoo 'ví ya gí mì wó nje seè ká.

¹⁴ Tacó gbata mì ndoo mbe dù tí ká muu to tí nó wálá. Ndoos kú pà a bà gbata tí nó kèji nó.

¹⁵ À má éno, ndoo ùlù Mbíri ta rè mì Jézù dúú bà ya tí. Tacó bà ùlù Mbíri nó a ndá có mbe jò 'do gbí nje ndá mbe si rè Mbíri tí có.

¹⁶ Yo 'ví ò-bà-mbí bà bàkà tó i lá, yo delè 'ví ò-bà-mbí bà kùtù tí 'bí i ñinó náa à kuu mì yo nó jí ndá 'bí 'duù lá, tacó ñinó a ndá 'bí ña bà ci i mbe kú niki tí Mbíri ká nó.

¹⁷ Yo 'di có mì ndá 'duù tí nó náa à bàkà ndú tí ndá kpo 'duù kuro yo nó. Yo si tí yo tí ndá i mì ndú, tacó a ndú ká kú kpòlò tí lilí yo. À delè a ndú ká bà 'dè có gítí ndá i ñinó náa ndú bàkà á muu yo nó ji Mbíri. À má éno, yo si ndú 'ví bàkà ndá i tí nó ta pétékè tàkòcò ndú, tacó ndú má bàkà ta kpo-tàkòcò ndú, áá bà niki ji yo wálá.

¹⁸ Yo 'deke tí yo ji Mbíri tacó tí ze, tacó ze ñò ni ngbàrangà'i gí, máa njembí ze ká ngbàrangà'i. À delè tí ze káa go bà bàkà ndá i ñinó mbe 'vii ṛo 'bá nó.

¹⁹ Ye gbí ònínó kù yù nambeè 'do mí yo kpolo ma, éno máa, yo 'deke tí yo jì Mbírì, tacó wàa, yí 'ví si ye 'ví dele ndi ye ya gí mí yo kà gálà.

Bà 'deke tí jì Mbírì

²⁰ Ye kù 'deke tí ye jì Mbírì tí mbe 'dè njembí, mbe 'vala ndi Jézù tí Mbe tí ndoo 'do gbí muu'dú wó, Jézù tí nó tí gbolò mbe gbà bee, mbe kù gbà ndá rómbo, mbe cì tacó wàa, bà njù mbelè tí nó náa Mbírì njù ta ndá 'duù nó 'ví dù tí yú bà njù mbelè duú bà ya tí nó,

²¹ máa, yí 'ví je ndá tó i 'dáá gí jì yo. Tacó wàa, yo 'ví bàkà ndá i 'dáá gí ká go có mì wó. Mbírì 'ví sí có tí nó 'ví bàkà mí gbí njembí yo káa ndá i ònínó ta go bà zeke ndú tí wó tí Mbírì nó ta rẹ̀ mì Jézù tí Bindi wó tí Mbírì. À ùlù Jézù tí Bindi-Mbírì kpòò ya tí . Go-i-tí-nò.

Bà yee nje có

²² Ndá ná'vindí ye, ye kù 'deke a tí ye jì yo éno máa, yo 'ví 'di ndò có tí nó náa ye cu jì yo tacó bà je wotí jì yo nó ta pétékè tàkòcò yo.

²³ Ye kù 'va nó a mbí yo éno máa, à njaanga ná'vindi ndoo Timàtèyò 'do gbí zàà gí. Yo bà ò ze ta yí, náa yí má yee tí ye gálà si ye njè nó lá nó.

²⁴ Ye 'vee ndá 'duù tí nó náa à bàkà ndú tí ndá kpo 'duù kùro yo kà nó, ta ndá 'duù tí nó kà, náa Mbírì kaa ndú mò gí mì wó tí Mbírì gí nó 'dáá gí ma. Ndá 'duù ònínó Ìtáliyà káá, náa Mbírì kaa ndú mò gí mì wó gí nó, delè 'vee yo 'dáá gí ma.

²⁵ Nambeè mì Mbírì 'ví dù gbí njembí yo 'dáá gí. Go-i-tí-nò.

Wáràgà mì JÁKÒMÒ

¹ Nínó a wáràgà 'do mì ye tí Jákòmò, tí bòò mì ndá Mbíri ta Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri jì yo tí ndá 'duù mì Mbíri mbe 'vaaka cee muu to 'dáá gí. Ye 'vee yo 'dáá gí ma.

Ndá vò o

² Ndá ná'vindí ye, ye kú cu wáràgà tí nó tacó bà 'dè có jì yo máa, ta ndá o tí nó náa ndá ña ndá vò i muu to tí nó 'dáá gí má kú tala yo nó, yo 'ví si ndá o tí nó tí ndá líkí'o.

³ Ndá ña ndá vò o tí nó a ndá o tacó bà ñò máa, njembí yo má dú kuu tí Mbíri, tacó yo ñò ní gí máa, bà tala bà ùnje mì yo nó kú jò yú njembí.

⁴ Káa yú njembí delè 'ví si yo 'ví dù tí ndá cèe 'duù, ta bà lè tí yo wálá, ta 'bí i mbe gboo á 'do mì yo delè wálá.

⁵ Má ènò, 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo má ñò i tí nó náa yí 'ví bàkà gbí o vò o nó lá, à níki máa, yí yú bà 'di gbí-o 'do mì Mbíri tí mbe kú je i jì ndá 'duù ká sínò ta có tàkò wálá nò. Bindi Mbíri bá je bà 'di gbí-o jì yí gí.

⁶ Káa ta o tí nó náa wò má kú 'deke tí lo jì Mbíri nó, wò 'ví si njembí lo 'ví dù ká gbaànjé, wò 'ví me wè-wè lá. Tacó 'duù ñinó mbe kú me wè-wè nó ká

⁷ go ngo gbí pù mbe kú gbàngà ta pípiri, ya ènò, ya ézò.

⁸ Ña 'duù tí nó mbe kú me wè-wè á kùro Mbíri go 'duù tí bà njèè kpokèjì, náa yí ñò 'dóó kpokèjì ñinó náa yí 'ví co tí lá nò, bà ñò 'dóó ña i tí nó náa yí bà yù 'do tí Mbíri nó ní wálá. Má ènò, yí 'ví si bà koṛo có gítí bà 'de 'bí ña i á 'do mì Mbíri mí to.

Ndá mbe yè ta ndá mbe i

⁹ Ndá ná'vindí ye, à níki máa, mbe yè tí mbe kú ru ndi Jézù 'ví dù ta líkí'o tí wó, tacó Mbíri te yí gí yaà gí.

¹⁰ Wáa 'duù ñinó ta ndá i mì wó me gbolò mbe kú ru ndi Jézù nó delè 'ví dù ta líkí'o bà 'vii tí wó ta ndá mbe yè tí nó mbe kú ru ndi Jézù nò, tacó ndá mbe kpo-kpò i bà miì ta ndá kpo-kpò i mì ndú nò 'do muu to tí nó ká go bà miì ndá 'ví mbíli,

¹¹ náa ju gó ri má mo mbíli gí, ndá 'ví wó giù 'duku 'dáá gí, bindi ndá banga i tí nó kutaá nò káká'i wálá. À 'vii ká 'vii ta 'duù ñinó ta ndá i mì wó me gbolò nò. Yí bà ci ká mí nje nètè ndá i tí nó.

Ndá i mbe kú eendi 'duù gítí bà bàkà vò i

¹² À níki tí 'duù ñinó mbe 'dò kò wó mí to tí kpoò gbí ndá o vò i nó, tacó Mbíri bà ko mboo bà kònò sé'i mì wó nò jì yí ta 'válá ñinó mbe cee lá, náa yí tí Mbíri ci ndá 'duù ñinó mbe zè yí níki ta tó njembí ndú nó gítí nò.

¹³ Má ènò, ta o tí nó náa 'bí i má kú eendi yo gítí bà bàkà vò i nó, yo 'ví 'dè có máa, «A Mbíri ká tuu i tí nó» nò, jé lá, tacó Mbíri jé eendi 'duù gítí bà bàkà vò i lá.

¹⁴ À kú yòòngò 'duù gítí bà bàkà vò i káa njembí wó, ta bà legee miṛi wó gí tàkò có mì njembí wó.

¹⁵ Vò njembí kú jò vò i, káa vò i má zèè to gí, yí kú jò ku.

¹⁶ Má ènò, yo si bà eendi tí yo, máa, a Mbíri ká kú yòòngò ndá vò i gítí yo nó mí to, ndá ná'vindí ye.

¹⁷ Tacó à káa ndá ngbáràngà i, ta ndá i ñinó ta bà lè tí ndú wálá nó, ká gí 'do gbíri mì Mbíri tí mbe suu ndá ri, ta pi, ta ndá yii mbe kú tòngbaà á tàri. Ri tòngbaà ta bebíli lá, delè ndá pi ta ndá yii, tòngbaà ta gó ri lá. Káa sí gbí o bà tòngbaà mì Mbíri go ndá i tí nó wálá; Mbíri ta o 'dáá gí ká ngbèzèè kuu bàndò mì wó.

¹⁸ À káa 'dóó có mì Mbíri gbí muu wó ká si yí 'ví bàkà ndoo tí ndá 'vii mì wó, tacó wáa ndoo 'ví dù gbí òkò tí ndá i tí nó náa yí suu ndú mí muu to tí nó tí ndá kpédélé i gbí nji náa à kú ci jì yí tí Mbíri nò.

Cèe kpokèjì bà peteke tàkòcò Mbíri

¹⁹ Yo je mbí yo tí kpoò, ndá ná'vindí ye, máa, 'duù má kú 'dè có jì yo, yo 'ví sè tù yo tí kpoò. Yo 'ví bàkà tí yo tí ndá muu có lá. Yo delè 'ví co gálá gí bà òkòlòwò lá.

²⁰ Tacó mbe kpo-tàkòcò bà ni bà bàkà i ñinó mbe níki tí Mbíri nó wálá.

²¹ Má ènò, yo duu ndá i zuu tí nó 'dáá náa yo kú bàkà nó mí ta to. À níki máa yo biya ndá ña ndá vò i 'dáá gí. Yo si tí yo jì Mbíri. Yo sè tù yo gítí có tí nó náa Mbíri cu mí gbí njembí yo nó, tacó à tí có tí nó a wotí bà njaanga miṛi yo 'do gbí ku.

²² Yo delè 'ví bàkà ndá i tí nó náa Mbíri 'dè có jì yo máa yo bàkà ndú nò. Yo sè me káa tù yo cuki lá. Tacó 'duù má sè káa tù wó gítí có, káa yí bàkà ndá i go có tí nó náa yí 'di nò lá, 'duù tí nó kù ee a ndi tí wó.

²³ 'Duù má sè káa tù wó gítí có, káa yí bàkà go có tí nó lá, gbí máa, yí go 'duù mbe zeke gbíro wó gbí mándàrà,

²⁴ Káa à káa póó bà te mándàrà 'do 'bi wó mí to, yí ngé gù ò-bà-mbí cè tí gbíro wó gí.

²⁵ Káa 'duù ñinó mbe 'di ndá có mì Mbíri ngbàrángà'i, bìn-di yí gù kpolo tí ndú mí gbí njembí wó, delè yí gù bàkà go ndú nó, Mbíri bà cù 'dè ngo cù mítí i tí nó náa yí kù bàkà nò.

²⁶ 'Duù má sí tí wó tí mbe ru ndi kòcò Mbíri, káa yí ni bà kpolo tí mè wó lá, gbí có bà ru ndi kòcò Mbíri mì wó nò wálá, yí delè kù ee a ndi tí wó ta kpééti wó.

²⁷ Bà bàkà nambeè ta búlú tí wálá á ta Bu ndoo tí Mbíri a bà ya gí bà koni ndá nawú ku, ta ndá nò, ta o tí nó náa ndú má gbí mbugo, delè ta bà kù'ba 'do tí ndá vò i muu to tí nó, tacó wáa ndú 'ví ñònkò muu 'duù lá.

2

Yo te duù mítí ndá mbe yé

¹ Yo kpónó a ndá mbe ùnje gítí Jézú tí Bìn-di-Mbíri, tí Mbe tí ndoo náa ndoo kù ñò Mbíri mítí wó. Má éno, yo bàkà 'bè mí gbí òkò tí yo, máa, áá mì 'duù ñinó a i, káa ñizó a mbe yé nò, lá, ndá ná'vindí.

² Yo tala bà kofo muu yo gí. Ndá 'duù sósó'ò kpónó má yee bàndò bà kili yo gí bà ùlú Mbíri, káa 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndú zaa 'do tí muu wó di tí kò wó, ta ndá i-banga ta rẹ ndú a rẹ ta ndi tí ndá sili 'bi wó, káa ka wó tí nó náa ndú gí ta yí gbaànjé nó yuu a kàrákà zì bòngó,

³ káa yo gù te wíri mítí 'duù tí nó mbe záá-zaa nó mítí banga bàndò, bìn-di yo gù 'dè có ta bà tù 'bi yo jì mbe yuu kàrákà zì bòngó nó máa, «Ya gí bà pà bàndò wáa wò 'ví dù tí á kàzò.»

⁴ Yo má bàkà go éno, à co to ngé. Ta gbí go éno máa, yo bàkà nò a 'bè mí gbí òkò tí ndá 'duù ta bà kofo lókó-loko có máa, 'bí 'duù a cèe 'duù, káa ka wó a vò .

⁵ Má éno, yo sè tù yo gítí có tí nó, ndá ná'vindí. Máa, Mbíri táánò ñuka a ndá 'duù ñinó náa ndá 'duù muu to tí nó kù sí ndú tí ndá mbe yé nó, máa, ndú 'ví tee njembí ndú mítí yí, wáa ndú 'ví dù tí ndá cèe 'duù, mbe dù tí ndá mbe ndá i tí nó náa yí tí Mbíri cí cí máa, yí bà je jì ndá 'duù tí nó mbe zè yí ñìkì maa nò.

⁶ Káa yo kpónó sí ndá mbe yé tí ndá i lá. À me ndá 'duù ñinó ta ndá kpo-kpò i ká mì ndú nó cóó-cóó ká kù mèèkè'i tí yo lá? A ndá 'di cóó-cóó ká kù gbùrùngà yo ya tí gí gbí ngbàngà? À me ndá 'duù ñinó ta ndá kpo-kpò i ká mì ndú nó lá?

⁷ À me ndú delè ká kù volo rẹ tó 'Duù tí nó tí Bìn-di-Mbíri náa yo kaa tí yo gí gbí gèrè mì wó gí nó lá?

⁸ Cèe i bà bàkà mì yo a bà 'di kpoló-kpolo có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa, «Zè 'bí ka lo ñìkì á go bà zè tí lo,» nò.

⁹ Káa, à má me éno lá, wáa yo 'ví dù kù gbètèkè có tí nó ta bà bàkà 'bè mí gbí òkò tí ndá 'duù, gbí máa, yo kù bàkà a vò i ta bà ndii muu có mì Mbíri. À má éno, Mbíri bà waa có mítí yo.

¹⁰ Kpèti ká éno, a tẹ lá. Tacó 'duù kpèti má kpolo tí sè ndá 'bí có mì Mbíri 'dáá gí, káa yí 'ví gbètèkè káa 'bí gbaànjé, gbí máa, Mbíri bà waa có mítí wó tacó yí ne nò 'do tí kpokèjì mì Mbíri gí.

¹¹ Ta nderè éno máa, a Mbíri ká 'dè có máa, «Bàkà bangbaya lá.» À delè káa gbèe Mbíri tí nó ká 'dè có máa, «Zi 'duù lá.» Káa, à má éno, vò i náa 'duù bàkà kpèti má káa bà zì ku, káa yí bàkà bangbaya lá, gbí go éno máa, yí volo nó 'dáá káa có mì gbèe Mbíri tí nó.

¹² Má éno, yo 'dè banga có jì ndá 'duù, yo delè 'ví bàkà ndá tó i jì ndú ta 'dè njembí yo, tacó yo kpónó a ndá ña ndá 'duù ñinó náa a Mbíri ká kù zogo yo ta có ñinó mbe njaanga mīri ndá 'duù 'do gbí vò i.

¹³ Tacó ndá 'duù ñinó mbe ñò yé ọ ndá 'bí ka ndú kpónó lá nó, Mbíri delè bà ñò yé ọ ndú ta ndòngbú o wálá. Káa 'duù mbe kù ñò yé ọ ndá 'bí ka wó kpónó, Mbíri bà ñò yé ọ wó ta ndòngbú o ndii ñinó náa yí bàkà nó gí.

Bà ùnje ta bà bàkà ndá i go có mì Mbíri

¹⁴ Ndá ná'vindí, 'duù má 'dè káa có ta nje wó cuki máa, yí ùnje gítí Mbíri gí, káa yí bàkà go có mì Mbíri lá, gbí có bà ùnje mì 'duù tí nó wálá.

¹⁵ Yo tala káa bà koṛo muu yo gi, máa, 'bí ka lo náa yo kù ru ndi Jézù ta yí kpónó má ta go tí wó, delè ta bòngò tí wó wálá,

¹⁶ káa wò gi 'dè káa có jì yí ta nje lo cuki, máa, «Zèè njembí lo. Mbíri bà je ndá i-zó-zò ta bòngò jì wò gi.» Káa wò je me 'bí zì i jì yí wàa yí 'ví 'bu mítí wó lá, wò delè je me 'bí lãmbu i tacó bà miṛi ngo cù jì yí lá. Gbí có mì lo nò bà dù kuu tí ?

¹⁷ Bà ùnje gítí Mbíri delè ká go éno. 'Duù má 'dè ká có ta nje wò cuki máa, yì ùnje gítí Mbíri gí, káa yí bàkà ndá i tí nó náa Mbíri 'dè có jì ndá 'duù máa ndú 'ví bàkà nó, lá, gbí máa, gbí có bà ùnje mì 'duù tí nó wálá.

¹⁸ 'Bí 'duù má 'dè có jì ye, máa, ye a mbe bàkà go có mì Mbíri, káa yì a mbe ùnje gítí Mbíri, ye bà 'visi có jì 'duù tí nó, máa, 'bí kpokèjì bà túbà tí 'duù tí mbe ùnje gítí Mbíri káká'í á bindi bà bàkà go có mì Mbíri wálá. 'Duù ta ùnje gítí Mbíri ta ña kpokèjì ngayi, náa yí má bàkà go có mì Mbíri lá?

¹⁹ Bá ùnje mì lo máa Mbíri ká gbaanjé cuki a banga có. Káa ndá wò lilí delè ùnje ká gítí gbèe Mbíri tí nó á mì lo nó, ndú delè kù gu ta gúku tí Mbíri.

²⁰ Nò nó, ndi lo ñonókó, ye kpónó kèjì gí bà túbà jì wò máa, 'duù má 'dè ká có ta nje wò cuki máa yì ùnje gítí Mbíri gí, káa yí bàkà go có mì Mbíri lá, gbí có mì 'duù tí nó wálá.

²¹ Tala bà koṛo muu lo gítí ña nambeè tí nó táánò á gbí òkò tí ndá gù ndoo Àbiráámò ta Mbíri nó gi. À me 'do gbí có bà ùnje gítí bà waa mbelè 'vii mì wó Ízákò jì Mbíri lá?

²² Wò kpónó ñò ni gí, máa, ndá bà ùnje gítí Mbíri, ta bà bàkà go có mì Mbíri, mì Àbiráámò táánò kù bàkà nèté toko gbaanjé. Gbí go éno máa, 'bí i táánò náa Àbiráámò bàkà ká túbà máa, bà lè tí bà ùnje mì wó wálá.

²³ Njìndá a gbí có tí nó náa à giì cu tí mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Àbiráámò táánò ùnje gítí Mbíri ta njembí wò gbaanjé» nó ká nó. Tacó éno, Mbíri giì ñò Àbiráámò ni tí 'duù mbe ya lè lá. À delè táánò nó a nderè bà dù Àbiráámò tí kómbe Mbíri.

²⁴ Wò kpónó 'di gbí ni gí, máa, a bà bàkà go có mì Mbíri ká kù si 'duù tí tó 'duù kùṛo Mbíri, me káa bà ùnje ta kpéetí wó cuki lá.

²⁵ Yo koṛo muu yo káká'í gítí 'bí niì tí nó táánò ta rẹ wó a Rà'ábù, tí wò mbe nò-vò-ndò nó gi. Ta ndá bà nò-vò-ndò mì wó nó 'dáá gí, yí delè táánò túbà tí wó tí mbe ùnje gítí Mbíri ká ta bà bàkà tó i. Yí te wiṛi mítí ndá tú mì ndá Íziriyéli ta bà je i-zó-zò jì ndú, delè ta bà ngùù ndú 'do tí ndá ku'di tí ndú, bindi ta o bà nje nó mì ndú 'do 'bá mì wó, yí giì túbà kpokèjì njìndá ta wò i tí wálá nó jì ndú.

²⁶ Bà ùnje gítí Mbíri ta bà bàkà go có mì Mbíri á gí tàkò wálá a ku i, go diì ta woò gbí wálá.

3

Mè

¹ À niìkí máa ndá 'duù me mbè gbí òkò tí yo 'ví giì tí ndá mbe nibà có mì Mbíri jì ndá 'duù lá, ndá ná'vindi. Ye 'dè có tí nó jì yo tacó àà bà waa có mítí ze tí ndá mbe kù nibà có mì Mbíri jì ndá 'duù nó tacó bà nibà co to, ta wotí tí co tí ndá 'bí 'duù 'dáá gí.

² Ndoò 'dáá káa ndá mbe giṛi'ò. Káa 'bí 'duù mbe 'dè có máa nje yì jé yaaka muu to tí nó lá má kuu, yí bà dù a ña 'duù njìndá mbe ni bà kpolo tí miṛi wó gi.

³ Yo ñò káa kècè gi, ndoo kù yuu lãmbu lii mì gbí nje kècè tacó bà bàkà yí 'ví 'di có mì ndoo, wàa yí 'ví co tí kpokèjì tí nó náa à gbí muu ndoo nó.

⁴ Delè yo 'ví giì koṛo káa muu yo gítí gbá á ro ngo gi. Gbolò pípiṛi kpètí má kù pì yí ya tí gí kè'bí, 'duù bà loko nje wó gítí kpokèjì tí nó náa à gbí muu wó nó ká ta cèe lãmbu i bà aa ngo cuki.

⁵ Mè 'duù delè ká éno. Cèe lãmbu bà to tí 'duù, káa à tí wó a wotí bà 'dè có gítí ndá kpo-kpò i.

Yo kpónó koṛo muu yo á gítí bà miì cèe gbolò jìlì mì lãmbu wu nje nji kù'ò gi!

⁶ Mè delè a wu. Mè a wò bà to gbí òkò tí ndá bà to tí ndoo, mbe kù njèè wò i cee gbí diì ndoo 'dáá gí. Mè kù doo kùyyu ndoo ta wu náa à cu mítí 'do 'bá mì ndá ku.

⁷ 'Duù bà ko ndá 'vii-nò náa yí zèè 'do gbí jìlì gí. Yí delè bà ko ndá nuù, ta ndá kpoò, ta ndá i ta ngo gí,

⁸ káa 'duù mbe kpolo tí mè wó wálá. Mè a 'bí ña i mbe kù pèè mbí ndá 'duù, ta zì wó go zì kpoò. Yí jé dù ngbiì lá, yí kù njèè zì wó nó ta ndi to.

⁹ Ndoò kù ulù Mbíri tí Mbe tí ndoo tí Bu ndoo ta mè ndoo. Ndoò delè giì 'visi tí ndoo gí bà ñonoko ndá 'duù tí nó náa Mbíri suu ndú tí kózò tí wó nó ká ta gbèe mè ndoo tí nó.

¹⁰ Ndá bà ulù tí, ta bà ñonoko tí, co 'dáá 'do ká gbí gbèe nje. À lè mi nó gí, ndá ná'vindi.

¹¹ Ndá líkí ngo ta míníkà ngo jé 'va 'do gbí gbèe gùù gí?

¹² Mbiigá jé rì mbá gí? Mbá delè jé rì mbiigá gí? Ndá ná'vindirí. Má ènò, líkí ngo jé 'va 'do gbí màṅò lá, delè míníkà ngo jé 'va 'do gbí cèe njáá lá.

Cèe bà 'di gbí-o

¹³ 'Bí 'duù mbe 'di gbí-o á gbí òkò tí yo kuu tí? 'Duù tí nó 'di gbí-o gí? Si yí 'ví bàkà ndá tó i mbe túbà bà ṅò-gbí-o mì wó. Si yí 'ví bàkà ndá i tí nó me ta bà tù ngba wó lá. Tacó wàa, ndá 'duù 'ví ṅò tí ni éno máa, yí a mbe 'di gbí-o.

¹⁴ Káa ndá ju kii ta bà koro có ká gítí mīrī 'duù má gèe bè ndú mí gbí njembí lo gí, bà gbo i níki lá, wò delè kú 'dè a 'verè máa wò a mbe 'di gbí-o.

¹⁵ Bà to kii ta bà dù ta bà koro có ká gítí mīrī 'duù me ndá i mì mbe 'di ṅa gbí-o tí nó mbe gí 'do mì Mbiri nó lá. Ndú gí a i 'do tí ndá wò bà koro có mì ndá 'duù muu to tí nó, ta ndá vo-vò i mbe kú volo muu ndá 'duù.

¹⁶ Bándò tí nó náa ndá ju kii ta bà koro có ká gítí mīrī 'duù kú dù tí nó, a bándò ṅinó náa ndá vò i ta ndá ṅa ṅonókò-ṅonòkò tí 'dáá gí kú dù tí .

¹⁷ Káa cèe bà 'di gbí-o mbe gí 'do mì Mbiri tende. ṅa bà 'di gbí-o tí nó bà dù tí i ta bà lè tí wálá, delè bà dù tí i mbe 'dèe njembí ndá 'duù. 'Duù mbe 'di ṅa bà 'di gbí-o tí nó bà zèe ndá 'duù ta pétékè 'bì wó, yí delè bà dù tí mbe 'di có mì ndá 'duù. Mbe 'di ṅa bà 'di gbí-o tí nó bà ṅò yè ṛo ndá 'duù, yí delè bà bàkà tó i ká tà ndi ka wó tó i. Njembí 'duù mbe 'di ṅa bà 'di gbí-o tí nó me duù. Yí delè me mbe nameè-ṛo lá.

¹⁸ Ndá mbe peteke njembí ndá 'duù kú bàkà gbí pétéké có. Ndú go ndá 'duù mbe ṛo ndá banga i mí gbí njí mì ndú. Nèté mì ndú a bà bàkà ndá banga i tóká'i.

4

Gbínje gbí òkò tí ndá mbe kú kili ta ṛè mì Bindi-Mbiri

¹ A yè ká kú si yo kú 'dèèkè mà? A yè ká kú si yo kú gò gó ta o 'dáá gí? Ndá i tí nó ta go ndú tí yo nó kú gò gó gbí njembí yo ta o 'dáá gí; ṅinò a i tí nó mbe kú si yo kú gò gó gbí òkò tí yo nó.

² Yo kú tò kii muu 'bí i, káa bà 'de i tí nó kpò yo gí, má ènò; yo kú 'dèèkè mà, yo delè kú gò gó. Yo kú dù ta go ndá i gbí njembí yo, káa kpokèjì bà 'de ndá i tí nó mì yo wálá; má ènò, yo kú ziki ndá 'duù bindi ndá i tí nó. Yo 'de ndá i tí nó ta go ndú tí yo gbí njembí yo nó lá, tacó náa yo yù ndú 'do me mì Mbiri lá.

³ Káa yo ta ndá 'bí o kpèti má yù ndú, Mbiri je ndú jì yo lá, tacó yo yù ndú me ta cèe nderè lá, yo kú yù ndú ká tacó bà bàkà líkí'o mítí yo cukí.

⁴ Njembí yo dù tí gbèe i lá, go njembí ndá ni mbe rāngà kú. 'Duù má zèe ndá i muu to tí nó ta 'bì wó sósó'ò, yí 'ví kú a 'bí ṅú 'bì tacó bà zèe ta Mbiri? 'Duù má tee njembí wó 'dáá ká mítí ndá i á muu to tí nó, yí bà gí tí ku'di tí Mbiri.

⁵ Yo koro có máa, có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mí Mbiri, máa, «Mbiri suu lílì jì ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù tí ndá 'dóo i mì yì» nó a 'verè? Má ènò, yí kú tò kii muu ndoo ta o tí nó náa ndoo má kú tee njembí ndoo mítí ndá 'bí tende i si yí mí to nó.

⁶ Tacó ènò, Mbiri kú bàkà nameè jì ndoo me gbolò, tacó wàa ndoo 'ví dù ta o 'dáá gí tí ndá i mì yì. Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì wó tí Mbiri, máa, «Mbiri kú bàkà nameè me gbolò jì ndá mbe si tí ndú kuro wó tí Mbiri tí i lá, káa yí biya có mì ndá mbe si tí ndú tí i ta wotí tí » nó.

⁷ Má ènò, ye kú 'dè có jì yo, máa, yo si tí yo jì Mbiri, wàa yo 'ví 'dò kò yo mí to tí kpòò gítí gó ta Gba-vò-i, bindi Gba-vò-i bà i ṅèlè 'do tí yo gí.

⁸ Yo yèè ndi yo dé gí mì Mbiri, wàa Mbiri bà yèè ndi wò dé gí mì yo. Yo si bà bàkà i zuù mí to, ndi yo ndá mbe gilini, wàa yo tí ndá mbe gbo gbù sè mí nje ngá só 'ví si njembí yo 'ví dù ngbàrangà'i.

⁹ Yo wa tí yo tacó ndá vò i mì yo. Yo dù ta yè ṛo yo tí yo, yo ṅo 'di lá, yo dù zùkùu, yo dù ta líkí'o tí yo lá.

¹⁰ Yo si tí yo tí i kuro Mbiri lá, wàa a yí ká 'ví bàkà yo tí ndá 'duù.

¹¹ Yo 'dè vò có gbí òkò tí yo lá, ndá ná'vindirí. 'Bí 'duù má 'dè vò có gítí ná'vindirí wó, yí má ṅonoko yí, gbí go éno máa, 'duù tí nó kú 'dè nó a vò có gítí ndá có mì Mbiri, yí kú ṅonoko nó a ndá có mì Mbiri. Káa 'duù má ni ṅonókò gítí ndá có mì Mbiri gí, yí kpòò nó me mbe sè tù wó gítí ndá có tí nó káká'i lá. Gbí máa, yí kú si tí wó tí 'duù ta wotí mì wó ndii muu ndá có tí nó gí.

¹² Káa wotí bà 'dè có jì ndá 'duù ká tí Mbiri cukí. Wotí bà waa có mítí ndá 'duù delè ká mí wó tí Mbiri ta kpééti wó. Wotí bà 'vala ndá 'duù, ta wotí bà zi ndá 'duù delè ká mí wó. Káa wò a 'di, wàa wò 'ví waa ta có á mítí 'bí ká lo 'duù á go wò?

Ndá mbe ci o

¹³ Yo sè tù yo, ndi yo ndá 'duù tí nó mbe ò-bà-mbí Mbírì gí, bindi yo gù ci o, máa, «Ze má ya wúnó lá, ze bà ya taabé gí bà mà 'vélé á gbí gbata tí zò. Ze má too ndoo gbaanjé mí kà, ze bà 'de i me gbolò.»

¹⁴ Káa yo ta kpéétí yo nò i nínó á kèjì gí bà bàkà tí taabé dè nó lá. Bà 'vala yo tà go yè? Bà 'vala yo ká go ngomè náa pípirì má pí kpónó gbí làmbu o, ngomè aanga gí.

¹⁵ À níki mì yo kùtáa á bà 'dè có go éno máa, «Mbírì má koni ze yee tí o tí nó gbí muu ze nó, ze bà bàkà go éno, go éno.»

¹⁶ Káa yo kpónó kù bàkà tí yo tí ndá 'duù ngé ndii gí. Yo delè kù gbo i gítí ndá i nínó náa yo kèjì gí bà bàkà ndú nó. Káa ña bà gbo i éno níki lá.

¹⁷ 'Duù má nò yúco ni gí, káa yí bàkà lá, gbí máa, yí kù bàkà a vò i.

5

Ndá mbe kpo-kpò i bà gù kònò sé'i

¹ Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di ta có tí nó, ndá mbe kpo-kpò i. Yo wa tí yo, yo 'ví tò ndòzi, tacó yo kèjì gí bà kònò sé'i ta wotí tí .

² Ndá kpo-kpò i mì yo nò bà gù zii 'dáá gí, ndá ki bà gù da ndá bongo mì yo nò 'dáá gí.

³ Ndá gùrúsù mì yo nò bà gù gbí ngbàza. Ngbàza tí nó bà túbà máa, yo bàkà tó i ta gùrúsù mì yo lá. Ngbàza tí nó delè bà túbà máa, 'bí i bà gù zò dù yo á go bà zò ndá lii mì ngbàza. Ndá i tí nó náa yo zèè ndú kácá-kácá nò bà gù dù tí tàcu wu tacó bà gù doo ta yo ta ndòngbú o.

⁴ Yo nò ña ndá i tí nó náa yo kù bàkà nò gí. Yo ko mboo nèté mì ndá mbe bàkà nèté gbí ndá nji mì yo jì ndú lá. Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di káa kòcò ndá i tí nó náa yo biimo ndá mbe bàkà nèté tacó tí ndú 'do tí ndú gí nó kù 'dè kòlòwò gítí yo gí. Kòcò gbí mì ndá 'duù tí nó mbe bàkà nèté gbí ndá nji mì yo káa yo sì tàkò nèté mì ndú lá nó yee gbí tù Mbírì tí Mbe tí ndá i 'dáá gí gí.

⁵ Yo kù 'vala á muu to tí nó gbí dà. Yo zò nò, wàa yo 'ví yuku ta tí yo, káa yo nò ni lá máa, yo kù 'vii nò a ndi tí yo tacó bà waaka yo mì Mbírì go bà waa bee ta o bà waa có.

⁶ Yo ká kù waaka có ta 'vére míti ndá 'duù nínó ta vò i mì ndú wálá nó gbí ngbàngà; ndá 'duù nínó ta 'bí i mì ndú náa ndú 'ví me ta yo tacó bà 'vala mìrì ndú 'do mì yo wálá nó kù mù 'do gbí có mì yo.

Yo te duù mití njembí yo

⁷ Má éno, yo kpónó 'ví zèè njembí yo di tí o bà gí Mbe tí ndoo, ndá ná'vindi ye. Yo nò káa ña bà zèè njembí ndá mbe jì nji gí. Ndú zèè njembí ndú 'do tí o bà yee nji ña mí tà to di tí o bà kili ndá tó i 'do gbí nji.

⁸ Má éno, yo zèè njembí yo, wàa yo 'ví 'dò kò yo mí to tí kpoò, tacó o bà gí Mbe tí ndoo kpónó me jé'déé gí.

⁹ Yo si bà 'dè víí có gbí òkò tí yo mí to, ndá ná'vindi. Yo má bàkà go éno, áá bà waa có míti yo ta ndòngbú o. Yo zeke'o gi, kùro o bà gí mbe waa có kpónó dooko gí. Yí kpónó-kpónó bà yee tí yo.

¹⁰ Yo 'ví koṛo muu yo delè gítí ña kpácà mì ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì gbí ndá vò o gbí o mì ndá ká gù ndoo dígíséé, wàa yo 'ví mèlè ndi ndú.

¹¹ Yo nò ña nambeè tí nó táánò náa Mbírì bàkà jì ndú tacó ndú táánò a ndá mbe kpácà gbí ndá vò o tí nó nò gí. Yo 'di tàwo ña nambeè tí nó náa Mbírì táánò bàkà jì Jóbè á bindi bà nanaka muu wó míti bà ùnje gítí Mbírì sí yí táánò ta sé'i tí wó nó gí. Yo delè gù nò ni gí, máa, Mbírì táánò gù sí có ndá i mì Jóbè mbe volo nó ta bà me mbe. Mbírì bàkà ña gbolò nambeè tí nó jì Jóbè tacó yí kù zè ndoo ta pétékè njembí wó, yí delè kù nò yè ro ndoo.

¹² 'Bí kpóló-kpolo có gbaanjé náa ye bà 'dè jì yo a nínó, ndá ná'vindi, máa, yo si bà see tí yo mí to. Yo see tí yo máa, «Go gbíri,» lá, yo delè 'ví see tí yo máa, «Go tó tí nó,» delè ta rè mì 'bí ña i là. Káa wò tí 'duù má ùnje gítí i gí, 'dè káa có máa, «Ye ùnje gí.» Káa wò má biya i gí, wò delè 'ví 'dè káa có máa, «Ye biya gí.» Káa wò má me me éno lá, wò bà yuu mìrì lo mí gbí vò i ta ndòngbú o.

Bà 'deke tí jì Mbírì

¹³ 'Bí i má kù pèè mbí 'bí 'duù gbí òkò tí yo, si yí 'ví 'deke tí wó jì Mbírì. Káa delè 'bí 'duù gbí òkò tí yo má ta líkí'o tí wó, si yí 'ví be rè Mbírì gbí cè.

¹⁴ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo má ta nò'o tí wó, si yí 'ví tètè tí ndá 'bí tó kpo 'duù gbí òkò tí yo tí ndá mbe kù kili ta rè mì Bindi-Mbírì, wàa ndú 'ví 'deke tí ndú jì Mbírì tacó tí wó. Káa ta o tí nó náa ndú má kù 'deke tí ndú jì Mbírì nó, ndú 'ví toṛo bàà míti wó ta rè mì Mbe tí ndoo Jézú tí Bindi-Mbírì.

¹⁵ Ndu má 'deke tí ndú jì Mbírì ta njembí ndú dú, Mbírì bà je à-cee-gí gítí ndá vò i mì mbe nò'o tí nò gí, yí delè bà si yí 'ví a gí yaà 'do gbí nò'o mì wó nò gí.

¹⁶ Má ènò, yo yù gbí ndá vò i mì yo á gbí òkò tí yo. Yo delè 'ví 'deke tí yo jì Mbírì tacó tí yo gbí òkò tí yo, wàa yí 'ví 'vala ta yo 'do tí ndá i ònó mbe kù pèè mbi yo nò. Ye 'dè có tí nò jì yo, tacó tó 'duù má 'deke tí wó jì Mbírì, à gbí kòcò wó a wotí tacó bà gí ta ndá kpo-kpò i 'do mì Mbírì.

¹⁷ Yo koṛo muu yo gítí Èlìjà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò gbí o mì ndá ká gù ndoo gi. Yí táánò káa 'duù ta ndá sili 'bì wó vò ká go òndi ndoo. Káa ta 'bí o gbaànjé Èlìjà gii 'deke tí wó jì Mbírì ta njembí wó gbaànjé, máa, mù 'ví si bà nì mí to. À dú káa yúcó, 'do tí o tí nò, mù gii nì gbí to tí nò lá ta ndoo ta'ò ta pì vò-nje gbaànjé pí .

¹⁸ Káa bà o tí nò má gii ndii gí, Èlìjà gii 'deke ndi tí wó jì Mbírì káká'i máa, yí si mù 'ví nì . Mù dú gii nì go có mì wó nò gí. Bindi ndá dó kú i gii 'bità bà kù ndi ndú káká'i.

¹⁹ Ndá ná'vindí, yo konì ndá 'duù ònó mbe gíri'o 'do tí kpokèjì mì Mbírì gí nò. Yo gí ta ndú gítí tó kpokèjì káká'i.

²⁰ Yo ṛò nì gí máa, 'duù má 'visì muu 'bí mbe gíri'o 'do tí kpokèjì mì Mbírì gí gítí tó kpokèjì, gbí máa, 'duù tí nò 'vala nò a ka wó 'do gbí bà waa có mítí wó bindi ku mì wó gí. Mbírì delè bà je à-cee-gí gítí ndá 'bí ká vò i tí nó 'dáá gí náa 'duù tí nò mbe dele gítí tó kpokèjì nò bàkà ndú si yí táánò tí vò kpokèjì nó gí.

KPÉDÉLÉ PÌYÉTÒRÒ Kpédélé bà cu wàràgà mì Piyétòrò

¹ Njìnó a ye tí Piyétòrò tí tú mì Bindi-Mbíri ká kù cu wàràgà tí nó jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri, mbe 'vaaka go ndá zà-za gó á ta ndi gbí ndá to, Póndùsù, Kàpádósiyà, Ásiyà ta ndá to Bèsiniyà.

² Mbíri tí Bu ndoo táánò ñuka yo á go có mì wó náa à sàà kuu gbí njembí wó; bindi Bèri-mi-Mbíri gii kaa yo mò gí mì Mbíri, tacó wàa yo 'ví dù tí ndá mbe 'di có mì Jézú tí Bindi-Mbíri, wàa yí 'ví va mbelé wó mítí yo. Ye kù 'deke tí ye jì Mbíri máa, yí 'ví bàkà nambeè jì yo tókà'i, yí delé 'ví si 'bí i 'ví ba muu yo lá.

Wu bà kojo có lí mítí Mbíri

³ Ndoò ùlù Mbíri tí Bu Mbe tí ndoo Jézú tí Bindi-Mbíri, tí gbolò mbe ò yé ro ndá 'duù, tacó a yí ká je ngú 'valá jì ndoo ta bà 'vala ndi Jézú tí Bindi-Mbíri mì wó 'do gbí muu'dú wó, náa ndoo kù kojo có lí mítí .

⁴ Ndoò delé kù kojo có lí mítí ndá kpóló-kpolo i-nambeè tí nó náa ndú jé gí bà cee wálá, ndú gí bà volo wálá, ndú delé gí bà me túmbúzú wálá, náa Mbíri kù kpolo tí ndú mí gbíri tacó tí yo,

⁵ tí ndá 'duù tí nó náa Mbíri kù kpolo tí yo ta wotí mì wó 'do gbí có bà tee njembí yo mítí wó tí Mbíri nó, yee tí o bà co rí 'valá tí nó náa yí 'viindi sàà, tacó bà túbà gí sè ta ndòngbú o nó.

⁶ À má ènò, yo dù ta tàkòcò yo pétékè'i, yo kpèti kpónó má kù ngii káa nge ta ndá kpikpà'dà ña vò i má gàà kózò gi nó.

⁷ Ndá vò i tí nó mbe kù ngii nge ta yo nó kù tala a yo tacó bà ò éno máa, yo kù tee njembí yo mítí Mbíri ta yúco wè. À kpèti káa dá'bi, tí i ñinó náa áa bà cee ta ndòngbú o gí nó, á kù tala bà ò tò ni a i ta wu. Káa bà tee njembí yo mítí Mbíri a kpóló-kpolo i kùro Mbíri ndii dá'bi gí. À má ènò, yo má kpòò kù tee káa njembí yo mítí Mbíri bindi bà ngii nge mì ndá vò i ta yo, áa bà ùlù yo, áa bà ò ngba yo, à delé bà te duù mítí yo wúnò ta o bà gí Jézú tí Bindi-Mbíri.

⁸ Yo kpèti jé má ò yí ta ro yo lá, yo zè yí ñiki ma. Yo kpèti kpónó má me kù ò yí ta ro yo lá, yo ùnje gítí wó gí; tàkòcò yo delé peteke tí ña ñinó náa bà 'dè có gítí kpò yo gí ta líkí'o,

⁹ tacó i ñinó náa yo 'de 'do gbí bà tee njembí yo mítí Mbíri nó a bà 'vala lílì yo.

¹⁰ Ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri mbe 'dè-kòcò gítí nambeè mì Mbíri nó táánò pà 'valá tí nó ta nje-gbí.

¹¹ Ndú táánò kù pà ña 'duù tí nó, ndú delé kù pà ña o tí nó, ta o tí nó náa Bèri mì Bindi-Mbíri gbí njembí ndú má kù 'dè-kòcò gítí bà kònò ndá sé'i mì Bindi-Mbíri, ta bà tòngbaa mì wó bindi bà kònò ndá sé'i tí nó nó.

¹² Mbíri táánò 'dè có jì ndá mbe 'dòkò có mì wó máa, ndú táánò kù bàkà nèté tí nó me gítí miyi ndú lá, ndú kù bàkà a nèté yo; ñinò a ndá i tí nó náa ndá mbe ma Banga-Ngú-Có kò ta kò jì yo ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri tí nó náa à tuu yí 'do gbíri jì yo nó. À kpèti káa ndá basili mì Mbíri, go bà 'di ndá có tí nó táánò kuu tí ndú.

À tè'é tí yo a i gítí tó bà 'vala ndò

¹³ À má ènò, yo 'viindi muu yo gítí nèté. Yo si ndá i 'ví gbaaka yo lá, wàa yo 'ví kojo có 'dáá gí li a i mítí i-nambeè tí nó náa áa kèjì gí bà je jì yo ta o bà gí Jézú tí Bindi-Mbíri nó.

¹⁴ Yo 'di có mì Mbíri, tacó yo a ndá 'viì mì wó; yo dù ta go ndá vò i go ña i tí nó náa yo táánò kù bàkà si yo 'di gbí-o lá nó lá.

¹⁵ 'Duù tí nó mbe tè'é tí yo nó mò tí wó 'do tí ndá vò i gí, à má ènò, yo delé 'ví mò tí yo 'do tí ndá vò i 'dáá gí go ñindi wó nó.

¹⁶ Tacó à cu mì gbí wàràgà mì Mbíri éno máa, «Yo mò tí yo 'do tí ndá vò i gí, tacó ye mò tí ye 'do tí ndá vò i gí nó»

¹⁷ Káa yo má kù ni Buù mítí 'duù tí nó tí Mbíri mbe kù waa có mítí ndá 'duù 'dáá gí 'vii ta cè ña bà bàkà i mì ndú nó, yo 'ví kpolo tí yo ta gúku wó ta o tí nó 'dáá gí náa yo kù 'vala muu to tí nó.

¹⁸ Yo ò ní gí, máa, áa táánò si muu yo 'do gbí ndá ña vo-vò kpokèjì 'valá tí nó náa yo ñuka 'do bindi ndá bu yo nó me ta ndá i ñinó náa ndú bà cee gí, go ndá dá'bi, ta fádá, nó lá;

¹⁹ à sì muu yo a i ta mbelè Bindi-Mbìrì náa à me i bà ño ta 'dì lá, go mbelè 'viì-rómbo ñinó ta mbó tí wó wálá náa à kú ci ji Mbìrì nò.

²⁰ Mbìrì táánò cu 'bì wó mítí wó kùro o bà suu to tí nò, káa yí gù túbà tí wó a i gbí ndá ndòngbú o tí nò tacó tí yo.

²¹ Yo kpónó kú tee njembí yo mítí Mbìrì tí nò mbe te yí gí yaà 'do gbí ku, bindi yí gù je wotí jí yí nò, 'do gbí có mì wó, tacó ènò, yo kú tee njembí yo tí kpoò mítí Mbìrì, yo delè kú kojo có 'dáá gí lì mítí wó.

²² Yo kpónó bàkà lili yo ngbàrángà'i ta bà 'di yúco, tacó bà zè tí yo gbí òkò tí yo niki go i mì ndá ná'vindi ta tiri gbí wálá. Yo zè tí yo gbí òkò tí yo niki ta njembí yo gbaànjé.

²³ Tacó áá táánò jò ndi yo káká'i me 'do tí nji ña ñinó mbe pìi nó lá; à jò yo a i 'do tí nji ña ñinó mbe pìi lá ká dúú bà ya tí, 'do gbí wu có mì Mbìrì mbe dù tí ká nò.

²⁴ Tacó à cu mì gbí wáràgà mì Mbìrì máa,

«Ndá 'duù 'dáá gí go mbili,

bindi ndá banga i mì ndú 'dáá gí go 'vi mbili. Mbili má aanga gí,

ndá 'vi wó kú 'duku gí to,

²⁵ káa có mì Mbìrì kú dù tí ká.»

Có tí nò mì Mbìrì nò a Banga-Ngú-Có tí nò náa áá táánò ma jí yo nò.

2

Wu díí ta ndá tó 'duù

¹ Yo duu gùù wàa yo 'vi nè ndá vò muu 'dáá gí, ta ndá 'vére, ta ndá i-còkondé, ta kii, gù je ndá vò nje mí gbí .

² Yo dù go ndá dó 'viì, yo wa cèe ngo kí 'do mì Mbìrì, tacó wàa yo 'ví uu tí gí gbí 'válá,

³ tacó yo tala líki nambeè mì Mbe tí ndoo gí.

⁴ Yo gí gí mì Mbe tí ndoo, tí wu díí tí nò náa ndá 'duù táánò bè gí máa, i gbí wálá, káa Mbìrì gù cu 'bì wó mítí , máa i gbí me gbolò nò.

⁵ Yo kpónó delè gí tí ndá wu díí tacó bà bi ta 'bá ji Mbìrì gí, yo a ndá bu-Mbìrì mbe kaa tí yo mò gí mì Mbìrì gí, mbe kú ci ndá i ñinó mbe niki tí Mbìrì gí nó jí yí, ta rẹ mì Jézù.

⁶ Á go có tí nò náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbìrì éno máa, kòcò Mbìrì máa,

«Ye kú te díí mì ye á mí pí gú Ziyóni,

tí díí náa ye cu 'bì ye mítí ,

ta i gbí me gbolò,

à delè bà te nò mí ro mbe ùnje gítí wó wálá.»

⁷ À má jí yo tí ndá mbe ùnje gítí wó, i gbí wó me gbolò, káa à má jí ndá 'duù ñinó mbe ùnje gítí wó lá nó, yí a i mbe kú tò kò ndú, a go có tí nò náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbìrì máa,

«Gbèe díí tí nò náa ndá mbe bì 'bá táánò bè gí nó ká gí tí kpédélé díí bà sè tà 'bá,» nò.

⁸ À delè gù cu mì gbí wáràgà mì Mbìrì káká'i éno máa,

«Díí tí nò bà dù tí I náa ndá 'duù kú tò kò ndú tí ;

díí tí nò bà dù tí díí mbe 'va ndá 'duù mí to.»

Ndú kú tò kò ndú tacó tù ndú kpo bà 'di có mì Mbìrì gí, á tí ña i gbí kú ndú.

⁹ Káa yo a ndá 'duù ñinó náa Mbìrì ruka yo gbí ña yo 'dáá gí tí ndá 'dóó 'duù ñinó mì wó gí, ña yo a tó ña mì Mbìrì, ña yo a ndá bu-Mbìrì mì Mbìrì náa yí ruka yo tí ndá mbe ma có ndá kpo-kpò i tí nò náa yí tí mbe tè'é tí yo táánò 'do gbí 'dí'di'o gí gbí gbolò ngba'o mì wó bàkà nò.

¹⁰ Yo táánò sàà kú 'vala ká jááká-jaaka, káa yo kpónó a ndá 'duù mì Mbìrì; Mbìrì táánò sàà ñò yé ro yo lá, káa yí kpónó kú ñò yé ro yo.

Ndá bòò mì Mbìrì

¹¹ Ye kú 'deke a tí ye jí yo, ndá ná'vindi, máa, yo kpónó go ndá mbe 'dó-'do á 'bá ku'di, à má ènò, yo 'ví si tí yo jí ndá i-gbí-kú yo mbe kú tè lili yo ta go nó lá.

¹² Yo 'vala ta tó muu gbí òkò tí ndá 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbìrì ni lá nò, tacó wàa, ndú kpèti má 'dè vò có giti yo, máa yo a ndá mbe bàkà vò i, ndú má ñò ndá tó i tí nò náa yo kú bàkà nó, ndú wúnò 'ví ùlù ta Mbìrì ta ri bà gí yí gí bà waa có mítí ndá 'duù ta ndòngbú o.

¹³ Yo 'ví 'di có mì ndá 'duù tí nò 'dáá gí náa à bàkà ndú tí ndá kpo 'duù kùro yo nò ta rẹ mì Mbe tí ndoo. Yo 'di có mì gba tí gbolò 'duù kùro ndú 'dáá gí;

¹⁴ yo delè 'ví 'di có mì ndá 'duù tí nò náa gba je wotí bà waa có mítí ndá mbe bàkà vò i, ta wotí bà ko mboo nètè mì ndá mbe bàkà tó i ta tó i jí ndú nò.

¹⁵ Tacó có gbí njembí Mbíri éno máa, ndá tó i mì yo náa yo kú bàkà nó 'ví nè nje ndá mbe nò yúco ni lá nó gí tàkò ndá có njonókó mì ndú.

¹⁶ Yo 'vala go ndá 'duù njinó mbe kú bàkà go có mì ndú náa à gbí njembí ndú, káa yo 'ví si bà bàkà go có mì yo náa à gbí njembí yo nó tí i bà 'buuku muu ndá vò i mì yo lá, yo 'vala go ndá bòò mì Mbíri.

¹⁷ Yo 'ví te 'duù mítí ndá 'duù 'dáá gí, yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo tí ndá ná'vindí niki maa, yo 'ví cì gúku tí Mbíri, wàa yo 'ví te duù mítí ndá gba mì yo.

Yo nò 'do tí bà kònò sé'i mì Bindi-Mbíri

¹⁸ Yo tí ndá bòò 'ví te duù mítí ndá mbe tí yo; yo delè 'ví 'di có mì ndú, káa yo 'ví 'di me káa có mì ndá njinó mbe kú bàkà nambeé ji yo nó lá, yo delè 'ví 'di có mì ndá njinó mbe kú bàkà i tí yo niki lá nó.

¹⁹ Tacó Mbíri bà cù 'dé ngo cù wó mítí yo, náa yo má kònò ndá vò i tí nó náa à kú bàkà ta yo ta nderè ndú wálá nó ta rè mì wó nó.

²⁰ Tacó à gbí bà kònò sé bà gbí tí a yè náa à má gbí 'duù 'do gbí vò i mì wó nó? Káa 'duù má kònò sé'i a i tacó bà bàkà tó i, Mbíri bà cù 'dé ngo cù wó mítí 'duù tí nó gí.

²¹ Mbíri táánò tè'é tí yo tacó bà kònò sé'i muu bà bàkà tó i, tacó Bindi-Mbíri táánò kònò sé'i muu yo, bindi yí gii si yo máa yo 'ví co tí kpokèji tí nó bindi yì nò.

²² Yí táánò bàkà vò i lá, 'bí 'duù jé mbe 'di ngò gbí nje wó wálá.

²³ Áá táánò má go yí, yí 'visi ngò gí tàkò ngò tí nó lá; áá táánò má bàkà vò i ta yí, yí toro mítí wó ká tí bàà, yí si ndá vò i ndá ngò tí nó náa à bàkà ta yí nó 'dáá ji Mbíri tí mbe waa yúco.

²⁴ Bindi-Mbíri táánò te du ndá vò i mì ndoo gbí dii wó ya tí gítí njèèkpè mù, tacó wàa ndoo 'ví bàkà vò i káká'i lá, wàa ndoo 'ví 'vala tí ndá 'duù jáá kuro Mbíri; ndá kà mì wó 'vala yo gí.

²⁵ Yo táánò giri'o go ndá rómbo nó gí, káa à kpónó dele ta yo gí mì mbe gbà yo go bà gbà ndá rómbo, mbe kú kpolo tí lílì yo nó gí.

3

Ndá nawù 'dakò ta ndá kù ndú

¹ Yo tí ndá nawù 'dakò 'ví 'di có mì ndá kù yo, tacó wàa, ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú kpèti má biya bà 'di có mì Mbíri gí, tó cè bà bàkà i mì yo 'ví si ndú 'ví 'di có mì Mbíri. Yo 'ví 'dè có ji ndú ta nje yo máa ndú 'di có mì Mbíri nò gbaanjé lá,

² tacó ndú bà nò 'do ká tí cè ña bà te duù mì yo, delè 'do tí cè ña bà tégàrà rè Mbíri mì yo.

³ Yo 'ví dù cuki me ká tí ndá na banga mbe kú yuu káa ndá banga bongo, ta bà leke ndá kpo-kpò i-banga ngbeze-ngbèzè ta ndi gbí muu yo, lá.

⁴ Banga mì yo 'ví ngùu tí wó a i mí gbí njembí yo, tí ña banga njinó mbe cee lá, tí banga mì 'dè njembí, ta tó muu, tí ndá kpóló-kpolo i kuro Mbíri.

⁵ Tacó ndá nùu tí nó gbí ndá ká o dígíséé mbe kaa tí ndú ji Mbíri gí, mbe kú kofo có lí mítí Mbíri nó, te a ña banga tí nó kú 'di ta có mì ndá 'dakò mì ndú,

⁶ go bà 'di có mì Àbiráámò mì nawù wó Sára dígíséé, náa yí táánò kù nì mítí Àbiráámò káa, «Mbe tí ye» nò. Káa yo kpónó a ndá nájú Sára, náa yo má bàkà i njinó mbe 'vii ro 'bá wàa, yo delè 'ví si 'bí i 'ví te gúku mítí yo lá nó.

⁷ Yo tí ndá 'dakò delè 'ví 'vala ta ndá nawù yo gbí tó kpokèji, yo te duù mítí ndá nùu mì yo, tacó ndú a ndá 'duù njinó ta wotí mì ndú me nji'dí. Yo delè 'ví te mì gbí muu yo éno máa, ndá nawù yo a ndá 'duù njinó náa Mbíri je 'válá tí i-nambeé ji yo gbaanjé ta ndú. Yo bàkà éno tacó wàa 'bí i 'ví nè kpokèji bà nò bà 'deke tí yo mì Mbíri lá.

Yo kònò sé'i muu bà bàkà i njinó dú nò

⁸ Ndòngbù có mì ye ji yo éno máa, yo 'dáá gí 'ví kofo káa gbèe có; 'bí ka yo má ta líkí'o tí wó, yo 'dáá gí 'ví dù ta líkí'o tí yo, o má volo tí wó gí, o delè 'ví volo tí yo 'dáá gí. Yo zè tí yo niki gbí òkò tí yo go ndá ná'vindí, yo dù ta 'dè njembí yo, yo delè 'ví me tí yo tí i lá.

⁹ Yo 'ví ko mboo vò i ta vò i lá, 'duù má 'dè vò có gítí yo, yo 'ví toro mítí yo tí bàà; yo 'ví 'deke tí yo ji Mbíri máa, yí cù 'dé ngo cù wó mítí ndá mbe bàkà vò i ta yo, ta ndá mbe 'dè vò có gítí yo, tacó Mbíri táánò tè'é tí yo a i tacó wàa yì 'ví cù 'dé ngo cù yì mítí yo.

¹⁰ Tacó à cu mí gbí wàràgà mì Mbíri éno máa,

«Duù njinó ta go bà 'vala ta pètékè tàkòcò wó,

wàa 'bí i 'ví ba muu wó lá tí wó nó,

'ví kpolo tí mè wó á 'do tí vò có,

Yí delè 'ví nè nje wó á 'do tí bà 'dè tìrì.

¹¹ Yí 'ví 'visì muu wó á 'do tí bà bàkà vò i á gítí bà bàkà tó i.

Yí 'ví pà kpokèjì ònínó ta 'bí i mbe ba muu ndá 'duù ba tí wálá nó, wàa yí 'ví nanaka muu wó á mítí .

¹² Tacó ọ̀ro Mbe tí ndoo ta o 'dáá gí ká ngbóó tí ndá 'duù ònínó mbe kù co tí jáá kpokèjì nò,

tù wó delè ká kácaá gbí nje ndá mbe kù 'deke tí ndú á káa yí 'visì kápí wó á gítí ndá mbe kù bàkà vò i gí.»

¹³ A 'di ká bà bàkà vò i ta yo, náa à má tí yo a go bà bàkà i ònínó mbe 'vii ọ̀ro 'bá nó?

¹⁴ Káa yo kpèti kpónó má kù mbu ta rẹ̀ mì i ònínó jáá kùro Mbíri nó, yí bà cù 'dè ngo cù wó mítí yo gí. Á má éno, yo 'ví cì gúku tí ndá 'duù lá, njembí yo delè 'ví mù gítí ndú lá.

¹⁵ Káa yo 'ví ùlù tí Bindi-Mbíri, tí Mbe tí yo, ta njembí yo gbaanjé. Yo delè ta o 'dáá gí 'ví dù ká léngé-linge kù ù bà 'visì có jì ndá mbe 'vee yo gítí bà 'dè gbí nderè i tí nó náa yo kù koro có lí mítí nò, káa yo 'ví 'dè jì ndú ta pétéké có, ta bà cì gúku tí Mbíri,

¹⁶ delè ta ngbàrangà njembí yo, tacó wàa 'duù má 'dè có ònínó mítí yo, ndá 'duù 'ví te nò mí ọ̀ro 'duù tí nò mbe 'dè vò có mítí yo nò, tacó tó cè bà bàkà i mì yo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri.

¹⁷ Tacó à níki a bà kònò sé'i muu bà bàkà i ònínó dú nó, náa à má a có mì Mbíri nò, co tí bà kònò sé'i muu bà bàkà lé-lè i.

¹⁸ Tacó Bindi-Mbíri táánò tí yè ta vò i mì wó gbaanjé kùro Mbíri wálá, cì ta bà gbaanjé cuki tacó vò i mì ndá mbe bàkà vò i 'dáá gí, tacó wàa yí 'ví kaa ndoo ya tí jì Mbíri. Áá táánò zì yí ta dii wó, káa à gíi 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó ta lílì wó,

¹⁹ náa yí gíi ya tí gí bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri jì ndá lílì ònínó gbí zàà nò.

²⁰ Ndá lílì tí nó náa lílì Bindi-Mbíri táánò ya gí bà ma Banga-Ngú-Có jì ndú gbí zàà nò a ndá lílì ndá 'duù tí nó táánò mbe kpò có mì Mbíri gí, ta o tí nó náa Mbíri táánò ù ta ndú kpòò, máa ndú bà 'visì muu ndú 'do tí ndá vò i mì ndú si Nówà kù bàkà gbá tacó bà 'vala ndá 'duù 'do tí gbolò ngo mì nò. À ta o tí nó 'vala 'do gbí òkò tí ndá 'duù to tí nó 'dáá gí káa ndá 'duù vò-nje ta'ò cuki.

²¹ Ngo táánò 'vala Nówà ta ndá 'duù tí nó ta yí gbí gbá nò go bà 'vala ndoo mì ngo ta bà caka tí ndoo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri. Ngo bà caka tí ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri kù caka bétí 'do me ká kápí kù ndoo cuki lá; ngo tí nó a i mbe kù 'deke tí wó jì Mbíri, tacó wàa yí 'ví si njembí ndoo 'ví dù ngbàrangà'i ta rẹ̀ mì bà 'vala ndi Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó,

²² mbe ya gí gbíri kù kì tí wó gbí kù'bi mì Mbíri tí gba mbe zogo ndá basili ta ndá kpo-kpò bàaci.

4

Yo 'ví kònò sé'i muu to tí nó go i mì Bindi-Mbíri

¹ Á má éno, Bindi-Mbíri lè táánò má kònò sé'i si yí kù 'vala muu to tí nó gí, yo 'dò kò yo mí to tí kpòò gítí bà kònò sé'i go ònínó wó nò, tacó 'duù mbe kù kònò sé'i á muu to tí nó ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nó si bà bàkà vò i mì to gí.

² Á má éno, yo kpónó 'ví 'vala sè 'válá mì yo muu to tí nó me ta go bà mòkò tàkò ndá i muu to tí nó go i mì ndá vò 'duù lá, yo 'vala go có mì Mbíri.

³ Tacó bà ndá ọ̀ra o tí nó náa yo táánò kù 'vala go i mì ndá mbe ọ̀ro dúú kpokèjì bà bàkà nambèè ta Mbíri ní lá nó kpónó cee gí. Yo táánò kù 'vala ká dúú ènò gí ká ta 'bí i mbe kilí nje yo gí 'bá wálá, yo gbí ndá o tí nó kù dù ta go bà bàkà ndá vò i, 'válá mì yo táánò káa bà sa ta pe, ta bà pìi wo ta pe, ta bà tì pe, ta bà bàkà go có mì ndá sù mbíri.

⁴ Nje ndá 'duù ònínó mbe ọ̀ro dúú kpokèjì bà bàkà nambèè ta Mbíri ní lá nó kpónó 'dèè gítí ọ̀ra ngú kpokèjì bà 'vala yo nó gí; ndú kù 'vee 'vé gbí òkò tí ndú ta kpééti ndú, máa, a yè káa yo kpónó 'vala ọ̀ra bà 'vala ndò tí nó táánò mì yo ta ndá yì, náa yo kù bàkà káa ndá i sàkàmàà go i mì ndá nò gbí jìlì, lá nó wè? Tacó éno, ndú kù nì rẹ̀ yo.

⁵ Káa ndú wúnò bà 'deke ndá vò i mì ndú náa ndú kpónó kù bàkà nó gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí mì kùro 'duù tí nó kpónó mbe 'viindi tí wó gítí bà waa có mítí ndá 'válá ta ndá ku gí nó gí.

⁶ Tacó gbí nderè có tí nó náa áá táánò ma ta Banga-Ngú-Có jì ndá ku nò éno máa, áá táánò má waa có mítí ndú si ndú kù 'vala muu to tí nó gí, delè ndú 'ví 'vala go bà 'vala Mbíri.

Ndá mbe banda ndá i-nambèè mì Mbíri

⁷ Ndòngbú o kpónó dooko gí; à má éno, yo dù ta tó muu, yo delè 'ví dù ta njembí yo lèè tacó bà 'viindi tí yo gítí bà 'deke tí yo jì Mbíri.

⁸ Káa kpóló-kpolo có ngé ndii gí a ñinó máa, yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo ñikí maa, tacó tó bà zè tí kú si ndoo 'ví toṛo ndá vò i tí nó náa ndá 'bí ka ndoo bàkà ta ndoo nó tí bàà mítí ndoo.

⁹ Yo 'ví te wiri mítí ndá 'bí ka yo ta bà 'dè ngurù-ngurù có lá.

¹⁰ Mbíri njèè i-nambee ji yo gbaanjé-gbaanjé 'daá gí gí. À má éno, yo bàkà nambee ji ndá 'bí 'duu ta ndá ña i-nambee tí nó náa yo 'de nó go i mì ndá tó mbe kú kpolo tí ndá i gbí galá nambee mì Mbíri.

¹¹ Mbíri má wu mí gbí nje lo a bà 'dè có, wò 'ví ma có mì Mbíri ká goolá a yí tí Mbíri ká kú ma . Mbíri má wu ji 'duu a bà bàkà nèté ndá 'duu, 'duu tí nó 'ví bàkà ta wotí tí nó náa Mbíri je ji yí nó tacó wàa, ndá 'duu 'ví ùlù Mbíri gbí ndá i 'daá gí ta rẹ̀ mì Jézú tí Bindi-Mbíri. À ùlù Bindi-Mbíri tí mbe wotí kpoò ya tí ! Go-i-tí-nò.

Bà kònò sé'i go 'duu mì Bindi-Mbíri

¹² Nje yo 'ví 'dèè gítí ña bà kònò sé'i tí nó náa yo kpónó kú kònò goolá a 'bí tende i ká kú bàkà tí nó lá, ndá ná'vindí.

¹³ Yo dù ta tàkòcò yo pétèkè'i, tacó bà dù yo tí ndá mbe kú gbo gbí bà kònò sé'i ta Bindi-Mbíri nò, tacó tàkòcò yo wúnò bà peteke ngé ndii gí ta o bà túbà ngba Bindi-Mbíri.

¹⁴ À tí yo a tó pá, náa ndá 'duu má kú go yo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nò, tacó ñinò kú túbà ji yo máa Bèri mì ngba'o tí Bèri-mì-Mbíri kuu tàkò yo.

¹⁵ Káa 'bí 'duu gbí òkò tí yo 'ví kònò sé'i muu bà zi ku lá, 'bí 'duu 'ví kònò sé'i muu bà ngbà i lá, 'bí 'duu 'ví kònò sé'i muu bà bàkà vò i lá, 'bí 'duu 'ví kònò sé'i muu bà yuu tí wó á gí có ñinó ta rẹ̀ wó gbí wálá nó lá.

¹⁶ Káa 'bí 'duu gbí òkò tí yo má kònò sé'i muu bà dù tí mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri, 'duu tí nó 'ví kú nó lá, yí 'ví ùlù Mbíri tacó rẹ̀ tí nó muu wó máa yí a mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri nò.

¹⁷ Tacó o bà 'bità bà waa có kpónó yee gí; à kú 'bità bà waa có tí nó a i mítí ndá 'duu 'bá mì Mbíri. Káa à má kú 'bità bà waa có a i mítí ndoo, bà yee nje mítí ndá 'duu ñinò mbe biya bà ùnje gítí Banga-Ngú-Có mì Mbíri gí nó, bà dù go ña yè?

¹⁸ Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Bà 'vala ndá 'duu ñinò jáá kuro Mbíri nó má kpóló-kpolo, ndá 'duu ñinò ta Mbíri mì ndú wálá nó, ta ndá mbe bàkà vò i,

bà rì tí ña njè ngayi?»

¹⁹ A má éno, ndá 'duu ñinò mbe kú kònò sé'i ta rẹ̀ mì Mbíri nó 'ví bàkà tó i, ndú delè 'ví si lilí ndú mí 'bí mbe suu ndá i 'daá gí tí mbe kú kpolo tí cí mì wó.

5

Ndá 'duu mì Mbíri

¹ À má éno, ye kú 'deke tí ye ji ndá kpo 'duu gbí òkò tí yo, ye tí ka ndú kpo 'duu, tí mbe kú 'de yúco gítí bà kònò ndá sé'i mì Bindi-Mbíri, ye delè bà dù gbí ngba wó ta o bà gi yí wúnò ta ndá 'bí ka ye. Kòcò ye ji yo éno máa,

² yo 'ví gbà ndá rómbo tí nó mì Mbíri náa yí kaa ndú ji yo máa yo kpolo tí ndú nó me tacó máa à bàkà yo ta wotí gítí bà gbà ndú nó lá, yo gbà ndú 'do gbí 'dóó có mì yo gbí njembí yo; yo 'ví gbà ndú me tacó bà zò i gbí ndú lá, yo gbà ndú ta go bà gbà ndú tí yo;

³ yo 'ví bàkà i tí ndú me go bà bàkà i tí ndá i-zógó-zogo mì yo lá; yo dù tí ndá 'duu ñinò náa ndá rómbo tí nó 'ví mèlè ndi tó cè bà bàkà i mì yo.

⁴ Bindi ta o tí nó náa gbolò Mbe gbà rómbo bà gí wúnò nó, yí bà ko mboo nèté mì yo ji yo ta ngba'o ñinò jé mbe me mérè-mérè lá nó.

⁵ Ndá 'vii delè 'ví si ndá mbe ñò rọ̀ rì kuro ji ndú tí i. Waa yo 'daá gí 'ví bàkà di tí gbí òkò tí yo lá, tacó có mì Mbíri máa,

«Có mì Mbíri toko ta ndá mbe kú mba tí ndú lá,

káa yí kú bàkà nambee ji ndá mbe si tí ndú tí i lá.»

⁶ À má éno, yo si tí yo tí i kuro Mbíri tí gba mì yo lá, waa a yí ká 'ví bàkà yo tí i ta o mì wó náa à gbí njembí wó.

⁷ Yo kpili ndá i tí nó mbe kú mù njembí yo nó 'daá gí ji yí, tacó a yí ká kú kpolo tí yo.

⁸ Yo si muu yo 'ví dù ngbáràngà'i, tacó Gba-vò-i tí mbe kú jòò gbí có ta yo kpónó kú jèlè to go siingii mbe kú rẹ̀ngà kú pà 'duu tacó bà zi yí.

⁹ Yo tẹ̀ gí tàkò có mì wó lá; yo tee njembí yo mítí Mbíri tí kpoò, tacó yo ñò ni gí máa, ndá ná'vindí yo mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri cee muu to tí nó 'daá gí kú kònò káa gbèe ña sé'i tí nó náa yo kpónó kú kònò nó.

¹⁰ Káa yo má kònò sé'i tí nó ta làmbu o gàà éno gí, à ká a 'dóó yí tí Mbíri tí nó tí mbe nambee táánò mbe tè'è tí yo gí gbí ngba'o ñinò mbe cee lá ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri no ká

kẹ̀jì gí bà gbì búlù tí yo, à ká a yí ká bà si yo 'ví te duù mífí njembí yo, à delè ká a yí ká bà je wotí jì yo.

¹¹ Mbířì 'ví dù tí gba ká dúú bà ya tí ! Go-i-tí-nò.

Ndòngbú 'vé

¹² Ye kù tuu a Silivánò tí nó náa ye nò yí gbí njembí ye tí ná'vindirí mbe kù tee njembí wó 'dáá gí mífí Mbířì nó, ta wáràgà tí nó jì yo. Ye cu ndò wáràgà tí nó jì yo tacó bà je wotí jì yo, delè tacó bà 'dè có jì yo gítí yúcó kpokẹ̀jì bà bàkà nambeè mì Mbířì náa yo kpónó gbí nò.

¹³ Ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbířì gbí gbata Bàbílóniyà kàá, náa Mbířì cu 'bì wó mífí ndú ká go bà cu 'bì wó mífí yo, gù je 'vii mì ye Mārìkò, 'vee yo ngé ma.

¹⁴ Yo 'vee tí yo gbí òkò tí yo ta bà òlò gbí tù yo ta njembí bà zè Mbířì.

Mbířì 'ví si yo ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbířì 'dáá gí 'ví dù nìkì maa.

BÀ SÓ PÌYÉTÒRÒ Bà só bà cu wáràgà mì Piyétòrò

¹ Nìno a ye tí Simónè Piyétòrò tí bòò, delè tí tú, mì Jézù tí Bindi-Mbírì ká kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndá 'duu tí nó nàa Mbírì wu bà ùnje gítí wó tí Mbírì jì yo 'vii ká 'vii go ñndi ze, á ta rẹ̀ mì Mbírì mì ndoo tí Jézù, tí Bindi-Mbírì, tí mbe 'vala ndoo, tí jáá 'duu, mbe bàkà 'bè gbí òkò tí ndá 'duu lá nó gí.

² Cò gbí njembí ye éno máa, Mbírì 'ví si nambeè mì wó 'ví dù kù jò jì yo, yí delè 'ví si njembí yo ta o 'dáá gí 'ví dù ká 'dèè kpóó á 'do gbí bà òn Mbírì, delè ta bà òn Jézù tí Mbe tí ndoo, mì yo ni ngbàrángà'í.

Bà 'vala go i mì ndá mbe kù ru ndi Mbe tí ndoo

³ Mbírì 'do gbí 'dóó wotí mì wó kaa ndá i ñinó mbe si ndoo 'ví 'vala go có mì wó tí Mbírì nó jì ndoo, 'do gbí có bà òn 'duu tí nó mbe tè'é tí ndoo ta nambeè mì wó gí gbí ngba wó tí Mbírì nò.

⁴ Mbírì kaa ndá kpo-kpò kpóló-kpolo i-nambeè tí nó jì yo tí ndá i mbe ci yo gítí bà kù'ba 'do tí ndá i ñinó mbe kù volo to tí nó nò, tacó waa yo 'ví dù gbí òkò tí ndá 'duu tí nó mbe je tú yí tí Mbírì nò.

⁵ Nìno a gbí nderè có tí nó nàa yo 'ví kili ta ndongbú wotí mì yo, waa yo 'ví gbo bà tee njembí yo míti Mbírì mí nje bá, ta bà dù tí ndá tó 'duu;

⁶ yo 'ví gbo bà dù tí ndá tó 'duu mí nje bá, ta bà òn Mbírì ni ta njembí yo; yo 'ví gbo ndá bà zèè njembí mí nje bá, ta gbèe njembí;

⁷ yo 'ví gbo gbèe njembí mí nje bá, ta bà bàkà go có mì Mbírì; yo 'ví gbo ndá bà bàkà go có mì Mbírì mí nje bá, ta bà zè tí yo gbí òkò tí yo níki go ndá ná'vindi; yo 'ví gbo ndá bà zè tí yo níki go ndá ná'vindi, ta bà zè ndá 'bí 'duu ta njembí bà zè Mbírì.

⁸ Ndá i tí nó nàa ye 'deke ndú jì yo nó má kuu mì yo túkà'í, ndú bà si yo 'ví dù tí ndá sù 'duu ta i gbí yo wálá nò wálá. Ndú bà si yo 'ví òn Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì ni .

⁹ Káa ndá i tí nó nàa ye 'deke ndú jì yo nó má mì 'duu wálá, yí a mbe sù ro, mbe zeke'o dí tà lá. Yí delè a 'duu ñinó mbe ò-bà-mbí ndá ká vò i mì wó nàa à caka ndú gí nó gí.

¹⁰ À má éno, ndá ná'vindi ye, yo bàkà ndootí tacó bà tubà éno máa, Mbírì táánò tè'é tí yo, bindi yí gii ruka yo gí. Yo má bàkà ndá i tí nó nàa ye 'deke ndú jì yo nó gí, yo bà ne 'do tí jáá kpokèjì wálá,

¹¹ Mbírì delè bà njaa njekèjì ngàà jì yo tacó bà dù tí ndá bòò-gba mì Jézù, tí Bindi-Mbírì tí Mbe tí ndoo tí mbe 'vala ndoo dúu bà ya tí .

¹² À má éno, ye ta o 'dáá gí bà dù kù 'va mbí yo gítí ndá i tí nó. Yo tà kpèti má òn ndú ni sàà kùro gí, yo delè tà kpèti má kù co ká ndíri tí kpokèjì mì yúco.

¹³ Ye koṛo có máa áà mì ye a nderè tacó bà dù kù 'va mbí yo gítí ndú kpónó si sè bà ro ye kuu tí nó,

¹⁴ tacó ye òn ni gí máa ye kpónó gí tí ri-'dè'o gí, tacó Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì 'dè jì ye ngbàrángà'í gí.

¹⁵ Káa ye bà kili sè wotí mì ye tacó bà tubà ta kpokèjì bà si mbí yo 'ví dù tí ndá i tí nó á bindi bà ya ye gí tàkò ndá ká gù ye.

Ze táánò òn ngba Bindi-Mbírì ta ro ze gí

¹⁶ Ze táánò cè jì yo me cè tiri nàa ze 'di 'do gbí nje 'bí 'duu ta o tí nó nàa ze 'dè ta có jì yo gítí wotí, delè ta có gítí bà gí mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbírì nó, lá. Ze táánò òn wotí mì wó ta 'dóó ro ze.

¹⁷ Tacó ta o tí nó táánò nàa Mbírì Buu te ta duu míti Jézù, yí delè je ta wotí jì yí nó, ze gii 'di kòcò Gba-gbírì kù 'dè có máa, «[J]inó a 'Vii mì ye tí wú-gbì-ré ye, nàa tàkòcò ye peteke gítí wó ngé ndii gí, » nó,

¹⁸ ze 'di kòcò Mbírì ta o tí nó kù 'dè có 'do gbírì gí, tacó ze ta o tí nó ta ndá Jézù pí gú tí nó tí bàndò mì Mbírì nò.

¹⁹ Tacó éno, kponje nje ze gítí có mì ndá ká mbe 'dòkò có mì Mbírì wálá. Yo má 'di có tí nó, áà bà níki jì yo ngé ma. Tacó có mì ndú go wu mbe kù zii nje kùpò gbí 'dí'di'o, mbe kù zii yee tí o bà co dōngú ta nje yé yee tí bà too yé, kù gbí njembí yo.

²⁰ Kpédélé có nàa yo 'ví te mí gbí muu yo a ñinó máa, 'bí có mì ndá ká mbe 'dòkò có mì Mbírì gbaanjé gbí wáràgà mì Mbírì nàa 'duu 'ví 'dè gbí go 'dóó có mì wó mbe níki tí wó nó wálá.

²¹ Tacó 'bí có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì náa ndú cu mí gbí wáràgà mì Mbírì mbe gí 'do gbí muu ndú nò gbaànjé wálá. Ndú 'dè ndâ có tí nò 'dáá gí ká ta wotí mì Bèrì-mì-Mbírì mbe gí 'do mì Mbírì.

2

Ndâ sú mbe nibà i

¹ À kpèti ká ènò, ndâ 'duù tí nó táánò mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì nó oloko gí gbí ngba rì 'do ká gbí òkò tí ndâ 'duù, jé ká go ñinó náa ndâ mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe nibà i kèjì gí bà oloko gí gbí ngba rì 'do gbí òkò tí yo nò. Ndâ 'duù tí nó náa ndú kèjì gí bà bàkà tí ndú tí ndâ mbe nibà i nò, bà gí ta vò sú ña bà nibà i mì ndú nò tàbèngù. Ndú delè bà 'boo mbe tí ndoo tí mbe sì ndú nó gí; bà 'boo mbe tí ndoo nò a i mbe ngo've bà ja vò i gítí ndú.

² Kpèti ká ènò, ndâ 'duù me mbe bà tè gí tàkò có mì ndú ta ndâ i-nò mì ndú náa ndú kèjì gí bà bàkà nò, bindi rẹ kpokèjì mì yúco bà gii volo 'do gbí có mì ndú.

³ Gbolò njembí ndâ 'duù tí nó náa ndú kèjì gí bà bàkà tí ndú tí ndâ mbe nibà i nò bà te ndú gítí bà zò yo karaka gí. Káa wu 'dèè 'do nje có tí nó náa Mbírì waa mítí ndú sàà gí nó lá; à gítí bà mì ndú delè me kponje lá.

⁴ Mbírì táánò si ndâ basilì mì wó mbe bàkà vò i nó sínò lá. Yí 'vaka ndú gí gbí zàà á tí bàndò mì ndâ vò 'duù gbí 'dí'di'o, gbí nji wú kú ù ta ndi o bà waa có mítí ndú.

⁵ Ta o tí nó táánò náa Mbírì ziki ta ndâ vò 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta gbolò ngo mù nó, yí si tí 'válá káa Nówá, tí mbe kú ma có ji ndâ 'duù máa, ndú co tí jáá kpokèjì nó, gii je ndâ 'duù vò-nje só toko mítí wó.

⁶ Ta o tí nó táánò náa Mbírì doo ta ndâ 'duù gbí ndâ gbata Sòdómà ta Gòmórà 'dáá gí ta wu búduú nó, yí bàkà ènò tacó waa ndâ 'duù ñinó ta có bà bàkà vò i gbí njembí ndú nó 'ví ñò ta mbèlè bà bàkà vò i ta ọ ndú.

⁷ Mbírì 'vala 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa yí doo ndú nò káa Lóti, tacó yí yuu tí wó gí gbí ndâ i-nò mì ndâ 'duù tí nó náa Mbírì doo ndú nó lá.

⁸ Njembí Lóti, tí tó 'duù mbe kú 'vala gbí òkò tí ndâ vò 'duù tí nó táánò kú milisé ta rì 'dáá gí ta bà zeke ndâ vò i tí nó náa ndú kú bàkà nò.

⁹ Mbírì bàkà ènò tacó bà túbà ènó máa, kpokèjì gí 'vala 'duù ñinó mbe kú bàkà go có mì yí nó 'do gbí ndâ i ñinó mbe kú yòongó yí gí gbí vò i nó kuu mì yí; bindi yí gii da 'bò mítí kò ndâ 'duù ñinó mbe kú co tí lókó-loko kpokèjì nó kú ù ta ndi o bà waa có mítí ndú.

¹⁰ Mbírì bàkà ènò kpolo ma tacó tí ndâ 'duù ñinó mbe te njembí ndú gá'dáá mítí ndâ i zuù mì ndú mbe niki tí ndú tí ndâ mbe kú ọ 'di ta có mì wó tí Mbírì nó.

Ndâ sú mbe nibà i tí nó wu gbí i lá, ndú bàkà tí ndú tí ndâ cèè 'duù ngé ndii gí, ndú delè te duù mítí ndâ banga i tí nó gbíri nó lá.

¹¹ Káa à kpèti káa ndâ basilì mì Mbírì náa wotí tí ndú me gbolò ndii ndâ 'duù tí nó mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe nibà i gí nò, ndú jé waaka có ta rẹ ndâ 'duù tí nó á kùro Mbírì lá.

¹² Káa ndâ 'duù tí nó mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe nibà i nò kú bàkà i go ndâ nò gbí jili ta muu tí ndú wálá, náa à jò ndú tacó bà zèè ndú, waa à 'ví ziki ndú nò. Ndú kú 'dè có ñónókó gítí ndâ i ñinó náa ndú 'di gbí ndú lá. Ndú bà mii go bà mii ndâ nò.

¹³ Mbírì bà ko mboo ndâ vò i mì ndú náa ndú kú bàkà nò delè ká ta vò i. I ñinó mbe me liki tí ndú nó a bà ja kpá á 'do tí ndâ niú gbí ngbàà rì. Ndâ cè bà bàkà i mì ndú 'dáá káa ndâ i-nò. Ndú delè a ndâ vò mbe tirì mbe kú volo rẹ yo, náa yo má toko bà zò i-ci-ci ta ndú nò,

¹⁴ tacó ọ ndú ta o 'dáá gí ká ródó-ró'doo gí tà kpá tí ndâ niú. Ndú a ndâ mbe kú rì gbí tù ndâ 'duù ñinó ta njembí ndú fùlà-fùlà nò. À kpo njembí ndú ta go'i yù ngbóó gí; Mbírì delè i njà mítí ndú gí.

¹⁵ Ndú biya bà 'di yúco mì Bindi-Mbírì gí, kú 'di a 'vére mì 'dakò tí nó tí Balaámù táánò mbe kú zò 've i mì ndâ 'duù, ta rẹ bu wó a Bè'òrè.

¹⁶ Balaámù tí nó táánò tí mbe 'dè kòcò, náa Mbírì táánò je wotí bà 'dè có go i mì 'duù ji kècè mì wó, bindi kècè tí nó gii 'dè gbí i-mà mì wó náa yí tí Balaámù kú bàkà nó jí yí nò.

¹⁷ Ndâ 'duù tí nó mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe nibà i nò go guù ngo ta ngo gbí wálá, ndú delè go kùlù mù mbe kú te gbí pípiri ká sínò káa mù nì lá, káa Mbírì 'viindi bàndò kú ù ta ndi ndú mí gbí 'dí'di'o ñinó njikirií nó gí.

¹⁸ Ndú kú mòò ọ ndú ta bà è ndâ bodo có kú rì ta gbí tù ndâ 'duù ñinó mbe njaanga miři ndú 'do gbí vò i tí ngú nò.

¹⁹ Ndá 'duu tí nò mbe bàkà tí ndú tí ndá mbe nìbà i nò, kú ci ndá 'duu ta 'verè máa, ndú bàkà go có mì ndú gbí njembí ndú, káa vò i da 'bò mí tí kò ndú ñjindi ndú gí. Tacó 'duu ta o 'dáá gí a i-zógó-zogo mì i ñjínó mbe gèè bè mí muu wó gí nò.

²⁰ Káa 'duu ñjínó mbe biya ndá vò i tí nó muu to tí nó gí tacó náa yí ñò Mbe tí ndoo tí mbe 'vala ndoo Jézú tí Bindi-Mbíri ni gí nó, má ùnje gítí ndá vò i tí nó káká'i, ndá vò i tí nó bà gèè bè ndú mí muu wó ndii ñjínó sàà á kùro nò gí.

²¹ À delè ngbá nìkì m̀i na 'duu tí nó káa bà ñò Bindi-Mbíri ni kpokoo gí lá, co tí bà ñò yí ni gí bindi yí gii dele ndi wó káká'i gí bà ùnje gítí ndá vò i.

²² Tacó ña ñjínó náa ña 'duu tí nó bàkà nò ká go có tí nó máa, «Bò dele ndi wó là gaa mì wó,» nò. À delè go có tí nó máa, «Kàdùrùkù náa à caka tí wó gí dele ndi wó gí bà mèrèkè tí wó gbí bétù,» nò.

3

Bà gí Bindi-Mbíri káká'i wúnò

¹ Ñjínó kpónó a bà só bà cu wáràgà mì ye jì yo, ndá tó kómbe ye. Ye cu mí gbí ndá wáràgà tí nó sósò'ò nò a có tacó bà je wotí jì yo, tacó bà kofo cèe có gbí muu yo tacó bà 'va mbí yo,

² tacó wàa mbí yo 'ví dù tí ndá có tí nó náa ndá tó mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè sàa nò, delè tacó bà 'va mbí yo gítí có mì Mbe tí ndoo tí mbe 'vala ndoo, náa yo 'di 'do mì ndá mbe kù ma có mì Mbíri jì yo nò.

³ Kpédélé có náa ye bà 'va gbí t̀u yo tí a ñjínó máa, ndá 'duu tí nó ta nètè mì ndú a bà ño ndá 'duu, delè ta bà pà káa ndá 'dóó ña i mì ndú gbí njembí ndú nó, bà gí gbí ndá ndòngbú sili tí nó jé'déé kùro o bà gí Jézú káká'i nó, bà gí gí bà ño yo tí ndá mbe kù tee njembí yo mí tí có bà gí Jézú káká'i nó,

⁴ ta bà 'vee gbí nje yo ta 'viya éno máa, «Jézú tí nó mì yo mbe ci cí táánò máa yí kèjì káká'i nó bà gí ta o ngáyì? À kpónó a o ká too bindi bà mì ndá bu ndoo, káa à ñò yí lá, 'bí i delè mbe 'visi tí 'do bindi o bà suu to tí nó wálá.»

⁵ Ndá 'duu tí nó ta nètè mì ndú a bà ño ndá 'duu nò bàkà tí ndú tí ndá mbe ñò yúco tí nó máa, Mbíri táánò sàa suu tàrì ta có gbí nje wó nó ni lá, ta tí. Ndú delè biya bà ñò ni éno máa, Mbíri táánò suu to tí nó 'do tí ngo ta bà ñjèè gbí òkò tí ndá kù to ta ngo nò, ta tí.

⁶ Ndú delè epe muu ndú 'do tí bà ñò ni éno máa, Mbíri táánò gbí ká o mì ndá 'duu muu to tí nó 'dáá gí ta gbolò ngo mù nò gí.

⁷ Káa à káa gbèe có tí nó mì Mbíri nò ká kù kpolo tí ndá tàrì ta to tí nó, kù ù ta ndi o bà waa có ta o tí nó náa yí bà mì ndá 'duu tí nó muu to tí nó mbe ne 'do tí kpokèjì mì wó tí Mbíri gí nó, 'dáá gí ta wu.

⁸ Káa 'bí có gbaanjé náa yo 'ví ò-bà-mbí lá a ñjínó máa, gbèe sili, ta sili zi'duù-vò ta bà muu'bi 'dáá ká gbaanjé kùro Mbíri, ndá tó kómbe ye.

⁹ Mbe tí ndoo, Jézú 'dèè mé 'dèè gítí bà gí yí go cí mì wó náa yí táánò ci nò, go có tí nó náa ndá 'bí 'duu kù kofo nò, lá. Yí ngo've tí wó gítí bà gí lá tacó bà je o jì yo, tacó wàa, yo 'ví 'visi muu ta yo 'do tí ndá vò i mì yo. Tacó go bà gíri 'bí 'duu gbaanjé 'do gbí òkò tí yo tí wó wálá.

¹⁰ Káa ndoo wúnò bà gu a ndii ta o bà gí Mbe tí ndoo. Káa ta o bà co ñi tí nó tí ñi bà gí yí nó, ndoo bà 'di wo wu mbe kù na'va ndá i tàrì go wo wu tí gbolò guu. Wu delè bà doo to tí nó ta ndá i tí nó muu to tí nó nó búduú gí.

¹¹ Ndá i 'dáá gí lê má kèjì gí bà mì gbí ña kpokèjì tí nó, yo ñjindi yo bà ñi tí ña ñjè ngáyì? Yo 'vala tí ndá tó 'duu mbe kù bàkà go có mì Mbíri,

¹² si yo kpónó kù ùndi o bà co ñi tí nó, tí ñi mì Mbíri, tí ñi bà na'va ndá i tàrì ta wu nò.

¹³ Káa ndoo kpónó kù ù a ndi ngú tàrì, ta ngú to tí nó tí bàndò bà si 'bá mì ndá 'duu ñjínó jáa náa Mbíri táánò ci ndoo gítí nò.

¹⁴ À má éno, yo lê má kù ù a ndi o bà co ñi tí nó tí ñi mì Mbíri nó, yo bàkà ndòngbú wotí mì yo tacó bà 'vala tí ndá tó 'duu, tacó wàa Mbe tí ndoo 'ví gí gí bà 'de yo ta 'dè njembí yo, ndá tó kómbe ye.

¹⁵ Yo te mí gbí muu yo éno máa, Mbe tí ndoo gu gítí bà gí lá nò a i tacó bà je o jì yo tacó bà 'vala m̀i yo 'do gbí vò i, á go có tí nó náa tó ná'vindí ndoo Páwólò, náa Mbíri je muu jì yí, bindi yí gii cu ta wáràgà jì yo nò.

¹⁶ Cè bà cu ndá wáràgà mì Páwólò gítí ndá i tí nó 'dáá ká gbaanjé. Káa gbí ndá 'bí có gbí ndá wáràgà mì wó kpóló-kpolo jì ndá 'duu ñjínó ta muu tí ndú wálá nò. Bindi ndá 'duu ñjínó ta muu ndú me jáá lá nó kù ñjònòkò gbí ndá kpóló-kpolo có tí nó gbí gbèe ña kpokèjì tí nó náa ndú kù ñjònòkò ta gbí ndá có gbí wáràgà mì Mbíri, náa ndú kù mì gbí nò.

¹⁷ À má éno, yo kpolo tí yo, ndâ to kómbe ye, tacó wàa ndâ 'duù tí nò ta gbí có mì ndú wálá nò 'ví soloko yo 'do tí jáá kpokèjì mì yo lá, náa yo lê nò ndâ vò 'duù tí nò ni gí nò.

¹⁸ Yo zèè có gítí bà bàkà nambeè ta Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri tí kpoò, yo delè 'ví nò yí ni ngbárángà'i.

À ùlù Jézù kpónó, à delè 'ví ùlù yí dúú bà ya tí ! Go-i-tí-nò.

KPÉDÉLÉ JÒVÁNÌ

Kpédélé bà cu wáràgà mì Jòvání

Có mì Mbírì gí tí 'duù gí

¹ 'Bí i náa yí táánò sàà kuu tí kùro bà suu to tí nó, náa ze 'di kòcò wó gí, ze delè gii ò yí ta 'dóó ɾo ze gí, ze ò yí gí, ze delè gii tee 'bì ze mítí wó gí, i tí nó náa ndoo kpónó kèjì gí bà 'dè có gítí nó a Có, tí 'Válá.

² Ta o tí nó táánò náa 'Válá tí nó tù ta bà tí wó nó, ze ò yí gí; tacó ènò, ze kù 'dè nó a yúcó gítí wó jì yo. Ze kù ma nó a có gítí 'Válá ònó mbe cee lá, táánò mbe kù dù a i mì ndú ta Buù, náa à gii túbà tí wó jì ndoo nó.

³ Ze kù ma nó a có i ònó náa ze ò ta ɾo ze gí nó jì yo. Ze delè kù 'vanda jì yo nó a ndi ndá có ònó náa ze 'di gí nó. Tacó wàa, yo 'ví nì ta kaà á ta ze, á go bà nì kaà mì ze á ta ndá Buù ta 'Viì mì wó tí Jézù, tí Bindi-Mbírì nó.

⁴ Ze kù cu wáràgà tí nó jì yo tacó bà tò muu líkí'o tí nó tí ze nó.

Bà nó nó gbí ngba'o

⁵ Có tí nó náa ze kù ma jì yo éno máa, Mbírì a Ngba'o; 'dí'di'o tí bàndò tí nó ta yí tí nó ngé gí wálá, nó, a có náa a 'Viì mì wó tí Mbírì ká 'dè jì ze.

⁶ Ndoó má 'dè có máa ndoo a ndá kómbe wó, káa ndoo kù 'vala gbí 'dí'di'o, ndoo kù 'dè a 'vére, ndoo delè kù 'vala me jáá lá.

⁷ Káa ndoo má kù 'vala gbí ngba'o, á go ònó náa yí tí Mbírì kù 'vala gbí ngba'o nó, gbí éno máa, có gbí njembí ndoo 'dáá ká gbaànjé, delè mbelè Jézù tí 'Viì mì wó tí Mbírì caka ndá vò i mì ndoo 'dáá gí gí.

Bà njèè gbí tí ndoo ta vò i

⁸ Ndoó má 'dè có éno máa, vò i mì ndoo wálá, gbí éno maa, ndoo kù ee a ndi tí ndoo. Ndoó delè kù biya a bà ùnje gítí yúcó.

⁹ Káa ndoo má yù gbí ndá vò i mì ndoo jì Mbírì, yí bà je à-cee-gí jì ndoo gítí ndú 'dáá gí gí. Tacó yí me mbe 'buuku muu i mì 'duù lá, yí delè me mbe bàkà i co tende 'do tí ndi ngo nje wó lá.

¹⁰ Ndoó má 'dè có éno máa, ndoo jé bàkà vò i lá, gbí éno máa, ndoo kù go a 'vére tí Mbírì, gbí delè éno máa, có mì wó gbí njembí ndoo wálá.

2

Bindi-Mbírì tí mbe koni ndoo

¹ Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo, tacó wàa yo 'ví bàkà vò i lá, ndá víí 'viì mì ye. Káa 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má bàkà vò i, mbe tí muu ndoo kùro Bu ndoo kuu tí. Yí a Jézù tí Bindi-Mbírì, tí 'duù jáá kùro Mbírì.

² Yí tí Bindi-Mbírì a 'duù tí nó náa Mbírì je à-cee-gí gítí ndá vò i mì ndoo ta rè mì wó. Káa Mbírì je à-cee-gí me ká gítí ndá vò i mì ndoo cuki lá, yí delè je gítí ndá vò i mì ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí.

Yo 'di ndá có mì Mbírì

³ Ndoó má kpolo tí ndá có mì Mbírì gí, gbí éno máa, ndoo ò yí ni gí ta kponje gítí wálá.

⁴ 'Duù má 'dè có éno máa yì ò Mbírì ni gí, káa yí kpolo tí ndá có mì Mbírì lá, 'duù tí nó a mbe 'vére.

⁵ 'Duù má kpolo tí ndá có mì Mbírì gí, yí a 'duù mbe zè Mbírì nìkì ta njembí wó gbaànjé.

⁶ 'Duù má 'dè có máa yì kù 'vala ta rè mì Mbírì, 'duù tí nó 'ví 'vala káa ò bà 'vala ndò mì Bindi-Mbírì.

⁷ Có tí nó náa ye kù cu mì gbí wáràgà jì yo nó me ngú có lá, ndá nambe ye. Ye kù cu jì yo a ká có, náa yo 'di sàà 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó gí.

⁸ Káa à má gbí 'bí òa kpokèjì, ye kù cu jì yo a ngú có. À kù ònó ngú có tí nó ní yúcó mítí Bindi-Mbírì, à delè kù ònó ní mítí yo. Tacó bà 'dí'di'o kpónó kù dá-da, cèe ngba'o kpónó kù tòngbaà.

⁹ 'Duù má 'dè có máa yì kù 'vala gbí ngba'o, káa yí dù kù sogo ná 'vindí wó, 'duù tí nó kù 'vala gbí 'dí'di'o kálásè.

¹⁰ 'Duù má zè ná 'vindí wó nìkì maa, 'duù tí nó kù 'vala a i gbí ngba'o, ta 'bí i mbe si yí 'ví bèè ɾo Mbírì nó wálá.

¹¹ Káa 'duù mbe kù sogo ná'vindi wó kù 'vala a i gbí 'dí'di'o, yí kù nò ká dúú éno gí kà gbí 'dí'di'o, yí nò 'dóó dúú kpokèjì bà ya yí lá, tacó 'dí'di'o 'di ɾo wó gí.

¹² Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndá 'vii mì ye, tacó Mbíri je à-cee-gí jì yo gítí ndá vò i mì yo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri gí.

¹³ Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndá bu ndá 'vii, tacó yo nò 'duù tí nó mbe kù 'vala 'do tí o bà 'bità bà suu ndá i nó gí. Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndá 'vii-'dakò, tacó yo kpò nje Vò-'duù-tí-nò gí.

¹⁴ Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndá bu ndá 'vii, tacó yo nò 'duù tí nó mbe kù 'vala 'do tí o bà 'bità bà suu ndá i nó ni gí. Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndá 'vii-'dakò, tacó wotí kuu tí yo, delè tacó có mì Mbíri kuu gbí njembí yo, tacó yo kpò nje Vò-'duù-tí-nò gí.

¹⁵ Yo 'ví toko nambeè ta to tí nó lá, yo delè 'ví tee njembí yo mítí ndá i muu to tí nó lá. Tacó 'duù má zèè to tí nó ta 'bì wó sósò'ò, yí bà kù a 'bí 'bì wó tacó bà zèè ta Buù?

¹⁶ Tacó ndá i muu to tí nó 'dáá gí: ndá vò i nínó ta go ndú tí ndá 'duù, ta ndá i nínó ta go bà nò ndú ta ɾo ndá 'duù tí ndú, ta ndá i nínó mbe kù mba ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí, me ndá i mì Buù lá, ndú a ndá i mbe 'do muu to tí nó;

¹⁷ káa to tí nó, ta ndá i muu to tí nó 'dáá gí ta go ndú tí ndá 'duù nó, a ndá wíri, káa 'duù nínó mbe kù bàkà go có mì Mbíri nó bà cì wálá.

Yo kpolo tí yo 'do tí ndá sú bindi-Mbíri

¹⁸ Ndá 'vii mì ye, ndòngbú o kpónó dooko gí. Áá táánò 'dè có jì yo gí, máa, mbe jòò gbí có ta Bindi-Mbíri kpokèjì, káa ndá mbe kù jòò gbí có ta Bindi-Mbíri kpónó yee gí; tacó éno, ndoo nò ni éno máa, ndòngbú o yee gí mítí bà gí ndá mbe kù jòò gbí có ta Bindi-Mbíri.

¹⁹ Ndá 'duù tí nó mbe kù jòò gbí có ta Bindi-Mbíri nò oloko 'do ká kuu gbí òkò tí ndoo, káa ndú táánò me ndá 'duù mì ndoo lá; tacó ndú táánò má a ndá 'duù mì ndoo, ndú bà dù ta ndoo gí. Káa bà oloko ndú á 'do tí ndoo nò kù tubà ngbárángà'i éno máa ndú me ndá 'duù mì ndoo lá.

²⁰ Káa yo kpónó 'dáá gí a ndá duù nínó náa Bèri-mi-Mbíri gí gí muu yo gí; à má éno, yo 'dáá gí nò yúco ni gí.

²¹ Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo me tacó máa yo nò yúco ni lá nò lá, yo nò yúco ni sàà gí, yo delè gii nò ni gí máa, yúco jé jò 'vére lá.

²² Káa mbe 'vére a 'di? Mbe 'vére a 'duù nínó mbe 'dè có máa, Jézu me Bindi-Mbíri lá. Yí a mbe kù jòò gbí có ta Bindi-Mbíri. Yí a mbe 'boo Buù, yí delè a mbe 'boo 'Vii.

²³ Tacó 'duù má biya bà ùnje gítí 'Vii gí, gbí éno máa yí biya bà ùnje gítí Buù gí, tacó 'duù má ùnje gítí 'Vii gí, yí ù nò a nje gítí Buù gí.

²⁴ Yo kpolo tí có tí nó náa yo 'di nò 'do tí bà 'bità mí gbí njembí yo. Yo má kpolo tí có tí nó náa yo 'di nò 'do tí bà 'bità mí gbí njembí yo gí, yo bà 'vala ta o 'dáá gí toko ta ndá 'Vii ta Buù gí.

²⁵ Káa nínó a i tí nó náa à káa 'dóó Bindi-Mbíri ká ci ndoo gítí, tí 'válá nínó mbe cee lá nò.

²⁶ Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo a i tacó tí ndá 'duù tí nó mbe kù paa ta bà co ta yo tí lókò-loko kpokèjì nò.

²⁷ Káa à má gítí yo, Bindi-Mbíri je Bèri jì yo gí. Káa Bèri mì wó má kuu gbí njembí yo, nderè bà nibà i mì 'bí 'duù jì yo wálá. Tacó Bèri kù nibà ndá i 'dáá gí jì yo, káa Bèri kù nì a bà yúco, yí nibà 'vére lá. À má éno, yo 'di có mì Bèri, wàa yo 'ví dù toko ta Bindi-Mbíri.

²⁸ Nògí, yo 'vala ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri, ndá 'vii mì ye, tacó wàa, gúku wó 'ví bàkà ndoo ta o bà gí yí lá, ndoo delè 'ví 'visi kapí ndoo gítí wó ta nò ta o bà gí yí lá.

²⁹ Yo má nò ni gí máa, Mbíri a 'duù jáá, yo delè bà nò ni gí máa, 'duù nínó mbe kù co tí jáá kpokèjì nó a 'vii mì Mbíri.

3

Bà 'vala go ndá 'vii mì Mbíri

¹ Yo nò káa tó ɾa bà zè tí tí nó náa Buù kù zè ta ndoo náa rẹ̀ ndoo tí kpónó a ndá 'vii mì Mbíri nó gí. Káa à má ta bà 'dè ta yúco, ndoo a ndá 'vii mì Mbíri. Ndá 'duù muu to tí nó nò ndoo ni lá, tacó ndú nò Mbíri ni lá.

² Ndoò kpónó a ndá 'vii mì Mbíri, ndá kpóló-kpolo kómbe ye. Káa có nínó mbe si ndoo kù koɾo có ká wii nó a nínó máa, ndoo wúnò bà dù tí ndá yè wè? Káa ndoo nò ni gí máa, ndoo wúnò bà dù go Bindi-Mbíri ta o bà gí yí. Ndoò bà nò yí ta kabà tí wó, ta 'bí i mbe gboo 'do tí wó wálá.

³ 'Duù mbe kù koro có lí mítí Bindi-Mbíri kù si njembí wó 'ví dù ngbárángà'i, á go njembí Bindi-Mbíri.

Bà mò tí 'do tí vò i

⁴ Vò i mì 'duù ñinó mbe kù bèè ɾo Mbíri nó a bà ño yúco ni lá, tacó bà bèè ɾo Mbíri a bà ño yúco ni lá.

⁵ Yo ñò ni gí máa, Bindi-Mbíri táánò gí a i tacó bà toɾo ndá vò i mì ndá 'duù, káa vò i gbí njembí wó gbaànjé wálá.

⁶ À má ènò, 'duù mbe kù 'vala ta ɾè mì Bindi-Mbíri bèè ɾo Mbíri lá; 'duù mbe kù bèè ɾo Mbíri ñò Bindi-Mbíri ta ɾo wo lá, yí delè ñò yí ni lá.

⁷ Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo lá, ndá víi 'vii mì ye. 'Duù ñinó mbe kù bàkà i dú nó a 'duù jáá kùro Mbíri, á go Bindi-Mbíri tí 'duù jáá kùro Mbíri.

⁸ 'Duù má waa 'do tí bà bèè ɾo Mbíri lá, 'duù tí nó a 'duù mì Gba-vò-i, tacó 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó sí gbí bà bèè ɾo Mbíri mì Gba-vò-i wálá. Káa 'vii-mi-Mbíri táánò gí gí muu to tí nó a i tacó bà zi nje ndá nètè mì Gba-vò-i.

⁹ 'Duù ñinó náa a Mbíri ká jò yí nó bèè ɾo Mbíri lá, tacó mbelè Mbíri kuu gbí mbelè wó. Yí bèè ɾo Mbíri lá, tacó a Mbíri ká jò yí.

¹⁰ 'Bè gbí òkò tí ndá 'vii mì Mbíri ta ndá 'vii mì Gba-vò-i kuu ngbárángà'i nò: 'Duù ñinó mbe bàkà i ñinó dú nó lá, me 'vii mì Mbíri lá. 'Duù ñinó delè mbe zè ndá ná'vindi wó niki lá nó, me 'vii mì Mbíri lá.

Yo kpolo tí ndá có mì Mbíri

¹¹ Có tí nó náa yo táánò 'di kpédélé'i nó a có tí nó máa, ndoo 'ví zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo niki maa nò.

¹² Ndoos 'di me có gítí bà dù go 'dakò tí nó tí Kàyínò, tí 'duù mì Vò-'duù-tí-nò, táánò mbe waa tàkòcò ná'vindi wó Àbélè nó, lá.

¹³ Ndá 'duù má kù sogo yo, yo 'ví si tí ngú i lá, ndá ná'vindi ye, nje yo delè 'ví 'dèè gítí lá.

¹⁴ Ndoos ñò ni gí máa, ndoo co 'do gbí ku gí gbí 'valá gí. Kponje gítí có tí nó wálá, tacó ndoo kù zè ndá ná'vindi ndoo niki maa. 'Duù mbe kù sogo ndá ná'vindi wó kù 'vala gbí ku.

¹⁵ 'Duù mbe kù sogo ndá ná'vindi wó a mbe zi ku, káa yo ñò ni gí máa, 'valá ñinó mbe cee lá nó mì mbe zi ku wálá.

¹⁶ Ndoos kù ñò bà zè tí niki maa ni mítí bà ci Bindi-Mbíri tacó tí ndoo. À má ènò, kózò tí ndoo delè 'ví cì tacó tí ndá ná'vindi ndoo.

¹⁷ 'Bí 'duù ta ndá i kuu mì wó muu to tí nó má ñò 'bí ná'vindi wó ta yè tí wó káa yí gii biya có gítí bà koni yí gí, có gítí bà zè Mbíri niki maa bà dù gbí njembí 'duù tí nó ta ña kpokèji ngayi?

¹⁸ Nambeè-nje me cèe nambeè lá, ndá víi 'vii! Cèe nambeè a bà zè tí niki maa náa à kù ñò ni mítí cè bà bàkà i mì ndoo.

¹⁹ Bà bàkà nètè gítí nambeè a i mbe kù si ndoo 'ví ñò ni éno máa, ndoo kù co tí kpokèji mì yúco. Ñinò a i mbe si njembí ndoo 'ví dù lèè kùro Mbíri.

²⁰ Káa njembí ndoo kpèti má waa có mítí ndoo, ndoo ñò ni gí máa, Mbíri me gbolo ndii njembí ndoo gí. Yí delè ñò ndá i gbaànjé-gbaànjé ni gí.

²¹ Njembí ndoo má volo ndoo lá, nderè bà ci gúku mì ndoo kùro Mbíri wálá.

²² Yí kù je ndá i ñinó 'dáá gí náa ndoo kù yù 'do tí wó nó ji ndoo tacó ndoo kù 'di ndá có mì wó, ndoo delè kù 'vala go có tí nó gbí njembí wó nò.

²³ Ndá có mì wó náa yí 'dè ji ndoo nò éno máa: Ndoos 'ví ùnje gítí 'Vii mì yì Jézu tí Bindi-Mbíri, waa ndoo delè 'ví zè ndá 'bí ka ndoo niki maa jé ká go có tí nó náa Bindi-Mbíri 'dè ji ndoo nò.

²⁴ 'Duù má 'di ndá có tí nó gí, 'duù tí nó kù 'vala gbí njembí Mbíri. Mbíri delè kù 'vala gbí njembí 'duù tí nó. Ndoos kù ñò yúco tí nó ni 'do tí Bèri tí nó náa Mbíri je yí ji ndoo nò.

4

Ndá yúco Bèri ta ndá sú bèri

¹ Yo tee njembí yo mítí ndá bèri sàkàmàà ènò lá, ndá tó 'duù mì ye. Yo pà gbí ndú pá-pá tacó bà 'de ndá ñinó mbe gí 'do mì Mbíri nò. Tacó ndá sú mbe 'dòkò có mì Mbíri kpónò me mbè kuu muu to tí nó.

² Yo bà ñò ndá bèri ñinó 'dáá gí mbe gí 'do mì Mbíri nó ni mítí bà ùnje mì ndú máa, Jézu tí Bindi-Mbíri gí tí 'duù gí muu to tí nó.

³ Káa ndá bèrì ñínó mbe kú 'dè có máa, Jézù gí me tí 'duù lá nó, a ndá bèrì mì 'Duù tí nó tí mbe kú jòò gbí có ta Bindi-Mbíri, náa áá táánò ci yo máa yí kèjì nò. Yí kpónò kuu muu to tí nò.

⁴ Yo kpò muu ndá sú mbe 'dòkò có mì Mbíri nò gí, ndá víi 'vii mì ye. Tacó yo gí 'do mì Mbíri, káa wotí tí Bèrì tí nó mbe kú dù gbí njembí yo nó, ndii wotí tí bèrì tí nó mbe dù gbí njembí ndá 'duù mbe kú 'vala muu to tí nó nò gí.

⁵ Ndú a ndá 'duù mì to tí nò; tacó ènò, ndá 'duù muu to tí nó kú sè tù ndú tí ndá có mì ndú, tacó ndú kú 'dè có a i gítí ndá i muu to tí nò.

⁶ Káa ndoo a ndá 'duù mì Mbíri, tacó ènò, ndá 'duù ñínó mbe ñò Mbíri ni gí nó kú sè tù ndú tí ndá có mì ndoo, káa ndá 'duù ñínó mbe ñò Mbíri ni lá nó kú biya bà 'di có mì ndoo. Ñínò a kpokèjì bà ñò 'bè gbí òkò tí ndá Bèrì mì yúcó ta ndá sú bèrì ni ká nò.

Mbíri a tó bà zè tí

⁷ Ndoò zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo niki maa, ndá tó 'duù mì ye. Tacó tó bà zè tí gí 'do mì Mbíri, tacó 'duù ñínó mbe kú zè ndá 'bí ka wó niki maa nó, a 'vii mì Mbíri, yí delè ñò Mbíri ni gí.

⁸ 'Duù ñínó ta tó bà zè tí gbí njembí wó wálá nó, ñò Mbíri ni lá, tacó Mbíri a tó bà zè tí.

⁹ Mbíri túbà bà zè ndoo mì wó niki maa jì ndoo ta o tí nó náa yí tuu ta gbèe 'Vii mì wó gí muu to tí nó, tacó wàa, ndoo 'ví 'de ta 'válá ta rẹ wó nò.

¹⁰ Ñínò a tó ña bà zè tí tí nó náa ye kú 'dè có gítí nò. Ye kú ni me tó bà zè Mbíri mì ndoo lá. Ye kú ni a tó bà zè ndoo mì Mbíri ta o tí nó náa yí tuu ta 'Vii mì wó, wàa à 'ví waa mbelè wó tacó bá toṛo ta ndá vò i mì ndoo nò.

¹¹ Mbíri zè ndoo niki ngé ma, ndá tó 'duù mì ye; má éno, ndoo delè 'ví zè ndá 'bí ka ndoo niki maa.

¹² 'Bí 'duù jé ta gbèe rì mbe ñò Mbíri ta ɾo wó wálá. Káa ndoo má kú zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo niki maa, Mbíri bà bàkà kudu mì wó mí gbí njembí ndoo, bindi yí bà zè ndoo niki ta kábà .

¹³ Ndoò bà ñò ni éno máa, kudu mì ndoo kuu gbí njembí Mbíri, delè kudu mì Mbíri kuu gbí njembí ndoo á mítí bà je 'dóó Bèrì mì wó tí Mbíri jì ndoo.

¹⁴ Ze ñò ta ɾo ze, ze delè gii 'dè có gítí jì ndá 'bí 'duù máa, Buu tuu 'Vii mì wó tí mbe njaanga wú 'do tí miṛi ndá 'duù muu to tí nò.

¹⁵ 'Duù má 'dè có ta nje wó éno máa, Jézù a 'Vii-mi-Mbíri gí, gbí éno máa, Mbíri bàkà kudu mì wó mí gbí njembí 'duù tí nò gí. 'Duù tí nò delè bàkà kudu mì wó mí gbí njembí Mbíri gí.

¹⁶ Ze ñò tó bà zè ndoo mì Mbíri ni gí, ze delè gii ùnje gítí gí. 'Duù ñínó mbe kú zè ndá 'bí ka wó niki maa nó, kú 'vala a i ta rẹ mì Mbíri. Mbíri delè kú dù gbí njembí ña 'duù tí nò.

¹⁷ Káa ndoo 'ví zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo niki ta yúcó; tacó wàa, njembí ndoo wúnò 'ví mù ta gúku ta Rì bà waa có lá, tacó ndoo kú 'vala muu to tí nó go bà 'vala ndò mì Bindi-Mbíri.

¹⁸ Tó bà zè tí má kuu gbí njembí 'duù, gúku tí wó wálá. Káa cèe tó bà zè tí kú mòkò gúku gí sè 'do gbí njembí 'duù, tacó mbe gúku a 'duù ñínó mbe kú koṛo có máa, áá bà waa có mítí yì nò; mbe gúku delè a 'duù ñínó ta cèe tó bà zè tí gbí njembí wó wálá nò.

¹⁹ Ndoò kú zè Mbíri niki maa, tacó a yí ká 'bità bà zè ndoo niki maa kùro.

²⁰ 'Duù má 'dè có éno máa, yì zè Mbíri niki ma, káa yí kú sogo ná 'vindí wó, 'duù tí nó a mbe 'vèrè. Tacó 'duù ñínó mbe zè ná 'vindí wó náa yí kú ñò yí ta ɾo wó nó niki lá, bà 'de wotí gítí bà zè Mbíri náa yí ñò yí ta ɾo wó lá nó niki wálá.

²¹ Có mì Mbíri náa yí 'dè jì ndoo éno máa, 'duù má zè yì tí Mbíri niki maa, yí delè 'ví zè ná 'vindí wó niki maa.

5

¹ 'Duù má ùnje éno máa, Jézù a Bindi-Mbíri gí, 'duù tí nó a 'vii mì Mbíri. 'Duù má zè bu 'vii niki maa, yí delè zè 'vii mì 'duù tí nó niki maa.

² Ndoò bà ñò ni éno máa, ndoo kú zè ndá 'vii mì Mbíri niki maa ni mítí bà zè Mbíri niki maa mì ndoo, delè mítí bà 'di ndá có mì wó mì ndoo,

³ tacó a bà zè Mbíri niki maa ká kú si ndoo 'ví 'di ndá có mì wó.

⁴ Tacó ndá 'vii mì Mbíri 'dáá gí kpò nje ndá vò i muu to tí nó gí. A bà tee njembí ndoo mítí Bindi-Mbíri ká je wotí bà kpò nje ndá vò i muu to tí nó jì ndoo.

⁵ A 'di ká bà có gbí ñò ndá 'duù muu to tí nó? À káa 'duù ñínó mbe ùnje éno máa, Jézù a 'Vii-mi-Mbíri gí, ká bà có gbí ñò ndá 'duù muu to tí nó.

Bà tee njembí mítí Mbíri

⁶ Jézù tí Bindi-Mbířì táánò gí ta ngo, yí delè gí ta mbelè. Yí gí me ká ta ngo cuki lá, yí gí ta ngo, yí delè gí ta mbelè. A Bèřì-mì-Mbířì ká 'dè yúcó tí nò, tacó Bèřì-mì-Mbířì a yúcó.

⁷ À má ènò, muu ndâ mbe 'dè yúcó ta'ò:

⁸ gbaànjé a Bèřì-mì-Mbířì, só a ngo, ta'ò a mbelè, káa ndú 'dáá ta'ò 'dè káa gbèe có.

⁹ Ndoó má ùnje gítí có mì ndâ 'duù gí, có mì Mbířì a gboló có mbe ndii có mì ndâ 'duù gí, káa ñinó a yúcó mì Mbířì náa yí kú 'dè gítí 'Vii mì wó.

¹⁰ 'Duù má ùnje ènó máa, Jézù a 'Vii-mì-Mbířì gí, yúcó tí nò kuu gbí njembí wó. Káa 'duù má biya bà ùnje gítí 'Vii-mì-Mbířì gí, 'duù tí nò kú go a 'vèřè tí có mì Mbířì, tacó yí biya bà ùnje gítí yúcó tí nò náa Mbířì 'dè gítí 'Vii mì wó tí Mbířì nó gí.

¹¹ Yúcó tí nò ènó máa, Mbířì je 'valá ñinó mbe cee lá nó jì ndoo gí. Káa řèngbó 'valá tí nò a 'Vii mì wó tí Mbířì.

¹² 'Vii-mì-Mbířì má kuu ta 'duù, 'valá kuu ta 'duù tí nò. Káa 'Vii-mì-Mbířì má ta 'duù wálá, 'valá ta 'duù tí nò wálá.

'Valá ñinó mbe cee lá nó

¹³ Ye cu ndâ có tí nò 'dáá gí jì yo tí ndâ mbe ùnje gítí 'Vii-mì-Mbířì, tacó wàa yo 'ví ñò tí ni ènó máa, 'valá ñinó mbe cee lá nó kuu ta yo.

¹⁴ Gúku bà řò tíyò kùro Mbířì tí ndoo wálá, tacó ndoo ñò ni gí máa, ndoo má 'deke tí ndoo jì yí tacó 'bí i ñinó náa yí ñò ni gí máa à 'vii ta ndoo gí nó, yí bà je jì ndoo gí.

¹⁵ Káa ndoo má ñò ni gí máa, yí kú sè tù wó tí ndoo ta o i tí nó náa ndoo má kú yù i 'do tí wó nó, ndoo delè ñò ni gí, máa yí je i tí nó náa ndoo yù nò jì ndoo gí.

¹⁶ 'Duù má ñò ná 'vindi wó kú bàkà vò i ñinó náa à me ñindi ku lá nó, yí 'ví 'deke tí wó jì Mbířì, wàa Mbířì bà 'vala yí gí, náa vò i mì wó nó má me vò i ñindi ku lá nó. Tacó ndâ 'bí vò i a ndâ vò i ñindi ku, káa ye kú 'dè me có máa yo 'ví 'deke tí yo jì Mbířì tacó ndâ vò i ñindi ku nó lá.

¹⁷ Bà bàkà ndâ i ñinó 'dáá gí mbe 'vii řo 'bá mì Mbířì lá nó a vò i káa ndâ vò i 'dáá gí me ndâ vò i mbe kú tè'é tí ku gí 'bá lá.

¹⁸ Ndoó ñò ni gí máa, 'duù ñinó tí 'vii mì Mbířì nó bà nanaka muu wó míti bà bàkà vò i dúú kú ya tí nò wálá, tacó 'Vii-mì-Mbířì kú tí muu wó, tacó wàa Vò-'duù-tí-nò 'ví gàà yí lá.

¹⁹ Ndoó ñò ni gí máa, ndoo a ndâ 'duù mì Mbířì, káa sè ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí a ndâ i-tà-tàmà mì Vò-'duù-tí-nò.

²⁰ Ndoó delè ñò ni gí, máa, 'Vii-mì-Mbířì gí gí, yí delè je muu tacó bà ñò yúcó Mbířì ni jì ndoo gí. Ndoó kú 'vala ta řè mì yúcó Mbířì, ndoo delè kú 'vala ta řè mì Jézù tí Bindi-Mbířì, tí 'Vii-mì-Mbířì. Ñinó a 'valá ñinó mbe cee lá nó.

²¹ Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ sù mbířì, ndâ 'vii mì ye.

BÀ SÓ JÒVÁNÌ

Bà só bà cu wàràgà mì Jòvání

¹ Nìno a ye tí kpo 'duù mì yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì ká kù cu wàràgà tí no jì wò tí nìi tí nó náa Mbírì cu 'bì wó míti lo gí nó, delẹ̀ jì ndâ 'vii mì lo. Ye zẹ̀ yo nìkì maa ta yúco. À delẹ̀ me káa ye ta kpéetí ye ká kù zẹ̀ yo nìkì maa lá, ndâ 'duù nìno mbe nọ̀ yúco ní gí nó delẹ̀ 'dáá gí kù zẹ̀ yo nìkì maa.

² Tacó yúco kuu gbí njembí ndoo; yúco delẹ̀ bà dù gbí njembí ndoo dúú bà ya tí .

³ Ye kù 'deke tí ye jì Bu ndoo tí Mbírì, ye delẹ̀ kù 'deke tí ye jì Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí 'Vii mì Bu ndoo tí Mbírì máa, ndú 'ví bàkà nambeè jì yo, ndú 'ví nọ̀ yẹ̀ ọ̀ yo, ndú delẹ̀ 'ví si yo 'ví dù nìkì maa ta rẹ̀ mì yúco, delẹ̀ ta rẹ̀ mì bà zẹ̀ tí nìkì maa.

Ndâ yúco ta tó bà zẹ̀ tí

⁴ Tàkòcò ye gii peteke ta bà 'di có éno máa, ndâ 'vii mì lo kù co tí kpokèjì mì yúco á go có tí nó náa Bu ndoo táánò 'dẹ̀ jì ndoo nó, ngé ndii gí.

⁵ Ye kpónó kù cu wàràgà tí nó jì wò me tacó bà 'dẹ̀ 'bí ngú có jì wò lá, naà. Ye kù 'va a mbí lo gítí có tí nó náa ndoo 'di 'do tí o bà 'bità bà dù ndoo tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì nọ̀.

⁶ Bà zẹ̀ tí nìkì maa a bà 'vala go ndâ có mì Mbírì. Nìno a có náa yo 'dáá gí 'di 'do tí o bà 'bità bà dù yo tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì, máa, yo 'dáá gí 'ví 'vala ta bà zẹ̀ tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa nọ̀.

⁷ Ndâ mbe kù eendi ndâ 'duù me mbẹ̀ kpónó kuu muu to tí nó. Ndú biya bà ùnje éno máa, Bìndi-Mbírì táánò gí gí muu to tí nó ta dù wó tí 'duù nọ̀ gí. Káa 'duù ta ọ̀ có tí nó gbí muu wó a mbe kù eendi ndâ 'duù, yí delẹ̀ a mbe kù jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì.

⁸ Má éno, yo kpolo tí yo, tacó wàa, yo 'ví bàkà sé nètẹ̀ míti yo sínò lá.

⁹ 'Duù má ndii muu i tí nó náa Bìndi-Mbírì nìbà nó gí, Mbírì mì 'duù tí nó wálá. Káa 'duù má 'vala go có tí nó, ndâ Bu ndoo tí Mbírì ta 'Vii mì wó kuu tàkò wó.

¹⁰ 'Duù má gí gí 'bá mì yo ta 'bí ọ̀ tendẹ̀ bà nìbà i, yo 'ví si yí 'ví dù á 'bá mì yo lá, yo delẹ̀ 'ví 'vee 'bì wó lá.

¹¹ Tacó mbe kù 'vee 'bì wó a ka wó, náa ndú gbí bà bàkà vò nètẹ̀ tí nó ta yí.

Ndâ ndòngbú có

¹² Ndâ có kuu mì ye me mbẹ̀ tacó bà 'dẹ̀ jì wò, káa ye koro có máa, bà cu ndú ta wàràgà bà dù me tó kpokèjì ngé ndii gí lá. Tacó éno, a gbí muu ye a có bà ya 'dóó ye ta mii ye gí kà, wàa ye 'ví 'dẹ̀ ndú jì wò ta nje ye, tacó tàkòcò ndâ só 'ví peteke gí.

¹³ Ndâ 'vii mì ná 'vìndí lo náa Mbírì cu 'bì wó míti wó gí nó 'vee wò ma.

BÀ TA'Ô JÒVÁNÌ

Bà ta'ò bà cu wáràgà mì Jòvání

¹ Njìnó a ye tí kpo 'duù mì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri ká kù cu wáràgà tí nó jì Gáyù, tí kpóló-kpolo tó 'duù mì ye.

² Ye kù 'deke tí ye jì Mbíri, máa yí 'ví si wò 'ví dù go 'visí ọ̀ ngo. Ye ọ̀ ni gí máa, njembí lo gítí Mbíri ká ngbáràngà'i, tó 'duù mì ye.

³ Tàkòcò ye táánò peteke ngé ndii gí ta o tí nó náa ndâ 'bí ná'vindí ndoo gí 'do mì yo ká, bìnđi ndú gii 'dè có jì ze máa, wò a 'dakò njìnó mbe kù co ká jáá tí kpokèjì mì yúcó nó.

⁴ 'Bí có njìnó mbe gii peteke tàkòcò ye ndii bà 'di có éno máa, ndâ 'vii mì ye kù co jáá tí kpokèjì mì yúcó nó, wálá.

Ndâ 'duù ùlù nètè mì Gáyù jì Jòvání

⁵ Wò kù bàkà a nètè mì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri ta o tí nó náa wò má kù konì ndâ ná'vindí lo mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri go wò, tó 'duù mì ye 'dóó njìnó náa wò má kù konì a ndâ njìnó mbe 'dó-'do.

⁶ Ndú 'dè có gítí nambeè tí nó náa wò bàkà jì ndú nó mí kùro ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri mì ze káá gí. Wotí bà konì ndú wàa ndú 'ví co ká tí kpokèjì tí nó tí jáá kpokèjì nó má kuu tí lo, áá bà niki tí Mbíri ma.

⁷ Tacó ndú kpónó zèè kpokèjì njìnó jáá nó gí. Nètè mì ndú káká'i ta kpokèjì njìnó mbe lókó-loko nó wálá.

⁸ Á má éno, ndoo je wotí jì ndâ ọ̀ ndâ 'duù tí nó, tacó wàa ndú 'ví dù tí ndâ ka ndoo mbe kù bàkà nètè ta rẹ̀ mì yúcó.

Ndâ Diyòtèrèfè ta Dìmitìri

⁹ Ye cu wáràgà ya tí jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri gí. Káa 'dakò tí nó tí Diyòtèrèfè, mbe dù ta go bà bàkà tí wó tí ò i kùro ndú nó biya bà ọ̀ ye ni tí 'duù kùro wò gí.

¹⁰ Káa ọ̀ bà ya ye gí mì yo ká ba co ká co. Ye má yee ká gí, ye 'ví yù gbí ndâ vò i mì wó náa yí kù bàkà nó, ta ndâ có nónókó mì wó náa yí kù jèlè ta to ta bà volo rẹ̀ ndoo nó jì yí á mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí. Bà 'dè ta nje zèè tí wó lá, tacó éno, ngú ọ̀ njìnó náa yí kpónó nje nó a bà biya bà te wíri mítí ndâ ná'vindí ndoo, ta bà mòkò ndâ 'duù njìnó ta go bà te wíri mítí ndú tí ndú nó 'do tí gí, ta bà mòkò ndú 'do gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri gí.

¹¹ Wò 'ví mèlè ndi mbe kù bàkà vò i lá, tó 'duù mì ye; mèlè a ndi mbe kù bàkà tó i. Tacó 'duù njìnó mbe kù bàkà tó i nó a 'vii mì Mbíri, káa mbe kù bàkà vò i ọ̀ Mbíri ni lá.

¹² Rẹ̀ 'dakò tí nó tí Dìmitìri nó kpónó wu cee nje ndâ 'duù 'dáá gí ta bà bàkà tó i, yúcó tí nó náa yí kù nibá jì ndâ 'duù nó kù wu rẹ̀ wó, ze delè ngbá kù wu rẹ̀ wó, káa wò ọ̀ ni gí máa, ze me ndâ mbe 'dè 'vèrè lá.

Ndâ ndòngbù 'vé

¹³ Ndâ có gbí muu ye tacó bà 'dè jì wò me mbè. Káa go bà cu ndú mí gbí wáràgà tí ye wálá,

¹⁴ tacó có bà ya gí mì yo ká kuu gbí muu ye. Ye má yee ká gí, ndâ 'ví 'dè ndú si ndâ só kù kí tí ndâ á to.

¹⁵ Mbíri 'ví si wò 'ví dù niki maa. Ndâ kómbe lo mì ze káá 'dáá gí 'vee wò ma. Ze delè 'vee ndâ kómbe lo ká 'dáá gí ma.

Wáràgà mì JÚDÀ

¹ Nìno à ye tí Júda, tí bòò mì Jézù tí Bindi-Mbìrì, delè tí ná'vìndí Jákòmò, ká kù cu wáràgà tí nó jí ndá 'duù tí nó náa Mbìrì cu 'bí wó míti ndú, mbe kù 'vala 'do gbí tó bà zè tí mì Mbìrì Buù, delè 'do gbí bà kpòlò tí ndú mì Jézù tí Bindi-Mbìrì nò.

² Ye kù 'deke tí ye á jí Mbìrì, máa yí 'ví nò yé ɾo yo, yí 'ví sí 'bí í 'ví ba muu yo lá, yí delè 'ví zè yo níki túkà'í.

Ndà sú mbe nibà í

³ Ndá tó kómbe ye, áá táánò gbí njembí ye kpòlò ma a có bà cu wáràgà jí yo gítí gbèe 'valá tí nó náa Mbìrì je jí ndoo ta ndoo nò. Káa ye kpónó gii nò éno máa, kpóló-kpòlò có a bà cu wáràgà tacó bà je wotí jí yo gítí bà tí muu yúco tí nó náa Mbìrì táánò 'dè jí ndoo ta bà gbaanjé ngbé, máa ndoo kpòlò tí tacó tí ndá 'duù nò.

⁴ Tacó ndá 'bí vò 'duù ta Mbìrì mì ndú wálá, náa à cu có gítí ndú mì gbí wáràgà mì Mbìrì sàà gí, kpónó pomboò tí ndú gí gbí òkò tí ndoo ta ngiṅò gí. Ndú delè bè Mbe tí ndoo Jézù, tí Bindi-Mbìrì, tí gbèe Gba mì ndoo cuki nó gí.

⁵ Yo tà kpèti má 'di có tí nó náa ye kpónó kèjì gí bà cu mí gbí wáràgà tí nó jí yo nó sàà kùɾo gí, go bà 'va mbi yo á gítí kuu tí ye, máa, Mbìrì táánò 'vala ndá 'duù mì ndá Ìziriyéli ta bà kaa ndú 'dáá gí 'do Másiri gí, káa bindi yí gii mii ndá 'duù nìno mbe kpò có mì wó gí nó léé gí.

⁶ Mbìrì delè sí ndá basilí tí nó mbe bàkà í ndii muu wotí tí nó náa yí táánò je jí ndú gí nó, me sínò lá. Yí epe ndú ta nji wú náa à jé bà kàɾa wálá nó, bindi yí gii kpòlò tí ndú mì gbí 'dí'di'ò yee tí ò bà co ɾi mì Gbolò ò bà waa có.

⁷ Yo delè 'ví sí mbi yo 'ví dù tí ndá 'duù gbí ndá gbata Sòdómà ta Gòmórà, ta ndá 'bí gbata nìno dé-dé ɾègbà tí ndú nò. Ndá 'duù tí nó táánò gbètèkè tí ndú tí nà nìno náa ndá 'dakò kù sí ta ndá ka ndú 'dakò. Káa Mbìrì gii doo ndú ta wu nìno jé mbe mee lá dúú bà ya tí nó, tacó wàa, ndá 'duù 'dáá gí 'ví nò ta ɾo ndú máa, bà waa có míti ndá mbe bàkà vò í ta wu á bindi ku mì ndú kuu tí.

⁸ Ndá vò 'duù tí nó kù ɾi ɾi ká gítí ndá vò í mbe kù sí ndú 'ví volo tí ndú ta kpéeti ndú; ndú nò Mbìrì tí mbe wotí ɾo ndú tí í lá, ndú delè kù 'dè vò í gítí ndá í gbìrì.

⁹ Káa à kpèti káa Mikélè, tí gba mì ndá basilí mì Mbìrì, yí táánò 'dè vò có gítí Gba-vò-í ta ò tí nó náa ndú tò ta kponje ta yí muu ku Mòze nó lá; kòcò wó jí Gba-vò-í cuki ká éno, máa, «Mbe tí ndoo bà 'dè vò í jí wò!»

¹⁰ Káa ndá 'duù tí nó kù go ndá í nìno náa ndú nò ndú ní lá nó 'dáá gí ká go; káa ndá í nìno náa ndú nò ndú ní 'do tí bà jí tàmúu ndú, me ta bà koɾo có lá, go í mì ndá nò ta muu tí ndú wálá nó, a ndá í nìno mbe kù volo ndú nò.

¹¹ Ndú bà nò míti ndú! Tacó ndú kù mèlè a ndi Kàyínò; ndú kù ɾu a ndi lókó-loko kpokèjì mì 'dakò tí nó tí Báláámù táánò nó tacó bà 'de í gbí í; ndú a ndá mbe kù jòò gbí có ta Mbìrì á go í mì 'dakò tí nó táánò ta ɾè wó a Kórà nó, káa ndú bà mii go yí.

¹² Ndá 'duù tí nó a ndá zu 'duù gbí òkò tí yo ta ò tí nó náa yo má kili ta bà muu yo kù zò í nò. Í tí ndú a bà gbala gbí só ndá nìi ta nò ɾo ndú wálá. Ndú kù koɾo có ká gítí mii ndú cuki. Ndú go kùlù mù mbe kù te gbí pípiri ta ngo mù gbí wálá; ndú go ndá mù nìno mbe ɾi ta ò bà ɾi ndá 'bí ka ndú ta bèmbilí lá; ndú go ndá mù nìno náa á ndoo ndú ta tà teé ndú gí, ndú cì ta bà só.

¹³ Ndá í-nò mì ndú kù gbo pù go pù á muu ngo mbe kù ngbàngà gbí pù. Ndú kù nó ká sákamàà éno, kù mà ngba ndú go ngba ndá yí, káa Mbìrì 'viindi bándò bà dù ndú dúú bà ya tí, ù ta ndi ndú mí gbí 'dí'di'ò nìno njikirií nó sàá gí.

¹⁴ Énòki tí bà vò-nje só bà 'dòkò bà jò tí bindi Ádamà táánò 'dè-kòcò gítí ndú máa, «Yo sè tù yo! Mbe tí ndoo gí ta ndá basilí mì wó me mbe go mbilí tí 'bá

¹⁵ gí bà waa có mì ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí, gí bà waa có míti ndá 'duù tí nó ta Mbìrì mì ndú wálá nó, tacó ndá vò í mì ndú náa ndú kù bàkà nó, delè tacó ndá vò có tí nó 'dáá gí náa ndú 'dè gítí Mbìrì nò.»

¹⁶ Ndá 'duù tí nó a ndá mbe kitiki có, ndú delè a ndá mbe kaa có mí muu ndá 'bí 'duù ndú a ndá mbe kù ɾu káa ndi ndá vò í ndú mbe níki ká tí ndú, ndú a ndá mbe ngàà nje, ndú delè a ndá mbe toɾo bàà míti có tacó bà 'de í do tí ndá 'duù.

Yo kpòlò tí yo

¹⁷ Káa mbi yo 'ví dù tí có tí nó náa ndá tú mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbìrì táánò 'dè jí yo nó, ndá tó kómbe ye.

¹⁸ Kòcò ndú táánò ji yo éno máa, «Ndá mbe kú ño ndá 'duù, ta nèté mì ndú káa bà mòkò tàkò ndá i muu to tí nó nó, bà oloko gí ọ ọ gí bà ño yo gbí ndá ndòngbú sili tí nó kèjì nò.»

¹⁹ Ndú a ndá mbe kú bàkà 'bè mí gbí òkò tí yo; à tí ndú káa go ndá vò i muu to tí nó; Bèri-mì-Mbíri gbí njembí ndú wálá.

²⁰ Káa yo tí ndá tó kómbe ye, yo 'ví dù tí ndá yú 'duù 'do gbí tó bà tee njembí yo mítí Mbíri ta ña wálá,

²¹ wàa yo 'ví dù tí ndá 'duù ñinó náa Mbíri zè yo niki maa á kpónó si yo kú ùndi bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri tí mbe kú ño yè ọ ndá 'duù gí bà je 'válá ñinó mbe cee lá nó ji yo nò;

²² yo delè 'ví ño yè ndá 'duù ñinó mbe kú me wê-wê nò;

²³ yo 'ví 'vala ndá 'bí ta bà ọ ndú 'do gbí wu, wàa yo 'vala ndá 'bí ta bà ño yè ọ ndú; káa yo 'ví kpolo tí yo, máa, ndú 'ví e zì ndú mítí yo lá.

À ùlù Mbíri

²⁴ À ùlù Mbíri tí nó ta wotí bà 'vala yo 'do tí ndá vò i á tí wó, tí mbe ya ta yo gí gbí ngba wó tí ndá yè ta vò i mì yo wálá ta pètékè tàkòcò yo nò;

²⁵ à ùlù gbèe Mbíri tí nó tí mbe 'vala yo ta ọ mì Jézù tí Bìndi-Mbíri tí Mbe tí ndoo nó. Yí a ngba'o, yí a gbolò gba, yí a mbe to tí nó, yí delè a mbe wotí, yí sàà kuu tí á kùro bà suu to tí nó, yí kpónó kuu tí, yí delè bà dù ká kpòò ya tí ! Go-i-tí-nò.

Wáràgà gítí bá 'dè gbí CÓ KÓÓ mì Jézù jì Jòvání

Ndà có gbí wáràgà tí nò

¹ Nínó a wáràgà gítí bá 'dè gbí có kóó mí Jézù tí Bindi-Mbíri, náa Mbíri tuu ta yí tí Jézù gí bà tùbà ndà i nínó á kejì gí bà bàkà tí kpónó-kpónó nó á jì ndà bòò mí wó tí Mbíri. Bindi-Mbíri gù tuu basìlì mí Mbíri gí bà 'dè gbí có kóó tí nò jì bòò mí wó Jòvání,

² tí mbe 'dè yúcó gítí có mì Mbíri, delè tí mbe 'dè yúcó gítí có mì Jézù tí Bindi-Mbíri, ta ndà i nínó náa yí nò ndú ta ọ wó nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

³ Mbe 'deke ndà có mì Mbíri nó jì ndà 'duu a mbe tó pá. Ndà 'duu nínó delè mbe 'di ndà có mì Mbíri nó, bindi ndú gù kpolo tí ndà có tí nó mí gbí njembí ndú a ndà mbe tó pá, tacó o bà bàkà tí mì ndà i tí nò dooko gí.

Jòvání 'vee ndà mbe kù kilì ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri tí ndà bàndò vò-nje só

⁴ Nínó a ye tí Jòvání ká kù cú wáràgà tí nó jì yo tí ndà mbe kù kilì ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri tí ndà bàndò vò-nje só gbí ndà to Àsiyà: Ye kù 'deke tí ye jì Mbíri tí nó náa yí kpónó kuu tí , yí sàà ká kuu tí , yí delè wúnò kejì nó máa, yí 'vi bàkà nambeè mí wó jì yo, yí delè 'vi sí yo 'vi dù ta 'dè njembí yo. Ye kù 'deke tí ye jì ndà bèri tí nó vò-nje só mbe se mí kùro Mbíri pí jàlambà mí wó nó máa, ndú bàkà nambeè mí ndú jì yo, ndú delè 'vi sí yo 'vi dù ta tó njembí yo.

⁵ Ye delè kù 'deke tí ye jì Jézù tí Bindi-Mbíri, tí mbe 'dè yúcó gítí Mbíri ta njembí wó gbaànjé, tí kpédélé 'duu mbe 'vala ndí wó 'do gbí muu 'dú wó, tí 'duu tí nó mbe kù zogo ndà kpo-kpò gba muu to tí nó nó, máa, yí 'vi bàkà nambeè jì yo, yí delè 'vi sí yo 'vi dù ta 'dè njembí yo. À ùlù yí tí mbe zè ndoo nìkì maa, delè tí mbe njaanga mìri ndoo 'do gbí ndà vò i mì ndoo ta bà caka ndà vò i mì ndoo ta mbelè wó.

⁶ Yí delè gù bàkà ndoo tí ndà bòò-gba mì Mbíri, tí ndà bu-Mbíri mì Mbíri mì wó tí Bu wó. À ùlù Jézù tí gba tí to tí nó á kpòò ya tí ! Go-i-tí-nò.

⁷ Yo kpolo tí yo máa yí kpónó-kpónó kejì co gbí kùlù mù. Ndà 'duu 'dáá gí bà nò bà gí yí ta ọ ndú gí. Ndà 'duu tí nò táánò mbe cu yí ta 'doò nó, ta ndà ọ ndà 'duu muu to tí nó 'dáá gí bà nì nikalaka ta ngo-ọ ta ọ ndú tacó tí wó. Nínó a yúcó! Go-i-tí-nò.

⁸ Kòcò Mbe tí ndoo tí Mbíri éno máa; «Ye tí Mbíri a kpédélé i, ye delè a ndòngbú i. Ye kpónó kuu tí , ye táánò sàà kuu tí , ye delè wúnò kejì. Ye a mbe bàkà ndà i 'dáá gí.»

Jòvání nò Bindi-Mbíri go i gbí rii nò

⁹ Nínó a ye tí Jòvání tí ná'vindí yo, náa ndoo ta ndoo gbí mbugo, ndoo ta ndoo a ndà bòò-gba mì Mbíri, ndoo ta ndoo delè gbí bà zèè njembí ndoo gbí bà kòndò sé'i ta rẹ̀ mì Jézù. Áá táánò ya ta ye gí gbí zàà tí 'bí to mbe le mí gbí u ngo náa à kù nì mítí a Pátimòsi, á muu bà ma có mì Mbíri, delè muu bà 'dè yúcó gítí Bindi-Mbíri.

¹⁰ À ta o tí nò a Rì bà tẹ̀gàrà rẹ̀ Mbíri, bindi Bèri-mì-Mbíri bà-i-nò gù gí gí muu ye. Bindi ye gù 'di kòcò 'duu kù 'dè có kápí ye ta kòcò wó ngéé gí yaà go gbí mòngò nò.

¹¹ Kòcò 'duu tí nò kù 'dè có jì ye éno máa, «Cu ndà i tí no náa wò kejì gí bà nò ndú no mí gbí wáràgà, wàa wò 'vi tuu jì ndà mbe kù kilì ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri gbí ndà gbata vò-nje só gbí to Àsiyà Èfàsù, Simírínà, Pèrègámùmu, Tiyàtirà, Sàràdisi, Filadélifiyà ta Làwòdesiyà.»

¹² Ye mà gù 'visì tí ye tacó bà bà nò 'duu tí nò mbe kù 'dè có jì ye nò, ye gù nò a ndà i náa à kù sè kùpò mí nje ndú vò-nje só, náa à bàkà ndú 'do tí dá'bi.

¹³ Bindi ye gù nò 'bí i go 'duu nó, yuu njà bòngò wùrù-wùrù yee tí ngù-ngú kò wó to, bindi yí gí ẹ̀rẹ̀ gbímí wó ta wú'dè dá'bi, kù rò tíyò gbí òkò ndà i bà seke kùpò tí nò.

¹⁴ Se muu wó ce go 'vi 'bi. Njì ọ wó kù zù go ngba wu.

¹⁵ Ndà kpàzá kò wó tí to go ngbàrà mbe 'do tà wu náa à tọ̀ro bẹ̀tí 'do tí gí, bindi gbí kòcò wó go wo ngo tí cùu-cùu.

¹⁶ Yí gù zèè mì 'bi wó nínó gbí kù'bi nó a ndà yii vò-nje só. Njà sizò ta nje sósò'ò kù gù co 'do gbí nje wó gí sè. Bindi gbí ọ wó kù gù tòngbaà go bà tòngbaà mì rì ta rì gbùrú.

¹⁷ Ye mà gù nò yí, ye gù 'va tí ye to kùro wó tí mē ye. Yí bà-i-nò gù tee 'bi wó nínó gbí kù'bi nó mítí ye, bindi yí gù 'dè có jì ye éno máa, «Cì gúku lá! Ye a rẹ̀ngbó ndà i, ye delè a ndòngbú ndà i.

¹⁸ Ye kpónó a wu ye, ye táánò cì gí, káa ye kpónó 'vala ndi ye 'do gbí ku gí. Ye bà ci ndi ye káká'i wálá. Wotí bá cì ndá i a i 'bi ye. Wotí bà njaanga, ta bà nè njekèji 'bá mi ndá ku a i 'bi ye.»

¹⁹ 'Duù tí nó gii 'dè có ji ye máa, «Cu ndá i ñinó náa wò ñò kpónó nó, ta ndá i ñinó kèji gí bà bàkà tí nó mí to.

²⁰ Káa à má gítí gbí có kóó gítí ndá yii tí nó vô-nje só, náa wò ñò ndú kpátú 'bì ye ñinó gbí kù'bi, ta ndá i bà seke ndá kùpò tí nó náa a bàkà 'do tí dá'bi náa wò ñò nó, ndá yii tí nó vô-nje só nó a ndá basili mi ndá 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri míti ndá bándò vô-nje só gbí to Ásiyà nó. Bindi ndá i bà seke ndá kùpò tí nó vô-nje só nó a ndá 'duù tí nó mbe kù kili míti ndá bándò vô-nje só gbí to Ásiyà nó.»

2

Có ji basili mi ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri á gbí to Éfàsù

¹ «Cu wáràgà ji basili mi ndá 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri gbí gbata Éfàsù nó. 'Dè có ji yí, máa, kòcò ye tí 'duù tí nó mbe kù zèè ndá yii vô-nje só mí kpátú 'bì wó ñinó gbí kù'bi, mbe kù nó nó gbí òkò ndá i bà seke ndá kùpò tí nó vô-nje só náa à bàkà ndú 'do tí ndá dá'bi nó, máa,

² «Ye ñò ndá nèté mì lo ni gí, ye ñò bà ka wu'o mì lo ni gí, ye ñò bà zèè njembí lo ta kòndi o tí nó gí. Ye ñò ni gí maa, có mì lo bà toko ta có mì ndá wò 'duù wálá; ye delè gii ñò ni gí máa, wò tala ndá 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú tí ndá mbe ma có mì Mbíri nó, káa wò gii 'de ndú tí ndá mbe 'vére gí.

³ Ye ñò ni gí máa wò kùkò s'í gbí mbugo muu ye, káa wò jee tàkò ye mí to lá.

⁴ « «Káa có mì ye gítí lo a ñinó maa, wò kpónó zè ye níki go kpédélé bà zè ye mì lo táánò nó lá.

⁵ Koro muu lo gítí ta kpalà to tí nó náa wò pasuluku á 'do tí nó gi! 'Visi muu lo 'do tí ndá wò i mì lo gí, wàa wò 'ví bàkà ndá kpédélé nèté mì lo táánò nó. Wò má 'visi muu lo 'do tí ndá wò i mì lo lá, ye kpónó-kpónó bà gí gí mì lo kà, bindi ye bà ja i bà sè kùpò mì lo 'do tí bándò mì wó gí.

⁶ Káa tó i mì lo a ñinò: Wò kù sogo ndá ña cè bà bàkà i mì ndá 'duù mì 'dakò tí nó tí Nikòlávù nó jé ká go bà sogo ndú mì ye.

⁷ « «Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, si yí 'ví 'di có tí nó náa Bèri-mi-Mbíri kù 'dè ji ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri máa, ye bà kù ndo ña mù tí nó mbe kù je 'válá á gbí nji mì Mbíri nó tí i-zò-zò ji 'duù ñinó mbe kpò muu wò i gí, nó.» »

Có ji basili mi ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri á gbí to Simírínà

⁸ «Cu wáràgà ji basili mi ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri gbí gbata Simírínà. 'Dè có ji yí, máa, ñinó a kòcò ye tí 'duù tí nó tí rẹngbó ndá i, delè tí ndòngbú ndá i nó, 'duù tí nó táánò mbe cì gí, káa yí gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'du wó gí nó.

⁹ «Ye ñò mbugo tí lo ni gí, ye delè gii ñò ndá i-yé tí nó, náa à kù me míti lo nó gí. Kpèti ká éno wò me mbe yé kuro Mbíri lá! Ye 'di ndá wò có tí nó náa ndá 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú máa ndá yi a ndá Jùdèyá tí ndá 'duù mì Mbíri nó, kù 'dè gítí lo nó gí. Ndá 'duù tí nó me ndá Jùdèyá lá; ndá a ndá wò 'duù sínò mbe kili ta rẹ̀ mi Gba-vò-i.

¹⁰ Wò 'ví cì gúku tí ndá wò i tí nó kèji gítí lo nó lá. Wò 'ví te mí gbí muu lo maa, 'duù mì Gba-vò-i wúnò bà kaa ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo mí gbí zàa, tacò bà ñò muu yo. Yo kèji gí bà mbu ji bà mèèkè'i tí yo ta sili muu'bi. Káa yo 'ví tee njembí yo gbí ndá wò o tí nó míti ye, à kpèti má bà ziki yo ká ziki; bindi ye bà je 'válá ñinó mbe cee lá nó ji yo gí.

¹¹ « «Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví sè tù wó gítí có tí nó náa Bèri-mi-Mbíri kù 'dè ji ndá 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri nó. Ndá mbe kpo muu wò i gí bà cì 'vili só wálá.» »

Có ji basili mi ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri á gbí to Pèrègàmúmi

¹² «Cu wáràgà ji basili mi ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mi Bindi-Mbíri gbí gbata Pèrègàmúmi. 'Dè có ji yí máa, kòcò ye tí 'duù tí nó náa ndá ti nja sizò mí wó só zì ká zì nó,

¹³ máa, «Ye ñò ni gí, máa, wò kù 'vala gbí gbata tí nó náa Gba-vò-i gèè bè wó mí muu ndá 'duù me mbè gbí gí nó. Káa, ta ndá ña ñinò 'dáá gí, wò 'visi muu lo 'do tí yúco lá. Kpèti ta o tí nó táánò náa à zì ta 'dakò tí nó tí Ándipási, mbe cì ta njembí wò gbaanjé muu ye mí gbí nji ɾo yo gbí gbata tí nó tí bándò bà te jàlambà mì Gba-vò-i nó, wò jé 'boo ye lá.

¹⁴ « «Káa ndá có gbí muu ye gítí lo me mbè: Ndá 'bí 'duù mì lo kà kù ɾu a ndi kpokèji mì 'dakò tí nó táánò ta rẹ̀ wó a Báláámù, náa yí túbà ji Báláki tí gbolò gba mì ndá 'duù

Mòbù máa, yí volo ta muu ndá 'vii kòtí Ìziriyéllí, máa ndú zò i-cí-ci náa à bàkà jì ndá sú mbírì, wàa ndú delè 'ví tẹ̀rì gbí bè kpà-sili sàkàmaà nò.

¹⁵ Ndá 'bí 'duù mì lo kà delè kù tè a i gí tàkò có mì 'dakò tí nó tí Nìkòláwù nò.

¹⁶ 'Visì muu lo 'do tí ndá vò i mì lo. Wò má 'visì muu lo 'do tí ndá vò i mì lo lá, ye bà gí kpónó-kpónó gí bà gò ndá 'duù tí nò ta njà sizzò tí nó gbí nje ye nò.

¹⁷ « 'Duù ñinó ta tù bà 'di có kuu tí muu wó nó 'ví 'di có mì Bẹ̀rì náa yí kù 'dè jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì nò. Ye bà je i-zò-zò tí nó tí mánà náa Mbírì ngùù tí i-zò-zò jì 'duù ñinó mbe kpò muu ndá vò i gí nò. Ye delè bà je ó duù náa à cu ngú rẹ̀ mítí, náa à 'di rẹ̀ tí nó káa 'duù tí nó náa ye bà je ó duù tí nó jì yí nò. »

Có jì basìlì mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì á gbí to Tiyàtìrà

¹⁸ «Cu wàràgà jì basìlì mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Tiyàtìrà. 'Dè có jì yí, máa, ñinó a kòcò ye tí 'Vii-mi-Mbírì, tí 'duù tí nó náa ñjì ọ̀ wó kù zìi go ngba wu, bìndi ndá kpàzà kò wó tí to kù tòngbaa go ngbàrà tà wu nó ká nò. Kòcò ye jì yí máa,

¹⁹ 'Ye ñò ndá nètè mì lo ni gí, ye ñò tó bà zè ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì mì lo ni gí. Ye ñò bà tee njembí lo mítí Mbírì ni gí, ye ñò bà koni ndá 'duù mì lo ni gí, ye ñò ña kòndi bà zèè njembí lo ni gí, ye delè ñò ni gí, máa, wò kpónó kù bàkà nètè tí kpòò ndii kpédélè ñinó sàà á kùro nó gí.

²⁰ « 'Káa có mì ye ta wò kuu tí : Wò kù si nùí tí nó tí Jèzàbèlá, mbe kù bàkà tí wó tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, káa yí kù volo muu ndá bòò mì ye ta bà ñibà bà tẹ̀rì gbí bè-kpà-sili sàkàmaà, ta bà zò ndá i ñinó náa à bàkà jì ndá sú mbírì nò.

²¹ Ye je o jì Jèzàbèlá, máa, yí 'visì muu wó 'do tí ndá ña vò kpokèjì bà 'vala ndò tí nò. Káa yí biya bà 'visì muu wó gí.

²² Á má ènò, ye kpónó bà te 'bí ña gbolò nò'o mbe si yí 'ví dù tí sù; bìndi ndá 'dakò tí nó 'dáá gí mbe zi ngbà ta yí nó bà dù gbí gbolò mbugo, sè káa ñinó ndú má 'visì muu ndú 'do tí ndá vò i mì ndú gí.

²³ Ye delè bà si kuu 'ví ziki ndá 'vii mì wó mbe tè gí tàkò có mì wó nò 'dáá gí, tacó wàa, ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì 'ví ñò tí ni ènò máa, ye a mbe ñò ndá kóró-kóró có gbí muu ndá 'duù, ta ndá có gbí njembí ndá 'duù 'dáá gí. Ye delè a mbe ko mboo nètè mì ndá 'duù 'dáá gí 'vii ta nètè mì ndú.

²⁴ « 'Káa à má gítí sè yo tí ndá 'duù ñinó gbí gbata Tiyàtìrà mbe tè gí tàkò có mì Jèzàbèlá lá no, yo tí ndá mbe tala có tí nó náa ndá 'bí 'duù nì mítí a «Có kóó mì Gba-vò-i» nó lá nò, có mì ye ta yo wálá.

²⁵ Káa, yo 'ví zèè kpokèjì mì yúcó tí kpòò yee tí o bà gí ye.

²⁶ Ye bàkà ndá 'duù ñinó mbe zèè có mì ye kácá-kácá, mbe kù bàkà go có mì ye yee tí ndòngbú nó, tí ndá mbe zogo ndá ña ndá 'duù me mbè.

²⁷ Ye bà je wotí bà kpòlo tí ndá 'duù jì ndú go wotí tí nó náa Bu ye jì ye nò. Mù-kóró-gba mì ndú bà dù a 'vókò lii. Ndú bà k'i'viki ndá mbe kpò có ta 'vókò lii tí nó go bà uuku gbí ndá putú kàrà ñinó mbe baraka gí nó mì muu-kàrà.

²⁸ Ye delè bà si ndú 'ví tòngbaa go bà tòngbaa mì òngú.

²⁹ « 'Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, si yí 'ví 'di có tí náa Bẹ̀rì kù 'dè jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, nò. »

3

Có jì basìlì mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì á gbí to Sàràdìsì

¹ «Cu wàràgà jì basìlì mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Sàràdìsì. 'Dè có jì yí, máa, kòcò ye tí 'duù tí nó mbe kù zèè ndá Bẹ̀rì vò-nje só, ta ndá yii vò-nje só nó, ènò máa, 'Ye ñò ndá nètè mì lo gí. Rẹ̀ lo kù wu go rẹ̀ wu 'duù, káa à duu wò gí, si bú lo mí sè.

² Ziya 'do tí rì, wàa wò 'ví je wotí jì sé'i tí nó mbe dooko ta ku gí nó, tacó ye 'de nètè mì lo kùro Mbírì mì ye ta bà lè ká tí.

³ Á má ènò, koro muu lo gítí có tí nó táánò náa à 'dè jì wò káa wó gù 'di gí nó, wàa wò 'ví 'visì muu lo 'do tí ndá vò i mì lo. Wò má ziya 'do tí rì lá, ye bà gí gítí lo go bà gí mbe ngbà, wò bà ñò o bà yee ye tí lo wálá.

⁴ Kpèti ká ènò, sè gbí ndáa 'duù ñinó mbe gbètèkè bongo mì ndú ta bètí lá nó ká kpòò kuu mì yo gbí gbata Sàràdìsì kà; ze bà nò nó ta ndú ta ó bongo tí ze, tacó ndú 'vii tí ndá mbe nò nó ta ye gí.

⁵ Ye bà yuu ó bongo jì 'duù ñinó mbe kpò muu vò i gí nò, ye delè bà toro rẹ̀ wó 'do gbí wàràgà mì ndá 'válá wálá; ye bà 'dè yúcó ta rẹ̀ wó mí kùro Bu ye, ye delè bà 'dè yúcó ta rẹ̀ wó mí kùro ndá basìlì mì Bu ye.

⁶ « 'Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví sè tù wó gítí có tí nó náa Bèrì kù 'dè jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nò. »

Có jì basili mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri á gbí to Filadélifíyà

⁷ «Cu wáràgà jì basili mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri gbí gbata Filadélifíyà. 'Dè có jì yí, máa, ñínó a kòcò ye tí 'duù tí nó náa Mbíri kaa yí mò gí mì wó tí Mbíri gí nò, tí cèe mbe 'dè yúco, tí 'duù tí nó náa ndá i-'bá mì Dàvidè tí gbolò gba mì ndá Ìziriyéli 'dáá gí a i kpátù 'bì wó nò; ye má ùnje gítí i gí, mbe ndii muu có mì ye wálá, ye delè má biya i gí, mbe 'visì kòcò ye wálá. Kòcò ye jì yí éno máa,

⁸ «Ye ñò ndá nètè mì lo gí. Ye kpónó da kẹ̀jì bà gí gí 'bá mì ye ngàkàa jì wò gí; 'bí 'duù mbe da kperè míti kpokẹ̀jì tí nó wálá. Ye ñò ni gí máa, woti mì lo me nji'dí, káa ta ndá ña ñinò 'dáá gí, wò kù kpòlo tí có mì ye, wò delè jé 'boo rẹ̀ ye lá.

⁹ Te mí gbí muu lo máa, à má gítí ndá 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mì Gba-vò-i, tí ndá mbe 'verè tí nó mbe kù bàkà tí ndú máa ndá yí lá a ndá Jùdèyà káa ndá mbe ndá Jùdèyà lá nó, ye bà bàkà ndú 'ví ìrì ta muungbó ndú ya gí bà zèè kò lo. Tacó wàa, ndú 'ví ñò tí ni éno máa, ye zè wò níki ma.

¹⁰ Ye bà kpòlo tí lo gbí ña mbugo tí nó kẹ̀jì gí bà tè ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí tacó bá ñò muu ndú nó, tacó wò kpòlo tí có mì ye ta njembí lo gbaanjé.

¹¹ Ye kẹ̀jì kpónó-kpónó; zèè káa jáá kpokẹ̀jì tí nó kpónó kò lo nó, tacó wàa, à 'ví ko ta mboo nètè mì lo jì wò.

¹² Ye bà bàkà 'duù ñinò mbe kpo muu vò i gí nó tí gba-'bá tí 'bá-Mbíri mì Mbíri mì ye ngbé. Ye bà cu rẹ̀ Mbíri mì ye ta rẹ̀ gbata mì Mbíri, tí ngú Jèrùzàlémè tí nó bà gí 'do mì Mbíri á gbíri gí muu to tí nó míti 'duù tí nó, ye delè bà cu ngú rẹ̀ ye míti 'duù tí nó.

¹³ « 'Duù ñinò ta tù bà 'di có kuu tí muu wó nó, si yí 'ví 'di có mì Bèrì náa yí kù 'de jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nò. »

Có jì basili mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri á gbí to Làwòdésíyà

¹⁴ «Cu wáràgà jì basili mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri gbí gbata Làwòdésíyà. 'Dè có jì yí, máa, ñínó a kòcò ye tí Go-i-tí-nò, tí 'duù tí nó ta có mì wó ká gbaanjé, tí cèe yúco, tí rẹngbó ndá i tí nó náa Mbíri suu ndú 'dáá gí nò, máa,

¹⁵ «Ye ñò ndá nètè mì lo gí. Cèrèrè nètè tí lo wálá, wò delè me gbà'dá ká lá. Cèrèrè nètè kùtáa má tí lo wálá, wàa wò 'ví dù tí gbà'dá, à níki ma.

¹⁶ Káa cèrèrè nètè tí lo wálá, káa wò delè me gbà'dá ká lá. Wò a ña 'duù ñinò ta gbí dii lo gítí nètè ká máákà'i éno, tacó éno, ye bà mò wò 'do nje nètè mì ye gí.

¹⁷ Tacó wò kù wu gbí tí lo, máa wò a mbe da i, ndá i mì lo ma, wò 'deke tí lo lá. Káa wò ñò ni lá máa, i gbí lo wálá, ta yè ọ̀ lo tí yè, tí mbe sú ọ̀ mbe kù nò ta só kùro Mbíri.

¹⁸ Á má éno, ye kù kpo-gbì-tà-tù lo máa, wò si dá'bi ñinò tí cèe dá'bi ta bètí gbí wálá nó 'do mì ye, tacó wàa wò 'ví dù tí tí mbe i. Wò delè 'ví sì ó bongo 'do mì ye, tacó bà ngú ta só lo 'do tí nó, wàa wò 'ví sì yeè 'do mì ye á gítí ọ̀ lo, tacó wò 'ví zeke ta o.

¹⁹ «Ye a mbe kù jì muu jì ndá 'duù ñinò 'dáá gí náa ye zè ndú níki maa nò. Á má éno, 'visì muu lo 'do tí ndá vò i mì lo ta njembí lo gbaanjé.

²⁰ Sè tù lo! Ye kpónó kù rò tíyò njekẹ̀jì, kù ku njekẹ̀jì. 'Duù ñinò mbe 'di kòcò ye, bindi yí 'ví njaanga njekẹ̀jì jì ye nó, ye bà rì gí tà'i mì wò, bindi ze bà zò i ta yí.

²¹ Ye bà je woti bà ki tí pí jàlambà mì ye jì 'duù ñinò mbe kpò muu vò i gí nó, á go ñinò náa ye táánò kpò muu wò i gí, káa ze kpónó kù ki tí pí jàlambà mì Bu ye ta yí nó.

²² « 'Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, si yí 'ví 'di có tí nó náa Bèrì kù 'dè jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nò. »

4

Jòvànì 'di kòcò ndá 'duù kù ùlù Mbíri gbí rìi

¹ Ye má gii zeke'o gí yaà, ye gii ñò njekẹ̀jì njaanga tí gbíri, bindi ye gii 'di kòcò 'duù tí nó náa ye 'di sàà kùro gí nó kù 'dè có jì ye ta gbí kòcò wó go gbí mòngò nó, máa, «Yèè ndi lo gàà gí yaà, wàa ye 'ví túbà ndá i tí nó kẹ̀jì gí bà bàkà tí á bindi ñinò nó jì wò.»

²⁻³ Ngé bindi bà 'di kòcò 'duù tí nó, Bèrì-mì-Mbíri gii gí gí muu ye, bindi ye gii ñò jàlambà gbíri ta 'duù ta gbíro wó kù tòngbaa go mee'i nó kù ki tí wó pí. Ye gii ñò koge ta ndíwí wò bèè go 'do kpá nó jèlè tí wó 'dee jàlambà tí nó gí.

⁴ Ye gii ñò ndá 'bí jàlambà zì'duù-gbaanjé-nje nà'ò náa à paka ndú 'dee kpédélè ñinò gí, ta ndá kpo 'duù zì'duù-gbaanjé-nje nà'ò mbe yuu ndá nja-njà ó bongo, ta ndá tàgíyà náa à bàkà 'do tí dá'bi ta ndi tí muu ndú, kù ki tí ndú pí ndá jàlambà tí nó zì'duù-gbaanjé-nje nà'ò nò.

⁵ Ye gii ñò mù kù i 'do tí jàlàmbà tí nò gbí uù nò, ye delè gii 'di gbí bà baraka i mì ngbàngbàri 'do kà. Ye gii ñò ndâ kùpò vô-nje só ta wu kù zii nje ndú tí ndâ bindi ndâ bəri mì Mbíri vô-nje só kùro jàlàmbà tí nò.

⁶ Bindi ye gii ñò 'bí i go kápá ta ɾo ngo gbí pù ngbaranga lánj-lánj-lánj kùro jàlàmbà tí nò.

Ndâ 'bí ña i nà'ò go ndâ nò nó, ta ɾo ndú yè kùro ndú ta kápí ndú gí, gii paka 'dee jàlàmbà tí nò gbí uù nò gí.

⁷ Kpédélé i gbí òkò tí ndâ i tí nò nà'ò nò go siingii nò, 'bí gii je a kózò tí dì mò'dú, bà ta'ò ñinò gii je a gbíro 'duù mítí wó, bà nà'ò ñinó gii je a kózò tí gàànà mbe kù o gbí pipiri.

⁸ Gbèe i gbí òkò tí ndâ i tí nò nà'ò mbe kù 'vala nò, kù a ndâ mbí vô-nje gbaànjé, ta ndâ ñi ɾo wó yè gbí ndâ mbí wó nò 'dáá gí co sè, có tà'i. Nèté mì ndú a bà dù kù ùlù Mbíri too yé, ta ɾi, máa,

«Tó 'duù, Tó 'duù,

Mbe tí ze tí Mbíri mì ze tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí

a Tó 'duù. Yí táánò sàà kuu tí,

yí kpónò kuu tí, yí delè kèji!»

⁹ Ta o tí nó nàa ndâ i tí nó nà'ò go ndâ nò nó má kù ùlù, ta ba te duù, ta bà 'dè niki maa ji 'duù tí nó mbe kù 'vala ká dúú bà ya tí mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó,

¹⁰ ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe kù ki tí ndú pí ndâ jàlàmbà tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe jèlè yí 'dee gí nó, kù oloko 'do pí ndâ jàlàmbà mì ndú gí to kùro 'duù tí nó pí jàlàmbà mbe kù 'vala ká dúú bà ya tí nó, kù te duù mítí wó ta bà jaka ndâ tàgíyá mì ndú 'do tí muu ndú kaa mí kùro wó kù 'deke ta tí ndú ji yí máa,

¹¹ «Ákoo Mbe tí ze tí Mbíri mì ze;

wò 'vii tí 'duù bà ùlù gí,

wò 'vii tí 'duù bà tègàrà wò gí,

wò 'vii tí 'duù bà je gba ji wò gí,

tacó a wò táánò ká suu ndâ i 'dáá gí;

ndâ i 'dáá gí kù dù 'do gbí có mì lo.»

5

Ndâ wáràgà ta 'Vii-rómbo

¹ Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'dakò tí nó mbe ki tí wó pí jàlàmbà nó zèè wáràgà nàa à cu i co gbí, delè có kápí, nàa à nanaka nje ta sù tí ndâ bàndò vô-nje só mí 'bì wó ñinó tí kù'bi.

² Ye delè gii ñò 'bí basili ta wotí tí wó kù 'vee 'vé ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «A 'di ká 'vii tí mbe jaka ndâ sù tí nó nàa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gí, wàa yí 'ví 'deke?»

³ Káa gbèe 'bí 'duù mbe 'do gbíri, wàlà mbe 'do muu to tí nó, wàlà mbe 'do tà to tí nó, ta wotí bà njaanga nje wáràgà tí nó tí wó wàa yí 'ví 'deke nò, wálá.

⁴ Bindi ye gii wa ɾo ye ngé ndo gí, tacó gbèe 'duù mbe 'vii tí mbe njaanga nje wáràgà tí nó tí wó wàa yí 'ví 'deke nò wálá.

⁵ Káa 'bí kpo 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò nò gii yii ye, máa, «Wa gbí lá. Nò nò; 'bí Siingii mbe 'do kótí Júdáà, tí 'vii-gù Dávidè tí gbolò gba mì ndâ Íziriyéli, mbe kpò nje vò i gí nó, bà aaka ndâ sù tí nó nàa à nanaka ta nje wáràgà tí nó tí ndâ bàndò vô-nje só nó wàa yí 'ví 'deke wáràgà tí nó gí.»

⁶ Ye mà gii zeke'o gbí òkò tí ndâ jàlàmbà ta ndâ nò tí nó nà'ò nó, ta ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se jàlàmbà 'dee gí nó, ye gii ñò 'Vii-rómbo kù ɾò tíyò gbí uù goolá à zi yí gí nó ta ndâ 'de vô-nje só, gii je ndâ ɾo vô-nje só tí muu wó; ndâ ɾo tí nó vô-nje só tí muu wó nò a ndâ bəri tí nó vô-nje só nàa yí tuu ndú cee muu to tí nó 'dáá gí nó.

⁷ 'Vii-rómbo gii ya gí kùro, bindi yí gii te wáràgà tí nó nàa 'duù tí nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó zèè mí 'bì wó ñinó tí kù'bi nó.

⁸ 'Vii-rómbo mà gii te wáràgà tí nó gí, ndâ nò tí nó nà'ò ta ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se jàlàmbà 'dee gí nó, gii kucuku muungbó ndú 'dáá gí mí to kùro wó, ta ndâ kúndi, ta ndâ ká'i bà gbo ngúwu dì nàa à me 'do tí dá'bi, tí ndâ i bà 'deke tí ndâ mbe kili ta ɾè mì Bindi-Mbíri ji Mbíri, á 'bì ndú,

⁹ kù cè ta ngú cè máa,

«Wò 'vii tí mbe te wáràgà,

wàa wò 'ví aaka ndâ sù 'do nje gí nó gí,

tacó à waa táánò a mbelè lo

tí i bà sì muu ndá ña ndá 'duù gbaànjé-gbaànjé muu to tí nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí jì Mbírì.

¹⁰ Mbelè lo bàkà ndá 'duù tí ndá bòò-gba mì Mbírì gí, mbelè lo bàkà ndá 'duù tí ndá bu-Mbírì mì Mbírì gí, mbelè lo delè bà bàkà ndá 'duù tí ndá gba muu to tí nó gí.»

¹¹ Káa sí ye kú zeke ndá i tí nò, ye gii ñò ndá basili me mbè go tùmèrè tí jèlè ndá nò tí nò nà'ò, ta ndá kpo 'duù tí nó zì'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se jàlàmbà 'dee ghóó gí nò, ye gii 'di kòcò ndá basili tí nò

¹² kú cè cè ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «'Vii-rómbo tí nó náa áá táánò zì yí nó 'vii tí 'duù bà je gba, ta ndá kpo-kpò i, jì yí gí, yí 'vii tí 'duù bà je bà 'di gbí-o, ta wotí, jì yí gí, yí 'vii tí 'duù bà te duù mití wó gí, yí 'vii tí 'duù bà ùlù yí gí, yí 'vii tí 'duù bà tègàrà yí gí.»

¹³ Bindi ye gii 'di kòcò ndá i mbe kú 'vala tà ngo 'dáá gí, ta ndá i mbe kú 'vala gbírì, ta ndá i mbe kú muu to tí nó 'dáá gí, ta ndá i mbe kú 'vala tà to 'dáá gí kú 'dè có, máa, «À ùlù 'duù tí nó mbe kú ki tí wó pí jàlàmbà nò, à delè 'ví ùlù 'Vii-rómbo, à te duù mití ndú, à ùlù ndú á tí ndá mbe to tí nó á kpòò ya tí !»

¹⁴ Bindi ndá nò tí nó nà'ò nó gii 'dè có, máa, «Go-i-tí-nò.» Ndá kpo 'duù tí nó zì'duù-gbaànjé-nje nà'ò nó gii kucuku muungbó ndú mí to, kú ùlù Mbírì.

6

Ndá sù bà nanaka ta nje wáràgà

¹ Ye bà-i-nò gii ñò 'Vii-rómbo-mi-Mbírì aa kpédélé sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó 'do tí gí. Bindi 'bí nò gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá nò tí nó nà'ò mbe kú dù á kùrò jàlàmbà nó gii tè'é ta gbí kòcò wó kú baraka to go i mi ngbàngbàrì nó, máa, «Gí !»

² Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'duù ta ganda 'bi wó pí ó jùwádi yee gí. Áá bà-i-nò gii te tàgíyà-gba mití muu wó, bindi yí gii ya tí mbe kpò muu ndá mbe kpò ndá ndú.

³ 'Vii-rómbo mà gii ja 'bí sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó tí 'bí bàndò nó gí, ye káká'í gii 'di kòcò 'bí nò gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá nò tí nó nà'ò nó kú tè'é, máa, «Gí !»

⁴ Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'duù pí 'bí jùwádi mbe bi ngbèè éno yee gí. Áá gii je njà sizò jì yí, bindi à gii je wotí bà ñònòkò muu ndá 'duù, tacó waa ndú 'ví ziki tí ndú gbí òkò tí ndú, jì yí.

⁵ 'Vii-rómbo mà gii aaka bà ta'ò sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gí, ye gii 'di kòcò bà ta'ò nò 'do gbí òkò tí ndá nò tí nó nà'ò mbe kú rò tìyò kùrò jàlàmbà nó kú tè'é ta kòcò wó ngéé gí yaà máa, «Gí !» Ye bà-i-nò ngé gii ñò 'duù zèè i bà 'vii i mí 'bi wó pí béé-bèè jùwádi yee gí.

⁶ Bindi ye gii 'di i go kòcò 'duù nó kú 'dè có gbí òkò tí ndá nò tí nó nà'ò nò, máa, «'Vii 'visí 'do tí gémè gbaànjé gí tàkò nètè mì gbèe rì, bindi wò 'ví 'vii 'visí 'do tí ngaa ta'ò gí tàkò nètè mì gbèe rì, káa wò 'ví gaa tí bàà lá, wo delè 'ví gaa tí nèbítì lá.»

⁷ 'Vii-rómbo mà gii aa bà nà'ò sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gí, ye gii 'di kòcò bà nà'ò nò 'do gbí òkò tí ndá nò tí nó nà'ò mbe kú rò tìyò kùrò jàlàmbà nó kú tè'é ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Gí !»

⁸ Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'bí tumbúzu jùwádi ta rè 'duù tí nó mbe kú o yí nó a Ku, ta Guù mì ndá ku kú ru ndi wó; bindi áá gii njèè gbi to tí nó nà'ò, bindi áá gii je wotí bà ziki ndá 'duù gbí kaci gbaànjé jì ndú ta sizò, ta làngawírì, ta ndá tende ña nò'o, ta ndá gbù kàza muu to tí nó.

⁹ 'Vii-rómbo mà gii aa bà vò sù 'do nje wáràgà tí nó gí, ye gii ñò ndá 'duù tí nó náa à ziki ndú tacó bà ma có mì Mbírì, delè tacó bà zèè có mì Mbírì ta njembí ndú gbaànjé nó, á bàndò ku-sòrò-Mbírì á gbírì.

¹⁰ Ndú gii 'deke tí ndú jì Mbírì ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «Ákoo Gbolò Gba, tí Mbe tí ze, tí tó 'duù, delè tí mbe yúcó, wò bà kèèndè có ku ze ta bà waa có mití ndá 'duù tí nó muu to tí nó ta o ngayi?»

¹¹ Bindi áá gii njèè ndá nja-njà ó bongo jì ndú, bindi à gii 'dè có jì ndú máa, ndú dù gaa nji'df yee tí o tí nó náa à mà ziki sè ndá 'bí ka ndú mbe nètè, ta ndá ná'vindi ndú, cee kòzò gí.

¹² 'Vii-rómbo mà gii aa bà vò-nje gbaànjé sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gí, to tí nó gii ngaka tí, tí cèè vò ña ñinò. Bindi rò rì gii bèè 'díki-'díki, rò pí gii bi go mbelè.

¹³ Ndâ yii giì dù kù 'duku gí to 'do tàrì go bà 'dù ndo bàà ta mbiimbí.

¹⁴ Tàrì giì paraka tí go wáràgà, ndâ kpo-kpò gú, ta ndâ to mbe le ta gbí u ndâ ngo giì yèè ndi ndú 'do tí ndâ bàndò mi ndú 'dáá gí.

¹⁵ Bindi ye giì nò ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó, ta ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ kùro gó, ta ndâ mbe ndâ kpo-kpò I, ta ndâ mbe wotí, ndâ i-zógó-zogo, ta ndâ 'duù ñinò náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá nó, 'dáá gí kù ngùù tí ndú ta ndi gbí ndâ gùù, delè ta ndi gbí òkò ndâ díí pí ndâ kpo-kpò gù.

¹⁶ Ye giì 'di kòcò ndú kù 'dè có ji ndâ kpo-kpò gú, máa «Yo 'va tí yo muu ze, wàa yo 'ví ngùù ze 'do tí 'duù tí nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó gí! Yo ngùù ze 'do tí kpo-tàkòcò mi 'Viì-rómbo dele gí.

¹⁷ tacó ri kpo-tàkòcò mi ndú wúnó co gí. Káa wotí bà ɾo tíyò kùro ndú tí 'di?»

7

Ndâ Ìziriyéli 144,000

¹ Bindi ye giì nò ndâ basili nà'ò: 'bí gbaanjé kù ɾò tíyò mò gí wáá, 'bí mò gí tàbú, 'bí mò gí ngbóngbó, bindi 'bí mò gí gbí'dè, kù ɾò bà pí pípiri 'do tàkò ndâ to tí nó nà'ò nò gí muu to tí nó, tacó wàa, gundiři 'ví pí to tí nó lá, gundiři 'ví pí kápá lá, à delè 'ví pí ndâ mù lá.

² Ye mà giì zeke'o, ye giì nò 'bí basili kù gí 'do mò gí wáá, ta i bà da mbó mí Mbíři tí nó tí wu Mbíři nò 'bí wó, bindi yí giì tè'é tí ndâ basili tí nó nà'ò náa Mbíři ye wotí bà voloko gbí ndâ i muu to tí nó, ta ndâ i tà ngo, ji ndú nó ta kòcò wó ngéé gí yaá.

³ Yí giì 'dè có ji ndú máa, «Yo 'ví gàà ndâ i muu to tí nó, ta ndâ i tà ngo, ta ndâ mù lá, yee tí o tí nó náa ze má ka mbó mi Mbíři mi ndoo mi tìro ndâ bòò mi wó gí.»

⁴ Ye delè giì 'di kòcò wó kù 'deke muu ndâ 'duù tí nó náa à 'ví ka mbó mi Mbíři mí tìro ndú nò; muu ndú 'dáá gí a ndâ 'duù 144,000, 'do gbí òkò tí ña ndâ Ìziriyéli muu 'bi-nje só 'dáá gí:

⁵ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Júdaà, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Rúbèni, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Gádi, 12,000,

⁶ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Ásèrè, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Nàfitáli, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Mánásè, 12,000,

⁷ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Simiyónè, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Lévi, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Ísàkàrà, 12,000,

⁸ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Zèbùlùni, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Jùzépè, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Bènjàmínò, 12,000.

Ndâ 'duù go tùmèrè

⁹ Ye mà giì zeke'o káká'i, ye giì nò ndâ 'duù me mbè tí I bà 'déké-'deke lá 'do gbí ña ndâ 'duù muu to tí nó tende-tende 'dáá gí, 'dáá ta ó bongo tí ndú, kù ɾò tíyò jara-jàràà kùro ndâ jàlàmbà ta 'Viì-rómbo, 'dáá ta kpâ-lígi á 'bí ndú,

¹⁰ kù tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaá máa, «'Válá a i mi Mbíři mi ndoo á mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó! 'Válá a i mi 'Viì-rómbo!»

¹¹ Ye bà-i-nò giì nò ndâ basili 'dáá gí kù ɾò tíyò jèlè ndâ kpo 'duù tí nó zi 'duù-gbaanjé-nje nà'ò mbe se 'dee jàlàmbà nó, ta ndâ nò tí nó nà'ò mbe kù ɾò á kùro jàlàmbà nó gí. Ndâ basili tí nó 'dáá gí giì kucuku muungbó ndú mí to kùro jàlàmbà, bindi ndú giì 'buku 'bi ndú mí gbìro ndú kù ùlù Mbíři,

¹² máa, «Go-i-tí-nò! Bà ùlù tí, ta bà tòngbaà, ta bà 'di gbí-o, ta bà 'dè niki maa, ta bà te duù míti, ta wotí, ta di tí, a ndâ i mi Mbíři mi ndoo á kpòò ya tí! Go-i-tí-nò.»

¹³ Bindi 'bí kpo 'duù gbaanjé 'do gbí òkò tí ndâ kpo 'duù tí nó zi 'duù-gbaanjé-nje nà'ò nó giì 'vee ye máa, «Ndâ 'duù tí nó mbe yuu cé-ce bongo nó a ndâ 'di? Káa ndú gí 'do kòti 'di?»

¹⁴ Káa ye giì 'visì có ji kpo 'duù tí nó máa, «Wò nò ndú ni gí, kpo 'duù.»

Káa yí giì 'visì có ji ye máa, «Ndâ 'duù tí nó a ndâ 'duù tí nó mbe 'vala 'do gbí ndâ ña vò i tí nó náa a bàkà ta ndú nò. À ce ndâ bongo mi ndú nò a bà caka ndú ta mbelè 'Viì-rómbo.

¹⁵ Tacó ènò, ndú kpónó kuu kùro jàlàmbà, kù ùlù Mbíři too yé, ta ɾi, á tà'i 'bá-Mbíři; káa Mbíři tí nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó bà kpolo tí ndú ta bà dù toko ta ndú.

¹⁶ Go káká'i bà ɾo gbí nji ndú wálá, go ngo káká'i bà dù á tàkòcò ndú wálá, ju ɾi delè káká'i bà doo ndú wálá.

¹⁷ Tacó 'Viì-rómbo, tí mbe kù ɾò tíyò gbú-gbu kùro jàlàmbà, bà dù tí mbe gbà ndú go mbe gbà ndà bee. Yí delè bà ko ndú ya tí gítí ndà bàndò tí nó nàa ngo mbe kù je 'wálá kù 'va 'do tí ndú nó. Mbíri delè bà kaa ngo-ɾo 'do tà ɾo ndú 'dáá gí gí.»

8

Bà vò-nje só sù bà nanaka ta nje wáràgà

¹ 'Viì-rómbo mà gii aa bà vò-nje só sù tí nó nàa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gí, o gii ɾe gbíri déé ta làmbu o ndi-ndi-ndi éno.

² Ye bà-i-nò gii nò ndà basili vò-nje só nàa à kaa ndà mòngò vò-nje só ji ndú kù ɾò tíyò kùro Mbíri.

³ Bindi 'bí basili gbaanjé mbe zèè ká'ì bà gbo ngúwu dì, nàa à bàkà 'do tí dá'bi mí 'bi wó, gii co kù ɾò tíyò ɾègbà ku-sòrò-Mbíri nàa à bàkà 'do tí dá'bi delè. Bindi à gii sa dì túkà'ì jì yí kù gbo , tacó wàa, ngúwu dì tí nó 'ví nònòkò tí gbí pipiri ta gbí kòcò bà 'deke tí ndà 'duù mí Mbíri 'dáá gí mí kùro jàlàmbà.

⁴ À dù ká a yúco, gbí kòcò ndà 'duù mí Mbíri 'dáá gí nàa ndú kù 'deke ta tí ndú jì Mbíri nò, toko ta ngúwu dì tí nó nàa basili tí nó gbo mí gbí ku-sòrò-Mbíri nò, gii ya gí kùro Mbíri gí.

⁵ Basili tí nó gii aa njiiki wu 'do gbí ku-sòrò-Mbíri yè ká'ì díí gí, yí gii va ta ká'ì dì tí nó gí muu to tí nó; 'do bà-i-nò, mù gii dù kù i melé-melè, melé-melè, ngbangbàri kù gii baraka i, wo ndà i kù gii me tí, bindi to kù gii ngaka tí.

Ndà mòngò

⁶ Ye gii nò ndà basili tí nó vò-nje só 'dáá mbe zèè mòngò mí 'bi ndú nó 'viindi tí ndú 'dáá gítí gítí bà o ndà mòngò mí ndú gí.

⁷ Kpédélé basili mà gii o mòngò mí wó, ndà nji guɾu ta wu, nònòkò ta mbelè, gii 'bità bà nà 'do gbíri gí to; 'bí kaci to, ta kaci ndà mú gii doo ságálágáá gí, ta ndà 've mbili mbe kù mí muu to tí nó delè gii doo 'dáá gí.

⁸ 'Bí basili mà gii o mòngò mí wó, 'bí i go gbolò gú nó gii kèrè 'do gbíri ta wu kù zii tí 'vili-'vili, gii 'va tí bùdùù á tà kàpá. Kè'bi ngo gbí pù gii 'visi tí tí mbelè,

⁹ ndà 'bí i mbe kù 'vala tà ngo gii mù gí, ndà 'bí gbá á ɾo ngo gii k'viki gí.

¹⁰ Bà ta'ò basili mà gii o mòngò mí wó, 'bí gbolò yii ta wu kù zii tí go wu nje kùpò nó gii kèrè 'do gbíri 'va tí tà ndà ngo gbí pù, ta tà ndà ngo muu ndà ngo á tí kaci to.

¹¹ Rè yii tí nó a Rėjóló bindi ndà ngo gbí kaci to tí nó gii me juù go rėjóló. Ndà mbe nji ndà ngo tí nó me mbè gii mù gí.

¹² Bà nà'ò basili mà gii o mòngò mí wó, 'bí kaci ɾi, ta 'bí kaci pì gii ba gí, tí ndà 'bí yii delè gii baraka gí, ngba ɾi gii dù yee ká tí i go ɾi-'dè'o, bindi ngba pì, ta ngba ndà yii ta bèbili gii dù yee ká tí i go o bá co dǒngú.

¹³ Ye mà gii zeke'o, ye gii nò gààna kù o co ngéé gbíri yaà kà; ye gii 'di kòcò wó kù wa gbí máa, «Vò i, vò i, vò i kèjì gítí ndà mbe kù 'vala muu to tí nó ta o bà wa gbí mí ndà mòngò tí nó nàa ndà basili tí nó ta'ò nó kpónó-kpónó kèjì gí bà o nó.»

9

¹ Bà vò basili mà gii o mòngò mí wó, ye gii nò yii tí nó mbe 'va tí to 'do gbíri nò, à je i bà njaanga nje guù tí nó ta ndǒngbù tà wálá nó jì yí.

² Yí mà gii njaanga nje guù tí nó, ngúwu gii pì 'do gbí gí sè go ngúwu gbolò guù, tí ña ñinó nàa ɾo ɾi gii 'di ta ngúwu gbí pipiri gí.

³ Ye mà gii zeke'o, ye gii nò ndà kòrǒngbò kù oloko gí to 'do gbí ngúwu tí nó. Sé gbí bà ɾo 'duù mí ndà kòrǒngbò tí nó ká go sé sene.

⁴ Mbíri gii 'dè có jì ndú máa, ndú 'ví zò mbíli lá, ndú 'ví zò ndà kpà-mù lá, ndú delè 'ví zò nji mí ndà 'duù lá; ndú 'ví ya ká gítí ndà 'duù tí nó nàa à ka mbó mí Mbíri mí tìro ndú lá nó;

⁵ máa ndú 'ví pèembí ndà 'duù ta sé tí ndú go sé sene nò ta pì vò, káa ndú 'ví zi ku lá.

⁶ Ndà 'duù tí nó bà pà ku gbí ndà pì tí nó kèjì vò nó go bà pà mbátáá, wàa yí 'ví mù ndà yí gí, káa ndú bà 'de yí wálá; ndú bà wa bà mù ndú mí ku ta ngo-ɾo ndú, káa ku bà i ngèlè 'do tí ndú gí.

⁷ Ndà kòrǒngbò tí nó je a kózò tí ndà jùwàdi mbe kù ù bà ya gí gbí gó, ta ndà i bà te mítí muu ndà gba nàa à bàkà 'do tí dá'bi tí muu ndú; gbíro ndú gii dù go gbíro ndà 'duù nó;

⁸ se muu ndú go se muu ndà nù, bindi nji tí ndú go nji tí ndà siingii,

⁹ kélè giì dù gbí njembí ndú kpàngbàndàà, go kpâ-liì tí nó náa ndá àsikéri kú yuu mí gbí njembí ndú ta o gó nò, wo gbí mbíri ndí gbí go wo tí ndá jùwádi mbe kú ja ndá àsikéri ya tí gí bà gó.

¹⁰ Ndá sili ndú go gbò sene; sé gbí bà na 'duu mì ndú tí kù bàkà a pì vò.

¹¹ Gbolò gba mí ndá kòròngbò tí nò a basili mbe kú dù gbí gùù tí nó ta ndòngbú tà wálá nò. Rè wò ta có mì ndá Jùdèyà a Àbàdóni, à ta có Ìgírígi a Àpòliyóni, (gbí máa, Mbe voloko gbí i).

¹² Bà kpédélé vò i kpónó cee gí, káa yo dù ká jé, ndá 'bí vò i sósò'ò kèji.

¹³ Bà vò-nje gbaànjé basili mà giì o mòngò mì wó, ye giì 'di kòcò 'duu kù 'dè có 'do gbí ku-sòrò-Mbíri tí nó náa à bàkà 'do tí dá'bi á kùro Mbíri nó

¹⁴ ji basili tí nó máa, «Njaanga wú 'do tí ndá basili tí nó nà'ò náa à epe ndú mí tàbè'dè gbolò ngo tí nó tí Yùfirétè nó gí.»

¹⁵ Bindi àà giì njaanga ndá basili tí nó nà'ò náa àá táánò zèè ndú kù ù ta ndòò, ta pì, ta ri, ta o tí nó náa Mbíri ci nó gí bà ziki ndá 'duu me mbè muu to tí nó nó gí.

¹⁶ Ye giì 'di kòcò 'duu kù 'deke muu ndá àsikéri mbe kù nó ta jùwádi yee tí 200,000,000.

¹⁷ Ye giì nò ndá jùwádi tí nó, ta ndá àsikéri tí nó mbe kù o ndú nó go ndá i gbí riì nò. Ndá àsikéri tí nó leke mí njembí ndú a ndá kpâ-liì ta mbó gbí ndú ònókó-ònòkò: bà ndá 'bí to tí ndú bí-bi, bà ndá 'bí go 'vi mbòlò, bindi ndá 'bí go ngbù bàálúwá; muu ndá jùwádi tí nó go muu ndá siingii; wu, ta ngúwu, giì je mbúlúwu, kù co 'do gbí nje ndú.

¹⁸ Nínò a wu, giì je ngúwu, giì je mbúlúwu, ndá i tí nó ta'ò mbe co 'do gbí nje ndá jùwádi tí nó nò giì mì ndá 'duu muu to tí nó tí vò.

¹⁹ Tacó wotí mí ndá jùwádi a i gbí nje ndú, ta sili ndú, ta sili ndú go ndá kpoò ta muu ká nje ndú, náa ndú kù bàkà ta sé'i míti ndá 'duu.

²⁰ Sè ndá 'duu tí nó muu to tí nó, náa ndá i tí nó ta'ò nò ziki ndú lá nó a ndá 'duu ònínò mbe dù zùkùù gítí có bà ùlù ndá vò-vò bààci, ta ndá sú mbíri mì ndú náa ndú bàkà ta 'bi ndú 'do tí ndá i go dá'bi, ta ngbàrà, ta yú liì, ta díí, ta mù, mbe zeke'ò lá, mbe 'di có lá, delè mbe nó nó lá nò, lá.

²¹ Ndú dù zùkùù gítí có bà zi ku mì ndú, ta có bà bàkà ndá i-yeè mì ndú, ta bà bàkà bangbaya mì ndú, ta bà ngbà i mì ndú, lá.

10

'Bí basili ta làmbu wàràgà á 'bi wó

¹ Ye bà-i-nò giì nò 'bí basili ta di ká gbí wó náa kùlù mù yiiga yí gí kù giì 'do gbíri, ta 'bí i kù tòngbaà tí muu wó zini-zini-zini go ndívi koge, gbíro wó kù tòngbaà go ri, ndá kò wó bi go wu.

² Yí zèè mí 'bi wó a làmbu wàràgà náa à njaanga gí. Yí giì 'dò kò wó ònínò gbí kù'bi nó mí tà ngo, bindi yí giì 'dò ònínò gbí gálì nó mí tí gú.

³ Yí mà giì tò kù ta gbí kòcò wó go gbí bà rengà mì siingii nó, ndá ngbàngbàri tí nó vò-nje só nó giì 'dè kòcò gí tàkò kù mì wó nò.

⁴ Ye mà giì bàkà có bà cu kòcò ndá ngbàngbàri tí nó mì gbí wàràgà, ye giì 'di kòcò 'duu kù 'dè có ji ye 'do gbíri, maa, «Kpolo tí có tí nó náa ndá ngbàngbàri tí nó vò-nje só 'dè nò tí có kóó mí gbí njembí lo. Cu mí gbí wàràgà lá.»

⁵ Ye mà giì zeke'ò bindi bà 'di kòcò 'duu tí nó, ye giì nò basili tí nó mbe rò tíyò ta kò wó ònínò gbí kù'bi tà ngo nó, ta ònínò gbí gálì tí gú nó tù 'bi wó kù'bi gí yaà,

⁶ kù see ta tí wó ji Mbíri mbe suu gbíri, ta to, ta ndá kpo-kpò ngo, ta ndá i 'dáá gí, máa, «O kpónó cee gí!

⁷ Káa ta o tí nó náa bà vò-nje só basili bà o mòngò mì wó nó bà dù a o bà gi Mbíri gí bà bàkà go có kóó mì wó náa yí táánò 'dè ji ndá bòò mì wó, tí ndá mbe 'dòkò có mì wó tí Mbíri nò.»

⁸ Bindi ye giì 'di kòcò 'duu tí nó mbe 'dè có ji ye 'do gbíri nó kù 'dè có ji ye káká'i máa, «Ya gí bà je wàràgà tí nó náa basili tí nó mbe 'dò 'bí kò wó mì tà ngo, bindi 'bí mí tí gú nó, i gbí mí 'bi wó nò.»

⁹ Ye mà giì 'di có tí nó, ye giì ya gí mì basili tí nó, bindi ye giì 'dè có ji yí máa yí je wàràgà tí nó ji ye. Káa yí giì 'visi có ji ye máa, «Je, wàa wò 'ví zò; àà bà me líkí gbí nje lo go lí, káa àà bà me juù gbí yí lo.»

¹⁰ Ye bà-i-nò giì je wàràgà tí nó 'do 'bi basili tí nó, ye mà giì zò, à giì me líkí gbí nje ye go lí, káa ye mà giì miři, à giì me juù gbí yí ye.

¹¹ Bindi à giì 'dè có ji ye máa, «Wò 'ví ma có mì Mbíri káká'i gítí ndá 'duu me mbè, ta ndá ña ndá 'duu me mbè, ta ndá ña ndá nje có, ta ndá kpo-kpò gba muu to tí nó.»

11

Ndâ mbe 'dè yúco sósò'ò

¹ À gii ki mbíli mí 'bì ye, bindi à gii tuu ta ye, máa, «Ya gí bà 'vii ta 'bá-Mbíri, ta gbí ku-sòrò-Mbíri, gii je ndâ 'duu tí nó mbe kú 'deke tí ndú ji Mbíri tà'i 'bá-Mbíri kà nó.

² Káa wò 'ví 'vii rùkàtì sè lá, tacó à si ji ndâ 'duu ñinó mbe ñò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nó tí ñindi ndú gí, tacó ndú bà dù kú da nó gbí gbata mì Mbíri ta pi zi 'duu-sò-nje só.

³ Káa ye kèji gí bà je woti ji ndâ mbe 'dè yúco mì ye sósò'ò nó, wàa ndú 'ví yuu zi bongo bà gee ku, kú ma ta có ji ndú ta ndâ sili gbí ndâ pi tí nó.»

⁴ Ndâ mbe 'dè yúco tí nó sósò'ò nò a ndâ mû-mbâ tí nó sósò'ò, ta ndâ kùpò tí nó sósò'ò ta wu kú zii á nje ndú mbe kú rò tíyò kùro Mbe to tí nó nò.

⁵ À gbí nje ndú a wu mbe mi ndâ ku'di tí ndâ mbe kú pèè ta bà bàkà vò i ta ndú, 'duu má bàkà vò i ta ndú, 'duu tí nó a kánji ku.

⁶ À tí ndú a woti bà rò bà ni mù ta o tí nó náa ndú má kú ma có mì Mbíri nò, à delè tí ndú a woti bà 'visi ngo tí mbelè, ta woti bà te ndâ vo-vò tende ña ñi nò o míti ndâ 'duu muu to tí nó ta o tí nó náa à má niki tí ndú gí.

⁷ Ndâ mbe 'dè yúco tí nó sósò'ò nò má cee ta nètè bà ma có mì ndú gí, kàzà tí nó mbe kú 'vala gbí gùù tí nó ta ndòngbú tà wálá nó bà lu ta gó gítí ndú, yí bà kpònje ndú gí, yí bà ziki ndú,

⁸ bindi yí bà si ku ndú míti kpokèji gbí gbata tí nó náa àa táánò gbi Mbe tí ndú míti ñjèkpe mù gbí, náa ndâ mbe kú 'dè-kòcò ta woti mì Bèri kú ni míti ta ndâ 'bí o a Sódómà, ta ndâ 'bí o a Másiiri nò.

⁹ Ndâ tende ña ndâ 'duu muu to tí nó 'dáá gí bà biya ku ndú mí sè, ndú bà dù kú zeke ku ndú ta sili ta'ò kú ya gí gbí bà nà'ò sili.

¹⁰ Tàkòcò ndâ 'duu muu to tí nó bà peteke gítí có bà cì ndâ mbe ma có mì Mbíri sósò'ò nò ta ña wálá. Ndâ 'duu bà wunda ndâ i-nambeè gbí òkò tí ndú ta líkí có bà cì ndú nò, tacó ndú táánò a sògo gbímí ndâ 'duu muu to tí nó.

¹¹ Káa bindi ndâ sili tí nó ta'ò mbe kú ya gí gbí bà nà'ò sili nò, Mbíri gii je woò ji ndú, bindi ndú só gii a gí yaà kú nò nó. Gúku gii bàkà ndâ mbe ñò ndú ngé ndii gí.

¹² Ndú gii 'di kòcò 'duu kú tè'é tí ndú ta kòcò wó ngéé gí yaà 'do gbíri, máa, «Yo gí gí káa!» Ndú bà-i-nò gii ñjè nò gbí ñi ro ndâ ku'di tí ndú kú ya gí gbíri co gbí kùlù mù.

¹³ Ta o tí nó náa ndâ mbe ma có mì Mbíri sósò'ò nò kú ya gí gbíri nò, to gii ngaka tí, tí vò ña ñinó náa ndâ 'bá gii ki'viki me mbè gbí gbata mì Mbíri. Bà ngaka tí mì to nó gii mi ndâ 'duu 7,000. Gúku gii bàkà sè ndâ wu 'duu gbí gbata 'dáá gí ngé ndii gí, bindi ndú gii ùlù Mbíri á gbíri.

¹⁴ Bà só vò i kpónó ndii gí, káa bà ta'ò vò i kpónó-kpónó kèji.

Bà vò-nje só mòngò

¹⁵ Bà vò-nje só basili tí ndòngbú mà gii o mòngò mì wó, ye gii 'di kòcò ndâ 'duu kú 'dè có ta kòcò ndú ngéé gí yaà gbíri, máa, «Gba tí to tí nó kpónó a ndâ Mbe tí ndoo tí Mbíri ta Bindi wó tí Mbíri; yí tí Mbíri bà dù tí gba ká kpòò ya tí.»

¹⁶ Bindi ye gii ñò ndâ kpo 'duu tí nó zi 'duu-gbaànje-nje nà'ò mbe se ta jàlàmbà 'dee Mbíri gí nó kucuku muungbó ndú 'dáá mí to kùro Mbíri kú ùlù yí,

¹⁷ máa,

«Ze 'dè niki ma ji wò Mbe tí ze Mbíri,

tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí;

wò táánò sàa kuu tí,

wò delè kpónó kuu tí,

tacó wò kpónó le bèrè mì lo gí,

wò 'bità bà dù tí gba gí.

¹⁸ Ndâ 'duu muu to tí nó táánò kú ba ta bà mbè wò gí,

káa ri kpo-tàkòcò mì lo kpónó co gí,

ri bà waa ngbàngà mì ndâ ku;

ta ri bà ko mboo nètè mì ndâ mbe ma có mì lo,

ta ndâ tó 'duu mì lo,

ta ndâ mbe tègàrà rè lo,

ndâ kpo 'duu ta ndâ 'vii;

ta ri bà mi ndâ mbe mi ndâ 'duu muu to tí nó co gí.»

¹⁹ Ye mà gii zeke'o gí yaà, ye gii ñò ñjekèji 'bá-Mbíri á gbíri ngàà; ye delè gii ñò gbùúkuṛu tí nó náa, ndâ díí tí nó náa à cu có gítí bà toko nambeè mì Mbíri ta ndâ 'duu

mítí ndú kú dù gbí nó kuu tà'i yaà kà; mù gii dù kú ì mélé-mèlè, ngbàngbàrì kú gii baraka i, to kú gii ngaka tí, bindi nji guru kú gii di gí to 'do tàrì.

12

Ndâ 'bí nù ta 'bí ña gbù kàzà

¹ 'Bí gbolò i-seṛè náa ye gii ñò mbe co mí gbìrì a 'bí nù mbe gala ɾi tí bongo mítí wó, ta tàgíyà-gba náa à bàkà 'do tí ndâ yii muu'bi-nje só tí muu wó; yí gii 'dò ndâ kò wó mí pí pí,

² kú mèle-mélè ta gó-káyì.

³ 'Bí gbolò i-seṛè káká'i náa ye gii ñò mbe co mì gbìrì a 'bí ña bí-bi gbù kàzà mbe je kózò tí kàzàngo, ta ndâ muu wó vò-nje só ta ndâ 'de wó muu'bi, ta ndâ tàgíyà-gba vò-nje só tí ndâ muu wó.

⁴ Gbù kàzà tí nò gii mèrèkè ndâ yii ta sili wó 'do gbìrì gí to cúú-cu-cù. Bindi yí gii rò tíyò kuro nù tí nò náa 'vii kú mì tí wó nò, tacó wàa à káa póó bà tè 'vii tí nò, yí 'ví zò yí ngé gí.

⁵ Nù tí nò gii jò a 'vii-'dakò náa yí bà dù tí mbe zogo ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta wotí. Káa à káa póó bà tè 'vii tí nò, áá gii ɾa yí 'do tí nawu wó ya tí ji Mbìrì pí jàlàmbà mí wó gí.

⁶ Nù tí nò bà-i-nò gii fa ta ngèlè bindi bà tè 'vii 'do tí wó ya gí gbí kángáá nga ngoò, gí bà dù tí bàndò náa Mbìrì 'viindi sàa tacó wàa à 'ví kpolo tí wó mítí ta sili 1,260 gí.

⁷ Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò gó tanga gbí òkò tí ndâ basili mì Mikélè tí kuro ndâ basili mì Mbìrì, ta ndâ basili mì gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó gí.

⁸ Káa gó mà gii kpò ndâ gbù kàzà tí nó ta ndâ basili mì wó gbìrì gí, bàndò bà dù ndú gbìrì káká'i gii dù lá.

⁹ Bindi à gii 'va gbù kàzà tí nó, tí ká gùlù kpoo tí nó, Vò-'duù-ti-nò delè tí Mbe-wàtà, mbe kú eendi ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí nó 'do gbìrì gí to. Á mà gii 'va yí 'do gbìrì gí to gí, à gii 'vaka ndâ basili mì wó 'dáá gí gí tàkò wó.

¹⁰ Bindi ye gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà gbìrì, máa, «Ndâ 'vála, ta wotí, ta bà zèè to mì Mbìrì mì ndoo, ta wotí bà zogo to mì Bindi Mbìrì kpónó gí gí, tacó à 'va mbe kú kpì ngbàngà tí ndâ ná'vindi ndoo, co gbí ɾi, co gbí bèbilì waa lá, kuro Mbìrì mì ndoo nó, mí gí.

¹¹ Ndâ ná'vindi ndoo co gbí ñò Mbe-wàtà ta wotí mì mbelè 'Vii-rómbo, delè 'do gbí bà ma yúcó, ta bà ùnje mì ndú gítí ku.

¹² Ákoo gbìrì, ta yo tí ndâ mbe kú 'vala gbìrì, yo dù ta tàkòcò yo pétèkè'i! Ákoo ndâ to ta ngo, vò i 'de yo ñindi yo gí, tacó Vò-'duù-ti-nò gí gítí yo ta kpo-tàkòcò gí, tacó yí ñò ni gí máa, sè o mì yí me nji'dí gí.»

¹³ Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó mà gii ñò ni gí máa à 'va yí 'do gbìrì gí to gí, yí gii 'bità bà pà ba tí nawu 'vii-'dakò tí nó mbe fa ngèlè 'do tí wó ya gí gbí kángáá nga ngoò táàndò nò.

¹⁴ Káa Mbìrì gii wu ndâ kpo mbí sósò'ò go mbí gààna nó ji nù tí nó, bindi yí gii o 'do tí gùlù kpoo tí nó ya gí bàndò bà dù yí gbí kángáá nga ngoò wàa à 'ví kú kpolo tí wó ta ndoo ta'ò ta pí vò-nje gbaànjé pí, too o tí nó.

¹⁵ Káa gùlù kpoo tí nó gii ga ngo me gbolò go ngo gbí pù nó kú ì ngèlè gí tàkò nù tí nó, waa ngo tí nó 'ví te nù tí nó gí.

¹⁶ Káa to gii koni nù tí nó, ta bà nju ngo tí nó náa gbù kàzà tí nó ga nó 'dáá gí.

¹⁷ Tàkòcò gbù kàzà tí nó bà-i-nò gii kpolo gítí nù tí nó, bindi yí gii tè sè ndâ 'bí 'vii mì nù tí nó ñinó mbe kú 'di có mì Mbìrì, mbe kú 'de yúcó gítí Jézù nó, ta gó.

¹⁸ Bindi yí gii rò tíyò pí nji ngoò tì kápá.

13

Ndâ kàzà tí nó sósò'ò nò

¹ Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'bí kàzà kú co 'do tà ngo ta ndâ muu wó vò-nje só, ta ndâ 'de wó muu'bi, ta ndâ tàgíyà nje ndâ 'de wó, ta ndâ vò ɾè náa à cu gítí Mbìrì mítí ndâ muu wó.

² Kàzà tí nó náa ye ñò yí nó je a kózò tí mórò. Ndâ kpàzà wó gii me kpo-kpò go kpàzà bèlá, bindi nje wó go nje mbiíngà. Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó bà-i-nò gii le bèrè-gba mì wó ji kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nò; yí gii kí yí mí pí jàlàmbà mì wó, bindi yí gii je wotí bà dù tí gba ji yí me gbolò.

³ Ye mà gí zeke'o, ye gii ñò 'bí ña gbolò 'bèè kà tí 'bí muu kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo ta ndá muu wó vò-nje só nò, bindi ndá 'duu muu to tí nó 'dáá gí gii kaa kú ñu ndi kàzà tí nó ta nje ndú 'dèè gí.

⁴ Ndá 'duu gii ùlù gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó tacó yí je gba ji kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nó gí, bindi ndú gii ùlù kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nó máa, «A 'di ká bà 'vii tí wó ta yí! A 'di ká bà 'de wotí gítí bà tè yí ta gó!»

⁵ Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó gii je wotí bà 'dè ndá zu có gítí Mbíri ji kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nó, yí delè gii je wotí bà dù tí gba ta pí zì'duù-só-nje só ji yí.

⁶ Kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nó bà-i-nò gii dù kú 'dè ndá zu có gítí Mbíri, ta bàndò bà dù yí, ta ndá mbe kú 'vala bàndò bà dù yí.

⁷ Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó gii ùnje bà tè ndá 'duu mi Mbíri ta gó, ta wotí bà tojo nje ndú ta to gbí gó, ji kàzà tí nó mbe co 'do tà nó. Yí delè gii bàkà yí tí gba mi ña ndá 'duu gbaanjé-gbaanjé muu to tí nó 'dáá gí.

⁸ Bindi ndá 'duu ñinó muu to tí nó 'dáá gí, náa áá táánò cu ñè ndú kuro bà suu to tí nó mí gbí wáràgà 'válá mí 'Vii-rómbo kuro bà zi yí, lá nó, bà ùlù gbù kàzà tí nó.

⁹ Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duu, yí 'ví 'di có tí nó, máa,

¹⁰ «Á má bà zèè 'duu tí zà-za gó, yí 'ví ya tí zà-za gó,

'duu má kú zi ku ta sizò, à 'ví zi yí ta sizò» nó.

Ñinò a có ji ndá 'duu mi Mbíri mbe kú zèè njembí ndú, delè mbe kú tee njembí ndú mítí Mbíri ká nó.

¹¹ Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'bí kàzà kú co gí sè 'do ta to, ta ndá 'de tí muu wó sósò'ò go ndá 'de 'vii-rómbo, káa yí kú wa gbí go i mi gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó.

¹² Kàzà tí nó mbe co gí sè 'do tà to nó gii je wotí 'do mi kpédélé kàzà tí nó, kú bàkà ta gba cee to 'dáá gí, kú yòngò ta ndá i mbe kú 'vala muu to tí nó, ta ndá 'duu, kú ùlù kpédélé kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nó.

¹³ Yí gii dù kú bàkà a ndú tí ndá kpo-kpò i-serè ta ñè mi kpédélé kàzà tí nó, à kpétí ká a bà tè'é tí wu 'do gbiri gí to, yí kú bàkà mí kuro ndá 'duu.

¹⁴ Yí gii dù kú bàkà ndá serè ta wotí bà bàkà ndá serè tí nó náa à je ji yí nó, kú ee ta ndi ndá 'duu cee to 'dáá gí mí kuro kpédélé kàzà tí nó. Yí delè kú 'dè có ji ndá 'duu máa, ndú bàkà 'bí i mbe je cè kózò tí kàzà tí nó náa áá táánò da yí ta ñà sizò tí muu wó káa yí cì lá nó, wàa ndú 'ví ùlù .

¹⁵ Áá táánò je ji yí a wotí bà òlò wò 'válá mí gbí i tí nó mbe je cè kózò tí kàzà tí nó, ta wotí bà bàkà i tí nó 'ví 'dè có. Bindi i tí nó gii 'dè có ji ndá 'duu máa, 'duu ñinó mbe biya bà ùlù yí gí nó, à 'ví waa tàkòcò wó gí.

¹⁶ Yí delè gii 'dè có ji ndá 'duu 'dáá gí: ndá 'vii ta ndá kpo 'duu, ndá mbe i, ta ndá mbe yè, ndá i-zógó-zogo ta ndá 'duu ñinó náa ndú me ndá i-zógó-zogo lá nó máa, ndá 'duu 'dáá gí ka mbó mi yí mítí kù'bi mi ndú, káa ndú má ka mítí kù'bi mi ndú lá, ndú 'ví ka mí tìro ndú,

¹⁷ tacó wàa, ndú 'ví mà ta ndá 'velè mi ndú, ndú delè 'ví sè ta i 'do mi ndá 'bí 'duu; gbí có tí nó éno máa, 'duu ñinó ta mbó mi kàzà tí nó tí wó wálá nó mà 'velè lá, yí delè sè i á 'do mi ndá 'bí 'duu lá. Mbó tí nó a ñè kàzà tí nó, à delè a mbó mi wó, náa à kú ñò yí ní tí .

¹⁸ Ñinò a nètè mi ndá mbe 'di gbí-o; 'duu ñinó ta muu kuu tí wó nó bà 'di gbí mbó mi kàzà tí nó gí, tacó mbó tí nó a ñè 'duu. Mbó tí nó a 666.

14

'Vii-rómbo ta ndá 'duu mi wó

¹ Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'Vii-rómbo kú rò tìyó pí gú Ziyóni ta ndá 'duu tí nó 144,000 náa à cu ñè ndú ta Bu wó mi tìro ndú nó.

² Ye bà-i-nò gii 'di kòcò 'duu go wo ngo tí cùu-cùu nó kú ñèngà go bà bařaka i mi ngbàngbàri nó gí gbiri. Gbí kòcò i tí nó gii jìgì'di tí gbí tù ye go gbí ndá kundi nó.

³ Ndá 'duu tí nó 144,000 rò tìyó tù gbìro ndú gítí jalàmbà mi Mbíri, ta ndá nó tí nó nà'ò, ta ndá kpo 'duu tí nó zì'duù-gbaanjé-nje nà'ò nó kú cè 'bí ña cè náa à ká a ndú tí ndá 'duu tí nó 144,000 náa Jézú 'vala ndú 'do muu to tí nó gí nó ká ni bà cè .

⁴ Ndá 'duu tí nó 144,000 nó a ndá 'duu tí nó táánò mbe gbètèkè tí ndú ta ndá nii muu to tí nó lá, tí ndá ngbutu 'duu mbe ñu ndi 'Vii-rómbo cee tí ndá bàndò 'dáá gí nó. 'Vii-rómbo táánò ruka ndá 'duu tí nó 144,000 nó 'do gbí òkò tí sè ndá 'duu muu to tí nó, tacó wàa ndú 'ví dù go ndá ngú i gbí ñí nó tacó bà cì ji ndá yí tí 'Vii-rómbo ta Mbíri.

⁵ 'Bí 'duu jé mbe 'di 'verè gbí nje ndá 'duu tí nó wálá, tacó vò i mi ndú gbaanjé wálá.

Ndâ basili tí nó ta'ò nò

⁶ Ye mà giì zeke'o, ye giì nò 'bí basili kù ba gbí pípiri ngéé yaà kà, kù ma banga nú có ñinó mbe cee lá nó jì ndâ ña ndâ 'duù muu to tí nó 'daá gí, gbí ndâ ña ndâ nje có muu to tí nó 'daá gí, ta kòcò wó ngéé gí yaà,

⁷ máa, «Yo tégàrà Mbíri, yo ùlù yí tí gba, tacó o bà waa có gí gí, yo ùlù yí tí mbe suu rì ta to, ta ndâ kápá, ta ndâ muu ndâ ngo.»

⁸ Ye mà giì zeke'o, ye giì nò 'bí basili 'vanda gí tàkò ñinó mbe kù ma banga nú có nò, ye giì 'di kòcò wó kù 'dè có, máa, «À 'bu gí! Gbolò gbata tí nó tí Babilóniyà, náa bà sì ta ndâ vò nù kà kù sa ndâ 'duù muu to tí nó 'daá gí go bà sa 'duù mí gó pe nó, 'bu gí!»

⁹ Ye mà giì zeke ndi o, ye giì nò bà ta'ò basili gí tàkò ndâ ñinó náa ye nò ndú sósò'ò nò, bindi ye giì 'di kòcò wó kù 'dè có ngéé gí yaà, máa, «Ndâ 'duù tí nó 'daá gí mbe kù ùlù kàzà tí nó mbe gí 'do tà ngo, delè mbe kù ùlù cè kózò tí wó, ta mbó mì wó tịro ndú, delè ta ndâ 'duù ñinó ta mbó mì wó tí 'bì ndú nò,

¹⁰ bà 'di kpàtà kpo-tàkòcò mì Mbíri! Mbíri bà bàkà gbolò sé'i míti ndú ta bà doo ndú ta wu kù kịri ñonòkò ta kpò-kpò-tè-lii mì kùro ndâ basili ta ndâ 'Viì-rómbo.

¹¹ Ngúwu wu bà bàkà sé'i míti ndú nò bà te gí yaà ká dúú bà ya tí. Ndòngbú bà kònò sé'i mì ndâ 'duù tí nó mbe kù ùlù kàzà tí nó, delè mbe kù ùlù cè kózò tí wó, ta mbó mì wó tí ìi ndú nò bà dù wálá.»

¹² Ñinó a o bà zèè njembí ndâ 'duù mì Mbíri mbe kù kpolo tí ndâ có mì Mbíri, delè mbe kù tee njembí ndú míti Jézù.

¹³ Bindi ye giì 'di kòcò 'duù kù 'dè có gbíri, máa, «Cu kòcò ye nó mí to: Ndâ mbe ci ta rẹ mì Mbe tí ndoo, 'do tí kpónó kù ya gí kùro, a ndâ mbe tó pá. Kòcò Bèri máa, «Pá ndú niki ngé ndii gí.» Ndú kpónó tẹwo ndú 'do tí bà ka wu'o gí, tacó mbooo tàkò ndâ tó nètẹ mì ndú ko tàkò ndú gí.»

Bà kili ndâ i á 'do gbí ndâ nji muu to tí nó

¹⁴ Ye mà giì zeke'o gí yaà, ye giì nò cé-ce kùlù mù, bindi ye giì nò 'bí 'duù jé go 'Viì-mì-'Dakò nò, kù kì tí wó to ta tàgíyà-gba náa à bàkà 'do tí dá 'bì tí muu wó, bindi yí giì zèè zì sizò mí 'bì wó gbí cé-ce kùlù mù tí nó.

¹⁵ Ye bà-i-nò giì nò 'bí basili co 'do tà'i 'bá-Mbíri kù 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà jì 'duù tí nó mbe kù kì tí wó pí cé-ce kùlù mù nò, máa, «O bà kili ndâ i 'do gbí nji kpónó gí gí; ya ta sizò mì lo nò gí bà kili ndâ i 'do gbí nji, tacó ndâ i gbí ndâ nji muu to tí nó yí cee gí.»

¹⁶ Tacó éno, 'duù tí nó mbe kù kì tí wó pí cé-ce kùlù mù nò giì kili ndâ i 'do gbí ndâ nji muu to tí nó 'daá gí ta sizò mì wó.

¹⁷ Ye mà giì zeke'o bindi ñinò, ye giì nò 'bí basili káká'i co 'do tà'i 'bá-Mbíri á gbíri ta zì sizò 'bì wó.

¹⁸ Bindi ye giì nò basili tí nó ta wotí bà mì ndâ i muu to tí nó ta wu tí wó nó co 'do bàndò ku-sòrò-Mbíri, kù 'dè có jì ñinó ta zì sizò 'bì wó nó, máa, «Ya ta sizò mì lo nò gí bà waaka ndâ rì nèbítì tí nó mbe rì jù'bù-jù'bù, jù'bù-jù'bù, muu to nó gí, tacó ndâ rì nèbítì muu to yù 'daá gí gí.»

¹⁹ Basili tí nó bà-i-nò giì co gí to, bindi yí giì waaka ndâ yù nèbítì muu to tí nó go có mì ka wó nò 'daá gí, bindi yí giì kaa ndú 'daá gí mí gbí gbolò guù bà pee nèbítì kpo-tàkòcò mì Mbíri náa à duu mí sé 'do gbí gbata.

²⁰ À mà giì 'dò ndâ yù nèbítì tí nó, mbelè giì ba pàrú go pù ngo nó ta yendi di dè lá; náa à kpèti káa 'bí ña nò mbe me gbolò go ájì nó má kù dí gí tito, à wà yí ngéé tàkòcò wó.

15*Ndâ basili ta ndâ kpo-tàkòcò mì Mbíri 'bí ndú*

¹ Ye mà giì zeke'o gí yaà, ye giì nò ndâ 'bí ña i seře gbíri náa nje ye giì 'dèè gítí ndú gí: Ndâ basili vò-nje só, náa Mbíri tuu ndú ta ndâ ña i vò-nje só mbe peè mbí ndâ 'duù gítí ndâ 'duù muu to tí nó, tí ndòngbú kpo-tàkòcò mì wó tí Mbíri.

² Ye giì nò 'bí i go kápá ta ọ ngo gbí pù ñonòkò ta wu ngbàrangá'i nò. Ye delè giì nò ndâ 'duù tí nó mbe kpò nje vò kàzà tí nó gí, mbe ùlù cè kózò tí wó lá, delè mbe si mbó rẹ wó tí có lá nó, kù ọ tìyò seè kápá tí nó ta ndâ kundi náa Mbíri je jì ndú 'bì ndú;

³ náa ndú kù gbí ta cè kù be ta rẹ Mòze tí bòò mì Mbíri, delè kù be ta rẹ 'Viì-rómbo, máa,

«Ndâ i mì lo náa wò bàkà ndú a ndâ kpo-kpò i, ta banga tí ndú,

Mbe tí ze tí Mbíri tí mbe bàkà ndâ i 'daá gí!

Wò a 'duù jáá, ta ndâ có mì lo a ndâ yúcó!

Wò a gbolò gba mì ndâ 'duù muu to tí nó!

4 Rè mbe te duù míti lo lá a 'di, Mbe tí ze?

Re mbe tègàrà rè lo lá a 'di?

Tacó à káa wò gbaànjé ká mò tí lo 'do gbí ndá vò i gí.

Ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí kèjì gí bà ùlù wò,

tacó wò túbà bà waa có mì lo gí sè gí.»

5 Ye mà gii zeke'o bindi bà ò ndá basili tí nó mbe kú cè cè nò, ye gii ò njekejì 'bá-Mbíri á gbíri ngàá. Ye mà gii zeke'o ngéé gí bàndò bà dù Mbíri tà'i ká,

6 ye gii ò ndá basili tí nó vò-nje só náa Mbíri tuu ndú ta ndá ò nje só nó kú co gí sè 'do tà'i 'bá-Mbíri. Ndú yuu míti ndú a cèe ndá cé-ce bongo mbe kú tòngbaà, bindi ndú gii ere dá'bi mí gbímbí ndú.

7 Bindi ye gii ò 'bí nó gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá nó tí nó nà'ò mbe kú dù á règbà jalàmbà mí Mbíri nó, kú njèè ndá 'visi vò-nje só náa à bàkà ndú 'do tí dà'bi, yeke ta kpo-tàkòcò mì Mbíri tí nó mbe kú 'vala ká dúú bà ya tí nó, ji ndá basili tí nó vò-nje só nó.

8 Ngúwu ngba Mbíri ta ngúwu wotí tí wó gii yè tà'i 'bá-Mbíri tí ò nje só náa wotí bà ò gí tá'i gii dù tí 'bí 'duù gbaànjé wáá, yee tí o tí nó náa ndòngbú basili yee ò nje só náa gí 'visi mì wó gí to gí.

16

Ndá 'visi kpo-tàkòcò mì Mbíri

1 Ye bà-i-nò gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà 'do tà 'bá-Mbíri ji ndá basili tí nó vò-nje só mbe zèè ndá 'visi ndá ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri mí 'bi ndú nó máa, «Yo ya gí bà va ndá ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri nó mí muu to.»

2 Ye mà gii zeke'o bindi bà 'di kòcò 'duù tí nó, ye gii ò 'bí basili gbaànjé va ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visi mì wó gí muu to. Ndá ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri náa basili tí nó va 'do gbíri gí muu to tí nó nó gii daaka ndá vò-vò ká ta sé gbí ndú ngé ndii gí ta ndi tí ndá 'duù tí nó mbe ka mbó mì kàzà tí nó ta gbolò 'bèè ká tí muu wó míti ndú, delè mbe kú ùlù cè kòzò tí wó nó.

3 Bà só basili mà gii va ndá ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visi mì wó gí tà kàpá, ɾo ngo gbí pù gii 'visi tí tí mbelè go mbelè kú 'duù nó, bindi ndá i mbe kú 'vala tà kàpá tí nó gii mìlè léé gí.

4 Bà ta'ò basili mà gii va ndá ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visi mì wó mí tà ndá ngo gbí pù, delè mí tà ngo tí ndá to tí nó náa ngo kú 'va tí ndú nó, ndá ngo tí nó 'dáá gí gii 'visi tí tí mbelè.

5 Bindi ye gii 'di kòcò basili tí nó kú 'dè có máa, «Wò waa ndá có mì lo nó dú, wò kpónó kuu tí, wò delè sàà ká kuu, ákoo Tó 'duù mì Mbíri.

6 Tacó ndá vò 'duù mìlè ndá tò 'duù mì Mbíri ta ndá mbe ma có mì Mbíri gí. Tacó éno, wò gii waa có míti ndú ta bà je mbelè ji ndú, waa ndú 'ví njú. Ò nje só náa i mbe 'vii ta ndú ká nó.»

7 Bindi ye gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có gí bàndò kú-sòrò-Mbíri, máa, «Ìyoo, Mbe tí ye Mbíri, tí mbe bàkà ndá i 'dáá gí, wò a mbe yúco, ndá wáá-waa có mì lo 'dáá gí delè ká dú.»

8 Bà nà'ò basili mà gii va ndá ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visi mì wó gí ɾo ɾi, Mbíri gii si ɾi kú doo ndá 'duù.

9 Gó wu ɾi mà gii doo ndá 'duù, ndú gii be Mbíri tí mbe je gó mí gbí ɾi. Ndú 'visi muu ndú 'do tí ndá vò i mì ndú gíti bà ùlù Mbíri lá.

10 Bà vò basili mà gii va ndá ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visi mì wó mí pì jalàmbà mì kàzà tí nó ta gbolò 'bèè ká tí muu wó nó, o gii 'di gí, ndá 'duù gii dù kú zò gbí tí ndú gbí 'dí'di'o,

11 kú be Mbíri tí nó gbíri nó tacó ndá sé'i, ta ndá ká tí nó tí ndú nó; ndú 'visi muu ndú 'do tí ndá bà ndá vò i mì ndú lá.

12 Bà vò-nje gbaànjé basili mà gii va ndá ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visi mì wó gí tà gbolò ngo tí nó tí Yùfirètè nó, ngo gii noo 'do gbí pù tó'dó gí, tacó bà 'viindi kpokèji tacó tí ndá kpo-kpò gba mbe gí 'do mò gí wáá.

13 Bindi ye gii ò ndá 'bí ò nje só náa kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visi mì wó mí pì jalàmbà kú co 'do gbí nje gbù kàzà tí nó mbe je kòzò tí kàzàngo nó, 'bí kú co 'do gbí nje kàzà tí nó ta gbolò 'bèè ká tí muu wó nó, bindi 'bí 'do gbí nje 'bí sú mbe 'dòkò có mì Mbíri.

14 Nété mì ndá vò-vò lili tí nó a bà bàkà ndá seɾe ta bà ya ta muu to kú kili ndá kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gí míti gbèè bàndò kú ù ta ndi o bà tè Mbe tí ndoo ta gó ta o bà co ɾi gbolò o mì Mbíri tí mbe bàkà ndá i 'dáá gí.

¹⁵ («Yo kpolo tí yo máa ye wúnò bà gbaaka yo go bà gbaaka 'duù mì mbe ngbà; káa 'duù ñinó mbe dù tí zò'o kú kpolo tí ndâ bòngò mì wó, tacó wáa ye má yee gbiringi gí, yí 'ví bàkà i-nò kú nò ta só kùro ndâ 'duù 'dáá gí lá nó, a mbe tó pá.»)

¹⁶ Ndâ vo-vò lilí tí nò ta'ò nò kili ndâ kpo-kpò gba kú ù ta ndi bà co ñi bà tè Mbíri ta gó nó mítí 'bí bàndò náa à kú nì mítí gbí nje có Ibiráyò a Àmàràgèdóni.

¹⁷ Bà vò-nje só basili má gii va ndâ ñi kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visí mì wó gí gbi pipiri, ye gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có gí bàndò bà dù Mbíri à tà'i 'bà-Mbíri á gbiri máa, «À cee gí.»

¹⁸ Mù bà-i-nò gii dù kú i mélé-mèlè, mélé-mèlè, ngbàngbàri kú gii bàraka , to kú gii ngaka tí ta woti tí , tí ña ñinó náa à jé sàà bàkà tí kùro lá.

¹⁹ Gbolò gbata tí nò gii njèè gbi tí ta'ò, ndâ kpo-kpò gbata mì ndâ 'duù muu to tí nó gii 'bu lèè gí. Bindi Mbíri gii yù gázà ngbóó ji ndâ 'duù gbi gbolò gbata tí nó tí Bàbilonià nò.

²⁰ Bindi ngo gii ò yiiga muu ndâ to tí nó mbe le ta ndi gbi u ndâ ngo nó yililí gí. À káká'i gii ñò muu ndâ nja-ña gú lá.

²¹ Kpo-kpò ñi guru gii nì ndâ 'duù tí vò ña ñinó náa ndú gii dù kú see Mbíri tacó ña seřè ñi guru tí nó mbe nì ndú nò.

17

'Bí nù tí vò mbe kili ndâ 'dakò náa tàwo wó a tà

¹ 'Bí basili gbaanjé 'do gbi òkò tí ndâ basili tí nò vò-nje só mbe zèè ndâ 'visí ñi kpo-tàkòcò mì Mbíri vò-nje só nó gii gí gí mì ye, bindi yí gii tè'é tí ye éno máa, «Gì , wáa ye 'ví túbà bà waa có mì Mbíri mítí nù tí nó tí mbe kili ndâ 'dakò cúú-cu-cú nó jì wò. Nù tí nó mbe kú kú tí wó muu ndâ ngo,

² náa ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gí zingbà ta yí gí, náa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí sa ta bà dù ta yí go bà sa ta pe nó gí.»

³ Basili tí nò bà-i-nò gii te ye ta woti mì Bèri ya tí gí gbi kángáá nga ngoò. Bindi ye gii ñò 'bí nù kú o 'bí ña nò mbe bí-bi ta ndâ muu wó vò-nje só, ta ndâ 'de wó muu'bi, náa à cu ndâ ngò gítí Mbíri cee tí wó 'dáá gí.

⁴ Nù tí nó gii zaa ta ndâ 'bí ña bòngò mbe bi ngbòò éno, yí gii dù jè'bèè gbi dá'bi, ta ndâ kpo-kpò i-banga yè tí wó gí. Yí gii zèè 'visí náa à bàkà 'do tí dá'bi yè ta ndâ i-zuù mì wó mbe 'vii ọ 'bá lá náa yí kili 'do gbi nètè bà kili ndâ 'dakò tí nó mí 'bi wó.

⁵ Bindi à gii cu 'bí ña ẹ náa bà 'di gbi kpo ndâ 'duù gí mí ọ wó, máa, «Bàbilonià tí gbolò gbata, tí nawu ndâ vo-vò nù, ta ndâ i ñinó 'dáá gí mbe 'vii ẹ ọ ndâ 'duù muu to tí nó lá.»

⁶ Bindi ye gii ñò nù tí nó kú sa ta mbelè ndâ tí 'duù mì Mbíri, delè ta mbelè ndâ 'duù tí nó náa à ziki ndú muu có bà 'dè yúcó gítí Jézu nò.

Ye má gii ñò nù tí nó, nje ye gii 'dèè gí.

⁷ Káa basili tí nó mbe te ye ya tí gí gbi kángáá nga ngoò nó gii 'vee ye, máa, «Nje lo 'dèè tacó yè? Ye bà 'dè gbi có kóó mì ndâ nù tí nó, ta kàzà tí nó ta ndâ muu wo vò-nje só, ta ndâ 'de wo muu'bi, mbe kú te yí nó, jì wò:

⁸ Nò tí nó náa wò ñò yí nó, táánò sàà kuu tí , káa yí kpónó wálá, káa yí kèji gí bà lu'vu gí sè 'do gbi guù tí nó ta ndòngbú tà wálá nó gítí bàndò bà ngbù yí, bindi nje ndâ 'duù tí nó náa áá táánò cu ẹ ndú mí gbi wáràgà 'válá kùro bà suu to tí nó lá nó kèji gí bà 'dèè ta bà ñò kàzà tí nó gí, tacó yí táánò sàà kuu tí , káa yí kpónó wálá, káa yí kèji.

⁹ «A ndâ mbe 'di gbi-o ta ndâ 'duù ñinó ta muu tí ndú nó ká bà 'di gbi ñinò: Ndâ muu tí nó vò-nje só nó a ndâ gú tí nó vò-nje só náa nù tí nó kú kú tí wó pí ndú nò.

¹⁰ Ndú delè a ndâ kpo-kpò gba tí nó vò-nje só, náa ndâ 'duù vò 'do gbi òkò tí ndú kpónó a ndâ ku, gbaanjé kpónó kuu gbi gba, káa 'bí ñinó káká'i nó gí tí gba kálásè, káa à wúnò má le bèrè jì yí, yí bà dù gbi gba ká ta làmbu o.

¹¹ À má gítí kàzà tí nó náa yí táánò sàà kuu tí , káa yí kpónó wálá nó, yí a bà vò-nje ta'ò 'duù mì ndâ kpo-kpò gba tí nó vò-nje só nò, káa yí kú ya a i gítí bàndò bà ngbù yí.

¹² «Káa ndâ 'de tí nó muu'bi náa wò ñò nò, ndú a ndâ kpo-kpò gba muu'bi, náa à le bèrè jì ndú kálásè, káa ndú bà tù ká tù mí pí jàlàmbà ta ndâ kàzà tí nó.

¹³ Ndâ kpo-kpò gba tí nó muu'bi nò toko có mì ndú gbaanjé, bindi ndú gii kaa gba mì ndú jì kàzà tí nó.

¹⁴ Ndú kèji gí bà tè 'Vii-rómbo ta gó, káa 'Vii-rómbo bà co gbi ñò ndú gí, tacó yí a Mbe-tí-ndâ-mbe-tí-ndâ-'duù, yí delè a Gba-mì-ndâ-kpo-kpò-gba, náa à kú nì mítí ndâ 'duù mì wó a ndâ 'duù tí nó náa Mbíri tè'é tí ndú, yí gii cu 'bí wó mítí ndú gí, mbe kú 'di có mì wó ta njembí ndú gbaanjé.»

¹⁵ Basili tí nò mbe te ye ya tí gí gbí kángáá nga ngoò nó gii 'dè có ji ye, máa, «Ndá ngo tí nò náa wò nò wò nií tí nò kú kí tí wó muu ndú nò a ndá tende ña ndá 'duu mbe kú 'dè ndá ña ndá tende ña nje có muu to tí nò.

¹⁶ Bindi ndá 'de tí nò muu 'bi náa wó nò ndú nò, gii je kàzà tí nò, kèjì gí bà sogo nií tí nò tí wò mbe kili ndá 'dakò nò, ndú kèjì gí bà mèèkè 'i tí wó, ndú bà jaka ndá bongo 'do tí wó gí, si yí ta só, ndú bà yaka gbí wó go i mi ndá kàzà, ndú bà doo yí ta wu,

¹⁷ tacó a Mbíri ká cu mí gbí njembí ndú máa ndú toko có mi ndú gbaanjé, wàa ndú 'ví leke ndá bèrè mi ndú ji kàzà tí nò yee tí o tí nó náa ndá i 'dáá gí bàkà tí go có mi Mbíri gí.

¹⁸ Káa nií tí nò náa wò nò yí nò a gbolò gbata tí nó mbe gèè bè wó mí muu ndá kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gí nò.»

18

Bà 'bu Babilóniyà

¹ Ye má gii zeke'o bindi bà ñò ndá i tí nó gbí kángáá nga ngoò nó, ye gii ñò 'bí basili ta di ká gbí wó kú gí ta wotí ká tí wó 'do gbíri gí muu to tí nó. Ngba wó gii ngbaranga to cee muu to 'dáá gí.

² Yí gii 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa,
«À 'bu gí, gbolò gbata tí nó tí Babilóniyà nó 'bu gí.

À 'visi tí, tí bándò bà dù ndá vo-vò bààci gí,
à 'visi tí, tí zàà mi ndá vo-vò lili 'dáá gí gí,
à 'visi tí, tí zàà mi ndá ña ndá vo-vò nuu
ñinó náa ndá 'duu kú sogo ndú nó 'dáá gí gí;

³ tacó ndá ña ndá 'duu muu to tí nó 'dáá gí
táánò nju pe gbí ndá i-gilimi mi wó ta go ndú tí wó nò gí,
ndá kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gí
zingbà ta yí gí,

ndá mbe mà 'velè muu to tí nó 'dáá gí
gí tí ndá mbe kpo-kpò i 'do gbí ndá kpo-kpò i mi wó.»

⁴ Bindi ye gii 'di kòcò 'duu kú 'dè có 'do gbíri, máa,

«Yo co gí sè 'do gbí wó gí, ndá 'duu mi ye!

Yo yuu tí yo mí gbí ndá vò i mi wó lá,
tacó yo bà gbo gbí ndá i tí nó mbe kú pèè mbí wó nò ta ndú;

⁵ tacó pí ndá vò i mi wó kuro Mbíri a pí,
kàa mbí Mbíri 'va tí ndá vò i mi wó gí.

⁶ Yo bàkà ta yí ká a ña i tí nó náa yí táánò bàkà ta yo nò,
yo ko mboo ndá i mi wó náa yí táánò bàkà ji yo nó ji yí ta bà só,
yo ñonòkò pe mbe me gó ndii ñindi wó gí ta bà sósò'ò ji yí
mí gbí 'visi tí nó náa yí táánò cu ta pe á ji yo nò.

⁷ Yí táánò kú dùlù tí wó, yí táánò gbí dà,
à má éndò, bàkà gbolò sé'i míti wó,
te ngo ɾo mí tà ɾo wó.

Yí táánò kú koɾo có máa,

«Ye a gba nií, ye pí jàlàmbà,
ye me nawù ku lá,
ye jé gítí bà wa gbí wálá.»

⁸ Tacó éndò, ndá nò'o mi wó gí 'dáá gbí gbèè ri;

ndá vo-vò sé'i, ta bà wa gbí, ta làngawírí,
bindi àà kèjì gí bà doo yí ta wu,
tacó a wotí ká tí Mbe tí ndoo Mbíri
tí mbe kú waa có míti wó.»

⁹ Káa ndá kpo-kpò gba tí nó muu to tí nó táánò mbe zingbà ta nií tí nó, delè mbe gbo gbí bà dù ta yí gbí dà mi wó gí nó, kèjì gí bà wa gbí ta bà tò kú ta o bà ñò ngúwu bà doo yí nò,

¹⁰ ndú bà ɾò janga-jàngá gí ndii ta gúku gbolò sé'i mi nií tí nó, kú 'deke tí ndú máa,
«Ákoo, ákoo gbolò gbata,

wò tí Babilóniyà tí gbolò gbata!

À galá nó a bà waa có míti lo ká nó!»

¹¹ Ndá mbe mà 'velè muu to tí nó bà wa yí ta ngo ɾo ndú,

¹² tacó mbe si 'velè ndá dá'bi, ta ndá fádà, ta ndá kpo-kpò i-banga náa à bàkà 'do tí ndá káráwá mi ndú káká'i wálá; mbe si 'velè ndá banga ó bongo náa à bàkà 'do tí

wú zéngé, ta ndâ mbùlà-mbùlà, ta ndâ bí-bi ñàlì mí ndú káká'i wálá; mbe sì 'velè ndâ banga pó kù mù, ta ndâ i-banga náa à bàkà 'do tí tí ya, ta ndâ ñinó náa à bàkà 'do tí ndâ mù nó káká'i wálá; mbe sì ndâ tende ña lii, ta ndâ banga duù mí ndú káká'i wálá;

¹³ ndâ banga pó i bà rò yâ, ta ndâ ò, ta ndâ banga pó bàà, ndâ pe, ndâ bàà bà zó-zò, ndâ njú kò, ta ndâ i kó-ko, ndâ àràbíyà bà ja i, ndâ i-zógó-zogo — ndâ lílì ndâ 'duù — mí ndú káká'i wálá. Ndú bà dù kú 'deke tí ndú gítì gbata tí nò máa,

¹⁴ «Ndâ banga i tí nó táánò ta go ndú tí lo á ngé ndii gí nó

kaa 'do tí lo ya gí,

ndâ i-cikítì, ta ndâ kpo-kpò i mí lo,

ta bà tòngbaà mí lo táánò nó,

gírìkì 'do tí lo gí,

wò káká'i bà 'de ndi ndú wálá!»

¹⁵ Ndâ mbe mà 'velè tí nó táánò mbe kú 'de ndâ kpo-kpò i 'do mí niì tí nó nó, bà rò janga-jàngá 'do tí wó gí ndii ta gúku gbolò sé'i mí wó nó, kú wa gbí, ta bà tò kú ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa,

¹⁶ «Ákoo, ákoo gbolò gbata tí nó

táánò mbe kú yuu ndâ banga ña bongo,

mbe kú dù gbí ndâ dá'bì,

ta ndâ kpo-kpò i-banga jé'bé-je'be-jè'bè nó!

¹⁷ À voloko gbí ndâ kpo-kpò i tí nó gbí ndò o gí.»

Káa ndâ mbe kpo-kpò ndâ gbâ 'dáá gí, ta ndâ mbe kú nó 'velè ta ndâ gbâ, ta ndâ mbe kú bàkà nètè gbí ndâ gbâ 'dáá gí, ta ndâ mbe gò ngo 'dáá gí, bà rò me 'dú,

¹⁸ kú wa gbí ta bà zeke ngúwu tí nó, ta bà 'deke tí ndú máa, «Rè 'bí gbata mbe me gbolò ndii gbata tí nó wálá!»

¹⁹ Ndú bà kaa njú to mí gbí muu ndú ta sé có kú wa ta gbí ta bà 'deke tí ndú ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa,

«Ákoo, ákoo gbolò gbata tí nó

náa ndâ mbe ndâ kpo-kpò gbâ 'dáá gí táánò 'de i me gbolò 'do gbí wó nó!

À galá nó a mòkò bìnì wó.»

²⁰ «Yo dù ta tàkòcò yo pètékè'i gítì i tí nó mbe 'de yí nó, ndâ 'duù gbíri.

Yo dù ta tàkòcò yo pètékè'i, ndâ 'duù mí Mbíri,

ta ndâ mbe nó tú mí Mbíri,

ta ndâ mbe ma có mí Mbíri,

tacó Mbíri waa có mítì wó á muu yo gí.»

²¹ Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'bí basilì ta ò gbí wo te 'bí duù mbe me gú go gbolò 'vuù nó, bìnì yí gii 'va gí tà kápá ta wotí, ta bà 'dè có gí tàkò, máa,

«Áá bà 'va gbolò gbata tí nó tí Bàbilóniyà nó mí to

go bà 'va duù tí nó.

À káká'i bà ñò Bàbilóniyà wálá.

²² À káká'i bà 'di gbí ndâ kùndi,

ta gbí kòcò ndâ muu-cè,

ta gbí ndâ 'de, ta ndâ mòngò, gí kà wálá;

à káká'i bà 'de ndâ 'duù ñinó ta banga nètè gbí 'bì ndú nó kà wálá,

a delè káká'i bà 'di gbí bà no i ta 'vuù gí kà wálá.

²³ À káká'i gí bà ñò ngba wu nje tàcu ta bèbillì gí kà wálá,

à delè káká'i bà 'di kòcò ndâ mbe kò ngú niì,

ta kòcò ndâ ngú niì gí kà wálá;

tacó ndâ mbe mà 'velè mí lo táánò

a ndâ kpo-kpò 'duù muu to tí nó,

wò táánò delè kú eendi ndâ 'duù ta ndâ i-bààcì mí lo.

²⁴ Wò táánò a bàndò bà ziki ndâ mbe ma có mí Mbíri,

ta ndâ 'duù mí Mbíri,

ta ndâ 'duù tí nó 'dáá gí náa áá táánò ziki ndú muu to tí nó nó.»

19

¹ Ye gii 'di 'bí i go kòcò ndâ 'duù me mbè nó kú ɾe-ɾe ta bà 'dè có gí gbíri máa,

«À ùlù Mbíri!

'Válá, ta bà tòngbaà, ta wotí

a ndâ i mí Mbíri mí ndoo,

² tacó yí kú waa có jáá ta yúcó.

Yí waa có mítí vò nù tí nó táánò tí mbe kili ndâ 'dakò,
mbe volo to tí nó ta ngbà-'dakò gí nó gí.

Yí kèèndè mbelè ndâ bòò mì wó tí Mbírì jì nù tí nó gí.»

³ Ye káká'í gii 'di kòcò ndâ 'duù tí nó kú re-re ta bà 'dè có, máa «À ùlù Mbírì! Tacó ngúwu bà doo nù tí nó kú ya gí yaà ká kpòò ya tí.»

⁴ Bindi ye gii ò ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò, ta ndâ nò tí nó nà'ò mbe kú ò à rēgbà jàlambà nó 'buku gbıro ndú mí to kú ùlù Mbírì pí jàlambà máa, «Go-i-tí-nò, à ùlù Mbírì!»

Kàràrà bà ko nù mì 'Vii-rómbo

⁵ Bindi ye gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có 'do pí jàlambà máa,

«Yo ùlù Mbírì mì ndoo,

yo tí ndâ bòò mì wó 'dáá gí,

yo tí ndâ mbe kú te duù mítí wó 'dáá gí;

ndâ kpo 'duù ta ndâ 'vii.»

⁶ Ye káká'í gii 'di i go kòcò ndâ mbè 'duù nó kú nì gí gbí tù ye go wo ngo tí cùù-cùù nò, kú rēngà go gbí bà baraka i mì ngbàngbàrì nó, kú 'dè có máa,

«À ùlù Mbírì!

Tacó Mbe tí ndoo tí Mbírì mì ndoo, tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí nó, kpónó a gba.

⁷ Ndoò dù ta tàkòcò ndoo pétékè'í,

ndoo dùlù tí ndoo,

ndoo te rē wó gí yaà,

tacó rì bà ko nù mì 'Vii-rómbo co gí.

Nù mì wó 'viindi tí wó gí.

⁸ À yuu jì yí a cèe ngbàrángà bòngò, mbe ce go 'ví 'bì,»

(tacó cé-ce bòngò a mbó mì ndâ tó i tí nó náa ndâ 'duù mì Mbírì bàkà nò).

⁹ Dì basilì tí nó gii 'dè có jì ye, máa, «Cu ndâ có tí nó mí to: Ndâ 'duù tí nó náa à tè'é tí ndú gí bà ko nù mì 'Vii-rómbo nó a ndâ mbe tó pá.» Ye mà gii cu có tí nó gí, basilì tí nó gii 'dè có jì ye, máa, «Ijìnò a ndâ yúco mì Mbírì.»

¹⁰ Bindi ye gii kucuku muungbó ye mí kùro basilì tí nó, tacó wàa ye 'ví ùlù yí, káa yí gii 'dè có jì ye, máa, «Bàkà ò a tí nó lá! Ye a ka lo bòò, ye delè a ka ndâ ná'vindi lo bòò go wò mbe kú zèè yúco mì Jézù. Ùlù Mbírì!» Tacó yúco mì Jézù a i mbe je wotí jì ndâ mbe ma có mì Mbírì.

Mbe kú o cé-ce jùwádi

¹¹ Ye mà gii zeke'ò, ye gii ò njekèjì tàrì ngàà, bindi ye gii ò cé-ce jùwádi kú rò tíyò kà. Rē 'duù tí nó mbe kú o jùwádi tí nó nó a Jáá, ta 'bí a Yúco, yí kú waa có ta yúco, yí delè kú gò go ta nderè.

¹² Ndâ nji ro wó kú zii gbí kú kélè go ngba wu. Yí gii leke ndâ i-gba me mbè mítí muu wó; bindi áá gii cu 'bí rē mí tìro wó, náa 'bí 'duù mbe 'di gbí rē tí nó wálá, à káa yí.

¹³ Bòngò tí nó náa yí yuu nó bi ta mbelè. Bindi rē tí nó náa à kú tè ta é tí wó nó a, «Có-mi-Mbírì!»

¹⁴ Ye gii ò ndâ àsikèrì gbírì yuu ndâ ngbàrángà cèe bòngò ólé-ólé kú ko ta tàkò 'duù tí nó pí ndâ cé-ce jùwádi delè.

¹⁵ Ndâ có gbí nje wó zì go sizo tí i bà saaka ta ndâ 'duù muu to tí nó, yí bà zogo ndú ta wotí; yí bà 'dò ndâ nèbítì gbí gùù bà pee nèbítì ju kpo-tàkòcò mì Mbírì tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí.

¹⁶ À gii cu rē mítí bòngò mì wó 'vii ta gbí lú kò wó, máa, «Gba-mi-ndâ-kpo-kpò-gba, Mbe-ti-ndâ-mbe-ti-ndâ-'duù.»

¹⁷ Bindi ye gii ò 'bí basilì kú rò tíyò muu rì kú tè'é tí ndâ nuù mbe kú o có gbí pípirì á tàrì 'dáá gí ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Yo gí, yo kili tacó bà zò gbolò kò-njewu mì Mbírì,

¹⁸ gí bà zò yá ndâ kpo-kpò gba, ta yá ndâ gba gó, ta yá ndâ ngáángbá 'dakò, ta yá ndâ mbe o ndâ jùwádi, ta yá jùwádi mì ndú ta yá ndâ 'duù 'dáá gí: ndâ i-zógó-zogo ta ndâ 'duù ònínó náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá, ndâ kpo 'duù ta ndâ 'vii.»

¹⁹ Ye delè gii ò ndâ kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tìro wó nó, ta ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó, kili ta ndâ àsikèrì mì ndú tacó bà tè 'duù tí nó mbe kú ki tí wó pí jùwádi nó, ta ndâ àsikèrì mì wó, ta gó.

²⁰ Káa gó gii co gbí ò ndâ kàzà tí nó ta sú mbe 'dòkò có mì wó tí mbe bàkà ndâ seřè kú ee ta ndi ndâ 'duù tí nó mbe ka mbó mì kàzà tí nó mí tìro ndú, mbe kú ùlù sùrà wó nó gí. Bindi áá gii 'vaka ndú sósò'ò tí wu ndú gí tà kàpá wu kpò-kpò-tè-lii mbe kú doo .

²¹ Bindi 'duù tí nó mbe kí tí wó pí jùwàdí nó gii ziki sè ndá 'duù mí ndú ta sizò, sizò tí nó náa yí ziki ta ndú nó gí 'do gbí nje wó; bindi ndá nuu 'dáá gí gii zò bà yè tí ndú cee mítí ndá ku ndú.

20

Ndoò álifí gbaànjé

¹ Ye mà gii zeke'o, ye gii nò 'bí basili kù gí 'do gbíri gí to ta i bà njaanga nje guù tí nó ta ndòngbù tà wálá nó, gii je kpùrù'vù ginjiri 'bí wó.

² Basili tí nó gii zèè gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo, tí gulù kpoo tí nó, tí mbe Vò-'duù-tí-nò, delè tí Gba-wàtà nó, bindi yí gii ẹre yí, tacó wàa yí 'ví dù gbí wú ta ndoò 1,000,

³ yí mà gii ẹre kàzà tí nó gí, yí gii te yí gbí ginjiri 'va mí gbí guù tí nó ta ndòngbù tà wálá nó, bindi yí gii nè nje guù rítí gí tàkò wó. Tacó wàa, yí 'ví ee ta ndi ndá 'duù káká'í lá, yee tí o bà cee ndá ndoò tí nó 1,000 nó, má kózò gí, à 'ví gii njaanga yí 'do gbí wú ta làmbu o nji'di.

⁴ Ye mà gii zeke'o, ye gii nò ndá jàlàmbà, ta ndá 'duù tí nó náa à bàkà ndú tí ndá mbe waa có nó kù kí tí ndú pí ndá jàlàmbà tí nó. Ye delè gii nò ndá lilí ndá 'duù tí nó náa àá táánò saaka miři ndú muu to tí nó tacó bà 'dè yúco gítí Jézù, delè tacó bà ma có mí Mbíri, mbe biya bà ulù kàzà tí nó gí, delè mbe biya bà ulù cè tí wó gí, mbe ka mbó mí wó mí tịro ndú lá, ndú delè ka mítí 'bì ndú lá nó. Ndú 'vala ndi ndú gí, bindi ndú gii dù tí ndá kpo-kpò gba ta ndá Bindi-Mbíri ta ndoò 1,000.

⁵ Njìnò a kpédélé bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú. Sè ndá 'bí ku 'vala ndi ndú lá, yee tí o bà cee ndá ndoò tí nó 1,000 nó.

⁶ Ndá 'duù njìnó mbe 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gbí kpédélé o bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú nó, a ndá mbe tó pá, ndú delè a ndá tó 'duù, náa wotí bà ziki ndú bà dù tí ku tí nó kejì káká'í nó wálá. Ndú bà dù tí ndá bu-Mbíri mí Mbíri, ndú bà dù tí ndá bu-Mbíri mí Bindi-Mbíri, ndú delè bà dù tí ndá gba ta ndá Bindi-Mbíri ta ndoò 1,000.

Bà co gbí nò Gba-wàtà

⁷ Áá bà njaanga kàzà tí nó 'do gbí zàà á bindi bà cee ndá ndoò tí nó 1,000 nó.

⁸ Tacó wàa, yí 'ví ya gí bà eendi ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí; yí delè 'ví ya gí bà kilí ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí, ndá Gógí ta ndá Mágógí, go tùmèrè gítí bà tè Mbíri ta gó.

⁹ Ndú gii 'vèè cee muu to tí nó gí, ndú gii se bàndò bà dù ndá 'duù mí Mbíri, tí tó gbata mí Mbíri 'dee gí. Káa wu gii nì gítí ndú 'do gbíri, wu tí nó gii miì ndú gí.

¹⁰ Káa à gii 'va mbe eendi ndá 'duù gítí gó ta Mbíri nó mí tà gbolò wu kpò-kpò-tè-lii tí nó náa á 'vaka ndá kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nó, ta sú mbe 'dòkò có mí wó, mí tà nó. Ndú bà dù gbí gbolò sé'í kà ta síí gbí wálá dúú bà ya tí.

Ndòngbù bà waa có

¹¹ Ye mà gii zeke'o, ye gii nò gbolò cé-ce jàlàmbà ta 'duù pí, bindi ye gii nò ndá to ta tàrì ta 'va 'do kuro 'duù tí nó gí, káa ye gii nò bàndò tí nó náa ndú ta 'va ya gítí nó lá.

¹² Káa ye gii nò ndá ku, ndá kpo-kpò 'duù, ta ndá táángbà 'duù kù rò tìyò kuro jàlàmbà. Áá gii njaanga ndá 'bí wáràgà, à delè gii njaanga wáràgà mí ndá 'valá. Bindi à kù gii waa có mítí ndá ku 'vii ta ndá ña i tí nó náa ndú táánò kù bàkà muu to tí nó, á go có tí nó náa àá táánò cu mí gbí ndá wáràgà tí nó nó.

¹³ Ye mà gii zeke'o, ye gii nò ndá 'duù njìnó mbe cì mí tà ngo, ta ndá ku njìnó náa à duu ndú dúú-duu nó, 'vala ndi ndú 'dáá gí, bindi à kù gii waa có mítí ndú 'vii ta ndá i tí nó náa ndú táánò bàkà si ndú tí wu ndú nó.

¹⁴ Bindi à gii 'vaka ndá Ku, ta 'Bá mí ndá ku mí tà gbolò wu kpò-kpò-tè-lii. Gbolò wu tí nó a bà só bà cì ku.

¹⁵ Káa àá táánò má cu rẹ 'duù mí gbí wáràgà mí ndá 'valá lá, à kù 'va yí mí gbí gbolò wu kpò-kpò-tè-lii tí nó.

21

Ndá ngú tàrì ta ngú to

¹ Ye mà gii zeke'o ye gii nò ngú to, ta ngú tàrì, tacó ndá kpédélé to, ta kpédélé tàrì ta 'va gí, ngo delè wálá.

² Ye bà-i-nò gii nò ngú Jèrùzàlémè, tí gbolò gbata tí nó náa à kaa mò jì Mbíri gí nó, kù gí 'do gbíri mí Mbíri go ngú niì mbe zaa gí kù ya gí mí 'dakò mí wó nó.

³ Bindi ye gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà pí jàlàmbà, máa, «Ì]ò nó, Mbíri gí ta 'bá mí wó gí gbí òkò tí ndá 'duù gí, yí kejì gí bà 'vala gbí òkò tí ndá 'duù, ndá

'duu bà dù tí ndá 'duu mì wó, bindi yí bà dù tí Mbíri mì ndú; yí tí Mbíri bà dù ngbé mì ndú ta ndá 'duu.

⁴ Yí bà dù tí mbe toṛo ngo-ṛo 'do tà ṛo ndá 'duu; ku káká'i bà dù wálá, ndá bà tè kó'o, ta bà wa gbí, ta sé'i, káká'i bà dù wálá; tacó ndá ká i tí nó táánò kùro nó ndii ya gí.»

⁵ Bindi 'duu tí nó mbe ki tí wó pí jalàmbà nó gii 'dè có jí ye máa, «Ijò ye bàkà ndá i tí ngú ndú 'dáá gí.» Yí gii 'dè 'bí có jí ye káká'i, máa, «Cu ndá có tí nó, tacó ndú a ndá yúco náa 'duu 'ví tee njembí wó á míti ndú.»

⁶ 'Bí có náa yí gii 'dè jí ye gbí ndò muu njìnò éno máa, «À cee gí! Ye a kpédélé'i; ye delè a ndòngbú i, ye a bà 'bità ndá i; ye delè a bà yee nje ndá i. Ye bà cu ngo jí 'duu njìnó ta go ngo tí wó nó 'do bàndò bà 'va ngo 'válá sínò.

⁷ I-nambeè náa ye bà je jí 'duu njìnò mbe kpò nje vò i gí nó a bà dù ye tí Mbíri mì wó, bindi 'duu tí nó bà dù tí 'vii mì ye.

⁸ Káa, à má gítí ndá 'duu njìnó tí ndá mbe gúku, mbe biya bà tee njembí ndú míti Mbíri gí, tí ndá voló-volo 'duu, ta ndá mbe zi ku, ta ndá vo-vò mbe nó vò ndó, ta ndá mbe yee, ta ndá mbe ùlù ndá sú mbíri, gii je ndá mbe 'verè, 'dáá gí, bàndò mì ndú a i gbí gbolò gó wu, njìnó bà dù tí bà só bà cì ndú nó.»

Ngú Jèrùzàlémè

⁹ 'Bí basili gbaanjé 'do gbí òkò tí ndá basili tí nó táánò vò-nje só mbe vaka ndá ndòngbú ndá ña nji nó o nó gii tè'é tí ye, máa, «Gì, wàa ye 'ví túbà tí ngú Nii tí nó tí nawú 'Vii-rómbo nó jí wò.»

¹⁰ Basili tí nó bà-i-nò gii te ye ta wotí mì Bèri ya tí gí pí 'bí njà gú. Bindi yí gii túbà Jèrùzàlémè tí tó gbata mì Mbíri kù gí gí to 'do gbíri

¹¹ ta ngba Mbíri ngbézé-ngbeze-ngbézè.

¹² À gii bí gí tàkò a gbolò ndùgù mbe me njà ngéé gí yaà ta ndá njekèjí tí muu'bi-nje só, ta ndá basili kù ù ndá njekèjí ndùgù tí nó; bindi áá gii cu rẹ ña ndá 'vii mì Ìziriyéli muu'bi-nje só míti ndá njekèjí ndùgù tí nó muu'bi-nje só nó gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí.

¹³ Ndá njekèjí ndùgù ta'ò mò gí ngbóngbó, ta'ò mò gí gbí'dè, ta'ò mò gí wáá, bindi ta'ò mò gí tabú.

¹⁴ À sè tà ndùgù gbata tí nó ta ndá díí muu'bi-nje só, náa à cu rẹ ndá tú mì 'Vii-rómbo míti ndú gbaanjé-gbaanjé 'dáá gí.

¹⁵ Basili tí nó táánò mbe kù 'dè có ta ye nó zèè mí 'bí wó a i bà 'vii i náa à bàkà 'do tí dà'bi, tacó bà 'vii ta gbí gbata, ta ndá ndùgù gbata, ta ndá njekèjí ndùgù gbata.

¹⁶ Basili tí nó mà gii 'vii cikii ndùgù, ta còmuu có tà'i, ta tà kpalá gí yaà, yí gii 'de ndú 'dáá 'vii ká 'vii, 1,500 méyili.

¹⁷ Yí mà gii 'vii mí su-sú ndùgù go bà 'vii i mì ndá 'duu nó, à gii gí a sáá 'bí wó 144.

¹⁸ À bí su-sú ndùgù gbata tí nó ta 'bí ña duu ta kútí cèkè-cèkè éno, bindi à gii bí ndá 'bá gbí ta 'bí ña ngbàrangà dà'bi náa à kù zeke'o co gbí lu gí.

¹⁹⁻²⁰ À gii rẹgè bà sè ndùgù gbata tí nó ta ndá banga tende ña duu muu'bi-nje só.

²¹ À gii bàkà ndá i bà nè ndá njekèjí ndùgù tí nó 'dáá gí 'do tí 'bí ña banga ó duu mbe kpóló-kpòlo, gbèe njekèjí ta gbèe kpà-duu, gbèe njekèjí ta gbèe kpà-duu. Bindi à gii bàkà ndá kpokèjí tí nó mbe co gbí u gbata nó 'dáá gí ta cèe dà'bi náa à kù zeke'o lu gbí gí.

²² Ye njo 'bá-Mbíri gbí gbata tí nó lá, tacó ndá Mbe tí ndoo tí Mbíri mbe bàkà ndá i 'dáá gí, ta 'Vii-rómbo, a ndá 'bá-Mbíri kà.

²³ Nèté mì ndá 'duu gbí gbata tí nó ta ngba ri wálá, nèté mì ndú delè ta ngba pí wálá, tacó Mbíri kù tòngbaà kà, bindi 'Vii-rómbo a kùpò bà tù wu mì ndá 'duu kà.

²⁴ Gbata tí nó bà tòngbaà jí ndá 'duu muu to tí nó 'dáá gí, bindi ndá kpo-kpò gba muu to tí nó bà ya gí bà túbà ndá i ma mì ndú mí gbí.

²⁵ Ndá njekèjí ndùgù gbata tí nó bà dù ká nga-ngàà ta ri 'dáá gí, o delè jé gí bà bèè ká wálá.

²⁶ Ndá 'duu muu to tí nó bà ya ta ndá kpo-kpò i mì ndú gí kà.

²⁷ 'Bí i njìnó náa yí me cèe i lá nó gí bà dí ká wálá, 'duu njìnó mbe kù bàkà ndá i-nò, delè tí mbe kù 'dè 'verè nó, delè bà 'dò kò wó mí ká wálá. À káa ndá 'duu njìnó náa à cu rẹ ndú mí gbí wàràgà 'válá mì 'Vii-rómbo gí nó ká bà ri gí gbí gbata tí nó.

22

¹ Bindi basili tí nó gii túbà pù ngo 'válá ta ngo gbí ngbàrangà'i ta ña wálá kù 'va 'do pí ndá jalàmbà mì Mbíri, ta jalàmbà mì 'Vii-rómbo,

² kú i ngèlè co gbí u gbolò kpokèji gbí gbata; ndá mû-'vála sósò'ò gi kú mí tí ngo tí nò, gbaanjé tito kè'bí, gbaanjé kè'bí. Á gbí gbèe mû a ndá ndo mû muu'bi-nje só; gbèe mû kú ri a ndo mû gbaanjé gbí pi. Ndá kpá mi ndá mû tí nò a yeè tacó tí ndá ña ndá 'duu muu to tí nó 'dáá gi.

³ 'Duu ñinó náa Mbiri i ñà míti wó gi nó bà dù gbí gbata tí nò gbaanjé wálá, à káa ndá jálambà mi Mbiri, ta jálambà mi 'Vii-rómbo, ta ndá bòò mi Mbiri ká bà dù kú ulù yí ká.

⁴ Ndá bòò mi Mbiri nò bà ñò gbíro wó, bindi áá bà cu rẹ wó mí tiro ndú.

⁵ O bà bèè gbí gbata tí nò káká'i wálá; neté mi ndá 'duu ká bà dù ta ngba wu nje kùpò wálá, neté mi ndú delè bà dù ta ngba ri wálá, tacó Mbe tí ndoo tí Mbiri bà dù tí ngba'o mi ndú, bindi ndú bà dù tí ndá gba mbe kú zogo to tí nó dúú bà ya tí.

Bà gi Jézu

⁶ Basili tí nò bà-i-nò gi 'dè có ji ye éno máa, «Ndá có tí nó a ndá yúco ta kponje gítí ndú wálá, náa Mbe tí ndoo tí Mbiri tí mbe kú je Bèri ji ndá mbe ma có mi wó tuu ta basili mi wó, gi bà tubà ndá i tí nó kpónó-kpónó kèji gi bà bàkà tí nó ji ndá bòò mi wó,

⁷ máa, «Wélégí, yo kojo muu yo, máa, ye kpónó-kpónó kèji nò.» 'Duu ñinó mbe kpolo tí ndá có mi ndá mbe 'dòkò có mi Mbiri náa à cu mí gbí wáràgà tí nó nó a mbe tó pá.»

⁸ Ye tí Jòvànì a 'duu ñinó mbe 'di ndá có tí nó gi, ye delè ñò ndá i tí nó gi. Ye má gi 'di ndá có tí nó 'dáá gi, ye delè má gi ñò ndá i tí nó 'dáá gi gi, ye gi kucucu muungbó ye mi kùro basili tí nó mbe tubà ndá i tí nó ji ye nò, wàa ye 'ví ulù yí,

⁹ káa yí gi 'dè có ji ye máa, «Bàkà i tí nó lál! Ye ngbá ká a bòò mi Mbiri go yo ta ndá ná'vindi lo tí nó mbe kú ma có mi Mbiri, ta ndá 'duu ñinó 'dáá gi mbe kú kpolo tí ndá có tí nó náa wò cu mí gbí wáràgà tí nó, nò. À ulù Mbiri.»

¹⁰ Basili tí nó gi 'dè có ji ye káká'i máa, «Nè ndá có mi Mbiri náa à cu mí gbí wáràgà tí nó nó mí gbí kùrú lá, tacó o dooko gi.

¹¹ Si mbe bàkà vò i 'ví ya gi kùro ta bà bàkà vò i; si zu 'duu 'ví ya gi kùro ta bà dù tí zu 'duu; 'duu ñinó jáá kùro Mbiri nó 'ví ya gi kùro ta bà dù tí 'duu jáá kùro Mbiri; wàa tó 'duu 'ví ya gi kùro ta bà tí tó 'duu kùro Mbiri.»

¹² «Yo kpolo tí yo máa ye kèji kpónó-kpónó; ye kèji ta mboo tàkò ndá neté mi yo go ñinó náa a tí nó ji yo.

¹³ Ye a kpédélé i, ye delè a ndòngbú i; ye a kùro tèmè, káa ye delè a ndòngbú tèmè; ye a bà 'bità i, káa ye delè a bà yee nje i.»

¹⁴ Ndá mbe caka ndá bòngó mi ndú ngbáràngà'i a ndá mbe tó pá, tacó éno, áá mi ndú a yúco tacó bà zò ndo mû tí nó mbe kú je 'vála ji ndá 'duu nò, delè tacó tacó wàa ndú 'ví 'de ta kpokèji bà ri gi gbí gbata co tí njekèji ndùgù.

¹⁵ À kú dù a sè á kapí ndùgù a ndá voló-volo 'duu, ta ndá mbe yeè, ta ndá mbe nò vò ndò, ta ndá mbe zi ku, ta ndá mbe ulù ndá sú mbiri, gi je ndá 'duu ñinó 'dáá gi ta go bà bàkà ndá i ñinó mbe 'vii ro 'bá lá tí ndú nò.

¹⁶ «Ye tí Jézu tuu basili mi ye ta yúco tí nó ji yo tí ndá mbe kú kili ta rẹ ye. Ye a 'vii-gù Dávidé tí gbolò gba, ye delè a dōngú mbe tōngbaà ta nje yé.»

¹⁷ Ndá Bèri ta ngú Nii kú t'è 'tí máa, «Gì .» Káa 'duu ñinó mbe 'di có tí delè 'ví t'è Jézu, «Gì !» Wàa 'duu ñinó ta go ngo tí wó nó delè 'ví gi, si 'duu ñinó ta go bà nju ngo tí wó nó 'ví nju ngo tí nó mbe kú je 'vála nó sínó.

Bà gbo nje có

¹⁸ Ye kú ci yo tí ndá 'duu tí nó mbe 'di ndá có mi Mbiri náa à cu mí gbí wáràgà tí nó nó, máa, 'duu má suu kò míti 'bí có tí nó, Mbiri bà suu kò míti ndá ñi nò'o tí nó náa à 'dè có gítí ndú gbí wáràgà tí nó nó míti 'duu tí nó,

¹⁹ káa 'duu má ne tí 'bí có gbí wáràgà có mi Mbiri nó, Mbiri bà si 'duu tí nó 'ví zò ndo mû tí nó mbe kú je 'vála ji ndá 'duu náa à 'dè có gítí gbí wáràgà tí nó nó, wálá, Mbiri delè bà si 'duu tí nó 'ví ya gi gbí gbata mi wó tí Mbiri náa à 'dè có gítí gbí wáràgà tí nó nó, wálá.

²⁰ 'Duu tí nó tí mbe kú 'dè yúco gítí ndá i tí nó nó kú 'dè có máa, «Ye kèji kpónó-kpónó ta kponje gítí wálá.» Go-i-ti-nò! Gí, Mbe tí ye Jézu!

²¹ Ye kú 'deke tí ye máa, Mbe tí ndoo Jézu 'ví bàkà nambeè ji yo 'dáá gi.